Clasicii

Literaturii Universale

Coperta colecţiei *Vasile Socoliuc*

PHINEAS FINN
The Irish Member
by
ANTHONY TROLLOPE
London
Oxford University Press

Toate drepturile asupra acestei versiuni
eînt rezervate Editurii UNIVERS

Anthony Trollope

CARIERA LUI PHINEAS FINN

In românește de VERONICA ȘUTEU

București —1977

Editura Univers

Partea întîi

CAPITOLUL I

PHINEAS FINN CANDIDEAZĂ ÎN ALEGERI CA DEPUTAT DE LOUGHSHANE

DOCTORUL FINN, din Killaloe, era deopotrivă de cunoscut în comitatul său — Clare — şi în altele mărginaşe, precum Limerick, Tipperary şi Galway, ca însuşi episcopul din aceeaşi urbe, şi la fel de respectat ca acesta. Mulţi susţineau cum că medicul ar fi fost mai cu dare de mînă decît mărita faţă bisericească, acoperind, cu îndeletnicirile sale, ţinuturi aproape tot atît de întinse ca şi cele aflate sub păstoria duhovnicească a înaltului cleric. Dealtminteri, însuşi episcopul — care, deşi romano-cato- lic îi făcea marea cinste de a se lăsa îngrijit de el — deseori îi spusese că „diooezele lor sînt aproape surori", de unde se poate lesne deduce de cîtă vază se bucura Finn — sau Malochi Finn, pe numele său întreg — în toată partea de vest a Irlandei.

Nici cu banii nu şedea tocmai rău ; însă a-1 crede ia fel de înstărit ca augustul prelat, după cum o ţineau sus şi tare amicii lăudăroşi, ar fi cu totul lipsit de noimă, cînd e lucru ştiut în ce huzur vieţuiesc episcopii irlandezi şi de cîte bogăţii se împresoară chiar în zilele noastre, dacă soarta nu-i înstrăinează de glia străbună, pe cînd Finn nu agonisise o leţcaie pentru care să nu fi asudat. E drept că avea şi o familie grea, numărînd cinci fiice şi un fecior, toţi necăpătuiţi şi la mîna lui, pînă la ceasul în care vorbim. Phineas — unicul său fiu şi eroul viitoarelor pagini — era fala surorilor şi a maică-si care vedeau în el o pasăre rară. Doar medicul se arăta de altă părere, spunîndu-le, nu o dată, că băiatul nu e cu nimic mai presus de alţi tineri ; ca să-l ia drept o raritate, îi trebuia

mărturia unor însuşiri cu totul deosebite, pe care ochiul său de părinte nu le deslușea încă.

Aşa glăsuia Finn, arătînd prin aceasta o judecată dreaptă şi cumpătată.

Cît despre imaginea aurită pe care femeile din familie i-o plăsmuiseră junelui Phineas, ea înflorise odată cu cei cîţiva lauri culeşi de el ca proaspăt student. Tatăl său, lipsit de acel îndîrjit bigotism pe care noi, cei din Anglia, îl întrezărim în orice catolic de neam irlandez, îl trimisese la Trinity College ; de aici, unii localnici de prin jurul oraşului Killaloe, pesemne clienţi de ai lui Duggin din Castle Connell — un medic cu multă ştiinţă de carte, dar care se irosise tot uneltind împotriva lui Finn — declarau că acesta din urmă nici nu s-ar sinchisi dacă fiul său ar deveni protestant, cu gîndul să se înfigă la o catedră din facultate.

Adevărat, doamna Finn era protestantă, la fel şi fetele, iar doctorul vădea o mare plăcere să cineze cu prieteni de ai săi protestanţi în cîte o vineri, cînd i-o îngăduia timpul. însă oricare vor fi fost dorinţele tăinuite ale tatălui, Phineas, aflat la studii în Dublin, nu a trecut la protestantism. în schimb, a intrat într-un cerc de discuţii libere, unde putinţa de afirmare nu atîrna de religie şi nici nu-i cerea mare caznă, iar acolo şi-a cîş- tigat un renume modest însă mulţumitor pentru el, care, croindu-şi drum pînă în Killaloe, l-a ridicat în ochii femeilor de acasă făcîndu-le să întrevadă în Phineas acele virtuţi fără seamăn pe care mamele şi surorile le născocesc cu atîta uşurinţă şi duioşie.

— Cunosc vreo şase bătrîni pricăjiţi, toţi mari flecari pe la cercurile astea de trăncăneală, pe vremea cînd erau şi ei nişte puşti de-abia intraţi în colegiu, observa doctorul printre laudele lor necurmate.

— în primul rînd, Phineas nu mai e puşti, i-o tăia doamna Finn înţepată.

— Iar „flecarii“ nu obţin burse de studii, adăuga Matilda, cea de a doua fiică în scara crescîndă a vîrstelor.

— Numai că tata veşnic găseşte ceva de spus împotriva lui Phinny, se plîngea Barbara, mezina familiei.

— Vezi să nu-ţi zic şi ţie vreo două, îi riposta doctorul, trăgînd-o cu drag de ureche, căci Barbara — cea mai mică dintre fete — era marea lui slăbiciune.

Dar asta nu însemna că pe băiat îl nedreptăţeşte, precum i se imputase, ci dimpotrivă. Cînd acesta împlini douăzeci şi doi de ani, se făcu luntre şi punte şi îl trimise la Londra pentru a se instrui cu un magistrat. Visul lui era ca feciorul, să practice

avocatura în Irlanda, pe cînd Phineas îşi dorea cu ardoare să se rostuiască în Anglia. La stăruinţele lui şi ale fiicelor gureşe, medicul se lăsă înduplecat pînă la un anumit punct, legîndu-se să plătească onorariul cerut de un jurist priceput şi cu vază din Middle Temple, iar pe deasupra să-i asigure fiului o rentă anuală de o sută cincizeci de lire, din care să se întreţină cît avea să rămînă răzleţit de familie. Dar în sufletul lui de părinte mai nutrea hotărîrea de a-1 sili într-un fel să se statornicească în Dublin şi să preia circumscripţia Muster, unde, cu toate însuşirile-i minunate atribuite de mamă şi de surori, altfel avea să răzbească în profesie, ajutat de relaţiile tatălui şi de întinsa lui reputaţie.

Phineas îşi fixă ca termen de pregătire trei ani încheiaţi, la capătul cărora deveni practicant, dar eîtă buche învăţase ori dacă se ţinuse de treabă, nici unul dintre ai lui nu ştia. Eminentul jurist la care fusese trimis să-şi facă ucenicia nu-i lăudase prea mult sîrguinţa. Numai la rare răstimpuri mai strecurase o vorbă de preţuire pentru mintea sa ageră. Nici Phineas, venit în prima vacanţă mai lungă, nu le dăduse a înţelege că se zdrobise cu cartea, şi nici zvonuri legate de perspectiva unor succese profesionale nu ajunseseră pînă în Killaloe. Şi totuşi, puţinele veşti ce mai răzbăteau în familie ţineau în continuare aprinsă acea admiraţie din sînul matern despre care s-a pomenit înainte, şi care se dovedea destul de puternică spre a-1 abate pe doctor de la dreapta sa judecată, făcîndu-1 să accepte ca fiul să trăiască în continuare la Londra unde, după cît se părea, pătrunsese în faimosul „Reform Club“ şi se învîrtea într-o lume grozav de aleasă. Din spusele lui era prieten la toartă cu nobilul

Laurence Fitzgibbon — cel mai vârstnic vlăstar al Lordului Claddagh ; îl cunoscuse îndeaproape pe Barringtoft Erle — ex-secretarul particular sau, în fine, unul din numeroşii foşti secretari ai premierului liberal, care pînă deunăzi deţinuse puterea, însă acum o pierduse — şi, pe deasupra, cinase în trei patru rînduri la distinsul aristocrat, de aceeaşi culoare politică, contele Brentford. Iar toţi aceşti noi şi suspuşi amici îi dăduseră temeinice asigurări că se va descurca de minune dacă avea să rămână în Anglia. Poate nu strălucind în barou sau în tribunale, dar în orice caz ocupînd una din acele nenumărate funcţii la care doar avocaţii tineri şi foarte isteţi au dreptul să aspire.

Auzind toate acestea, doctorul îşi călcă iarăşi pe suflet, lăsîndu-1 printre străini încă un an deşi, la sfîrşitul acestuia, se văzu nevoit să scoată din pungă trei sute de lire, ca să plătească datoriile fiului, pe la creditorii din Londra. Cînd prietenii săi aflară de aceasta, începură să şuşotească, spunînd că bietul Finn a dat în mintea copiilor. Cum să arunce cu banii cînd fiicele erau încă nemăritate ? Şi de avea să renunţe la practică, cu toate profiturile ce i le pusese lumea pe seamă, rămînea cu un venit de cel mult cinci sute de lire pe an, însă medicul nu plecă urechea la nimeni ci, după expedierea sumelor datorate de Phineas, se înhămă şi mai zdravăn la muncă, uitînd de intenţia mereu repetată, în vremea din urmă, de a se lăsa de obstetrică. Trudea cu rîvnă şi spor, spre sila fără de margini a doctorului Duggin care între timp îşi strămutase paraponul pe băiat, poncgrindu-1 în fel şi chip.

Cînd anii de pregătire se scurseră şi Phineas a fost uns avocat, primi o epistolă de la tatăl său în care acesta ii punea diferite întrebări cu privire la intenţiile sale de viitor. Ca părinte îl povăţuia să se stabilească în Dublin şi, în cazul cînd fiul avea să-l asculte, îi făgăduia în continuare renta de o sută cinzeci de lire pentru încă trei ani. E drept că nu preciza ce s-ar fi întâmplat dacă Phineas îi nesocotea sfatul, dar se înţelegea de la sine că va pierde ajutorul bănesc.

În momentul sosirii scrisorii, Parlamentul tocmai se dizolva. Lordul de Terrier, primul

t
m

ministru conservator, care rezistase în fruntea guvernului o perioadă aproape fără egal ca întindere — adică un an şi trei luni — nu mai putuse înfrunta opoziţia tot mai înverşunată şi, ca urmare, dizolvase Camera Lorzilor şi'cea a Comunelor. Se răspîndise zvonul că premierul ar fi demisionat bucuros, oferind opoziţiei una din lesnicioasele-i biruinţe ; însă partidul său nu i-o îngăduise, astfel că se văzuse silit să recurgă la noi alegeri. în această viitoare, şi cu puţin înainte de venirea misivei de acasă, Phineas primise la club — la faimosul „Reform Club“ — oferta de a candida pentru circumscripţia irlandeză Loughshane, o propunere atît de neaşteptată, încît, auzind-o din gura ilustrului Barrington Erle, i se tăie răsuflarea. Cum ? Să candideze ca viitor membru al Parlamentului la o vîrstă atît de necoaptă, fără pic de avere la spate, fără o leţcaie în buzunar, atîrnînd de ajutorul patern la fel ca pe vremea primilor ani de şcoală ? Şi apoi să ţintească circumscripţia Loughshane, ce-i drept o aşezare măruntă, din comitatul Gal\vay, însă pe care o reprezentase timp de două decenii un frate de-al contelui Tulla, om de toată isprava şi un inimos purtător de cuvînt al Orangiştilor protestanţi din Iiianda ?! Ce va spune nobilul Tulla, proprietar peste întregul Loughshane sau, oricum, al pămîntu- rilor din jur şi care, din întîmplare, se număra şi printre bunii amici ai tatălui său ?

Cu toate că Loughshane aparţinea comitatului Galway, bătrînul conte trăia mai mult în reşedinţa din Clare, aflată cam la zece mile de Killaloe, şi cel care-i trata picioarele atinse de gută, nervii slăbiţi ai consoartei ca şi deranjamentele stomacale ale servitorilor nu era altul decît doctorul Finn. Şi-atunci cum să-l înfrunte tocmai fiul acestuia, candidînd pentru Loughshane ? Şi de unde banii trebuincioşi într-o astfel de bătălie? Era un vis minunat, o idee măreaţă care mai că-1 făceau să plutească de fericire, dar cum să le vadă înfăptuite ?

Cînd prietenul Erle îi făcuse extraordinara ofertă în fumoarul faimosului „Reform Club“, simţise cum se roşeşte la chip ca o fată şi preţ de

cîteva clipe nu putu să vorbească cu şir, într-atît îl turtiseră surpriza şi bucuria. I-au trebuit aproape zece minute pînă să-şi vină în fire, să i se răcorească obrajii şi mintea şi să înceapă a chicari nevisata propunere. Era colosală însă cu neputinţă de înfăptuit, cum încercă să-i explice şi lui Barrington Erie, care-l privea peste umăr pe canapeaua unde şedeau. Dar spre stupoarea-i crescîndă, acesta nu vedea nici o piedică în calea izbînzii.

După spusele lui, Loughshane era o circumscripţie aşa de măruntă, încît capitolul cheltuielilor cerute de propaganda electorală mai că nu exista. Numărul alegătorilor, aşa cum reieşea din registre, nu depăşea trei sute şapte suflete, iar aceştia, ca şi restul localnicilor, trăiau atît de departe de lume şi de binefacerile civilizaţiei că habar nu aveau ce e mituirea. Apoi onorabilul George Morris care-i reprezentase în Parlament timp de două decenii era privit cu ochi răi din mai multe motive. Primul, deoarece nu mai dăduse prin circumscripţie de la ultimele alegeri ; al doilea, fiindcă afară de simbolica sa prezenţă în Parlament nu înlesnise nici o înfăptuire în tîrguleţul pe care-l oblăduia ; al treilea, pentru că nu investise nici un şiling în el ; al patrulea, fiindcă nu promovase un singur locuitor, săltîndu-l în vreo dregătcrie de stat.

— Iar colac peste pupăză, s-a mai certat şi cu fratele său, încheie Barrington Erie lista păcatelor de care se făcea vinovat predecesorul lui Phineas.

— Ei, nu vorbi ! se mirase acesta. Şi eu care-i credeam juraţi pînă la moarte.

— Or fi fost ei cîndva juraţi, dar acum se înjură de mama focului, zise celălalt chicotind. Se pare că George a întrecut măsura, pretinzînd contelui să-i dea mai mulţi bani, iar bătrînul s-a făcut foc şi pară.

Deşi prevenit de slabele investiţii cerute de propagandă, eroul nostru continua să se arate îngrijorat, mărturisind că nici pe acestea nu vedea de unde să le acopere, însă Barrington îl linişti pe deplin, informîndu-l că ele urmau să fie făcute dintr-un fond anume alocat, în vederea campaniei

t
m

electorale. Dealtminteri, completă el, tocmai fiindcă nu trebuiau împinse parale prea multe se opriseră cu alegerea asupra neînsemnatului Loughshane, iar asupra lui Phineas, deoarece îl considerau un tînăr promiţător, cu şanse absolut sigure în alegeri. Se gîndiseră la toate din vreme, pînă şi la eventualitatea unor proteste în legătură cu candidatul. Şi de aveau să apară, răspunsul era de pe acum pregătit : nu se ceruse un irlandez şi totodată un romano-catolic ? Cu asta vor astupa gura localnicilor, ba chiar îi şi atîţau, ca să nu-1 mai voteze pe acel protestant înfocat, cum se arătase preaonorabilul George Morris.

Cit despre ce aştepta partidul de la candidatul propus — „partid“ însemnînd pentru Barrington Erle însuşi primul ministru în slujba căruia făcuse carieră politică — acesta îi pretindea să fie de bună credinţă, să-l sprijine în tot ce întreprindea, şi nicidecum să semene răzmeriţă, să facă pe Fenianul[1] înflăcărat, să alerge pe la întrunirile ţinute în Rotunda sau pe la altele de acelaşi gen ori să-şi vânture propriile-i idei şi convingeri privitoare la drepturile electorale şi la biserica irlandeză.

— Bine, dar am şi eu opinii adînc înrădăcinate, zise Phineas, îmbujorîndu-se iarăşi la faţă.

— Firește, dragul meu, îi replică Barrington, bătîn- du-1 pe umăr. Dacă nu le aveai, nici nu veneam cu propunerea. Numai că, • vezi dumneata, părerile noastre coincid pe deplin, şi de aceea te socotesc cel mai potrivit candidat pentru Galvvay. S-ar putea ca niciodată în viaţă să nu te mai întîlneşti cu prilejul de acum, pe care în nici un caz nu trebuie să-l ratezi. Deci consideră-te alesul definitiv pentru Loughshane.

Cam aici se încheie dialogul, Barrington Erle ridicîn- du-se de pe canapea şi plecînd să încheie alte mărunte tranzacţii, de aceeaşi natură, lăsîndu-1 pe Phineas să cîntărească de unul singur oferta ce i-o făcuse.

Auzi, să ajungă membru în Parlamentul britanic

I **Membru al unei asociaţii secrete irlandeze fondată în New York, în 1857, cu scopul răsturnării dominaţiei engleze din Irlanda,**

! Adk ă să-şi vadă împlinită ambiţia care-1 însufleţise în toate disputele aprinse ce le avusese în sînul celor două cercuri de discuţii libere din care făcuse parte ! Fiindcă ce altceva, decît acest ascuns ideal, alimentase controversele sear- bădе iscate între membrii lor ? El şi cu alţi vreo patru colegi, care se autodenumiseră liberali, obişnuiau să-i înfrunte pe aşa zişii conservatori — constituiţi în alt

grup de vreo patru, cinci tineri — şi astfel, seară de scară, luau în dezbatere o temă însemnată, pe care o susţineau eu înflăcărare, deşi fără nici o convingere că opinia unui grup va fi acceptată de celălalt, sau că aprigele lor dispute vor duce la o acţiune ori rezultat. în schimb, fiecare din oratori simţise, într-un fel tăinuit, că arena de atunci constituia doar o piatră de încercare înaintea unui eventual amfiteatru mai important, în care viitoarele diatribe, debitate cu aceeaşi vigoare şi elocinţă, dar cu mai mult efect practic, vor duce la înfăptuiri de seamă. Natural că nici faţă de sine nu avusese curajul de a mărturisi această cutezătoare aspiraţie. înainte de a-.şi îngădui un asemenea vis, trebuia să-şi cîştige un nume ca avocat, iar cu timpul ajunsese a-şi da seama că succesul nu îţi pică din ceruri. De-ar fi muncit mai cu rîvnă, putea să aspire la el, însă lăsîndu-se pe tînjeală, ca în toţi aceşti ani. cu ce drept să fi năzuit Ia o ridicare, fulgerătoare ? Şi cu atît mai puţin la suprema cinste de a fi deputat ? Pentru ca azi, această fantastică perspectivă, pe care o socotea mai presus de toate cîte există pe lume, să-i fie oferită pe tavă, s-o vadă la numai un pas de împlinire ! D >ar aşa îi spusese Barrington Erle, şi de avea să-i acorde crezare, însemna că era deajuns să ridice o mină ca în două luni să se vadă în Parlament. Iar cuvîntul amicului — mai ales în această privinţă — merita deplină în- credere. Ştia foarte bine că el aranjează asemenea treburi, şi nu era să-i propună candidatura dacă n- ar fi avut intenţiile cele mai serioase ori de n-ar fi fost sigur de reuşită. Aşadar, i se. deschisese o portiţă, i se croise o cale spre glorie, şi acum depindea doar de el dacă avea ori nu s-o urmeze !

t
m

Cum va reacţiona tatăl său cînd va afla marea veste ? Cu siguranţă se va pune de-a curmezişul iar de va cuteza să-l înfrunte, îi va retrage banii de întreţinere. Şi, mă rog, ce mai sumă ! O sută cincizeci de lire pe an ! Cum să trăiască ditamai deputatul dintr-un venit aşa derizoriu ? ! Cum să-i ajungă atunci, dacă astăzi, dueînd-o ca un biet muritor de rînd, de-abia scăpase de datorii şi se pomenise cu altele — nu prea mari, ce e drept, dar suficiente ca să se simtă jenat la croitor, la

cizmar sau la magazinul de articole bărbăteşti. Şi totuşi, cerul îi era martor cit de drămuit fusese cu banii, mul- ţumindu-se dimineaţa cu un ceai şi o chiflă, iar seara mîncînd deseori de numai un şiling, la modestul birt de lingă facultatea de drept. Cu adevărat putea spune că întrecuse pînă şi proverbiala cumpătare a irlandezului. Dar unde o să cineze de va ajunge membru în Parlament ? întrebarea îl făcu să-şi închipuie cam la ce umilinţe se putea aştepta omul care se avîntă prea devreme în viaţă spre înălţimi nepermise unde nu ştie cum să se menţină în echilibru. Şi în faţa sumbrei imagini pe care şi-o făuri — căci junele nostru nu era cu totul nesăbuit, ori „flecar" cum îl numea taică-său — îşi zise cu amărăciune că o dată ce va juca marea carte, se putea aştepta la orice năpastă, începînd cu alungarea dintre ai săi şi pînă la degradarca-i totală înainte de treizeci de ani.

Doar auzise de sărăntoci ca şi el ce intraseră în Parlament şi o sfîrşiseră jalnic. îi cunoştea chiar pe nume pe vreo doi dintre aceşti îndrăzneţi ce se aventuraseră peste puterile lor, ca apoi să se năruie, covîrşiţi de primele greutăţi întîlnite. Dar nu era oare de preferat să te prăbuşeşti încă din tinereţe, decît să te laşi în voia destinului ? Să nu-1 forţezi niciodată ? Şi apoi, nu trebuia complet neglijată putinţa de propăşire. Cîte perspective nu deschidea unui începător în ale avocaturii calitatea de parlamentar ? Căci aşa cum aflase de unii răpuşi de o ascensiune prea timpurie, tot astfel auzise de alţii care se realizaseră datorită curajului dovedit în juneţe. Şi o dată ce alunecă pînă aici cu reflecţiile, se simţi ispitit să-şi închipuie că s-ar preda fericit pînă şi în braţele morţii, numai să se vadă în Parlament şi să primească o epistolă cu cele două iniţiale impozante, M.P.[1] — strălucind în dreptul numelui său. Oare tinerii de pe cîmpul de luptă nu se agaţă de nădejdi disperate ? Poate din patru, trei sînt ucişi, dar cel care scapă va purta toată viaţa magnifica decoraţie a Victoriei. Aşa gîndesc luptătorii, şi de această nădejde trebuia să se lege şi el, nu să dea înapoi, să renunţe la ideea lui Barrington Erle, speriat de primejdiile ce le aducea după sine. Cu gîndul acesta îl căută a doua

zi

, [1] **M. P. — membru al Parlamentului.**
dimineaţă şi, la capătul convorbirii pe care o avură, aşternu următoarea scrisoare :

„Reform Club“, februarie, 186...

„Dragă tată,

mă tem că rîndurile de faţă te vor uimi la început, dar sper că după citirea lor vei încuviinţa hotărîrea pe care am luat-o. Ai aflat negreşit de brusca dizolvare a Parlamentului precum şi de faptul că pe la mijlocul lunii martie vom fi iarăşi în zarva alegerilor. In legătură cu aceasta, am primit invitaţia de a candida pentru Lough- shane, şi mi-am dat consimţămîntul. Propunerea a pornit de la Comitetul Politic al lui „Reform Club“ şi mi-a fost adresată de amicul meu Barrington Erle, secretarul particular al domnului Mildmay. Se înţelege, cred, de la sine, că nu mă grăbeam să-i dau curs dacă nu mi se promitea tot sprijinul necesar sau de n-aş fi primit deplina asigurare cum că nici una dintre cheltuieli n-o să cadă în sarcina mea. Doar nu era să-ţi pretind bani pentru propaganda electorală !

Vezi, prin urmare, cîte înlesniri mi-au fost acordate, încît mi s-a părut o laşitate din parte-mi să răspund printr-un „nu“’la onoarea de a mă vedea printre cei aleşi. Căci aşa socotesc această propunere — o mare onoare ce mi se face. Mărturisesc că mă pasionează politica; o studiez cu neţărmurit interes — („tînăr fără de minte !“ se burzului taică-său) — şi de mult nutresc visul de a ajunge cîndva deputat. („Dar din ce-ai să trăieşti, ai visat vreodată ?“ îl bombăni iar bătrînul). Desigur, norocul mi-a surîs cu mult mai devreme decît m-aşteptam, dar asta nu poate fi un temei ca să-i dau cu piciorul. Nici cariera nu înseamnă un obstacol, din contră, va avea numai de cîştigat de pe urma alegerii mele în Parlament. Alte

perspective se deschid unui magistrat cu un loc atît de suspus, care nici nu-1 abate prea mult de la practica sa. („Asta aşa este, dar numai cînd avocatul are un nume

şi o faimă ce-1 scutesc de corvezile zilnice“, completă medicul).

Singura îndoială pe care am avut-o izvora din vechea prietenie dintre dumneata şi contele Tulla, al cărui frate a reprezentat Loughshane în Cameră [I] vreme de nu ştiu cîţi ani. Dar acum se pare că va trebui să renunţe sau, în fine, să înfrunte un contracandidat liberal. Ori de nu eram eu, desigur că ar fi fost altul, iar pe contele Tulla îl cunosc ca un om prea integru ca să facă din asta un motiv de ambiţie şi sfadă. Dacă tot s-a hotărît mazilirea fratelui său, de ce nu mi-ar reveni mie circumscripţia pierdută ? Cu ce aş fi mai prejos decît alţii ?

Ştiu, dragă tată, în ce fel ai să judeci marea mea imprudenţă şi mărturisesc că nu te pot contrazice cu o vorbă, începînd de aseară, mi-am spus şi mi-am repetat că prin ceea ce întreprind poate chiar mă voi ruina. („Oare i-o fi trecut prin minte că mă poate ruina şi pe mine ?“ se întrebă doctorul). Dar pentru o cauză ca aceasta, mă declar pregătit să întîmpin orice urmări. Nu am pe nimeni de întreţinut, şi atîta timp cit nu-mi fac numele de ocară, pot dispune de mine după cum socotesc nimerit. Dacă vei hotărî să-mi suprimi renta, să ştii de pe acum că n-am să-ţi port vreun resentiment, („Vai, cită mărinimie !“ şuieră medicul printre dinţi). Am să-mi cîştig existenţa scriind pe la diferite reviste, la care mi-am încercat pana şi pînă acum.

Transmite mamei şi surioarelor gîndurile mele de dragoste. S-ar putea să le văd în curînd, dacă vei consimţi să vă fac o vizită în perioada alegerilor. în încheiere, poate n-ar strica să subliniez că sînt absolut hotărît să-mi încerc norocul în cazul cînd comitetul politic al clubului nu-mi va retrage propunerea. Am cîntărit-o pe toate feţele şi am ajuns la concluzia că intr-adevăr merită să-mi primejduiesc viitorul. Dealtfel, aşa cum înţeleg eu politica, chiar asumarea unui astfel de risc este o datorie. Şi atunci, aş putea să mă

I **Camera Comunelor.**

mai sustrag ? Nu. Hotărît lucru, nu /

Aştept cu înfrigurare un răspuns măcar de un rînd ia cele de sus,

cu profundă afecţiune filială,
al dumitale,
Phineas Finn.“

E greu de ştiut dacă la citirea scrisorii doctorul Finn nu s-a simţit mai degrabă muşcat de mîndrie decît de revoltă, şi nu a tresărit bucuros, în loc să strîmbe din nas, după cum l-ar fi îndemnat dreapta sa judecată. Cit despre doamna Finn şi cele cinci fiice, îndată ce au aflat noutatea s-au declarat de partea lui Phineas. Băiatul întrunea toate calităţile ca să ajungă în Parlament — pretindea maică-sa ; iar odată ce îşi ocupa locul, se vor întrece care să pună mîna pe un avocat aşa priceput şi distins. Surorile susţineau că, oricum, frăţiorul are dreptul să-şi încerce norocul şi ar fi fost o cruzime din partea părintelui să i se pună în cale.

în zadar încercă medicul să le deschidă ochii, spu- nîndu-le că pentru un avocat debutant mandatul în Parlament nu înseamnă o proptea, aşa cum pesemne era pentru alţii, cu o faimă şi o situaţie consolidate ; că o dată ales în Loughshane, Phineas va renunţa la ideea de a-şi cîştiga existenţa — o adevărată nenorocire pentru un coate goale ca el ; iar peste toate acestea, înfruntarea familiei Morris, venind de la propriul său fiu, va fi privită ca un gest de grosolană ingratitudine faţă de contele Tulla. Doamna Finn împreună cu fetele s-au dovedit de neînduplecat, vorbindu-i cu atîta însufleţire despre meritele şi perspectivele odorului, încît inima doctorului s-a lăsat biruită de gurile lor şi de vanitatea sa de pă- rinte.

Totuşi, cînd îi scrise băiatului, îl sfătui să abandoneze proiectul. Desigur nu se aştepta să-l asculte, fiindcă, aşa cum o recunoştea singur, nu-i arătase destulă severitate, în loc de a-i porunci, îi aşternuse numai poveţe. Nu-1 ameninţa cu retragerea rentei şi nici nu-i spunea răspicat că este în pericol de-a se face de rîs, ci căuta, cu

prudenţă, să-l prevină de unele neajunsuri, astfel încît, la primirea scrisorii, Phineas înţelese că, pe căi ocolite, tatăl său îşi dăduse consimţămîntul. A doua zi mai primi o epistolă — plină de afecţiune şi de mîndrie — din partea maică-si, care nu-l îmboldea chiar pe faţă să candideze în alegeri — întrucît niciodată nu zădărnicise o povaţă de-a soţului — dar îl stimula într-alt fel, prin dragostea şi neţărmuritul ei orgoliu matern.

„Se înţelege că te-aşteptăm pe la noi. dacă vei hotărî să candidezi pentru Loughshane. Vom fi cu toţii încîntaţi să te revedem !“ îi scria în încheiere.

Pentru Phineas, bîntuit de îndoieli după spovedania trimisă tatălui său şi dornic să mai cîntărească propunerea — pricină pentru care îi şi ceruse amicului Barrington Erie o săptămînă de păsuire — cele două misive însemnară izbăvirea de orice incertitudine. Citind printre rînduri, înţelese degrabă că maică-sa şi surorile erau de partea îndrăzneţei lui încercări, şi nici tatăl nu părea pornit pe şicane. Astfel stînd lucrurile, în aceeaşi seară îi declară amicului său, la club :

— Sînt gata să-ţi urmez sfatul.

— Care sfat ? îl întrebă Barrington Erie, un om eu prea multe preocupări ca să se poată gîndi doar la tîrgu- leţul Loughshane şi la Phineas Finn, sau care nu voia să-şi trădeze nici o umbră de nerăbdare în privinţa răspunsului datorat de acesta.

— Să candidez pentru Loughshane.

— Bine, prietene. Vom face tot ce ne stă în puteri ca să te scoatem învingător. Ordonanţele irlandeze vor apărea pe ziua de trei martie. Deci cu cît te vei prezenta mai curînd acolo, cu atît mai bine va fi pentru toţi.

CAPITOLUL II

PHINEAS FINN ESTE ALES ÎN LOUGHSHANE

UNA DIN MARILE PIEDICI în calea biruinţei lui

Phineas dispăru aproape ca prin minune.

La a doua depeşă din partea vlăstarului, prin care acesta îl înştiinţa despre hotărîrea de a candida în alegeri, indiferent de urmări, doctorul Finn, un om de curaj şi deloc temător de iluştrii prieteni, se urcă în trăsură şi o porni către Castle Morris, spre a-1 preveni pe contele Tulla de intenţiile fiului. Vîrstnic şi pătimaş, după cum îl ştia, medicul se aştepta la o ceartă aprinsă şi era pregătit s-o înfrunte. La drept vorbind, prea multă recunoştinţă nu-i datora nobilului întrucît, în relaţiile lor de o viaţă, primise exact cît dăduse, şi, după cum spunea chiar feciorul, de vreme ce tot avea să existe un candidat liberal pentru Loughshane, nu era să renunţe la luptă pe niste considerente mărunte, cum erau borcanele de alifii şi hapurile administrate ca medic. Că mai avea şi alte stavile, nimic mai adevărat; dar cel puţin asta nu putea să-l oprească din drum. Pesemne contele va fi de cu totul altă părere, şi tocmai de aceea trebuia să-i anunţe el vestea, nu s-o afle din alte guri şi să se zbîr- lească mai tare. Dar cînd doctorul isprăvi povestirea, in loc să se arate îmbufnat, bătrînul exclamă jovial :

— Măi, să fie el de băiat! Auzi, să candideze'n alegeri ! Dacă chiar e decis, află, Finn, că eu am să-l sprijin.

— Să-l sprijiniţi dumneavoastră ?! bîigui uluit celălalt.

—■ Şi de ce nu ? Doar n-oi fi chiar aşa de ciumat în
ochii localnicilor ca protecţia mea să-i aducă înfrîngerea ! Şi mai află un lucru. Pentru George Morris n-am să pun umărul.

— Cum, dar dînsul e...

— Lasă asta ! Şi continuă cu ce ai început.

— Personal, nu prea m-am vîrît în politică, după cum bine ştiţi. In schimb Phineas face parte din opoziţie.

— Şi ce-mi pasă mie ? Cu ce m-am ales de pe urma conservatorilor ? Sau vărul meu, Dick Morris ? Nu există în toată Irlanda un prelat mai devotat lor, iar dînşii au binevoit să-l numească vicar la Kilfenora pe un nimeni, care nu a făcut niciodată

politică, cu toate că eu mi-am plecat obrazul şi le-am cerut să-l ungă pe văru-meu ca vicar. Să le fie de bine şi să aştepte să le mai cer eu vreodată ceva.

Doctorul Finn, care era la curent cu datoriile acumulate de venerabilul Morris precum şi cu predicile sale ciudate, nu se miră de aşa zisa lui vitregire de către patronii conservatori ai bisericii irlandeze. Totuşi, se abţinu să facă vreun comentariu.

— Cît despre George, continuă contele, în veci n-am să ridic un deget să-l mai susţin. Iar de la Loughshane, să-şi ia adio. Chiar de-ar fi să-i rog pe localnici, tot n-ar vota pentru el. Asta mi-a spus-o şi Peter Blake (adică agentul electoral al contelui Tulla). Aşadar, vremea lui a trecut, şi dac-ar fi să mi se ceară părerea, aş suprima drepturile civile în Loughshane. Ba chiar în ţara întreagă, şi aş aduce un guvernator militar. Ce pricopseală avem de pe urma reprezentanţilor noştri în Parlament ? Şi apoi uită-te cine sînt. Din zece, cîţi îi avem, nu alegi un adevărat gentilom. Aşa că nu am nimic împotriva fiului tău. Ba chiar am să caut să-l sprijin, cu puţinul de care-s în stare. Dar mai bine ar fi să vină şi să stea de vorbă cu mine.

După ce îl asigură că aşa o să facă, medicul se ridică şi plecă. Normal, nu se simţea măgulit de aprecierile contelui cu privire la calitatea parlamentarilor irlandezi. După el unul, nici Phineas nu era acel gentilom din zece, care să reprezinte comitatul cu cinste. Cu toate acestea, întrevederea se dovedise cum nu se poate mai rodnică, înlăturînd poate cea mai redutabilă piedică din calea fiului său. Cînd plecase înspre Castlemorris, nici prin gînd nu-i trecuse să-i cîştige o proptea în alegeri ; şi totuşi, acum avea una. De aceea, în faţa familiei nu putu să-şi ascundă marea sa mulţumire. Oricît ar fi vrut să se arate colţos şi potrivnic feciorului, cuvintele ce-i ieşeau din gură erau parcă unse cu miere, astfel că, începînd din seara aceea, nimeni în casă nu-şi mai dădu osteneala să-i tăinuiască nădejdile în legătură cu reuşita lui Phineas, iar a doua zi îi expediară o scrisoare, în care Matilda îl înştiinţa că e aşteptat de conte cu braţele larg deschise.

„Chiar tata s-a dus să-l vadă şi a aranjat totul“, anunţa sora lui.

— Aud că George Morris nici nu mai candidează, spuse Barrington Erle către Phineas în preziua plecării lui la Killaloe.

— Bine şhface, fiindcă ilustrul său frate n-o să mai pună umărumsă-l ajute. Ci are de gînd să mă susţină pe mine.

— Sincer să fiu, nu prea îmi vine să cred, se

arătă celălalt circumspect.

— Şi totuşi aşa e. Tatăl meu îl cunoaşte pe conte de douăzeci de ani, şi prin el i-am intrat în graţii.

— Ascultă-mă, Finn. Nu cumva ai de gînd să ne joci o festă ? îl luă amicul din scurt pe un glas în care stră-; bătea un amestec de uimire şi teamă.

— Cum adică ? îl întrebă cu totul nedumerit.

— Uite-aşa, să ne trezim că treci de partea conservatorilor...

— Poate pe lumea cealaltă, i-o tăie protejatul cu un aer vexat, ca apoi să urmeze cu solemnă mîndrie : îngă- duie-mi să te asigur că nu mi-aş schimba crezurile politice nici ca să-ţi plac dumitale, nici contelui Tulla, deşi,

. ca să mă exprim într-un chip sugestiv, fiecare purtaţi în buzunarele de la vestă mandatele deputaţilor. Am fost şi rămîn un liberal cu principii ferme şi sănătoase, iar de-o fi să reuşesc în alegeri, n-am să intru în marele sfat al ţării cu gîndul să sprijin un anume partid, ci să fac tot ce-mi stă în putinţă pentru binele naţiunii. Atît pot să-ţi SDun, şi aceleaşi cuvinte le voi repeta şi contelui Tulla.

Barrington Erle se depărtă dezgustat. Acest stil de a vorbi îl îngreţoşa pur şi simplu. Ce om subţire şi îndeobşte onest nu se scutură la auzul unor dulcegării ieftine ? Ori pentru Barrington Erle asemenea declaraţii sunau calpe şi de duzină, căci şi el era un tip îndeobşte onest. De pildă, pe unul ca William Mildmay — fratele maică-si şi steaua partidului liberal — n-ar fi putut să-l trădeze pentru tot aurul de pe lume, ci era doritor să-l slujească chiar şi fără simbrie. Muncea cu silinţă pentru cauza îmbrăţişată, la profituri gîndindu-se mai puţin. Şi toate acestea fiindcă nutrea o nedesluşită credinţă cum că era de preferat pentru ţară să-l aibă pe Mildmay la cîrmă, şi nu pe Lordul de Terrier. Politica liberală înseamnă propăşirea englezilor, îşi spunea cu convingere, iar pentru el, această politică se confunda cu însuşi partidul lui Mildmay.

Barrington Erle era fără îndoială un patriot, însă călăuzit de principii strict personale. Astfel, detesta ideea independenţei în Parlament. Ocolea

pe acel om care se arăta mai. eurînd aplecat spre măsuri şi reforme decît grijuliu faţă de semenii din aceeaşi castă. De la un astfel de individ — nestatornic ca apa şi amăgitor precum vîn- tul după cum îl pecetluia Barrington — trebuia să te aştepţi doar la rele. Un măsluitor şi un om de nimic, din mîinile lui se ferea să primească pînă şi ofranda unui vot. Nu-i avea la stomac nici pe parlamentarii ori pe mai marii partidelor care se izolau ca sihastrii, sus- pectîndu-i fie de rea credinţă sau de o jalnică lipsă a simţului practic.

Unui adversar bătăios îi întindea mîna aproape cu aceeaşi plăcere ca unui aliat de nădejde din propriul partid, în schimb nu-i putea suferi pe aceia care-o scăldau cînd cu liberalii, cînd cu conservatorii.

Potrivit viziunii pe care o avea despre guvernarea parlamentară, în Camera Comunelor ar fi trebuit să se tragă o linie, şi fiecare din membrii să se aşeze de-o parte sau de alta a ei. „Dacă nu eşti cu mine, arată-te măcar împotrivă“, i-ar fi spus oricărui ales al poporului în numele marelui dregător pe care-1 slujea.

Şi în privinţa dezbaterilor avea o anume concepţie. Le socotea drept utile pentru oamenii din afară — căci ei zămisleau acea opinie publică după care avea să se modeleze, cu vremea, actuala Cameră a Comunelor ; dar ca aceste dezbateri să conducă la un vot decisiv — fie în favoarea partidului la putere fie a opoziţiei — i se părea o absurditate care atrăgea doar pericole, răzmeriţă şi chiar încălca rigorile Parlamentului. După el, cînd era la mezat o chestiune de mare însemnătate — nu o trăsnaie aruncată în discuţie numai ca să se amuze niscaiva deputaţi deşucheaţi — orice membru trebuia să voteze solidar cu partidul său şi nicidecum în sprijinul adversarului.

Cam acestea erau vederile domnului Barrington Erie cu privire la forma de guvernare britanică, şi cum deseori punea umărul la selecţia noilor deputaţi, îşi dorea ca aleşii lui să-i urmeze principiile pe cît de mult cu putinţă. De aceea, auzindu-1 pe Phineas trăncănind despre ce intenţiona el să facă, nu e deloc de mirare că-i

întorsese spatele, vădit dezgustat. Dar eurînd îşi aduse aminte de anii — puţini la număr — ai candidatului, de extrema lui ignoranţă în ale politicii cît şi de carierele altora.

Nu trebuia să uite că el împlinise patru decenii şi frecuşul cu viaţa îl învăţase ceva, îşi spuse înţelepţeşte, pentru ca după cîteva clipe altfel să judece trufia pe care i-o arătase tînărul protejat — cu mai multă înţelegere şi blîndeţe, asemuindu-1 cu un mînz nărăvaş ce tresare ţîfnos la o simplă atingere.

— Lasă-1, că altfel va arăta la capătul primei sesiuni, după ce va fi tras la caleaşca ce scîrţîie la urcuş şi va fi simţit sfîrcul biciului fără să clintească măcar din coadă, conchise Barrington Erle, adresîndu-se unui vechi amic, deputat.

— Numai să nu tragă trăsura ca delegat al conservatorilor, i-o întoarse celălalt sceptic.

Barrington recunoscu pentru sine că o asemenea păcăleală ar fi fost mai mult decît neplăcută, deşi nu-1 prea vedea pe contele Tulla în stare de o stratagemă atît de abilă.

Phineas plecă în Irlanda, abătîndu-se şi prin Loughshane, iar acolo fiind, îl vizită pe contele Tulla, care-i debită o mulţime de neghiobii. Dac-ar fi să vorbim fără părtinire, nici Phineas nu era prea departe de-a cădea în acelaşi păcat; însă bătrînul amfitrion îl opri de cum încercă să deschidă gura.

— Te rog, domnule Finn, să lăsăm de-o parte politica ; doar ţi-am spus că nimic din ce-i legat de ea nu mă mai preocupă,

În faţa unei împotriviri atît de făţişe, Phineas nu mai putu să-şi expună părerile asupra guvernului şi îndatoririle lui către ţară.

Dar se mîngîie cu ideea că îi rămîneau destule alte prilejuri s-o facă, şi îl lăsă pe venerabilul conte să trăncănească în voie despre rătăcirile fratelui' mezin — George — şi de originea lipsită de orice nobleţe — şi, prin urmare, de garanţie — a vicarului proaspăt numit în Kilfenora. întrevederea lor se încheie cu asigurarea bătrînului că nu se va simţi cu nimic ofensat dacă localnicii aveau să-l aleagă.

Iar localnicii îl aleseră. Pentru care temei ?

Greu de spus. Ori poate exista unul, și anume cel publicat într-o

gazetă conservatoare din Dublin, care declara că numai Clubul Carlton era vinovat de acest pocinog, pentru că nu trimisese un candidat de ispravă.

Alţii susţineau, dimpotrivă, că adevăraţii răspunzători erau George Morris şi fratele său, contele Tulla. Numai că în timp ce se vînturau asemenea comentarii în Londra şi în Dublin, eroul nostru îşi primi titlul de membru în Parlament, iar familia Finn jubila, în Kil- laloe, aşa cum poate era şi firesc, deoarece prin calitatea ce-o dobîndise, se putea, pe drept cuvînt spuxie, că unul de-ai lor încetase de a fi un om oarecare.

Sumbrele presimţiri nu-1 slăbiseră o clipă pe doctor. Insă ce mai putea face cînd soarta odraslei se hotărîse ? Nu era să-şi renege feciorul ori să-i retragă ajutorul patern pe motiv că dintre toţi tinerii ţării, el şi nu altul fusese considerat vrednic de marea cinste ce i se făcuse. Astfel cîntărind lucrurile, mai scoase din pungă suma trebuincioasă pentru achitarea datoriilor de onoare — care nici nu erau prea mari — făgăduind totodată vlăstarului un venit anual de două sute cincizeci de lire pe întreaga durată a mandatului său.

în acelaşi tîrg, Killaloe, trăia şi o văduvă, cu numele Flood Jones, împreună cu fiica ei. Mult onorabila doamnă avea şi un fiu, care urma să moştenească proprietatea decedatului Floscabel Flood Jones, din Floodbcrough, de îndată ce o scotea din încurcătura actelor şi a ipotecii ce-o apăsa. Dar cum feciorul se afla deocamdată în India, cu regimentul pe care-1 slujea, n-o să vorbim despre- el, ci numai de autoarea zilelor sale şi de sora lui, Mary.

Prin urmare, doamna Flood Jones nu era stabilită în Floodborough — căci imobilul de acolo era, sincer vorbind, mai mult o paragină — ci în Killaloe, unde, cu o seară înainte de întoarcerea onorabilului Phineas Finn, M.P., la Londra, o găsim, împreună cu fiică-sa, Mary, la familia Finn.

Era destul de devreme şi ceaiul la care fuseseră invitate încă nu se servea, astfel că tînăra Mary

întîrzia la şuetă cu Barbara Finn, într-unul din dormitoare, unde puteau vorbi pe îndelete şi departe de urechile celorlalţi.

— Te asigur că această mărire n-o să-l schimbe deloc, glăsuia Barbara Finn, referindu-se, cum prea bine se înţelege, la fratele ei.

— Şi totuşi, va trebui să devină altul, îi ripostă Mary.

— Ai să vezi că aşa o să fie, după cum îţi spun eu. Doar îl ştiu cît e de cumsecade şi de cinstit.

— Adevărat că e bun, şi nu mă-ndoiesC nici de onestitate ; doar nu mi-a spus o singură vorbă pe care n-ar putea-o rosti faţă de oricare altă fată.

— Astă c o prostie, Mary.

— Dar aşa s-a-ntîmplat, crede-mă ; îţi jur pe Sfînta Fecioară, care ne priveşte de sus. Numai că tu nu crezi nici în ea...

— S-o lăsăm la o parte pe Sfînta Fecioară.

— Şi totuşi mi-e martoră că nu mint. Fratele tău nu înseamnă nimic pentru mine...

— Atunci sper să însemne înainte de a vă despărţi astă seară. Doar v-aţi plimbat împreună, şi ieri şi toată ziua de alaltăieri.

— Şi ce vezi în asta ? Nu ne ştim de cînd eram de-o şchioapă ? Dar te rog, Barbara, te rog din tot sufletul, să nu pomeneşti nimănui de plimbările noastre...

— Să vorbesc eu ? Mai curînd mi-aş tăia limba.

— De ce Dumnezeu te-oi încuraja să faci pe tăinui- toarea cînd nu există nici o idilă între mine şi Phineas... şi fratele tău, vreau să spun...

— înţeleg foarte bine ce vrei să spui.

— Ba mai mult. Pot să jur că nici de aci înainte n-o să se înfiripe. Şi cum ar putea fi altminteri, cînd, o dată ajuns ia Londra, se va învîrti numai printre mărimi, ca şi el; în plus, am aflat despre o lady Laura Standish, pe care o admiră nespus.

— Lady Coadă de Mătură ! se hlizi Barbara cu dispreţ.

— N-ai decît să faci haz. însă un deputat în Parlamentul britanic îşi poate înălţa ochii spre orişicine.

— Eu, una, vreau să şi-i înalţe spre tine, prostuţo.

— Cu rangul pe care l-a dobîndit, ar însemna să privească în jos. Iar mîndru precum îl ştiu, n-o va face nicicînd. Şi acum, haide să coborîm în salon, ca să nu le dăm de gîndit celor din casă pe unde-om fi dispărut şi ce facem.

Mary Flood Jones era o făptură măruntă şi delicată la trup, cam de nouăsprezece ani, cu un păr castaniu ca mătasea şi cu văpăi aurii — de nu ştiai uneori care-i adevărata culoare — şi frumoasă la chip ca o zi însorită de primăvară. Pe deasupra mai avea şi acel vino-ncoace — deseori întîlnit la junele irlandeze — ce-i preface pe unii bărbaţi în adevărate sălbăticiuni, gata să se repeadă la pradă şi s-o devoreze pe loc ; iar dacă se întîmpla să-i placă şi ei fiara sălbatică, îl privea într-un fel de parcă singură îl ruga s-o înhaţe.

Există pe lume tot felul de fete. Unele reci ca sloiul de gheaţă, deşi frumuşele, bine crescute şi înzestrate cu multe virtuţi. Cucerirea acestora presupune un curaj şi o pregătire poate la fel de asidue ca pentru o expediţie întru descoperirea unui nou continent, în vreme ce temerarul care s-a înhămat la o astfel de încercare merită ca răsplată o statuie de bronz. în schimb altele aprind dorul de cucerire în orice bărbat cu o natură cît de cît iubitoare. Ele sînt precum apa cînd eşti însetat; ca sfînta umbră în dogoarea lui august; sau o ţigară ce-ţi ţine tovărăşie într-o plimbare tihnită, de toamnă. La vederea lor, nici un bărbat nu rămîne nepăsător, ci se simte răpus de ispită. Şi totuşi, nu o dată se întîmplă ca dorinţa lui aprigă să rămînă neîmplinită — însetatul să nu poată sorbi din apa răcoritoare, cel dogorit de arşiţă să nu se bucure de umbră, iar mult jinduita ţigară să nu se aprindă. O astfel de creatură, îneîntătoare la trup şi la chip, era Mary Flood Jones, din Killaloe, iar fericitul nostru erou. Phineas, putea cu dreptate să spere la o picătură de apă de avea să fie însetat.

Cînd coborîră în salon, Mary se îngriji să aleagă un loc cît mai departe de Phineas, aşczîndu-se între amfitrioană şi domnul Elias Bodkin, din Ballinasloe, tînărul asistent al doctorului Finn. Dar nu pe motiv că l-ar fi plăcut sau iubit pe acest june. cum prea bine o ştiau cu toţii din casă şi chiar

întregul oraş. Dealtfel, cînd medicul îi întinse budinca fierbinte, nici măcar nu se osteni să-i zîmbească, pentru ca două minute mai tîrziu, cînd Phineas se postă înapoia ei, să surîdă brusc luminată. După alte trei, patru minute, se răsucise într-atîta pe scaun că ajunsese cu faţa la Phineas şi la sora lui, Barbara, care, la foarte scurt timp, se întoarse către Elias Bodkin, lăsîn- du-şi fratele alături de Mary, retraşi de ceilalţi şi ciripind întru totul nestînjeniţi. Şiretlicul prinsese, ca mai întotdeauna în Killaloe, căci oamenii de aici erau iuţi şi dibaci la asemenea combinaţii.

— Mîine, cu primul tren, plec, anunţă Phineas.

— Aşa de curînd ! suspină Mary. Şi cînd vei începe ? Vreau să zic activitatea în Parlament...

— Trebuie să mă prezint vineri. Aşa că mă întorc chiar la ţanc.

— Şi cam pe cînd vom afla că ai luat cuvîntul ?

— Niciodată, probabil. Nici măcar unul din zece membri nu are prilejul să rostească în toată cariera sa o vorbă.

— Dar cu tine o să fie altfel, nuu ? Te vei remarca, sper. Cel puţin de dragul surorilor şi al oraşului, înţelegi ?

— Numai pentru atît, Mary ?

— Nu e deajuns ?

— O fi, dar înseamnă că pe tine nu te interesează ce am să fac.

— Ba da. Şi o ştii foarte bine. Nu am fost noi prieteni de mici copii ? Se înţelege aşadar că voi fi mîndră să aud vorbindu-se despre un om atît de apropiat ca de o mare personalitate.

— Niciodată n-am să fiu socotit cum zici tu..7

— Dar în ochii mei aşa eşti. Şi încă de pe acum. Ia gîndeşte-te numai că în viaţa mea nu mi-a fost dat să văd un membru în Parlament.

— Pe episcop nu l-ai văzut de atîtea şi atîtea ori ?

— E deputat ? Nici măcar nu ştiam. Şi-apoi nu se compară cu tine. El nu are cum să devină vreodată ministru, şi nici în gazete nu se scrie nimic despre el. Pe cînd despre tiare aştept să citesc cît mai des, şi mereu anv să-ţi caut numele tipărit. Parcă văd anunţîndu-se cum că „Domnul

Phineas Finn a făcut front comun cu domnul Mildmay“. De fapt asta ce înseamnă ?

— Iţi explic la proxima revedere, după ce-mi voi fi învăţat lecţia.

k — Va să zică ai de gînd să mai dai pe aici, dacă nu cumva o să uiţi între timp, aşa cum mă tem de pe acum. In loc să te-nhami la drumul pînă în Killaloe, cînd o să

ai un răgaz de la îndatoririle de parlamentar, te vel duce acolo unde poţi s-o-ntîlneşti pe lady Laura Standish,

— Nici gînd ! protestă Phineas.

— Ba aşa ai să faci. Şi nu văd nimic rău în asta. Cu perspectivele tale, e firesc să te învîrteşti cît mai mult printre oameni de vază. Dar ia spune-mi, este frumoasă această lady Laura Standish ?

— E lungă şi lipsită de graţie.

— Lasă prostiile, că tot nu te cred.

— Zău că aşa ar părea pusă alături de tine.

— Pentru că eu sînt atît de micuţă şi fără prestanţă !

— Nu de asta, ci fiindcă eşti aşa de armonioasă la trup, pe cînd ea a crescut în neştire. Dealtfel, nu vă asemănaţi în nimic. Ea are un păr roşu, mătuit şi tepos, în vreme ce al tău e ca o mătase. Apoi are mîini şi picioare masive, pe cînd tu...

— De ce-oi fi zugrăvind-o ca pe un colos, cînd în sinea ta o admiri, Phineas ?

— O admir, nu zic ba, pentru autoritatea pe care o emană şi pentru că, în ciuda părului încîlcit şi bătos, a mădularelor de ogar şi a înălţimii ei de prăjină e totuşi atrăgătoare. Greu de spus în ce fel. Dar un lucru e sigur : lady Laura e încântată de ea, doreşte cu tot dinadinsul să se facă plăcută şi izbuteşte.

— După cîte văd, ţi-a furat inima, Phineas. •

— Nu, nu sînt îndrăgostit sau, oricum, nu de ea. Dintre toţi bărbaţii din lume, cred că sînt ultimul care şi-ar îngădui să iubească. Mă rezerv pentru cînd mă voi însura, fiindcă va veni şi ziua aceea...

— Desigur că o să vină ; ţi-o doresc din tot sufletul, rosti Mary însufleţită.

— Dar nu înainte de patruzeci ori chiar cincizeci de ani. Poate sînt un neghiob că m-am lăsat într-atîta robit de setea de afirmare, cum o numim noi, bărbaţii. Altfel, mi-aş fi putut permite să iubesc şi acum...

— Ba nu eşti deloc cum ai spus, se grăbi Mary să-l contrazică, şi sînt încîntată că nutreşti o mare ambiţie. E firească şi lăudabilă, mai cu seamă la un bărbat. Cît despre însurătoare, sînt sigură că nu te va ocoli, ci vom auzi în curînd eă ţi-ai pus

pirostriile. Iar dacă aleasa îţi va aduce şi înlesniri în privinţa ambiţiei la care ţin» teşii, cu atît mai mult se vor bucura toţi... şi eu.

Stînjenit de mişcarea ivită printre cei din salon, Phineas nu mai apucă să-i dea o ripostă, văzîndu-se nevoit să abandoneze tainicul dialog şi să se amestece în vălmăşagul din jur. Singur cu Mary se mai trezi doar o dată, înaintea plecării, cînd îi puse pelerina pe umeri, în vreme ce doamna Jones, împotmolită în povestirea începută, mai zăbovea lîngă maică-sa, iar Barbara, proptită în uşă, împiedica trecerea, înlesnindu-i lui Phineas un moment de intimitate, din care se înfruptă cît putu.

— Vreau un sărut înainte de plecare, ii ceru fetei, cuprinzînd-o în braţe, deşi în scurtul lor dialog, cu fidelitate transcris, nu strecurase nici o declaraţie de dragoste.

— Nu, Phineas, nu, se împotrivi Mary. Dar în van, căci sărutul i-a fost răpit înainte de a-şi duce protestul la capăt. Nu trebuia, Phineas, zău aşa, murmură cînd îşi dezlipi buzele de ale lui.

— Ba da, susţinu tînărul cu aprindere. Şi mai vreau ceva, Mary. O buclă de a ta.

— De asta nici gînd, se opuse din nou.

însă el avea foarfecele în mînă, şi, într-o clipită, reteză o şuviţă de păr şi o vîrî într-unul din buzunare. După aceea nu-şi mai spuseră o vorbă, iar Mary plecă oblăduită de maică-sa şi, mai ales, de voalul ce şi-l lăsase pe ochi, şi sub care picurau lacrimi suave, de nimeni văzute.

— Aşa-i c-o iubeşti, Phineas ? îl scormoni Barbara cînd rămaseră singuri.

— Ia slăbeşte-mă ! i-o reteză fratele. Du-te şi culcă-te, nu te frămînta cu nimicuri din astea. Iar mîine, scoală-te în zori, să ne luăm rămas bun.

A doua zi dimineaţă, toată casa era în picioare, fiecare întrecîndu-se să-l servească la micul dejun, să-i dea sfaturi, să-l strîngă în braţe şi să-l sărute, iar la urmă, să arunce cu tot soiul de pantofi vechi după el — ca să aibă noroc în debutul ce urma să şi-l facă. Doctorul îi mai strecură o bancnotă de douăzeci de lire, rugîndu-1, cu cerul şi cu pămîntul, să fie cît se poate mai calculat. Maică-sa îl povăţui să-şi ia o portocală în buzunar cînd are

de gînd să ţină un discurs mai lung, pe cînd Barbara il imploră, în ultimele ei şoapte, să n-o uite cumva pe dulcea Mary Flood Jones.

CAPITOLUL III

PHINEAS ÎŞI FACE INTRAREA ÎN PARLAMENT

CÎTE GÎNDURI — profunde şi chiar solemne — nu a vînturat călătorul nostru în drum spre Londra deşi, oricît de necrezut ar părea cititoarelor, foarte puţine din ele au cuprins-o pe Mary Flood Jones. în schimb, bucla ei şi-o pusese undeva, la loc sigur, de unde o putea scoate pentru clipele de adoraţie pe care şi le va îngădui la răstimpuri, cînd treburile de stat nu-1 vor copleşi ca în momentele de acum.

îşi asumase un rol deosebit de însemnat de care va fi oare în stare să se achite ? Poate da, cu toate că sorţii păreau să-i fie potrivnici. Cîntărind mai atent perspectivele, greutăţile păreau mai de neînvins, iar satisfacţiile mai fragile şi mult mai anevoioase. Cîţi deputaţi nu se perindaseră fără s-ajungă măcar o dată să ia cuvîntul ! Cîţi apucaseră să vorbească, dar cu rezultate de plîns ! Şi cîţi dintre cei care dovediseră elocinţă nu se osteniseră în deşert, fiind mai departe ignoraţi de confraţii lor şi de societate ? Doar auzise de atîţia care nu se bucurau de nici un respect sau consideraţie, iar dintre toţi, parcă irlandezii erau trataţi cu cea mai dureroasă indiferenţă. Existau atîţia O'B, O'C sau O’D [I] pe care nimeni nu-i lua în seamă, care de-abia agăţau comeseni la cinele de la club, şi totuşi erau parlamentari neaoşi. Şi atunci de ce să-şi închipuie că el va avea o soartă mai bună ? Sau cum trebuie să se poarte ca să nu le calce pe urme ? Poate aşa cum îl îndemna inima şi cum nu-i prea vedea pe compatrioţii săi — adică devotat ţării, dornic s-o slujească cinstit. Da. Va

I **Element de compunere al numelor proprii irlandeze Ex: O’BRIEN,** O’CONNOR **etc.**

munci cu suflet şi sîrg, făcîndu-şi datoria pe cît va fi el în stare, oricare vor fi rezultatele.

Hotărîrea lui era nobilă şi ar fi urmat-o fără urmă de şovăială, dacă nu i-ar fi răsărit dinainte surîsul zeflemitor al amicului Erle cînd, vorbindu-i despre crezurile sale de liberal îi declarase că vrea să se dovedească de folos patriei, necum să devină unealta unui partid oarecare. Cu totul alta era atitudinea acelor O'B, O'C şi O'D care arătau multă i'învnă în sprijinirea partidului lor, deşi se întîmpla nu o dată ca, luaţi în pripă, nici să nu ştie prea bine care anume era acela. Şi cu toate acestea,' Erle împreună cu ei l-ar fi luat în derîdere dacă se abătea de la orînduiala tradiţională ; iar de aveau să-l dispreţuiască toţi cei de-o seamă cu Barrington Erle, ce viitor îl mai aştepta ?

Ajuns în acest impas cu sumbrele-i cugetări, mare i-a fost bucuria să-l întîlnească pe Laurence Fitzgibbon

— pe onorabilul Laurence Fitzgibbon, un prieten apropiat şi un tip de o rară inteligenţă — la bordul navei pe care se îmbarcase în Kingston. Ilustrul amic se întorcea, ca şi el, de la locul alegerilor electorale, unde, cum era şi de aşteptat, ieşise victorios în comitatul în care locuia taică-său. Laurence Fitzgibbon era deputat de cincisprezece ani încheiaţi, dar se arăta modest şi apropiat, ca un tînăr de-abia ales. Hotărît lucru, se deosebea radical de toţi ceilalţi O'B, O'C şi O'D ! Cînd avea poftă să ţină un logos, ştia să se facă ascultat, iar prietenii susţineau că ai fi urcat de mult într-o funcţie înaltă de şi-ar fi dat cît de cît osteneala. Era musafir binevenit în casele de cea mai mare elită, şi ca amic se putea oricine făli cu el.*

De aceea, şi pentru Phineas fusese prilej de mîndrie să-i stea în preajmă de doi ani încoace. Şi totuşi, gura lumii spunea că n-are pic de avere, mulţi întrebîndu-se cum şi din ce îşi ducea zilele. Tatăl său, lordul Claddagh

— un nobil irlandez împresurat de o familie numeroasă — nu putuse face mai mult pentru fiul său preferat decît să-l înfigă în Parlament.

— Ei, Finn, băiatule, va să zică te-au ales în Loughshane, îi zise Laurence, scuturîndu-i viguros mîna. Şi pe loc Phineas trecu la depănarea poveştii — acea minunată poveste, cu George Morris şi

contele Tulla — istorisind cum localnicii nu i-au arătat nici o împotrivire ; cum a fost susţinut şi de conservatori şi de liberali deopotrivă, şi cum. în sfîrşit, a fost ales în deplină unanimitate ca deputat al tîrgului Loughshane. Numai că prietenul Fitzgibbon nu părea prea mişcat de toate acestea ; ba mai mult ; îi şi spuse cum că asemenea întîmplări sînt simple accidente ce pot surveni cu totul independent de meritele ori defectele candidatului. Pentru Phineas era de necrezut şi chiar dureros să constate cum lua cunoştinţă de marele lui succes fără surle şi trîmbiţe sau măcar o felicitare. Atît de puţin părea impresionat de noua sa calitate, încît s-ar fi zis că fusese ales în corporaţia municipală din Loughshane, necum în Parlamentul britanic. Phineas simţi amarnicul gust al dezamăgirii, însă nu se trădă, afişînd aceeaşi trufie şi nepăsare pe care le arăta celălalt. într-atît de departe merse cu imitarea, încît, la o jumătate de oră, cînd se văzu nevoit să-i amintească amicului că la sesiunea trecută nu luase parte, vorbi despre Parlament ca şi cînd făcea tot atît de puţină paradă de el precum vechiul şi încercatul deputat de alături.

— După cit îmi dau seama, cu siguranţă vom avea şaptesprezece, se pronunţă la un moment dat Fitzgibbon.

— Şaptesprezece ? îngînă Phineas, nepricepînd rostul cifrei.

— O majoritate de şaptesprezece, îl lumină celălalt. Sînt patru comitate irlandeze şi trei scoţiene care n-au votat încă, deşi cam ştim de pe acum care vor fi rezultatele. Desigur, există o îndoială în legătură cu Tippe- rary, însă oricare va fi ales dintre cei şapte propuşi, votul este al nostru. Iar guvernul nu va putea ţine piept acestei majorităţi. E greu la urcuş cînd îţi bate vîntuj din faţă.

— Aşa cum judec eu lucrurile, nici nu-i văd îndreptăţită încercarea de a se menţine împotriva majorităţii, îşi dădu Phineas cu părerea.

— Fleacuri, băiete ! Cînd diferenţa-i aşa de minoră, orice silinţă este firească. Numai că lor nu

le prea vine la îndemînă să depună strădanii. Natural, mai sînt printre ei unii la fel de flămînzi ca şi noi, iar Dubby şi-ar da şi dinţii din gură să păstreze puterea,

Pentru Phineas era clar la cine se referise, căci Dubby era porecla unanim folosită atît de prietenii cit şi de duşmanii domnului Daubeny, starostele conservatorilor.

— însă vezi dumneata, îşi urmă Fitzgibbon explicaţia, majoritatea preferă celălalt joc: care, pe euvîntul mc u. este şi mai plăcut, la caz că nu te prea sinchiseşti de bani.

— Numai că ţara nu se alege cu nici o înfăptuire de pe urma conservatorilor...

— în această privinţă, soarta-i aceeaşi, indiferent de partidul învingător. încă nu ştiu să fi existat un guvern care să-şi fi propus să realizeze ceva. Asigură-i o majoritate covîrşitoare, cum au avut-o de-o jumătate de secol conservatorii, şi ai să vezi că nu mişcă un pai. Şi. în fond, de cc-ar mişca ? înfăptuirile — cum le zici dumneata— înlesnesc doar profiturile, protecţiile şi exercitarea puterii.

— Şi atunci ţara nu se alege chiar cu nimic ? întrebă tînărul cu surprindere.

— Ba da. Cu serviciile pentru care plăteşte — dacă nu chiar mai mult. Doar slujbaşii administraţiei muncesc pentru ţară. Miniştrii la fel în ipoteza că au ce face. Se lucrează destul, slavă cerului ! în Parlament, însă, cu cît va fi mai redusă activitatea, cu atît mai bine, după umila-mi părere. Dealtminteri, şi pînă acum s-a realizat extrem de puţin, cu toate că şi acest foarte puţin a însemnat cîteodată prea mult.

— Bine, şi atunci poporul ? îl iscodi Phineas tot mai contrariat.

— Haide să coborîm, să bem un coniac, şi lasă poporul în pace, fiindcă ştie să-şi poarte de grijă mai bine decît am putea noi s-o facem.

Vederile politice arborate de Laurence Fitzgibbon difereau foarte mult de ale lui Barrington Erle şi erau mai puţin pe gustul noului deputat. Barrington Erle socotea că liderul său — domnul Mildmay — este pe drept chemat să aducă

prefaceri în legile ţării, iar Parlamentar trebuia să-l urmeze, dînd putere de aplicare schimbărilor propuse de el, atît de numeroase şi de grandioase ca importanţă încît, odată traduse în viaţă, ar fi dezvăluit, pe încetul, natura cu totul utopică a politicii partidului
■conservator. Laurence Fitzgibbon considera, dimpotrivă, că adversarii erau destui de disci'editaţi ca să-şi mai bată capul cu ei, unica-i grijă fiind cum să se mai aciuiască în Adunarea Corpurilor Legiuitoare, într-o slujbă cu iz politic, aidoma celei avute, pentru care nu mişcase un deget, dar primise un stipendiu de o mie de lire pe an, spre deplina sa mulţumire. Asta era singura lui năzuinţă, şi nu făcea nici o taină din ea, cum nu-şi ascundea nici mîhnirea de a fi nevoit să se întoarcă la alegători mai înainte de a se putea bucura de marile satisfacţii ce-1 aşteptau de pe urma acelei majorităţi de şaptesprezece voturi, care fusese ori va fi negreşit obţinută în Cameră.

— De obicei, urăsc orice fel de reforme, continuă el, dar, pe toţi sfinţii, va trebui să ne schimbăm în această privinţă. Cînd un individ a ajuns la unele mici înlesniri — după ani de aşteptare şi poate cu preţul a mii de lire învestite în alegeri — se vede nevoit s-o ia de la capăt şi să-şi încerce norocul în ultima clipă, aşa cum i-o cer nişte prejudecăţi învechite. Să luăm cazul bietului Jack Bond — cel mai bun prieten al meu — care s-a ruinai! într-o astfel de aventură. A cheltuit pînă la ultimul sfanţ în cele trei campanii electorale pentru alegerea sa în Romford, şi în toate trei omul a reuşit, ca mai apoi să-l numească un soi de subcontrolor la grînarele statului. Asta, după ce se storsese de bani ca să fie reales deputat !

— Şi ce s-a întîmplat cu el după aceea ? se interesă neştiutorul de alături.

— Dumnezeu ştie ! Am auzit că s-ar fi însurat cu o babetă şi s-a statornicit pe undeva. Fapt e că n-a mai apărut niciodată în arena politică, şi tot ce s-a petrecut cu el este o măgărie. Pe mine, unul, sper că nu mă paşte aşa o năpastă în Mayo, deşi, în zilele noastre, n-ai cum să ştii niciodată ce ţi se poate întîmpla.

înainte de a se despărţi în Euston Square, Phineas îl întrebă, cu o emoţie de-abia stăpînită, cum avea să-şi facă prima intrare în Parlament, rugîndu-1 dacă nu ar vrea să-l ajute la delicata ceremonie de depunere a jură- mîntului. însă Laurence Fitzgibbon nu acordă prea mare importanţă acestei aşa-zise dificultăţi ci, dimpotrivă, i-o zugrăvi ca o bagatelă.

— Fii pe pace, băiete, fiindcă n-ai de ce-ţi face griji, îl liniştí surîzînd. Te înfăţişezi ca oricare altul la Parlament, te trezeşti într-o gloată de oameni şi, pe rînd, îi vei cunoaşte pe toţi. Pe urmă, o să aştepţi cam o oră sau două, după care, în mare grabă şi împins de la spate, ai să depui jurămîntul. Nu te aştepta la o mare ceremonie întrucît, după alegeri, nu prea e timp de aşa ceva.

Ajuns la Londra în primele ore ale dimineţii, Phineas se îndreptă către casă cu gîndul să apuce cîteva ceasuri de somn. Camera se întrunea chiar în ziua aceea şi intenţiona să înceapă fără întîrziere activitatea sa de parlamentar. Numai de-ar găsi pe cineva care să-l însoţească, deoarece singur nu îndrăznea să apară în Westminster Hali. Cum să explice poliţaiului şi portarilor că el este noul membru ales în Loughshane ? Drept care, pe la ceasul amiezii, se duse la „Reform Club“, unde întîlni o droaie de oameni, printre care şi mulţi deputaţi. Bar- rington Erle îl ochi aproape de cum se înfiinţă, şi veni către el ca să-l felicite.

— Iată-te învingător, Finn, îi spuse cu voioşie.

— Într-adevăr, deşi, pentru mine, nu e deloc de mirare, fiindcă din capul locului am ştiut că voi reuşi.

— încă n-am auzit de un tînăr cu atita noroc. Asemenea lovitură se dă o dată la douăzeci de alegeri. Auzi, să ieşi deputat fără să investeşti un bănuţ !

Pe Phineas îl cam opări remarca prietenului, şi ripostă înţepat :

— Nu văd cine ar fi fost ales fără să-l aibă la spate pe contele Tulla.

— Bătrînul n-a avut nici un rol, dragul meu. Dar să lăsăm toate astea. Ne întîlnim pe culoarele Camerei, la orele două. Vom fi mulţi pe acolo, şi ai să intri cu noi. L-ai văzut pe Fitzgibbon ?

în clipele următoare, Barrington îşi luă zborul, pierind după alte treburi, pe cînd Finn primi felicitările altora, searbede şi deloc inimoase, după cum le simţi. Cîţiva îi vorbiră despre marea sa biruinţă ca şi cînd ar fi fost o nimica toată, deşi

Phineas ştia foarte bine că şi-ar fi vîndut sufletul necuratului ca să se vadă ei înşişi în Parlament.

— Să sperăm, tinere, că-ţi va place, îi spuse un bărbat între două vîrste, pe care îl cunoştea de cînd poposise în Londra. Fiindcă una e să munceşti pe bani, şi alta e pe gratis. Ori, după cum bine ştii, aici vei lucra pe nimic.

— Cam aşa ceva, zise Phineas, mai mult ca să scoată o vorbă.

— Camera e ca un club confortabil, după cîte aud, deşi, ca să ţi-o spun pe cea dreaptă, nu mi-ar plăcea deloc să fiu deranjat de la masă de clopoţelul care anunţă reluarea discuţiilor, sfîrşi înăcrit bărbatul trecut de prima juneţe.

Punct la orele două, Phineas se afla pe culoarele din Westminster, de unde se trezi luat de un val de bărbaţi' şi împins drept în Cameră. împrejur erau vîrstnici şi tineri ca şi oameni din generaţii mai mijlocii, însă, lucru ciudat, nici unul nu se întrecea cu respectul faţă de semeni. în vreo trei, patru rînduri se auziră urale, cîr.d o persoană de vază ori un mare conducător îşi făcea apa- raţia, dar în rest, din întreaga activitate a zilei, proaspătul membru se alese cu prea puţine impresii pe deplin desluşite. Era prididit în egală măsură de o mare emoţie şi o aprigă deziluzie, şi incapabil să ia aminte la tot ce se petrecea. Un singur simţămînt îl urmări neîncetat: căinţa de a se afla acolo. Degeaba îşi repeta că mulţi oameni bogaţi îşi irosiseră avuţiile încercînd să pătrundă în acea adunare, socotită de toţi drept cea mai înaltă din lume, pe cînd el, la nici douăzeci şi cinci de ani împliniţi şi fără să investească un şiling se pomenise printre aleşi. Mult ar fi vrut să se încredinţeze pe sine de norocul ce-1 avusese, dar gălăgia şi gloata şi praful şi lipsa de măreţie în tot ce vedea ridicau prea puternice stavile în calea convingerii pe care căuta să şi-o semene în cuget. Cu toată buimăceala ce-1 stăpânea, .izbuti să se numere printre primii la depunerea jurămîntului, apoi ascultă citirea mesajului trimis de regină şi moţiunea noului Parlament. Cocoţat, cum şedea,

pe o bancă din fundul sălii, şi chircit intre doi membri necunoscuţi, ambele texte i se părură fără sfârşit. De obicei, le urmărea prin ziare, unde fiecare ocupa aproape o coloană, pe cînd logosurile de acum vor umple cu siguranţă cel puţin cîte patru. în aceeaşi poziţie lipsită de orice comoditate, urmări şi dezbaterile stîrnite de moţiunea către regină, ridicîndu-se doar la suspendarea şedinţei, cînd plecă la club, să cineze. Trecuse mai înainte şi prin sala de mese din Parlament, dar acolo dăduse peste o asemenea îmbulzeală şi peste atîţia străini, încit se simţise jalnic de singur şi nu avusese curajul de a cere să fie servit.

Reîntîlnirea sa cu prietenii, după izbînda în alegeri, nu avusese nimic din grandoarea la care se aşteptase Şi totuşi, soarta îl răsplăti într-un fel, lăsîndu-1 să întrevadă pe chipul şi în purtarea unei făpturi omeneşti semnificaţia marei lui biruinţe. Fiinţa care avea să-i ofere acest prinos nesperat a fost gazda din Londra — o femeie cu un suflet duios, de mamă, ce-şi ducea existenţa alături de soţul ei, scrib la birourile de avocaţi Locuinţa lor, destul de cuprinsă şi foarte curată, se afla în Great Marlborough Street. Aici poposise Phineas de cum venise la Londra, iar cu timpul intrase în graţiile bunei lui gazde, care-i arăta mare dragoste.

— Vai, dom’le Phineas, aţi ajuns deputat ! exclamă ea crucită, cînd îl văzu apărînd în prag

— într-adevăr, doamnă Bunce.

— Şi mai staţi în biata mea locuinţă ? Doamne, cine ar fi îndrăznit să viseze că un coşcogeamite membru în Parlament o să stea în căsuţa mea.

Doamna Bunce sesizase aşadar amploarea prefacerii ivite în viaţa junelui chiriaş, fapt care îl măguli şi-l umplu de recunoştinţă faţă de omenoasa lui proprietară.

CAPITOLUL IV

4
4

LADY LAURA STANDISH

CÎND PHINEAS vorbise cu Mary Flood Jones despre lady Laura Standish o zugrăvise pe aceasta în culori prea puţin favorabile. Cu toate acestea o admira foarte mult, nu dintr-o părelnică preţuire, ci fiindcă realmente o merita. Pentru el era poate suprema mîndrie că-i dşti- qase prietenia şi o mai văzuse cu atîta zel îndemnîndu-1 să se avînte în arena politică Dealtfel, însăşi propunerea

sa pentru Loughshane i se părea cusută cu aţă albă rînd, pentru asemenea privilegiu, s-ar fi găsit atîţia alţi liberali tineri şi înzestraţi. însă cum lady Laura era ceva rudă cu Barrington Erle — verişoară de o spiţă mai depărtată — îl rugase pasămite pe acesta să-l prefere pe Phineas. Natural, nu avea certitudinea că aşa se petrecuseră lucrurile, dar în sinea lui o dorea, şi nu pentru că i-ar fi ars inima după lady Laura — care părea şi mai vîrstnică decît el — ci fiindcă i-ar fi plăcut să primească orice ofrandă venind de la ea şi totodată să vadă consolidîn- du-se nevăzutele fire ale prieteniei statornicită între ei. Nu, hotărît n-o iubea pe lady Laura Standish, şi nici gînd nu avea s-o ceară în căsătorie. Doar asta şi-o repetase atît înaintea plecării din Londra cît şi la întoarcerea din alegeri. Altfel îi tresălta inima pentru micuţa Mary Flood Jones. De aceea îi şi furase un sărut cînd o prinsese un moment la strîmtoare în casa părintească din Killaloe. Dar a-şi închipui că l-ar împinge vreodată ispita s-o sărute pe lady Laura i se părea imposibil. De unde fireasca încheiere că nu îl robise nici pe departe cu dragostea, în timp ce pe Mary pesemne o iubea într-un fel, cu toate că nici acest sentiment nu-1 vedea înflorind, cînd el se dăruise unui alt ideal, cu mult mai înălţător şi imperios. Şi totuşi, de ce mai tînjea după o şi mai strînsă apropiere între el şi Laura Standish ? Şi de ce se gîndise în atîtea rînduri ce va simţi cînd un alt bărbat o să-i intre în graţii ? Fiindcă pretendenţi existau, slavă cerului, şi ca mîine putea s-o vadă îndrăgindu-1 pe unul. Ori atunci el cum avea să rămînă ? întrebarea nu îşi aflase niciodată răspunsul, ca şi altele multe, privitoare la viaţa-i de mîine. La toate se obişnuise să dea din umeri, spunîndu-şi că aşa era el ursit, să calce numai pe cratere de vulcani.

„într-o bună zi voi sări în aer, spulberat în mii de fărîme“, îşi zicea uneori. „Dar poate-i mai bine să dispar dintr-odată, decît să mă topesc pe încetul“, se mîngîia singur.

Şedinţa parlamentară întreruptă în după-amiaza de vineri continuă sîmbătă dimineaţă, urmînd ca şi luni să fie reluate discuţiile pe marginea moţiunii. Pentru Phineas pauza de duminică era binevenită, fiindcă ţinea s-o vadă pe Laura Standish. Din cîte ştia, în această zi nu pleca niciodată de acasă şi, începînd de la trei, primea vizite. Putea prin urmare să meargă, numai că de la acel ceas în salonul ei se stîrnea un asemenea du-te vino, de nu apucau să lege nici două vorbe tihnite. Ca s-o găsească singură, trebuia să se ducă ceva mai devreme ; numai aşa avea putinţa să judece dacă primirea ce i-o va face — ca proaspăt membru al Parlamentului — va fi mai însufleţită decît a prietenilor întîlniţi pînă atunci.

De fapt, nici unul nu-i arătase cuvenita atenţie, afară de doamna Bunce, a cărei uimire şi bucurie răscumpăra- seră, în parte, mîhnirea pricinuită de ceilalţi.

Lady Laura Standish era fata lordului Brentford şi, dintre toate femeile ce-i alcătuiseră odinioară familia, singură ea îi rămăsese în preajmă. Cu mulţi ani în urmă, mama ei se săvîrşise din viaţă, iar mai apoi Emily — fiica mezină şi o frumuseţe de pomină la zilele ei —• se măritase dintre toţi pretendenţii de viţă engleză cu un gentilom rus, strămutîndu-se pentru totdeauna la Peters- burg. Mai existau rubedenii în nobila lor seminţie, precum bătrîna mătuşă Laura, care trăia mai tot anul la ţară, poposind la Londra doar pe la mijlocul lunii mai, cînd deobicei protipendada dă năvală în metropolă, pentru cele cîteva săptămîni de „sezon“.

Un alt membru al familiei era lordul Chiltern, fiul unic şi moştenitorul lordului Brentford, despre care lady Laura pomenea însă foarte rar şi, cu toate că locuia în aceeaşi reşedinţă din piaţa Portman, eroul nostru nu îl văzuse niciodată la chip. Pe seama lordului Chiltern circulau poveşti de tot soiul, din care cele mai răspîndite şi totodată crezute îi dădeau în vileag predilecţia pentru jocul

de cărţi şi beţii. Phineas le auzise şi el, se înţelege, dar nu îndrăznise să le aducă în discuţie ori măcar să rostească numele celui vizat de faţă cu sora lui, lady Laura. în schimb, pe tatăl ei avusese onoarea să-l întîl- nească în mai multe rînduri, dat fiind că fusese poftit la cel puţin şase mese în casă la ei, iar faptul care-1 izbise aproape la fiece revedere a lordului era neţărmurita încredere pe care i-o arăta fiicei sale, astfel că. lady Laura părea pe deplin liberă să facă tot ce pofteşte. Mai dîrză şi neclintită în voinţă decît poate chiar răposata mamă, ea diriguia casa şi avea cuvîntul din urmă la toate.

în descrierea ce i-o făcuse în Killaloe, Phineas afirmase că e deşirată şi lipsită de graţie, cu păr roşcovan şi cu mădulare ciolănoase şi lungi.

în realitate, lady Laura măsura un metru şi şaptezeci, însă din pricina ţinutei băţoase — deşi nu lipsită de oarecare noblete — părea cu adevărat mai înaltă. în privinţa părului nu minţise, fiindcă aşa îl avea — roşu — şi foarte aprins ca nuanţă, întocmai ca fratele ei şi lordul Brentford, pînă cînd firele albe nu-1 prididiseră, spălăcindu-i culoarea. Podoaba cea mai frumoasă o avusese sora mai mică, Emily, pe vremea cînd se căsătorise. Castaniul ei, cu reflexe aurii, se zicea pe atunci că nu avea seamăn în Europa. între timp, însă, ajunsese şi părul roşu la modă, încît lady Laura nu se putea plînge că îi ştirbise frumuseţea, ci dimpotrivă, o făcea mai picantă. Era albă şi luminoasă la piele, dar nu şi înzestrată cu acea moliciune- de catifea, atît de preţuită la orice femeie. Ochii — mari, sclipitori şi limpezi — nu ştiau ce e sfiiciunea, nu clipeau niciodată cu stînjeneală şi nici nu păreau a se teme de puterea lor asupra celor din jur — la fel cum întreaga-i făptură nu ştia ce e frica. Nasul, destul de proeminent, avea o croială perfectă, deşi puţin coroiat, pe cînd gura

— şi ea generos arcuită — era expresivă şi, la fiecare surîs, dezvelea o dantură fără cusur. La

chip era albă
— ca întreaga-i carnaţie — şi nu roşea niciodată, ceea ce, în tîlcuirea amicilor, însemna o asemenea stăpînire a simţirii, încît nimic nu-i putea răscoli sîngele, împroş- cîndu-i-1 în obraji. Cît despre lipsa-i de graţie, asta nu putea s-o afirme decît cineva neatent şi de rea credinţă care o privise doar aşezată, şi nu în picioare sau cînd umbla. în cele două ipostaze din urmă, învinuirea nu-şi găsea nici o justificare, însă cînd se afla pe scaun, într-a-devăr se smucea înainte cu trupul, cum o fac îndeobşte bărbaţii, gesticula cînd vorbea, îşi trecea podul palmelor peste faţă sau degetele prin păr, disprețuind, după cît se părea, acea drămuială în mişcări atît de plăcută şi decorativă la femei.

Aşa arăta lady Laura Standish ; iar la statura-i masivă, avea mîini şi picioare pe aceeaşi măsură.

De la aceste adevăruri pornise Phineas cu descrierea faţă de Mary Flood Jones, exagerîndu-le împotriva conştiinţei şi a realelor sentimente ce le nutrea pentru nobila sa amică. Insă chiar defăimînd-o prin unele afirmaţii, lăsase totuşi să se întrevadă marea sa. admiraţie pentru ea.

în duminica aceea cînd plănuise s-o viziteze, plecă din vreme către piaţa Portman, nerăbdător să constate de va găsi mîngîierea după care tînjea. Pînă acum nimeni nu-i arătase pic de căldurătoate întîlnirile fuseseră seci şi apăsătoare, roadele marelui său noroc zăbovind să se arate. Desigur, încă nu-şi revăzuse prietenii apropiaţi, ci numai pe cei de la club şi deputaţii ce-1 însoţiseră în Parlament, iar printre aceştia, poate că unii îl pizmuiau pentru nevisata sa înălţare, pe cînd alţii, deprinşi de ani şi ani cu succesul, o priveau ca pe un lucru de care nu merita să se facă paradă.

Dar acum avea să bată la uşa unei fiinţe apropiate care, aşa cum spera, o să-i arate alt suflet şi altă înţelegere. Şi la gîndul acesta zorea către piaţa Portman încă de pe la două şi jumătate.

Da, lady Laura se afla în salon, îi răspunse greţos feciorul din casă, dîndu-i a înţelege că prin venirea lui timpurie îl luase de la masa de prînz. însă Phineas nici că se sinchisi de acreala acestuia, pentru că tot era hotărît să nu-1 mai vadă de-a pururi în caz că amfitrioana nu se va arăta înimoasă. Mai mult ca oricînd simţea nevoia să fie încurajat, căci nu mai departe dc acea dimineaţă, dascălul său în ale avocaturii — şi totodată un sincer prieten — îl probozise vreme de aproape un ceas, tot încercînd să-l convingă ce pacoste însemna pentru el alegerea în Parlament.

— Cînd am auzit că eşti deputat, mi-am zis că desigur ai moştenit o avere, i-o declarase de la bun început domnul Low.

Ca aflînd mai pe urmă din gura lui Phineas cum că nu-i căzuse nici o băncuţă din cer, să holbeze nişte ochi dilataţi de uimire, să clatine cu obidă din cap, să fluiere a neîncredere, iar la urmă să-i

demonstreze metodic că e complet ruinat.

Dar firul gîndurilor amare se frînse odată ce se deschise uşa salonului şi păşi înăuntru.

— Mă bucur aşa de mult să te văd, îl întâmpină lady Laura grăbindu-se către mijlocul încăperii, unde-l întîlni şi-i întinse mîna.

— Mulţumesc, rosti el cu emoţie.

— Tocmai nădăjduiam că vei izbuti să mă vezi înaintea celor care vor mai sosi.

— Ca să fiu sincer, aşa mi-am dorit şi eu, deşi nu prea ştiu să vă spun pentru ce...

— Eu aş putea să-ţi explic. Dar să lăsăm astea şi mai bine aşază-te aici. Sînt aşa fericită că ai reuşit în alegeri cum nici nu-ţi închipui. Sper că n-ai uitat ce-ţi spuneam înainte, că ai scădea în ochii mei dacă n-ai face măcar o încercare.

— De aceea am şi făcut-o.

— Şi ai izbutit. Ştii cum se zice — cu teama nu ajungi prea departe. Iar după mine, este o datorie a bărbatului să facă parte din Parlament... vreau să spun dacă are ambiţia să devină într-o zi cineva. Numai că nu orişicine poate pătrunde acolo la douăzeci şi cinci de ani.

— Şi totuşi amicii susţin că din asta mi se va trage pieirea.

— Da de unde ! îl contrazise ea cu tărie.

— Ce bine îmi cade să v-aud vorbindu-mi în felul acesta, fiindcă părerea dumneavoastră atîrnă în balanţă cît a tuturor la un loc. E un balsam să asculţi, după atîtea cuvinte prăpăstioase, şi unul de îmbărbătare.

— Aici nu vei auzi altceva. Şi tata o să-ţi vorbească la fel, iar spusele lui au o şi mai mare valoare, deoarece poartă în ele înţelepciunea vîrstei înaintate. După el, cu cît un bărbat urcă mai timpuriu treptele Parlamentului, cu atît este mai cîştigat, pentru că acolo învaţă o mulţime de lucruri.

— Poate că părintele dumneavoastră se referă la persoane cu stare...

— Nicidecum, ci la semeni mai tineri, la avocaţi

şi la oameni care trebuie să-şi facă un nume — ca dumneata. Dar ia stai niţel. Crezi că poţi cina la noi miercuri ? Să nu te gîndeşti la vreo sindrofie. Va fi o masă restrînsă, la care tata îţi va putea strînge mîna, aşa cum ştiu c-o doreşte, iar voi, cei din Camera Comunelor, sînteţi mai iesne de prins miercurea decît în oricare zi.

— Mă bucur de pe acum să-l văd pe lordul Brentford, spuse Phineas, cu toate că în sinea lui nu se aştepta la mare căldură şi înţelegere din partea bătrînului.

— îl vei întîlni şi pe domnul Kennedy, pe care cu siguranţă îl cunoşti — domnul Kennedy, din Loughlinter. Şi-l vom pofti şi pe amicul dumitale, Fitzgibbon. în rest, nu vom fi decît noi, ai casei. L-am chemat şi pe Barrington Erle, dar într-o perioadă ca cea de faţă este cu neputinţă să punem mina pe el.

— Să revenim la dezastrul pe care se pare că mi l-am atras, reîncepu Phineas după un timp.

— Da’ nu te mai lăsa urmărit de gînduri atît de nefaste, îl dojeni lady Laura.

— Să nu credeţi cumva că mă tem de ce mă aşteaptă. Tocmai voiam să vă spun că există şi lucruri mai rele pe lume decît acela de a-ţi primejdui viitorul sau, mă rog, de a crede că te pîndeşte un asemenea risc. Să zicem c-aş fi surghiunit mîine în cine ştie ce colţ părăsit unde aş trăi din ce amar aş produce cu braţele, şi nici atunci nu m-aş pierde cu totul. Atîta vreme cît sînt holtei şi stăpîn pe propria-mi viaţă, pot dispune de ea după cum socotesc de cuviinţă. Cînd Nelson a pornit la marea sa aventură, îl aşteptau fie onorurile fie o criptă în Westminster Abey. Ei bine, perspectivele mele sînt sau propăşirea ca deputat **sau** o muncă de rob, în vreun colţ izolat al pămîntului.

—• Aşa ceva nu se va întîmpla niciodată. Ţi-o garantez, domnule Finn.

— Atunci sînt complet liniştit.

In momentul acela se deschise uşa salonului şi

în prag apăru un bărbat, care înainta cu paşi iuţi către mijlocul camerei, pentru ca la jumătate distanţă să facă stînga împrejur şi, cu aceeaşi repeziciune, să iasă, trîntind uşa în urmă. Avea părul roşu-stufos şi scurt ca o perie ; o barbă tot roşcovană, ca şi faţa şi chiar culoarea pupilelor — după impresia lui Phineas. Ceva care aducea a jivină sălbatică în înfăţişarea acestui necunoscut. îl făcu să tresară aproape îngrozit. După închiderea uşii, se lăsă un răstimp de tăcere, la capătul căreia lady Laura dădu cwenitele explicaţii :

— Era fratele meu, lordul Chiltern, pe care nu cred că l-ai întîlnit pînă azi.

CAPITOLUL V

FAMILIA LOW

ÎNFRICOŞĂTOAREA IVIRE a lordului roşcovan tulbură fericirea ce-1 năpădise pe Phineas la auzul măgulitoarelor asigurări ale gazdei. în zadar se făcu nevăzut nepoftitul cu iuţeala cu care apăruse. Bucuria din sufletul musafirului se topise fără putinţă de a reînvia. După plecarea lui Chiltern, sora sa îndrugase ceva despre el, la care Phineas nu prea ştiuse ce să riposteze afară de faptul că nu avusese încă plăcerea să-l întîlnească. Pe urmă coborîse o linişte apăsătoare, care nu dură însă mult, căci uşa se redeschise şi alte persoane îşi făcură intrarea în salon. Phineas salută vreo două vechi cunoştinţe — printre care sora mai vîrstnică a lordului Fitz- gibbon — schimbă cu ele cîteva vorbe în fugă, iar apoi îşi luă rămas bun şi o zbughi afară, în aer.

— Şi domnişoara Fitzgibbon va prinzi cu noi miercuri, îl anunţă lady Laura înaintea plecării. Nu garantează că-şi va aduce şi fratele, dar mi-a făgăduit că vă încerca.

— După cîte aud, şi dumneata ai devenit

membru în Parlament, cîrîise domnişoara Fitzgibbon, bătînd din braţe precum o găină din aripi. Parcă văd că, pînă la urmă, toţi bărbaţii vor fi deputaţi. Ce n-aş da să cunosc măcar unul care nu este, fiindcă pe acela poate m-aş încumeta să-l iau de bărbat.

Phineas nu se prea sinchisise de spusele Aspasiei Fitzgibbon. Cine n-o cunoştea şi nu se obişnuise cu ustură- toarele-i observaţii ?

Domnişoară bătrînă — trecută de patru decenii şi urîtă ca muma pădurii — se împăcase într-un fel cu trista-i ursită ce-i oferea ca unică răzbunare — şi poate plăcere — putinţa de-a lua în răspăr pe cine apuca. în anii din

urmă îi căzuse din ceruri o avere cu totul neaşteptată, ridicîndu-se cam la douăzeci şi cinci de miişoare de lire, aşa încît era unica din întreaga familie cu bănet la discreţie. Cu toate acestea, trăia mai departe în micuţa ei locuinţă, de pe una din cele mai dosnice străzi din May Fair, continua să bată drumurile, cu paşi hotărîţi şi vioi, şi să spună, fără perdea, tot ce-i trecea prin minte. Pe fratele Laurence îl iubea fără margini şi-ar fi fost gata să facă orice pentru el — în afară de a-i împrumuta bani.

Dar în clipa cînd Phineas se trezi în piaţa Portman, uită de Aspasia Fitzgibbon, gîndurile sale goninid către lady Laura Standish. Venise la ea spre a găsi mîngîiere, şi mărinimoasa prietenă i-o dăruise cu prisosinţă. Îin- jise după înţelegere, iar acum o aflase ; la fel şi încrederea în năzuinţele sale, încît nu-1 mai durea dacă toate fiinţele de pe lume îi arătau îndoială sau nepăsare. Pe ea, izbînda lui nu o lăsa rece, după cum observase la alţii, ci o împărtăşea cu tot sufletul, mărturisindu-i, fără pic de codeală, cum că aşteaptă să-l vadă urcînd tot mai sus. Şi în ce chip minunat i-o spusese ! „Cu teama nu ajungi niciodată să cucereşti inima unei blonde“. De aici, de la aceste cuvinte — pe care poate nu şi le amintea chiar aidoma, dar nici mult deosebite — gîndurile lui apucaseră pe noi şi avîntate cărări. Şi nu aprins de închipuirea că sub veşmîntul lor lady Laura ar fi strecurat şi înţelesuri ascunse. Nu, cu aşa ceva nu se putea amăgi. Dar că în cugetul său îşi aflaseră o tălmăcire aparte, la ce ar fi tăgăduit-o faţă de sine ? Întocmai cum pînă atunci îşi repetase adesea că nu o iubeşte pe Laura Standish, de ce n-ar recunoaşte acuma că-1 subjugase ?

Fireşte, va fi lucru anevoios să-i cîştige dragostea. Dar ca bărbat nu avea tocmai menirea de-a înfrunta greutăţile ? Oare nu biruise una aproape la fel de temut ? Şi atunci, pentru ce s-ar lăsa înfricat de încercarea ce-î aştepta ? „Cu teama nu ajungi niciodată să cucereşti inima unei

blonde !“ Numai că făptura bălaie — cum în clipele acelea putea să şi jure că arăta lady Laura — era pe jumătate robită. Altfel, de ce îl strînsese de mînă şi îl privise cu aşa stăruinţă ? Din simplă prietenie ? Nici pe departe. Ci din sentimente mult mai puternice.

Furat de gînduri, o apucase pe strada Baker şi se îndrepta către Regent’s Park. Voia să ajungă în grădina zoologică, iar acolo să cugete — în minunata linişte de duminică — la feluritele moduri de a-şi plăsmui viitorul. Cite amănunte trebuiau cîntărite şi cîte hotărîri luate. De va decide s-o ceară în căsătorie pe Laura Standish, cînd era nimerit să purceadă la fapte şi ce avea să-i ofere ca perspective alături de el ? Trebuia negreşit să-i vorbească, deoarece, a tărăgăna lucrurile, fără să se pronunţe, nu era deloc în favoarea lui, ştiind că nobila domnişoară avea o mulţime de pretendenţi, şi deci nu putea să-l aştepte cînd nici măcar nu visa de intenţiile sale. Şi totuşi, cum să aibă curajul de a-i propune să se mărite cu el, cînd singurul lor mijloc de trai consta în sărmana rentă ce o primea de la taică-său !

Despre gradul ei de înstărire — dacă stăpînea bogăţii însemnate, mai mici ori poate defel — nu avea cunoştinţă, după cum nu aflase nici că bătrînul lord Brentford avusese destule de tras de pe urma nesăbuinţei fiului său, iar în cîteva dăţi fusese chiar la ananghie, din pricina cheltuielilor lui fără noimă şi stavilă. Fireşte, şi-ar fi dorit tare mult să-şi întreţină soţia din propriile strădanii, numai că, pe moment, nu prea vedea cum va fi în stare s-o facă, decît printr-o eventuală remunerare ce ar putea-o primi ca parlamentar. Căci din ce vieţuiau acele persoane simandicoase, răsfăţate de soartă, ce închegau laolaltă „guvernul“ ? Nu din asemenea lefuri ? Deci, putea şi el să ţintească la* banca miniştrilor, fixîn- du-se de pe acum la un post bunicel. Da, trebuia să răzbată acolo, cum o va face să înţeleagă şi pe draga lui lady Laura, şi de-abia mai pe urmă va veni cu întrebarea de vrea

să-i devină soţie.

Dar pînă să urce la tribuna după care începuse a rîvni, se cereau cîntărite opreliştile ce le avea de întîmpinat, Prima, şi anume că la cîrma guvernului se aflau deocamdată adversarii politici, nu-1 înfrica ; îşi spunea cuminte că, precum toate guvernele nu dăinuiesc veşnic, cu atît mai puţin avea să dureze unul conservator într-o ţară ca Anglia. A doua piedică în calea slujbei visate şi a modestei plăţi — de o mie de lire pe an — ce avea să-i aducă, consta în realegerea sa în Loughshane Insă nici pe aceasta n-o socotea de neînlăturat. Dacă izbutea, printr-o faptă cît de măruntă, să-şi pună numele în lumină, arătînd astfel că are sorţi de înălţare, nu vedea pentru ce locuitorii din Loughshane, care-i dăduseră votul fără măcar să clipească, ar fi atît de c-îinoşi ca a doua oară să-l respingă. îl mai avea ca sprijin şi pe contele Tulla, care, ca orice om cu avere şi rang, găsea portiţe prielnice în orice orînduire cînd voia să întindă o mînă de ajutor. Iar la urmă îşi aminti şi de faptul că lady Laura era înrudită cu aproape toţi liberalii de frunte. Ştia, spre exemplu, că e verişoară de-al doilea cu însuşi onorabilul Mildmay
— care de ani de zile conducea destinele acestui partid — şi verişoară de gradul al treilea cu Barrington Erle. Fostul preşedinte al Consiliului de miniştri, ducele de St. Bungay, şi contele Brentford se căsătoriseră cu două surori, fiind, ca atare, cumnaţi, iar atît familia St. Bungay cît şi Mildmay şi Brentford erau într-un chip sau într-altul legate de familia Palliser, al cărei moştenitor şi membru de căpetenie — Plantagenet Palliser — cu siguranţă că va primi portofoliul finanţelor, în viitorul guvern.

Astfel stînd lucrurile, ce putea fi mai priincios pentru el, care de-abia păşea în arena politică, decît încheierea unei căsătorii cu Laura Standish ? De bună seamă, dorinţa de a o lua de soţie nu izvorîse din asemenea calcule. De asta nici pomeneală ! Ci din iubirea ce i-o purta, cum era

gata să jure, ba chiar o făcu de cîteva ori, spre propria-i împăcare. Dar tocmai fiindcă-i era aşa de dragă şi ţinea, în ciuda oricăror piedici, să se însoare cu ea, de ce nu s-ar folosi, spre binele amîndurora, de tot ce-i putea mijloci ridicarea ?

Rătăcind printre cuştile cu sălbăticiuni fioroase din grădina zoologică, împins dintr-o parte şi alta de mulţimea vizitatorilor de duminică, îşi pecetlui cugetările cu o hotărîre de neclintit: la prima sa revedere cu lady Laura îi va da să înţeleagă ce ambiţii nutrea pentru viitor, iar la urmă de tot va veni şi cu cererea în căsătorie.

Că visele lui aveau prea puţini sorţi de înfăptuire

— poate de unu la sută — o ştia de pe acum. Dar se vede că aşa-i fusese scris, să se măsoare deapururi cu forţe mai presus de ale lui. Nu la fel se întîmplase şi cu intrarea în Parlament ? Cine ar fi zis acum douăsprezece luni că va ajunge acolo ? Şi iată că acum era deputat. Va veni pesemne şi ziua cînd totul se va întoarce împotrivă-i, trezindu-se azvîrlit în cine ştie ce colţ al pămîntului, în Australia, printre crescătorii de oi, sau în preriile Paraguaiului, împa- chetînd conserve de carne. Dar cînd avea să-l lovească nenorocirea o va îndura cu vitejie, îşi spuse el dîrz. Iar după ce rechemă în gînd şi un vers sau două dintr-un poet latin, se simţi pe deplin liniştit.

— Va să zică aici îmi erai, domnule Finn, auzi un glas pe aproape.

— Precum vedeţi, domnişoară Fitzgibbon, răspunse el sec.

— Şi eu care-mi închipuiam că voi, deputaţii, sînteţi furaţi de alte îndeletniciri, care nu vă mai lasă răgaz să priviţi la aceste jivine sălbatice. Credeam bunăoară că duminica puneţi la cale cum să vă încolţiţi mai aprig a doua zi, luni.

— Am făcut-o şi pe asta, însă dimineaţa, devreme, pe cînd dumneata îţi rosteai rugăciunea.

— Oo, uitasem de domnul Kennedy, pe care bănuiesc că-l cunoşti, urmă domnişoara bătrînă,

arătînd spre însoţitorul de alături. Şi dînsul face parte din Parlament, dai îşi poate permite să se plimbe fără de griji.

Contrar presupunerii Aspasiei Fitzgibbon, cei doi deputaţi se vedeau pentru prima dată, aşa încît se făcură prezentările cuvenite, la capătul cărora Phineas i se adresă domnului Kennedy :

— Dacă nu mă înşel, miercuri vom cina împreună, la contele Brentford.

■— Sînt şi eu invitată, aminti domnişoara bătrînă.

— Spre deplina încîntare a noastră, zise tot Phineas,

ca de-abia mai tîrziu onorabilul Kennedy — care părea atins de o grea neputinţă în rostirea cuvintelor şi a cărui înclinare, la prezentarea eroului nostru, nu coborîse de vîrful jobenului — să scoată un mîrîit în chip de încuviinţare a celor spuse de Phineas cu privire la invitaţia lor comună, după care rămase împietrit, cu mîinile încleştate pe minerul umbrelei şi cu ochii zgîiţi la cuşca cea mare a maimuţelor. însă nu urmărindu-le, după cum, se vedea limpede din privirea sa pironită în gol. *S'*

•— Ai mai văzut vreodată o deosebire aşa de izbitoare ? îi şuşoti domnişoara bătrînă lui Phineas.

— Ca între cine şi cine ? întrebă el.

— Ca între domnul Kennedy şi o maimuţă. Maimuţa are atîta personalitate şi face atîtea năzbîtii încîntătoare ! Pe cînd domnul Kennedy cred că nu a săvîrşit niciodată vreo necuviinţă.

Intr-adevăr. Dispunînd de o avere de un milion şi jumătate de lire, pe care, în mod cu totul greşit, îşi închipuia că o dobîndise prin propriile-i strădanii — cu toate că ne îndoim să fi cîştigat vreodată măcar un penny — domnul Kennedy aproape nu cunoscuse ispita de a se abate din calea cea dreaptă. Tatăl şi un unchi de al său puseseră temeliile unei afaceri în Glasgow, la care trudiseră pînă la adinei bătrîneţi, lăsînd-o, la moarte, în plină înflorire şi în mîinile unor diriguitori pricepuţi, astfel că treaba mergea de la sine, iar onorabilul Kennedy, unicul proprietar actual, nu se ostenea deloc în această privinţă ci, doar la rare răstimpuri, se mai abătea pe la Glasgow. Preţiosul său timp şi-l împărţea între splendida moşie din Perthshire — botezată Loughlinter — reşedinţa din Londra, crescătoria de cai din Leicestershire (pe care, ce-i drept, nu catadicsea s-o viziteze prea des), şi sesiunile Parlamentului în care reprezenta mai multe circumscripţii din Scoţia. Deşi se împlinise un deceniu de cînd era deputat, în foarte puţine rînduri luase cuvîntul în Cameră, deoarece domnul Kennedy era departe de a fi guraliv şi de-abia scotea cîte o vorbă, pînă şi în societatea prin care se vîntura. La drept vorbind, nu făcea mai nimic, deşi dispunea de mijloacele de a întreprinde orice. în schimb era văzut pretutindeni, cînd cu o cunoştinţă sau alta, pentru că nu era însurat, şi amici era greu de presupus că ar avea, cînd se punea întrebarea dacă în întreaga sa existenţă se întreţinuse îndeajuns cu un om ca să-i cîştige prietenia. într-o vreme îi dăduse tîrcoale Laurence Fitzgibbon care, după vreo lună sau două de cazne

menite să şi-l apropie îi ceruse un împrumut de vreo cîteva sute de lire. Dar domnul Kennedy îi răspunsese uscat : „De cînd mă ştiu 11-am împrumutat cuiva bani, indiferent de persoană şi împrejurări“. Pentru unul ca el, aceasta nu însemnase o replică, ci o cuvîntare în toată puterea cuvîntului, ba poate oea mai cuprinzătoare din cîte auzise Fitzgibbon ieşindu-i din gură.

Faptul că nu acorda împrumuturi, nu însemna însă că nu-i scăpa un ban printre degete. Dimpotrivă, împărţea o mulţime, sub formă de contribuţii la opere caritabile. Aproape nu exista listă de binefaceri apărută în presă în care numele lui să nu figureze. „Domnul Robert Kennedy, M. P., din Loughlinter, a donat 105 lire pentru...“

Nimeni nu încerca să-i pomenească de aceste subscripţii, cum nici el nu le menţiona vreodată în public. Primea doar circularele oficiale, şi trimitea, prin cecuri, suma solicitată, o îndeletnicire uşoară de care se achita bucuros.

Dacă aceleaşi ofrande ar fi necesitat sondaje şi informări prealabile, efortul l-ar fi speriat, considerîndu-1 peste măsură de mare, şi s-ar fi lăsat păgubaş.

Cam acesta era domnul Kennedy, despre care Phineas Finn auzise că în iarna trecută avusese, pe lîngă o mulţime de alţi invitaţi de elită la moşia sa din Perthshire, şi pe contele Brentford împreună cu lady Laura.

— Mă’ntrebaţi pe cine prefer între el şi o maimuţă ? şopti către domnişoara Fitzgibbon. Pe a doua, în mod categoric.

— Mi-am închipuit eu, sîsîi cealaltă rînjind cu maliţiozitate, fiindcă vorba-ceea, cine se aseamănă se atrage. Doar şi dumneata şi maimuţa aveţi acelaşi dor de a vă căţăra. Numai că ea, după cîte se spune, nu cade niciodată de sus.

Ştiind că nu avea nici un rost să se ia la sfadă cu o coltoasă ca Aspasia Fitzgibbon, tînărul îşi ridică pălăria şi se despărţi de oei doi. La poarta îngustă, prin care se hotărîse să iasă, se văzu iarăşi

în preajma domnului Kennedy.

— Ce îmbulzeală grozavă ! se plînse el, socotind nimerit să-i adreseze cuvîntul.

însă onorabilul deputat, aflîndu-se chiar în spatele său, nu binevoi să emită măcar un sunet. Muţenia lui nu era decît insolenţa omului îmbuibat, îşi zise Phineas în clipele următoare, şi pe loc începu să-l deteste. Dar ca să nu-şi otrăvească sufletul, îşi strămută gîndul la altele.

în acea duminică era invitat să prînzească la domnul Low — cărturarul la care se pregătise în cei trei ani din urmă şi care prinsese drag de tînărul său discipol, ca şi soţia lui, dealtminteri. Juristul îi prezicea o carieră frumoasă cu condiţia, mereu reamintită, de a munci cu osîrdie. Om harnic şi ambiţios, şi el ţinea să ajungă în Parlament, dar nu în momentul de faţă cînd imperativele sale profesionale încă nu i-o îngăduiau. Fire prudentă şi chibzuită, domnul Low îşi calcula orice pas. spre a fi sigur că înaintează pe un teren solid, lipsit cu totul de riscuri.

De aci uimirea sa îngrozită cînd auzise despre intenţia lui Phineas de a-şi depune candidatura şi tot de aici stăruitoarele sale încercări de a-1 întoarce din drum. Cînd se izbi însă de nesăbuita îndărătnicie a lui Finn — după cum o etichetase — renunţă la orice argumente, decla- rîndu-i soţiei :

— Ar mai avea o scăpare : să nu întrunească sufragiul alegătorilor.

Dar nădejdea nu i se adeverise, cei din Loughshano votîndu-1 pe Phineas, astfel că nu-i mai rămînea altceva de făcut decît să-l îndemne să-şi practice meseria pentru care se pregătise. Desigur că ar fi putut-o face şi în calitate de membru în parlament, cum era cazul atîtor avocaţi reputaţi. Spre deosebire de aceştia, Phineas nu îşi consolidase mai întîi poziţia profesională, ci se avîntase direct în politică sau, altfel spus, o începuse de a-ndoase- lea. Şi această nechibzuinţă putea să-l ducă de rîpă.

— Mărturisesc, domnule Finn, că sînt obsedată

de evenimentul intrării dumitale în Parlament, rosti doamna Low de cum îl văzu.

— E minunat, nu-i aşa ? zise el.

— Pentru noi a fost o mare surpriză, cînd de regulă, nici un avocat nu ajunge acolo înainte de patruzeci de ani.

— Iar eu am numai douăzeci şi cinci. M-am pus într-o lumină îngrozitoare. Cel puţin, aşa simt, doamnă Low.

— Asta nu, domnu' Finn. întrebarea e numai dacă este prudent ce-ai făcut. Eu una sper din tot sufletul ca totul să iasă bine.

Doamna Low, o femeie cu picioarele pe pămînt, mai vârstnică decît soţul ei cu vreo patru, cinci ani, şi cu

oarecari avuţii personale la încheierea căsătoriei, era bunătatea şi virtutea întruchipate. Dar cu toată indulgenţa de care era în stare, cu deputăţia lui Phineas nu se-împăca odată cu capul. Cum adică ? Dacă soţul ei şi fostul discipol cinau undeva împreună, lui Phineas — băieţan- drul de ieri — i se vor acorda onoruri mai mari ? Asta nu era drept ! Cu toate astea, la masă, îi puse în farfurie bucăţica cea mai bună de peşte, şi de-ar fi fost să-l ştie bolnav, l-ar fi îngrijit cu cea mai mare atenţie.

După prînz, cînd doamna Low se retrase în iatacul de la etaj, începu şi confruntarea dintre maestru şi învăţăcel, pentru care modestul dejun servise, de fapt, ca pretext. La ultima lor discuţie, Phineas, proaspăt întors din Irlanda, nu arătase acea fermitate în intenţii pe care o dobîndise de-abia după întrevederea cu lady Laura. Dacă atunci mai era încercat de îndoieli, astăzi ştia ce-şi doreşte, încît dialogul de acum nu-1 putea deruta de la ho- tărîrile luate — dar nici să-l evite nu avea cum.

— Ei, Phineas, ce ai de gînd să faci ? îl întrebă dascălul.

I se adresase cu numele mic, ca dealtminteri mai toţi cunoscuţii eroului nostru uniţi prin acele canoane nescrise, dar peste tot în vigoare, ce par să confere unora dintre oameni o etichetă anume, lipsită de ştaiful protocolar. Pînă şi doamna Low — o femeie fără fasoane mondene şi extrem de respectuoasă în vorbire — se trezise tutuindu-1 înaintea alegerilor. Dar de cînd îl ştia deputat, îi spunea „domnul Finn“.

— Ce am de gînd să fac ? repetă Phineas întrebarea ca să ocolească aşteptatul răspuns.

— Desigur ai să-ţi vezi mai departe de muncă, anticipă domnul Low.

— Vreţi să spuneţi de avocatură ?

— De ce altceva ?

— Nu, m-am decis s-o las baltă un timp.

— S-o abandonezi ? se minună celălalt, înălţînd

braţele în chip de protest şi uimire. Păi'din ce ai să trăieşti dacă renunţi la avocatură ? Doar ştii foarte bine că deputaţii nu sînt plătiţi.

— Asta aşa este şi nu prea. De aceea, cum am spus înainte, îmi voi părăsi meseria numai vremelnic.

— Ba nici pentru o zi, dacă vrei să-ţi faci un nume şi o situaţie. Sau poate nu eşti stăpînit de această ambiţie ?

— Ori dumneavoastră vă înşelaţi...

— Cum m-aş putea înşela ? Cînd a dus lîncezeala la propăşire, în orice profesie ? Sau cine nu ştie că în meseria noastră, jnai mult ca-n oricare, se cere o muncă asiduă şi fără întreruperi ?

— Nu intenţionez să-mi irosesc timpul, să lîncezesc, după cum v-aţi exprimat adineaori.

— Dar ce ai de gînd ? îl luă magistrul din scurt.

— Să rămîn în Parlament, pur şi simplu. Doar am fost ales. Este o realitate...

— Pe care nu o contest, preciză domnul Low.

— Şi chiar de înseamnă o pacoste, trebuie să ne împăcăm într-un fel cu ea ; ba chiar să tragem anumite foloase. Sînt sigur că, deşi pornit, cum văd că sînteţi, tot nu m-aţi trimite să-mi dau demisia.

—'Ba da. Şi chiar mîine, îi spuse celălalt, autoritar. După care urmă pe un ton îndulcit: Băiatul meu, deşi mă doare să te mîhnesc, dacă mă întrebi ce să faci, te îndemn după cugetul meu. Renunţă de mîine la deputăţie. Acesta mi-e sfatul. Oamenii au să rîdă o săptămînă sau două de tine ; însă e preferabil decît să-ţi distrugi viaţa.

— Asta nu pot s-o fac, rosti Phineas cu tristeţe în glas.

— Prea bine, admise domnul Low. Atunci să chibzuim mai departe. Dacă nu concepi să demisionezi, va trebui să te strecori în aşa fel, încît obligaţiile de acum să te sustragă pe cît mai puţin de la munca de avocat. Presupun că vei face parte din anumite comisii şi vei asista la dezbaterile acestora...

— Exact. Şi de aceea, iată cum m-am gîndit eu. Un
an să renunţ la avocatură şi să învăţ procedurile Camerei.

— Nefăcînd nimic ? se aprinse iar cărturarul.

— Doar ce am spus înainte. în definitiv, e şi ăsta un studiu, pe care, desigur, n-am să-l cuprind într-un an,
Aşa ceva nu se poate. Dar să pătrunzi în culisele Parlamentului, să-i cunoşti cît de cît tainiţele, socotesc că-i absolut necesar pentru cine vrea să facă o treabă acolo.

— Şi în tot acest interval din ce-ai să trăieşti ? îl chestionă energicul dascăl pe un ton străbătut de mînie. Iar cum Phineas zăbovi să-i răspundă — nicidecum strîmtorat de argumente, ci căutînd să le îmbrace într-o formă cît mai concisă — continuă tot juristul : Precum ştiu, ai o rentă extrem de modestă din partea tatălui tău şi nu te-ai putut întreţine din ea fără să faci datorii.

— Acum mi-a mărit-o, îl informă Phineas.

— Şi te vei complace 'într-o existenţă de lîncezeală, tindă] ind cu amicii prin cluburi şi înghiţind biata agoniseală trimisă de trudnicul tău părinte ? Eu unul mă îndoiesc că-ţi vei afla tihna. De aceea, ascultă-mă, Phineas, şi ia aminte, băiete. Din constatările mele, greşit s-ar putea spune că unii bărbaţi păşesc cu dreptul în viaţă, iar alţii cu stîngul. în fond, mai toţi o pornesc cu aspiraţii cutezătoare, dar nu şi cu ţeluri pe potriva acestora, ci mărunte şi şubrede, aidoma unor picioare schilave, menite să sprijine nişte trupuri vînjoase. Ori aşa cum picioarele slabe nu dovedesc sub povara trupului zdravăn, tot astfel nici năzuinţele mari nu-şi găsesc reazimul cuvenit în idealuri fragile. Şi de aici începe fuga de orice eforturi, blazarea şi, în final, prăbuşirea. Desigur că cel vizat se simte cum nu se poate mai nefericit, fiind urmărit pe toată panta eşecului de amarnicul gust al primei erori... Iar această surpare provine — în nouă cazuri din zece — dintr-o întîmplare măruntă

şi păcătoasă, care l-a abătut pe sărmanul înfrînt de la calea cea bună. Fie că a întîlnit o femeie după care şi-a pierdut minţile ; ori cineva l-a dus la o cursă de cai, unde, spre ghinionul lui, a cîştigat un pariu ; sau vreun diavol, cu chip de pi'ieten, l-a ademenit la fumat şi la băutură. în cazul tău, Phineas, ispita s-a strecurat sub forma blestematei alegeri în Parlament, îşi încheie domnul Low argumentul, pătruns de spusele sale, ca unul ce nu-şi dăruise tandreţea decît prea iubitei sale soţii, nu călcase o dată la curse ; nu depăşise niciciînd raţia celor două pahare de porto, băute doar după cină şi nu trăsese un fum de ţigară, socotind-o drept viciul cel mai abject

— Aşadar aţi ajuns la concluzia că fug de muncă şi umblu după huzur, zise Phineas pe un ton străbătut de indignare.

— Am ajuns la concluzia, vorbi celălalt molcom, că-ţi vei irosi timpul de vei face precum mi-ai spus.

— Dar nici nu mi-aţi auzit planul ; măcar ascultaţi-l,
şi ia urmă rostiţi verdictul.

Domnul Low se supuse docil, urmărindu-i explicaţiile însufleţite — din care lipsea, se-nţelege, amănuntul cu dragostea pentru lady Laura, dar nu şi visele sale de propăşire. Din cele spuse reieşea limpede intenţia de a pune umărul la mazilirea guvernului actual, pentru ca în cel viitor să ajungă pe banca miniştrilor — nu la cîrma unui departament, însă, oricum, într-o dregătorie de stat, şi aceasta atît prin ajutorul prietenilor de vază, cît şi graţie harului său înnăscut de bun orator.

Domnul Low rămase tăcut, lăsîndu-l să-şi depene proiectele pînă la capăt.

— Desigur, nici după primul an nu voi fi un om cu prea multe treburi, decît numai în ipoteza că aş reuşi să mă realizez, recunoscu spre sfîrşit. Iar de-o fi să dau chix — lucru deloc exclus...

— Asta cam aşa e, se făcu auzit domnul Low.

Şi intervenţia sa îl scoase din fire pe Phineas, care adăugă aproape răstit:

— Fiind pornit să mă subminaţi, după cum v-am simţit de la bun început, este inutil şi absurd să vorbesc mai departe.

— Eu să te subminez ! îngînă cu tristeţe credinciosul lui maestru. Nu zic, poate aş face-o şi pe asta, de-aş fi sigur că te salvez de la viaţa pentru care te pregăteşti, fiindcă nu văd ce satisfacţii ar putea să-i aducă unui bărbat integru şi demn. Chiar de-ar fi să te afirmi, te-ai întrebat ce ai să devii ? în cel mai fericit caz, conţopistul unui ministru, niciodată egalul său. Iar de progresezi, vei fi nevoit să-ţi ascunzi adevăratele sentimente, dîn- du-ţi acordul sau votul de cîte ori ţi se cere, fie

că-ţi convine sau nu. Şi care o să-ţi fie răsplata ? O simbrie amărîtă, constînd din cîteva sute de lire pe an, care nici ea nu e veşnică, ci atît cit durează mandatul unui partid şi cit îţi menţii locul în Parlament ! Servitute şi degradare — de ele vei avea parte, chiar de-ţi va surîde norocul să parvii pe unde te poartă dorinţele.

— Bine, dar şi dumneavoastră tindeţi să ajungeţi în Parlament şi să ocupaţi într-o zi o funcţie ministerială, remarcă Phineas cu uşoară ironie.

Domnul Low rămase pe gînduri, răspunzînd cu mare întîrziere. ’

— E un lucru despre care nu-mi amintesc să-ţi fi pomenit, însă care conţine un sîmbure de adevăr. Nu „tind“, aşa cum greşit ai zis, ci nutresc nişte vise, iar uneori îndrăznesc să-mi închipui că ar putea deveni realităţi. Dar de-o fi să stau într-o zi pe banca miniştrilor, mă voi duce acolo numai cu invitaţie expresă, fiind chemat să ocup o funcţie înaltă în virtutea platformei profesionale pe care mi-am dobîndit-o. După cum am spus, însă, e numai un vis, pe care te rog să nu-l divulgi nimănui. Dealtminteri, nu despre mine intenţionam să vorbesc.

— Oricum ar fi, sînt sigur de pe acum că veţi reuşi, zise Phineas îmblînzit.

— Da, tot ce se poate. Deşi nici astăzi nu mă plîng de nereuşită. Trăiesc ca un gentilom din ce cîştig eu, şi-mi îngădui chiar luxul de a refuza procese care-mi displac. Astfel stînd lucrurile, cealaltă latură — de esenţă himerică, — este doar un adaos la satisfacţiile prezente, ca de pildă glazura de pe un tort. Dacă stau şi cumpănesc bine, înclin însă pentru prăjiturile fără glazură, deoarece sînt mai sănătoase.

în acea după-masă, Phineas nu mai urcă la etaj, spre a-şi lua rămas bun de la soţia domnului Low, şi nici cu acesta nu mai zăbovi mult la vorbă. Auzise destule ca să se simtă surpat sufleteşte ; încrederea cu care se înarmase în cursul plimbării

CAPITOLUL VI

de dimineaţă se subţiase aşa de mult, încît mai că-şi punea întrebarea dacă demisionarea din Parlament nu l-ar mîntui de toate necazurile. Numai că de se hotăra să-i dea curs, pe Laura Standish nu mai avea îndrăzneala s-o vadă.

DINEUL DE LA LORDUL BRENTFORD

..DA, ÎŞI REPETA CU AMĂRĂCIUNE. O dată ce am să urmez povaţa domnului Low, de la lady Laura va trebui să îmi iau pentru totdeauna adio. Dar cum am să fiu în stare, cînd pe această femeie o iubesc şi, după cit mi-am dat seama, nici ea nu mă priveşte cu nepăsare ?“ Muncit de asemenea gînduri, străbătu Bedford Square, îndrep- tîndu-se către casă — un om abătut, din care pierise orice umbră de mulţumire lăuntrică. Îl urmărea confruntarea cu dascălul — din care numai crîmpeie au putut fi redate în capitolul precedent — şi mai ales repetatele îndemnuri ale acestuia de a-şi da cit mai grabnic demisia, ceea ce, pentru el, însemna sinucidere. Fiindcă ce avea să devină decît ţinta batjocurii generale ? Auzi, să fii ales deputat, ca la o săptămînă să zici : „Mulţumesc, nu mai vreau.“ Şi să-ţi iei tălpăşiţa. însă pe domnul Low nu-1 interesa gura lumii, ci cariera discipolului, pe care miasma din Parlament avea s-o distrugă, chiar dc-o respira numai un an. Iar în sprijinul acestei convingeri venise cu atîtea temeiuri, încît îl pusese pe Phineas în grea cumpănă. Acum se vedea silit să aleagă între avocatură, care-i aducea împlinirea — după cum îl încredinţase magistrul — sau marele sfat al ţării, unde totul părea să-i fie potrivnic în ciuda fălosului titlu pe care şi-l cîştigase. A le împăca pe amîndouă, aruncîndu-se mai întîi în politică, era lucru cu neputinţă — susţinuse inimosul lui dascăl ; şi în sinea lui începuse â-i da dreptate. Dar atunci cum să iasă cu faţa curată ? se întrebă el tot drumul, pînă în strada Great Marlborough, unde locuia gazda lui. Şi cum nici un răspuns nu-i alungă frămîntarea, adormi, cotropit de mîhnire.

Din vălmăşagul de gînduri ce-1 chinuiseră pînă să-î prindă somnul, mai ales unul se cerea limpezit : ce va face cu piînzul de miercuri, de la lordul Brentford ? Inima îi dădea ghes să meargă, dar

conversaţia ce avea să se poarte la masă îl obliga să se înfăţişeze în Parlament şi să asiste la dezbaterile de luni şi de marţi. Cumplită

dilemă ! Căci odată ajuns acolo, cine ştie de-o să mai aibă tăria să-şi prezinte demisia ?

Şi pentru ca cititorul să înţeleagă în ce ocean de îndoieli se zvîrcolea bietul nostru erou, se cuvine a menţiona că de zeci de ori luase hotărîrea să meargă tot de atîtea ori să rămînă acasă, deşi sesiunea i se păruse promiţătoare.

într-adevăr. Foarte rar se întîmpla — după cum îi fusese lui dat să vadă — ca din ziua deschiderii partidele să se atace cu atîta înverşunare încît să se împartă în tabere, spre a vota separat moţiunea către regină. De obicei, lucrurile se petrec altfel în aceste ocazii şi anume pe un ton îndulcit, cît mai curtenitor cu putinţă ; liderul opoziţiei îşi înţeapă adversarul, spunînd că preacinstitul şi onorabilul său amic, stîndu-i chiar dinainte, pe banca miniştrilor, a dat şi va da veşnic în străchini cu tot ce gîndeşte, declară sau întreprinde în interesele obştei. După astfel de împunsături, care nu iau niciodată proporţii, necum să degenereze într-o schismă pe faţă, fîe pune în discuţie moţiunea către regină, care e adoptată fără cîrtire, spre a servi ca răspuns la acel mesaj — cum nu se poate mai sec şi fără de noimă — care este turnat pe graţioasele buze ale Majestăţii-sale. După aceea urmează la cuvînt şeful majorităţii ministeriale care mulţumeşte adversarului pentru amabilele complimentări şi pe urmă explică adunării ce noroc nemaipomenit a dat peste ţară şi cît de fericită s-ar cădea să se socotească fiindcă nu a căzut pe mîinile incapabile ale preacinstitului şi onorabilului său amic din partea opusă. Acestea fiind zise, se supune la vot moţiunea, totul decurgînd Un, într-o atmosferă senină, de armonie şi bună înţelegere.

Cam aşa se desfăşoară şedinţele de deschidere, dar sesiunea de faţă s-a abătut mult de la tipicul obişnuit. Domnul Mildmay — liderul veteran al partidului liberal — găsise cu cale să ceară amendarea moţiunii propuse. Necruţător şi brutal în limbaj, domnia sa explicase adunării că, în urma alegerilor, în Parlament se crease o majoritate apreciabilă, hotărîtă să nu mai înghită pasivitatea conservatorilor, ci, de la bun început să-şi impună punctul de vedere.

— Ascultaţi-mă, domnilor. Naţiunea nu vrea să-i mai vadă pe preacinstiţii şi onorabilii gentlemeni — aflaţi pe băncile opuse — stînd ca bătuţi în cuie, pe ele. Şi consider de datoria mea să o spun. Cum tot datoria mă îndeamnă să cer împărţirea adunării şi votarea în tabere separate a moţiunii către Majestatea-sa.

Astfel grăise respectabilul Mildmay — fără pic de îndurare faţă de opoziţie. Iar dacă el se arătase atît de ascuţit la limbă, încredinţăm cititorul că nici partizanii săi nu au rămas mai prejos. Ba l-au întrecut chiar. Domnul Daubeny — pe atunci în fruntea majorităţii ministeriale şi totodată reprezentantul lordului de Terrier, care, ca prim ministru, făcea parte din Camera Lorzilor — nu era omul care să asculte asemenea „amabilităţi" fără să dea cuvenitul răspuns. Drept care, secondat de acoliţi le-a servit o ripostă poate nu grozav de convingătoare în argumente şi nici prea bogată în cuvinte, însă de-o ironie sfîrtecătoare. Dezgropînd îndelunga existenţă politică a domnului Mildmay, domnia sa arătă cum rivalul însemnase, pe rînd, cînd o gogoriţă, cînd un coşmar, ca în vremea din urmă să-l vadă cu toţii în adevărata-i lumină : adică o pecingine. Asta era onorabilul Mildmay şi nimic altceva. Discursul domnului Daubeny s-a considerat drept unul dintre cele mai aprige — dacă nu cel mai aprig — din cîte se pomeniseră în Parlament de la faimoasa Reform Bill[1] încoace. Cît despre cel făcut harcea- parcea putem preciza că tot timpul cît a durat praftura a stat cu tichia îndesată pe ochi, covîrşit — după spusele unora — de ce-i auzeau urechile. Dar toate acestea s-au petrecut după dineul de la lordul Brent-; ford, asupra căruia s-ar cădea să ne oprim un pic.

Precum s-a mai spus, dacă şedinţa inaugurală nu-1 intriga peste măsură pe Phineas — prin răzmeriţa stîr- nită — poate că nu mai asista şi la altele, oricît de mult l-ar fi atras noutatea în sine. Domnul Low nu vorbise de-a surda, ci izbutise să-l clatine în hotărîrile sale. însă, deşi înclinat să-i

---

I **Reforma sistemului electoral din Anglia (1831—1832).**

asculte poveţele, căzuse la un mic compromis, chibzuind că, de vreme ce tot îi era hărăzit să fie deputat numai o săptămînă, de ce ar pierde nişte dezbateri atît de interesante, despre care, peste douăzeci de ani, va putea povesti odraslelor sau peste cincizeci nepoţilor, ca să nu mai pună la socoteală apropiatul dineu de la lady Laura Standish, unde va trebui negreşit să vorbească despre ele. Şi astfel porni din nou către Parlament, unde rămase, numai ochi şi urechi, toată ziua de luni, pînă la unu din noapte, şi marţi, chiar pînă la două, cînd şedinţa a fost suspendată pentru douăzeci şi patru de ore. De-abia joi avea să se facă auzită diatriba domnului Daubeny, urmată de scindarea despre care s-a mai vorbit.

Între timp, miercuri, la ceasul cinci, Phineas se înfăţişă la lady Laura. Venise destul de devreme şi totuşi, spre marea-i surprindere, la intrarea lui în salon, toţi oaspeţii erau adunaţi. Oare de ce se zoriseră mai mult ca în alte ocazii ? Din dorinţa înfrigurată de a-şi împărtăşi noutăţi şi opinii în legătură cu vînzoleala din Parlament ? Se putea foarte bine. Deoarece în aceste zile din urmă, fiecare părea atins de meteahna de-a asculta şi a se face ascultat, după cum pretutindeni bîntuia un suflu de neastîmpăr şi grabă, de parcă nimeni nu avea un minut de pierdut.

Phineas îşi plimbă privirea peste viitorii săi comeseni. Trei doamne la număr şi cinci bărbaţi. Afară de lady Laura, erau de faţă gureşa domnişoară Fitzgibbon şi doamna Bonteen — consoarta unui subsecretar la Amiralitate, în fostul guvern, care nădăjduia să ocupe o funcţie şi mai înaltă în cabinetul aşteptat să ia fiinţă. Apoi lordul Brentford, Laurence Fitzgibbon, Bonteen, Kennedy şi, în sfîrşit, Barrington Erle, care fusese pescuit din oceanul îndeletnicirilor sale, cu toată slaba speranţă ce şi-o pusese Laura Standish în această operaţie.

Inventariindu-i discret, Pihneas observă pentru sine că toţi erau membri în Parlament, şi tot în sine îşi spuse că desigur nu s-ar fi numărat printre ei dacă nu era deputat.

— în fine, sîntem cu toţii, rosti lordul Brentford

su- nînd clopoţelul.

— Sper că nu v-am făcut să aşteptaţi, bîigui Phineas.

— Nicidecum, îl încredinţă lady Laura. Nu pricep ce-o fi zorul ăsta pe noi ? ! Dar ia spune-mi, cîţi aveţi voi în plus la vot ?

r — Cam vreo şaptesprezece, îşi dădu tînărul cu părerea,'

•— Mai curînd douăjdoi, amendă domnul Bonteen, Întîi, Colcleugh este aşa de bolnav că nu se poate arăta la faţă. Apoi junele Tochester a plecat la Viena ; Gunning e-ntors pe dos, nu ştim din care pricină, iar Moody şi-a pierdut feciorul cel mare. Auzi dumneata, îl pisau pe amă- ritul de Moody nu şi nu să vie şi să voteze, deşi înmormîntarea lui Frank este vineri !

— De necrezut ! exclamă lordul Brentford.

— Şi totuşi aşa e, cum zic, susţinu Bonteen. întreabă-i pe unii amici de-ai lui Carlton, şi-ai să vezi că-ţi confirmă cele spuse de mine.

— Şi eu l-aş tîrî pe Moody la vot, chiar riscînd să-mi ridic toată lumea în cap, se amestecă Laurence Fitzgibbon. Doar nu-1 mai scoală din morţi pe bietul lui Frank stînd lingă el şi bocindu-1 în loc să îşi vadă de treburi...

— Dar există o decenţă în asemenea situaţii, nu ? se revoltă lady Laura.

— O fi fost cîndva, însă azi nu mai este la modă, glăsui dezgustată guraliva domnişoară Fitzgibbon. Şi ar fi preferabil să-şi dea arama pe faţă decît să se certe cum şi în ce fel să salveze aparenţele.

în aceeaşi secundă se anunţă servirea dineului şi numaidecît lordul Brentford oferi braţul Aspasiei Fitzgibbon, Barrington Erle doamnei Bonteen, iar Laurence Fitzgibbon încîntătoarei lady Laura.

— Pun rămăşag pe patru lire că vom avea peste nouăsprezece voturi în plus, grăi domnul Bonteen trecînd pragul salonului. La care Phineas se abţinu de la orice răspuns, sub impresia că acesta i se adresase lui Kennedy şi nu lui.

— S-ar putea, însă rămăşaguri nu fac niciodată, îi replică Kennedy sec.

— Dar votul sper că ţi-1 dai cînd şi cînd, îi ripostă Bonteen.

— Cînd şi cînd, încuviinţă celălalt.

Auzindu-1, Phineas, care-1 urma la numai un pas, îşi spuse că acest Kennedy era creatura cea mai infectă din cîte întîlnise vreodată. în salon, îl mai observase stînd foarte aproape de Laura Standish, care-1 şi onorase eu cîteva vorbe. Da, îl ura pe acest ins, îşi zise mai înverşunat ca oricînd, şi poate că ar fi rămas opărit şi mofluz cit ar fi durat dineul dacă amfitrioana nu îl poftea să i se aşeze alături, în stînga. Cîtă mărinimie din parte-i, mai ales că nesuferitul de Kennedy îşi cam făcuse vînt să se înfigă el pe acel scaun. După orînduirea de acum. îl avea ca vecin în coastă, dar se mîngîia cu ideea că locul de cinste îi fusese acordat lui.

— Ai de gînd să te faci auzit la aceste dezbateri ? îl întrebă lady Laura.

— Cine ? Eu ? Nici prin gînd nu-mi trece. Mai întîi. nu mi s-ar da cuvîntul, şi apoi nu mi-aş face debutul într-un moment ca acesta. De fapt, nici nu ştiu dacă o să apuc să vorbesc vreodată.

— Cum de nu. Şi chiar cu succes, îl încredinţă gazda. Eşti genul de om care se impune în Parlament. Ceea ce n-aş putea garanta odată ce ai ajunge într-o dregăto- rie de stat.

— C-ît de mult mi-aş dori să fiu pus la încercare.

— Ai să fii, dacă ţii cu tot dinadinsul. Intrînd în politică aşa timpuriu, printr-un partid onorabil ca cel din care faci parte şi — dacă mi-e îngăduit să adaug — împresurat de oameni tot unul şi unul, ai să parvii fără doar şi poate într-un post după cum ţi-1 doreşti. Numai să nu ţinteşti mult prea sus. Fiindcă nu poţi începe prin a fi prim ministru.

— După cele văzute, şi eu mi-am dat seama de asta.

— Atunci e perfect. Şi dacă n-ai să uiţi acest amănunt, orice uşă îţi stă larg deschisă. Adevărat, Pitt a ajuns prim ministru la douăzeci şi patru de ani. însă acest precedent a însemnat o nenorocire. Jumătate din politicienii tineri şi-au pierdut simţul măsurii.

— Al meu a rămas intact, lady Laura, se apără Phineas.

— Foarte bine. Cît despre a fi în guvern, nu-i

deloc o treabă anevoioasă. E drept, ţi se cere să te faci ascultat odată ce iei cuvîntul în Cameră. Dar pentru asta n-ai decît să-ţi închipui că le vorbeşti slugilor de acasă. Mai trebuie să fii răbdător şi să nu te pierzi niciodată cu firea. De inteligenţă, nu e prea mare nevoie. Doar am cunoscut atîţia miniştri, şi nici unul nu scăpăra.

— Cu toate acestea, vreo doi din actualul guvern mi s-au părut înzestraţi.

— De acord, însă nu de speriat. Să-l luăm ca exemplu pe domnul Mildmay — un om lipsit de orice sclipire. Nici în oratorie n-a excelat, nici cu înfăptuiri n-a venit, dar graţie unei perseverenţe acerbe, a unui dram de onestitate ?i, mai ales, a împrejurărilor favorabile, şi-a croit drum foarte lesne în politică.

— Gîndiţi-vă însă la marile hotărîri pe care a trebuit să le ia, aminti Phineas.

— Adevărat. însă fiecare dintre ele a fost primită cu aplauze de partidul său, şi cu huiduieli de către opoziţie. Dealtfel, orice lider politic e atît de sigur de laude cit şi de critici vrăjmaşe, încît aproape nu-şi mai dă osteneala să nu greşească. De aceea, pentru a sluji interesele ţării, e necesar să-şi ia subalterni pricepuţi, care ştiu cum să procedeze mai bine.

— După cîte înţeleg, aveţi o părere oribilă despre politicianul profesionist.

— Dimpotrivă. îl preţuiesc foarte mult. E preferabil să vînturi şi să abrogi legi, decît să-ţi baţi capul cu ele apărînd delicte în tribunal. Aşa obişnuieşte să spună papa, şi prin urmare am citat din aforismele lui. Dar fiindcă el nu a făcut parte din Cabinet, vorbeşte cu oarecare sarcasm.

— Eu, unul, îi dau perfectă dreptate, sări Barrington Erie. Şi glasul lui dîrz îi făcu pe toţi să-l asculte.

— Nu prea văd rostul acestei încăierări aprige chiar în clipa de faţă, zise lordul Brentford.

— Ba eu da, susţinu Barrington Erie. Lordul de Terrier a pus mîna pe cîrmă ştiind că este în minoritate. Cînd a format Cabinetul, aveam o majoritate de aproape treizeci.

—• Măi ce viteji v-aţi arătat cînd a fost vorba să daţi îndărăt ! eîrîi cocliţa domnişoară Fitzgibbon.

— Nicidecum, preciză Barrington Erie. Ci a trebuit să alegem retragerea. Mulţi din oamenii noştri păreau înclinaţi să-l susţină pe lordul de Terrier, iar noi nu puteam să le poruncim ce să facă. Şi ca să n-avem surprize, ne-am dat bătuţi.

— Şi încă ce bătuţi... măr ! sublinie domnişoara Fitzgibbon.

— Bine, dar atunci de ce a mai dizolvat lordul de Terrier Parlamentul ? întrebă cineva de la

masă.

— In împrejurări ca acestea, interveni contele Brent- ford, un prim ministru are datoria s-o facă. Intîi, în interesul reginei. Şi apoi fiindcă e singura cale de a ieşi din impas.

— Exact, confirmă Barrington Erle. Este unica lui portiţă şi are tot dreptul s-o folosească. Ce calcul îşi face ? Deţinînd funcţia de prim ministru, alegătorii vor da buluc să-l voteze, şi în felul acesta va torpila opoziţia. Ori cînd mizează pe o asemenea reuşită, de ce să nu-şi încerce norocul ? Numai că în cazul lordului de Terrier, socoteala era cu totul anapoda, şi acest lucru sîntem încredinţaţi că-1 ştia. De vreme ce nu o scosese la capăt în Parlamentul trecut, cum să-şi închipuie că i-ar merge mai moale în cel viitor ? Noi însă l-am lăsat să joace şi această carte. Tot pierdusem căruţa în vară, şi ce ne-am zis ? De o fi să-i iasă pasienţa, este bine-venit. Rezultatul nu mai e un mister : lordul de Terrier s-a împotmolit iară.

— Şi totuşi, după umila-mi părere, a procedat corect dizolvînd Parlamentul, interveni lady Laura.

— Iar noi, la fel de corect, îl vom face să sufere cît mai neîntîrziat consecinţele. Prin iscusita lui stratagemă, a pierdut nouă circumscripţii electorale. Să ne amintim doar de Loughshane.

— Intr-adevăr, să nu- uităm de Loughshane, unde ţara a cîştigat un om de mare nădejde, rosti pe un ton de batjocură domnişoara Fitzgibbon.

— Bîntuie un vînt duşmănos ce nu aduce nimic bun pentru nimeni, se tîngui lordul Brentford vorbind către Phineas.

— Dar ce-o fi devenit bietul George ? se făcu auzit Laurence Fitzgibbon. Ştie careva pe unde se află ? Zău că nu era băiat rău.

— Roby era cu totul de altă părere, îi replică domnul Bonteen. Zicea despre el că e un om de nimic pe care nici cu arcanul nu-1 puteai aduce la vot.

Aici s-ar cădea poate să precizăm că domnul Roby era o persoană de vastă notorietate, care, sub guvernul domnului Daubeny fusese organizatorul partidului — şi prin urmare cel care convoca membri spre a-şi da votul în Parlament —

iar acum deţinea marea funcţie de subsecretar la finanţe.

— După convingerea mea, Roby se bucură că sărmanul George Morris a rămas pe dinafară în alegeri, urmă domnul Bonteen.

— Dacă ar fi divizibile locurile în Parlament, cu siguranţă s-ar mulţumi şi cu o jumătate din cel ocupat de mine, numai să fim ca odinioară, împreună, zise Fitz- g'ibbon cu o undă de înduioşare în glas.

— Chiar să fie posibilă o asemenea împărţeală, mîine nu ar fi deloc oportună, i-o întoarse Barrington Erle. într-o împrejurare ca cea de faţă, cînd votanţii formează tabere separate, se cuvine ca viaţa particulară să treacă pe plan secundar. De aceea, pe cuvîntul meu de onoare, nici nu mă mir că se trage de bietul Moody să lase mortul şi să vină la vot. Şi pe Gunning l-aş strînge cu uşa. Ori se prezintă, ori îşi motivează straşnic absenţa.

— Oare ai noştri vor răspunde cu toţii chemării ? se interesă lady Laura.

— Nu o spun ca o laudă, însă la capitolul ăsta nu avem pentru ce să roşim. Pînă şi Sir Everard Powell.

— care fuge de lume ca să nu-1 vadă în ce hal l-a schilodit guta — va veni să voteze. Aşa ne-a asigurat Ratler

— (Iar domnul Ratler — între paranteze fie adăugat — avea menirea de a convoca liberalii la votarea în Parlament).

— Bătrîn urgisit ! sîsîi domnişoara Fitzgibbon, cu gîn- dul la cele auzite despre sir Everard Powell.

— Nenorocirea cu el este că zbiară de te surzeşte cînd îl apucă durerile, aminti domnul Bonteen.

— Şi cu toate acestea ai de gînd să-l tîrăşti pe culoarele Parlamentului ? se adresă lady Laura lui Barrington Erle.

— Absolut, recunoscu întrebatul. Şi, în definitiv, pentru ce nu aş face-o ? Să ne lipsească de un vot cînd ne reprezintă în Cameră ? Spre norocul meu, însă, sir Everard e un om de înţeles, şi o să vină cu siguranţă, de-şi va găsi alinare în

laudanum şi un cărucior care să-l ducă pe sus.

Acelaşi gen de discuţii continuară cît dură dineul, punctate de un slab incident, survenit după retragerea
doamnelor, cînd, domnul Kennedy — care căscase gura doar o singură dată — se pronunţă că o majoritate de nouăsprezece voturi ar fi la fel de mulţumitoare ca şi una de douăzeci. Glasul lui silnic, străbătut de o vagă îndoială, îl înfurie pe Barrington Erie, care se repezi la el fără milă, de parcă placiditatea afişată însemna dezonoarea pentru orice deputat liberal. Şi pe Phineas — martor la cele întîmplate — îl revoltă lipsa de zel a lui Kennedy.

— Dacă-i vorba să-i punem cu botul pe labe, să le tragem o păruială de pomină, rosti el cu aprindere.

— Aşa e, aşa e. Măcar să ne ţină minte, i se alătură Barrington Erie.

Pe cînd Bonteen exclamă cu ardoare :

— Uff ! Numai de i-aş vedea pe ai noştri venind cu toţii la vot !

— Bietul sir Everard, se tîngui lordul Brentford. Din asta i se poate trage sfîrşitul. Dar, vorba-ceea, este mai important să nu pierdem un vot.

— Fireşte. Să nu rămînem în vînt eu Llanwrwsth,' vreau să spun cu circumscripţia lui, urmă Barrington Erie care, înfierbîntat cum era, nu prinse nuanţa usturătoare a ripostei dată de lord.

La scurt timp după aceea, Phineas se duse în salon, mînat de dorinţa de a schimba măcar două vorbe cu Laura Standish, deşi, despre ce avea să-i vorbească nici el nu ştia. înaintea lui o porniseră într-acolo domnii Bonteen şi Kennedy, astfel că, la sosire, îl găsi pe acesta din urmă din nou înfipt în preajma amfitrioanei. Oare de ce-i dădea nesuferitul tîrcoale ? se întrebă plin de nedumerire. Era burlac — o ştia ; se scălda în avere ; avea o moşie de toată splendoarea, un loc în Parlament şi patruzeci de ani maximum. Putea deci oricînd s-o ceară pe Lady Laura de soţie, dacă îşi dezlega limba şi rostea cuvintele necesare, lucru deloc lesnicios pentru unul ca el, parcă atins

de neputinţa grăirii de cîte ori se găsea de faţă cu oameni. Presupunînd însă că avea să se întreacă pe sine, exprimîndu-şi dorinţa de a se căsători cu Laura Standish, cum ar fi consimţit ea să-l ia de bărbat — cu toată moşia şi avuţiile sale — pe acest ursuz care nici la un cîine nu arunca o frîntură de vorbă, care nu părea animat de nici un ideal şi, după aspect, n-ai fi zis nici-

odată că e gentilom 7 Astfel îl judeca Phineas. deşi nu cu totală nepăi'tinire. fiindcă, oricît de şters şi nearătos era domnul Kennedy ca înfăţişare, în purtări.' trebuie să o recunoaştem, se dovedea totuşi ireproşabil. Dar cum l-ar fi putut privi altfel un tînăr ca el — înalt de peste un metru optzeci, cu păr castaniu, ondulat, cu ochi azurii şi o barbă bălaie şi mătăsoasă ? Phineas era chipeş — chiar primejdios de frumos, ca să repetăm spusele doamnei Lovv care, în zestrea lui fizică, întrezărea mai degrabă o pacoste, decît eventuale foloase. în zadar o liniştea soţul, încredinţînd-o că junele Finn nici măcar nu-şi dă seama de farmecele-i înnăscute ; ea o ţinea una şi bună :

— Nu şi-o fi dînd încă .seama, dar curînd o să-i spună o femeie că-i aşa şi pe dincolo, iar atunci ai să vezi ce-o să dea dumnealui din pinteni.

în ce ne priveşte, ne-am declara de partea domnului Low. crezînd, ca şi el, că Phineas nu punea mare preţ pe chipul şi pe statura lui falnică ; şi totuşi, cîntărindu-1 pe Kennedy, îl socotea nevrednic de Laura Standish. tocmai din pricina aspectului său ingrat. O fiinţă ca ea nu putea decît să-l dispreţuiască, să-i dea cu tifla în nas. Cum negreşit o va face. Că doar n-o să accepte — *o* femeie atît de prezentabilă şi plină de viaţă — să se mărite cu un hîd şi un lînced ca el. Dar în ciuda tuturor mărturiilor aduse împotriva lui Kennedy, acesta nu se clintise de lîngă amfitrioană. Cum se explica asta ? De ce-1 tolera atît de aproape, mai s-o atingă pe umăr ? Contrariat şi mîhnit, tînărul se închise în el. Ladv Laura avea însă harul de a-i risipi într-o clipă norii tristeţii, cum se întîmplase la masă, cînd il îndepărtase pe milionar ca să-i ofere lui scaunul de alături, şi cum avea să facă din nou, părăsindu-1 pe Kennedy şi venind către oropsitul ce şedea îmbufnat.

— Vineri de dimineaţă, după răfuiala din Cameră, te vei duce la club, nu-i aşa ? îi vorbi pe tonul cel mai fermecător.

— Exact. Dar de ce mă întrebaţi ? tresări el dintr-odată înveselit,

— Deoarece aş dori ca de-acolo să treci pe la mine, să-mi comunici impresiile cu privire la tot ce s-a petrecut şi la cuvîntarea domnului Daubenv. Din cile ştiu, înainte de patru nu se reia activitatea în Cameră, aşa incit vei putea să dai o fugă pînă aici.

— Am să vin. Cum de nu, o asigură cu însufleţire.

— I-am poftit şi pe domnii Kennedy şi Fitzgibbon, îl informă ea în continuare. Sînt aşa captivată de tot ce se întîmplă, incit vreau să ascult diferite opinii. Poate ştii că papa va face parte din Cabinet... în cazul cînd va cădea cel de acum.

— Adevărat ?

— în mod cert. îmi promiţi să vii ?

— V-am mai spus : negreşit. Dar nu înţeleg ce păreri vă aşteptaţi să auziţi de la unul ca domnul Kennedy ?

— Oo, destule. Dumneata îl cunoşti prea puţin. în plus, nu uita că mie îmi spune mai multe decît ţi-ar mărturisi dumitale. E drept, se pronunţă mai greu, nu aşa de spontan cum o faci dumneata. Se pare că nimic nu-1 entuziasmează prea mult. însă opinii are, şi încă foarte solide.

Phineas înţelese că, într-un mod delicat, lady Laura îl mustra pentru săgeata ce-o aruncase ; şi mai înţelese că, fără de voie, îşi trădase gelozia ce îl rodea.

— La drept vorbind, nu-1 cunosc chiar deloc, zise încercînd să-şi repare greşeala.

— Mai e încă vreme, şi sper să te apropii de el, fiindcă se numără printre oamenii care îţi pot fi utili şi totodată merită respectaţi.

— în privinţa utilităţii, nu văd cu ce m-ar putea ajuta : în schimb dacă ţineţi să-i port respect, mă voi strădui să cultiv acest sentiment.

— Vreau să-l foloseşti şi în acelaşi timp să-l respecţi, dar amîndouă cer timp. Prin urmare să nu ne pripim. Şi acum altceva. Se pare că la începutul toamnei va fi o mare întrunire a liberalilor, la Loughlinter. Va participa doar elita partidului, adică oameni de mare devotament şi totodată cu funcţii înalte. Dacă acest proiect va căpăta viaţă, mi-ar părea grozav de rău să nu fii şi dumneata invitat. însă bagă de seamă, este încă o taină. Papa o ştie din gura domnului Kennedy, care i-a suflat-o în treacăt ; însă o şoaptă de a lui cîntăreşte enorm. în sfîrşit,

îţi spun noapte bună. şi nu uita : te aştept vineri. Acum desigur te duci la club. Ah, cit îi pizmuiesc pe bărbaţi pentru mersul la club ! Chiar mai mult decît pentru locurile din parlament. Femeia îşi trăieşte viaţa numai pe jumătate fiindcă nu poate ajunge în marea dregătorie a ţării.

După aceste cuvinte, Phineas îşi luă rămas bun şi plecă însoţit de Laurence Fitzgibbon în direcţia Pali Mall. Tare ar fi vrut să fie de unul singur, ca să cugete în linişte la tot ce se petrecuse în ziua aceea, dar compatriotul se ţinea scai de el şi turuia aproape fără întrerupere. N-avea decît, îşi zise în cele din urmă, şi începu să-şi depene firul gîndurilor. îşi amintea cum, la reîntoarcerea sa din Loughshane, lady Laura îi spusese că tatăl ei arde de nerăbdare să-l felicite pentru succesul repurtat în alegeri, pentru ca azi, cînd îl întîlnise, lordul Brentford să hu-i sufle o vorbă în sensul acesta. Adevărat, se arătase amabil, ca orice amfitrion, însă fără să-l onoreze cu un dram de atenţie în plus, ci tratîndu-l la rînd cu toţi oaspeţii. Fapt ce-1 cam pusese în cumpănă. Şi apoi blestematul acela de Kennedy îl scosese din fire ! Cum îşi închipuia lady Laura că va merge la întrunirea din Loughlinter ? Nici tăiat în bucăţi ! Chiar dacă soarta partidului liberal atîrna de prezenţa lui. Dar există unele situaţii în viaţă pe care un bărbat nu le poate accepta, şi-o declară el solemn, trecînd mai apoi la cîntărirea altor momente trăite în reşedinţa lordului Brentford. Bilanţul final era departe de a-1 mulţumi, şi totuşi, lucru ciudat, păşind braţ la braţ cu amicul Fitzgibbon, se simţea tot mai ispitit să renunţe la domnul Low şi la poveţele lui. Se aventurase într-un joc pe care trebuia să-l continue, oricît de primejdios ar fi fost.

— Pe toţi sfinţii, băiete, cred că nu asculţi la nici o vorbuliţă de-a mea, îi spuse Fitzgibbon smucindu-1 de braţ.

— Cum de nu. Am auzit tot, îl minţi Phineas.

— Atunci de ce nu-mi răspunzi : mergi cu mine de-o fi să mai plec într-o campanie electorală ?

-— Fireşte, dac-am să pot.

— Asia am vrut să aud. Bravo ! Iar dacă se fac noi alegeri, sper să fii reales. Că doar ce rost mai are să-i torpilăm pe ăi de sînt la putere dacă după tot balamucul nu ne pică şi nouă ceva ?

CAPITOLUL VII

FAMILIA BUNCE

ERA ORA TREI, după miezul nopţii, cînd domnul Daubcny îşi termină cuvîntarea. După şuşotelile unora — pe care nu punem mare temei — discursul trebuia să se încheie cu un ceas mai devreme, dar vorbitorul lungise anume pelteaua spre a-i scoate din cursă pe cinci, şase hodorogi liberali, care, cotropiţi de oboseală, vor părăsi negreşit adunarea spre a-şi întinde ciolanele vlăguite în scutecele de acasă. Deşartă speranţă — de va fi încolţit în cugetul cuiva — fiindcă ce liberal, oricît de bătrîn şi de istovit, ar fi primit dezlegarea să plece din sală într-o împrejurare ca cea de atunci ? Pînă şi unul ca sir Everard Powell şezu neclintit, în fotoliul său pe rotile, cu medicul de o parte şi un prieten de alta, aşteptînd să voteze, iar cînd sosi marea clipă, îşi făcu datoria ca un englez de nădejde, precum era. Cit despre diatriba domnului Daubeny, avea să rămînă deapururi în amintirea celor prezenţi. înveninată cum poate nu s-a mai auzit alta, fusese totuşi aşa de abil ticluită, încît nimeni nu-i putea imputa oratorului că prin cele rostite încălcase limitele fireşti ale vrăjmăşiei parlamentare. Intr-adevăr domnul Daubeny dăduse cu adversarii săi de pămînt, acuzîndu-i pe faţă de laşitate, necinste şi făţărnicie politică, de josnicie şi lipsă de scrupule, toate acestea în cuvinte cit mai usturătoare, însă nu grosolane, dovedindu-se astfel un gladiator de temut pentru arena în care coborîse la luptă. Săgeţile sale erau înmuiate în venin, suliţa avea ghinduri şi vîrful roşu, încins. Dar asemenea arme erau permise. în schimb, nu otrăvea izvoarele inamicilor, nici nu le incendia casele, ca vechii elini, fiindcă asemenea

procedee nu se îngăduiau. Şi el cunoştea rînduielile luptei.

Domnul Mildmay — ţinta atacului său — îndurase supliciul fără a crîcni sau a-şi ridica tichia sub care se pitulase. Suferise teribil, susţineau liberalii şi conservatorii deopotrivă, însă cum nu se plînsese la nimeni şi cum ştim că la proxima întîlnire avea să-i întindă mîna domnului Daubeny, cine putea să pătrundă adevărata lui stare lăuntrică ? Distant şi rece cu oamenii, rareori împăr- tăşindu-le simţămintele lui, desigur îşi trăsese tichia pe ochi ca să nu şi le dea nici acum în vileag. Il lăsăm aşadar să-şi păstreze taina, şi ne plecăm urechea la guralivul Barrington Erle.

— Dacă ştia să se oprească la vreme şi nu să mai bată cîmpii o jumătate de oră, aş fi zis că ne-a oferit o filipică exemplară. Dar aşa, a căzut în banalităţi, diluîndu-i efectul cu mult înaintea sfîrşitului'.

Atît apucă să rostească despre discursul domnului Daubeny, căci imediat se procedă la acordarea votului de încredere, pentru care venise atîta puzderie de membri cum nu s-a mai pomenit pînă atunci. în final, conservatorii obţinură 314 voturi, iar liberalii, 333 — adică nouăsprezece în plus.

— Sînt decepţionat, mărturisi Barrington Erle faţă de onorabilul Ratler.

— Eu mizasem pe douăzeci ; nici unul mai mult. Aflasem că-1 vor aduce pe sus pe amărîtul de Moody, însă nu m-aşteptam că vor pune mîna pe Gunning.

— Aud că li s-au făgăduit amîndorura titluri nobiliare.

— Cum de nu, dacă rămîn la putere. Dar guvernul ştie că va cădea.

— Nici nu se .poate altminteri, cînd opoziţia e atît de puternică, se înfoie Barrington Erle.

— Bun înţeles, încuviinţă celălalt. Se pare că însuşi lordul de Terrier îşi doreşte acest lucru, deşi, pentru sărmanul Daubeny va fi o crîncenă lovitură. N-am văzut de cînd sînt un om mai chinuit şi mai disperat. Tantal în carne şi oase, nu alta !

— De ce l-oi fi jeluind cînd, slavă Domnului, are destule satisfacţii. Iaca, eu nu-1 deplîng. E deştept, recunosc ; a ştiut să parvină, dar n-are ce căuta unde este.

Asta să fie clar. în fine, pînă mîine la prînz au rămas doar cîteva ore, şi atunci se va şti la Brooks încotro bate vîntul.

Furat de voioşia confraţilor liberali şi de discuţiile animate pe tema proaspetei lor victorii, Phineas ajunsese acasă în zori şi, cu toate că se culcase după orele cinci, la nouă punct era gata îmbrăcat pentru micul dejun. Pe lingă ospătarea de dimineaţă îl aştepta şi o îndatorire ce se cerea împlinită fără întârziere, mai ales c-o viza şi pe gazda lui, doamna Bunce. Pe scurt, trebuia să ia hotărârea de va urma îndemnul domnului Low, mutîndu-se în Old Square, la numărul 9, nu departe de Lincoln's Inn \ unde, la catul doi îl aşteptau nişte încăperi mărunte şi înnegrite de fum, dar acceptabile pentru înjghebarea unui birou, la caz că avea de gînd să se apuce de avocatură. Făi'ă acestea şi fără un secretar nu putea să pornească la treabă, îi repetase inimosul lui maestru, ară- tîndu-se atît de stăruitor, încît pînă la despărţirea de duminică seara, Phineas aproape îi dădu dezlegarea de a trece la cuvenitele tratative pentru reţinerea modestelor odăiţe.

— De început, tot va trebui să începi, fie că vei ră- mîne sau nu deputat. Ori cum să te ia cineva în serios, cînd nici măcar nu-ţi înci'opeşti un birou ?

Aşa îl dăscălise juristul, tot sperînd că-1 va lecui de aiureala cu Parlamentul şi-l va întoarce la meserie. Chiar dacă în delirul de acum nu-1 determina să renunţe la sesiunea în curs, şi poate nici la cea viitoare, pînă să înceapă a treia, îi va scoate el gărgăunii din cap, îşi spunea domnul Low cu încredere. Şi dînsul nu era omul să capituleze cu una cu două, ori să umble cu jumătăţi de măsură.

Prietenia, la el, nu însemna vorbe, ci fapte, iar dragostea, totală dăruire de sine. Şi cum soarta lui Phineas nu-1 lăsa deloc rece, n-ar fi putut sta cu braţele încrucişate văzînd că satana din Westminster [2] îl ademeneşte spre o iminentă

prăpastie. „Va trebui să se războiască cu mine, înainte de a mi-1 răpi pentru totdeauna, îşi zicea cu dîr-

[1] **Una dintre cele patru şcoli de drept din Londra:**
*** Sediul Parlamentului englez.**

zenie. Numai de l-aş vedea odată urnit în modestul birou spre care l-am îndreptat !'"

Dar în vreme ce chibzuia cum să-l smulgă pe Phineas din blestematele mreje ale politicii, acesta se prindea tot mai tare în ele. Mereu în miezul evenimentelor, mereu sub înrîurirea Laurei Standish şi a lui Barrington Erle, ajunsese să nu-şi mai închipuie viaţa decît trăită în Parlament şi printre politicieni. Molipsit de la ceilalţi, şi în el pîlpîia numai gîndul de a-i doborî pe conservatori. Pentru fostul său dascăl simţea doar o repulsie amestecată cu teamă şi, cel puţin o perioadă de timp, nu concepea să-i mai calce în casă. Alese deci calea epistolară pentru a-i împărtăşi hotărîrea de a nu se muta de la doamna Bunce. Acelaşi lucru trebuia să-l vestească şi gazdei şi intendentului de la Lincoln's Inn. Dar mai întîi, iată ce-i scrise maestrului său :

Great Marlborough Street, mai 186*....*

„Stimate domnule Low,

am decis să -nu iau biroul despre care mi-aţi vorbit dumneavoastră şi curînd voi porni către Lincoln's Inn spre a-1 înştiinţa şi pe administratorul de acolo. Ştiu ce veţi gîndi despre mine, cît de aspru voi fi judecat, şi aceasta mă doare cumplit, mai ales cînd sentinţa porneşte de la un om pe al cărui diseernămînt pun aşa mare preţ.

V-aţi împotrivit cu tărie să continui pe drumul meu de acum. dar îngăduiţi-mi, vă rog. să v-arăt şi cîteva din temeiurile ce mă fac să-i urmez. Mai întîi, m-am trezit deputat printr-un joc al hazardului, şi aş socoti drept o laşitate din parte-mi să refuz o poziţie cai'e, după cît înţeleg, înseamnă o cinste. Apoi, mărturisesc că mă atrage grozav politica, iar îndeletnicirea de a emite şi

aproba legi mi se pare mai pasionantă decît oricare alta. Dacă aveam obligaţii familiale, poate m-aş fi văzut nevoit să-mi înfrîng această înclinaţie. Dar cum sînt singur pe lume, am tot dreptul să fac o încercare. In eventualitatea că după o sesiune sau două îmi voi vedea zădărnicite aşteptările, nu va fi prea tîrziu să mă întorc la o cale mai bogată în făgăduinţe. Oricum va fi, ţin să vă încredinţez că nu mă voi irosi lîncezind.

Parcă vă văd clocotind de mînie în timp ce citiţi toate acestea, fiindcă desigur n-am izbutit să vă întorc de la vechile dumneavoastră convingeri şi să vă fac să le împărtăşiţi pe ale mele. Dar cum tot trebuia să v-anunţ intenţiile actuale, mi-ar fi fost peste poate să nu încerc a mă apăra pe cit m-am priceput eu mai bine.

Cu tot respectul,
Phineas Finn.“

’ Scrisoarea îl găsi pe domnul Low la birou, cufundat în hîrţoage. Le lăsă deoparte, o citi — strîngînd din fălci şi din buze — apoi o vîrî iar în plic, deschise un sertar din stingă, o trînti în el, după care se întoarse la dosarele ce le avea dinainte, studiindu-le atent, ca şi cînd hotă- rîrea învăţăcelului nu-1 privea cîtuşi de puţin. Pentru el, faptul era consumat şi orice avea să se întîmple nu-1 mai interesa, îşi spunea cu parapon. In realitate mai toată ziua îl obsedă Phineas şi epistola lui. Nu merita să-i răspundă, se chibzui cătrănit; totuşi, în sinea lui o făcu, şi încă la fiecare din argumentele înşirate. „Mare cinste !“ Asta vedea el în titlul de deputat. Dar cum putea socoti drept cinste un plocon ce-i picase din cer, cum singur recunoscuse ? Auzi, să nu aibă atîta minte incit să priceapă că nu te poţi împăuna cu onoruri pe care nu le-ai dobîndit prin eforturi şi de care nu te dovedeşti vrednic ! Oare să fi uitat că alegerea sa în Loughshane se datora numai faptului că nu existase un alt candidat ? Şi apoi gogomănia cu lipsa de obligaţii faţă de o familie ! Dar maică-sa, taică-său şi surorile ce erau ? De ce să le ia pîinea

de la gurile lor pînă catadicsea s-o cîştige pe-a lui ? Şi cînd va veni acea zi ? Poate că niciodată, ci se va mulţumi să trăiască mereu pe spezele altora. Tot rumegînd motivările aduse de Phineas, pînă spre seară se înfurie aşa de rău incit se jură să nu-i mai dea nici un sfat şi să-l lase în plata Domnului. Şi totuşi, peste puţin se trezi urzind din nou planuri — cum să răpună ispita din Westminster ce-i ademenea cu atîta tărie discipolul. Osci- lînd între indignare şi dorinţa de a-i sări în ajutor, de-abia în a treia seară îşi înştiinţă şi soţia de hotărirea lui Phineas.

-— Va să zică aşa ! sări doamna Low, revoltată. De-acum înainte să nu mai vorbeşti cu el. Să-i întorci definitiv spatele ! Fiindcă te-a dus de nas. Te-a minţit.

— Asta nu, draga mea, se împotrivi domnul Low — un om cumpătat şi corect în tot ce rostea. De cînd îl cunosc nu l-am prins o dată cu o minciună. Păcatele lui sînt altele : e orb, e credul şi zboară ca fluturele în jurul luminării aprinse. Dar care din noi nu are milă de un fluture şi n-ar încerca să-i salveze măcar un ciot de aripioară de la pîrjolul care-1 pîndeşte ?

Să-i lăsăm însă pe soţii Low şi să vedem ce a mai făcut Phineas. Odată ce isprăvise epistola pentru dascăl, o porni către Lincoln's Inn, străbătînd mohorîtele şi binecunoscutele străzi din Soho şi din St. Giles ce duceau spre **Long** Acre. Cunoştea pe de rost fiecare ungher, căci pe acolo îl purtaseră paşii aproape zilnic, timp de trei ani. Ar fi putut s-o ia prin Oxford Street şi Holborn, fără prea mare ocol ; dar alegînd calea cea mai directă, îşi dovedea parcă sieşi că e zorit de treburi urgente — sim- ţămînt care-i măgulea orgoliul său de bărbat — ca să nu mai pună în balanţă şi slăbiciunea lui pentru drumul acela, ce-i drept, ponosit, cu clădiri şontoroage şi sumbre, dar, ca şi alte lucruri respingătoare vederii, cu un anumit farmec, mai greu de pătruns. Parcă Lincoln's Inn arăta mai grozav ? Ori tribunalul ce-1 găzduia nu era edificiul cel mai oribil din toate în care se împărţise vreodată Dreptatea ? Dar biroul domnului Low ? Ar fi putut să încînte ochii unui

tînăr învăţăcel, cu cele trei cămăruţe colcăind d praf, de hrisoave şi tomuri înnegrite de vreme, la fel ca şi mobila, cîndva maronie, şi tot mai cernită odată cu scurgerea timpului ? Aşa cum nici buchisirea legilor nu părea la început o îndeletnicire atrăgătoare, ci de-abia mai tîrziu, cînd începeai să-i pătrunzi rostul nobil. In cei trei ani de ucenicie şi de cugetări la toate acestea, ajun**sese** la înţeleaptă concluzie că unele lucruri hîde pe dinafară pot ascunde în ele o frumuseţe nebănuită, de unde şi predilecţia pentru locuri ca Poland Street, Soho Square, Seven Dials, pe unde mergea către Long Acre. Cursa lui matinală fusese la fel de posomorită ca şi toceala care-i

urma ; însă, cu timpul, descoperise o plăcere in amândouă,' Şi totuşi. St. Giles arăta astăzi jalnic sau, cel puţin, aşa i se părea lui. acum cînd se deprinsese cu strălucirea lampioanelor dinăuntrul şi din afara somptuosului Westminster. Nimic din tot ce vedea nu putea să-l mal mulţumească, fiindcă, fără s-o ştie, gustul lui se schimbase. Tînjea după împrejurimi ca cele din jurul lui Pali Mall si parcul ce ducea către Parlament sau trezorerie. Ce desfătare să te vînturi pe acolo ! Ca dealtminteri şi în Dow- ning Street, unde clădirea Ministerului de Externe şi reşedinţa primului ministru erau pe jumătate înălţate. Nu da mult se interesase cu însufleţire de proiectatul tribunal oe avea să ia fiinţa —- deocamdată doar pe bsrtie — în vecinătatea şcolii de drept, ca acum să-l dea cu totul uitării şi să-l preocupe doar modul cum progresau lucrările începute în Downing Street. De le-ar vedea terminate şi da s-ar vedea cutreierînd încoace şi încolo prin ele !

Cu aceste gînduri trecu pe sub poarta masivă a şcolii Lincoln’s Inn, bucuros că scăpase — cel puţin un răstimp — de viaţa deprimantă şi searbădă ce ar fi dus-o aici. Natural, i-ar fi prins de minune un birou — dar la un minister, într-o dregătorie de seamă, unde-1 aştepta şi un venit mai substanţial şi mai grabnic, nu într-o mansardă nenorocită ca cea din Old Square. Ce ar fi zis lady Laura să-l vadă în nişte cămăruţe căţărate la cucurigu ? Cu ce ochi l-ar mai fi privii ? Pe cînd o funcţie de seamă — spre exemplu în finanţe —- era pe potriva rangului ei.

Încîntat de pasul pe care-1 făcea. îi anunţă intendentului hotărîrea ce o luase, rugîndu-1 să nu se supere că nu închiriază biroul. Spre mirarea lui însă, omul nu păru întristat de veste, ba dimpotrivă.

— Domnu' Green o să pupe pămîntu- cînd o să afle că aţi renunţat. îi spuse cu vizibilă mulţumire. Păi ce-i dă acolo să ai un' să-ţi faci meseria, cînd să dai cu tunu* şi nu găseşti un berou ? Halal noroc dădu peste domnu', Green !

Să-i fie de bine şi să-l ia chiar de mîine, i-ar fi trîn- tit Phineas dacă vorbele celuilalt nu-i derutau

pe moment. Cum adică ? El dădea cu piciorul la ceva de valoare pentru alţi avocaţi ? cugetă intrigat. Oare nu făcuse o greşeală ? Poate, însă nu mai avea cum s-o îndi'epte. îi scrisese dom- nului Low, se angajase faţă de Barrington Erie, se lăsase robit de lady Laura Standish... Era prea tîrziu să mai dea înapoi. Şi la gîndul acesta făcu stingă împrejur şi ieşi în Chancery Lane, jurînd să nu mai calce pe acolo un an sau poate mai mult. Va mai răsfoi tratatele de jurispru- dcnţă cînd nu va fi absorbit de politică. Dar nu în bibliotecile şcolii. Asta nici într-un caz ! Pe acolo n-o să-l mai vadă nimeni trecînd, indiferent ce va zice unul ca domnul Low ori alt cărturar în materie de drept.

La plecarea de acasă, o anunţase pe doamna Bunce că va locui în continuare la ea, şi gazda se arătase încîn- tată, nu atît pentru faptul că o cameră în Great Marlborough Street se închiria mai cu anevoie decît un birou în Lincoln’s Inn, cît mai ales pentru cinstea de a avea sub acelaşi acoperiş coşcogeamite deputat. Nu oriunde găseai un parlamentar în jurul lui Oxford Street, locul lor fiind în casele arătoase, din preajma lui Pall Mali şi St. James’s Square.

Seara, la întoarcerea soţului, doamna Bunce îi anunţă bucuroasă cele aflate de la ilustrul lor chiriaş, dar acesta o privi cam pieziş, în loc să-i împărtăşească entuziasmul. Lucrînd ca scrib pe la diferiţi grefieri din Carey Street, domnul Bunce nutrea o mare consideraţie pentru orice slujitor al justiţiei, în schimb nu privea cu ochi buni pe îmbuibaţii din Parlament.

— Şi zici c-a lăsat baltă birou’ de-avocatură ? o iscodi pe nevastă.

— Da, s-a lăsat păgubaş. Deocamdată, spunea ’mnealui.

— Şi nici conţopist nu-şi mai ia ? îşi urmă interogatoriul.

— Noo. Doar de i-o trebui pentru treburile din Parlament.

•— Pentru ce face acolo n-are nevoie de-un trepăduş şi, ce-i mai rău, nici simbrie nu capătă. Aşa că, ascultă la mine, Jane. De n-oi fi cu băgare de seamă, nu mai vezi un sfanţ pentru cameră.

— Fugi, Jacob, că doar ie ditamai deputatu !

— N-auzişi ce ţi-am spus ? Pentru asta nu e plătit. Ştiu doar o droaie de fanfaroni din ăştia care n-au cu ce să-şi plătească măcar o cină pe săturate. Iar de te-mpinge păcatu' să le dai un lucru pe veresie, adio, poţi să-i pui cruce, că de la ei nu poţi stoarce paralele cum o faci cu alţii.

— Iaca, eu una n-aş crede că domnu' Phineas al nostru ne-ar face bucata...

— Prostii, Jane, prostii. D-aia şi cade femeile-n plasă, fincă să-ncîntă uşor. Auzi ! Domnu' Phineas al nostru î Păi de ce-ar fi 'mnealui mai cu stea în frunte ca alţii ?

— Da' ce ne-a făcut ? Nu s-a purtat totdeauna cinstit ?

— Uiţi că-ntr-o vreme nu ne plătise pe nouă lunişqprc chiria, pîn'a venit taică-su de ne-a dat gologanii ? Asta numeşti tu cinste ? Păi mă-ntorsese pe dos cu chestia aia, de nu mai ştiam ce să crez.

— Da n-a făcut-o dinadins, Jacob. N-avea de gînd să ne tragă chiulu', stărui doamna Bunce.

— Pe mine nu mă priveşte ce are omu' de gînd. Ştiu doar atît că e lefter. Şi nu văz cum o s-o scoată la capăt lăsînd baltă avocatura şi făcînd numa' pe deputatu'. A trecut aproape trei luni şi nu ne-a plătit chiria, aşa e ?

— Ba numai două, măi omule, şi mi-a dat banii azi dimineaţă. Aşa că nu mai e dator cu nimic.

—■ Slavă Domnului, măcar docamdată putem răsufla uşuraţi. Da io tot o să-l caut pe domnu Low, să văz el ce zice, fincă io nu mă dau ca alţii în vînt după sclifosiţii ăştia din Parlament. îţi promite marea cu sarea pînă se vede aleşi, ca p'ormă, cînd e tari pe poziţie, nici unu din douăzeci să nu-şi mai aducă aminte de cele făgăduite.

Ca scrib, domnul Bunce nu lăsa toată ziua pana din mină, lucrînd la mai multe dughene de copiat acte, înşirate pe Carey Street, pentru ca seara, întorcîndu-se acasă, deseori să mai scrijelească la petiţii şi jalbe cîte două, trei ceasuri, după căderea întunericului. Muncind fără preget, se descurca binişor, ţinînd seama că avea o căsoaie pe cap, o nevastă şi opt copii de hrănit şi îmbrăcat, care nu

flămînzeau şi nu umblau nici în zdrenţe. Se putea, prin urmare, socoti mulţumit, şi totuşi, nu-şi afla tihna nu atît din pricina poverii familiale, cît mai ales revoltat de unele strîmbătăţi politice.

Mai întîi se simţea rănit în orgoliu, deoarece, neavînd în stăpînire imobilul în care şedea — proprietar fiind croitorul cu prăvălia la stradă, pe cînd el ţinea cu chirie doar partea de locuit — nu avea dreptul, ca alţi bărbaţi, să voteze. Apoi îl mai rodea felul cum i se răsplătea munca şi, în această privinţă, avea ideile sale „dintr-o bucată", după cum le denumea singur. Păi cum venea asta, să-i arunce atit sau atît pe o pagină, fără a se ţine seama de cum era scrisă, de propria sa migală, şi fără să fie întrebat daeă-1 mulţumea ori nu plata ? Aşa i se recunoştea cazna unui om harnic ? Indignat de retribuţia primită, se înscrisese intr-un sindicat, şi de doi ani achita cu sfinţenie cotizaţia de un şiling pe săptămînă. Numai aşa nădăjduia să-şi înalţe şi el cîndva glasul, căci tare i-ar fi plăcut să aibă o răfuială cu domnii patroni. Nu fiindcă le-ar fi purtat pică unora ca Foolscap, Margin şi Vellum, care se îngrijeau, ce-i drept, să-i dea permanent de lucru. însă a-ţi arăta cînd şi cînd colţii însemna o dovadă de bărbăţie, iar în viaţă ai datoria să te lupţi întruna pentru ceva. „Dacă eşti muncitor înseamnă să crăpi de foame ?“, o întreba pe nevastă-sa cu parapon. ..Ba deloc. Ci să-i pui la respect pă stăpîni, ca să-ţi poţi duce zilele".

Doamna Bunce — fire domoală şi paşnică — îl asculta doar din dragoste şi supunere, pentru că în realitate nutrea cu totul alte păreri.

în vreme ce soţul-nu-i înghiţea pe superiori, pe motiv că viaţa îi aşezase pe trepte înalte, dînsa îi privea cu un soi de admiraţie tocmai datorită rangului ce-1 aveau. Dispreţ simţea pentru cei mai calici ca dînsa, şi faţă de aceştia nu scăpa un prilej să se laude cum zilnic le pune odraslelor carne în farfurie. Chiar de-i ajungeau banii numai pentru o ciozvîrtă, se chivernisea s-o împartă la fiecare ca să le arunce cu praf în ochi sărăntocilor, spunîndu-le mai departe cu ce îşi hrăneşte copiii. Trecuse şi prin momente de mare încercare, cînd

crezuse că se împotmolește cu totul, ca atunci cînd bărbatul îi fusese bolnav şi incapabil de muncă sau în cele trei luni din urmă cînd — oricît o mîhnea adevărul — domnul Phineas nu le plătise chiria. Mult se luptase cu lipsurile, dar nu-şi pierduse curajul, şi ar fi putut să jure cu mîna pe inimă că pînă şi atunci pruncii avuseseră carne la cină, deşi ea n-o gustase cu zilele.

În perioadele acelea îi făcuse tot felul de temeneli domnului Margin şi o corcolise ca niciodată pe chiriaşa bătrînă de la primul etaj — Phineas locuind cu un cal. mai sus — şi explicând bărbatului ei că nu-i linguşea de florile mărului, ci la gîndul că poate va fi nevoită să ! * ceară ajutor. Nu aceeaşi înţelepciune o vădea şi soţul ei la restrişte, ci devenea arţăgos, batea cu pumnul în masă, trîmbiţind că muncitorul o să crape de foame dacă nu pune piciorul în prag.

Vociferările lui n-o scoteau pe doamna Bunce din impas şi le socotea fără noimă, la fel ca şilingul ce-1 zvârlea sindicatului săptămînă de săptămână.

— De ce nu l-ai arunca în Tamisa, măi omule, că tot cu acelaşi folos te-ai alege, îi zicea cu năduf. Şi ca înţepătura ei să-i ajungă la inimă, pomenea de cei opt copii şi de sfînta bucăţică de carne ce trebuia să le-o pună pe masă. Dar în van, deoarece răzvrătitul tot căuta s-o convingă că numai aşa muncitorul n-o să crape de foame, iar el îşi va da în continuare obolul, chiar dacă roadele lui vor întârzia să se arate. ,.La ce mi-aş mai răci gura“, îşi zicea nevastă-sa ascultîndu-l, conştientă că nimic nu-i va opri pe zănatec să irosească preţiosul lor şiling.

În viaţa ei searbădă şi umbrită de griji, se ivise şi o rază de încîntare : prezenţa lui Phineas Finn. Atrasă -— ca mai toate femeile — de înfăţişarea bărbaţilor chipeşi, acest tînăr frumos o făcea să uite de multe. Poate de aceea îl şi îndrăgise, iar de cînd devenise şi deputat, îşi simţea inima zvîcnind de mândrie. îi spusese chiar soţul ei — dar cu ce silă in glas ! — cum că numai feciorii de nobili urcă treptele Parlamentului, şi de atunci >.e lăsa dezmierdată de gîndul că junele arătos ce-i vorbea aproape zi de zi se număra printre ei. Adevărat, se

zbătuse din greu cit nu-i dăduse chiria, datorîndu-le peste treizeci de lire ; şi totuşi, nici un moment nu-1 privise cu ciudă — deoarece arăta ca un înger şi pe deasupra cina cu lorzii. Ce bucurie fusese pe ea cînd l-a văzut numâ- rîndu-i toţi banii, nu numai pentru că o scotea din necazuri cit, mai ales, fiindcâ-i astupa gura soţului, pornit să-i facă un scandal de să-l ţină minte nobilul său datornic. Curînd după aceea, Phineas îi dăduse a înţelege că s-ar putea să se mute în altă parte.

— Nu văd ce pricopseală scăpăm din mină, îi ripostase bărbatul cînd îi adusese vestea la cunoştinţă.

— Asta spui azi, cit mai ai lingă tine un om acătării.

— La mine om acătării e numa ăl de-şi cîştigă piinea ; ori să mă ierţi matale, nevastă, domnu' Finn e departe d-aşa ceva.

înainte de a merge la club, Phineas mai trecu pe acasă şi, întilnind-o pe gazdă, o anunţă că renunţase definitiv la birou.

— De nu aveţi nimic împotrivă, voi locui în continuare la dumneavoastră pînă se va'încheia sesiunea.

— Vai, dom'le Finn, pentru noi e o fală, izbucnise ea încîntată. Numa' de v-aţi simţi bine, fiindcă, deh, casa noastră nu prea face de un deputat...

— Ba deloc. O găsesc foarte potrivită.

— Cu cîtă mărinimie vorbiţi, dom'le Finn. D-aia o să ne dăm silinţa să vă fim în toate pe voie. Nu că vreau să mă laud, da' ne ştie o lume de oameni de treabă, aşa că necazuri n-o s-aveţi niciodată cu noi, cu toate că Bunce îşi mai dă cîteodată în petec...

— Nu şi faţă de mine, se grăbi Phineas s-o liniştească.

— Cu 'mneavoastră nu, da e bătăios şi-l mai ia gura pe dinainte, cînd îl apucă damblaua că trebe să schimbe el faţa pămîntului. Auziţi 'mneavoastră gugumănie — să zvîrle un şiling pe săptămînă pe sindicatu' lui blestemat ! La suflet, însă, nu e hain, şi credeţi-mă că nu e om să trudească mai mult pentru nevastă şi copilaşi. Numa' de n-ar trăncăni atîta de politică.

— Eu îi admir pe cei care discută politică, pe cuvînt, doamnă Bunce.

— Vă crez. Da' asta îi prinde doar pe conaşii din Parlament, nu p-un scrib, ca bărbată-miu. Lui ce foloase-i aduce ? Cînd începe să turuie că muncitorii o să crape de foame, îl şi întreb dacă şi-a primit ori nu plata pentru scrijeleala lui pe ultima săptămînă. D-aia vă ziceam, dom'le Finn, binecuvînta-v-ar toţi sfinţii din ceruri. Cînd un scrib se ia de politică şi mai intră şi în nu ştiu ce sindicat, vai de biată nevastă-sa ce pătimeşte şi ce-i aude urechile.

După acest dialog, Phineas se duse glonţ la „Reform Club'' unde se amestecă printre grupurile mărunte şi zumzăitoare, aidoma unor roiuri de albine, ascultînd sau ros

tind la rîndul său profeţii cu privire la evenimentele în curs.

Lordul de Terrier renunţa la putere. De acest fapt nu se mai îndoia nimeni. însă nu se ştia de-l va înlocui domnul Mildmay. Din surse absolut certe răsuflase un zvon cum că acelaşi domn Mildmay urma să se înfăţişeze a doua zi dimineaţă la Windsor, dar mulţi erau înclinaţi să creadă că nu va primi să formeze guvernul, aducînd ca motiv vîrsta-i înaintată.

-— Şi atunci ce-o să se întîmple ? îl întrebă Phineas pe amicul Fitzgibbon.

— Se va alege unul din trei, îi răspunse acesta cu nepăsare. Fie ducele — un incapabil cum nu mai există altul în Anglia ; fie Monk — individul cel mai puţin nimerit ori, în sfîrşit, Gresham, cel mai nepopular dintre toţi. Pe oricare vor cădea sorţii, ţara nu va avea decît de pierdut. însă alt prim ministru nu se poate găsi.

— Bine, dar Mildmay, pe care o să-l numească ?

— Pe fiecare pe rînd, ca să tulbure cît mai mult apele.

în aceşti termeni sumbri îi descrise interlocutorul
criza politică, cu toate că lucrurile poate nu
şedeau aşa
rău, ştiută fiindu-i meteahna de a umfla orice
situaţie.

CAPITOLUL VIII

VESTI DESPRE ONORABILUL MILDMAY ŞI SIR EVERARD

FIIND AMÎNDOI AŞTEPTAŢI de Laura Standish, Fitzgibbon şi Phineas plecară împreună din Pali Mall, apucînd-o spre piaţa Portman, dar în strada St. James, primul se hotărî să intre la clubul „Brooks“, astfel că tî- nărul nostru se urcă într-o birjă, urmîndu-şi calea de unul singur.

— Ar fî cazul, băiete, să devii şi tu membru la „Brooks“, îi strecurase Laurence la despărţire, şi

pe dată mintea lui Phineas începu să lucreze. Mare dreptate avea prietenul, îşi spuse cîntărindu-i cuvintele. Ca să răzbească unde ţintea să urce, trebuia să se facă luntre şi punte şi să pătrundă la „Brooks“. Existase o vreme cînd nici „Reform Club“ nu fusese de lepădat. Acolo îşi primise botezul vieţii politice şi tot acolo îi căzuse norocul de a fi ales deputat. Dar acestea însemnaseră prima treaptă, iar de voia să mai suie şi altele, nu era de ajuns să se piardă în sporovăieli, cum se întîmpla la „Reform Club“, unde nu se punea nimic important la cale — nici numiri în dregătorii, nici schimbări de guverne — ci doar se făceau speculaţii înaintea votărilor şi pe urmă se îmbulzeau să discute rezultatul scrutinului. Treabă bună, nimic de zis, cînd mai ales socotelile dinainte nu dădeau greş. Insă rodul succesului, la „Brooks“ era cîntărit, şi tot de acolo îl aflai mai întîi. Ca atare trebuia să se înfigă la „Brooks“. Numai de va găsi mijlocitorul care să-i netezească intrarea. O clipă reflectă la Fitzgibbon, dar nu i se păru cel mai nimerit. Poate lordul Brentford va consimţi să-i fie chezaş, îşi spuse în cele din urmă şi, înviorat de noua idee, trecu pragul reşedinţei din piaţa Portman.

Pe Lady Laura o află în salon. Dar cu cine alături ? Cu Kennedy ! Venise cu gîndul să-şi facă o intrare triumfală şi să ridice imnuri de laude — împreună cu amfitrioana — pentru succesul măreţului lor partid. Ca la vederea lui Kennedy să-i piară tot cheful şi de-abia să îngîne un cuvînt către lady Laura, şi altul nepoftitului musafir, care — mai e necesar să o spunem ? — îl în- tîmpină cu aceeaşi politeţe uscată, respingătoare.

— Sper că eşti mulţumit, domnule Finn, rosti gazda rîzind cu subînţelesuri.

-— Cum de nu, răspunse el scurt.

— Doar atît ai de zis ? Şi eu te credeam clocotind de entuziasm...

— Şi o sticlă cu apă gazoasă îşi pierde acidul la cîtva timp după destupare.

— Iar dumneata ţi l-ai pierdut cu aceeaşi iuţeală ?

-— Cam aşa sau, oricum, o parte din el. Nu zic,

e foarte
mulţumitor că am obţinut nouăsprezece voturi, însă n-am fi putut dobîndi încă două în plus ?

— Tocmai acum îmi spunea domnul Kennedy că ai noştri au fost la înălţime. S-au prezentat toţi, cum se discuta şi la „Brooks“. Dînsul vine chiar de acolo.

Prin urmare aschimodia de Kennedy era membru la „Brooks“ ! E drept eă la clubul „Reform“ se scontaseră douăzeci şi unu de voturi, pentru ca mai apoi să se spună că doi deputaţi nu se prezentaseră. Auzi ce scorneală ; gîndi Phineas înciudat. Va să zică pe tot ce auzeai acolo nu puteai pune bază, ci numai la „Brooks“ căpătai informaţii corecte cu privire la pulsul politic al zilei.

— Mă rog, domnul Kennedy o fi cunoscînd mai exact situaţia, concedă el căutînd să-şi repare gafa. Eu nu sînt membru la „Brooks“, iar întrebarea mea de adineaori a fost doar o glumă. Important este faptul — şi în această privinţă nu mai există, cred, îndoieli — că lordul de Terrier a pierdut terenul.

— Şi-a prezentat probabil demisia, interveni Kennedy cu acreală.

— Şi asta ce vrea să-nsemne ? Nu ce am spus eu ? i-o întoarse Phineas înţepat.

— Nu chiar, preciză lady Laura, deoarece, dacă onorabilul Mildmay se va codi să vină în fruntea viitorului Cabinet, e posibil ca, la cererea Majestăţii sale, lordul de Terrier să mai facă o încercare.

— Cînd are nouăsprezece deputaţi împotrivă ? replică Phineas cu totul nedumerit. Şi apoi de ce ne-am opri numai asupra lui Mildmay ? Alţi oameni nu mai avem ? Există ducele, şi Gresham şi Monk, îi înşiră la iuteală, aidoma unui catehism de-abia învăţat la „Reform Club“.

Dar şi aici se lovi de obiecţiunea lui Kennedy, care grăi cu specifica-i apatie :

— Nu aş crede că ducele de St. Bungay îşi asumă acest risc.

— Cine nu riscă, n-are cum să cîştige, îi ripostă

bătăios. E lesne să spui despre duce că ar fi incapabil — aşa cum aud în stînga şi în dreapta — deşi nu văd de ce i-am pretinde să se dovedească un geniu. Oare n-ajunge să ştim că s-a descurcat de minune atît în Camera Lorzilor cît şi în cea a Comunelor, că şi-a dobîndit popularitate şi a dat dovadă de cinste ? Tocmai aceste virtuţi le aşteptăm de la primul ministru de mîine.

— Aşadar eşti cu totul de partea ducelui, rosti lady Laura zîmbindu-i afabil.

-— Absolut, în caz că onorabilul Mildmay ne lasă baltă. Dumneavoastră ce ziceţi ? Nu gîndiţi tot ca mine ?

— Eu nu mă pot pronunţa cu atîta repeziciune, ci am nevoie de timp. Şi cum nu mi-am pierdut speranţa că domnul Mildmay o să vină în fruntea guvernului, la ce bun mi-aş spune părerea despre probabilul său înlocuitor?

în următoarele clipe, domnul Kennedy se urni şi plecă, astfel că Phineas rămase numai cu Laura Standish.

— în sfîrşit ! Lăudat fie cerul ! izbucni îndată ce se văzu doar cu gazda, liber de a-i împărtăşi gîndurile şi simţămintele după cum ardea de nerăbdare s-o facă, neştiind, însă, la anii şi lipsa lui de experienţă, ce stratageme se cereau folosite spre a cuceri o femeie ca lady Laura.

Faţă de una ca ea trebuia să-şi strunească pornirile, nu să-i dea a înţelege — şi încă într-un chip aşa de străveziu — că doar fără martori îi făcea plăcere s-o vadă. Poate ieşirea lui ar fi încîntat-o în situaţia că l-ar fi iubit, dar în nici un caz nu i-ar fi cîştigat inima, dacă pînă atunci nu se înfăptuise miracolul.

— Domnule Finn, începu ea pe un ton reţinut şi învă- luindu-1 în acelaşi surîs radios. îţi pomenesc de un lucru pe care sînt sigură că l-ai săvîrşit fără voie. E vorba de amicul meu — onorabilul Kennedy — faţă de care nu ai fost cuviincios.

— Cine ? Eu ? Vai, dar vă dau cuvîntul meu că nu am vrut să-l jignesc cu nimic.

— Sînt convinsă ; altminteri nici nu deschideam gura. De aceeea, îmi iau libertatea — căci socotesc

o libertate din parte-mi...

— Vai, vă rog...

— ... să te fac atent asupra comportamentului, fiindcă tare aş dori să nu-ţi compromiţi viitorul.

— Cît de mărinimoasă vă arătaţi, lady Laura, acum ca şi în alte dăţi...

— îţi cunosc însuşirile — ai o minte ascuţită, o remarcabilă intuiţie. Dar şi o slăbiciune : eşti cam nestăpînit. Te-ar supăra să-ţi devin un fel de îndrumătoare ?

— Nimic nu mă supără venind de la dumneavoastră...' însă m-ar putea face nefericit.

— Asta nu vreau, şi am să te cruţ cît de mult. Deci mă accepţi ca sfătuitoare. Perfect. Mai ales că întrunesc şi o condiţie esenţială — aceea că sînt mai coaptă ca. dumneata.

— E cu putinţă ?! se miră Phineas. Eu credeam dimpotrivă. Şi-o susţin şi acum.

— Nu la vîrstă m-am referit, ci la maturitatea pe care o conferă — nouă, mai timpuriu, bărbaţilor mai cu întîr- ziere. De pildă, o femeie la patruzeci de ani e foarte matură, pe cînd un bărbat de o seamă cu ea este tînăr.

Cuvintele de pe urmă îl făcură să se încrunte. Va să zică coclitul de Kennedy — cum îl considera la cei patruzeci de ani, cît apreciase că are — era june în ochii Laurei Standish, reflectă învîrtindu-se iritat prin salon.

— De aceea, continuă gazda, poţi să-mi primeşti orice sfat ca de la o bunică, să zicem.

— Şi de la o străbunică, dacă doriţi dumneavoastră. Numai aveţi bunătatea să-mi spuneţi cu ce am greşit şi în ce chip să mă îndrept.

— în primul rînd, să nu mai fii aşa repezit, şi apoi să arăţi mai multă bună-cuviinţă faţă de anumite persoane care nu-ţi sînt pe plac — cum ar fi domnul Kennedy. Văd că nu-1 ai la inimă, deşi ţi-ar putea l'i de mare folos.

— Resping orice ajutor de la el.

— Iară nestăpînirea de care te-nvinuiam ; te pripeşti la răspunsuri ca un băieţandru ce eşti. De ce-ai refuza sprijinul domnului Kennedy şi nu l-ai primi ca de la oricare altul ? Vrei să cucereşti lumea singur ?

— Nu. Dar mi se pare înjositoare ideea să mă slujesc de un om — în special de unul care-mi displace.

— Şi de ce îţi displace ?

— Vă amintiţi de doctorul Fell ? [I] — Ei bine, fiecare dăm peste o replică a sa, iar prietenul dumneavoastră se numără printre cele întîlnite de mine.

I **Aluzie la doctorul** *John Fell* **(1625—86) — literat şi neobosit promotor al publicaţiilor clasice în Anglia secolului al XVII-lea, dar care, în ciuda însemnatelor sale înfăptuiri, şi-a dobîndit reputaţia unui personaj profund antipatic.**

— Dumitale ţi-a devenit antipatic pe motiv că vorbeşte atît de drămuit. Mă rog, să zicem că asta te îndrep- lăţeşte să nu i te vîri toată ziua în suflet — cum ai face-o cu oamenii guralivi, care-ţi plac ; însă nicidecum să-ţi fie nesuferit.

O vreme Phineas rămase tăcut, muncit de gîndul dacă să-i pună sau nu o întrebare al cărei răspuns ar fi putut să-l mîhnească. Şi totuşi, pînă la urmă i-o adresă :

— Dar dumneavoastră vă este simpatic ?

Şi Laura îşi luă un răgaz de gîndire — însă numai de o clipă — după care rosti cu deplină seninătate :

— Da ; cred că-mi este simpatic.

— Numai atît ?

— Atît. Dar la mine şi asta înseamnă enorm.

— Sînt curios ce ţi-ar spune dacă v-ar întreba cineva acelaşi lucru -în legătură cu mine, vorbi el uitîndu-se pe fereastră, ca *i'â* nu-i întîlnească privirea.

— Aş răspunde la fel, dacă acel cineva se numără, printre puţinele fiinţe — de fapt numai una sau două — care au dreptul să mă descoasă.

— Un drept pe care, evident, eu nu-1 am, continuă Phineas cu ochii la piaţeta de afară.

— Nu am spus asta, se disculpă Laura.

— Însă am intuit că ai gîndit-o.

— Atunci intuiţia te-a înşelat, deoarece nu m-a supărat întrebarea şi ţi-am dat răspunsul de bunăvoie. Domnul Kennedy este imens de bogat.

— Şi ce legătură are averea cu simpatia ce i-o nutriţi ?

— Ai puţină răbdare, irlandez tînăr şi nărăvaş, şi ascultă-mă pînă la capăt !

Cum îl numise ? „Irlandez tînăr şi nărăvaş ?“ repetă pentru sine şi, mişcat de aceste încîntătoare cuvinte, se întoarse de la fereastră, veni lîngă ea şi se postă dinaintea-i, ca s-o poată vedea la faţă. Surîsul ce înflorise pe propriul său chip îl făcea să arate mai frumos ca oricînd.

— Spuneam că-i un om grozav de înstărit, îşi urmă ea ideea, ori cum averea conferă putere şi influenţă, domnul Kennedy aduce însemnate servicii partidului său.

— Aa, la politică vă e gîndul !

— Şi al dumitale nu tot la fel ? Iar de vrei s-o slujeşti cu adevărat — realizîndu-ţi şi aspiraţiile personale — ţi se cere să fii cît mai curtenitor cu oameni ca onorabilul Kennedy, care sînt animaţi de aceleaşi crezuri ca

şi dumneata, îţi stau alături pe băncile Parlamentului, frecventează aceeaşi societate şi cluburi. Lasă-i pe pustnici şi pe cei care nu au avut în viaţa lor o iniţiativă să fie orbiţi de antipatii şi de repulsii. Dumneata, însă, vezi-ţi de interese, ca să te poţi ridica. Dealtminteri, i-am şi spus amicului Kennedy cît de mult te apreciez şi ce dăruit eşti cauzei liberalilor.

— Şi eu am spulberat luminoasa imagine conturată de dumneavoastră.

— într-adevăr, ai distrus-o. Aşa că va trebui să reiau totul de la început.

— Nu vă osteniţi, lady Laura.

— Degeaba. Tot am s-o fac. Deşi uşor n-o să-mi fie. Ba chiar teribil de anevoie. Oricum, nu voi da înapoi, pentru că ţin să te apropii de onorabilul Kennedy, să-i intri pe încetul în graţii, să te invite la vînătoare, să deveniţi chiar prieteni şi să-l sprijini în Parlament, spre a-şi întări poziţia de reprezentant al partidului liberal, deoarece, fără un ajutor oarecare, între noi fie spus, în loc s-o consolideze, şi-o va slăbi.

— Ahaa ! făcu Phineas. înţeleg...

— Ba cred că nu prea pricepi, dar cu silinţele mele, treptat vei pătrunde aceste taine. îţi cer doar supunere, dacă primeşti să-ţi fiu călăuză, iar o primă dovadă vei putea să mi-o dai la viitoarea întîlnire cu onorabilul Kennedy cînd, în loc să te repezi cu părerile dumitale, caută de le află mai întîi pe ale lui. Dînsul e de doisprezece ani deputat, avînd, la intrarea în Parlament, o vîrstă mai respectabilă decît o ai dumneata azi.

în momentul acela se deschise o uşă laterală şi în pragul ei apăru bărbatul cu părul şi barba roşie pe care Phineas îl mai zărise cîndva. După o clipă de şovăială — în care păru ispitit s-o zbughească întocmai ca data trecută — roşcovanul intră în salon şi începu să cotrobăiască prin cărţile şi obiectele de pe una din mesele de la capătul încăperii, ca şi cînd căuta un anume lucru. Totul era un pretext, iar intrusul s-ar fi topit la iuţeală, dacă n-ar fi intervenit lady Laura.

— Oswald, îl strigă ea, vino să-ţi prezint un prieten. Domnule Finn, cred că nu l-ai cunoscut

încă pe fratele meu, lordul Chiltern. Cei doi bărbaţi se înclinară, mor- măind fiecare cîte ceva de nedesluşit.

— Nu te zori, Oswald, urmă Laura Standish. Ştiu că nu te reclamă nici o treabă presantă, aşa că mai bine aseultă-1 pe domnul Finn care a venit să ne anunţe toţi candidaţii posibili la postul de prim ministru, omiţîndu-1 — dintr-o cruzime inexplicabilă — doar pe papa.

— Tata şi prim ministru ! Nici vorbă ! exclamă fratele.

— Sînt de acord, dragul meu, vorbi lady Laura. Eu am făcut doar o glumă.

— Oricum, presupun că lordul Brentford va face parte din Cabinet, interveni Phineas.

— Habar n-am, declară Chiltern, fiindcă pe mine nu mă interesează politica.

— Şi eu care aş fi dorit aşa mult să te văd absorbit de ea, îi replică sora pe un ton de reproş.

— Oricît ai vrea-o de mult, asta n-o să se-ntîmple nicicînd, deoarece o consider îndeletnicirea cea mai meschină şi deocheată din cîte există. Ce-i auzi discutînd pe fanfaronii de deputaţi ? Despre cai şi pariuri la curse.

[0] fi şi asta o treabă, dar s-o lase altora şi ei să-şi vadă de-a lor. Nu ştiu, dumneavoastră sînteţi în Parlament, domnule Finn ?

— Sînt, însă vă rog să nu ţineţi seama de mine.

— Iertaţi-mă, nu la dumneavoastră m-am referit. Doar există şi oameni cinstiţi în marele sfat al ţării, printre care desigur vă număraţi.

— Domnul Finn e onest şi imparţial, grăi lady Laura. Cel puţin pînă în clipa de faţă...

— Eu vorbeam despre cei care intră în Parlament ca să vîneze un loc în guvern, se scuză tînărul lord.

— Şi credeţi că eu urmăresc altceva ? De ce n-aş intra în slujba coroanei ? Găsiţi necinstit ca un deputat să-şi justifice calitatea pe care şi-a cîştigat-o trudind intr-un post de răspundere ?

[1] — Cei mai mulţi cred că nu mişcă un deget, şi la aceştia făceam aluzie, nu la dumneavoastră, în mod special. De aceea, vă rog să nu mi-o luaţi în nume de rău.

— Domnul Finn crede cu atîta sfinţenie în

politică, încît niciodată nu-ţi va ierta cele spuse, îl zădărî lady Laura.

— Vai, da de unde, se apără Phineas şi, cu timpul, îl voi întoarce de la aceste idei, iar de intră în Cameră, bănuiesc că va fi şi dînsul de partea noastră, a liberalilor, nu-i aşa, lady Laura ?

— N-am să pun niciodată piciorul în Cameră, cum i-ai spus dumneata, se împotrivi Chiltern cu fermitate. Am însă alte gînduri, mult mai îmbietoare, cum ar fi să te poftesc mîine seară să cinăm la Moroni. Se mănîncă pe cinste şi se bea cel mai bun Chateau Yquem din întreaga Londră. Ce zici ? M-aş bucura să primeşti.

— Du-te. O faci pentru mine, îi şopti Laura Standish.

Intîmplător, tocmai în acea seară, Phineas era aşteptat
să ia masa la unul din rectorii celor patru facultăţi de drept londoneze — un astru în lumea juriştilor, la care ajunsese prin domnul Low, oferindu-i-se pentru prima dată onoarea să intre în respectabila-i reşedinţă din Eaton Place. Cu aproape două săptămîni înainte, cînd primise invitaţia doamnei Freemantle, se simţise peste măsură de măgulit. După cît mirosise, era vorba de un dineu ultra simandicos, la care trăgea nădejdea să-l întîlnească şi pe ministrul de justiţie, încît a da cu piciorul la un prilej ca acesta, i se părea un sacrilegiu. Se putea foarte bine ca cupeul ilustrului magistrat să se dovedească plicticos şi greoi faţă de cina la care-1 ademenea roşcovanul lord Chiltern. Şi totuşi, la el s-ar fi dus fără urmă de ezitare, fiindcă orice scăderi ar fi vădit tînărul nostru, în nici un caz nu se putea spune că vîntura lumea în căutarea plăcerilor şi a distracţiei. Puţin îi păsa de acel Chateau Yquem fără pereche în Londra sau de bunătăţile rafinate ce-1 aşteptau la faimosul Moroni, din strada St. James. Ce contau toate astea pe lîngă ocazia de a cunoaşte o personalitate de seamă, cum era lordul Moles, ministrul justiţiei ? Şi apoi, de unde putea să ştie dacă amicii lordului Chiltern nu erau indivizi cu care nu voia să aibă nici în clin nici în mînecă ? Dar la ce bun ezitările sale cînd acestea cădeau în

faţa unui cuvînt venind de la lady Laura ?! îl rugase să meargă şi deci avea să-i facă pe voie. De-ar fi fost invitat şi la viitorul şef al guvernului, la cererea ei tot ar fi renunţat să se ducă. într-adevăr, şovăise puţin înainte de a da cuvenitul răspuns, însă odată ce apucă să-l rostească, vorbi cu neprefăcută însufleţire, afirmînd că va fi bucuros să ia masa in compania lordului Chiltern.

— Perfect, îi zise acesta. Atunci pe mîine seară, la şapte şi jumătate. Dar te previn că nu va fi nici un deputat cu noi.

In aceeaşi secundă, lacheul deschise uşa, anunţind nişte oaspeţi, iar roşcovanul dispăru cit ai bate din palme, ca să nu fie văzut de noii veniţi. In salon îşi făcură intrarea mai întîi soţii Bonteen şi Laurence Fitzgibbon, urmaţi de onorabilul Ratler — convocatorul parlamentarilor liberali, grozav de zorit şi „venit doar pentru cîteva clipe" — după care apăru Barrington Erle şi tînărul lord James Fitz-Howard, fiul mezin al ducelui de St. Bun- gay — toţi liberali influenţi şi extrem de aferaţi de senzaţionalele noutăţi ale zilei. Prima : domnul Mildmay nu va fi prim ministru ; a doua : Sir Everard Powell încetase din viaţă. Vestea dinţii nu provenea de la Mildmay căci de-abia a doua zi dimineaţă urma să apară în faţa i'eginei, şi el nu avea obiceiul să-şi trădeze intenţiile înainte de a le împărtăşi Majestăţii sale. In schimb se ştia că la Windsor avea să meargă cu „ducele" — cum îi spunea lordul James propriului său părinte — unde fusese chemat spre a fi la îndemînă în caz de nevoie.

— Ştirea am auzit-o în casă, preciză lordul James, care o pescuise chiar de la sora lui, iar aceasta, din gura ducesei.

Lordul James se înfoia ca păunul datorită importanţei pe care i-o dădeau cei din jur de cînd cu solia primită de ilustrul său tată de a se înfăţişa de urgenţă la Windsor. Din spusele lui cît şi din alte împrejurări cunoscute reieşea desluşit că domnul Mildmay va refuza să formeze guvernul. Dar aceasta rămînea totuşi o presupunere, pe cind decesul sărmanului Sir Everard Powell era mai presus de îndoială. Din cele aflate, guta îi atacase

stomacul şi-l răpusese fulgerător.

— Da, domnilor, a dat ortul popii, zise onorabilul Ratler, profitînd de o clipă cînd nu puteau să-l audă femeile.

După licărul din priviri şi felul cum îşi freca mîinile, s-ar fi spus că este încîntat. Şi în realitate era, bineînţeles, nu de pierderea vechiului său prieten, ci de răsco- litoarea emoţie ce-i însoţea moartea.

— Cu fapta cea bună săvîrşită în ultimele sale momente putem fi siguri că sufletul său a suit drept în rai, spuse Laurence Fitzgibbon cu obişnuita sa ironie.

— Numai de nu s-ar declanşa o anchetă pentru a se stabili motivele morţii, interveni domnul Bonteen, fiindcă atunci, dragă Ratler, nu ştiu pe unde ţi-ai scoate cămaşa.

— Adică de ce m-aş nelinişti ? întrebă acesta băţos. Cînd un om piere în fruntea regimentului său, nu vedem nici o grozăvie în asta. Dar uităm că votul lui Everard a însemnat pentru ţară mai mult decît vitejia unui comandant de oştiri, încheie Ratler cu un aer triumfător deşi, în sinea lui, credem că-1 încerca teama de ce ar fi putut scrie presa dacă vreun medic legist ar fi socotit necesar să scormonească sfîrşitul bietului Everard.

în vreme ce musafirii discutau între ei, lady Laura îl luă de o parte pe Phineas.

— Ai fost tare amabil şi-ţi rămîn foarte îndatorată, îi spuse pe un ton plin de recunoştinţă.

— Vai, dar cred că nu aveţi pentru ce...

— Te priveşte ce crezi, eu te rog să-mi primeşti mulţumirile. N-am cum să-ţi explic pe moment, însă doresc din tot sufletul să-mi cunoşti fratele. I-ai putea fi de mare ajutor — de cel mai mare ajutor. Să ştii că nu e nici pe jumătate aşa rău precum se vorbeşte. Are multe însuşiri minunate. Şi e foarte deştept.

— Oricum ar fi, vă asigur că nu sînt pornit pe blamări şi nici n-am să plec urechea la scornelile lumii, o linişti Phineas.

— Chiar te-aş ruga. Judecă-1 numai după constatările dumitale. Vreau aşa de mult să-l văd

rostuit într-un fel, şi pînă acum n-am găsit aliatul care să-mi sprijine încercările. Papa nu vorbeşte cu el... din pricina banilor.

— Dar cu dumneavoastră este prieten.

— Da. Se pare că mă iubeşte. Am văzut cît de greu ţi-a venit să-i accepţi invitaţia. Aveai poate alta, unde trebuia să te duci.

— De asemenea obligaţii te poţi oricînd scutura cînd urmăreşti un anumit ţel.

— Adevărat. Iar ţelul dumitale este să-mi faci o plă- '
cere, aşa e ?

— Se înţelege. Acum vă rog să-mi permiteţi să plec fiindcă la orele patru vom auzi declaraţia lui Daubeny pe care nu vreau s-o pierd pentru tot aurul de pe lume.

■— Mă întreb dacă l-ai însoţi pe fratele meu la toamnă în străinătate, deşi nu am dreptul să cochetez cu o idee ca asta sau, in orice caz, nu acum. Am dreptate ? Aşa că te las şi sper să te văd iarăşi duminică, dacă vei fi în oraş.

Tot drumul, pînă la Westminster, Phineas se gîndi doar la ea şi la roşcatul lord Chiltern. Oare de ce-i arăta lady Laura căldură şi afecţiune, pentru ca totodată să-l laude pe nesuferitul de Kennedy ? Pe care dintre ei îl preţuia mai mult ? Pe el ori pe Kennedy ? Se oferise să-i fie îndrumătoare. Dar ce sentimente pecetluia un asemenea rol ? Se putea mulţumi doar cu ele ? Hotărît lucru, nu, însă nimic nu-1 împiedica să le preschimbe în dragoste — într-o dragoste adevărată, aşa cum astăzi nu i-o nutrea, şi ar fi fost ridicul să n-o recunoască. Cu vremea, însă, poate avea s-o cîştige, să-i înmoaie ştaiful de dăscăliţă, s-o facă să-i cadă în braţe. Pe Kennedy nicidecum nu-1 iubea. O văzuse cum se poartă cu el, şi nu avea temeiuri de îngrijorare.

Cît despre Chiltern, pe care i-1 dăduse în pază, va face tot ce-i va sta în puteri să nu-i dezamăgească aşteptările. La drept vorbind, poate şi merita silinţa, fiindcă din cele auzite, nu făptuise nici o nelegiuire. îi plăcea doar să bea şi să toace banii la curse de cai şi la jocuri de cărţi. •’

CAPITOLUL IX

NOUL GUVERN

ÎN ACEA DUPĂ-AMIAZA, atît în Camera Lorzilor cît şi în cea a Comunelor, miniştrii demisionaţi rosteau cuvîntul de adio. Cum însă eroii noştri se nimeresc a fi membri numai într-una din ele şi cum tîlcul discursurilor era cam acelaşi în ambele foruri, ne vom mulţumi să luăm cunoştinţă numai de cele ţinute în Camera Comunelor. Miniştrii pe ducă se arătară extrem de solemni, extrem de lăudăroşi, extrem de curtenitori, făcînd atîta risipă de politeţe, incit un neştiutor al deprinderilor parlamentare n-ar fi priceput nici tăiat în bucăţi cum acelaşi Daubeny • —■_azi debarcat — putea să vorbească atît de mieros cînd, cu aşa puţir^timp în urmă — fiind la putere, dar presimţind debarcarea — împroşcase numai venin. Pe un ton potolit şi dulceag, domnia sa înştiinţă adunarea că eminentul amic şi coleg, lordul de Terrier, găsise cu cale să se retragă şi că, potrivit prevederilor constituţionale cu privire la scrutinul din Cameră, acesta îşi prezentase demisia pe care Majestatea sa avusese bunătatea să i-o primească. Totodată mai anunţă adunării dorinţa reginei de a-1 vedea pe onorabilul Mildmay în dimineaţa următoare, la orele unsprezece, iar această chemare — ţinu să specifice vorbitorul — se datora lordului de Terrier care socotise de datoria lui să-l recomande pe Mildmay coroanei. Cam acesta era miezul discursului, restul interesînd mai puţin pe toţi cei de faţă. Slujin- duse de cuvinte cit mai alese, cit mai blînde şi generoase, domnul Daubeny căută să-i încredinţeze pe ascultători că partidul lui ar fi împlinit aşteptările naţiunii, dîndu-şi întreaga măsură a capacităţii, de i se acorda un răgaz de o lună sau două, însă, deşi vitregit de această clemenţă, partidul său nu se repezea la învinuiri, nu răspundea prin răutate la răutate şi nu adopta

în nici o privinţă împotrivirea schismatică a rivalilor, dovedind în politica sa — precum o făcuse din totdeauna — supleţea porumbelului şi înţelepciunea şarpelui. Domnul Daubeny mai. dădu şi alte asigurări, la fel de patetice şi iscusit formulate, dar fiindcă cei prezenţi le considerau ,,apă de ploaie“, aproape nimeni nu le urmări cu atenţie. Lucrul esenţial era că lordul de Terrier îşi dăduse demisia, iar Mildmay fusese chemat la Windsor. Aşadar regina urmase sfatul primit. însă primit de la cine ? De la acelaşi de Terrier care, la unison cu secundul său, Daubeny, în ultimele trei zile îşi pusese toată priceperea oratorică în joc spre a convinge seminţia engleză cum că nu există om mai neisprăvit în treburile gospodăreşti ale ţării ca Mildmay !
In defăimarea lor nu ştiuseră ce scăderi să-i mai pună în spinare, ca odată ajunşi la ananghie, incapabili de a mai ţine în mină guvernul, să dea fuga la Windsor şi să povăţuiască regina să cheme pe cel mai nevrednic şi cel mai primejdios om de stat !

Ciudate sînt metodele noastre politice, însă ca unii deprinşi cu ele, desigur că nu ne mai miră, pe cînd în ochii străinilor fără îndoială par de neînţeles. Şi cum ar putea fi altminteri, cînd pe tot cuprinsul pămîntului nu le poţi afla seamăn — sau încă nu, pînă acum. In nici o arenă politică nu se dau asemenea lupte — de adevăraţi pugilişti, încrâncenaţi, dar loiali şi lipsiţi de ranchiună. De aceea, nu greşim cu nimic comparîndu-i pe liderii celor două partide opuse cu doi campioni aflaţi în ringul de box unde îşi cară pumni cu nemiluita pentru dobândirea trofeului şi a premiului numerar de cinci sute de lire. Cît de sălbatic se năpustesc unul asupra altuia, căutînd, parcă, prin fiecare atac reînnoit, să se ucidă dacă le-ar sta în puteri. Şi totuşi, pentru un Birmingham Bantam nu există făptură mai respectată sub soare ca temutul său concurent, Bill Burns, şi nici savoare mai mare decît să disece cu acesta meritele unui meci în care s-au cotonogit fără milă.

întocmai la fel se petreceau lucrurile şi între

onorabilii Daubeny şi Mildmay. în viaţa particulară, primul aproape că îl venera pe oponentul mai vîrstnic, în vreme ce Mildmay n-ar fi scăpat un prilej de a-i'strânge călduros mîna lui Daubeny. Fapt ce nu se întâlneşte în America, bunăoară. Acolo, aceeaşi rivalitate politică stîrneşte ură în cugetele adversarilor, iar în bătăliile oratorice, mai marii partidelor nu se insultă de formă, ci fiindcă realmente se duşmănesc, şi o fac cu atîta înfocare, de parcă nimic nu va putea să-i oprească de a se sfîşiş în bucăţi.

Precum s-a văzut, nici Daubeny nu-1 cruţa pe emulul său Mildmay cînd era vorba de împunsături, însă ne îndoim că ar fi acceptat să rămînă încă şase luni la putere cu preţul de a clinti fie şi un firicel de păr de pe venerabilul creştet al succesorului.

în cuvîntul ce a urmat, Mildmay se mulţumi doar cu cîteva precizări în legătură cu solia primită de la regină. Cu adevărat, Majestatea sa îl convocase la Windsor, dar asta nu însemna că va fi împuternicit să treacă la alcătuirea noului Cabinet, iar la caz că alegerea nu cădea asupra sa, era hotărît să recomande coroanei un alt confrate care să scoată cit mai neîntîrziat la liman corabia guvernamentală ce naufrag'iase.

La capătul scurtei lui declaraţii, parlamentarii se risipiră pe la cluburile de care ţineau.

După cele auzite, în mod firesc liberalii trebuiau să jubileze. Şi totuşi, cîţiva dintre ei — mai orgolioşi şi mai cu arţag — plecară cam opăriţi, din pricina unui zvon ce le ajunsese la urechi în vreme ce cuvînta onorabilul Daubeny. Cineva venise cu bomba fcă decedatul Sir Everard Povvell este la fel de teafăr şi de vioi precum oratorul ce se făcea auzit. Urîtă poveste să afli că mortul trăieşte, după ce ţi-ai dat atîta amar de osteneală vestin- du-i plecarea dintre cei vii !

— Nu se poate, e ţeapăn, sări domnul Ratler cînd omologul conservator îi şopti bazaconia.

La care acesta îi ripostă cu neascunsă plăcei'e :

— Să mintă chiar lady Powell ? Doar ea m-a asigurat acum o jumătate de ceas că e bine cum nu l-a văzut de trei luni încoace. Zicea că drumul la

Parlament a fost pentru el un balsam...

— Foarte bine, capitulă Ratler în faţa zdrobitoarelor argumente, şi-o să-l convoc de cîte ori vom face sciziune în Cameră.

Pentru politicienii din Londra, urmară cinci zile de fierbere şi de emoţii puternice. Duminică dimineaţă aflară că Mildmay refuzase să închege un guvern de culoare pur liberală. Consfătuirile ţinute de dînsul împreună cu ducele de St. Bungay şi cu Plantagenet Palliser fuseseră atît de îndelungi şi de numeroase de păreau că n-or să mai ia sfîrşit. Iar cînd totuşi se înche- iară, Mildmay se închisese între patru pereţi cu domnul Gresham — şi chiar cu Monk, după cum se auzise la cluburi, cu toate că mulţi o considerau pe aceasta din urmă o scorneală. Domnul Monk — un radical bătăios — se bucura de considerabilă admiraţie ca deputat al circumscripţiei electorale Pottery Hamlets, dar încă nu deţinuse nici o dregătorie de seamă. Deci marele semn de întrebare rămînea dacă Mildmay va pactiza pînă în cele

din urmă cu Monk deşi, după gurile alarmiştilor •— care la fiecare cădere a guvernului nu mai întrevedeau o ieşire din criză — şi cu şi fără Monk, liderul liberal tot n-o va scoate la capăt. Uniţi în credinţa că pe Mildmay îl aştepta doar eşecul, între aceşti gentilomi se ivise totuşi o dezbinare, deoarece unii susţineau aprig că într-adevăr se făcuse apel la deputatul radicalist, pe cind alţii, contrariul.

în afară de aceştia, o seamă de oameni — poate mai limpede văzători — îşi îndreptau luarea aminte spre Gresham, pretinzînd cum că el ar fi cheia impasului prin care treceau. Şi nu fiindcă refuza să se coalizeze cu Mildmay — dacă bineînţeles îi oferea o anume poziţie precum şi putinţa de a-şi căpătui cîţiva buni prieteni — ci din binecuvîntata pricină că refuza să colaboreze cu ducele şi cu Palliser. Ori aşa cum ştia orice politician cit de cît informat, fără aceştia din urmă, Mildmay era ca şi fără nimi. Iar un guvern liberal avîndu-1 pe Gresham în coastă, n-ar fi durat nici o jumătate de sesiune !

Toată sîmbăta şi duminica s-au pritocit suspomenitele variante, ca în după-amiaza de luni, de Terrier să declare în Camera Lozilor cum că fusese delegat de regină să formeze viitorul guvern. în cuvinte puţine, modeste cum nu se mai poate şi de-abia auzite — care nu erau nicidecum pe potriva sa — Daubeny vesti cealaltă Cameră despre noua întorsătură a situaţiei. Auzindu-1, domnii Ratler, Barrington Erle şi Laurence Fitzgibbon îşi ieşiră din fire, jurîndu-se că nu vor tolera asemenea nedreptate. Cum ? Să li se ia de la gură, în chip mişelesc, un bun care le aparţinea ? O pradă ce-o dobîndiseră cu arcurile şi săgeţile lor ? Chiar dacă lordul de Terrier se încumeta să mai facă o încercare, trebuia să fraternizeze cu Gresham — o cîrdăşie dezonorantă pentru amîn- două partidele, însă care dădea în vileag făţărnicia de Iudă a domnului Gresham, aşa cum tuna Barrington Erle, pentru ca marţi, pe la prînz, cînd cineva îi şopti că acesta îl vizitase pe lordul de Terrier în primele ore ale dimineţii,

Barrington Erle să mărturisească fără înconjur că de mult îl măcinau bănuielile în legătură cu Gresham.

— De ani de zile am simţit că de va izbuti cineva să ne dezbine partidul, acela e numai Gresham, zicea cu glas otrăvit.

Că cei doi se întîlniseră în dimineaţa de marţi, se dovedi a fi adevărul cel mai curat, însă consfătuirile lor nu aduseră aşteptatele roade. Se vede că Gresham nu era chiar o Iudă sau poate nu-l mulţumise preţul trădării. Oricum, din tîrguiala de atunci nu se alese nimic, astfel că în după-masa de marţi, regina trimise din nou după Mildmay. Miercuri de dimineaţă, pesimiştii care nu mai vedeau o ieşire din criză apărură cu feţe ascuţite, de înmormântare, jubilînd în ascuns. Negrele lor presimţiri se adevereau. Ţara rămăsese fără guvern şi nimeni nu putea să alcătuiască un altul. Se vorbea cum că Mildmay căzuse la picioarele Majestăţii sale, implorînd-o, cu lacrimi în ochi, să-l scutească de orice răspundere, iar pe la cluburi se aflase — din sursele cele mai certe — că regina telegrafiase în Germania, cerînd cuvenitele sfaturi. Intr-atît îi covîrşise deznădejdea pe unii, incit susţineau că regina trebuia să se zvîrle în braţele radica- listului Monk, dacă Mildmay continua să zacă, prăbuşit în genunchi, în loc să-şi adune iar forţele şi să-şi îmbrace armura de altădată.

— Pînă şi o alianţă cu Monk este de preferat, numai să nu cădem pe mina lui Gresham, decretă Barrington Erle, cu înfrigurare.

— Ba ascultă la mine ce ne aşteaptă, profetiză Ratler cu cel mai desăvîrşit calm. Se va forma coaliţie cu Gresham şi Monk, iar tu şi cu mine va trebui să ne tîrguim cu amîndoi.

Răspunsul lui Barrington Erle la această sugestie l-ar face pe cititor să roşească, şi de aceea îl păstrăm sub tăcere.

In ciuda imensului haos de la ceasul acela, în seara de miercuri se află că totul se aranjase, pentru ca joi, înainte de a se întruni Parlamentul, să fie împărţite şi funcţiile — fie în realitate sau doar în închipuire — însă nu cu mult diferite de speculaţiile făcute, după cum se văzu din prima

listă a noului Cabinet, tipărită în ediţia de seară a ziarului Times. A doua zi, vineri, se mai publică una, care cuprindea şi împuterniciţii justiţiei — din care

numai cel al Irlandei infirmă aşteptările — iar sîmbătă apăru lista secretarilor, subsecretarilor de stat şi ai vicepreşedinţilor, care dovedi o potrivealâ de necrezut în privinţa persoanelor, cele cîteva mici erori datorîndu-se repartizării lor în dregătorii. Oricum, se milostivise cerul şi se încropise cîrmuirea cea nouă, fiecare convingîndu-se între timp cum că altă alcătuire nu ar fi fost cu putinţă. De aceea numele membrilor nu mai surprinse pe nimeni, iar greutăţile şi poticnelile din săptămîna ce se scursese erau privite ca absolut inerente unei asemenea împrejurări. Domnul Mildmav deţinea rangul de prim ministru ; Gresham era în fruntea Ministerului de Externe ; Monk, la cel al comerţului : Ducele era preşedinte al Consiliului : Contele Brentford devenise Lord Păstrător al Micului Sigiliu : Palliser preluase finanţele : Barrington Erie mai urcase o treaptă, ajungînd la cîrma Amiralităţii, unde se aciuise şi Bonteen : Laurence Fitzgibbon nimerise la Trezorerie, şi tot aici fusese uns ca stăpîn onorabilul Ratler — poate singurul liberal ce-şi îndreptăţea pro-movarea. Cu autoritatea pe care şi-o dobîndise, aducerea sa la cîrma Trezoreriei era o alegere pe cit de legitimă pe tot atît de fericit inspirată, ceea ce nu s-ar fi putut spun! şi despre altele. în Cabinetul care de-abia luase fiinţă.

în vălmăşagul emoţiilor şi al încercărilor, Phineas fce simţise tot mai înlăturat de la ospăţul care se pregătea Natural, nu fusese atît de naiv să-şi închipuie că-i va fi şi lui rezervată o porţie. Faţă de Laura Standish nu-şi trădase prin nimic aspiraţiile, iar în Parlament nu se făcuse încă auzit. Dealtfel, nici nu avusese răgazul, ţinînd seama că de la alegerea sa şi pînă la înfiriparea guvernului se scurseseră două săptămîni mari şi late. Deci ar fi fost prea devreme să se preocupe careva şi de rostuirea lui. — Şi totuşi, nu se putea scutura de senzaţia că fusese lăsat de o parte. Aceiaşi domni care-i căutaserâ vorba cînd cu sciziunea din Parlament — deoarece pe atunci votul lui era la fel de binevenit ca al oricărui deputat — acum. la împărţirea funcţiilor înalte, nu se mai înnodau la discuţii. La ce ar fi făcut-o ?

Doar nu era din aceeaşi tagmă cu ei. Şi rival, tot nu putea să le fie. Prin urmare nu avea nici cum să le dea ajutor, nici să le tulbure apele : nic: de ce să tresalte de bucurie, nici pentru ce să se otră-

vească de ciudă, fiindcă, oricum, nu candidase la o dregă- torie. în schimb cine fusese îmbiat cu una — nu de ministru, însă aducătoare de onoruri ? Urîciosul de Ken- nedy ! Să turbezi şi mai mult nimic ! E drept că refuzase ofranda, şi gestul îi mai domoli eroului nostru sila : deşi mîhnirea ce i-o pricinuise îi rămînea adine cuibărită în cuget.

— Cred că numai averii lui se datorează propunerea pe care a primit-o, îi spuse prietenului Fitzgibbon.

— Părerea mea este alta, îl contrazise acesta. Se pare că oamenii au început să observe că are un cap bine aşezat pe umeri, deşi îi lipseşte limba. Totuşi, mă întreb de ce n-o fi acceptat postul ? Oare din pricina pomposului titlu — de Excelenţa Sa — pe care i l-ar fi conferit ?

-— Sînt aşa de încântată că domnul Kennedy a declinat funcţia, îi mărturisi lady Laura cind se regăsiră din nou în reşedinţa din Piaţa Portman.

— Pentru ce ? Ar fi rămas Excelenţa Sa Robert Kennedy pentru tot restul vieţii. îi ripostă Phineas. ne.ştiind pe moment că pînă şi un titlu atît de răsunător l-ar fi stînjenit pe dondănitul de Kennedy dacă se împovăra cu răspunderea oferită : însă cu mintea sa ageră, curînd pătrunse şi aceste taine, iar odată aflate, rareori avea să mai cadă în greşeala de a pune întrebări atît de nesăbuite.

— Ce ar fi însemnat pentru el un titlu cînd este aşa de bogat ? îi răspunse prietena. Un om cu poziţia lui nu se mai sinchiseşte de onoruri. îl preocupă numai independenţa. Vezi dumneata, există parlamentari care nu au dreptul să şi-o păstreze fiindcă n-ar fi de nici un folos guvernelor. Pe cînd alţii, extrem de puţini, dispunînd de o situaţie aparte, au tocmai menirea să rămînă independenţi, şi prin aceasta să nu depindă de perindarea partidelor la putere.

— Oo, voi astre Akinetos ! exclamă Phineas. Cunoaşteţi constelaţia Orion, nu-i aşa ?

— O cunosc, însă onorabilul Kennedy nu este un Akinetos, îi replică rece.

— Şi totuşi e atît de semeţ, spuse el zeflemitor.

— Asta da ; chiar foarte semeţ, sublinie

cealaltă cu însufleţire.

Discuţia începu să-l agaseze pe Phineas şi, ca să elimine orice menţionare a lui Kennedy, aduse vorba de cina pe care o luase împreună cu lordul Chiltern, la restaurantul Moroni. După ce i-o descrise, amintind şi de ceilalţi invitaţi — doi la număr şi ambii mari amatori de curse — îi relată un detaliu care-1 contrariase şi ţinea să-l explice cu ea.

— Marea surpriză a serii am avut-o înaintea începerii mesei cînd, fiind doar cu fratele dumneavoastră, am aflat de la dînsul că i-aţi vorbit de mine chiar fără să mă cunoască. Adevărat ? Aşa aţi făcut ? întrebă privind-o în ochi.

-— Da, recunoscu lady Laura. Şi am să-ţi spun şi motivul ; am dorit să-l apropii de dumneata. Să ţi-1 fac prieten. Vreau să aibă în preajmă şi oameni cu alte preocupări. nu numai alergările hipice. Oswald este un tînăr foarte dotat şi cu siguranţă s-ar fi acoperit de lauri, dacă nu se certa cu cei de la Christ Church. [I]

— A terminat colegiul ?

— Nu. fiindcă l-au dat afară. E bine ca între prieteni să se spună lucrurilor pe nume, mai ales că o dată şi o dată tot se dau în vileag. L-au eliminat din pricina băuturii. mărturisi jenată, şi începu să plîngă.

Impresionat, Phineas se aşeză lîngă ea, consolînd-o şi jurîndu-i că va face orice ca să-vină în ajutorul fratelui rătăcit.

Cîteva zile mai tîrziu, Laurence Fitzgibbon îi aminti de promisiunea de a-1 însoţi la Mayo şi de a-i sprijini realegerea. Phineas se ţinu de făgăduială, plecînd cu el timp de o săptămînă — o escapadă prin nimic memorabilă, în afară de faptul că le-a înlesnit celor doi deputaţi irlandezi o şi mai stxânsă prietenie.

0 dată, vorbind despre noul salariu, Fitzgibbon îi declară :

—• O mie de lire pe an ! E un fleac, pe cuvîntul meu. Şi cînd te gîndeşti că toţi datornicii or să tabere, fără milă, pe mine. De mă gîndeam la biata mea linişte, aş fi refuzat şi eu postul, cum a făcut Kennedy.

CAPITOLUL X

VIOLET EFFINGHAM

PE LA MIJLOCUL LUNII MAI — adică exact la o lună de la dificila formare a guvernului, activitatea intrase pe un făgaş

I **Colegiu din Oxford.**

mai neted şi mai priincios decît îndrăznise cineva să-şi închipuie. Domnii Mildmay, Gresham şi Monk erau prietenii cei mai buni de pe lume, bizuin- du-se unul pe altul, şi toţi pe acea falangă fără de seamăn din Parlament, alcătuită din nobili şi bravi liberali, ce nu-i lăsau pradă propriilor porniri, silindu-i să asculte şi de cei mai mărunţi. Lordul Brentford făcea parte din Cabinet, spre încîntarea fiicei lui, lady Laura, dornică de a fi cit mai amestecată în politică, dar păstrînd neştirbite privilegiile traiului de huzur de care se bucura ca femeie. Opacă la năzuinţele de emancipare ale semene- lor ei — mişcarea sufragetelor stîrnindu-i egală ostilitate şi silă — se agăţa totuşi de măruntul rol pe care-şi imagina că îl joacă, în dulcea speranţă că influenţează şi ea complicatul joc al politicii — speranţă ce prinsese şi mai adînci rădăcini de cînd tatăl ei fusese numit Lord Păstrător al Micului Sigiliu. Lordul Brentford nu era un ambiţios şi s-ar fi retras de mult din arena politică, de n-ar fi cedat stăruinţelor ei. îndărătnic din fire, se certase cu unicul său fecior, şi de atunci sufletul său nu mai ştia ce-i odihna ori mulţumirea. Bîntuit de nefericire, s-ar fi închis în el şi în conacul de la moşie, măcinînd gînduri negre despre necazul care-1 lovise. Aşa ar fi vrut să trăiască, de nu ar fi fost fiică-sa. Numai de dragul şi de gura ei se mai urnea de acolo, poposind an de an la Londra şi asistînd la dezbaterile din Camera Lorzilor. Pentru un nobil cu stare e lesne să facă pe omul de stat cînd propria-i viaţă nu înseamnă o prea apă- sătoare povară — ca în cazul lordului Brentford. Cu toate acestea devenise şi el om de stat — dacă ocuparea unui loc în guvern justifică îndeajuns calitatea în sine.

în acest mijloc de mai, reşedinţa din Piaţa Portman găzduia o prietenă mult îndrăgită de lady Laura. Se numea Violet Effingham, o fată înstărită, însă orfană, care îndura tutela unei îngrozitoare mătuşi — lady Baldock — un soi de zgripţuroaică ce o ţinuse ca pe o victimă în gheare. Dar de cînd Violet devenise majoră şi stăpînă pe avuţiile moştenite, cotoroanţa îşi mai slăbise strînsoarea, aşa că fecioara captivă putea să mai guste şi momente de tihnă, ca cele de acum, cînd venise în vizită singură, singurică. Violet Effinghâm era o fată fermecătoare, deşi poate nu ce se cheamă o frumuseţe. Era de statură măruntă, cu un păr moale şi cârlionţat, care parcă îi flutura întrema pe frunte, cu toate că nici un fir nu se răzleţea de la locul lui. Avea ochi cenuşii şi suavi, ce te priveau rareori îndelung, dar şi de apucau să te săgeteze o clipă, mai că te nimiceau cu vraja şi limpezimea lor. Pielea catifelată şi străvezie a obrajilor se înviora cînd şi cînd într-un trandafiriu

delicat şi lăptos, de-abia perceptibil, iar gura avea o formă desăvârşită — nu cu buze prea mici, ca să-i dea acel aer prostuţ, deseori întîlnit la june, ci precis arcuite, cărnoase şi rubinii, îneît te băgau în ispită. Dinţii pe care nu-i arăta zîmbind şi rîzînd la tot pasul se înşirau albi şi egali, iar gropiţa din bărbie — de-abia conturată şi dulce — părea o stea călăuzitoare în ochii bărbaţilor. Singura imperfecţiune a chipului, dacă se putea vorbi despre aşa ceva, era nasul — prea cîrn şi prea mititel, astfel că, o femeie, vrînd s-o ponegrească pe fată, o numise cîndva o păpuşă moapsă.

Să mă ierte acea doamnă, dar Violet nu era moapsă — o spune chiar cronicarul ei — şi cine ajungea s-o cunoască îşi dădea limpede seama că nu era nici păpuşă, într-adevăr, avea o alcătuire gingaşă — mîini şi picioare micuţe, un trup subţirel ca un lujer de floare, de s-ar fi zis că o fiinţă atît de plăpîndă şi de mlădie se poate strînge şi într-o carapace. Dar în ce carapace anume şi cine s-ar fi încumetat s-o comprime, era întrebarea la care mulţi bărbaţi se vedeau incapabili să dea un răspuns. Şi asta tocmai pentru că Violet nu avea nimic din neînsufleţirea unei păpuşi. Era o dansatoare înfocată; trăgea cu arcul fără de greş : patina cu mare plăcere şi iscusinţă. De la mersul la vânătoare i se trăseseră multe încăierări cu mătuşa, din care aceasta ieşise mai totdeauna înfrîntă. în iarna trecută, cînd lady Baldock încercase să i se pună in cale, fata o înfruntase cu strălucire :

— Degeaba, mătuşă, eu tot mă duc la vînătoare cu George. Aşa că nu-ţi mai răci gura.

George era fiul teribilei cotoroanţe, lordul Baldock, şi deci văr cu Violet Effingham.

— în sfîrşit, fie, se înduplecase mătuşa, dar promi- te-mi că te opreşti la locul de întîlnire şi n-ai să te vîn- turi prin toate coclaut'ile.

— Nu făgăduiesc nimic nimănui, i-o tăiase cealaltă, la care tutoarea plecă steagul definitiv.

Ce era să răspundă unei fete care-i vorbea astfel, cînd nici două săptămîni nu trecuseră de cînd se văzuse majoră ?

în ziua aceea Violet bătu tot drumul dintre Bagnall's Gorse şi Foulsham Common, întorcindu-se acasă odată cu amurgul.

Acum se afla în salonul Laurei Standish, dezbătînd împreună chestiuni importante — ba chiar vitale — pentru fiecare dintre ele.

— Nu-ţi pretind să-l accepţi, spunea lady Laura.

— Cum ai putea, cînd nici nu mi-a pomenit despre aşa

ceva.

— Nu ţi-a spus-o făţiş, dar te iubeşte, o ştii.

— Ştiu sau cel puţin aşa îmi închipui. Şi nu numai despre el. ci despre mulţi alţi bărbaţi. E însă dragoste ceea ce simt pentru mine ? Sau numai o tentaţie, cum ne încearcă pe amîndouă în faţa unui obiect drăgălaş pe care-1 vedem într-o prăvălie ? Ne place şi trimitem pe cineva să ni-1 cumpere, oricît de mult ar costa. Nu-i aşa, Laura ? Ei bine. eu îmi cunosc situaţia şi pot să-ii spun că reprezint acel obiect drăgălaş de care am pomenit.

— Tu nu eşti un obiect, ci o fiinţă foarte îndrăgită de Oswald.

— Vorbeşti despre mine, iar eu mă gîndesc la pasiunea grozavă pe care-o vei dezlănţui tu, sau poate chiar clocoteşte în sufletul unui bărbat şi te fereşti să mi-o spui ; oricum, dragostea inspirată de tine va duce la sfîrtecare de beregăţi. la un scandal monstru, la tragedie, pe cînd a mea nu va depăşi limitele unei comedii de salon decît dacă aş fugi cu un om mai prejos de mine ori aş face cine ştie ce altă năzbîtie.

— Nu, asta nu, draga mea.

— Ba mi-ar plăcea teribil, ca să-i dau o lecţie mătuşii. Dacă nu mi-aş atrage oprobriul, aş lăsa-o să afle într-o dimineaţă, cînd nici nu visează, că am fugit în lume cu preotul care ne spovedeşte.

— Cum poţi să fii atît de răutăcioasă ? o mustră Laura Standish.

— Ar merita-o, ţi-o jur, şi de-ai vedea-o ce mutre ar face, te-ai topi de rîs, te asigur. Am să-i potrivesc eu o festă în aşa fel ca să fiu de faţă şi s-o urmăresc. O aud de pe acum ce ar zice. Potopul ar cădea pe Gussy, sărmana, şi cînd i-ar striga : „Am ştiut eu, Augusta, că aşa o să facă ; am simţit-o ce poamă îmi este“, aş ţâşni din ascunzătoare şi i-aş spune pe tonul cel mai mieros : „Hai. domoleşte-te, mătuşico. A fost doar o glumă nevinovată !“ Vezi, eu de atît sînt în stare, pe cînd tu, Laura, odată stîrnită, şi cu Lucifer în persoană ai şterge-o, dacă el ţi-a pus inima pe jăratec.

— Cum însă nu poate fi vorba de Lucifer, n-aş avea nici un haz.

— Dar e vorba, totuşi, de cineva ? o iscodi Violet.

— Nu, şi nu despre mine discutam înainte. îmi spunea Oswald că dacă te-ai mărita cu el, ar face orice i-am cere amândouă.

— Da, ar face promisiuni.

— Şi nu ar fi bine ? Doar ştii că nu şi-a călcat niciodată

cuvîntul.

— Nu ştiu nimic despre el...

— Hai, Violet, nu face pe neştiutoarea şi pe sfioasa. Il cunoşti doar pe Oswald — poate chiar şi mai bine decît îşi cunosc majoritatea logodnicelor pe viitorii lor soţi, fiindcă nu l-ai întîlnit doar de ieri, ci de cînd erai de-o şchioapă.

— Şi asta înseamnă că trebuie să-l iau de bărbat ?

— Nu, nicidecum... decît dacă-1 iubeşti.

■— Nu-1 iubesc, zise fata, rostind cuvintele rar şi apăsat, şi însoţindu-le de o zvîcnire a capului de parcă voia prin aceasta să-şi convingă prietena că vorbeşte cu deplină seriozitate.

— Şi totuşi, eu cred că sentimentul ce-1 nutreşti pentru el e mai aproape de dragoste decît ceea ce simţi faţă de oricare altul, susţinu lady Laura.

— Mai întîi, nu simt pentru nimeni nimic, o contrazise cealaltă. Apoi, nu mă văd în stare de dragoste. Să mi se aprindă mie călcîile — aşa cum spun fetele — e peste putinţă. Aa, să-mi placă un bărbat, asta-i altceva, chiar in clipa de faţă îmi plac vreo şase, şi la nici o petrecere nu-mi tihneşte dacă nu-1 întîlnesc pe unul din ei. Mă distrează teribil să-i învîrt după degete — să cochetez, cum zice mătuşa. Dar ca să-mi ardă inima după careva, să-l doresc de soţ, să fie numai al meu şi bazaconii din astea, zău că nu ştiu ce-nseamnă.

— Cum adică, n-ai de gînd să te măriţi şi tu într-o zi ?

— Ba fireşte că da. Şi încă foarte curînd. Mi-e de ajuns cît am pătimit cu mătuşa şi cîte mai sufăr şi astăzi, chiar de-i mai scap de sub mînă cînd merg la prieteni. Cu viaţa pe care o duc, mă cam bîntuie gîndul să-mi aranjez o casă a mea. Altfel, mă irosesc în zadar, colin- dînd dintr-un loc în altul fără să ştiu prea bine ce lucru-i al meu şi pe unde se află.

Lady Laura rămase tăcută, în vreme ce Violet stătea mai departe chircită într-un colţ al sofalei, cu picioarele îndoite sub ea şi cu faţa rezemată de umăr. De cînd începuseră conversaţia, tot răsucise o jucărie care, la fiecare rotire, căpăta altă formă, şi părea atît de absorbită, încît un martor al scenei ar fi zis că această copilăroasă îndeletnicire o preocupa infinit mai mult decît discuţia lor, ceea ce nu s-ar fi putut afirma şi despre Laura Standish, înfiptă pe un scaun tare şi drept, nu departe de tînăra musafiră, într-o atitudine de încordată veghe. Ea nu-şi alesese o poziţie lejeră, nepăsătoare, nici nu-şi găsise o distracţie, care să-i abată atenţia, ci o privise cu luare aminte pe Violet, în vreme ce fata nu-şi

dezlipise ochii de pe drăcia din mînă. După cîteva clipe de liniște, lady Laura se ridică de pe scaun şi se aşează pe sofa. Amica se trase şi mai mult în ungherul în care se ghemuise, ară- tindu-.se/ chipurile, prevenitoare. Dar joaca n-o între-rupse.

— Dacă te măriţi, Violet, va trebui să alegi un bărbat din cei pe care-i cunoşti, reîncepu Laura cu duhul blîn- deţii.

— Se-nţelege că aşa voi face, că doar n-am să-i iau pe toţi laolaltă...

— Şi atunci, cum vei proceda la alegerea ta ?

— Asta nu ştiu. Cred că voi da cu banul.

— Aş vrea să fii serioasă, o somă lady Laura.

— Bine. Atunci am să-ţi spun cum voi proceda. Odată ce m-am decis să-mi pun cununiile, îl iau de bărbat pe primul ieşit în cale. Vei considera metoda dezgustătoare însă la ea voi recurge. Şi, în definitiv, de ce nu ? Ce mare deosebire există între a-ţi alege un soţ, sau o casă ori un cal, bunăoară ? Doar nu-ţi iei o casă pe motiv că ai dat peste cea mai bună şi mai atrăgătoare, ci pentru că vine o vreme cînd ai absolută nevoie de ea. Te duci aşadar şi o vezi. Dacă-i urîţă şi-ţi face silă, ai întors spatele şi-ai plecat ; însă de crezi că ţi-ar prinde bine şi se nimereşte să mai fii şi sătulă de colindat după case, o iei şi ai terminat. Aşa se întîmplă şi cînd îţi cumperi un cal... şi tot la fel cînd cauţi un soţ.

— Ei, şi te-ai decis să-ţi pui cununiile ? o iscodi Laura.

— Nu, deocamdată. Lady Baldock s-a arătat ceva mai omenoasă înaintea plecării mele din Baddingham. Cînd am vestit-o că vreau să-mi iau o pereche de ponei a ridicat doar mîinile către cer şi a gemut, fără să mai scrîş- nească din dinţi, să înjure, să mă blesteme şi să-mi spună că sînt o fată pierdută.

— Cum, chiar aşa face ?

' — Şi mai rău, draga mea. Odată, cînd doream să-mi iau un căţel, mi-a zbierat că am nevoie de el ca să-mi facă nişte chestii scîrboase, pe care le-a şi numit, fiindcă ea nu e cu perdea la gură, ca mine.

— Şi te-ai lăsat păgubaşă ?

— Ba deloc. Mi l-am cumpărat. La scurt timp a muşcat-o însă de gleznă, -lucru de care m-am simţit vinovată, şi atunci am dat creatura lui Mary Rivers. Era o frumuseţe de cîine nu alta ! Dar

numai aşa am scăpat-o de colţii lui, iar pe mine de pierzania care susţinea mâtuşă- mea că mă paşte. Să cadă asupra stăpînei lui de acum, că tot n-o prea am la inimă pe Marv Rivers. Trebuia să-l dau cuiva, biata javră, şi s-a nimerit să fie Mary. Am prevenit-o că Puck îi pune castitatea în primejdie, însă ea nu s-a sinchisit, ei l-a luat val-vîrtej. Puck valora peste două lire, şi mai mult ca sigur l-a prefăcut iu parale.

O nouă tăcere se aşternu în salon, la capătul căreia lady Laura rosti grav :

'— După cît înţeleg, şi Oswald se poate număra printre favoriţi, avînd şanse egale cu ceilalţi, nu-i aşa. Violet ?

— Greşeşti, draga mea. în primul rînd, nu am favoriţi, şi in al doilea, nu oricine poate avea ,,şanse“ — cum ai spus tu. Dar de ce stărui atît cu fratele tău ?

— Pentru că vreau din tot sufletul să-l văd fericit; Pentru că mariajul cu tine ar însemna izbăvirea lui. Pentru că eşti singura fiinţă care i-ai trezit în suflet un sentiment ; pentru că te iubeşte din toată inima şi pentru că papa s-ar întoarce la el îndată ce-ar auzi că v-aţi logodit.

— Laura, draga mea...

— Da, te ascult.

— N-ai să te superi dacă-ţi vorbesc deschis ?

— Se înţelege că nu. După toate cîte ţi le-am spus,' ai tot dreptul să-ţi deşerţi inima.

— Mi se pare că toate cîte le-ai înşirat sînt motive ca el să se însoare cu mine, nu ca cu să îl iau.

— Oare dragostea lui nu-i un temei destul/de puternic ?

— Nu. şopti fata după un răgaz de gîndire. Desigur, nu mă mărit cu un om cînd ştiu că nu mă iubeşte. Dar cînd zece bărbaţi ar pretinde că sînt morţi după mine, aş putea să le dau crezare ?

— Lui. da. Violet...

— Sau mă pot cununa cu toţi ? Cit despre izbăvirea pe care i-aş înlesni-o...

— Ştii foarte bine ce am vrut să spun.

— Da. însă nu prea mă văd in stare de o

asemenea misiune, cînd am destul de luptat cu mine ca nu cumva s-o iau razna. N-ai să crezi cît de ispitită mă simt s-o apuc pe de lături, cum fac caii. la curse.

— Nu îmi fac griji în ce te priveşte ; te văd doar pe drumul cel drept.

— Mulţumesc, draga mea. Şi te asigur că asta mi-este străduinţa, totuşi, jocheul care o să mă ia va trebui să mă strunească, nu glumă. Să fie o mînă de fier. Pe cînd lordul Chiltern...

— Nu te opri, Violet. Vreau să aud tot.

— Fratele tău e departe de a avea reputaţia unui om aşezat şi înţelept — o mînă de fier, cum spuneam adineaori. După faima pe care şi-a cîştigat-o, ce mamă s-ar grăbi să-i încredinţeze fiica ? Recunosc, mi-ar place o pramatie în locul unui scrobit şi fudul care zace ziua şi noaptea în Parlament, discutînd despre voturi şi fonduri bisericeşti. Mă atrag deochiaţii cu nebuniile lor şi, de n-aş purta fustă, aş face şi eu tot ce nu e permis. Dar fiindcă nu sînt bărbat, trebuie să chibzuiesc la ce fac, să nu o scrintesc. Cînd femeia cade în greşeală, e mult mai crunt condamnată de semeni. Aşa că, oricît mi-ar plăcea un frivol, nu îndrăznesc să-l iau de bărbat.

— Crezi că ai comite o greşeală înrudindu-te cu noi ? Ocupînd locul cel mai de frunte ?

— Vrei să spui că a fi lady Chiltern, în viitorul apropiat, şi lady Brentford, în cel mai îndepărtat, ar însemna o ridicare în rang pentru Violet Effingham din prezent ?

— Cît de crudă eşti, Violet !

— Va să zică am ajuns şi aici, să ne hîrjonim fără etichetă ! Bravo, Laura ! Să ştii că îmi place. Ar fi grozav să-ţi fiu soră, iar lordului Chiltern, prietenă: Cum îi sînt şi acum, dealtminteri, căci nimic din tot ce-am auzit despre el nu a reuşit să mă înstrăineze. M-am războit cu mătuşă-mea ca să-l apăr. Dar să-l iau de bărbat, zău. mi-e frică. Prea e mare riscul, deoarece s-ar putea ca în loc să-l salvez, să mă duc eu de rîpă.

— Aşa ceva nu-i posibil ! se opuse cealaltă.

— Ba cred că da, şi încă foarte uşor. Cînd eram mititică, mi se tot repeta să fiu cu băgare de

seamă. Astăzi socotesc o prostie să spui aşa ceva unui ţînc sau unui bărbat, fiindcă orice trăznaie ar face, găsesc amînd'oi cum să iasă din ea. Pentru ei şi boroboaţele lor există căi de îndreptare. Da nu tot aşa se întîmplă şi cu femeia. Ei i se cere să fie cu băgare de seamă, lucru tare anevoios mai ales cînd are o zgripţuroaică alături care o tot mînă anapoda.

— Eu vreau să te smulg din ghearele zgripţuroaicei..;

— Ca să mă dai în ale unui balaur...

—• Intr-adevăr nu ai idee de Oswald de vreme ce-i zici balaur.

—• Iartă-mă, nu am spus-o ca să-l jignesc, ci numai ca să sugerez primejdia ce mă ameninţă. Boteză-1 tu altfel, căci există destule fiare sălbatice care sugerează aceeaşi idee. Numeşte-1 leu, de exemplu, fiindcă sună mai bine şi are nobleţe. Dar lîngă un leu am scăpat de pericol ?

— Fireşte că nu. Rişti foarte mult, aşa cum s-ar în- tîmpla cu orice bărbat — afară de cazul cînd te-ai mulţumi cu fudulul de care mi-ai pomenit. Cu unul ca el —■ îngropat în politică — eşti mai scutită de riscuri, pe cînd cu frate-miu, nu. A fost un mare amator de curse...

— Se zice că este şi azi...

— în parte s-a vindecat şi, la stăruinţele tale, o să renunţe definitiv.

— Se mai spun şi altele despre el...

— La timpul trecut, draga mea. Intr-adevăr, a avut răbufniri de viaţă necugetată care aproape l-au nimicit.

— Aşa cum a răbufnit, în trecut, cine ştie dacă n-o s-o mai facă şi în viitor ? Este înglodat în datorii mari ?

— Nu prea, şi vor fi achitate pînă la ultimul şiling. Nu uita că-i cunosc pe de rost combinaţiile' şi-ţi făgăduiesc, sub cuvînt de onoare, că va scăpa de orice apăsare bănească. Dealtfel, papa i-ar lăsa toată moşia ca moştenire, odată ce l-ar vedea adunat.

— Nu te-am întrebat din precuaţie, ci vorbind despre o apucătură nefastă. A zvîrli cu banii, cînd îţi vine o toană, e neplăcut pentru cei din jur. Şi

apoi mai este ceva...

— Ce anume ?

— Zău nu ştiu ce mi-a venit să-i înşir, ca la catastif, slăbiciunile.

— Vrei să spui că bea mult ?

— Nu <> spun eu, ci alţii. Ca mătuşă-mea, bunăoară. Dar fiindcă nu o dată am prins-o că minte, şi asta ar putea fi o născocire de a ei.

— Este o invenţie, dacă pretinde că ar bea întruna.

— Deci, nu tot timpul, ci numai cînd îl apucă toanele... cînd răbufneşte.

— Te rog să nu mă iei in derîdere tind caut să-l apăr, fiindcă mă supăr, se iritä lady Laura.

— Dar nu înţelegi cit de important e să cunosc adevărul în ipoteza că l-aş lua de bărbat ?

— Chiar aşa, tot nu văd de ce m-ai zeflemisi.

— Scumpa mea Laura, mă-nvinuieşti pe nedrept ; ştii foarte bine cum îţi privesc aceste străduanii şi cît te admir pentru ceea ce faci. Oare crezi că aş proceda altfel, că nu aş lupta, ca şi tine, de-aş avea un frate ?

— Vezi de ce ţin să fii alături de Oswald ? Fiindcă sînt sigură c-ai să lupţi pentru el. Cit despre faima lui de beţiv, e o plăsmuire a lumii. Priveşte-i doar mîinile, şi ai să vezi că nu-i tremură. Sau uită-te în ochii lui, şi n-ai să descoperi un semn care i-ar denunţa acest viciu. E drept că s-a îmbătat de vreo două ori — şi atunci a săvîrşit fapte îngrozitoare...

— Pe care le-ar putea repeta şi cu mine...

— Insă are un suflet de aur şi un caracter cum nu există mai nobil. Iar în clipa cînd l-ai accepta de bărbat, se leapădă de apucăturile rele ca de nişte straie soioase. De asta aş putea garanta cu capul.

— Te cred, dragă Laura, deşi trebuie să recunoşti că mi-aş asuma niste riscuri imense.

— Sînt perfect de acord. Dar poţi întreprinde ceva fără risc ?

I — Nu, însă cred că în limbajul de la oraş asta se cheamă pericol de moarte, sau aşa ceva, spuse Violet, ca în aceeaşi secundă să vadă deschizîndu-se o uşă, iar în pragul ei, pe bărbatul despre care

vorbiseră.

CAPITOLUL XX

LORDUL CHILTERN

DUPĂ CUM S-A MAI SPUS, lordul Chiltern era roşcovan, o trăsătură care izbea la prima vedere, făcîndu-i pe mulţi să tresară cu teamă ca în faţa unei jigodii sălbatice. Mai cu seamă bărbaţii se lăsau biruiţi de această impresie, în timp ce femeile, deprinse a privi mai cu luare aminte un străin, ii cercetau pe-ndelete. Avea barbă roşie, tunsă mărunt, în aşa fel ca să nu pară moale şi ondulată. Părul îl purta de asemenea scurt, şi era foarte roşu, la fel ca şi faţa — parcă tăvălită în boia de ardei. Şi totuşi, nu era hîd. ci chiar arătos, cu trăsături regulate, nu prea înalt de statură, însă bine legat şi cu pleoapele îndoite la colţuri, incit părea înzestrat cu o mare tărie de caracter — pe care ne îndoim că o avea. In schimb nu-i tăgăduim faima de om deştept ori pe aceea de cărturar, de care se bucurase în anii de studenţie. Cînd împlinise douăzeci de ani, amatorii de curse mai vîrstniei îi preziceau o pricopseală în stil mare din această îndeletnicire, fiindcă aprecia fără greş performanţele cailor, prevedea la precizie sorţii de reuşită şi reţinea cu exactitate alergările precedente. Dar în ciuda calităţilor de mai sus, la douăzeci şi cinci de ani îşi pierduse întreaga avere, storsese şi de la tatăl său mai mult decît ar fi recunoscut acesta că are, iar pe deasupra, făcuse şi datorii. Sau cel puţin aşa se vorbea, cum tot de la lume se aflase că în vreo două daţi se sacrificase din respect pentru legile de onoare ale jocului, fie din cea mai pură onestitate — cum pretindeau unii — ori dintr-un mare cavalerism după alţii — fiecare interpretîndu-i fapta în lumina mentalităţii pc care o avea. Oricum ar fi fost, se curăţase de bani, şi acum se auzea că se vindecase de curse şi-şi vinduse toţi caii — un zvon la care mulţi zîmbeau strîmb, susţinînd că-i

mai ai'e şi ar juca pe alte nume, ca Maenab, Pardoc şi Chickerwick. Se prea poate, nu zicem, să-şi fi păstrat sireapii. dar avem temeiuri solide să credem că în ceasul acela nu miza pe nici unul.

Un alt năraval lordului Chiltern — îndelung pritocit de gurile londoneze — era băutura. Se ştia, de exemplu, că încă student la Oxford, se îmbătase şi sărise in beregata unui supraveghetor mai colţos, cît pe-aci să-l sugrume — trăznaie ce-i atrăsese alungarea din facultate, într-o altă dezlănţuire, tot la beţie, însă de astă dată în Paris, săvîrşise ceva mult mai grav încît ajunsese înaintea judecătorului, iar infamia şi numele său apăruseră în gazetele din ambele capitale, spre ruşinea şi deznădejdea familiei. Pentru ca mai tîrziu să se ia la bătaie cu un coate goale din Newmarket, pe care l-a şi ucis, dovedindu-se mai apoi cum că el fusese cel atacat, fără să fi băut, şi deci acţionase în legitimă apărare. în aceste condiţii nu putea fi învinuit de omor, şi din toată beleaua scăpase cu faţa curată — sau, în fine, aşa ar fi fost, dacă n-o avea dinainte pătată cu cîte i se puseseră în seamă. Fiindcă se ştie că în omul cuminte nu aruncă nimeni o vorbă — chiar de mai cade în păcate — pe cînd în cel deocheat azvîrle oricine cu pietre. Aşa se face că după crima din Newmarket se găsiseră o mulţime care, pretinzîndu-se atotştiutori, împînziseră lumea cu noua lor versiune. Omorul — susţineau sus şi tare — tot de la băutură pornise, pentru că neavînd cu ce să-şi astîmpere viciul, Chiltern îşi ieşise din minţi, năpustindu-se asupra victimei fără să fi fost provocat. Triste erau ponoasele ce şi le atrăsese, dar nimic nu se putea măsura cu revolta şi jalea părintelui său care o rupsese definitiv cu feciorul. La urechile lordului Brentford ajunseseră toate învinuirile şi, oricît de mult îl răneau, le primea ca fiind întru totul îndreptăţite.

— Auzi ce să-mi facă mie ! Auzi ce băiat să am eu ! se plîngea el întruna, în vreme ce lady Laura încerca să-şi apere fratele. în zadar căutase ea să-l scuze ; contele se arătase de neînduplecat. Singura graţie ce i-o smulsese a fost renunţarea de a-1 trimite în surghiun. Se învoise să şadă în

ţară, ba chiar în casă şi la masa lui de părinte, dacă vreodată se va afla la nevoie, ceea ce nu s-a întîmplat, evident; dar pentru el rămînea un străin căruia nu mai avea să-i vorbească de-a pururi. Şi se ţinu cu străşnicie de hotărîre. Lordul Chiltern nu părăsise reşedinţa din piaţa Portman, astfel că, vrînd nevrînd, se mai întîlneau în hol sau pe scară, şi atunci fiecare schiţa un salut, văzîndu-şi mai departe de drum : feciorul cu sprinteneală, contele, şovăielnic, tîrşindu-şi picioarele şi arătînd obidit, cum de fapt şi era. Căci odrasla devotată poate fi cea mai mare mîngîiere a părintelui, la fel cum cea rătăcită îi poate adumbri sufletul pînă la înserarea eternă. Să nu ne mirăm, prin urmare, că, după toate cele întîmplate, tatăl se întuneca la ivirea feciorului, iar cînd îl purta gîndul spre el, simţea un ghimpe ascuţit în inimă.

— Ce face cînd plecăm noi din Londra ? o iscodise pe fiică-sa într-o zi.

— Locuieşte aici, îl informase aceasta.

— Nu mai merge la vînătoare ?

— Ba da ; şi-a luat o cameră cu chirie, într-un han, în Northamptonshire, unde ajunge cu un tren special. Dar mai tot timpul şi-l petrece în Londra.

— Ce viaţă ! Ce viaţă duce tocmai băiatul meu ! rostea cu năduf. Şi zici că stă într-un han ? Fireşte, ce om cumsecade l-ar răbda în casă, la el ?

La această remarcă din urmă, lady Laura nu ştiuse ce răspuns să mai dea, deoarece frăţiorului nu-i plăcea să se aciuiască pe la oameni pe care contele îi socotea „cumsecade".

Generalul Effingham, părintele Violetei, fusese cel mai apropiat prieten al contelui Brentford. Făcuseră milităria împreună şi după aceea nu se mai despărţiseră. Cînd unicul fiu al generalului Effingham pierise, la şaptesprezece ani, într-unul din faimoasele noastre războaie cu Noua Zeelandă, îndureratul său tată petrecuse o lună întreagă cu contele care căutase să-l mîngîie. La vremea aceea, viitorul lordului Chiltern se arăta încă plin de făgăduinţe, încît năpăstuitul părinte îl jinduia pe amic pentru norocul de a-şi vedea odrasla în viaţă şi cu perspective aşa de luminoase. Dar generalul trăise deaj uns ca să asiste la deziluziile contelui şi să-l audă spunîndu-i că, dintre amîndoi, pe el l-a încercat cel mai îngrozitor soarta. Astăzi, fostul general Effingham zăcea în ţărînă, şi din întreaga-i familie rămăsese doar Violet — fiica sa dintr-a doua căsătorie. Maică-sa, născută Plummer, fusese o londoneză bogată, iar sora ei se măritase cu lordul Baldock ; astfel că, la moartea părinţilor, fata căzuse în grija nobilei seminţii Baldock şi nu a prietenilor din partea tatălui. Insă din relatările de pînă acum, cititorul a putut să-şi dea seama de intenţiile Violetei de a scăpa din robia acestei familii.

De două ori înaintea oribilei întîmplări din New- market, pe cînd tatăl nu o rupsese încă definitiv cu feciorul, lordul Brentford îi strecurase fiicei lui o aluzie — nimic decît o simplă aluzie —

cu privire la o eventuală căsătorie între Oswald şi Violet Effingham.

— Dacă nutreşte vreun gînd serios cu fala, ra- aş bucura să mi-1 împărtăşească şi mie. Comunică-i-o din pat- te-mi.

Aceasta fusese prima sa referire, şi pe atunci era hotărît să considere isprava de la Paris drept iertată, pentru ca la puţină vreme după aceea, cînd trebui să plătească o datorie de a fiului în valoare de douăsprezece mii de lire, să mai arunce o vorbă în acelaşi sens, dar cu vădită părtinire faţă de Violet.

— Nu merită el o asemenea fată. Totuşi, de-i cere mina, să-i spună mai înîîi ce puşlama este.

Zadarnic se străduise Laura să-l încredinţeze că Chiltern se îndatorase dintr-un spirit de sacrificiu, izvorît din onestitate sau cavalerism. Iscusitele-i pledoarii obţinură doar banii trebuincioşi, nu şi iertarea părintelui, care de atunci se închise în el şi nu mai rosti un cuvînt legat de însurătoare.

Ba odată, cînd fiica lui pomenise de Violet, mărturisind că în ea întrevede izbăvirea lui Oswald, o întrerupse pe un ton mustrător :

— Ţi-e gîndul numai la el şi la biata copilă deloc ? Vrei s-o nenoroceşti ? Nu ai milă de ea ?

în faţa asprei dojeni, lady Laura se văzu nevoită să tacă. însă în cugetul ei stărui neclintită convingerea că în clipa cînd i-ar veni cu anunţul unei logodne, contele nu ar mai ridica obiecţiuni, ci şi-ar da fericit binecuvîn- tarea. Cit despre noile datorii ale fratelui ei, avea un plan tăinuit de a le lichida.

Trecuseră două zile de la ivirea Violetei Effingham în reşedinţa din piaţa Portman, şi totuşi pe tînărul Chiltern încă nu îl zărise. Ştia că locuieşte acolo — mai precis că doarme şi ia gustarea de dimineaţă într-una din aripile clădirii — dar aceasta nu însemna că avea să-l şi întîl- nească, pentru că nici un tipic al familiei nu-i aducea faţă în faţă. Poate că pe sora lui o vedea zilnic, deşi aflase că nu ieşeau împreună şi nu frecventau aceleaşi categorii de persoane. Cînd Violet o înştiinţase pe lady Baldock despre

intenţia de a se duce la lady Laura pentru a-şi petrece primul sezon londonez de domnişoară majoră, mătuşa sărise ca arsă şi o „luase în spăngi" — cum se exprima nepoata.

— Te duci în casa celui mai deşiri nat om din Anglia ? tunase bătrina, înspăimîntată de cele auzite.

— Cum vorbeşti aşa, mătuşico, despre venerabilul lord Brentford pe care papa l-a iubit aşa mult ?!

— Nu la el mă gîndeam, ci la lordul Chiltern care nu mai departe de acum un an a comis un omor.

— Asta-i o născocire ! se împotrivise nepoata.

— Ba este adevărul curat, susţinuse bătrina. Plus că mai are şi alte păcate... unul mai mare ca altul. Umblă veşnic pilit, joacă întruna la curse şi toată ziua... Dar la ce m-aş înjosi să vorbesc despre unul ca Chiltern al cărui nume nici nu merită pomenit...

— Păi tocmai, de ce l-ai mai rostit, mătuşico ?

Aici se încheiase duelul, fără să-i fi adus victoria tu- toarei, pentru că în ciuda gravelor preveniri, pupila tot plecase la cine dorise.

— Măcar de l-ar lua de bărbat ca să scap odată de balamuc, răbufnise mătuşa faţă de fiică-sa.

— Scuză-mă, mamă, dar prea o crezi fără minte.

•— Nici nu are, Augusta. Ascultă la ce-ţi spun eu. Uff, Doamne, de ce n-o fi trăit soru-mea, să şi-o crească !

Dar să lăsăm lamentările ei şi să ne întoarcem în salonul din piaţa Portman unde apariţia lordului Chiltern curmase discuţia celor două prietene, poate tocmai în clipa cînd Laura ar fi smuls o făgăduinţă de la drăgălaşa ei musafiră.

— Mă bucur atît de mult să te văd, domnişoară Effin- gham, glăsui Chiltern sorbind-o din ochi. Dealtminteri gîndul că eşti aici m-a făcut să şi intru.

— într-adevăr, iată-mă în came şi oase, îi zise ea şăgalnică, urnindu-se din colţul sofalei şi întinzîndu-i o mină. De două zile încoace, foarfec cu Laura evenimentele ţării, pe care tocmai le

isprăveam.

In timp ce vorbea, îi cercetă mîinile şi pupilele, nu atît din dorinţa de a găsi confirmarea celor spuse de sora lui, cît urmărită de ideea că la un băutor acestea arătau neapărat altfel decît la restul semenilor. Din cît observă, nu-i tremura nici un deget; în schimb ochii o umplură de teamă. în privirea lor pîlpîia o ameninţare ce te făcea să gîndeşti că omul acela era capabil să-şi sugrume nevasta dacă îi căşuna o pricină. Pe deasupra,

E*

erau şi roşii, la fel ca părul, ca barba şi ca întregul său chip. Cum ar fi ajuns să-l accepte vreodată de soţ ? se întrebă înfiorată. Pentru ce să încheie o căsătorie atît de primejdioasă cînd poate i se ofereau altele, lipsite de riscuri ? De-1 va iubi, însă, va face pasul fără să ţină cont de nimic, conchise tot ea.

— Dacă nu te găseam aici, poate nu te vedeam în veci, vorbi Chiltern aşezîndu-se pe un scaun. Merg rareori la petreceri, şi la care mă duc, nu eşti niciodată prezentă.

— De ce nu ne-am înlesni într-un fel întîlnirile ? sugeiă ea glumeaţă. Uite, ne-am putea revedea la mătuşa mea, care chiar săptămîna ce vine dă o sindrofie.

— Dacă i-aş trece pragul, le-ar porunci slugilor să mă zvîrle afară.

— Vai, da de unde ! I-aş spune că te-am invitat eu.

— Nu cred că Oswald şi lady Baldock se simpatizează prea mult, se amestecă ladv Laura.

— Atunci, să ne ducă pe amîndouă duminică la grădina zoologică...

— Detest acea parte din Regent's Park, zise lordul.'

— Cînd ai vizitat-o ultima dată ?

— Intr-o vacanţă, venind de la Eton, şi doresc s-o mai văd cînd oi veni din nou de la Eton. Dealtfel, dacă m-aş duce, s-ar holba toţi la mine ca la cea mai sălbatică fiară din cîte se află acolo, completă cu glas înăsprit.

— De vreme ce la mătuşi-mea nu pofteşti şi

nici la grădina zoologică nu mă duci. ne vom mulţumi cu salonul acesta, dacă nu cumva ai de gînd să mă urci în vîrful Coloanei h

— Acolo da, te-aş însoţi bucuros.

— Ce părere ai, Laura ?

— Că eşti o fetiţă fără de minte şi sugestia ta este o năzdrăvănie de care nici nu vreau să aud.

— Atunci nu rămîne decît să vii să mă vezi aici. se întoarse Violet către Chiltern. Şi fiindcă locuiţi în aceeaşi casă, fiindcă sînt sigură că nu te duci nicăieri dimineaţa şi, întocmai ca noi, probabil nu ai ce face cu timpul, am toate motivele să-mi închipui... că n-am să te mai intîl- nesc pînă mă întorc la mătuşă-mea.

[1] **Coloana din Londra, ridicată în amintirea incendiului din** 1606.

— S-ar putea, nu zic nu, recunoscu celălalt.

— Dar de ce, Oswald ? se miră lady Laura.

înainte de a da un răspuns, tînărul îşi trecu palma - peste obraji.

— De ce ? i'epetă cu tristeţe. Pentru că astăzi drumurile noastre diferă... nu mai sîntem camarazii de vînă- toare de odinioară. îţi aminteşti cum, odată, ai străbătut împreună cu mine, pe un ponei, întreaga pădure Saulsby ? se adresă el fetei. Cum ne-am înapoiat de-abia în amurg şi domnişoara Blink m-a pîrît tatii ?

— Mă întrebi dacă nu am uitat ? Cum ar fi fost cu putinţă, cînd rămîne ziua cea mai frumoasă din cîte am trăit ? Să-l fi văzut, dragă Laura, cu buzunarele înţesate cu turtă dulce şi caramele Everton, şi cum atîrnase sticlele de limonadă de-o parte şi alta a şeii. Păcat că ne-am mai întors acasă...

•— Aşa e, păcat, întări lordul Chiltern.

— Doar nu era să vă eternizaţi pe acolo, îi zeflemisi lady Laura.

— Ne-ar fi plăcut nouă, dar ni se terminaseră caramelele şi nu aveam de unde lua altele, replică Violet,

— Pe atunci nu erai domnişoara Effingham, zise Chiltern cu glas adumbrit de regrete.

— într-adevăr, şi nici nu mă robiseră neplăcutele com- plicaţii ale vieţii. La vremea aceea, de pildă, mi se părea natural să mă descalţi de ghetele ude şi să mi le usuci într-o colibă de pădurar, pe cînd astăzi numai subreta are dreptul să facă asemenea lucruri. Apoi, în locul blîn- dei domnişoare Blink, de altă dată, s-a ivit zbirul de lady Baldock, care, de-ar şti că am colindat prin pădure o zi întreagă cu dumneata, seara, la întoarcerea mea acasă, m-ar trimite la mînăstire, şi nu la culcare. Vezi prin urmare că totul s-a schimbat între timp, pînă şi numele meu.

— Nu chiar totul, rectifică lordul Chiltern ridicîndu-se de pe scaun. Eu unul sînt neschimbat, sau cel puţin în această privinţă, fiindcă, aşa cum te iubeam pe atunci

— mai mult ca pe orice făptură din lume, inclusiv soru-mea

— la fel te iubesc şi azi... Nu mă privi cu atîta uimire. Ştiai dinainte cele auzite acum, întocmai ca şi Laura,

şi nu înţeleg pentru ce am face un secret din sentimentul pe care ţi-1 port, cînd ne aflăm numai noi trei în cameră.

— Lord Chiltern, ce afirmi dumneata... este... este ceva... bîigui Violet ţicnind din colţul sofalei, după care. tăcu, neştiind

în ce chip să continue.

Declaraţia tînărului — pe cit de neaşteptată pe atît de însufleţită — aproape-i tăie răsuflarea. Cine s-ar fi gîndit la o mărturisire ca asta, şi încă de faţă cu sora lui !! Totul i se părea aşa deplasat, că nici o formulă din cîte putea să rostească o tînără într-o atare împrejurare nu-i venea la îndemînă.

— Ce ţi-am spus adineaori ai ştiut-o dintotdeauna, îi repetă el, de data aceasta parcă niţel furios.

— Să mă ierţi, dar ieşirea pe care ai avut-o mi se pare cel puţin o impoliteţe, îi zise fata după ce se mai reculese. N-aş fi crezut că, rechemînd anii copilăriei, ai să mă pui într-o situaţie atit de neplăcută.

— Neplăcută ? De ce ? Doar nu te-a ofensat cu nimic, interveni lady Laura.

— In schimb, vorbindu-mi în felul cum a făcul-o, mă obligă să-i dau o ripostă severă, pe care n-aş fi vrut să i-o ofer. Lord Chiltern, află că nu te iubesc, ii spuse de sus şi pe un ton răspicat. Pentru mine eşti un simplu prieten, şi nădăjduiesc să te consider la fel chiar şi după nesăbuinţa de acum.

Şi, fără să mai adauge un cuvânt, ieşi din salon.

— De ce ai fost atit de pripit şi de gură spartă ? îl luă sora lui în primire, apucîndu-l de braţ şi zgîlţîindu-i-l enervată.

— N-am stricat absolut nimic, pentru că tot nu ţine la mine, murmură abătut.

— Ba ai stricat, şi încă foarte multe, deoarece, pe o fiinţă ca Violet, nu o poţi cîştiga astfel. Acum n-ai decît să reiei încercările de la capăt.

— Am făcut una, şi cu asta am terminat.

— Vorbeşti de pomană, îl dojeni lady Laura, cînd ştim deopotrivă că va trebui s-o recucereşti. A fost o gafă asaltul tău de adineaori. Dar ai noroc că te place — poate mai mult decît îţi închipui. Dacă nu ţi-o arată, e numai din teamă, pentru că ştii de ce faimă te bucuri.

— Ştiu... cum de nu...

— Atunci poartă-te într-un fel care să-i risipească frica. Ia-o cu binişorul. Spune-i ce viaţă vrei să duci lingă ea. Că te-ai vindecat de toate năravurile. Că astăzi eşti altul. Şi cum te iubeşte, îţi va da crezare mai curînd decît mie sau oricărei alte fiinţe.

— Mă înveţi să-i îndrug minciuni ? o întrebă fulge- rînd-o cu priviri furioase.

Ca după cîteva clipe să-i întoarcă spatele şi să iasă pe uşă ca o vijelie.

1
4
6

CAPITOLUL **XII**

PERSPECTIVE DE TOAMNĂ

DUPĂ APRIGA CONFRUNTARE ce adusese căderea lordului de Terrier şi înscăunarea lui Mildmay, sesiunea parlamentară se depăna lin — atît de lin incit Phineas era încercat de o vagă dezamăgire, tînjind după atmosfera încordată, de luptă, pe care o gustase în primele zile ale carierei sale politice.

Adevărat, la răstimpuri, vajnicul Daubeny îşi mai înfigea acul într-un ministru sau altul, dar care partid se mai sinchisea de înţepăturile lui ? ! Esenţial era faptul că nu se ivise nici o măsură de seamă, nimic ce ameninţa marile interese, aducînd dezbinare în Cameră, astfel că formaţiunea lui Mildmay se bucura de suficientă linişte pentru a-şi duce activitatea. Aşa se scurseră lunile mai şi iunie, plus jumătate din iulie, iar alesul din Loughshane tot nu luase cuvîntul. Numai el ştia de cîte ori îl ispitise dorinţa s-o facă, în cite rînduri plăsmuise in gînd discursuri, străbătînd parcul în drum către Parlament. Insă de fiece dată se poticnise, fie pentru că nu cunoştea îndeajuns temele abordate — după cum reieşea din dezbateri — fie că alţii i-o luau înainte, vitregindu-1 de argumentele pe care le ticluise cu grijă sau, în sfîrşit, din pricina unui val de zăpuşeală pornind de la inimă şi lăsîndu-i-se în picioare, care îl ţintuia locului de cîte ori se hotăra să se ridice şi să vorbească. Grozav se mai fră- mîntase din aceste motive, însă nu se destăinuise prietenilor. Nici măcar unuia ca Fitzgibbon, cu toată apropierea ce se statornicise între ei dc-a lungul călătoriei în Mayo. Doar faţă de Laura Standish îşi mai descărcase oarecum inima, fără a-i mărturisi chinuitoarea lui stînjeneală, ci numai dîndu-i a înţelege că năzuinţele sale erau dublate şi de unele slăbiciuni. Noroc că ea îl povăţuise să aibă răbdare, explicîndu-i că nu era nimerit ca un deputat să ţină discursuri de cum se vede pe băncile Parlamentului, şi în felul acesta scăpase de blestemata idee că sfiiciunea o să-i atragă dispreţul nobilei protectoare. Cît despre restul amicilor, se părea că nici unul nu aştepta să-l audă vorbind vreodată. Şi asta îl cam scotea din sărite. Doar nu trecuse prea mult de cînd un Barrington Erle — care-1 îmbiase să candideze în alegeri — îl acoperise cu elogii, ascultîndu-i părerea în cîte o controversă politică şi prezi- cîndu-i succese răsunătoare ca viitor deputat.

■—- Nu ştiu decît unul sau doi colegi care să aibă vi-,

goarea şi elocinţa ce le descopăr la dumneata, îi declarase pe atunci.

Ca astăzi să uite de aceste virtuţi, să nu-1 îndemne o dată să le pună în valoare, încît pe zi ce trecea se întreba tot mai nedumerit ce căuta el în Parlament. Cu toate acestea, urmărea cu osîrdie desfăşurarea întrunirilor, nu lipsise de la nici una, iar în vreo două dăţi îşi luase inima în dinţi şi adresase întrebări preşedintelui Camerei. Trebuia să-şi facă ucenicia, cum îi auzise pe mulţi ; să înveţe a fi un membru activ şi poate chiar om de stat. Fiindcă spre asta tindea, îşi repeta el cu încredere. Dar in ciuda luminoaselor perspective, se simţea bîntuit de regrete, amintindu-şi de fostul său dascăl şi de cămăruţele afumate din Old Square, pe care acum le-ar fi luat bucuros, de-ar fi putut să se întoarcă de unde plecase, lăsîndu-i altuia cinstea să-i reprezinte pe alegătorii din Loughshane.

Zdruncinat în aşteptări şi încolţit de îndoieli, traversa momente de cumpănă în care doar bunătatea şi înţelegerea Laurei Standish îi aduceau necesara încurajare. Mărinimoasa prietenă îl invita deseori în reşedinţa din piaţa Portman, unde-1 primea cu căldură — ba chiar cu dragoste, după impresia lui — vorbindu-i pe îndelete cînd de fratele Oswald cînd de ilustrul ei tată, ca intre suflete apropiate, şi nu cunoştinţe de circumstanţă, cum erau cele mai multe în Londra. Tot aici, o cunoscuse pe Violet Effingham, pe care o găsise extrem de atrăgătoare. Dealtfel şi ea păruse să-l placă : dansaseră împreună la două, trei baluri şi discutaseră cu însufleţire despre Laura Standish.

— Ascultă-mă, Laura. Amicul tău Finn e nebun după tine, o avertiză Violet într-o seară.

— Nu cred. Mă preţuieşte ca pe o amică, aşa cum îl preţuiesc şi eu. Este foarte cinstit, nu ştie să se prefacă, şi-mi arată afecţiunea pe care mi-o poartă, păstrînd însă cuvenitele limite. Ceea ce nu mă miră, fiindcă e foarte deştept.

— Şi neobişnuit de frumos, completă Violet.

— Pe mine nu mă incintă înfăţişarea.

— De ce nu, cînd are trăsăturile unui gentilom ?

— Intr-adevăr, domnul Finn arată a gentilom.

— Aş putea să jur că şi este. Mă întreb însă cum o fi stînd cu finanţele ?

— N-are un sfanţ, după cît mi-am dat seama.

— Atunci cu ce şi-o fi ducînd zilele ? Dar ce mă mir ? Ca el sînt atîţia, despre care n-am să pricep în ce fel se descurcă. Presupun că va trebui să se însoare cu o fată bogată.

— Oricare o să-l ia, nu va avea de ce să regrete, fiindcă va

fi un soţ bun, conchise Laura Standish.

în lunile acelea Phineas se întîlnise adesea cu onorabilul Kennedy. In Parlament aveau locuri apropiate, se vedeau pe la cluburi, prînziseră de mai multe ori laolaltă în reşedinţa din piaţa Portman, şi o dată fusese chiar invitat să cineze acasă la moşier.

— A fost o posomoreală cum n-am întîlnit de cînd sînt, îi relată lui Laurence Fitzgibbon curînd după aceea. Afară de mine, mai erau vreo trei comeseni care de obicei sînt teribil de guralivi ; însă la masa lui nu au scos un cuvînt, de parcă-i trăsnise muţenia.

— Cred că v-a oferit vinuri bune, iar băutura aleasă spală orice păcate. Asta s-o ştii de la mine, îi replicase amicul.

Phineas continuă să-1 vadă pe Kennedy cu prilejuri de felul celor mai sus arătate, dar în pofida deselor întîl-

niri nu apucase să-i adreseze mai mult de douăzeci de cuvinte şi nici să înjghebe o cit de vagă apropiere. Deşi sesiunea era pe sfîrşite, acest om rămăsese la fel de străin pentru el ca în ziua cînd îi ieşise înainte, împreună cu Aspasia Fitzgibbon, care i-1 prezentase şi, de nu i-ar fi cerut lady Laura să-i cîştige bunăvoinţa, nu i-ar fi călcat niciodată în casă. în fond, la ce-ar fi făcut-o. cînd nu avea ochi să-l vadă şi, după cît intuise, nici celălalt nu-1 simpatiza ? De aceea mare i-a fost mirarea cînd, într-una din zile, se pomeni cu următoarele rînduri din partea lui :

Albanl, Z 3, iulie 17, 186..,.

„Stimate domnule Finn,

■*

în luna august mă vor vizita cîţiva prieteni la Loughlinter şi mi-ar face plăcere să te numeri şi dumneata printre oaspeţi. Te invit, deci, pentru data de 10. Nu ştiu dacă vînezi, dar pe aici vieţuiesc căprioare şi potîrnichi scoţiene.

Al dumitale sincer,
Hoberi Kennedy".

împăturind bileţelul, Phineas cumpăni la ce avea de făcut. Sincer vorbind, perspectiva de a se despărţi de noii prieteni după terminarea sesiunii parlamentare îl întrista foarte mult. E drept că Laurence Fitzgibbon il invitase din nou la Mayo, dar oferta nu-1 atrăsese şi. in consecinţă, se eschivase. Pe de altă parte, lady Laura îi propusese cîndva o călătorie în străinătate. împreună cu fratele ei, dar nu mai revenise asupra ideii şi nici el n-o mai amintise pentru că n-o vedea realizabilă cu puţinii bani pe care-i avea. Desigur, vacanţa Crăciunului avea s-o petreacă în Ivillaloe. cu familia, numai că pînă atunci era timp berechet, şi tare n-ar fi vrut să apară în tîrgul natal îndată ce Parlamentul îşi închidea porţile. Cu atît mai mult cu cît cei din jur se pregăteau de distracţii şi voie bună pe la diferite domenii din ţară. Bărbaţii vorbeau numai despre vânătoarea de potîrnichi, despre doamnele ee-i aşteptau la conace şi lumea bună pe care aveau s-o întâlnească. Lady Laura

nu-i împărtăşise proiectele ei de vacanţă şi nici nu-1 poftise la moşia lordului Brent- ford, dar asta nu însemna că n-o va vedea plecînd, la fel ca şi pe ceilalţi. Toţi îi vor trage clapa, părăsindu-1 fără de veste, şi la gîndul acesta i se strîngea inima. Oare ce-1 apucase pe Kennedy să-l invite la el ? Şi cum avea să se ducă la un om pe care nu-1 înghiţea ? Oricît l-ar fi ispitit frumuseţea naturii, societatea plăcută şi mai ales substratul monden al acestei vizite — întrucît o şedere în Louglî- linter, în luna august, era cum nu se poate mai pe potriva bontonului — trebuia s-o refuze.

Totuşi mai înainte de a scrie răspunsul, poate nu strica să se consulte cu lady Laura.

— Bineînţeles că vei merge, îl povăţui aceasta cu un ton ce aducea a poruncă.

— Şi de ce, aş îndrăzni să vă-ntreb ?

— Mai întâi, fiindcă dînsul a avut curtenia să te poftească şi ar fi o impolitеţe să-i trînteşti un refuz.

— între bărbaţi se pot declina invitaţiile, îi aminti cu sfială.

— Aşa o fi, dar ne ducem şi noi, urmă pe un ton îndulcit, şi mi-ar face plăcere să fim laolaltă. în caz că nu ştii, află că printre oaspeţi se numără domnii Greshani şi Monk, care nu cred să fi înnoptat vreodată sub acelaşi acoperiş, şi sînt sigură că zeci de parlamentari ar da oricît să fie chemaţi — iar dumneata mai faci nazuri ! Ai să mergi, fără nici o discuţie !

Şi Phineas îi dădu ascultare. Din piaţa Portman se duse direct la „Reform Club“, unde, în puţine minute, scrise cuvenitul răspuns, avînd grijă să sune la fel de protocolar ca şi invitaţia domnului Kennedy şi să-l încheie cu acelaşi .,al dumitale sincer“, sub care îşi depuse iscălitura. O dată ce îndeplinise făgăduinţa faţă de lady Laura, putea să cugete liniştit la încîntătoarea propunere pe care i-o strecurase înaintea plecării.

— Sînt atât de bucuroasă că vii, îi spusese cu glasul cel mai suav. deoarece vei putea să te opreşti şi la moşia noastră din Saulsby. Voiam să te invit dinainte, însă cînd am aflat de intenţiile domnului Kennedy, mi-am zis că nu are rost să faci un drum aşa de lung doar pentru două zile, cit ne

rămîn între sosire şi plecarea către Loughlinter.

Aici Phineas îi curmase vorba, jurîndu-i că ar fi bătut bucuros toată calea spre Saulsby chiar dacă numărul le- ghelor ar fi fost îndoit, iar popasul lui se rezuma la un ceas.

— Atunci totul este perfect, urmase amfitrioana. Te aştept pe data de treisprezece şi vei sta pînă pe cincisprezece, cînd o vom lua cu toţii din loc. Dar te previn, domnule Finn, că la Saulsby nu se va merge la vînătoare.

— Credeţi că mă sinchisesc eu de asta ? îi spusese rîzînd. După care se retrăsese complet fericit.

Pînă la plecarea din Londra, mai avu parte de o surpriză, din păcate nu la fel de plăcută ca cea oferită de Laura Standish sau ca zilele ce-l aşteptau în Saulsby şi în Loughlinter. Era august şi Camera încă nu-şi încheiase activitatea, astfel că, ieşind de la o întrunire, se duse la club să cineze. Nu singur, ci cu Fitzgibbon, care-l poftise cu mari stăruinţe la masă, arătîndu-i tot timpul o căldură şi o admiraţie de-a dreptul măgulitoare.

— Pe toţi sfinţii, băiete, doar cu tine mi-am desfătat inima în sesiunea de acum. Habar nu ai ce mulţumire a fost pentru mine să te am de coleg. Nu zic, mai există şi alţii demni de încredere, de prietenie şi chestii din astea. însă majoritatea englezilor din partidul nostru sînt fie distanţi şi reci, fie pisălogi, precum Ratler şi Barrington Erle care te năucesc cu politica. Cit despre compatrioţi, zău că nu ştiu căruia i-ai putea pune sufletu'n palmă ! Asta e realitatea. Aşa că înţelegi ce a însemnat pentru mine să te am alături, în Cameră. Mare mîngîiere şi bucurie !

Phineas, care cu adevărat se ataşase de el, îi răspunse cu aceeaşi afecţiune, asigurîndu-l de prietenia ce i-o purta. Numai că simţămintele lui au fost puse la grea încercare curînd după ce isprăviră cu masa şi se retraseră, potrivit obiceiului, într-un colţ al fumoarului, pe o sofa. Osanalele se sfîrşiseră şi, în tăcerea care-i înfăşură, Fitzgibbon scoase o cambie de două sute cincizeci de lire şi cu scadenţă de şase luni cerîndu-i amicului s-o gireze.

— Vai, dragă Laurence, eu nu dispun de această sumă, acum şi în veci, se gîngăvi Phineas covîrşit de stupoare.

— Păi tocmai de aceea ţi-o dau s-o iscăleşti tu, băiete, şi nu altul care ar putea s-o plătească.

— Iartă-mă, dar mi se pare complet fără noimă...

— Nicidecum. Dacă n-ar avea sens nu aş face-o. Că doar n-oi fi nebun să-ţi cer o iscălitură care nu mi-ar fi de folos. Dimpotrivă. E tocmai ce-mi trebuie. Iar tu fii pe pace, băiete, fiindcă îţi dau cuvîntul de onoare că n-o să ai nici un fel de încurcături. Acest împrumut reprezintă un avans din salariu într-un moment de mare jenă financiară. Totuşi, nu apelam pentru tot pămîntul la tine, dacă nu obţineam răgazul de şase luni. Dar în felul acesta sîntem amîndoi puşi de-o parte. Aranjamentul e minunat, crede-mă.

Şi Phineas se lăsă convins, aşternîndu-şi iscălitura pe cambie, în ciuda presimţirilor negre şi a crudei faţă de propria-i slăbiciune.

CAPITOLUL XIII

PĂDURILE DIN SAULSBY

— VA SĂ ZICĂ NU MAI VII CU MINE la Moydrum ? îl întrebă Fitzgibboh după ce încheiaseră tîrgul.

— în nici un caz în această toamnă. Ce-ar spune taică- tău la ivirea mea ? Că m-am instalat la voi ?

— Pe toţi sfinţii, băiete, babacul ar fi încîntat să te vadă — şi cit mai des cu putinţă.

— Aşa o fi, dar am făgăduit să merg în alt loc.

— Nu cumva te-oi fi numărînd printre cei poftiţi la moşia Loughlinter ?

—- Ai ghicit. M-a invitat Kennedy pe care, după cite am auzit de la alţii, nu ţi-e îngăduit să-l refuzi.

— Sînt de aceeaşi părere. Bine mi-ar fi căzut să mă fi chemat şi pe mine, fiindcă asemenea vizită înseamnă ar- vunirea postului de subsecretar de stat. Tot Cabinetul o să se adune acolo. Şi cred că nici un irlandez nu i-a călcat pînă acum în casă. Pe

cînd o porneşti ?

— Păi cred că pe doisprezece sau treisprezece, deoarece în drum mă abat şi prin Saulsby.

— Pe toţi sfinţii clin ceruri, Phineas, măi băiete, eşti cel mai norocos tip din cili mi-a fost dat să cunosc ! De-abia ţi-ai făcut intrarea în Parlament şi ai şi pătruns în două din cele mai ferecate familii din Anglia. Nu-fi mai rămîne decît să-ţi găseşti o mireasă bogată. Fii cu ochii pe Violet Effingham, care se va afla cu precizie la conacul din Saulsbv. La revedere şi mult noroc ! Iar cu politica, nu te amari, pentru că am eu grijă de ea.

Phineas regretă că se lăsase îmbrobodit de prieten şi gîndul cambiei îl sîcîia cînd şi cînd, dar îl izgonea ca pe o muscă bizîitoare ce-i tulbura plăcutele reverii de acum.

îl aşteptau zile încîntătoare şi mai degrabă reflecta la acestea şi la măruntişuri legate de ele. din care unele îl cam puneau în încurcătură, deoarece nu le cunoştea rostul. De pildă, nu ştia cum să procedeze cu servitorul. Poate se cuvenea ca în vizite atît de pretenţioase, ca cele în perspectivă, să apară însoţit de o slugă. Dar de unde s-o ia cînd n-o avusese nicicînd, iar să tocmească un valet anume pentru prilejul ce se ivise i se părea o absurditate. Apoi îşi mai făcea gînduri că nu are puşcă, gloanţe şi tot dichisul de vînătoare. Şi chiar de le procura, cum avea să le mînuiască. ? Cu ani în urmă se dovedise în-demînatic împuşcînd sumedenie de becaţine în mlaştinile din comitatul său de obîrşie, însă de la venirea în Anglia nu atinsese o flintă. După socotinţe şi ezitări, îşi cumpără totuşi una, cu toate cele trebuincioase, suspinînd după banii pe care îi cheltuise fiindcă prea erau mulţi pentru punga lui subţiratecă şi scurta călătorie ce-1 aştepta. Dar cum intrase în joc, în cele din urmă hotărî să angajeze şi un servitor, ca după aceea să se ruşineze de sine, ocărîn- du-se şi repetîndu-şi cu ciudă că îşi ieşise din minţi. In fond, la ce bun şi-l luase ? Doar nu era să-şi închipuie că prin asta va creşte în ochii Laurei Standish sau că ea s-ar fi sinchisit dacă apărea sau nu cu un slujitor ? !

Poate nici nu avea să-l observe. însă cei care-o împresurau cu siguranţă că vor remarca faptul, şi ambiţia lui de copil fără minte era ca aceştia să-l socotească într-adevăr vrednic de lady Laura.

Cu puţin înaintea plecării, îl vizită şi pe fostul lui dascăl.

■— N-am vrut să părăsesc Londra înainte de-a vă vedea, i-o declară cu sinceritate. Ştiu că v-am supărat şi mă aştept doar la imputări.

— Pe care n-ai să le auzi, fii pe pace, îl linişti domnul Low. Ţi-am văzut numele în tabăra fracţionistă şi te-am pizmuit într-un fel.

— Orice prost poate trece într-o tabără sau în alta, zise Phineas reţinut şi modest.

— M-am bucurat, să-ţi spun drept, că nu te-ai repezit la discursuri şi ai aşteptat să capeţi experienţă. Nu te credeam aşa de cumpătat cînd în dumneata clocoteşte sînge de irlandez. Din cît înţeleg, vei petrece o vreme în preajma domnilor Gresham şi Monk. nu-i aşa ? Ei bine, îţi urez ca într-o zi să fii alături de dînşii în acelaşi guvern. Şi te rog nu uita să mă vizitezi în februarie, la redeschiderea Parlamentului.

Doamna Bunce nu-şi mai încăpea în piele de bucurie aflînd că Phineas îşi luase un servitor, în schimb sotul ei nu văzu nimic bun într-o cheltuială deşucheată ca asta.

— Ia slăbeşte-mă cu prostiile tale, i-o reteză cu arţag. Din ce-o să-i plătească simbria cînd de la Parlament nu încasează o leţcaie ? Ai uitat că d-acolo nu ia salar ? Aşa că ori ai zice un M.P. ori ai zice un C.G — care în accepţiunea lui însemna coate goale — e cam totuna, cînd M.P.-ul nu are avere la spate.

— Ba nu este, măi omule, fiincă ’mnealui stă cu lorzii în Cabinet, îl contrazise nevasta, căreia, dintr-o pornire orgolioasă, Phineas îi mărturisese mai mult decît ar fi fost necesar.

— Stă în Cabinet, ai ? Mai bine şedea colea, în camera lui, şi n-o lăsa vraişte pînă’n februarie — că parc-aşa ziceai că te-a înştiinţat. Doar n-o fi crezînd c-o ţinem goală, aşteptîndu-1 pe el.

Conacul din Saulsby era ticsit de oaspeţi, deşi se ştia cît de scurtă avea să le fie şederea, întrucît

gazdele trebuiau să plece spre Loughlinter. Cîţiva dintre invitaţi le urmau caravana, printre care : domnii Bonteen şi Ratler, ministrul finanţelor, Palliser, şi soţia acestuia. Violet Effingham nu-i însoţea însă, după cum află Phineas.

— Nu, eu nu merg, îl vestise la dineul din prima seară, pe cînd se duceau, braţ la braţ, în sufragerie. Spre ghinionul meu nu fac parte din Parlament, aşa că n-am fost poftită.

— Totuşi lady Laura va veni, observase chipeşul cavaler.

— Ea da, fiindcă are în grijă un membru al guvernului — pe lordul Brentford — pricepi ? Dar mă mingii la gîndul că vă aşteaptă o plictiseală de moarte.

— Şi eu cred la fel, aprobă Phineas. Frumos ar fi fost să rămînem aici.

— Ar fi fost, îl îngînase Violet cu tristeţe şi, ca să fiu sinceră, află că mi-aş tăia un deget numai să plec cu voi. Vor fi acolo patru miniştri plini, alţi patru în devenire, o jumătate duzină de parlamentari, plus lady Glencora Palliser, cea mai grozavă distracţie din cîte poţi să-ţi doreşti. Ce mai încolo şi încoace, este evenimentul numărul unu al anului. Dacă n-am fost chemată e poate fiindcă fac parte din facţiunea Baldock, care vă este vrăjmaşă, şi domnul Kennedy s-o fi temut să nu vă dibui secretele.

Ce îl făcuse pe Kennedy să-l invite pe el, Phineas Finn, împreună cu patru miniştri şi cu lady Glencora Palliser ? Doar mijlocirea Laurei Standish. Şi explicaţia îl măguli pe moment. Protectoarea se arăta din nou grijulie, se gîndi fericit, ca imediat să se întunece, fulgerat de o altă nedumerire. Oare cîtă apropiere se stabilise între ea şi nesuferitul de Kennedy, dacă ajunsese să-l învîrtească după bunul ei plac ?

Cît rămase la Saulsby, aproape nu o văzu şi Laura îi vorbi doar o singură dată, scuzîndu-se în felul ei drăgălaş. Erau cu toţii adunaţi, chibzuind în ce chip să-şi petreacă ziua, cînd lady Laura se strecură lîngă el şi-i şopti :

— Sînt aşa ocupată cu musafirii că. pur şi simplu nu mai ştiu de mine. Dar nădăjduiesc că la

Loughlinter vom avea mai mult timp de vorbă, dacă, bine-nţeles, n-ai să tematări toată ziua pe munţi. Cred că ţi-ai adus puşcă, la fel ca şi ceilalţi ?

— Da, mi-am adus-o. Şi sînt bun ţintaş, cu toate că nu mă dau în vînt după vînătoare.

în ziua aceea se hotărîse o cavalcadă, astfel că după gustarea de dimineaţă, Phineas se trezi proţăpit într-o şa şi împresurat de alţi călăreţi precum Violet Effingham,
lady Glencora, domnul Ratler şi însuşi lordul Brent- ford. Lady Glencora, soţia ministrului de finanţe, era o femeie încă tînără, foarte frumoasă şi pasionată după politică, pe care o discuta cu oricine, fie liberal sau conservator, fără părtinire şi fără cruţare.

— Grozav aţi mai dus-o de cînd aţi venit la putere — tot într-o fericire şi într-un huzur, îl luă ea în primire pe lordul Brentford.

— Fericiţi om fi fost, însă huzurul mai puţin l-am gustat, se apără acesta.

— Şi totuşi n-aţi făcut absolut nimic, deşi Palliser are douăzeci de reforme în cap, gata să le aplice ; dar voi nu l-aţi lăsat să apară cu una. Şi de s-ar lua la luptă cu ducele, cu Mildmay şi dumneata, i-aţi rnînca sufletul.

— Sărmanul Palliser ! îl deplînse Brentford zeflemitor.

— De fapt nu vă trece prin minte că ar putea să-şi piardă răbdarea şi împreună cu Monk şi cu Gresham să vă dea la o parte.

— Trebuie să fim mai cu grijă, urmă lordul cu acelaşi sarcasm.

— Neapărat, fiindcă altminteri, veţi intra în posteritate ca un guvern total inactiv.

— Un lucru nu tocmai rău pentru Anglia, stimată lady Glencora, dat fiind că marea greşeală a politicienilor noştri a fost aceea că toţi au ţinut să înfăptuiască ceva.

— O greşeală de care Mildmay n-ar putea fi învinuit, i-o întoarse cu aprigă ironie.

Vorbind, se afundaseră într-o' pădure uriaşă unde, spre încîntarea sa, Phineas se pomeni la un

moment dat. înain- tînd. lîngă Violet Effingham.

— După cum mi-a explicat domnul Ratler, îi spuse amazoana de alături, în sesiunea ce vine are nevoie de nouăsprezece voturi. Ori dacă aş fi deputat, cum eşti dumneata, domnule Finn, aş refuza să intru la numărătoare cu turma, după dorinţa lui Ratler.

— Şi atunci ce să fac ?

— întreprinde ceva pe cont propriu. Nu fii ca oaia, cum sînt restul parlamentarilor ; dacă unul sare într-o groapă, toţi o luaţi după el, şi pe urmă sînteţi îngrămădiţi

3 — Cariera lui Pb ¡11003 Vini»

într-un ţarc. vi se dă de mîncare, vă purică şi voi nici nu cârtiţi. De ce n-oi fi eu deputat ? ! Să vezi cum mi-aş înălţa glasul şi le-aş spune tot ce gîndesc. Dar voi, am impresia că vă temeţi unul de altul, şi de aceea nu vă înghesuiţi la cuvînt. Vezi coliba de colo ?

— Da. ce drăguţă e !

— Nu-i aşa ? Acum doisprezece ani am intrat în ea, m-am descălţat şi mi-am uscat ciorapii la foc, iar seara, cînd m-am întors acasă, m-au trimis glonţ în pat. în chip de pedeapsă pentru hoinăreala de peste zi.

— Cutreieraseşi de una singură ?

— Nu. Fusesem cu Oswald Standish. Eram copii pe atunci. îl cunoşti ?

— Pe lordul Chiltern ? Da, îl cunosc. Şi am devenit chiar prieteni în anul acesta.

— E bun. nu-i aşa ?

— Bun ? în ce sens ?

-— Onest şi mărinimos.

— Poate ca nimeni altul din cîţi mă împresoară.

— Şi deştept, nu găseşti ?

— După vorbă, chiar foarte, deşi n-o rosteşte ca noi, ei repezit şi brutal, de parcă vrea să te împungă. Dar aşa e felul lui...

— Spune-mi, îţi place ?

— Foarte mult.

— Cît mă bucur să te aud !

— Pentru ce ? Face parte cumva dintre simpatiile dumitale ?

— N-aş putea spune. De fapt îl văd foarte rar. însă La ura este cea mai bună prietenă a mea şi, cînd eram mici, ţineam la el tare mult. De atunci, din copilărie, n-am mai văzut această colibă, deşi mi se pare că numai ieri nu-am uscat ciorapii în ea. Lordul Chiltern s-a schimbat mult, nu-i aşa ?

— în ce fel ?

■— Se vorbeşte că ar fi... neserios. înţelegi ?

— Chiltern are temperament de boem ; asta îţi sare tn ochi de cum îl cunoşti. Detestă ceea ce denumim noi cumpănire şi bunăvoinţă în faptele

•*
s

vieţii.

m

9* 4

•*
s

— Se prea poate, zise dusă pe gînduri. Oare n-ar trebui să se însoare ? Căsătoria nu l-ar preface ?

— Nu mi-1 închipui cu o nevastă. Nărăvaş precum este n-ar fi deloc un tovarăş comod pentru femeia de alături,

— Poate ar iubi-o, nu crezi ?

— Cu siguranţă, întocmai cum îşi iubeşte şi caii. Şi-ar îngriji-o, la fel ca pe ei. Dar să nu uităm că le stoarce ultima picătură de vlagă, lucru pe care l-ar face şi cu soţia.

Zugrăvindu-1 în aceste culori, tînărul nostru nu avea cum să ştie cît de amarnic o rănea pe cea de alături şi nici că fata cocheta cu ideea să devină cîndva soţia nedo- mesticitului Chiltern. O vreme, Violet îşi urmă drumul tăcută, şi de-abia într-un tîrziu mai strecură o remarcă despre prietenul din copilărie.

— Cînd am fost amîndoi în colibă, s-a purtat atît de frumos cu mine ! rosti cu voce scăzută.

A doua zi, gloata musafirilor de la Saulsby porni într-un adevărat pelerinaj către Loughlinter.

Phineas hotărî ca în drum să petreacă o noapte în Edinburgh, unde, spre surprinderea lui, se trezi în compania domnului Ratler, o întâmplare binevenită, întrucît, din discuţiile purtate cu acesta, se alese cu multe învăţăminte, lăsînd totodată asupra distinsului om politic o impresie admirabilă.

— Nu bănuiam că acest Finn este un tînăr aşa de plăcut, spunea Ratler după aceea.

Şi, la foarte scurt timp, toate cunoştinţele londoneze îi atribuiau darul de a se face agreat, deşi nimeni n-ar fi putut să explice în ce fel şi-l manifesta.

— Ştie să asculte. Asta-i secretul, îşi dădu cineva cu părerea.

— Nici vorbă, fiindcă altfel nu ar place femeilor, se opuse un altul.

— A învăţat cînd trebuie să tacă şi cînd să vorbească, opină un al treilea.

în realitate, Phineas nu-şi bătuse capul cu

•*
s

asemenea stratageme, ci pur şi simplu se născuse cu harul de a-şi cîştiga simpatii.

i3i:

9* 4

CAPITOLUL XIV
LOU GHLINTER

LA DOMENIUL LOU GHLINTER ajunse cu o trăsură de poştă luată dintr-o localitate învecinată. Domnul Ratler — care îl însoţise tot drumul — recursese adesea la acest mijloc umil de transport, astfel că pentru el călătoria decurse firesc şi fără peripeţii. Numai Phineas avu neajunsuri cu noul lui servitor, pentru care nu găsi loc înăuntru şi trebui să se roage de vizitiu ca să-l primească alături, pe capră.

— Eu nu am obiceiul să car pe nimeni cu mine, i-o declarase onorabilul Ratler după tocmeala cu surugiul. Cînd te duci într-un loc străin, e ştiut că slugilor nu le place să poarte de grijă şi ajutorului tău ; te servesc şi fără el foarte bine, iar tu eşti scutit de o cheltuială zadarnică.

Auzindu-l, Phineas roşi, dar fiindcă tot nu putea să mai scape de pacostea ce şi-o luase, încercă să iasă de la strîmtoare cit mai onorabil posibil.

— Ştiţi cum e omul, totdeauna nehotărît, zise cu un aer de aparentă indiferenţă. Dacă pleacă cu servitorul, se căleşte că l-a tîrît după el ; iar de-l lasă acasă, regretă că nu l-a luat.

— Aşa or fi alţii, i-o întoarse onorabilul Ratler, însă eu nu oscilez niciodată în hotărîri.

Pe măsură ce se apropiau de Loughlinter, priveliştea părea mai impunătoare decît la Saulsby, cleşi poate lipsită de preţioasa patină a vremii aşternută pe conacul de acolo. Cel de aici — înălţat pe un povîrniş dulce — era durat tot din piatră, însă piatra parcă fusese mai ieri scobită din munte şi prefăcută în ziduri. Din faţa clădirii se deşira pînă la marginea unui iezer de munte o peluză verde şi proaspătă, iar de partea cealaltă a eleşteului, se avînta către ceruri muntele Ben Linter. La poalele lui, şi pe toată latura stingă, se despleteau, pe o întindere vastă, printre pisguri şi mlaştini, pădurile Linter — desigur patria ideală a căprioarelor şi a cerbilor — pe cînd izvorul cu acelaşi nume şi cu sursa în masivul muntos, alerga

printre stînci către lacul în care se revărsa, trecînd atît de aproape de făptura conacului, încît suavul lui clipocit răzbătea pînă în pragul de la intrare. Pă- mînturi deseeate şi transformate în parcuri se vedeau cit euprindeai cu privirea, pierzîndu-se mistuite în zare de munţii Ben Linn şi Ben Lody. Şi toate acestea se aflau in stăpînirea lui Kennedy — craiul din Linn şi din Linter, cum îl botezaseră oamenii, adică fiul fostului flăcăiandru ce adăstase cindva în Glasgow, avînd drept avéré clasica jumăta'de coroană vîrîtă în buzunarul vestei.

— Magnific domeniu ! se extazie Phineas, aşteptînd confirmarea de la ministrul trezoreriei.

— E frumos, zise acesta cu drămuită însufleţire, însă copacii sînt tineri şi-l dau de gol pe noul îmbogăţit, pentru că, vezi dumneata, omul ajuns poate să-şi cumpere o pădure, dar nu să-i sporească şi vîrsta.

Poposit înaintea monumentalei intrări în conac, Phineas se muncea cu întrebarea în ce măsură o puteau ispiti pe Laura Standish semeţele creste din jur, castelul, izvorul cel jucăuş, lacul ce-1 înghiţea, bogăţia acestora şi, mai presus decît toate, nobila lor frumuseţe. Gare făptură îmbiată cu jumătate din aceste splendori le-ar schimba pe sărăcia oferită de el ? Poate numai o fată pentru care iubirea însemna totul — ori măcar aşa pretindea. însă nu şi o femeie care cîntărea viaţa aproape cu ochi de bărbat — ca pe o stridie ce trebuia despicată cu orice unealtă aflată la îndemînă. Tronînd ca un soi de diriguitoare înnăscută, chemată să judece şi să netezească problemele lumii, lady Laura iubea cu pasiune politica, se mişca sprintenă în sfera ştiinţelor sociale, nutrea idei largi în materie de religie, arătîndu-se neclintită în cele privind educaţia. Pentru o femeie cu atîtea ambiţii, averea însemna calea spre grabnica lor împlinire, iar căsătoria lipsită de dragoste, tributul ce consimţea să-l plătească. Sau cine ştie de nu cumva se ferea de iubire, preferind ca tovarăş de viaţă un bărbat după care nu-i tremura inima ? Urmărit de asemenea gînduri şi întrebări, mai că nu auzi

dizertaţia domnului Ratler pe tema frumuseţii vechilor parcuri britanice. Doar în clipa cînd coborîră, prinse cu limpezime un crîmpei, care poate îl despăgubea de tot ce pierduse.

— Ce mai încolo şi încoace, în Anglia pădurile sînt bogate şi falnice, pe cînd cele din Scoţia sînt tare pipernicite ! îşi încheie domnia sa peroraţia, după care intrară în conac.

Aici nu găsiră pe nimeni, afară, bineînţeles, de lacheii veniţi să-i întîmpine, încît după ce îşi depuse valiza, Phineas porni să cutreiere prin jur. Domnul Ratler îl părăsise, sub motivul că voia să profite de răgazul acela spre a-şi face corespondenţa şi, cu siguranţă se apucase de treabă, întocmind zeci şi zeci de răvaşe, toate purtând menţiunea castelului în care se afla precum şi a faptului că va petrece zilele de aici împreună cu onorabilii Gresham, Monk, Plantagenct Palliser şi lordul Brentford.

Scutit de corvoada scrisorilor, Phineas ieşi din clădire şi, călcînd pe covorul cel verde al gazonului, coborî spre izvorul de munte al cărui susur îl auzea nu departe. înviorat de văzduhul îmbibat de miresme, doritor să cuprindă frumuseţile împrejmuitoare, uită că avea să cineze cu patru miniştri şi lăsă gîndurile să alerge doar spre pîrîul ce se rostogolea tot mai gălăgios şi aproape. Curînd ajunse la el şi o apucă pe malul său povîrnit. Vadul era presărat cu căderi de apă şi cu podeţe primitive, din lemn, ca să nu contrasteze cu peisajul sălbatic, iar de-a lungul lui şerpuia o potecă destul de rîpoasă, anume croită pe acolo ca să ofere eventualilor trecători priveliştea ca de basm a torentului ce iuţea de vale. Mergînd în amonte, ajunse la un cot ascuţit al apei de unde, înălţîndu-şi privirea, zări un bărbat şi o femeie stînd pe unul din podeţele ce legau ţărmurile. Cu ochii săi ageri, desluşi dintr-o dată silueta Laurei Standish. Cel de alături era pesemne stă- pînul domeniului, cu toate că ar fi dat orişice să se înşele. Derutat, se simţi ispitit s-o zbughească, şi ar fi luat-o la pas dacă nu se temea că şi el fusese văzut. Ce trebuia să facă ? se gîndi cu repeziciune. Să se ducă spre ei, nu-1 trăgea

deloc inima ; nici să-i tulbure nu i se părea nimerit. Drept care rămase pe loc şi începu să azvîrle cu pietricele în apă. Dar nu apucă să arunce mai mult de două sau trei, cînd se auzi chemat. Ridică din nou ochii şi pe dată bănuiala de adineaori deveni certitudine. Intrusul de lîngă lady Laura era Kennedy. El îl strigase şi trebuia să-i răspundă într-un fel. Aşa că abandonă jocul cu pietrice

lele şi o pomi spre podeţ, unde amfitrionul îi ieşi înainte,’ urîndu-i bun sosit în Loughlinter. Părea mai puţin rigid ca de obicei şi mai sprinten la vorbă.

— Constat că nu v-a trebuit mult ca să descoperiţi colţul cel mai frumos.

— Nu-i o minunăţie ? se alătură lady Laura. Acum înţeleg stăruinţele domnului Kennedy de a mă aduce aici aproape de cum am sosit.

— într-adevăr, e ca în poveşti, încuviinţă Phineas.

— Graţie acestui locşor m-am decis să construiesc casa pe locul unde stă astăzi, mărturisi Kennedy. Pe atunci aveam optsprezece ani, şi-mi amintesc ca ieri ziua cînd am suit pînă aici şi am luat hotărîrea. Asta s-a petrecut acum două decenii şi jumătate.

„Va să zică are patruzeci şi trei de ani“ socoti Phineas la iuţeală, bucurîndu-se în sine că el avea doar douăzeci şi cinci.

— Odată ce mi-a încolţit ideea în minte, în douăsprezece luni temelia era turnată şi cioplitorii în piatră începuseră lucrul, continuă Kennedy.

— Cumsecade om trebuie să fi fost tatăl dumitale, se amestecă lady Laura.

— în ce mă priveşte, m-a răsfăţat foarte mult. Cheltuia în neştire cu mine şi cred că asta era singura lui plăcere. Nu aţi vrea, lady Laura, să urcăm puţin mai sus ? La ceasul acesta avem o privelişte minunată a ţinutului ce se întinde pînă la poalele muntelui Ben Linn.

Invitata răspunse că e gata să suie pînă unde dorea s-o conducă, însă Phineas se simţea stînjenit, neştiind ce să facă. Se cuvenea să rămînă pe loc, s-o pornească în vale ori să dispară, invocînd un motiv oarecare ? Dar plecînd şi lăsîndu-i singuri, nu-i punea oare într-o situaţie penibilă, dîndu-le a înţelege că există cine ştie ce legături între ei şi că nu vrea să le şadă în cale ? Kennedy îi simţi stinghereala şi-l pofti să-i urmeze.

— De ce n-ai veni cu noi, domnule Finn ? Cina va fi servită la opt şi acum e de-abia ora şase. Oamenii cu răspunderi îşi fac desigur

corespondenţa, în vreme ce doamnele se odihnese, după drumul ce l-au bătut pînă aici.

— Nu chiar toate, zise şăgalnică lady Laura ; după care începură urcuşul, călăuziţi de stăpînul tuturor frumuseţilor de acolo, care le arătă cînd o panoramă, cînd alta, pînă ce amîndoi invitaţii căzură de acord că toate erau ca în vis.

— Şi pentru mine este o desfătare să le privesc, recunoscu moşierul. Cînd mă văd aici singur, în mijlocul acestei insuliţe, şi-mi amintesc că tot ce cuprind cu ochii îmi aparţine — fără să am nici un alt proprietar' în coastă — mă covîrşeşte mîndria pînă încep a mă ruşina de mine. De aceea mă gîndesc uneori că este mai sănătos să trăieşti la oraş — cînd eşti bogat, vreau să spun.

„Doamne, cît mai vorbise !“ se minună Phineas, care de cînd îl ştia nu adunase atîtea cuvinte din gura onorabilului Kennedy, darmite rostite deodată.

— Poate e preferabil, cum ziceţi, traiul în citadelă, glăsui lady Laura. Deşi găsesc că nu strică nici femeii şi nici bărbatului să se retragă din cînd în cînd şi la ţară.

— Formula e minunată, aprobă Phineas.

— Cu o condiţie — să le placă viaţa de aici, adăugă Kennedy.

între timp părăsiseră malul rîpos al râului şi coborau spre castel, pe o altă cărare. Amfitrionul recăzuse în obişnuita-i mutenie, astfel că dialogul se purta între lady Laura şi Phineas. După o bucată de drum, ajunseră într-o poiană, de unde se zăreau zidurile conacului, şi acolo Kennedy se făcu din nou auzit.

— Domnul Finn vă poate însoţi pînă jos, la conac, rosti către Laura Standish. Pe mine, iertaţi-mă, dar sînt obligat să mă abat pe la fermă. Cînd vin la moşie, mai dau cîte o raită şi pe acolo, ca să nu fiu învinuit că mă dezinteresez de animale.

— Nu cumva pretindeţi că vă pricepeţi la ele ? îi zise ironică.

— închipuiţi-vă că da, îi răspunse rigid.

Şi pe dată se făcu nevăzut.

— Judecîndu-1 în marc, e un om foarte de treabă, se pronunţă lady Laura rămasă numai cu Phineas.

— Poate un om fără nici o treabă, i-o întoarse amicul.

— Scuză-mă, dar te contrazic. Poate nu e zelos şi nu dă în brînci cu activitatea, însă e plin de tact, călăuzit de principii superioare, cu ţeluri precise în folosirea banilor, iar acuma şi-a revelat o fire sensibilă, care vibrează ca sufletul unui poet, intr-un mediu prielnic. Doar ai văzut cit îl mişcă

frumuseţea naturii...

— Credeţi cumva că e singurul care iubeşte natura ? Mi-e rușine s-o spun, dar am ajuns să-l invidiez. La Londra nu mi-am dorit niciodată să fiu in pielea domnului Robert Kenncdy, pe cînd aici aş vrea să devin stăpînul moşiei Loughlinter.

— „Craiul din Linn şi din Linter... adus de vară, gonit de iarnă...“ Aşa se spunea într-o baladă străveche, apărută cu mult înaintea ivirii domnului Kennedy pe aceste meleaguri aflate pe atunci în stăpînirea unei familii Macken- zie, care trăia în turnul dărăpănat, pe care l-ai văzut cînd ai venit către eleşteu. Cînd bătrînul Kennedy a cumpărat proprietatea, nici o sută de acri nu erau încă desţeleniţi.

— Şi aparţineau lui Mackenzie ?

— Da ; craiului Mackenzie din Linn — cum îl botezaseră oamenii. Mai tîrziu, tatăl domnului Kennedy şi-a luat numele Loughlinter, după castelul Linn, care adăpostise tribul Mackenzie vreme de sute de ani. Dar aceşti munteni scoţieni, despre a căror mîndrie şi unitate tribală se vorbeşte aşa de mult, l-au uitat pe Mackenzie, şi azi se fălesc cu noul lor „crai“.

— Asta nu mai aduce a poezie, observă Phineas.

— De ce nu, cînd ştim cît de calpă e de obicei poezia ? ! Crezi că Scoţia n-ar fi fost la fel de prozaică precum toate ţările de sub soare de n-o poleia Walter Scott ? Sau Henric al V-lea ne-ar fi apărut atît de romantic şi delicat., dacă nu-1 zugrăvea Shakcspcare ?

— Uneoi'i am impresia că dispreţuiţi poezia.

— O dispreţuiesc dacă nu zugrăveşte adevărul. Dai' e greu să-ţi dai seama cînd cade în păcatul acesta. Pe un Tom Moore, de exemplu, îl simţi că e fals în tot ce a scris.

. — Mai puţin decît Byron, protestă Phineas cu patos.

— Ba mai mult decît el, amice. însă nu despre asta vom discuta noi acum. Spunc-mi mai bine, te-ai văzut cu domnul Monk de cînd ai sosit ?

— N-am întîlnit nici un invitat, afară de Rutier, cu care am călătorit.

— De ce tocmai cu el ? Doar nu 1-ăi fi găsit un tovarăş plăcut de drum...

— Nu din voia mea am călătorit împreună, ci întîm- plarea ne-a adus laolaltă, dar onorabilul Ratler mi-a lăsat impresia unui om înţelept, care nu merită a fi luat în derîdere.

— Stimate prieten, în politică nu ajungi nicăieri dacă te

ploconeşti înaintea Gamalielilor [1] mărunţi.

— De acord, însă care din Gamalielii de seamă şi-ar face de lucru cu un novice ca mine ?

— Atunci nu te agăţa de nici unul, ca să nu-ţi pui singur pecetea. Ştii că orice lucru pe lume poartă preţul pe care i l-a fixat proprietarul, exact cum bărbatul rămîne cu eticheta pe care şi-a lipit-o el însuşi. Aşa că, odată ce te afişezi cu un Ratler, se va spune că eşti un adept al său şi nimic mai mult. La fel şi dacă vei apare cu Gresham sau Palliser. Deşi a purtat eticheta acestora socotesc că-ţi aduce mai multă fală.

— Poate nici Telemac[I—II] nu a simţit atîta mîndrie şi admiraţie pentru Mentorul[III] ce-i îndruma paşii.

— Asta nu te pune în primejdie, pentru că altfel, te asigur că aş înceta să-ţi mai fiu călăuză, ca Minerva lui Telemac. Dar iată-i pe domnul Kennedy, pe lady Glencora şi pe onorabilul Gresham adunaţi la intrare.

Grăbind spre terasa de piatră, străjuită de un şir de coloane ionice, curînd se amestecară în pîlcul de musafiri ieşiţi de prin camere, după ce dregătorii isprăviseră cu corespondenţa, iar doamnele îşi făcuseră somnul.

Mai tîrziu, pe cînd se îmbrăca, Phineas cîntări cu atenţie poveţele date de Laura Standish, nu atît pentru însemnătatea lor, cît pentru faptul că veneau de la ea. Pentru prima dată îşi spusese Minerva, primind să-l oblăduiască pe legendarul flăcău Telemac, deşi, contrar întîmplărilor istorisite în Odiseea, discipolul Phineas se credea mai în vîrstă decît zeiţa Laura Standish. Minunat era ajutorul pe care i-l dăruia. însă Minerva lui o să-l îndrăgească după cum ar fi vrut ? Poate da, cine

---

I **Gămăliei — vestit membru în sinedriul iudaic.**

II* **Fiul lui Ulise şi al Penelopei.**

III **înfăţişarea sub care zeiţa Minerva 1 se arată tînărului Telemac, pornit în căutarea părintelui său, Ulise.**

ştie, în ciuda greşelilor strecurate între ei — ca de pildă rezerva scorţoasă cu care-şi vorbeau. Acest neajuns se putea totuşi remedia ; numai dacă holteiul de Kennedy nu se gîndea la însurătoare, lucru posibil la cei patruzeci şi trei de ani cîţi avea. Iar dacă-i trăsnise prin minte o idee ca asta, atunci cum de-o lăsase burlacul tomnatic să se întoarcă cu el, pe motivul ridicol că se duce la fermă, să vadă ce-i fac animalele ? Analizind mai departe întâmplările consumate, tînărul nostru decise că, oricare îi vor fi sorţii, va continua jocul pînă la capăt. Cu un singur retuş : să lase deoparte vorbirea protocolară gen Telemac şi Minerva. Cît despre sfatul pe cate-1 primise de a se întovărăşi cu unii ca Gresham şi Palliser, şi nu cu Ratler şi Laurence Fitzgibbon, va vedea în ce măsură putea să-l aplice, cu toate că în sinea lui nu conteneă să se mire cum de ajunseseră şi aceştia din urmă să-l accepte ca pe un egal.

„Este de necrezut tot ce mi se întâmplă, îşi repeta uluit. Cînd mă gîndesc la tata, la casa cea veche din Killaloe şi la viaţa comodă pe care am dus-o, nu pricep cum de-am ajuns să fiu invitat la Loughlinter“. Singura dezlegare a enigmei era eventuala iubire ce i-o purta lady Laura.

încăperile din castelul Loughlinter erau mai mari şi mai luxos mobilate decît la conacul din Saulsby, dar în ciuda spaţiului larg şi a splendorilor ce le împodobeau, atmosfera părea mai apăsătoare decît dincolo, poate şi din pricina invitaţilor. Oricum, Phineas resimţea lipsa graţioasei, drăguţei şi temerarei Violet Effingham, care cu siguranţă n-ar fi zburdat în voie pe aici. Vizita la Loughlinter era mai degrabă o întrunire semipolitică sau semioficială, astfel că oaspeţii nu trebuiau să se aştepte doar la distracţii. Acest lucru îl observase destui de clar şi, în consecinţă, adoptă cuvenita seriozitate în purtări şi pe chip. Aşa apăru în salonul cel mare, unde-i găsi adunaţi pe onorabilii Palliser, Kennedy, Gresham şi diferiţi alţi bărbaţi, laolaltă cu lady Glencora Palliser, lady Laura Standish şi doamna Bonteen. Grupul postai dinaintea somptuosului şemineu se despică parcă la apariţia sa, făcîndu-i loc să-l cuprindă — amănunt observat doar de noul venit, care prinsese de veste

şi cine stîrnise tot freamătul : lady Laura, fireşte.

■— Din cîţi ne aflăm strînşi aici, numai dumneata şi cu mine ştim exact ce se pune la cale, glăsuia lady Glencora adresîndu-se domnului Monk.

— Oo, dacă-i vorba să mă înstrăinez de atîţia prieteni, cel puţin am norocul să rămân alături de lady Glencora Palii ser, răspunse cel provocat.

-— Şi ce anume se coace, dacă îmi este îngăduit să vă întreb ? zise onorabilul Gresham, însoţindu-şi cuvintele cu acel zîmbet unic pentru care i se dusese vestea.

— Să se facă egalitate între bărbaţi şi femei. Acesta e miezul politicii noastre.

— Lady Glencora, mă faceţi să dau bir cu fugiţii, o struni domnul Monk.

— Recunosc, ne-am cam dat în vileag, se scuză ea smerită. De-aş fi fost şi eu în guvern, arătam mai multă măsură la vorbă. Omul de stat îşi impune anumite rezerve. Păstrează discreţia oficială.

— Cum, lady Glencora, optaţi pentru' egalitate ? o eheştionă soţia lui Bonteen, uimită.

— întocmai, stimată doamnă. Şi voi merge chiar mai departe, declarîndu-vă aici şi pe faţă că, dacă nu-mi urmaţi pilda, vă deziceţi ca liberali, nefăcînd din acest ideal temelia năzuinţelor dumneavoastră...

— Lady Glencora, o întrerupse cealaltă. îngăduiţi-mi să-mi exprim şi eu o părere.

— Nici prin minte nu-mi trece atîta vreme cît eşti împotriva mea şi a politicii în care cred. Oare nu vrei ca cei mai modeşti să ducă o viaţă tihnită ?

— Cum de nu, o asigură doamna Bonteen.

— N-ai vrea să-i vezi învăţînd, avînd ce le trebuie şi trăind fericiţi ?

— Se înţelege că da.

— Să le asiguri acelaşi trai pe care îl ai şi dumneata ?

— Chiar mai bun de se poate.

— Natural, fiindcă nici dumneata nu te mulţumeşti cu ce ai, ci tinzi mereu spre mai mult, spre cei mai înstăriţi decît dumneata — dacă există mai înstăriţi. Am dreptate sau nu ?

— Aveţi, dacă am priceput bine ce-aţi spus.

— Atunci ai recunoscut totul, şi eşti o apărătoare a egalităţii, întocmai ca domnul Monk şi ca mine.

Asta este formula pe care, cu timpul, şi-o vor însuşi toţi, fie că le convine ori ba. Nu-i aşa, domnule Kennedy ?

Tocmai atunci gongul anunţă cina, aşa că amfitrionul îi oferi braţul, pornind spre sufragerie cu vajnica republicană franceză. în drum, lady Glencora îi şopti la ureche :

— Aş vrea să mă înţelegeţi cum trebuie. Eu nu susţin că oamenii sînt egali, ci că ar trebui ca legiuitorii şi cîrmuitorii să mai reducă disproporţiile existente.

Kennedy primi explicaţia fără s-o onoreze cu un răspuns. Pentru el prea erau repezite şi înfierbîntate vederile arborate de lady Glencora.

La capătul unei săptămîni petrecută în Loughlinter, Phineas se apropiase de toate mărimile politice de acolo şi în deosebi de onorabilul Monk. Contrar sfaturilor primite de la nobila-i protectoare, hotărîse să nu se cramponeze de nimeni dacă prezenţa lui părea cît de cît nedorită, astfel că evită orice ploconire, ascultă cuviincios cînd pontifii euvîntau, arătîndu-se în orice împrejurare infinit mai smerit decît un Bonteen sau alţii, Nimic din toate acestea nu-i cerea silinţe deosebite, şi totuşi, roadele se arătară după numai cîteva zile, cînd, spre marea sa încîntare, distanţele se topiseră şi se simţea la îndemînă cu fiecare dintre celebrităţile invitate. Alături de onorabilul Palliser împuşcase un cerb, iar în drum către casă, ministrul finanţelor se oprise la poalele unui pisc, unde se consultase cu el cu privire la impozitul ce urma să-l perceapă asupra malţului importat din Irlanda. Cu domnul Gresham jucase partide de şah. aflînd cu aceste prilejuri părerile ilustrului partener în legătură cu procesul lui Jefferson Davis. Lordul Brentford renunţase, în fine, la acel „domnule“, dinaintea numelui, spunîndu-i Finn, pur şi simplu, iar într-una din zile îi demonstrase cu stăruinţă că irlandezii nu se pricep la creşterea oilor. Cu toţi purtase discuţii pe o’ temă sau alta, dar cu nici unul atît de interesante şi ample cum o făcuse cu domnul Monk. Acesta îi ţinuse îndelungi teorii pe diferite subiecte politice, vorbindu-i cu atîta răbdare şi însufleţire, incit

înainte de a se încheia săptămîna, cu dragă inimă s-ar fi denumit discipolul lui sau măcar adeptul preceptelor etalate. Şi, în fond, de ce nu l-ar fî urmat pe unul ca Monk la fel ca pe oricare dintre liberalii de frunte ? Doar se număra printre cei din guvern, deşi era mai evoluat în idei decît toţi la un loc.

— Să ştii că lady Glencora nu a fost prea departe de adevăr, îi spusese Monk după faimoasa ei peroraţie din salonul castelului. Poate nu trebuia să pronunţe cuvântul „egalitate“, care erează derută şi spaimă, aidoma săbiei lui Damocles, şi pe care l-a folosit fără a-i cunoaşte prea bine sensul. însă e de dorit ca orice persoană integră să pună umărul la ridicarea celor de jos, nu să se dezintereseze de ei.

Phineas se declarase de acord cu acest punct de vedere, ca şi cu altele, tot mai numeroase, descoperite la acest dregător.

Domnul Monk — un tip deşirat şi uscat, numai piele şi os — se dăruise trup şi suflet politicii, primind ca răsplată renumele pe care şi-l dobîndise şi titlul de deputat. Fraţii săi — trei sau patru la număr — se apucaseră de negustorie, făcîndu-şi o situaţie, pe cînd el propăşise doar în politică, de unde ieşise vorba că, din punct de vedere bănesc, atîma întru totul de ajutorul fraţilor. în Parlament ajunsese cu două decenii în urmă, şi era cunoscut nu numai ca radical, ci şi democrat. La zece ani după alegerea sa, începuse să se impună în faţa dirîguitorîlor de atunci, deşi nici unul din ei nu visase că Joshua Monk va intra la un moment dat în stipendiul Coroanei. Bătăios şi necruţător, se făcuse mereu auzit, criticînd violent cînd un ministru, cînd altul, de parcă toţi meritau biciul ocărilor sale, şi pledînd totdeauna în favoarea unor reforme politice care se băteau cap în cap cu normele de guvernămînt aplicate la ceasul acela în Anglia.

Un ghimpe nesuferit în coasta cîrmuitorilor, ajunsese totuşi în Cabinetul de acum. Asta însemna că Monk se dăduse pe brazdă, spuneau între ei gentilomii pe care-i speriase pe vremuri. Dar uitaseră oare că puţinii cai ce nu se lasă în buiestru se dovedesc de neîntrecut odată ce prind zăbala ?

Phineas, care nu scăpa nimic din vedere, observă, de exemplu, că onorabilul Palliser nu se

dusese la vînătoare cu Ratler, iar Gresham nu juca şah cu Bonteen cel gura-:

Iiv şi înfipt, de care toţi se fereau, încit se întreba la ce mai fusese poftit şi cum de căpătase o slujbă aşa de înaltă ? Cîndva, amicul Fitzgibbon încercase să-l dumirească în această privinţă :

— Un om care votează pe muche, aşa cum zic eu ; care vorbeşte puţin şi numai ce i se spune, pentru că el nu are păreri, intră în pîine, băiete. Şi de mai are o nevastă drăguţă, pe care s-o vînture pe sub nasul mărimilor, capătă cozonac.

Acesta era caracterul lui Bonteen, după descrierea lui Fitzgibbon, şi nu o dată, privindu-l, Phineas îşi amintise cuvintele amicului irlandez.

în schimb domnul Ratler părea un om de toată isprava, ştiindu-şi pe de rost meseria şi practicînd-o cu multe roade; şi totuşi, lucru ciudat pentru Phineas, aici, la Loughlinter, parcă nu i se dădea cuvenita cinstire.

„De ar fi să ajung vreodată aşa sus, aş zice că sînt răsfăţatul norocului îşi spunea el. Dar cum se face că nu prea e luat în seamă ? Se vede că rangul său nu contează ci, ca să fii onorat, trebuie să te caţări pe culmi".

— Cred că am procedat înţelept acceptînd funcţia pe care o deţin, îl auzise pe Monk într-una din zile. Şedeau amîndoi pe o stîncă, nu departe de podeţele peste Linter, şi politicianul înclina către solilocvii. Cînd cineva respinge o slujbă care nu-i contrazice vederile, e ca şi cum le-ar trăda, urmă domnul Monk. De ce n-ar păşi pe calea ce-i stă deschisă, dacă îl duce tocmai spre împlinirea năzuinţelor de o viaţă ? După ce s-a războit cu miniştri, încercînd să-i atragă de partea propriilor convingeri, e absurd să refuze a fi el însuşi ministru cînd aceste convingeri sînt ori vor fi însuşite de cei de la cîrma ţării ? Mă înţelegi, tinere ? îl întrebase pe Phineas.

— Cum de nu ; foarte limpede. Refuzul dumneavoastră ar fi însemnat o dezicere cruntă.

— Nu zic, există şi cazuri cînd povara răspunderii întrece buna credinţă. Este un motiv serios pentru a declina orice demnitate, şi chiar eu, recunosc, era cît pe aci să-l adopt. Dar cînd l-am trecut prin filtrul conştiinţei, s-a dovedit a fi fals. Aşa că, iată-mă, sînt ministru, însă ascultă oe-ţi

spun : ca să te delecteze politica, trebuie să faci parte din opoziţie, Gîndeşte-te că atunci eşti liber şi i'estul sînt robi ; tu eşti focul mistuitor, pe cînd ei, lutul ce arde ; tu te afli în mişcare, iar ceilalţi stau ţepeni ! însăşi erorile permise opoziţiei au un farmec pe care nu-1 egalează nici patronatul, nici prestigiul titlului de ministru. Le vei încerca pe amîndouă, şi o să-mi dai dreptate. N-am cunoscut desfătare mai mare ca aceea de a lua cuvîntul în Cameră, cînd banca independenţilor era ticsită pînă la ultimul loc. Cum nu aveam de ce să mă tem, vorbeam fără preget, atîta vreme cît nu trădam interesele celor care mă trimiseseră în Parlament. Dar aceste plăceri s-au sfîrşit pentru mine. Mi-au pus hamul care mă ustură şi mă ţine în chingă. Totuşi, îmi dau ovăz bun şi un fîn de-a dreptul excepţional.

CAPITOLUL XV

CĂLUŢUL LUI DONALD BSAN

PHINEAS ERA ÎNCÎNTAT să audă că va gusta şi din savoarea opoziţiei şi din onorurile funcţiei de ministru, iar pe deasupra îl măgulea faptul că o personalitate ca Monk îl prefăcuse în receptorul confidenţelor sale. Din cîte auzise la oaspeţi, vizita la Loughlinter avea să dureze zece zile, după care cei mai mulţi vor pleca. Pe amfitrion îl văzuse foarte puţin, însă cu lady Laura se întîlnise adesea, şi se simţea în al nouălea cer. într-o zi, primi un răvaş din partea lordului Chiltern. Conţinea doar un singur rînd — destul ca să-i răscolească o veche rană, deoarece-i amintea de un proiect pe care nu avea cum să-l ducă la înfăptuire.

„Dragă Finn,

Vii cu mine în Franţa ?

al dumitale CU

Atît îi scrisese răsfăţatul amic şi trebuia să-i răspundă. Dar cum îşi va motiva refuzul ? După

amarnice cumpă- neli, ajunse la hotărîrea s-o caute pe lady Laura şi să-i mărturisească adevărul. Nu-1 putea însoţi pe junele Chil- tern pentru că nu avea banii trebuincioşi. Aşa îi va spune, oricît de greu îi venea. Şi cu gîndul acesta, se duse la ea.

— E de la fratele dumneavoastră, o anunţă întinzîn- du-i biletul.

— Spune-i Oswald şi pace ! exclamă după ce îl citi. Să nu te mire că ţi-a scris doar atît. Cu mine face la fel. îmi trimite trei depeşe într-un an, şi toate arată ca asta. Ai să pleci-cu el, sper...

•— Să vedeţi... cred că nu.

— Vai, mi-ar părea teribil de rău !

— Aş vrea să vă spun şi motivul... cu toate că nu ştiu dacă fac bine...

— Ce-aş putea să-ţi răspund ? Procedează cum crezi, însă dacă nu e la mijloc un secret între dumneata şi onorabilul Monk, care se cere păstrat, nu văd pentru ce l-ai ascunde.

— Ei bine, atunci aflaţi că n-am bani. Nu am cu ce să-mi plătesc o călătorie în Franţa. E o recunoaştere crudă, care-mi zdruncină întreaga fiinţă, deşi poate n-ar trebui s-o iau aşa tragic.

— Şi eu zic la fel. în ce priveşte mărturisirea, îi preţuiesc sinceritatea şi în virtutea ei te consider şi mai apropiat ca prieten. Totuşi regret pentru Oswald, fiindcă e foarte greu să găsească o companie pe plac şi care să ne convină... mai precis mie... înţelegi ce vreau să spun, nu-i aşa ?

— Dorinţa dumneavoastră de a-1 însoţi mă onorează nespus şi aş fi fost fericit să v-o pot împlini. Dar nevolnic cum sînt, nu-mi rămîne decît să iau drumul oraşului Killaloe, spre a-mi reface slabele mele resurse. Să nu credeţi că exagerez, lady Laura, declarîndu-vă că sînt foarte sărac, neînchipuit de sărac.

Adînca tristeţe ce răzbătea în glasul lui Phineas o făcu să se întrebe o clipă dacă nu păcătuise cumva îndemnîn- du-1 spre cariera parlamentară. însă chiar de greşise, era prea tîrziu să mai scormonească lucrurile, pentru că tot nu le putea îndrepta.

— Trebuie să capeţi cît mai de grabă o slujbă şi

să renunţi la năstruşniciile opoziţiei atît de mult îndrăgite de onorabilul Monk, îl sfătui zîmbindu-i cu duioşie. în definitiv, a te naşte bogat este un accident, şi nu înseamnă că omul fără avere nu are satisfacţii în viaţă. Oare nu te încîntă frumuseţile de aici în aceeaşi măsură ca şi pe stăpînul lor ?

— Da, însă n-am să le privesc multă vreme.

— Atunci îţi mai dau un exemplu, iată, eu şi lady Glencora. Dînsa e măritată şi grozav de înstărită, dar îţi închipui cumva că în societate sînt mai prejos decît ea ? Nicidecum ; deşi, dac-am fi cîntărite în valori, talerul ei atîrnă cît nici nu te duce mintea, pe eînd într-al meu vei găsi doar ce îmi pune papa. Şi te rog să mă crezi că o bacnotă de zece lire m-ar face să mă consider bogată în clipa de faţă.

Era pentru prima oară cînd îi vorbea despre stărea-i materială care, după spusele ei, nu părea deloc roză ; şi totuşi, auzise pe undeva că în afară de daniile părintelui, stăpînea o avere obţinută ca moştenire. Sau poate era numai o părere a lui, lipsită de orice temei ? ! Oricum, confidenţa il întristase, şi ultima zi a şederii în Loughlin- ter îl găsi toropit de gînduri şi aproape nefericit. Cu cît se văzuse mai des cu adorata lui protectoare, cu atît îl încolţise teama că nu va putea să-i devină soţie. Nu fiindcă perioada din urmă ar fi ridicat vreo stavilă între ei, din contră, îi unise dincolo de aşteptări, înlesnindu-le întîl- niri repetate, convorbiri îndelungi şi o cunoaştere mai temeinică. N-o curtase, e drept, fiindcă aşa ceva nu cadra cu o femeie ca Laura Standish. Dar stadiul la care ajunseseră îi îngăduia să-i declare făţiş c-o iubeşte şi s-o ceară în căsătorie. Rămînea doar să prindă momentul prielnic, cînd se afla singură. Şi asta chiar astăzi, cînd sorocise să-şi încerce norocul, indiferent de urmări. Se putea foarte bine ca odată ce-şi va descătuşa inima, Laura să se supere şi să nu-i mai vorbească, punînd astfel capăt îndrăzneţelor sale speranţe şi a minutelor de încîntare oferite cu atîta mărinimie. Cutezanţa lui era mare, îşi dădea perfect seama, dar nimic nu putea să-l abată de la hotărîrea de a-şi da iubirea pe faţă.

Spre ghinionul său, tocmai în ziua aceea se organizase o vânătoare de potîrnichi scoţiene şi, cum totul se aranjase din bună vreme, nu prea vedea o portiţă de eschivare. Doar fusese trecut pe listă, ca toţi vânătorii, iar pe

deasupra se crease şi un soi de competiţie, între el şi îngîmfatul de Bonteen, urmînd să se vadă care din doi îşi va umple tolba pînă la orele prînzului. De nu se iveau aceste blestemate oprelişti, întâlnirea cu lady Laura ar fi fost ca şi sigură, deoarece apucase să-i smulgă promisiunea unei promenade de adio. Stabiliseră şi traseul : de-a lungul rîului Linter, şi pe urmă în jos, către lac, însă nu pe potecile străbătute cu Kennedy, ci în altă direcţie.

în zorii zilei, cînd se strînseră în faţa castelului, de unde se încărcau în şaretele ce-i transportau către mlaştini, o văzu şi pe Laura, ieşind să-l petreacă pe lordul Brentford, şi atunci îi mai aminti încă o dată de proiectata plimbare, rugînd-o să-şi ţină făgăduinţa.

— Cu dragă inimă, îi răspunse, dar ai să alergi toată ziua după vînat.

— Voi face cumva să mă întorc la vreme ; numai de n-ar fi prea cald, să nu vă puteţi plimba cu mine. Gîndi- ţi-vă că nu vă mai văd decît tocmai la anul...

— Atunci fii sigur că merg, dacă, bineînţeles, am cu cine... Fiindcă, zău, nu prea văd cum te-ai rupe de grup, renunţînd la mijlocul de transport şi venind atîta cale pe jos.

— Mă descurc eu, o încredinţă Phineas, hotărît mai
curînd să străbată cele cîteva mile în plus decît să piardă un prilej de care-i atîrna însăşi viaţa. Sper că nu va fi prea tîrziu dacă vin să vă iau la cinci. [v]

— Va fi chiar devreme, îl linişti ea.

Cu acestea se despărţiră, vînătorii pornind către zona muntoasă, unde Phineas doborî cele mai multe păsări, învingîndu-şi rivalul. însă cum diferenţa nu fusese prea mare, Bonteen nu se arăta împăcat, şi, îndată ce isprăviră gustarea, veni cu altă idee.

— Să zicem că m-ai bătut, dar hai să ne măsurăm forţele în continuare şi care învinge pînă la ora plecării cîştigă o bacnotă de zece lire.

Dacă se luase la întrecere cu fanfaronul de Bonteen, o făcuse la stăruinţele acestuia şi ca să-şi dovedească priceperea, necum pentru bani. Ca după ce-i demonstrase ce ştie, Bonteen să aibă neobrăzarea de a-i zvîrli propunerea rămăşagului.

— Eu nu vînez pc bani. îi răspunse pe un ton

ofensat.

— Doar nu te-oi fi supărat ? căută celălalt să o dreagă. La concursuri e lucru obişnuit să închei rămăşaguri.

— O fi, dar eu nu accept. Mai întîi, fiindcă-mi displace ideea ; apoi pentru că s-ar putea foarte bine să pierd, şi nu am lire de azvîrlit.

— Nu pot să sufăr prinsorile. îi declară Kcnnedy mai pe urmă, şi m-a enervat ideea lui Bonteen. Dar ştiam că n-ai s-o primeşti.

— S-ar zice că fac excepţie de la regula generală, deoarece, după cît mi se pare, se practică mult rămăşagurile.

— Aşa e, şi încă fără nici un discernămînt. Cînd eşti într-o societate, se cade să ştii cine se pretează şi cine nu la pariuri. S-ar putea să greşesc, să fiu prea puritan în concepţii, dar mi se pare absurd ca oamenii să se asmuţă între ei în chip de distracţie. Dacă pe mine mă zădărăşte vreunul, pretinzînd că vînează mai bine, îi răspund că rîndaşul meu îl întrece. Şi cu asta l-am lecuit.

— Cu toate acestea e bine să-ţi arăţi superioritatea, opină Phineas.

— Găseşti ? Eu unul mă îndoiesc, se arătă celălalt sceptic. Prea rare sînt cazurile cînd un as în pescuitul somonilor, spre exemplu, se dovedeşte a fi bun şi la altele. Şi-acuma spune-mi, ai de gînd să continui întrecerea ?

— Nu. Mă înapoiez la Loughlinter,

— De unul singur ?

•— Exact.

— Nu vei reuşi. Ai peste nouă mile de drum.

Phineas nu-i răspunse pe dată, ci se uită mai întîi
la ceasornic. Era două. Văzduhul frigea în amiaza de august, iar pînă în poiana conacului avea de bătut o cale de aproximativ şapte mile numai în arşiţa soarelui.

— Ştiu că e greu, zise cu întîrziere, însă trebuie să ajung la castel. Mi-am dat întîlnire cu lady Laura Stan- dish, şi fiindcă e ultima zi cînd pot s-o mai văd, n-am de gînd să lipsesc.

— O întîlnire cu lady Laura ! se miră moşierul. Pentru ce nu m-ai prevenit din vreme să-ţi procur un ponei ? Acum haide la Donald Bean care ştiu că are un căluţ. Nu e cu mult mai voinic dccît un cîine, dar te va duce pînă în Loughlinter.

— Pot să merg foarte bine pe jos, protestă Phineas.

— Nu zic ba, însă gîndeşte-te în ce hal ai sosi ! Aşa că urmează-mă.

— Zău, nu vreau să vă răpesc celorlalţi.

— Atunci îngăduie-mi să te răpesc eu.

Şi, fără a mai spori vorba, Kennedy o porni de vale, către coliba lui Donald Bean, la care ajunseră în mai puţin de un ceas, astfel că înainte de ora trei, Phineas se urcă pe o mîrţoagă zbîrlită — în adevăr nu cu mult mai legată decît un ogar — însă vioaie la coborîş. Ideea lui Kennedy a fost salvatoare, îşi zise pe drum, deşi poate nu s-ar fi cuvenit s-o primească, dacă năzuia şi el după Laura.

Oricum, la orele cinci, se afla sub porticul din faţa conacului, unde o găsi pe lady Laura aşteptîndu-1, sau, mă rog, gata să-i iasă în întîmpinare. Era cu pălăria pe cap, mănuşile puse, un şal aruncat peste umeri şi umbrela în mină — tînără şi frumoasă cum n-o mai văzuse, şi parcă anume răsărită în preajmă spre a-i primi înflăcă-ratele jurăminte de dragoste. Dar pînă să le dea glas, îl străfulgeră gîndul că înaintea lui nu şedea o tînără oarecare, ci o fiică de lord, coborîtoare dintr-o veche seminţie de lorzi şi baroni, pe cînd el era doar feciorul unui simplu medic de provincie, din Irlanda. Şi atunci mai avea dreptul s-o ceară în căsătorie ? Cu cît mai puţin sau mai mult decît celălalt pretendent, Kennedy ? Din cîte auzise, tatăl acestuia poposise în Glasgow cu numai o jumătate coroană drept capital şi bunicul lui păscuse vitele, în Scoţia, în timp ce bunicul său avusese o sfoară de moşioară pe aproape de Enniştimon, în ţinutul Clare, iar un văr de-al lui, strămutat de pe glia străbună, îşi cumpărase aceeaşi întindere de pămînt în Finn Grove, unde şi astăzi era bine văzut ca mic proprietar. Dar asta nu era totul, întrucît, la obîrşie, în- treaga-i familie părea că se trage din vechi voievozi irlandezi de prin părţile acelea. Ca

atare, nobleţea rangului social nu-1 oprea să aspire la o tînără ca lady Laura, cu atît mai vîrtos cu cît Kennedy se credea vrednic de a-i deveni soţ. Cît despre starea materială, doar ea îi spusese deunăzi cît era de lipsită de mijloace, aşa că nici în această privinţă nu se putea socoti mai prejos. Şi unul şi altui porneau de la sărăcie, însă prin munca lui o vor birui negreşit, iar dacă ea se temea s-o înfrunte, nu avea decât să i-o spună.

Astfel se chibzuia în pragul marii mărturisiri, adu- eîndu-şi în sprijin tot soiul de argumente deşi, cinstit judecind, era conştient că greşeşte, după cum va vedea şi stimabilul cititor. Dacă iubita i-ar fi împărtăşit simţămintele, cuminte ar fi fost să mai aştepte o vreme, pînă ce spada-i politică îi netezea calea, asigurîndu-i o slujbă şi implicit traiul de toate zilele. Însă această tergiversare nu putea fi pe placul Laurei Standish, care de bună seamă nu consimţea să rămînă nerostuită pînă cînd îl va vedea într-o pîine, ca ajutor de ministru sau chiar demnitar mai mărunt. Teribil se zvîrcolea în momentele acelea, întrevăzînd pe de o parte, nesăbuinţa încercării de acum, iar pe de alta repetindu-şi cu străşnicie că avea datoria s-o ducă pînă la capăt.

— Nu-mi închipuiam c-ai să vii, îl întîmpină lady Laura.

— Cum ? Doar v-am promis categoric, se apără el.

— Adevărat dai există şi lucruri pe care bărbatul se leagă să le împlinească şi totuşi nu izbuteşte. Spune-mi cum de-ai putut să ajungi la timp ?

— Folosindu-mă de căluţul pe care mi l-a pus domnul Kennedv la-ndemîna. *'■

— Va să zică i-ai spus despre înţelegerea noastră..?

— Fireşte că da, şi cînd m-a văzut aşa hotărît să n-o pierd, a avut bunătatea să coboare cu mine, spre a-1 convinge pe Donald să-mi împrumute căluţul — un gest care m-a cucerit, recunosc.

— Mă bucur atît de mult s-o aud ! Dealtfel ştiam că te va cîştiga într-o zi... dacă, bineînţeles, nu te îndărătniceai să-i porţi duşmănie.

Porniră de-a lungul rîului Linter, trecînd peste un şir de podeţe şi ajungînd, în cele din urmă, pe o

sprinceană de deal, de unde priveliştea se desfăşura largă, neîngrădită de stînci şi păduri. Aici îşi visase el să adaste cu lady Laura : ce colţ mai dumnezeii pentru destăinuirea ce avea să-i facă ? ! Dar, precum şi-o dorise, o va ruga mai întîi să se aşeze, ca să-i asculte în tihnă taina inimii.

Mergînd în pas cu iubita, fremătînd de emoţii, arăta ca un Făt-Frumos în veşmîntul de vînătoare. îl prindeau de minune jiletca de catifea, pantalonii bufanţi şi închişi la culoare, bereta scoţiană, garnisită cu pene de potîr- niche. Un prinţ mândru şi chipeş, ar fi spus oricine pri- vindu-l. Şi pe bună dreptate ; căci în el strălucea rasa voievozilor Finn. Deşi în viaţa reală îi lipseau titlurile pompoase, distincţia pe care o moştenise l-ar fi îndreptăţit să le poarte pe toate — pînă şi pe acela de rege. Şi' totuşi, cît părea de străin de însuşirile lui fizice ; cu ce eleganţă le trecea sub tăcere ! Sau o făcea dintr-o sfîntă inconştienţă, deoarece altfel poate ar fi pus mai mult preţ pe înfăţişare, scontînd să-l ajute în străduinţa de a o cuceri pe Laura Standish.

— După atîta urcuş, nu aţi vrea să vă odihniţi un moment ? începu el cu gîndul la planul ce şi-l urzise.

Cea de alături se întoarse şi o secundă rămase încremenită, într-atît o izbi frumuseţea lui. „Parcă e zeu şi nu om“, îşi spuse în sine.

— Aşezaţi-vă o clipă, o rugă în continuare. Ţin să vă fac o mărturisire aici şi acum.

— Bine, am s-o ascult. Dar fiindcă şi eu am să-ţi comunic ceva, mai rămîn puţin în picioare. Ieri m-a cerut domnul Kennedy de soţie, şi am acceptat.

— Va să zică iţi-am trezit prea tîrziu, izbucni Phineas şi, înfundîndu-şi mîinile în buzunarele hainei, se răsuci pe călcîie, pornind pe o potecă piezişă.

îi era ciudă pe el că se trădase prin cele cîteva vorbe. La ce se dăduse în vileag cînd partida era pierdută ? Ca să-l ia în derîdere ? De ce nu avusese tăria să-şi păstreze în continuare secretul, să se stăpînească în clipa cea grea ? Sau acum, cel puţin, după ce se înjosise, pentru ce nu se domina, purtîndu-se ca un om cumpătat, şi nu rătăcind în deşarta iluzie că ar putea s-o părăsească, să n-o mai vadă înaintea sa ? Cît de naiv fusese amăgin- du-se cu ideea că lady.Laura s-ar sinchisi de unul ca el! Ce nesăbuinţă să creadă că sărăcia lui ar putea ţine piept bogăţiilor din Loughlinter ! Firește, le preferase pe acestea ; dar atunci pentru ce-1 mai

încurajase cu purtarea ei grijulie şi afectuoasă ? Ce n-ar fi dat să se afle cît mai departe de acest loc blestemat, in biroul mizer, spre care-1 minase dascălul său, ori acasă, în Killaloe. ţi- nînd-o de mină pe mititica şi drăgălaşa tînără irlandeză !

în vălmăşagul de gîncîuri, auzi o voce domoală che- mîndu-1 de aproape. Se întoarse şi se trezi faţă în faţă cu lady Laura. Pesemne fugise să-l prindă, ajungîndu-1 din urmă în scurtul răstimp de cînd se oprise din mers.

— Domnule Finn, repetă ea şoptit.

— Mă rog... ce poftiţi ? zise zîmbindu-i silnic.

— Nu-mi faci nici o urare ? Nu mă feliciţi pentru ce-ai auzit ? De nu te-aş fi preţuit ca prieten, nu mă grăbeam să-ţi împărtăşesc marea veste. Numai dumneata ai aflat pe ce cale-mi apucă destinul; dumneata şi papa.

— Desigur că vă urez să fiţi fericiţă. Cum aş putea să n-o fac ? Poate de aceea mi-a împrumutat şi căluţul...

— Fii bun şi şterge-ţi totul din minte.

— Ce să şterg ?

— Oo, nimic ; ce ai putea da uitării, cînd nu s-a rostit nimic de care să ne căim ? Deci urează-mi noroc şi între noi va fi pace, întocmai ca înainte.

— Noroc vă urez, şi încă din toată inima, dar cu vorbe nu încheiem pace. Fiindcă venisem aici să vă cer în căsătorie...

— Nu, nu spune asta, te rog.

— Dar am spus-o şi o repet. Eu. cel sărac, fără o para chioară, şi netot ca nimeni altul pe lume, am avut îndrăzneala să vă iubesc, lady Laura Standish, şi v-am tîrît pîn-aici, spre a vă cere să împărţiţi sărăcia cu mine. Şi ce loc mi-am ales pentru sfînta mea spovedanie ? Chiar moşia pe care-o veţi stăpîni. Nu merit să mă priviţi ca pe un fudul fără minte ? Un nătîng care-şi vede speranţele năruite şi nu-şi mai vine în fire ?

— Doresc să te pot privi ca pe cel mai apropiat prieten — al meu şi al viitorului meu soţ, îi răspunse întin- zîndu-i o mină.

— Oare aş fi avut altă soartă de-aş fi deschis gura cu şase, şapte zile în urmă ?

— Cum să-ţi răspund la asemenea întrebare ? Tăcînd ? Nu. Ci vorbindu-ţi deschis. Aşa că ascultă-mă, domnule Finn. N-a trecut nici o săptămînă de cînd am recunoscut amîncloi că trăim doar din ce ne pică de la părinţi. Pentru dumneata nu e nici o nenorocire, te vei descurca bine, îţi garantez, deşi pe moment nu te poţi însura cu o femeie fără mijloace. însă cu mine lucrurile se prezentau altfel. Aidoma multor fete, trebuia neapărat să aleg între a rămîne acasă ori a găsi un bărbat suficient de înstărit ca să-şi întreţină soţia. Ei bine, norocul a vrut să mi-1 scoată în cale pe cel mai bun dintre pretendenţii posibili, care mi-a cerut să împart cu el tot ce are. Şi atunci nu era înţelept să primesc ?

— Iar naivul de mine se credea preferatul Laurei Standish ! rosti înciudat, şi fiindcă cealaltă nu scoase un cuvînt, se tîngui mai departe. Doamne, cît de neghiob am fost, închipuindu-mi că sînt iubit. Da, am fost un nătîng, şi trebuie să vă spun cît m-am legănat în această dulce credinţă. Ce-mi ziceam ca un tont ? Uite-o, ţine la mine şi cu vremea am să-i cîştig inima pe de-a-ntregul. întocmai ca un ţînc care speră să capete luna, aşa e ?

— Şi ce te face să crezi că nu mi-ai fi cîştigat-o ? îi spuse punîndu-i mâna pe braţ.

— Cum să iubiţi pe unul ca mine ? Să renunţaţi la Loughlinter...

— Opreşte-te, domnule Finn. Nu-mi arunca vorbe grele pe care nu le merit şi ar produce o ruptură între noi. L-am acceptat de soţ pe stăpînul domeniilor Loughlinter socotind că numai în felul acesta îmi pot împlini în societate datoria ce mi-a fost hărăzită de Dumnezeu. Pe domnul Kennedy l-am respectat totdeauna şi, cu timpul, am să-l iubesc. Cît despre dumneata, de-aş avea încrederea să ţi-o spun răspicat...

— Vă rog s-o aveţi ca în nimeni altul pe lume...

— Ei bine, şi pe dumneata te-am stimat, te-am preţuit ca prieten, iar în cele din urmă te-aş fi iubit cu adevărat dacă împrejurările nu-mi demonstrau cu tărie că săvîr- şesc o nesocotinţă.

— Oo, lady Laura ! se cutremură tînărul de

alături.

— Mai ascultă-mă o clipă, dar te rog, ţine minte, că ce ai să auzi, nu trebuie să repeţi nimănui. Este o taină pe care o ştiu doar trei oameni : papa, fratele meu şi domnul Kennedy. Oswald avea datorii, eram îngrijorată, şi am decis să i le plătesc. I-am dat banii în primăvară, fără gînd să-i mai văd înapoi. Dragostea lui valorează mai mult decît o sumă de bani şi poate chiar decît alte lucruri în viaţă. Cînd m-am lipsit de banii mei, am fost perfect conştientă că odată cu gestul pe care îl făceam îmi pierdeam libertatea de a mă căsători după cum aş fi vrut. Acum înţelegi în ce situaţie mă aflu ? E limpede, domnule Finn ?

— Mai mult decît limpede ! Şi-mi cer iertare pentru, tot oe v-am spus. Sînteţi supărată pe mine ?

— Nu. Dar te rog să păstrezi cu stricteţe secretul pe care ţi l-am încredinţat. îmi promiţi ?

— Cum de nu. N-am să suflu nimănui o vorbă.

— Şi acum îmi doreşti să am o viaţă plăcută ?

— V-am făcut urările cuvenite, şi sînt gata să le repet. Vă doresc să aveţi parte de toată fericirea pe care o poate oferi viaţa ! Iertaţi-mă dacă nu mi-arăt bucuria, însă nu mi-o puteţi pretinde o bucată de vreme. Dealtminteri nici dumneavoastră nici alţii n-or să-mi observe durerea, fiindcă mi-o voi ascunde departe, în Irlanda. Pe cînd urmează căsătoria ?

— încă nu s-a decis, însă cred că nu va fi prea curînd cu atîtea încurcături şi aranjamente ce se cer rînduite. S-ar putea să fie la primăvară... dacă nu chiar la vară. Oricum, am să fac după cum mă vor sfătui cei mai înţelepţi decît mine.

între timp, Phineas se aşezase pe piatra spre care o îmbiase pe Laura mai adineaori şi de acolo privea către lac. Se uita covîrşit de senzaţia că, de la popasul făcut pe această colină, în el se ivise o prefacere pe cît de neprevăzută pe atît de binefăcătoare. Potrivit aşteptărilor, tentativa lui se putea încheia numai în două chipuri : ori aducîndu-i fericirea iubirii împărtăşite — de care, ce-i drept, nu-şi legase prea mari speranţe — sau deznădejdea şi umilinţa unui refuz dispreţuitor, prin care

prietena l-ar fi izgonit pentru totdeauna din preajmă.

La posibilităţile acestea reflecta la venire şi, într-un fel, era pregătit să le întîmpine, ca acum, după consumarea dramaticei confruntări, să se afle într-o ipostază cu totul nebănuită. Iubita nu-1 alungase, nici nu-1 primise cu braţele deschise, ci îl dezarmase eu tristele-i confidenţe. L-ar fi iubit — şi chiar începuse să-l îndrăgească — dar ştiindu-1 sărac, şi-a înăbuşit sentimentele. Nu putea să ia de bărbat un tînăr fără leţcaie, cînd şi ea era nevoiaşă. Ca atare, de vină fusese doar sărăcia, şi absurd ar fi fost să se certe ori să-i facă reproşuri. Răzvrătirea cedase locul iertării şi legămîntului său de a-i rămîne prieten. Se simţea incapabil să condamne această făptură şi s-o abandoneze, în deosebi astăzi, cînd o iubea mai mult ca oricând ! Şi totuşi. între dragostea lui năvalnică şi posacul de Kennedy îl alesese pe acesta din urmă ! Doamne, de ce nu-şi frînsese grumajii căluţul pe care venise ?

• — Acum putem coborî ? o auzi întrebînd'u-1.

— De ce nu ?

— Mai vrei să lungim plimbarea apucînd-o pe îngă lac ?

— Mi-e perfect egal, dar poate vreţi să sosiţi mai repede la conac, pentru a-1 primi pe „dînsul“, la întoarcerea de la vînătoare.

— Nu pentru asta aş dori să ajung, fiindcă nu îmi pretinde asemenea atenţii minore. însă prea am întîrziat pe aici, şi de aceea prefer să ne întoarcem pe un drum cît mai scurt. Eşti de acord să-i comunic domnului Kennedy că te-am înştiinţat de căsătoria noastră ?

— Faceţi cum credeţi, răspunse morocănos.

— Ce e tonul acesta ? îl întrebă mustrătoare. Ţi-am iertat duritatea pe care mi-ai arătat-o şi credeam că ţii să-ţi răscumperi greşeala prin rîvna urărilor ce le vei adresa domnului Kennedy, Faţă de el nu ai voie să încâlci politeţea.

— De m-am purtat urît, îmi cer iertare pe loc.

— Mie nu ai de ce să-mi ceri scuze. Ca vechi prieteni, ne mai luăm libertatea să vorbim şi fără

ceremonie. însă cu domnul Kennedy ai datoria să te porţi impecabil. Cîndeşbe-te la gestul său cu căluţul...

Spre conac merseră mai mult in tăcere, şi numai în apropierea peluzei, când încă se aflau la adăpostul stîn- cilor şi al tufişurilor, Phineas îşi conteni mersul, pentru a rosti un cuvînt de adio,

-— Aş vrea să-mi iau rămas bun, îi zise, postîndu-i-se în fată. Mîine, eînd vă treziţi, nu voi mai fi pe aici.

—- Cu bine şi cerul să-ţi poarte de grijă !

— V-aş ruga să-mi daţi mîna. Şi lady Laura i-o întinse. Oare ştiţi ce înseamnă să-ţi fie cineva tare drag ?

— Sper că da.

— Dar nu să fii şi îndrăgostit peste cap ! Asta în nici un caz. Şi să-i duci dorul făpturii iubite ! Este o suferinţă amarnică, pe care nu cred că aţi gustat-o, şi mă în- fior la gîndul că voi trece prin ea.

— Puţin efort, şi sînt convinsă c-o vei învinge. Eşti destul de robust să înfrunţi o încercare măruntă ca asta.

— Nu e deloc măruntă şi mă va apăsa crunt, dar voi lupta ca să nu mă răpună. Vă iubesc cu înfrigurare ! Iar acum, fiindcă ne despărţim, daţ.i-mi un singur sărut pe care să-l închid în sipetul inimii de unde să-l scot la răstimpuri, ca unică mîngîiere !

Lady Laura se opuse, murmurînd felurite împotriviri, dar în ciuda acestora, tînărul ii fură sărutul cerut, după care îşi urmară calea fără să-şi mai vorbească pînă ajunseră la castel.

A doua zi dimineaţă, Phineas luă mica gustare alături de alţi şase sau şapte bărbaţi, după care purcese la drum. De faţă nu era nici o doamnă, ci numai amfitrionul, înaintea intrării se afla o trăsură încăpătoare, trasă de patru roibi, care avea să-i transporte pe oaspeţi şi bagajele la gară. Pregătirile de plecare stîrniseră îmbulzeală şi zarvă, dar acestea nu-1 împiedicară pe Ken- nedy să-l ia pe junele invitat de o parte, spre a-şi lua rămas bun.

— Mi-a spus Laura că aţi aflat de apropiata mea fericire, începu el.

—• Da, şi vă felicit călduros ; zise Phineas strîngîndu-i mîna întinsă. Sînteţi un om cu noroc.

— Aşa mă consider şi eu. Laura este soţia pe care o visam. Femeie ca ea nu găseştila tot pasul. Şi acum, domnule Finii, vreau să vă spundin partea ei şi a mea că Loughlinter nu va fi niciodatăprea plin, ca să nu găsiţi găzduire, şi nici prea gol, ca să vă primim doar de plictiseală. Ci veţi fi bine venit oricînd veţi dori să poftiţi.

Oare cît ştia acest Kennedy din tot ce se petrecuse între el şi Laura Standish în plimbarea de ieri ? se întreba Phineas mergînd către gară. Probabil foarte puţin sau nimic, conchise după ce cîntări cu atenţie amabilităţile pe care i le adresase la despărţire.

CAPITOLUL XVI

PHINEAS FINN SE ÎNTOARCE ÎN KILLALOE

INTIIA SESIUNE PARLAMENTARĂ — tumultuoasă şi plină de aventuri — se încheiase pentru tînărul nostru erou, care urma să mai petreacă o noapte în Londra înaintea plecării spre tîrgul natal. Cu toate împotrivirile soţului ei, doamna Bunce îi dădu găzduire, însă la revederea gazdei şi a umilelor cămăruţe, ne temem că Phineas a tresărit cu adîncă nemulţumire, socotindu-le mai prejos de poziţia şi de gustul lui de acum. Se înapoiase mîhnit de moarte şi bîntuit de gîndurile cele mai negre, repe- tîndu-şi adesea că trebuia să întreprindă ceva pentru a stăvili căsătoria Laurei Standish. Altfel, cum îşi justifica orgoliul său de bărbat ? Surpat sufleteşte, căuta consolare în retrăirea clipelor din trecut şi a plăcutelor cugetări înlesnite de acestea, şi atunci suferinţa părea mai uşor de îndurat. îşi amintea, de exemplu, cu melancolică satisfacţie, cum aleasa inimii nu-i nesocotise iubirea ; nu se4 arătase ofensată de mărturisirile sale, şi nici nu-1 găsise nevrednic de ea, ci îi dăduse de înţeles că numai din socotinţă nu răspundea pătimaşui ui său sentiment. La urmă de tot, o sărutase împotriva voinţei ei, şi totuşi se despărţiseră mai prieteni ca niciodată. Aici, în miezul deşirătoarelor evocări, sufletul i se înfiora de o undă de bucurie — pentru noi întru totul bizară — dar care pe el îl reconforta. Rechema acel unic sărut cu egală durere şi delectare, spunîndu-şi de fiece dată că avea să rămînă primul şi ultimul. Asemenea desfătări îi aparţineau de aci înainte lui Kennedy, şi nu îl bătea nici un gînd serios de -a-1 vitregi pe acest domn de privilegiile dobîndite. Il

îndestula faptul că i-1 răpise înainte — o biruinţă pe care nimeni nu putea să i-o nege, aidoma altor succese repurtate în decursul şederii în Loughlinter. Fiindcă, cinstit judecind, în afara înfrîngerii de ordin sentimental, întreaga vizită se dovedise mai mult decît rodnică. Pe domnul Monk şi-l făcuse prieten, discutaseră îndelung, fusese - încurajat să vorbească la redeschiderea sesiunii şi primise pilduitoare îndrumări pentru debutul său oratoric. Pe lordul Brentford — atît de distant înainte — izbutise să şi-l apropie, în timp ce cu onorabilii Palliser şi Gres- ham stabilise raporturi promiţătoare. Nici în privinţa amfitrionului nu avea motiv să se plîngă ; îl cîştigase îndeajuns, iar cu vremea putea să consolideze opera începută — un amănunt deloc neglijabil, avînd în vedere faimoasele sale relaţii, plăcute, alese şi îndeosebi importante, dat fiind că alcătuiau temelia ridicării politice. Din cîte văzuse, Kennedy beneficia de o poziţie mai bună chiar decît unii ca Ratler, Fitzgibbon şi Bonteen, cu toate titlurile şi slujbele lor înalte, aşa că prezenţa sa la Loughlinter l-ar fi uimit şi pe îndărătnicul Low, care ar fi catadicsit poate să admită că procedase corect lansîndu-se în politică.

Cucerirea definitivă a lui Kennedy mai cerea anumite sforţări, incompatibile cu situaţia sa de acum şi care cu drept cuvînt îl descumpăneau. Fiind îndrăgostit de viitoarea lui soţie, firesc ar fi fost să împlînte un jungher în rival. Dar putea săvîrşi asemenea faptă ? Cum l-ar fi judecat societatea ? Plus că prietenia ar fi fost definitiv compromisă. Atunci nu era mai cuminte să-şi calce pe inimă şi s-o dea naibii de răzbunare ? Fără îndoială. Cum avea să şi facă. Iar odată ce nu-şi putea pedepsi inamicul, îl va cultiva ca amic.

După noaptea de zbucium petrecută la Londra, o porni către Killaloe, unde sosirea sa fu privită aidoma pogo- rîrii unei zeităţi din Olimp. Pînă şi doctorul Finn părea covîrşit de magnifica lui prezenţă, pierzîndu-se în admiraţii, pe cînd maică-sa şi surorile nu ştiau în ce chipuri să-l mai răsfeţe. Se întorcea după lungi pribegii care, dacă nu-i aduseseră alte foloase, îl învăţaseră cel puţin să se

poarte în pas cu societatea de soi, să se arate demn şi nepăsător, de parcă nimic nu îl tulbura din lăuntru ori din afară.

Cînd tatăl lui se interesă, de exemplu, dacă mai studiase manualele de jurisprudenţă, avu bunul simţ să nu rîdă de întrebarea sa deplasată, ci repetă, ca un papagal, tot ce auzise de la onorabilul Monk. Menirea lui nu era să buchisească la legi, cît să deprindă arta oratoriei şi procedurile Parlamentului, unde urma să-şi dea întreaga măsură. Şi părintele tăcu mile. Un tată mărunt nu avea de ce să se amestece în treburile unui fecior care ajunsese aşa mare, iar o mamă de rînd — cum de fapt şi era doamna Finn — nu putea decît să-i pipăie rufăria cu veneraţie.

Şi Mary Flood Jones — pe care sperăm că cititorul nu a dat-o uitării — se cam pierduse cu totul la revederea eroului din Loughshane încununat de onorurile primei sale experienţe parlamentare. în sinea ei, era cam dezamăgită de faptul că ziarele nu fuseseră asaltate de discursurile sale politice — o deziluzie încercată şi de femeile din familia Finn, care nu pricepeau nici tăiate în bucăţi această rezervă din partea lui Phineas. Poate tăcuse dintr-o prea mare înţelepciune, spuneau între ele mama şi fetele, în timp ce domnişoara Flood Jones. convinsă pînă în pînzele albe de talentele şi judecata lui ageră, nu le arătase pic de îngrijorare.. De-abia la sosirea epistolelor din Londra le veniseră inimile la loc, aflînd de la proaspătul deputat că discursurile pripite strică orice bună impresie şi deci greşit ar fi fost să le ţină de cum se văzuse ales. Explicaţia părea plauzibilă şi domnişoarele noastre o luară de bună, deşi mult s-ar fi bucurat gă-i vadă cuvântările prin gazete. Cînd, în sfîrşit, îl întîlni pe eroul revenit printre ai săi, Mary mai că nu îndrăznea să-l privească în ochi. cu toate că-şi 'amintea prea bine purtarea lui dinaintea plecării. Oare mai purta lîngă inimă zuluful ce i-1 tăiase atunci ? Şi ea făcuse rost de la Barbara de cîteva firicele provenind din creştetul său, pe care le păstra cu sfinţenie în micul medalion de la gît. Ba mai mult ; refuzase şi cererea în căsătorie a domnului Elias Bodkin, şi încă foarte

vexată, spunîndu-şi atunci ca si acum că nu ştia altă dragoste decît a lui Phineas Finn.

— Eşti atît de mărinimos că ai venit din nou pe la noi, îi zise fata cînd se văzură.

— înseamnă mărinimie să vin la ai mei ?

— Cum de nu, cînd puteai să stai cu boierii, de-ai fi ales.

— Nu-i aşa, Mary. Din întîmplare a trebuit să mă abat pe la conacul unui boier — cum l-ai numi tu — unde am stat între feţe simandicoase. Dar numai cîteva zile, după care am zburat către casă, te asigur.

— Ce bucurie pe noi să te avem iar aici.

— O spui şi în numele tău ?

— Se înţelege că da. Mă bucur grozav să te văd, ca şi Barbara, amica mea cea mai bună, care te pomeneşte întruna... şi mă face să cuget la tine.

— De-ai şti cît de mult te caut şi eu cu' gîndul, i-o declară cu seninătate.

Şi cum tocmai porneau spre sufragerie, Ia cină, în fericirea ei mare, uită de rigorile bunei cuviinţe şi, agă- ţîndu-i-se de braţul întins, i-1 strînse cu toată tăria degetelor subţiri. De căsătorie nu putea fi vorba pe dată, şi pe bună dreptate, cînd Phineas era îmbulzit de aşa perspective măreţe ! Dar avea să-l aştepte — fie şi o veşnicie — numai să-1 audă că o vrea.

Trăia în această neclintită aşteptare, pe cînd el, păcătosul, avusese făţărnicia să-i spună că o purtase aproape neştearsă în cuget. Ce minciună sfruntată, pe care doar Dumnezeu putea să i-o ierte — el care îşi cam rîde în barbă de mărturiile strîmbe ale amorezilor, ştiind cît de greu le ocolesc pămîntenii şi, mai ales, un bărbat cuprins de vîrtejul unei vieţi nevisate. Noi însă judecăm după alte canoane, şi pentru trădarea lui îl găsim vrednic de orice ocară. Deşi poate n-ar trebui să ne repezim la nici una, zicîndu-ne, cu înţeleaptă îngăduinţă : fără îndoială, măsluise adevărul; dar lady Laura era aşa departe, pe cînd Mary Flood Jones la numai un pas !

Vacanţa dură cam cinci luni, şi pe toate le petrecu în oraşul de baştină, folosind timpul după

bunul său plac, dar poate nu şi în chipul cel mai util. Străbătuse, e drept, o parte din bucoavnele recomandate de Monk, şi deseori putea fi văzut cufundat în lectura rapoartelor comisiilor parlamentare. Dar în preocuparea lui studioasă răzbea o undă de înfumurare, iar peste tot ce făcea plutea un iz de înşelăciune. într-una din zile,' eînd doamna Flood Joncs îl poftise la ceai, găsi nimerit să-i declare :

— Să nu mi-o luaţi în nume de rău dacă nu pot veni, însă am atîtea pe cap de nu-mi ajung zilele.

— La ce te mai scuzi ? E de la sine înţeles că nuţi iroseşti vremea cu plăcerea măruntă ce ţi-o putem oferi noi, i-o întorsese doamna mîhnită, cum de fapt şi era.

Fiindcă ştia mai exact decît îşi închipuia Phineas rostul şi îndatoririle unui parlamentar, şi o rodea la inimă prietenia micuţei Mary cu acest june fudul.

— Proastă ai fi să tînjeşti după unul ca el, o muştru- luise chiar a doua zi dimineaţă.

— Dar nu tînjesc, mamă, se apără fata.

— Măcar de-ai avea atîta brumă de minte, fiindcă nu-i cu nimic mai breaz decît alţii, şi mai face şi pe deşteptul.

Mary nu mai rostise o vorbă ci, alergînd în odăiţă la ea, se aşeză dinaintea unei icoane şi se jură să-i rămînă credincioasă lui Phineas în ciuda maică-si, a lumii întregi şi chiar a iubitului, de-o fi s-o părăsească vreodată. •

Cam în jurul Crăciunului, se iscă o discuţie de natură băneaască între Phineas şi părintele său.

— Sper că te descurci bine cu suma pe care ţi-o dau, îi zise acesta, încredinţat că-1 răsfăţase cu banii.

. — O duc cam pe sponci, îl contrazise feciorul, mai puţin înfricat de a spune lucrurilor pe nume faţă de cum se arătase ultima oară.

— .Şi eu care credeam că-ţi acopăr toate nevoile, se miră medicul.

— Să nu o iei ca o imputare din parte-mi. Sînt conştient că am primit mult peste ce mi se cuvenea.

în liniştea ce să lăsă între ei. doctorul se silea săşi răspundă dacă fiul mai era îndreptăţit să aştepte ajutorul său ori se cădea să trăiască din propriile-i

strădanii.

—- Din cît înţeleg, pe moment nu ai nici o perspectivă să cîştigi din avocatură, vorbi după micul sfat ţinut cu el însuşi.

— Nu. deocamdată nu am, recunoscu Phineas. Este aproape cu neputinţă să fac două lucruri deodată, după cum şi-a dat seama pînă şi dascălul meu, domnul Low. [I]

I — Cariera Iui Phineas Finn

Dar asta nu înseamnă că am renunţat la meseria pe care arn învăţat-o.

— Sper şi eu... după atîta bănet cit mi-a înghiţit.

— Să nu-ţi faci griji în această privinţă, ci să fii încredinţat, şir, că îndeletnicirea de acum îmi va folosi cînd mă voi întoarce la avocatură. Sper că nu peste mult o să capăt o slujbă într-un minister.

— Intr-un minister ? îngînă medicul cu neplăcută surprindere. Nu te gîndeşti că ai s-o pierzi cînd cade guvernul ?

— Ba da, însă cu orice riscuri, sint hotărît s-o primesc, Şi dacă nu îmi convine, voi găsi alta ca să-mi asigur o pîine. De rămas, nu rămîn eu pe drumuri, ca să vă fiu mereu o povară. Doar am mai vorbit despre asta ş; credeam că ne-am înţeles, încheie cu o mutră îmbufnată, de copil pe nedrept dojenit.

Prea era chiţibuşar taică-său şi tăia în carne vie !

Din nou tăcură un timp, închizîndu-se fiecare în sine, cu gîndurile şi grijile lui.

— Mă rog, pînă capeţi tu slujba, crezi că te-ajungi cu paralele ? reîncepu tatăl.

— Intenţionam să-ţi cer un avans de o sută de lire, zise Phineas cu jumătate de gură. Ştii, am avut unele cheltuieli cu debutul în Parlament.

— O sută de lire ! repetă celălalt încruntat de îngrijorare.

—■ Dacă te stingheresc în buget, mă descurc eu şi fără, îl amăgi fiul, pentru că în realitate nu îl tăia capul din ce să achite echipamentul de vînătoare — flinta, jiletca de catifea şi chiar pantalonii bufanţi, după cît ţinea minte. Da, avea mare nevoie de bani, la ce să se mintă, şi oricît îl umilea cererea de acum, fără sprijinul părintesc nu avea cum să scape de datorii. De s-ar vedea numit într-o funcţie — fie şi ca ajutor de ministru — s-ar plăti fără întîrziere de taică-său.

— Bine, am să-ţi dau suta, îi promise acesta, dar să-ţi drămuieşti cheltuielile, nu să-mi ceri alte sute, ori de cîte ori îţi căşunează.

Phineas îşi dădu cuvîntul că va fi chibzuit, iar cît mai rămase acasă, nici el şi nici doctorul nu mai

aduseră vorba

de bani. Cit despre poliţa lui Fitzgibbon, pentru care se făcuse chezaş, e lesne de înţeles că nu pomeni un cuvînt.

După lunile de vacanţă, veni, în fine, şi ziua ce-1 rechema la Londra şi la desfătările vieţii de acolo. Va străbate iarăşi impunătoarele săli ale Parlamentului ; va frecventa cluburi luxoase şi cu tradiţie ; va asculta din nou bîrfa suculentă a dregătorilor aflaţi la putere, sperînd să se numere în curînd printre ei ; va revedea strălucirea lămpilor de pe străzi ; va urmări cuviinţarije mînioase ale celor din opoziţie, va admira demna prezenţă a preşedintelui Camerei, gătit cu peruca lui albă, şi va gusta alte nenumărate plăceri ale traiului din metropolă. In răstimpul pe care-1 petrecuse departe de toate acestea,' în dulcea şi lunga sa trîndăveală, ajunsese măcar' la îndrăzneaţă decizie ca, cel mai tîrziu în a doua lună de lucrări ale sesiunii, să ia cuvîntul în Cameră. Şi la gîndul acesta, nu o dată, în pribegiile sale vînătoreşti, printre mlaştinile din vecinătatea oraşului, repetase discursul pe care-1 va pronunţa. — Cuprinsul lui va fi scurt — ca ale tuturor pe care avea să le ţină — iar rostirea lui simplă, fără dramatism şi gesturi de pozâ. In această privinţă, domnul Monk fusese extrem de stăruitor şi de explicit, atrăgîndu-i atenţia pînă şi asupra felului cum îşi va alege cuvintele, astfel ca fiecare să aibă o ţintă precisă. Nimic nu trebuia spus la întîmplare, ci cu un scop, fie chiar şi greşit. Aşa îl îndrumase încercatul radicalist şi era, hotărît să uzeze cît mai neîntîrziat de poveţele sale, ca să pună opreliştе zeflemelilor auzite în Killaloe. Tăcerea lui veştejise multe speranţe. Unde era harul său oratoric ? Nu graţie lui ajunsese pe băncile deputaţilor ? Iar acum de ce nu şi-l etala ? Ei bine, o să stîrpească îndoielile oamenilor, în aşa fel ca la viitoarea sa vizită, în locul înţepăturilor, să primească doar laude.

Dacă talentul îmbinat cu silinţa mai putea mişca sufletele, atunci expunerea sa va cuceri negreşit Parlamentul şi, o dată cu el, admiraţia concetăţenilor.

Cu aceste gînduri, îşi împachetă lucrurile şi

porni către Londra la începutul lunii februarie.

— Să ne vedem cu bine, îi spuse micuţei Mary, în- văluind-o în zîmbetul cel mai radios, dar fără s-o mai sărute ori să-i taie un zuluf, ca data trecută...

II* 4

'„Ştiu că n-are încotro, încercă să se mîngîie fata. E doar aşa de sus-pus ! Şi fie că îmi atrag binele sau năpasta, eu tot îi rămîn credincioasă.“

— Mă tem că eşti necăjită, îi zise Barbara Finn a doua zi dimineaţă.

— Eu necăjită ? Deloc. Am atîtea motive să mă simt mîndră şi fericită că zău nu văd de ce aş suferi.

Dar după mica-i bravadă, se întoarse şi începu să plîngă cu foc, alături de buna amică, pornită şi ea pe boceală, spre a-i dovedi că împarte amarul cu ea.

CAPITOLUL XVII
PHINEAS FINN REVINE LA LONDRA

ÎN TIMPUL ŞEDERII în Killaloe eroul nostru primise cîte o scrisoare de la două femei ce-i nutreau admiraţie. Fiecare cu tîlcul ei şi amîndouă sumare în cuprins, le vom oferi cititorului ca atare. Aşadar iată prima dintre ele.

Saulsby, 20 octombrie, 106

Iubite domnule Finn,

puţinele mele rînduri sînt menite să te înştiinţeze că mariajul nostru va fi grăbit peste orice aşteptări. Domnul Kennedy ţine să fie prezent la sesiunea parlamentară, şi cum nu concepe să amîne ceremonia pînă la încheierea acesteia, oficierea căsătoriei s-a hotărît pentru ziua de S decembrie. Voiajul de nuntă îl vom face la Roma, de unde ne vom întoarce înaintea redeschiderii Parlamentului.

Cu toată sinceritatea, *Laura Standish.*

P.S. Adresa noastră la Londra va fi : piaţa Grosvenor, 52.

La aceasta, Phineas întocmi un răspuns la fel de concis, urîndu-i ca imnurile de nuntă ce aveau să se înalţe in văzduhul hibernal să-i aducă doar fericire şi adăugind, la sfîrşit, că va

trece încă mult timp pînă cînd el va fi iarăşi în capitală ca să bată la casa cu numărul 52, din piaţa Grosvenor.

Şi acum cea de a doua epistolă :

Great Marlborough Street, decembrie, 18(3

Mult stimate şi onorate domn,

Bunce şi-a pierdut răbdarea cu camerele şi-mi tot cere să închiriem toată casa unui desenator tînăr, din sindicatu actorilor, care vine cu nevastă şi ţine, ca să-i facem vînt domnişoarei Pouncefoot, pe care nu mai are ochi să o vază de cînd s-a dat de gol că mai trage un porto pe gît — lucru pe care orice femeie poate să-l facă cînd i se năzare şi pe urmă să fie din nou cumsăcade. Eu o cunosc de şapte ani încheiaţi, şi ce dacă a mai scăpat cîte o vorbă sau două, cînd n-a făcut-o din răutate, cum a dovedit-o pe urmă ? Dar, stimabile domn, nu cu donşoara Pouncefoot vreau să vă supăr acuma, ci să vă fac întreba-1 rea dacă luaţi la precizie camera în februarie ? In luna după Crăciun se găseşte clienţi pentru ea, finea mai ţine bîlciurile cu teatrele de copii. Aşa că răspundeţi-mi fără zăbavă ce gînduri aveţi, să ştiu ce să-i spui lu Bunce, care mă toacă la cap nu şi nu s-aducem desenatoru. Da eu n-am nevoie de nevastă şi plod, să mai văz după ei, ci mai degrabă de un domn deputat, ca dumneavoastră care, deh ! e mai rar să-ţi şadă în casă.

Cu tot respectu',
Jane Bunce.

La acest semnal de alarmă, Phineas se grăbi s-o asigure în scris că avea să reia locuinţa din Great Marlborough Street, începînd de la întîi februarie, dacă, bineînţeles, avea norocul să nu se ocupe între timp. Iar pe data de trei, poposi în odăiţele strimte, pe care gazda, cu dibăcia ei de soţie, izbutise să le păstreze pentru chiriaşii cei dragi, şi să nu le dea pe mina desenatorului, precum *o* ţinuse morţiş bărbatul. Dar cu toate că lucrurile se împă- caseră şi omul îi făcuse pe voie, la Phineas se uită chiondă- rîş cînd îl văzu răsărindu-i în prag, iar seara îi spuse ne vestei că, după cît mirosise, deputatul pe care îl ridică în slăvi nu-i va susţine pe cei obidiţi şi votul secret după care tînjeau.

— De-ar fi avut alte gînduri, la ce s-ar fi dus să petreacă în Scoţia cu fanfaronii ăia de lorzi ? Ca să se puie bine cu noi ?

Vezi de nu, ci cu ei. Că-1 cunosc eu ce pramatie mi-e şi nu mă duce de nas ca pe tine. De exemplu, nici domnu' Low nu-i d'al nostru. Aşteaptă şi el să-i pice un ciolan din politică şi, pe d'asupra, este conservator. Da măcar el n-o scaldă cu alţii, aşa că ştii la ce să te aştepţi.

Cit despre Phineas, de cum ajunse la Londra, se pomeni convocat la o consfătuire politică ce urma să se ţină chiar acasă la onorabilul Mildmay, în Piaţa St. James.

— De data asta dăm cărţile pe faţă, îl preveni Barring- ton Erle cînd se întîlniră la club.

— Mă bucur s-o aflu, îi ripostă cu sinceritate.

— Presupun că eşti la curent cu planul pe care-I avem. L-ai aflat la Loughlinter, urmase amicul privin- du-1 cu subînţeles.

Cît de mult se înşela Barrington, cugetă Phineas cu tristeţe, căci în toată faimoasa lui vizită, nici una din mărimile invitate nu-1 înştiinţase de ce se pune la cale. Cu Gresham jucase şah ; în preajma lui Palliser împuşcase un cerb ; lordul Brentford îl ameţise cu teoriile despre creşterea oilor, fără ca unul să închege o discuţie politică, ci rezumîndu-se la un cuvînt aruncat ici şi colo. Doar Monk îi vorbise pe larg despre o prefacere ce avea să vină, denumind-o Reform Bill[I], însă mai toate convorbirile cu acesta se purtaseră de la suflet la suflet — eminentul radicalist împărtăşindu-i mai mult părerile personale decît intenţiile partidului de care ţinea.

— N-am auzit nimic precis şi definitiv, mărturisi cu întîrziere, dar se pare că vom avea o reformă electorală^

— Nu se pare, ci în mod sigur, îl corectă Barrington Erie.

— Presupun că n-o să ne atingem de votul secret, zise Phineas într-o doară.

— Ai ghicit, confirmă liberalul versat, şi de aici vor ieşi o seamă de neajunsuri. Totuşi, îl vom lăsa în suspensie cît va rămîne Mildmay la cîrmă, deoarece, ca prim ministru al Coroanei, se va pune de-a curmezişul.

— Ca şi Gresham ori Palliser, i-o strecură protejatul, rezervînd lovitura cea mare pentru momentele următoare.

— Despre Gresham nu mă pot pronunţa. Este un tip cu toane, capabil să-ţi scoată sufletul pînă binevoieşte să cadă la învoială. Dar în ce-1 priveşte pe Planty Pali, urmă Barrington — folosind prescurtarea familiară a numelui Plantagenet Palliser — de el poţi fi sigur că va cînta în struna lui Mildmay şi a ducelui de St. Bungay.

— Nici Monk nu e pentru votul secret, îi plasă Phineas

I **Reforma sistemului electoral din Anglia (1831—32)..**

lovitura ce i-o păstrase.

— Monk e un semn de întrebare. Ştim pozitiv că este de acord cu un proiect de măsuri în care nu se prevede votul secret, dar cînd se produce o sciziune în Cameră, cînd indivizi precum Turnbull îl cer cu glas tare iar plebea din Londra se porneşte pe tărăboi, mă cam îndoiesc că Monk nu-şi va schimba atitudinea.

— Nicidecum. Odată ce se pronunţă, nu-şi calcă cuvîntul.

— Vorbeşti de parcă el ţi-ar fi şef. Ori poate a devenit între timp ?

— Mai întîi, nu am şef, îi ripostă celălalt. In domnul Mildmay văd căpetenia liberalilor şi, asemenea lor, îl urmez în politica pe care o face. Dar asta nu mă împiedică să am deplină încredere în Monk.

La puţine minute, cînd Barrington Erle intră în vorbă cu Ratler, îi spuse acestuia arătînd către Phineas :

— Iată un om care va susţine votul secret în caz că-1 vom pune mîine în discuţie.

— Nici nu mă miră, pentru că nu mi-a lăsat o impresie prea bună.

Aşadar Ratler îşi schimbase părerea, nu atît din consi- derente obiective, cît influenţat de Bonteen care, de cînd pierduse întrecerea vînătorească, făcuse totul să-şi convingă prietenii că junele Finn nu era prea de calitate.

în ultima seară petrecută în Loughlinter, amîndoi îl forfecaseră îndelung, născocindu-i scăderi şi ajungîncl la concluzia că nu merita preţuirea lor. în fond, pentru ce să-l respecte, cîncl avusese neobrăzarea să-l tîrască pe Kennedy de pe munte ca să-i găsească un ponei ? Sau

— lucru şi mai nelegiuit — se vîrîse în sufletul domnului Gresham, jucînd şah împreună ! Cum de-o fi acceptat distinsul confrate un astfel de partener ? Evident, îl discutaseră cu pornire, probabil incomodaţi de intruziunea tînă- rului în cercul lor. Dar ce-1 apucase pe unul ca Barring- ton Erle să-şi defăimeze amicul şi protejatul, punîndu-i în cîrcă afirmaţia că va susţine votul secret, pe care Phineas nici în vis nu ar fi făcut-o, deoarece era împotriva ideii şi ferm hotărît s-o combată ? Că va stărui toată viaţa în atitudinea de atunci, firesţe, nimeni n-ar fi putut să prevadă. Dar în starea de spirit în care se afla şi sub înrîurirea lui Monk, ţinea morţiş să arate, atît în Parlament cît şi în alte ocazii, cum că votul secret era o măsură laşă, ineficace şi moleşitoare. Grozav îi plăcuse acest ultim cuvînt, de care Monk făcea mare uz, şi-l adoptase ca pe

o găselniţă formidabilă.

Consfătuirea proiectată la Mildmay se ţinu în a treia zi de la redeschiderea sesiunii. Phineas mai auzise de asemenea sfaturi, însă nu avusese onoarea să fie de faţă, întrucît, de la alcătuirea guvernului, nu se organizase nici unul. înaintea venirii lui la putere, domnul Mildmay

— împreună cu acoliţii — se bătuseră aprig cu adversarii, iar după ce-i biruiseră, omenesc era să-şi mai tragă suflarea, cum dealtfel o şi făcuseră, bucurîndu-se de odihnă, însă după bine meritatul repaus, trebuiau să pornească iarăşi la lucru, astfel că premierul îşi chemase ciracii acasă, spre a le aduce la cunoştinţă intenţiile personale şi ale Cabinetului pe care îl conducea. Ca un novice în materie, Phineas nu avea nici cea mai vagă idee asupra felului cum avea să decurgă întrunirea, ci doar îşi închipuia că fiecare din gentilomii prezenţi va fi rugat să declare dacă este sau nu de acord cu măsura propusă. Pînă şi Laurence Fitzgibbon. cu care porni către piaţa

St. James, nu prea ştia ce urma să se întîmple, dar ca să nu se trădeze, se ferea să-şi descoase amicul.

— La drept vorbind, toată povestea e inutilă, îi declară el pe drum. Doar ştim dinainte ce vom auzi de la Mildmay. După cuvintele sale, domnul Gresham va rosti cîte ceva, la care Turnbull va protesta cu jumătate de gură ; apoi ne vom da aprobarea — pentru ccvaul sau nimicul pentru care ne-a convocat — şi cu asta se încheie comedia.

Prietenul cuvîntase cu duh, amuzîndu-1 ca întotdeauna, deşi, din spusele sale, tot nu putu desluşi dacă adeziunea se va da nominal.

Mai tîrziu, cînd întrunirea se consumase, se simţi încercat de nemulţumire. La ce se aşteptase şi ce avusese parte să vadă ! Putea foarte bine nici să nu se arate la faţă, iar dacă se ostenise să vină, o făcuse numai ca să răspundă chemării mai marelui său şi să consimtă tacit la proiectata reformă propusă de acesta. Poznaşa descriere a prietenului, pe care o luase drept glumă, fusese parcă desprinsă din realitate, cu puţine rectificări şi adausuri, în privinţa ordinei de bătaie. întocmai cum prevăzuse Fitzgibbon, domnul Mildmay le ţinuse un discurs parcă fără sfîrşit. După el, domnul Turnbull — marele radical al zilei şi omul ce părea să întruchipeze ceea ce mulţi denumeau şcoala politică din Manchester — se iscase cu vreo şase întrebări. Urmase la cuvînt Gresham, care, din fericire, fusese mai cu economie la vorbă, iar ca încheiere, domnul

Mildmay mai trîntise o peroraţie. Asta fusese tot şi întreaga sporovăială se putea rezuma la anunţarea unei reforme electorale generoasă în privinţa lărgirii sufragiului, dar vitregită de votul secret. Cu voce mieroasă şi vădită mulţumire de sine, Turnbull îşi exprimase îndoiala că atare lege ar putea satisface poporul. însă cum nu exista un reporter de faţă — de-oarece pe atunci încă nu apăruse obiceiul de a transforma asemenea consilii particulare în adunări publice — nu se etalase nici violenţă, nici energie. Premierul îi convocase ca să-i audieze un proiect şi, în consecinţă, îl ascultaseră.

La două zile după evenimentul mai sus pomenit, Phineas urma să cineze cu domnul Monk care-1 poftise intre două şedinţe ale Camerei.

— Nu obişnuiesc să dau mese, însă mi-ar face plăcere să vii, să-l cunoşti pe Turnbull, îi spusese radicalistul şi, după cum era de aşteptat, amicul cel tînăr primi pe loc invitaţia. Din multe guri auzise că Turnbull era steaua politică a zilei şi singura capabilă să călăuzească ţara spre izbăvire ; pe cînd alţii susţineau, dimpotrivă, că este un demagog şi un răzvrătit din născare, un om fals, anti- britanic şi foarte periculos. Spre această ultimă versiune înclina şi eroul nostru, iar cum primejdia şi cei care o seamănă atrag infinit mai mult decît liniştea şi oamenii liniştiţi, Phineas ardea de curiozitate să-l cunoască pe Turnbull.

Pînă atunci făcu o vizită Laurei Kennedy, pe care n-o mai văzuse din seara despărţirii lor în Loughlinter, cînd îi răpise un sărut în simfonia cascadelor de pe rîul Linter. O găsi în noua ei reşedinţă, împreună cu soţul, şi-l întîm- pină cu drăgălaşa remarcă :

— Iată-i pe Darby şi Joan din nou faţă în faţă !

Cu Kennedy mai avusese ocazii să se întîlnească; chiar la consfătuirea cu Mildmay şezuseră alături.

— Mă bucur să vă găsesc pe amîndoi, le spuse afabil.

— Numai că Robert va pleca de îndată, îl informă gazda. I-ai povestit domnului Finn despre aventurile noastre la Roma ? se întoarse ea către soţ.

— Nu. Nu i-am spus un cuvînt.

— Atunci va trebui să i le istorisesc eu, însă nu astăzi. Venerabilul Papă ne-a făcut o primire atît de frumoasă, încît am început să-l deplîng pentru necazurile ce-i amă- răsc viaţa.

— Eu trebuie să vă las, anunţă Kennedy ridicîndu-se de pe scaun, dar cred că ne revedem la cină, adăugă privindu-1 pe Phineas.

— Sînteţi poftit la domnul Monk ? îl întrebă el.

— Da, am fost invitat anume ca să asist cum te va converti Turnbull. Vom fi patru, cu toţii. Aşadar, pe curînd. Şi imediat dispăru.

Rămas cu amfitrioana, Phineas nu ştia ce ton să adopte, ce anume să-i spună şi, ca urmare, tăcu. Venise complet nepregătit pentru confruntarea de azi şi, cu cît aşteptarea gazdei sporea, se simţea mai stingher.

Evident, Lady Laura îi lăsase deplina iniţiativă, dar observîndu-1 că şovăie, covîrşit de muţenie, se văzu nevoită să înceapă ea conversaţia.

— Te-a mirat precipitarea căsătoriei cînd mi-ai citit scrisoarea ?

— Oarecum da, fiindcă ştiam de la dumneavoastră că n-o să aibă loc prea devreme.

— Aşa credeam pe atunci, fără să-mi treacă prin minte că Robert este atît de impetuos. In concepţia lui, pînă şi un eveniment ca însurătoarea nu-1 îndreptăţea să lipsească de la întrunirile Parlamentului. Cînd e vorba de datorie, vădeşte extremă pedanterie şi disciplină.

— Că el s-a zorit, nu m-a mirat deloc, dar m-a contrariat totala dumneavoastră supunere.

— Te-am prevenit că voi face precum mă vor sfătui oamenii mai cu judecată. Şi, consultîndu-mă cu papa, am fost îndemnată să grăbesc cununia. Drept care, avocaţii au lucrat pe brînci, cusătoresele de asemeni, terminînd treaba la timp şi dîndu-ne posibilitatea să facem nunta mai repede.

— Cine a asistat la ceremonie ?

— Oswald n-a fost de faţă, şi ţi-o spun fiindcă ştiu că pe el îl vizează întrebarea. Papa i-a îngăduit să vină dacă îi face plăcere, însă cînd Oswald a precizat că doreşte să fie primit ca un fiu, papa a rostit cea mai aspră expresie din cîte am auzit ieşindu-i din gură.

— Ce anume ?

— N-am s-o repet niciodată, dar însemna, în esenţă, că nu are dreptul să fie tratat ca atare. Era furios din pricina banilor mei. Se căia, pe de o parte, că am o dotă aşa mică, iar pe de alta, îl deranja faptul că Robert se arăta complet dezinteresat. în fine, în ceasul de faţă, prăpastia dintre el şi fratele meu este mai mare ca oricînd.

— Şi unde se află Chiltern ?

— într-un han din Northamptonshire, de unde se deplasează la vînătoare. Din cîte îmi scrie, se pare că este singur — nu cinează în oraş, nu invită pe nimeni în cameră, vînează

cinci, şase zile din săptămînă, iar noaptea citeşte.

— Pînă aici nu văd nimic reprobabil.

— Nici eu, dacă citeşte ceva de valoare. Dar nu pot îndura gîndul că trăieşte complet izolat. De se obişnuieşte aşa, n-o să mai caute societatea. Dumneata ai slăbiciunea vînatului ?

— O aveam cînd eram acasă, la fel ca toţi irlandezii. Pentru ce mă întrebaţi ?

— Fiindcă aş vrea tare mult să dai o fugă la Oswald. Ar fi încîntat să te aibă acolo.

Phincas cîntări propunerea şi, după scurta lui chibzuinţă, dădu acelaşi răspuns pe care îl mai rostise cîndva :

— M-aş duce cu dragă inimă, însă nu am bani pentru voiajuri de agrement.

— Oo, Doamne ! suspină înciudată. Cîte piedici pun banii !

— Poate m-aş descurca... pentru cîteva zile... în martie, se socoti tînărul cu glas tare.

— Aa, nu ! Să nu faci un lucru care ţi-ar dăuna, se opuse energică.

— Asta în nici un caz. Fiţi pe pace, o linişti el. Mă duc numai dacă mă ţine punga şi fiindcă mi-ar face plăcere.

— Transportul acolo ţi-l asigură Oswald. Neavînd alte cheltuieli, întreţine un grajd cu şapte, opt cai, astfel că vei avea de unde să ţi-i alegi. Dar să lăsăm acest subiect, şi să vorbim despre proiectele dumitale. Spune-mi, pe cînd ai de gînd să încîntţi Parlamentul cu un discurs ? Sau cu primii intenţionezi să-l vîri în sperieţi ?

— S-ar putea să fac o încercare destul de curînd, recunoscu sfielnic şi în acelaşi timp stînjenit de roşeaţa ce i se urcase în obraji. Cît priveşte efectul ce-l voi produce, mă voi căzni să nu-i adorm pe ascultători, adăugă încer- cînd să schiţeze un surîs mucalit.

— Cred că a sosit timpul să-ţi dai pe faţă părerile.

— Nu ştiu ; dar sînt hotărît să vorbesc. Şi prilejuri se vor ivi, slavă Domnului, cu această reformă electorală pe care primul ministru plănuieşte să o pună în discuţii. Desigur v-a informat despre ea domnul Kennedy...

— Şi papa, pe eare-l văd aproape în fiece zi. Apropo de papa. Iţi amintesc că ai datoria să-l vizitezi...

— Am s-o fac, vă asigur, promise solemn.

— E foarte singur, sărmanul de el, şi am momente cînd mă condamn că l-am părăsit. Cred că îl sperie şederea în casă, în deosebi la sfîrşit de an, cînd la tot pasul se teme de o întîlnire cu Oswald. De-ai şti cît mă apasă această stare de lucruri, şi cît sufăr din pricina ei...

— De ce nu s-o fi însurînd Oswald ? sugeră Phineas neştiind de proiectul căsătoriei cu Violet Effingham. O dată ce şi-ar găsi o soţie pe placul părintelui, ar dispare şi neînţelegerea ce-i dezbină.

— Şi eu cred la fel.

— Atunci, de ce nu o face ?

Lady Laura nu-i răspunse pe dată. Se cădea să-i dezvăluie trista poveste a fratelui ei ? în definitiv de ce nu, îşi spuse tot ea. Şi trecu la destăinuiri.

— Iubeşte la nebunie o fată, pe care a şi cerut-o în căsătorie, dar, spre nefericirea lui, a fost de două ori refuzat.

— E vorba cumva de Violet Effingham ? o iscodi Phineas amintindu-şi de dialogul pe care-1 purtase cu tînăra amazoană prin pădurile Saulsby.

— Da, de Violet Effingham, confirmă Laura Kennedy.' E slăbiciunea tatii. O iubeşte aproape la fel ca pe mine, şi ar primi-o ca pe o fiică, dîndu-i în stăpînire casa din Londra şi moşia din Saulsby. Cu ce bucurie i-ar dărui tot ce are, şi cît de liniştiţi am trăi !

— Numai că fata nu îl îndrăgeşte pe Lordul Chiltern, după cît înţeleg...

— Dimpotrivă. Cred că în străfundul inimii îl iubeşte, şi numai de frică îşi impune rezerve. O vezi dumneata veselă şi poznaşă, dar în realitate e teribil de măsurată. Nu o dată mi-a declarat că deviza tinerelor trebuie să fie prudenţa. Şi o aplică cu mare sfinţenie.

Deşi Phineas nu s-ar fi suspectat nici pe departe de gelozie, recentele noutăţi avuseseră darul să-l tulbure. Pînă şi simpatia ce i-o nutrea lordului. Chiltern parcă pălise de cînd aflase de dragostea lui pentru domnişoara Effingham. Personal, doar o admirase pe această tînără ; se simţise bine în prezenţa ei. Şi totuşi, nu se împăca deloc cu ideea că un altul aspira s-o ia de soţie, iar lady Laura aproape îl scosese din fire cu convingerea că Violet i-ar îndrăgi fratele. Dacă era aşa, cum de îl respinsese ? Şi încă de două ori ! Nu le ajungeau repetatele ei refuzuri ca să n-o mai pisălogească ? Natural, cugeta la acestea complet detaşat, fiindcă nu era să-i tresară inima după

Violet cînd o iubea încă pe lady Laura. Şi, cu toate acestea, cele auzite îl indignaseră.

— De vreme ce-i preţuiţi chibzuinţă, nu văd de ce aţi blama-o pentru respingerea fratelui dumneavoastră.

— Aşa ceva nici nu-mi trece prin minte, se apără interlocutoarea, însă rămîn la credinţa că alături de Oswald ar fi fericită.

Cînd la puţină vreme după aceea, tînărul se retrase, şi lady Laura începu să redepene ultima parte a discuţiei, se simţi încolţită de aceeaşi subită nemulţumire ce-1 încercase pe Phineas. Suspiciunea pornea de la purtarea ciudată a tînărului, care nu se pricepea să-şi disimuleze frămîntările minţii şi ale simţirii, etalîndu-le ca pe tavă. „Oare să-i fi devenit dragă fata ?“ se întrebă în primul moment, fără să întrevadă opreliştea rangului şi a bogăţiei între un nevolnic complet anonim şi o Violet Effingham. Nici dragostea ce ştia că i-o poartă ei însăşi nu-i apărea drept o piedică, cu toate că Violet poate n-ar fi primit jurămintele unuia care pînă mai ieri suspinase după Laura Standish. în descumpănirea momentului, nu cîntărea temeiniciile presupunerii, ci se apleca mai degrabă asupra urmărilor ce-i adumbreau cugetul; prima, zădărnicirea căsătoriei lui Oswald cu Violet — în care-şi pusese atîtea speranţe ; a doua, supărătoarea şi imprevizibila constatare că Phineas îşi putea dărui inima altei femei !

Greşit ar fi însă ca din cuvintele de pe urmă cititorul să creadă că proaspăta lady Kennedy nutrea o pasiune ascunsă şi vinovată pentru tînărul ce-i jurase iubire. Nu. Un asemenea sentiment nu-i pîrjolea sufletul, şi absurd ar fi să i-1 punem pe seamă. Că nu îl uitase, e adevărul cel mai curat şi, de la nuntă, îl cercetase adesea cu gîndul, dar nu apăsată de suferinţă ori într-un chip ce i-ar fi necinstit soţul. Simpla idee de a-1 putea plînge, ar fi făcut-o să se deteste. Cum să cadă în păcat o făptură ca ea, cil principii aşa de solide ? Doar se strunise cu atîta neîndurare încît se considera aproape scăpată

de primejdia naufragiilor sufleteşti în care piereau sumedenie de femei. Se mîndrea cu tăria ce o dovedise, cu toate că uneori se mustra pentru propria sa trufie. Dar în ciuda dojenitor, o cultivase cu stăruinţă, pentru că nu concepea să înfrunte pericolul naufragiului. Mereu în gardă, desluşise din vreme sentimentele încolţite în

Phineas, şi atunci acceptase mîna întinsă de Kennedy, convinsă că acţiona spre binele ei şi al întregii familii. Era deajuns idila pe care o avusese. îi întrezărise deliciile şi le trăise măcar în parte savoarea în ziua cînd Phineas îi dezvelise visele-i îndrăzneţe. După ce-i ascultase înflăcăratele declaraţii, în peisajul magnific al munţilor şi cascadelor, îndrăgostitul îi furase un sărut — faptă pentru care-1 iertase, deoarece socotise că această unică îmbrăţişare pecetluia prima şi ultima aventură în viaţa ei de femeie. Lui Kennedy nu-i destăinuise secretul — deşi, aproape cu siguranţă, l-ar fi primit cu răceala sa demnă — ci îl păstrase doar pentru sine, ca să-l recheme ca pe-o suavă aducere aminte a iubitului ce-o adorase cîndva. Da, avusese un iubit — cu totul altfel decît îl privea pe soţul de acum — şi evocarea lui n-o făcea să roşească, fiindcă nu-i profana prin nimic căsnicia. Iubirea pe care o cunoscuse fusese nevinovată şi o strivise mai înainte de a înflori. Dar aidoma unei roze, cu petalele încă strînse, îi lăsase o dulce mireasmă, cu care se desfăta în ascuns şi adesea, cu toate că o ştia pentru totdeauna apusă. *5 Ea voise acest lucru, exact cum dorise ca iubitul să-i rămînă prieten, şi nu doar al ei, ci mai ales al lui Kennedy, - alături de care se va îngriji să-l ajute, netezindu-i succesele în viaţă. Grozav ar fi suferit dacă Robert l-ar fi privit cu ochi răi. însă din întîmplare îl simpatiza, şi se bucura tare mult. în felul acesta putea să menţină legătura cu Phineas, iar- cu timpul, cînd avea să se însoare, se va împrieteni cu soţia lui. Cu astfel de gînduri îl însoţise întotdeauna — curate şi afectuoase ; pentru ca astăzi, cînd simţise că iubeşte pe alta, să i se întunece sufletul de revoltă.

La ea nu se gîndea nici un pic sau la neplăcutele urmări ce-o pîndeau, ci doar la bărbaţi şi la crunta lor nestatornicie. Dacă bănuiala se adeverea şi inima lui Phineas se aprinsese după Violet Effingham, cît de vremelnice se dovedeau sentimentele sale ! Acuzîndu-1 iară drept de apel, uita însă că şi ea se făcuse vinovată de necredinţă, şi chiar într-un mod mai grav, deoarece se
căsătorise cu Kenncdy.

îşi amintea, de exemplu, cum iubitul cu chip de efeb fugise disperat prin pădure cînd îl vestise că se mărită cu altul, dar cc-i sporea indignarea nu era

propria-i faptă, ci lecuirea lui de durerea ce i-o pricinuise. Şi încă într-un interval aşa scurt ! Doar în vara trecută se petrecuse dramatica scenă, ca acum, nici la sfîi'şitul iernii, să nu-şi poată ascunde dragostea înstrăinată ! Era o ruşine şi o insultă, conchise cu profundă nemulţumire. Ca mai pe urmă să treacă la chibzuieli mai aşezate, să recheme întîmplări, să le pună capăt la capăt, ajungînd la liniştitoarea concluzie că presupusul ei trădător nu avusese cînd s-o vadă pe Violet din ziua mărturisirilor din Loughlinter. Şi totuşi, cît de făţarnici erau bărbaţii ! Cît de nesinceri şi slabi de îngeri !

Paralel cu rechizitoriul ei aspru, Phineas, care se depărta de piaţa Grosvenor, frămînta alte gînduri.

„Auzi combinaţie, Chiltern şi Violet Effingham! Ce inimi de piatră ar putea să jertfească o fată înstărită, plină de farmec şi de vino încoace, numai ca să-l împace pe fiul risipitor cu părintele care l-a renegat ? E drept că şi el se ataşase de Chiltern, văzînd în tînărul lord —■ sau numai închipuindu-şi că vede — unele însuşiri lăudabile. Şi el îi dorise reîntoarcerea pe calea cea bună, sperînd să ajute chiar la îndreptarea lui. însă de aici şi pînă la sacrificarea unei Violet Effingham era o distanţă ca de la cer la pămînt. Dealtfel nici fata nu consimţise la un atare tribut de vreme ce-1 refuzase în două rînduri. Aşa încît supirantul şi întreaga-i familie trebuiau să-i dea pace !“ Compătimind-o pe tînăra în primejdie şi cugetînd doar la silnicia ce-o aştepta, nu-i trecu nici o clipă prin minte ce fericire ar fi însemnat pentru el să-i cîştige iubirea. Dar să nu ne mirăm de aceasta cînd se considera încă îndrăgostit nebuneşte de lady Laura Kennedy.

CAPITOLUL XVIII

DOMNUL TURNBULL

ERA SÎMBĂTĂ DUPA-AMIAZA, în Parlament nu se ţineau întruniri, astfel că seara, la orele şapte punct, Phineas se înfiinţa la uşa domnului Monk. Sosise înaintea celorlalţi invitaţi, şi-l găsi pe stăpînul casei trebăluind în sufragerie.

— Precum vezi, fac pe chelarul, explică domnul Monk, mînuind două carafe de distilat vinul pe care curînd le depuse, aproape de şemineu. Iată, am terminat ce aveam de făcut, anunţă el, şi nu ne rămîne decît să trecem în hol, ca să întîmpinăm, după cum se cuvine, pe cei doi oaspeţi iluştri.

— Să mă iertaţi că am sosit prea devreme, se scuză Phineas. _____,

— Ba deloc, tinere. Ai venit fix la şapte, numai că eu am întîrziat cu ale mele. Dar să nu te gîndeşti că mă ruşinez pentru că m-ai găsit filtrînd vinul! Ferească Domnul din ceruri ! Lordul Palmerston declara acum cinci, şase ani — de-mi amintesc bine — că la un ministru englez nu se cade să deschidă uşa o slujnică, ci un fecior în livrea. Aşa zicea dumnealui, adresîndu-se unui comitet în chestiunea salariilor. Şi totuşi, iată-mă coşcogeamite ministru, îngrijindu-mă frumuşel de vinuri şi cu o singură slujnică care deschide uşa. Oare săvîrşesc o nelegiuire ? Încalc tocmai eu constituţia britanică ?

— Dacă demisionaţi în curînd şi nimeni nu vă urmează exemplul, poate s-ar ocoli gravele neajunsuri pricinuite de o asemenea practică, spuse Phineas în glumă.

— Să sperăm că nu atrag consecinţe nefaste, deoarece preţuiesc constituţia noastră ca şi respectul de care se bucură alcătuitorii guvernului. Nu ca Turnbull, de pildă, pe care-1 aşteptăm să apară ; el se şterge pe ghete cu asemenea sentimente. Numai că dispunînd de parale, în casa lui se învîrtesc mai mulţi lachei pomădaţi decît au fost în jurul lordului Palmerston.

~ Se mai ţine de afaceri ?

— Oo, se-nţelege, şi scoate, ca întotdeauna, cele

treizeci de mii pe an. Dar iată-l că vine. Bun sosit, Turnbull. Cum o mai duci ? Tocmai vorbeam despre slujnica mea. Nădăjduiesc că ţi-a deschis uşa după toate regulile bontonului.

— Fireşte... fireşte, după cît am băgat de seamă, replică invitatul, un orator iscusit, însă nu şi o persoană de duh. Mi s-a părut o tinerică foarte la locul ei.

— Aşa şi este, îşi prelungi ghiduşia amfitrionul, şi ca ea nu mai găseşti a doua în Londra. Dar domnul Finn pare a fi de părere că trebuie să am un fecior în livrea...

— Pe mine mă lasă rece povestea, trîmbiţă proaspătul musafir, pentru că nu sînt un tip formalist.

— Nici eu, zise Monk. Şi cum tocmai atunci apăruse moşierul din Loughlinter, se aşezară la masă.

Domnul Turnbull era un bărbat corpolent şi chipeş, cam de şaizeci de ani, cu păr argintiu şi pletos, cu obraji sîngerii, o căutătură sfredelitoare şi aspră, cu nas bine croit şi buze cărnoase. înalt de peste un metru optzeci, şi drept ca o luminare, purta o jachetă neagră, cu coadă de rîndunică, pantaloni negri şi o vestă lucioasă, de aceeaşi culoare. Aceasta părea să-i fie ţinuta obişnuită, cel puţin în sălile Parlamentului şi la mesele oficiale unde putea fi văzut, puţini fiind aceia care călcau în locuinţa sa din Staleybridge spre a şti cum se îmbracă pe acasă. După fizionomie, nu părea înzestrat cu haruri aparte — deşi nu avea nici figură de prostănac ; dar îi lipsea scînteia geniului în privire, iar forma gurii nu trăda verva şi fantezia persoanelor care s-au ridicat prin forţe proprii. Şi totuşi, urcase extrem de sus, lucru ce n-ar fi fost cu putinţă fără o minte ascuţită. Ca politician îşi dobîndise o popularitate excepţională, de care poate nici un confrate nu beneficia în zilele acşla. Se bucura deopotrivă de încrederea sărăcimii şi a oamenilor cu stare, primii considerîndu-l apărătorul cel mai cinstit, iar ceilalţi fiind convinşi că îndrumările sale se vor impune în mod cert. O dată ce-şi cîştigase atenţia Parlamentului şi bună voinţa reporterilor, nu se mai ostenea să vorbească la dineuri sau la tribune oficiale fără garanţia că preţioasele sale cuvinte vor ajunge sub ochii miilor de

concetăţeni. Şi mai avea o grijă : să aibă ascultători cît mai mulţi. E ştiut că în oratorie, aceasta constituie o condiţie a succesului, pe care Turnbull ţinea cu tot preţul să şi-o asigure. Dar în ciuda numerosului public de care se împresura, greşit i-am atribui talentul de mare orator, şi nu i-am arăta alte caracteristici ca : vocea-i puternică şi răsunătoare ; convingerile ferme şi ample ; infinita încredere în sine ; o ambiţie clocotitoare ; o pronunţată lipsă de scrupule şi o sensibilitate morală apărată de un înveliş foarte gros. Înarmat cu aceste însuşiri, nici o defăimare nu-l atingea, nici un atac nu-i pricinuia răni, nici o ironie nu-l ustura.

în masiva-i făptură nu exista o fisură cît de măruntă, astfel că, dimineaţa, la trezirea din somn, primul său gînd era probabil acela că reprezintă centrul de greutate al pămîntului. Desigur Turnbull era un radical pînă în măduva oaselor — ca şi Monk dealtminteri. Numai că cel din urmă se nutrea dimineaţa cu reversul cugetărilor bunului său amic. In dezbaterile din Cameră, se dovedea mai bătăios decît Turnbull, cu toate că îndoiala de sine nu-l părăsea niciodată, încercîndu-l mai aprig tocmai atunci cînd ataca mai energic şi cu succes. Chiar gluma cu rangul său de ministru şi lipsa unui lacheu sau chelar tîlcuia cu subtilitate neîncrederea ce îl măcina. Şi totuşi, în ochii lumii, Turnbull era marele radical al zilei, bucu- rîndu-se de o faimă pe măsura postamentului de pe care trona. Probabil aceasta îi stimula fantezia de a se crede chemat în fruntea unor dregătorii şi-l făcea să declare că el nu s-ar aservi niciodată Coroanei, deşi, din cele ştiute, încă nu-l îmbiase nimeni cu aşa ceva.

— Eu slujesc doar poporul, şi cu tot respectul ce-l am pentru stipendiaţii Coroanei, consider că rolul meu e mai mare şi nu l-aş schimba cu al lor, spusese odată în Cameră.

Afirmaţia stîrnise rumoare, şi domnul Mildmay îl luase din scurt, poftindu-l să precizeze dacă aşa-zişii stipendiaţi ai Coroanei nu se dovediseră cei mai harnici şi devotaţi slujitori ai poporului. în ciocnirea produsă, Parlamentul şi presa îl susţinuseră cu tărie pe Mildmay, un eşec ce-l lăsase rece pe Turnbull, încrezător într-o apropiată revanşă, pe care o şi

obţinu, ceva mai tîrziu, în

oraşul Manchester. Vorbind în faţa a trei sau patru mii de ascultători, plasase şi acolo aceeaşi formulă, denumin- du-se prietenul şi slujitorul poporului, pentru care fusese ovaţionat, întorcîndu-se radios la Londra.

În catalogul revendicărilor sale figurau printre altele : lărgirea treptată a drepturilor electorale ; recunoaşterea cit mai grabnică a sufragiului bărbătesc, egalizarea districtelor electorale ; introducerea votului secret; reglementarea situaţiei arendaşilor din Anglia şi Irlanda ; reducerea efectivelor militare pe picior de război ; indiferenţa faţă de orice mişcare politică în Europa ; aplaudarea celor din Statele Unite; libertatea schimburilor comerciale — în afara celui cu malţ; şi desfiinţarea Bisericii de Stat. Cam acestea erau principalele puncte ale programului său şi, odată ce învăţase cum să brodeze cuvinte pe ele, adoptând totodată timbrul cel mai convingător pentru ascultătorii din Parlament, am putea pe drept spune că succesul lui era pus de o parte. Neavînd nici un edificiu de ridicat, îşi îngăduia luxul de a se referi numai la chestiuni generale, aşa cum, nefiind apăsat de răspunderi, nu se ostenea cu scormonirea detaliilor ori măcar cu deplina cunoaştere a faptelor de esenţă, mul- ţumindu-se să condamne relele existente — un rol cum nu se poate mai ideal odată ce ţi-ai asigurat publicul necesar. Iar anatema o zvîrlea cît îi poftea inima, de vreme ce avea doar chemarea să radă, cum s-ar zice, pădurea, dar nu să se preocupe şi de cultivarea pămîn- tului cîştigat.

Cîndva, domnul Monk recunoscuse faţă de Phineas ce plăcere însemna pentru deputaţii din opoziţie să arunce cu false acuzaţii în rivali, şi am putea să jurăm că Turn- bull gusta cu nesaţ această savoare, deşi mai degrabă şi-ar fi cusut gura pentru o lună decît să facă o mărturisire ca cea a confratelui. De aceea, ţinînd seama de toate, poate proceda bine că nu intra în guvern, şi frumos i-ar fi stat să facă mai puţin caz de această rezervă.

Conversaţia la cină, înfiripată pe teme politice, nu a fost prea interesantă cîtă vreme s-a foit slujnica prin sufragerie cu servitul bucatelor. Dar odată ce se făcu nevăzută şi băi'baţii rămaseră singuri, discuţia se

învioră, devenind pe încetul o captivantă încrucişare de spade
între cei doi radicali de prestigiu — unul înrolat în guvern, altul rămas deoparte. în tot acest timp, domnul Kennedy aproape nu se auzi, şi cu atît mai puţin Phineas, care venise împins de curiozitate şi urmărea în extaz floretele ascuţite şi abile care se înfruntau pe deasupra sa.

— Consider că domnul Mildmay face un mare pas înainte, spuse Turnbull.

— Şi eu la fel; se alătură Monk.

— N-aş fi crezut că va merge aşa departe, urmă celălalt. Desigur, ce are de gînd să întreprindă, nu acoperă nici aşteptările pentru anul acesta, dar faptul că face şi atît, e grozav pentru unul ca el. De aici se poate vedea cît de mult dă un om cînd se simte împins de la spate. Impulsul contează, nu miniştrii aflaţi la putere.

— Şi eu am spus totdeauna la fel, întări din nou Monk.

— Păi aşa şi e, domnilor. Puţin ne priveşte pe noi că în frunte se află lordul de Terrier, domnul Mildmay, Gresham ori chiar dumneata, dac-ar fi să primeşti jilţul de premier, zise vizîndu-1 pe amfitrion.

— Nu mă roade asemenea ambiţie, se apără Monk energic.

— Eu credeam dimpotrivă, judecind, natural, după mine. Fiindcă o dată ce-aş accepta o dregătorie, aş alege-o pe cea mai înaltă, socotind, în chipul cel mai firesc, că de vreme ce sînt capabil de-o treabă ca simplu ministru, de ce nu aş face-o ca prim ministru ?

— Te-ai considera potrivit pentru o funcţie aşa importantă ?

— Mă-ndoiesc că sînt potrivit pentru oricare din portofolii. 'v

— Nu din pricina dumneavoastră, ci probabil din alte motive, îşi dădu Kennedy cu părerea.

— Din a mea şi din alte o mie de cauze, precizează domnul Turnbull, ridicîndu-se de la masă şi vorbindu-le din faţa căminului, unde se postă în picioare. Desigur, nu sînt bun de tribun, deoarece nu mă văd purtîndu-mă delicat cu aceia care mă caută cu gîndul de a mă duce de nas, declară cu solemnitate. Desigur, nu sînt croit pentru asta, întrucît nu mă văd tolerînd

ploconelile deputaţilor, râvnind posturi grase. Desigur aşa ceva nu-i de mine, pentru
că nu mă văd ameţind oamenii cu răspunsuri în dodii, cînd ei aşteaptă cu totul altele.

— Pe care nu le-aţi putea oare da ? se amestecă domnul Kennedy ; dar cum Turnbull se dezlănţuise de-a binelea, probabil nici nu-i observase intervenţia, urmîn- du-şi neabătut peroraţia.

— Desigur că nu mi s-ar potrivi un asemenea rol, deoarece nu mă văd menţinînd sfintele aparenţe de reciprocă încredere între o Coroană lipsită de orice putere şi un popor învestit cu toate puterile. Aşadar, onorabile Monk, nimeni ca mine nu se declară mai nechemat pentru postul de înalt demnitar. Şi, cu toate acestea, dacă l-aş accepta într-o zi, m-aş instala în jilţul de premier, fiindcă aş ţine să poruncesc, nu să fiu comandat. Altfel, la ce ar servi toată truda ? Ce preţ pune cabinetul lui Mildmay pe convingerile unui membru ca dumneavoastră, bunăoară ?

— La o întrebare ca asta e greu să-ţi răspunzi pînă şi ţie însuţi, obiectă Monk.

— O fi, dar un om are datoria s-o facă înainte de a primi să devină ministru, îi ripostă aproape răstit.

— Şi ai vreun motiv să-ţi închipui că eu nu mi-am îndeplinit-o ?

— Am, şi încă unul temeinic : nepotriveala dintre cunoscutele dumitale convingeri şi practicile colegilor de acum.

— Nu am căderea să apreciez cît valorează vederile mele în ochii confraţilor din guvern, nici să susţin că poate în virtutea lor m-au chemat lîngă ei. Dar am să-ţi spun ce socoteli mi-am făcut cînd am primit scaunul de ministru, rămînînd să le cîntăreşti şi să vezi dacă mă îndreptăţeau să-l ocup. Ce mi-am zis eu atunci ? Fiind de faţă la plămădeala politicii, am putea s-o turnăm în forme mai proaspete şi mai generoase, nu în cele învechite, în care ar dospi fără unul ca mine. Am chibzuit de asemeni că însăşi dorinţa domnilor Mildmay şi Gres- ham de a mă coopta în guvern, era un semn de înnoire în concepţia lor liberală, iar refuzul meu dovedea că nu sînt dispus să le întind o mînă de ajutor.

— Cine zicea să nu-i sprijini în Parlament dacă veneau cu idei de ispravă ?

— Nimeni, firește, însă nu o făceam cu eficienţa de

astăzi, fiindcă n-aş fi putut să-i îndemn spre acele măsuri cu adevărat demne de a fi susţinute. Am cumpănit îndelung, te asigur, şi cred că am procedat bine.

— Fără-ndoială, 11 aprobă Kennedy.

— E o ambiţie întru totul îndreptăţită aceea de a te vedea în guvern, adăugă Phineas.

— Vă contrazic, sir, tună oratorul, reglîndu-şi tirul usturătoarelor replici asupra junelui care făcuse remarca. Demnitarii noştri sînt mai presus de ambiţia parvenirii şi merită toată lauda.

— Mulţumesc de consideraţie, rosti Monk cu smerenie, dar întocmai ca data trecută, Turnbull nu ţinu seamă de întrerupere, ci turui mai departe.

— Nu la fel îi apreciez pe subalternii miniştrilor, 'care mai curînd se îngrijesc de moftu rile celor din Downing Street decît de interesele alegătorilor.

— Ce vreţi, un om nu se poate înălţa pornind chiar din creştetul piramidei, filozofă Phineas.

— Şi totuşi, prietenul nostru Monk de acolo a pornit, din creştetul piramidei, după cum aţi găsit potrivit să vă exprimaţi, şi în consecinţă funcţia sa de ministru nu înseamnă nicidecum ridicare. După mine, eterna şi adevărata rîvnă a englezului rămîne aceea de a fi în fruntea unei circumscripţii comerciale, ca deputat din falanga independentă.

— Dar de ce comercială ? se interesă domnul Kennedy intrigat.

— Pentru că aici se aleg mandatarii după dorinţa şi judecata celor care votează, nu ca în comitate sau în oraşele de provincie unde electorii ascultă de anumiţi indivizi ori de aceştia plus voinţa cercurilor aristocratice.

— Şi cînd te gîndeşti că, în ciuda tuturor influenţelor, nici măcar şase conservatori n-au întrunit cuvenitul sufragiu în comitatele scoţiene, observă domnul Kennedy.

— O ţară ca Scoţia e demnă de admirat, proclamă ţanţoşul orator.

După puţin timp, Robert Kennedy se retrase, urmai curînd de Turnbull. Se ridicase şi Phineas, pregătit să-l

urmeze, însă la stăruinţa amfitrionului, mai zăbovi cit. fuma un trabuc.

— Turnbull e un om minunat, zise Monk odată ce rămaseră singuri.

— Nu găsiţi că domină prea mult ?

— Meteahna lui nu e atît aroganţa pe cit ignorarea deosebirii care separă — sau ar trebui să separe — viaţa particulară de cealaltă, publică. în Parlament, un tip cu platforma lui Turnbull trebuie să vorbească cu siguranţă deplină. El nu se adresează doar Camerei, ci naţiunii întregi, iar ţara nu l-ar urmări cu încredere, odată ce el n-ar avea-o. Dai' din păcate, pierde complet din vedere că nu vorbeşte numai poporului. Şi de aceea stau şi mă întreb, cam ce viaţă or fi ducînd cei din familia lui ?

„Desigur amară", îşi răspunse junele nostru, pe cînd se îndrepta către casă.

CAPITOLUL XIX

LORDUL CHILTERN ALEARGĂ PE CALUL SĂU BONEBREAKER

ORICUM AVEA SĂ ARATE reforma preconizată de Mildmay, era fapt cunoscut că nu va cuprinde şi votul secret, şi fiindcă o parte dintre cei cu mandate în Parlament plus o mulţime de oameni din afara acestuia ţineau să-l vadă inclus în legea electorală, se luase decizia ca, înainte de toate, să se supimă la vot o moţiune independentă, Măsura pornise probabil tot de la Mildmay, chibzuind, pasămite, că un scrutin necorespunzător punea botniţă pînă şi liberalilor hotărîţi să-i facă şicane. Dezbaterile premergătoare votării urmau să dureze cel mult o noapte, iar Phineas intenţiona să folosească prilejul spre a-şi face debutul ca orator.

Convins de suprema deşertăciune a unei măsuri ca votul secret şi înarmat cu argumente doveditoare, nădăjduia să-şi rostească părerile cu vigoarea şi elocinţa pe care la dovedise în anii de studenţie, cînd fusese părtaş la discuţiile libere. Dar cu toată credinţa în harul său oratoric, chiar la gustarea de dimineaţă îşi simţi

inima ticăind repede şi speriată la gîndul că avea să vorbească în faţa unui auditoriu atît de pretenţios. Lucrul cel mai cuminte era să nu se mai chinuie cu ideea discursului ci, pînă la ceasul întrunirii din Cameră, să-şi macine timpul cu alte preocupări, întîlnindu-se, bunăoară, cu oameni ce nu-i vor împuia capul cu votul secret şi apropiata-i dezbatere. Porni aşadar în căutarea acestora şi nimeri mai întîi la fostul său dascăl, unde rămase aproape un ceas, discutînd despre una şi alta, fără să pomenească de cuvîntarea ce-o avea în proiect. De la el se mai abătu pe la alţi cunoscuţi ce-i răpiră — har Domnului ! — toată dimineaţa şi prînzul, iar la orele trei se înfiinţa la reşedinţa din piaţa Portman, în căutarea lordului Chiltern. Cu sora lui se întîinise adesea pînă la acest sfîrşit de februarie ; dealtfel ea îl vestise despre înapoierea lui Oswald la Londra, gonit de ger şi de viscol din bîrlogul de vînătoare. Trecuse o grămadă de vreme de cînd nu-şi văzuse amicul, aşa că vizita lui pica tocmai bine, de avea să-l găsească acasă. Anunţat de lacheu că tînărul lord e înăuntru, se grăbi mulţumit către aripa ce ştia c-o ocupă, dar pe cînd traversa holul, se trezi drept în faţă cu lordul Brentford. Trebuia să-i vorbească, să-şi explice prezenţa, se socoti la iuţeală.

— Venisem la lordul Chiltern, îi spuse după cuvenitul salut.

— Cum ? E aici ? se miră lordul întorcîndu-se către lacheu.

— Da, excelenţă. Cu începere de ieri noapte.

— Atunci o fi la etaj. Sigur nu pot să-ţi spun, pentru că niciodată nu ştiu ce face, reveni către Phineas, dar cu glas mînios, de parcă-1 scosese din fire ideea că cineva i-ar putea trece pragul anume să-i viziteze feciorul. După vorbele-i împroşcate ca gloanţele, se răsuci pe călcîie şi întoarse spatele musafirului, ca după cîţiva paşi — timp în care se reculese, probabil — să se oprească din mers şi să-l întrebe complet îmblînzit : Apropo, cîte voturi crezi că vom obţine astă seară ?

— Exact atîtca cît să fiţi mulţumit, excelenţă.

— Da, şi eu aş zice că vom ieşi bine. Iar dumneata, Finn, ar trebui să-ţi spui verde părerea.

— Poate am s-o fac, zise tînărul, simţind cum se

roşeşte la faţă.

— Negreşit, stărui lordul. Negreşit. Şi vreau să te rog un lucru. Dacă vorbeşti cu lordul Chiltern, anunţă-l din partea mea că ţin să îl văd înainte de a pleca din Londra, Mîine de pildă, voi rămîne acasă pînă la orele prînzului. Eşti bun să-i comunici ?

Cu toată uimirea produsă de misiunea încredinţată, Phineas îl asigură că o va duce la împlinire, după care salută şi porni mai departe. Pe Chiltern îl găsi în cămaşă şi luptîndu-se, în mijlocul camerei, cu o pereche de
haltere.

— Cînd nu pot vina, mă menţin în formă cu astea, îl informă pe vizitator.'

— Cred că-i un exerciţiu util...

— Şi totodată un mijloc de a-ţi omorî timpul. Cînd stau la Londra, mă simt ca o cueuvaie, aşteptînd pogo- rîrea nopţii, ca să ies după pradă. Ziua nu am nimic de făcut şi nici unde mă duce. Nu pot să mă proţăpesc, ca alţii, într-o fereastră de club, fiindcă i-aş nărui faima prin simpla mea apariţie. Să nu-ţi închipui că nu sînt înscris la unul. Se cheamă „Travellers“, dar mă-ndoiesc că portarul mi-ar permite să intru.

— Oare nu te lauzi cu destrăbălările de boem mai mult decît te îndreptăţesc faptele ?

— Dacă mă laud cu un lucru este că nu mă arăt niciodată pe unde nu sînt dorit. Cu o singură excepţie —• şederea în această casă, care ştiu că e nedorită...

Profitînd de moment, Phineas îi predă mesajul din partea lordului Brentford.

— Cum ? Vrea să mă vadă de dimineaţă ? se zbirii Chiltern dezgustat şi surprins. Să facă bine şi să-mi spună prin altcineva ce poftesţe, pentru că nu stau de vorbă cu un om care m-a insultat. Fie şi taică-meu.

— în locul tău m-aş duce neapărat, îl îmboldi amicul.

— Nu prea cred, după ce ai fi înghiţit atîtea, ca mine. Aşa că rămîn în aşteptarea soliei.

— Să nu-ţi închipui cumva că mă faci interpretul tău, Chiltern, îl preveni Phineas.

— Normal nici n-ar trebui să mă caute, pentru că ştiu de pe acum ce are să-mi spună. E vorba de o treabă
în care s-a amestecat soră-mea, deşi fără nici un folos. O

cunoşti pe Violet Effingham ?

— Da.

— Ei bine, vor să mă însoare cu ea.

— Iar tu te împotriveşti.

— N-am spus asta. Dar crezi că o tînără ca Violet Effingham ar lua de bărbat o pramatie cu faima ce-o am ? Mai de grabă te-ar alege pe tine. Zău aşa ! Ai aflat că are un venit de trei mii pe an ?

— Ştiam că e înstărită.

— Da, atîta se zice că încasează, cu toate că mă lasă rece paralele. De-ar fi să m-accepte, aş lua-o chiar mîine, fără un şiling... fiindcă mi-e dragă. E singura fiinţă pentru care mi-a tresărit inima. Dar ce folos că îmi place, cînd toţi m-au pictat în culori aşa negre — în special taică- meu — încît nici o fată cuminte n-ar mai vrea să mă ia ?!

— Lordul Brentford o să-şi uite mînia, dacă te vei sili să-i duci la împlinire dorinţele.

— Puţin îmi pasă dacă se-mpacă sau urlă de supărare ! Ce mă interesează pe mine sînt cele opt sute de lire pe care mi le dă anual, iar de-1 împinge aghiuţă să mi le retragă, ştie prea bine că a doua zi mă şi înfiinţez la cămătarii evrei. La fel de sigur cum de două ori doi fac patru. La fel îşi dă seama că voi moşteni pînă la ultimul acru moşia, şi totuşi nu mă girează, ca să ridicăm împreună banii pe care mi i-a dat Laura.

— Lady Laura nu cred să le ducă nevoia, remarcă Phineas.

— Adevărat; scorţosul pe care l-a luat de bărbat — şi pe care-1 urăsc ca pe dracu — e mai bogat decît Cresus. Dar asta nu înseamnă ca sora mea să rămînă păgubită de bani. Vreau şi trebuie să-i recapete.

— Să fiu în locul tău, aş sta de vorbă cu lordul...[1]

— Am să mai reflectez. Şi acum să vorbim despre venirea ta la Willingford. După Laura, s-ar zice că dai o fugă, în marţie. Dacă-i aşa, vreau să ştii de pe acum că îţi pun caii la dispoziţie şi voi fi încîntat să hoinărim împreună. Am nişte bidivii care trag cum te trage răul la fund ; aleargă ca diavolii şi trebuie obosiţi, nu glumă. C-e zici ? Sînt însuşiri care plac irlandezilor...

— Da, cu toate că, personal, nu mă dau în vînt după ele.

— Eu însă da. Mor după caii năbădăioşi. Ce-i aia să călăreşti fără nici un efort ? Cînd îl aud pe cîte vinul spunîndu-mi că se simte pe cal de parc-ar sta într-un jilţ, îl întreb de ce nu-şi ia gloaba în dormitor, să se culce pe ea. Numai să vii, şi-ţi arăt ce roibi am. Hanul la care trag se cheamă „Willingford Bull", şi se află la numai patru mile de Peterborough.

Phineas îşi dădu cuvîntul că va răspunde la invitaţie şi va încerca sireapii lui minunaţi, iar după ce îl mai îndemnă să se ducă la întîlnirea cu taică-său, îşi luă rămas bun şi plecă.

A doua zi dimineaţă, pe la orele şapte, Chiltem coborî în salonul larg şi întunecos. Şezu preţ de o jumătate de ceas înaintea căminului, după care se repezi la eşarfa ce însufleţea clopoţelul şi trase de ea, chemind un lacheu.

— Spune-i lordului că mă aflu aici şi sînt gata să-l văd, în caz că doreşte să mă primească.

Lacheul dispăru într-o clipă şi curînd se înapoie cu I răspunsul : lordul îl aştepta.

— Te-am chemat ca să punem la punct unele chestiuni de ordin bănesc, îl anunţă tatăl de cum intră în odaie. Vrei să stai jos ? Chiltern se aşează pe un scaun, fără să articuleze un cuvînt. Sînt teribil de necăjit pentru averea irosită de sora ta, continuă bătrînul.

— Şi eu sufăr cum poate nici nu vă-nehipuiţi, deşi există putinţa să ridicăm banii şi să-i restituim chiar mîine, dacă aţi fi de acord.

— Ţi-a plătit datoriile în pofida sfatului meu de părinte.

— Şi în pofida mea, adăugă Chiltern.

— Am prevenit-o că n-o să-i înapoiez banii dacă le dă asemenea folosinţă. Aşa că, de-ar fi să-i pun mîine în palmă, cum te-ai exprimat adineaori, mi-aş călca pe euvînt. Totuşi aş face-o, dar numai cu o condiţie.

— Care anume ?

— Am aflat de la Laura — şi încă în repetate rîn- duri — că ai simpatiza-o pe Violet Effingham.

— Eu da, milord, dar ce folos cînd ea nu mă vrea !

— Despre asta n-am cunoştinţă şi, ca atare, nu mă pot pronunţa. Nu mi-am luat libertatea s-o descos ce simte sau ce are de gînd.

— La ce bun aţi fi făcut-o, milord ?

— Cum adică ? Nu înţeleg, se irită contele.

— Socotesc că ar fi fost inutil, de vreme ce i-am cerut mina şi m-a refuzat.

— Păi fetele cam aşa fac ; îşi resping pretendenţii, ca pe urmă să se întoarcă la ei. După cum zice Laura, Violet te-ar lua, dacă ai fi mai stăruitor.

— Laura nu ştie ce spune.

— S-ar putea să greşeşti. Doar ele-s prietene bune şi făi'ă-ndoiaiă au discutat despre asta. Dar indiferent ce va fi, e bine s-asculţi ce am de gînd să îţi spun. Eu n-am să m-amestec, despre asta fii sigur, deoarece socotesc că nu am căderea s-o fac.

— într-adevăr, încuviinţă fiul şi, auzindu-1, contele se înfurie.

Tare ar fi vrut în momentul acela să-l dea afară şi să nu-1 mai vadă în vecii vecilor. îşi stăpîni însă nervii şi, după cîteva clipe, reluă firul gîndului vorbind la fel de stăpînit şi protocolar cum se arătase mai înainte.

— Ca să nu mai lungim în chip inutil dialogul, iată ce ţineam să afli din gura mea. Am atîta încredere în Violet Effingham, încît numai o căsătorie cu ea m-ar putea linişti şi convinge că te întorci pe calea cea bună. O dată ce aş afla că te acceptă, te-ajut să-i înapoiezi banii Laurci, îţi asigur — de unde-oi putea — un venit pen tru noua familie, iar conacul din Saulsby vă aşteaptă ori- cînd... dacă bineînţeles vă atrage. La cuvintele de pe urmă, vocea lui şovăielnică deveni aproape tremurătoare, ochii ocoliră privirea fixă a feciorului şi trupul i se în- covoie peste masă. îl biruise emoţia. Dar înfrângerea dăinui numai cîteva clipe, după care se reculese şi continuă ţanţoş. De ai vreun răspuns, îl ascult bucuros,

— Toate ofertele dumneavoastră n-ar avea nici un fel de valoare, dacă n-aş îndrăgi-o pe fată, milord.

— Nu ţi-aş cere să te însori cu o făptură pe care n-o îndrăgeşti — după expresia pe care ai

folosit-o.

— Întîmplător, dorinţele noastre coincid în privinţa alesei, dar nu-şi găsesc şi cuvenita împlinire, deoarece

am cerut-o şi mi s-a răspuns printr-un „nu". Totuşi, sînt gata să mai încerc, deşi, nu ştiu unde aş putea s-o găsesc, iar de mă duc acasă la lady Baldock, servitorii nu-mi dau voie să intru.

— Din a cui vină ?

— în parte şi' din a dumneavoastră, milord, pentru că m-aţi descris la toţi ca pe dracu, şi babetelor le-a intrat în cap.

— Nu te-am vorbit la nimeni urît.

— Nu asta importă acum, ci planul pe care îl am. Şi vă rog să mi-1 ascultaţi. Cu orice riscuri, chiar astăzi mă înfăţişez la lady Baldock, care presupun că se află în Baddingham. Iar de nu ajung să-i vorbesc domnişoarei Effingham...

— Momentan fata nu se află în Baddingham, îl întrerupse părintele, ci la sora ta, în piaţa Grosvenor. Am văzut-o chiar ieri.

— E în Londra ?

— Aşa cum ţi-am spus.

— Prea bine, milord. Atunci mă voi duce acolo şi voi face tot ce-mi stă în puteri. Laura o să vă comunice rezultatul.

Părintele i-ar fi dat anumite poveţe cu privire *h* modul cum trebuia să-şi pledeze cauza în faţa tinerei Violet, dar fiul nu le aşteptă. Socotind întrevederea încheiată, se întoarse în camera unde îşi ţinea halterele, le apucă în mîinile sale vînjoase şi începu să le înalţe şi să le coboare, timp de vreo două minute. După aceea' le puse de o parte, începînd să se pregătească pentru ce' avea de făcut. Dacă tot trebuia să mai facă o tentativă, nu avea sens să mai întîrzie. Se uită pe fereastră şi văzu străzile pridldite de mocirla şi urîtul dezgheţului. După frigurile năprasnice şi ninsorile copioase, zăpada cea dalbă se prefăcea în noroi şi băltoace, acoperind Londra cu doliul şi zoaiele lor dezolante. Spectacolul de afară se deosebea radical de priveliştea ţinutului Northamptonshire, reflectă Oswald ; acolo, a doua zi dimineaţă, gerul îşi va pleca definitiv steagul şi

aerul încălzit îşi va pune pecetea sa binefăcătoare pe întreaga natură. De aceea, dacă nu se iveau complicaţii, în zori va porni spre ţinutul său drag, iar micul dejun îl va lua chiar la Willingford Bull. Va ajunge la zece, călătorind cu trenul lui special, şi cum terenul de vînătoare se afla numai la şase mile de han, o să aibă timp berechet să cutreiere. Aşa o să facă, indiferent cum avea să se încheie încercarea de astăzi. Şi cu hotărârea aceasta, se gătì pentru vizită. Curând veni şl trăsura pe care o chemase, aşa că, la o jumătate de oră de la convorbirea cu contele, ciocăni la uşa locuinţei din piaţa Grosvenor.

.— Doamnele sînt la masă, îl anunţă servitorul care-i deschise.

— Eu nu prânzesc, dar anunţă-le că sînt în salon şi le aştept.

— A venit să te vadă, zise lady Laura după ce primi ştirea.

— Sper că nu, ripostă Violet înţepată.

— Nu spune asta !

— O şi repet. Nădăjduiesc că n-a venit pentru mine — adică nu în mod special, cum a reieşit din vorbele tale.

— Nu o lua aşa, dragă. De ce să nu te gîndeşti că, aflînd de sosirea ta în oraş, a avut bunacreştere să te viziteze ?

— Dacă e numai atît, voi fi la fel de binecrescută. Chiar dulce ca luna mai. Şi m-aş bucura să-l revăd.

Lady Laura găsi potrivit să înghită în tăcere desertul, şi numai cînd o porniră către salonul unde aştepta fratele, vorbi cu solemnitate :

— Nu ai uitat, sper, că poţi să-l salvezi.

— Nu cred că fetele au menirea să salveze bărbaţii, ci invers. Iar de o fi să mă mărit într-o zi, eu aştept să fiu ocrotită, nu să fac pe îngerul păzitor.

— Violet, draga mea, văd că eşti hotărîtă să-mi iei toate spusele de-a-ndoaselea, se lamentă lady Laura.

Pe Chiltern îl găsiră măsurând încăperea, şi nu se aşeză odată cu ele. După saluturile protocolare, Violet începu să vorbească de iarnă

şi de gerul recent, legînd observaţiile de îndeletnicirile lordului.

— Acum cînd crivăţul a trecut, parcă văd că te apucă dorul de ducă şi curînd o porneşti iarăşi la vînătoare.

— Chiar de mîine, preciză lordul,

— Şi o ţii aşa zi de zi, pînă pe la mijlocul lui aprilie cînd din nou te simţi fără rost şi nefericit.

— Adevărat, şi faptul e perfect explicabil, deoarece vînătoarea e singura mea ocupaţie.

— Pentru ce nu-ţi creezi şi alta ? interveni sora lui.

— E tocmai ce vreau să încerc, dacă va fi cu putinţă. Te-ai supăra, Laura, dacă-ţi cer să mă laşi singur cu domnişoara Effingham pentru cîteva minute ?

Lady Laura se ridică de pe scaun, urmată de Violet aproape în aceeaşi secundă.

— în ce scop ? întrebă fata speriată. Pentru că unul bun nu prea văd...

— Oricare ar fi, e dorinţa mea să rămânem în doi, şi te asigur că n-am să-ţi fac nici un rău, zise Chiltern.

Lady Laura porni către uşă, se opri în dreptul ei un moment, privindu-1 încă o dată pe Oswald.

— Eşti bună să faci precum te-am rugat ? îi repetă el cu calm.

Şi, fără să mai ezite, sora ieşi.

— Nu de teamă că mi-ai face vreun rău te-am întrebat ce scop urmăreşti, explică Violet.

— Ştiam, şi am vrut să fim singuri ca să vorbesc mai în largul meu, nu stîngaci şi anapoda, cum am făcut-o mereu. Acum un ceas nu visam că te afli la Londra, iar cînd am aflat, am venit într-un suflet. Tata m-a pus la curent.

— Deci comunici cu lordul! Cit mă bucur de mult !

— De luni de zile nu ne-am adresat un cuvînt şi poate va trece iar multă vreme pînă ne-om mai vorbi. Dar există un lucru asupra căruia sîntem de acord.

—■ Aş dori să fie mai multe... şi cît mai curînd...

2
3
2

— S-ar putea, deşi am motive să mă-ndoiesc. Ascul- tă-mă, Violet, îi zise privincl-o cu atîta intensitate îneît părea numai ochi. M-aş dispreţui să îţi cer o favoare clădită doar pe capriciile tatii. Este un om fără logică şi m-a nedreptăţit tare mult, gîndind numai rău despre mine, chiar şi cînd alţii îi spuneau că greşeşte. Prin urmare puţin mă încălzeşte să mă împac cu im părinte care s-a arătat atît de neomenos.

— Pe mine mă iubeşte enorm, îl consider prieten şi ca atare te-aş ruga să nu-1 ponegreşti.

— Aş vrea măcar să pricepi că nu-ţi cer niniic ca să-i împlinesc o dorinţă ori să-i intru în graţii. Laura ţi-o fi spus poate că ai netezi situaţia devenindu-mi soţie.

— Mi-a spus-o, fireşte.

— Este un argument pe care nu avea voie să-l folosească, şi nici tu să-l asculţi măcar un moment. Auzi, să netezeşti situaţia ! Dar cine ar putea garanta că vei izbuti ? Cit m-ar influenţa căsătoria cu tine dacă nu te-aş iubi ? Acesta e argumentul meu ; unicul pe care ii am. Te iubesc aşa mult incit sînt convins că, acceptîndu-mă de bărbat, m-aş întoarce la viaţa de odinioară, trăind ca alţi oameni şi devenind, pe încetul, la fel de stimat, de searbăd şi fără minte, sau rău şi ţîfnos ca lady Baldock.

— Sărmana mătuşă !

— Care ştii că mă-ncondeiază cu păcate mai mari decît cele pe care i le-am atribuit eu. Dar asta nu are importanţă. Esenţial este că ai auzit, scumpa mea, tot ce aveam să-ţi spun. Vorbind, Chiltern făcu un pas către ea, întinzîndu-i o mină ; însă fata nu i-o atinse. Nu mi-a rămas nimic de adăugat, continuă cu voce fremătătoare, în drum către tine, îmi frămîntam creierul, încercînd să adun şi să îmbin frazele pe potriva simţirilor şi într-o formă cît mai aleasă. Ca acum, după cele rostite, să mă văd incapabil să mai vin cu înfloriri.

— Nici n-ai nevoie de ele, deoarece nu cuvintele contează.

— Poate nu, dacă nu au tăria să te convingă.

Te iubesc, Violet. Aceasta e unica raţiune de a primi să-mi devii soţie. Singura scuză pentru îndrăzneala de a-mi reînnoi cererea de căsătorie. Afară de tine, nimic nu mă incintă pe lume, aşa că nu fii mirată de stăruinţa pe care-o arăt.

O privea cu aceeaşi intensitate mistuitoare, şi pupilele parcă emanau o putere de fascinaţie căreia nu putea să-i reziste. Mina o ţinea tot întinsă, aşteptînd — sau poate numai sperînd — că se va îndura să i-o sirîngă.

— Cum aş putea să-ţi răspund ?

— Cu dragostea ta, de poţi să mi-o dăruieşti. Ţin minte că odinioară mi-ai jurat să mă iubeşti toată viaţa.

— N-ar trebui să-mi aminteşti acest lucru, deoarece pe atunci eram un copil — şi încă unul rău, adăugă zîm- [1]

I — Cariera lui Phineas Finii

bind dulce. Pentru năzbîtiile din ziua aceea, am fost pedepsită să mă culc fără cină.

— Fii copil şi acum.

— Oo, dc-ar mai fi cu putinţă !

— Şi alt răspuns n-ai să-mi dai ?

— Cum de nu. Sînt datoare. Şi iată-1 : îmi pare rău, dar nu îţi pot oferi dragostea pe care mi-o ceri.

— Niciodată ?

— Niciodată.

— Oare ce urăşti mai mult ? Pe mine, ca om. sau ce ai auzit despre mine ?

— Nu e vorba de ură. Şi n-am pomenit despre ea. > Pe amicul de altădată şi tovarăşul meu de joacă îl respect din tot sufletul pînă la ultima răsuflare. Dar există alte multe considerente la care femeia are datoria să cugete înainte de a-şi îngădui să iubească bărbatul pe care ii ia.

—- Să-şi îngăduie ? îngînă el. Atunci măritişul e numai un calcul...

— Te surprinde, lord Chiltern, însă cred că e necesar şi un strop de calcul.

în salon se aşternu pentru prima oară tăcerea. După aşteptarea care se dovedise zadarnică, tînărul îşi retrase în sfirşit mina. lăsînd-o să cadă cu greutate de plumb.

Pe urmă porni prin odaie, o străbătu de la un capăt la altul şi. într-un tirziu. se opri înaintea fetei.

— N-am să mai încerc niciodată, îi declară grav.

— Ar fi preferabil.

— Mi se pare nedemnă de un bărbat această pisălogeală. Te rog, spune-i Laurei .că totul s-a terminat între noi, ca să-i comunice tatei. Şi acuma, te las cu bine.

Violet îi întinse mina. dar probabil neobservînd-o, Chiltern n-o apucă, ci se năpusti ca o furtună pe uşă.

După plecarea sa, cînd fata istorisi cele petrecute prietenei, lady Laura îi spuse cu o durere de-abia reţinută :

— L-ai gonit, deşi sînt convinsă că ţii la el.

— Nu ai dreptul să faci o asemenea afirmaţie, i-o întoarse Violet enervată.

— Dar am dreptul să nutresc o convingere, şi aceasta este că Oswald ţi-e foarte drag, însă nu ai curajul să mergi înainte, încercînd să-l salvezi.

— După tine, o femeie trebuie să se mărite neapărat pe motiv că iubeşte ?

— Natural, se pripi lady Laura să încuviinţeze, fără să cântărească îndeajuns afirmaţia. Să se mărite, dacă are dovada că şi omul ales o iubeşte.

— Prin urmare să-l ia. indiferent de caracterul acestuia, de împletitura prielnică ori neprielnică a împrejurărilor. de împotrivirea amicilor ? Oare să nu existe nici un dram de prudenţă în pasul pe care îl face ?

— Uneori s-ar putea să fie prea multă.

— Adevărat, dar înseamnă că atunci te măriţi numai din interes şi fără pic de iubire. Vorbind cu aprindere şi pe repezite, nu-i trecuse prin minte căsătoria calculată a prietenei cu marele bogătaş Kennedy şi nici gîndul că ar putea s-o lovească. Dar cuvintele o săgetară pe Laura. pătrunzîndu-i în inimă şi rănindu-i-o.

— Nu văd ce sens ar avea să ne coborâm la aluzii directe, protestă cu voce scăzută.

— Nici n-am făcut acest lucru. Te rog să mă crezi, se dezvinovăţi Violet.

— Oricum, socotesc că e greu să judeci viaţa şi hotă- rîrile altuia. Recunosc, aş fi dorit mult să te ştiu alături de Oswald, şi dacă în amărăciunea de a-1 vedea alungat te-am jignit cu o singură vorbă, mi-o retrag fără întîr- ziere.

Cit despre tînărul Chil tern. odată ieşit pe uşa clădirii din piaţa Grosvenor. o porni prin băltoacele şi noroiul trotuarelor, către spelunca vecină cu Covent Garden, pe care o frecventa îndeobşte, şi unde r ămase toată după- masa şi seara. în compania unui căpitan oarecare, pe nume Clutterbuck. care i se înfiinţă la masă şi mai pe urmă primi să cineze cu el. Despre necazul lui mare. nu pomeni invitatului, şi totuşi acesta observă cît era de nefericit.

— Să mai luăm o şampanie, îl îmbie Clutterbuck spre sfîrşitul cinei, numai ea te mai pune pe roate cînd ţi se-mpotmoleşte căruţa.

— Comandă şi bea ce pofteşti ; eu rămîn la coniac îndoit cu apă.

— E bun. nu zic ba, numai că- te turteşte şi, către ziuă, îţi trebuie cărăuş, să te ducă acasă.

Se vede însă că Chiltern infirma regula cunoscută de căpitan, deoarece, cu tot coniacul

băut, a doua zi se urcă în trenul de Peterborough. nimerind la faimoasa cursă de cai dintre Sutton şi Gidding, la care participă pe sireapul său Bonebreaker, alergînd atît de grozav, incit, la sfîrşitul întrecerii, tînărul Piles — de la firma „Piles, Sarsnet şi Ghingham“ îi oferi trei sute de lire pe animal.

— Fugi de-aici că nu valorează mai mult de cincizeci, zise Chiltern.

— Aşa o fi, dar îţi dau trei sute pe el, stărui Piles.

— N-ai să-l poţi călări, îl preveni lordul.

— Ei, n-am să pot ! făcu tînărul Piles, renunţînd la tocmeală şi explicînd mai pe urmă amicului Grogram că nu avea cu cine să încheie tîrgul pentru că roşcovanul şi împieliţatul de Chiltern era beat turtă.

CAPITOLUL XX

DEZBATEREA VOTULUI SECRET

CÎND SE LASĂ ÎNSERAREA şi parlamentarii se adunară în Cameră, Phineas îşi dibui locul, cu picioare tremurătoare, şi obsedat de bătăile inimii, parcă iuţitc- ca niciodată. De la întrevederea cu Chiltern, se dusese la club, unde cinase de unul singur. Cîţiva de pe acolo căutaseră să lege discuţii, dar le vorbise împiedicat şi fără să ştie prea bine ce spune. Ciudat lucru i se întîmpla ! Tînjise cu atîta ardoare după un vis măreţ şi cutezător, ca acum, cînd îl vedea atit de aproape, să-l înfioare însăşi ideea împlinirii. De cînd se trezise pe băncile Parlamentului, pricepuse că rostul unui adevărat deputat era să-şi spună răspicat gîndurile. A te eschiva de la această îndatorire, i se părea o dezicere odioasă, şi de nu avea să vorbească. era hotărît să-şi ia frumuşel tălpăşiţa. Fiindcă la ce fusese ales ? Să tacă şi să se zgîiască la alţii ? De bună seamă că nu. Ci să se facă auzit. Odată ce luase decizia, îşi repeta cu încredere că, de fapt, încă din anii de studenţie se remarcase ca orator înzestrat. Şi totuşi, la club. cînd prînzise, într-atît

îl speriase ordalia pe care
şi-o pregătise, că nu putuse distinge dacă mesteca miel sau friptură de vacă, dacă cei dinaintea lui erau cunoscuţi ori străini, sau îi grăiau în altă limbă decît cea engleză.

In drum către Parlament, nu o dată îl bătuse gîndul să se urce într-un poştalion şi s-o şteargă din Londra, izbăvindu-se astfel de tortura care-1 pîndea. La fiece pas îşi simţea trupul ţeapăn şi amorţit, iar hainele parcă făcute pe altul, mai slab şi mai mic de statură. Ajuns în dreptul clădirii Westminster, îşi aminti de fostul lui dascăl, de grija şi poveţele sale, şi se căi mai amarnic ca oricînd că nu-1 ascultase. Ce bine ar fi fost să înceapă prin a pleda într-un tribunal, unde ar fi căpătat acea stăpînire de sine de care acum ducea atîta nevoie ! Dar ce rost mai aveau reproşurile, cînd nu vedea nici o cale de întoarcere, ci numai drumul care se aşternea înainte spre intrarea şi încăperile din Westminster !

Sala în care intră i se păru de-o mărime absurdă şi parcă înghesuită cu bănci suprapuse şi galerii peste galerii. Bizai'ă senzaţie, cînd doar trecuse de perioada noviciatului în care tresărise cu temătoare uimire la vederea Preşedintelui Camerei, a slujbaşilor de acolo, a şirului de miniştri şi chiar a lăcaşului însuşi ce-i apărea de o inegalabilă măreţie.

La alte întruniri — şi slavă Domnului că asistase la multe ! — se mai foise prin sală, conversînd pe şoptite cu cîte un vecin ; nu şedea pironit locului, ca o stană de piatră. Pe cînd astăzi se îndreptase glonţ către banca ce-o ocupa şi, de cum se aşează, începu să-şi repete discursul. La drept vorbind, asta făcuse de dimineaţă şi pînă seara, cu toată străduinia de a se sustrage acestei preocupări. Se dusese la domnul Low dar în timp ce dascălul îi vorbea îşi revăzuse capitolele expunerii, în ordinea în care le înşirase, ca mai tîrziu, cînd poposise la Chiltern şi lordul învîrtea halterele, să recapituleze citatele, spre a-i fi la îndemînă. îşi ostenise memoria cu silinţe poate zadarnice, împărţindu-şi oraţia mai întîi în capitole, apoi

învăţîndu-le separat în ordinea strictă a desfăşurării şi fără să omită nimic, înghesuind printre ele citatele — adică delicatele floricele ce-i vor împodobi cuvîntarea.

Cu mare grijă tocise aşa-zisele cuvinte de legătură dintre capitole ca, avîndu-le pregătite, să pareze cu ele orice scăpare a memoriei sau neprevăzutele cotituri în mersul dezbaterilor. Socoteala lui era clară şi practică : odată ce-şi închegase ideile în compartimente multiple dar întru totul autonome, aidoma, unei nave, ideal ar fi fost să le păstreze intacte, folosindu-le în rînduiala pe care lc-o hărăzise ; dacă avea însă ghinionul să uite vreunul din ele ori să-i fie străpuns şi anihilat de spusele altora, atunci punţile sale verbale veneau să sudeze fisura ivită, iar discursul îşi urma traiectoria aidoma navei după „ care il concepuse, plutind minată de forţa pupei şi a provei, chiar dacă trupul ei se tîra sfîrtecat, pe sub apă. Formula s-ar fi dovedit salutară, dacă pe lingă cele învăţate ca papagalul, nu era chemat să răspundă şi vorbitorilor precedenţi, ceea ce nu putea face decît prin improvizaţii şi nu recurgînd la imensul bagaj de fraze pe care se ostenise să le tocească zile şi ceasuri de-a rîndul.

Din colţul unde şedea îşi roti privirea prin sală şi cînd totul îi apăru tulburc, adumbrit de vechea lui teamă pentru venerabila încăpere, iar inima îi zvîcni nebuneşte, realiză cu mîhnire că discursul pe care şi-l întocmise însemna o povară prea grea. înţelept ar fi fost ca pentru debut să încropească fie o alocuţiune mai scurtă, cu caracter general — care, desigur, nu l-ar fi consacrat înaintea ascultătorilor, dar era potrivită pentru împrejurarea de azi, oferindu-i totodată putinţa de a-şi auzi - glasul în această memorabilă sală — ori să nu-şi prepare nimic dinainte, ci să se lase călăuzit de verva şi inspiraţia de moment. Aşa trebuia să facă, îşi imputa cu pofidă, nu să-şi stoarcă memoria cu învăţatul pe dinafară. Cum însă regretele erau prea tîrzii iar în sală se proceda la înmî- narea tăcută a unor petiţii, mai bine se apuca să repete prima parte a cuvîntării, pe care o rumegase cu osebire, rămînînd în picioare indiferent de evoluţia discuţiilor. Grozav se felicitase pentru avîntul şi

puterea cuvintelor cînd le turuise în liniştea camerei sale, memorîndu-le atît de perfect, încît i se părea imposibil să le uite pînă şi intonaţia. Şi totuşi, acuma nu-şi aminti începutul pînă ce nu desfăcu o fiţuică ascunsă în palmă şi o privi pe furiş. Dar la ce-1 ajuta ocheala cînd în secundele următoare va uita ce citise ? Discursul era prea greoi şi prea lung. îl concepuse astfel ca să-şi mulţumească prietenii şi să-i lase uimiţi pe vrăjmaşi. însă, după cit se părea, pe primii nu-i va putea satisface, iar uimiţi vor rămîne tocmai aceia care-i acordaseră încredere.

Dezbaterea începuse şi poate izbutea să se adune în timpul expunerii pe care tocmai o rostea un parlamentar. Numai de-ar ţine mai mult. Oratorul pleda pentru votul secret şi nădăjduia ca argumentele aduse să-l impulsioneze, trezindu-1 din toropeala ce-1 covîrşea. Dar peroraţia se dovedi searbădă şi curînd îşi dori s-o audă sfîrşindu-se, cu toate că aceasta îl apropia de propriul supliciu.

Pe la şapte şi jumătate, atîţia membri părăsiseră sala incit începu să se mîngîie cu ideea suspendării şedinţei — o măsură care l-ar fi scăpat de canoanele viitoare. Se apucă să-i socotească pe deputaţii rămaşi, constatînd mulţumit că nu întruneau cifra fatală de patruzeci[1], fiind unsprezece în minus. Desigur nu avea calitatea de a-i cere preşedintelui Camerei să facă numărătoarea, dar poate că altcineva îi şoptea acest lucru. Şi la gîndul unei eventuale amînări a întrunirii, în ciuda trudei lui irosite, simţi că se luminează şi prinde curaj. Numai de nu se înfigea la cuvînt vreun clănţău care să-l atace pe vorbitor, se gîndi cu ochii la cei dimprejur. Dar cum nu zări pe nici unul care i-ar fi încurcat socotelile, şi cum premierul şi ministrul Amiralităţii urmau să-şi facă intrarea chiar în vreme ce preşedintele proceda la plicti-coasa-i numărătoare, apărătorul votului secret îşi continuă pledoaria pînă la orele opt, cînd epuiză ultimul argument. La scurt timp, se ridică Monk de pe banca miniştrilor ca să înfăţişeze adunării motivele pentru care guvernul nu sprijinea moţiunea propusă.

Intervenţia lui era prevăzută de Phineas. O

aflase chiar de la Monk şi tot el îi spusese că nu se va întinde la vorbă.

— Vreau să arăt doar că orice alegător trebuie să aibă o părere politică, pe care s-o exprime pe faţă. Altminteri dreptul la vot e golit de orice semnificaţie.

[1] **Numărul reglementar al parlamentarilor din Camera Comunelor pentru desfăşurarea unei şedinţe.**

Oamenii vor pricepe acest lucru cînd vor îndrăzni să-şi arate opinia şi vor vedea că nu-şi atrag nici un rău. Votul secret exclude însă curajul atitudinii personale, şi de aceea îl consider neavenit. La atît mă voi limita, lăsînd exemplificările pe seama oratorilor mai puţin vîrstnici.

La cuvîntul său avea să răspundă năbădăiosul de Turnbull, urmărind să-i sfărîme argumentele. Auzind de aceasta, Phineas îşi întocmise discursul tocmai spre a zdrobi spusele domnului Turnbull, prevăzînd şi eventu- , alele accidente la care trebuia adaptat.

Deşi condensată, alocuţiunea lui Monk a fost străbătută de flăcări şi de vigoare. Iuţi precum fulgerele se rostogoleau cuvintele de dispreţ şi mînie prin care zugrăvi josnicia, laşitatea şi făţărnicia votului secret.

— Votul secret, spuse dînsul, este mormîntul oricărei opinii politice.

în cele zece minute, sau nici atît, ale cuvîntării, rosti înzecit mai mult decît ar fi fost necesar pentru a nimici argumentele antevorbitorului. Dar la fiecare şarjă de a sa. Phineas constata cu mîhnire cum un nou paragraf din discurs îi era ciopîrţit şi altă particîcă din temelia lui smulsă, îneît, pînă în cele din urmă, şi-l văzu veştejit pe de-a-ntregul, iar el. Phineas Finn, înlocuit în tot ce ar fi vrut să exprime, de onorabilul Monk.

După acesta veni Turnbull la rînd, care se ridică tacticos şi încet de pe banca de sub culoarul de trecere. Ca orator reputat şi activ, absurd ar fi fost să se precipite, în loc să-şi aştepte momentul, care, oricum, trebuia să sosească. însuşi preşedintele Camerei îşi plimba privirea în direcţia de unde ştia că răsar vorbitorii şi, sub ochii săi chemători, Turnbull îşi

încheie lenta-i ascensiune şi începu să cuvinte cu o voce domoală.

— Rămîn un mare admirator al fanteziei poetice şi al sforăitoarelor sentimente afişate de onorabilul meu prieten, deputatul din West Bromwich — (adică Monk) —■ dar nu şi al îndărătniciei şi argumentelor proferate de acelaşi amic, care ne-a adus la moţiunea de astăzi, începu el. După care, potrivit obiceiului, procedă la desfiinţarea lui Monk. în tot ce urmă se arătă extrem de prozaic,

extrem de limpede — în glas şi la vorbă ; extrem de tăios şi lipsit de scrupule. Cele peste două decenii, de cînd i se alăturase lui Monk în politică, nu-1 împiedicau să-l atace ca şi cînd i-ar ii fost duşman învrăjbit.

Cu o cruzime nemăsurată îl batjocori pentru portofoliul ce-1 deţinea, pentru dezertarea partidului liberal, pentru ambiţie — şi pentru lipsă de ambiţie.

— Cîndva îmi închipuiam că vom lupta împreună pentru popor — umăr la umăr, genunchi la genunchi. Dar domnia sa a preferat să aibă alături un picior garnisit cu Ordinul Jartierei şi un umăr cu panglica albastră — aşa cum pasămite se împodobesc membrii întrunirilor tăinuite, care se cheamă şi Cabinete.

în vreme ce Turnbull îşi înteţise oraţia, condimen- tînd-o cu exemple desprinse din viaţa politică americană, Barrington Erle se strecură către banca lui Phineas şi-i şuşoti la ureche :

— Bonteen e pregătit să-i răspundă lui Turnbull şi doreşte s-o facă. Dar i-am zis că s-ar cuveni să-ţi cedeze prilejul, dacă. bineînţeles, o doreşti. Phineas nu ştiu ce să-i spună pe dată, aşa că Erle murmură mai departe. Din cit am aflat, parcă ţineai să vorbeşti astă seară. Ori sînt greşit ?

— Nu, aşa e, bîigui celălalt.

— Deci să-i comunic lui Bonteen să-ţi lase cîmp liber ?

în clipele acelea, bietul Phineas vedea sala învîrtin- du-se nebuneşte. Turnbull îşi continua turuiala cu vocea-i puternică, limpede, agasantă, fără să ştie nimeni cînd avea să termine.

Putea foarte bine să peroreze încă două sau zece minute, dar cînd binevoia să amuţească, lui îi revenea datoria să se ridice în faţa întregului plen şi să-l apere pe distinsul amic. domnul Monk. împotriva atacului grosolan ce-1 lovise. înfricoşătoare încercare mai ales pentru lipsa lui de experienţă ! Iar de avea să se înhame la ea, îşi dădea perfect seama că discursul lui — cu toate părţile autonome — îşi pierduse valoarea. îneît era nevoit să improvizeze — adică exact ce-i plăcuse dintotdeauna, dar acum se impunea s-o facă în chip strălucit.

Şi dacă nu izbutea în starea sa de moment ? Doar simţea în întreaga-i făptură ameninţarea eşecului. Unde era stăpînirea de sine, curajul, deplina încredere, şi chiar sfidarea ascultătorilor ostili — aceste ingrediente absolut necesare pentru o vorbire liberă, cum i se cerea lui ? Ca să atragă luarea aminte, trebuia să fie precum cocoşul in bătătură — stăpîn pe el şi pe tot ce-1 împresura. Ori cum să-şi aroge această siguranţă trufaşă, cînd nu-şi auzise niciodată glasul între pereţii de acolo ?

In buimăceala ce-1 cuprinsese nici nu mai desluşea unde stă Mildmay şi unde rivalul său, Daubenv. Vedea ca prin ceaţă, urechile-i vîjîiau şi se chinuia cu senzaţia că pogor isc fără de veste în iad.

— Mai bine aştept, reuŞi să articuleze. Lasă-1 pe Bonteen să răspundă în locul meu.

Barrington Erle îl privi mai întîi intrigat, după care porni înapoi, printre bănci, înştiinţîndu-1 pe Bonteen că are cale deschisă.

Domnul Turnbull mai bătu îndeajuns apa în piuă ca junele nostru să se căiască pentru r ăspunsul ce îl dăduse, deşi regretele nu-şi mai aveau rostul. Doar îşi tăiase craca de sub picioare. Singura lui dorinţă era să plece din sală. şi ar fi făcut-o fără întîrziere, dacă nu-1 obseda ideea că întreaga adunare l-ar fi privit. Aşa că rămase pe loc, cu tichia trasă pe ochi. bombănindu-i pe Bonteen, pe Barrington Erle şi pe Turnbull. dar mai cu seamă pe sine. Se făcuse de rîs pentru totdeauna, pierzînd un prilej pe care nu-1 mai putea rechema.

2
4
4

Cuvîntul lui Bonteen se dovedi searbăd de la primele fraze. Domnul Monk, arătă el, adusese un mare serviciu statului, alăturând cârmuirii înţelepciunea şi patriotismul săr încercat. Argumentul ales pentru a demonstra că ur. om de valoare în aparatul legislativ, ajunge cu siguranţă şi în acela executiv, păcătuia prin banalitate şi folosinţă îndelungă, iar pe deasupra era mînuit şi fără pic de însufleţire. Numai că tipul era bun de gură, şi în plus mai avea şi acea deprindere a locului, care lui Phi- neas ii lipsea cu desăvîrşire, creindu-i un handicap de nebiruit. Momentele prin care trecea păreau aproape de neîndurat omeneşte, şi totuşi, 51 mai aştepta unul. poate mai dureros decât toate, atunci cînd Monk, auzind platitudinile înşirate de* „apărător“ se răsuci către el şi îl fixă cu reproş, ca şi eînd i-ar fi spus : „Dumneata mă aşteptam să-ţi asumi pledoaria de faţă, punînd mai multă convingere în ea decît unul ca Bonteen“.

Sărmanul tînăr îi primi imputarea tacită zguduit pînă în străfundurile fiinţei şi regretînd mai aprig ca întotdeauna lipsa lui de curaj.

Mai urmară încă vreo două sau trei cuvîntări — scurte şi la fel de anoste dar ocazia cea mare trecuse, şi a mai încerca să vorbească, i se părea o deşertăciune. Aşteptă prin urmare sciziunea şi votul care avea datoria să-l dea.

Moţiunea nu întruni cuvenitul scrutin, oponenţii proiectului cîştigînd o majoritate considerabilă — cit să-l mulţumească pe lordul Brentford, după prezicerea eroului nostru care aşteptase cu atîta încredere rezultatul, ca acum să-1 primească fără urmă de satisfacţie. Bătălia lui o pierduse, din laşitate şi frică, aşa că nu-1 mai putea bucura triumful celor din jur.

Se strecură printre toţi şi părăsi sala singur, ocolind grijuliu cunoştinţele. Pe culoar îl văzuse pe Laurence Fitzgibbon. dar îşi grăbi pasul, ca să nu-1 acosteze nici prietenul cel mai apropiat.

Cu abilitate, izbuti să iasă dintre zidurile clădirii iar o dată ce ajunse afară îşi puse întrebarea încotro s-o apuce ? Ceasornicul arăta ora zece. La club nu îndrăznea să se ducă : la culcare, cu atît mai puţin.

Se; simţea grozav de nenorocit şi nimic nu-i

putea alina suferinţa ca un dram de compasiune. Exista însă cineva care să-i asculte ruşinoasa poveste şi pe urmă să-i motiveze, cu blîndeţe şi afecţiune, impardonabila-i slăbiciune ? Doamna Bunce ar fi făcut-o, cu siguranţă, de-ar fi ştiut în ce chip. numai că mîngîierile ei nu însemnau mare leac. Unei singure fiinţe îşi putea arăta sufletul, mărturisindu-i întreaga sa umilinţă in nădejdea că va fi consolat, şi aceasta era lady Laura Kennedy. Ar fi fost degradant să ceară încurajarea unui bărbat cu toate că-1 ispitise ideea să alerge la Monk, să-i cadă în genunchi şi să-i dea pe faţă cumplita lui neputinţă. Probabil bătrînul l-ar fi compătimit şi l-ar fi iertat. însă prea s-ar fi înjosit să-i primească mila. Aşa ceva n-ar fi putut îndura de la nici un bărbat.

J

Lady Laura era de bună seamă acasă şi avea dezlegarea să-i bată la uşă chiar şi la ceasul acela. Poate o găsea singură, se socoti el. Oricum, pe Kennedy ştia că îl lăsase la Parlament unde, meticulos cum era, în mod cert mai avea să întîrzie vreo oră pînă vedea toată treaba încheiată. Fără a mai sta pe gânduri, o luă pe Victoria Street, şi de acolo spre piaţa Grosvenor.

-— Da, Lady Kennedy este acasă... şi singură, îl anunţă servitorul care-1 conduse direct în salon unde tînăra măritată veghea în aşteptarea soţului.

— Oo, va să zică grandioasa dezbatere s-a terminat, zise ea, punînd o mare doză de ironie în rostirea cuvintelor.

— Da, s-a sfîrşit, confirmă Phineas cu voce pierită.

— Şi ce au făcut acei monştri care conduc destinele ţării ?

Junele deputat o încunoştinţă de majoritatea obţinută.

— Dar cu dumneata ce se întîmplă ? îl întrebă cerce- tîndu-1 pentru prima oară atentă. Nu te simţi bine, dom* puie Finn ?

— N-am nimic, replică scurt.

— Nu ai vrea să te aşezi ? Ştiu precis că te roade o nemulţumire. Dar care anume ?

— Am comis- cea mai mare tâmpenie, şi mă

consider cel mai neajutorat idiot din cîţi se tîrăsc pe pămînt.

— Cum ? Nu pricep.

— Nu ştiu cum am putut să vin la o oră atît de tîrzie să vă înşir toate astea, dar se vede că afară de dumneavoastră nu am pe nimeni ca să rîdă de mine.

— Orice mi-ai spune, te asigur că n-am să rid.

— în schimb o să mă dispreţuiţi.

— Nici asta, să fii convins.

— Aşa ceva nu se poate, cînd eu însumi mă desconsider. De ani de zile mă urmăreşte ambiţia să vorbesc în Camera Comunelor ; de ani mă frămîntă gîndul de voi ajunge vreodată să mă fac auzit în acest for pe care-1 consider primul din lume. Ei bine, astăzi mi se ivise mult visata ocazie, şi, cu toate că moţiunea nu avea importanţă, şansa mea era mare. Tema mi-o pregătisem temeinic ; invitaţia primită a fost măgulitoare la superlativ. Mi sc cerea să vorbesc pe potriva părerilor şi simţirilor mele. Şi cu toate acestea, am refuzat, covîrşit de frică.

— Ai cumpănit-o prea mult, probabil.

— Prea mult ori prea puţin, ce importanţă mai are ? rosti disperat. Rămîne faptul că nu am putut să vorbesc. Vi-1 mai amintiţi pe Conachar din Frumoasa din Perth ?“ Cum inima lui refuza să pompeze sîngele de care avea trebuinţă în lupta pe care-o ducea? Fusese hrănit cu laptele unei fiinţe sfioase, şi chiar sub ameninţarea morţii, nu îşi putea dovedi bărbăţia. Cred că aşa ceva mi se întîmplă şi mie.

— Nu te văd deloc în pielea lui Conachar, îl contrazise prietena.

— Şi totuşi, sînt la fel de dizgraţiat şi trebuie să dispar ca şi el. într-o zi, două, îmi dau demisia.

— N-ai să faci asta, il somă lady Laura ridieîndu-se de pe scaun şi venindu-i aproape. Nu vei pleca de aici pînă nu îmi promiţi că n-o să demisionezi. încă nu mi-s clare cele petrecute astă seară, dar pot afirma de pe acum că modestia care te-a reţinut să vorbeşti mai de grabă te onorează decît te dezonorează.

Phineas îi sorbea fiecare cuvînt; iată încurajarea după care tînjise. Buna amică se aşează pe un jilţ, mai în preajmă, şi el îi istorisi, pe cit mai exact cu putinţă, drama pe care o trăise — cum îşi pregătise discursul, cum începuse a-şi da seama de zădărnicia silinţelor cînd lucrările Camerei nu încăpură pe făgaşul închipuit, anulindu-i expunerea şi obligîndu-1 să-şi încropească alta, potrivită momentului, şi cum, în sfîrşit, nu se încumetase la o apărare improvizată — solidă şi totodată convingătoare, cum o cerea un personaj de prestigiul lui Monk — deoarece nu cunoştea îndeajuns tradiţia parlamentară şi reacţiile auditoriului. Osîndindu-se fără milă, incon- '_ştient, se dezvinovăţea pe încetul, acuzaţiile lui insemnînd tot atîtea justificări pentru ascultătoarea de alături.

— Şi vrei să renunţi la tot pentru asta ? îl întrebă In cele din urmă.

— Da, aşa socotesc că e demn.

im -.....-.....‘ \ ***

*■<

■— Sint aproape convinsă că ai procedat înţelept Jâsîndu-1 pe domnul Bonteen să ia cuvîntul, şi am să-i explic onorabilului Monk pentru ce ai făcut-o. Prea vă doreşte mult bine ca să fi îndrăznit să vă apere cu slaba experienţă ce o are. Pentru asta trebuia un om cu deprinderea vieţii din Parlament. Aşa am să-i spun, şi sini sigură că-ţi va îndreptăţi fapta, ca şi domnul Kennedy, dealtminteri.

— Puţin îmi pasă cum mă judecă domnul Kennedy.

-— De ce vorbeşti iar aşa ?

— Fiindcă pun atît de mult preţ pe felul cum mă judecă soţia domnului Kennedy. Acesta e adevărul. Pentru mine numai părerea dumneavoastră contează — cu toate că-mi arătaţi prea mare îngăduinţă.

— Ceea ce nu vei primi de la el, fii pe pace, nici dumneata şi nici alţii, pentru că este însăşi întruchiparea nepărtinirii.

în glasul ei răzbătea o undă de acuzare care dădea de înţeles că dezaprobă obiectivitatea

excesivă a soţului.

— Sini împotriva nepărtinirii, o urăsc, declară Phineas. în lumina ei, fapta mea e negreşit condamnabilă. Insă dragostea şi prietenia nu judecă după canoane rigide.

De aceea, omul care iubeşte e capabil să treacă greşelile cu vederea, să ierte pînă şi crimele.

— Oricum ar fi, eu te iert de crima tăcerii din astă seară, şi întreaga poveste cu aşa zisul dumitale eşec nu mă clinteşte de la credinţa că vei reuşi. Va trebui, natural, să aştepţi un prilej nimerit, şi odată ce-1 ai, să fii mai nepăsător. Dar mi se pare că a sosit Violet, spuse ascul- tînd cu atenţie. Afară se auzise o trăsură oprindu-se, şi cîteva secunde mai t-îrziu, scîrţîitul uşii de la intrare.

Ea e, desigur, urmă lady Laura. Şade la noi, dar a fost să cineze cu unchiul ei, amiralul Effingham. Pe cînd termină explicaţia, apăru şi Violet Effingham, înfăşurată în blănuri splendide şi albe, în mătăsuri şi marame dantelate.

— Bun venit, draga mea, o întîmpină gazda. Iată-1 pe domnul Finn care a venit să ne relateze dezbaterea asupra votului secret.

— Scuzat i-mă, dar mă lasă rect votul secret, ii zise iui Phineas, culcîndurşi mina întf-a sa. Important este 3 vom construi o nouă flotă de luptă ? Aceasta e întrebarea,

— Sir Simeon şi-a consolidat considerabil poziţia în urma sufragiilor dobîndite astă seară, îi replică lady La ura.

— Nu există decît o singură chestiune politică de real interes — o nouă flotă de luptă, susţinu tînăra cu îndărătnicie. Şi dacă onorabilul oaspete nu are să-mi spună nimic despre ea, cu părere de rău, mă duc la culcare.

— La întoarcerea acasă, domnul Kennedy o să vă înştiinţeze de tot ce se pune la cale, o încredinţă Phineas,

-—- Domnul Kennedy ? Ţi-ai găsit cine ! pufni Violet cu dispreţ. El care nu suflă o vorbă nimănui îşi va răci gura tocmai cu noi femeile, pe care mă îndoiesc că ne crede capabile să

cunoaştem pînă şi sensul constituţiei britanice.

— Tu îl cunoşti, Violet ? o provocă amfitrioana.

— Se-nţelege că da. E libertatea să mirii cît îţi pofteşte inima cînd e vorba de o flotă, de votul secret, de impozit, de nobilime, episcopi şi cile în lună şi în stele, dar niciodată de Camera Comunelor. Asta e miezul constituţiei noastre. Iar acum, noapte bună, domnule Finn.

— Ce creatură adorabilă ! se extazie Phineas după ce dispăruse pe uşă.

— Intr-adevăr, încuviinţă lady Laura.

— Frumoasă, spirituală, plină de vervă, de graţie. Nu mă miră alegerea fratelui dumneavoastră...

Remarca lui, se cuvine să precizăm, anticipa cu o zi vizita lordului Chiltern şi oea de a treia reînnoire a cererii sale în căsătorie.

— Sărmanul Oswald ! suspină sora lui. Nici măcar n-a aflat că Violet e la Londra.

După alte puţine cuvinte, Phineas îşi luă rămas bun şi plecă, socotind mai cuminte să nu-l aştepte pe Kennedy.

Ivirea tinerei Violet fusese o binecuvîntare cerească, destrămîndu-le dialogul cînd era cît pe aci să alunece pe panta amoroasă. Se stăpînise din răsputeri să nu vorbească de dragoste unei femei măritate — chiar dacă-i arăta simpatie; unei femei care desigur l-ar fi mustrat.

Era conştient de greşeala pe care ar fi comis-o. Şi totuşi, dacă nu apărea Violet, n-ar fi putut-o ocoli. Ca în drumul spre casă, gîndul să-i fugă mai mult la _ primăvărateca Violet, iar vocea ei veselă şi suavă şă-i pară la fel de mîngîietoare ca şi încurajările Laurei Kennedy.

Dar oricare dintre ele va fi săvîrşit minunea, fapt e că norii mihnirii se subţiaseră şi nu-i mai împîcleau cugetul.

CAPITOLUL XXI

„VA ROG SĂ FIŢI PUNCTUAL“

A DOUA ZI după insuccesul din Cameră, pe cînd reflecta la articolul despre nefericita dezbatere pe care-l citise în „Telegraph“ — o

gazetă luată nu la alegere, ci din strictă economie — eroul nostru primi o vizită dintre cele mai neplăcute. Era ceasul unsprezece şi serviciul pentru micul dejun se afla încă dinainte, pe masă. Peste puţin trebuia să pornească spre Westminster, pentru a participa la întrunirea unei Comisii parlamentare în care fusese numit şi care urma să discute aprovizionarea cu mazăre conservată a marinei şi a armatei britanice. La adunarea preliminară se plictisise de moarte, blestemând clipa cînd i se dăduse această corvoadă, pentru ca acum, după înfrângerea suferită, s-o judece altfel, hotărît să se achite de ea cu toată seriozitatea şi rîvna de care era capabil.

întrunirea era fixată la douăsprezece, aşa că ii rămînea timp să treacă şi pe la club.

împături jurnalul cu gîndul la autorul articolului de fond. Cit de puţin se vedea că-i cunoaşte pe unii ca Turnbull, ca Monk sau alţii, despre care se încumetase să scrie ! Ce ciuntită imagine oferea searbădă lui coloană ! Cu aceste gînduri se pregătea de plecare, cînd doamna Bunce veni să-l anunţe că e căutat de un bărbat.

— Cum arată ? o iscodi curios.

— După mine, nu-i gintilom, sir.

— V-a spus cumva cum îl cheamă ?

— Aş ! Nici o vorbă. Da’ l-am dibuit că e cămătar, îi cunosc după mutră, plus că p-a ăstuia-am mai văzut-o pe undeva.

— Poftiţi-1 să urce la mine, o rugă Phineas, ghicind din amănuntele gazdei şi substratul neaşteptatei vizite. Era vorba de încasarea cambiei pe care o girase la stăruinţa amicului Fitzgibbon. Odată ce vînturase banii, Laurence uitase de poliţă, şi cămătarul venea să execute girantul.

Puţine fuseseră încurcăturile de natură bănească pe care le avusese de la venirea în Londra, şi chiar de-1 mai încolţiseră, niciodată nu fugise din calea zarafilor. Ca atare, pentru ce nu l-ar primi şi pe acesta ? Şi totuşi, într-un ungher al cugetului, şi-ar fi dorit să nu-1 întîlnească, să fi plecat mai din vreme la club. Cambia îşi împlinise sorocul în urmă cu o lună, cînd fusese anunţat de un june pe care-1 expediase de grabă, cu promisiunea să-l înştiinţeze pe Laurence Fitzgibbon care neapărat va regla chestiunea. în parte, făgăduinţa se împlinise, în sensul că discutase cu amicul, şi Laurence îi dăduse asigurarea că o rezolvă în două, trei zile — sau cel tîrziu într-o săptămînă. De atunci, însă, observase că guralivul prieten nu-i mai dădea ghes cu vorba cînd rămîneau singuri. Personal, nu l-ar fi cicălit cu aluzii chiar de s-ar fi trezit amîndoi pe o insulă izolată, dar faptul că nu-i mai pomenise de cambie şi pe deasupra se arăta rezervat era semn că nu o plătise. Aşa se scurseseră săptămînile, iar acum se afla în pragul unui mare bucluc.

Vizitatorul — un bărbat la vreo şaizeci de ani — era puţintel la trup, cu părul cărunt, cu cravată albă la gît, îmbrăcat într-un costum negru şi cu o pălărie foarte arătoasă pe care, de cum intră, o puse pe scaunul cel mai apropiat — gest care l-ar fi determinat pe orice cunoscător în materie să adere la fulgerătoarea sentinţă pronunţată de gazdă.

„După mine nu-i gintilom“, rostise doamna Bunce de cum îl văzuse. Şi, într-adevăr, nu ei’a.

Bătrînelul cu cravata albă se gătise cu mare dichis, avea o ţinută demnă, deşi lipsită de

umilinţa care-i trădează pe unii aspiranţi la micile titluri nobiliare sau de

supărăloarea trufie afişată de alţii. Şi totuşi, doamna Bunce îl mirosise dintr-o simplă ochire că nu era soi.

Ba mai mult, dibuise şi cu ce se ocupa. Iar aici ţintise din nou fără greş, întrucît musafirul îl căuta pentru bani,

— Am venit pentru cambie, stimate dom'le Finn, îl anunţă de cum păşise în cameră, vîrindu-şi o mînă în buzunarul interior al jiletcii şi scoţînd o trăistuţă destul de voluminoasă. Numele meu este Clarkson, vorbi în continuare, apropiindu-se de cămin. Aş putea îndrăzni să m-aşed pe un scaun ?

— Cum de nu, îl pofti Phineas, oferindu-i un jilţ.

— Mulţam, dom'le Finn. Mulţam pentru invitaţie. Altfel alunecă vorba, mai unsă şi lesnicioasă, dacă n-o rostim proţăpiţi în picioare, nu credeţi şi'mneavoastră ? ʳgrăi scîrnăvia de om înalt cît o şchioapă, instalîndu-se confortabil şi proptindu-şi pe genunchi săcoteiul de piele din care prinse a scoate o droaie de petice de hîrtie, cercetîndu-le bănuitor şi cu luare aminte, de parcă habar nu avea în ce colţ îl vîrîse pe cel cu pricina. Părea tihnit 'y ca la dînsul acasă şi nezorit în treaba pe care o începuse, ' de-ai fi zis că este dispus să rămînă cu ceasurile în locul plăcut pe care şi-l alesese. Privindu-1, Phineas simţi că-1 urăşte, dar nu pentru pocinogul ce-1 adusese în casă, ci pe el. ca făptură.

— Iacăt-o ! exclamă după multă cotrobăială. Uf, Doamne, văz că a expirat încă din trei novembrie, şi noi sîntem în marte ! N-aş fi zis că-i atîta întîrziere. Asta-i rău. tare râu, zău aşa ! Mai ales că-i la mijloc persoane sus puse, cu altă dare de mînă decît oamenii obişnuiţi. De la nişte conaşi, cum e dumnealor, coşcogeamite membri în Parlament, te-ai aştepta să s-arate mai pontuali ca oricine, nu-i aşa. dom'le Finn ?

■— Respectarea cuvîntului cred că e o datorie a fiecărui bărbat. t

— Frumos ar mai fi ! O minune, nu alta. Şi eu mereu le zic muşteriilor : fiţi pontuali, ca să n-

aveţi belele cu mine. D-aia şi acu, dom'le Finn, . dacă-mi daţi un cec pentru paralele astea, am isprăvit tărăşenia.

— Mă tem că nu-1 veţi primi, domnule Clarkson.

— Cum adică, nu vreţi să mi-1 daţi ?

•— Mi-este eu neputinţă, explică Phineas.

— Asta-i rău, tare rău, se văicări omuleţul. Atuneea daţi-mi jumătate şi vă fac o poliţă pentru restu, cu toate că nu îmi place, zău că nu, dom'le Finn.

— Nu sînt dispus să plătesc nici un sfanţ, necum jumătate din datorie.

-— Cum. chiar nimic ? se holbă cămătarul, care, spre a-.şi ilustra, chipurile, uimirea, rămase cu mina spînzu- rată în aer, în loc să apuce vătraiul după care o întinsese. în dorinţa vădită de a scormoni focul din şemineu.

— Dacă-mi permiteţi, mă ocup eu de asta, interveni Phineas, aplecîndu-se după vătrai.

Numai că musafirul — pesemne mare amator de asemenea treburi — se puse de-a curmezişul şi înhaţă cu nădejde unealta.

— Care va să zică aşa ! N-aveţi de gînd să-mi daţi | nici un sfanţ, bolborosi mai departe, scormonind lemnele şi cărbunii aprinşi. Să nu-mi spuneţi una ca asta. V-aş ruga. dom'le Finn. Pentru că mă siliţi să-ntorc foaia. Şi zău că nu-mi pl^ce să fiu al naibii cu muşterii. D-aia zic : fiţi pontual, ca să n-aveţi belele cu mine.

•— In fond. domnule Clarkson, eu nu am luat nici un peni din toţi banii aceia, aşa că...

— Vai, dom'le Finn. cu ce vorbe căutaţi să mă duceţi, îl opri cămătarul, răscolind de zor în cămin.

— Ce am spus este adevărul, urmă celălalt cu îndîr- jire. Nu m-am atins de un peni. Dar asta, fireşte, nu mă poate scuti de răspundere.

-— Aşa-i, dom'le Finn. Sînteţi bun de încasat. Iacă ce scrie colea : Phineas Finn. E limpede, nu ? Şi oricine vă ştie, fin'că sînteţi coşcogeamite membru în Parlament.

•—- Nu-mi dezic semnătura. Dar nu văd de ce

aş plăti o poliţă pe care am iscălit-o de hatîrul prietenului Fitz- gibbon. Dumnealui este beneficiarul, nicidecum eu. care nu am văzut banii. Asta e toată istoria. Iar acum am să-mi caut amicul spre a-i cere să pună la punct situaţia.

— Să puie la punct situaţia, îl îngînă celălalt.

— Adică să achite datoria făcută.

— Asta am priceput-o. Insă cu ce cind e lefter ? Şi nu v-o spui doar aşa, să mă aflu in treabă, fincă ştiţi şi'mneavoastră că n-ai'e o leţcaie frîntă.

-— De aşa ceva n-am habar.

— Ba aveţi, dom'le Finn, cum de nu, susţinu cu glas hîtru.

— Am spus şi repet că nu-i cunosc starea materială, se încăpăţînă Phineas cu aerul de a fi rnînios.

— Domnu' Fitzgibbon e un conaş cum nu s-a pomenit mai simpatic. Ne cunoaştem dă zece ani încheiaţi, şi d-atunci cred că nu a fost zi să nu-i car poliţele in portofel. Da vedeţi'mneavoasuă, există un sfîrşit la toate. Cind nici nu mă mai uitam la petecele lui de hîrtie, hop ! c-aţi apărut cu iscălitura. Şi mi-am zis : iacă un alt muşteriu. Un domn deputat d-abia uns, care e omenesc să aibă nevoie de un mic ajutor. Care la mine îl găsiţi, orişicînd... numai să fiţi pontual.

— Vă repet, domnule Clarkson, că nu mi-am însuşit nici un peni din suma trecută pe poliţă, iar în privinţa ajutorului dumneavoastră, puteţi să-l păstraţi pentru alţii.

Aici zaraful îi rînji drept în faţă, ceea ce nu-1 dezarma pe eroul nostru, care continuă să-i vorbească pe acelaşi ton categoric.

-— Dacă-mi aveţi semnătura, faptul se datorează numai dorinţei de a servi un prieten, necum să iau bani pentru mine.

-— Ce-mi place mie la'mneavoastră, irlandezii, e că vă sprijiniţi unii pe alţii, grăi domnul Clarkson pe jumătate în zeflemea.

— A fost doar un act de bunăvoinţă din parte-mi, prin care, cum v-am mai spus, mi-am atras o răspundere ce-o recunosc pe de-a-ntregul şi vreau să mă scap de ea negreşit. însă nu plătind datoria, precum iarăşi v-am spus-o.
ci reglând socotelile cu beneficiarul real. Prin urmare, mă) voi sfătui cu domnul Fitzgibbon, şi-o să vă înştiinţez de hotărîrile luate, încheie ridicîndu-se de pe scaun.

Era timpul să se ducă la întrunirea Comisiei, şi musafirul nu dădea nici un semn de plecare. Trebuia deci să fie mai drastic, arătîndu-i că răbdarea şi minutele disponibile se sfîrşiseră.

— Acum sînt nevoit să ne despărţim, anunţă grav şi punîndu-şi pălăria pe cap, întrucât mă reclamă treburi la Parlament.

— Acolo niciodată nu sînt treburi urgent«? şi d-aia oeupaţia'mneavoastră e o mană cerească, îi ripostă celălalt. Doar am d-aface cu deputaţi de treizeci de ani şi mai bine. Oţi crede, n-oţi crede, da' în săcoteiu ăsta, de piele, am purtat şi semnătură de prim ministru — aşa să ştiţi 'mnea-
* voastră ; tot în el a zăcut şi cambii de la şefu justiţiei, de la arhiepiscopi şi alte persoane suspuse — aşa să ştiţi.'mneavoastră. D-aia, cunosc Parlamentu ca pe buzunarele mele, şi numi puteţi face vînt pe motiv că vă cheamă treburile d-acolo. Zău aşa, dom'le Finn.

Şedea neclintit, înaintea căminului, cu trăistuţa şi chitanţele pe genunchi, iar Phineas nu pul ea să-l urnească din loc. De-ar fi avut cu ce-i plăti datoria — căci a lui era, după cum atesta poliţa — zaraful şi-ar fi luat tălpăşiţa ; dar lipsit de argumentul suprem, se vedea nevoit să-i tolereze în casă.

încruntat, se lupta cu o minie clocotitoare, nu atît îndreptată împotriva celui din jilţ, cit împotriva prietenu- *1* lui Fitzgibbon, care i-1 adusese plocon.

— Sînt obligat să plec, sir, încercă să-l ia mai cu binele. Am făgăduit să particip la o întrunire, la orele douăsprezece, şi pînă atunci mai am numai cincisprezece minute, îmi pare rău că întrevederea noastră nu s-a încheiat după cum aţi fi vrut-o, însă vă dau cuvîntul că am să vorbesc cu domnul Fitzgibbon.

— Şi atunci cînd să vă caut iar, dom'le Finn ?

— Aş prefera să vă comunic în scris rezultatul.

— Nu, asta nu, se împotrivi Clarkson cu hotărîre. Vreau să vin în persoană. E lucru' cel mai sănătos şi mai sigur. Altfel ne înţelegem cînd ne privim faţă'n faţă. Numa' să vedem in ce zi. După cit mi să pare, nu sînteţi un om formalist şi cu prea multe programe. Aşa că sîmbătă dimineaţa ar merge ?

— Nu, realmente sîmbăta mi-este imposibil.

— Mă mir, fiincă parlamentarii nu să ţine de buchia cărţii, mai ales cînd e şi catolici.

— Nu ştiu ce se întâmplă cu alţii, dar eu simbăta sini deobicei ocupat.

— Atunci s-o lăsăm pe luni — ori pe marţi. Marţi dimineaţa, la unspce. Da' vă rog să fiţi pontual. dom'le[1] Finn. Eu, unu. viu la precizie, şi trag nădejde să vă găsesc- cu paralele pregătite, conchise, adunîndu-şi biletele şi vîrîndu-le cu aşa o viteză în sac, incit, pînă a clipi încre-, menitul amfitrion. îi strînse mina şi ţîşni către uşă. Da'vă rog să fiţi pontual, dom'le Finn, îi mai zise odată înainte f să treacă pragul.

Intre timp se făcuse chiar douăsprezece, astfel că Phineas alergă intr-un suflet după o trăsură. în starea lui de revoltă şi disperare, se simţea incapabil să cugete la încurcătura cu banii şi ce avea de făcut. Singurul gînd era să se vadă în sala de întrunire unde, cu siguranţă, , avea să se reculeagă, dăruindu-şi atenţia misiunii ee-f fusese încredinţată. îşi propusese din vreme să judece cu egală nepărtinire atît ministerele luate cu asalt cit şi pe susţinătorii mazărei conservate, stabilind astfel de? partea cui se află dreptatea. Producătorii de mazăre, doritori să plaseze statului conservele, susţineau cum că larga lor folosinţă — dacă nu chiar nelimitată — ar duce/ la izbăvirea marinei şi a întregii armate regale de năpas-, tele scorbutului, ale dispepsiei şi reumatismului ; ar combate tifosul precum şi alte febre, fiind de un ajutor fără preţ în toate bolile la care sînt predispuşi îndeobşte soldaţii şi marinarii. Mazărea din care erau fabricate conservele se cultiva pe o scară foarte întinsă în Holstein, cu unicul scop de a-i ferici pe cei din marina şi armata britanică. în plus, costa atît de puţin, incit creşterea ei înlesnea o mare economie. Dar în ciuda imenselor avantaje, se părea că multora dintre mai marii Amiralităţii şi ai Gărzii Călare le căşunase drăceasca idee de a-i lipsi pe angajaţi de această binefăcătoare legumă pe simplul motiv că era de provenienţă străină. La acest argument, dregătorii din Ministerele de Război şi al Marinei declaraseră cu surle şi trîmbiţe că mazărea conservată nu merita nici să fie dată la porci, drept care, opoziţia ceruse cercetarea problemei într-o comisie anume formată, la

care Phineas lua parte ca membru independent. Venise cu botărîrea do a-şi lua în serios atribuţia, cîntărind versiunile şi ajungînd la concluzii corecte, prin nimic părtinitoare guvernului. Şi probabil aşa s-ar fi întîmplat. deoarece se afla la prima experienţă de genul acesta şi nu avea blazarea celorlalţi delegaţi.

Dar spre ghinionul lui — sau poate al comisiei — tocmai atunci se nimerise să fie aşa răvăşit, incit mai că nu pricepea ce se imimplă în jur. Faptul n-ar fi fost grav la început, cînd se audiau martorii proveniţi din agricultură, stabilindu-se cum că mazărea este cultivată în Holstein — detaliu despre care Phineas nu avea nici un dubiu. Procedura era greoaie şi înceată, întrucât mărturia se depunea in germană, declaraţiile cerîndu-se mai apoi tălmăcite, iar la sîcîielile acestea, le punea vîrf şi un membru al comisiei, din păcate vorbitor de germană, şi pare-se mîndru s-o practice îpaintea confraţilor. Vrîncl să se împăuneze şi totodată să afle noutăţi privitoare la agricultura din Holstein, delegatul englez turuia în neştire, ■spre nemulţumirea colegilor şi, mai ales, a preşedintelui onoratei comisii care, neştiind o boabă nemţească, îl controla cu dificultate, oprindu-1 adesea şi dîndu-i a înţelege :ă întrebările sale nu aveau legătură cu chestiunea supusă dezbaterii.

De-abia după amiază lucrările apucară pe un făgaş mai prielnic, numai că Phineas nici atunci nu le putu urmări cu atenţie, absorbit cum era de necazul care-1 lovise. Ce avea să se facă dacă respingătorul zaraf venea peste el o dată ori de două ori pe săptămînă ? se întreba cutreierat de fiori. Bani îi datora, ce mai incolo şi încoace, jar scirnăvia umbla să-i recapete. Că-i împrumutase cu o camătă de poate cincizeci la sută, era treaba lui, de excroc : dar aceasta nu-1 scutea de obligaţia de a-i restitui suma trecută pe cambie, pentru care se făcuse răspunzător. Calitatea de membru în Parlament îl apăra de pericolul arestării — un amănunt pe care şi-l repetase adesea, încereînd să se liniştească. Deşi în zadar, fiindcă ii amintea altă latură, ce-i sporea

deznădejdea.

Dacă avea să se spună, cugeta el cu groază, că-şi însuşise pomposul lui titlu — de care pînă acum nici nu se arătase la înălţime — tocmai ca să se pună la adăpost de un atare pericol ?

Reflectînd la aceasta, se trezise în faţa sumbrului adevăr că la semnarea hîrtiei cîntărise în fugă şi privilegiu!, imunităţii în faţa închisorii datornicilor — o faptă mită. pentru care se condamna. Ce nu-i trecuse prin minte era hărţuiala zarafului, eare-i putea înnegri fiecare oră din' viaţă ; şi atunci la ce-i folosea mîndra lui platoşă de, parlamentar ?

într-una sau două zile. omuleţul se va înfiinţa iarăşi..»*- pentru că nu avusese tăria să-i respingă autoinvitarea, iar odată ce-i apărea în casă, cum avea să se descotorosească de el ? A-şi pune nădejdea în grabnica lichidare a cambiei ar fi fost o copilărie, cînd însuşi cămătarul îi. afirmase — şi în această privinţă îl crezuse — că Fitzgib- bon nu avea para chioară. Cum era însă fiu de lord. şi. nu de simplu medic de provincie, trebuia să facă o sforţare — fie şi peste puterile lui — pentru a ieşi din bucluc.

Aşa i-o cerea datoria şi-l va sili s-o respecte, îşi spunea/ cu inflexibilă hotărîre, deşi, din cît cunoştea oamenii, se temea de pe acum de zădărnicia încercării.

>J

Totuşi, din sala întrunirii, porni în căutarea amicului mai întâi la bufetul din Parlament, unde cină şi rămase' de veghe pînă la ceasurile nouă trecute ; apoi la „Reform Club“, unde spera să-l găsească. Norocul părea să-i fie potrivnic, deoarece nicăieri nu i-1 scoase în cale, în schimb nenorocul il urmărea pas cu pas, aducîndu-i în faţă guralivi care-1 sîcîiau cu ultima întrunire a Camerei, cu comentarii despre discursurile rostite şi întrebări despre ■inexplicabila sa tăcere, exasperîndu-1 la culme. Pînă şi domnul Monk îi răsărise înainte, la braţ cu colegul său Palliser, incit trebuise să le vorbească. Salutul lui Monk — redus la o clătinare

din cap — i se păruse teribil de rece. Impresia se putea datora şi stării sale de spirit, >■— însă oricît de rece sau caldă va fi fost moţăiala din cap, vechiul amic nu catadicsise să-i adreseze un cuvînt. Se impunea prin urmare să aibă o explicaţie în care să-i spună prin ce tortură trecuse. Şi dacă celălalt găsea de cuviinţă să rupă relaţiile, era hotărât să nu-i caute in veci împăcarea.

De la clubul „Reform“ porni către unul mai mic, denumit „Shakespeare“, la care ştia că Fitzgibbon e membru şi ar fi dorit să devină şi el, deoarece, după cîte auzise, acolo se petrecea de minune — fără etichetă şi mofturi, fără sporovăială politică şi regulamente rigide, fiecare simţind u-se ca acasă, spunîndu-şi pe nume şi furnind pe unde apuca, incit aspiranţii la privilegiul de membru vedeau în club un adevărat Paradis pămîntean, in vreme ce muşteriii obişnuiţi îl socoteau un infern tolerabil. Oricum ar fi fost, era prevenit că amicul Fitzgibbon îl frecventa asiduu şi cu plăcere, astfel că mai avea o portiţă să-l întîlnească în chiar seara aceea. Şi nădejdea lui se adeveri.

„Domnul Fitzgibbon e la etaj“, află din gura portarului, care-1 conduse în sala de aşteptare, iar puţin după aceea, i-1 trimise plocon pe prieten.

— Am venit cu o chestiune urgentă, îl anunţă Phineas alarmat. Va trebui să mă urmezi la „Reform Club“.

— Pe toţi sfinţii, amice, dar sînt tocmai la mijlocul unei partide de *wh ist.*

— Nu mă interesează. Am fost vizitat de un cămătar în legătură cu poliţa.

— De cine ? De Clarkson ?

— întocmai, încuviinţă grav.

— Nu-1 lua în seamă, îl sfătui Laurence.

— Vorbeşti fără rost. Cum adică să nu-1 iau în seamă, cînd marţi dimineaţa o să vină din nou ?

— Nu-1 primi.

— Cum aş putea face una ca'asta ?

•—• Simplu ca bunăziua : învăţînd-o pe gazdă să-i spună că nu eşti acasă.

— Este cu neputinţă. Am fixat de pe acum

întâlnirea. Omul m-a prevenit că n-o să-mi- dea pace. Şi-ţi pot garanta că-mi va scoate sufletul dacă nu lichidăm datoria.

— _O aranjăm noi, prietene. Mă ocup eu de asta. N-am s-o las aşa încurcată. Am să-ţi dau o scrisoare la mină. Dar acum te rog să mă scuzi, fiindcă m-aşteaptă partenerii de joc. Iar cu poliţa, nu avea nici o grijă.

In drum către casă, Phineas se căi ■— pentru a cîta oară ? — că nu-1 ascultase pe dascăl.

CAPITOLUL XXII

L&DY BALDOCK SOSEŞTE LA LONDRA

PE LA MIJLOCUL lunii martie, lady Baldoek părăsi Baddingham înfiinţîndu-se pe nepusă masă. în metropolă, ceea ce n-ar fi făcut odată cu capul — după cum susţinea Violet Effingham -— dacă nu-i ajungeau la urechi şuşotelile rudelor şi ale prietenilor din Londra, care — potrivit aceleiaşi surse — ar fi dat orişice ca bătrîna să nu se clintească din obişnuita ei reşedinţă.

Insă cum trăncăniseră prea mult despre asta, lady Baldoek prinsese de vesete şi, călcîndu-şi pe inimă, le picase în spinare cînd nici nu visau.

— Gustavus o să-şi iasă din minţi, prooroci Violet comentînd chestiunea cu amica ei Laura care, bineînţeles, ştia că primejduitul Gustavus nu era altul decît prea onorabilul fiu al nedoritei bătrîne, adică lordul Baldoek, instalat în casa ei de la Londra.

— Pentru ce lordul Baldoek nu se mută într-o locuinţă în care să fie stăpîn ? întrebă ea cu nedumerire.

— Vorbeşti de parcă n-ai şti cît de grijulii sîntem noi, cei din Baddingham. cu banii, replică Violet. Nu ne place să fim deranjaţi şi călcaţi pe coadă, dar cînd trebuie să scoatem din buzunar, ca să întreţinem două case, ne împăcăm şi cu asemenea neajunsuri.

Discuta cu aprindere şi vădit iritată, deoarece venirea mătuşii îi încurca şi ei socotelile, obligînd-o să se mute dintr-un culcuş tihnit, cum îl avusese în piaţa Grosvenor, în reşedinţa bătrînei Baldoek, din Berkeley Square.

-— Auzi ce mi-a scris dumneaei : îşi vărsă mai departe paraponul. „Intrucît te simţi aşa bine la Londra, am ho- tărît cu Augusta să venim înainte de Paşte-'. Şi fiindcă nu sînt independentă, va trebui s-o urmez acolo unde mă cheamă.

— Mărită-te cu Oswald şi nu mai depinzi de nimeni, o îndemnă lady Laura.

— Socot că şi altfel pot să-mi asigur independenţa, şi chiar mă bate gindul s-o fac deşi, deocamdată, nu prea văd în ce chip. E posibil să-mi cumpăr o casă, trăind de

una singură în ea, fără să-mi pese cum mă va bălăcări lumea. Să zică tot ce poftește, că nebună n-o să mă scoată.

— Nu m-ar mira să încerce şi asta, o preveni lady Laura.

— S-ar putea, că doar teama de bîrfeli m-a ţinut pînă astăzi în cumpănă. De aceea, pînă să-mi rînduiesc viaţa, poate s-ar cuveni să fiu în continuare supusă, ducîndu-mă să locuiesc cu mătuşa.

Ceea ce şi făcu, de îndată ce lady Baldock sosi în reşedinţa din Berkeley Square, unde, nu peste mult se ivi şi eroul nostru, poftit, se-nţelege, de tînăra Violet.

Cu ea se văzuse adesea în casa prietenilor din piaţa Grosvenor, unde se număra printre oaspeţii predilecţi. Nu lipsea aproape la nici un dineu din cele săptămînale, oferite de Kennedy — la care invitaţiile se făceau pe sprinceană, iar aleşii se repezeau să le onoreze — cum nu. pierdea nici alte festine, la fel de pretenţioase şi cu căutare. E drept că în vremea din urmă, soarta nu-1 răsfăţase, necazurile se ţinuseră lanţ. Dar în pofida acestora şi a descumpănirii lăuntrice, nu întorcea spatele vieţii mondene, ci dimpotrivă, o gusta din plin. Fireşte, lucrul n-ar fi fost cu putinţă dacă nu avea trecere. Judecind însă după vîntureala sa necurmată, se părea că şi-o dobîndise. Gazdele-i preţuiau însuşirile şi umblau după el fiindcă vorbea doar cînd trebuia — şi nu mult ; avea maniere alese, o înfăţişare plăcută şi o poziţie bine închegată în societatea din Londra. Din toţi cîţi îl cunoşteau de aproape nici unul nu avea vreo idee de unde venise, din ce neam se trăgea sau cu ce îşi ducea zilele. Era deajuns să se ştie că e membru în Parlament, amic al domnului Kennedy, preţuit de unul ca Monk, spre a fi socotit vrednic să-ţi intre în casă. Unele guri susţineau că era vărul lordului Brentford ; altele că ar fi fost prietenul cel mai vechi al lui Chiltern, toţi nimerind pe delături şi creindu-i, fără s-o

bănuiască, acea respectabilă faimă ce-i deschidea uşile protipendadei,, mijlocindu-i accesul pînă şi într-o familie atît de înrădăcinată în tradiţii ca a bătrînei lady Baldock.

In luxoasa reşedinţă din Londra, onorabila doamnă dădea un soi de sindrofii, să le zicem originale, deoarece invitaţii se aşezau pe treptele scării interioare şi pe unde nici nu visai, sporovăiau între ei, gustînd din cele servite, după care se făceau nevăzuţi. In prima jumătate a lui martie, petrecerile nu erau încă în toi, şi totuşi, la ea se strîngeau destui musafiri pentru a se putea spune că lady Baldock „este mult frecventată". Pentru care temei era vizitată, ar fi imposibil de explicat, dar există pe-semne unele case unde se merge şi fără motive anume. Phineas cel puţin avusese unul — poate chiar foarte convingător — şi anume, invitaţia tipărită pe care, asemenea celorlalte primite, nu concepea s-o lase neonorată.

— Mi se pare că-ţi place amicul meu, domnul Finn, îi zise Laura tinerei Violet Effingham după prima lui apariţie în casa mătuşii.

— Da, îmi place, recunoscu cealaltă fără să şovăie.

— Şi mie. însă n-aş fi crezut să-ţi cadă cu tronc.

— Nu prea ştiu ce înţelegi prin această expresie, se încruntă fata, dar aş prefera să nu mi-o pui mie in circă.

— Potoleşte-te, draga mea, fiindcă nu am avut de gînd să te ofensez.

— Ştiu, şi m-am prefăcut supărată, pentru că, sincer vorbind, m-a pus pe gînduri prietenul tău. Vezi tu, are din toate, şi totuşi nu depăşeşte măsura. Nu mă refer la trupul solid şi la incii pe care îi numără. Ci la însuşiri care ţin de inteligenţă. Eu, bunăoară, urăsc un bărbat prostănac, incapabil să lege o vorbă, dar şi pe acela care te epatează cu perlele debitate. Nu-mi plac indivizii care, dintr-o comoditate exagerată, nu-şi dau silinţa să facă impresie, dar ii detest

pur şi simplu pe cei care se dau peste cap ca să pară grozavi. Mi-este nesuferit bărbatul umil şi supus, însă mă unge pe inimă cînd găsesc cîte unul care se pleacă înaintea noastră, a femeilor, recu- noscîndu-ne drept stăpîne şi preţuind calităţi precum tinereţea, isteţimea şi altele.

— Prin urmare vrei să fii măgulită fără comnlimente făţişe.

-— Exact. Un bărbat care-mi spune că sînt frumoasă riscă să capete un ghiont dacă nu are peste şaizeci de ani. Numai un mocofan nu-şi poate arăta admiraţia decît slujindu-se de cuvinte. Iar în toate aceste chestiuni delicate, sc parc că domnul Finn se descurcă perfect. Adică ştie să le dozeze ca să fie agreabil şi să te facă să-l cauţi.

— Sper că nu eşti pe cale să-i dăruieşti inima ?

— încă nu, draga mea. Şi de-o fi să se întîmple, te anunţ negreşit.

Ne temem că în ultima întrebare, lady Laura pusese mai multă rîvnă decît bănuia Violet. Ea. care îşi repetase în atîtea rînduri că nu îl iubise pe Phineas Finn ! Recunoştea că o pindise primejdia înainte de a fi .fost cerută de Kennedy ; că existaseră clipe cînd era cit pe aci să răspundă dragostei lui, dacă n-ar fi oprit-o teama de consecinţe ; că, în sfîrşit, această dezlănţuire din parte-i i-ar fi adus într-un fel împlinirea. în confruntările cu ea însăşi, mersese chiar mai departe cu recunoaşterile, zi- cîndu-şi că poate s-ar fi măritat cu alesul inimii, dacă nu-şi irosea zestrea cu Oswald. Dar sacrificiul făcut pentru el îi spulberase gîndul căsătoriei cu un om fără bani, silind-o să renunţe pentru totdeauna la dragoste şi să adopte altă optică în viaţă. Nu inima, ci interesele trebuiau să primeze, socotise cu înţelepciune — sau, cel puţin, aşa îşi închipuise. In fond, nu la această formulă aderau nouăzeci şi nouă la .sută din semeni ? Nu mai toţi trăiau fără dragoste,, căutînd să se înalţe ? Şi atunci ea de ce să-l accepte pe Phineas, ştiind că

nici unul nu are un şiling ? Evident, nu putea decît să-l refuze, aştep- tînd să fie cerută de un altul, cu avere, cu poziţie socială şi pentru care avea toată stima. Domnul Kennedy era pretendentul. Il simţise de multă vreme. Şi, dacă nu ar fi luat marea ei hotărîre, desigur nu ar fi acceptat invitaţia la moşia Loughlinter. Acolo plecase complet limpezită. Strunindu-şi atracţia pentru tînărul Phineas — care i-ar fi adus numai nenorocire — se socotea pregătită să-şi ia în primire îndatoririle de consoartă a lui Kennedy. Într-adevăr, nu-l iubea, dar cu vremea avea să înveţe a-l iubi. Şi nu peste mult, avînd în vedere iscusitele predici pe care şi le ţinea. Iar pînă se înfiripa dragostea, era atît de stăpînă pe inimă, că soţul nu va regreta niciodată încrederea pe care i-o arătase. Aşa îşi spusese, şi de lucrul acesta putea să jure şi astăzi. Deşi parcă tot o îndurera gîndul că Phineas Finn ar putea suspina după Violet Effingham.

Era cea de-a doua petrecere dată de lady Bakiock, la care Phincas îşi făcuse apariţia către orele unsprezece din iioapte. De la prima serată se mai văzuse de două, trei ori cu Clarkson. însă fără foloase, pentru că Laurence Fitzgibbon nu ii dăduse făgăduita scrisoare de acoperire şi nici speranţe că va reglementa poliţa. Era limpede că prietenul miza pe imunitatea ce le-o dădea titlul de membru în Parlament, considerând că zaraful merită să fie tratat aidoma flaşnetarilor — care te supără dar trebuie să-i înduri. Natural, toleranţa diferea de la om la om, puţini fiind aceia care izbutesc să nu ia în seamă piţigăielile flaşnetarului, aşa cum făcuse Fitzgibbon cu pisălogelile cămătarului.

— Pe toţi sfinţii, băiete, că l-am răbdat pe acest ticălos aproape în chip de colocatar, îi mărturisise Fitzgibbon in legătură cu Clarkson. îmi şedea pe cap cît e ziua de lungă, îmi trăgea la măsea cîte o sticlă cu vin, în vreme ce eu, se înţelege, mă topeam de acasă. Dacă vrei, pot să-ţi

trimit băutură, să-l ti'atezi şi tu cînd te vizitează...

Propunerea îl scosese din fire pe Phincas. şi ar fi vrut să se certe la cuţite cu amicul, numai că, după cum avea să constate, aşa ceva era imposibil cu unul ca el.

Astfel stînd lucrurile, cambia rămînea un coşmar din care nu întrezărea o ieşire, şi greu l-ar fi îndurat, dacă nu avea şi unele satisfacţii ca de pildă prietenia cu Monlc.

După cum îşi pusese de gînd, provocase o explicaţie, în urma căi'eia se părea că bătrînul îl preţuieşte mai mult ca întotdeauna.

— Te-a neliniştit săpuneala pe care mi-a tras-o Turnbull în Cameră ? îi spusese acesta rîzînd. N-aveai motive, pentru că în viaţa particulară ne înţelegem perfect.

Phineas îi deşertase tot sufletul, povestindu-i întreaga păţanie cu discursul — cum se nevoise să-l alcătuiască în apărarea domniei sale şi cum, pînă în cele din urmă, nu avusese curaj să-l rostească, iar Monk îi arătase deplină înţelegere, îmbărbătîndu-1 cum. nici nu se aşteptase.

— Recunosc că mi-ar fi plăcut să te aud vorbind, dar poate e bine că nu ai făcut-o. Să nu te căleşti de amînare, fiindcă adevărata dezbatere de-abia după Paşti o să

vină, şi alunei o să iei cuvîntul cind vei dori Cit despre emoţiile încercate, le cunosc foarte bine ca unul ce le-a trăit, Şi ţine minte ce-ţi spun : cu cit vei respecta mai mult Parlamentul, cu atît îţi va fi bucuria mai mare cînd vei învinge timiditatea şi vei reuşi să te faci auzit.

Scena mai sus zugrăvită se petrecuse înaintea petrecerii de la lady Baldock, unde prima făptură ce i se adresă junelui nostru a fost domnişoara Fitzgibbon. sora amicului buclucaş. Putredă de bogată şi destul de discretă, Aspasia Fitzgibbon era bine primită de gazdă, în ciuda cunoscutelor răutăţi cu care blagoslovea rubedeniile de sex

masculin.

— Vai. domnule Finn, ce bucurie să te întîlnesc ! îl luă în primire de cum îl zări. Aş vrea să-ţi spun un cuvînt, aşa că trage-te mai încoace, îl pofti destul de poruncitoare. Şi fiindcă tînărul nu ştia cum să-i scape, se vîrî în ungherul spre care-1 poftise. Ia spune-mi, domnule Finn, i-ai împrumutat cumva bani lui Laurence ?

— Nici pomeneală, se apără Phineas, surprins de întrebare.

— Să nu-i împrumuţi. Aşa te povăţuiesc. Oricît te-ar ruga, să nu te laşi amăgit. Laurence e o bucăţică de zahăr, însă pînă la bani. fiindcă odată ce ţi-i apucă, nu-i mai vezi înapoi. De asia ţineam să aflu dacă nu te-a prins cu ceva la mină. Dar se vede că nu, aşa e ? îl iscodi sfrede- lindu-1 cu ochii ei mici şi pătrunzători.

— Nu... sau mai bine zis cu o nimica toată. Şi nu înţeleg pentru ce mă întrebaţi...

— Vai, Dumnezeule ! Va să zică tot ai intrat la apă ! N-am văzut de cînd sînt un încurcă-lume ca Laurence ! De cînd m-am născut. Mă auzi ? Nu am idee cît ţi-o fi luat, însă pune-le definitiv cruce. Şi dacă mi-ai urma sfatul, nu i-ai mai da nici un chior. Asta e tot ce ţineam să îţi spun, încheie fecioara bătrînă ieşind din colţul în care se înghesuise şi apueînd-o pe scară, în jos.

Năucit de cele auzite, porni şi Phineas către încăperea unde se vedea forfotă, dar nu făcu nici doi paşi, şi se trezi faţă în faţă cu Violet Effingham.

— Nu bănuiam să fii în relaţii aşa de strînse cu divina Aspasia, îi spuse ea zeflemitoare.

— Ooo, sîntem prietenii cei mai buni de pe lume, numai că astă seară mi-a cam tăiat răsuflarea.

— Oare merită o făptură fără suflet, ca mine, să afle cum de s-a întîmplat una ca asta ?

— Tare mă tem că nu va fi cu putinţă, chiar dacă făptura fără de suflet se cheamă

domnişoara Violet Effin- gham, răspunse Phineas apărîndu-şi secretul, deoarece nu era să-l divulge cînd privea o a treia persoană !

Dornică de cancanuri, fata continuă să-l descoase, vorbind pe un ton glumeţ şi indiferent, de parcă l-ar fi întrebat despre starea vremii. In zadar, însă, pentru că tînărul nostru nu concepea să-şi trădeze un amic.

— Vai ce discreţie ! O admir, pe cu vini, se dădu ea învinsă. Cît priveşte pe domnişoara Aspasia. află că îmi place teribil. Sper că ţi-a ajuns la urechi vestea că onorabilul Ratler i-a cerut deunăzi mina ?

— Nu se poate ! exclamă cu neascunsă uimire.

— Ba da. ori cel puţin cu asta împînzeşte saloanele. Şi mai susţine că i-ar fi dat o speranţă să-l ia, dacă-i dublează salariul fratelui ei.

— Ţi-a spus toate astea în faţă ?

— Mie nu. Şi e de la sine înţeles că nu cred o iota din toată povestea, ci o consider o plăsmuire de a lui Barrington Erle. Dar să lăsăm născocirile şi să vorbim despre realităţi, cum ar fi apropiata dumitale plecare. Am auzit de o călătorie în Northampton, proiectată pe săptă- rnîna ce vine...

— De unde ai aflat ? De la lady Laura ?

— Fireşte că de la ea.

— într-adevăr, am de gînd să petrec vreo ti'ei zile la Willingford, împreună cu lordul Chiltern, confirmă tînă- rul. E o veche făgăduinţă pe care vreau s-o duc la împlinire. Mă aşteaptă să-i încerc vestiţii lui roibi, şi-am s-o fac, dacă mă dovedesc în stare.

— Să iii foarte atent fiindcă, după cîte se spune, caii lui sînt grozav de periculoşi.

— Mă pricep la căzut; cu asta mă pot lăuda.

— Ştiu că lordul Chiltern călăreşte doar pe sălbăticiuni care-i trînteşte pe alţii de nu se văd. Aşa a făcut de cînd îl cunosc. E un tip ciudat, nu găseşti ?

Oare cum se cădea să-i vorbească despre un om care o ceruse în mai multe rinduri ? se socoti el.

De bună seamă, Violet auzise că Phineas era la curent cu repetatele propuneri făcute de Chiltern. I-o spusese Laura Kennedy, care-i împărtăşea orice taină. Ca si lui dealtfel. De la ea doar aflase de împotrivirile fetei cît şi de dorinţa familiei ca în ciuda refuzurilor să se mărite totuşi cu Oswald. Deci cum trebuia să-i răspundă, adăugind la datele cunoscute şi faptul, ştiut doar de el, că în ochii lui începea să devină cea mai încîntătoare făptură din cîte întîlnise pînă atunci ?

— Da, e ciudat, rosti după scurta sa chibzuinţă, dar îl consider un băiat excelent, pe care tatăl lui nu-1 înţelege deloc.

— Aşa e, şi mă bucur c-o spui, îi ripostă luminată la faţă. Dumneata nu ai avut ghinionul să te loveşti de răutăţile oamenilor. De ce nu-i deschizi ochii şi lordului Brentford ? Sînt convinsă că te-ar asculta.

-— Pe cine ? Pe mine ?

— Pe dumneata, te asigur, fiindcă eşti tocmai veriga de care are nevoie. Pe de o parte, faci legătura cu Chiltern — ca prieten apropiat, iar pe de alta, cu căpeteniile liberale şi miniştri de la putere.

— Lordul mi-ar arăta uşa de cum aş rosti un cuvînt în această privinţă.

— Nicidecum. Te înşeli. în primul rînd, nu ar face-o datorită poziţiei dumitale ; în al doilea, fiindcă este părinte, şi deci se bucură să-i vorbească de bine feciorul un om despre care se vorbeşte numai de bine. Aşa că de ce nu încerci ? încheie pe un ton rugător.

— Mă mai gîndesc şi poate am s-o fac, dacă se va ivi un moment potrivit.

— Cu siguranţă ai aflat cît de apropiaţi mi-au fost toţi din familie, continuă Violet, parcă justificînd stăruinţa ce o arătase. Pe Laura am privit-o ca pe o soră, iar pe Oswald, aproape ca pe un frate.

— Şi atunci de ce nu i-ai vorbit dumneata lordului ? Doar eşti marea lui slăbiciune...

— Ştiu, însă mă opresc anumite motive. Şi apoi, ca fată, cum aş pretinde că îi cunosc caracterul şi comporta-

rea feciorului ? Cu dumneata este altceva. Trăind lingă Chiltern, îi poţi descoperi firea, modul de a gîndi, părţile bune şi cele rele. într-un cuvînt, îţi formezi o imagine despre el pe care să i-o zugrăveşti şi părintelui său. Pe cînd eu cu ce argumente aş veni ?

— Înţeleg domnişoară, şi de am vreo putere, voi încerca să ajut.

— O să-ţi purtăm cu toţii recunoştinţă, îi zise învăluin- du-1 într-un surîs răpitor, după care se depărtă, ameste- cîndu-se printre musafirii din casă.

în urma ei, Phineas mai rămase o vreme retras, pentru a cîntări scurtul lor dialog. Ce putea să desprindă din felul cum îi vorbise despre tînărul Chiltern ? îl iubea sau îi nutrea doar o veche prietenie ? Cum trebuia să privească drăgălaşele laude ce i le adresase lui, personal ? Ca un început de afecţiune sau ca simple amabilităţi gratuite ? După cele întîmplate, putea să spere în înfiripareа unei idile ori să se simtă definitiv dezarmat şi umilit ? Oare se cobora o Violet Effingham să iubească un nimeni ca el ? La prima vedere, lucrul părea de neconceput, dar judecat mai cu luare aminte, îi amintea de o altă făptură cu acelaşi rang social care, cu siguranţă, i-ar fi dăruit dragostea dacă asculta de imboldul inimii.

Oare experienţa cu lady Laura nu era grăitoare ? Nu însemna un îndemn ? Cu ce spaimă se hotărîse să-i des- tăinuie marea lui pasiune, temîndu-se de dispreţul ce avea să i-1 zvîrle în faţă, ca pînă la urmă să vadă că, de fapt, se înşelase şi tremurase degeaba. Lady Laura nu îi luase în nume de rău declaraţiile şi nici nu-1 obrăznicise. De atunci parcă se scurseseră secole — cu toate că scena se petrecuse cu numai opt luni în urmă — iar aleasa inimii devenise o prearespectabilă doamnă, pe care buna cuviinţă nu-i mai îngăduia s-o iubească. Conştient de aceasta, îşi mutase atenţia asupra fermecătoarei Violet Effingham, repetîndu-şi cu neadormită

severitate că dragostea pentru o femeie căsătorită era indecentă, chiar dacă n-o lăsa să răzbată în vorbe sau în purtare. Lady Laura procedase cuminte, strunindu-şi afecţiunea pe care începuse să i-o nutrească, şi el se grăbise să-i

urmeze exemplul, astfel că inima, pe cale de vindecare, putea zămisli o nouă iubire. Dar ce avea să se întîmple, dacă dăruindu-i-o tinerei Violet suferea o nouă decepţie ? Dacă, mărturisindu-i dragostea sa, îi va răspunde că se logodeşte cu Chiltern ? !

— Despre ce vorbeaţi cu atîta seriozitate, dumneata şi cu Violet ? îl întrebă lady Laura răsărită în preajmă şi zîmbindu-i forţat, încît aproape că-şi dădea pe faţă îngrijorarea.

— Discutam despre fratele dumneavoastră.

•— Te duci la el. nu-i aşa ?

— Da. Pornesc din Londra duminică seara şi voi rămîne cu dinsul maximum două, trei zile.

■— Crezi că mai are vreo şansă ?

— Vă referiţi la domnişoara Violet Effingham ?

— Da, pentru că tot mai cred că-1 iubeşte.

•— Eu nu am cum s-o ştiu. In chestiunile inimii vă pricepeţi mai bine ca mine. Doar o femeie poate să ştie unde sfîrşeşte prietenia şi începe iubirea. In ce mă priveşte, am observat doar că-1 place pe Chiltern.

— Oo, sînt convinsă că e îndrăgostită de el. Dar se teme să se dezlănţuie. Nu bănuieşte ce căldură şi duioşie se ascund sub masca lui de hirsut. Iar Oswald e atît de ciudat, de nechibzuit şi lipsit de diplomaţie, încît nu recurge la dulcegării şi cuvinte meşteşugite, ca s-o cîştige de partea sa. Cînd o cere în căsătorie, mai că i se repede în beregată, aidoma creditorului care vrea să smulgă banii de la datornic. Spune-i, domnule Finn, să nu renunţe la ea, şi învaţă-1 să se poarte blînd şi curtenitor. Asigură-1 totodată că Violet îl iubeşte. Aşa cum ziceai, femeile se pricep în chestiunile inimii, şi sînt absolut sigură că are sorţi de izbîndă, dacă ştie cum s-o apropie.

înainte de a-şi lua rămas bun, lady Laura îi aminti încă o dată cît de mult dorea să-i vadă căsătoriţi, asigu- rîndu-1 de neţărmurita-i recunoştinţă dacă va pune umărul la acest mariaj.

Şi el care îşi mai făurea vise ! reflectă Phineas

mai amărît ca întotdeauna.

CAPITOLUL XXIII

DUMINICILE ÎN REŞEDINŢA DIN PIAŢA GROSVENOR

EXAGERAT DE METICULOS ca membru în Parlament. domnul Kennedy nu se dezminţea nici acasă, unde introdusese canoane rigide pe care ţinea să le vadă respectate şi de consoartă. Ferm hotărîtă să se achite de îndatoririle maritale —- chiar dacă ele se dovedeau cîteodată exasperante — lady Laura le acordase poate mai multă bunăvoinţă decît o soţie îndrăgostită, împlinind voile domnului Kennedy fără cîrteală şi întârziere. Dar cum din fire era cam certată cu pedanteria sa riguroasă, treptat anumite deprinderi deveniră pentru ea servituţi.

Dumnealui, bunăoară, îşi făcea rugăciunea fix la nouă de dimineaţă, iar la nouă şi un sfert îşi lua micul dejun — indiferent de ora tîrzie cînd se culcaseră. După obişnuita gustare, se ocupa de corespondenţa primită — un ritual oficiat în birou şi în prezenţa nevestei, pe care dorea s-o consulte în legătură cu doleanţele alegătorilor. Fireşte, avea secretar, şi chiar în încăperea alăturată : dar asta nu-1 împiedica să-i comunice dispoziţiile numai prin lady Laura. Tot ei îi cerea să ţină evidgnţa cheltuielilor casnice, iar în scopul acesta o învăţase o metodă pare-se colosală. Ii îndruma şi lectura, recomandîndu-i ce să citească — o intervenţie care nu ar fi supărat-o, ştiută fiind receptivitatea femeilor la sugestii de genul acesta. Numai că domnul Kennedy întrecea obişnuita măsură, pretinzîndu-i să se rezume doar la cărţile indicate şi, fapt mult mai grav, să le parcurgă în intervalul prescris de domnia sa. Ori asta însemna tiranie !

Nici în privinţa duminicilor nu arăta mai multă suplete, înciît monotonia şi oboseala se înstăpînră şi peste obişnuitele zile de praznic. Prima regulă de care află lady Laura fusese aceea că trebuia să meargă cu soţul dimineaţa şi

seara la slujba de la biserică, şi cu toate că tatăl ei nu-i ceruse să bată altarele, îşi propuse să nu dramatizeze noua îndatorire ci, dimpotrivă, s-o îndeplinească voioasă. Dar rînduiala domnului Kennedy nu se

limita la atît, ci prevedea ca în aceste zile de Sabat să nu le calce nici un oaspete pragul. Poate pretenţia lui nu era în fond aşa crudă, însă pe ea o deranja foarte mult, şi, întrucît nu putea s-o încalce, sărbătorile începură s-o plictisească de moarte, făcînd-o să simtă că aşa-zisul „domn şi stăpin" pe care şi-l luase, juca efectiv rolul de domn şi stăpîn. în cîteva dăţi încercase să-i scape de sub tutelă, dar tentativele eşuaseră. Domnul Kennedy nu ridicase o dată glasul, nu-i adresase o poruncă făţişă, şi totuşi o îngenunchea fără greş.

— După mine nu înseamnă un păcat cititul unui roman înti'-o zi de duminică, îi predicase cîndva, dar fiindcă părerile mai sînt împărţite şi virtuoşii susţin că lectura e împotriva preceptelor sfinte, cuminte ar fi să renunţi la ea deocamdată.

De atunci cărţile rămăseseră neatinse, iar după-amie- zele de duminică se transformară într-un soi de tortură pentru noua căsătorită.

Mai insuportabile decît toate corvezile, i se păreau însă cele două ceasuri de dimineaţă, consacrate corespondenţei.

Cu tot interesul şi sîrgul cu care citise la început zecile de epistole de la MacNabs şi MacFies, solicitînd slujbe de pontatori, de chelneri şi altele, curînd osteni, dezgustată de ele. Mintea sa ageră era însetată de altceva, şi nu se putea mulţumi cu dezlegarea acestor răvaşe în care nu găseai decît vorbărie şi dorinţă de căpătuială. O scotea din sărite răbdarea şi meticulozitatea lui Kennedy, respectul său pentru fiecare detaliu, felul cum cîntărea şi dicta mai apoi dispoziţiile, împlinindu-şi parcă în felul acesta însăşi menirea de membru în Parlament !

Văzîndu-1 absorbit şi împăcat cu ocupaţii atît de mărunte, se gîndea la propriile-i ambiţii, la rîvna de a se amesteca în politica ţării, de a comenta legi şi reforme, de a sprijini ridicarea domnului X şi torpilarea lordului Y. Pentru ce trebuia să-şi irosească un timp aşa de preţios cu nişte nimicuri pe care putea foarte bine să le rezolve tinerelul din odaia alăturată, tocmit

anume pentru treaba de secretar ?

Dar cu toată răzvrătirea lăuntrică, hotărî să persiste în supunere. Oricît de grea avea să-i fie povara, trebuia să şi-o poarte cu resemnare. Poate că soţul îi rezerva şi

alte surprize, mai nesuferite decît cele de acum. însă indiferent cu ce toane avea să mai vină, îi va da ascultare Şi asta, pentru că-i datora aşa mult ! De vreme ce-i acceptase jumătate din bunuri fără să-l fi iubit, se cuvenea să-i întoarcă îndoit dania. Loială şi neclintită în smerenie, îi împlinise pe rînd toate voile, deşi conştientă că are o minte mai ageră şi l-ar fi putut dirija. Dealtfel în cîteva rînduri o şi încercase ispita să se măsoare cu el şi să-î răstoarne de la comandă, însă de fiece dată se izbise de o îndărătnicie teribilă, ce nu se lăsase înfrîntă. Onorabilul Kennedy poate nu avea harul inteligenţei, în schimb vădea o voinţă de fier ce-1 apăra împotriva unor asemenea tentative.

— Mă doare capul, Robert, şi cred că nu sînt în stare să te însoţesc la biserică, îi strecurase într-o duminică după masă, cu gîndul să-l tragă pe sfoară.

— Sper să nu fie ceva serios, îi replicase fără pic de însufleţire.

— Oo. nu, dragul meu. Ştii cum te sîcîie uneori capul, numai să simţi că îl ai. Şi în astfel de împrejurări, cel mai nimerit leac e să stai liniştit, într-un jilţ.

— Nu prea sînt sigur, o contrazise el cu răceală. ■ — Ba da, fiindcă şi de aş veni cu tine, nu aş putea
urmări slujba.

— însă ţi-ar face bine plimbarea prin aer. Am putea, bunăoară, să mergem prin parc.

— Mulţumesc, dar nu mă convingi, rosti oarecum înţepată.

Şi domnul Kennedy se duse de unul. singur la slujba vecerniei.

Rămasă acasă, lady Laura începu să prefire

gînduri, evocînd trăirile din ultima vreme şi căutînd în onesta lor cumpăneală dezlegarea stării în care se afla. Trecuseră numai patru sau cinci luni de cînd se căsătorise, şi cu toate acestea se simţea obosită de existenţa de acum. Oare nu cumva şi de soţ ? se cercetă cu deplină sinceritate, în două dăţi îi afirmase lui Phineas că din toţi bărbaţii din lume pe Kennedy îl stima cel mai mult. Să-i fi pălit de atunci şi pînă astăzi respectul ? Doar vădea aceeaşi onestitate şi conştiinţă a datoriei ce-i cî.ştigaseră preţuirea.

Nimic în purtările sale, nici gestul cel mai infim nu-i dez- minţise aşteptările. însă puteau trăi fericiţi oamenii — fie prietenii ori fraţii între ei — doar în virtutea respectului ? Nu. Hotărît lucru, nu. Şi cu atît mai puţin soţii. Chiar dacă fiecare dintre ei întrunea întregul şir de virtuţi prevăzute în calendarul creştin, tot nu gustau fericirea odată ce le lipseau bunătatea şi îngăduinţa. Ori din scurta-i experienţă reieşea desluşit că între ea şi bărbatul ales nu se statorniciseră astfel de sentimente, viaţa lor depă- nîndu-se după nişte tipare înţepenite, pe care nu izbutea să le înlăture.

Cu atîta încox'dare cugetă la acestea încît. la un moment dat, se simţi istovită şi, căutînd o destindere, luă o carte, aflată la îndemînă. Era tocmai romanul întrerupt cu o zi înainte, pe care-1 continuă, evident, exact de unde îl lăsase, căutînd să se concentreze asupra lecturii şi să alunge altă preocupare din minte. încă de la primele rînduri îşi aminti că soţul interzicea cititul in zilele de duminică, dar îşi spuse că aceeaşi indispoziţie care o scăpase de îndatorirea de a-1 însoţi la biserică, îi scuza şi abaterea de acum. în fond, copilul bolnav nu primeşte un dulce şi o cărticică cu poze. in loc de lapte cu pîine şi obişnuitele manuale şcolare ? Suferinţa aduce cu sine şi privilegii, aşa că nu săvîrşea nici o crimă oferindu-şi o compensaţie. Şi astfel, cu conştiinţa împăcată. înghiţi pagină după pagină, pînă cînd auzi clopotul de la uşă, şi puţin timp după aceea, pe Barrington Erle vorbind servitorului. Domnul Kennedy nu pronunţase nici o poruncă precisă împotriva vizitatorilor de duminică şi chiar de-o rostise, nu credea să fie gonit din prag un văr de-al ei. Numai habotnici din cale afară ar fi comis aşa o grosolănie, ceea ce nu era cazul bărbatului ei, se înţelege. Fericită de venirea neaşteptată a oaspetelui, începu să comenteze cu el viitoarea reformă electorală, uitînd de migrenă şi de tot ce-i înnegurase

cugetul. în focul agreabilei conversaţii, se sculase din jilţ şi, cu cartea în mină, se apropiase de Barrington, combătîndu-1 într-o privinţă, aprobîndu-1 în alta, arătindu-şi încrederea într-unul ca Monk, osîndindu-1 energic pe Turnbull, vorbind cu atîta aprindere că aproape n* observă ivirea lui Kennedy, reîntors

între timp de la slujba vecerniei. De-ar fi fost cit de cit ipocrită, şi-ar fi luat un aer spăşit, de bolnavă, aşa cum afirmase mai înainte că este. Dar lipsindu-i deprinderea simulării si fiind absorbită de conversaţie, nu-.şi moderă înfocarea cu care-şi susţinea convingerile politice.

— Dacă Turnbull se va opune reformei, pe motiv că nu-1 satisface, îţi jur că n-am să mai cred niciodată în aza-zişii „apărători ai poporului", declară ea cu patos.

— Pe bună dreptate, o aprobă Barrington.

O— Mă mir că vorbeşti aşa, tu. un aristocrat din şcoala cea veche, care-ţi zici liberal numai pentru că Fox a fost de aceeaşi culoare politică acum o sută de ani. Din cît te cunosc, te consumi prea puţin, pe cînd eu îmi pun inima în joc. rosti cu aceeaşi înflăcărare.

— Greşeşti. îi replică Erle. deoarece inima nu trebuie amestecată în politică. Nu-i aşa ? urmă el, întorcîndu-se către Kennedy.

Acesta nu voia să discute asemenea teme duminica, nici să-şi trădeze habotnicia care-1 făcea să le ocolească. In schimb, ţinea s-o pedepsească pe Laura pentru cacealmaua ce i-o jucase. Firește, nu dîndu-se în spectacol faţă de musafirul prezent, ci într-un fel ca să simtă doar ea. O s-o trateze ca pe o bolnavă, scoţîndu-i pe nas pretinsele suferinţe.

— în actuala stare a Laurei, ar fi bine să nu se irite cu chestiuni din acestea, zise cu tîlc.

— Scuză-mă, dar nu văd ce om le-ar putea privi cu indiferenţă, îi ripostă ea şi rîse.

— Aşa o fi, şi tocmai de aceea e preferabil să le lăsaţi deocamdată deoparte.

Spunînd acestea, se depărtă cîţiva paşi, luă cartea pe care atunci o lăsase consoarta din mină, o privi pe o parte şi pe alta, după care o aşeză într-un raft de la capătul camerei. Pentru Laura, care urmărise toată scena, era clar că în sinea lui o condamnă, şi. cu gîndul la imputările sale. se caia de cele făcute. N-ar fi.trebuit nici să citească romanul, nici să stîrnească discuţia politică, fiindcă le va plăti pe amîndouă, îşi spuse cu amărăciune. Şi aşteptările i se adeveriră, îndată ce rămaseră singuri.

— Mă bucur că te-a lăsat durerea de cap. începu Kennedy pe un ton urîcios. N-ar fi voit să se arate prea crud. şi totuşi glasul părea de inchizitor.

— Intr-adevăr, mi-e mai bine, bîigui lady Laura. Se vede că vizita lui Barrington m-a înviorat.

— Regret că duceai nevoia unei înviorări din afară.

— Vai, Robert. n-ai înţeles ce-am vrut să spun ?

— Nu. Mă tem că n-am prea înţeles.

— Poate fiindcă eşti perfect sănătos şi nu simţi acea ameţeală vecină cu paralizia creierului, care poate nu e propriu-zis o durere, dar e la fel de oribilă ca senzaţie.

— Paralizarea creierului e mai gravă decît o migrenă şi se manifestă, cred, altfel, vorbi el uscat.

— Mă rog, nu mă pricep să-ţi explic, renunţă ea la încercarea începută.

— Migrenele provin mai totdeauna de la stomac, deşi,' la origine, ţin tot de tulburări ale nervilor. Pe cînd paralizia creierului...

— Oo. Robert, îmi pare rău că am recurs la această expresie, zise vrînd să-l abată de la complicata sa teorie.

Urmară cîteva clipe de linişte, la capătul cărora Kennedy observă cu acreală :

— Oricare ţi-a fost suferinţa, văd că nu te-a împiedicat să citeşti.

— Ce mare efort mi-a cerut un roman uşurel

ca acela ! Dealtfel nici nu eram în stare de o lectură mai serioasă.

Coborî o nouă tăcere, pe care tot Kennedy o întrerupse.

— S-ar putea să fie o prejudecată din parte-mi. însă apucătura de a vîntura romane prin casă, în zile de sărbătoare, îmi calcă pe suflet. Mama nutreşte idei foarte stricte în această privinţă, şi nu văd pentru ce fiul nu i-ar merge pe urme, aplicîndu-i preceptele, rosti cu o voce severă, sunînd a poruncă.

— Nu ştiu ce mi-a venit să-l iau, se scuză lady Laura. Poale faptul că era la-ndemînă. însă pe viitor n-o să se mai întîmple.

— Aş dori. draga mea, şi ţi-aş rămîne deopotrivă de recunoscător şi de îndatorat dacă vei ţine cont de spusele mele de azi. conchise cu aceeaşi solemnitate, şi pe urmă se făcu nevăzut, lăsînd-o singură, în salon.

Aşa o surprinse pîcla amurgului şi pe urmă zăbranicul nopţii, stînd ceasuri întregi inactivă, închisă în camera mohorîtă şi muncindu-se iarăşi cu gînduri, cînd închegate din nedumerire, cînd din şovăielnice întrebări, la care nu afla dezlegare. De ce îl luase pe Kennedy, marele latifundiar din Loughlinter ? Ca să aibă parte de-o viaţă plină de suferinţe ? Iar dacă aici. in metropolă, traiul sc dovedea de nesuportat, cum va fi la moşie ?

CAPITOLUL XXIV
WILLINGFORD BULL

POTRIVIT PLANULUI. Phineas porni către Willing- ford Bull intr-o duminică seara şi poposi la prietenul său curînd după miezul nopţii. Cu toată ora tîrzie, lordul Chiltern nu se culcase, aşteptîndu-1 cu cina pe masă. Willingford Bull fusese han la origine, găzduind călătorii minaţi de afaceri. însă de la modificarea traseelor de cule ferată şi împămîntenirea trenurilor poştale. îşi schimbase profilul, transformîndu-se în cabană de vînă- toare. înzestrată cu caii trebuincioşi şi cu grajduri încăpătoare. făcea o treabă de pomină, atrăgind muşterii de la începutul lunii noiembrie, pînă la mijlocul lui aprilie. Pe timpul verii nu era căutată, dar cum lunile treceau ca părerea, curînd venea din nou toamna şi, o dată cu ivirea vulpilor, răsăreau şi clienţii, invadînd-o din toate ţinuturile.

— Cite zile ai de gînd să rămîi cu mine ? întrebă Chiltern pe cînd se lupta cu un hartan de curcan.

— Miercuri va trebui să mă-ntorc, îl anunţă Phineas printre dumicaţi.

— înseamnă că pleci miercuri noaptea. Şi atunci iată ce program o să avem. Miine mergem la vînătoarea din Cottesmore ; marţi o întindem

pînă în Tailby, şi cum Fitzwilliam se află la numai douăsprezece mile de acolo, vom poposi în el miercuri. Singurul neajuns e că nu prea dispunem de cai.

— Doar n-ai rămine pe jos din pricina mea ? îmi închipui că pot găsi pe aici vreunul de închiriat...

— Pe jos nu răxnîn, fii pe pace. Vom avea trei, pe care-i schimbăm între noi, şi-om vedea cum ne descurcăm. Dealtfel caii de aici au şi pornit-o spre Empingham, pentru ziua de mîine. E drept că Tailby se află cam peste mină, dar ajungem noi într-un fel. In cazul cel mai nenorocit, călătorim pînă în Stanford cu trenul. Iar de miercuri, nu ne mai doare capul. Deşi vînătoarea va trece dincolo de Stilton, vom lua-o pe drumul nostru, la îna-> poiere. Am plănuit totul pînă în cele mai mici amănunte. Am închiriat şi o brişcă, trasă de un cal foarte iute, aşa că timp vom avea berechet dacă purcedem de aici la nouă şi jumătate. Tu ai s-o călăreşti pe Meg Merrilies, şi de nu te duce ca vîntul, îţi dau voie s-o împuşti.

— E şi ea nărăvaşă... ca restul ?

— De-o ici cu răul, îţi dă de furcă ; dacă-i laşi însă botul liber, mănîncă pămîntul, nu alta. In plus, s-o fereşti, pe cît poţi, de înghesuială. Şi acum, după ce-ai ascultat tot programul, spune-mi ce băutură pofteşti ?

Cufundaţi în discuţii şi în fumul ţigărilor, aproape nici nu simţiră cînd trecu noaptea, iar cînd zorii mijiră în ferestre, Phineas ştia mai mult despre Chiltern decît aflase de-a lungul întregii prietenii. Pe masa din- faţă aveau sticlele de coniac şi de apă, dar nici unul nu le atinsese. Lordul îşi luase o halbă cu bere, din care sorbea cînd şi cînd.

— Precum vezi, m-am dedat la bere, îi spuse amicului.' E băutura cea mai grozavă şi socot că am dreptul la ea cînd vînez şase zile din săptămînă. Totuşi n-o consum în neştire, ci m-am fixat la trei halbe pe zi. Nu e mult, nu-i aşa ?

— Mai bei şi altceva pe deasupra ?

— Doar cîte un strop de coniac cînd mă duc la restaurant. De fapt, niciodată nu m-am omorît după alcool,[1] deşi, recunosc că îmi place orice aţîţă simţirea — o poftă pe care mi-am împlinit-o fără să cuget prea mult la mijloacele folosite. Cu toate astea, şi mîine aş renunţa la băut dacă aş avea pentru ce. Ca şi la jocul de cărţi, pe care-l ador, ai cuvîntul. Acuma sînt lefter, şi ca urmare

[1] nu-) practic. Dar cînd dau de parale şi încep o partidă, simt că trăiesc, realmente.

— Ar trebui să te avînţi în politică, îi sugeră Phincas.

— Aş fi făcut-o, fii sigur, dacă tata mă sprijinea : numai că nu a binevoit să-mi întindă o mînă. S-o lăsăm însă baltă, pentru că nu am chef să vorbim despre el Mai bine spune-mi cum o duce Laura cu soţul ?

— De minune, aş zice.

— Aş ! Eu nu cred. Prea seamănă la fire, cu mine ca să-i priască traiul lingă un sac cu cartofi, cum e Kennedy. Indivizii ca el mă abat de la viaţa normală, fiindcă îmi spun : dacă drumul lor e cel drept, îl prefer pe cel strîmb. Cit despre fericitul menaj, ţine minte profeţia pe care ţi-o fac : nu va trece mult şi încep sîcîielile, pentru că soru- mea nu va suporta jugul.

— Care jug cînd am impresia că face exact ce poftеşte? îl contrazise prietenul.

— Aici te înşeli. O fi Kennedy fanfaron şi scrobit, dar e totuşi bărbat, şi încă unul ce nu se lasă mînat de la spate — o descopei'ire pe care în curînd o va face şi surioara.

— Chiar de este cum zici, sînt convins că-l va da pe brazdă.

— Nici un pic, ţine minte. Şi timpul va demonstra dacă mă pricep la caracterele oamenilor. Pînă una alta, bănuiesc că vă vedeţi foarte des...

— Nu chiar atît cît obişnuiam s-o vizitez pe

lady Laura cînd şedea în piaţa Portman.

•— Pesemne ţi-e silă să mergi la ei. Lucru ce nu m-ar mira, fiindcă şi eu aş simţi la fel. Dar pe taică-meu îl mai întîlneşti ?

— Doar la răstimpuri, şi atunci se poartă extrem de curtenitor.

— Cînd vrea, e politeţea în persoană, dar poate fi şi omul cel mai nedrept.

— N-aş fi crezut.

— Ascultă ce-ţi spune fecioru-său, şi asta numai din neputinţa de a discerne adevărul. O dată ce şi-a fixat o idee — fără să aibă reazimul probelor necesare — nu i-o mai scoate nimeni din cap. Bunăoară pe tine te consideră om de treabă şi-ţi primeşte orice părere, dar încearcă numai de-i spune că nu mă îmbăt noapte de noapte, că nu am bucluc cu poliţia, şi ai să vezi că nu te mai crede ci, zîmbind cu suspiciune, se înclină şi pleacă. Parcă-i văd rînjetul şi cum îţi întoarce dosul.

—• Il judeci prea fără milă.

— Şi el s-a purtat cu mine la fel. De aceea, lasă-l în plata Domnului şi zi-mi dacă Violet Effingham mai şade tot în piaţa Grosvenor.

— Nu, s-a mutat la lady Baldock.

— Prin urmare cotoroanţa afurisită s-a înfiinţat în oraş. Sărmana Violet ! Cînd eram puşti, făceam mare haz de bătrînă...

— ...care te previn că mi-e aliată.

— Nu vorbi ! se minună Chiltern. Văd că-ţi faci aliaţi pretutindeni. Pe Violet ai cunoscut-o, îmi închipui ?

— Se-nţelege, confirmă celălalt.

— Şi nu găseşti că-i fermecătoare ?

— Cu prisosinţă, se grăbi să-i confirme.

— Ei bine, de trei ori am cerut-o în căsătorie şi tot de atîtea ori am fost refuzat. Drept urmare am hotărît să n-o mai sicii. Există o limită ce se cheamă înjosire, peste care bărbatul nu are voie să treacă. Nu zic, însurătoarea cu ea ar fi fost o blagoslovire, mai întîi, pentru că are avere —- un lucru nu tocmai de lepădat ; apoi fiindcă oblojea

unele răni din familie — tata iubind-o exact pe cît mă detestă — şi, în sfîrşit, pentru că fata mi-e tare dragă. O iubesc aproape de-o viaţă... de cînd, mic copil, îi cumpăram acadele. Dar să ştiu bine că-mi crapă sufletul, şi tot n-o mai cer de nevastă.

— în locul tău aş mai încerca, îl îndemnă Phineas, deşi numai el ştia cu ce inimă strînsă...

— Nu, asta n-o mai fac niciodată, se arătă celălalt de neînduplecat. în schimb prevăd de pe acum beleaua care mă aşteaptă. Fata se va mărita într-o zi — probabil chiar foarte curînd — şi-atunci, disperat că am pierdut-o, mă voi dţi în spectacol. înainte de cununie, mă duc la nenorocitul ei de logodnic, îi spun ce am pe suflet şi ţi-1 altoiesc de mă ţine minte — sau poate o încasez de la el, nu se ştie. Oricum, răstorn lumea pe dos, de-o să se spună de mine că sînt pur şi simplu turbat.

— Ba se va zice că eşti un invidios.

— Şi pe bună dreptate ; doar cum aş putea să fiu altfel ? Dacă tu ai iubi o femeie, ai îndura să ţi-o sufle un altul ? îl întrebă el pe Phineas care tocmai golise această cupă amară. Aş simţi că-mi înfige o mînă în piept, ca să-mi smulgă inima de acolo, urmă tînărul lord fume- gînd de mînie. Recunosc, nu am drepturi asupra fetei ; nu m-a încurajat nici măcar printr-o vorbă. Şi totuşi, o consider un bun al meu — singurul şi cel mai de preţ pe pămînt. De aceea, logodna ei m-ar face să-mi ies din minţi şi, în nebunia de atunci, n-aş îndura ideea c-am fost jefuit, ci m-aş răzbuna pentru pierderea suferită.

— N-ar fi exclus să ajungi şi acolo dacă vei renunţa cu desăvîrşire la ea.

— Nu e vorba de renunţare. Doar n-o pot sili să mă ia de bărbat ! Ia gîndeşte-te numai... şi mai ia-ţi un trabuc.

Phineas îl luă şi, în secundele cît il aprinse. îi veniră în minte rugăminţile Laurei de a-1

convinge pe Oswald că Violet i-ar ceda stăruinţelor, dacă şi-ar schimba conduita şi ar lua-o cu binişorul. Desigur nu era o plăcere să apere o cauză potrivnică intereselor sale — ba să mai pună şi suflet în susţinerea ei. Dar apucase să-şi dea cu- vîntul şi, în consecinţă trebuia să-l respecte într-un mod cît de cît onorabil. La onesta lui socotinţă se alăturară şi altele, stîrnite de revelaţia lordului cu privire la răzbunarea ce-o plănuia. Oare cum trebuia să se poarte de-i era cumva scris să devină ţinta răfuielilor sale ? Ce atitudine să adopte ca să nu-şi atragă imputări mai tîrziu ? Că Chiltern nu-1 va ierta, o simţea de pe acum, şi o trîntă cu roşcovanul solid care-i stătea dinainte nu va fi o nimica toată. Dar primea bucuros s-o înfrunte, ţinînd seama de pricina ce avea să-i încaicre, dorea să joace marea lui carte, după ce avea să se plătească de răspunderea ce-şi luase. Lady Laura îi ceruse la Londra să-i arate greşelile şi să-l îndrume cum să se poarte. Va face precum îl rugase, iar după aceea, cum i-o surîde norocul.

— Uite ce, dragă Chiltern, începu el după răstimpul de chibzuinţă, părerea mea este că nu te ştii stăpîni.

— Cum adică ? se răţoi celălalt.

— Prea te dezlănţui şi te pripeşti de o viri pe fată în sperieţi. Te năpusteşti cu declaraţii şi propuneri de cununie de parcă vrei să-i smulgi acceptarea pe loc.

— Păi asta şi urmăresc.

— Foarte rău. Ar trebui să fii mai blînd şi mai răbdător. Să-i dai răgaz să constate dacă te place ori ba.

— Păi l-a avut, slavă Domnului, cînd mă cunoaşte de-o viaţă ! Şi nu spun asta ca să-ţi dobor observaţia, care e dreaptă şi mi-o însuşesc pe de-a-ntregul. Aşa e, nu ştiu să mă port. De-aş fi domol şi abil ca tine i-aş turna vorbe dulci pînă mi-ar cade în braţe. Dar eu n-am acest har. Nu mă pricep să intru în graţii şi nici să flirtez — cum se zice ; ci sînt necioplit şi stîngaci ca ultimul bădăran. Iar pe deasupra, m-au blestemat ursitoarele şl cu o trufie ce-mi întunecă judecata, îneît, de s-ar nimeri aici, astă seară, şi aş şti că mă ia de bărbat dacă îi repet cererea, află că nu aş putea să casc gura. E clar ? Şi acum, haide să ne culcăm. în curînd se luminează de ziuă şi de vrem să ajungem la unsprezece în faţa parcului Exton, trebuie s-o întindem la nouă şi jumătate.

în timp ce urca spre odaia de la etaj. Phineas se gîn- dea împăcat că-şi împlinise datoria de conştiinţă, îneît, chiar de avea să apară între el şi Violet o iubire — pentru care îi valul l-ar fi cotonogit, după cum promisese — nimeni nu va putea să-l acuze că nu-i dovedise cuvenita loialitate, povăţuindu-1 în chip de sincer şi bun prieten.

A doua zi dimineaţă, cabana fremăta de zarvă şi alergătură, cum era şi firesc într-o zi de plecare la vînătoare, astfel că tinerii se treziră fără voie. Porniră la drum cu o întîrziere de zece minute, însă cum Chiltern călărea ca un smeu, ajunseră la locul de întîlnire mai înainte ca starostele alaiului să pornească spre Cottesmore. Avură parte de pradă bogată şi, cu toate că sireapa lui Phineas era nărăvaşă, izbuti s-o

strunească, spre mulţumirea şi buna sa faimă. Călărind din copilărie, după obiceiul din Munster, vădise nu numai cunoaşterea meşteşugului, dar şi acea uşurinţă, proprie irlandezilor, la marile sărituri. De aceea, seara, cînd reveniră la han, se simţea fericit şi oarecum mîndru de frumoasa lui performanţă. Ca nu peste mult lordul să-l cam dezumfle cu afirmaţiile sale.

-— Să ştii că astăzi n-am prea gonit iar ţinutul pa Care l-am străbătut nu a fost ceea ce se numeşte accidentat. In plus, Meg este foarte docilă cînd nu se simte înghesuită. Dar mîine o să-l călăreşti pe Bonebreaker, şi atunci să te ţii, băiete.

— Bonebreaker ? îngînă Phineas. Nu ziceai că aleargă ca diavolul ?

— Ba da, chiar aşa fuge, adică exact cum îţi trebuie intr-un desiş cu copăcei de cîte un metru şi un metru jumătate prin care te poartă ca glonţul. într-o astfel de regiune ai nevoie de un cal puternic şi iute, fiindcă altminteri poţi rămîne pe o cracă.

— Şi tu pe care ai să-l iei ?

— Un armăsar de care nu ra-am atins pînă acum. Mi-a fost expediat din Lincolnshire, sub cuvînt că nu l-a putut încăleca nimeni. Se zice că aleargă cu capul zvîrlil în sus şi nici nu se uită la garduri, care nu-i ajung la grumaji. Aici o să-i priască. Sau cel puţin aşa cred. N-am văzut de cînd sînt un animal mai vînjos. Să te uiţi ce lăţime are între spete ! îmi închipui că nu se vinde sub şaptej' de lire. Aştia sînt caii care-mi place să-i cumpăr.

Cina o luară tot singuri, deoarece, după spusele lordului, foarte rar se întîmpla să intre în vorbă cu vînătorii.

— Există aici, în cabană, două soiuri de oameni, explică el — unii pe care n-am ochi să-i văd, şi alţii care nu mă înghit. După cum ai putut constata, toţi fac pe binecrescuţii, dar cu asta nu mă atrag în rîndurile lor. Rămîn izolat şi, cu timpul, se va zice de mine că sînt diavolul în

persoană. Dealtfel, mi-am pus în gînd să mă îmbrac doar în negru, începînd de la anul.

— Nu crezi că-i greşit să trăieşti aşa de retras ?

— Ce naiba să fac ? Să mă apăr, nu pct, fiindcă nu mă pricep la discursuri politicoase. Iar odată ce ţi-ai cîştigat faima de căpcăun, e teribil de greu să te scuturi de ea. Cu un titlu ca cel pe eare-1 port, aş putea să-mi fac o suită pe cinste, dar mi-ar fi silă de ea şi aş spune-o fără să vreau. Aşa că lasă-mă mai departe un însingurat, şi să nu mai vorbim despre mine. Te anunţ că Bonebreaker şi cu alt sireap au fost trimişi înainte, pe la orele prînzu- lui şi mîine te aşteaptă o zi tare grea, pentru că nu ne întoarcem pînă seara, la opt.

Vînătoarea se desfăşura tocmai în Leicestershire, nu departe de Melton, aşa că porniră de timpuriu. Lui Phineas îi cam tremura inima de frică să nu îl trîntească năbădăiosul de Bonebreaker. Dar, în definitiv, ca holtei avea dreptul să-şi rişte grumazul, căuta să se consoleze singur.

— îi vîrîm un căluş în gură, jupîne, şi'mneavoastră mînaţi-1 numai în rotocoale, ca să simtă zăbala înfiptă în falcă, îl sfătui rîndaşul înainte de a-1 fi încălecat pe Bonebreaker. Să-l strîngeţi tare din frîu, că e năzdrăvan ţnare, îşi încheie specialistul recomandările.

— Am să fac tot ce pot, mormăi Phineas.

— O să meargă, o să meargă, îl încurajă celălalt.

— Lasă-1 în voie şi o să te poarte ca pe un fluturaş în spinare, îi spuse Chiltern în drum către Pickwell Gosse, anulînd prin aceste cuvinte toate sfaturile rîndaşului. Singura grijă este să te fereşti de îmbulzeală, continuă lordul. Şi, de fapt, nici n-are haz să alergi înghiontit dintr-o parte şi alta. Ca şi iahtingul, călăria cere spaţiu şi libertate în mişcări. Te repezi ca săgeata şi sari peste un gard fără să-i aştepţi pe ceilalţi. Altfel, la ce ai călări un bidiviu şi nu un măgar ?

Descumpănit de nepotriveala poveţelor şi

înfricat de Bonebreaker, eroul nostru îl urmă în tăcere pînă la punctul de întîlnire al vînătorilor. Acolo se adunaseră peste două sute de oameni şi, văzîndu-i atît de mulţi, Phineas se gîndi alarmat că nu-i va fi lesne să iasă din vălmăşag.

Desigur în goana ce avea să înceapă, călăreţii se risipeau pe încetul, însă, necunoscînd regiunea, nu putea să se rupă din primele clipe de ei. în timp ce se socotea, se aflau cu toţii pe un deal, de unde priveau către vizuinile vulpilor ascunse la poale. Caii păreau liniştiţi, struniţi de stăpîni, afară de armăsarul lui Chiltern care zvîcnea încolo şi încoace, astfel că lordul se desprinse de grup, urmat, natural, de prieten.

— Dacă vulpea o zbugheşte în jos, stăm într-un loc cum nu se poate mai nimerit, îi explică lordul după ce domoli animalul. Iar de-o apucă în sus, peste puţin va trebui să se întoarcă, şi atunci tot ne avantajează poziţia.

Cmd termină vorba, un copoi bâtlan şi dibaci — în care toţi se increDeau — ţîşni lătrînd spre tufişurile cu vi- zuine, semn că simţise prada.

— Pînă în hăţişuri nu sînt mai mult de opt, nouă acri, şi vulpea n-o să alerge la nesfîrşit, zise Chiltern. Dar ia te uită ce-mi face calul ! Ai mai văzut aşa o dihanie smintită ? Cel puţin bine că-1 simt în stare s-alerge odată ce se porneşte.

Phineas nu-i prea dădu ascultare, preocupat să-l strunească pe propriul său Bonebreaker care, de la primul semnal al dulăului, îşi întinsese grumajii, mestecînd zăbala între dinţi şi tremurînd din toţi muşchii.

— Se pare că-i mai nerăbdător decît tine, îi zise Chiltern, observîndu-1 cum freamătă. Văd că ţi-au dat un căluş, dar aş fi de părere să nu i-1 pui decît la nevoie. Păzeşte-1 de aglomeraţie şi ai să vezi că se potoleşte.

Cu toate încurajările sale, Phineas se simţea în aşa mare pericol incit era sigur că orice companie de asigurare l-ar fi plătit în acele momente.

între timp, vulpea, ieşită din vizuină, dădu două tîrcoale în cerc, după care, cu mers şerpuit, o luă în sus, către deal.

— Nu e vulpoaică, sînt gata să jur, se pronunţă Chiltern. pentru că altfel nu-şi părăsea puiul. Şi acum, Finn, apuc-o la dreapta. Spunînd acestea, o porni peste muchea de deal, lăsînd copoii în stingă şi alegîndu-şi ca porţiune de trecere în cîmpul vecin, un gard din zăbrele extrem de primejdios în caz de accident, datorită şanţului larg ce hotărnicea cele două terenuri.

— Cînd sari peste garduri, să-ţi iei avînt mare, ca să nu te împiedici în ele, îl dăscălise pe Phineas.

Ca acum, înaintea zăplazului, să procedeze tocmai pe dos, deşi nu de voie, cum avea s-o mărturisească pe urmă.

— Dihania s-a smucit dintr-o dată şi a zburat mîn- cînd norii, pînă m-am văzut dincolo.

Saltul lui Phineas părea că fusese ceva mai domol, cu toate că în ce măsură, nici el n-ar fi putut spune. Ştia doar atît că sărise la oarecare distanţă de Chiltern, eă Bonebreaker plutise peste obstacol ca o nălucă şi, la puţin timp după aceea, se trezise din nou alături de lord.

Ceata masivă de vînător se afla cu mult mai la vale ca ei, în afară doar de cîţiva care o luaseră razna, spre stingă, şi de un pilc care o pornise înainte, iar acum gonea răzleţit în spatele lor. Şi de copoi îi despărţeau poate două pîrloage, dar de pe creştetul dealului îi vedeau cum aleargă.

— Nu te grăbi, frăţioare, pentru că tot ne vor prinde din părţi, strigă Chiltern către prieten.

— Dar cum naiba să-l ţin în frîu ? se înfurie Phineas luptîndu-se aprig cu Bonebreaker, deşi cu slabe foloase, deoarece bidiviul nu se prea sinchisea de zăbală.

•— Ce n-aş da să schimb calul cu tine, se auzi din nou lordul, al cărui armăsar galopa cu capul în jos şi zvîr- eolindu-şi grumăjii spre spate tocmai cînd sărea un pîr- leaz şi ar fi trebuit să-i

asigure echilibrul.

Cu preţul silinţelor neslăbite. Phineas se menţinuse în preajma amicului, şi numai după scurtul dialog de mai sus se mări depărtarea între ei, în aşa fel încît nu mai putură să comunice, chiar dacă viitoarea şi peripeţiile urmăririi le-ar fi lăsat necesarul răgaz. în goana lor avîn- tată, cu Chiltern în frunte, care sărea gardurile ca o fantasmă, fiecare se închisese în el, cu teama şi preocupările de moment. Spre liniştirea-i treptată, Phineas făcu constatarea că Bonebreaker nu era într-atît de zănatec încît să nu-1 poarte în spinare ori peste împrejmuirile înalte. Totuşi, fusese nevoit să-i aplice căluşul, deoarece altfel îi smulgea braţul din umeri. Şi nu e firesc ca un animal să te tragă cu toată puterea fără ca tu să-i opui rezistenţă. Numai că bidiviul nu era la prima pedeapsă şi, cu viclenia ce-o cîştigase, îşi potrivi pe încetul zăbala, cînd contractîndu-şi o buză, cînd întinzîndu-şi o falcă, pînă mai scăpă de tortură şi putu să-şi ia din nou zborul. După cît se părea, îi plăceau ţarcurile masive, ridicate anume pentru cornutele mari, şi le escalada cu aşa sprinteneală şi promptitudine, de-1 făcu pe eroul nostru să guste aventura, repetîndu-şi, în timpul înaripatelor salturi că, în definitiv, cursa merita osteneala, dacă nu le rezerva şi surprize nefaste.

Profeţiile lordului se adeveriră în parte, în sensul că vulpea fugi cîteva mile la deal, după care se răsuci brusc — dar nu la dreapta, cum l-ar fi avantajat pe el

şi pe Phineas, ci la stingă, astfel că se văzură siliţi să taie ceata compactă de călăreţi şi doar după aceea să-şi croiască drum separat.

In vălmăşagul ce se produse, Phineas nici nu băgă de seamă cînd traversă o răscruce şi ajunse din nou pe ogoare, unde, de astă dată, nu-1 mai văzu pe Chiltcrn, nici chiar în depărtare. Va să zică i-o luase înainte, de unde pînă atunci se ţinuse el după lord. Şi poate că nu l-ar fi regăsit prea uşor, dacă nu-i ajutau sireapii, care, trăind

laolaltă de cîteva zile, se căutau instinctiv, alăturîndu-i astfel şi pe stăpîni în ciuda harababurii şi a călăreţilor numeroşi.

Acum vînatul era în dreapta, şi-l hăituiau peste islazuri întinse, unde tufişurile şi iarba creşteau dese ca peria. Dacă reuşeau să străbată şi acest teren păcătos, totul avea să iasă bine, îşi spunea încrezător Phineas. în cavalcada lor înteţită, întîlneau şi zaplazuri culcate, lucru neaşteptat şi care le încurca socotelile, pentru că nu. cereau numai forţă din partea cailor. însă, din fericire, năzdrăvanii le depăşeau, şi încă fără să le atingă, deşi se vedea că nu o fac cu plăcere.

Poate că totul va ieşi bine, îşi repeta Phineas făcîn- du-şi curaj. Numai de n-ar osteni calul să-l ducă în spinare ! Şi-odată ce-1 fulgeră acest gînd, parcă întrezări spectrul nenorocirii. Dacă sărmanul Bonebreaker, zbuiînd cu povara trupului său peste zaplazurile căzute, o să se sature de corvoadă şi o să-l arunce cît colo ? !

Ideea părea că i se înfige în minte aidoma unui spin insidios şi sfredelitor, anulînd orice brumă de mulţumire ori de nădejde în izbînda finală. Doar cu eforturi reuşi să o înlăture, făcînd loc altora, mai plăcute, pe potriva momentului ce-1 trăia. Acuma, de pildă, se apropiase considerabil de haita copoilor şi, în goana lui ne-bunească, se lăsă covîrşit de mîndria că, în ciuda vicisitudinilor, el, un străin de acele meleaguri, călărind un roib nărăvaş şi împresurat de vînătorii cei mai destoinici, le-o luase înainte, conducînd urmărirea. Absurd ar fi fost să alunece pe panta presimţirilor negre, să tremure în faţa unor năpaste imaginare, cînd fugăreala era pe sfîrşite şi peripeţii nu avuseseră încă. Nici nu se vor ivi, îşi spuse energic, iar curînd va regreta, ca şi alţii, termi-
narea goanei lor îndrăcite, în ciuda emoţiilor de acum şi a dorinţei de a-i încetini ritmul. Intr-adevăr, iureşul era greu, îl apăsa încordarea, însă la capătul lui va uita de birurile plătite, bucurîndu-se numai de meritata victorie —

singura care avea să conteze. Aşadar trebuia să se ţină bine, să nu slăbească viteza, pentru că altfel întreaga sforţare se dovedea fără rost.

Într-o hăituială de un ceas ori mai bine, cuvîntul ho- tărîtor îl are ultima jumătate de milă pentru că numai atunci prada, încolţită din toate direcţiile, cade inevitabil în cursă. Iar dacă goana de acum, în paralel cu copoii, îl umplea de mîndrie, cu atît mai grozavă o să-i apară in perspectiva zilelor viitoare.

în puţinele clipe cît cernuse aceste gînduri, mai traversase un drum, şi apoi altul, mai larg, pătrunzînd în- tr-un ţinut mai restrîns, unde suhaturile erau mai mărunte, iar pîrleazurile mai joase. Avînd răgazul să privească un moment împrejur, îşi roti ochii, în căutarea lordului Chiltern, pe care-1 zări alergînd nebuneşte, fără şapcă pe cap, mai roşu ca sîngele în obraji şi holbîndu-se înainte. Din cît se putea desluşi, parcă voia să scoată sufletul armăsarului, deşi animalul nu părea să aibă nevoie de disperatele-i intervenţii. Poate se cuvenea să i-o spună ori să-i vină altfel în ajutor, dar hărţuit şi splicitat de propriul său cal, socoti că nu era cazul să se amestece. în aceeaşi secundă de concentrată scrutare, mai observă şi un fermier — sau aşa ceva — vorbindu-i lui Chiltern în treacăt ; dar acesta nu-1 ascultă ci, moţăin- du-i din cap, îl lăsă în urmă, silindu-şi sireapul cu înverşunare.

Regiunea cea nouă era străbătută de gîrle — însuşi rîul Eye avîndu-şi acolo obîrşia şi înmulţindu-se de la afluenţii mărunţi, cu vaduri înguste, ce şerpuiau pretutindeni. Aceste cursuri de ape, modeste ca aparenţă, însemnau totuşi piedici în calea vînătorilor noştri, care trebuiau să le treacă în viteză şi fără de greş, spre a-şi continua urmărirea. Ca proaspăt venit în acea regiune, Phineas se încredinţase cu totul în Bonebreaker, singurul ce putea să îl scoată de la ananghie, deoarece, necunoscînd relieful, se pomenea cu o gîrlă în faţă cînd nici nu visa. Peste două din ele calul sărise pe nesimţite, nu

înghion-

lindu-1 ori 1 răgind de căluşul din gură, ci lăslndu-i in voie, precum îl purtase peste atîta cuprindere şi obstacole. îl scăpase din atîtea primejdii, incit era greu să-şi închipuie că-1 va trînti într-o apă. Cu gîndul acesta se pregătea să mai treacă una — poate la fel de strimtă ca cele în~ tîlnite — şi peste care Bonebreaker va zbura ca zefirul. Dar cînd ajunse cam la douăzeci de iarzi depărtare, constată că se înşelase. Rîul din preajmă depăşea cu mult în lărgime pe- cele escaladate, malurile arătau, altfel şi, pe moment, i se făcu frică. Întoarse privirea şi dădu eu ochii de Chiltern, luptîndu-se în continuare eu armă-sarul. Fermierul intrase parcă în pămînt, iar lordul părea să-şi îndemne armăsarul cu capul, să o ia înainte. Ceea ce şi făcu, dealtminteri, trezindu-se peste foarte puţin timp în faţa unei văgăuni întunecate, străjuită de maluri abrupte şi cu o buturugă masivă postată in locul de unde trebuia să-şi ia avînt pentru salt. Ca să mai ju-decе ori să dea înapoi era mult prea tîr/.iu. aşa că, în~ figindu-şi genunchii în şa, se lăsă iarăşi în voia lui Bonebreaker, pentru ea. intr-o frîntură de clipă, să se vadă de partea cealaltă. Simţind din vreme primejdia bușteanului. calul se înălţase de la pămînt cu o jumătate de iard şi aterizase prompt, dar nu şi fără un geamăt, care probabil dădea primul simptom de oboseală. Se vede că începuse să simtă povara din circă, se gîndi Phineas destul de neliniştit, însă cum marea lui grijă se îndrepta acum către Chiltern, îşi răsuci gîtul să vadă ce se întîmplă cu el. Aflat mai de vale, unde vadul se lăţea şi mai mult, lordul părea mînios pe armăsar, care tocmai se potrivea pentru salt. Din cit desluşi privitorul, calul nu se arăta prea dispus de efort, dar îmboldit de stăpin. trebuia să îl facă. Aşa că, desprinzindu-se de pe ţărm, se aruncă cu picioare şi trup înainte, ca în următoarea secundă, să dispară cu Chiltern cu tot.

Pesemne că animalul se săturase de cel din

spinare şi, nemaivrînd să-l asculte, nimeriseră în apă. îşi zise Phineas urmărit de propria-i teamă. Parcă şi Bonebreaker dovedise exagerată supunere cînd î! oprise din goană pentru a se întoarce la loeul misterului — semn că poate şi »1 era la capătul îndurării.

Oricum, o porniră înapoi împreună, găsindu-1 pe Chil- îern prins între mal şi vînjosul sireap, ceea ce, intr-un fel, era un noroc pentru lord, care ar fi putut să cadă în apă strivit de namila pe care alergase. Din sumarele constatări, reieşi lămurit că armăsarul din Lincolnshire venise cu pieptul în malul inalt, de care se izbise puternic, prăvălindu-se în rîu.

— Nu-mi duce grija, băiete, îi spuse Chiltern de cum îl văzu. întoarce-te şi continuă cursa, fiindcă e prea frumoasă ca s-o pierzi. Vorbea desluşit, fără poticneli, dar era galben ca un cadavru şi părea cumplit de nevolnic în strîmtoarea de acum.

Calul nu se mişca şi ţeapăn rămase de-a pururi, deoarece, zdrobindu-şi o parte din piept în buturuga zărită de Phineas, a trebuit să fie mai apoi împuşcat. In locul unde zăcea, apa nu era mare, ci se vedea un mii negru şi gros, adevărata adîncime a rîului aflîndu-se lingă ţărmul de pe care săriseră.

— E cel mai blestemat cal din cîţi mi-a fost dat să întîlnesc, zise Chiltern prins între leşul lui şi ţărmul milos, dar acum şi-a primit cuvenita pedeapsă.

— Eşti vătămat ? îl întrebă Phineas.

— Ştiu şi eu ? S-ar părea că pe undeva nu e bine.' Altminteri mi-aş putea mişca braţele şi nu aş fi cu răsuflarea la gură. Picioarele cred că mi-au rămas tefere. Numai de le-aş urni de sub afurisitul ăsta de animal.

— V-am zis io, domnişorule, v-am zis io, grăia fermierul care apăruse pe mal şi privea în jos, către Chiltern. V-am tras atenţia, da'mneavoastră nici că m-aţi ascultat, îl mustră mai departe coborînd lingă el, în băltoacă, de

unde, împreună cu Phineas, îl traseră binişor, suindu-1 p<vcreştetul malului.

— Calu văz c-a dat ortu popii, continuă cu ochii la leşul sireapului.

— Cu atît mai bine, bombăni Chiltern, cerîndu-i pe urmă lui Phineas un strop de coniac. Dă-i şi ajutorului, îl rugă el arătînd către fermier, care, pînă la urmă. avu bunătatea să le împrumute şi o şaretă ce-i duse pînă în Oakham.

Lordul îşi rupsese clavicula şi vreo cîteva coaste, astfel că se cerea să primească îngrijirile unui medic, pe care, la insistenţele sale, îl găsiră tocmai în Stamford, iar de acolo, şi tot la stăruinţele lui, îl cărară pînă la hanul din Willingford Bull. Preţ de cîteva zile. Phineas îl obloji cu osîrdie, pierzînd vinătoarea şi chiar o şedinţă a comisiei în care se dezbătea mazărea conservată. Dar in scurtul răgaz petrecut la capătîiul bolnavului, ajunse să-l îndrăgească pe Chil tem.

— A fost o goană pe cinste, aşa e ? îi spuse acesta înaintea plecării. Şi. pe cuvîntul meu. ai dovedit atîfa îndemînare cu Bonebrcaker, incit ţi-1 făgăduiesc pe cind te-oi întoarce. Nu ştiu cum, însă voi, irlandezii, sînleţi mari călăreţi !

CAPITOLUL XXV’

ECHIPAJUL DOMNULUI TURNBULL BLOCHEAZĂ TRECEREA

LA REVENIREA ÎN LONDRA, întîrziată cu o zi, eroul / nostru dădu peste o mare învălmăşeală politică. întreaga metropolă părea zguduită din temelii, iar oamenii forfoteau cuprinşi de nelinişte. Ştia dinaintea plecării că în lunea şi marţea în care avea să lipsească în capitală va fi o grandioasă adunare întru susţinerea faimosului vot secret, uimind ca miercuri, un cortegiu de londonezi, poposit la poalele colinei Primrose, să-i înmîneze domnului Turnbull un apel în favoarea aceluiaşi vot. Iniţial se vînturase ideea ca jalba să parvină în mîinile bătăiosului Turnbull în ziua de joi şi la porţile Parlamentului, însă la împotrivirea ministrului afacerilor interne, proiectul apucase pe altă cărare. Se argumentase — cu temeiuri îndreptăţite — că pentru joi premierul propusese a doua lectură a reformei în care, după cum se ştia, nu încăpuse votul secret ; şi petiţia era prima

consecinţă a acestei omisiuni. Necuprinderea votului secret în legea electorală avea să pricinuiască multe şi grave urmări — profetizase Turnbull în Parlament, iar acum făcea tot ce-i stătea în putere pentru adeverirea proorocirilor sale.

în seara de joi, cînd Phineas se îndrepta către gazda sa, capitala era întoarsă pe dos după manifestaţia populară de miercuri la care se adunaseră peste cincizeci ele mii de persoane, spre alarmarea poliţiei şi prompta sa intervenţie. Şi asta nu era totul, pentfu că în ziua de vineri se aşteptau minuni şi mai mari. Deşi domnul Turnbull cedase guvernului, consimţind să primească petiţia pe colina Primrose, gloata părea hotărîtă s-o urmărească pînă la prezentarea în marele sfat al ţării. După socotinţele unor parlamentari, guvernul şi-ar fi văzut mai bine de treabă şi n-ar fi interzis aranjamentul dinţii, întrucît mai uşor se putea ţine în frîu un alai venit cu o jalbă, decît o gloată ce avea să dea buzna fără vreo căpetenie sau urmă de rînduială. Premierul fusese rugat să amine a doua lectură a legii electorale, dar fiindcă cererea pornea de la opozanţi, domnia sa refuzase să-i dea ascultare, motivînd că ar fi o greşeală să se suspende o şedinţă de frica mulţimii.

Din prima sa raită pe la „Reform Club", Phineas aflase că la întrunirea de joi după-amiază deputaţii pătrunseseră în Cameră prin uşa rezervată exclusiv lorzilor. şi tot pe acolo ieşiseră. Cu puţin mai devreme auzise din gura gazdei că de trei zile bărbatu-său se vini ura pe străzi cu manifestanţii, biata femeie rugîndu-1 printre şiroaie de lacrimi să renunţe, de a se duce şi vineri.

— I-aşa de căpăţînos de-o s-o păţească la sigur, i se plînsese disperata soţie. Şi auz că lot parlamentu' o să fie împînzit cu soldaţi, p-o parte şi de alta.

Chiriaşul ei preferat o asigură de preţiosu-i

concurs, promiţîndu-i o întrevedere cu Bunce pe a doua zi dimineaţă. deoarece, pe moment, avea datoria să ajungă la familia lui Chiltern, să le dea cuvenitele ştiri despre starea bolnavului.

Re gîndea cu căinţă la şedinţa de joi a Comisiei pentru mazărea conservată la care, normal, ar fi trebuit să ia parte. însă ar fi putut să zorească spre Londra, părăsin- du-l pe Chiltern atît de curînd după nefericita-i păţanie ? Abia îşi găsise răgazul să-i scrie sorei lui. miercuri, ur- mînd ca apoi să se ducă pe rînd la reşedinţa contelui şi

a Laurei Ivennedy, pentru a le relata chestiunea în amănunt. Potrivit planului se îndreptă mai întîi către piaţa Portman, şi pe urmă luă drumul pieţei Grosvenor.

— Se va ucide într-o zi, izbucni contele auzind despre cele întîmplate.

— Sper că nu. excelenţă, îl linişti Phineas. surprins de ieşire şi, mai ales, de ochii înlăcrimaţi ai tatălui. Lordul Chiltern este un excelent călăreţ, însă oricit ar fi de versat, nu e scutit de surprize.

— Mă-ntreb de i-a mai rămas vreun os nezdrobit ? se văicări tatăl. Dar despre asta nu are sens să vorbim. E adevărat, cum spuneai, că nu se află în primejdie ?

— Vă dau cuvîntul meu de onoare.

— Mi-e teamă să nu se iveaască niscaiva complicaţii — umflături. înţepeneli sau mai ştiu eu ce.

— Medicul m-a asigurat că nu are nici una, şi nici nu există vreo primejdie cu un organism aşa de consolidat. A dus o viaţă de mare sportiv, alcooluri tari nu a consumat, şi ca atare va rezista.

— Ziceai că nu s-a atins de alcooluri. Păi atunci ce a băut ?

— Nimic, excelenţă. Iar dumneavoastră greşiţi puţintel în privinţa apucăturilor sale. în realitate cred că niciodată nu bea dacă nu e stîrnit.

— Auzi ce idee ! protestă contele. Dumneata te-ai putea transforma într-o brută dacă ai fi provocat ? Să lăsăm chestiunea de-o parte. Esenţial este faptul că nu-l ameninţă nici un pericol. Şi de mai afli ştiri despre el, împărtăşeşte-mi-le de grabă.

Pe lady Laura o găsi alarmată şi totodată neputincioasă.

— Am vrut să mă duc la el, însă domnul Kennedy a socotit că nu este cazul, îi spuse întristată.

— Intr-adevăr nici nu e, sub aspectul primejdiei, o îmbună Phineas. Insă nu are pe nimeni alături şi prea trăieşte în sihăstrie.

— Neapărat va trebui să-l mai vizitezi. Eu m-aş fi repezit într-un suflet, dacă nu mă loveam de opreliştea domnului Kennedy, care consideră că mersul meu n-are **sens** de vreme ce starea lui Oswald nu este gravă. Ştiind de accidentele prealabile, nu vede nimic extraordinar în şcesta, iar eu, neavînd dezlegare, n-am cum să părăsesc Londra.

— Aflaţi că fratele dumneavoastră nici nu prea face paradă de suferinţa prin care trece.

— Păi da. cînd e vorba de el, le ia pe toate în glumă. Dar ia să mă ştie bolnavă, s-ar repezi cu primul tren să mă cerceteze.

— Desigur Kennedy v-ar lăsa să mergeţi, odată ce l-aţi ruga...

— Doar ţi-am spus că m-a sfătuit să n-o fac, şi cred că dumneata înţelegi ce penibil este pentru o femeie să nesocotească poveţele soţului.

Prin urmare aşa-i vorbea adorata inimii sale, la numai şase luni după căsătorie, uitînd, pasămite, că avea dinainte pe însuşi rivalul actualului ei soţ ! Oribilă farsă ! îşi spuse Phineas înăcrit, după care, vrînd să abată discuţia, se interesă dacă Violet aflase de accident.

— încă nu, îl înştiinţă lady Laura, întrucît ţi-am primit scrisoarea numai de dimineaţă, şi astăzi nu am văzut-o. Ca să fiu sinceră, m-a

mîhnit aşa mi/it cu mofturile ei faţă de Oswald, de parcă nici nu-mi mai vine să dau ochii cu ea.

Joi era tocmai ziua primirilor în casa bătrînei Bal- dock, se chibzui Phineas, aşa că din piaţa Grosvenor se îndreptă într-acolo. Spre surprinderea sa, Violet era la curent cu peripeţiile lordului Chiltern şi însetată de amănunte.

— Mă bucur nespus să te văd, îl întîmpină fata. Spune-mi, te rog, este grav ?

— Ca vătămare fizică, nu, însă ca neajunsuri aş zice că da.

— Urît a procedat Laura să nu mă anunţe din vreme ! Nu mi-a trimis măcar un cuvînt ! Aşa se face că am aflat despre accident de-abia adineaori. Ai văzut, cumva, cum s-a întîmplat ?

— Desigur, eram pe aproape. Trebuia să treacă peste un rîu, şi calul a nimerit-o în vad, prinzîndu-1 pe Chiltern exact între el şi mal. La iuţeală, m-am dus către el şi l-am scos de unde zăcea.

— Ce noroc să te afli de faţă ! Dar dumneata apucaseşi să traversezi gîrla ?

-— O trecusem, însă nu prea de voie, ci mai mult de nevoie, deoarece calul se avîntase şi nu puteam să-l opresc. Chiltern călărea un armăsar pe care nimeni n-ar ii îndrăznit'să se suie. Cum. dealtminteri nici n-o s-o facă.

— De ce ? A fost omorît ?

— După căzătură a trebuit să-l împuşte. îşi zdrobise o parte din piept.

— Ce noroc formidabil să te întîmpli tocmai acolo şi ce fericire că n-ai păţit-o şi dumneata !

— într-adevăr, mare şansă, pentru că amîndoi aveam de trecut acelaşi obstacol nenorocit.

— Ce-ţi spuneam ? Te puteai răsturna cum te văd şi mă vezi ! Şi zici că nu-1 ameninţă nici o primejdie ?

— Nici una, dacă mă iau după doctor. Neajunsul e însă că a terminat-o pentru tot anul cu vînătoarea, ceea ce-1 roade pe suflet. O să-l mai vizitez eu peste cîteva zile şi voi încerca să-l

transport aici.

— Du-te. Du-te, neapărat, îl imploră fata. Şi de-1 aduci în casa lordului Brentford, vrînd nevrînd, taică-său o să-l vadă — o perspectivă la care Phineas nu se dusese cu mintea, deşi era evident că putea mijloci o apropiere între părinte şi fiu.

Potrivit legămîntului încheiat cu disperata lui gazdă, a doua zi dimineaţa se văzu cu bărbatu-său şi, în virtutea făgăduinţei, căută, prin cuvinte meşteşugite, să-l reţină pe acest respectabil membru al societăţii acasă. Dar cu toată eloçinţa de care se folosise, încercarea se dovedi vană.

— Ce mare lucru crezi că vei realiza ? îl încolţise pe Bunce adoptînd şi un dram de autoritate în glas.

— O să-mi apăr şi eu o ambiţie ; iac-aşa.

— Care anume ? stăruise tînărul chiriaş.

— Votu' secret. Vreau să-l văz aprobat de guvern.

— Şi speri că vei izbuti acest lucru ieşind cu toţi derbedeii pe străzi şi riscînd să ajungi pe la cine ştie ce tribunal ? Iţi imaginezi că vei înlesni votul secret, încălcind rigorile legii şi atrăgîndu-ţi neplăceri personale ?

— Uite ce, dom'le Finn, eu nu zic că oceanu' creşte vun pic fincă-1 primeşte pă Piddle, venind toamna din cîmpiile Dorsetshire. Da zic că n-ar fi ocean dacă n-ar aduna toate apele de se varsă în el. Fiecare cu rolu' lui. Şi al meu e s-ajut. Asta mi-e datoria.

— Datoria de cetăţean respectabil, cu nevastă şi ¿u copii, este să stai acasă.

— Ba deloc, fineă de-o sta orice om cu famelie acasă — cum ziceai 'mneata — s-or duce doar derbedeii la rnani- festaţe — cum spuneai tot 'mneata — şi atunci la ce colaci mai ajungem ? Ce-ar gîndi ăi din guvern ? Că-s de capu" lor ? Lasă-i pe familişti să iasă cu toţii astă seară, şi-ai să vezi cum ne dă votu' secret. Altmintreli, Parla-

menta îşi suspendă lucrările ; şi adio votu' secret. N-am dreptate ? Ia spune'mneatale ?

Phineas se ferea să abordeze în pripă o problemă aşa delicată şi, pe deasupra, ţinea să fie onest, aşa că se abţinu să răspundă, lăsîndu-i cuvîntul tot proprietarului pus pe revendicări.

— Vezi că taci ? rosti Bunce jubilînd. înseamnă că am dreptate şi că trebuie să merg chiar să am două familii, nu una.

Şi vajnicul luptător făcu precum i-o ceru datoria.

Cît despre jalba de care-şi legase nădejdea, deşi trebuia prezentată nu mai devreme de şase, mulţimea ce-i urmărea soarta la Westminster începu să erupă de la ceasul amiezii. O parte dintre cei adunaţi pretindeau mai pe urmă cum că o droaie de case, pe lingă Bridge şi Falaee Yard, fuseseră înţesate cu armată, cu toate că

— lucru de nepriceput ! — nu se văzuse nici un soldat. E drept că spre seară se iviseră trei sau patru companii ale Gărzii Călare, dar în parcul St. James, pentru abaterea rătăciţilor pe acolo, şi treaba le dăduse de furcă, nu glumă. La fel de neogoită s-a dovedit după-amiaza şi pentru poliţiştii cei mulţi din Palace Yard, drept care, politicienii prinseseră a şuşoti între ei că mai bine ar fi fost să se fi predat apelul de miercuri, fiindcă aducătorii, veniţi în delegaţie, tot păstrau ceva ordine şi nu se isca aşa o harababură. După cit se auzise, însăşi mînuirea apelului nu era lucru de şagă, întrucît, miile-i de răvaşe anexate, cu semnăturile cetăţenilor, umpleau cincispre-zece căruţe. Pînă la urmă, le prididiră patru vlăjgani, dar cum foiala cu ele dură cam o jumătate de zi, pătrunderea în Cameră ar fi fost imposibilă între patru şi

şase dacă onorabilii deputaţi nu recurgeau la un ocoliş, apucînd-o prin spatele mînăstirii Westminster. Lărgimile dimprejurul bisericii Margaret şi statuii lui Canning erau potopite de gloată ; Parliament Street devenise la fel de impracticabilă, traficul pe pod se oprise şi, odată cu înserarea, puhoiul se răzleţi şi mai mult,

cuprinzînd Dow- ning Street, faţada Trezoreriei şi intervalele dintre noile instituţii administrative. în unele părţi •— şi anume în preajma reşedinţelor unor parlamentari importanţi — mulţimea se dedase la acte de violenţă, spărgind geamuri şi pricinuind pagube. Pe unul din acei politicieni de vază, care se nimerise a locui pe Richmond Terrace, hoarda dezlănţuită l-a pedepsit şi mai rău, distrugîndu-i cu pietrele azvîrlite, nu doar ferestrele, dar şi mobilierul din casă. Şi toată paraponiseala pornea de la o declaraţie a deputatului, potrivit căreia, votul secret era pentru laşi. Pentru acestea şi altele cîte se întîmplară. domnul Mildmay şi-a primit cuvenitele bobîrnace. deşi, cine putea să prevadă dacă protestul de miercuri n-ar fi avut urmări şi mai grave, cînd însuşi Turnbull vînturase năstruşnica afirmaţie că puhoiul de oameni l-ar fi întrecut pe cel de acum ? !

Cu toate ocările — unele zgomotoase altele rostite în surdină — domnul Mildmay îşi văzu neabătut de ale sale, dînd citire proiectului şi pe urmă ţinînd aşteptatul discurs. Cu o punere în scenă ca aceea a gloatei împresu- rînd Parlamentul, premierul desfăşură o paletă de efecte dramatice care, pe de o parte, nu-i cereau mari strădanii, iar pe de alta, impresionau adunarea, aducîndu-i succesul scontat. în decursul vorbirii, glasul premierului tremură în vreo două rînduri, ameninţînd să se stingă — un efect datorat şi realei simţiri, dar cît de folosit de oratori şi cu ce profituri !, cîştigîndu-le sufragiul ascultătorilor. Drămuindu-şi-1 cu abilitate, domnia sa izbuti să pună în lumina cuvîntului vîrsta-i înaintată ; impor- tantele-i misiuni care îi veştejiseră sănătatea şi robusteţea ; cinstea şi devotamentul închinate exclusiv patriei, precum şi dragostea-i fără margini faţă de naţiunea britanică, amintind totodată şi de cei care-i nesocotiseră contribuţiile, învinuindu-1 de slăbiciune şi retrăgîndu-i meritele înfăptuirilor. Pomenind toate aceste virtuţi, în

nădejdea că atmosfera de atunci ii aduce cuvenita lor recunoaştere, domnul Mildmay se lăsă covîrşit de atîta emoţie, incit vocea mai că-i pieri — un moment cînd întreaga sală se porni pe ovaţii. Cam astfel decurse alocuţiunea premierului liberal, şi socotim potrivit ca în loc de a mai stărui asupra nuanţării şi a vibraţiilor prin care urmărea, se înţelege, dobîndirea aderărilor necesare, să arătăm latura privitoare la legea electorală. Proiectul mai fusese audiat de onorabila asistenţă, şi conducerea liberală luase la cunoştinţă obiecţiunile ridicate, reglementîndu-le după cum se ceruse. Mai rămăsese doar una în picioare şi, anume, cea legată de votul secret, faţă de care nu înţelegea să facă nici o concesie. Aşa încît rămînea de văzut dacă stimabilul Turnbull şi adepţii acestuia votau împotriva celei de a doua citanii sau, nemulţumin- du-se cu modificările obţinute, continuau bătălia prin adoptarea unei moţiuni separate. Cît despre opoziţia conservatorilor, domnia sa nu avea nici un fel de îndoială, şi cu toate că l-ar fi ispitit să-i combată, argumentîndu-le lipsa lor de dreptate, era silit să renunţe la pledoarie, date fiind împrejurările speciale — adică puhoiul de afară, pentru care în sinea lui credem că-i mulţumea cerului, deoarece îl scăpa de o încăierare cu vechii vrăjmaşi. In încheierea discursului, venerabilul prim ministru declară că în amurgul carierei sale politice sub nici un cuvînt nu primea să-şi păteze conştiinţa acceptînd votul secret — nici chiar dacă poporul pentru care luptase ar fi venit să-i impună acest pas, iar cuvintele de pe urmă îi mai aduseră un ropot de aplauze dinspre băncile opoziţiei, fapt menit să-l cam pună pe gînduri pe Daubeny, care începu a se teme ca nu cumva niscaiva nărăvaşi de-ai lui s-o ia razna, apueînd-o pe urmele vorbitorului. Demn şi prevăzător, domnul Daubeny se ferise de Turnbull şi de stratagemele acestuia, fără a neglija totuşi posibilitatea ca apelul şi gloata stîrnită de dînsul să-i fie de ajutor

în actualul duel cu onorabilul Mildmay. Se vede că Daubeny vedea în asemenea lupte simple dueluri între el şi rivalul de la putere, fiind bucuros de un sprijin, indiferent de unde-l primea.

După cuvîntul lui Mildmay, care ţinu cam un ceas jumătate, se ridică clănţăul de Turnbull, spre a-i da o ripostă. Deşi se făcuse şapte şi jumătate — oră la care mai toţi aveau cîte o obligaţie mondenă — nici un membru nu se mişcă din sală, aşteptînd, evident, să-l audă, în pofida cunoscutei sale metehne de a se întinde la vorbă. Toţi ardeau de curiozitate să afle încotro îi va apuca votul, iar Turnbull se milui să le satisfacă marea lor nerăbdare încă de la începutul expunerii.

— Cum aş cuteza să ader la un moft de reformă ca asta, cînd ţara are alte pretenţii, transmise prin cei peste cincizeci de mii de concetăţeni, aşteptînd dincolo de aceste ziduri firave, ca să le vadă împlinite ? Stimabilul şi onorabilul premier a ţinut să declare că pe dînsul nu-l intimidează amestecul maselor. Eu, unul, consider că menţiunea e gratuită, întrucît nimeni nu l-a acuzat de laşitate politică. Dar fiindcă domnia sa a rostit cuvîn- tul intimidare, îl voi împrumuta şi eu. Ei bine aflaţi că nici pe mine nu mă intimidează uriaşa majoritate pe care Camera a opus-o deunăzi intereselor şi dorinţei poporului şi nu sprijin nici o măsură care nu va include votul secret.

Domnul Turnbull aruncase, cum s-ar zice, mănuşa, după care turui două ore încheiate, la capătul cărora se propuse curmarea dezbaterilor pînă în după amiaza de luni — o măsură pornită de la un membru independent, susţinător al lui Mildmay şi, ca atare, încuviinţată pe loc de acesta. In fond, legea nu cerea mare grabă şi răgazul de două zile mai domolea spiritele încinse. Aşa judeca un parlamentar înţelept, mulţumindu-se cu roadele momentane, care nu erau nici puţine, nici golite de importanţă,

deoarece, cu toate ameninţările din afară, premierul dăduse citire proiectului, iar adunarea dovedise bunăvoinţa de a rămîne prezentă pînă şi la interminabila peroraţie a lui Turnbull. După atîta răbdare şi rîvnă care, pe drept cuvînt, aduceau cinste lăcaşului, deputaţii aveau tot dreptul să-l părăsească, ceea ce şi făcură la repezeală, cei vîrstnici strecurîndu-se pe uşa rezervată exclusiv lorzilor, pe cînd tinerii c luară prin holul impunător, ca odată în stradă, să înceapă înghionteala cu gloata. Phi- neas, care ieşi tot pe acolo, însoţit de Laurence Fitzgibbon, dădu peste echipajul lui Turnbull, tras la intrare şi împresurat de o duzină de poliţişti.

— Vedea-l-aş acasă de-abia după miezul nopţii şi tot atuncea cinând ! îl bombăni cu năduf.

— De-ar ajunge şi mai târziu, de foame să nu-ţi închipui că rabdă, zise Fitzgibbon. Omul n-a venit ne- mîncat, ci la trei şi-a umflat pântecul, iar de-i cauţi în echipaj, găseşti doar haleală şi băutură. Marele politician a învăţat cum să facă pe idolul gloatei fără să flămînzească.

Croindu-şi loc prin pologul manifestanţilor, înaintau cu mare anevoie, apucînd-o spre Parliament Street, în vreme ce Turnbull, ivit curând după aceea din incinta clădirii, primea, cu tainică bucurie, un potop de ovaţii. Nu departe de ilustra-i făptură, se afla şi sărăntocul de Bunce, înghiontindu-se către el, deşi, în larma şi forfota ce se stârniseră, cel aclamat, fireşte, nu-l lua în seamă. Răpit de încântarea momentului, gîndul lui Turn- bull plutea dincolo de talazul mulţimii, spre zenituri de glorie, fără a se coborî asupra unor nimicuri, cum era însăşi gafa de moment, care avea să amenințe cu o nebănuită eclipsă nimbul strălucitor al eminentei sale persoane. Răsărit în sânul admiratorilor, mulţi se înghesuiau să-l atingă, printre care şi fanaticul Bunce, spre nemulţumirea zeloşilor poliţişti ce făceau zid în jurul elegantului echipaj, hotărâţi să-l apere pe stăpînul acestuia până şi de efuziunea devotaţilor săi prieteni. încredinţaţi de nevoia protecţiunii spontane, îl flancară cu grijă pe Turnbull, ferindu-l de orice atingere, de parcă nu era înconjurat de simpatizanţi, ci de duşmani veniţi cu gîndul să-l piardă.

Deşi la început măgulit de primire, curînd însuşi Turn- bull păru cam speriat de ghesul adulatorilor, de freamătul tot mai dezlănţuit şi, vrînd să evite surprizele, se strecură binişor în cuşca cupeului. în evadarea-i pripită, zvîrlise vreo două cuvinte ca : „Mulţumesc, dragi prieteni; sper să obţineţi revendicările voastre“, însă nu se întinsese la poliloghia aşteptată de lume. Poate ar fi făcut-o, nu zicem, dacă paznicii nu se arătau atît de necruţători şi zoriţi sau dacă noianul de oameni nu-l înfrica. Dar fiindcă una din pricini

precumpăni în cugetul dumi- sale — de nu cumva amândouă — se făcu nevăzut, lăsînd

în urma echipajului ce se depărta pe încetul o ceată dezamăgită şi pusă pe harţă.

Bunce mai că-şi strivise ciolanele tot luptîndu-se să-l apuce de mînă şi să i-o strîngă, iar asemenea lui şi alţi militanţi ce-şi făcuseră din Turnbull un idol, pentru ca strădania să le fie zădărniciţă de apărătorii ordinei publice. Oare nu orice londonez era liber să iasă întru întîmpinarea politicianului preferat ? Să dea mina cu el la ieşirea din Westminster ? Unde scria că putea să-l vitregcască vreun seamăn de. sacrele sale drepturi cetăţeneşti ? se oţăra Bunce, înşirîndu-le cu zăduf, ca emul ce le ştia şi le văzuse călcate în picioare.

Protestul lui se înălţă mai presus de alte glasuri, ajun- gînd la urechile poliţiştilor şi asmuţindu-i împotriva umilei sale persoane. De-ar fi fost o încăierare de stradă ■— cum se ivesc cu sutele în Londra — aceeaşi oameni i-ar fi arătat proverbiala lor indulgenţă, iertînd pînă şi vorbele cele mai deşănţate. Ca unii plătiţi să înfrunte orice vulgaritate, poliţiştii se deplânseseră să le audă, făcîndu-şi datoria cu vitejie şi resemnare. Nimic nu-i scotea din făgaşul răbdării şi îngăduinţei. Nimic — afară de răzmeriţele politice, cînd brusc deveneau instrumentul puterii tiranice, neprimind „lecţii“ despre drepturi şi abateri. Orice insultă din cîte le fuseseră aruncate pălea înaintea unor cuvinte ca „Habeas Corpus“, iar nefericitul care le pronunţase putea nimeri foarte bine la puşcărie. Pedepsirea se considera „îndreptăţită“, sub cu- vînt că acela care le-a rostit în plină manifestaţie e capabil să aducă prejudicii mai grave guvernului decît jignirea oricărui slujitor al poliţiei. Numai că această în-chipuită „îndreptăţire“ mijlocea numeroase abuzuri, aidoma celui petrecut şi cu Bunce — arestat pentru îndrăzneala de a înşira nişte privilegii nerespectate. Biată nevastă-sa ! Ştia cu cine are de-a face cînd se plînsese lui Phineas „c-o s-o păţească la sigur“. Bunce nu era omul să închidă ochii şi să-şi pună strajă la gură, aşa încît a fost înhăţat împreună cu alţi trei sau patru manifestanţi — la fel de cinstiţi, de înflăcăraţi şi de hotărîţi să-şi arate convingerile politice, fie şi cu tributul unui mic martiraj ca

vremelnica lor reţinere în fortăreaţa de [N] sub turnul ceasornicului, dată spre folosinţa poliţiei.

— De ce mă ţii la răcoare ? Ai să dai socoteală, spumega Bunce către sergentul ce-1 duse acolo.

— Şi ce crezi că mi-o fi cumva frică ? i-o întorsese acesta.

— Să fii sănătos, da' eu n-am călcat legea, se apără revoltat.

— Dar aia ce însemna cînd îmi batjocoreai subalternii în văzul meu ?

— N-am bajocorit pe nimeni, s-o ştii.

i — Asta spune-o şi. mîine, înaintea judecătorului.

— Cum adicătălea mîine ? Nu cumva la noapte mă ţineţi în colivie ?

— Cam aşa ceva, îi replică omul ordinei, şi fiindcă Bunce nu era un tip guraliv, nu mai scoase o vorbă, jurîn- du-se doar în gînd să răzbune nedreptatea ce i se făcea. De-abia pe la unsprezece îl duseră la un sediu al poliţiei, de unde, în fine, putu să-şi anunţe nevasta de pocinogul în care picase.

— Bunce e vîrît la zdup, i se văicări ea lui Phineas cu un aer de regină ultragiată dar şi de soţie supusă unei grele încercări. Ştiam c-aşa va păţi. Nu v-am zis dom'le Finn ? urmă cu aceeaşi drămuită prestanţă, însă cu glas plîngăreţ, străbătut de disperarea femeii ce-şi vede omul iubit la strîmtoare. Acu ce-o să facem ? Spuneţi 'mnea- voastră. îmbucătură nu crez să fi luat de cînd a pornit-o d'acasă, şi nici picătură de bere, fincă Bunce n-o atinge decît numai cînd i-o aşez dinainte, la masă. Aşa face' 'mnealui. Şi spurcaţii de la poliţie se leagă tomna de oamenii cumsăcade. D-aia eram în răcori, acu mă-nţe- legeţi ?

Deşi ostenit, pentru că ceasul trecuse de miezul nopţii, Phineas căută s-o mai liniştească, făgăduind că a doua zi dimineaţă se va interesa de soarta lui Bunce. După umila-i părere, nu puteau să-l aştepte consecinţe prea grave, deşi bine ar fi fost să nu se expună ; să rămînă acasă, precum îl rugase.

— Aici domnul Bunce a greşit-o, îi zise răspicat gazdei, la care aceasta sări îndată să-l apere.

— Parcă ce, unul ca'mneavoastră nu putea să fie umflat ca şi el ?

17*

2

Chiriaşul îi desluşi cu răbdare că lucrul n-ar fi fost cu putinţă întrucît se afla in mulţime ca deputat ce asistase la o întrunire a Camerei.

— Şi ce dacă ? o ţinu doamna Bunce pe a ei. Vă putea înhăţa foarte bine ca pe orişice suflet paşnic. Fincă nu prea îmi vine a crede că bărbată-miu a scrîntit-o pe undeva.

CAPITOLUL XXVI

PRIMUL DISCURS

A DOUA ZI, sîmbătă, Phineas porni din vreme spre comisariatul Westminster, pentru a veni în ajutorul proprietarului reţinut. Ca ditamai deputat, cuvîntul său va atîrna greu înaintea mărunţilor funcţionari, plus că-1 rostea în sprijinul unui cetăţean respectabil, cugeta el pe drum, ca odată ajuns la poliţie să constate cu adîncă surprindere că nici înalta-i poziţie, nici respectabilitatea lui Bunce nu contau în viitoarea şi dîrdora de acolo. Numărul arestaţilor întrecuse cu mult aşteptările sale, încît erau duşi cu grămada în faţa judecătorilor. Din ce află tot atunci, rătăciţii prin parc îi maltrataseră pe soldaţi ; nu departe de Downing Street se pricinuiseră pagube însemnate ; mulţi londonezi erau furioşi pe manifestanţi, şi magistraţii voiau să le dea o lecţie de neuitat. Zadarnic încercai să-i înduplecî, spunîndu-le că alături de răufăcători se aflaseră o mulţime de oameni de treabă. Dumnealor îţi serveau invariabilul argument că o dată ce se înhăitaseră cu netrebnicii, cinstiţii vor plăti cot la cot cu mişeii. La resentimentele pomenite — îndeajuns de puternice ca să-i înfunde pe arestaţi — se mai adăugă încă unul, generat de curentul ivit împotriva lui Turnbull.

Din povestea cu echipajul — îndelung pritocită în acea sîmbătă şi în duminica următoare —

vajnicul orator ieşise drept un demagog turbulent, în căutare de faimă şi nimic altceva, iar alături de el erau judecaţi cu asprime şi admiratorii ce-1 ovaţionaseră la Westminster.

— Cine-i minase către unul ca Turnbull ? Acum să stea la pîrnaie ! răsunau glasuri dc pretutindeni, agra- vînd situaţia celor întemniţaţi. Aşa se explică faptul că Bunce se afla tot în beciurile poliţiei, spre disperarea soţiei, care se jeluia cît o ţinea gura că acolo îi vor putrezi oasele.

Bietul Phineas, martor al văicărelilor, avusese multe de pătimit, deoarece, la fiecare ropot de lacrimi, femeia
i se aruncase în braţe — fie la propriu sau numai în sens metaforic, pe potriva durerii ce-o covîrşea — repetîndu-i, printre suspine, că pruncii aveau să piară de nemîncare, pe cînd leşul ei va fi pescuit de sub cine ştie ce pod. Milos din fire, chiriaşul se căznise s-o consoleze, punînd atît zel în încercările sale, incit ajunsese chiar să se înfurie De magistraţi şi pe afurisiţii de poliţişti. Se vede că lamentările gazdei îl răscoliseră realmente, fiindcă mînia lui nu se stinse odată ce plecă în oraş, ci răbufni şi la club, în faţa lui Barrington Erle, cînd acesta avu neobrăzarea să-i spună că o leacă de închisoare era binevenită pentru bezmetici de seama Iui Bunce.

— Oare n-ai înţeles că este un abuz şi că prietenii tăi sînt în stare de orice ticăloşii cînd se simt ocrotiţi de opinia publică ?

— Dacă n-ar pune gloata cu botul pe labe, ai vedea-o cum ne-ar pune ea pe noi, îi ripostase celălalt îndărătnic.

De unde Phineas trase concluzia că amicul nu era cu nimic mai liberal în concepţii decît un Daubeny, bunăoară. Se numea liberal în virtutea obîrşiei şi a lefurilor pe care le încasa, dar nu şi a convingerilor nutrite. Acesta era adevăratul Barrington Erle, patriotismul slujin- du-i doar ca faţadă.

Indispus de neplăcuta descoperire, porni spre lordul Brentford, cu gîndul de a-i duce veşti despre Chiltern şi de a încerca totodată să-i cîştige bunăvoinţa în legătură cu Bunce. Fiind duminică după-amiază, poate avea s-o întîlnească şi pe Laura Kennedy, deoarece, din cîte ii spusese, în locuinţa din piaţa Grosvenor nu se primeau vizite în zile de sabat. Evident, prietena îi menţionase în treacăt această ciudată orînduială, fără a se plînge împotriva caracterului ei tiranic ; şi totuşi, din aluzia strecurată, Phineas desprinsese revolta ce-i pîlpîia în

suflet ca şi voinţa de a căuta evadarea de cîte ori va găsi un pretext. Cel de astăzi fusese Oswald, probabil, deoarece venise la taică-său pentru a se sfătui în privinţa lui.

Pesemne de aceea o adusese şi pe Violet Effingham — slăbiciunea bătrînului şi singura fiinţă capabilă să-l înduplece. Oricum, tînărul nostru le găsi în salon, povestind aferate cum făcuseră drumul pe jos... întrucît domnul Kennedy nu folosea duminicile nici trăsura. După cît se părea, însă, această restricţie nu o supăra pe consoartă, ci se arăta mulţumită să repete plimbarea şi la întoarcere.

Treptat, discuţia devie către Chiltern, iar Phineas, care primise o epistolă de la medicul ce-1 tratase, le dădu veşti destul de îmbucurătoare despre starea accidentatului.

— în scrisoarea trimisă, doctorul recomandă să nu fie deplasat încă o lună de acum înainte, le spuse celor prezenţi. Dar asta nu înseamnă să-i daţi ascultare, pentru- că ştiţi ce exagerate sînt poveţele specialiştilor.

— Totuşi, n-ar fi mai bine să rămînă unde se află ? ^Işi dădu bătrînul lord cu părerea.

— Cînd nu are pe nimeni ca să schimbe o vorbă ? interveni Phineas.

— Tare aş vrea să mă duc lîngă el ! suspină lady Laura.

— Aşa ceva nu se poate, şi o ştii foarte bine, o sanc- ţionă tatăl. Apoi la hanul acela nu este

chiar un străin, e cunoscut, i se dau îngrijiri, în fine se simte mult mai în larg ca aici. De aceea zic să rămînă pe loc.

— Trebuie să fie teribil să stai zăvorit într-o cameră, fără nimeni în preajmă, afară de servitori, se amestecă Violet.

La care lordul strînse buzele şi se închiondoră.

De cînd aflase că fiul îi era pe cale de însănătoşire, îşi schimbase atitudinea, hotărînd să nu se lase înmuiat. Cei din jur sesizară această prefacere, înţelegîndu-i şi tîlcul, însă Violet nu avea de gînd să se lase învinsă de îndărătnicia ce o vădea.

— Lucrul cel mai cuminte este să fie adus încoace şi nădăjduiesc să fiu ascultată, îi zise ea ţintuindu-1 cu ochii.

— Nu ştii ce vorbeşti, copila mea dragă, îi ripostă cu blîndeţe, dar cu aceeaşi încruntare posacă.

După nefericita întorsătură a discuţiei, Phineas nu reuşi să-i mai smulgă compasiunea şi sprijinul pentru Bunce şi cei arestaţi. Ţîfnos şi închistat, bătrînul aproape nu scoase un cuvînt despre proaspăta răzmeriţă atît de larg comentată în cercurile din Londra. Iar Violet înrăi şi mai mult situaţia, declarînd că pe ea n-o interesa cîţi oameni ca Bunce nimeriseră la închisoare şi cît vor rămîne acolo, ci regreta numai faptul că nu se află şi Turnbull printre ei. Singură lady Laura se arătă mai îndurătoare, căinîndu-1 pe Bunce, deşi Phineas avu bizara impresie că o făcea mai mult din milă faţă de el decît de victima propriu-zisă. Şi în fond cam aşa era. Deoarece aristocraţia era atît de pornită împotriva lui Turnbull, încît sărmanii întemniţaţi puteau zace cu săptămînile în puşcărie fără ca nimeni să se sinchisească de ei.

— Trebuie să fie cumplit pentru unul ca domnul Bunce, rosti lady Laura pe un ton de compătimire.

— Dar de ce n-a stat dumnealui acasă şi nu şi-a văzut de-ale sale ? i-o tăie lordul cu otravă în glas.

Faţă de atîţa ostilitate, eroul nostru socoti inutil să mai stăruie şi, la foarte scurt timp, se retrase, mai abătut decît la sosire.

Seara şi-o petrecu în odăiţa din Great Marlborough Street, muncit de gînduri şi îndoieli din care, pînă la urmă se închegă hotărîrea de a lua cuvîntul în Cameră. Trebuia negreşit să vorbească, şi o va face chiar luni, la reluarea dezbaterilor.

Dar nu pregătindu-se dinainte. De asta nici pomeneală ! Ci bizuindu-se numai pe inspiraţie — pe fraze şi îmbinări ce-i vor răsări'i atunci în minte. Greşit procedase data trecută, încărcîndu-şi memoria cu povara discursului, ca în clipa hotărîtoare tocmai bine să amuţească de frică ! Fenomenul i se părea explicabil acum cînd putea să-l analizeze la rece. îl îngrozise îndoita răspundere de a ţine o cuvîntare învăţată papagaliceşte, într-un for pe care-1 înfrunta pentru prima oară. In emoţia de atunci, simţise că nu-şi aminteşte cele memorizate. Un pericol ce nu-1 mai pîndea de astă dată, cînd expunea o idee pe care o simţea cu întreaga sa fiinţă, şi aceasta era rar forma electorală. într-o formă plăcută şi cît mai convingătoare, va sprijini mai întîi proiectul domnului Mild-

may, rugindu-1 apoi — pe el cit şi pe alţi dregători — să nu se ridice împotriva cetăţenilor londonezi pe moţiv că aceştia cereau o favoare pe care premierul nu socotea nimerit s-o acorde. La atît se rezuma euvîntarea. Numai de nu s-ar trezi cu un vid în creier, să nu mai poată lega o frază ! se gîndi înfricat. Dar în secundele următoare îşi aminti de uşurinţa ce-o arătase la discuţiile studenţeşti, şi mai prinse curaj. Nu, nu putea să se piardă cu totul, îşi repetă cu nădejde. Iar de avea să păţească aşa o ruşine, va renunţa la cariera parlamentară, întorcîndu-se la avocatură.

In dimineaţa de luni porni din nou întru salvarea lui Bunce, ca pe la orele prînzului, să-l vadă, în sfîrşit, eliberat. Demersurile făcute îi

răpiseră mai bine de două ceasuri, după care împricinatul fusese adus înaintea judecătorului, unde se apărase cu multă vioiciune, plîngîndu-se de maltratarea-i nemeritată şi anunţînd că-l va chema la răspundere pe sergentul ce-l arestase.

Cum era de aşteptat, magistratul ţinu cu poliţia, de- clarînd că, potrivit mărturiilor, Bunce recursese la violenţă şi, ca atare, îşi meritase pedeapsa.

— De unde aţi scornit chestia cu violenţa cînd eu m-am purtat ca un mieluşel ? protestă acuzatul.

— Şi totuşi, martorii te-au văzut îmbrîncindute ca să ajungi la cupeul domnului Turnbull, stărui omul legii.

— Ba pardon, că eram lîngă el înainte să mă ochească v'un poliţist, se apără Bunce.

— Iar acolo fiind, înghionteai pe cei dimprejur ca să te apropii de uşa cupeului.

— N-am atins nici un suflet pînă nu m-am trezit luat de guler şi împins îndărăt. Ba nici atunci nu m-am dat la ăl de mă-nşfăcase, ci i-am zis doar că nu avea dreptu să facă ce făcea 'mnealui. Şi pentru asta m-aţi tîrît la pîrnaie.

— De ce nu recunoşti, cetăţene, că te-ai abătut de la calea cea dreaptă, instigînd la revoltă ? se răsti magistratul cu un aer de indignare ades arborat de legiuitorii din Londra.

Dar cu toată iritarea ce-o afecta, admise mărturia lui Phineas cu privire la onestitatea împricinatului, după

care pronunţă hctărîrea de punere în libertate. Totuşi Bunce nu se urni dinaintea lui pînă nu repetă că fusese închis pe nedrept şi se jură printre dinţi că va plăti mîrşăvia. La ieşirea din sală, îl întîmpinară o duzină de simpatizanţi, printre care şi vreo doi gazetari de la excelentele publicaţii de un peni „The People's Banner" şi „Ballot-box" care ţineau ca trista lui întîmplare să nu adoarmă somnul uitării, ci să fie adusă la cunoştinţa marelui public. Unul din ei — mai guraliv şi înfipt — îl luă pe Phineas cu asalt, promiţîndu-i atît popularitatea pe viaţă cit şi înveşnicirea în posteritate dacă îmbrăţişa cu nădejde cazul lui Bunce. Jurnalistul ştia că e membru în Parlament, pe cînd tînărul nostru nu-i cunoştea ocupaţia, aşa că-i răspunse distant şi neutru. însă celălalt nu capitulă.

— Ascultaţi-mă ce vă spun, sir. Daţi cu ei de pămînt la întruniri, şi noi vă facem o prezentare pe cinste în gazetă. Doar lucrez la „Banner", şi vă garantez eu de asta.

Phineas continua să plutească în nedumerire. Pricepuse din ultima frază că individul e ziarist, însă nu putea să-şi explice pentru ce-i căuta alianţa. Să-l fi auzit cînd beştelea nedreptatea îndurată de Bunce ? Se prea poate. Fiindcă vorbise fără perdea. Dar cum să accepte stăruitoarea-i propunere cînd lui nu-i căzuse odată în mînă acel „Banner" pe care i-1 menţionase ?

— Ceva trebuie negreşit să se facă, zise el cu rezervă.

-— Vom stîrni tărăboi mare şi am fi bucuroşi să fiţi lingă noi, urmă jurnalistul la fel de avîntat. V-ar prinde: bine, credeţi-mă, sir, fiindcă în politică nimic nu te sprijină ca o foaie. Puteţi să vă spargeţi plămînii în Comune, că tot la pepeni ajungeţi dacă oamenii nu vă ştiu — adică poporul pentru care vorbiţi. Ori legătura cu el v-o înlesneşte doar foaia. De aceea ziceam, alăturaţi-vă nouă, la „Banner", şi nu veţi regreta niciodată.

— De-abia atunci înţelese şi Phineas în ce consta oferta primită, iar cînd străinul îi întinse o carte de vizită, află şi numele său. Quintus Slide — scria în mijlocul cartonaşului alb, şi într-unul din colţuri, citi adresa redacţiei : „Banner Office, Fetter Lane, 137“.

Domnul Slide era un bărbat sub treizeei de ani, cu cămaşă nu prea curată şi pesemne cu slăbiciune pentru folosirea anumitor cuvinte — ca cel de „Comune“, in loc de Camera Comunelor sau de Cameră, pe care o cunoştea ca pe buzunarele vestei în calitatea sa de reporter.

E drept, te izbea să-l auzi spunînd „foaie“, şi nu gazetă, sau „Comune“ şi nu altminteri, dar cu toate aceste mici ciudăţenii, scria într-o engleză curată şi cu mare iuţeală, rîvna lui provenind dintr-o reală dăruire politică care transpare mai degrabă în muncă, decît în purtarea cuiva. Avînd predilecţie pentru ideile novatoare, domnul Slide se revela militant în toate manifestările de reporter, concepînd cu inegalabilă vervă şi energie un articol referindu-se, bunăoară, la drepturile poporului.

Veşnic în căutare de teme pe care să le poată fructifica în materiale biciuitoare, gîndul său ţintea numai lupta, aplecîndu-se prea puţin — sau deloc — asupra altor aspecte. Era bătăios şi energic, însă nu înzestrat şi cu simţul măsurii, oprindu-se mai ales asupra lipsurilor şi punîndu-le într-o lumină ce desfiinţa eventualele merite. Şi asta nu din fariseism ori dintr-o condamnabilă rea intenţie, ci dintr-o judecată prea uşuratică, la care se mai adăuga şi virtutea obişnuinţei. Trezindu-se timpuriu în cercuri de liberali, şi chiar înfiat de aşa-zişii „amici ai poporului“ — împrejurare ce-i înlesnise şi răzbaterea în carieră — domnul Slide căpătase deprinderea de a defăima invariabil guvernul, zugrăvindu-i pe alcătuitorii acestuia drept „vrăjmaşii poporului“. Obiceiul se înstăpînise şi termenul era copios

folosit, dar la caz că diriguitorii luaţi în tărbacă ar fi încetat de a mai fi „vrăjmaşii poporului“, jurnalistul şi-ar fi pierdut pămîntul de sub picioare. Desigur, asemenea catastrofă era exclus să survină, întru- cît excelentele şi străvechile rînduieli rămîneau tot aceleaşi — adică de o parte puterea şi diavolii, de alta poporul şi îngerii — iar cită vreme un „amic al poporului“ mai ţinea o pană în mînă, avea despre ce şi cine să scrie.

Lăsîndu-1 pe Bunce în seama simpatizanţilor, Phineâs o pomi către Parlament, rumegînd spusele gazetarului şi încercînd să le dea de rost. în ziua aceea se ţinea o nouă întrunire a Comisiei pentru mazărea conservată, la care şi-ar fi dorit să ajungă fix, la orele douăsprezece; dar fiindcă nu avusese tăria să-l abandoneze pe Bunce la nevoie, iată că trecuse de unu, şi el tot nu se prezentase. Parcă fusese un făcut de se împiedicase cînd de o belea, cînd de alta, incit nu dăruise problemei atenţia şi cuvenita seriozitate. Şi acum, de exemplu, în loc să cugete la mazărea conservată şi măsurile ce trebuiau luate, mintea lui vîntura gînduri legate de Slide şi de „People’s Banner“. Şi nu pentru că ar fi fost un împrăştiat ori nesăbuit, însă propunerea publicistului îl atîţase, socotind-o interesantă. E adevărat că ridicarea sa în politică se datora protecţiilor din sfera guvernului, iar prieteniile închegate erau tot cu miniştrii de acum şi cu amicii acestora. De aceea se obişnuise să se considere drept unul de-ai lor, văzîndu-se ca mîine înscăunat într-un post de înalt demnitar liberal. Calea i se părea netedă şi absolut certă, mai ales de cînd cu aversiunea pentru votul secret — o atitudine ce-1 apropia şi mai mult de vederile actualilor guvernanţi. Noi, însă, care-1 judecăm din alt unghi, putem afirma că oroarea de votul secret nu era rodul eumpănelilor sale, cît a teoriilor ţinute de onorabilul Monk, al cărui adept

devenise, lucru ce i se putea întîmpla şi cu Turnbull, de pildă, dacă hazardul i l-ar fi adus în preajmă. Numai că. atunci ar fi fost un apărător — şi nu un vrăjmaş — al aceluiaşi vot secret. Iată pentru ce este necesar ca bărbaţii să chibzuiască îndelung şi cu toată onestitatea cînd e vorba să se pronunţe într-o chestiune ; şi nu să împrumute părerile altora în falsa credinţă că le aparţin. Dar gîndul eroului nostru nu se oprea asupra acestor considerente, ci adîncea perspectiva eventualului portofoliu ce avea să-l primească. în fond, merita să aspire la scaunul ministerial ? Se va simţi bine în el ? Ce satisfacţii putea să-i aducă un post la trezorerie, să zicem, unde va fi veşnic la mîna şi la ordinele unui Ratler ? Şi totuşi, asemenea funcţie cît şi subordonarea implicată însemna propăşire. Ca onest şi profund liberal ce se socotea a fi, perspectiva măririi părea că nu-1 încălzeşte — cel puţin în momentele acelea — încît, alungînd-o din minte, se întrebă dacă nu era mai chibzuit să renunţe la orice dregătorie, cu hăituiala şi riscurile ce le aducea după sine, alăturîndu-se zia

riştilor de la „People's Banner". Ideea părea nemaipomenită şi îl umplea de entuziasm. Insă ce avea să spună Violet Effingham despre „People's Banner" şi despre Quintus Slide ? i se năzări un alt gînd, şi pe dată elanul scăzu. Chiar şi el — de ce să n-o recunoască ? — cu alţi ochi ar fi privit publicaţia de nu-1 auzea pe acel Slide spunînd „Comune" şi „foaie" !

Din sala de întrunire a Comisiei parlamentare unde •— vai şi iar vai ! — nu scosese o vorbă despre mazărea conservată, se duse direct în lăcaşul Camerei, ca să participe la reluarea dezbaterilor.

Cum era şi firesc, vorbitorii se referiră pe rînd la răzmeriţa din zilele precedente, nescăpind din vedere şi bătaia de cap ce le-o pricinuise bieţilor magistraţi. Ajuns la cuvînt, domnul Turnbull declară verde că votează împotriva lecturii proiectului de reformă, arătînd, cum dealtminteri o mai făcuse, că va respinge o lege care nu cuprindea şi votul secret. La sfîrşitul expunerii, dezbaterile o apucară pe făgaşul creat de el, o mulţime de membri re- ferindu-se la reformă, arătîndu-şi împotrivirea şi condam- nînd-o, deşi toate acestea se mai spuseseră în şedinţa trecută. După ce adepţii lui Turnbull făcură harcea parcea proiectul, iar cîţiva conservatori li se alăturară cu însufleţire, interveni domnul Palliser, care, preţ de o oră se luptă să readucă discuţia la calea normală şi să-i facă pe deputaţi să priceapă că, odată ce legea fusese pusă în discuţie şi forfecată în feluri şi chipuri, părea tardiv să se mai considere dacă era sau nu oportună.

Phineas era hotărît să vorbească, şi chiar în acea după masă, dacă avea norocul să-i prindă o privire a preşedintelui Camerei prin care să-i dea de veste că se înscria la cuvînt.

Natural, din nou se învîrtea sala cu el zărea totul prin ceaţă, iar sîngele gonea către inimă ca o furtună dezlănţuită. Dar în ciuda neplăcutelor

tulburări, parcă tot se simţea mai în largul lui decît data trecută, şi asta pentru că nu trebuia să î'epete nimic din memorie. La drept vorbind, nu ştia ce va zice ; nu avea nici un plan, ci numai două idei călăuzitoare. Prima : să sprijine cu toată convingerea legea electorală ; apoi să exprime protestul împotriva siluirii manifestanţilor şi, îndeosebi, a lui Bunce. Fireşte, denunţarea mişeliei cu proprietarul nu va pica multora bine, însă hotărîrea lui era luată, şi chiar cu riscul de a-şi atrage dizgraţia guvernului, tot nu dădea înapoi. Doar nu avea să se lase intimidat cînd putea orişi- cînd să treacă la ..People's Banner !"

Odată ce Pali ¡ser conteni lunga sa peroraţie, sări ca un apucat în picioare ca să-i facă semn preşedintelui. Dar acesta se uita spre celălalt capăt al sălii, unde se ridicase onorabilul Western, reprezentantul circumscripţiei East Barsetshire — un conservator din şcoala cea veche care, împreună cu puţini alţi viteji, îndrăznise să se opună marelui Sir Pmbert Pell, pe motiv că abolise faimoasele Corn Laws, în 1846 [1]. Venerabilul Western vorbi timp de douăzeci de minute, cu vocea-i masivă, ştearsă, tărăgănată şi totuşi foarte răsunătoare, ocolind cu dispreţ orice referire la Turnbull, pledînd împotriva reformei cu argumente străvechi. Phineas nu-i auzi nici măcar un cnvînt din tiradă fiindcă întreaga atenţie şi-o adunase asupra preşedintelui Camerei, ca nu cumva să-l scape iar din vedere. în încordarea de atunci îl preocupa numai gîndul să-i prindă privirea la timp, fără să reflecteze o clipă la modul cum avea să-şi alcătuiască discursul. Esenţial era doar curajul de a-1 rosti, de care ţinea cu dinţii, hotărît să spele ruşinea muteniei cu care se acoperise data trecută. Cită vreme trăncăni

1 Legi care restrîngeau importul de grîne în Anglia în secolul al XIX-lea.

bătrînelul, de două ori ţîşni de pe bancă, crezînd că şi-a încheiat cuvîntarea, şi tot de atîtea dăţi se reaşeză, torturat de ideea că se făcuse ridicol ca, în cele din urmă, cînd pisălogul isprăvi cu adevărat turuiala, să întîrzie cîteva preţioase momente pînă a mai cuteza să se ridice în picioare. Nici acum preşedintele nu părea că-1 ia în seamă, mai ales că o dată cu el îi făceau semne şi alţi deputaţi. Phineas se ţinu însă ţanţoş, sfidînd concurenţii pe care, din cît înţelese, îi birui.

In sală se aşternu o tăcere punctată de zumzetul şuşotelilor ; rivalii săi la cuvînt îşi reluau pe rînd locurile, doar unul din ei stăruind încă în aşteptare ; dar preşedintele adunării îl pofti să stea jos, anunţînd după aceea cu glas răspicat că dăduse întâietate domnului Phineas Finn. Prin urmare zarurile fuseseră aruncate. Dorinţa sau nebunia lui se împlinise, şi trebuia să vorbească în lăcaşul ticsit, la parter, de parlamentari nevoiţi să-l -asculte cîtă vreme binevoia să li se adreseze, iar la galerii, cu zeci de reprezentanţi ai presei, nerăbdători să noteze şi să comunice naţiunii perlele debitate de alesul din Loughshane la prima sa cuvîntare în Cameră.

Născut în zodia norocului, eroul nostru beneficia de multe premise ce-1 puteau ajuta în împrejurarea de acum. Mai întîi, înfăţişarea lui falnică, slujită de o voce plăcută, vibrantă şi cu deprinderea modulaţiilor ; apoi o îmbinare firească de modestie şi încredere în sine ce-1 ferea de gafele fudulilor şi afectaţilor — şi care putea eventual să-l salveze şi de primejdiile zilei de astăzi ; iar la urmă, un avantaj cîştigat — sau poate un dar al ursitei — prietenii credincioşi din sală, dornici să-l vadă încununat de succès.

Prin urmare, debutul său apărea plin de făgăduinţe, cum sigur s-ar fi adeverit, dacă, la însuşirile înnăscute sau dobîndite s-ar fi adăugat şi sîngele rece care, cu puţin timp în urmă, i-ar fi

dat posibilitatea să-şi amintească discursul.învăţat, iar în clipa de faţă să-şi etaleze toate resursele. Dar lipsindu-i stăpînirea de sine, emoţia îl covîrşi de la primele fraze şi, în loc să aleagă cuvintele, constată cu durere că le repeta în neştire. La recomandarea făcută ca deputaţii să accepte legea propusă de premier, fie şi ca arvună a unor viitoare prefaceri, sala izbucni în aplauze, însă cu toată încurajarea primită, presimţea iminenta înfrîngere. Pentru a susţine o cauză, îi trebuiau argumente pe care le avusese cu droaia şi atît de perfect stăpînite de-ar fi putut să le spună şi în somn. De aceea nici nu-şi dăduse osteneala să le aşeze într-o rinduială anume, ca acum, cînd folosirea lor se impunea cu acuitate, să dibuie năucit după ele fără să-i vină măcar unul în minte. Le uitase şi pace ! Descumpănit şi speriat, începu să înşiruie platitudini, una mai ştearsă ca alta, de care ar fi roşit pînă şi micul orator de acum şapte ani — studentul Finn, de la cercurile discuţiilor libere. Era perfect conştient de banalităţile îndrugate, de modul stîn- gaci şi neisprăvit de a-şi expune ideile ; şi totuşi nu avea cuvenita tărie să se oprească spre a se reculege o clipă, de teamă că la prima întrerupere ar putea amuţi cu desăvirşire. Hăituit de acest gînd, cuvîntă mai departe, — dar lucru bizar ! — nu gîngăvindu-se ori împleticind vorbele, ci împroşcîndu-le ca din puşcă, într-o rafală care făcea imposibilă consemnarea lor de către reporteri. Nici una dintre afirmaţii nu aducea o înnoire sau uri reazim în plus la legea în chestiune, oratorul reeditînd ceea ce sute de oameni spuseseră pînă atunci şi alte sute aveau să repete.

Cu toate acestea sala îl aclama la răstimpuri şi el îi dădea înainte, conştient de eşec şi incapabil

să-l mai evite. Sau poate mai avea o scăpare ? îi răsări la un moment dat o idee — ori mai degrabă o nădejde periculoasă. Poate se spăla de ruşinea trăncănelilor dezlînate, formu- lînd o acuzare dibace şi mişcătoare împotriva poliţiei ? ! Cu această speranţă, schimbă dintr-o dată firul discursului, deşi, prin spusele ce urmară, nu izbuti decît să-şi arate mînia, necum să impresioneze ascultătorii. Grozav ar fi vrut să-i urnească din nepăsare, alăturîndu-i răzvrătirii ce- i colcăia în cuget, dar nu găsea cuvintele la îndemînă. în ciuda sforţărilor disperate, nu reuşi să exprime ideea că oamenii din afară aveau acelaşi drept de a se declara pentru votul secret ca şi parlamentarii ce se manifestaseră împotrivă-i, şi nici să explice ca lumea că suferiseră asuprirea poliţiei tocmai pentru că îndrăzniseră să-şi dea la lumină părerea. învins în noua sa încercare, mai recurse la una, şi anume să relateze păţania proprietarului, nu cu revoltă şi patos, ci detaşat şi cu duh. însă cum nu izbuti s-o facă, se opri chiar la mijloc şi se aşeză pe bancă. Din nou îl acoperiră ovaţiile — ca pe oricare membru la discursul inaugural — numai că el se simţea atît de nenorocit, încît şi-ar fi zburat pe loc creierii dacă avea un pistol.

A urmat un ceas de cumplite chinuri lăuntrice, în care nu putea nici să iasă din sală, nici să îndure şederea în continuare, iar în buimăceala sa fără margini, o vreme uită să-şi mai pună tichia pe cap — un privilegiu şi totodată o îndatorire a deputaţilor — ca, intr-un tîrziu, cînd dădu cu ochii de ea, s-o înhaţe cu asemenea repezeală şi cu priviri atît de speriate, de parcă abaterea lui ar fi fost observată şi osîndită de toţi cei prezenţi. Pe la orele două, se suspendă, în fine, şedinţa, izbăvindu-1 de odioasa şedere la locul ruşinii. Cu un strop de atenţie, socoti că putea să ocolească prietenii,

strecurîndu-se, de unul singur, în stradă. Lăsîndu-se mai la urmă şi mer- gînd cu ochii în pămînt, ajunse cu bine pînă la uşa sălii de întrunire, dar cînd să iasă, se simţi apucat de braţ. Era domnul Monk.

— Ai de gînd s-o iei pe picioare ? îl întrebă el.

— Da, îi răspunse cu mare efort.

— Atunci te însoţesc pînă în Pali Mall.

Nu avea cum să scape, refuzîndu-1 pe unul ca Monk aşa că, fără de voie, plecară împreună din Parlament. Străbătură culoarele şi curtea în tăcere, şi numai cînd ajunseră în stradă se auzi domnul Monk.

— Să ştii că n-a fost prea rău, iar pe viitor ai să dai şi mai mult, spuse el. referindu-se, natural, la cuvîntul tînărului coleg.

— Degeaba încercaţi să mă consolaţi, îi zise otrăvit de mîhnire şi umilinţă. Sînt conştient că m-am acoperit de batjocură, dar cel puţin m-am lecuit de a mai ţine discursuri.

— Aa, bănuiam eu cam ce gînduri te bat, şi tocmai de aceea ţineam să-ţi vorbesc. Eşti încredinţat, sper, că nu am motive să te flatez şi, ca atare, am să fiu cît mai obiectiv cu putinţă. Cuvîntarea ţinută de dumneata, Finn, nu a strălucit prin nimic, însă nici nu a fost mai prejos decît altele rostite tot de începători. Drept care, nu ţi-ai atras nici oprobriu, nici fală. Adică, exact cum era de dorit să se întîmple. Şi acum un sfat de prieten. Să nu te fereşti niciodată să exprimi o idee care te pasionează, dar în clipa cînd iei cuvîntul, să fii cît se poate de scurt, pînă vei căpătă deprinderea locului şi nepăsarea trebuincioasă. Cît despre faptul că te-ai compromis, iartă-mă, însă nu-ţi dau dreptate, fiindcă nu i-ai întrecut pe alţii în prostii.

CAPITOLUL XXVII

COMENTARII ÎN JURUL LUI PHINEAS

LADY LAURA KENNEDY auzi două versiuni privitoare la cuvîntarea protejatului ei — ambele provenind de la martori. Primul era Kennedy, care nu lipsea niciodată de la locu-i obişnuit ; cel de al doilea, lordul Brentford, aşezat, poate spre ghinionul lui Phineas, în lojile rezervate pairilor.

— Şi crezi intr-adevăr că a fost un eşec ? îl iscodi lady Laura pe soţ.

— în nici un caz un succes ; se pronunţă el de sus, cu răceală. Conţinutul nu avea nimic special, şi pe deasupra, o bună parte din el era de nedesluşit.

După sumarul raport, lady Laura se apucă să răsfoiască ziarele, căutînd cu viu interes opinia presei despre progenitura-i politică — sau, cel puţin, discipolul adoptat, cum îl considera pe Phineas Finn. Cu cită căldură şi încredere îl recomandase unor personalităţi precum Monk, ducele de St. Bungay şi chiar domnului Mildmay, dorind ca alesul să se distingă de la bun început ca un talent în ale politicii — o năzuinţă care, după căsătoria cu Kennedy, părea că o stăpîneşte cu putere sporită. Probabil ştiind că-1 nedreptăţise pe un anumit plan, simţea nevoia să-l compenseze în altul. Oricum, vădea atîta interes pentru reuşita iubitului părăsit, încît soţul — faţă de care nu se ostenise să se ascundă — începuse a se simţi deranjat. Faptul fusese la timp observat de consoartă, fiindcă femeia nu poate rămîne multă vreme străină de sentimentele omului de alături. Şi o confirmare o avusese chiar astăzi, în acreala cu care îi comentase discursul. Dar toate acestea nu o împiedicară să cerceteze gazetele, pentru a lua cunoştinţă de relatările oficiale, pe care le găsi înghesuite în şase rînduri, şi cu adausul — strecurat sub forma unei poveţe — ca tînărul deputat să vorbească mai rar, dacă doreşte ca

spusele lui să aibă cuvenitul efect atît în Cameră cît şi în faţa poporului.

— Din ce se scrie aici, văd că a fost îndelung aclamat, se încăpăţînă inimoasa mentoră să remarce.

— La primul discurs, orice membru este întîmpinat cu ovaţii, îi explică soţul posac.

— Şi totuşi, pe viitor le va culege pe merit, sînt convinsă.

— Se poate, mirii Kennedy întorcîndu-se la ziar, de pe care nu-şi mai dezlipi ochii cit rămaseră împreună.

Mai tîrziu, în aceeaşi zi, lady Laura, din nou însoţită de Violet Effingham, îi făcu o vizită tatălui şi, auzindu-1 că asistase la dezbaterile din după-amiaza trecută, se grăbi să-l descoasă în legătură cu Phineas. Ca şi Kennedy, însă, lordul o cam. opări cu impresiile.

— Ce să-ţi spun despre cuvîntare ? glăsui vădit indispus. Mai bine s-o lăsăm/baltă.

— Cum adică, a fost chiar aşa de catastrofală ? stărui fiica.

— La început a mers binişor — fără să impresioneze pe nimeni, firește — ca pe la mijloc s-o ia complet razna, blamînd poliţia şi magistraţii, încît puţin a lipsit să nu ne pornim pe tuse[1] şi să-i luăm piuitul. Dar ne-am gîndit că era la primul discurs şi ne-a fost milă să-l încolţim.

După cele aflate, lady Laura nu mai stărui cu întrebările, însă, ca orice femeie, hotărî să nu-1 abandoneze pe Phineas. Doar cîte eşecuri iniţiale n-au prefaţat succese magnifice, îşi spuse cu nezdruncinată încredere.

— Mildmay o să piardă partida, urmă lordul cu şi mai mare înverşunare. Legea lui o să cadă, iar odată cu ea, pică şi premierul.

— Şi ce-o să faceţi ? îl întrebă lady Laura.

— Vom proceda la o nouă dizolvare a Camerei, urmată de alte alegeri electorale.

---

1 **Tradiţionala formulă prin care Camera Comunelor întrerupe pe vorbitor.**

— La ce v-ar servi cînd tot n-o s-aveţi o alcătuire mai liberală ?

— însă mai temperată s-ar putea să obţinem — sau mai puţin radicală — ca să nu ne izbim de atîţia susţinători ai lui Tumbull. Altfel, se pare că douăzeci şi şapte de membri votează cu dînsul ori se abţin, pur şi simplu.

— Toţi ar merita să dispară din Parlament, se indignă lady Laura.

— Uşor de zis, dar ce s-ar alege de noi ? Cine ar forma guvernul majestăţii regale ? zise lordul, însoţind solemnele întrebări de o gravă încruntare a chipului. Măcar de s-ar dovedi Turnbull în stare să ia frîul conducerii, însă părerea mea e că nu reuşeşte.

— S-ar putea să te-nşeli, dacă-l are pe Daubeny ca hăitaş, opină fiică-sa.

— Şi atunci domnul Finn îşi va pierde mandatul ? se amestecă şi Violet în discuţie.

— Tot ce se poate, îi ripostă lordul. Dealtfel l-a obţinut printr-un simplu hazard.

— Va trebui să-i găseşti altă circumscripţie pe care s-o reprezinte, insistă fata.

— Cam greu, draga mea, răspunse bătrînul, după care plecă lăsîndu-le singure.

In salon coborî o tăcere destul de apăsătoare, pe care de-abia la vreun sfert de oră o destrămă Laura Kennedy urzind, cu glas tare, un plan pentru fratele ei.

— Dacă vor fi cu adevărat realegeri, nădăjduiesc să candideze şi Oswald în Loughton, spuse ea referindu-se la o circumscripţie megieşă cu Saulsby, în care lordul Brentford se bucura de considerabilă trecere. A sosit de mult vremea ca bătrînul Standish să renunţe la deputăţie, îşi urmă firul gîndului necontui'bată de Violet. Doar i-o ajunge un pătrar de veac de cînd este parlamentar, fără să mişte un pai şi participînd foarte rar la întrunirile Camerei.

— Domnul Standish e cumva unchiul tău ? se interesă fata.

— Nu. Este văr cu papa, şi mult mai în vîrstă ca el. Scurtează la optzeci de ani, mi *ăe* pare.

— în locul lui n-ar putea candida domnul Finn ? ciripi Violet nebănuind implicaţiile întrebării decît numai cînd observă brusca seriozitate de pe chipul prietenei.

— Cred că Oswald este cel mai îndreptăţit aspirant, îi replică Laura cu glas la fel de

ceremonios ca şi aerul pe care şi-l luase.

— Eu nu zic că nu ar avea dreptul, însă crezi că ar consimţi să intre în Parlament ? Faţă de mine s-a arătat cu totul potrivnic.

Poate şi-ar schimba atitudinea dacă l-aş determina pe papa să-i vorbească, cerîndu-i să candideze în Loughton.

în salon se făcu din nou linişte, însă de astă dată pentru puţine secunde. Violet fiind pasămite nerăbdătoare să readucă vorba de Phineas şi de sumbrele-i perspective de care aflase.

— Ar fi mai mare păcatul să rămînă unul ca domnul Finn cu buza umflată. Tu ce-ai zice de una ca asta ?

— Mi-ar părea foarte rău.

— Şi mie la fel ; iar de cînd am auzit de la conte că a scrîntit-o cu discursul de aseară, îl căinez şi mai tare. Nu pentru că s-a arătat mai prejos ca un Turnbull — despre care se spune că i-ar tăia gura în săbii — ori decît o scîrnăvie ca Bonteen — capabil să latre ceasuri de-a rîndul. Nu. Deoarece, după mine, a face pe oratorul nu e mare bravură, şi nici semn de inteligenţă, şi domnul Finn ar putea să vorbească splendid, odată ce-ar vrea cu tot dinadinsul. Ci fiindcă ar fi o ruşine să rămînă, cum s-ar zice, în ploaie, pierzînd un titlu pe care îl merită.

— S-ar putea să-l menţină dacă e susţinut de contele Tuila, fiindcă de el bănuiesc că-i atîrnă soarta în eventualele realegeri.

— Nu cunosc amestecul contelui Tuila şi nici măcar nu i-am auzit numele, dar sînt convinsă că l-ar salva circumscripţia Loughton, de-am izbuti să i-o punem la dispoziţie. Natural, ar putea s-o aibă şi fratele tău, deşi mă îndoiesc că i-ar sta în cale domnului Finn.

— Ce spui tu, nu va fi cu putinţă, i-o tăie lady Laura cu gravitate, întrucît Loughton e o circumscripţie de care papa s-a legat foarte mult şi n-o să renunţe la ea. în motivarea adusă, Laura nu găsi de cuviinţă să divulge şi tîlcul acestui

ataşament, care nu era altul decît posibilitatea de a o mînui după bunul plac al părintelui — privilegiu rezervat exclusiv nobilimii, pe care nici contele şi nici fiica nu concepeau să-l cedeze, deşi, cititorul îşi aminteşte, fără îndoială, cit de înaintaţi se credeau amîndoi în concepţii.

— înţeleg, draga mea, că asemenea hotărîri par la prima vedere de neizbîndit, însă, după un timp şi după discutarea lor îndelungă, se simplifică şi devin realizabile, pleda Violet în continuare. Uite, să zicem că i-ai propune domnului Kennedy să dăruiască averea sa misionarilor şi pe urmă să emigreze în Noua Zeelandă. Desigur, la început, ar protesta vehement, însă după o vreme ai să vezi că se apucă să cîntărească ideea.

— Te asigur că n-am să văd acest lucru, pentru că n-am de gînd să încerc această experienţă.

— Fiindcă nu te atrage perspectiva Noii Zeelande. Dar ai putea s-o iaci într-alt chip, încercînd să obţii circumscripţia Loughton pentru sărmanul domn Finn.

— Violet, draga mea, vorbi cealaltă după oarecare tăcere. Mi se pare că eşti îndrăgostită de acest june.

— Auzi, ce idee ! Numai ţie putea să-ţi treacă prin minte.

— Stai niţeluş, că doar nu m-ai auzit pînă astăzi — nici tu, nici altcineva — rostind verdicte sentimentale. Şi nu l-aş fi pronunţat dacă nu-l apărai cu atîta dîrzenie. Ori asta înseamnă că eşti îndrăgostită de el.

— De ce nu aş fi, dacă aşa mi-ar căşuna mie ?

— N-ai decît. Ce să zic ? Deşi nu uita că e lefter.

— Nici tu să nu uiţi că eu sînt bogată.

— Dar ţi-a dat vreo dovadă că ţine la tine ? M-aş îndoi, crede-mă.

— Dacă mi-a dat-o sau ba, mă priveşte.

— Prin urmare îl iubeşti, nu-i aşa ?

— Şi ăsta e tot un secret.

— Natural, se dădu ea bătută, înălţînd neputincioasă din umeri. Şi n-am să-l divulg, dacă tu îmi vei cere. Iar, de ţii să-mi afli părerea, am să-ţi spun răspicat că nu-i o partidă demnă de tine.

— N-am să-ţi cer nici părerea, şi nici să păstrezi secretul. Despre mine eşti liberă să vorbeşti cît îţi place, dar nu ai dreptul să faci presupuneri în legătură cu domnul Finn.

— Doar nu vorbesc decît faţă de tine. Aşa că poţi fi pe pace.

— Sî'nt oricum, te asigur, pentru că nu mai îmi plec urechea la tot ce scorneşte lumea. Mai deunăzi, de pildă, lady Baldock mi-a venit cu o năstruşnicie de putea să mă îmbolnăvească de-aş fi luat-o în serios. Mă întreba, mătuşica, pe cînd am decis măritişul cu Laurence Fitzgibbon.

— Ei, fugi, că nu pot să cred ! exclamă lady Laura uimită.

— N-ai decît, dar aşa m-a întrebat.

— Şi tu ce i-ai răspuns ?

— Că nunta mai suferă o mică amânare întrucît în decurs de doi ani l-am văzut doar o singură dată şi atunci nici măcar un minut; pentru că nu-mi amintesc cum arată şi nici el nu ştie cum mă cheamă pe mine, dar că, într-o săptămînă sau două, aceste nimicuri se aranjează, şi vom face logodna. Explicaţia se pare însă că n-a mulţumit-o, judecînd după vijelioasa ieşire din cameră şi uşa trîntită în urmă.

— Dar ce-o fi făcut-o să se oprească tocmai asupra unuia ca Fitzg'ibbon ?

— Pesemne vreo festă jucată de cineva, poate chiar de Augusta, care a vrut să se amuze. Şi dacă bănuiala mea îşi va găsi confirmare, am s-o preţuiesc şi mai mult pe iubita mea verişoară. Să revenim, însă, la tine şi la supoziţia de adineaori pe care n-aş putea s-o combat cu armele folosite în cazul mătuşii, ci vorbindu-ţi deschis şi cu toată seriozitatea. Nu-1 iubesc pe Phineas Finn — Dumnezeu mi-este martor — şi nu numai pe el, dai' pe nici un alt bărbat.

Auzind-o, chipul amicei %e lumină.

— Sincer să-ţi spun, nu cred că mi-aş putea dărui inima vreodată, îşi urmă Violet spovedania, pentru că altfel, nu văd de ce nu m-aş îndrăgosti de un tînăr ca Finn. Şi la aceste cuvinte, Laura se întunecă iar. în primul rînd, e un gentilom, începu fata să-i enumere calităţile. în al doilea, are personalitate şi duh — însă fără să te sufoce cu ele ori să-ţi dea de înţeles, cum fac alţii, că n-are egal pe pămînt. în al treilea, se comportă fără cusur, afişînd maniere alese — poate nu aidoma lordului Chesterfield, dar sub nici un cuvînt agresive. Nu bruschează pe nimeni şi totodată nu linguşeşte. Cunoaşte măsura fiecărei persoane, respectînd-o şi respectîndu-se totodată, ceea ce-i înlesneşte legăturile sociale, de care nu face niciodată paradă. De aceea, nu m-ar mira ca odată numit arhiepiscop de Canterbury, să ocupe cel mai înalt jeţ al ţării fără pic de făţărnicie şi aroganţă.

— Văd că îl lauzi, nu glumă, remarcă lady Laura.

— îl laud, însă nu îl iubesc. în ipoteza că mîine m-ar cere, oricît de mult m-ar mîhni, l-aş refuza categoric. în schimb dacă-1 văd că se însoară cu prietena cea mai bună, l-aş privi ca pe un frate şi la fel l-aş îmbrăţişa. E limpede acum ce sentimente îi nutresc domnului Phineas Finn ?

— E clar şi totodată ciudat.

— Ciudat ? Pentru ce ?

— Fiindcă şi mie îmi trezeşte aceleaşi simţiri.

— Adevărat, Laura ? Şi eu care te-am crezut o vreme îndrăgostită lulea şi gata să-l iei de bărbat...

Cealaltă rămase pe gînduri, în atitudinea în care o ascultase — cu cotul înfipt în masă şi cu obrazul proptit în palmă — cumpănind la ce avea să rostească. Se cuvenea să facă o mărturisire ? îi aducea ea dorita mîngîiere a inimii ? Pe de altă parte, prietena, privind-o cu stăruinţă şi răbdare, aştepta, evident, un răspuns. Poate la fel de sincer şi de explicit ca al ei — o pretenţie nu

tocmai neînsemnată, dat fiind că Laura era o femeie căsătorită, şi deci nu putea să-şi deschidă sufletul cu una cu două. Mai ales iscodită. Ci numai de bunăvoie şi de dragul ascultătoarei de alături. Pesemne gîndul acesta îi risipi şovăiala şi-i dezlegă, în sfîrşit, limba.

— într-adevăr, era cît pe aci să-l iau de bărbat, recunoscu ea, dar, spre deosebire de tine, care, aşa cum spuneai adineaori, dispui de avere şi faci exact ce doreşti, eu nu aveam bani şi nici putinţa de a hotărî după placul meu.

— De aceea ziceai că nu crezi să-mi fi dat o dovadă de dragoste...

— Am scăpat aşa vorbe ? înseamnă că m-a luat gura pe dinainte. Nici nu e de mirare, cînd ştiam că ţine la mine. Că mă iubeşte.

— Ţi-a declarat-o în faţă ?

— Aşa cum ne vorbim noi acum.

— Şi tu ce i-ai răspuns ?

— Mă logodisem în dimineaţa aceleiaşi zile. Acesta mi-a fost răspunsul.

— Şi ce-a zis cînd a aflat vestea ?

— Nu ştiu. Nu mai îmi amintesc. Dar s-a comportat la înălţime.

— Şi dacă m-ar îndrăgi pe mine acuma, spune-mi, ai fi supărată ?

— Pentru asta, nu, nicidecum. Din cit mă cunosc, nu sînt chiar aşa egoistă.

— Dar atunci pentru ce ?

— Pentru că simt că în răbojul ursitei stă scris să devii soţia lui Oswald.

— Atunci răbojul ursitei e fals ! explodă Violet, ridi- cîndu-se brusc şi pornind-o prin cameră.

în timp ce se petreceau toate acestea, Phineas suferea ca un cîine în mărunta sa locuinţă. în zadar căuta să recheme încurajările domnului Monk, să creadă, precum îi spusese, că nu se discreditase complet; că şi alţii o zbîrciseră la primul discurs, fără a-şi compromite cariera de mai tîrziu. Ascultîndu--1, se simţise înviorat de o

speranţă, socotind — cu dreptate — că vorbele sale se înte- meiau pe trăiri şi învăţăminte. Dar această nădejde pierise odată ce se trezi în sălaşul din Great Marlborough Street, unde, în strîmtoarea singurătăţii, îl încolţiră pe rînd imputările şi căinţa. Pentru ce se înfipsese în Parlament ? Ca să se mintă pe sine şi pe alţii, părînd ce nu este şi nu va fi niciodată ? Ce putea să-l mai spele de vinovatele şiretlicuri, să-l răscumpere înaintea sa şi a lumii ? Poate doar umilinţa unei supreme îngenunchieri ; recunoaşterea farsei pe care o jucase, păcălind oamenii şi făcîndu-i să-l creadă în stare de fapte la care nu se putea ridica niciodată. Pînă şi în dimineaţa aceea mai înscrisese o victimă în persoana ziaristului Slide pc care îl amăgise cu falsa impresie că e capabil să lupte pentru cauza unui Bunce, ca pînă la urmă să nu se arate în stare nici măcar să descrie abuzul săvîrşit de poliţie ! Dar cu Slide se încheia un întreg pomelnic de traşi pe sfoară, înce- pînd fireşte, cu lady Laura. în chip necinstit sc insinuase în sufletul ei, dîndu-i a înţelege că merită să-i devină bărbat. Cum tot necinstit căutase să intre în graţiile tinerei Violet Effingham ori îi dăduse ghes lordului Chil- tern, pretinzîndu-se vrednic de prietenia unui aristocrat. Pe ce temeiuri se avîntase aşa sus ? De ce venit dispunea ? Care-i era adevărata obîrşie ? Ce rang deţinea în societate ? Evident, nimic nu-i îndreptăţea îndrăzneala,

şi acum îşi primea cuvenita pedeapsă — sau poate răsplata ce-o merită impostorii. Rechizitoriul continuă multă vreme, la fel ca şi umbletul în lungul şi latul odăii, iar cînd osteni şi se întinse pe pat, gîndul său rătăci spre Mary Flood Jones.

Oare de-i rămînea credincios şi ar fi trudit ca un rob sub veghea domnului Low, ar fi fost scutit de oprobriul înşelăciunii ? Cu siguranţă că da, îşi răspunse într-un tir- ziu, înecîndu-şi durerea în izbăvitoarea inconştienţă a somnului.

Dimineaţa, cînd gazda-i bătu în uşă, se trezi buimăcit şi cu senzaţia că de-abia adormise.

— A venit domnu ăla, îl anunţă ea în şoaptă.

— Care domn ?

— Bătrînu... ştiţi'mneavoastră.

Adică zaraful, tălmăci Phineas, văzîndu-1 parcă aevea pe blestematul de Clarkson.

— Lua-l-ar dracu să-l ia ! bombăni cu năduf, după care îi spuse femeii că avea să-l primească.

Să-l evite, nu avea cum, deoarece „musafirul" nu numai că n-ar fi plecat pînă nu îl vedea, ci, de-1 făcea să aştepte, năvălea peste el. Aşa că trebuia să-l întîmpine cit mai de grabă. Cu mari eforturi alungă moleşeala, zvîrli un halat peste umeri, îşi netezi sumar părul şi intră în salonaşul modest, unde obişnuia să-şi ia micul dejun, furios şi aproape decis să-l scoată pe Clarkson în brînci. Ţinuta neîngrijită plus aerul de întunecată încruntare nu puteau trece neobservate de un ochi scrutător ca al cămătarului, care, după ce-1 măsură un răstimp, cu două degete proptite pe buze şi frecîndu-şi bărbia de cravata cea albă — cum părea să aibă deprinderea — clătină din cap şi rosti :

— Rău mai stă treaba. Tare rău, dom'le Finn. Nu-i aşa c-am dreptate ?

— Rău este obiceiul pe care ţi l-ai făcut dumneata să dai buzna la mine la orice oră îţi căşună, îl repezi Phineas.

— Da' unde aţi vrea să vă văd ? Pe culoarele

Parlamentului ? V-ar place una ca asta ?

— Ca să-ţi spun adevărul, nu aş vrea să te văd nicăieri.

=— Auzi vorbă ! Păi cred şi io ! Şi vă mai pretindeţi oameni cinstiţi ! Halal deputaţi, n-am ce zice ! După ce mi-aţi mîncat bănişorii, acu, poftim, că n-aţi mai vrea să daţi ochii cu mine !

— Eu nu ţi-am mîncat nici un ban, se aprinse celălalt şi mai tare.

— Ei, da', nu vă pierdeţi cu firea, îl domoli cămătarul, că de mine tot nu scăpaţi pînă nu-mi plătiţi gologanii.

— N-auzi, omule, că nu i-am luat eu ? protestă aproape ţipînd.

Dar pe Clarkson nu părea să-l impresioneze. Calm şi cu vechiul său tic — de a-şi trece bărbia peste cravată — îi flutură poliţa pe sub nas.

— O vedeţi, dom'le Finn ? Este sau nu iscălită de 'mneavoastră ?

— Da, e semnată, recunoscu biruit.

— Atuncea vreau bănişorii.

— N-am de unde să ţi-i restitui.

— De ce n-oţi fi pontual, c-atunci aş face şi io orişice pentru 'mneavoastră. Zău aşa, dom'le Finn, vorbi pe un ton mustrător, după care se aşează la masa cu gustarea de dimineaţă ; înşfăcă pîinea, tăie o felie din ea şi începu s-o ungă cu unt, atît de atent şi de tacticos, de parcă era acasă la el.

— O clipă, domnule Clarkson, căută Phineas să-l pună la punct. Nu v-am poftit la micul dejun şi nici n-o pot face, deoarece aştept pe altcineva.

— Păi nici n-am aşa o pretenţie, ci vreau să iau doar o bucăţică dă pîine cu unt, grăi cămătarul neconturbat de energica-i intervenţie. Şi, după ce îmbucă un dumicat zdravăn, îl întrebă cu acelaşi aer tihnit : Da' de unde luaţi, frate, untu, că e slănină, nu alta, şi v-aş trimete o femeie cu marfă pe cinste şi mai ieftină poate. Ce ziceţi, să vă fac vorba cu lăptăreasa ?

— Nu, mulţumesc, îl refuză Phineas ; uitîndu-

se înmărmurit cum îşi umple o ceaşcă cu lapte şi o soarbe pe-ncetul, regretînd, în chipul cel mai vizibil, lipsa ceaiului care nu fusese încă adus. După ce terminaţi cu mîn- catul, am să vă rog să plecaţi, domnule Clarkson, şi să nu mai daţi niciodată pe aici, fiindcă n-o să vă mai primesc, îl apostrofă eh

Zaraful îşi urmă însă neclintit ospătarea; rostind printre înghiţiturile drămuite :

— Prea bine. dom'le Finn, nu vă mai deranjez p-acasă, pentru că po' să vin şi la Parlament. Cunosc coridoarele ca în palmă şi mă ştie cam toţi dup-acolo. Numa' dă v-aţi arăta pontual cu plata, ca să n-aveţi belele cu mine, ci să fim ăi mai buni prieteni din lume.

Şi cum isprăvise ultimul dumicat, îşi luă ziua bună şi dispăru.

CAPITOLUL XXVIII

SUPUNEREA LA VOT A REFORMEI ELECTORALE

ÎN ACEA S APT AMINA, cît a durat pritocirea proiectului, sumbrele proorociri ale lordului Brentford au fost dezminţite în parte. îndrăgind, scaunul de ministru mai vîrtos decît circumscripţia pe care o reprezenta, bătrânul intrase pasămite la gînduri şi privise situaţia printr-o optică deformată de spaimă cînd afirmase că vor fi douăzeci şi şapte de voturi potrivnice, iar legea propusă va cădea de la primul scrutin. Alţi parlamentari, mai imparţiali în aprecieri — de speţa lui Bonteen şi Laurence Fitzgibbon — ori clarvăzători şi mai inveteraţi ca aceştia — precum Ratler şi Roy — alcătuiau liste cotidiene ; cu variaţii de numai un nume sau două, şi cu diferenţe la puncte de ordinul zecimalelor, încît sciziunea — după estimările dumnealor — se solda cu un decalaj foarte mic.

în ziua de vineri se făcuseră presiuni susţinute în vederea curmării dezbaterilor, dar în ciuda acestora, lanţul zornăitoarelor declaraţii s-a întins pînă luni. Dimineaţa, la club, înaintea reîncepерii lor, domnul Ratler, vădise, de faţă cu Phineas, convingerea fermă că, la ceasul acela, schisma din Cameră se preta excelent la pariuri.

— Ştim că există numai doi membri sub semn de întrebare, însă nimeni nu bănuieşte care încotro va vota. Eu aş zice că fiecare de altă parte ori ambii se vor abţine,

ceea ce ne aduce, şi într-un caz şi intr-altul, egalitatea scrutinului.

Aceasta era varianta pe care miza domnul Ratler, sugerînd-o, natural, şi confraţilor, în vreme ce Roy — coordonatorul partidului oponent — răsărise cu alta, potrivit căreia, cel puţin unul din facţioniştii cu pricina îşi depunea votul în urna domniei sale, pe cînd cel de al doilea nu avea să i-1 dăruiască lui Ratler, votînd, prin urmare, solidar cu întîiul. Ideea pariurilor se răspîndi cu iuţeală de fulger şi londonezii începură să le încheie pe capete, însă ciudat, nu pe formula lui Ratler, ci pe cea a rivalului care, pesemne, se bucura de mai multă încredere. Victoria nu putea fi aecît de partea conservatorilor, şi lumea le acorda din oficiu punctul hotărî tor ; ca la despuierea scrutinului să se constate cu neţărmurită surprindere că amîndouă partidele întruneau sufragii egale. Singurul vot menit să răstoarne balanţa — adică al preşedintelui Camerei — se dăduse guvernului. „Doar aşa domnul Mildmay putea să mai facă un pas înainte" comenta înciudat onorabilul Roy, deşi premierul nu se hrănea cu iluzii chiar după avantajul ce-1 dobîndise. Grijile şi presimţirile sumbre îl încolţiseră din momentul cînd Turnbull i se pusese de-a curmezişul ; de atunci simţise pericolul ce-i ameninţa legea, dar socotise nedemn să bată în retragere numai ca să respecte voinţa aprigului său adversar.

Pentru Phineas săptămâna aceea fusese

deosebit de încărcată, deoarece, pe lingă activitatea parlamentară, asistase la două şedinţe ale Comisiei de cercetare a mazărei conservate, se dusese în cîteva rînduri la redacţia gazetei „The People's Banner", iar peste toate acestea, mai avusese bătaie de cap şi cu neostoitul său proprietar care, cu preţul de a-şi irosi pînă şi ultimul şiling, ţinea să se judece cu poliţia pentru arestarea lui samavolnică. în deşert îi predicase soţia, spunîndu-i, printre altele multe, că un rău săvîrşit nu mai poate fi îndreptat, implorîndu-1 să-l dea uitării şi să renunţe la acţiune. Bunce nu lăsase o iotă din ce ştia el, închizîndu-i gura cu teorii jignitoare, printre care şi aceea că n-o să-l înveţe o toantă şi o hrăpăreaţă ca ea ce să facă. Rănită de moarte, consoarta se pornise pe plîns, vărsîndu-şi amarul înaintea chiriaşului preferat.

— Să so ducă la dracu toţi dc se bat cu pumnii în piept şi se laudă că ne umplu de fericire. Aş da nu ştiu ce să n-avem nici Parlament, fiindcă la ce ne promite marea cu sarea, cînd legile lor şi toată zdroaba cu votw înseamnă o pîine nenorocită şi dihonie în casă ? se jeluia femeia.

în conflictul iscat, Phineas căutase tot timpul să-l abată pe Bunce de la ideea procesului, povăţuindu-1 să-şi păstreze bănuţii în pungă şi să lase litigiul pe seama ziariştilor de la „Banner", care, oricum, începuseră lupta şi aveau s-o continue fără sacrificii pecuniare. Dar cu toată polemica ce-1 încîntase pe răzvrătit — şi pentru care vădea o recunoştinţă vecină cu aservirea faţă de Slide — la acţiunea juridică nu concepea să renunţe, influenţat, pasămite, de acelaşi adorat gazetar ce-1 zădăra în ascuns, subminînd astfel îndrumările unui amic mai de bună credinţă, cum era Phineas.

La stăruinţele proprietarului, îl însoţi la biroul magistratului Low — de la care Bunce mai primise de lucru, în calitate de scrib — iar acesta îi dădu cam aceleaşi îndemnuri de cuminţire.

— V-aţi întrebat, pînă să mă vedeţi, ce scop urmăriţi prin darea în judecată ? îl chestionase juristul după ce află pricina consultaţiei.

La care clientul răspunsese fără multă zăbavă :

■— Vreau să mi se repare nedreptatea făcută.

— în ce chip ? Prin despăgubire bănească ?

•— Aş ! Da[15] de unde ! Nu la parale mi-e gîndu'. Ci vreau să fie pedepsit poliţaiu'.

— Din spirit de răzbunare ?

— Aş ! Da' de unde ! protestase din nou clientul.

— Asta e bine, urmase calm domnul Low, fiindcă, deşi socotiţi că poliţistul şi-a întrecut datoria, se cuvine să vă daţi seama că nu a făcut-o dintr-o pornire faţă de dumneavoastră.

— Să poate, nu zic, da' pe viitor aş vrea să nu mai întreacă măsura ; să-şi cunoască lungu' nasului.

— Vă aprob întru totul ; de aceea abuzurile se consemnează în presă, iar şeful departamentului e scuturat mai apoi în Cameră, deşi. să mulţumim cerului, avem foarte puţine abuzuri în Anglia.

— S-ar putea înmulţi dacă n-am să cer socoteală pentru cele păţite, avertiză Bunce cu dîrzenie.

— Asta şi încercăm, numai că trebuie să cumpănim bine, deoarece nu obţinem nimic acuzînd un singur sergent a cărui decizie a fost consfinţită de aprobarea judecătorilor. Dacă, în schimb, vreţi să stîrniţi numai "vilvă, consolidîndu-vă prin aceasta prestanţa, indiferent cît aveţi să plătiţi, ori va cheltui altcineva pentru...

— Care altcineva ? îl oprise clientul contrariat. Doar n-oi avea niscaiva milionari la spate, ci îmi pui banii mei la bătaie.

— Dacă-i aşa, atunci nu aş deschide acţiune, îl consi- liase prudent magistratul.

Această povaţă nu-1 clinti pe proprietarul lui Phineas de la hotărâta sa răfuială, în schimb îl întoarse împotriva juristului, pe care, de cum ieşi în piaţeta din faţa biroului, îl şi luă în primire.

— Are habar ’mnealui ce-i ăla patriotism ? Auzi ! Cică umblu să-mi întăresc vaza ! Doar la asta îi duce mintea şi i-a dus todeauna. Cum vede o scînteie de simţ patriotic în tine, o ia drept ambiţie ! Nu, dom’le avocat, nu-mi stă gîndu’ la faimă. Vreau numa’ să fiu lăsat în pace, să molfăi în tihnă pîinea de mi-o cîştig. Şi să-i văz pe poliţiştii pentru care plătesc impozite ca să mă păzească de hoţi, că-şi fac treaba ca lumea, nu că înhaţă oamenii cumsecade şi-i vîră la zdup. Asta vreau, îşi vărsă el paraponul, după care purcese la un alt avocat, neglijînd slujba, spre paguba lui şi a patronilor, în vreme ce Phineas se abătu pe la redacţia ziarului „Banner“, unde trînti un articol de fond despre Bunce, pentru care primi suma de o guinee. Retribuţia nu era neglijabilă, întrucît, adunată cu altele ce ar fi rezultat din viitoarele contribuţii, putea să-i asigure un venit mai frumos decît i-ar fi adus Parlamentul. Cu o condiţie — să se lepede de concepţia ne- ortodoxă pe care o nutrea pentru votul secret. încolţit de Slide şi de un gentilom mai în vîrstă, căutase să-şi motiveze convingerile, însă fără sorţi de izbîndă, deoarece, oprindu-1 la jumătate, domnul tomnatic — care nu era altul decît editorul gazetei ■— îi spusese cu tîle : „Dumnea ta nu-1 aprobi, te priveşte. însă noi îl susţinem“, ceea ce însemna, evident, că numai împărtăşind punctul lor de vedere putea să aspire la o colaborare continuă şi rentabilă. Scandalizat, Phineas recurse la alte argumente, mai temeinice şi mai zeloase decît cele dintîi dar, din păcate, la fel de ineficiente, încît, pînă în cele din urmă, consimţi să-şi strunească pana şi avîntul său patriotic, punîndu-le doar în slujba unor teme diurne — ca cea furnizată de Bunce — în care părerile personale nu se ciocneau cu cele apărate de publicaţie. Compromisul părea salutar pentru ambele părţi, înlesnindu-i eroului nostru plasarea

celui de al doilea articol, iar redactorului putinţa de a-1 cultiva în continuare, încredinţat că, în ciuda obtuzităţii pe care o vădea pentru votul secret, un nume ca Finn rămînea totuşi o achiziţie, de care nu se putea dispensa chiar atît de uşor. E drept că parlamentarul de acum îşi pierduse nimbul de odinioară, însă tot mai purta iniţialele magice [1] care-i confereau un prestigiu mai presus de meritele reale şi-i deschideau uşa nu numai la un ziar pricăjit precum „Banner“, ci la companii anonime şi neanonime, chiar dacă răsfăţatul în chestiune reprezenta un neştiut colţ de ţară, ca Loughshane. Aşa chibzuise publicitarul cel vîrstnic, şi calculul său dădea roade, Phineas punîn- du-i al doilea articol pe masă, cu făgăduinţa să mai aducă şi altele. La plecare, Slide îl conduse, etalîndu-i din nou teoria că fără „foaie“ nu poate propăşi în politică, pe care junele nostru i-o ascultă resemnat, fără ca de astă dată să-l mai înţepe în timpane cuvinte ca „foaie“ ori „Comune“, revenite mereu pe buzele gazetarului. Dealtfel, pînă la despărţire, avu prilejul să le audă de cîteva ori repetate, întrucît Slide ţinu să-i dezvăluie şi procedeul prin care avea să pătrundă în „Comune“, ca deputat.

— Vezi asta ? îl întrebă el arătîndu-i o pană de gîscă tocită. Acum, închipuieşte-ţi Comunele ca pe o stridie, şi pana drept sabia cu care o despic. Uite aşa am s-ajung, zise el, simulînd gestul spintecării în două. Iar o dată în Comune, sînt sigur că mă impun. Absolut sigur. Că doar ce-ţi trebuie ca să impresionezi ? Papagal şi curaj, nu să te laşi pradă fricii, pe motiv că te urmăresc cîteva sute

* Aluzie la iniţialele **M.P. — membru în** Parlament.

de ochi. Din cur tenie — sau din pură curiozitate — Phineas se interesă dacă ţintea o circumscripţie anume, la care Slide îi răspunse că nu se fixase definitiv, aşteptînd reîmpărţirea din sesiunea ulterioară, care se prevedea că va smulge multe mandate din ghearele nobilimii. L-ar fi ispitit Loughton, de pildă, se scăpă ziaristul mai mult fără voie şi, auzindu-1, Phineas tresări cu neplăcută mirare. Cu gândul la Saulsby, la lordul Brentford, la lady Laura şi la Violet Effingham, conchise degrabă discuţia şi plecă dezgustat. îl înfiora perspectiva ca un tîrguleţ liniştit, aproape lipit de zidurile din Saulsby, să fie infestat de prezenţa unui limbut arogant ca Slide. Nu era preferabil să respire în continuare atmosfera-i tihnită ?

A doua zi, cînd urmau să se încheie dezbaterile, bietul nostru erou mai avu parte de un pocinog. înainte de prînz şi pînă către orele patru, se foise cu comisia pentru cercetarea mazărei conservate, unde contrar obiceiului, se răfuise cu vreo doi din ofiţerii prezenţi, întrebîndu-i tot soiul de fleacuri despre cartofii şi varza din stocul de alimente precum şi dacă personalul superior de pe o anumită corabie se hrănise doar cu sparanghel de lux, în vreme ce subalternii nu văzuseră nici un bob de mazăre în farfurii. Toate aceste găselniţe ca şi tonul vindicativ pe care le pronunţase, ne temem că erau, într-un fel, opera domnului Slide, singurul care-1 putuse monta, punîndu-i şi clen- ciurile necesare la îndemână. Phineas se arătase neiertător şi nesuferit, dar cum, de-a lungul şedinţei se debitaseră răutăţi cu toptanul, cele rostite de el trecuseră aproape neobservate. Parlamentarii conservatori — de la care pornise ideea comisiei şi a cercetării de faţă — aruncaseră potop de învinuiri asupra funcţionarilor din armată şi din marină deşi, dacă erau la putere — ei şi nu liberalii — cu siguranţă i-ar fi susţinut, şi încă din răsputeri. Cu toată pofta de răfuială, la patra fără un sfert

întrerupseră interogarea martorilor, deoarece, peste foarte puţin, reîncepeau dezbaterile în Cameră — eveniment de la care nu puteau să lipsească. Zoriţi, o porniră într-acolo, cu gîndul să nu rămînă în picioare şi, mai ales, să apuce rugăciunea tradiţională, ceea ce reuşiră cu prisosinţă, deoarece, la sosire, uşile erau încă larg deschise. Mergîndu-le în urmă, Phineas se trezi acostat de Barrington Erle şi rămase de

vorbă cu acesta chiar pe aşa zisa „cărare sacră“ — o fîşie pornind din mijlocul holului şi ducînd la intrai'ea în sală, pe care, potrivit unei vechi tradiţii, doar deputaţii aveau voie să calce. Cu forfota dimprejur, popasul lor era grozav de nepotrivit, incit junele nostru de-abia aştepta să scape de Erle şi de remarcile sale cu privire la sciziunea care urma. îi va da un răspuns în doi peri şi o va şterge, se socotea el în gînd. Dar cînd să-l rostească, simţi o mină pe umăr şi, întorcîndu-şi privirea, dădu cu ochii de Clarkson.

— Am venit după gologani, dom'le Finn, zise scîrbosul ipochimen, frecîndu-şi bărbia de cravata albă. V-am căutat şi p-acasă, ca să lichidăm poliţa, da' mi se spune întruna că sînteţi plecat.

între timp, un poliţist se apropiase de cămătar şi, cu o violenţă de-abia reţinută, îl preveni că era interzis să stea pe locul acela şi-l îndemnă spre unul din colţurile permise.

— Ştiu, păcatele mele, că nu e voie aici, da' ce să fac dacă nu dau de datornic acasă ? se dezvinovăţise în gura mare retrăgîndu-se binişor, ca să nu-1 incite pe poliţai. în acalmia ce coborîse în hol, apărarea lui zgomotoasă fusese auzită de cel puţin douăzeci de parlamentari, spre mulţumirea lui Clarkson, care de mult îi cocea răzbunarea. O fi domnul Finn ocrotit de un titlu pompos, dar măcar i-1 va necinsti, chibzuise zaraful. Şi acum îşi vedea opera înfăptuită.

Pentru Phineas, incidentul a însemnat o palmă usturătoare şi suferită absolut pe nedrept. în fond, adevăratul făptaş era Laurence Fitzgibbon fiu de lord şi mare dregător la finanţe, cu un salariu de o mie de lire pe an ! Ori în vreme ce vinovatul se plimba liniştit, fără a da socoteală de împrumuturile făcute, el, Phineas Finn îndura cea mai cumplită ofensă ; el care nu luase în viaţa lui un bănuţ decît de la taică-său ori chiar de mai recursese la unele împrumuturi, niciodată nu se certase cu creditorii. Din punct de vedere bănesc era curat ca o lacrimă, şi totuşi, semnase o cambie care-1 scotea în faţa lumii dator. Tremurînd din întreaga fiinţă şi roşu ca para focului în obraji, se smuci de lîngă Barrington

Erle şi porni în căutarea prietenului care-1 băgase la apă. Se duse glonţ la locul ce ştia că-1 ocupă, dar îl găsi gol.

„Va veni negreşit mai tîrziu, pentru votarea în tabere“, îşi spuse el spumegînd de mînie şi hotărît să pună mina pe Laurence şi să-l bestelească după cum merita.

Curînd se deschise şedinţa, în cadrul căreia se auziră cuvîntări strălucite — după aprecierile deputaţilor. Dintre toate se părea totuşi că a lui Gresham rămînea o pildă de elocinţă care nu putea fi uitată atîta vreme cît dăinuiau mărturiile. în magistrala-i expunere, vorbitorul îl atacă pe Turnbull, acuzîndu-1 de necredinţă în faţa poporului, cu toate că în alte discursuri îl numise cu gura sa un vajnic apărător al acestuia... Cel lovit nu se lăsă impresionat, • fiindcă pe el cuvintele nu-1 afectau, cum domnul Gresham prea bine ştia. în schimb /Camera şi chiar ţara întreagă au tresărit înaintea lor, socotindu-le cum nu se poate mai expresive şi convingătoare. într-adevăr, după cum susţineau mai pe urmă ascultătorii, în momentele acelea Gresham uitase de sine, de partid, de strategia de o viaţă şi de planurile îndelung migălite — pînă şi de slăbiciunea inveterată pentru aplauze — dăruindu-se exclusiv cauzei susţinute.

Domnul Daubeny îi ripostase cu aceeaşi vigoare şi măiestrie — dacă nu chiar cu egală sinceritate — arătînd că pledoaria sa pentru aprobarea legii electorale nu putea să găsească aderenţa cerută, în primul rînd, fiindcă nu întrunea sufragiul în Cameră, iar în al doilea, pentru că nu merita să capete viaţă.

Pe la orele trei dinspre ziuă, veni, în fine, şi rîndul domnului Mildmay. Domnia sa începu printr-o rugăciune complet inutilă, implorînd mila cerului asupra ultimei sale strădanii şi pentru izbîndirea acesteia în folosul confraţilor — dorinţă pe care toţi zeii strînşi laolaltă n-ar fi putut să i-o ducă la îndeplinire, după dizgraţia ce se abătuse asupra proiectului de la a doua lectură.

Cum era de aşteptat, în acaa noapte nu s-a făcut nici o precizare cu privire la ce aveau să întreprindă miniştrii, aceasta necesitînd socotinţă

şi, natural, o întrunire a guvernului. Un lucru se contura însă cert şi, anume, că legea va fi retrasă. împovăraţi de incertitudini şi osteniţi, parlamentarii suspendară şedinţa deşi, cu toată ora tîr- zie, mai zăboviră la comentarii.

Domnii Turnbull şi Monk plecară la braţ, ca pe timpurile cînd disecau fiecare întrunire şi propriile discursuri. Oare ce se întîmplase ? Ce-i adusese alături pe aceşti doi oameni atît de înstrăinaţi în vremea din urmă ? Să fi uitat fiecare săgeţile veninoase pe care şi le aruncaseră ? Să fi iertat domnul Monk repetatele atacuri ale fostului său prieten, care, spre deosebire de el, nu concepea să se murdărească primind o simbrie din partea reginei ? Sînt întrebări la care nimeni n-ar fi putut să răspundă, dar fapt rămîne că împrejurarea de acum mic-şorase prăpastia ce-i despărţise, cel puţin aparent, deoarece, învrăjbiţii de pînă mai ieri păşeau împreună; fără să sară unul la altul, ci vorbindu-şi cu calmul cel mai desăvîrşit.

— Ciudat cum de rezultatul scrutinului a fost aşa strîns, observă domnul Turnbull.

— Intr-adevăr, încuviinţă celălalt. Dar colegii l-au prevăzut de o săptămînă.

— Gresham s-a arătat la înălţime, remarcă Turnbull.

— Absolut, aprobă din nou domnul Monk. Asemenea cuvîntare n-am auzit niciodată.

— Şi Daubeny a făcut faţă în mod admirabil.

— De acord, avînd în vedere măreţia momentului şi faptul că a vorbit pe nepregătite. însă discursul cel mai de seamă îi aparţine lui Gresham.

— Ştiu eu, s-ar putea, concedă Turnbull', gîndindu-se la tirada lui de cu o seară înainte, pentru care amicii apropiaţi îl ridicaseră în slăvi. Totuşi, nu pomeni despre asta şi nici de faptele celui de alături, dialogul curgînd mai departe pe aceeaşi albie neutră şi impersonală, preţ de încă vreo douăzeci de minute, pînă se despărţiră. Nu ştiau şi nici nu se întrebaseră ce vor face ca urmare a sciziunii din Cameră, semn că, în ciuda apropierii lor de acum, zilele confidenţelor trecuseră pentru totdeauna.

Tîrziu de tot, cînd onorabilul Mildmay îşi începuse cuvîntul, Phineas îl zărise pe Fitzgibbon făcîndu-şi apariţia în sală. Cinase desigur la bufetul din incinta clădirii, preferind să-şi petreacă seara în bibliotecă sau în fumoar, unde,

ar fi putut să mai zăbovească pînă la sunetul clopoţelului anunţînd împărţirea în tabere şi începutul votării. Dar în loc de aceasta, comodul prieten dăduse buzna, ne-

păsător şi agale, numai spre a-şi îndeplini datoria de a vota. De cum îl văzuse, eroul nostru nu-1 mai slăbi din vedere, căutînd să-i rămînă în preajmă atît la ceremonialul votării cît şi după aceea. încordat, îl urmase la urnă, apoi la ieşirea din sală şi din nou la întoarcere, după despuierea scrutinului, fără să-i fie totuşi atît de aproape, încît să-i pună mîna pe umăr. Se părea că prada îi scapă, mai ales în îmbulzeala de la plecare. Şi negreşit aşa s-ar fi întîmplat dacă nu şi-ar fi iuţit paşii către ieşirea dinspre Westminster. De-abia la poartă, şi cu suflarea la gură, dădu peste el, mergînd la braţ cu Barrington Erie.

Phineas îşi încetini pasul, îşi struni respiraţia ¡şi mînia. după care îl apucă cu nădejde de mînecă.

- Hei, Laurence, aş vrea să-ţi vorbesc un moment, îi zise cu glas de-abia domolit.

— Dă-i drumul, ce mai aştepţi ? îi răspunse compatriotul, intorcîndu-se cu faţa la el.

Dintr-o ochire Phineas înţelese că amicul era mato- s:U — sau băuse un pahar în plus, cum se zice în lumea bună. în aceeaşi secundă îşi aduse aminte că Barrington Erie îi stătuse alături cînd odiosul zaraf îi pomenise de poliţă, şi tare ar fi vrut să-i, arate a cui era datoria. Dar în ciuda ruşinii ce o îndurase şi a dorinţei de a se spăla într-un fel, nu avu tăria să-şi trădeze prietenul la care se vede că mai ţinea, totuşi.

— Haide, dă-mi braţul şi vino cu mine o clipă, căută să-l tragă deoparte. Erie ne va scuza că-1 lăsăm singur.

— Pe toţi sfinţii din ceruri, ce vrei să-mi spui între patru ochi ? Doar nu ţi-oi închipui că-mi arde de confidenţe ia orele trei dimineaţa, mai cu seamă după o zi aşa grea. Tu nu te simţi dărîmat ?

— Mă simt, însă datorită unui necaz pe care l-am avut după masă. Despre el trebuie să-ţi vorbesc.

— Pe toţi sfinţii din ceruri, băiete, numai tu ăi fi încercat de necazuri ? Auzi la el, Barrington ! A intrat mititelul la apă !

Cherchelit cum era, Phineas i-ar fi scuzat îndărătnicia şi insolenţa, dar simţise în ele o răutate vicleană, care nu se datora băuturii. Şi atunci la ce era să se lase călcat în picioare, în loc sâ-i zvîrle adevărul în faţă ?

— Necazul de care faci haz mi se trage de la amicul tău, Clarkson, care a avut neobrăzarea să-mi iasă înainte pe culoarele Camerei, îi spuse fierbînd de mînie.

— Bine ţi-a făcut, măi băiete, fiindcă cine dracu te-a pus să-i arăţi uşa ? A venit la mine şi mi s-a plîns. Auzi, să te porţi aşa mizerabil cu un om răbdător cum e Clarkson ! Ce mare lucru era să-l fi lăsat să-şi facă damblaua ? Trecea pe la tine — cum zice el — de cîte trei ori pe săp- tămînă, iar la capătul sesiunii se topea fără uimă. Numai că tu l-ai dat afară din casă şi, firește, s-a supăi'at.

— E vorba de gentilomul pe care l-a luat poliţistul din scurt ? se intersă Erle.

— Ce gentilom ? Un cămătar blestemat pe care l-am cunoscut prin amicul nostru de faţă... şi în interesul lui, nu al meu, preciză însfîrşit Phineas.

— Ba, pardon, interveni Laurence. E un tip cu purtări ca de domn — Barrington cred că îl ştie. Iar tu, Finn, măi băiete, ascultă de sfatul meu. Ia-1 cu domolul, invită-1 la gustarea de dimineaţă şi dă-i a înţelege că la tine poate să vină oricînd.

Şi cu aceste cuvinte, cei doi se urcară în trăsură, în vreme ce păgubitul rămase înmărmurit pe trotuar.

CAPITOLUL XXIX

ŞEDINŢA GUVERNULUI

IN ZIUA DE LUNI, Cabinetul se întruni la vechea reşedinţă a primilor şefi de guverne, din Downing Street, eveniment pe care autorul se va încumeta să-l descrie cu puţinele-i cunoştinţe, întregite de roadele inspiraţiei, fără de care pana sa ar rămîne încremenită, incapabilă să aştearnă dinaintea ochilor cititorului discuţiile ce vor fi avut loc sau faptele eventual petrecute cu această măreaţă ocazie. Ca în multe alte daţi, s-ar putea ca imaginea zugrăvită să fie departe de cea reală, fapt pentru care plăsmuitorul va primi, ca întotdeauna, critica nemiloasă a

specialiştilor şi blîndele zeflemeli din partea amicilor. Urmările sînt ştiute şi naratorul e pregătit să le întîmpine, cu atît mai mare cuvînt cu cît îşi recunoaşte meteahna de a înfăţişa întîmplări prea puţin sau deloc pipăite, în loc să le pătrundă natura şi de-abia mai apoi să purceadă la scris, aşa cum s-ar cere s-o facă un romancier eminamente onest. Dar, vai, nelegiuitul de faţă se apucă să prindă somoni în octombrie ori să vîneze potîrnichile în martie ! Daliile lui înfloresc în iunie, păsările cîntă- toare îşi picură trilurile în vreme de toamnă ; stagiunea de operă se deschide înainte de Paşte, iar Parlamentul ţine şedinţă în ziua de miercuri ! Şi toate acestea ar mai merge, dacă nu s-ar vîrî şi în legi ! Dar spuneţi, rogu-vă, iubiţi cititori, cum s-ar putea descurca cronicarul zbuciumatului nostru ev în stufărişul legislaţiei existente ? Cum ar crea acea ironie usturătoare şi atît de trebuincioasă, păstrînd neatinsă buchea ceaslovului ? E drept că pe alocuri se împotmoleşte, şi atunci, vrînd nevrînd, mai recurge la o călăuză, de care totuşi se foloseşte cu multă discreţie. E singura cale ce-1 scoate din greul impas, din meandrele încîlcite, parcă anume sădite pentru a-1 tîrî în prăpastie. Dar cînd e vorba de un sfat al guvernului, ţinut cu uşile zăvorite, de unde să mai ia cuvenitele îndreptare ?

Recunoaşteţi că nimeni nu i le poate pune la îndemînă, deoarece, în afara miniştrilor convocaţi — de la care nu smulgi un cuvînt — nici o făptură de rînd nu are permisiunea să asiste.

Dar aceasta e poate tot spre profitul şi mîngîierea povestitorului, fiindcă oricît de mult va stîlci adevărul, de- părtîndu-se de făgaşul cel drept al întîmplărilor petrecute, nici un critic, afară de dregătorii lui Mildmay, nu ar putea să-i arate eroarea.

Şi acum, să purcedem tiptil în sala cea largă, unde urmau să se consulte miniştrii. Prin slaba lumină strecurată înăuntru, se văd, pe podele, covoare persane, în mijloc, o masă lungă, de mahon lustruit, cu picioare masive, sculptate, pe care un vechi şi bătrîn intendent o şterge de praf cu migală în vederea însemnatei consfătuiri. De o parte şi de alta a ei încăpeau confortabil paisprezece persoane, dar

scaunele înalte şi tapisate nu sînt aşezate simetric, ci şase, pe latura opusă căminului, altele, răzleţite, mai aproape da şemineu, şi cîte două jeţuri la ambele capete.

Ferestrele sînt în număr de patru, toate dînd către Parcul St. James, iar perdelele, grele şi de culoare închisă, după cum o cerea menirea cu totul deosebită şi importantă a încăperii care, pe vremuri, slujise ca sufragerie tuturor premierilor. însuşi vestitul Pitt se ospătase aici, laolaltă cu cei din familie, şi mai apoi, lordul Liver- pool se plictisise de moarte în ea, împresurat de amicii săi nesăraţi. In zilele noastre, mai marii guvernelor au renunţat să mai locuiască în această alcătuire, comple- cîndu-se mai degrabă în case închiriate, unde ţin deseori şi consiliile de miniştri.

Domnul Mildmay vădea însă preferinţa de a folosi aşezămîntul străvechi pentru reuniuni de natură oficială, şi la ordinul lui se făceau pregătirile de acum. Funcţionarul bătrîn isprăvi ştersul mesei şi se apucă să deretice scaunele. De trei ori strămută fiecare din jilţuri, împin- gîndu-le cînd mai încolo, cînd mai încoace, după care îşi contemplă opera cu atenţie, de parcă succesul consfătuirii atîrna de comoditatea căpeteniilor din Cabinet.

Dacă onorabilul Mildmay îşi odihnea trupul în poziţia cea mai tihnită, auzindu-i pe vorbitori fără să-şi rupă grumajii întinzîndu-se către ei şi văzîndu-i pe fiecare cît se poate de limpede, pe cînd focul din şemineu îl învăluia într-o căldură îmbietoare, fără să-i ardă picioarele, cine ştie ?, poate nu stăruia în ideea demisionării. Iar dacă soarta guvernului depindea exclusiv de dichiselile moşule- ţului, vă închipuiţi dumneavoastră de ce crucială însemnătate era îndeletnicirea ce-i fusese încredinţată. Conştient parcă de apăsătoarea răspundere, intendentul mai cercetă din priviri încăperea, iar după ce îşi plimbă ochii săi grijului peste fiecare din mobile, titiri draperiile şi şterse de praf nişte hîrţoage stivuite pe o mescioară de lîngă perete — care zăceau acolo de peste doi ani, fără ca nimeni să se uite la ele — se tîrî încet către

uşă, o deschise, ieşi şi se instală pe un fotoliu din preajmă, rămînînd neclintit, de veghe, gata să se opună cu fiinţa lui vlăguită în calea eventualului venetic ce ar fi încercat să pătrundă în acel sanctuar.

Curînd auzi zvon de glasuri venind dinspre culoarul de la intrare — bărbaţi conversînd pe un ton degajat şi plăcut, după care s-ar ii putut crede că totul, dar absolut totul în lume decurge lin şi fără negura greutăţilor. După promiţătorul semnal, apăru un pilc de vreo cinci bărbaţi, evident, demnitarii veniţi la consfătuire, deşi, la prima vedere, s-ar fi zis că sînt gentilomi de rînd, asemenea tuturor întâlniţi după-amiaza în zona Pali Mall. Nimic din înfăţişare nu le trăda înaltele funcţii, nimic nu sugera demnitatea greoaie a rangului de ministru. Şi totuşi, scundanul cu haină simplă şi dreaptă — aidoma celor de vînătoare — care tot învîrtea o umbrelă în mina fără mănuşă, nu era altul decît contele Weazeling, ministrul justiţiei, cu un venit anual de o sută de mii de lire şi cu reputaţia de a fi cel mai bun avocat, în vîrstă de cincizeci de ani — dar părînd mult mai tînăr — putea foarte bine să treacă drept un funcţionăraş înstărit din Ministerul Armatei, de pildă, necum o personalitate demarcă. Alături de el păşea Sir Harry Coldfoot, ministrul afacerilor interne, tot avocat de profesie şi parlamentar de aproape treizeci de ani. Sir Harry era un bărbat corpolent, cu păr argintiu şi un chip aşa de sănătos, încît era greu să trădeze grijile postului ocupat — deşi multe la număr şi apăsătoare, dat fiind că nici un confrate nu era atît de înghesuit de presă. De aci ieşise şi zvonul că dorea bucuros să cedeze controlul poliţiei şi oneroasa îndatorire de Jude al Curţii de Apel oricăruia din vrăjmaşii politici, în spatele celor doi, venea prietenul nostru Monk, la rînd cu lordul Cantrip. ministrul coloniilor, şi cu Sir Marmaduke Morecombe, Cancelarul Ducatului Lancaster. Pentru care pricină fusese veşnic numit în guvern un tip ca Sir Marmaduke, nimeni n-ar fi putut explica, aşa cum nu se ştia, bunăoară, de ce ocupa una şi aceeaşi funcţie, pentru care nu mişca nici un deget, mai întîi fiindcă nu avea treburi şi apoi pentru că nu era omul să şi le facă. în Cameră lua cuvîntul din an în Paşte, şi

atunci vorbea jalnic.

Ca înfăţişare. Sir Marmaduke era un bărbat frumos şi ar fi putut chiar să placă, de nu şi-ar fi învîrtit ochii cu o trufie ce-1 făcea de-a dreptul nesuferit. In fragedă tinereţe intrase în Garda regală, iar în amurgul vîrstei în Parlament. Şi totodată în guverne. Se vede că onorabilul Mildmay îi găsise o virtute — poate pe aceea de a-i fi credincios — pentru că altfel, iarăşi n-am putea înţelege de ce şi-l luase alături în trei cîrmuiri succesive.

Ultimii doi din şirul proaspeţilor sosiţi erau ducele şi Plantagenet Palliser. Primul din ei, după cum aţi luat cunoştinţă, se numea, de fapt, ducele de St. Bungay, un fruntaş al aristocraţiei liberale engleze, de care în trei rînduri se zvonise că va deveni prim-ministru — demnitate ce ar fi primit-o cu siguranţă, dacă n-ar fi simţit că-i depăşeşte puterile. Acest amănunt nu-1 împiedicase în schimb să-şi dea cu părerea — vreme de două decenii şi jumătate — la alcătuirea guvernelor, lucru ce avea să-î facă şi astăzi, în pofida vîrstei lui venerabile, pe care n-o arăta, însă. Energic, activ, popular.- conştiincios şi, mai presus decît toate, binecuvîntat cu o digestie uşoară, pen- tx'u el politica nu însemnase împovărare şi nici nu-i lăsase vestigii pe chip. Născut şi crescut în mediul ales al înalţilor demnitari, primise îndrumări serioase în legătură cu ţara şi cîrmuirea, iar în virtutea puţinelor dar cinstite-lor contribuţii, posteritatea avea să-i consemne vremelnica sa trecere prin lumea suspusă. însoţitorul său la venire, Plantagenet Palliser — coborîtor dintr-o spiţă de duci — era o stea de-abia apărută în galaxia miniştrilor. Numit la cîrma finanţelor, mulţi îi prevedeau un viitor strălucit, care poate avea să se adeverească în măsura în care judecata cea limpede, probitatea şi vrednicia au sorţi de izbîndă în politică.

în afara celor descrişi, în sala consiliului îşi făcu apariţia Vicontele Thrift — ministrul Marinei — care păşea cu aşa importanţă, de-ai fi zis că poartă o întreagă flotă pe umeri. Atitudinea-i gravă era susţinută şi de merite însemnate, întrucît vicontele îşi asumase herculeana răspundere de a curăţi docurile şi de a crea o forţă maritimă fără seamăn pe lume. Dar ambele înfăptuiri erau de-abia începute, terminarea lor

depinzînd de .soarta guvernului. De aceea, onorabilul Thrift nădăjduia din tot sufletul ca Mildmay să nu-şi dea demisia, oferindu-i astfel putinţa să le ducă la îndeplinire.

Un om înzestrat cu inteligenţă, abnegaţie şi onestitate, vicontele mai spera ca pe lîngă îndreptările aduse marinei, să mîntuiască şi traducerea lui Homer, iar la urmă de tot, să capete ordinul Jartierei, după care tînjea.

' In urma lui se iviră şi alţi demnitari, printre care însuşi venerabilul premier, agăţat de braţul lordului Plinlimmon. Nu departe de el, mergea Gresham — ministrul afacerilor externe — şi aşazisul tartor al tuturor oratorilor — pe care zvonurile îl încununaseră de pe acum cu titlul de premier, distincţie ce era hotărît s-o poarte în cu totul alt chip decît o făcuse onorabilul Mildmay. Neînduioşat de trecut, dezlegat de firul istoriei şi de orice amintiri, Gresham trăia mai degrabă în viitor, căruia dorea să-i dea formă după conceptele sale, pe cînd Mildmay se agăţa aşa mult de trecut, încît pînă şi slăbiciunea pentru reforme i se trăgea de la liberalismul de modă veche.

Din micul lor grup mai făcea parte şi onorabilul Legge Wilson, ministrul armatei şi fratele unui pair — un cărturar şi un gentilom remarcabil, grozav de mîndru de locul său în guvern, deşi conştient că nu-1 dobîndise prin străduinii politice. Susţinătorul lui Mildmay, lordul Plinlimmon era guvernatorul Indiei şi tipul cel mai distins, mai plăcut şi mai popular dintre toţi cei prezenţi. Se pricepea de minune să ofere scaune la dineuri, să înjghebe alocuţiuni la moment, să se arate prietenos şi deschis în felul de a fi şi în acţiune, cu toate că era precaut, dră- muindu-şi fiecare mişcare, fiindcă ştia cît de greu poţi să urci şi cît de lesne să cazi.

Ţinîndu-se cu nădejde de lordul Plinlimmon, premierul se îndreptă către jeţurile din apropierea căminului, împresurat de colegii cu priviri binevoitoare şi observaţii de aceeaşi natură. între timp apăruse şi lordul Rrentford — Păstrătorul Micului Sigiliu — care, deşi sosise cel de pe urmă, greşit l-am pecetlui cu zicala potrivit căreia ultimul este şi cel mai

neînsemnat — aceasta potrivindu-i-se cancelarului de Lancaster, Sir Marmaduke Morecombe.

Domnul Mildmay se aşează într-un jilţ, iar însoţitorul pe unul din scaunele de alături. Gresham rămase în picioare, la un colţ al căminului, mai departe de Mildmay, în vreme ce Palliser se postă lîngă celălalt colţ, mai apropiat. Ducele se instală în jeţul din stînga premierului, pe cînd ministrul justiţiei se mulţumi cu un scaun mai lăturalnic, dincolo de al lordului Plinlimmon. Vicontele

Thrift şi onorabilul Monk se plasaseră pe muchea din dreapta lui Mildmay, iar Legge Wilson chiar în capătul mesei, încît formau un triunghi. Ministrul afacerilor interne şedea cu faţa la ministrul justiţiei, în timp ce Cancelarul de Lancaster, după ce-şi dibuise locul, parcă ros de îndoieli, se trînti într-unul din jeţurile neocupate. Tinărul dregător peste colonii rămase în picioare în spatele domnului Gresham, marele său prieten, pe cînd lordul Brentford, după cîteva tatonări şovăielnice, se retrase pe un scaun în spatele Cancelarului de Lancaster. După toată foiala şi aşezările pomenite, mai rămăsese un singur jilţ liber, pe care nu avea cine să-l ocupe întrucît nu se mai aştepta nici un demnitar.

— Sincer să fiu, situaţia nu este aşa gravă cum o credem, remarcă ducele cu voce răsunătoare, şi cu ochii la Mildmay.

— Dar nici roză, zise acesta zîmbind.

— Chiar deloc, întări Sir Marmaduke Morecombe uitîndu-se închiondorat.

— Şi cînd mă gîndesc că a căzut o lege aşa valoroasă ! oftă Lordul Plinlimmon. Iar latura cea mai tristă este că niciodată nu mai poţi reveni cu acelaşi proiect.

— De unde încheierea că dacă legea pierdută întrunea toate calităţile, viitoarea n-o să le aibă decît în parte, filozofă ministrul justiţiei.

— Să vă spun răspicat, încă de la dezbaterile dinainte de Paşte, am întrevăzut dezastrul cu votul secret, mărturisi domnul Mildmay.

— Păi da, ni se pregătea de mult torpilarea, interveni Gresham, schiţînd o mişcare dezaprobatoare cu mîna şi strîngînd cu tărie din buze, pesemne ca să se abţină de la alte observaţii, pe care Turnbull nu s-ar fi bucurat să le audă. Dacă faţă de ceilalţi izbuti să se frîneze, în schimb nu se ştie ce i-a şoptit lordului Cantrip, de alături. însă orice ar fi spus despre Turnbull, numele său nu s-a pronunţat cu glas tare în toată consfătuirea de atunci.

— Da, da, ni se pregătea de mult pocinogul, suspină Sir Marmaduke Morecombe parafrazîndu-1 pe Gresham.

— Ei, domnilor, trebuie să înfruntăm situaţia aşa cum ni se preziptă, reluă premierul încă zîmbind, şi să

vedem împreună ce avem de făcut. Aici se opri, aşteptînd parcă sfaturi din partea colegilor, pe care însă nu le primi, cum poate în sinea lui o şi prevăzuse.

— Părerea mea este că nu putem să rămînem în punctul mort de acum, se auzi după o vreme ducele de St. Bung'ay, singurul care avusese curajul să exprime gîn- dul celor de faţă mai înainte ca Mildmay să treacă la declaraţii făţişe.

— Exact, îl încuviinţă premierul. Nu văd pentru ce am stărui în actualul impas. Şi cred că nimeni dintre dumneavoastră nu doreşte acest lucru. Din nou se opri, rotindu-şi ochii peste colegi, care, în sfîrşit, îi dădură un soi de con- simţămînt nearticulat, constînd din zîmbete, interjecţii şi clătinări aprobative din cap. Numai răspunsul lui Marmaduke Morecombe se făcu mai tare auzit, deşi nici el nu se ridicase pînă la cuvîntul rostit, limitîndu-se la o grohăială. Aşadar, domnilor, continuă primul ministru, avem două îndatoriri de analizat şi îndeplinit — una faţă de ţară, cealaltă, faţă de Majestatea Sa. Şi cu gîndul la ele, mi-am propus ca la orele cinci — adică peste vreo două ceasuri — să mă văd cu regina, pentru ca astă seară, la şapte, să pot înfăţişa Camerei' rezultatul întrevederii, care, cum este de înţeles, va fi comunicat şi în Camera Lorzilor. Bătrînul vorbea cu glas stins şi încet, dar cu toate acestea, fiecare cuvînt se auzea desluşit. Dacă sînteţi de acord, urmă el, voi spune reginei că nu înţelegem să ne menţinem spre paguba ţării şi-i voi depune pe masă demisionările noastre.

■— S-o sfătuiţi să-l cheme pe lordul de Terrier, se amestecă domnul Gresham.

— Negreşit c-am s-o fac ; doar- altă alternativă nu îmi rămîne.

— Nici Majestăţii Sale, completă Gresham — o remarcă cu totul lipsită de tact pentru slujitorii mai vechi ai Coroanei, a căror reacţie, deşi nevăzută, a fost destul de puternică. Ducele, care apucase să-i ia frica, îl critică mai pe urmă lui Palliser ; Sir Harry Coldfoot se foi stîn- jenit pe scaun, fără să se consulte cu nimeni, iar Sir Marmaduke îl întrebă la sfîrşitul şedinţei pe Mildmay ce gîndea despre gafă.

— Ştiu şi cu ce să zic ? îi ripostase mai marele său. Timpul nu stă pe loc, şi o dată cu scurgerea lui se schimbă şi sentimentele oamenilor. La care Cancelarul de Lancaster. rămăsese contrariat, neştiind ce să creadă.

După nesocotinţa lui Gresham, în sala consiliului coborî o tăcere oprimantă, pe care onorabilul Milclmay o rupse după cîteva clipe cu ideile sale.

— S-ar putea foarte bine ca Lordul de Terrier să întrevadă unele greutăţi ori chiar să le întîmpine, urmă cu aceeaşi voce scăzută, şi atunci, fie din capul locului sau după o tentativă neizbutită, să refuze răspunderea încredinţată de Majestatea Sa. Doar o lucru ştiut că alcătuirea unui guvern nu e deloc lesnicioasă, mai ales cînd nu există o majoritate în Cameră.

— O s-o dizolve, se dădu ducele cu părerea.

— Să presupunem că da, încuviinţă primul ministru, deşi s-ar putea ca regina să trimită după unul din noi, cum aş fi eu, bunăoară, sau ducele de St. Bungay, spre a-i da cuvenitele sfaturi. Dacă mă consultă pe mine, i~aş sugera să ne întoarcem la treburi pînă va expira sesiunea, şi de-abia atunci să dizolvăm Parlamentul şi să se aleagă noii cîrmuitori. în ipoteza aceasta, va trebui să ne revedem la o nouă consfătuire.

— Cred că soluţia domnului Mildmay este cum nu se poate mai înţeleaptă, se auzi ducele care, cu siguranţă, se consultase în prealabil cu

premierul şi-i dăduse aprobarea. în afară de el, nici unul din cei prezenţi nu se arătă pentru ori împotrivă, încît, peste puţine minute, întrunirea se încheie, paznicul dinaintea uşii ridicîndu-se somnoros din fotoliu şi înclinîndu-se înaintea miniştrilor, după care îşi tîrşîi paşii în odaia golită şi aranja din nou scaunele.

— îi arde tot aşa mult să lase frîul din mină ca ţie sau mie, zise lordul Cantrip către amicul său Gresham, pe când traversau, braţ la braţ. Parcul St. James îndreptând u-se către cluburi.

— Poate cramponarea lui prinde bine. îi replică celălalt,

— Cui ? Lui personal sau ţării ?

-— Prestigiului său de mîine. în fond care, din cîţi s-au repezit să abdice, n-a avut de pierdut ? Cincinnatus a fost readus la putere, iar Carul al V-lea face figură de

prostănac în istorie. Mărimile adevărate despre care auzim pomenindu-se — nu de voie s-au transformat în cultivatori, după cum crede lumea, ci din pură constrîngere, sen- tenţioă marele orator.

Deşi nu-i pronunţaseră numele, discutau despre Mildmay, firește, care de mult era suspectat că vrea să demisioneze, incit majoritatea colegilor se aşteptaseră să-l vadă bătînd în retragere la întrevederea de astăzi, necum sugerînd rămînerea la putere, pînă la închiderea sesiunii.

Domnul Monk merse pe jos şi de unul singur spre casă, bîntuit de o amarnică deziluzie şi tot întrebîndu-se dacă nu cumva repetatele admonestări ale amicului Turnbull, pentru intrarea sa în slujba guvernului, îşi găsiseră astăzi îndreptăţirea. Nu în faptul demisionării de care aflase, ci în credinţa, de care nu se putea scutura, că făcuse prea puţin sau nimic pentru ţară de cînd acceptase scaunul de ministru.

CAPITOLUL XXX

NOROCUL DOMNULUI KENNEDY

DUPÂ CONSILIUL schiţat mai sus, au început perindările la palatul regal. Potrivit înţelegerii, se înfiinţă mai întîi domnul Mildmay, apoi lordul de Terrier, pe urmă iar premierul — de astă dată însoţit de ducele de St. Bungay, din nou lordul de Tender, fiecare întrevedere prilejuind cuvenitele înştiinţări în Camera Lorzilor şi cea a Comunelor, unde rivalii se arătau curtenitori şi mărinimoşi, făgăduind nepreţuitul lor ajutor. După o tevatură de cîteva zile, se hotărî ca vechea formaţie să-şi păstreze deocamdată prerogativele, unica transformare constînd în demiterea lui Sir Marmaduke Morecombe din funcţia de Cancelar al Ducatului de Lancaster — domnia sa fiind înălţat la rangul de pair — şi ungerea în locul său

a cui credeţi ? A domnului Kennedy ! Noutatea stîrni stupoare. Cu toate că sesiunea de faţă îi reîmprospătase oarecum reputaţia, întrucît catadicsise să ia cuvîntul — ceea ce se întîmpla foarte rar — rămînea totuşi de neînţeles pe ce merite fusese cooptat în guvern. Cit despre demnitarul în cauză, nimeni n-ar fi putut preciza dacă faptul îi mişcase cit de cît cugetul ori îl lăsase nepăsător.

— E cu neputinţă să ştii dacă numirea îl bucură ca pe mine, de pildă, recunoscuse însăşi soţia lui într-o convorbire cu Phineas.

— Măcar din orgoliu şi tot trebuie să fie încîntat, spusese acesta.

— Aşa e, cu condiţia să-l aibă.

— Iertaţi-mă, însă nu pot să cred că există bărbat lipsit de orgoliu.

— Nu ştiu ce să mai zic, se dăduse învinsă. La fel ca mulţi alţii, soţul meu nu arată ce simte. Mi-a spus doar că ar fi necuviincios să refuze. Ori eu ce să deduc din aceste cuvinte ?

În alcătuirea mai sus arătată, guvernul rămase pe loc, cu titlu de încercare, în vreme ce Mildmay îşi urmă îndeaproape programul ce-1 prezentase colegilor. Numai că pînă se isprăviră consultările cu regina şi comunicările făcute înaintea parlamentarilor, aprilie era pe sfîrşite, mult aşteptata vacanţă se apropia şi sesiunea nu-şi împlinise menirea, lăsînd o droaie de chestiuni în suspensie. Totuşi premierul stăruia în ideea, că dizolvînd Parlamentul se încurcau şi mai rău iţele, deoarece actualii miniştri nu mai puteau să lucreze, şi nici lordul de Terrier nu primise jugul conducerii. Era prin urmare de preferat să se menţină echipa de acum, scurtîndu-se, pe cît posibil, durata sesiunii începute, iar la închiderea ei, să se treacă la noi alegeri. Şi punctul său de vedere se impusese, probabil din lipsa unei alternative mai fericite, pentru că altfel mai toţi îi erau potrivnici, deşi nici unul nu îndrăznea să-l înfrunte pe faţă.

Singur Turnbull se aventură la o interpelare în

care-i declarase fără menajamente că legea propusă — deşi valoroasă în multe privinţe — căzuse din pricina îndărătniciei de a include şi votul secret, o dorinţă atît de vie a poporului, la care domnia sa nu-şi plecase însă urechea. Poate că lecţia avea să-i servească, silindu-1 să se lege faţă de sine şi de ţară, ca pe viitor să fie mai receptiv.

La cuvântul acesta, primul ministru se apărase, ară- tînd că, din cît îşi putuse da seama, compatrioţii săi nu au nutrit asemenea doleanţă, iar dacă totuşi s-a înşelat, şi naţiunea tînjea după votul secret — fapt ce va reieşi limpede din alegeri — îşi va retrage fără întârziere mandatul, încredinţând unor mîini mai capabile şi mai tinere realizarea năzuinţelor neîmplinite de dînsul. Răspunsul îl mulţumi pe cutezătorul Turnbull, rămînînd, după spusele lui, ca alegerile să demonstreze de partea cui se afla adevărul — a sa ori a domnului Mildmay.

Numeroşi parlamentari, printre care şi colegi de-ai premierului, socoteau că săvîrşise o imprudenţă.

— Nu e deloc înţelept să te angajezi dacă nu eşti forţat, declară Sir Harry Coldfoot adresîndu-se ducelui, care, cu toate că-i împărtăşea pe de-a-ntregul părerea, nu se simţi în stare să-l trădeze pe Mildmay, recunoscîndu-i nesocotinţa. în realitate se pripise, făgăduind în public retragerea, însă faptul era consumat şi la foarte scurt timp se iviră inerentele consecinţe. în paginile ziarului „People's Banner" apăreau articole în serie, sub semnăturile celor mai diverşi politicieni, îndemnîndu-i pe oameni să ţină cont de cuvintele premierului şi să-i demonstreze în alegeri aspiraţia lor la votul secret.

— Acum e momentul să închei alianţa cu noi, îl atîţă ziaristul Slide pe eroul nostru. Ascultă-mă, dom'le Finn, şi nu-ţi mai irosi vremea. Arată mulţimii că eşti alături de ea. Dacă n-o faci pe loc, va fi prea tîrziu. Hai, dom'le, trînteşte nişte

articole, ca să ai o foaie care te sprijină.

Dar propunerea sa pica într-o perioadă cu totul nepotrivită, cînd elanul lui Phineas intrase în crepuscul şi simţămintele pentru gazetar se deterioraseră mult, junele deputat simţindu-se tot mai atras către oameni cu un fel de a trăi şi a exprima complet diferit de al lui Slide. în acea lună mai, cînd jurnalistul încerca să-l capteze, îşi împărţea viaţa cu tînărul Chiltern, care — lucru de necrezut! — se instalase în Great Marlborough Street ca să-şi îngrijească ciolanele încă betege, vegheat de prieten. Pentru a fi găzduit, cealaltă chiriaşă fusese vremelnic evacuată din încăperile de la catul întîi, spre marca nemulţumire a lui Bunce, neîmpăcat cu ideea de a dormi sub acelaşi acoperiş cu un nobil.

— Nu prea-mi vine la socoteală să pripăşesc un lord la mine în casă, se zbîrlise în faţa nevestei.

însă femeia nu se dăduse bătută, ci îl pusese la punct:

— Păi dac-o ţii întruna cu haimanalele, n-o să-ţi mai placă nici o fiinţă de Doamne ajută. Da', mă rog, fă ce crezi şi umblă cu cine pofteşti, numa' lasă-mă să cîştig nişte bani, că tu, de cînd cu procesu, nu mai ţi-e gîndu' la muncă şi la pîine. Şi astfel îi închisese gura iar Chiltern se mutase în linişte.

Cu mult înainte de perfectarea aranjamentului, Phineas tot' sugerase familiei de a aduce bolnavul la Londra, însă la fiecare discuţie, lordul Brentford găsise mai nimerit să rămînă la hanul Willingford Bull. De-abia în vremea din urmă, şi numai constrîns de insistenţele zelosului mesager, se îndurase a spune că reşedinţa sa aparţinea şi feciorului, aşa că putea s-o ocupe, în cazul cînd hotăra să se mute în capitală. Dar greutatea cu care-i smulsese con- simţămîntul îl silise pe Phineas ca la una din vizitele făcute lui Chiltern să-i dea de înţeles că nu e dorit în casa părintelui.

— Ştiu, şi de aceea voi renunţa la sălaşul de acolo, îi ripostase amicul, fiindcă pe tata îl supără tot ce zic şi fac eu, iar pe mine, exasperanta lui nepăsare.

La scurt timp după aceea, Chiltern fusese poftit de Laura în locuinţa din piaţa Grosvenor, unde, după cum pretindea în scrisoarea trimisă, era cu mare plăcere aşteptat şi de soţ — o invenţie de-a ei, se înţelege, întrucît domnul Kennedy de-abia moţăise încuviinţarea la stăruinţele-i repetate. Invitaţia, departe de a fi acceptată, prile- juise o nouă discuţie cu Phineas, căruia tînărul lord îi declară cătrănit :

— Hai să zic că la tata ar mai avea un rost să mă duc, cu tot conflictul care există între noi; însă la Kennedy ce să caut, cînd nu pot să-l sufăr ?

Văzîndu-1 lipsit de oblăduirea celor apropiaţi, Phineas îndrăzni să-i ofere adăpost, o propunere pe loc acceptată şi pusă în practică, astfel că Chiltern îşi petrecea convalescenţa în modestele cămăruţe ale domnişoarei Pounce- foot. La venirea în Londra, fracturile păreau vindecate, după opinia medicului, fiindcă, tot după spusele sale,

oasele lordului păreau anume făcute ca să se rupă şi să se prindă la loc.

Cu toate acestea, continuă să poarte bandajele, ceea ce îl scutea de corvezile unor vizite neplăcute în piaţa Portman, la lordul Brentford, şi la cumnatul său, Ken- nedy. Aceasta nu însemna, însă, că nu îşi vedea sora, ci dimpotrivă, se întîlneau deseori, lady Laura descinzînd în umilul lăcaş din Great Marlborough Street cu o promptitudine matematică şi cu mesaje din partea Violetei Effingham, pe care le mai înflorea pe alocuri.

într-una din vizite, încercase chiar s-o aducă pe fată, susţinînd că ar fi potrivit sau, mă rog, nicidecum reprobabil să meargă împreună la convalescent.

— Şi ce i-aş spune mătuşii ori ce mi-aş auzi de la ea ? se enervase cealaltă.

— Fă cum te trage inima, îşi plecă prietena steagul.

— Păi asta şi fac, însă nu săvîrşind fapte pe care m-aş ruşina să le împărtăşesc altora. Fratele tău pretinde că mă iubeşte, cum prea bine o ştii.

— Nu pretinde, ci te iubeşte, o corectă lady Laura.

— Fie şi cum zici tu, foarte bine. Dar atunci cu atît mai mult nu se cade să-i intru în casă chiar de-ar avea toate oasele fracturate, pentru că nu-i sînt logodnică ori soră, ca tine. Există'anumite hotare în comportările unei fete pe care le cunosc şi nu le încalc. Şi mai află, draga mea Laura, că nu mă las condusă de nimeni, ci fac numai cum îmi închipui eu că e bine.

— N-ai decît, Violet. Dar pot să-i transmit gîndurile tale afectuoase ?

— Nu. Fiindcă le-ai deforma. El ştie ce-i doresc ca prietenă, şi asta-i de ajuns.

Ciudat, însă, cum faţă de Phineas, aceeaşi Violet — circumspectă şi rece — alcătuia mesaje duioase, parcă anume în ciuda eroului nostru, sortit să mîngîie sufletul lordului Chiltbrn.

— Spune-i să aibă milă de el şi roagă-1 din partea mea să renunţe la cai nărăvaşi. E lăudabil să ai curaj, însă ia fel este să te ştii şi cruţa. Ai să fii bun să-i transmiţi toate acestea ? Şi sărmanul băiat îi împlinea voia, oricît de mult îl nedumerea noua sa misiune de crainic.

Sesiunea parlamentară urma să se încheie la sfîrşitul lui iunie, spre marea nemulţumire a negustorilor londonezi şi a domnişoarelor lansate fără succes în sezonul de iarnă. Zilele se scurgeau searbede, scurtînd existenţa ambelor Camere — pe cale de a fi dizolvate — şi aducînd mai aproape clipa trimiterii ordonanţelor pentru convocarea de noi alegeri. în ultima săptămînă a lunii, chiar înaintea perindării evenimentelor de mai sus, Phineas trecu printr-o întîmplare mai mult decît neplăcută. Totul se petrecu într-o noapte, după ce luase cina, împreună cu

Kennedy, la lordul Brentford. Prilejul nu era neobişnuit, deoarece tînărul îşi înteţise vizitele în piaţa Portman, tot sperînd să aducă împăcarea între tată şi fiu. încercarea nu izbutise, deşi nu din lipsa dragostei părinteşti, cît din teama bătrînului de a nu-şi dezice gravele sale nemulţumiri, o ciudăţenie care nu putea să dăinuiască la infinit, după socotinţa lui Phineas. în această idee nu renunţase la rolul de mediator, şi chiar în seara cînd îl poftise la masă, din nou îl rugă să-şi viziteze feciorul. Dar nu şi cu rezultat, din păcate.

Mai tîrziu, cînd plecă însoţit de Kennedy, acesta îi mormăi o invitaţie la Loughlinter cu atît de puţină convingere, încît îi tăie orice chef s-o primească. Trebuia să-l*refuze, dar cu o motivare abilă, ca să nu-1 ofenseze. Pînă s-o dibuiască, traversară piaţa Portman şi porniră către Oxford Street, de unde fiecare apuca pe alt drum. Mergînd în tăcere, Phineas îşi ticlui scuza. Va pretexta că avea programul de mult întocmit, iar invitaţia venea prea tîrziu ca să-l mai poată schimba. Şi începu să rostească formula cu ochii la o alee apropiată pe care zărise doi băieţi tineri aciuiţi într-un colţ mai întunecos. La ceasul acela — nu mult trecut peste unsprezece — prezenţa lor nu părea nefirească, ci poate numai ungherul pe care şi-l aleseseră — dosnic şi mai ferit de lumina nopţii de iunie. Totuşi, nu zăbovi asupra reflecţiei, absorbit cum era de refuzul său diplomatic. Vorbind, simţi un strop de ploaie pe faţă, apoi alţii şi alţii, pînă ce se porni o răpăială de vară, astfel că se văzu nevoit să se despartă de Kennedy care plecă în căutarea unei trăsuri, pe cînd el îşi găsi un adăpost provizoriu.

între timp, ploaia se înteţise, puţinii trecători alergau încoace şi încolo, doar Kennedy mergea tacticos sub umbrela deschisă. De sub porticul prăvăliei unde se aciu- ise, Phineas îi vedea silueta deşirată şi ţeapănă, după care, în chip cu totul inexplicabil, se luaseră şi necunoscuţii ce-i

observase mai înainte. Oare de ce ? se întrebă cu nedumerire. Să fie Kennedy în pericol ? Era greu do crezut. Şi totuşi, simţea un imbold de a-1 supraveghea. Ce-ar fi, se chibzui el, să-i iasă înainte ? Putea foarte bine s-o facă, cunoscîndu-i traseul. Cu un mic ocoliş, ajungea în Broolc Street, iar de acolo în Park Street, unde căile lor se întîlneau. Va pomi într-acolo, hotărî fără să se mai tîrguiască şi în aceeaşi secundă îşi părăsi adăpostul, înaintînd cu pas iute prin ploaie. în dorinţa de ă economisi timp, se surprinse chiar alergînd, fapt pe care n-ar fi putut să-l explice amicului la caz că-1 întîlnea teafăr şi neameninţat de primejdii. Cu riscul de a părea caraghios, continuă însă fuga, sosind în capătul străzii Park tocmai cînd demnitarul se angajase pe ea, urmat, la puţină distanţă, de acelaşi bărbaţi ce-i treziseră bănuieli. Oricât de tare turna de deasupra, ochii săi ageri nu-1 puteau înşela — umbrele se ţineau după Kennedy. cu cine ştie ce scop. Mai încordat ca oricînd, se pitula după colţ, trăgînd cu' ochiul de după zidul ultimei case. Dacă necunoscuţii nu aveau gînduri rele, curînd Kennedy va ajunge în dreptul lui, calcula cu emoţie, pentru ca tocmai atunci urmăritorii să-l prindă din urmă şi să-i arunce un laţ după gît. De bună seamă voiau să-l sugrume, aşa că trebuia să-i sară în ajutor. Ceea ce şi făcu repezin- du-se într-acolo asemenea unei vijelii. Văzîndu-1. atacanţii lăsară din mînă prada, pe care între timp o culcaseră la pămînt, şi încercară s-o ia la picior. Unul din ci izbuti, dar al doilea se pomeni înhăţat de o mină vin joasă, tocmai cînd se întorsese cu spatele, să o şteargă.

— Ce mă tragi dă guler, măi tată, cînd io tomna venisem să-l scap ? se zvîrcolca şi ţipa tîlharul, strîns ca intr-o menghină.

Phineas nu-i răspunse, ci îl ţinu cu putere preţ de vreo două minute, pînă cînd răsări un poliţist dinainte, aducîndu-1 plocon şi pe primul fugar.

— Dibaci aţi mai lucrat, sir, îl lăudă omul ordinel publice.

— Păi da, trebuia să vie ’mnealui să ne tulbure apele, se căina cel de al doilea tîlhar.

între timp, Ivennedy se ridicase de jos şi şedea sprijinit de gardul clădirii, incapabil să articuleze un cuvînt prin care să spună ce vătămare simţea, iar Phineas nu putea să vadă de el, fiind ocupat cu ostatecul. De-abia la ivirea unui al doilea slujitor al poliţiei, i-l predă pe bandit şi se îngriji de victimă deşi cu slabe foloase, pentru, că demnitarul rămase mut încă vreo două minute, după care îi şopti gîjîit că ar avea gîtul rupt. Era o exagerare, firește, care se dovedi însă numai cînd ajunseră acasă şi Kennedy se observă mai puţin înfricat. Din toată păţania, se alesese cu cîteva zgîrieturi şi o durere internă — adică mai nimic faţă de ce putea să se întîmple. De poliţişti scăpară anevoie, pentru că stăruiau ca Phineas să-i însoţească la comisariat, pentru declaraţii, şi poate l-ar fi silit să-i urmeze, dacă tînărul nostru nu avea inspiraţia să le divulge ilustrele titluri de parlamentari, fapt care-i dezarmă, sporindu-le totodată respectul pentru gentilomii în cauză. De vreme ce victima nu era un londonez oarecare, ci coşcogeamite membru al guvernului, incidentul căpăta cu total alte proporţii, iar noaptea în care se petrecuse rămînea însemnată în zapisurile oficiale. Cît despre Phineas — altă persoană cu greutate — nu mai ştiau cum să-i elogieze curajul fără de margini.

Odată schimbat raportul de forţe, Kennedy ceru să i se aducă o trăsură, dorinţă executată cu zel şi repeziciune, astfel că, la un sfert de oră de la ivirea incidentului, cei doi deputaţi se îndreptau spre piaţa Grosvenor, Sîcîit de dureri, Kennedy nu scoase tot drumul o vorbă, ci numai cînd ajunse la destinaţie şi-l văzu pe Phineas pregătindu-se de plecare, făcu imensul efort de

a-i spune :

— Doar n-oi pleca fără să dai ochii cu Laura !

Argumentul ca şi sforţarea prietenului îl convinseră pe tînărul nostru, care porni după el pe scări şi către salon. De-abia la lumina luminărilor dinăuntru observă faţa tumefiată şi neagră a ministrului şi lipsa cravatei.

— Am fost atacat, o anunţa el pe soţie fără vreo introducere prealabilă.

-— Cum ? sări ea ca arsă.

— Aşa cum ai auzit ; şi muream sugrumat dacă nu intervenea dumnealui, glăsui mai departe arătînd către Phineas. Cum de-a răsărit şi de unde, numai Dumnezeu ştie !

Socotim că nu e nevoie să mai descriem stupoarea şi totodată recunoştinţa soţiei, ca şi nețărmurita nedumerire a lui Kennedy care nu putea să priceapă prin ce miracol se nimerise Phineas pe aproape, cînd cu puţine minute înaintea atacului îl văzuse pornind în direcţie opusă.

— Vă miraţi cum de-am sosit la timp ? le desluşi Phineas. Foarte simplu. I-am văzut pe urmăritori şi m-am hotărît să vă ies înainte, fugind către Park Street.

— Cerul să te blagoslovească, rosti lady Laura.

! — Amin, adăugă soţul.

[1] — De la naştere a fost ursit ca să-mi fie prieten, con

tinuă ea. La care Kennedy nu mai zise nimic.

Ca unul zgîrcit la vorbă, nu era să facă exces tocmai în ceasul acela de suferinţă. Dar în tăcerea în care se înfăşu- rase, găsi totuşi cale să-i strîngă mai îndelung şi mai cordial mîna prietenului, în vreme ce lady Laura îl tot îmbia să revină a doua zi. Phineas le aminti obligata de a trece mai întîi pe la comisariat, făgăduind ca după încheierea formalităţilor necesare să le facă o vizită. înaintea plecării, şi lady Laura îi strînse mîna cu stăruinţă, privindu-1 în aşa chip de parcă

l-ar fi rugat să repete jignitoarea îmbrăţişare de la Loughlinter.

Acasă, unde îl aştepta Chiltem, fumînd şi sorbind coniac îndoit cu apă, vestea produse senzaţie.

— Cum ? Robert Kennedy strangulat ? sărise lordul dt colo.

— Cam astă-i făceau cînd am picat peste ei.

— Şi i-ai oprit ?

— Da, fiindcă am sosit la ţanc. A fost un noroc, nu-i aşa ?

— Noroc ? Ai merita să fii sugrumat, în locul tău, le dădeam o mînă de ajutor.

■— Cum poţi să spui un lucru atît de oribil ? îl dojeni Phmeas. Iar ai băut prea mult şi mă obligi să-ţi pun sticla sub cheie.

— Dacă toţi londonezii ar consuma cît mine alcool, ar da faliment negustorii, se apără lordul. Dar să lăsăm asta, şi să ne întoarcem la atentatul asupra lui Kennedy. Zi aşa, voiau feă-l strîngă de gît ! Ce comédie ! Numai de soru-mea, Laura, îmi pare rău.

— Din fericire, soţul nu e desfigurat, ci numai lovit şi cu cîteva zgîrieturi.

— Stau şi mă întreb de nu l-o schimba incidentul, nu la înfăţişare, fireşte, pentru că vînătăile şi poceala de acum au să-i treacă, însă pe dinăuntru, pricepi ?! Oricum ar fi, pentru că o ţine pe soru-mea, îţi rămîn obligat că i-ai scăpat viaţa. Iar de i-o sta cumva scris să moară prin strangulare, sincer să fiu, aş vrea să mă aflu de faţă. Şi acum, la culcare, băiete, că am vorbit destul despre el...

E limpede cit îl mişcase pe Chil tern trista păţanie a cumnatului.

CAPITOLUL XXXI

FINN CANDIDEAZĂ ÎN LOUGHTON

A DOUA ZI, pînă pe la trei după-amiază toţi aflaseră ‘despre atentatul asupra noului demnitar şi intervenţia lui Phineas Finn — acea odraslă a norocului care picase din ceruri tocmai în clipa cînd Kennedy era sugrumat, înhăţînd pe cei doi făptaşi, şi salvînd preţiosul grumaz al ministrului, dacă nu cumva însăşi viaţa.

— Pe toţi sfinţii din ceruri ! exclamă Laurence Fitz- gibbon cînd i se relată întîmplarea. Băiatu* ăsta o să se însoare cu o bogătaşă şi o să-l vedem mare drmuitor peste Oireland.

Valul elogiilor părea nesfîrşit, eroul auzindu-le pretutindeni, şi de la oamenii cei mai diverşi, dar nimic din tot ce i' se spusese nu făcea cît puţinele vorbe rostite de Violet Effingham.

— Vai, eşti un adevărat paladin ! *, exclamase ea strălucind ca un soare. Ce păcat, însă, că salvezi doar bărbaţii şi nu fetele tinere...

— Asta e ghinionul meu, răspunsese tînărul abătut,

— Lasă că vei avea şi această ocazie, şi atunci ai să-ţi iei cuvenita răsplată, îi spuse cu tîlc.

Cîntărite la rece, cuvintele nu însemnau mai nimic, iar pe deasupra, veneau şi de la o fată ca Violet, care ştia să le arunce cu uşurinţă şi cu mare efect. Cu toate acestea, pe Phineas îl îneîntară.

— Desigur, ai să vii la noi la Loughlinter, după închiderea Parlamentului ? îl întrebă lady Laura în aceeaşi zi.

— Nu ştiu ce să vă spun, se arătase el rezervat, deoarece va trebui să plec în Irlanda, pentru eventuala mea realegere.

— Şi ce are a face una cu alta ? Sau încerci să te eschivezi ? Noi plecăm la moşie la începutul lui iulie, pe cînd alegerile au loc tocmai la toamnă, iar cei din Loughshane nu te aşteaptă să apari pînă la mijlocul lunii august.

— Să vă spun adevărul, nici nu ştiu dacă mai sînt aşteptat.

— Cum adică ? se întunecă ea.

— Mă refer la contele Tulla, susţinătorul meu din trecut. La alegerile anterioare, era certat la cuţite cu fratele său, şi de aceea mi-a dat concursul. Dar între timp l-a iertat, i-a plătit datoriile şi e gata să-l sprijine în campania electorală. Toate acestea le-am aflat de la tata, care m-a prevenit de puţinele şanse pe care le am.

— Asta-i o veste proastă, se întristă protectoarea.

— Adevărat, dar puteam să m-aştept la alta mai bună ?

Şi totuşi, poate sperase în ea, pentru că altfel la ce pipăise într-una perspectivele sale din Loughshane ?

De cum se anunţase iminenta dizolvare a Camerelor, îi scrisese tatălui său, rugîndu-l să

tatoneze terenul, iar informaţiile culese de medic fuseseră tot mai nefavorabile, culminînd cu aceea că nobilul pacient — contele Tulla — [1]

1 **Aluzie la cei doisprezece** cavaleri ai lui Carol cel Mare
vestiţi pentru vitejia ior neîntrecută.

îşi susţinea din nou fratele în alegeri. Ori asta însemna înfrîngere sigură, îşi spusese Phineas dezolat. Şi de atunci nu-şi mai găsea liniştea. Se vedea vitregit de locul din parlament de care se simţea mai legat ca ori- cînd. De ce nu renunţase la el cînd avusese imboldul s-o facă ? Doar existase o vreme cînd regretase că schimbase atmosfera posomorită a tribunalelor cu strălucirea clădirii Westminster, şi nu o dată se simţise ispitit să se întoarcă de unde plecase.

Pe atunci, cînd dezertarea atîrna de propria-i hotă- rîre, bucuros ar fi ales-o în orice moment, însă obligativitatea de acum îl durea. Nu totuna era să pleci de voie ori de nevoie, fiindcă libera opţiune te înalţă în ochii tăi şi ai semenilor. Altminteri îl primea domnul Low — cu respect şi bunăvoinţă — dacă s-ar fi întors cu de la sine putere pe calea dorită de dînsul, iar soţia lui poate i-ar fi restituit amiciţia pe care i-o retrăsese. Dar aşa, cum avea să le stea dinaintea uşii, ca o javră nenorocită, cu coada între picioare, izgonită din Parlament ? Şi cum mai putea spera să răzbată în avocatură după ruşinoasa înfrîngere din arena politică, după îndelunga delăsare a studiilor, împovărat de datoria lui Laurence Fitzgibbon şi de altele mai mărunte, făcute de el ? Dintr-o situaţie atît de precară, nu exista decît o ieşire : să-şi ia gîndul de a mai practica meseria la Londra şi să plece la Dublin, deoarece în metropolă n-ar fi putut să înfrunte eminenţii prieteni, în chip de avocăţel pricăjit, fără faimă şi clientelă.

în seara de după atentatul la viaţa lui Kennedy, parlamentarii din Cameră audiau Comitetul pentru distribuirea resurselor şi veniturilor în vederea votării unei măsuri în folosul armatei. Confruntarea prilejuia şi aprige încrucişări de 'opinii, fapt bănuit dinainte, iar domnul Monk, auzind de la Phineas cîte o vorbă despre investigarea afacerii cu mazărea conservată, îi sugerase să ia cuvîntul în caz că deţinea unele observaţii în favoarea punctului de

vedere al guvernului. Ideea găsise răsunet în sufletul deputatului, mai ales că, de-a lungul cercetării la care asistase, devenise tot mai convins de inutilitatea conservelor importate din Holstein, care nu fericeau nici marina, nici armata terestră, şi cu atît mai puţin naţiunea

engleză. îndemnîndu-1 să-şi exprime părerea, domnul Monk îi vorbise ca unui orator încercat, deprins să se facă auzit de cîte două şi trei ori pe săptămînă, necum amintind de unica încercare pe care o ratase.

— Am să vorbesc dacă mi se iveşte un moment prielnic, îl asigură Phineas.

Şi cu gîndul acesta, aşteptaseră amîndoi ziua de astăzi.

întrunirea nu se deschise cu tema înscrisă în agendă ci, după rugăciunea tradiţională, onorabilul Daubeny evocă în cuvinte meşteşugite şi muşcătoare păţania domnului Kennedy. Din cît se aflase, nişte mîini criminale, ţîşnind din zăbranicul nopţii, se înfipseseră în gîtlejul inatacabil — cum ar fi trebuit să fie cel al noului cancelar de Lancaster — incercînd să vitregească guvernul — destul de firav şi altminteri — de reazimul de nădejde ce-l căutase în proaspătul demnitar. La această interpelare caustică, primul ministru răspunse cu aceeaşi monedă, arătînd că, într-adevăr, nenorocirea ivită putea să se arate extrem de păgubitoare atît pentru ţară cît şi pentru guvern, dacă, spre fericirea întregii comunităţi, un tînăr şi viteaz deputat — care, întru mîndria şi deplina sa mulţumire, era şi susţinătorul actualului Cabinet — nu se ivea la locul masacrului chiar în momentele săvîr- şirii lui.

— Ca un *Deus ex machina,* îl curmase ironicul Daubeny.

— Ba deloc ca o putere suprafirească, i-o tăie onorabilul Mildmay, ci ca un om priceput şi de mare ajutor care a izbutit să-l salveze pe preastimabilul nostru prieten, Cancelarul de Lancaster, arestînd totodată şi pe răufăcătorii ce-l atacaseră cu scopul de a-1 jefui.

Stîrniţi de cele auzite, mulţi care nu cunoşteau amănuntele incidentului cerură în cor numele binefăcătorului, iar premierul se conformă, rostindu-1 cu pompă şi cuvenita titulatură de

reprezentant al circumscripţiei irlandeze Loughshane. întîmplător, în clipele acelea, eroul nu se afla în sală, încît osanalele i-au parvenit mai tîrziu şi pe căi ocolite, cînd se înfiinţă la audierea Comitetului pentru distribuirea resurselor şi veniturilor.

Ştia că începutul şedinţei constă în enumerarea chestiunilor la ordinea zilei şi de-abia mai pe urmă se trecea la dezbaterea propriu-zisă, aducîndu-se pe tapet şi tema spinoasă a proviziilor militare, singura ce-1 interesa în chip special. De aceea îşi luase libertatea să întîrzie, apărînd chiar în clipa cînd unul din vajnicii aliaţi ai lui Turnbull aborda subiectul cu pricina, spre vădita nemulţumire a conservatorilor care iniţiaseră Comisia pentru cercetarea stocurilor de mazăre conservată, idee ce nu dăduse aşteptatele roade, dovedind că importul din Holstein — preamărit de domniile lor — nu servea intereselor ţării. Tăcerea de astăzi a opoziţiei, după ce cutezase să ceară înfiinţarea numitei Comisii parlamentare, dădea apă la moară vorbitorului liberal, care părea grozav de pornit, împroşcînd cu învinuiri atît guvernul care se arătase prea slab cit şi rivalii cu rele intenţii, de parcă nu cunoştea ingratitudinea rolului ce şi-l asumase. Fiindcă ce premier nu se putea dezvinovăţi, respingînd argumentele ca nedrepte, sau ce opoziţie nu găsea potrivitele scuze, incit acuzatorul rămînea de minciună ?

Singurul privilegiu de care se bucura totuşi acuzatorul era acela că nu suferea consecinţe, puţind să recurgă la motivarea că fusese greşit informat; iar odată ce se simţea ocrotit, îşi pronunţa fără teamă rechizitoriul, amă- gindu-se cu speranţa că din tot noroiul zvîrlit, un strop poate tot se lipea pe undeva ! După perdaful lui mai urmară şi altele, între ele ivindu-se şi portiţa aşteptată de Phineas, care se ridică şi rosti cam trei duzini de cuvinte, însă fără crisparea şi zvîrcolirile cunoscute, ci degajat şi firesc cum nici

nu visase. E adevărat că, spre deosebire de dăţile precedente, reflectase foarte puţin la noua sa tentativă, determinat să vorbească cînd şi cum îi va căşuna. Momentul ales nu era dintre cele mai fericite, pentru că sala nu gemea de ascultători ca în alte zile, şi nici preşedintele Camerei nu se afla pe scaunul său. Dar poate tocmai de aceea se exprimase cu atîta uşurinţă. De-abia la sfîrşit şi-a dat seama de performanţa ce-o realizase şi tot atunci se întrebă dacă lăcaşul i se învîrtea dinainte, precum îl văzuse în celelalte ocazii ratate. Însă nu; acum deslușea totul limpede — încăpe-

rea, băncile, oamenii — iar el se simţea liniştit. Liniştit şi nespus de mirat în faţa descoperirii făcute. Cum adică, era chiar atît de uşor să te adresezi unei adunări ? Aşa ceva n-ar fi crezut niciodată. Ca acum, cînd biruise emoţiile, să nu-i mai priască victoria ! Acum, cînd ar fi arătat lumii ce poate, să piardă locul în Parlament ! De ce nu făcuse această demonstraţie mai din timp, pentru a dovedi, cel puţin, că meritase mandatul de deputat ? Poate fiindcă nu-şi impusese destulă seriozitate şi mai ales rîvnă, se dojeni în drum către casă şi pînă noaptea tîrziu.

A doua zi primi o scrisoare din partea părintelui său cu ultimele noutăţi despre contele Tulla şi intenţiile sale. Suferind un atac de gută, nobilul pacient apelase la doctorul Finn, şi cu această ocazie îi declarase ferma sa hotărîre de a sprijini realegerea fratelui cu preţul oricăror eforturi — sau, mai exact, cu oricîte cheltuieli. Căutînd să redea cît mai fidel conversaţia, medicul transcrisese o bună parte din dialog, încît epistola nu oferea numai informaţii exacte, ci o scenă mult grăitoai'e şi suculentă, cuvînt pentru care o vom reproduce şi noi :

— Uite ce, doctore, fiul matale se făleşte de peste doi ani cu titlul de parlamentar, pe care l-a dobîndit fără bani, aşa că e vremea să-l mai lase şi altuia.

Încolţit de dureri, pacientul vorbise

morocănos, numai că doctorul nu se lăsase înfricat, răspunzîndu-i neted şi calm :

•— Ştiu eu ce să zic, Excelenţă ? Băiatul nu m-a înştiinţat ce gînduri nutreşte, şi fiindcă am apucat să-i îngădui prima candidatură, n-o să mă pun de-a curmezişul la cea de a doua.

— L-ai sprijini şi băneşte ? îl iscodise bolnavul.

—> Da, i-aş da din puţinul de care dispun.

— Cu asta m-ai omorît ! Doar nu ţi-e limpede, frate, că în alegeri cu puţinul nu merge ? Trebuie să împingi serios ca să nădăjduieşti în izbîndă.

în continuare, taică-su îi scria că nu mai doreşte şi nici nu mai poate să reînnoiască discuţia, deoarece contele apelase la doctorul Duggin — duşmanul de o viaţă al lui Finn — iar la sfîrşit îi spunea să procedeze după cum crede, dar să nu se aştepte la reuşită.

Mîhnit, Pliineas hotărî să nu forţeze mina contelui Tulla, ci să-l lase să-şi facă mendrele. Oricît de trist era pentru el, trebuia să-şi ia adio de la deputăţia în Loughshane, lucru ce urma să-l explice atît lui Barringtori Erle cit şi altora, la fel de interesaţi. Pe primul îl găsea la „Reform Club", dacă pornea intr-acolo, dar preferă să-î caute mai tîrziu, dueîndu-se pe moment la amicii din piaţa Grosvenor. Aici, valetul îl duse în odaia de la etaj a domnului Kennedy, pe care îl află în halatul de casă si înfipt într-un jilţ, cu faţa la o fereastră deschisă ce dădea spre Queen's Garden. După aerul şi veşmîntul' purtat, amfitrionul trebuia privit ca un invalid, incapabil să-şi mişte gîtul — sau crezîndu-se numai invalid — şi inapt pentru orice activitate. Constrîns de starea sa jalnică, noul Cancelar şedea, fireşte, acasă, lăsînd baltă treburile ducatului Lancaster. Să sperăm, însă, că acestea nu sufereau de pe urma neprevăzutei sale absenţe ci. pedant, cum îl ştim, le rînduise înaintea nefericitului accident. La ivirea lui Phineas, demnitarul întinse o mînă ţeapănă, şopti cîteva cuvinte, din care oaspetele prinse doar două şi anume „mazărea conservată", după care îşi

pironi ochii pe fereastra deschisă. Există bărbaţi pe care cea mai infimă suferinţă trupească îi răpune, iar Kennedy părea un exemplu dintre cele mai grăitoare în sprijinul observaţiei noastre. Bietul Phineas, venit cu gîndul să-şl deşerte amarul, se vedete dintr-o dată cu lacăt pe gură, necazul lui însemnînd o nimica toată pe lîngă chinul îndurat de ministru. Doar nu era să-i pretindă să-şi plece gîtul lui vătămat asupra unui moft, cum era năruirea speranţei de a fi reales deputat ! N-ar fi fost cu putinţă şi nici nu cadra, singurul subiect abordabil fiind grumazul bolnav şi perspectiva de vindecare.

— Ce spune doctorul ? Cum merge boala ? întrebă cu prefăcută îngrijorare.

La care Kennedy se porni pe un şuier prelung — evident, relatîndu-i părerile specialistului — întrerupt, spre norocul lui Phineas, de apariţia gazdei, care continuă explicaţiile începute. Era de înţeles că pentru moment altceva nu puteau să vorbească, lady Laura cunoscîndu-şi îndatoririle de familie şi împlinindu-le exemplar. Acum

se cuvenea, bunăoară, să se arate îngrijorată de starea bărbatului, şi o făcea pe cît îi şade bine unei soţii, respec- tînd, totodată, şi susceptibilitatea bolnavului care s-ar fi simţit neglijat şi nedreptăţit dacă nu i se comenta pe larg suferinţa. După relatările privitoare la starea lui Kennedy, lady Laura îi declară tînărului prieten convingerea că de zăbovea doar o clipă, agresorii i-ar fi rupt beregata.

— Oo, nu, se împotrivi salvatorul. Borfaşii nu-i ucid pe cei prădaţi. Sau, oricum, nu cred să-i atace cu gîndul acesta.

— Ba eu zic că da, stărui lady Laura.

— Mă rog, dar eu rămîn la părerea mea, susţinu Phineas, în dorinţa de-a apăra adevărul.

— Aştia păreau extrem de stîngaci, şuieră domnul Kennedy.

— Or fi fost nişte începători şi i-am luat de la ucenicie, încercă Phineas să glumească.

Pe încetul şi cu mult tact, conversaţia se abătu de la tema suferinţei şi accidentului, alunecînd pe făgaşul vieţii cotidiene, iar lady Laura putu să întrebe ce se aude cu Loughshane şi cu perspectivele realegerii sale.

— M-am hotărît să renunţ, anunţă tînărul zîmbind resemnat.

— Pesemne că nu-ţi surîd şansele, presupuse amfitrioana tot surîzînd.

— Exact, încuviinţă Phineas. Şi cu toate opreliştile mai mult decît evidente, tatăl meu s-a arătat extrem de mărinimos, scriindu-mi că va găsi banii trebuincioşi dacă aş vrea să mă lupt pentru loc. Dar am să-i răspund chiar cu poşta de astă seară, pentru a-i spune că nu înţeleg să-i accept sacrificiul, în primul rind pentru că nu am dreptul să-i cheltui banii, şi apoi, fiindcă tot n-am "să fiu reales. Mărturisesc, însă, că toată povestea mă cam deprimă, conchise zîmbind la fel de resemnat ca înainte.

— Eu am. un plan în această privinţă, anunţă Laura Kennedy.

— Care anume ? întrebă tînărul curios.

— Mai întîi, nu-mi aparţine întru totul, deoarece porneşte de la papa. Bătrînul domn Standish îşi retrage candidatura în Loughton şi papa ar dori să-ţi încerci dumneata norocul acolo.

— Vaai, lady Laura ! exclamă Phineas.

— Stai puţin ! Hotărîrea nu e definitivă, îl domoli ea, însă, pînă la urmă, cred că vei primi circumscripţia rămasă fără stăpîn.

Iar aceste cuvinte, nu uita, iubit cititor, veneau de la o iubitoare a reformelor şi a progresului social !

— Vai, dar n-am să pot accepta o favoare ca asta de la lordul Brentford ! bîigui musafirul, la care domnul Kennedy şuieră un „ba da“ din dreptul ferestrei.

— Nu am dreptul la ea, susţinu Phineas.

— Aceasta e o chestiune pe care o va cîntări doar papa, ripostă lady Laura cu o voce solemnă, şi el ştie prea bine că orice politician poate beneficia de asemenea înlesniri atîta vreme cît nu se înjoseşte să le cerşească. Dumneata nu i-ai cerut circumscripţia, ci el ţi-o oferă, dorind s-o încredinţeze în mîinile cele mai bune.

— Nu acesta este motivul pentru care mi-o pune în palmă, zise Phineas pe un ton înăsprit.

— Poate există şi altele de ordin sentimental, recunoscu gazda. In primul rînd nu-1 trăgea inima să i-o dea unui venetic, şi pe urmă — de ce ţi-aş ascunde ? — ne-a văzut cît de mult regretăm, eu şi cu domnul Kennedy, plecarea dumitale din Cameră.

— Ai să candidezi, se-nţelege, şuieră Cancelarul de Lancaster, uitîndu-se ţintă pe fereastra din faţă, de parcă cea mai slabă încercare de a-şi întoarce grumazul ar fi adus pieirea lui şi a ducatului.

— Papa m-a rugat să te anunţ că te aşteaptă la el/ urmă lady Laura. Nu prea văd necesară o discuţie profundă şi amplă, întrucît vă cunoaşteţi felul fiecăruia de a gîndi. Totuşi, e cazul să-i faci o vizită, fie astăzi ori mîine.

Pînă la despărţire, Phineas acceptă marea danie; încredinţat cu fiecare minut ce trecea că procedase înţelept. în definitiv, la ce ar fi refuzat un hatîr care dăinuia din vremuri de mult uitate în Anglia ? Doar nu prin el se înălţaseră atîţia nobili şi moşieri precum şi anumiţi tineri mai norocoşi ?

Doar Burke, Fox ori Cannnig nu ajunseseră în Parlament prin acelaşi tertip ? Natural că în străfundul conştiinţei ar fi dorit să pună capăt blestematelor influenţe, să desfiinţeze sistemul numirii de candidaţi prin asemenea mijlociri. Dar fiindcă nu avea puterea s-o facă şi practica se perpetua pe scară întinsă, era preferabil să îngroaşe unul ca el numărul deputaţilor, în loc să pătrundă în Cameră un conservator. Liberalii, după cum se ştia, nu parveneau decît exclusiv

prin aranjamente, ori dc vreme ce se număra printre ei, de ce să nu le primească ajutorul?

Raţionamentul i se părea pe cît de logic pe atît de convingător, şi de aceea îl repetă ca o terapie morală. Un singur gînd îi mai reducea din efect, umbrindu-i la răstimpuri conştiinţa, şi anume acela că, favoarea lordului Brentford nu se datora iscusinţei politice demonstrată de cel ales, ci rolului decisiv pe care-1 jucase în salvarea ginerelui. Faptul îl tulbura, cum era şi firesc, stîmindu-i vîrtejuri de mustrări de cuget pe care le domolea, totuşi, spunîndu-şi cu fermitate că este un caraghios, lipsit de simţ practic şi dedat prostului obicei de a despica firul în patru. în fond, lumea trebuia luată aşa cum era — tu, individ, avînd ca unică datorie să te strecori prin ea ceva mai cinstit decît alţii. Atît, şi nimic mai mult. Pentru că toţi care se avîntau mai sus, ajungeau cu capul în nori, incapabili să-şi mai ajute semenii pămînteni.

Curăţată de buruienile remuşcărilor, vestea cea mare se cuvenea împărtăşită şi tatălui său, dar fiindcă în ziua aceea nu se întîlni cu lordul Brentford, amînă înştiinţarea cu douăzeci şi patru de ore, interval în care se consultă cu amicul său Chiltern.

— Cum adică, te gîndeşti să refuzi circumscripţia din pricina mea ? spuse lordul în faţa codelii afişată de amic. Să nu cumva să faci una ca asta.

— Dar poate vrei să candidezi tu, şi-ţi stau în cale, pledase Phineas. Ai doar atîtea motive care ar trebui să te îndemne să ajungi deputat !

—-- Or exista, nu zic ba, însă oricît de greu ţi-ar veni să crezi, află că n-aş primi darul tatei decît în nişte condiţii de neconceput pentru el. Asta mi-e hotărârea şi,

după cît mă cunoşti, poţi fi încredinţat că n-am să mi-o schimb. Aşa cum nici tata nu lasă o iotă dinir-ale lui. Acceptă deci Loughton cu inima împăcată, fără să-ţi faci reproşuri din pricina mea.

A doua zi dimineaţă, Phineas se văzu cu lordul Brentford, şi tîrgul se încheie în mai puţin de zece minute, în drum către piaţa Portman, îl străfulgeră o idee, care, tradusă în faptă, însemna proba celei mai devotate prietenii. Ce ar fi fost ca la întîlnirea cu lordul să-l susţină cu atîta tărie pe Chiltern, încît, pînă în cele din urmă, părintele să-i dăruiască lui circumscripţia ? Gîndul il ispiti pînă la intrarea în casă şi chiar după apariţia amfitrionului, căruia într-adevăr îi îndrugă vreo două cuvinte, anunţîndu-1 că fiul său era dispus să intre în corpul de legislaţie dacă ai' fi binevoit să-i facă o recomandare în consecinţă, fără vreo menţiune privitoare la viaţa pe care o dusese. Atît apucă să rostească din planul ce şi-l urzise, deoarece lordul îl opri cu o fluturare a mîinii, arătîndu-se la fel de îndărătnic ca şi feciorul. Mai pe urmă află că şi lady Laura venise cu aceeaşi propunere, însă primise un răspuns similar.

Despre politică vorbiră tot atît de puţin, binefăcătorul rezumîndu-sc la cîteva înştiinţări. Prima : că avea să candideze în Loughton ; a doua, că era aşteptat la Saulaby şi, în sfîrşit, că şansele de izbîndă în alegeri erau de sută la sută.

— Nu zic că n-ai putea avea contracandidaţi dar, personal, nu-i prea văd.

Bătrînul se arătă extrem de curtenitor, ba chiar amical — desigur în virtutea recunoştinţei pe care i-o datora întreaga familie după incidentul cu Kennedy.

în amabilitatea lui excesivă plutea însă o afectare trufaşă pe care, probabil, o socotea necesară în tripla calitate de lord, de ministru şi de patron al circumscripţiei pusă la dispoziţie.

Iar tînărul nostru, un sensibil din fire, o percepu cu un fior neplăcut pe şira spinării. Niciodată nu se simţise atras de marele aristocrat şi, cu toată generozitatea pe care i-o arătase, nu-i putea nutri simpatie. Neplăcută

senzaţie pricinuită de ifosele de-abia deghizate ale lor-

21 — Cañera lui Phineas Finn

dului se topi, însă, odată ce ajunse la club, unde se apucă să scrie acasă. Rîndurile primite din partea tatălui său îi aduseseră dinainte nu numai imaginea situaţiei din depărtatul Loughshane, dar mai ales mărturia devotamentului său fără margini, deoarece, cu toate prevenirile despre eşecul ce-l aştepta, doctorul Finn avusese mărinimia să-i pună la dispoziţie modestele sale mijloace, dacă mai stăruia în ideea candidaturii. Desigur, bănuia că feciorul n-o să renunţe la înaltul său titlu fără o prealabilă bătălie. Ştia că aceasta o să fie pe cît de costisitoare pe atît de zadarnică ! Şi totuşi, se oferise să-l sprijine.

După ce-i mulţumi în chipul cel mai simţit şi-i aprobă întru totul retragerea stăruinţelor pe lîngă nobilul Tulla, îi vesti, în cuvinte modeste, noua şi marea lui şansă. Va candida in Loughton, la dorinţa şi propunerea lordului Brentford, iar în aceste condiţii, deosebit de avantajoase, cheltuielile nu aveau să întreacă modica sumă de cîteva sute de lire. După încheierea scrisorii, ticlui o notiţă către contele Tulla. în care, exprimîndu-şi gratitudinea pentru bunăvoinţa ce-o arătase în alegerile anterioare, îi aducea totodată la cunoştinţă că renunţase la Loughshane.

Urmară cîteva zile senine pentru tînărul nostru, lipsite de întîmplări remarcabile şi peripeţii, după care tihnita lui existenţă tresări la surpriza unei vizite cu totul neaşteptată. însă mai înainte de a intra în detalii, e cazul să pomenim iarăşi de nesuferitul zaraf, care, în ciuda ruşinii ce i-o făcuse în Cameră, tot se mai perindase prin locuinţa-i din Great Marlborough Street.

— Ia-1, frate, cu binişorul. Lasă-1 să stea cîte o jumătate de ceas ori cît poftеşte în jilţ, şi-ai să vezi că-i mai bine, îl sfătuise Fitzgibbon.

Phineas îi aplicase povaţa la ivirile repetate ale cobei, numai că amabilitatea nu-i acoperea datoria, iar prezenţa lui Clarkson îl exaspera în aşa măsură, încît, ca să scape de el hotărî să-i dea banii treptat. Fără un aranjament oarecare, ipochimenul putea să-l persecute la infinit, şi

chiar să-l dea pe mîna poliţiei, în perioada dintre dizolvarea Parlamentului şi alegerea sa în Loughton. Ori atît

îi lipsea, să se trezească arestat în Saulsby sau cine ştie pe unde !! Drept care, începu negocierile. Cămătarul pretinse o sută de lire peşin, urmînd să-i mai facă o poliţă, cu scadenţă în trei luni, pentru restul de două sute şi douăzeci de lire.

— Gîndiţi-vă numa' la timpu' care mi-1 pierz, tot treeînd pe la 'mneavoastră, pledase Clarkson căutînd să scurteze din termen. Nu mi-aş face griji să vă ştiu pon- tual, da' parcă văz c-o să-mi rup iar pingelele tot bătînd drumu la'mneavoastră.

Phineas nu cedase la argumentele lui, oferindu-se să acopere suma în tranşe trimestriale, fiecare notată pe dosul cambiei, pînă la concurarea celor peste trei sute de lire — propunere pe care zaraful n-o socotise drept o dovadă de „pontualitate"' şi, ca atare, o refuzase, rămî- nînd „să mai stea de vorbă".

La ultima întîlnire, la fel de infructuoasă, Clarkson îl înştiinţase că va lipsi o vreme din Londra, plecînd cu treburi prin vestul Irlandei — veste care-1 vîrî pe eroul nostru în răcori la gîndul că ticălosul ar putea nimeri şi prin Saulsby ori Loughlinter unde, cu siguranţă, ar fi dat de el.

Cum avea să scape de pacoste ? se întrebă îngrozit, fără să-i treacă prin minte că musafira din ziua aceea îl va izbăvi de coşmar.

— Eşti surprins, nu-i aşa, de vizita pe care ţi-o fac ? li zise Aspasia Fitzgibbon — fecioara cu chip de bătrînă şi misiune îngerească ce-i picase în prag.

— Mă mir şi totodată mă simt teribil de onorat, îi răspunse el năucit, oferindu-i un scaun să şadă. E destul de comod ? se interesă în chip de amfitrion grijuliu.

— Da, şi îţi mulţumesc, răspunsese domnişoara cea ofilită. Te anunţ de pe acum că am venit cu o treabă, aşa că sper să mă scuzi.

— Vai, dar e nevoie de scuze ? protestase cu destulă emfază.

— Poate da, ştiu şi eu ?! Mă gîndesc ce va zice Laurence dnd o să afle de vizita mea ? O să

spună că m-am ramolit intr-un hal fără de hal. Numai că mie nu-mi pasă de

21* 13

trăncănelile lui. Şi am venit să te anunţ că am trecut pe la Clarkson şi i-am plătit datoria.

— Vaai, nu se poate ! se cruci Phineas.

— Şi totuşi am fost. domnule Finn. Mi-a ajuns la urechi pocinogul pe care ţi l-a făcut deunăzi, în Cameră.

— Cine v-a povestit ?

— Asta nu are importanţă. Fapt este că am aflat. Dealtminteri bănuiam de cîtăva vreme că ai comis imprudenţa de a-1 ajuta băneşte pe Laurence, iar după ce am auzit şi chestia cu acostarea în Parlament, am ştiut la precizie ce s-a întîmplat. Pc Clarkson îl cunoşteam dinainte, aşa că l-am văzut, i-am dat banii şi i-am luat înapoi poliţa. lat-o ! zise triumfătoare, fluturîndu-i sub nas peticul de hîrtie cu blestemata lui semnătură.

— Şi i-aţi plătit chiar două sute cincizeci de lire ?

— Nu chiar. După o luptă pe viaţă şi moarte, am scos-o la două sute şi douăizeci.

— Aţi obţinut o asemenea reducere pledînd dumneavoastră singură ?

— Numai eu, pentru că dacă luam avocat, mă costa două sute şi patruzeci, plus onorariul său de cinci lire După cele întîmplate, nădăjduiesc că n-ai să mai intri in combinaţii băneşti cu fratele meu...

— Despre asta fiţi sigură...

— ...deoarece, altfel, te las să te descurci singur. Nu vreau să afle Laurence de amestecul meu, ca să se apuce să ia împrumuturi dc pe la toţi şi să-l văd pe zaraf înfiinţîndu-se la mine, în salon, de unde n-ar mai ieşi niciodată. Aşa că, dacă te întreabă cumva despre cambie. trimite-1 la mine. Pentru asta te-am deranjat. Şi acum te las sănătos.

Phineas rămase cu ochii zgîiţi la hîrtia ce-i făcuse atîtea zile amare. Răscumpărarea ei îi readucea liniştea ; îl scutea de blestematele vizite ale cămătarului şi poate chiar de întîlnirea cu el în Irlanda. Era, incontestabil. o fericire s-o aibă în mină. Şi totuşi, pe undeva, simţea gustul amarnic al umilinţei fiindcă, lucru neîndoielnic, fecioara bătrînă aflase de calicia în care trăia el

şi de aceea se simţise obligată să-i uşureze obligaţiile băneşti.

CAPITOLUL XXXII

MIGRENELE LAUREI KENNEDY

LA ÎNCEPUTUL LUI IULIE, eroul nostru porni către Loughlinter, abătîndu-se în drum' şi prin Loughton, unde rămase o zi şi o noapte. Prin mijlocirea domnului Grating — proprietarul prăvăliei de fierărie şi vajnic susţinător al lordului Brentford — cunoscuse acolo mulţi localnici cu greutate. Urmînd sfatul lui Grating, trăsese la cel mai bun han, şi tot cu ajutorul acestuia încropise o întîlnire cu negustorii şi meseriaşii de vază ai tîrgului, în faţa cărora candidatul se înfăţişă drept un liberal cu vederi sănătoase şi largi, devotat trup şi suflet guvernului Mildmay, pe care vecinul lor — lordul Brentford — ii onora cu prestigioasa-i prezenţă. Discursul rostit — fără întindere şi pretenţii — nu abundase în ditirambe la adresa binefăcătorului său, ţinta lui fiind aceea de a stabili o punte între alegători şi candidatul de mîine. Dar la sfîrşitul oraţiei, cînd închegă mici discuţii cu oamenii, fiecare se arătă dorior să-l anunţe discret, prin şuşoteli la ureche, că este admis la sfaturile secrete ale cîrmuirii locale sau că ştia de aranjamentele încheiate de cei mai mari.

— Fiţi pe pace, fiindcă avem posibilitatea să-l susţinem pe lord, îi şuşotise unul.

—Nu vă îngrijoraţi dacă veţi auzi şi de un candidat conservator, şoptise al doilea.

—Lordul face tot ce poftеşte aici, îl prevenise un altul, arătîndu-se parcă mîndri de atîrnarea lor faţă de un singur aristocrat. Această descoperire ii dădu de gîndit şi astfel, cîteva ceasuri după ce se retrase în odaie şi se întinse pe pat, cîntărî în cumpăna judecăţii purtarea şi vorbele străinilor întîlniţi. La Londra, problema numărul unu, pentru care lumea se dădea peste cap era numărul de voturi, obţinut de la cît mai mulţi, pînă la ultimul meseriaş şi muncitor, pentru ca în Loughton,

oameni mai înstăriţi, mult deasupra meseriaşilor şi muncitorilor, sâ pară bucuroşi că depind trup şi suflet de un bogătaş, că trăiesc ca unelte ale acestuia, făcîndu-i jocul politic cu

zeL Ba chiar cu mîndrie ! Fiindcă ce alt înţeles avuseseră micile şuşoteli, sticlirile din priviri şi asigurările de a dejuca opoziţia, decît făloşenia fiecăruia că-1 slujeşte orbeşte pe lord !

înaintea plecării, Phineas se întreţinu mai deaproape cu omul de legătură al lui Brentford, care îi tîlcui întregul aranjament în vederea alegerii sale. Propunerea avea să pornească de la neguţătorul de fierărie, urmînd a fi susţinută de Shortribs — crescător de vite şi măcelar. Se prevedea şi candidatura unui conservator, iar măcelarul se arăta de părere că n-ar strica să se însceneze o luptă deschisă, după străvechile pravile englezeşti, în care să se ştie din bună vreme şi de toţi cei în drept că partea liberală trebuia să iasă învingătoare. Dar omul lordului nu părea să adere la ideea lui Shortribs, declarîndu-i lui Phineas :

— Le-ar place, nu zic, să se încaiere pe aici, cum se întîmplă la Londra pentru reforma electorală, dar eu unul nu văd care ar fi aşa de nebun să învestească bani într-un Loughton. Aşa că rămînem cu oamenii noştri pe care prea îi ţinem în mînă ca să nu mergem la sigur cu rezultatul.

Cu aceste ultime asigurări, Phineas se îndreptă spre Loughlinter unde găsi acelaşi conac somptuos, însă de astă dată aproape gol. Singurii oaspeţi, rătăcind prin încăperile vaste şi posomorite, se limitau la mama amfitrionului, la lordul Brentford, secretarul acestuia şi cel al domnului Kennedy. Mai erau aşteptate să vină lady Baldock împreună cu fiica sa şi Violet Effingham, deşi după cîte prinsese Phineas cu urechea, acestea aveau să sosească după ce el va fi plecat.

Un zvon purtat de cine ştie ce vînt anunţa o

sesiune de toamnă a Parlamentului, cuprinzînd toată luna octombrie şi o parte din noiembrie, un interval în care onorabilul Mildmay dorea să tatoneze, chipurile, atmosfera. Dacă rumoarea se confirma şi Phineas reuşea în alegeri, amîna negreşit călătoria în Irlanda, ca să asiste la întrunirile Camerei.

în prezenţa domnului Kennedy, îi relată lordului cele petrecute în Loughton, iar acesta se arătă mulţumit atît de faptele sale cît mai ales de privilegiul tot mai rar întîlnit printre bogătaşii englezi de a dispune de o circumscripţie după bunul lor plac.

Cum era de înţeles, înaltul patron nu-şi trădase în cuvinte prea multe trufia şi satisfacţia prilejuite de acest patronaj, însă din cîte rostise şi din atitudinea lui coco- şească, tînărul nostru le desprinsese cu limpezime.

După freamătul inerent al sosirii şi convorbirea de la început, şederea la moşia Loughlinter deveni monotonă şi apăsătoare. Se putea pescui — la caz că musafirul avea chef ; şi se putea împuşca un cerb — daeă-i ardea s-o pornească de unul singur la vînătoare ; dar judecind după fadele îndemnuri primite şi în special după activitatea din jur, se părea că amfitrionul dorea ca oaspeţii să-şi petreacă vacanţa într-un mod profitabil. Exemplul pornea de la el, care şedea dimineţile în birou, îngropat în hârţoage şi în gazete, ca după prînz să apară invariabil eu o carte sub braţ. Citea şi lordul, ce e drept, însă la cîteva pagini îl biruia somnul şi dormea ceasuri în şir, cum făcea şi venerabila doamnă Kennedy şi cum părea ispitită chiar lady Laura, dacă n-ar fi fost suspectată de ochii lui Kennedy. Dar fiindcă veghea lui n-o slăbea un moment, îşi făcea de lucru turnînd ceaiul in ceşti — un ritual pe care soţul nu admitea să-l oficieze o persoană străină cînd se afla în intimitatea familiei — iar în pauzele permise de această îndeletnicire, îşi băga şi ea nasul într-un roman.

Pătruns de pildele gazdelor, se înarmă şi Phineas cu un vraf de rapoarte parlamentare, pe care, cu vitejie, izbuti să le străbată în parte deşi, în cîteva rînduri, se surprinse şi el moţăind. Ruşinat, se scutura viguros, con- tinuînd lectura cu sîrg ori se deda cugetării, întrebîndu-se înciudat ce căuta un tînăr ca el — irlandez şi fără blazon — într-un palat ca cel din Loughlinter, unde trăia ca unul din aristocrata familie, căznindu-se să-şi omoare vremea şi simţindu-se sub papucul stâpînului ? N-ar fi fost mai corect să-şi facă bagajul şi s-o ia la picior ? Scăpa de plictis şi de tutela lui Kennedy pe care, oricum, nu-1 înghiţea, cu toate aparenţele lui de om cumsecade. De ce-ar mai fi stăruit într-o ambianţă nesuferită ? Numai ca să se afle aproape de Laura ? La ce-i mai servea această vecinătate, cinci ea devenise un bun al iui Ken* nedy ? în acest punct al spumegoaselor sale reflecţii, cînd părea la numai un pas de a fugi, se strunea, însă, brusc, certîndu-se pentru nesăbuita sa răzvrătire. Doar nu acestei femei îi datora onorurile de astăzi ? Nu Laura făcuse din el ce era şi ce avea să fie ? Ori atunci de ce să-l pridideascâ urîtul în casa ei, în loc să-i arate cuvenita recunoştinţă ? Viaţa nu însemna numai voioşie şi dragoste, dar şi renunţare şi sacrificii. Iar dacă amfitrionul putea să (¿iţească rapoarte ceasuri de-a rîndul, fără măcar să clipească, de ce s-ar dovedi mai prejos decît el ? Şi astfel, biruindu-şi revolta şi dorul de ducă, se întorcea la ceaslovuri pînă îl prindea din nou picoteala. Ca o compensaţie a efortului la care se înhămase, o pornea, cînd şi cînd, spre muntele Linn ori mergea în susul şi în josul pîrîului Linter şi în jurul minunatului lac din preajma conacului. In toate peregrinările îşi lua cîte o carte, şi, odată ce adăsta intr-un colţ îndrăgit, începea să citească, deşi, cu cât spor, numai Dumnezeu ştie. fiindcă mai mult se lăsa purtat de gînduri şi calcule, tot încercînd să pună în balanţă foloasele minunatei

iui propăşiri.

Cu ce se alesese de pe urma deputăţiei în Loughshane ? Şi care vor fi înlesnirile aduse de victoria sa în Lough- ton ? Avea să-i asigure oare postul după care tinjise şi, implicil. pîinea de toate zilele ? Ori fi-va iarăşi sortit să recurgă la mina părintelui ? După şirul de întrebări legate de starea materială, îşi îndrepta luarea aminte spre Violet Effingham, pierzîndu-se în visări şi nădejdi de atîtea ori închegate dar mereu adumbrite de norii nesiguranţei şi temerilor, deoarece o ştia aşa de înstărită.

Se impunea o ieşire din incertitudinea ce-l rodea, dar aceasta nu era cu putinţă atîta vreme cit fata nu-i cunoştea sentimentele şi intenţiile serioase.

Trebuia, deci, să i le împărtăşească, se hotărî într-una din zile, uitînd că şedea chiar în locul unde jurase dragoste Laurei ! De atunci trecuse însă un an şi mintea nu-i mai zbura la clipe de mult perindate, ci cîntărca posibilitatea de a se destăinui însăşi Laurei, rugînd-o să-i mijlocească viitoarea cerere în căsătorie. Faptul că o îndrăgise nu părea un obstacol, şi nici dorinţa ei de a-1 însura pe Osvvald cu Violet. Doar se ştia foarte bine că Chiltem fusese în două rînduri respins, şi nu de mult îi declarase făţiş că nu mai risca un al treilea refuz. Ori în cazul acesta, ce sens mai avea să aştepte ? Sau cine l-ar fi putut acuza că o cere pe Violet ? Nici o fiinţă pe lume. Şi cu atît mai puţin lady Laura. La ea va găsi negreşit înţelegerea şi oblăduirea de care avea nevoie. In schimb, cu lordul se va certa în mod sigur, poate chiar la cuţite — o perspectivă deloc agreabilă, însă nu de natură să-l sperie şi să-l întoarcă din cale. Prea o iubea pe Violet Effingham ca să dea înapoi de frica unui pretendent nedorit. Aa. dacă Chiltern ar fi nutrit o cît de slabă speranţă. îl lăsa, evident, să-şi încerce norocul, menajînd şi prietenia statornicită între ei, pe care, oricum, îi

venea greu să o strice. Dar cînd amicul nu profita de pe urma reţinerii sale, la ce să mai stăruiască în ea ? Ca să se pomenească într-o zi că-i suflă cine ştie ce venetic fericirea ? Nu. Ti'ebuia să desluşească toate astea cu lady Laura. şi dacă Violet îi accepta dragostea, n-avea decît să se certe ori chiar să se bată cu lordul.

Răpit de gînduri şi speculaţii, nici nu simţise apropierea Laurei Kennedy, încît i se păru o vedenie cînd. la un moment dat, dădu cu ochii de ea. Şedea lîngă el, deasupra Căderii de apă, în acel colţ retras şi fermecător al naturii unde, în urmă cu douăsprezece luni, îi deschisese inima inundată de dragoste. De-abia atunci îşi aminti toată scena, dar care, vai, i se părea aşa depărtată, căci de la ea şi pînă azi se schimbaseră atîtea şi atîtca ! Pe atunci o iubea nebuneşte şi nu vedea lecuire, dar timpul îl vindecase, învăţîndu-1 să vadă în ea o doamnă respectabilă şi discretă, după care a suspina i se părea la fel de ridicol ca o pasiune nutrită pentru Cancelarul de Lancaster, bunăoară.

Evident, marea iubire pierise, cum desigur şi-a dat seama şi cititorul, de vreme ce se simţea pregătit să-i destăinuie noile suferinţe amoroase.

— Presupun că vii des aici, îi zise cu tflc.

— Aă, daa. destul de frecvent, se bîigui încurcat. Din punctul acesta se vede minunat lacul şi urc mai sus pentru contemplarea priveliştei, completă el mai stăpînit.

— Este cel mai frumos loc de pe întregul domeniu, continuă lady Laura, dar din păcate îl gust tare rar ! Astăzi am suit pentru a doua oară de la sosirea în Lough- linter, iar prima plimbare am făcut-o ca să-l aduc pe papa.

După aceste cuvinte, se aşează pe un trunchi de copac doborît, nu departe de stînca pe care se instalase flăcăul, privind amîndoi în tăcere îmbietoarea imagine a lacului.

Phineas şedea cu capul întors, chibzuind cu iuţeală cum să aducă vorba de dragostea lui pentru Violet Effin- gham. Se gîndi că nu se cădea să atace direct subiectul, ci să găsească o punte de introducere care să-l poarte în chip firesc către el. Să pomenească despre refuzurile suferite de Chiltern ? Ideea i se păru bună şi voia s-o rostească. Numai că lady Laura i-o luă înainte.

— dît de limpede îmi amintesc de ziua din toamna trecută cînd am fost împreună aici !

Auzind-o, îşi înghiţi cuvintele ticluite, căutînd altele, ca s-o abată din drumul pe care pornise.

— Da, zise el. Şi pentru mine dăinuie amintirea. Parcă v-aud ca ieri anunţîndu-mi căsătoria cu onorabilul Ken- nedy. Dar cîte s-au întîmplat de atunci !

— într-adevăr multe, să-ţi ajungă o viaţă ! oftă ea din nou. Şi totuşi vremea s-a scurs aşa de anevoios !

— Pentru mine n-aş zice.

— E normal, doar ai fost mereu în activitate, mereu furat de cile o preocupare. Pe cînd eu încep să cred tot mai mult că e un blestem să te naşti pe lume femeie.

— Mă mir, fiindcă tot dumneavoastră afirmaţi că femeile sînt în stare de tot atîtea înfăptuiri ca bărbaţii.

— Asta spuneam pe vremea cînd nu-mi ştiam lecţia, însă acum gîndesc altfel. Oo, Doamne, sînt sigură că nu-mi puteam dori un noroc mai mare, şi totuşi, mor de dorinţa să mi se dea voie să fac

o treabă folositoare, cum ar fi să mulg vacile.

— O dorinţă ca asta vi se împlineşte oricînd.

— Da de unde, te înşeli. Nu numai că n-aş fi lăsată să ating animalele, dar nici să le privesc, cel puţin... ori să aduc vorba de ele.

De la primele vorbe, Phineas pricepuse că i se plînge de soţ, şi nu-1 tăia capul ce atitudine să adopte ori ce să răspundă. Din cîte simţise, într-adevăr, Kennedy era despotic în casă, iar pe Laura o cunoştea îndeajuns ca să-şi dea seama că nu putea să se împace cu hamul stă- pînului. Cu toate acestea nu se aşteptase la o confesiune.

— La Saulsby era complet altceva, îşi urmă spovedania. Acolo totul părea că-i al meu...

— Şi-aici nu ? Zău că nu-mi vine a crede. Doar întregul domeniu vă aparţine.

— Da, ca în cartea de rugăciune. Simbolic. Aşa cum îi aparţineau guvernatorului Sanehu minunăţiile ce le vedea la banchet...

— Cum adică ? vorbi şovăielnic. Vreţi să spuneţi că domnul Kennedy se interpune între dumneavoastră şi lumea înconjurătoare, păzindu-vă clipă de clipă, aşa cum făcea doctorul din povestea cu Sancho ?

Lady Laura lăsă o pauză lungă între cuvintele sale şi răspunsul ce-1 datora, timp în care Phineas îşi frămînta creierul cum să abată discuţia spre amorul lui pentru Violet. Secundele se adunau în minute de aşteptare, de parcă prietena uitase de el. Şi totuşi, nu îndrăzni să deschidă gura pînă ce, în sfîrşit. se auzi din nou glasul ei.

— Adevărul e că am comis o greşeală.

—- O greşeală ? îngînă incredul.

— _Da, Phineas, o eroare. Am pornit-o ca prostul, pe unde m-a tăiat capul, fără poveţele altora şi. natural, am nimerit-o anapoda, pe un drum tare rău, pe care m-am împiedicat, am căzut şi m-am lovit atît de cumplit că de-abia mă mai ţin pe picioare.

Din trista ei revelaţie, un singur fapt îl şocase : îi spusese pentru prima dată pe nume ! E drept că în cercul amicilor exista supărătoarea deprindere de a folosi numele mic în loc de cel de familie, aşa cum se întîmplă adesea cu tinerii mai înzestraţi sau mai aproape de sufletul semenilor,

Pînă şi lordul Brentford — un om atît de anchilozat în tradiţia manierelor fine — i se adresase de cîteva ori în felul acesta, uitînd pentru o clipă prăpastia socială ce-i separa. Doamna Low de asemeni recurgea la numele de botez, pe vremea cînd îl privea ca pe cel mai iubit elev din cîţi avea soţul, iar gazda lui, doamna Bunce,

îi zicea „Dom'le Phineas", în loc de cuvenitul Finn. Pe cei din tîrgul natal nu-i mai puse la socoteală, fiindcă, în Killaloe, nimeni nu-l onora cu numele de familie, pe cînd lady Laura i-l folosise tot timpul, şi nici astăzi nu i-ar fi zis altfel dacă era şi soţul ei de faţă. De asta putea să jure.

— Cu alte cuvinte sînteţi nefericită ? vorbi privind în continuare spre lac.

— Da, acesta e adevărul, deşi, mă întreb la ce bun ţi-l divulg — poate doar în virtutea bîjbîielilor mele, în care m-am deprins să mă tot împiedic, să cad şi să mă rănesc la fiece pas.

— Cum puteţi să vorbiţi aşa cînd ştiţi că nu există fiinţă care să vă dorească fericirea mai mult decît mine.

— Sună frumos ce-ai spus, dar ce anume ai face ca să mă vezi fericită ? Numeşte-mi un singur lucru, ai putea ? Să nu mi-o iei în chip de mustrare, însă curînd de tot binele sau suferinţele mele te vor lăsa rece.

— Ce vă face să-mi spuneţi una ca asta ? protestă moale.

— Legile firii, replică liniştită. E nonnal să priveşti cu indiferenţă la ce mi se întîmplă. Aş fi dorit, recunosc, să devii prietenul domnului Kennedy, cu toate că acum realizez utopia

năzuinţelor mele, deoarece vă deosebiţi precum ziua de noapte.

— Mă rog, cu dînsul să zicem că aveţi dreptate. Dar n-am să rămîn prietenul dumneavoastră ?

— Nu, rosti ea domol, însă pe un ton categoric. In puţine luni n-o să-ţi mai treacă prin minte să-mi spui ce dorinţe nutreşti ori ce necazuri te macină. Şi nici eu nu ţi le mai împărtăşesc pe ale mele. Ori atunci cum te-aş considera prieten ?

— Dacă n-aţi fi convinsă de profunda mea amiciţie, cu siguranţă nu îmi vorbeaţi după cum aţi făcut-o, îi zise ţinîndu-şi faţa ascunsă în căuşul palmelor şi privind mai departe spre lac, ceea ce, pe de o parte, o mîhnea poate pe Laura Kennedy, dar pe de alta, îi dădea posibilitatea să-l cerceteze cu luare aminte şi să-l compare cu bărbatul ales. Cîndva, nu de mult, îi avusese pe amîndoi la picioare şi, în calculele de atunci, il găsise de preferat pe marele moşier, închipuindu-şi că banii şi rangul lui social îi aduceau chezăşia înfăptuirilor la care visa. Că se înşelase, avea s-o descopere mai tîrziu, cînd începuseră revelaţiile şi, odată cu ele, şirul cruntelor deziluzii. în primul rînd se izbise de concepţii potrivnice, după care, menirea soţiei era aceea de a sta acasă şi a îngriji de bărbat. Apoi de tipicuri, considerate greşit drept virtuţi. şi de voinţa de zbir prin care căuta cu tot dinadinsul să le impună drept reguli de viaţă. Toate acestea îi stîrncau vijelii de revoltă în suflet, de care Kennedy, se înţelege, era cu totul străin, avînd mai departe aceleaşi purtări drămuite şi seci. însă ireproşabile, privite la suprafaţă.

în zadar încercase să-l schimbe, să-i aprindă sufletul şi simţirea. Răceala lui rămăsese de gheaţă. Pînă şi nesupunerea în faţa absurdelor sale pretenţii, tot nu-1 scotea din impasibila cumpăneală, ci poate-i aţîţa doar voinţa. Aşa arăta existenţa alături de Kennedy — cel fără

cusur şl virtuos în sfintele aparenţe. Dar oare cum ar fi fost clacă renunţa la ideea de pricopseală şi se mărita cu frumosul cc-i declarase dragoste înflăcărată ? Că îl iubise, nu mai încăpea îndoială. Ori atunci, de ce nu-şi unise viaţa cu a lui ? Numai din pricina banilor ? I se părea incredibil şi ridicol de josnic ca s-o admită, şi de aceea alungă posibilitatea din minte. Prea se simţea înfrigurată pe dinăuntru şi bătută de soartă ca să mai îndure şi o imputare aşa odioasă. Voise să devină utilă societăţii şi oamenilor, să-şi dea fnăruntul obol prin mijlocirea unui bogat, ca acum să nu realizeze nimic, trăind ferecată în palate bîntuite de vînturi. Iar efebul ei — cum îi socotise pe Phineas — să fie oare cu gîndul la altă femeie...

— Phineas, reîncepu cu glas de-abia auzit, am atîta încredere în tine, incit am să-ţi spun exact ce gîndesc şi ce simt — cum fac numai bărbaţii între ei. Aş dori să pleci de aici.

— Cum ? Chiar pe loc ?

— Nu astăzi, nici mîine. Poţi rămîne pînă după alegeri, insă pe urmă nu mai veni. El te va invita să te întorci, va stărui, arătîndu-se plin de regrete, fiindcă, oricît ţi s-ar părea de straniu, cu toată firea lui rece, te place.

Se simte bine alături de tine, însă te rog, să nu-i oferi o plăcere pentru care plătesc.

— Cum adică ? Nu înţeleg. Bărbaţii sînt atît de opaci şi anevoie pricepători, incit sesizează orice mai greoi ca femeile. Pentru ce să plăteşti fiindcă stau eu aici ? întrebă cu naivitate, de-abia mai pe urmă realizînd gafa şi căindu-se pentru cele rostite.

— Spui că nu vezi de ce-aş plăti ? Pentru că sînt o proastă. Acum ţi-e mai clar ? îl sfidă ea jignită.

•— Laura... căută el s-o dreagă.

— Te rog, fără scuze, fiindcă nu le ascult, îl întrerupse cu oarecare asprime. Oi fi eu o

proastă, însă nu într-atît ca să mai cred în valoarea cuvintelor.

— Spune-mi ce să fac pentru tine şi mă execut la moment. Sînt gata să-mi dau şi viaţa, dacă mi-o ceri.

— îţi cer doar un lucru — să pleci de aici.

— Vorbeşti absolut serios ? zise el întoreînd, in sfîrşit, capul, s-o poată privi, pentru ca în secundele următoare să vadă apărînd pe potecă mai întîi pălăria şi apoi chipul unui bărbat. Era stăpînul moşiei Loughlin- ter. Vine onorabilul Kennedy, anunţă cu un glas străbătut de neplăcere şi teamă.

— Observ şi eu, întări lady laura. însă fără urmă de frică în voce.

Pe chipul celui care se apropia nu se putea citi mare lucru afară, poate, de o încruntare mai pronunţată ori mai curînd un plus de răceală în ţinuta-i veşnic băţoasă şi care acum părea să se fi accentuat, corespunzător rolului de ministru şi totodată de victimă a recentului atentat.

— Mă bucur că ţi-a mai trecut durerea de cap, se adresă el soţiei care-i ieşise înainte.

Odată cu lady Laura se ridicase şi Phineas de pe stînca pe care şezuse, iar în clipa de faţă se uita împrejur cu un aer de prostănac.

— Am ieşit la aer tocmai pentru că se înteţise mai tare, de simţeam că îmi cade casa pe mine, explică lady Laura.

— Am să trimit după doctorul Macnuthrie, glăsuî Cancelarul.

— Ba nu, te rog frumos, Robert; nu am nevoie de el.,

— Cum aşa ? Cînd e vorba de boală, poveţele medicului sînt binevenite.

— Dar ce am eu nu e boală, ci o simplă migrenă.

— Şi asta nu se cere îngrijită ? întrebă iritat.

— Nu ştiu, însă nu vreau să-l văd pe doctorul Macnuthrie.

— În schimb te expui la soare, cînd e lucru ştiut că arşiţa sporeşte durerea. Sînteţi de multă vreme aici, domnule Finn ?

— Dacă vă referiţi doar la mine, am venit mai de dimineaţă, cu o carte în buzunar, să citesc.

•— Iar tu l-ai întîlnit cu totul întîmplător ? se întoarse către soţie.

Întrebarea atît de directă şi simplă părea golită de orice suspiciune, iar lady Laura îi răspunse cu aceeaşi bună credinţă.

— Da, l-am găsit aici. E un coltişor atît de iubit de oaspeţii noştri, că de ar fi să dispară vreunul, ştim exact pe unde să-l căutăm.

— Eu am pornit spre pădurea Linţer, la o întîlnire cu Blame — (adică paznicul rezervaţiei pentru animalele de vînat) — şi te-aş ruga, domnule Finn, să ai bunătatea s-o conduci pe lady Laura acasă, departe de fierbinţeala soarelui. între timp. am să caut pe cineva care să meargă în Callender, după doctorul Macnuthrie, anunţă el solemn şi, fără alte adaosuri, îşi văzu mai departe de drum.

La ivirea jobenului domnului Kennedy, Phineas fusese pe punctul de a face declaraţii de sacrificiu şi devoţiune, pregătit să răspundă cu o duioşie exagerată la spovedania Laurei, ca acum. după trecerea soţului, intenţia să-i apară complet deplasată. Probitatea lui Kennedy, lipsa oricărei suspiciuni în comportament, îl obligau să adopte cuvenita rezervă. Şi cu gîndul acesta o apucă în urma prietenei, care începuse coborîşul, zorită. Mergea tăcută şi cu privirea în pămînt, de-ai fi zis că uitase de el, şi poate că aşa ajungeau pînă acasă dacă, într-un tîrziu, n-ar fi stîrnit-o la vorbă.

— Te mai doare capul ? o întrebă grijuliu.

— Bineînţeles, îi ripostă scurt.

— Poate că soţul avea dreptate stăruind să pleci din dogoarea de afară.

— Nu ştiu şi nici nu merită să cuget la asta. Mi-a spus să mă duc acasă, şi desigur mă duc. Iar dumitale ţi-a zis să mă însoţeşti, şi desigur o faci.

— Doreşti cumva să te las singură ?

— Da. Numai că, mai mult ca sigur, va afla acest lucru şi mi-ai face un deserviciu spunîndu-i că m-ai părăsit la cererea mea.

— Crezi cumva că mi-e frică de el ?

— Nu cred, ci sînt convinsă. Aşa cum imi este şi mie, şi lui papa şi bătrînei lui mame, care aproape nici nu cutează a-1 numi fiul ei. Deci e o regulă generală de la care nu faci excepţie.

— Ba da, întrucît sînt străin de familie.

— Eu însă nu, aşa că mai bine ascult de poruncă şi mă duc frumuşel acasă. Numai de-aş fi scăpat cu atît şi nu dădeam ochii cu spurcăciunea de doctor, care parcă-1 şi văd cum mă pipăie din creştet şi pînă în tălpi, picu- rînd peste tot ceară din luminare, iar la urmă îmi prescrie frecţii cu venin de şerpi scoţieni — un leac tot mai puţin folosit, dar fabricat în cantităţi crescînde — pe care dînsul va veghea să-l iau cu stricteţe.

— Cine ? Doctorul ? întrebă tînărul cu nedumerire.

— Nu el, ci domnul Kennedy, se-nţelege. Chiar dacă medicul mi-ar recomanda să deşir o mănuşă nou nouţă, nu adoarme pînă n-o vede ferfeniţă, fiindcă nu uită şi nu neglijează nimic. Şi acum, domnule Finn, cred că ne-air. putea despărţi. M-ai scos din desişul pădurii şi m-ai însoţit pînă aproape de casă, ascultînd de poruncă şi scă- pînd amîndoi de mustrare. Aminteşte-ţi de rugămintea pe care ţi-am adresat-o cît şi de faptul că nu îţi stă în puteri să faci nimic pentru mine. La revedere.

4
2
2

După" aceste cuvinte rostite în mers, Laura îşi continuă calea peste cuprinzătorul gazon din preajma conacului, în vreme ce Phineas se întoarse în direcţia de unde venise.

Spre adînca-i mîhnire, dialogul apucase pe alte tărî- muri, strieîndu-i planul ce şi-l făcuse, că doar nu era să-şi divulge noua lui pasiune după ce ea îi revelase suferinţele conjugale. în atmosfera creată, orice poveste de dragoste ar fi fost nelalocul ei, darmite una ce-o cuprindea pe Violet Effingham ! Chiar de s-ar fi încumetat să-i îm-

păr lăţească o idilă, ar fi trebuit neapărat să fie legată de o altă făptură. După cit intuia, însă, clipa mărturisirii trecuse, fără putinţă de întoarcere, şi nu din voinţa lui cît a Laurei Kennedy, care nu-i va îngădui niciodată să-i vorbească despre o altă femeie. Amănuntul nu-1 intriga, şi aproape se împăcase cu el, dar ce îl mirase mai mult dintre surprizele acelei dimineţi şi nu ajungea să-şi explice era supunerea resemnată a unei fiinţe ca Laura, pe care o cunoştea aşa de bine — ori crezuse că o cunoaşte — faţă de un om slab, nehotărît şi lipsit de ţeluri precise, cum era socotit Kennedy !

Prevenit de apucăturile lui, în cele două, trei zile, cît mai rămase la conacul Loughlinter, îl observă mai cu luare aminte, convingîndu-se de adevărurile dezvăluite de Laura, printre care şi acela că tatăl ei tremura înaintea ginerelui.

— Te voi urma şi eu aproape imediat, îi şoptise bătrînul cînd îşi luă rămas bun. Nu-mi place să mă aflu la Saulsby în timpul alegerilor, şi totuşi plec într-acolo, unde te aştept să pofteşti după despuierea scrutinului.

Domnul Kennedy se arătase deosebit de afabil la despărţire, asigurîndu-1 de calda lui amiciţie. în schimb lady Laura îi întinsese o mînă tăcută şi rece. în zadar încercase să-i adreseze o vorbă ; ea rămăsese abătută şi îmbufnată, fie din motivele pe care i le dezvăluise, ori stăruind într-

o aparenţă voită...

A doua zi după plecarea lui Phineas, o încolţi o nouă migrenă asemenea multora de care se tot plînsese de la plecarea din Londra şi pentru care fusese chemat în mai multe ocazii doctorul Macnuthrie.

— Oare de unde provine ? Care o fi cauza suferinţei ? se întreba domnul Kennedy, în timp ce-o veghea în salonaşul ei de la primul etaj. Era o încăpere frumoasă, cu vedere spre munţi şi un colţ sclipitor de lac, iar în interior decorată cu gust şi cu desăvîrşită pricepere. Şi-o alesese chiar Laura, curînd după oficierea logodnei, mulţumindu-i pentru ea viitorului soţ, cu zîmbetul cel mai fermecător. Era încîntată de camera dăruită, îi spusese atunci, şi spera că va trăi fericită acolo, îşi aminti Kennedy vorbele ei.

Nu era un sentimental, dedat evocărilor, şi nici acum nu alunecase înspre ele decît împins de suspiciunea ce-1 încolţise în vremea din urmă. De la venirea lor la conac şi pînă la ceasul acela, lady Laura păruse mereu indispusă, mereu măcinată de o suferinţă. Dacă sursa migrenelor continui era cumva plictiseala ? O plictiseală de moarte şi fără de leac, pricinuită de viaţa pe care o ducea ? Şi dacă nefericita lui bănuială îşi găsea confirmare, atunci cum aveau să vieţuiască împreună ? Existenţa lui încăpuse de mult într-un anume tipar, împărţit în şederi periodice la Londra — impuse de activitatea parlamentară şi legăturile sociale — şi reveniri la moşie. E drept că răstimpurile petrecute în metropolă erau tumultuoase, abundînd în dineuri şi somptuoase recepţii, fie la domiciliul din piaţa Grosvenor sau aiurea, unde erau invitaţi. Dar acestea reprezentau tot o îndatorire politică, de care trebuia să se achite, adevărata sa tihnă căutînd-o în izolarea şi liniştea casei, în zile ca cele de faţă, care pentru el însemnau binefacere, dar parcă nu şi pentru consoartă, ţinînd seama de migrenele-i

repetate. De aici ţîşniseră gîndurile bănuitoare ca şi prima scînteie de adevăr. Dacă decorativei lui soţii nu-i convenea să trăiască acasă, dă-ruindu-se obligaţiilor domestice ? Şi dacă tocmai acestea — oricît erau de mărunte şi simple — îi declanşau invariabil dureri de cap ?

În vreme ce Kennedy se mai lupta cu incertitudinea, zăbovind sau necutezînd a-şi da răspunsul definitiv, lady Laura aflase dezlegarea tuturor întrebărilor şi trăia realitatea sumbrelor deziluzii. Pe soţ nu-1 iubea — o descoperise de mult — iar traiul ce-1 căutase prin acest mariaj se dovedea de nesuferit. Păşise cu stîngul, ratînd intrarea în viaţă, în pofida planului ce-1 ţesuse cu atîta migală, şi încotro îşi îndrepta privirea, vedea numai neguri şi suferinţă. Pînă şi tatăl ei se arăta îngrijorat de soarta care o aştepta şi totodată sătul de ginere, preferind să plece la Saulsby — cu toată singurătatea şi tristeţea ce aveau să-l apese — decît să rămînă la Loughlinter. Da, pe încetul, toţi o vor părăsi. Afară de soţ. Iar atunci... cînd n-o să mai poată îndura supliciul, se va arunca în- tr-o bună dimineaţă în lac.

— Stau şi mă întreb ce o fi starea asta în care te afli ? îi zise domnul Kennedv, urmîndu-şi neabătut veghea,

— Migrenă, după cum ştii.

— Poâte că nu faci destulă mişcare, îşi dădu cu părerea. Ţi-aş sugera să străbaţi cîte patru mile după gustarea de dimineaţă, şi eu o să-mi aranjez în aşa fel activitatea ca să fiu liber, să te însoţesc. M-am sfătuit cu doctorul Macnuthrie...

— Il detest, îi curmă ea vorba.

— Pentru ce, Laura ?

— Pentru ce ? Pentru ce ? Cum aş putea să-ţi explic în cuvinte ? Mi-e silă de el, pur şi simplu, motiv pentru care ai putea să nu mi-1 mai chemi.

— Eşti absurdă, nu te supăra, Laura, fiindcă medicul ţi-1 alegi nu după simpatii personale, ci în i'aport de faima profesională. Ori doctorul Macnuthrie şi-a dobîn- dit-o cu prisosinţă.

— Nu vreau să văd nici un medic, stărui cu îndărătnicie.

— Dar eşti bolnavă, nu uita, draga mea.

—- Nu-s bolnavă deloc, se încăpăţînă în continuare.

— Şi totuşi, te plîngi de migrene, şi nu de acum, ci de zile în şir.

— Durerea de cap nu e boală, şi dacă nu mi-ai pomeni atîta de ea, poate că n-aş mai avea-o.

— E de necrezut ce spui tu, draga mea. In nouă cazuri din zece, migrena provine de la stomac, susţinu cu tărie, deşi chiar în clipa cînd rosti acest argument logic şi ultra- banal simţi muşcătura vechilor bănuieli. Dacă suferinţele izvorau dintr-o repulsie faţă de el şi de modul său de a trăi ?

— Nu stomacul e pricina, o auzi vorbind iritată, fiindcă pisălogelile lui începuseră s-o scoată din fire.

— Atunci care-i motivul ? insistă Kennedy. Doai nu ţi-oi închipui că-mi tihneşte să te-aud întruna plîngîn- du-te de migrene şi să te văd abdicînd de la îndatoririle pe care le ai.

— Dar ce ai vrea să fac ? se răţoi sărind ea un arc de pe sofaua pe care şezuse lungită. Dă-mi o treabă
anume, şi dacă n-am să înnebunesc, muneindu-mi mintea cu ea, o duc la îndeplinire. Ia un registru cu cheltuielile casei şi pune-mi-1 dinainte, să fac socoteli. E adevărat, nu desluşesc cifrele de durere ; însă voi încerca să le buchisesc.

— Vai ce cuvinte colţoase şi lipsite de gratitudine ! E urît să le pronunţi, Laura...

— O fi, ca tot ce fac dealtminteri. Ce păcat că nu le-ai văzut cu un an în urmă ! Of, Doamne, ce să mă fac ? se jelui trîntindu-se iarăşi pe canapea şi cuprinzîndu-şi tîmplele în palme.

— Trimit după doctor imediat, decretă soţul, pornind către uşă cu aceeaşi încetineală cu care vorbise.

— Nu. să n-aud de medic ! se împotrivi sărind din nou în picioare şi repezindu-se către el, să-l oprească. Dacă-i aduci, n-o să aibă pe cine să vadă. îţi dau cuvîntul meu că n-am să-mi arăt chipul. Vai, cum nu poţi pricepe nimic î

— Ce anume să pricep ? o întrebă cu nedumerire.

— Că femeilor nu le place să fie mereu sîcîite.

Kenncdy nu răspunse pe dată, ci rămase pe gînduri.
frămînlînd minerul uşii masive.

— Mi se pare că încep să înţeleg, zise cu întîrziere. Desluşesc pe încetul în ce constă sîcîiala de care spuneai şi de unde-ţi vin şi migrenele. Nu stomacul e cauza — care e perfect sănătos — ci perspectiva unui trai liniştit şi echilibrat, care-ţi impune unele îndatoriri casnice. Doctorul Macnuthrie e un om cu multă ştiinţă de carte ; dar mă-ndoiesc c-ar putea să trateze o maladie ca asta.

— Adevărat, Robert, nu poate să facă nimic.

•— Vindecarea nu vine decît de la tine, şi

numai prin Stăruinţă. Dacă te-ai hotărî să încerci, Laura, să...

— îmi ceri un lucru de care nu sînt capabilă.

— Cum adică, vrei să-mi spui, Laura, că n-ai să-ţi dai osteneala să te achiţi de obligaţiile de soţie ?

— Ce vreau să spun este că nu am să încerc să-mi vindec migrenele făcînd socoteli. Asta e tot, deocamdată. Şi dacă binevoieşti să mă laşi un pic singură, ca să mă lungesc şi să stau liniştită, poate mă mai lasă durerea
şi vom cina împreună. Iar de continui cu
dăscăleala, mă duc direct la culcare.

Cancelarul de Lancaster mai şovăi un răstimp, lingă uşă, după care apăsă pe miner şi ieşi, abţinîndu-se de la orice remarcă in plus.

CAPITOLUL XXXIII

REVENDICĂRILE DOMNULUI SLIDE

EROUL NOSTRU ieşi învingător în alegeri şi se trezi deputatul tîrguleţului Loughton, cu sentimentul că nici el şi nici alte persoane nu avuseseră nici o bătaie de cap. Singurele silinţe cerute — dacă se puteau denumi astfel — constaseră în cuvîntarea pe care o ţinuse cocoţat pe o tarabă prefăcută în tribună, la care se mai aciau- gaseră discursurile domnului Grating — pentru propunerea candidatului — şi cel al măcelarului Shortribs — întru susţinerea fericitei propuneri. Asta fusese tot, şi nici o vorbă în plus sau urmă de tevatură, incit, la sfirşit, cînd se încheiase bilanţul, cerîndu-i-se două sute patruzeci şi şapte de lire, treizeci de şilingi şi nouă peni, cu titlu de investiţii în campanie, suma i se păruse peste măsură de mare pentru o treabă atîta de simplă şi uşoară. Oare pe ce se duseseră

lirele, cînd nici răzleţitele zecimale nu vedea cum fuseseră cheltuite ? Singura consolare o găsise în faptul că redevenise membru în Parlament, deşi, chiar în seara triumfului, după cina cu notabilităţile urbei, începu să se cam îndoiască de marele privilegiu, spunîn- du-şi, în obscuritatea şi liniştea odăii de han ca, do vreme cc-1 dobîndise cu atîta uşurinţă, însemna că nu valorează prea mult.

A doua zi dimineaţă porni către Saulsby, unde ajunse înaintea lordului Brentford. în vastul conac se afla numai el şi stăpînul, care — de ce n-ar fi recunoscut-o cinstit ? — se arătă mai mult decît generos şi amabil.

— Va să zică aşa ! Pînă la urmă n-ai avut de luptat cu ah candidat ? îi zise cu o umbră de zîmbet.

— Nici măcar cu năluca lui, rosti noul ales cu acelaşi surîs drămuit.

— M-aşteptam că aşa o să fie, urmă patronul circumscripţiei Loughton. Au încercat în vreo două rînduri să ne-o smulgă din mînă, dar s-au ales doar cu cîteva voturi, şi ele date nu din convingere, ci dintr-un simplu neconformism, pentru că, în realitate, aici nu există un spirit conservator.

Cu toată solemnitatea bătrînului, Phineas nu se putu opri de a-i lua spusele drept o glumă. Marele moşier susţinea lipsa spiritului conservator ; dar cel liberal exista ? Sau conştiinţa politică ? Dacă din întîmplare stăpînul lor ar fi fost de culoarea conservatorilor, oare Grating şi Shortribs nu l-ar fi slujit cu aceeaşi fidelitate ?

— Oamenii par extrem de îndatoritori, spuse cu gîn- dul la ei.

— Au şi motive, te asigur. în primul rind, nici o casă nu li se dă cu chirie pe un termen mai scurt de şapte ani. Şi mai ştii ceva ? Nu am un singur arendaş pe întreaga moşie. O lucrează fără să arendeze parcelele, socotind că sînt mai în siguranţă astfel. Mă port bine cu ei, dar îmi place şi mie să-i văd aderînd la politica pe care o fac.

în a doua seară şi ultima petrecută la Saulsby, lordul se lansă într-o conversaţie atît de neaşteptată şi intimă în legătură cu fiica sa încît, la început, Phineas nu ştiu în ce chip să-i răspundă.

După o introducere abil ticluită, cu privire la întinderea şi frumuseţea domeniului Loughlinter, bătrînul amfitrion făcu această surprinzătoare afirmaţie :

— Toate bune şi demne de laudă, însă mă tem că Laura nu este prea fericită.

— Eu speram dimpotrivă, ripostă celălalt făcînd pe neştiutorul.

— Da de unde ! Ce mulţumire să aibă lîngă un

individ aspru, anost şi care-i scoate sufletul cu pretenţiile lui ? Fiindcă asta e realitatea. O terorizează pe Laura. Cît a fost în casa mea, am lăsat-o să facă doar ce credea de cuviinţă, şi nu am avut niciodată ce-i reproşa. Şi el de ce ar trata-o altminteri ?

—Poate dintr-un simplu capriciu, opină tînărul mai mult ca să zică ceva.

—O fi, dar ce viaţă o aşteaptă ! Gîndeşte-te că şi ea are o limită de îndurare, cum o s-o constate şi Kennedy, dacă va stărui cu absurdităţile de acum. Nici eu nu i le pot suporta, şi de aceea nu-mi place să stau la moşia Loughlinter. Auzi dumneata, să-ţi petreci timpul după toanele lui, şi nu cum îţi place ţie ! Păi în felul acesta nu rezist mai mult de trei zile, aşa cum i-am declarat-o şi Laurei.

— E foarte trist ce aud, zise Phineas cu amărăciune.

—E trist pentru fată, dar cît de dureros pentru mine, care nu aveam altă fiinţă în preajmă ! In Laura îmi găseam mîngîierea, ca acum să mă văd rupt de ea, de parcă ar trăi cu bărbat-su peste lume, nu aici, la doi paşi. Mi-a răpit-o, ce mai încolo şi încoace şi, pierzînd-o, am rămas fără nici un copil !

—Eu nu aş spune una ca asta, îl contrazise celălalt cu glas blînd.

—De ce nu ? Ca să mă amăgesc ? Pe Chiltem îl simt tot mai nepăsător şi înstrăinat. Pentru el nu sînt decît un obstacol care trebuie să dispară într-o zi... şi chiar cît mai curînd...

— îl nedreptăţiţi, Excelenţă, îi luă apărarea prietenul.

—Ba deloc, se îndîrji lordul. De ce a respins orice idee venind de la mine, anulînd rînd pe rînd toate punţile de comunicare între noi ?

—Fiindcă se crede persecutat, explică Phineas pe acelaşi ton împăciuitor.

—Persecutat ? sări tatăl. Şi pentru ce, dacă nu este cu supărare ? Pentru că nu am putut să închid ochii la traiul său deşănţat şi nu am consimţit să-i mai plătesc datoriile ?

— în prezent cred că nu mai are nici una, îl domoli celălalt.

— Păi vezi bine că nu, după ce Laura şi-a irosit dota achitîndu-i cele patruzeci de mii de lire ale dumnealui ! Dacă nu-şi cheltuia ultimul bănişor, crezi că mai lua de bărbat pe un Kennedy ? Eu unul mă îndoiesc. Din păcate, n-am reuşit s-o conving să-şi păstreze paralele, nici să-î plătesc eu direct pe cămătarii feciorului, deoarece apuca-se.m să-mi dau cuvîntul că nu voi secătui ultimele mele resurse, şi nu voiam să mi-1 calc.

— Aţi putea să-i înapoiaţi banii ipotecînd averea lordului Chiltern.

— Acum n-ar mai folosi la nimic, zise lordul cu obidă. Laura şi-a legat viaţa de Kennedv, iar de bani nu duc lipsă. Singura cale de a îndrepta lucrurile ar fi fost să se însoare cu Violet Effingham. Dar şi pe asta a ratat-o.

— Nu din vina lui, Excelenţă. Doar ştiţi cîte încercări a făcut...

— Ca să compromită partida, necum s-o cîştige pe față. i-o tăie celălalt enervat. A cerut-o în căsătorie exact cum ai cere un bilet de tren ori ai cumpăra nişte mănuşi, iar îndată ce Violet a bătut in retragere, s-a lăsat păgubaş. De fapt nici nu cred că ţinea s-o ia de nevastă, avînd cine ştie ce legături deocheate, de care nu poate scăpa.

— Vă-nşelaţi, Excelenţă, îl contrazise iar Phineas. Chil- tern ar lua-o şi mîine, dacă domnişoara Effingham ar fi de acord. însă, după convingerea mea, dînsa nu îl doreşte.

— De ce ? Fiindcă l-a refuzat ? Asta nu-i un motiv. E posibil să-l fi respins doar de formă.

— Ori să nu-şi mai întoarcă niciodată cuvîntul, observă tînărul.

— Aici nu prea sin tem de acord, şi nu uita că-i cunosc pe amîndoi mai bine decît îi ştii dumneata. Totuşi nu-mi fac prea multe iluzii, fiindcă prea m-am legat de acest vis ea să mi se împlinească. Ce-ai aflat despre planurile şi îndeletnicirile lordului ?

— Pe moment face iahting.

— Cu cine ? se interesă tatăl.

— Cu un oarecare căpitan Colepepper — proprietarul bărcii pe care o foloseşte.

— Cel mai mare netrebnic din Anglia ! spumegă Brent- ford. Nu se ocupă decît cu vînătoarea de porumbei şi curse de cai cu obstacole. Iar partea cea mai nenorocită la Chiltern este că, oricît i-ar displace prietenii sau aiurelile ce le face cu ei, nu mai dă înapoi, in convingei'ea eu-i o mare bravură să nu cedeze.

De astă dată remarca părintelui cuprindea atît de mult adevăr, incit Phineas se văzu obligat s-o accepte fără adaosuri.

— Am nutrit oarecare speranţă de cuminţire, pe vremea cînd Laura îl veghea îndeaproape, urmă cu glas abătut. Pe atunci îmi ziceam, poate cine ştie. o s-o asculte, dat fiind că ţine la ea. Dar acum şi această nădejde mi-a dispărut, pentru că Laura e furată de propria-i suferinţă.

O vreme bătrînul rămase tăcut, năpădit de gînduri şi. griji. în vreme ce Phineas medita la cele auzite. I se părea că Brentford repudiase cam aspru teoria cu Violet şi eternizarea ei în refuzarea lordului Chiltem. Evident, părerea lordului nu-i fusese pe plac, contravenind unei năzuinţe ce-i încălzea încă sufletul. Ca probă, a doua zi după dialogul de sus, lordul apăru cu o scrisoare în mînă şi-i anunţă cu un aer de mulţumire trimiţătorul şi conţinutul.

— E de la Violet, zise el, aruneîndu-i un zîmbet ce ar fi putut să însemne : „Nu ţi-am spus eu că ştiu cine mi-e ?“ îmi scrie de vizita pe care o va face la Loughlinter şi mă înştiinţează că ar vrea să se abată vreo cîteva zile pe aici

— Cu lady Baldock şi cealaltă piesă din garnitură ?

— Da, cu mătuşa şi verişoara. Personal, nu prea o înghit pe lady Baldock, dar ca s-o pot vedea pe drag . de Violet, trebuie s-o suport şi pe ea. Ce vrei ? Am iubit-o întotdeauna pe fată. iar după cele întîmplate, o conside singura odraslă ce mi-a rămas. De aceea, mulţumesc cerului s-o am cîteva zile în preajmă, după care n-o mai întîlncsc toată toamna, fiindcă la fiică-mea n-am de gînd să mă duc. Mi-e dcajuns cît am pătimit acum.

— Cînd sînt oaspeţi mai mulţi e o atmosferă mai agreabilă, căută Phineas să salveze cît de cît aparenţele.

— Se poate, dar cu stau la mine acasă, se arătă Brentford neînduplecat. Dumneata ai să mergi, nu-i aşa '

— Ştiu şi eu ? Nu prea cred.

— Va să zică ţi-a ajuns şi dumitale pînă peste urechi ? spuse lordul parcă fericit că îşi găsise un aliat, şi cun celălalt nu protestă, răspunzîndu-i doar printr-un zîmbet anemic, îi arătă totală încuviinţare.

— în definitiv bine faci, pentru că, zău. nu ştiu cine s-ar complace acolo !

Biefe.il Phineas, cît de mult ar fi dat să se afle la un loc cu Violet Effingham ! Dar fiindcă nu putea să divulge
motivul reţinerii sale, tăcu şi surise din nou, ceea ce, pasămite, îl intrigă pe bătrîn, judecind după întrebarea pe care i-o puse :

— Presupun că ai fost invitat, nu ?

— Da, fireşte ; m-au poftit amîndoi. Sînt tare drăguţi, n-am ce zice.

— Păi de aceea mă încolţise mirarea, deoarece Ken- fiedy îmi spusese că te-a chemat şi că ai să vii în mod sigur.

— Aşa a fost la început, însă după o chibzuinţă mai serioasă, l-am anunţat că nu mai pot reveni, pentru că voi pleca în Irlanda. Am foarte mult de citit, şi numai acolo mă văd în stare să parcurg rapoartele şi materialele care s-au adunat.

In aceeaşi zi, cînd se întoarse la Londra, proaspătul deputat de Loughton se pomeni complet singur. Şi nu numai în locuinţa din Great Marlborough Street, dai[1] şi la club şi pe străzi.

Cu toate că luna iulie încă nu se sfîrşise, elita emigrase în afara metropolei. Prin scurtarea sesiunii parlamentare, premierul Mildmay pricinuise pagube însemnate comerţului londonez, modificînd totodată şi traiul acelora care se considerau cineva. Doar tînărul nostru, condamnat la însingurarea odăilor strimte era pe deplin conştient de nimicnicia sa. Ce reprezenta el şi unde putea şă plece decît în Irlanda, după cum i-o spusese lordului Brent- ford ? E drept că primise două propuneri — una din pai'- tea lui

Monk, de a-1 însoţi într-o excursie în Pirinei, cealaltă de la Chiltern, eare-1 invitase să facă iahting cu el — însă nici una nu îl tentase. Unicul loc care l-ar fi atras era moşia Loughlinter, unde ar fi întîlnit-o pe Violet Effingham. Dar acolo fusese oprit să mai calce. Exclu- zîndu-1 dintre oaspeţii casei, lady Laura îi lăsase să înţeleagă motivul acestui surghiun şi, cîntărindu-1 din nou, începu să redepene întîmplări perindate. Trecuse un an de cînd ar fi dat orişice pentru o vorbă de dragoste venind de la ea. Pe atunci sperase puţin sau aproape deloc fc-o audă, pentru ca astăzi miracolul să se înfăptuiască.

Lady Laura recunoscuse. în fine, că îl iubeşte — fiindcă ce altceva putea să însemne interdicţia pe care i-o impusese ? Numai că revelaţia nu-i adusese bucuria la care visase, ci doar un imbold în noile sale aspiraţii. De vreme ce nobila protectoare ajunsese să-l îndrăgească, de ce n-ar nădăjdui s-o cîştige şi pe Violet Effingham ? Şi cum modestia îi fusese fatală în încercarea făcută cu lady Laura, de ce nu ar trage cuvenitele învăţăminte, devenind mai încrezător şi mai insistent în cucerirea tinerei Violet ?

Dar cum să ajungă la ea pentru a-i destăinui sentimentele ? Cuminte ar fi fost să rămînă la Saulsby pînă după plecarea musafirelor anunţate. Ratase un prilej minunat, îşi reproşa cu ciudă, deoarece, prididit de singurătate, bătrînul l-ar fi primit cu braţe deschise, iar în cele cîteva zile petrecute cu Violet, ar fi putut să-i vorbească nestînjenit despre dragostea lui, cerîndu-i totodată şi mîna. Eventuala ei acceptare l-ar fi făcut, natural, fericit, deşi îşi dădea perfect seama că pentru ceea ce ar fi dobîn- dit ar fi avut de plătit anumite tributuri. în primul rînd, trebuia să renunţe la prietenia cu lordul şi cu feciorul său, Chiltern, iar odată cu ei, la circumscripţia Loughton şi la mandatul în Parlament. Dar ce

contau toate acestea pe lîngă norocul de a se însura cu Violet Effingham ? Măcar de i-ar obţine cît mai de grabă consimţămîntul, însă unde şi cum, de vreme ce la domeniul Loughlinter nu putea să apară ? Rău mai căzuse ideea Laurei cu interzicerea vizitelor...

Zilele se scurgeau searbede şi cu încetineală, punctate doar de un mic incident, menit să mai coloreze cenuşiul lor mohorît. Intîmplarea la care ne referim se petrecu în prima săptămînă a lui august, într-o vreme cînd Phi- neas, răscolit de pornirile inimii, îşi muncea creierul cu găsirea unui pretext pentru o fugă la Saulsby. Trebuia s-o revadă pe Violet, însă menajînd deocamdată susceptibilităţile lordului. Cu gîndul acesta îşi scormonea mintea, amînînd de pe o zi pe alta plecarea, pînă ce, într-o dimineaţă, se trezi cu următoarea notiţă :

Redacţia ziarului „People's Banner".

3 august, 136..

„Dragul meu Finn,

consider că m-ai tratat cu totul neomenos, vitregindu-mă do sinceritatea frăţească pe care noi, cei din presă, o aşteptăm din partea fiecărui coleg. Totuşi s-ar putea să existe o cale de înţelegere, care, odată găsită, să netezească actualele divergenţe. îţi cer un serviciu cu promisiunea de a ţi -1 întoarce orieînd. Cum am putea sta de vorbă ? Aşteptindu-te aici ori făcîndu-ţi o vizită ?

Al dumitale. Q.S."

Citirea biletului ii produse nedumerire. Oare cu ce îi greşise lui Slide ? căută să-şi aducă aminte. Dar oricît îşi stoarse memoria, evocînd scurta colaborare cu redacţia ziarului „Feople's Banner'", nu izbuti să-şi descopere vina. Intrigat, îşi întoarse atenţia spre un alt amănunt al cuprinsului, poate mai neplăcut decît imputările gratuit înşirate. Biletul începea prin „dragul meu Finn'" ori, după cît ţinea minte, prin nici un gest sau cuvînt nu-1 îndemnase pe Slide la această intimitate. Auzi dumneata, el, care deţinea marea taină a Laurei Kennedy şi care aspira la mîna unei Violet Effingham, să fie numit „dragul meu Finn" de un terchea-berchea ca Slide ! Revoltat, se hotărî să facă pe dată lumină, însă nu răspunzîndu-i în scris, ci căutîndu-1 pe neobrăzat la redacţie, în orele cînd ştia că se află acolo. Soluţia i se păru înţeleaptă, deoarece, excluzînd calea epistolară, îl scutea de un „stimabile Slide" pe care, altminteri, cu siguranţă l-ar fi aşternut pe hîrtie, înăsprind sau rupînd chiar relaţiile cu acela căruia nu i s-ar fi putut nicidecum adresa printr-un „dragul meu Slide."

La redacţie ii găsi pc împricinat înghesuit într-un colţ şi scriind de zor un articol.

3
4
3

— Presupun că eşti teribil de ocupat, îi zise de cum îl văzu, după care se aşează pe un scăunaş din acelaşi ungher.

— Nu-s într-atît de prins ca să nu mă bucur de vizită, i-o întoarse reporterul. Ia spune-mi, mînuieşti arme ?

— Bineînţeles, spuse Phineas descumpănit de întrebare.

Oare Slide intenţiona să-l înfrunte în dud ? Se putea foarte bine, judecind după tonul răstit.

— Vânezi potîrnichi, fazani şi păsăreturi de soiul ăsta ? îşi urmă reporterul chestionarul.

—7 Aa. va să zică asta era î răsuflă celălalt uşurat. Atunci răspunsul meu este : da.

— Şi care e perioada cea mai prielnică pentru potîr- nichile scoţiene ? Intre doişpe şi douăzeci ?

— Exact. începînd de pe doisprezece. Şi ce te face să mă întrebi tocmai asta ?

— Scrisoarea la care lucrez, îl informă Slide scrijelind cu peniţa. Prin ea prevenim vînătorii să nu ucidă păsări prea tinere dacă vor să mai aibă ce să împuşte şi peste un an. La redactare m-a ajutat un as în tainele cinegeticei, însă am uitat să-l întreb şi acest amănunt. De unde ai considera nimerit să se expedieze epistola ?

—- Din Callender sau din Starling, sugeră Phineas.

— Starling prea e oraş, obiectă ziaristul. Aşa că va fi trimisă din Callender — o localitate care se pretează mai bine la vînătoare.

Cu repeziciunea sa tipică, Slide adăugă numele urbei alese, după care sări de pe scaun şi aborda tema biletului fără vreo introducere prealabilă.

— Zi aşa, Finn, mi-ai făcut figura cu Loughton ?

— Ţi-am făcut figura ? îngînă celălalt cu surprindere. Oare la ce se referea gazetarul. La faptul că nu-i trimisese veşti cu privire la alegerile din Loughton ?

— Da, da, mi-ai făcut-o : şi încă o figură foarte urîtă, continuă Slide cu mîinile înfipte în şolduri. Noi, cei din presă, ne aşteptăm la coeziune, la

bună credinţă, nu la picioare în fund. Sîntem fraţi ori ce dracu ?

— Pe cuvin! că nu înţeleg ce insinuezi, bîigui Phineas tot mai mirat.

— Şi totuşi e simplu ca bună ziua. Nu te-am anunţat că ţintesc la deputăţie în Loughton ?

— Cuum ? Ceee ?

— E uşor să faci pe picatul din lună, dar fă bine şi recunoaşte-mi, tc-am prevenit ori ba !

— N-am auzit de cînd sînt asemenea bazaconie, zise Phineas revenindu-şi din şoc.

— Bazaconie ? se stropşi gazetarul

— Păi cum ai fi putut candida ? Ce legături ai în Loughtor. ? N-ai fi găsit un singur alegător care să te propună...

— Ce relaţii am, mă priveşte, şi nu m-apuc să ţi le înşir. în schimb, am să-ţi spun alte chestii. Prima, că m-ai zvîrlit ca pe un dinte stricat. A doua, că n-am de gînd ,să-ţi înghit bucata. Aşa că îţi las circumscripţia în sesiunea de faţă, cu condiţia să mi-o cedezi în cea viitoare, în caz că accepţi, vom publica un articol de fond în care o să scriem că domnul — cum — îi zice — pe nume s-a arătat la înălţime în alegeri, şi cît va dura sesiunea te laud de mama focului, ca să te simţi sprijinit de o foaie.

— Ce-mi propui este o inepţie, îi explică Phineas, deoarece Loughton este pe cale de suprimare, fie prin alipire la comitat ori prin comasarea cu alte aşezări la fel de mărunte. Oricum se va proceda, în mod cert îşi va pierde statutul de circumscripţie independentă.

— Aşa o fi, dar eu îmi asum toate riscurile. Eşti de acord cu cedarea ei ?

— De acord ? Cu ce ? Nu îţi dai seama de absurditatea ideii ? E ca şi cum mi-ai cere consimţămîntul s-o porneşti către ceruri. Iar eu ce aş putea să îţi spun ? Du-te, dacă ţi-au crescut aripi. Nu m-aş opune nici un moment, pe simplul motiv că nu mă interesează.

— Va să zică ăsta îţi este răspunsul. Buun !

Acum ştiu cu cine am de-a face. După cum vei afla şi dumneata, dealtminteri, ca să nu mai joci feste celor din presă. Asta voiam să aud şi nici o vorbă în plus. Bună ziua.

Mulţumit de felul cum se încheiase întrevederea şi neregretînd ruperea legăturii cu specimenul eare-1 denumise „dragul mei Finn"‘, Phineas ieşi din clădirea redacţiei, scuturîndu-şi puţinul praf aşternut pe ghete şi jurînd să nu-şi mai facă de lucru cu oameni din branşa aceasta. „Parlamentarul nu trebuie să depindă de presă, îşi spunea îndreptîndu-se către Great Marlborough Street, ci să fie independent.[1]“

în restul zilei alungă subiectul din minte, reflectînd la altele, mai plăcute, pentru ca a doua zi dimineaţă să vadă cu ochii rezultatul neatîrnării sale.

în primul ziar ce-1 deschise dădu peste un articol senzaţional, arătînd necesitatea imediată a reformei şi

susţinînd-o prin relatarea unei întîmplări din care se desprindea lămurit corupta practică de punere la mezat a circumscripţiilor electorale. ,.Cînd un patron precum lordul Brentford — el însuşi membru în guvern şi beneficiind de o sinecură — poate, prin simpla sa intervenţie, să numească în Cameră un manechin neînsufleţit ca Pirineas Finn — un individ care s-a luptat să îndruge un discurs, însă fără succes, întrucît îi lipseşte priceperea şi curajul — este mai mult decît evident că Reforma din I832 cere să fie suplimentată cu măsuri mai energice“, se scria în articol.

La citirea denunţătoarelor rînduri, Pirineas rîse, luîn- du-le drept o glumă. Dar în adîncul inimii suferea. Quin- tus Slide îi arătase ce poate, iar cînd se punea la ambiţie, biciul lui croia brazde usturătoare.

CAPITOLUL XXXIV

E OARE CINSTIT ?

IN ZIUA DE ZECE AUGUST eroul nostru porni către Loughton. Dimineaţa trimisese o telegramă la han. ca să-şi reţină o cameră ; seara se urcase într-un tren poştal, iar a doua zi, pe la orele nouă, îşi luă mica gustare Ia birtul unde se anunţase, sub ochii nedumeriţi ai hangiului, ai soţiei lui şi ai întregului personal, care nu ajungeau să priceapă ce vînt îl adusese atît de repede înapoi pe noul lor deputat.

Doar stimabilul cititor, prevenit de vizita aşteptată de lordul Brentford, va ghici fără caznă pricina ce-1 minase într-acolo.

Ideea revenirii la Saulsby îl urmărise încă de la sosirea în Londra, şi ar fi pus-o mai devreme în practică, de-ar fi găsit un pretext cît de cît plauzibil. Fiindcă oricît de amabil se arătase amfitrionul, nu-i lăsase totuşi impresia că se putea vîntura la moşie după bunul său plac, ci numai poftit.

De aici ezitările lui în cele zece zile din urmă şi amînarea călătoriei în nenumărate rînduri. Doar nu era

să-i apară în faţă neinvitat şi fără un motiv oarecare] Trebuia născocit unul, îşi repetase tot timpul. Dar în ciuda eforturilor, nu-1 dibuise, şi pace. Intr-un tîrziu, cînd aproape îşi pierduse răbdarea, îl binecuvîntă cerul cu o scrisoare din partea lui Chiltern, care cuprindea un mesaj pentru lordul Brentford. „înştiinţează-1 pe tata, se spunea în epistolă, că voi face exact ce-mi va cere spre a obţine banii pe care îi datorez Laurei“. Ce scuză mai potrivită pentru a se duce la Saulsby ! se gîndi jubilînd. Şi, înarmîndu-se cu misiva, plecă fără întîrziere ia drum. Probabil norocul ţinea cu el, fiindcă odată ajuns la conac, îl găsi pe stăpîn chiar pe scara de la intrare.

— Tu aici, Finn ? îl întâmpinase mirat. Te credeam în Irlanda.

.— Precum vedeţi, încă nu, Excelenţă, îi răspunse zâmbind, după care îşi desfăcu tolba cu veşti, roşind de propria-i perfidie în timp ce vorbea.

• Mesajul lordului i se păruse mai important decît tot ce avea de făcut, pretinse cu seninătate, deoarece din conţinut desprinsese dorinţa feciorului de a se supune părintelui. Ori gîndul de a putea înlesni o împăcare îl îndemna la orice silinţe, nu doar la amânarea călătoriei lui în Irlanda. Căci, aşa cum se ştie. la nevoie se cunoaşte prietenul, cînd pune umărul şi ajută, uitînd de ale sale.

Auzindu-se, aproape credea şi el în ce spune, în schimb nu era prea convins că-1 va face pe lord să-l reţină ca oaspete, la conac. Dar aici se înşela, cum avea s-o constate curînd. Bătrînul înghiţise momeala şi, luîndu-1 de braţ, porniră prin parc, unde-i mărturisi cu emoţie dorinţa de reconciliere cu fiul.

— Să vină aici cît rămîne şi fata, sugeră la un moment dat.

Phineas nu-şi dădu aprobarea, deşi, în fond. ideea îi convenea. Doar nu voia să-l înşele pe Chiltern, ci dimpotrivă, să se poarte cît mai loial. îi va preda deci mesajul părintelui întocmai cum il primise, avertizîn- du-1 cu această ocazie şi de intenţiile lui cu privire la Violet.

Dar dacă apuca să vorbească cu fata mai înainte de a-1 vedea pe lord, şi dacă — judecind prin absurd — îi accepta dintr-o dată propunerea de căsătorie, atunci cum il mai

prevenea ? Scriindu-i fără întârziere, firește. Asta era formula, își zise împăcat, ca imediat să-l fulgere alt gînd. Mă rog, va așterne misiva prin care să-și dovedească buna credință, însă ce valoare morală mai avea dacă în ceasurile sau zilele următoare contravenea celor scrise prin fapta ce-o săvîrșea ? Nu era mai corect să-l cheme pe Chiltei'n fără a-i divulga sentimentele lui, și numai în cazul că-1 refuza din nou Violet, să-și încerce și el norocul ? Ar fi fost o soluție, dar mai cinstită i se părea prima. Așa că rămase la ea. Doar spovedindu-i-se prietenului putea să-și pună proiectul în aplicare, respec- tînd totodată noțiunea de cinste.

După ce-și deșertă sufletul, lordul îl pofti să stea la conac, trimițîndu-1 după bagaje.

— Se află aici și lacly Baldock cu fetele, îi spuse, dar și-au schimbat planul și mă vor părăsi jnîine, în zori, in loc să rămînă cîteva zile, după cum era vorba.

Aflînd noutatea, își modifică și Phineas programul, pretinzînd că și el trebuia să plece a doua zi dimineață spre Londra ; însă cum mai erau o zi și o noapte la mijloc. își va aduce totuși cele cîteva lucruri de la hanul la care trăsese. La despărțire, bătrînul îl acoperi iarăși cu laude și cu mulțumiri pentru fapta sa generoasă, pe care tînărul le primi cu obrajii dogorind de rușine.

Odată ce ajunse la han, se apucă să aștearnă scrisoarea către Chiltern, concepind-o cu migală și patos ca pe un fel de chemare acasă a fiului înstrăinat. După o pledoarie zeloasă, adăugă și mesajul părintelui în legătură cu Violet Effing'ham, iar la urmă de tot, chiar pe ultima pagină, relată și povestea sa. ,,Acum mi-a venit rîndul să îți scriu și despre mine " — spuse ca introducere — după care destăinui prietenului, prin cuvinte simple și răspicate, sentimentele pentru Violet și planul lui de viitor. ,.0 iubesc de o jumătate de an, și scopul venirii mele la Saulsby este de a o cere în căsătorie. Șansele sînt mai puțin decît minime, dar asta nu mă împiedică să provoc, cum se zice, destinul. Știu că te superi de cele aflate și mînia ta o consider îndreptățită, însă mă străduiesc să procedez corect, cerîndu-ți

acelaşi lucru şi ţie. Trebuia să-ţi comunic mesajul lordului Brentford, întocmai cum

23 — Cariera lui Phineas Fini»

simt nevoia să îmi deschid sufletul în faţa domnişoarei Violet Effingham, dar nu înainte de a-ţi fi făcut destăinuirile de mai sus. Altfel, mă învinuiam de necinste. În ipoteza probabilă — sau poate chiar certă — că voi fi refuzat de nobila domnişoară, te rog să-mi păstrezi secretul încredinţat. Nu te certa cu mine, dacă poţi să te stăpîneşti, iar de nu ai tăria s-o faci, sînt pregătit pentru orice.“

Cu acestea încheie scrisoarea, o duse la poştă şi pe urmă reveni la moşie.

Avea doar o singură zi pentru a-şi pune planul în aplicare, şi pe lîngă răgazul teribil de scurt. Violet mai era păzită şi de mătuşa Baldock. Oricum, la întoarcere nu o găsi la conac. Se plimba cu lordul şi cu cealaltă domnişoară, îl informă servitorul, conducîndu-l spre cameră. Peste puţin, cînd coborî în salon, se întîlni cu lady Baldock care îl monopoliză cu întrebări despre posibilitatea închiderii fabricilor de bere şi de băuturi spirtoase printr-un decret emis de Parlament. Bătrîna părea să-l simpatizeze, şi nu de acum, ci de pe vremea cînd o vizitase la Londra ; aşa că era bucuroasă de conversaţie.

El însă răsuflă uşurat cînd bătu ceasul două şi-i văzu apărînd pe cei trei hoinari. Domnişoarele păreau încîn- tate de apariţia lui, semn că amfitrionul le vorbise în termeni elogioşi despre noul său protejat, care, în ultima vreme, se bucura de tot mai multă apreciere în cercurile discrete şi serioase. În timpul prînzului se anunţă programul după-amiezei : lordul şi cu Violet urmau să facă o plimbare pe cai, iar Lady Baldock şi fiica, în trăsură.

— Îţi pot oferi şi dumitale un roib, în caz că ţi-ar plăcea să ne însoţeşti, îl îmbie moşierul.

— Cum să nu-i placă ! i-o luă Violet înainte. Doar nu ţi-oi închipui că domnul Finn ar fi împotrivă să cutreiere prin pădure cu mine ? Dealtfel a mai făcut-o şi altă dată, aşa e ?

— Violet ! se interpuse glasul ultragiat al mătuşii. Ai un fel nemaipomenit de a te exprima !

— Se poate, recunoscu veselă, dar nu cred că mai pot să mi-l schimb. Iar domnul Finn mă cunoaşte destul de bine pentru ca tonul meu să-l deranjeze prea

mult.

Se făcu ceasul cinci pînă să pornească la plimbare şi între timp nu apucase un minut de intimitate cu Violet. La masă şezuseră alături preţ de aproape o oră ; pe urmă se vînturaseră prin hol, prin sala de biliard şi cea de muzică. Dar peste tot se ţinuseră de ei lady Baldock sau fiică-sa.

Cu cită savoare sorbise fiecare cuvînt ce lunecase de pe buzele adorabilei Violet ! Cu ce admiraţie îi urmărise purtarea degajată, graţia manierelor nescrobite şi lipsite de artificiu ! Realegerea lui în Loughton părea s-o încinte ; despre soţii Kennedy vorbea ca şi cînd ei le chezăşuiau amiciţia, născută parcă tot din dorinţa lor. Dar în ciuda subiectelor abordate — inofensive atît ca natură cît şi ca tratare — lady Baldock stătuse neclintită, de veghe, iar cînd se apropie ora plimbării şi-i spuse fetei să urce ca să se îmbrace, Violet se supuse fără cîrtire.

Cu toată deznădejdea ce-1 încolţise, Phineas mai spera într-o şansă, care se ivi la o jumătate de ceas după plecarea de acasă. Calculat în tot ce făcea, se postase cu calul în urma trăsurii, scontînd ca prin asta să spulbere eventuala precauţie a lordului, şi să-l facă să schimbe la un moment dat locul cu el. Şi previziunea se adeverise la ţanc. La o mică pantă din parc, unde drumul cotea, traversînd un poduleţ peste rîu, trăsura ajunse călăreţii din faţă şi, profitînd de întîlnire, lady Baldock îi spuse ceva bătrînului. In aceeaşi secundă Violet îşi struni calul, lăsîndu-1 pe al lordului să treacă înainte, ea rămînînd alături de Phineas şi urmîndu-şi plimbarea în noua tovărăşie. Schimbarea îi mai lumină sufletul amorezului, deschizîndu-i o ferestruică spre mult aşteptata mărturisire deşi, ca să treacă la ea, trebuia să mai pună oarecare distanţă între ei şi paznicii nemiloşi, poate chiar să descalece, fiindcă nu se vedea vorbind despre dragoste şi însurătoare cocoţat pe un cal !

La un moment dat, cînd ajunseră în dreptul unei poteci ce şerpuia sub copacii masivi şi umbroşi, amazoana de alături îl întrebă :

— Iţi aminteşti de acest loc ?

— Cum de nu.

— Tare m-aş duce la coliba pădurarului, care nu r departe. Ai vrea să mă însoţeşti ?

•— Se-nţelege, se grăbi s-o asigure. Dar mai întîi să-t avertizăm pe cei din trăsură. Şi imediat porni către ei.

— Unde vrea să se ducă ? se interesă lady Baldock, în vreme ce Phineas îi propunea lordului să se întoarcă la Violet şi s-o conducă în pădure.

— De ce să merg eu ? Doar cunoaşte şi singură drumul, îi răspunse acesta, conştient de absurditatea oricărui amestec din parte-i.

Phineas, care doar atîta aşteptase, o -zbughi înapoi. Străbătură poate o milă fără să-şi spună o vorbă, galo- pînd pe sub bolta înverzită a copacilor pînă în faţa colibei.

Aici se opriră, schimbară vreo două cuvinte cu gazda, Idupă care se depărtară, mergînd mai încet decît la venire.

— De cîte ori vin la Saulsby, mă reped la colibă, pentru că simpla ei revedere îmi stîrncşte gînduri frumoase şi bune faţă de lordul Chiltern, zise Violet năpădită de amintiri.

— înţeleg, înţeleg, murmură Phineas mai mult ca să spună ceva.

— Pe vremuri se purta aşa de drăguţ... şi poate nici acum nu e rău, ci numai se arată. Crezi că se va mai schimba ?

în situaţia lui specială, avea datoria să fie onest, socoti Phineas şi, ca atare, răspunse in favoarea lordului.

— Părerea mea este că s-ar preface complet dacă l-ai putea readuce aici... să trăiască printre prieteni.

— Nu zău ? Vorbeşti serios ? Atunci trebuie să ne stoarcem creierii împreună cum să punem ideea în practică. Crezi că am reuşi ?

— Sînt convins. Iar după o mică tăcere, adăugă cu voce misterioasă : De fapt nici nu ar trebui să ne i'rămîn- tăm cum să facem, ci doar să rosteşti un singur cuvînt.

— Oo, ştiu. ripostă Violet, însă nu am de gind să-l pronunţ. Vreau să-l aduc şi altminteri. E

absurd, după mine. ca un tată să lege viaţa feciorului de o condiţie ca asta.

— Intr-adevăr. încuviinţă tînărul şi din nou porniră Intr-un galop nebunesc, spintecând catifeaua verde a pădurii ca două năluci.

Fusese o îndrăzneală din parte-i sâ-i vorbească despre Chiltern după cum o făcuse. Dar Violet îi dăduse tocmai răspunsul dorit. Era cazul să treacă la mult aşteptata sa declaraţie ? Nu cumva îi scădea importanţa rostind-o din mers, şi pe cal ?

Spre norocul lui, se treziră deodată pe un teren răscolit şi primejdios, unde se văzură siliţi să coboare.

— Domnule Finn, zise Violet călcînd. cu pas măsurat şi aproape de el, oare te-ai supăra dacă-ţi pun o întrebare ?

— Oricare îţi trece prin minte, o îndemnă surîzînd.

— Ai avut vreo neînţelegere cu Laura Kennedy ?

— Doamne păzeşte !

— Atunci te-ai certat cu el ?

— Nicidecum. Sîntem mai prieteni ca oricînd.

— Explică-mi atunci de ce nu vii la moşia Loughlin- ter ? Laura mi-a scris dinadins ca să m-anunţe că n-ai să te duci.

Phineas tăcu un răstimp, după care dădu un răspuns în doi peri.

— Să zicem că nu îmi convine.

— Aşa, va să zică e o taină la mijloc.

— Ai ghicit, şi sper să nu te superi că nu ţi-o divulg...

— Eu ? Nici prin gînd să nu-ţi treacă !

— Secretul nu mă vizează pe mine, pentru că, altfel ţi l-aş fi spus.

— S-ar putea să-l ghicesc şi neajutată, deşi n-am să încerc acest lucru. Ba mai mult. Nici n-am să cuget la el.

— Motivul revenirii mele — indiferent care ar fi el — m-a umplut de amărăciune, fiindcă mi-aş fi dat şi o mină să fiu la domeniul Loughlinter în toamnă.

— îţi place chiar aşa mult ?

— Aş fi fost împreună cu dumneata, rosti el, şi pe urmă tăcu un moment, ca şi amazoana de alături, care, după cum o zări, aruncîndu-i o privire piezişă, mîngîia cu o mină nervoasă coama lucioasă a calului. Cînd mi-am dat seama că nu voi putea veni şi deci n-o să te întîlnesc, urmă cu un glas înfocat, am dat fuga aici, cu gîndul să te văd

cel puţin o clipită. Ca acum, cînd te am la un pas, să nu îndrăznesc să-mi deschid inima.

între timp străbătuseră porţiunea periculoasă .şi. fără nici un cuvînt, Violet se urcă în şa şi porni într-un iureş către poteca cea mare. Ca o sfîrlează încălecă şi Phineas, iar cînd o prinse din urmă, întrebă cu suflarea la gură :

— Nu ai să-mi spui nici o vorbă ?

— Nu, nu, nu, nici o vorbă, cînd îmi înşiri asemenea lucruri. Uite, se vede trăsura. Să mergem spre ea.

Fata înteţi galopul, urmată de Phineas, şi cînd ajunseră aproape de ceilalţi, spuse pe tonul cel mai firesc :

— Mi-am făcut datoria faţă de suflet. Acum pot să mă întorc la viaţa obişnuită.

Cît mai rămase la Saulsby, eroul nostru nu mai apucă să-i strecoare un cuvînt. Şi nici ea nu-i vorbi. Ba mai grav, nu-i aruncă nici măcar o privire, deşi petrecuseră toată seara împreună, se aşezase alături de ea în timp ce cîntase, îi strînsese mîna cînd plecaseră la culcare şi o petrecuse în prag, a doua zi dimineaţă...

CAPITOLUL XXXV

ONORABILUL MONK ŞI REFORMA ELECTORALA

LA CÎTEVA ZILE după popasul la Saulsby, Phineas plecă în Irlanda, cu toate că de la Violet nu primi nici o veste, şi nici cel mai neînsemnat semn de încurajare. Rămăsese la stadiul de care am aflat în capitolul precedent, adică departe de ce ar fi dorit, motiv ce-i otrăvi sufletul toată toamna şi în primele săptămîni ale iernii. De zeci de ori se potrivi să-i aştearnă o scrisoare, şi tot de atîtea ori renunţă, socotind, pe de o parte, că declaraţiile scrise diluează simţirea, iar pe de alta, temîndu-se de un răspuns negativ. Cu gîndul la ea, evocase mereu cavalcada lor prin pădure,

spunîndu-şi de fiece dată că răspunsul iubitei — acel „nu“, repetat de trei ori — era pe cît de nedefinit pe tot atît de supărător. Oare o jignise cu nevinovata sa declaraţie ? Nu prea era de crezut, judecind după tonul ripostei şi comportarea ei pînă în clipa plecării. îl respinsese printr-un singur cuvînt, dar
rostit fără pic de venin, aşa incit, oricare avea să fie deznodămîntul, mai mult ca sigur că fata nu-i va purta ranchiună.

Prigonit de nesiguranţă şi griji, vacanţa în Irlanda se scurse sub semnul tristeţii şi al frămîntării continui. E drept, avea şi motive pentru care merita să se bucure, de pildă reuşita în alegeri .şi luminoasele perspective politice. Dar şi pe acestea le adumbreau alte nemulţumiri, aidoma unor neguri mai subţiratice aşternute peste norul cel gros din suflet.

In primul rînd, Chiltern nu-1 onorase cu un rînd îa scrisoarea trimisă, şi tăcerea lui genera tot soiul de presupuneri. De la lady Laura primea în schimb veşti, şi chiar dese, de parcă nu-1 alungase de la moşia Loughlinter şi nici n-ar fi avut temeiuri s-o facă. Fosta lui mentoră îl ţinea la curent cu politica, îi povestea despre cei invitaţi la moşie, de cîte o vînătoare a lor, pomenind foarte rar şi de soţ. Ca stil, fiecare epistolă era o mică bijuterie, cizelată cu iscusinţă, astfel că le păstra cu sfinţenie, convins că în scopul acesta fuseseră plăsmuite cu atîta migală. Intr-una din ele, primită pe la sfîrşitul lunii noiembrie, îl înştiinţa că fratele ei Oswald se instalase din nou la cabana vînătorească din Willingford Bull, şi că, înaintea plecării, îşi luase toate bunurile din reşedinţa părintelui. Despre Violet nu strecurase o vorbă, spre deosebire de alte dăţi, cînd se mai referise la ea, deşi numai în treacăt şi fără pic de simţire, ca şi cînd ar fi fost o simplă cunoştinţă comună. Nici la cele petrecute în Saulsby nu făcea vreo aluzie şi nu numai atunci, dar nici în scrisorile precedente, de unde putea să deducă fie că Violet nu-i încredinţase secretul, fie că Laura vădea o discreţie şi o stăpînire de sine cu

adevărat de invidiat.

Un alt neajuns resimţit tot acasă era lipsa drăgălaşei Mary Flood Jones, care plecase împreună cu maică-sa pe tot anotimpul iernii. La sosire, cînd i se spusese acest lucru, poate nu regretase că n-o întîlneşte, deoarece, în starea lui sufletească, i-ar fi fost greu să arate amabilitatea la care s-ar fi aşteptat fata. De-abia mai pe urmă, cînd află motivul absenţei ei, tresări cu mîhnire. Mary fusese anume îndepărtată din urbe ca să nu îl mai vadă

pe bărbatul care o făcuse să sufere. Adică pe el. Ce acuzaţie gravă şi, mai ales, dureroasă. Oare de cînd dăinuia ? E adevărat că pe la mijlocul sesiunii parlamentare primise o misivă de la sora lui, Barbara, în care aceasta, în- trecîndu-şi rolul, ceruse să-i precizeze sentimentele lui faţă de domnişoara Flood Jones.

Iritat, îi răspunsese destul de drastic, şi de atunci nimeni nu-i mai pomenise o vorbă. Lucrurile păreau limpezite şi totodată aplanate. Totuşi, întors acasă, nu-1 ^răbdă inima să nu întrebe de Mary, şi pe cine alta. decît tot pe Barbara, care-i răspunse prin acea imputare auzită, probabil, de mulţi bărbaţi într-o perioadă sau alta a vieţii.

— Cu un aer de jude, calm dar lipsit de îndurare, sora îi declarase :

— După cîte i-ai făcut, Phineas, e mai bine să nu pomenim despre ea. Pe moment e plecată de aici şi nici nu revine cit vei rămîne tu în oraş.

— Ce naiba mai înseamnă şi asta ? se zbîrlise nedumerit.

însă Barbara refuză să mai scoată un cuvînt, şi atunci, şi în zilele ce urmară.

Din cîte cunoştea Phineas, mama şi fiica nu puteau să se afle decît la Floodborough, unicul lor refugiu, izolat ~ şi extrem de modest, pe care cu siguranţă l-ar fi abandonat. întorcîndu-se în Killaloe, dacă li s-ar fi înfăţişat cu o propunere onorabilă, pe măsura promiţătoarelor gesturi schiţate în vreo două prilejuri faţă de Mary.

Dar cum să se încumete la un pas ca acesta cînd se lansase într-o carieră politică ?

Evident, nu era cu putinţă. Şi totuşi, de la revenirea în Irlanda i se părea din nou c-o iubeşte.

Se vede că avea două identităţi ; că lutul său cuprindea două făpturi diferite, din care una — întruchipîndu-1 pe mondenul deputat din Londra — se topea după Violet Effingham, pe cînd cealaltă — a irlandezului neaoş — trăgea către Mary Flood Jones, iubindu-le pe amîndouă cu desăvîrşită bună-credinţă. Dar o inimă atît de cuprinzătoare nu-i aducea fericirea, ba

dimpotrivă, un lanţ de încurcături, se mustra cu asprime. Aşa că trebuia s-o mai strîmtoreze, păstrîhd în ea doar o singură fiinţă, care, după îndelungi socotinţe, nu putea fi decît Violet Effin- gham. Da, numai ea va rămîne stăpînă absolută, iar la Marv va renunţa pentru totdeauna, de vreme ce viaţa şi cariera nu-i permiteau s-o ia de soţie. Mai bine că n-o revăzuse, şi înţelept procedaseră aceia care i-o dăduseră la o parte din cale, se dăscălea stînd în casă, între pereţii reci ca şi calculele pe care şi le făcea. Ca odată ieşit la plimbare să-l năpădească altfel de gînduri, ruşinîndu-se de cele dintîi. Hoinărind în jurul lacului Shannon şi pe dealurile de deasupra oraşului, prefira vise cu privire la Mary şi la o viaţă alături de ea. Ce-ar fi fost să renunţe la Parlament, s-o lase pe Violet unui peţitor mai de soi — precum Chiltern, dacă era acceptat — iar el să purceadă spre Floodborough cu rugămintea cinstită de a fi lăsat s-o strîngă la piept ? De la o domnişoară ca Violet Effingham se putea orişicînd aştepta la un spate întors, în schimb Mary îl primea în mod sigur, culcîndu-şi, plină de dragoste, căpşorul pe inima lui. Oo, Mary cea dulce şi devotată ! îşi spunea în credinţa că pe ea o iubeşte. Numai că asta se întîmpla doar în orele de visare, pentru că, revenind la normal îşi pipăia buzunarele înţesate cu scrisorile Laurei Kennedy şi nu mai reflecta serios la demisionarea din Parlament.

Pc plumburiul zilelor de vacanţă, mohorîte şi sterpe, se ivi şi o pată de bucurie neaşteptată, care avea să-şi pună pecetea pe multe luni din viaţa eroului nostru.

Undeva, în oraşul Galway. trăise o bătrînă extrem de ciudată, pe nume domnişoara Marian Persse, o mătuşă a doamnei Finn — adică a mamei lui Phineas. Cu această fecioară uitată de vreme, doctorul Finn fusese într-o gîlceavă continuă, opunîndu-se repetatelor ei încercări de a interveni în viaţa lui de familie. Stăruitoare, băbuţa voise să-i cumpere îngăduinţa, făgăduind anumite clauze In testament, o propunere ce-1

înfuriase pe medic, de- clanşînd alte certuri. Domnişoara Persse nu fusese bogată, dar grijulie cu banii, încît, după moarte, lăsase şase mii de lire peşin, din care jumătate dăruise nepotului Phinoas, iar restul, seminarului romano-catolic.

-— Nici că se putea o împărţeală mai bună, aprecie doctorul. iar în ce ne priveşte, dania e cu atît mai plăcută cu cit ne-a picat pe neaşteptate.

Pînă la ceasul acela, doctorul se împăcase cu viaţa aleasă de Phineas, ba chiar era mulţumit de succesele fiului, renunţând să-i mai pomenească de meseria pentru care se pregătise. în fond, la ce ar fi făcut-o cînd odrasla vădea atît de mult sîrg, studiind cînd rapoarte parlamentare, cînd. tratate de jurisprudenţă, printre care mai strecura şi cîte un roman ? Acesta era programul feciorului — de citit şi toceală cîte patru ceasuri din zi — timp cînd se închidea în odaie, lăsînd a înţelege surorilor şi familiei să nu-1 tulbure prin nici un zgomot.

Grozav il impresionase pe tată şi gestul vlăstarului de a încerca să-i restituie din banii ce-i moştenise suplimentele şi avansurile. însă fireşte că-1 refuzase spu- nîndu-i :

— De ce să mi-i dai, Phineas ? Mai bine chivemiseşte-i, să-ţi acoperi nevoile. E drept că solicitările tale m-au silit să-mi prelungesc anii de activitate. Dar asta nu mi-a făcut rău, deoarece, cu cît trudeşti mai din greu la o vîrstă înaintată, cu atît îţi prelungeşti viaţa. Cel puţin aşa cred, şi nădăjduiesc să nu mă înşel.

Scutit de obligaţii, tînărul rămase cu banii intacţi din care, 3a revenirea în Londra, achită cinci "sute pe la datornici, iar restul îi învesti cu profit.

în capitală se vorbise de o nouă sesiune a Parlamentului, respinsă pare-se în ultima clipă de onorabilul Mildmay, ceea ce ni se pare normal din partea unui conducător cu oarecare putere şi dornic de a ocoli complicaţiile.

Fiindcă ce premier ar fi stîrnit cu bună ştiinţă potopul unor atacuri înverşunate, s-ar fi supus

unui efort de prisos ori .şi-ar fi atras anatema subalternilor rechemaţi din concedii ? în deruta creată, cînd acul busolei politice cunoştea oscilaţii uluitoare, arătând cînd spre o posibilă alcătuire, cînd înspre alta, se vînturase ideea unei sesiuni parlamentare de toamnă. Dar intenţiile, oricît vor fi fost de curate, se pierdură în forma iniţială. La acea vreme, cînd nimeni nu ştia dacă va supravieţui cabinetul, Mildmay se consultase cu ducele, pledînd pentru continuarea dezbaterilor pe marginea reformei propuse. Convingerea dumisale >>ra că această lege nu trebuia amînată nici

măcar cu o jumătate de an. însă ducele îl sfătuise cu fermitate :

— Să nu te angajezi. Ascultă sfatul meu

Şi primul ministru nu se angajase.

Mai tîrziu, cînd poziţia lui se întărise, rămînînd mai departe la cîrma guvernului, Mildmay nu mai arătă nerăbdare, urmînd cu supunere înţeleaptă povaţă a ducelui, faţă de care se simţea mai îndatorat ca oricînd. Lordul de Terrier nu izbutise în încercările sale, aşa că ţara putea să mai aştepte pînă în februarie, spre amărăciunea lui Phineas, care se săturase de rapoarte parlamentare şi de orice altă lectură în Killaloe. Cît de searbădă era viaţa de aici în comparaţie cu traiul din Londra ! îşi spunea cu crescîndă exasperare, pe care totuşi o ascundea faţă de familie.

Dar să-l lăsăm deocamdată în mohorîtul orăşel irlandez şi să dăm o raită prin capitală, unde, cu toată placiditatea lui Mildmay, londonezii turuiau fără istov despre reformă. Ideea prinsese, dospind aidoma cozonacului, şi cu ajutorul lui Turnbull plus acoliţii acestuia, părea să iasă din formă. Aşadar interes exista pentru noul proiect, numai direcţia în care apucase era cu totul anapoda, deoarece, în loc să se manifeste de jos — unde colcăiau nemulţumirile maselor — se trîmbiţa de sus, de la înălţimea cîrmuitorilor sau a pretinşilor tribuni ai poporului, care, stăpînind presa, se adresau gloatelor prin toate organele ei, lăsîndu-le acestora, ca unic purtător de cuvînt, doar glasul lor care se auzea tot mai limpede. Comentariile se lăţiseră în întreaga ţară, însă fără a stîrni o agitaţie prea mare, întrucît oamenii erau conştienţi că binele lor nu atîrna exclusiv de reformă, ea aducîndu-le doar o parte din drepturile la care aspirau. Precauţi şi oarecum în alertă, dregătorii îşi dădeau perfect seama că, dacă puteau ignora şuşotelile de pe străzi şi de aiurea, era primejdios să procedeze la fel cu oratorii şi cu presa, încît. vrîr.d nevrînd, trebuiau să cedeze, încuviinţînd o nouă reformă. Şi cu cît o făceau mai devreme, cu atît concesia

era poate mai redusă. Aşa gîndeau toţi, indiferent de partidul pe care-1 slujeau. Că reforma în sine le era odioasă multora dintre susţinătorii aparenţi, era lucru comun. Nu numai lordul de Terrier şi adepţii lui o priveau chion- clorîş, ci şi o parte din acoliţii lui Mildmay. Dintre aceştia am cita ca exemplu pe ducele de St. Bungay, sfătuitor şi prieten la toartă al premierului. Însă aversiunea lui era poate de înţeles, avînd în vedere deplina sa mulţumire faţă de starea de lucruri existentă în Anglia. De ce ar fi trebuit o reformă, după părerea domniei sale, cînd totul mergea ca pe roate — muncitorii trudeau şi erau plătiţi pentru munca prestată ; fermierii îşi achitau dijmele, iar fiecare nucleu de zece capitalişti, bunăoară, zămislea alte sute si sute de proaspeţi capitalişti ? Singurul neajuns — dacă exista unul — era tendinţa de speculă extrem de accentuată în comerţ, pe care mult trîmbiţata reformă n-o putea stăvili. Şi atunci la ce ar mai fi vrut-o ? Cît despre alţi diriguitori — ca Sir Harry Coldfoot, lordul Brentford, lordul Plinlimmon şi onorabilul Legge Wilson — o sprijineau prin cuvinte, întocmai cum noi, muritorii de rînd îi susţinem pe medici, conştienţi de necesitatea lor, dar sperî-nd să avem cît mai puţină nevoie de ei. Domnul TurnbuU, alături de presa ieftină şi de gălăgia protestatarilor le impunea o concesie. Şi, văzîndu-se încolţiţi, îşi spuneau : ..Hai s-o facem ! Să ne dovedim generoşi !" Aceasta era lozinca celor mai mulţi- Să fim generoşi, sau cel puţin să părem astfel. Să întindem mina, oferindu-ne obolul, însă nu cu palmele încărcate. Constrînşi de împrejurări, lăsau cale deschisă şaretei, pentru că altfel, cu barierele coborîte, n-ar fi înaintat nici un pas. Totuşi, îngăduindu-i să înainteze, aveau precauţia să-i priponească roţile dindărăt, moti- vînd, chipurile, că fără de asta se putea răsturna.

Spre deosebire de cei pomeniţi, existau însă şi oameni de bună credinţă în guvern, care nu se gîndeau cum să pună piedici şaretei. Domnul Gresham, de pildă, nutrea intenţii curate.

Plantagenet Palliser era plin de bunăvoinţă. Tînărul lord Cantrip — deosebit de inteligent şi dotat — dorea binele obştei. Nici despre venerabilul Mildmay nu se putea spune că nu investise rîvnă în reformă, dar atît cît îi permitea vîrsta înaintată şi pe cît percepuse clamoarea stîrnită de această lege. Un om corect şi cu simţ patriotic, premierul era prigonit de ambiţia de a intra în posteritate, afirmîndu-se despre dînsul că luptase pînă în ultima clipă pentru binele naţiunii. Ceea ce—1 stînjenea, însă, frinîndu-i totodată elanul, era neîncrederea în Turnbull şi dispreţul aristocratic pentru presa de un peni.

Şi fiindcă tot ne-am apucat să-i enumerăm pe cîrmui- torii zeloşi, se cuvine a spune că nici unul dintre ei nu ţinea mai mult cu reforma şi nu dorea s-o vadă în vigoare ca onorabilul Monk. Animat de concepţii înalte, potrivit cărora poporul avea dreptul la avantaje politice, ministrul radicalist susţinea ca acestea să fie acordate indiferent dacă erau cerute sau necerute, dorite sau nedorite. „Nici şcolarii nu sînt întrebaţi dacă le place să-şi scrie temele, obişnuia el să afirme. Ci li se dau din oficiu, fără ca profesorul să-i audă eerîndu-le“. Aşa gîndea domnul Monk şi, ca urmare, de cîte ori pretindea careva că solicitarea reformei nu ţîşnea din convingere, iar strigătele auzite ascundeau cine ştie ce interese făţarnice, menite să aţîţe dezbinarea în Cameră, domnia sa riposta că reforma trebuia aprobată nu ca urmare a larmei ce se crease, dar ca un act de dreptate şi o datorie în faţa poporului.

Din Irlanda, Phineas îi trimisese o scrisoare în care se referise la situaţia politică a zilei, iar eminentul prieten îl cinstise cu un răspuns, pe care, soeotindu-1 semnificativ pentru personalitatea lui Monk. îl vom transcrie în întregime.

Longroyston, 12 octombrie, litr.

..Dragul meu Finn,

mă aflu la ducele şi ducesa de St. Bungay. Casa geme de oaspeţi, iar săptămîna trecută l-am avut şi pe Mildmay cu noi. Dar pentru că nu vînez, nu ştiu să joc biliard şi nu mă atrag jocurile de societate, mă simt obosit de distracţii şi mîine am să plec.

De bună seamă ai luat cunoştinţă de faptul că în această toamnă nu vom avea sesiune parlamentară. Măsura se datorează lui Mildmay şi i-o aprob fără nici o rezervă. ^Dacă aveam siguranţa votării reformei, sesiunea era binevenită, însă cum ne lipsea certitudinea, convocarea ei, urmată de o nouă respingere a proiectului, ar fi primejduit soarta acestuia, tăindu-ne orice putinţă de a-1 relua în dezbaterile din primăvară. Ba chiar eram nevoiţi să demisionăm. Personal, n-aş fi fost păgubit, fiindcă nu ţin cu dinţii de scaunul pe care-1 ocup, iar pe lordul de Terrier îl preţuiesc în aceeaşi măsură ca pe actualul şef al guvernului. Totuşi socotesc necesar să ne menţinem la cîrmă atîta vreme cît ne considerăm mai capabili decît adversarii de a promova o reformă în folosul poporului.

Mă uluiesc divergenţele de opinii în legătură cu suspo- menita reformă, şi aceasta cu atît mai puternic cu cît ele vizează nu numai scopul ce-1 urmăreşte, ci însăşi oportunitatea şi valoarea reformei în sine. Doar am căzut de acord că o vrem pentru ca deputaţii din Cameră să fie aleşi de un număr mai mare de cetăţeni decît în prezent şi pentru ca fiecare dintre membri să reprezinte o secţiune mai echitabilă a populaţiei cuprinse în circumscripţiile electorale. S-a recunoscut unanim că taxa de vot — de cincizeci de lire pe comitat — este exagerată, şi că nu se mai poate admite o circumscripţie cu mai puţin de două sute de alegători. Cu toate acestea, am impresia că puţini dintre noi întrevăd ori au curajul să recunoască adevăratele cauze ce ne impun înlăturarea neîntîrziată a erorilor. O mare personalitate susţinea mai deunăzi cum că unica

ţintă a reglementării problemei ar fi aceea de a aduna laolaltă şase sute cincizeci şi opt de parlamentari dintre cei mai buni cetăţeni — o idee pe care o resping, datorită lipsei de consistenţă care o face impracticabilă. Căci cine poate să-şi dea verdictul care dintre deputaţi este cel mai bun ? Sau ce însuşiri trebuie să întrunească pentru a-1 considera ca atare ? Dacă susţinătorul acestei idei înţelege prin perfecţiunea la care se referea o înţelepciune atotcuprinzătoare sau o desăvîrşită pricepere în conducerea statului, simţ practic, sau viaţă ireproşabilă, atunci îl previn că este pe o cale greşită, că nu a cumpănit îndeajuns modul cum s-ar cuveni să arate adevăratul parlamentar, unica însuşire ce i se cere acestuia fiind doar aceea de a se transpune cît mai fidel în rolul încredinţat. Cu alte cuvinte, aşa cum portretul se impune să semene cu originalul care a pozat, tot astfel şi un reprezentant al poporului trebuie să întrunească trăsăturile acestuia, lată

ideea călăuzitoare în îndreptarea sistemului nostru electoral, şi, odată ce o avem limpezită, absurd ar fi să mai căutăm altele aiurea. Dacă ţara nu s-ar preta la genul acesta de cîrmuire — aşa cum e cazul atîtor state din lume care nici în ceasul acesta nu îşi îngăduie bineface- rile-i unice — am fi nevoiţi să ne trudim creierul pentru găsirea unei formule adecuate. Dar fiindcă la noi există tradiţia reprezentării poporului, să o păstrăm în continuare, silindu-ne ca aleşii acestuia să fie aidoma lui, indiferent de virtuţile ori de viciile pe care le au.

O altă personalitate a făcut afirmaţia că o parte din Parlament — şi anume Camera Comunelor — trebuie să fie neapărat oglinda poporului. Ei bine, nu, îi răspund. Nu oglindă, ci însuşi poporul în miniatură. însă o miniatură în care artistul să surprindă cu acurateţe orice trăsătură a chipului în continuă mobilitate. Este o încercare grea şi măreaţă, care-i cere făuritorului o stăpînire deplină a meşteşugului. Altminteri se va întîmpla ca în America, unde plăsmuirea a fost făcută de o mînă aşa de grosolană, încît nu redă decît conturul exact şi amorf al imaginii. Asemănare există între copie şi model, cum orice privitor va fi gata s-o recunoască. Dar imaginea înfăţişează mai mult exteriorul originalului şi prea puţin din universul lăuntric. Ori un portret izbutit nu are voie să se oprească doar la schiţarea în mare a lutului, omi- ţînd acele caracteristici mărunte ce oglindesc cugetul personajului, însufleţindu-1. La noi, redarea de care m-am folosit metaforic nu s-ar putea spune că a ciuntit chipul naţiei, ci dimpotrivă, l-a dăruit cu detalii specifice — ca închiondorări sau grimase ce ridică opera pe postamentul perfecţiunii. Numai că şi aici există un mare pericol, deoarece, socotind portretul o creaţie fără cusur, cu greu se mai încearcă o reeditare, riscîndu-se astfel ca, o dată cu trecerea anilor şi cu schimbările survenite în mod inerent, reproducerea să nu mai corespundă modelului. De aceea e absolut necesară refacerea ei, şi am fi

niste lasi dacă ne-am da înapoi s-o executăm, păstrînd cu sfinţenie tot ce e tipic ca trăsătură în alcătuirea fizionomică a naţiei noastre. A învesti într-o slabă majoritate a poporului puterea ce o deţine majoritatea numerică din America, nu însemnează a dobîndi idealul de reprezentare

după care tînjim, ci o deformare în plus adusă imaginii cunoscute a naţiunii engleze, pe lingă altele multe care o slutesc în ceasul de faţă şi o depărtează de chipul iniţial.

Aceste impurităţi se cer neapărat curăţite, dar după cit mi se pare, nu toţi confraţii gîndesc ca şi mine. Mulţi, foarte mulţi sînt potrivnici schimbării. Covîrşiţi de respect faţă de înfăptuirile trecute ale Parlamentului ei pierd din vedere prefacerea grandioasă a poporului nostru, venerînd ce a fost şi uitînd de prezent. După domniile lor, ar trebui să rămînem la stadiul de odinioară sau măcar la cel de acum treizeci de ani. Se vede că nu au pus piciorul în casele artizanilor sau, chiar de au făcut-o, nu au privit în sufletul oamenilor. Intr-adevăr, viciul s-a răspîndit în rîndurile celor de jos, iar aceşti politicieni, înzestraţi cu auz dar nu şi cu văz, percep numai ce se vorbeşte despre beţie, decădere şi ignoranţă, ajungînd la concluzia că aceşti păcătoşi, necioplţi şi ignoranţi trebuie strînşi în ham, nicidecum ajutaţi şi reprezentaţi de aleşii lor. Reţeta lor poate fi aplicată la un popor necioplit şi trîndav, necum la unul ca cel englez — cumpănit, vrednic şi civilizat. La noi, nu hamul este soluţia, ci un control pornit din bune intenţii şi dintr-o judecată dreaptă şi sănătoasă. Aceasta e ţelul ce ni-l propunem, şi nădăjduiesc să-ţi aduci contribuţia cînd vor fi reluate dezbaterile, în primăvară. Pînă atunci, te petrec cu aceleaşi gînduri de bine.

al dumitale, cu
sinceritate, *Josliua*
Monk.“[

Deşi revenit în metropolă de-abia la sfîrşitul lunii ianuarie, Phineas se descoperi tot stingher, lipsit de amicii pe care ar fi vrut să-i revadă.

Dintre toate casele cercetate, numai la vechiul dascăl dădu de stăpîni — parcă mai bucuroşi ca odinioară de vizita sa, şi poftindu-1 să cineze cu ci. După masă, cînd se instalară în salon, tînă- rul invitat despături preţioasa epistolă primită de la Monk, nu doar cu gîndul de a-şi da importanţă cit mai ales să-i convingă pe soţii Low de frumoasele idealuri ce le slujea. Un asemenea document — pătruns de patriotism şi de intenţiile cele mai sacre — era exclus să

n-o mişte pînă şi pe rigida amfitrioană, incitînd-o la vorbă şi topindu-i din suflet ultimul strop de ranchiună împotriva fostului ucenic al bărbatului. Dealtminteri, după primirea făcută — cu felicitări pentru alegerea sa într-o circumscripţie din Anglia în locul uneia irlandeze şi după un întreg catehism privitor la castelul din Saulsby — avea toate motivele să-şi închipuie că severa matroană îi mai iertase grava sa dezertare. Premisele se arătau prin urmare promiţătoare, iar scrisoarea nu putea decît să le fructifice, chibzuia musafirul pregătindu-se de lectură, pentru ca la sfîrşitul ei să constate stupefiat că reflecţiile înaltului demnitar nu treziseră admiraţie nici pentru cel care le aşternuse, nici faţă de propriile idealuri politice. Şi fiindcă în socotinţele prealabile nu încăpuse ideea unei reacţii nefavorabile, mai avusese şi nefericita inspiraţie de a o citi cu glas tare, atrăgîndu-şi în felul acesta atacul simultan al soţilor Low.

— Ce am ascultat sînt doar obişnuitele fraze sforăitoare, cu diferenţa că autorul le-a împrumutat un limbaj mai pompos decît cel folosit de colegi, se pronunţă magistratul.

— Cum adică... fraze sforăitoare ? îngînă Phineas ne- crezîndu-şi urechilor.

— Ba eu le-aş numi aiureală radicalistă, se amestecase consoarta, scuturînd energic din cap. Zi aşa, să ne arate portretul ţării ! Dar la ce ne-ar servi dezgolirea ignoranţei şi a urîciunii, cînd noi dorim tămăduirea lor şi rînduială ?

— Atunci poate v-ar mulţumi instalarea unui guvern părintesc, care nu face caz de greşeli,

sugeră tînărul de-abia stăpînindu-şi revolta.

— Chiar aşa, îl încuviinţă fostul dascăl, numai că ce ne închipuim a fi un guvern patern nu înseamnă numai iertare şi îngăduinţă, dar şi măsuri drastice. Liniştea şi buna desfăşurare a vieţii nu sînt posibile decît respectînd legislaţia. Iar eu nu consider că în ţara mea este linişte şi rînduială atîta vreme cît pot fi trimis la Cayenne fără să fiu judecat de un tribunal.

— Bine, dar dumneavoastră nu veţi ajunge de-a pururi acolo, observă musafirul.

— Eu nu, însă vecinul de alături ar putea nimeri foarte bine — ceea ce este aproape la fel de grav. Nu zic, să fie trimis la Cayenne dacă o merită, însă vinovăţia lui să fie decisă de un tribunal. Cu alte cuvinte, vreau să fim guvernaţi după lege şi nu după toane, iar legile cer organe care să le creeze. De-aş fi convins că Parlamentul de acum le zămisleşte anapoda, m-aş declara întru totul pentru schimbare. însă mă îndoiesc de ameliorarea justiţiei prin oricare prefacere înlesnită de viitoarea reformă.

— Aşa e, aşa e, întări apriga doamnă Low. Nu vom avea legi mai bune, ci o droaie de coate goale înfipţi peste noapte în pîine, care ştim de pe acum ce vor face.

Mai tîrziu. cînd îi părăsi, Phineas reflectă cu tristeţe cît de greu se putea impune un anume punct de vedere politic pînă şi atunci cînd erai înarmat cu scrisoarea unui adevărat filozof şi totodată ministru.

CAPITOLUL XXXVI

PHINEAS FINN FACE PROGRESE ÎN PARLAMENT

Luna februarie se apropia de sfîrşit. iar Camera îşi reluase de multă vreme activitatea cînd lady Laura Kennedy reapăru în metropolă. între timp, Phineas se mai văzuse cu onorabilul

Kennedy şi aflase veşti despre ea. După spusele cancelarului, lady Laura poposise la SauLsby împreună cu lady Baldock, cu fiica acesteia şi cu Violet Effingham, de unde urma să revină la Londra Dar cînd anume ? Soţul părea că nu ştie, şi, după tonul pe care-i vorbise, parcă ceva era în neregulă, suspectase Phineas intrigat. întrebări nu avea cum să-i pună. afară de cele privitoare strict la sosire, plus una sau două vi- zînd-o pe domnişoara Effingham. Avea să mai zăbovească la Saulsby ori pleca de acolo însoţită de lady Laura ? La acestea, domnul Kennedy îi răspunse din nou în doi peri, completînd mai la urmă :

— Femeile sînt aşa de misterioase că niciodată nu afli ce intenţii nutresc.

Remarca, deşi banală şi destul de nevinovată, i se păruse totuşi ostilă soţiei sale, aşa îneît se grăbi să vină cu precizarea cum că se referise în general, la femei, şi nu în mod expres la consoartă. Dar şi precizarea adusă fusese atit de stîngaci exprimată îneît avu darul să-i întărească lui Phineas bănuiala că ceva era putred în Danemarca.

— Tînăra Effingham, urmase tot Kennedy, pare că nu ştie niciodată ce vrea. Probabil este prea răsfăţată, ca toate fetele prezentabile, deşi ca să fiu sincer, nu o găsesc frumoasă. Cît priveşte răsfăţul, îl detest la persoane adulte. îl admit doar la copii şi la cîini — cu tot răul pe care li-1 face şi lor. Dar cînd îl văd la oameni în toată firea, îl iau drept un semn de neseriozitate şi indecenţă.

Auzindu-1, gîndul lui Phineas zbură către Chiltern, şi pentru prima dată împărtăşi părerea acestuia că mai bine l-ar fi lăsat pe mîna pungaşilor, să-l sugrume.

Lucrările Parlamentului urmau să fie reluate pe data de intîi martie şi, cu două zile înainte, sosi, în fine, şi Laura Kennedy în reşedinţa din piaţa Grosvenor.

Aproape numaidecît, Phineas primi un bilet lapidar prin care nobila protectoare îl înştiinţa că se află acasă duminică după-amiază, unde putea s-o vadă în caz că dorea. Citindu-i puţinele rînduri, se încredinţă şi mai mult că ceva se întîmplase între soţii Kennedy, deoarece altfel nu încălca ea tradiţia de a nu primi musafiri în zile de sărbătoare. Dar aceasta era o chestiune pur personală, în care nu avea dreptul să se amestece ; aşa că trecu peste ea şi se duse în vizită.

O găsi pe gazdă în salon, conversînd cu soţia lui Bdnteen.

— Am sosit la ţanc ca să pot asista la dezbateri, spuse ea după cuvenitul schimb de saluturi.

— N-oi fi avînd de gînd să le asculţi chiar în Parlament ? o descusu doamna Bonteen mirată.

— Ba da. Şi încă pe toate, o nedumeri şi mai tare cealaltă. Doar am unde sta şi e singura ocupaţie interesantă în momentul de faţă.

— Adevărat, însă locurile pentru femei sînt aşa de incomode, se sclifosi musafirul.

— Există locuri şi mai neconfortabile decît cele din galeria rezervată femeilor, şi, poate, într-un fel ne prind bine, obligîndu-ne să gustăm şi unele inconveniente. Ai să vorbeşti, domnule Finn ? se întoarse către noul venit.

— Da, aşa am de gînd.

— Şi aşa ai să faci, întări lady Laura. Marii protagonişti ai zilei se anunţă a fi onorabilii Gresham, Daubeny şi Monk care vor ţine cuvîntări epocale.

— Şi domnul Palliser şi-a pus în minte să fie teribil de violent, anunţă doamna Bonteen.

— Depinde dacă va reuşi în măsura în care o doreşte, zise amfitrioana. Domnul Palliser este extrem de util, însă niciodată n-o să devină un orator. La fel ca şi domnul Kennedy — deşi îl întrece cu o clasă.

— Totuşi aşteptăm un mare discurs de la onorabilul Kennedy, o incită invitata.

— Regret că nu pot să-ţi dau nici o asigurare pentru că nu am idee dacă va deschide gura ori ba, îi răspunse gazda cu desăvîrşit calm, după care cealaltă îşi luă rămas bun şi plecă. Uff, o detest ca pe un şarpe ! exclamă după ce o văzu ieşită pe uşă. De cînd o ştiu trage sfori şi tot ştiriceşte. Nu face un lucim bun pentru societate. Nu e deşteaptă, nici instruită, dar în acelaşi timp nici atît de nătîngă sau de ridiculă ca să fie de rîsul lumii. De la ea nu te alegi cu nimic, şi totuşi, s-a înfipt într-o situaţie mai mult decît bună.

— Credeam că vă este prietenă, observă Phineas.

— Mie ? Prietenă ? Cum poţi să-mi aduci asemenea
acuzaţie cînd mă ştii aşa de bine ? Dar s-o lăsăm pe doamna Bonteen deoparte şi să-mi spui mai degrabă cînd ai să iei cuvîntul. \

-— Marţi, dacă e cu putinţă.

— Presupun că te poţi-aranja...

— Mă voi sili pe cit îmi permite împrejurarea.

— Se va citi iarăşi proiectul.

— Şi din nou va fi atacat de vrăjmaşii care vor să-l anihileze. Iar de scapă cu bine şi ajunge să fie analizat in comisii restrînse, o să fie măcelărit încît nici autorii lui n-or să-l mai recunoască. Cred că onorabilul Mildmay n-o să aibă răbdarea să asiste la această autopsie.

— Din cele auzite, se pare că premierul îl va lăsa în grija lui Gresham, il informă lady Laur a.

— Şi credeţi că domnul Gresham are o fire mai tolerantă decît onorabilul Mildmay ? Eu nu-s de părere.

— Asta o s-o vedem. Deocamdată se zice că nimic n-ar fi mai util pentru ţară ca înlăturarea lui Turnbull prin trecerea lui într-un organism mai înalt şi mai de prestigiu.

— Cum ar fi Camera Lorzilor, sugeră Phineas.

— Doamne fereşte ! protestă gazda.

Tînărul mai rămase preţ de o jumătate de ceas, discu- tînd doar politică, după care se pregăti de plecare. îi ardea sufletul să întrebe despre Violet, dar cum ar fi cutezat ? Ar fi vrut de asemeni să se intereseze de Chiltern şi, sincer vorbind, era curios să audă şi noutăţi despre lady Laura, însă nu îndrăznea s-o iscodească în nici o privinţă. Fără de voie, îşi aminti ultima lor con- versaţie de la moşia Loughlinter şi interdicţia la care îl condamnase, ca pe urmă din nou să îi zboare gîndul spre Violet. Oare Laura Kennedy era la curent cu ce se întîm- plase între fată şi el ?

— Pe unde vi se află fratele ? întrebă ridieîndu-se de pe scaun.

— Oswald este la Londra. A fost aici cu un ceas înainte de vizita dumitale.

— Unde locuieşte ?

— La hotelul Mauregy, il informă prompt, însă cred că va pleca marţi. Mii ne de dimineaţă îl va vedea pe papa.

— Prin înţelegere prealabilă ?

— Da. S-a ivit o nouă încurcătură cu banii pe care amîndoi consideră că mi-i datorează, şi papa a ţinut să aibă o discuţie cu domnul Kennedy. însă despre toate acestea nu am timp să-ţi vorbesc acum. Pe Oswald îl poţi găsi la Mauregy, mîine de dimineaţă pînă la orele unsprezece.

— A pomenit ceva despre mine ?

— Fireşte că ţi-am rostit numele.

— Să nu o luaţi ca vanitate din parte-mi, dar vreau să ştiu dacă e supărat pe mine.

— Supărat ? Nicidecum ! Am să-ţi precizez chiar în ce context te-a amintit. Vorbea despre viaţa lui singuratică, încercînd să mă încredinţeze că-i place, şi atunci a zis că, deşi preferă izolarea totală, în ipoteza că ar fi forţat să-şi aleagă o tovărăşie, la dumneata s-ar opri.

— Nu v-a spus dacă a primit o scrisoare din partea mea ? stărui Phineas.

— Nu ; însă nu mi-a afirmat nici contrariul.

— Am să-l văd mîine, hotărî cu glas tare, şi se aplecă ceremonios, pregătindu-se de retragere.

— Mai am de adăugat un cuvînt, îl opri lady Laura, şi tînărul îşi înălţă imediat fruntea, însă nu-i întîlni ochii, deşi s-ar fi zis că îl privea fără înconjur. Vreau să uiţi ce ţi-am spus la Loughlinter, vorbi măsurîndu-1 în acelaşi chip curios, direct şi totuşi ocolindu-i pupilele.

— Puteţi să consideraţi ca aproape uitat.

— Nu aproape, ci total şi definitiv, îl corectă ea. In astfel de împrejurări, este de obligaţia bărbatului să împlinească orice dorinţă a femeii, iar de la dumneata am pretenţii înzecite, cunoscîndu-ţi desăvîrşitul spirit cavaleresc. Asta e tot ce ţineam să-ţi spun. Vizitează-mă cînd ai timp. Nu te poftesc deocamdată la mese, fiindcă te-ai plictisi alături de noi. Nădăjduiesc să Vorbeşti cît mai bine marţi, şi pe miercuri poate ne vom revedea. Aşadar, pe curînd.

In timp ce traversa parcul, îndreptîndu-se către club, Phineas îşi făgăduia cu solemnitate să alunge din minte întreaga scenă de la moşia Loughlinter. De fapt, niciodată nu-i pătrunsese

pe deplin înţelesul, aşa că avea un temei în plus să n-o păstreze în amintire. După cum se exprimase şi lady Laura, însuşi cavalerismul îi impunea să uite confesiunea ce i-o făcuse poate într-un moment de nesăbuinţă. Că nu era fericită, pentru el nu mai însemna nici o taină, cum ştia foarte bine că nu încerca să se mîngîie acceptînd o dragoste vinovată. Suferea foarte mult. Dar nu se aşteptase la asta ? Cum şi-ar fi imaginat fericirea lîngă un soţ precum Kennedy, cînd el văzuse de la început prăpastia ce-i despărţea ? în zadar încercase să se opună, apărînd-o eu însăşi inima lui. Alegerea fusese făcută, şi ca urmare, trebuia să suporte viaţa pentru care optase. Dealtfel, mariaje neizbutite existau cu duiumul în Londra, îndărătul cărora prietenii suspinau abătuţi şi neputincioşi, pentru că nu vedeau vreo ieşire. Iar dacă intr-un singur oraş se aflau atîtea neveste năpăstuite de soartă, rămînea ca şi lady Laura să-şi îndure canonul.

înviorat de aceste reflecţii, a doua zi dimineaţă porni spre hotelul Mauregy, însă cu toată ora prielnică şi asigurările Laurei Kennedy, află că lordul Chiltern ieşise cu mult mai devreme.

Cînd întrebase de el, încredinţat că este în cameră, simţise inima bătîndu-i mai cu putere. Şi pe bună dreptate, pentru că violent, cum îl ştia pe lord, se putea aştepta la o păruială înainte de a ieşi din hotel. După relatările Laurei s-ar fi zis că nu-i poartă sîmbetele ; dar cine putea bănui ce-i cocea în ascuns ? Dacă, vorbindu-1 de bine, îşi rezervase totuşi plăcerea să-i sară în gît cînd s-or trezi faţă în faţă ? Totul era cu putinţă de la un apucat ca prietenul roşcovan, însă, indiferent de surprize, socotise necesară întrevederea. îi trimisese o scrisoare la care nu primise răspuns, aşa că avea datoria să-l caute şi să dezlege enigma, chiar dacă-1 aştepta o încăierare în lege. Era pregătit s-o înfrunte, şi de aci toată teama cînd ceruse să-l vadă. Dar, spre mirarea lui nu-1 găsise, iar portarul nu-1 lumină cu detalii,

informîndu-1 doar că ilustrul client îşi anunţase plecarea definitivă pe a doua zi dimineaţă. Să aştepte, i se părea fără sens, dat fiind că nu ştia cînd putea lordul să se întoarcă ; mai bine să-î scrie un bilet şi să fixeze un loc de întîlnire. Odată ce luă hotărîrea, ceru cele necesare, portarului şi aşternu următoarele rin duri :

„Dragă Chil tem,

doresc foarte mult să te văd în legătură cu o scrisoare pe care ţi-am adresat-o în vară. Astăzi va trebui să asist la lucrările Parlamentului pînă se vor sfîrşi. Dar în pauza dintre orele două şi trei jumătate mă voi afla la „Reform

Club“., unde mi-ai putea trimite o depeşă prin care să stabilim modalitatea de a ne întîlni mîine de dimineaţă, la ceasul şi în locul pe care vei binevoi să le alegi.

Cu sinceritate, *P.* F.“

In răstimpul petrecut la clubul obişnuit, nu primi nici o veste din partea lui Chiltern. De-abia mai tîrziu. cînd îşi reocupase locul în sala dezbaterilor ; cineva ii strecură o notiţă în care citi :

..Ţi-am primit scrisoarea chiar în momentul acesta. De bună seamă, trebuie să ne vedem. Deocamdată nu e posibil, pentru că plec la o vînătoare. însă miercuri mă întorc, şi atunci ne vom întîlni la locuinţa din Great Marlborough Street, unde vom avea izolarea pe care o consider necesară întrevederii. Voi veni la orele unu. C.“

De la primele rînduri, îşi dădu seama că biletul nu era scris într-un spirit prietenesc, ci degaja ostilitate şi furie. Prin urmare. Chiltern fierbea, în ciuda mărturiilor amicale pe care le debitase în faţa Laurei Kennedy.

Iritat. însă nu covîrşit de frică, strînse hîrtia în palmă şi apoi o vîrî într-unul din buzunare, determinat să-l înfrunte pe lord în ziua şi la ora fixată.

In Cameră se auzea glasul domnului Mildmay, care tocmai îşi începuse oraţia, expunînd, cu lux de amănunte şi limpezime, punctul său de vedere asupra reformei electorale. Adunarea îl urmări cu extremă atenţie de la început şi pînă la cuvintele de încheiere — acestea din urmă fiind poate ascultate cu o atenţie rareori întîlnită care se datora exclusiv zvonului că primul ministru intenţiona să se spele pe mîini de proiect, declinindu-şi pe faţă orice amestec pe viitor. însă chiar dacă Mildmay cochetase cu gîndul acesta, cînd sosi momentul ca să-l rostească, inima — sfetnic devotat şi înţelept — nu-i dăduse voie s-o

facă. în locul declinării competenţei, domnia sa arătă că analizarea numitei legi pe comisii însemna o muncă imensă, necesitînd poate zile şi nopţi de efort, pe care singur n-ar fi cuprins-o, ci numai cu ajutorul colegilor şi îndeosebi a preastimabilului prieten, ministrul afacerilor externe. Din afirmaţiile sale reieşea clar că nu-şi declina drepturile paterne, după cum se auzise, iar Gresham era luat ca un simplu reazim, la caz că proiectul ajungea la un stadiu alît de avansat.

Cit despre structura sa propriu-zisă, se putea spune că nu suferise mari transformări faţă de forma prezentată în sesiunea trecută. Teoria reprezentării poporului rămînea neschimbată, tinzîndu-se doar ca aplicarea ei practică să fie cit mai apropiată de buchea vechilor pravile. In schimb, ideile sufragiului bărbătesc şi împărţirea circumscripţiilor electorale nu mai corespundeau cu nimic prevederilor vajnicei Constituţii britanice. Se preconiza înfiinţarea de circumscripţii cu profil pur agricol oriunde existau comitate cu specificul corespunzător. Fireşte că nici un reformator, fie liberal sau de culoarea conservatorilor, nu putea preface un Middlesex ori Lancashire în ţinuturi agricole, dar un Wiltshire şi Suffolk rămîneau patria cerealelor, precum Devonshire a poamelor şi, mat cu seamă, a merelor. Proiectul mai prevedea ca fiecare oraş, cu o anumită densitate de populaţie, să aibă doi ¡membri în Camera Comunelor. Numai că paragraful acesta stîrnea o mulţime de controverse, fiindcă cine putea să dea definiţia unei urbe ori să-i precizeze fruntariile ? Se îngăduia de asemenea împrumutarea unor fărîme din unele comitate pentru alcătuirea unui oraş, subţiindu-se astfel pătura conservatoare a primelor, fără periclitarea liberalismului din circumscripţia electorală. Iar la urmă. se vorbea despre circumscripţiile cu un singur reprezentant şi grupurile restrînse de circumscripţii. Cam aceasta era rînduiala cea nouă, care, din păcate, avea destule fisuri cînd era luată la bani mărunţi.

Dar se putea găsi oare o împărţeală perfectă şi deci impermeabilă criticii ?

Cînd premierul ajunse la chestiunea votului secret, din nou proferă cunoscuta-i ameninţare că va demisiona din fruntea guvernului în clipa cînd Camera va vota o clauză, o moţiune sau rezoluţie în favoarea acestuia. Minuţios. elocvent şi dîrz în expunere, domnia sa cuvintă trei ore încheiate, după care lăsă osatura proiectului pe mîinilc susţinătoi'ilor cît şi a vrăjmaşilor lui.

Cum era de aşteptat, urmară multe alte discursuri care nu i-ar putea interesa însă pe cititorii acestor pagini. Aşa că vom arăta numai că oponenţii conservatori nu s-au declarat dornici de sciziune, ci şi-au exprimat doar intenţia de a modifica în aşa mod clauzele proiectului — sau măcar de a încerca să le schimbe — încît, în forma definitivă să constituie mai de grabă opera lor decît a rivalilor. La aceasta domnul Palliser ripostă că atîta vreme cit nu se atingeau de esenţă. Guvernul saluta iniţiativa prietenilor din opoziţie, dar în cazul cînd alterau clauzele vitale, va fi nevoit să apeleze ia ajutorul confraţilor de aceeaşi culoare politică. Cam aşa decurse prima încrucişare de spade — elegantă şi civilizată, după cum s-a putut deduce. Nu aceeaşi decenţă s-a remarcat şi la onorabilul Turnbull care, în cuvîntarea de marţi, şi-a luat drept martori şi zeităţile şi muritorii prezenţi spre a jura că va face schismă. Deşi convins de adeziunea multor parlamentari de bună credinţă, domnia sa ţinu să specifice că şi de avea un singur susţinător, tot se opunea legii propuse. După solemnul său legămînt, avertiză regina, Camera şi naţiunea engleză de găunoşenia acestei măsuri, propusă de un premier aşa-zis liberal în cîrdăşie cu vechii vrăjmaşi ai poporului. Vorbitorul se arătă extrem de gălăgios şi de înfuriat, izbutind, prin trîmbiţa-i ascuţită, să împiedice repetatele încercări ale adunării de a-1 întrerupe. „Constat, vociferă dînsul, că se află de faţă o seamă de membri care

nu mă ştiu încă — pesemne deputaţi tineri care n-au apucat să dea piept cu stihiile vieţii politice. Dar în foarte scurt timp mă vor cunoaşte, şi atunci se va termina poate cu această zarvă nebună şi cu lungirea grumajilor care nu-şi află rostul aici. Naţiunea noastră trebuie trezită din somnolenţă de alte voci decît cele prezente", tunase cît îl ţinea gura. Preşedintele Camerei îl chemase la ordine, însă, după opiniile plenului, admonestarea nu era întemeiată, şi cuvîntătorul Îşi reluase triumfător peroraţia. După el a vorbit, onorabilul Monk, a cărui expunere se înscria pare-se printre cele mai inspirate din cîte se auziseră în Cameră. De-a lungul discursului, ministrul făcu o singură observaţie

cu caracter personal la adresa lui Turnbull. „Mă declar de acord cu sentinţa de adineaori, potrivit căreia eminentul nostru confrate nu a încălcat disciplina. Onorabilul gentilom care a pronunţat-o are sufragiul nostru nelimitat Ştim doar cu totii că regulile de funcţionare ale acestui for au fost concepute cu extremă flexibilitate, astfel ca nici o dezbatere să nu poată fi întreruptă oricum şi pentru orice motiv. însă chiar dacă unele declaraţii nu sînt privite ca o violare a disciplinei, şi parlamentarul nu este penalizat, totuşi scandalizează şi merită sancţiunea criticii noastre cît şi a compatrioţilor din afara Camerei" .

Acest mic duel a înviorat considerabil şedinţa, dar spre paguba celor doi colegi — Turnbull şi Monk — care, după cum se spunea, nu puteau să mai fie prieteni.

Tot în ziua de marţi a luat cuvîntul şi Phineas. Cititorul probabil îşi aminteşte eşecurile anterioare. Primul, cînd nu avusese tăria să rostească discursul învăţat de acasă ; al doilea, cînd se poticnise în plină vorbire — fă- eîndu-se iremediabil de ris — cum bătuseră din pinteni vrăjmaşii — sau dovedind o timiditate remediabilă — după afirmaţiile amicilor devotaţi. Oricum, la cîtăva vreme, se făcuse iar auzit, şi cu

toate că puţinele fraze de atunci nu meritaseră osteneala de a fi comentate, pentru el însemnaseră totuşi o biruinţă, deoarece se simţise uşor ca un fulg şi parcă dintotdeauna deprins să vorbească în Cameră.

Acum, cînd se pregătea de o nouă încercare, foarte puţini din cunoscuţii prezenţi bănuiau ce avea să se întîmple. Din grija de a nu se gîndi la ce îl aşteaptă, aproape nu se trăda nici un pic. îşi rînduise ideile pe care urma să le atace, îmbrăcîndu-le pe vreo două şi în cuvinte. Desigur putea să le uite cînd se trezea în picioare. Numai de nu ar pierde firul conducător al discursului ! Şi, cu această nădejde, se ridică de pe bancă. Sala era ticsită, nu ca la ultima sa tentativă, iar în primele clipe se simţi din nou covîrşit de emoţie, din nou cu privirea împăienjenită, incapabil să desluşească la care capăt al încăperii se afla aşezat preşedintele. Odată ce-şi auzi însă glasul, pieriră ca prin minune toate senzaţiile

ciudate şi redeveni stăpîn pe el însuşi, fără urmă de teamă, de sfiiciune şi de ameţeli. Mai pe urmă, cînd citi cele spuse de el, constată că se depărtase de la făgaşul propus. Dar cu toate divagările nedorite, nu îşi trădase ideile şi nici nu înşirase absurdităţi. Vorbise mult în spiritul radicalistului Monk, însă avusese probitatea să recunoască sursa de unde se inspirase. La sfîrşit, cînd se reaşezase pe bancă şi se căznise să încheie un bilanţ, n-ar fi putut preciza dacă reuşise ori se acoperise iar de batjocură. De-abia la plecare, cînd îl acostă Barrington Erie, îşi dădu seama de rezultat.

— A dat Dumnezeu şi ţi-ai găsit stilul, îi zise acesta în treacăt şi cu indiferenţa-i obişnuită. Am ştiut eu că aşa se întîmplă. Nici un moment nu m-am îndoit că n-ai să-ţi revii.

Phineas nu-i răspunse o vorbă. Se duse acasă şi mai toată noaptea rămase treaz, gîndindu-se la victoria ce-o repurtase. Că doar asta însemna lapidarul verdict al lui Barrington Erie.

CAPITOLUL XXXVII

O ÎNTREVEDERE VIJELIOASĂ

CÎND SE TPvEZI DIMINEAŢA, îi reveniră în minte cele două evenimente ale zilei — succesul discursului şi apropiata întîlnire cu Chiltern. Pînă la ora decisivei întrevederi nu avea ce să facă în oraş, dar ca să nu-i fugă gîndul la ce urma să se întîmple, îşi căută diferite preocupări. Luă mai întîi gazeta şi citi pe îndelete relatarea dezbaterilor, amînînd cu studiată voinţă propria cuvîntare. Apoi se apucă să-i scrie tatălui său, începînd să-i înşire nimicuri, de parcă scopul misivei n-ar fi fost să-i aducă la cunoştinţă fericita întâmplare din seara trecută. Curînd epuiză însă banalităţile şi se văzu obligat să aştearnă ce avea de anunţat. „Iată o decupare din Times care-ţi va dovedi că mi-am spus şi eu o

părere în treburile politice. Pină acum m-am ţinut deoparte, în primul rînd dintr-o frică abjectă, pentru care mă dispreţuiesc, şi pe urmă din cumpătare, socotind că un tînăr ca mine nu trebuie să alerge după laurii afirmării. Acestea sînt motivele adevărate ale reţinerii de pînă ieri seară : spaima şi precauţia. Te rog să mă crezi. Ce mă surprinde peste măsură este că oamenii nu mă condamnă pentru rezerva mea. laşă. ci dimpotrivă, îmi arată atîta prietenie, incit am ajuns la concluzia că mă judecă cu mai multă îngăduinţă decît îmi acord eu însumi.“ La terminarea scrisorii, tăie fragmentul promis din ..Times“ — după ce în prealabil îşi mai citise odată discursul, fără să treacă o virgulă cu vederea. De-abia de data aceasta observă şi extrema bunăvoinţă a reporterilor. Oratorul ce-1 precedase vorbise cel puţin cît şi el ; dar lucru ciudat, i se alocase doar o coloană, pe cînd lui. o jumătate în plus, afară de comentariul care număra zece rânduri. N-avea decît să poftească Chiltern şi să-i facă cele mai mari mizerii !

Cînd nu mai rămăseseră decît douăzeci de minute pînă la înfruntarea cu el şi începuse să reflecteze cum să răspundă la o eventuală brutalitate, cineva îi aduse un plic. Era de la lady Laura. îşi dădu seama de cum îl văzu, şi începu să-l deschidă cu gesturi iuţi si nerăbdătoare. Intr-adevăr, intuiţia nu-1 înşelase. Nobila doamnă îi aşternuse următoarele rînduri :

„Stimate domnule Finn,'

în familia noastră nu se discută decît despre intervenţia dumitale de aseară. Papa te-a ascultat de la galerie, şi, după cele auzite, mi-a mulţumit pentru ideea de a te propune în circumscripţia îndrăgită de el. Ceea ce, se-nţelege, mă bucură foarte mult. Domnul Kennedy recunoaşte că ai dovedit elocinţă, deşi susţine că

discursul a fost cam scurt. Să nu te supere însă aprecierea, ci s-o consideri extrem de elogioasă, avînd în vedere din partea cui vine. L-am întîlnit pe vărul meu, Barrington, care te consideră odrasla lui în ale politicii şi se mîndreşte cu dumneata. Violet spune că este singura cuvântare pe care

38.1

a citit-o de cînd se ştie. Am fost şi eu în sală şi te-am urmărit încîntată. Eram absolut sigură că deţii însuşirile ce-ţi vor aduce succesul şi afirmarea.

A dumitale,
L. ***K.***[a]

P.S Desigur ne vom vedea după încheierea dezbaterilor, însă ţi-am trimis rîndurile de faţă pentru că atunci nu vom avea libertatea să ne spunem prea multe. Voi fi în piaţa Portman, şi nu acasă la mine, între orele şase şi şapte.

Clipa cînd a împăturit bileţelul şi l-a pus în buzunarul interior al hainei a fost pentru Phineas poate cea mai fericită din cîte trăise, ca îndată ce şi-a retras mîna să-i revină în minte apropiata răfuială cu Chiltem şi blestemata idee că prin ea putea să-şi atragă separarea definitivă de lady Laura şi de întreaga-i familie. Ba chiar renunţarea la locul din Parlament, obţinut prin bunăvoinţa lordului Brentford ! Dar întîmple-se orişice !

La Violet Effingham nu avea să renunţe decît atunci ci nd primea verdictul ei negativ.

Se uită la ceas : era unu fix. Şi în aceeaşi secundă, doamna Bunce îi anunţă sosirea unui vizitator. Venise Chiltern.

Phineas îl întîmpină cu mîna întinsă şi cu bineţele cuvenite unui prieten apropiat.

— Oo, Chiltern ! Mă bucur aşa de mult să te văd, îi zise zîmbind.

Însă lordul nu se îndură să-i dea mîna şi nici să-i răspundă la salutul său amical. Râmînînd cu pălăria pe cap şi măsurîndu-1 cu o încruntare teribilă, rămase nemişcat şi tăcut timp de mai multe secunde. Apoi, îşi duse o mină la haină, scoase vreo două foi împăturite şi le trînti pe masa ce-i despărţea. Phineas le culese şi, de la prima ocheadă recunoscu depeşa pe care o expediase din Loughton ca mărturie a bunei sale

credințe.

— E scrisoarea mea, rosti el.

— Exact, zise Chiltem. Dar mi se pare bizar că am primit-o de-abia în dimineaţa de luni, împreună cu bile-

ţelul lăsat la hotel. Se vede că a făcut înconjurul lumii de mi-a parvenit cu atîta întîrziere. Oricum, trebuie să ţi-o retragi.

— Să mi-o retrag ? îngînă Phineas.

— Da, sir, să ţi-o retractezi. Din ci te am dedus — fără să fac cercetări care m-ar fi pus într-o lumină nefavorabilă atît pe mine cit şi pe tînăra domnişoară — încă nu ai dat curs celor anunţate în cuprins sau, altfel spus, nu ai tradus în practică ameninţarea proferată în scrisoare. Cu atît mai cuminte din parte-ţi şi mai uşor să-ţi retragi cele scrise.

— Nici prin minte nu-mi trece, se împotrivi dîrz.

— Iţi aminteşti... ce ţi-am spus... o dată despre mine... şi Violet Effingham ? întrebă lordul cu voce tărăgănată şi apăsînd pe fiecare grup de cuvinte.

Vorbind, îl fulgera cu o privire fixă şi aprigă, aplecîn- du-se tot mai mult înspre el. De la o clipă la alta, se transformase : roşeaţa obrajilor devenise mai stacojie ; pupilele erau tulburi şi parcă sălbăticite, toată făptura lui exprimînd o mînie cumplită. Printre altele, Phineas observă că-şi încleştase şi pumnul, semn că se pregătea să izbească, ceea ce, sincer vorbind, nu îl băgă în speri eţi, deoarece se simţea în stare să răspundă la violenţă. Ce nu-i convenea, însă, era perspectiva unui scandal în locuinţa lui Bunce ; ideea scaunelor şi a meselor răsturnate de-a valma, ca să se apere de un fost amic prefăcut în vrăjmaş. Dacă Chiltern avea să-l atace, trebuia să-i administreze cuvenita ripostă. Dar cum să lovească în fratele Laurei. în feciorul lordului Brentford şi în prietenul din copilărie al Violetei ? Şi totuşi, împins de nevoie, îl va pocni, ce să facă ?

— Cred că îmi amintesc ce mi-ai spus, se pronunţă după fulgerătorul său calcul. Ziceai că eşti hotărît să te certi cu orice bărbat ce ar îndrăzni să aspire la domnişoara Effingham. La asta te-ai referit, nu ?

— La ce altceva ? spuse lordul.

— O fi, însă atîta vreme cît nu am trecut peste alt favorit, nu văd ce sens ar mai avea răzbunarea. Sau mai bine-zis ameninţarea la care te-ai referit.

— Nu ca ameninţare am rostit-o, şi o ştii foarte bine, ci ca o confesiune de la amic la amic — după cum te consideram. Şi cuvintele rămîn în picioare, la fel ca şi intenţia ce o cuprind. Dar mă întreb ce oi fi crezînd despre prietenie şi bună credinţă cînd ai putut să profiţi de absenţa mea, uneltind să-mi răpeşti o făptură despre care iţi repetasem de sute şi sute de ori că o iubesc mai mult decît pe mine însumi ? Stai înaintea lumii ca un tînăr promiţător şi cu perspective, pe cînd eu sînt considerat un damnat. Tata te-a preferat ca reprezentant al circumscripţiei ce-o patronează, iar mie mi-a arătat uşa. Ai ca prieteni numai miniştri şi oameni de vază, în vreme ce eu nu am nici un suflet ca lumea în preajmă. Cu toate astea, n-am săvîrşit nici o faptă nevrednică de un gentilom, pe cînd ce comiţi dumneata e nedemn şi pentru cel mai decăzut dintre oameni.

— Nu este adevărat ! protestă Phineas. Nu am făcut nimic reprobabil. Ţi-am scris şi te-am prevenit îndată ce am luat hotărîrea, deşi, numai Dumnezeu ştie cît m-a durut să-mi divulg secretul.

— Mi-ai scris ! M-ai prevenit ! repetă celălalt în batjocură. însă cînd mă aflam la depărtare de mile, dc săp- tămîni şi de luni ! în fine, n-am venit să mă milogesc ca o babă fricoasă, ci să îţi cer socoteală de cele în- tîmplate. Vreau să ştiu acum şi pe loc : o să-ţi fie... soţie Violet Effingham ?

Rostind întrebarea, ocoli masa despărţitoare, apropi- indu-se clocotind şi cu pumnul încleştat, într-o străfulgerare de-o clipă putea să-i simtă năpraznica izbitură, calculă Phineas privindu-1 piezîş. în ce fel să-i răspundă la mînioasa somaţie ? Natural, Violet nu-i făgăduise nimic ; dar şi logodiţi să fi fost, ar fi avut curajul să i-o afirme ?

— Te întreb încă o dată : care sînt actualele relaţii dintre dumneata şi domnişoara Effingham ? Şi de nu eşti un laş. mi-o vei spune făţiş.

— Indiferent ce voi face, ştii bine că nu sînt un laş.

— Asta rămâne să văd. Deocamdată binevoieşte şi dă-mi un răspuns.

Phineas îşi luă un răgaz de gîndire, chibzuind la iuţeală ce replică trebuia să pronunţe fără să încalce loialitatea, năzuinţele sale cinstite şi totodată respectul ce-1 datora tinerei Violet Effingham. Această lucrare lăuntrică

i-ar fi cerut timp să se analizeze pe îndelete. Dar cum ar fi putut să şi-l ia cînd Chiltern se afla la depărtare de cîţiva paşi, roşu ca para focului, cu pumnul strîns ca o măciulie de fier.şi fixîndu-1 cu ochi sticloşi ?

— Mai formulează o dată întrebarea, îi ceru în ideea de a mai cîştiga un răgaz, şi-ţi voi răspunde dacă mi-o îngăduie demnitatea mea de bărbat.

— Cum te consideri faţă de Violet Eifingham ? Asta vreau s-o aud, deşi, bagă de seamă, că nu sînt complet ageamiu.

— înainte de a mă pronunţa, te previn că afirm numai ce îmi închipui, fără să am o confirmare.

— Fie şi aşa, consimţi celălalt.

— Cred că domnişoara Effingham mă consideră un amic foarte apropiat.

— Dacă spuneai o cunoştinţă indiferentă, erai mai aproape de adevăr, îl sfidă Chiltern. Dar, mă rog, n-ai decît să te amăgeşti. în schimb, bănuiesc că ţi-ai luat de mult gîndul să devii altceva decît ce te crezi în prezent.

— Asta nu ai de unde să o deduci.

— Cum nu am ? Ce speranţe ai mai putea să nutreşti ?

— Mă priveşte. Şi nu intenţionez să le comentez — sau, oricum, nu cu tine.

— Atunci, sir, ţipă lordul, apropiindu-se mai mult şi ridicînd pumnul ca şi cînd se pregătea să-l pocnească.

— Opreşte-te, Chiltern ! îi porunci Phineas, retrăgîn- du-se după masa ce-i despărţise, ca să pareze o eventuală ciocnire. Nu-mi convine să faci aici tărăboi.

— Cum adică nu-ţi convine scandalul ? Oi fi cumva şi poltron ? Dacă-ţi cer să ne întîlnim, ai curajul să te prezinţi ?

— Pentru ce ? Ca să ne duelăm ?

— Bineînţeles. Să ne duelăm, să ne duelăm ! Că doar pentru ce altceva aş mai vrea să te văd ?

Phineas se crispă. O înfruntare cu armele îi distrugea cariera politică. Cine se mai bătea în duel în ? Extrem de puţini englezi, iar aceştia

erau socotiţi nişte proşti. O luptă între el şi fiul lordului Brentford însemna, după

chibzuinţă do atunci, despărţirea de Violet, de Laur a Ken- nedy, de lord şi de circumscripţia pe care i-o dăruise. Şi totuşi, putea s-o refuze ?

— La ce ai nevoie de atîta gîndire cînd ţi se aruncă mănuşa ? îi zise lordul, scăpărînd de nerăbdare şi furie.

—> Ca să văd dacă am necesarul curaj să refuz de a mă face de rîsul lumii.

— Parcă ziceai că nu vrei încăierare aici. N-ai decît; dar atunci eşti silit să primeşti alternativa cealaltă.

— Vrei să mă intimidezi, Chiltern.

— Ba deloc, sir ; vreau să mă laşi întocmai cum m-al găsit nu să cauţi să mă frustrezi de ce este al meu.

— Domnişoara Effingham nu-ţi aparţine.

— Aşa crezi ? Atunci n-avem decît să ne duelăm,'

— Mai bine găseşte un mijlocitor care să stea de vorbă cu cel pe care mi-1 voi alege şi eu.

— Am s-o fac, fii pe pace, dar mai întîi dă-mi cuvîntul că accepţi provocarea. Se poate ajunge în Belgia într-o oră sau două şi reveni în tot atît de scurt timp... în ipoteza că unul din noi mai rămîne în viaţă.

— De acord, se pronunţă Phineas. Am să mă sfătuiesc cu un prieten care, după ce-i voi fi relatat situaţia, mă va povăţui ce am de făcut.

— Te vei sfătui cu un nătărău cu concepţii înalte. Cum e Kennedy, bunăoară.

— De el nici nu poate fi vorba. Te asigur de pe acum.' La Laurence Fitzgibbon mi-e gîndul să apelez.

— Bine ar fi să-l găseşti cît mai grabnic, ca pînă diseară să pună lucrurile la punct cu martorul meu, Colepepper. Şi ţine minte, stimabile, că indiferent de ideile amicului dumitale Fitzgibbon, ne vom măsura forţele după canoanele cele mai riguroase, îl preveni lordul mai împurpurat ca oricînd, după care se repezi către uşă, gata să plece. După cîţiva paşi se opri

însă şi, întor- eîndu-se pe jumătate, îi aruncă o ultimă imputare, poate mai dureroasă decît toate cele aduse.

— Adînca mîhnire pe care o resimt, zise sulițîndu-1 cu ochii sîngeroşi de mînie, nu se datorează faptului că ţi-ai pierdut minţile după o fată, cît dovezii pe care mi-ai dat-o că eşti un om fals ! Inadmisibil de fals !

Cu aceste cuvinte ieşi ca o furtună din cameră şi, la puţine minute porni şi Phineas către Parlament unde avea o întrunire. Tot drumul merse ca absent, urmărit de scena de-abia consumată şi persecutat de învinuirea zvîrlită de Chiltern. Oare avea vreun temei să-l considere fals după cum i-o spusese cu atîta dispreţ ? Cu cîtăva vreme în urmă, cînd alergase la Saulsby pentru a cădea ia picioarele adorabilei Violet, era convins că o spovedanie scrisă, ca aceea trimisă lui Chiltern, însemna mărturia loialităţii desăvîrşite. Odată ce-şi descărca sufletul, prevenindu-1 de intenţiile urmărite, avea cugetul împăcat şi putea să-i nutrească sentimentele cele mai bune, discutând despre el cu iubita ca de-un prieten comun şi deopotrivă de îndrăgit. Fireşte, dacă descoperea la ea o cit de vagă înclinaţie de a-1 accepta pe lord, ar fi fost necinstit să se amestece între ei, şi pe drept s-ar fi putut socoti ipocrit. Insă Violet nu trădase această dorinţă şi, ca atare, de ce ar fi ocolit-o ? Pentru simplul motiv că aspirase şi Chiltern la ea ? Astfel ehibzuise pe atunci, şi argumentele i se păruseră solide şi întemeiate, dezlegîndu-1 în faţa amicului şi a propriei sale conştiinţe. Ca acum, acuzaţia zvîrlită să-l prigonească fără încetare, făcîndu-1 nefericit. Evident, pretendentul respins nu abandonase orice speranţă. O aflase din gura lui pe vremea cînd i se destăinuia fără nici o rezervă. Intr-adevăr, mare sinceritate îi arătase, iar de-i răspunsese prin făţărnicie — după cum sunase învinuirea — trebuia să-i accepte orice condiţii.

Afară de aceea de a renunţa de bună voie la Violet. Chiltern se cramponase de ideea duelului. Fie ! Trebuia s-o accepte, chiar dacă întîlnirea lor, interzisă de legile Angliei, îi va năruí cariera şi poate existenţa întreagă.

Ajuns în sala de întrunire, o droaie de parlamentari veniră să-l felicite pentru succesul de cu o seară înainte. Domnul Monk îi strînse călduros mîna, adresîndu-i cîteva vorbe. Venerabilul prim ministru moţăi din cap şi-i zîmbi. Gresham îl salută cordial, pe cînd onorabilul Plantagenet Palliser îi lăudă în gura mare discursul. Cît de copios ar fi savurat toate acestea dacă n-ar fi simţit acel ghimpe în inimă ce-i amintea de conflictul cu Chiltern şi de absurda lor confruntare cu armele ce va pune capăt deliciilor pe care de-abia începea să le guste ! Oare de ce semenii săi englezi erau împotriva duelului ? Cu optica lui de acum, i se părea cea mai fericită soluţie — ba poate singura care te scotea dintr-un mare impas. De aceea era decis să plece pe furiş din ţară şi să-l întîlnească pe Chiltern. Numai de-ar fi izbutit să aranjeze o plecare în secret.

Şi pe urmă, cum va decide norocul. Dacă nu pierea împuşcat, avea cale deschisă spre Violet Effingham. Nimic şi nimeni nu mai putea să-l oprească de a-şi susţine pînă la capăt propunerea de căsătorie. Iar de murea in duel, asta-i fusese ursita ! Doar nu avea să-şi plîngă de milă, bocind de pe acum. Oare de ce restul oamenilor făceau atîta caz de viaţă şi ţineau cu dinţii de ea ?

Laurence Fitzgibbon nu apăru la întrunire, aşa că porni să îl caute la cluburile pe care le frecventa. Negă- sindu-1, îi lăsă peste tot cîte un rînd, inclusiv acasă.

„Trebuie să te văd astă seară, îi scrisese în ultimul bileţel. Voi cina la «Reform Club», unde te rog să vii negreşit".

După ce termină cu alertarea prietenului, se duse la reşedinţa din piaţa Portman, conform

indicaţiei primită din partea Laurei Kennedy.

Aici o întîlni pe Violet Effingham, pe care o revedea pentru prima oară de la despărţirea din Saulsby. Natural, fata vorbi cu el şi, natural, se arătă drăgălaşă. Numai că drăgălăşenia se limitase la un surîs, iar conversaţia la vreo două cuvinte ! în salon se aflau destui oaspeţi, deşi nu atîţi ca să te poţi retrage intr-un colţ cu făptura iubită, ca la serate, de pildă.

Lordul Brentford, stăpînul casei, era împresurat de lady Glencora Palliser, de soţii Bonteen, de Barrington Erle şi de lordul Cantrip cu tînăra sa consoartă — toţi liberali de elită, de parcă primirea din acea după-masă era un soi de adunare semipolitică, în care şi femeile puteau să se simtă părtaşe, ba poate chiar îmbiate să-şi afirme punctul lor de vedere. Printre persoanele remarcabile se număra şi nobilul Plantagenet Palliser, însă nu şi onorabilul Kennedy. Cum de lipsea de la o sindrofie cu atîtea vedete ? se întrebă Phineas intrigat. Aşa ceva nu s-ar fi pomenit înaintea căsătoriei cu lady Laura.

Dar asta nu era singura surpriză pe care i-o rezerva după-amiaza, ci mai avu una, deşi în sens cu totul invers. Dacă absenţa lui Kennedy avusese darul să-l mire, nevisata apariţie a lui Fitzgibbon i se păru de-a dreptul o năluciré. Şi totuşi amicul se afla la un pas de el.

— Ţi-am lăsat bileţele prin tot oraşul, îi spuse în şoaptă. Trebuie să-ţi vorbesc la plecare.

— Sper că nu despre un duel, şuşoti celălalt.

Doar atîta şi-au spus, ca apoi, fiecare să se aciuiască pe unde putu. „Ce atmosferă plăcută !“ reflectă Phineas, sau mai bine zis ce plăcută ar fi fost dacă nu l-ar fi apăsat amarnica perspectivă a duelului. Toţi invitaţii păreau să vorbească în deplină armonie, arătîndu-şi totală încredere. în preajma lui se aflau trei coşcogeamite miniştri, plus atîtea femei frumoase — soţii şi fiice ale unora dintre cei mai iluştri aristocraţi englezi. Iar el, Phineas Finn, călătorind la răstimpuri cu gîndul spre depărtatul tîrg Killaloe, se simţea a fi una cu ei. Cum putea afirma bătrînul lui dascăl că apucase pe o cale greşită ?

Pe sofa, lingă el, se afla Violet Effingham, stînd atît de aproape incit mai că-i atingea coapsa cînd se apleca înainte spre lady Glencora — o politiciană înveterată, împreună cu care forfeca proiectul reformei. Iar cînd şi cînd, se mai întorcea către el şi-i zîmbea. Oo, cerule ! De-ar fi fost cu putinţă să tragă la sorţi împreună cu Chiltern, şi astfel să se decidă care din ei să dispară intr-un ţinut îndepărtat, în Patagonia, bunăoară, pe o perioadă de zece ani, şi care să se însoare cu Violet Effingham !

— Haide, Phineas, dacă vrei să-mi vorbeşti, îl chemă Laurence Fitzgibbon.

Şi, natural, trebuia să-l urmeze, cu toate că lady Glencora îşi etala mai departe teoriile îndrăzneţe, iar Violet Effingham surîdea inefabil.

Partea a doua

CAPITOLUL XXXVII!
DUELUL

— AM ŞTIUT că e vorba de un duel ; pe toţi sfinţii că am ştiut, izbucni Laurence Fitzgibbon după ce ascultase o parte din relatarea prietenului. Şi vrei să-ţi spun de unde am ghicit ? Din glasul tău, măi băiete. Dar nu trebuie să-i dăm curs. Să-l oprim dacă ne stă în puteri.

După această întrerupere, Phineas reluă povestirea, ca la urmă, optimistul Fitzgibbon să strîmbe din nas cu nemulţumire.

— Află, băiete, că nu poţi ieşi altminterea din bucluc ; zău că nu, observă dezumflat, ceea oe nu îl descumpăni pe eroul nostru, dat fiind că se împăcase cu această idee.

Bineînţeles că duelul nu era cea mai fericită soluţie, dimpotrivă, ci absurdă cum nu se mai poate ; însă alta nu întrezărea.

— Cît despre învinuirea că te-ai purtat rău cu lordul, asta-i apă de ploaie, continuă celălalt, pentru că ce s-ar face sărmanele domnişoare dacă nu ar avea alţi curtezani după ce-i expediază pe unii ? Numai că vezi tu, băiete, cel în cauză nu pricepe că este concediat, şi de aceea se simte nedreptăţit cînd apare altul pe firmament. Buba e veche şi arhiştiută, aşa că degeaba ne-am bate capul să-i găsim leac. Mai bine să ne vedem de-ale noastre. Uite cum cred că ar trebui procedat. Să vă întîlniţi undeva, în

ascuns, ca să nu transpire ce se petrece între voi, că doar nu v-o lua Dumnezeu minţile să vă măcelăriţi cu adevărat ?! O să trageţi şi voi într-un loc unde
nu vă periclitaţi viaţa, cum ar fi umărul, de exemplu. Ce zici, ai destulă îndemînare să ocheşti unde vrei ?

Departe de a se considera un ţintaş priceput, Phineas putea garanta de pe acum că nu-l va ucide pe lord, şi aceasta pentru că luase din timp hotărîrea să-l cruţe cu orice preţ. Aşadar va trage aiurea, indiferent de urmări. Cu gîndul acesta pleca la duel, deşi nu socotea necesar să-l împărtăşească amicului. Ii salută doar ideea cu tăinuirea întîlnirii care, dealtfel a şi fost adoptată.

Micul lor sfat avusese loc în seara de joi, pentru ca în ziua de vineri cît şi în lunea şi mai'ţea care urmară, parlamentarii să se ciocnească în continuare pe tema proiectului propus de onorabilul Mildmay. De-abia în noaptea de marţi, pe la orele trei, se ivi sciziunea în Cameră, iar scrutinul ce rezultă din votarea în tabere se dovedi în favoarea guvernului — nu printr-o majoritate însemnată, care i-ar fi îndreptăţit pe miniştri să se umfle în pene, dar suficientă ca să se treacă la analizarea legii în comisii. Domnii Daubeny şi Turnbull îşi uniseră iară forţele întru combaterea şi torpilarea măsurii prezentului cabinet şi atacurile lor prilej uiseră momente spectaculoase.

Phineas nu asistase la ele, lipsind din motive necunoscute atît de pe banca-i obişnuită, cît şi de la cluburi. Mulţi îi observară absenţa, cum era şi normal, însă nimeni n-o resimţise ca lady Laura Kennedy.

Nu de mult statornicise tradiţia să meargă duminica după amiază la reşedinţa din piaţa Portman. Se ducea, chipurile, să-i primească pe prietenii lui papa, deşi lordul nu se afla niciodată acasă, iar ideea reuniunilor îi aparţinea exclusiv. De aci se poate deduce cît de puţin se mai sinchisea de restricţiile soţului cu privire la săr-

bători. Kennedy aflase probabil de micile sindrofii, pentru că orice greşeli va fi săvîrşit lady Laura, e greu de imaginat că ar fi comis-o şi pe aceea de a-i călca poruncile în secret. Poate pe motivul acesta se iscaseră şi discuţii, însă noi nu vom apleca urechea la ele cînd ne stau dinainte întîmplări de mai mare semnificaţie, printre care faimosul duel dintre eroul nostru şi Chiltern.

Duminică după-masă, cînd politicienii se adunaseră în locuinţa lordului Brentford ca să schimbe impresii despre

vijelioasele discuţii din Cameră, laay Laura profită de ocazie ca să-i întrebe ele Phineas. Dar toţi dădură din umeri. Pînă şi Barrington Erle nu ştiu ce să-i spună, afară de faptul că nu îl văzuse de un timp oarecare. De-abia mai pe urmă, incitat de insistenţele gazdei, îşi aduse aminte că nici Laurence Fitzgibbon nu apăruse la ultimele dezbateri, iar cu puţin înainte, interceptase o convorbire între acesta şi Ratler, în care confratele irlandez îşi anunţa lipsa pe două zile. Domnul Ratler — răspunzător de prezenţa parlamentarilor liberali la întrunirile Camerei — se opusese cu vehemenţă, somîndu-1 pe uşuraticul deputat să rămînă la datorie într-un moment aşa de important. La care Fitzgibbon se părea că ripostase flegmatic :

— Degeaba te enervezi, omule, şi încerci să-mi dai lecţii. Calea datoriei nu duce decit spre mormînt. Numai că pînă s-ajung acolo mai dai ochii cu mine. De asta poţi să fii sigur ca de două ori doi — patru.

La puţine minute după istorisirea lui Barrington, în salon se ivi însuşi buclucaşul despre care vorbise.

— Ce este cu domnul Finn ? îl chestionă lady Laura de cum îl văzu.

— Pe toţi sfinţii din ceruri dacă am idee, se apără Laurence. Am lipsit două zile, aşa că de unde să ştiu ?

— înseamnă că nu aţi fost împreună...

— împreună cu Finn ? Pe toţi sfinţii, nu ! Eu am avut o chestiune urgentă de rezolvat la Paris. O fi zbughit-o şi el în timp ce-am lipsit ? Asta ar fi culmea pentru araă- rîtul de Ratler, văduvit de atâţia oameni la întrunirea parlamentară. Nu m-aş mira să nimerească la balamuc până la capătul sesiunii, conchise cu nevinovăţia şi graţia cu care măsluia adevărul.

Fiindcă, de ce nu am recunoaşte-o ? Fitzgibbon era născut cu acest har. Şi totuşi,

dacă cineva i-ar fi declarat în faţă că minte, s-ar fi simţit de-a dreptul rănit. Doar se considera om corect, chiar dacă se mai întîmpla uneori să se depărteze de adevăr precum luna de soare. O făcea însă cu inima împăcată, fără să vadă în asta ceva reprobabil, ci o pură necesitate pentru care nu avea de ce să se acuze.

Conform vederilor sale, un gentilom trebuia să mintă în anumite ocazii ca, de pildă, cînd înfrunta creditorii cu buzunarele goale ; cînd iubea o femeie şi discuta cu rivalul ; cînd se afla într-o societate şi apăra sus şi tare o pomicică susţinînd că-i o sfîntă, sau, în sfîrşit, cînd i se cerea să ia parte la un duel ca cel dintre Chiltern şi Phineas. în asemenea împrejurări, minciuna se prefăcea într-o armă de care, ca gentilom, te foloseai fără ezitare şi mustrări de conştiinţă, aşa cum făcuse şi faţă de lady Laura, afirmîndu-i senin că se repezise în Franţa, cînd în realitate fusese în Flandra, în tîrguleţul de pescari Blankenberg, aflat cam la douăsprezece mile de Bruges, însoţindu-şi prietenul pe care mai apoi îl lăsase î-ntr-un hotel din Ostenda, cu o rană în claviculă, de unde fusese extras un cartuş.

Da, Laurence asistase la duelul dintre Chiltern şi Phineas, căci aici se ajunsese după sterila întîlnire cu martorul lordului. în zadar căutase atunci să-l înduplece pe Colepepper spunîndu-i, aşa cum ştia de la Phineas, că acesta nu renunţă la dreptul de a o revedea pe domnişoara cu pricina, iar el, ca mijlocitor, este gata să cadă la orice tranzacţie întru obţinerea numitului privilegiu.

Căpitanul nu se lăsase înduplecat. învins, încercase pe urmă să spulbere acuzaţia că amicul său dovedise totală lipsă de bună credinţă şi. cu gîndul să-l înmoaie pe celălalt, recursese la dulcele dialect irlandez prin care cîştiga de obicei adversarii.

— Chestiunea e simplă ca bună ziua, şi iată

cum se prezintă, pledase cu rîvnă. Un gentilom mărturişete faţă de un altul că este înamorat de o jună pe care a cerut-o în căsătorie dar l-a respins în mod categoric şi irevocabil. Cam asta e spovedania şi totodată adevărul. Urmează de aci ca cel de-al doilea bărbat să nu aibă dreptul s-o curteze pe domnişoară ? Eu zic că nu. De o mie de ori nu. Şi ar fi o sălbăticie ca sentimentele şi declaraţiile acestuia să fie definitiv interzise pe motiv că supirantul dinţii a fost refuzat. Pe toţi sfinţii din ceruri, cine din noi şi-ar dori un prieten care să-l pună la index şi să-i taie craca de sub picioare fiindcă dumnealui n-a avut trecere !

Insensibil la argumente, căpitanul Colepepper se crampona de ideea duelului, pe care i-o reaminti irlandezului, trăgîndu-se de mustaţa-i stufoasă şi cenuşie.

— Eu zic că-i mai bine să rămînă ca la început — adică armele să hotărască soarta.

— Dacă asta ţi-e hotărârea, fie şi-aşa, concedă Lau- rence. Dar este cea mai haină cale din cîte există. Zău că da.

Ajunşi la această înţelegere, discuţia încăpu pe un făgaş mai prielnic, amîndoi fiind de acord ca duelul să se consume sub semnul celei mai desăvîrşite discreţii. Şi astfel, în noaptea de joi, lordul Chiltern şi căpitanul Colepepper plecară spre Bruges, trecând prin Calais şi Lille, iar în ziua de vineri, Laurence Fitzgibbon, împreună cu Phineas şi doctorul O'Shaughnessy se îmbarcară din Dover. Ca să nu stârnească nici urmă de bănuială — detaliu asupra căruia căzuseră cu toţii de acord — Fitzgibbon şi medicul se despărţtseră într-un anumit punct, străbătînd o parte din drum la ore şi cu trenuri complet diferite, pentru ca sîrnbătă dimineaţă, în jurul ceasului nouă, să se întîlnească cu toţii printre dunele de nisip de pe micuţa plajă din Blankenberg. La puţin după aceea, începuse duelul şi primul glonţ îl rănise pe Phineas în umărul drept. Deşi incapacitat, acesta ceruse să

se mai schimbe un rînd de focuri, susţinînd că poate să tragă cu stînga la fel de bine ca şi cu dreapta, însă martorii se opuseseră categoric. Atunci Chiltern se oferise să-i strîngă mîna şi să încheie pace, cu condiţia să renunţe la „domnişoara cu pricina" — aşa cum fusese denumită Violet Effingham atît la consfătuirea martorilor cît şi în timpul duelului.

Phineas respectase formula pînă şi faţă de Laurence, care şi-o însuşise fără să dea a înţelege, atunci sau vreodată, că ştia despre cine e vorba. Ne îndoim că aceeaşi discreţie dăinuise şi de cealaltă parte, Chiltern fiind cunoscut ca un tip guraliv cînd binevoia să-şi deschidă sufletul.

Dar să lăsăm acest amănunt şi să revenim la propunerea sa, pe care tînărul nostru o respinse cu hotărîre, ceea ce-l mînie pe lord şi-l făcu să plece la fel de cătrănit cum venise. În urma lui porniră şi ceilalţi către

Ostenda, şi cu toate că Phineas avea glontele în umăr,' îşi mască atît de perfect suferinţa, că nimeni, afară de protagoniştii propriu-zişi ai conflictului, nu avea cum să afle că printre dunele de nisip avusese loc un duel.

în noaptea de sîrnbătă. Fitzgibbon se urcă într-o barcă îndreptîndu-se către Dover, iar de acolo spre Londra, poposind în salonul din piaţa Portman duminică după- amiază.

După întrebările puse de lady Laura îl luă în primire şi Barrington Erle, de care scăpă cu aceleaşi replici trăsnite însă inatacabile.

— De ce mă descoşi dacă am auzit unde s-a topit Finn ? Mai bine trimite-1 pe crainicul turnului să strige după el prin oraş.

în faţa acestui răspuns, celălalt nu mai stărui, cu toate că în sinea lui nu era chiar atît de convins de neştiinţa lui Laurence, precum se arăta Laura Kennedy.

Doctorul O'Shaughnessy rămase în zilele de duminică şi de luni într-un han, din Ostenda, la căpătîiul bolnavului, despre care spusese că avea o scrîntitură gravă a claviculei. Apoi marţi o porniră amîndoi spre Londra, trecînd prin Calais şi Dover, o călătorie destul de anevoioasă pentru rănit care, deşi nu avea o fractură, era chinuit de dureri foarte mari. Cu toate acestea, se comportă vitejeşte şi ajunse cu bine în metropolă, unde, după cum aflase dintr-o telegramă primită de medic, marţi avea loc sciziunea în Parlament la care trebuia neapărat să ia parte. Aşa că în această zi, pe la orele zece, se înfăţişă în sala de întrunire. Văzîndu-1, onorabilul Ratler se arătă mai mult decît încîntat.

— Oo, ai venit ! Slavă cerului ! exclamă apueîndu-i cu afecţiune de braţul beteag.

Clipind de durere, Phineas de-abia putu să-i răspundă :

— Intr-adevăr, iată-mă, dar ai bunătatea şi nu mă strînge prea tare, pentru că mi-am scrîntit clavicula în Kent, unde am fost.

— Nu mai spune ! se miră Ratler, observînd pentru prima dată eşarfa ce-i susţinea braţul. îmi pare grozav de rău î însă nădăjduiesc că rămîi totuşi la vot, nu-i aşa ?

— Cum de nu. Doar pentru asta am şi venit, îl linişti el. Numai să nu dureze prea mult...

•— Ştiu şi eu ce să zic ? Sînt înscrişi la cuvînt Dau- beny, Gresham şi încă vreo trei alţii. Ca atare s-ar putea să ne apuce cîntatul cocoşilor. Dar ia spune-mi, acum te simţi bine ? Dacă vrei, retrage-te într-un loc mai ferit, unde să fumezi în liniştе, îl sfătui starostele deputaţilor liberali, după care se depărtă.

Cît de fulgerător se perindau întîmplările în viaţa lui, se gîndi Phineas. în cele cîteva zile din urmă, asistase la începutul dezbaterilor, ţinuse un discurs izbutit, acum era martor la încheierea discuţiilor, vota în favoarea partidului său, iar printre toate mai avusese şi un duel !

După povaţa lui Ratler, se duse în fumoar şi se instală pe o canapea confortabilă. Curînd se apropiară de el cunoscuţi şi prieteni, iscodindu-1 pe rînd în legătură cu absenţa misterioasă. La fiecare le răspundea în acelaşi fel, şi anume că plecase în Kent unde se accidentase şi, în consecinţă, întîrziase mai mult decît avusese în plan. Mulţi ascultau bănuitori relatarea, simţind ceva necurat la mijloc, deşi păstrau suspiciunile pentru ei. Un singur curios din toţi cîţi îl asaltară îl scoase pur şi simplu din fire, susţinînd că păţania din Kent fusese negreşit cauzată de o femeie şi cerînd ca aceasta să-i fie descrisă. Phineas mai că turba şi nu alta, deoarece pisă-logul nu era altul decît Laurence Fitzgibbon care, cu predilecţia lui pentru intrigi, întrecea pasămite orice măsură.

Iritat de zănateca-i intervenţie, aşteptă ca pe ghimpi ceasul votării, după care porni către casă, chinuit de j unghiurile din umăr.

Să fie posibil ca pocinogul duelului să treacă fără de urme, ştiut doar de cei patru oameni ce-1

însoţiseră pe mica plajă din Blankenberg ? se întrebă în noaptea aceea. Oare norocul avea să-l servească din nou cu paharul plin ? Poate că da, căută să se liniştească. Nu fusese el încredinţat că nefericita ispravă o să-i aducă numai consecinţe nefaste ? în primul rînd stricarea relaţiilor cu familia lui Chiltern şi cu Violet Effingham, apoi pierderea mandatului de parlamentar şi, implicit, compromiterea carierei politice. Acestea erau negrele perspective ce-1 urmăriseră înaintea plecării în Fiandra, ca acum, la întoarcerea în oraş, totul să i se pară un fleac. E drept, încă nu o văzuse pe lady Laura ori pe amica ei, Violet, dar putea să jure că nici una dintre ele nu ştia despre cele întîmplate mai mult decît alţii.

Poate că într-o zi îi va face plăcere să-i povestească iubitei ordalia prin care trecuse. Numai că pînă îşi va îngădui acest lux, trebuia să păstreze taina cu străşnicie.

Despre Chiltern nu avea cunoştinţă încotro se dusese ori ce intenţiona să întreprindă, dar peste puţin va afla noutăţi de la lady Laura. Nu în privinţa duelului — de asta era absolut sigur, pentru că fostul prieten, reţinut în mai toate şt în special în chestiunile ţinînd de onoare, nu i-ar fi împărtăşit surorii confruntarea cu Phineas. Şi nu numai ei, ci nici unei fiinţe din lume. De aceeaşi discreţie îl ştia capabil şi pe Fitzgibbon, cu o mică rezervă — ar fi putut să compromită secretul întrecîndu-se cu discreţia. Cît despre medic şi căpitanul Colepepper nu şi-ar fi pus mîna în foc, însă chiar de aveau să sporovăiască, pînă se răspîndeau clevetirile şi prindeau aderenţă, timpul le anihila virulenţa cît şi puterea de a-i face vreun rău personal.

Acelaşi miraculos leac — adică trecerea timpului —■ îl putea scuti şi de o ciocnire cu lady Laura. Aceasta, aflînd pe moment de plecarea în Belgia şi de duelul cu Oswald pricinuit de Violet, l-ar fi judecat fără milă,

retrăgîndu-i poate pe veci preţioasa-i prietenie. Pe cînd aceeaşi veste, parvenită în etape şi în decurs de şase ori şapte luni, cu siguranţă că ar fi fost primită cu mai multă înţelegere şi, mai ales, indulgenţă.

Recapi tulînd faptele petrecute, evocă şi întrevederea cu Chiltern în modesta sa locuinţă din Great Marlbo- rough Street. Din cîte îşi spuseseră atunci, îl urmărea îndeosebi o remarcă a lordului cu privire la mandatul în Parlament. Exact nu-şi putea aminti formularea, dar miezul ei i se împlîntase în cuget, pentru că, odată cu învinuirea de a fi uneltit împotriva familiei şi a intereselor referitoare la Violet Effingham, rivalul îi atrăsese atenţia că nu avea dreptul să mai deţină o circumscripţie care le aparţinea şi care i-a fost dăruită înainte de a-şi

da arama pe faţă. Oare în situaţia de astăzi, se cuvenea sa renunţe la Loughton ? se întrebă încolţit de nesiguranţă. însă clupă oarecare gîndire, îşi răspunse că nu era necesar decît numai în cazul cînd Chiltern i-o va cere pe faţă. Logic, aşa trebuia să se înt împle şi totuşi, sufle- teşte, nu se simţea împăcat. Chiar dacă, potrivit normelor în vigoare, era deţinătorul de drept al mandatului pînă !a încheierea sesiunii începute, intuia că la o singură şoaptă a lordului Brentford, alegătorii din Loughton ;-ar zvîrli cît colo. Doar nu era el patronul orăşelului şi nu i-1 încredinţase în chip de favoare ? Conştient de căile necinstite prin care-i fusese acordat privilegiul, îşi dădea la fel de limpede seama că trebuia să renunţe ¡a el în clipa cînd lordul sau fiul său i-o vor cere. Cu această ultimă hotărîre clarificată, adormi, somn sbu- eiumat, ca a doua zi dimineaţă să descopere în gazeta The People s Banner“ un articol consacrat numai lui. Citindu-1 cu răsuflarea la gură, descoperi printre altele şi următorul pasaj : „Domnul Phineas Finn, alesul lordului Brentford în circumscripţia Loughton, pe care o Invîrteşte după bunul său plac, a izbutit, în

sfîrşit, să deschidă gura în Parlament. Dacă nu ne înşelăm, domnul Finn se află la cea de a treia sesiune şi, în tot acest interval, s-a dovedit incapabil să articuleze trei fraze, cu toate încercările repetate. Graţie căror merite şi-a atras patronajul aristocratic n-am putea preciza, dar presupunem că dispune de unele calităţi preţuite de optica nobiliară. Cu trei ani în urmă, era un anonim necioplit trăind în Londra, aşa cum numai irlandezii se pricep s-o facă, fără să cîştige o leţcaie şi în aparenţă lipsit de orice mijloace, pentru ca dintr-o dată să ţîşnească în cercurile suspuse, >ă devină membru în Parlament şi prieten la toartă cu miniştrii de la putere. Orice s-ar spune însă despre onorabilul deputat de Loughton, o însuşire se cuvine să-i fie totuşi recunoscută : anume că este frumos şi arată plin de vigoare ca un cărăuş de cărbuni. De aici să-i fi venit nebănuita ascensiune ? Se prea poate, şi nu avem nimic împotrivă, dar am dori să ne spună pe unde a cutreierat în timpul absenţei din Cameră şi de la ce i se trage rana ce-o poartă, fiindcă pînă şi junii deputaţi chipeşi, sărbătoriţi de doamnele nobile şi de bogaţii lor soţi, răspund înaintea legilor ţării noastre cît şi ale altora pe care au găsit nimerit să le viziteze o vreme !“

— Ticălos blestemat ! exclamă tînărul scandalizat. Lepră nenorocită care scuipi doar noroi, şuieră în continuare, cu gîndul la Quintus Slide, căci numai el era autorul articolului. Licheaua îi dibuise secretul. In această privinţă, nu avea nici un dubiu. Doamne în ce pericol se afla ! Sau poate că nu, se gîndi luminat de o speranţă. Fiindcă prietenii săi nu citeau „People’s Banner“ şi prin urmare nu luau cunoştinţă de mîzgăleiile publicate. Oo, cerule, poate totuşi era salvat !

CAPITOLUL XXXIX

DESTĂINUIREA

PÎNA CE GRANDIOSUL PROIECT al premierului Mildmay ajunse să fie analizat de comisii, Phineas scăpase de durerile pricinuite de rană şi se învîrtea cu sprinteneală prin Londra, cu toate că mai ţinea braţul înfofolit în eşarfă.

In „People's Banner" nu mai apăruse un cuvînt despre el şi vătămarea ce-o suferise, şi începuse să spere că şi acest incident se va stinge fără urmări.

Pe lady Laura o revăzuse la un dineu în piaţa Gros- venor, la care fusese răsfăţat de mai mare dragul, tăin- du-i-se carnea în farfurie şi ferindu-i-se mîna beteagă cu o grijă fără pereche. In plus, lucru aproape de necrezut, gazdele nu-1 sîcîiseră cu întrebări, mulţumindu-se cu explicaţia deplasării în Kent şi a accidentului de acolo. Cu Violet Effingham încă nu se văzuse şi în sinea lui începuse să pună cruce acestei iubiri neîmplinite. Ocro- tindu-şi braţul bolnav, nu se aventurase în saloanele aglomerate, singurele unde putea să dea ochii cu ea, iar la alte petreceri, cu caracter mai restrîns, nu prea avea cum s-o întîlnească.

Deprimat şi tot mai convins c-o va pierde, hotărî în cele din urmă să-i spună Laurei Kennedy întreaga poveste — nu cu duelul, ferească sfîntul !, ci cu dragostea

lui pentru Violet, cerîndu-i totodată să-l sprijine. Probabil că în clipa cînd luase această decizie uitase de firea prietenei sau poate nu ajunsese să i-o cunoască atît cît i-ar fi îngăduit apropierea de ea. Să nu fi sezisat, de cînd o ştia, perseverenţa cu care urmărea orice scop ? Devotamentul faţă de Chiltern cît şi dorinţa-i fierbinte de a-1 însura cu Violet Effingham ? De-ar fi ţinut cont numai de aceste laturi, tot ar fi putut să-şi dea seama că nu-i va obţine ajutorul în ceea ce urmărea să întreprindă. Ca să nu mai adăugăm şi un alt factor, cu ecouri profunde pe care se dovedea

însă incapabil să le perceapă şi anume, că odată, nu prea de mult, lady Laura se cobo- rîse pînă la el şi îl iubise. Ba mersese şi mai departe, mărturisindu-i, după căsătorie, că dăinuirea vechilor sentimente îi primejduia liniştea inimii. înfricată, îl îndepărtase de la castelul Loughlinter, ca mai pe urmă să-l reprimească în reşedinţa din Londra. Iar după toate acestea, şi-o alegea confidentă şi mijlocitoare în dragostea pentru Violet ! De n-ar fi fost orb sau cu desăvîrşix-e inconştient şi ar fi întrezărit consecinţele medierti pe care şi-o propusese, cu siguranţă s-ar fi îndreptat către oricare altă fiinţă, afară de lady Laura. Şi nu pentru că această doamnă ar fi fost măcinată de o pasiune iraţională şi josnică. Doar se analizase destul, şi niciodată nu ajunsese la asemenea constatare. In schimb, avusese tăria să recunoască imposibilitatea de a-şi iubi soţul. Odată, cînd se cercetase cu atenţie, întrebîndu-se dacă inima ei nu e steai'pă, incapabilă să zămislească iubirea, răspunsul dat atrăsese cu sine izgonirea lui Phineas de pe domeniul Loughlinter. Amarnic se mai căise pe urmă pentru acea interdicţie, vecină cu nebunia, prin care se pedepsise fără de rost. De ce făcuse acest lucru ? se dojenise întreaga iarnă. Oare o femeie ca ea, decisă din cea mai fragedă tinereţe să fie cît mai curajoasă, stăpînind viaţa în loc să i se supună, nu putea să îndure zdruncinul unei idile fără să-şi clatine echilibrul ? Nu ar fi fost în stare să nutrească un sentiment pentru un tînăr frumos, cîrmuin- du-şi corabia vieţii în aşa fel ca să nu se răstoarne ? Ori nu s-ar fi dovedit capabilă să-şi strunească — dacă nu inima cel puţin judecata — ca, ţinîndu-1 aproape,

să n-o abată din calea pe care pornise ? Şi nu numai Phineas, dar orice alt bărbat. Ce dacă rămînea în castelul Loughîinter ? N-ar fi putut să-l admită ca pe un simplu prieten, purtîndu-se astfel încît orice privire, vorbă sau faptă să poată fi urmărite nu doar de soţ, ci de o lume întreagă ? Toate acestea i-ar fi stat la îndemînă, şi aşa ar fi trebuit să facă, nu să se tortureze, gonindu-1. Fiindcă oricît de greu îi venea să îndure tutela exasperantă a unui soţ molatec dar bolnăvicios de îndărătnic, marea ei suferinţă era tot lipsa lui Phineas. Apăsată de ea îl rechemase la Londra, fără ca tînărul nostru să bănuiască prin ce iad de mustrări trecuse ori ce loc ocupa în inima ei. De-ar fi intuit toate astea, de bună seamă nu s-ar mai fi bizuit pe ea să-i înlesnească apropierea de Violet Effingham. însă orb şi neştiutor — după cum am mai spus-o — se duse la Laura, cînd ştiu că e singură şi deci putea să-i vorbească nestingherit.

Ca de obicei, conversaţia începu pe teme politice. După douăzeci de bătălii şi scindări fără număr, primele două paragrafe din reforma electorală fuseseră în fine adoptate. Totuşi, modificările operate de opoziţie, sub egida onorabilului Gresham, erau atît de substanţiale şi ceruseră aşa de mult timp că mulţi se întrebau, pe de o parte, dacă în forma definitivă proiectul o să mai semene cu cel propus de guvernul lui Mildmay, iar pe de alta, dacă se va ajunge în sesiunea de faţă la aprobarea sa integrală. Aceasta fiind preocuparea numărul unu, la ivirea lui Phineas, lady Laura începu s-o discute.

— Tare sînt curioasă de-i vor da mînă liberă domnului Gresham, zise ea.

însă vizitatorul o întrerupse din vorbă înainte de a-şi duce ideea la capăt.

•— Te anunţ, stimată prietenă, că am venit cu un păs personal, aşa că te rog să lăsăm de-o parte politica pentru o jumătate de oră. Sînt la necaz, şi îţi cer ajutorul.

— La necaz ? repetă îngrijorată. E ceva serios ?

— Foarte... deşi nu de natura la care te-ar putea duce gîndul, se grăbi să vină cu o

precizare.

— Şi pot să te ajut ?

r— Se înţelege. Cu condiţia să vrei.

2S

— Sini gata să te ajut eu orice îmi stă în puteri ; doar ştii acest lucru.

— într-adevăr. De cînd ne cunoaştem mi-ai arătat numai bunăvoinţă,

— Şi domnul Kennedy ar sări pentru dumneata.

— Domnul Kennedy nu ar putea face nimic în situaţia de faţă, i-o tăie categoric.

— Dar despre ce este vorba ? întrebă tot mai intrigată.

— Mă gîndesc să renunţ la obişnuitele fraze introductive, spunîndu-ţi direct şi în cuvinte cît mai puţine care mi-e necazul. O iubesc pe Violet Effingham şi am "venit să te întreb dacă vrei să îmi mijloceşti căsătoria cu ea.

— O iubeşti pe Violet Effingham ! exclamă Laura Kennedy schimbîndu-se într-atîta la faţă încît Phineas înţelese pe loc că de la ea nu va primi nici un sprijin.

Şi nu din motivele arătate mai sus, la care, pentru moment, nu se duse cu gîndul, ci atribui totul vechii dorinţe de a-1 însura pe Chiltern cu această tînără.

— Oare să fi uitat, domnule Finn, ce speranţe ne-am pus în Violet Effingham ? îl întrebă ea bătoasă.

Deşi conştient de greşeala ce-o săvîrşise, socoti necesar să-şi pledeze cauza în continuare. Mai devreme sau mai tîrziu, lady Laura tot ar fi aflat de stăruinţele sale pe lîngă Violet Effingham, aşa că era mai cinstit să-i explice acum pe ce şi le întemeia.

— Nu am uitat de proiectele dumneavoastră şi nici de faptul — mărturisit chiar de Chiltern şi de dumneavoastră — că domnişoara Effingham a răspuns printr-un „nu“ de trei ori.

— Ce importanţă are asta ? Nu s-au mai pomenit cazuri cînd s-a revenit de cîte patru, cinci ori cu o cerere în căsătorie ?

— Şi atunci eu să fiu condamnat la nu se ştie cîtă aşteptare pentru că lordul Chiltern persevereză într-o propunere lipsită de speranţe ?

— Da. Dintre toţi bărbaţii din lume, dumneata trebuie să te împaci cu această stare de lucruri.

— De ce tocmai eu, lady Laura ?

— Pentru că atît eu cît şi Oswald te-am făcut prieten şi confident. Ţi-am împărtăşit gîndurile şi nădejdile noastre, am crezut în dumneata, în simţul onoarei, consi-

clerîndu-te, dintre toţi oamenii care ne înconjoară, cel mai fidel.

Ce cuvinte tăioase putea să-i arunce, cînd el procedase atît de corect, scriindu-i lui Chiltern din Loughton şi prevenindu-1 de ce avea să facă ! Cu cît cavalerism se purtase, ca acum, lady Laura să-i vorbească cu atîta neîndurare şi să-l străfulgere cu o privire de parcă ar fi fost un nemernic ce răsplătea prin înşelăciune prietenia dăruită de întreaga familie. Era conştient că va deveni victima celor mai josnice acuzaţii dacă nu se apăra cu tărie, după cum realiza deopotrivă că, în împrejurările date, orice argumente aducea se întorceau împotriva lui. Ar fi încercat, de exemplu, să vorbească de Violet Effin- gham, spunîndu-i cît de nedrept se purtau cu ea, silind-o să se lipsească de o dragoste adevărată sub cuvînt că i unele Chiltern se mai crampona de ideea acestei căsătorii — sau măcar de speranţa că va fi acceptat. De-ar fi avut o şansă cît de infimă, atunci, pe cît îşi cunoştea Phineas caracterul — ori îşi închipuia că îl cunoaşte — nu s-ar fi amestecat. Dar lordul îi declarase în cîteva rînduri că nu mai aşteaptă nimic de la Violet. Că renunţase pentru totdeauna la ea. Şi dezlegat de propriile-i deştăinuiri, începuse să aspire la fată. Însă cum să-i explice toate acestea Laurei Kennedy ?

— Aproape nu-mi vine a crede că eşti în stare de aşa ceva, cu toate că dumneata însuţi te-ai divulgat, o auzi vorbindu-i pe un ton glacial.

— Ascultaţi-mă, lady Laura, ascultaţi-mă doar o clipă, o rugă tînărul.

— Te ascult, fii pe pace. Dar tot nu voi înţelege cum de-ai venit să îmi ceri ajutorul ! Uneori, voi, bărbaţii, vă arătaţi mai neînsufleţiţi decît pietrele.

— Eu nu mă consider astfel, protestă Phineas.

Nătîng şi orb ce era, gîndindu-se tot la Violet şi la acuzaţia de a fi fost ipocrit faţă de Chiltern, necum la cealaltă vină, care, deşi nerostită, plutea în privirea şi în tonul femeii ce-o avea dinainte.

— Duri sînt bărbaţii şi prefăcuţi, continuă prietena să-i condamne ; incapabili să-şi

dăruiască inima, ci numai învelişul de suprafaţă.

£6*

-— Vai, lady Laura, nu vorbiţi aşa. De aţi şti cît de sinceră este afecţiunea pe care vi-o port tuturor.

— Şi cum ne-o arăţi ? Interpunîndu-te între Oswald şi singura fiinţă ce-ar putea să-l împace cu propriul său tată, după cum ţi-am mărturisit-o ca unuia de al nostru ? Oswald te-a tratat ca pe un frate, împărtăşindu-ţi marea lui taină, şi iată cum îi întorci încrederea.

— Ce sînt eu vinovat dacă m-am îndrăgostit de această fată ?

— Eşti vinovat, şi încă foarte mult, sir. Dacă ar fi fost soţia lui Oswald, ai fi iubit-o şi atunci ? Pentru dumneata dragostea stă în puterea destinului, nu şi în cumpăna raţiunii ? Şi apoi mă îndoiesc de trăinicia pasiunilor dumitale. Aşa că renunţă la sentimentele pentru Violet Effingham. Ceea ce n-o să te doară ; sînt sigură.

De-abia la aceste cuvinte îi licări în amintire scena de dragoste petrecută între el şi Laura Standish la prima lui vizită la Loughlinter.

— Fă cum îţi zic, şi te încredinţez că eventuala rană din inimă o să se vindece foarte repede, îi repetă cu acelaşi glas ca de gheaţă.

Phineas rămase tăcut, cu privirea plecată şi cu gîndul la cele întîmplate. Adevărat, existase o vreme cînd se crezuse îndrăgostit nebuneşte de Laura Standish, pentru ca adineaori, intrînd în salon, să-i fugă aproape cu totul din minte idila pe care o trăiseră. Ba încă îşi închipuise că o uitase şi ea, deşi nu trecuse prea mult de cînd îl gonise de la moşie !

Mă rog, suspinase cîndva după Laura, însă pe atunci fusese un puştan, care nu ştia ce-i dragostea, pe cînd astăzi era bărbat în toată puterea cuvîntului, şi se simţea mîndru de intensitatea iubirii ce-1 stăpînea. Un junghi în umărul vătămat îi aminti duelul cu Chiltern — un alt prilej de mîndrie. Primise întîlnirea cu lordul din dorinţa de a risca orice, pînă şi viaţa, în slaba speranţă de a o cîştiga pe Violet. Ca după acest

sacrificiu să i se spună că rana din inimă se va lecui repede ! Ce palmă usturătoare ! Cu toate acestea, trebuia s-o îndure, nu numai pentru că o primise de la o doamnă, dar fiindcă aceasta se crezuse iubită. Oricît de nemiloasă s-ar fi arătat lady Laura, aruncîndu-i în faţă uşurătatea sentimentală, tot
nu putea să-i răspundă după cum ar fi vrut-o, spunîndu-i, de pildă, că este de preferat să îţi strămuţi dragostea decît să te măriţi cu un om pe care nu îl iubeşti, sau că schimbarea de partenere era mai puţin condamnabilă decît încheierea unei căsătorii ca a ei. Aşa i-ar fi ripostat la loviturile administrate. Dar aflîndu-se în faţa unei femei, era silit să-i primească jignirile fără a cîrti.

— Va să zică nu vreţi să mă sprijiniţi, murmură, risipind liniştea în care se cufundaseră amîndoi.

— Să te sprijin ? tresări ea. Şi în ce chip te-ai gîndit ?

•— Intr-unui singur : să-mi înlesniţi o întrevedere cu
Violet ca să-i pot cere mîna.

— Aa, prin urmare nu ai făcut-o încă ? observă cu o umbră de satisfacţie.

Phineas nu i’ăspunse. Prea se dovedise ostilă ca să se dea în continuare pe mîinile ei.

— De ce nu te-ai duce la lady Baldock, unde ai uşa deschisă, îi sugeră cu aceeaşi rigiditate. O cunoşti foarte bine şi deci ai putea-o ruga să pună o vorbă bună pe lingă nepoată. Dealtfel, după cît mă pricep la asemenea treburi, acesta ar fi procedeul cel mai corect pentru un gentilom.

— O fi, dar eu n-am să recurg la mediatori. Sînt hotărît să-i vorbesc numai fetei.

— Atunci pentru ce-ai mai venit la mine ?

— Am venit ca la o soră.

— Eu sora dumitale ? Asta e bună ! Nu,

domnule Finn. Nu-ţi sînt soră. Şi chiar de-aş fi, slăbiciunea mea ar rămîne tot Oswald, pe care nu l-aş trăda pentru tot aurul de pe lume. Şi pe drept cuvînt. Căci în ultimele trei săptămîni, şi-a cedat întreaga avere pentru ca domnul Kennedy să primească zestrea ce i se cuvenea. Renunţînd la Saulsby, i-a dat tatălui meu libertatea să facă ce vrea cu moşia. Dar papa n-o să-i pricinuiască vreun neajuns. De asta sînt absolut sigură. Oricît de aspru şi neiertător ar părea, nu-i va pune în primejdie poziţia lui Oswald. Papa e prea mîndru ca să facă aşa ceva. Pe de altă parte, Violet a aflat de hotărîrea fratelui meu, iar acum, cînd nu mai are avere şi nu-i mai poate oferi decît titlul, sînt aproape convinsă că îl va lua. Doar îi cunosc firea şi prevăd cum o să reacţioneze.

Phineas rămase iar pe gînduri şi după un timp rosti calm :

— După cit îmi dau seama, e cazul ca Chiltern s-o ceară din nou.

— Momentan e plecat. La Bruxelles, după cît mi se pare.

— Scrieţi-i şi stăruiţi să se întoarcă. Eu, unul, voi aştepta. Vreau să-şi mai încerce o dată norocul. Şi pînă atunci stau deoparte. Dacă mai are o şansă, n-am dreptul să intervin. Iar de-1 refuză irevocabil, îmi rămîne cale deschisă şi pot să-i prezint cererea în căsătorie la fel ca oricare altul.

După această propunere, parcă nu mai avea de ce să-l condamne în legătură cu Oswald, se gîndi ea. Şi totuşi nu putea să se. scuture de mînie. Inima îi sîngera. Din cauza lui, se înţelege. Cît se strunise de mult, cîte lecţii îşi ţinuse şi la cîte penitenţe se supusese ca să gonească pericolul de a-1 iubi ! Şi nu doar o zi, ci săptămîni şi luni de încordate străduinii, pînă ajunsese să simtă că marea primejdie trecuse.

„Tot îl mai plac şi mi-e drag, însă nu-1 mai privesc ca pe un iubit“, îşi spusese aproape

triumfătoare la sfîr- şitul canonului, felicitîndu-se pentru tăria ce-o dovedise. Pentru ca azi să-i fiarbă sufletul şi să-i pălească judecata de furie, văzînd că omul pe care izbutise să şi-l smulgă din inimă se dovedise la rîndu-i în stare să facă acelaşi lucru cu ea. De aceea îl împroşcase cu vorbele cele mai grele, deşi o făcuse în numele fratelui şi a nedreptăţii suferită de el. La adăpostul acestui pretext, îl acuzase de făţărnicie, lovindu-1 fără de milă. Dar prin cuvintele de pe urmă, Phineas anulase motivul revoltei, incit dojenile aspre îşi pierduseră sensul. Cu toate acestea simţea nevoia să-l rănească în continuare ; să-i reproşeze nestatornica lui iubire, însă pe ocolite, nu implicîndu-se în mod direct.

— Ai pomenit de un drept, dar cine sau ce anume ţi-1 dă ? îşi reluă ea atacul.

— Lipsa rivalităţii. E o lege universală, necum o favoare.

■— Şi totuşi ai venit la mine să-mi ceri o favoare, şi asta pentru că sînt prietena Violetei. Singur nu poţi s-o cucereşti, şi ca atare te-ai chibzuit să te ajut. Numai că nu cred în dragostea ce i-o porţi. Şi chiar de n-ar exista un motiv care să mă reţină, tot nu ţi-aş pune o vorbă bună, pentru că iţi cunosc slăbiciunile. Violet e o fată frumoasă, bogată...

— Lady Laura ! căută s-o oprească.

— Da, e frumoasă şi cu avere, adică exact ce se caută, ce ispiteşte pe orice bărbat. De aceea nici nu mă mir că tînjeşti după ea şi ai vrea-o cu orice preţ. îţi atrag însă atenţia că Oswaid o iubeşte cu adevărat. El are statornicie şi profunzime în sentimente. Pe cînd dumneata, nu.

Glasul tot mai tăios şi crisparea feţei îl făcură treptat să înţeleagă de ce-i arăta atîla neîndurare. Rănii'ea orgoliului de femeie — de care era conştientă dar spera să nu şi-l trădeze — transpărea a.şa de vizibil în voce şi în trăsăturile chipului că pînă şi un orb — cum fusese tot timpul Phineas — văzu în sfîrşit realitatea.

Greşise cerîndu-i să-l sprijine.

— îmi pare rău că am venit, zise cu amărăciune.

— Mai cuminte ar fi fost să n-o faci.

— Şi totuşi poate că am procedat bine, pentru că în felul acesta am risipit orice echivoc între noi.

— Se înţelege că va trebui să-l informez şi pe Oswaid de această discuţie.

— Nu văd sensul, răspunse el după o clipă de ezitare, pentru că ştie absolut totul.

— De unde ? Cine i-a spus ? îl iscodi cu surprindere.

— Eu, recunoscu tînărul cu glas apăsat. L-am înştiinţat de intenţiile mele într-o scrisoare pe care i-am adresat-o de cum mi-am dat seama că o iubesc pe Violet Effingham. Spre ghinionul meu, însă, depeşa i-a parvenit cu mare întîrziere. Mai precis, numai cu cîteva zile în urmă.

-— Şi de atunci v-aţi văzut ?

— Da.

— Şi ce a zis Oswaid ? Cum a primit vestea ? Ţi-a făcut vreo scenă urîtă ?

■— Cam aşa ceva, spuse zîmbind.

— Ce s-a întîmplat ? Ce neplăceri mai urmează ?

— Nici una, fiţi sigură. Ce-a fost să fie s-a consumat. Şi poate-i mai bine să vă spun adevărul, cu rugămintea să păstraţi secretul, atît în interesul lui Chiltern cît şi al nostru, al tuturor. Odată pus la curent cu ce simt şi am de gînd să fac, mi-a cerut fie să renunţ pentru totdeauna la fată ori să ne duelăm. Şi cum nu puteam accepta prima soluţie, am rămas la a doua.

— Şi v-aţi bătut în duel ? întrebă îngrozită.

— Exact, încuviinţă calm. Aşa cum ne-am înţeles dinainte, am plecat amîndoi în Belgia, unde totul s-a isprăvit foarte repede, iar eu m-am ales cu o rană la braţ.

— Şi dacă l-ai fi ucis, domnule Finn ?

— Ar fi fost o nenorocire atît de mare încît, natural, m-am străduit s-o evit, mărturisi, iar pe

urmă tăcu, pentru ca după un timp să adauge : Acest amănunt îl ştiu numai eu şi nu-1 divulgam dacă nu puneaţi întrebarea de adineaori. Dar sper să nu-1 repetaţi nimănui.

— Despre asta fii liniştit, îl asigură cu o voce molcomă şi amabilă, ca şi atitudinea ei subit îmblînzită.

Fără ca nici unul dintre ei să-şi dea seama, în sufletul Laurei se petrecea o schimbare, redevenind pe încetul supusă tînărului din preajmă. Degeaba se arătase brutală, mustrîndu-1 pentru fiecare afirmaţie, pentru faptele săvîrşite sau care avea să le facă, pentru că, în realitate, nu putea să-l dispreţuiască ori să-i retragă iubirea ce i-o nutrea. Acum ştia totul, afară de cele cîteva vorbe schimbate între Violet şi Phineas de-a lungul plimbării prin pădurea din Saulsby. însă cu intuiţia ei percepea şi acest ascunziş care, de însemnase cumva un succes pentru Phineas, cu siguranţă nu avea să i-1 împărtăşească nicicînd.

— Va să zică aşa s-au petrecut lucrurile, rosti aproape în şoaptă. Te-ai certat cu Oswald şi v-aţi duelat. De aceea ai dispărut.

— Da.

— Ce greşeală ai putut să faci ! De neînchipuit ! Dacă, Doamne fereşte, l-ai fi ucis, cum mai dădeai ochii cu noi ?

— Mi-ar fi fost imposibil, admise abătut.

— Slavă cerului că s-a terminat. V-aţi împăcat cel puţin ?

— Nu. Ne-am despărţit tot certati. După duelul care mi-a fost impus, îmi cerea să renunţ la Violet Effingham. Ceea ce nu am primit. Şi a plecat furios. însă. din cîte spuneai, s-ar părea că acum are şanse. Aşa că s-ar cuveni să-şi reînnoiască propunerea.

Laura nu mai zise nimic. Epuizase argumentele. Deza- măgirea care o surpase pe dinăuntru o îmboldea să-l mai sancţioneze. Dar se simţea vlăguită. îl înţepase destul, uzînd aproape

de toate săgeţile, afară de una singură, cu vîrful cel mai ascuţit şi înveninat ; însă de-o folosea şi pe asta, mai curînd îşi făcea ei un rău decît lui.

— Duelul a fost o prostie, zise Phineas ca să risipească tăcerea, şi nădăjduiesc că nu veţi pomeni nimănui despre el.

— Sub nici un cuvînt.

— Acum. cel puţin, aţi aflat totul. Şi sînt mulţumit.

— într-adevăr. m-ai pus la curent. Dar nu văd pentru ce ai fi mulţumit, cînd eu nu te pot ajuta.

— Prin urmare nu aveţi de gînd să interveniţi pe lingă Violet Effingham ?

— Ba da, însă nu în sprijinul dumitale ci al lui Oswald. îţi voi respecta întru totul dorinţa de a nu-i divulga secretul duelului. în schimb nu-mi poţi lua libertatea de a pleda pentru cauza în care cred. Şi acum ai face mai bine să te retragi, lăsîndu-mă singură. Sînt teribil de obosită şi am nevoie de linişte. Un singur amănunt mai vreau să adaug. Dacă vei uita episodul cu Violet, uităm şi noi cele întîmplate. îţi făgăduiesc acest lucru în numele meu şi al lui Oswald, conchise zîmbin- du-i anemic şi întinzîndu-i rnîna.

După plecarea lui. se ridică de pe scaun, aşteptă să audă închiderea uşii de afară, iar cînd se încredinţă că tînărul ieşise, se trînti pe sofa şi, cu creştetul sprijinit de spătar începu să plîngă în hohote. Nu mai era stăpînită de indignare, nici de dorinţa de a-1 pedepsi ca atunci cînd îl avusese alături. Din contră, simţea renăscîndu-i în suflet nevoia de a-1 ocroti. Lordul Brentford nu trebuia să audă de cele întîmplate. Altminteri cine ştie ce se înlîmpla cu mandatul din Loughton şi cu toată cariera

politică a lui Phineas. Că se răfuise cu el şi poate avea s-o mai facă, socotea că are tot dreptul, cel puţin ca femeie, dacă nu şi din alte considerente. Dar a-1 dojeni ra una şi a-i primejdui viitorul era cu totul altceva, iar pe acesta dorea să i-1 apere, ferindu-1 de riscuri. Deci avea să-l oblăduiască în continuare, îşi promise printre suspine. Şi de

vreme ce luase această decizie, pentru ce mai jelea ? Cu rnîini nesigure şi tremurătoare, îşi şterse şiroaiele de pe faţă, întrebîndu-se iară la ce mai bocea ? Din cauza răului ce planase asupra lui Oswaîd, sau datorită dezamăgirii pricinuită de Phineas ? Şi cum nu era laşă, se opri la răspunsul din urmă.

Apoi se ridică brusc de pe canapea, îşi adună şuviţele de păr răvăşite, zvîntă ultimile lacrimi de pe obraji după care, eoborîndu-şi braţele şi lipindu-şi-le de trup, murmură strîngînd din pumnii încleştaţi :

— Ce proastă şi ce nemernică sînt ! Pentru ce nu mă stăpînesc şi nu alung pentru totdeauna din inimă ce nu trebuie să mai dăinuie acolo ? De ce n-ar avea-o el, cînd de fapt e mai frumos decît Oswald ?

Tulburată şi uitîndu-se la peretele din faţa ei nu simţise deschizîndu-se uşa şi nici nu-şi văzuse soţul ivindu-se în prag.

— Oo, tu erai ? tresări oarecum speriată cînd dădu cu ochii de el.

— S-a întîmplat ceva neplăcut ? se interesă Kennedy.

■— Da. Şi chiar foarte.

— Ce anume ? continuă grijuliu.

— Nu ai cum să mă ajuţi.

— Dacă ai dat de un necaz, spune-mi-1, şi voi încerca să-l rezolv.

— Poveşti ! i-o reteză ea, scuturînd energic din cap.

— Laura. replica ta e lipsită de politeţe... ca să nu o numesc deplasată.

— Fie şi amîndouă. Dar tot nu mă poţi ajuta.

— Laura, ţi-ai putea măsura cuvintele pe care mi le arunci...

— Există momente în viaţă cînd şi o soţie are dreptul să fie ea însăşi, nu doar o sclavă a bărbatului. Crede-mă ce îţi spun, cu toate că nu mă poţi înţelege.

— Într-adevăr. Nu te pricep.

— Nu vei reuşi niciodată să supui o femeie aşa cum supui bunăoară un cîine. Ea îţi poale dărui trupul şi o parte din suflet... dacă i l-ai câştigat. Dar cîinele ţi se dă pe de-a-ntregul.

— Să deduc de aici că ai anumite secrete pe care nu am voie să le cunosc ?

— Am necazuri cu tata şi cu fratele meu pe care degeaba ţi le-aşi împărtăşi. Oswald e ruinat.

— Din pricina cui ?

— Despre asta nu mai vreau să vorbim. Ca şi despre altele în legătură cu Oswald şi cu papa. Aş dori numai să înţelegi că am o taină pe care ţin s-o păstrez pentru mine şi totodată s-o plîng — dacă nu am tăria s-o primesc cu indiferenţă. Pe tine nu are rost să te amestec cînd nu-mi acorzi nici un fel de compasiune, conchise mai potolită, dar întorcîndu-i spatele şi lăsîndu-1 în mijlocul încăperii destul de perplex şi afectat de această scenă.

Totuşi nu o consideră aşa de gravă încît să-i tulbure cugetul mai mult de cîteva ceasuri.

CAPITOLUL XL

DOAMNA MAX GOESLER

ZI DUPĂ ZI şi paragraf cu paragraf, reforma electorală era forfecată în comisii, puţini dintre liberali lup- tîndu-se pentru ea cu ardoarea şi consecvenţa deputatului de Loughton. Cu tot zbuciumul pricinuit de conflictul cu Chiltern, de dragostea pentru Violet şi de tăcerea Laurei Kennedy, care, din ziua destăinuirilor, nu-i scrisese un i’înd, iar cînd se întîlneau abia dacă-i adresa două vorbe, Phineas nu-şi abandonă obligaţiile, ci se dedică lor cu întreaga sa energie.

Acum, cînd lua cuvîntul în Cameră — şi o făcea deseori — se minuna singur de ezitările şi

temerile din trecut. Nu o dată, după o cuvîntare, căuta să-şi explice înceţo- şarea vederii, ameţelile ce făceau ca obiectele să-i joace în faţa ochilor, şi palpitaţiile ce-i tăiau răsuflarea şi glasul, senzaţii oribile ce-1 chinuiseră atîta vreme. în momentul de faţă, aceeaşi impunătoare Cameră a Comunelor i se părea o încăpere ca oricare alta, pe cîndonorabila adunare, o mină de oameni cu nimic diferiţi de semenii ele pe stradă...

Socotind că politica şi tăria opiniilor necesită conci- ziune în modulde exprimare, se ferea de discursuri întinse, vorbind totdeauna succint, deşi, de-ar fi fost să se lase furat de talentul său oratoric ar fi rostit peroraţii interminabile. Dar nu. îşi drămuia spusele, şi astfel se trezi peste noapte cu faima unui deputat cu simţ practic. cu vederi dîrze, şi totuşi nu lipsit de maleabiiitate. Aşa era privit şi apreciat, deşi nimeni n-ar fi putut preciza de unde i se trăgea această frumoasă reputaţie. Oare de la primul discurs izbutit după cele două, trei lamentabile chixuri ? Se prea poate, cu toate că nu sîntem întru totul convinşi, deoarece, aşa cum eşecurile fuseseră condamnate de toţi, şi despre primul succes se spunea că nu ar fi fost prea grozav. Ca atare să-i căutăm alte merite ceri ridicasei'ă în ochii lumii, şi acestea nu îi lipseau slavă Domnului ! în primul rînd ştia să se facă plăcut — nu era bătăios, nici dornic să se impună mai mult deciî îi stă bine bărbatului. Apoi natura îl înzestrase cu un fizic şi o fire de-a dreptul fermecătoare care, înmănuncheate într-un singur om, erau de ajuns să-i cîştige popularitatea de care se bucura.

La ceasul cînd îşi reluase din plin activitatea parlamentară, sprijinind cu pricepere şi sîrg reforma guvernului Mildmay, o bună parte din mărimile ce-1 împresurau — atît bărbaţi cit şi

doamne — aflaseră despre pocinogul duelului, sau cel puţun aşa mirosise. Doar lordul Brentford şi Violet Effingham păreau să nu ştie; nimic. Şi în această privinţă nu se înşela. Cu toată iuţeala cu care se propagau zvonurile, în cazul de faţă se poticniseră exact unde trebuia, punîndu-1 la adăpost de reacţia celor două persoane, de care se temea aşa mult. în schimb, domnul Kennedy auzise ceva şi se grăbi să-i raporteze soţiei.

— Cine ţi-a spus ? întrebă lady Laura înţepată.

— Bonteen. Şi mi-a dat garanţia că ştie precis.

— Ca întotdeauna domnul Bonteen ştie mai mult ca oricine despre orice afară de ce îl priveşte pe dînsul.

— Va să zică nu este adevărat ? glăsui soţul.

Lady Laura îşi luă un răgaz de gîndire, după care-i trînti o minciună.

— Bineînţeles că nu e, zise pe un ton categoric. M-aş jena să-i întreb pe vreunul din ei, dar mi se pare o enormitate care nu merită luată în seamă.

Şi astfel domnul Kennedy ajunse la încheierea că nu existase nici un duel. I-o spusese doar sora lui Osvvald, iar cuvîntul ei însemna literă de evanghelie. Şi cum nu era guraliv din născare, nu mai deschise discuţia nici în Parlament nici la cluburi.

Cit despre Phineas, la început era îngrozit de întrebările ce urmăreau deslușirea acestui mister. Dar treptat se obișnuise cu ele, și fiindcă veștile primite din străinătate nu păreau să-l pună în pericol, iar curioșii nu se întreceau cu interogările în cele din urmă devenise nepăsător.

în ..The Peopla’s Banner“ mai apăruse un articol în care lordul C-n și domnul P-s F-n apăreau ca exemple dintre cele mai grăitoare ale snobismului aristocratic, rod al putreziciunii actualei societăți londoneze. Junele lord. arhicunoscut pentru destrăbălările sale, se certase cu unul din prietenii lui la toartă pe care îl fericise cu un mandat în Parlament, se duelase

cu el, încâlcind legile, scandalizind publicul — şi toate acestea fără să suferi? vreo pedeapsă ! Mai existaseră astfel de fapte abjecte — se spunea în articol — ca de pildă cea petrecută cu un secol în urmă, şi ai căror protagonişti fuseseră lordul Mohuns şi domnul Bests ; dar acum, în anii de graţie 186... — etc. etc. etc...

Pe acest ton continua gazetarul, încheind prin înfocate apeluri la primenirea moralei din societate şi Parlament, pe care noi însă nu le mai reproducem, socotind că oricare cititor şi Ic poate imagina.

Phineas citi defăimarea pînă la ultima slovă, însă nu înfricat ori cotropit de revoltă, ci indiferent şi chiar cu oarecare plăcere. Şi apoi, la drept vorbind, de ce şi-ar fi făcut sînge rău cînd duelul nu-i ştirbise cu nimic tre-

cerea în societate ? Altminteri cum ar fi fost invitat la un dineu semipolitic, ca acel oferit de lady Glencora Pal- liser ? Nu zicem, poate ar fi nimerit printre cei cinci sute de oaspeţi, înghesuiţi prin saloane şi pe scările interioare după servirea supeului, dar a te număra printre aceştia nu însemna mai nimic, pe cînd a sta la masa de şaisprezece persoane reprezenta o asemenea cinste, că pînă şi Phineas — încă inconştient de farmecele ce-i deschideau toate uşile — nu-i pătrundea adevărata semnificaţie. Cei opt bărbaţi înşiraţi în dreapta şi stînga lui erau membri în Parlament şi, cu excepţia lui John Grey — un mare prieten al gazdelor — toţi deţineau funcţii însemnate în guvern. Ducele de St. Bungay, lordul Can- trip şi onorabilul Gresham erau miniştri, iar acestora li se adăugau lordul Primar, tînărul subsecretar de stat, lordul Fawn, şi nu mai puţin eminentul Barrington Erle. Se cuvine să menţionăm însă că în această strălucitoare ambianţă, duhul şi graţia doamnelor aveau un efect precumpănitor, aureolînd-o poate mai mult decît însăşi înalta poziţie a bărbaţilor.

Lady Glencora Palliser — stăpîna casei — era

o femeie fără egal în Londra, capabilă să discute cu o duzină de oameni deodată şi despre o duzină de subiecte complet diferite, iar în afara acestui talent nemaipomenit era o femeie încă destul de tînără şi frumoasă. Printre invitaţi se afla şi lady Laura, însă neînsoţită de Kennedv. Cum de venise singură, Phineas nu putea să-şi închipuie, ori poate exista o explicaţie, şi anume cunoscuta predilecţie a gazdei pentru asemenea separări cu tîlc. Lady Cantrip, de pildă, fusese poftită cu soţul, dar, aşa cum o ştia oricine, lordul Cantrip nu îşi exercita prerogativele maritale cu obtuzitatea lui Kennedy mai ales în împrejurări atît de nepotrivite ca o reuniune mondenă. Cuplul Cantrip trăia în perfectă armonie, şi totuşi, in societate, puteau să petreacă ceasuri de-a rîndul în preajma unui necunoscut fără să-i dea prea mult a înţelege că de fapt erau soţ şi soţie. Ducele de St. Bungay venise cu una din fiice, deoarece ducesa aştepta un copil şi deci nu mai apărea în lume. Alte prezenţe de care tînărul nostru luă pe rînd cunoştinţă erau splendida marchiză de Har- tletop şi, surpriza surprizelor, Violet Effingham, la a cărei vedere simţi o zvîcnire în inimă. Oare va putea să-i strecoare cîteva vorbuliţe ? Ca şi lordul Cantrip, domnul Grey se înfăţişase tot cu consoarta, iar ultima fiinţă, încheind şirul simandicoşilor musafiri selecţionaţi pentru restrînsul dineu, era doamna Max Goesler pe care, la bătaia gongului, Phineas o însoţi în marea sufragerie. De-ar fi fost după inima lui şi nu după cerinţele protocolului, drăgălaşei Violet i-ar fi oferit braţul. Dar gazda făcuse altă orînduială, prilej uindu-i, fără s-o bănuiască, o reală încîntare. Cum era de aşteptat, la masă se aşeză lingă aceeaşi doamnă, avînd-o în faţă pe marchiza de Hartletop, care de-abia scotea cîte o vorbă şi pe aceea adresîndu-i-o numai domnului Palliser. în vremuri nu de mult apuse, existaseră ciocniri serioase între ei, însă, cu trecerea anilor, cu siguranţă le uitaseră amîndoi.

Postat dinaintea lor şi alături de doamna Max Goesler, Phineas nu putea conversa decît cu aceasta din urmă şi, cu toate că o cunoscuse numai atunci, curînd constată că sămînţa vorbelor sale nu cădea pe pămînt sterp.

De cînd i-o prezentase lady Glencora Palliser — care din fericire îi pronunţase numele deslușit, încît putuse să-l memoreze corect — se întreba cine este vecina necunoscută şi cum de se pripăşise la o masă atît de selectă ? Prin cîte cercuri se vînturase, niciodată n-o întîlnise şi nici nu auzise vorbindu-se despre ea. Aţîţat de curiozitate, o cercetă cu discreţie şi totodată cu luare aminte. Ca vîrstă, nu trecuse mult peste treizeci de ani. Părul negru şi des, îl purta — spre deosebire de cele mai multe femei — în zulufi răsuciţi de-a lungul obrajilor, pesemne ca să-i acopere pometii cam ascuţiţi care, lăsaţi la vedere, i-ar fi înăsprit probabil ovalul feţei. Avea ochii albaştri, mari şi scînteietori, şi un fel de a privi rar întîlnit la semenele britanice, de parcă ţinea să-ţi arate că vrea să te cucerească. Căutătura directă şi sigură amintea de pupilele unui cavaler medieval, răsărit din senin cu sabia în mînă şi gata să înfrunte orice vrăjmaş. Fruntea era înaltă şi uşor boltită, iar nasul — neclasic şi nu perfect drept — respira prin nări mai dilatate decît cereau canoanele frumuseţei. Avea buze subţiri, dinţi impecabili şi albi, pe care-i arăta totuşi extrem de rar, de unde gurile

rele scorniseră că erau lălăreţi şi de aceea şi-i ascundea. Bărbia, nici ascuţită nici prea rotundă, era despicată printr-o gropiţă care-i dădea o candoare şi o graţie pe care altfel, poate, nu le-ar fi avut. Ce o făcea însă nespus de atrăgătoare, era pielea feţei, de creolă, dar atît de strălucitoare şi transparentă de-ai fi zis că îi pune în lumină fiecare vinişoară a ţesutului. Înălţimea nu depăşea nici cu un deget măsurile ideale, pe cînd silueta de lujer îi dădea un aer aproape fragil. Oare din

pricina slăbiciunii purta o rochie închisă pînă la gît şi nu îşi dezgolea braţele ? Ar fi greu să afirmăm, şi ne mulţumim doar cu precizarea că nici la iady Glencora nu-şi dezminţise acest obicei, astfel că, dintre invitate, numai ea avea rochie nedecoltată. Totuşi contrastul nu părea izbitor, deoarece toaleta era atît de ingenioasă şi de elegantă, incit se potrivea de minune cu atmosfera sărbătorească de acolo. Se prea poate ca un ochi mai atent să fi sesizat doar că diferea de celelalte ca ţesătură, model şi culoare, dar nu şi în alte detalii, menite să-i întregească nota cu totul aparte. Să luăm mai întîi garniturile. Pe negrul intens al materialului — culoarea de predilecţie a doamnei Max Goes- ler — se vedeau panglicuţe galbene şi de nuanţa vişinei rubinii. Jocul lor rafinat, de pe corsaj, de la gît şi pe poale, unde şerpuiau prin dantela rochiei, îi anula dintr-o dată sobrietatea şi mohoreala, înlocuindu-le cu o strălucire deloc ţipătoare. La acest amănunt ce-i conferea originalitate se alăturau mînecile lungi, strînse pe cot şi împodobite cu aceleaşi pasmanterii de mătase, precum şi lipsa crinolinei sau trenei. Ca giuvaeruri purta un lanţ de aur, roman, de care atîrna un rubin, precum şi o broşă, cercei şi brăţări cu rubine.

Aşa arăta doamna Max Goesler — ieşită din tiparele obişnuite — dar asta părea că nu-1 încălzeşte pe Phineas, cu gîndul numai la Violet Effingham şi la festa pe care i-o jucase norocul, plasîndu-1 departe de ea.

Singura mîngîiere — dacă putea să existe vreuna — era că străina de alături nu-1 va sili la prea mare caznă în ce privea conversaţia, părînd sociabilă şi plină de vervă, îşi spunea aşezîndu-se pe scaun, la masă. Ca la foarte scurt timp să constate că de fapt nu i se cerea

nici puţinul efort pe care fusese gata să-l facă, întrucit comeseana avea totală iniţiativă în discuţii şi subiecte fără de număr.

— Te rog să mă crezi, domnule Finn, îi declară la un moment dat, că aş da orişice să fac parte din Parlament în perioada de faţă.

— Pentru ce acum, în mod special ? o întrebase nedumerit.

— Fiindcă se pune la cale o înfăptuire, ceea ce, per- mite-mi să te anunţ, deşi te ştiu deputat, nu se întîmplă prea des.

— Experienţa mea e redusă în această privinţă. Totuşi, de cînd asist la întruniri, nu o dată am avut sentimentul că ne stau dinainte o sumă de realizări.

— Or fi, însă minime. Nu eşti de aceeaşi părere ? Pe cînd cea de astăzi a declanşat o adevărată luptă în arenă. De aceea regret că nu sînt părtaşă. Mare handicap e pentru noi, sexul slab, neputinţa de a acţiona pe tărîmul politic.

— Presupunînd că aţi avea posibilitatea s-o faceţi, de carenarte v-aţi situa ?

— Unde ? Aici, în Anglia ?

Această reacţie cît şi alte remarci auzite mai înainte îl făcură să se întrebe cu oarecare suspiciune dacă doamna Max Goesler era sau nu de aceeaşi naţionalitate cu el.

— Zău că mi-e greu să-ţi răspund, o auzi după cîteva clipe de cumpănire. Ca să fiu absolut sinceră, m-aş dovedi mai radicală chiar decît domnul Turnbull, votînd pentru orice se poate vota : sufragiul universal, libertate nelimitată de a face greve, votul secret, dreptul de arendare a pămîntului, învăţămîntul obligatoriu, extinderea sesiunilor parlamentare şi desfiinţarea unei bănci, pe puţin din cîte ocupă episcopii în Parlament.

— O, dar aveţi un program foarte cuprinzător, remarcă tînărul amuzat.

— Oricît te-ar mira, aşa l-aş dori, domnule Finn. Insă numai în teorie, firește, nicidecum pus în practică. Deoarece nu mi-ar plăcea să le dăunez oamenilor.

— Vă referiţi cumva la episcopii care ar putea să fie într-adevăr maziliţi ?

27 — Cariera Iui Phiceas Finn

— Nu doar la ei ei la toate măsurile. Nu vreau să prindă nici una viaţă. De ce aş dori înlăturarea episcopului din Abingdon, bunăoară, cînd îl consider prietenul meu cel mai bun ? Sau a celui din Dorchester, după care m-aş duce oriunde să-l aud predicînd ? E drept că nu-mi cade bine să-i văd tinzînd după decoraţii, şi mat degrabă le-aş coase sutanele decît să primească asemenea tinichele. Dar între realitate şi teorie există o deosebire ca de la cer la pămînt. Nu-i aşa, domnule Finn ?

— Adevărat. Plus că e aşa de comod să ai teorii fără să fii obligat să le aplici.

—• Spune şi dumneata, domnule Palliser. Iţi dai vreodată silinţa să înfăptuieşti principiile politice pe care le etalezi ? îl provocă doamna Goesler pe cel aşezat în faţa ei.

Luat prin surprindere, într-un moment de absenţă, amfitrionul tresări şi o privi cam năuc.

— Vorbeam despre ideile propovăduite de dumneavoastră în Cameră, continuă doamna, încercând să-l dezmeticească, iar domnul Finn îmi spunea că e frumos să nutreşti idei avansate — chiar extrem de avansate «— atîta vreme cit nimeni nu te sileşte să le pui şi în practică.

— Asta e o doctrină periculoasă, opină domnul Palliser venindu-şi în fire.

— Dar plăcută, după părerea domnului Finn, îl zădărî doamna.

— Sau cel puţin larg răspîndită. completă Phineas care nu ţinea să se menajeze contrazieînd-o pe încînlă- loarea vecină.

— în ce mă priveşte, rosti domnul Palliser grav, pot să afirm că întotdeauna m-am străduit să duc la îndeplinire orice idee politică pe care am apărat-o în teorie.

Cît dură acest schimb de opinii, marchiza de Hartle- top îşi păstră o expresie încremenită, de parcă nu auzise un cuvînt. De fapt, nu-i înţelegea vederile doamnei Goesler şi nici n-o simpatiza.

Cît despre amfitrionul interpelat, îndată ce pronunţă replica, se întoarse către fiica ducelui de St. Bungay, întrebînd-o ceva despre conservatorii din Longroyston.

— Am vrut să aud un cuvînt înţelept, şuşoti doamna Goesler vorbindu-i lui Phineas.

— Nimic de zis, numai că l-aţi făcut pe un ministru să creadă că sînt un neserios în ale politicii. Aşa că, stimată doamnă, s-ar putea să-mi fi ruinat cariera...

— Sper că nu, se apără tot în şoaptă, fiindcă, aşa cum am văzut că merg treburile în guvern, şansele candidaţilor la mărire cresc în măsura în care îi supără pe cei aflaţi la putere. Cu alte cuvinte, dacă cineva loveşte cu suficientă dîrzenie, poate fi sigur că va ajunge pe mult jinduita bancă a miniştrilor. Şi nu pentru ca să lovească în alţii, ci ca să-i menajeze pe cei dinainte. Acesta mi se pare criteriul după care se aleg dregătorii, necum acela al meritelor reale.

— Ne judecaţi foarte aspru, îi reproşă Phineas.

— Ba nu. Vorbesc din constatările personale. Orice om pare la fel de bun ca şi altul. Dar să lăsăm glumele de o parte şi să discutăm lucruri absolut serioase. Aud că devii în mod sigur ministru.

Tînărul simţi că roşeşte. Să fie adevărat* că în spatele lui se vorbea despre o viitoare ascensiune ?

— Cine v-a spus acest lucru a făcut-o din pură mărinimie, răspuse el stinjenit. Personal nu am nici o idee de unde a ieşit zvonul, însă, indiferent ce m-aşteaptă, nu voi putea niciodată să mă ridic în felul cum o spuneţi — adică lovind în confraţii politici.

După aceea doamna Max Goesler se înclină spre domnul Grey, pe care-1 avea de cealaltă parte la masă, iar Phineas rămase o secundă sau două tăcut, după care încercă să lege o discuţie cu marchiza de Hartletop. Dar fiindcă la vorbele sale superba şi nobila doamnă îşi înclină numai fruntea, încuviinţîndu-1 muţeşte, se apucă să mănînce.

— Cum o găseşti pe domnişoara Violet Effingham ? o auzi din nou pe doamna Max

Goesler, care se răsucise între timp către el.

— Cum o găsesc ? îngînă stingherit.

— Presupun că o cunoşti...

— Oo, da. Se află în relaţii strînse cu soţii Kennedy care-mi sînt prieteni.

27 2
* 4

■— Exact, Şi după cîte aud. mulţi bărbaţi o ridică în slăvile cerului. Te numeri cumva printre ei ?

—-'Intr-adevăr, sînt şi eu unul din zecii de supiranţi. Şi nu mă jenez s-o afirm.

— O admiri deci ?

— Se înţelege.

— Dar o spui parcă în glumă, pe cînd cu declar în modul cel mai solemn c-o admir. Se zice că aşa ceva nu ar fi cu putinţă între femei. Şi totuşi, pentru domnişoara Violet Effingham nutresc cea mai sinceră preţuire.

— Sînteţi prietene ? --

— Nu aş îndrăzni să mă socotesc chiar atît de apropiată de ea. In iarna trecută am stat amîndouă la Malching timp de o săptămînă, şi pe urmă ne-nrn revăzut prin casele unde sintern poftite. De-a lungul întîlnirilor mi-a lăsat impresia că este extrem de " independentă. Poate mai mult decît toate tinerele pe care le-am cunoscut. Şi că nu s-ar căsători cu un om pe care nu îl iubeşte şi nu îl respectă. Ceea ce nu descoperi decît la foarte puţine fete.

— Aşa e, încuviinţă Phineas, şi rămase pe gînduri, socotindu-se parcă. Şi eu ea şi dumneavoastră, reluă după o pauză, nu aş putea spune că o cunosc pe domnişoara Effingham de aproape ; totuşi, din cele câteva conversaţii avute, am ajuns la concluzia că s-ar putea nici să nu se mărite.

— Tot ce este posibil, zise doamna Max Goesler, întoreîndu-se iară spre celălalt comesean.

După zece minute, cînd doamnele se pregăteau să treacă în saloane, originala vecină reveni cu o întrebare pe care i-o puse privindu-1 în ochi.

— Sînt curioasă cînd va veni ziua să-mi povesteşti despre plecarea dumitale la Blankenberg ?

— La Blankenberg ! îngăimă Phineas uluit.

— Da, la Blankenbei'g, repetă ea. Nu-ţi cer s-o faci deocamdată. Am răbdare şi aştept.

Apoi lady Glencora se ridică de pe scaun, şi doamna Max Goesler ieşi din luxoasa sufragerie împreună cu restul doamnelor.

CAPITOLUL XLI

LORDUL FAWN

DE CE-O INTERESA pe doamna Max Goesler drumul făcut la Blankenberg ? se întrebă Phineas cît rămase tăcut între domnii Palliser şi Grey. Şi cum de avusese îndrăzneala, o străină ca ea, să-l descoasă în această privinţă ? Noroc că nu peste mult bărbaţii începură să discute politică, încît uită de doamna Max Goesler şi de aventura din Blankenberg, exprimîndu-şi opinii şi arătînd că şi el împărtăşea grijile şi interesul miniştrilor dimprejur.

Conciliabulul nu dură însă mai mult de un sfert de oră, la capătul căruia Phineas se lăsă înghiţit de îmbulzeala din încăperile alăturate, unde numărul oaspeţilor se îngroşase între timp. Croindu-şi cale spre etajul de sus, în speranţa s-o găsească pe Violet Effingham şi să-i poată vorbi, îşi făcea socoteala că şi de avea ghinionul să nu o descopere în iarmarocul de acolo, îi rămînea perspectiva destul de îmbietoare să se revadă cu strania comeseană şi să reia şueta întreruptă.

Dar pînă să dea peste una din ele se pomeni faţă în faţă cu Laura Kennedy. O revedea pentru prima dată de la penibila spovedanie şi cît rămase cu ea încercă să-şi astîmpere o curiozitate ce-1 rodea tot mai mult.

— Fii bună, îi zise, şi răspunde-mi la o întrebare : cine e doamna Max Goesler şi cum de n-am întîlnit-o pînă acum ?

— Văd că sînt două întrebări, nu una, însă mă voi sili să ţi le desluşesc pe amîndouă, se oferi cu obişnuita-i bunăvoinţă. în primul rînd n-ai putut s-o întîlneşti pentru că în primăvara şi vara trecută a fost plecată în Austria, iar în sezonul anterior nu erai atît de solicitat ca acum. Totuşi, mi-e greu să-mi închipui că nu ai zărit-o pe undeva. Cît despre latura socială, ştiu că e văduva unui bancher austriac extrem de bogat şi că a trăit ani în şir la Viena. în clipa de faţă se bucură de o stare materială excepţională şi locuieşte într-o căsuţă în Park Lane, unde primeşte doar oameni ultra selecţionaţi, astfel că se consideră un privilegiu a fi invitat la ea. Cei care o duşmănesc pretind că taică-său ar fi fost evreu de origină germană, venit în Anglia cu treburile bancherilor pe care-i slujea, şi mai susţin că ar fi măritată a doua oară cu un conte austriac, care-i

îngăduie să trăiască mai mult aici decît în ţara lui şi cu el. Dar astea sînt zvonuri neconfirmate. Ce se cunoaşte precis este că doamna Max Goesler cheltuieşte în medie şapte, opt mii de livre pe an, şi se poartă în aşa fel cu bărbaţii că nu dă nici unuia pas s-o ceară în căsătorie. A existat o vreme cînd lumea o cam evita. Insă acum este foarte anturată şi poftită mai peste tot.

- — în piaţa Portman a fost chemată vreodată ?

— Ooo, nuu, rosti ea cu un soi de protest în glas. Lady Glcncora are vederi mult mai largi decît noi care sîntem nişte anchilozaţi în comparaţie cu restul oamenilor.

După ce obţinu informaţiile dorite. Phineas porni din nou în căutarea dragii lui Violet, străbătînd anevoie încăperile tixite de musafiri. în timpul cît lady Laura îi furnizase cele cîteva date privitoare la doamna Max Goesler, îşi tot rotise privirea cînd peste camera unde se afla, cînd la cele de alături pentru ca, la un moment dat s-o descopere, în fine, pe fată. Se postase în holul de sus, chiar în capătul scării, unde, din pricina îmbulzelii, nici ea nu putea să coboare uşor, nici alţii să ajungă pînă acolo. în plus constatase că stă de vorbă cu lordul Fawn — un holtei de vreo treizeci de ani, cu frumoase perspective în viaţa politică şi cu o moşie nu prea întinsă. Chiar de pe locul său depărtat, Phineas observase că şi la masă lordul nu o slăbise cu conversaţia — amănunt ce-1 călcase pe nervi — ca acum. surprinzîndu-l din nou alături de ea şi văzînd că-i turuie la fel de stăruitor, să se simtă ispitit de ideea unei noi deplasări în Belgia unde să-i administreze o lecţie junelui pisălog.

Urmărit de acest gînd şi de imaginea celor doi, nici nu prinsese de veste cînd Laura Kennedy isprăvise cu relatarea.

, — Hei, de ce toate astea ? Nu-ţi dai seama că nu are rost ? îi şopti scuturîndu-1 de mînecă. Tare aş vrea să înţelegi că-i zadarnic, fiindcă numai atunci ţi-ai regăsi liniştea.

Phineas nu-i răspunse, ci o porni iarăşi prin vînzo- leala din jur. Cum adică nu avea rost ? îşi repetă el în mers. Ce, Violet Effingham ar fi luat pe oricine, numai să fie lord ? Cam după o jumate de oră de ocolişuri şi neslăbite eforturi, izbuti să ajungă la Violet şi la- inevitabilul partener care sporovăia fără istov.

-— Am dat o luptă pe viaţă şi moarte ca să urc pînă aici. zise în chip de salut.

— Iar odată ajuns, va trebui să rămîi, deoarece, practic e imposibil să te urneşti din loc, îl preveni Violet. Lordul Fawn a făcut vreo şase încercări, şi toate în zadar.

— Spre norocul meu, se hlizi acesta satisfăcut.

Corect şi cavaleresc ar fi fost să-şi motiveze strădania de a răzbi pînă acolo, chibzui Phineas. Dar cu toate silinţele, nu reuşi să înjghebe o justificare. Dacă nu ar fi fost pisălogul de Fawn postat între ei, i-ar fi spus fără nici o codeală că se tîrîse pînă la ea ca să-i audă răspunsul ce i-1 ceruse încă pe timpul plimbării lor în pădurea din Saulsby. Dar cu intrusul în coastă, se vedea obligat să înghită în sec şi să tacă. Violet îl primise cu obişnuitul surîs xadios şi cu prietenia pe care i-o arătase la ultima despărţire. Nici urmă de supărare ori indiferenţă faţă de neaşteptata lui apariţie nu răzbeau în cuvintele şi atitudinea ei. Cu toate acestea i se părea necesar să-i explice pentru ce o căutase atît de asiduu.

— Ţineam aşa mult să aflu cum te-ai simţit la moşia Loughlinter, încît mi-am zis că-i momentul să te găsesc şi să-mi spui, rosti cu destul de puţină convingere.

— Am petrecut bine, însă nu-mi cere deocamdată amănunte. Ţi le voi da altădată. De ce nu vii pe la lady Baldock ?

— Se află la Londra ? Nici nu ştiam.

— Cum aşa ? Doar unde-ţi închipuiai că stau dacă nu la mătuşă-mea. Lordul Fawn a fost chiar ieri pe la noi şi îţi poate atesta cît arată de înfloritoare.

— Aşa e, confirmă cel vizat. Lady Baldock a înflorit ca un brebenel... dacă se poate spune că brebeneii înfloresc. adăugă el.

— Cum de nu. Şi brebeneii, ca toate florile primăverii, înfloresc, lord Favvn, îi ripostă Violet înţepată. Oricum, treci pe ia noi, domnule Finn, spre a te convinge, la faţa locului. Numai să vii şi cu niscaiva fonduri pentru Societatea de emigrare a domnişoarelor protestante — ultima ocupaţie de predilecţie a mătuşii, după cum a constatat-o şi lordul Favvn pe propriile buzunare.

— Feri-m-ar sfîntul să mai arunc zece şilingi pe asemenea aiureală, zise acesta încercînd să pară cu haz.

— O fi aiureală, dar pentru mine e o mare primejdie, vorbi Violet pe un ton serios, pentru că mătuşica ţine cu tot dinadinsul să fac un soi de pionierat în cadrul asociaţiei, inaugurînd emigrarea junelor protestante.

— Doar sper că n-o ici în serios, se arătă nobilul Favvn extrem de îngrijorat.

— Şi de ce nu ? se amestecă Phineas. Eu, dimpotrivă, i-aş da ascultare mătuşii.

— încă n-a izbutit să mă convertească, îi replică fata.

— Şi totuşi, mi se pare un început de carieră deosebit de atrăgătoare — cu mari perspective şi întîmplări dintre cele mai captivante.

— Ca şi cînd domnişoara Effingham n-ar avea şi aici perspective şi n-ar duce o viaţă cum nu se poate mai captivantă, interveni lordul Favvn pe un ton dispreţuitor.

— Eşti convins de ce spui ? se întoarse fata spre el. Şi după ce-i auzi confirmarea, urmă cu un aer de prefăcută recunoştinţă : îţi mulţumesc, zise ea. Eşti mai binevoitor deeît domnul Finn.

Evident, Violet îl luase în derîdere şi îndată ce-i observă jocul, Phineas se temu mai puţin de rival. Cit de fericit ai fost la supeu ! i se adresă din nou Violet.

— Sincer să fiu, pe lordul Favvn l-am considerat fericit, îi zise cu tîlc.

Fata se făcu că nu înţelege şi continuă să-i arunce săgeţi.

— Te-ai întreţinut cu doamna Max Goesler aproape două ceasuri pe muche, fapt pentru care nu cred să fi existat comesean de sex masculin care să nu te invidieze. Ce-a mai pătimit biata lady Glencora cu ei cînd s-a discutat lingă cine s-o aşeze la masă ! Ştiu că şi lordul Fawn a suferit o decepţie, văzînd că e vitregit de plăcerea- de a sta lingă ea...

— Iertaţi-mă, domnişoară, dar trebuie să vă contrazic, se apără tînărul cu un aer rănit.

Dar întocmai ca înainte. Violet nu se sinchisi de răspuns, ci-şi urmă neabătută ideea.

— Cit s-a milogit Barrington Ei'le de amfitrioană să-i facă hatirul de a-1 aşeza lingă doamna Max Goes- ler ! Apoi ducele de St. Bungav a suspinat din rărunchi că din pricina fiicei nu putea să guste dintr-o aşa desfătare. Numai onorabilul Gresham a trebuit să refuze favoarea de a sta lingă ea simţindu-se istovit de activitatea sa vastă şi deci incapabil să-i

ţină isonul la discuţii. Cu dumneata ce a vorbit ? îl descusu pe tînărul Finn.

— Mai mult despre actuala reformă... şi despre votul secret.

— Exclus ! i-o tăie Violet. Nu e dînsa femeia care să se rezume doar la banalităţi ori să plece de lingă un bărbat înainte de a-1 fi vrăjit. Dacă inima dumilale ascunde secrete pe care ţi le păzeşti cu sfinţenie, pot jura că doamna Max Goesler le-a scormonit într-un fel sau altul.

Intr-adevăr, recunoscu Phineas pentru sine. Cele două mari taine —- dorinţa de propăşire şi dragostea pentru Violet — nu scăpaseră neatinse de această stranie doamnă. Pe prima i-o zădărîse prin vestea că avea să devină ministru, iar pe a doua cu întrebări şi aprecieri despre tînăra Effingham.

— Cu siguranţă şi dumneata o cunoşti pe doamna Max Goesler, aşa e ? îl întrebă Violet pe lordul de alături.

— Natural, deşi la fel de superficial ca toată lumea, în fond cine ştie prea mult despre această lady, iar după cît îmi dau seama, oamenii s-au cam plictisit de ea. Orice mister îşi pierde la un moment dat interesul şi farmecul dacă nu poate fi dezlegat.

— Şi cu atît mai mult cînd ajunge la dezlegare, completă Violet.

— Astfel stînd lucrurile, doamna Max Goesler a devenit plicticoasă, conchise lordul apatic.

— Şi dumitale ţi s-a părut la fel ? îl iscodi ea pe Phineas.

— Dimpotrivă, e o făptură încîntătoare, se pronunţă el numai ca să-l contrazică pe lord.

— Iar pe deasupra e şi frumoasă. Nu-i aşa ? continuă fata.

— Frumoasă ? ! exclamă Fawn făţiş dezgustat.

Aş spune chiar foarte frumoasă, îl contrazise iar Phineas.

— Sînt de aceeaşi părere, încuviinţă Violet, şi o consider o mare şi prea iubită aliată a mea. In iarna trecută am petrecut o săptămînă împreună, şi ne-am jurat prietenie pe veci. Mi-a povestit atît de multe despre domnul Max Goesler...

— Fără să-ţi pomenească şi de soţul de-al doilea ? zise cu răutate junele aristocrat.

— Dacă alunecăm pe panta bîrfelor scandaloase, atunci nu mai spun un cuvînt, conchise Violet iritată.

Cam la o jumătate de oră. cînd Phineas se pregătea să înfrunte din nou puhoiul de oaspeţi cu gindul să se retragă, se pomeni încă o dată în preajma doamnei Max Goesler. In van se zbătuse să ajungă la Violet, deoarece nu apucase să-i spună ce-ar fi dorit, aşa că pleca de la sindrofie descurajat. Dar nu şi învins. Din cît observase, lordul Fawn nu era un rival de temut, şi în această lumină i se părea deplasat îndemnul Laurei Kennedy de a renunţa pentru totdeauna la Violet. Desigur judeca lucrurile cu părtinire, favorizîndu-1 pe Chiltern, nu pe el.

Numai că Violet ştia foarte bine încotro o mînau sentimentele. De aceea doar îi zâmbise aşa dulce şi-l tachinase întruna. Altminteri, dacă nu îl privea ca pe un pretendent acceptabil şi se simţea ofensată de aspiraţiile împărtăşite la Saulsby, nu i-ar fi dat cu tifla ?

— Am observat că ai avut succes astă seară, îl

acostă doamna Goesler.

— Succes ? zău că nu ştiu să fi avut parte de aşa ceva.

— Şi totuşi este un succes să te poţi strecura prin asemenea furnicar ca să răzbaţi acolo unde ai dorit. Iar acum. fiindcă te consider un adevărat cavaler, aş îndrăzni să te rog să-mi cauţi lacheul şi să mi-1 chemi cu trăsura la scară. Te superi ?

— Fireşte că nu, îi răspunse politicos.

— E german şi nu suportă livrea, aşa că-i deajuns să îl strigi, ca să vină. E sprinten la minte şi mult mai atent decît servitorii englezi care rareori dovedesc pricepere şi destoinicie.

— E un compliment la adresa noastră, a britanicilor ?

— Nu. se-nfelege că nu. Dacă cineva se angajează lacheu. trebuie să fie destul de isteţ ca să facă şi treabă.

După ce îndeplini rugămintea frumoasei doamne, se întoarse în vestiar unde o găsi aşteptîndu-1.

— Sincer vorbind, noi, englezii, sîntem cei mai stîn- gaci şi neajutoraţi oameni din lume, zise ea reluînd dialogul de unde-1 lăsase. îl ştii pe lordul Fawn. care şedea de vorbă eu Violet Effingham. Ei bine. merita să-l auzi încercînd să-mi facă un compliment înaintea supeu- lui. fera întocmai ca un asin care dansează un menuet. Cu toate acestea, se vorbeşte de el că ar fi deştept şi un bun orator.

Oare doamna Max Goesler avea un auz atît de ascuţit încît interceptase ce spusese lordul de ea ? se întrebă Phineas.

— Se pare că e foarte bine instruit, căută el să-l apere.

— Ca lord, vrei să spui, preciză ea ironică. Dar de ce să nu recunoaştem că e un mare neghiob ? Şi totuşi aud că se va însura cu minunata Violet Effingham.

— Nu cred ! explodă celălalt.

— Şi eu sper la fel ; şi mai sper că altul o să aibă acest noroc, dacă nu cumva acest „altul“ se va răzgîndi între timp. îţi mulţumesc, domnule Finn. Ai fost foarte drăguţ. Te rog să mă vizitezi în Park Lane, la numărul 193. Doaltminteri cred că cunoşti vilişoara.

După ce o salută respectuos, ajutînd-o să se urce în trăsură, Phineas porni către club.

CAPITOLUL XLII

LADY BALDOCK ÎL EXCLUDE PE PHINEAS DINTRE INVITAŢII CURENŢI

LADY BALDOCK locuia într-o casă impunătoare în Berkeley Square care, în ciuda faţadei cu cinci ferestre boltite, a uşii masive şi a uriaşului vestiar pătrat, păzit de un lacheu grăsuliu, instalat pe un scaun cu spetează rotundă, arăta soioasă şi mohorîtă, nefiind zugrăvită de cel puţin zece ani' şi nici reîmprospătată cu mobilă de alţi douăzeci. Dar în ciuda înfăţişării sale neprimitoare, lady Baldoek organiza în ea sindrofii la care oamenii se duceau — cu toate că nu într-un număr atît de mare ca la petrecerile de la lady Glencora. Printre invitaţii obişnuiţi se afla şi eroul nostru — sau mai bine zis se aflase, deoarece în actualul sezon de primiri fusese exclus. Şi iată în ce chip :

într-una din zile, la începutul primăverii, pe cînd lady Baldoek şi fiica sa Augusta întocmeau listele în vederea trimiterii invitaţiilor, tînăra domnişoară se arătă şovăielnică în clipa cînd se ajunse la Phineas Finn.

— îl poftim şi pe el ? rostise cu glas străbătut de îndoieli.

— Fireşte, îi ripostase lady Baldoek.

— Nu ştiu dacă se cuvine, stăruise Augusta, cu gîndul la Saulsby şi la cele observate cu ochii ei ageri şi cam suspicioşi.

— Ce vorbă mai e şi asta ? o întrebase maică-sa ţîf- noasă, pentru că nu-i plăcea să fie comandată de fiică-sa'. Domnul Finn este un tînăr în plină ascensiune, viitor candidat în circumscripţia lordului Brentford. Desigur e radical în vederi, ca toţi politicienii în devenire ; dar asta nu ne lezează. Iar la Saulsby mi s-a părut cumsecade şi binecrescut.

— O fi, însă...

— însă ce ? se zbîrlise bătrîna.

— Nu ţi se pare că este cam libertin cu

Violet ?

— Ce ţi-a mai căşunat, fato ?

— N-ai observat că... îi face ochi dulci ?

— Ferească Dumnezeu, nicidecum !

— Şi totuşi aşa am impresia. Ca să nu îţi mai spun că şi Violet mi se pare că-1 place.

— Augusta, nu cred o vorbă din cîte mi-ai îndrugat. In chestii dintr-astea. am un ochi care nu iartă. Dar martor mi-e cerul că n-am observat nimic. Şi apoi Violet nu ar ii aşa proastă să se coboare la unul ca Phineas Finn. Aşa gîndesc eu, însă ca să văd lucrurile mai limpede, trimite-i o invitaţie, şi odată ce-mi trece pragul, lasă-1 pe mine, că-1 dibui la sigur.

Augusta, care nu o scotea la capăt cu maică-sa, înţelese că nu mai avea de ce se opune, şi astfel pregăti invitaţia, scriind numele şi adresa lui Phineas, în vederea expedierii. Pe moment, pierduse partida, dar tot prin- tr-o stratagemă ticluită de ea, în aceeaşi după masă lady Baldock a fost iremediabil înfrîntă, anulînd invitaţia lui Phineas, spre deplina victorie a intrigantei Augusta. Lupta decisivă se dădu la orele ceaiului, cînd lordul Baldock irupse în salon unde se aflau mama şi sora sa, iar după ce se lăsă alintat, ciugulit, lăudat după pofta bătrînei, se duse, ca din întâmplare, la măsuţa pe care se aflau plicurile şi începu să le frunzărească.

— Lordul Fawn ! exclamă el în silă, cel mai mare cretin din oraş !

Femeile tăcură chitic, lăsîndu-1 să cearnă ivita! iile mai departe.

— Lady Hartletop ! Pe asta de ce-o mai chemaţi că tot n-o să vină ?

— Şi mă rog, de ce nu ? Doar e fata unui pricăjit de popă de ţară, protestă maică-sa indignată.

— Julius Caesar Conway, urmă lordul fără s-o ia în seamă. Asta se consideră prieten la cataramă cu mine şi de aceea se vede că-şi bate joc de ceilalţi amici, pe la club. Dar ce văd aici ? Chiltern ? Te ştiam parcă o mare vrăjmaşă a lui ? !

— Se aude că se împacă cu taică-său, Gustavus, şi l-am poftit de dragul lordului Brentford, explică lady Baldock. Dealtfel, cred că tot n-o să vină. Aşa că invitaţia nu are nici o valoare. Iar Violet ştiu i-a retezat definitiv nasul.

— în privinţa venirii, ai perfectă dreptate. Chiltern n-o să calce pe aici, zise lordul cercetînd alte plicuri. Dar ce e cu contele Sparrowsky ? vorbi cu mirare. Cit anume'.ştiţi despre el ca să-l înădiţi prin casă ?

— E chemat pretutindeni, pe cuvînt, dragă Gustavus, pledă lady Baldock.

— E un aventurier fără un sfanţ, declară categoric. După care tresări cu plăcere. Aaa, domnul Monk, ăsta zic şi eu. E ministru. Dar ce caută Sir Gregory Gresswing alături ? Frumos mai încurci borcanele. Auzi, să pui un liberal-radical lingă cel mai demodat conservator !

— Păi noi nu ne pricepem în ale politicii şi nu-i invităm după culori şi convingeri, se apără iar bătrîna.

— Phineas Finn — liberal ca şi Monk. Deci cînd un conservator, cînd un liberal...

— Domnul Finn e poftit peste tot, dragă Gustavus.

— Nu mă îndoiesc, mormăi acesta. Se spune despre el c-ar fi teribil de cumsecade. Şi se mai zice că şi Violet e de această părere.

— Cum adică, dragă Gustavus ?

— Adică tot tîrgul discută că Phineas Finn o să-şi facă drum în lume însurîndu-se cu nepoata dumitale. Şi bine ar face să încerce, dacă are ocazia.

— Ba n-ar face bine deloc, ci ar fi o nenorocire, se înverşună lady Baldock. Aud că e feciorul unui medic irlandez şi că nu are leţcaie.

— Păi de aceea spuneam că ar face bine. Cum să parvină în viaţă un sărăntoc, cum e Finn, decît însurîndu-se cu o fată bogată ? Plus că frumos cum l-a făcut maică-sa se şi vede cu banii în pungă.

— Să se vadă, nu zic, dar muncindu-i, nu luaţi pe de-a gata. Numai că, drept să-ţi spun, dragă Gustavus, nu prea cred ce spui tu.

— N-ai decît. Deşi îţi repet ce vorbeşte lumea. Un fapt absolut pozitiv este că s-a certat cu Chiltern din pricina fetei, iar de-ţi adaug că au plecat amîndoi în Belgia şi s-au duelat pentru ea, rămîi cu gura căscată.

— S-au duelat pentru Violet ? Asta nu se mai face în zilele noastre... Aşa că nu cred.

— N-ai decît. Şi invită-1 pe domnul Finn negreşit, conchise lordul ieşind din salon.

Un răstimp, bătrîna rămase amuţită, încălzindu-şi vîrfurile picioarelor la focul din şemineu, sub ochii Augustei care aştepta noi porunci. Era sigură c-or să vină, mai ales dacă nu se amesteca. Şi aşa se întîmplă. După răgazul de cumpăneală netulburată o auzi pe maică-sa glăsuind.

— Ştii ce, drăguţo ? Pune plicul acela de-o parte. O să mă interesez cum stau lucrurile, fiindcă nu cred o vorbă din ce a îndrugat Gustavus şi nici pe Violet n-o cred atît de fără minte ca să se lase dusă cu zăhărelul. Dar pentru că bîrfilorii au

început să sporovăiască, e bine să fiu cu băgare de seamă.

— Aşa e. Prudenţa e sfîntă. Ai dreptate, mămico.

— Totuşi, e scandalos să se pună pe seama unei tinere domnişoare atîtea prăpăstii. Iar dintre toate, cea cu duelul mi se pare revoltătoare la culme. Nu. să mă tai în bucăţi şi nu-i dau crezare. E o simplă scorneală, plăsmuită chiar de Gustavus, numai ca să se amuze.

Dar în ciuda îndoielilor exprimate, invitaţia lui Phi- neas rămase, natural, netrimisă. In plus, respectabila doamnă mai luă hotărârea de a-i pune cîteva întrebări Violetei, în primul rînd, fiindcă prea îl preţuia pe Gustavus pentru ca povestea lui să nu-i fi stîrnit simţul răspunderii şi al datoriei, iar apoi, pentru că nu era chiar aşa sigură de nepoată. Şi cum ar fi putut fi, cînd numeroasele ciocniri dintre ele nu-i aduceau niciodată cîştigul de cauză scontat ? Normal şi plăcut ar fi fost s-o domine pe Violet la fel ca pe fiică-sa, şi nu o dată, constatînd neputinţa de a-şi exercita acest suprem ascendent, se simţise tentată s-o izgonească şi s-o renege pe veci ca nepoată. Numai că de-ar fi deschis gura, pronunţîndu-şi anatema, Violet ar fi plecat cu certitudine şi atunci s-ar fi întîmplat lucruri îngrozitoare, fără ca ea, care pătimise atîtea, să se aleagă măcar cu o satisfacţie. Fiindcă una este să scapi de un nepot sau o nepoată care atîrnă materialiceşte de tine şi alta să alungi de la uşă o rubedenie înstărită. Datoria tutorelui este, bineînţeles, aceea de a veghea pupila încredinţată, călăuzind-o şi educînd-o după cum socoteşte mai bine. Ori dacă acestea nu se puteau realiza, cel puţin avuţiile trebuiau păzite cu străşnicie. Cu asemenea gînduri plănuia lady Baldock viitoarea discuţie, deşi se aştepta de pe acum la amarnicile săgeţi ale insolenţei şi nesupunerii pe care de atîtea ori i le aruncase nepoata. însă oricît de ascuţite şi de jignitoare aveau să-i fie ripostele nu renunţa la dreptul de a interoga ca tutore şi — de ce nu am spune-o deschis ? — la imensa plăcere de a-i ţine predici şi a o cicăli în tot chipul. Aştepta doar momentul prielnic, s-o prindă la vorbă, iar cînd se ivi. îi spuse pe un ton cumpănit şi dulceag :

— îţi aminteşti, draga mea, să fi întîlnit pe un oarecare domn Finn, la moşia lordului Brentford ?

— Un oarecare domn Finn ? Asta-i bună, mătuşă ! Doar mi-e prieten foarte apropiat. Desigur, l-am întîlnit la moşia din Saulsby precum şi în alte multe ocazii. Ai uitat de plimbarea pe care am făcut-o împreună în pădurea învecinată ?

— Mi-aduc aminte că a fost şi el. Dar nu ştiam că îţi este prieten... foarte apropiat.

— Chiar foarte, foarte, mătuşă. Şi este un exemplar de lux... vreau să spun printre tinerii de azi.

Cu cită nesocotită indiscreţie proceda lady Baldock în această delicată împrejurare şi cît de arogantă şi provocătoare se arăta Violet ! Că bătrîna reacţionase îmboldită de frică, e limpede, şi temeiuri avea destule ; însă în loc să fi scormonit lucrurile, trebuia să se mărginească la distrugerea invitaţiei, încercînd mai apoi — în măsura în care ar fi reuşit — s-o ţină pe fată cît mai departe de vînătorul de zestre. La fel şi nepoata. Ar fi trebuit să răspundă mai cu decenţă, nu să-l numească pe Phineas „exemplar de lux“ doar de dragul de a o incita pe mătuşă — o faptă pe care nu i-o încuviinţăm nicidecum, în ciuda simpatiei şi a bunelor sentimente ce i le nutrim.

— Auzi ce expresie ! Exemplar de lux ! exclamă lady Baldock stăpînindu-se cît putea. Aşa ceva n-am auzit de cînd sînt din gura unei domnişoare de lume !

— Ce ţi se pare aşa grozăvie, cînd prin asta am vrut să-ţi dau a înţelege că este un tînăr de mare elită, se apără Violet cu aerul cel mai nevinovat.

— Puteai s-o spui pe de-a dreptul, nu să recurgi la atare formulă.

— Dar bine, mătuşă, nu se zice şi despre un echipaj sau o navă că sînt exemplare de lux ?

— Mă rog, mă rog, concedă lady Baldock. Să ne întoarcem la domnul Finn, despre care vorbeam. Va să zică, după aprecierea ta, Violet, e un tînăr de mare elită...

— întocmai. întreabă-1 şi pe lordul Brentford ori pe onorabilul Kennedy dacă vrei să te încredinţezi pe deplin. Ai auzit doar că pe acesta din urmă l-a scăpat de la moarte, smulgîndu-1 din mîinile unor ucigaşi care-i înfip- seseră mîinile în beregată, gata, gata să-l stranguleze.

— Prin asta nu dovedeşte însuşiri nemaipomenite, dat fiind că şi un poliţai îl salva pe cel atacat.

— Nu zic ba ; numai că a făcut-o Phineas Finn, şi nu poliţiştii aflaţi de veghe pe stradă.

— Să zicem că şi-a împlinit datoria şi nimic altceva.

— Asta o spui dumneata, mătuşico, dar oare era de datoria domnului Finn să-l păzească pe onorabilul Kennedy şi poate chiar să-şi pună viaţa în primejdie, luptîn- du-se cu nemernicii care îl atacaseră ? Dar spre lauda lui, iată că a făcut-o. Şi cu ce vitejie ! Era cît pe-aci să-l omoare pe unul din ticăloşi, iar pe celălalt l-a luat prizonier cu propriile-i mîini. Afară de această intervenţie, care-i pune în lumină calităţile rare, te anunţ că nu de mult timp a ţinut un discurs de toată

splendoarea. L-am citit în gazete pînă la ultima slovă, şi m-am bucurat că fusese rostit de un liberal. Dealtfel, şi pentru culoarea politică îi port simpatie, pentru că-1 prinde grozav pe un tînăr să facă politică liberală.

Aici se cuvine să menţionăm că atît actualul lord Baldock cît şi strămoşii acestuia fuseseră numai conservatori — o tradiţie inaugurată din timpul regelui George al III-lea, încît remarca plasată de Violet era menită s-o înţepe pe draga ei mătuşică. Ceea ce izbuti, judecind după răspunsul primit.

— Da' de cînd te preocupă politica ? Ia mai las-o încolo, fetiţo, şi vezi-ţi de altele.

— Cum ar fi ce, spre exemplu ?

— Numele, domnişoară, care aud că e tot mai des pronunţat cu aluzii destul de urîte în legătură cu tînărul Finn, şi asta din pricina indiscreţiilor tale.

— Ce indiscreţii ? se oţărî Violet, care, văzîndu-se acuzată, se împieptoşă brusc pe scaun, mai să-şi înfigă mîinile în şolduri, şi o ţinti pe bătrînă cu priviri fioroase.

— Păi nu l-ai ridicat şi faţă de mine în slăvi descriin- du-mi-1 ca pe un exemplar de lux ?

— Deci se vorbeşte de mine şi de domnul Phineas Finn pentru că adineaori l-am numit, între patru pereţi, exemplar de lux ? Nu vezi ce absurditate rosteşti ? Ori de vrei să mă învinueşti de ceva, găseşte-ţi măcar un motiv care să stea în picioare.

— Nu recunoşti că ai folosit o expresie prin care te dai în vileag ? Şi de vreme ce ai pronunţat-o aici, dinaintea mea, sînt sigură că ai făcut-o şi faţă de alţii.

— Care alţii ? Ai putea să-i numeşti ?

— Domnul Finn, bunăoară, şi oameni de teapa lui..:

— Cum adică ? Să-i declar chiar în faţă că-1 consider un exemplar de lux ? Asta ar fi prea de tot. Şi totuşi, s-ar putea să i-o spun, dar într-alt fel. De pildă, aflînd de la Chiltern că are o mare îndemînare la călărie, o dată, cînd am vorbi despre cavalcade şi cai, i-aş putea zice că este un călăreţ de lux.

— Iacă încă o greşeală de a ta, notă lady Baldock cu satisfacţie. De ce-ai discuta cu unul ca lordul Chiltern despre Phineas Finn ?

— Şi, mă rog. pentru ce nu aş face-o ? îmi închipuiam, dimpotrivă, că discutînd despre domnul Finn mi se iartă păcatul de a vorbi cu Chiltern... Cît despre alte riscuri la care te-ar putea duce gîndul, află că nici o tînără, oricît de mofturoasă şi rea, nu poate să se mărite cu doi pretendenţi indezirabili deodată.

— Da’ cine a pomenit de o căsătorie cu domnul Finn cînd eu nici cu gîndul nu m-am dus la aşa ceva ? se apără cu tărie cealaltă.

— Şi atunci, la ce bun ai mai iscat toată vorbăria de azi ?

— La ce bun ? ţipă lady Baldock jignită. Ca să nu mai dai prilej la discuţii în care numele tău e amestecat cu acela al unui calic, al unui aventurier răsărit de prin cine ştie ce smîrcuri ale Irlandei.

— Bine, dar pe calicul acesta obişnuiai să-l primeşti în casă, poftindu-1 la toate petrecerile.

— Aşa e, însă l-am invitat cită vreme şi-a cunoscut lungul nasului. însă de aci înainte n-o să mai calce pe aici. Şi te-aş ruga să fii şi tu circumspectă.

:— Uite ce este, mătuşă, ca să punem definitiv lucrurile la punct, află că n-o să fiu circumspectă. Şi mai află că de m-ar cere în căsătorie şi l-aş place îndeajuns ca să-l iau, şi mîine m-aş duce la primărie — chiar dacă mirele ar descinde din smîrcurile Irlandei, cum ai spus adineaori. Şi nu numai pentru că m-aş topi după el. Ţine cont de acest lucru. Fiindcă de-aş avea nenorocul să iubesc un om de nimic, fii sigură că nu l-aş lua de bărbat. Dar domnul Finn nu-i un om de nimic, ci un tînăr de toată isprava, la care n-aş renunţa pe motiv că e un simplu fecior de doctor, născut, şi crescut printre smîrcuri. Asta e tot ce pot să-ţi spun despre el, iar la caz că te-ai amărît de cele auzite, recunoaşte că ţi-ai făcut-o cu mina dumitale.

Lady Baldock rămase amuţită, însă mai hotărită ca oricînd să nu-1 mai invite de-a pururi pe Phineas.

CAPITOLUL XLIII

PROPĂŞIREA

EROUL NOSTRU nu mai primi nici un plic de la respectabila lady Baldock, în schimb, într-o dimineaţă, se pomeni cu unul din partea lordului Brentford, ori acesta însemna pentru el mai mult ca oricare altul. între timp, faimoasa reformă trecuse aproape în întregime prin neiertătoarele site ale comisiilor, din care ieşise atît de schimbată şi mutilată, încît de-abia mai putea fi recunoscută de adevăraţii plăsmuitori. Mai rămăseseră două paragrafe în suspensie cu privire la noua repartizare a mandatelor şi se aştepta ca deciderea lor să stîrnească o nouă încăierare — sau poate mai multe — de aceeaşi dîrzenie şi amploare ca şi cele de înainte.

Potrivit prevederilor cuprinse într-unul din alineatele menţionate, trebuia să se procedeze la reducerea cîtorva circumscripţii electorale, însă onorabilul Daubeny declarase cu surle şi trîmbiţe

că n-o să accepte această ciuntire decît numai silit de ultimul şi nemilosul cuvînt al majori-

taţii. Cel de-al doilea paragraf în discuţie preconiza recrutarea unor reprezentanţi din micile circumscripţii — unde prezenţa lor nu era motivată de cerinţele pro- priu-zise — şi mutarea lor în oraşe mai mari care-i solicitau prin nevoile existente. Dar şi acesta îşi cîştigase un adversar redutabil în persoana domnului Turnbull care afirmase că, în forma de acum, această clauză nu putea şi nici nu îşi propunea să aducă vreun bine. în descrierea sa era o clauză gratuită, — ţintind să păcălească mulţimea neştiutoare şi incapabilă să discearnă sensul conţinutului ei, o clauză „de faţadă," şi ca atare demnă de a fi detestată chiar mai mult decît înşişi garanţiile filistine şi născocirile conservatorilor în legătură cu normele de reprezentare în Cameră, care măcar nu fuseseră prezentate drept utile poporului.

Onorabilul Turnbull vociferase plin de revoltă şi de mînie, readucînd mereu pe tapet perspectiva unor manifestaţii masive şi aproape ameninţînd Camera. Numai că în actuala stare de spirit, nimeni nu mai era speriat de ideea manifestaţiilor, ci doar de posibilitatea ca masele răzvrătite să pactizeze cu Daubeny, sprijinindu-se reciproc.

Se ajunsese în luna mai — ba chiar în a doua jumătate a ei — şi miniştrii care se luptau cu proiectul reformei de la începerea sesiunii osteniseră şi ar fi depus armele, sătui. Pentru că şi de se îndura cerul ca blestematele paragrafe să fie adoptate, străpungînd cu succes alianţa Daubeny — Turnbull, întreaga lege trebuia să mai treacă prin Camera Lorzilor ! Aşadar lupta nu era încheiată şi cu dreptate observase Laurence Fitzgibbon către onorabilul Ratler :

— Ce păcat că nu putem aproba legile la noi, la Trezorerie ! Le-am da binecuvântarea şi-am isprăvi cu ele cît ai bate din palme.

— Aşa e, încuviinţase mai marele său. îţi dau cu- vîntul că la nici o sesiune parlamentară nu m-am simţit aşa istovit. N-aş mai lua-o de la început să mi se dea orice... fie şi ministerul finanţelor !

In această atmosferă picase scrisoarea de la lordul Brentford, pe care ne luăm libertatea s-o citim împreună cu Phineas, urmărindu-i cuprinsul cit şi reacţiile eroului nostru. Prin urmare să începem.

Camera Lorzilor, 16 mai, 186 ...

Stimate domnule Finn,

după cum cred că ai aflat, prin decesul lordului Bosanquet, domnul Mottram a trecut în Camera Lorzilor, abando- nînd funcţia de subsecretar pentru Colonii, care, în chip firesc, ţine de Camera Comunelor. Acest post, deocamdată vacant, trebuie să fie preluat de altcineva."

La cuvintele din urmă, inima junelui nostru îşi conteni aproape bătăile, deoarece, din contextul lor se desprindea limpede putinţa de a fi el însuşi acest „altcineva". Ori asta era grozav ! Cît îşi dorise o slujbă politică, iar acum i se oferea una dintre cele mai jinduite ! Ca subsecretar de stat, de bună seamă primeai nu mai puţin de două miişoare pe an, se socoti el în grabă. Ce-o să mai aibă de zis domnul Low ? cugetă prididit de bucurie şi fală. Dar curînd cînd citi mai departe, entuziasmul său scăzu :

„Intr-o discuţie avută cu onorabilul Mildmay, acesta m-a informat că a oferit postul vechiului său amic şi susţinător, domnul Laurence Fitzgibbon".

Cum ? tresări Phineas muşcat de mîhnire. 1-1 dă unuia ca Laurence Fitzgibbon ? !

„Alegerea onorabilului Mildmay mi se pare cum nu se poate mai fericită, întrucît domnul Fitzgibbon a depus mare zel în slujirea partidului său. Dar prin noua-i numire la departamentul coloniilor, rămîne descoperit portofoliul de vicepreşedinte al Trezoreriei, acesta revenindu-i de drept unui deputat irlandez, aşa că primul ministru m-a însărcinat să ţi-1 propun dumitale. Poate vei avea răgazul şi bunăvoinţa să-mi faci o vizită mîine, între orele unsprezece şi douăsprezece, ca să discutăm mai pe larg.

Cu toată sinceritatea,
Brentford.

Phineas descoperi cu mirare că în loc să se bucure dc cele aflate era încercat de nemulţumire. Cit de bizar şi totuşi adevărat ! Cînd năzuinţele sale deveneau realitate — de unde, cu un an mai în urmă, îl aruncaseră în braţele deznădejdii pentru că nu le vedea izbindile — se simţea încercat de amărăciune, şi asta fiincă i-o luase înainte P'itzgibbon. Dacă noul subsecretar de stat ar fi fost un necunoscut şi nu o persoană la care privea în jos, considerînd-o inferioară lui în mai toate privinţele, nu s-ar fi sinchisit nici cit negru sub unghie, ci ar fi jubilat de oferta primită.

Dar Laurence avea atîtea lacune, incit ideea că urca mai

sus decît el îl umplea de revoltă.

Orice numire atîrnă numai de interese şi aranjamente, nu de valoarea celui ales, îşi zise cu ciudă. Cit de mulţumit ar fi fost dacă onorabilul Mildmay i-ar fi îngăduit să ajungă dintr-o dată ministru ! Victoria lui ar fi fost deplină ! Doar cîţi oameni, care ştiuseră să se facă utili, nu parveniseră dintr-un salt ? ! Cu gîndul la Laurence şi la alţi norocoşi cu nimic mai grozavi decît el, ideea de a deveni vicepreşedinte al Trezoreriei îi apăru detestabilă în prima oră de la primirea scrisorii. După eîte ştia, o asemenea funcţie era dată doar deputaţilor tineri care, deşi inapţi pentru orice activitate, erau ridicaţi de guvernul de la putere pentru temeiuri de nepătruns. Ori în aceste condiţii i se părea o ruşine şi o umilinţă să accepte propunerea. O va respinge, hotărî la un moment dat.

Totuşi noaptea, cînd judecă mai la rece, începu să-şi dea seama de calculele sale greşite. în fond, nu intrase în politică mînat de dorinţa de a se înfige intr-un post ? Nu jinduise să pună piciorul pe scara promovării în funcţiile de stat ? Şi iată că la cea de a treia sesiune la care lua parte, realiza acest lucru. Chiar şi un vicepreşedinte avea un venit de o mie de lire, oricît ar fi trebuit să tocească la traftoloagele de jurisprudenţă şi să ardă gazul prin sălile tribunalelor, pretinzînd, chipurile, că este chemai pe acolo de treburi, pînă ajungea să cîştige o mie de lire pe an ! Şi ca un simplu vicepreşedinte putea să-şi arate capacitatea, iar în clipa cînd i se recunoşteau calităţile, avansarea venea de la sine. Nici o treaptă nu putea fi urcată fără de trudă ; însă odată ce pusese piciorul pe prima şi era hotărît să muncească, va urca scara pînă în vîrf.

Mîngîiat şi împăcat de aceste reflecţii, a doua zi dimineaţă, la unsprezece şi jumătate, se infiinţă la lordul Brentford care-1 întîmpină cu surîsul cel mai afabil şi cu o strîngere de mină cît se poate de jovială.

— Dragul meu Finn, ce imensă plăcere constituie pentru mine să-ţi vorbesc despre numirea care te aşteaptă. Sînt încintat, crede-mă, mai ales gîndindu-mă la conlucrarea noastră în alegeri.

— Nu ştiu cum să vă mulţumesc, Excelenţă...

— Nu, nu, nu, se împotrivi lordul. N-ai de ce-mi mulţumi pentru un merit al dumitale. Cînd premierul m-a mtrebat dacă nu te consider cel mai promiţător deputat liberal, am răspuns pozitiv, se-nţelege. Dar mi-aş da impotanţă prea mare şi aş fi incorect lăsîndu-te să-ţi închipui că propunerea a pornit de la mine. De mi s-ar fi cerut să recomand eu pe cineva, natural, te-aş fi numit pe dumneata, Finn. Ţi-o spun drept şi fără

ocoluri, însă nu a fost cazul. Pe cuvînt nu a fost. Domnul Mildmay a venit cu ideea. ,,Crezi, mi-a zis el, că prietenul dumitale, Finn, ar primi să preia portofoliul de la Trezorerie ?“ Da, i-am răspuns eu. ..Şi crezi, mi-a mai zis că ar fi o alegere potrivită ?“ Atunci, se înţelege, i-am spus că am deplina convingei'e în această privinţă, că te cunosc îndeajuns ca să întrevăd de pe acum contribuţia ce-o vei aduce la întărirea guvernului nostru. Pe urmă am mai discutat despre mandatul pe care-1 deţii şi am primit misiunea de a te încunoştinţa de proiectul nostru. Asta a fost tot.

Phineas îşi arătă gratitudinea — însă nu într-un mod excesiv — purtîndu-se în general reţinut şi cu demnitate de-a lungul întrevederii. Ii spuse lordului Brentford că ţelul său era de a sluji ţara... şi de a primi plată pentru serviciile aduse ; că socotea un mare noroc de a fi ales pentru o carieră parlamentară la o vîrstă aşa timpurie ; că va depune strădanii pentru a-şi îndeplini datoria, puţind garanta de pe acum că nu va primi bani nemunciţi. Această ultimă afirmaţie îl duse cu gîndul la Lau- rence Fitzgibbon care fusese plătit fără să mişte un de-
Set, însă nu-i pomeni lordului despre prietenul indolent. La capătul micului său discurs, ii adresă binefăcătorului cîteva întrebări cu privire la circumscripţia pe care o reprezenta.

— Mi-am luat libertatea de a-i scrie agentului meu electoral, informîndu-1 că ai acceptat funcţia şi că nu peste mult te vei duce în Loughton. îl anunţă Brentford. între timp. se va vedea cu Shortribs şi va face aranjamentele de cuviinţă. Dacă aş fi însă în locul dumitale i-aş scrie atît lui Shortribs cit şi lui Grating după întîl- nirea cu onorabilul Mildmay. E de prisos să adaug că nu trebuie să-mi pomeneşti numele, îl preveni lordul cu gravitate în glas şi în priviri.

— Natural că nu am s-o fac, îl asigură Phineas.

— Dealtminteri, nu cred că vei întîmpina greutăţi cu realegerea în Loughton. Aşa ceva nu s-a întîmplat de cînd lumea acolo — trebuie să le recunosc acest merit — iar de vom trece cu bine şi de paragraful 72 din reformă, putem dormi liniştiţi, nu-i aşa ?

Lordul se referise tocmai la clauza vehement atacată de Turnbull şi pe care însuşi eroul nostru nu ştiuse o bună bucată de vreme cum o va sprijini în cazul cînd, la presiunile oponenţilor, s-ar ivi o sciziune în Cameră. Va putea el atunci — un mare iubitor de înnoiri şi îndreptări — să pretindă o excepţie în privinţa circumscripţiei Loughton, votînd în favoarea guvernului ? Putea-va să uite de aranjamentul lui

Shortribs şi Grating, care acţionează la ordinele lui Brentford, încâlcind normele de reprezentare legală în Parlament ? Sau de faptul că datorită măsluirii acestora dobîndise mandatul ? Cu ce drept fuseseră vitregite circumscripţii ca Gatton şi vechiul Sa- rum ? Oare se dovediseră mai prejos decît Loughton ? Nu-şi trăda oare crezul şi idealurile păstiind mandatul primit ? Urmărit de aceste întrebări, îi vorbise domnului Monk — destăinuindu-i unele, ţinînd altele doar pentru sine — iar ca răspuns vechiul radicalist îi spusese că Roma nu se clădise într-o singură zi şi că nici un lucru cu adevărat valoros nu e preţuit dacă se naşte deodată şi nu pe încetul. Frumos le mai tîlcuise onorabilul Monk, numai că dumnealui avea mulţumirea de a reprezenta o circumscripţie în care era iubit şi apreciat, şi nu-1 chinuiau remuşcăriie pentru modul cum parvenise în Parlament în această stare lăuntrică — tulbure şi bîntuită de ezitări — îi surprinsese propunerea lordului Brentford. ea imediat după aceea să i se facă lumină în cuget.

Acum, cînd acceptase un portofoliu, era inutil să se mai frămînte, îşi spunea singur'. De vreme ce îşi dăduse consimţămîntul, nu putea să mai fie liber în acţiuni — nici chiar liber cugetător. Doar ştiuse acest lucru şi, cu timpul, ajunsese să vadă că orice parlamentar, aflat în slujba guvernului, era absolvit de nevoia unei cugetări libere, dat fiind că libera cugetare, redusă la individ, este incompatibilă cu poziţia unui membru aL guvernului şi dacă n-ar exista această dezbatere de sine, n-ar fj posibilă nici fiinţarea guvernelor. De aici' datoria oamenilor atraşi de politică de a nu se aciui pe lingă oricine, ci numai pe lingă semenii animaţi de convingeri pe care şi le pot ¡însuşi în mod sincer. îndată ce stabili putinţa unei asemenea aderări, era evident că, în calitate de subaltern, trebuia să voteze după cum va fi îndrumat. Dealtfel, însăşi conştiinţa îi va fi mai uşoară dacă rămînea deputat al tirgului Loughton, votînd, ca membru al guvernului, o clauză deocheată, în loc să-şi dea votul ca membru independent. Decizia la care ajunsese îi alungă îndoielile, împăcîndu-1 cu sine şi cu mai marii din jur, întrucît, aşa cum şi-o repetase, în fond acţiona potrivit tradiţionalelor reguli de cîrmuire parlamentară, iar cînd lordul Brentford pomeni de faimosul alineat 72, putu să-i răspundă cu deplină seninătate :

— Cred că vom scăpa şi de el, fiindcă, trecut de comisie, un buletin cîştigat înseamnă victorie. Asta e marele avantaj pe

care ne bizuim.

— Aşa e, aşa e, întări lordul Brentford, vădit îneîntat pentru faptul că alesul său — după cum îl privea pe Phineas — cunoştea pe de rost procedura parlamentară. Apropo, Finn, l-ai văzut în vremea din urmă pe Chil- tern ?

— Nu l-am întîlnit cam de mult, zise roşindu-se pînă în vîrful urechilor.

, .— Nici veşti n-ai primit de la el ?

— Nici. Dar mi s-a spus că ar fi la Bruxelles.

— Da. da, a trecut şi pe acolo. însă în clipa de faţă se pare că s-ar afla într-o localitate pe marginea Rinului. Cum vă ştiam buni' prieteni, credeam că vă scrieţi. Ai auzit că am rezolvat chestiunea cu banii datoraţi Laurei ?

— Da, am fost pus la curent. De însăşi lady Laura.

— Tare aş vrea să se întoarcă, vorbi abătut, cu gîndul, firește, la fiu. Acum, cînd s-a rezolvat neajunsul cu banii, l-aş primi bucuros şi i-aş face cît mai plăcută şederea în casă la mine. Sînt tare nerăbdător să-l văd statornicit şi însurat. N-ai putea să comunici cu el ?

Neîndrăznind să-i spună adevărul despre cearta cu Chiltern — fiindcă recunoaşterea lui ar fi compromis totul — făgădui că-i va scrie.

Mai tîrziu, cînd termină vizita şi traversa piaţa Port- man, se surprinse tînjind cu întreaga sa fiinţă după răspunsul Violetei Effingham. Pentru cuvînlul cel mult aşteptat consimţea s-o rupă şi cu lordul Brentford, în caz că i se cerea, deşi era perfect conştient de urmări. Pierdea în mod cert circumscripţia electorală şi postul recent căpătat. Dar atît. Şi nimic mai mult.

CAPITOLUL XLIV

PHINEAS ŞI PRIETENII SĂI

DUPĂ CÎT SE PĂREA, amicii erau mai mişcaţi de vestea numirii în dregătoria de stat decît însuşi eroul, în numeroasele-i solilocvii. proaspătul ajutor de ministru nu recunoştea importanţa portofoliului ce-i fusese încredinţat, ci numai semnificaţia debutului. în schimb prietenii făceau mare paradă de evenimentul ivit, felicitîndu-1 cu zgomot sau încurajîndu-1 — dacă-1 vedeau îmbufnat.

După întrevederea cu preşedintele Mildmay, primul pas

făcut spre noua sa existenţă a fost s-o anunţe pe gazdă de apropiata mutare.

— Sincer să fiu, doamnă Bunce, nu umblu după o locuinţă mai bună, cît o aşezare mai convenabilă, care mi-e absolut necesară, şi acum îmi permit s-o plătesc.

Doamna Bunce primi explicaţia hohotind cu şorţul la ochi.

— Am căpătat aşa mare drag să îngrijesc de'mnea- voastră cum nici nu puteţi să vă'nchipuiţi, dom'le Finn, bîigui printre lacrimi. La mine nu banii joacă rol, vă rog să mă credeţi, fincă şi chiriaşii ceilalţi n-o să stea de pomană. Da' vedeţi'mneavoastră, ne-am obişnuit unii cu alţii, nu-i aşa, dom'le Finn ?

E foarte probabil ca doamna Bunce -să nu-şi fi dat seama că farmecul chiriaşului îi desfătase pupilele de femeie şi-i scormonise inima slabă. De i-ar fi spus cineva că se îndrăgostise de el, ar fi iscat tărăboi mare. Şi totuşi, în felul ei îl iubea, iar soţul cunoştea acest adevăr, de care îi ceru socoteală — în felul său, se înţelege.

-— Ce-oi fi aşa de nătîngă, femeie, să boceşti după el fincă-i înalt cît o statuie pe soclu ? o luase din scurt.

— Nu plîng că-i înalt, cum zici tu. Da' te încălzeşte mai mult un chip pă care îl ştii decît unu' străin şi e plăcut să ai în casă un domn.

■— Domn pe dracu ! se stropşise el mînios, deşi nu atît pentru slăbiciunea ce şi-o trădase consoarta, cît pentru faptul că scăpase o injurie la adresa lui Phineas, pe care, sincer vorbind îl socotea destul de apropiat.

De cîte ori nu dezbătuseră împreună politica ţării, Bunce arătîndu-se veşnic de partea lui Turnbull şi mai totdeauna sfîrşind prin repetarea suferinţelor lui de martir. Da, de martir, căci aşa se considera, pentru că nu reuşise nici după atîta vreme să-l înfunde pe poliţistul care îl arestase pe gratis.

în zadar se zbătuse, cum tot deşartă se dovedise şi lupta gazetei „The People's Banner" pe care o admira fără margini,. şi teribil se cătrănea că tînărul chiriaş o privea chiondorîş. De fapt deosebirile de opinii nu se opreau doar aici, aşa încît multe discuţii se transformau în aprige controverse în care Bunce pronunţa observaţii destul de supărătoare pentru tînărul partener. Aşa, bunăoară, nu văzuse deloc cu ochi buni alegerea lui în circumscripţia patronată de Brentford, şi i-o spusese fără menajamente, iar în zilele de pc urmă, cînd Phineas îi comunicase numirea în funcţia de vicepreşedinte al Trezoreriei, în loc de felicitări, îl deplînse pe faţă. Căutînd să-l contracareze, celălalt îi făcuse o teorie întreagă; potrivit căreia societatea avea nevoie şi de stăpîni. Dar Bunce îi

răspunsese în felul său — direct şi neiertător.

— Or fi trebuind şi stăpîni, cum susţii'mneatale. Da' io să ţi-o spun pe a dreaptă : nu c-ar face vo treabă.

— După dumneata nici guvernele nu au rost, îl sfidase cu un aer de superior dezacord.

— Guvernele ? repetase Bunce strîmbîndu-se în silă. O fi necesare, da' cu cît ai de-a face mai puţin cu ele, cu atît e mai bine. Şi nu c-aş fi împotriva lor, dom'le Finn, sau a legilor. Zău că nu. Da' şi cu astea din urmă, cu cît ai mai puţin de-a face, cu atîta mai bine. Cît despre domnii de la conducere, ai putea să-mi spui şi mie cu ce se-ndeletniceşte ? Că fac pe domnii, ăsta e lucru ştiut. Da'altceva ? Votează'n neştire. Pe viaţa mea că asta li-e ocupaţia. Cînd votează cu unii, cînd contra lor. Şi uite aşa o ţine cu anii. E sau nu c-am dreptate ? Cînd o s-ajungi şi'mneata ditai ministru, parcă te văz că votezi contra lui Mildmay ca să-ţi scapi pielea... Este sau nu c-aşa ai să faci ?

— De mi-o fi pielea în primejdie sau mai precis funcţia — căci la asta te-ai referit — n-am să mi-o apăr cu preţul de a-mi vinde conştiinţa.

— Adică dacă-ţi dai seama că eşti pe cale s-o vinzi. Numa' că, din păcate, omu' s-afundă aşa de tare în noroi, că nici nu mai ştie dacă-i curat ori murdar. Va trebui să votezi după cum ţi se spune, şi precis ai să crezi că aşa este bine. Doar nu te-ai învîrtit deajuns printre domnii
'_parlamentari ca să ştii cum devine treaba ?

— Altfel spus, în guvern nu există nici o persoană cinstită.

— Nu zic asta, se apără celălalt. Da' mai uşor îţi păstrezi cinstea cînd eşti departe de el. Ca să spunem lucrurilor pe nume, la noi, dom'le Finn, toate merg anapoda, şi aşa o să fie pînă n-om învăţa cîte ceva de la americani. Să luăm căzu' dumitale. Te văzuşi cocoţat în coşcogeamite Parlament, cu toate că — iertată să-mi fie vorba — eşti om calic, dom'le Finn.

— Intr-adevăr, ca parlamentar sînt foarte sărac, recunoscu Phineas nu fără jenă.

— Care va să zică n-ara spus o minciună. Numa' că fiind sărăntoc şi totodată ditamai deputatu', ce faci 'mneata, dom'le Finn ? Joci după cum ţi se cîntă ! Nu te condamn, zău că nu. Fiincă omul trebuie să aibă şi el din ce să trăiască. Şi sorţi de cîştig ai din plin : fizionomie a-ntiki, un trup ca un brad, purtare fără cusur. Ce mai la deal şi la vale. Le ai pe toate.

Auzindu-se astfel descris, Phineas rîse cu poftă şi totodată

roşi, evident măgulit.

— Ajutat d-aşa'fizic, continuă proprietarul, ţi-ai croit drum pîntre conţi şi lorzi şi mai ştiu eu ce feţe simandicoase. care te-au proţăpit într-o împutită de circumscripţie — iertată să-mi fie vorba, da ăsta e adevăru' curat, nu-i aşa ? Şi nu peste mult te-au săltat şi-n guvern ! Nu zic, există oameni născuţi ca să cîrmuiască, Washington, Cromweli şi alţii de aceeaşi sămînţă. Da', cînd auzi că ia hăţurile şi unu ca d-alde domnu Fitzgibbon, apoi să se ducă la mama dracului guvernu' de i le-a pus în mînă.

— Există şi oameni destoinici şi din cei incapabili. Doar ştii cum se întîmplă, căută Phineas s-o mai îndulcească.

Dar Bunce i-o tăie cu brutalitate.

— Degeaba încerci să faci agurida miere, că tot nu mă'ntorci din drumu' meu drept. Eu ştiu una şi bună — că tot putregaiu' de-acu trebe să piară, şi avem noi grijă să-i facem de petrecanie. Cînd un tînăr ca 'mneata, cu vederi liberale, se caţără în Parlament, lasă-1 dom'le în pace şi nu te apuca să-l bagi în guvern, ca să-ţi faci cu el' mendrele fincă n-are leţcaie şi umblă dup-un salar, în America n-ai să vezi măscări din astea. Şi nici aici nu le mai dau multe zile. Ascultă ce-ţi zic. Şi-acu, fincă ne dăspărţim, vreau să limpezim bine o chestie. Nu cu 'mneata sînt certat, ci cu sistemu' de cîrmuire. Pe el îl blestem de-1 ferec în pietre. Pe cînd 'mncatale-ţi urez toate bune şi sper să-ţi priască la sănătate postu' de l-ai primit în guvern.

Incitat de înţepăturile proprietarului, care, firește, nu-i căzuseră bine, Phineas rămase o vreme pe gînduri. îl cîntări mai întîi pe neiertătorul judecător — aşa cum se arăta Bunce în mai toate privinţele ; apoi pe gazetarul

Slide şi pe Turnbull, pentru care vădea neţărmurită apreciere. Ce reprezentau fiecare în parte ? se întrebă cu vegheată nepărtinire. Bunce — un ignorant cras. Quintus Slide — un tip necinstit. Turnbull — un însetat după popularitate. După ce le dădu calificative la fiecare, încercă să se privească pe sine analizîndu-se cît mai detaşat cu putinţă. Pentru vîrsta lui avea o judecată destul de matură şi o pregătire mulţumitoare. îmbrăţişase politica împins de ambiţii, dar în străfundul cugetului ar fi vrut s-o slujească cinstit, iar dacă în drumul drept şi corect — precum şi-l visase — mai întîlnea piedici, silindu-1 la curbe şi compromisuri, de un lucru rămînea încă sigur : că mai presus de propria-i propăşire, dorea binele obştesc. De va putea pune umărul să-l înfăptuiască, i-o va răspunde viaţa de mîine, deşi uşor nu va fi, căci, aşa cum spusese şi Bunce, multe mergeau anapoda în ţară la ei. Ori cîtă vreme mai existau specimene ca Laurence Fitzgibbon în dregătorii importante, nu era de aşteptat ca un Bunce ignorant dar de bună credinţă — să-i ferece în pietre pe toţi din guvern ?

In seara aceleiaşi zile se duse la fostul lui dascăl încredinţat că-i va da binecuvîntarea pentru postul primit. După cum v-amintiţi, la început soţii Low nu fuseseră de acord cu lansarea lui în politică. Ba încă doamna îl dojenise cu asprime pentru nesăbuinţa de a îmbrăţişa o activitate nu numai complet nerentabilă dar care-i cerea să mai scoată din buzunar. In supărarea de atunci, nu-i prevăzuse nimic bun, şi i-o spusese fără menajamente. Numai că asta se întîmplase cindva, pe cînd astăzi, cînd obţinuse un stipendiu din care putea să trăiască, punînd şi de-o parte, probabil vechii prieteni îl vor judeca altfel, cu mulţumire şi admiraţie. în realitate, însă, doamna Low se arătă tot circumspectă şi nici soţul ei nu păru încîntat.

— Cum, nu îmi spuneţi nimic ? îi întrebă cu nedumerire după ce le împărtăşise marea sa veste.

■— Ba da, te felicit, glăsui magistratul cu vădită răceală.

— Iar dumneavoastră ? o iscodi pe matroană.

— Ca să fiu sinceră, ai început-o de-a-ndoaselea.

Aşa am gîndit de la alegerea dumitale ca deputat şi rămîn la aceiaşi convingere. Poate n-ar trebui să-i vorbesc în felul acesta unui vicepreşedinte al Trezoreriei, dar fiindcă am fost provocată, ce îmi rămînea de făcut ?

— Să-mi spuneţi părerea adevărată, o încurajă Phineas..

— Ai auzit-o. Şi o voi duce pînă la capăt. Găsesc deplasat pentru un tînăr să ajungă în fruntea Trezoreriei cînd nu are nici o avere la spate şi deci nu va putea face faţă vieţii costisitoare în care s-a angrenat.

— Vezi, dragă Phineas, încercă magistratul să îmbuneze oarecum lucrurile, portofoliile sînt foarte nesigure.

— De acord, se grăbi celălalt să încuviinţeze. însă cum tot intrasem în Parlament, prin funcţia primită demonstrez intr-un fel că m-am afirmat.

— Asta numeşti afirmare ? exclamă doamna Low cu tristeţe.

— Pentru moment poate că da, interveni din nou dascălul cu duhul blindeţei. Dar sper că, după cum mi-ai promis, revii la avocatură şi vei lupta să-ţi creezi o platformă cu mult mai durabilă.

Remarca juristului îl punea în mare dilemă pe Phineas, fiindcă nu se putea încumeta să-i declare că între timp îşi schimbase gîndul, hotărînd să se însoare cu Violet Effingham. care probabil dorea să aibă un soţ politician, necum un clănţău prin sălile tribunalelor.

— Oare să-ţi fi schimbat planul ? stărui domnul Low.

— Nu, îl minţi tînărul, dar pe moment nu-1 pot pune în practică.

— Ai spus „pe moment“, însă mă tem că provizoratul acesta va dura toată viaţa, interveni gazda. Nu te mai întorci niciodată la muncă, după ce ai fost vicepreşedinte al Trezoreriei. Acolo nu ţi se cere nici un efort, decît să fii în graţiile celor de la conducere. Dar un salariu de o mie de lire, să recunoaştem că înseamnă ceva, deşi e posibil să nu-ţi ajungă nici şase luni...

Cîndva, în decursul discuţiilor, ieşi la iveală şi intenţia magistrului de a candida în circumscripţia eliberată de domnul Mottram. unde se părea că

existau şanse să-i cîştige pe conservatori.

— Prin urmare, vezi, Phineas, că merg pe urmele tale, îi zise zîmbind.

— Numai că dumneavoastră ajungeţi în Cameră fără să vă deziceţi de profesie.

— Asta cam aşa e, sublime consoarta cu tîlc.

— Şi faceţi întîiul pas direct către jilţul ocupat de ministrul justiţiei.

— E posibil, admise cu modestie juristul. La aşa ceva nu ai dreptul să speri decît după o trudă de două decenii, iar ţie nu mă sfiesc să-ţi mărturisesc că mi-ar plăcea să mă văd într-o zi ministrul justiţiei.

— Şi ai merita-o din plin, adăugă doamna Low, pentru că ai parveni numai prin meritele tale profesionale.

Curînd după această săgeată, zvîrlită, cu siguranţă, intenţionat, Phineas bătu în retragere, plecînd către casă nemulţumit şi profund abătut.

Noroc că a doua zi dimineaţă îşi luă o neaşteptată revanşă în reşedinţa din piaţa Grosvenor unde i se făcu o primire absolut triumfală. Se dusese în vizită la chemarea Laurei Kennedy, care îl anunţase că vor fi singuri. Dar intrînd în salon avu o mare surpriză. în jurul gazdei şedeau Violet Effingham şi doamna Max Goesler. Întîlnirea iubitei îi stîrni, cum era de aşteptat, bucurie, în schimb, a doua prezenţă îl umplu de mirare. Doar trecuseră cîteva zile de la supeul dat de ministrul Planta- genet Palliser unde lady Laura îi declarase băţoasă că familia lor era mult prea anchilozată în concepţii ca să primească o persoană ca doamna Max Goesler. Ca astăzi s-o vadă stîndu-i alături !

Infinit mai puţin l-ar fi nedumerit această apariţie în reşedinţa lordului Brentford. Dar aici, în casa încuiatului Kennedy, îl lăsase cu gura căscată. Oare cărui fapt se putea datora miracolul ? Cine străpunsese platoşa riguroasei tradiţii a nobililor prieteni ? Răspunsul era : Violet. Fata venise cu ea, după ce, în prealabil, se tîr- guise cu Laura, înlăturîndu-i pe rînd ezitările.

— De ce te-oi fi temînd aşa de mult ? o zeflemisise la un moment dat văzînd-o cît se

codeşte.

— Nu mă tem nici un pic, se dezvinovăţise vexată, numai că trebuie să cumpănesc bine, întrucît nu avem nişte reguli precise pentru selectarea relaţiilor.

— Şi la ce ţi-ar servi ? Nu-ţi ajunge că este deşteaptă şi toată lumea o place ? pledase Violet cu însufleţire. Dacă ţi-e frică însă că domnul Kennedy ar fi împotrivă şi ţi-ar face vreo scenă, atunci nu mai insist.

Cu acest argument se pare eă o biruise; 'deoarece. Ia. puţin după aceea, îşi dăduse asentimentul, socotind că de fapt nu era obligată să ceară aprobarea lui Kennedy de cîte ori îşi făcea o nouă relaţie. Astfel se înfiripase mica reuniune la care Violet fusese avertizată că va lua parte şi Phineas.

— Iată-1 pe învingător ! exclamă ea voioasă la ivirea eroului.

— îmi pare aşa bine că domnul Finn a fost numit ceva mare, zise doamna Max Goesler. Nu de mult am discutat împreună diverse teme politice şi am putut să-mi dau seama de eminentele sale însuşiri.

— Sîntem atît de îneîntaţi, domnule Finn. apucă şi lady Laura să spună. Domnul Kennedy afirmă că alegerea dumitale a fost făcută cu cap, iar papa este mîndru din cale afară.

— Ai candidat în circumscripţia lordului Brentford, aşa e ? se amestecă doamna Goesler.

Şi întrebarea nu-i căzu deloc bine lui Phineas. Ce grosolană indiscreţie ! se gîndi pe moment, ca pe urmă să-i vină în minte că autoarea ei vieţuise multă vreme în străinătate şi poate nu cunoştea miturile, concepţiile, orînduirea britanică şi modul de funcţionare a constituţiei. Avea deci o justificare şi, în consecinţă îi scuză gafa, cu toate că Violet — o novice înveterată în chestiuni din acestea — n-ar fi făcut-o nici într-un caz.

în fine momentul penibil trecu, evitînd să dea un răspuns, şi se lăsă răsfăţat, măgulit şi aproape chiar mîn- gîiat de admiratoare. Oricum, pisicelile şi laudele celor trei graţii erau de o mie de ori preferabile înţepăturilor unui Bunce sau lecţiilor de

morală ţinute de doamna Low. în ochii Laurei Kennedy corespundea de minune înaltei funcţii pe care o primise ; Violet nu pomenise un cuvînt despre vremelnicia portofoliilor, iar doamna Goesler — în ciuda deplasatei întrebări ce-i scăpase — punea mare preţ pe salariile dregătorilor şi pe prestigiul de care se bucurau.

— Postul dumitale este de vicepreşedinte, dacă nu mă înşel, zise ea, vorbind, ca de obicei, cu un accent străin abia perceptibil. Nu peste mult am să te văd preşedinte

şi pe urmă poate ministru. Ordinea promovării mi se pare ciudată, dar, după cîte aud, este foarte plăcută.

— Cum să nu fie plăcută senzaţia succesului — fie cit de mărunt ? recunoscu el zîmbitor.

— Ştiam că vei reuşi. Eram absolut sigure. Nu-i aşa,' Violet ? grăi lady Laura.

— Tu ai spus-o dintotdeauna, gunguri fata, pe cînd eu, o nepricepută, nu aş fi îndrăznit să fac prognosticuri. Dar ia lămureşte-ne, domnule Finn. De aci înainte ai să-ţi petreci toată vremea în clădirea din colţ ? ,

— Numai de luni pînă vineri, preciză el.

— Dregătorii Trezoreriei au cumva obligaţia să păzească şi banii ? se interesă doamna Goesler.

— Doar pe ai lor şi, în genere, nu reuşesc nici atît, îi răspunse rîzînd.

Conversaţia continuă cu aceeaşi vervă şi, pe măsură ce minutele se scurgeau, gîndul lui Phineas se îndrepta tot mai des către Kennedy. In caz că şosea, ce mutră va face văzînd-o pe doamna Max Goesler ? Cît despre Violet şi putinţa de a rămîne o clipă cu ea, nu-şi făcea nici un fel de iluzii. Aşa ceva nu putea să se întîmple decît la un bal, unde ar fi invitat-o la dans ; numai că şi acest unic prilej părea că îl ocoleşte.

în ciuda taclalelor prelungite, domnul Kennedy nu îşi făcu apariţia pînă la plecarea neprevăzutelor musafire. La despărţirea de Phineas, fiecare dintre ele îi strecură o drăgălăşenie.

— Oare se cade să mai pretind unui vicepreşedinte al Trezoreriei să-ţni facă o vizită ? grăi doamna Max Goesler zîmbindu-i şăgalnic.

Şi el îi promise din nou că o va vizita în Park Lane. Auzindu-i, Violet roşi, pentru că ea nu avea libertatea să-l invite în locuinţa mătuşii.

— La revedere, domnule Finn, îi zise întinzîndu-i o mînă micuţă şi graţioasă. Şi încă o dată, mă bucur din suflet pentru ungerea dumitale. Cum spunea şi doamna Max Goesler, sper să devii preşedinte, pe urmă ministru şi ce mai există în ierarhia de stat, pînă vei ajunge cît mai repede în vîrf, ca să poţi promova şi dumneata oameni.

’ Peste puţin; cînd se urcau în trăsură, doamna Max Goesler făcu următoarea remarcă :

— E un tînăr extrem de plăcut, care suportă elogiile şi răsfăţul fără să se împăuneze ori să arate vreo stîn- jeneală.

— în general e drăguţ, încuviinţă Violet, numai că nu are un şiling şi va trebui să asude pînă îşi face o situaţie.

— De ce „va trebui ?“ îi zise cealaltă. Va lua o fată cu avere.

în salon, unde Phineas rămăsese cu lady Laura, aceasta pe ridică de pe scaun şi se postă dinaintea lui.

— Eşti mulţumit ? îl întrebă.

:— Bineînţeles.

■— Eu nu, sau, mai exact, nu am fost cînd am aflat Vestea. De ce l-au numit pe acel irlandez nătîng într-o funcţie de care nu e capabil ? De asta nu am fost mulţumită. Dar să nu uităm că eu ţintesc chiar mai sus decît dumneata.

Phineas nu scoase o vorbă — nici atunci, nici în se-; cundele ce urmară.

— De ce taci ? Nu ai nimic să-mi spui ? interveni Lady, Laura, intrigată de muţenia lui.

— Sincer să fiu, nu ştiu ce să zic. Cînd mă gîndesc la ce mi se întîmplă, mă cuprinde uimirea. Spuneţi că nu aţi fost şi nu sînteţi mulţumită, că aspiraţi la lucruri mari pentru mine. Pentru ce toată această preocupare ? ^

— Nu e firesc să le porţi de grijă prietenilor ?

— Este, însă la ultima despărţire, care s-a petrecut chiar aici, în acest salon, nu ştiam dacă noi doi ne mai puteam socoti prieteni...

— Asta ţi-a fost impresia ? Vorbeşti cu păcat. Crede-mă.

— V-am mărturisit ambiţia pe care o nutresc şi v-aţi supărat.

— De unde ai ajuns la această concluzie ? După cît mi-amintesc, ţi-am spus că nu te pot ajuta şi te-am prevenit, de asemeni, că nu vei obţine ce vrei. Dar nu eram supărată. De aş fi fost, cum susţii dumneata, n-o mai anunţam pe Violet că vii astăzi la mine, în ideea să vă puteţi întîlni. Numai că eu am făcut-o, cu toate că ştii cît de mult doresc ca Oswald să se însoare cu ea, şi nu de ieri sau de alaltăieri, ci cu mult înainte de a te fi cunoscut.’ Şi nu-mi poţi pretinde să renunţ la o veche dorinţă.

— Chiar dacă lordul Chiltern nu are sorţi de izbîndă ?

— Cine poate prevedea acest lucru ? N-ai auzit de femei cucerite prin stăruinţă şi fidelitate ? Şi apoi, cum aş putea fi de acord să perseverezi într-o încercare ce te va duce la ruperea relaţiilor cu papa, periclitîndu-ţi şi cariera politică sau poate chiar ruinînd-o ? După cît am impresia, papa e singurul om din cercurile înalte ale Londrei care nu ştie încă nimic de duel.

— însă curînd va afla, deoarece, trebuie să vă anunţ că sînt aproape hotărît să i-o spun.

— Să nu faci asta. Te conjur, domnule Finn ! Mai ales că nu văd să ai vreun motiv. Iar acum să lăsăm toate acestea de o parte, pentru că nu te-am chemat la mine ca să redeschidem discuţia despre Oswald şi Violet. Te-am povăţuit ce să faci în această privinţă şi nu mai am ce să adaug.

— Din păcate nu pot să vă urmez sfatul. Mi-e imposibil.' vă rog să mă credeţi.

— Cerul să te aibă în pază ! Şi acest capitol rămîne 7,0 chestiime deschisă“ între noi, ca să uzez de limbajul vostru, al parlamentarilor. Deocamdată aş vrea să vorbim despre altele, cum ar fi proaspăta dumitale numire. Spune-mi, te rog, cînd papa ţi-a propus postul de la Trezorerie, te-ai gîndit vreun moment să-l refuzi ?

■— Un moment ? Poate cîteva ceasuri.

— Am sperat acest lucru, deşi îmi dădeam seama că este o absurditate. Mi-am zis că fără îndoială vei socoti că meriţi mai mult de atît şi, ca urmare, vei pretinde să ţi se dea. Aşa m-am gîndit, cu toate că este greu să separi printr-o linie precisă ambiţia de afirmare şi puterea de dăruire a fiecăruia dintre noi; să ştii cît de sus ţinteşte un om sau pînă unde ajunge cu renunţarea de sine. Dumneata te cunoşti mai bine, firește, încît ai putut hotărî, şi nu mă îndoiesc de justeţea deciziei la care ai ajuns. Numai că te rog să-i faci să priceapă că nu eşti ca alţii. Că ai consimţit să preiei acest portofoliu — şi ai fi primit oricare altul — fiind animat de un ideal care nu constă

nicidecum în a face pe trepăduşul domnilor Mildmay şi Palliser.

— Cu timpul, sper că voi demonstra acest lucru.'

— N-am nici o umbră de îndoială, şi tocmai de aceea mă bucur acuma că ai acceptat. Presupun că nu vei întâmpina greutăţi cu realegerea în Loughton.

— Aud că domnul Quintus Slide, de la gazeta „The People's Banner", a şi plecat intr-acolo, iar la ceasul acesta umblă să-şi cîştige sufragiul alegătorilor, anunţă el rîzînd.

— Domnul Quintus Slide îşi face propagandă electorală în Loughton ! izbucni lady Laura cu atîta oroare, de parcă pomenitul intrus în circumscripţia tatălui ei ar fi încercat să dea buzna în salon.

Chiar atunci apăru în prag şi stăpînul casei, şi, văzîn- du-1, i se adresă pe acelaşi ton de ultragiu :

— Ai auzit ce spunea domnul Finn ? Că domnul Quintus Slide a pornit-o spre Loughton ca să-l înfrunte în alegeri.

— Şi de ce nu ? zise el.

— Asta e culmea ! exclamă lady Laura plină de indignare.

— Domnul Slide îşi va irosi timpul şi banii degeaba cu Loughton. Asta e lucru cert, se pronunţă Kennedy. în schimb, îşi măreşte prestigiul la „People's Banner" pe motiv că a candidat într-o circumscripţie. Ceea ce, pentru el, contează enorm.

— Parcă văd că va recurge la scîrnăvia de Vellum ea să-l propună, urmă gazda cu acelaşi dezgust suveran.

— Tot ce se poate, admise soţul. Dar propun să abandonăm subiectul, continuă el, întorcîndu-se către musafir. Finn, dragul meu, te felicit din tot sufletul, îi declară cordial. De mult n-am avut o satisfacţie aşa mare ca atunci cînd am auzit de numirea dumitale la Trezorerie. O socotesc onorabilă, şi pentru premier, şi pentru dumneata. Ca să nu mai adaug că la anii ce-i numeri în- seamnă un pas deosebit de important.

în timp ce îi mulţumea pentru amabilităţile

rostite, Phineas căuta să-şi răspundă pentru ce merite parvenise Kennedy în scaunul de ministru. E drept că nici el nu se remarcase prin cine ştie ce contribuţii la cele două sesiuni şi jumătate, de cînd era deputat, dar parcă ilustrul prieter, făcuse mai mult în cele cincisprezece sau douăzeci, de la alegerea sa ? Nici pomeneală ! însă cum dispunea de c avere de Cresus, de un buget de cel puţin treizeci de mii pe an, nu ca el, de cîteva sute de lire cu care de-abia c. scotea la capăt, ce premier ar fi cutezat să-i ofere postui de vicepreşedinte al Trezoreriei ? Nici imul, darmite Mildmay !

La puţină vreme după ce vizitatorul plecase, Kennedj îi spuse consoartei :

— Să sperăm că va face faţă în noua sa funcţie

— Sînt absolut sigură, îi răspunse aproape sfidîndu-1

— Eu nu îl găsesc chiar aşa de extraordinar. Ci toate acestea, cred că va reuşi dacă acţionează cu tact. Est< de necrezut cît de mult s-au întins comentariile despr» duelul cu Chiltem, urmă iscodind-o cu coada ochiului

— Cine poate opri clevetelile lumii ? rosti ea cu desă vîrşit calm.

— Bănuiesc că a existat o ceartă între ei pe care desigur, ţi-o tăinuiesc. Se pare c-ar fi pornit de la dom nişoara Effingham. Deşi nu văd ce speranţe cir pute nutri Finn în această direcţie.

— Cum adică ? tresări lady Laura.

— Păi nu are nici situaţie, nici bani, nici obîrşi nobilă.

— Totuşi e gentilom, iar de foame, nu moare. Aşa c poate aspira la orice tînără.

— Nu te pricep niciodată, Laura, se irită Kennedy. Doa ştiam că ai alte planuri cu domnişoara Effingham.

— Nu le neg, însă n-au legătură cu spusele tale. A vorbit despre domnul Finn de parcă se făcea vinovat d o crimă cerînd-o pe Violet Effingham de soţie. Şi cu ast nu sînt de acord. Domnul Finn este...

— Domnul Finn ! Domnul Finn ! Mi s-a făcut lehamit de acest nume!

■— Iartă-mă dacă te-am supărat arătîndu-mi recunoş tinţa faţă de un om care te-a scăpat de la moarte, i-< servi lady Laura,

La care Kennedy clătină doar din cap. îşi dădea seam; că argumentul e fals, dar nu ştia în ce fel să şi dovedească

— Poate ar fi mai cuminte nici să nu-i mai rostesc numele, zise tot ea.

— Prostii ! exclamă enervat.

— Cu asta sînt de acord, Robert.

— Ce intenţionam eu să îţi spun este că, de-ai să mergi cu exagerările mai departe, îl înfumurezi şi-i strici caracterul. Oare crezi că nu am habar ce se întîmplă între voi ?

— Şi mă rog, ce se întîmplă între noi — după cum ai găsit cu cale să te exprimi ?

— L-ai urcat pe un soclu şi-l venerezi numai pentru că este chipeş, destul de ager la minte şi măsurat în purtări. E o poveste veche şi mereu repetată de femeile lipsite de ocupaţie şi obtuze faţă de datoriile ce le au de împlinit. Astfel de creaturi nu pot trăi fără idoli.

— Mi-am neglijat cumva obligaţiile faţă de tine,; Robert ?

— Da. Şi o ştii foarte bine. în loc să-ţi vezi de ce ar trebui, primeşti oaspeţi în casa tatălui tău.

— Şi ce legătură au primirile mele din piaţa Portman cu domnul Finn ?

— Ei bine, asta-i culmea ! pufni cu exasperare în glas.'

— încep să cred că aş face mai bine să-i spun domnului Finn să nu mai vină pe aici, deoarece prezenţa lui îţi este nesuferită. Natural, o să pară şocantă pretenţia, cînd se cunoaşte imensul serviciu pe care ţi l-a făcut şi toată lumea o să comenteze în fel şi chip. Dar indiferent ce-o să spună, tot am să fiu în cîştig, pentru că scap de învinuirea că aş adora un tînăr... pe motiv... că este frumos.

— N-am spus aşa ceva, protestă Kennedy.

— Ba ai zis, Robert, afirmă cu dîrzenie.

— Nu. De zece ori nu. M-am referit, în genere, la femeile fără ocupaţie, nu la tine, în mod special.

— M-ai acuzat direct, susţinînd că din cauza

idolatrizării îmi neglijez îndatoririle faţă de tine. Dar, ca să fiu sinceră, ai amestecat în aşa hal ideile — cu vizitele la papa şi după-amiezele de duminică — încît nici nu ştiu ce ai pe suflet.

O vreme, Kennedy rămase mut, adunîndu-şi gîndurile şi căutînd să descopere unde şi cum le încurcase, iar cînd văzu că nu reuşeşte să le clarifice nici măcar pentru sine, se răsuci pe călcîie şi ieşi din salon,

în urma lui, ladv Laura începu să disece natura învinuirii adusă de soţ, sau mai degrabă născocită de ea. Deoarece. în străfundul conştiinţei, ştia că nu i-o zvîrlise şi nici nu avusese intenţia s-o facă. Adoraţia de care îi pomenise consta mai curînd în slăbiciunea pe care orice femeie o poate vădi faţă de o vietate domestică, o mobilă rară, un porţelan, trăsura în care se plimbă sau chiar pentru una dintre subrete. La acest sentiment se referise în enervarea lui Kennedy. Dar în inima ei oare nu exista faţă de tînărul Finn, un sentiment vinovat şi dăunător ?

Cît se mai dăscălise în legătură cu Phineas şi cîte restricţii îşi impusese, pentru ca, după o vreme, cercetîndu-se cu deplină sinceritate, să descopere că nu pe Kennedy îl iubea ci pe el. Consternată, hotărîse să-l îndepărteze,' cerîndu-i fără înconjur să plece de lîngă ea şi s-o ocolească. însă curînd văzuse că a greşit şi îl chemase înapoi, îşi va struni inima, îşi spusese atunci, privindu-l ca pe oricare dintre bărbaţii din jur. Numai că dragostea nu se lăsase biruită ci, dimpotrivă, se transformase pe încetul într-un soi de idolatrie. Tot mai descumpănită, inventase un nou corectiv : îl va adora ca prieten, ca să nu roşească faţă de nimeni; şi totodată îi va veghea propăşirea. Animată de acest ideal, se părea că îşi găsise odihna, putînd să îmbine în chip fericit slăbiciunea pentru tînărul ei efeb cu obligaţiile faţă de soţ. Dar tocmai crnd se credea pe calea cea bună — cu sufletul primenit şi capabilă de un sentiment altruist — apăruse Phineas cu destăinuirea lui despre Violet Effinghani.

Lecţia primită atunci fusese teribilă — atît de cruntă încît Laura îşi spusese că n-o va putea

îndura. Mînia stîrnită de amorul său pentru aleasa lui Oswald pălise în. fața oribilei constatări că, după ce, nu de mult, îi jurase ei iubire, acum suspina după alta.

În șocul de la început, căzuse pradă revoltei și deznădejdii, însă, treptat, izbutise să se scuture de amîndouă. Ba chiar să adopte un nou fel de a gîndi, grație căruia ajunsese aproape să spere că Phineas o va obține pe Violet. În fond, nu aceasta era dorința lui cea mai. mare, iar dacă-1 iubea la modul sublim, de ce i-ar fi refuzat izbîndirea ? Doar nu din pricina lui nu erau astăzi soț și soție, ci fiindcă ea, Laura, găsise cu cale să aleagă

pe un altul. Şi atunci, din moment ce îl nedreptăţise, nu se cuvenea să-i arate înţelegere ? Chiar să-l ajute ? Sinceră în intenţii, îşi învinsese ambiţiile nutrite în legătură cu Oswald, dar nu şi alte resentimente. Oricît de mult se socotise, nu avusese tăria de a-i vorbi Violetei în favoarea lui Phineas. Acest act de supremă renunţare de sine încă nu îl semnase.

În această stare lăuntrică o surprinsese învinuirea lui Kennedy că îl adoră pe Finn „ca orice femeie lipsită de ocupaţie", — o tagmă în care, fără îndoială, o indusese şi pe Violet Effingham. Oare nu era mai cuminte să-i înlesnească măritişul cu Phineas ? Nu rămînea astfel prietenă cu soţul prietenei ? Şi nu renunţa, în sfîrşit, la nefericita ei dragoste, lecuindu-se pentru totdeauna ?

Dar în timp ce-şi punea toate aceste întrebări, îi apărea dinainte imaginea idolului — unica licărire de soare ce-i lumina sufletul singuratic.

CAPITOLUL XLV

CEI PATRU SUPIRANTI AI VIOLETEI EFFINGHAM

ÎNTR-0 DIMINEAŢĂ, la începutul lunii iunie, lady Laura se înfiinţă acasă la lady Baldock, cerînd s-o vadă pe Violet. Lacheul cel grăsuliu o conduse înăuntru, iar în dreptul salonului, deschise uşa şi-o informă cam apatic :

— Aici cred că e.

Dar Violet nu era în salon, ci numai bătrîna mătuşă care, după cum observă lady Laura, fusese surprinsă tocmai cum nu ar fi vrut, adică moţăind. Trezită pe neaşteptate, lady Baldock se uită puţin chiondărîş la vizitatoare, fapt ce se datora atît delicatei posturi în care o găsise cît mai ales unor motive pe care vom încerca să le arătăm. Deşi menţinînd raporturi civilizate cu lady Laura şi cu lordul Brentford, respectabila doamnă nu-i avea pe nici unul la suflet, şi asta din cauza unei idei fixe,

potrivit căreia mai toate necazurile întîmpinate cu Violet i se trăgeau de la membrii familiei Standish. Desigur, luată din scurt, n-ar fi putut să-şi argumenteze convingerea şi nici preciza care dintre cei doi peţitori — lordul Chiltern sau Phineas Finn — o îngrozea cel mai tare, ambii părîn- du-i-se la fel de primejdioşi şi legaţi de aceeaşi sursă malefică — adică familia Standish. Întărîtată de această fixaţie şi fără a căuta să pătrundă în aranjamentele de culise ale Laurei Kennedy, pentru a se încredinţa dacă într-adevăr îi provoca neajunsuri susţinînd căsătoria nepoatei ei cu Chiltern sau cu rivalul acestuia, găsise cu cale să adopte o oarecare răceală faţă de persoanele din piaţa Grosvenor şi din piaţa Portman, îndepărtînd-o, pe. cît posibil, şi pe nepoată de ei şi de maşinaţiile lor. Numai că încercarea aceasta se izbea de dificultăţi foarte mari, încît lupta nu era nici uşoară şi nici cu sorţi de izbîndă. Credincioasă planului conceput — de a proceda la grabnica izolare a Violetei — pe la începutul lunii mai propusese Augustei şi neîmblînzitei pupile o plecare la Baddingham ori la Brighton, la elegere, sau, perspectivă şi mai atrăgătoare, un sejur în Elveţia ! Dar nici nu apucase bine să-şi etaleze proiectul, cînd Violet exclamase cu sfidătoare uimire :

— Brighton ? în iunie ? !

La care Augusta, ţinîndu-i isonul maică-si, adăugase cu ton visător :

— Ar fi superb să petreci o lună printre gheţari !

Prinzîndu-le jocul, Violet îl curmă pe loc, declarînd
categoric :

— Nu e cazul să stai pentru mine la Londra, mătuşă ; eu n-am de gînd să plec înainte de alţii, însă pot zăbovi fără să-ţi stînjenesc planurile, locuind în casă la Laura Kennedy.

Văzînd-o neînduplecată, nici dîrza tutoare nu se lăsă păcălită, hotărînd să-i rămînă în coastă. Soarta îi pusese în cîrcă o pupilă îndărătnică şi

arogantă, pe care nu putea **E-o** conducă după cum ar fi vrut. Dar nici s-o scape din mînă nu i-ar fi fost permis.

Datoria îi cerea s-o vegheze, şi ea nu era fiinţa care Bă uite de datorie, deşi, chiar dacă şi-ar fi dat duhul s-o ducă la împlinire, ştie că este în zadar. Violet ar fi fost în stare să se mărite şi cu un lustragiu de pe stradă dacă i se năzărea într-o zi. Degeaba se îngrijise să-i încropească două partide dintre cele mai de rîvnit. Una cu lordul Fawn — un tînăr pair, nu prea bogat, ce e drept, dar cu suficiente mijloace ca să întreţină civilizat o soţie, şi un tip de toată isprava, cu perspective grozave, deşi liberal ; a doua cu domnul Appledom — unul dintre cei mai avuţi moşieri din întreaga Anglia, iar pe deasupra conservator, cu mandat în Cameră şi toate celelalte dichisuri. Intr-adevăr, avea cincizeci de ani, însă nu arăta nici de treizeci şi cinci, şi ţinea la Violet — după cum repeta lady Baldock — ca la ochii din cap. Dar ce folos de toate cîte punea la cale, cînd fata n-o asculta nici un pic ! Oare de ce tribunalele, magistraţii, ministrul justiţiei sau vreun organ însărcinat cu ocrotirea averilor nu o învesteau, ca tutoare, cu puteri absolute, pînă ce zvăpăiata pupilă trecea sub autoritatea bărbatului ? se întreba oftînd cu năduf.

Veşnic cătrănită şi plină de bănuieli, nu era de mirare că la ivirea Laurei Kennedy şi la întrebarea acesteia — „unde se află Violet ?" — dondănise în silă :

— Ştiu şi eu ? O fi pe acasă. Exact nu pot să spun. Pentru că nu are obiceiul să mă anunţe ce face ori unde se duce, şi cîteodată porneşte de una singură hai-hui.

Ce imprudentă era lady Baldock, mereu trădîndu-se faţă de adversari, incapabilă să-şi controleze ocările, fie cînd le trîntea în faţă ori în spatele oamenilor sau în ocazii cînd prin rostirea lor îşi dăuna intereselor.

— Nu sînt sigură, cum ziceam, urmă la fel de îmbufnată, dar vom vedea.

Şi, spunînd acestea, sună clopoţelul.

în puţine minute, Violet năvăli în salon, iar

peste alte cîteva, se găsea la etaj, în camera ei, împreună cu lady Laura, care o urmase în ciuda acrelii ce i-o arătase amfitrioana.

— Aproape că îmi doresc să nu fi venit pe lume, bombănise în urma lor.

— Oo, mamă, nu spune asta, protestă fiică-sa de-abia intrată pe uşă.

— Sau dacă tot s-a născut, să nu-mi fi căzut mie pe cap, se corectă lady Baldock pe acelaşi ton otrăvit.

mammm
mm

— Ştiu că ţi-a făcut multe şi că te-a amărât, mamă, zise Augusta cu titlu de mîngîiere.

în timpul acesta, în camera de la etaj, Violet îşi spunea păsurile prietenei.

— Brighton ? Acolo voia să te ducă ? Vai, ce prostie ! se indignă lady Laura.

— Sigur că-i o prostie. Şi încă cu lustru. Auzi, să mergi la Brighton în plin sezon londonez ! S-o fi auzit pe Augusta vorbind îneîntată despre o lună petrecută printre gheţari ! Le cred în stare să mă înfunde în orice gaură de pămînt şi să stea lîngă mine, numai să mă păzească de primejdiile metropolei.

— Dar sper că nu pleci ?

— Nici gînd, fii pe pace. Ştiu că o necăjesc pe mătuşă, că sînt nesupusă, însă n-aş putea s-o ascult fără să mă ruşinez de prostia ce-o fac. Aşa că nu îmi rămîne decît s-o înfrunt. De-aş zice ca ea, aş duce-o ca în paradis, dar în acelaşi timp m-aş dispreţui.

— Şi care-i pericolul mare de care se teme acum ?

— Habar n-am. Poate tu ? I-am spus că de vrea să plece, am să stau la voi, ştiind că prin asta o fac să renunţe.

— Mi-ar plăcea să vii la noi, o îmbie lady Laura.

— Nu mă văd stînd la tine — sau oricum nu pentru multă vreme.

— De ce nu ?

— Fiindcă l-aş deranja pe onorabilul Kennedy.

— Ba deloc ! Dacă ai coborî la ora exactă pentru rugăciunea de dimineaţă, şi l-ai însoţi la biserică duminica dupa-masă, ar fi îneîntat să te găzduiască.

— Ce-a zis de venirea doamnei Max Goesler ?

— Nici un euvînt. Nu cred că ştia cine e, dar după vorba scăpată ieri, mi-am dat seama că s-a interesat între timp.

— Ce-a spus ?

— Nimic important. Doar nu am venit pînă aici ca să ¡discutăm de doamna Max Goesler şi despre Robert.

— Atunci cu ce gînd ai venit ? o întrebă Violet

rîzînd ceva mai voioasă şi mai colorată în obraji, deşi nu din sfială, se înţelege.

— Cu gîndul să-ţi vorbesc de un supirant.

— Mult aş vrea să mă mai slăbiţi cu acest subiect. Bau eşti la fel ca mătuşa-mea ? Ea, cel puţin, mai schimbă ofertele. Acum i-a ieşit din graţii bietul lord Fawn pe motiv că e liberal.

— Şi cine e favoritul ?

— Băt rinul domn Appledom — un pretendent excelent şi care îmi place mai mult decît toţi. Zău, cred că aş consimţi să devin doamna Appledom ca să scap de toate necazurile, cu condiţia să nu-şi mai cănească favoriţii şi să nu mai poarte perniţe la umerii hainelor.

— Sînt sigură că ar renunţa la aceste fleacuri în clipa în care i-ai cere-o.

— N-aş avea inima să o fac, draga mea. Plus că nici nu l-aş prinde în perioada propice, pentru că febra dragostei, care la el e destul de scăzută şi durează puţin, apare numai spre toamnă. Este o maladie rurală, de- care-i ferit atîta vreme cît stă pe la cluburi.

— Ei bine, Violet, află că semăn cu mătuşica.

— Cu lady Baldock ? se holbă fata mirată.

— Exact. Însă numai într-o privinţă. Ca şi ea, schimb ofertele.

— Ce vrei să spui ?

— Doar atît — că de-ai vrea să te măriţi cu Phineas Finn, aş zice că procedezi bine.

— Dumnezeule, ce prăpăstii aud ! De ce m-aş mărita cu Phineas Finn ?

— Pentru două motive. Primul, pentru că te iubeşte. Celălalt, fiindcă...

— Pardon ! Pe al doilea îl neg. Eu nu îl iubesc, spuse cu fermitate.

— Eu credeam dimpotrivă.

— Să crezi mai puţine, se burzului Violet. Şi apoi, pe tot ce am mai sfînt, nu pricep nici o iotă. Doar a fost prieten la toartă cu tine.

— Ce legătură are una cu alta ?

— Să înţeleg de aici că ai pus cruce planului pe care-l urzisei cu fratele tău ?

— Poate că în sinea mea nu, însă mai are rost şă tot stăruie cînd este mereu refuzat ?

— De ce nu, cînd refuzurile nici nu-1 costă prea mult.' Ce înseamnă o jumătate de ceas de pledoarie şi de inimă rea la intei'vale de aproximativ şase luni ? Exact timpul cit îl petrece venind şi plecînd cu trăsura, vorbi oarecum încîntată.

— Violet, draga mea, pe cuvînt dacă te înţeleg ! Oare l-ai alungat în atîtea dăţi pe sărmanul Oswald pentru că nu a stat cu ceasurile, în genunchi, dinaintea ta ?

— Ferească sfîntul ! Ca să facă una ca asta, ar însemna că şi-a mutilat şi mai rău caracterul.

— Şi atunci pentru ce imputarea că fiece reînnoire a propunerii de căsătorie îl costă nimica toată ?

— Iar tu de ce vii să-mi spui să mă mărit cu Phineas Finn ? Asta e partea cea mai interesantă la care vreau neapărat un răspuns. Domnul Finn, după cît mi-a ajuns la urechi, nu are un şiling pe lume, afară de ce primeşte ca stipendiat al guvernului. Mai ştiu, de asemeni, că domnul Phineas Finn este fiul unui medic provincial, din Irlanda, şi are vreo şapte surori. Domnul Phineas Finn este — sau era nu de mult — îndrăgostit de altă femeie, iar în clipa de faţă nu-i ard prea tare călcîile din moment ce a trimis un ambasador să-i pledeze cauza. Asemenea mijlociri au succes doar în familii regale.

— Oare să nu-şi fi pledat niciodată propria-i cauză ?

— Scuză-mă, draga mea, dar nu obişnuiesc să trădez secretele gentilomilor. Iar dacă el s-a dat în vileag, înseamnă că personal a obţinut atît de puţine speranţe încît şi-a zis că apelînd la o terţă persoană poate să aibă mai mulţi sorţi de izbîndă.

— Greşit îţi închipui că a făcut vreun apel la mine. In realitate, nu el m-a trimis să-ţi vorbesc.

— Şi atunci de ce-ai venit ?

— E o poveste mai complicată pe care nici nu ştiu în oe chip să ţi-o spun. S-au petrecut nişte lucruri cu Oswald care l-au obligat pe domnul Finn la unele explicaţii.

— Bănuiesc la ce te referi. E vorba de cearta şi de duelul care au avut loc între ei. Ce copilărie din

partea lor ! în fond, nici unuia nu i-am făcut o cît de vagă promisiune. Şi de-ar şti mătuşica de încăierare, îţi închipui ce zile fripte mi-ar face ! Singurul om la curent e Gusta- vus, şi mi-e frică de mor să nu scape o vorbă. De ce le-o fi luat Dumnezeu minţile, ca să ajungă la aşa o prostie ?
r '— La întrebarea asta sînt incapabilă să-ţi răspund, insă din cît îi cunosc pe amîncLoi, pot să jur că Oswald a pus paie pe foc.

— E atît de ciudat că nu-ţi mai susţii fratele, observă Violet sincer nedumerită.

— Aş face-o oricînd. Dar ai să-l accepţi dacă te cere din nou ?

— Nu ! zise cealaltă aproape răstit.

— Atunci sper că vei accepta propunerea domnului Finn. Ţin aşa mult să-i văd împlinită dorinţa. Şi nu numai asta. Ci toate cîte le are. El este Phoebus Apollo al meu. Ţie pot să ţi-o spun.

Oo, ce măgulită mă simt! Şi nu atît de confesiune cît de combinaţia la care ţinteşti cu mine şi efebul tău..."

— Nu mă lua aşa, Violet, se rugă lady Laura. Mă arăt precum sînt, cerîndu-ţi şi ţie măcar un strop de sinceritate. Acest om te iubeşte şi cred că te merită. între haine şi el nu este dragoste, ci numai prietenie. Asta să-ţi intre bine în cap. Doar ca amică şi preţuindu-i virtuţile îi doresc reuşita în tot ce-şi propune. Cît despre obiecţiu- nile tale, înşirate mai înainte, le găsesc lipsite de orice temei. Şi, ca atare, nu cred să însemne oprelişti în calea oăsătoriei cu el.

— Nîci eu, zise fata.'

— Ştiam acest lucru. Şi acum ascultă-mă cu atenţie.' Eu, care sînt mai puţin sentimentală decît tine şi care am crezut că pot să-mi satisfac ambiţiile fără să-mi pese de inimă, m-am măritat pentru ceea ce numim poziţie în societate. Soţul meu este foarte bogat, e ministru şi probabil va deveni pair. Şi a consimţit să mă ia într-o perioadă cînd nu aveam o leţcaie.

— S-a arătat mai mult decît generos, interveni Violet.'

— Atunci da, însă mai tîrziu a ridicat felurite pretenţii, completă lady Laura. Dar asta nu are

importanţă. Nu am venit să vorbesc despre mine, ci numai să te previn să nu faci ce am făcut eu. Tot ce ai spus despre lipsa de avere şi familia domnului Finn nu valorează nimic.

— Aşa e, recunoscu fata. Vorbe lipsite de miez — potrivite doar pentru fiinţe de factura mătuşii.

— Atunci cum rămîne ? o presă Laura Kennedy.

r— Cu ce ?

— Cu răspunsul tău. Daeă-1 iubeşti, ai să-l .iei ?

— Aaa ! făcu Violet pricepînd în sfîrşit la ce se referise cealaltă. Şi dacă nu-1 iubesc ? Ai vrea să afli precis, nu-i aşa ? Dar în loc să mă iscodeşti atîta, nu ai avea bunătatea să-mi spui dacă acest Adonis nu a fost iubitul tău* Laura ?

— îţi închipui cumva că eu nu ştiu să păstrez tainele gentilomilor ca şi tine ? îi răspunse prietena în dodii.

— La ce să mai umblăm cu secrete cînd am apucat
să vorbim cu atîta francheţe ? Să spunem, deci, mai departe lucrurilor pe nume, Domnul Finn şi-a încercat mai întîi norocul cu tine, iar acum şi-l încearcă aici. Să urmărim, draga mea, care o să fie a treia. Şi cum nici eu nu-i vreau decît binele, sper că, pînă în cele din. urmă, se va rostui de minune.j

CAPITOLUL XLVI

CURSA DE ŞOARECI

PHINEAS NU AVEA CUNOŞTINŢA despre cele întîm- plate în casa respectabilei lady Baldock. Hotărît să obţină singur răspunsul aşteptat de la Violet, nu avusese nici cea mai vagă intenţie s-o trimită pe lady Laura în chip de mediatoare. Adevărat, îi ceruse în cîteva rînduri să-i înlesnească întîlnirea cu fata, deşi fusese aproape convins că prin asta şi-o face vrăjmaşă — ceea ce demonstrează cît de puţin îi citise în suflet şi cît de străin era de dorinţa prietenei de a-1 ajuta. De fapt Laura nu-i pomenise vreodată că ar consimţi

să-l jertfească pe Oswald pentru ca el să-şi realizeze visul cu Violet, cum nu-i dăduse nici a înţelege că ea însăşi era pregătită de sacrificiu ; iar naivul de Phineas nu pătrundea dincolo de cuvîntul rostit. Pînă şi bileţelul pe care i-1 trimisese într-o dimineaţă din luna iunie — vestindu-1 că în ziua aceea, şi la un ceas oarecare, Violet se va afla singură în locuinţa din piaţa Portman — nu-1 făcu să întrevadă pînă unde mergeau dragostea şi dăruirea de sine a fostei iubite.. Din cuprins reţinuse numai ceea ce îl viza pe el şi pe Violet anume că aceasta venea cu gîndul s-o întâlnească pe Laura şi pe lordul Brentford care, la ora prescrisă, aveau să lipsească, astfel încît se va ivi posibilitatea să stea de vorbă netulburaţi. „La deschiderea uşii întreabă de mine“, il instruia lady Laura. „Lacheul o să te anunţe că voi sosi mai târziu. Dar potrivit dispoziţiei pe care i-am dat-o, te va pofti să aştepţi.“ într-un postscriptum, neobişnuit ca întindere, citise în continuare : „în privinţa succesului, nu îţi pot da nici un fel de speranţe, însă de vrei să faci o încercare, drumul îţi este deschis. Dacă nu ai să vii, înseamnă că ţi-ai schimbat gîndul, fapt pentru care n-am să te judec. Fii sigur că nimeni nu îmi va smulge secretul referitor la aranjamentul de astăzi, pe care l-am făcut... numai pentru că m-ai rugat. Aşa cum te rog şi eu să arzi biletul fără întârziere“.

Cu toate că era iscălit cu un simplu „L“, Phineas se execută. Deşi nu înainte de a-1 reciti.

— Fireşte, avea să se ducă, decise pe loc. Chiar dacă nu-1 prea minau speranţele de la spate nu trebuia să piardă acest unic prilej.

La birou, unde primise notiţa, nu-1 îmbulzeau deloc treburile şi fiindcă pînă la ora întîlnii'ii cu Violet avea încă timp berechet, ar fi fost poate cazul să-i scrie lui Chiltern, împlinind astfel făgăduinţa faţă de lordul Brentford.

De la ultima întrevedere, cînd îi ceruse acest lucru,’ se gîndise adesea să-l facă. Doar îşi dăduse cuvîntul şi trebuia să-l respecte. însă de fiece dată îi venise greu să se apuce. Nu era vorba de-o sci'isoare ca celelalte şi de aceea, nu prea ştia de

unde şi cum s-o înceapă. Totuşi, cînd se apucă de ea, o încropi după cum urmează :

„Iubite lord Chiltern,

nu cred că întâlnirea noastră din urmă să-mi fi răpit dreptul de a mă adresa în felul acesta. îţi scriu la dorinţa tatălui dumitale, care nu ştie încă de mica noastră aventură."

Mai departe, îi împărtăşi în amănunţime dorinţele şi proiectele lordului Brentford, vorbind în numele aces-

tuia, şi numai către sfîrşit adăugă rugămintea sa personală de a face pe placul părintelui, întorcîndu-se grabnic acasă. După care, adăugă :

„Cit despre mine, mă simt obligat să te înştiinţez că nu am renunţat la ideea de a-mi încerca norocul cu V.E., cu toate că nu întrevăd o izbîndă. De cînd m-am întors dintre dunele de nisip, am întîlnit-o numai înconjurată de lume, la diferite petreceri.

Sînt sigur că te vei bucura să afli că rana din umăr a fost o nimica toată cît şi vestea că, în fine, am pus piciorul pe prima treaptă a scării ierarhice guvernamentale.

Al dumitale sincer,'
Phineas Finn."

Odată ce termină scrisoarea, ca şi măruntele îndatoriri pe care le avea la Trezorerie, putea să plece spre Violet — spre fericirea despre care-i spusese lui Chiltem că nu o vede izbîndindu-se.

Pe acasă nu mai trecu, să schimbe ţinuta. Se spălă doar pe mîini, îşi dichisi părul şi porni direct către piaţa Portman, de parcă mergea la o întrunire a Camerei, iar la ora fixată de lady Laura, se înfăţişă la locuinţa lordului Brentford, unde dădu peste Violet, după cum se aştepta.

— Oo, ce plăcere să te găsesc singură ! exclamă cu simulată mirare.

— Intr-adevăr, sînt singură... şi neocrotită, răspunse fata rîzînd. Dar nu mă tem de nimic. Simt să stăpînul casei e pe undeva, pe aproape, şi pînă apare, Pomfret, majordomul care mă ştie de mică, îl poate suplini de minune.

— Cu asemenea aliat, realmente nu văd de ce şi de cine te-ai teme, rosti Phineas, făcînd şi el pe hazliul.

— Chiar şi fără el nu mi-e frică, pentru că astăzi,' domnule Finn, femeile — aşa zisele fiinţe slabe — au devenit atît de stăpîne pe ele, încît protectorii lor naturali se topesc dimprejur, văzîndu-se complet inutili. Şi apoi, în cazul de faţă, la ce m-aş teme de dumneata ?

— Chiar aşa. Nu ai nici un motiv.

— Au existat vremuri — şi nu prea de mult — cînd tinerii creşteau în ideea că,- îndată ce

rămîneau singuri, băieţi şi fete împreună, se crea o primejdie. Dar în zilele

noastre decenţa nu mai e chiar aşa excesivă, lăsînd locul virtuţii, moralităţii, discreţiei care îşi spun cuvîntul în comportamentul oamenilor. Nu eşti de aceeaşi părere ?

— Absolut, încuviinţă el galant.

— Cu toate acestea, nu îmi place să fiu prinsă într-o cursă.

— In cursă ? repetă siderat.

— Da. Ca cea de aici. S-ar putea să mă înşel, şi sinii gata s-o recunosc în momentul cînd vei susţine contrariul. Aşa că vreau să te aud.

— De fapt nici nu prea ştiu ce înţelegi printr-o cursă,' bîigui încurcat.

— Ţi s-a spus că mă aflu aici ?

— Da, zise el, după oarecare gîndire.

•— Ei bine, asta înţeleg prin capcană.

— Merit învinuiri ?

— Nu spun că dumneata ai pus-o, însă o foloseşti:

— E firesc să uzez de ea, domnişoară. Doar ştii foarte bine de cîtă vreme aştept o clipă în care să-ţi vorbesc între patru ochi.

— Şi fiindcă ţineai aşa mult să ai parte de ea, ai cerut prietenei să te ajute.

— Adevărat.

— în asemenea chestiuni nu apelezi niciodată la ajutoare. Dacă dumneata nu poţi lupta singur, nimeni nu-ţi poate cîştiga bătălia.

— Domnişoară Effingham, îţi mai aminteşti de plimbarea noastră prin pădurea din Saulsby ?

— Foarte clar — de parcă ar fi fost ieri.

— Şi mai ţii minte că atunci ţi-am pus o întrebare la care nici pînă astăzi nu mi-ai dat un răspuns ?

— Ba ţi-am răspuns pe cît m-am priceput eu mai bine ca să nu te jignesc.

— Era necesar — şi este şi acum — să-mi vorbeşti cu atare francheţe încît ori să-mi răneşti sufletul ori să mă faci fericit. Violet Effingham, am venit să te cer de soţie, să-ţi declar că te iubesc şi aştept să fiu la rîndu-mi' iubit. Oricare îmi va fi soarta, adevărul se cere mărturisit' iar dumneata trebuie să-mi răspunzi. Nu am sperat să te aud spunîndu-mi că mă iubeşti...

— Dar ce ai sperat ? îl opri Violet.

30*

%

59
2

:— Nu prea mult deocamdată. Doar să-mi laşi o portiţă deschisă... pe mai tîrziu...

— Dacă te-aş iubi, ţi-aş afirma-o acum şi aici. Pe cuvîntul meu.

— Crezi că n-ai să mă iubeşti niciodată ?

— Ce poate răspunde o femeie la asemenea întrebare ? Nu. Cred că niciodată. Şi că nu aş vrea să te am de bărbat. Mi-ai cerut să fiu francă. Iată că sînt.

— Nu mă accepţi pe motiv că... începu Phineas dar se poticni, neştiind ce voia să întrebe.

— Nu există nici un motiv afară de lipsa dragostei pentru care orice fată din lume refuză să se mărite. Domnule Finn, am putea discuta în mod plăcut despre orişice, pentru că mi-eşti simpatic. Dar nu şi pe această temă.

— Ştiu că nimic nu mă îndreptăţeşte să te cer în căsătorie, murmură amărît.

— Cum de nu, sau cel puţin aşa îmi închipui. Dacă mă iubeşti, cum spuneai, eşti întru totul îndreptăţit.

— Doar ştii că te iubesc, îi zise privind-o în ochi.

— îmi pare rău, teribil de rău, dacă te-am încurajat prin ceva... deşi nădăjduiesc să n-o fi făcut.

— Vei încerca să mă iubeşti ? stărui cu îndărătnicie.

— Nu, i-o tăie categoric. Pentru ce aş face-o ? Dacă ar trebui să depun vreo silinţă, ar fi tocmai să nu te iubesc, necum să ajung la ceva care nu le-ar conveni alor mei. Fiindcă, sincer să-ţi spun, ar fi împotriva unui asemenea mariaj, aşa cum tot sincer te asigur că eu, una, l-aş accepta în cazul cînd te-aş iubi.

Phineas tăcu dus pe gînduri şi de-abia într-un tîrziu rosti hotărît:

— După un timp voi reveni cu propunerea.

— Cum pot reacţiona la aşa ceva ? Decît rugîndu-te să nu forţezi prea mult nota ca să recurg la o atitudine drastică. Ar fi păcat! Mare păcat! Laura te preţuieşte aşa mult! De asemenea domnul Kennedy, lordul Brent- ford şi chiar eu — de ce m-aş da după degete ? De aceea sper să nu se ivească nimic care să ne strice relaţiile. Hai domnule Finn, primeşte răspunsul ca definitiv şi îţi întind mîna.

— întinde-mi-o, se rugă el.

Violet se supuse şi el i-o sărută îndelung.

— Aştept o vreme şi pe urmă revin, repetă eînd îşi dezlipi

buzele de mînă. Jiu* că revin.

Apoi se întoarse şi dispăru din odaie. In colţul străzii zări staţionată trăsura Laurei Kennedy, însă nu se opri să-i vorbească. Dindărătul perdelelor, şi Laura îl văzuse.

— Prin urmare ai avut un vizitator ! îi spuse Violetei făcînd pe neştiutoarea.

— Da, am fost prinsă într-o cursă de şoareci.

— Sărmana victimă ! se prefăcu cealaltă afectată. Şi pisica s-a înfruptat din pradă ?

— în felul ei cred că da. Sînt pisici care-şi înfulecă şoarecii fără să se joace cu ei; altele care se joacă întîi şi pe urmă-i înhaţă, şi, în fine, o ultimă speţă, care numai se joacă cu şoarecii dar nu îi mănîncă. Ei bine, domnul Finn e acest soi de pisică. Şi-a luat porţia de amuzament pentru după-masa de astăzi.

— îl judeci nedrept, Violet.

— Ba deloc, Laura. Nu pretind că nu i-ar fi plăcut să-l accept. însă, după cît îi citesc în suflet, încercarea de astăzi va fi privită ca una din plăcerile tinereţii — necum o durere.

CAPITOLUL XLVII

REFORMA ELECTORALĂ A ONORABILULUI MILDMAY

VA TREBUI să ne întoarcem puţin cu istorisirea pentru ca cititorul să afle în ce condiţii a fost reales Phineas după ungerea lui ca vicepreşedinte al Trezoreriei. Se cuvine să spunem de la bun început că treaba nu mersese chiar aşa de uşor ca data trecută, ci cu unele neplăceri şi investiţii de ordin pecuniar. După cum se auzise, domnul Quintus Slide alergase în Loughton şi obţinuse cuvenita propunere din partea domnului Vellum. Fiind magistrat şi potrivnic intereselor lordului Brentford, acesta din urmă izbutise să-i facă şicane lui Phineas, însă nu să-l şi desfiinţeze, după cum se va vedea din relatările de mai jos. Recomandarea lui Slide trebuia susţinută şi de o a doua persoană, ivită, reglementar, dintre alegătorii localnici, dar fiindcă în Loughton nu puteau pune mîna pe acest hotărâtor personaj, domnul Vellum recursese la propriul lui secretar, care votă, în mod abuziv, ca orice elector din tîrg. Numai că în ciuda strădaniilor, gezetarul se alese tocmai bine cu trei buletine, încît, pe la ceasul amiezii, se făcu nevăzut.

Desigur lamentabilul rezultat nu justifica prin nimic tevatura şi cheltuielile atît din partea candidatului torpilat cît şi din a vajnicului sprijinitor. Totuşi reporterul avusese o compensaţie — dacă o putem socoti ca atare — anume prilejul de a rosti un discurs care mai tîrziu apăru integral în coloanele ziarului „The People's Banner". Judecat după slovele tipărite, candidatul înfrânt avea stofă de mare orator, puţini fiind aceia care ştiau că, în calitate de slujitor al gazetei, beneficiase de avantajul de a „rotunji" materialul înainte de publicare. In forma sa prelucrată, cuvîntarea reprezenta un atac conceput pare-se exclusiv la adresa lui Phineas care, deşi asistase la întreruperile şi huiduielile ascultătorilor, din pricina cărora jurnalistul rostise poate numai a zecea parte din ce-şi propusese, şi-a făcut totuşi mult sînge rău. Oare la ce o mai citise ? îşi spunea cu părere de rău, neştiind, pasămite, că orice politician vrea să vadă tot ce se scrie în dauna sa.

Oricum, în blestematele sale rînduri, Slide pretindea că nici în vis nu scontase victoria lui în alegeri. Şi aceasta fiindcă ştia de învîrtelile din circumscripţia cu pricina şi înrobirea alegătorilor ce gemeau sub jugul tiranic de care nu se putuseră scutura. Se aşteptase — afirma în continuare — ea nu el, ci candidatul lordului, lacheul acestuia — după cum merita să fie numit prea stimabilul gentilom — să întrunească sufragiul, deoarece lordul poruncea localnicilor pe care din lacheii lui să-l aleagă. Cuvîntul „lacheu" părea să- încînte urechile democrate şi, pentru acest cuvînt, oricine se afla în slujba unui aristocrat era botezat „lacheu" în gazeta „The People's Banner". Continuînd pe acelaşi ton fulminant, vorbitorul îl zugrăvea pe Phineas Finn drept „fostul lacheu" al unui conte irlandez, graţie căruia îşi făcuse prima intrare în Parlament, şi „actualul lacheu" al unui conte englez, în al cărui serviciu intrase numai ca să-şi asigure ascensiunea.

Insă el — Quintus Slide — care se mîndrea că ţine doar cu poporul, dădea garanţia că evul sclaviei se apropia de sfîrşit şi în curînd orice om se va bucura de drepturi electorale. Marele şi încercatul prieten al celor mulţi, domnul Turnbull, avea o clauză gata pregătită, pe care o purta într-unul din buzunarele vestei cu gîndul fie să i-o vîre pe gît domnului Miidmay ori să-l clintească de la conducerea ţării pe acest premier imbecil, obţinînd aprobarea ei. Mai departe reporterul arătase că circumscripţia Loughton trebuia să renunţe la forma independentă, de astăzi, intpgrîndu-se unei zone electorale care să fie reprezentată nu de un manechin, ci de un deputat

autentic, ales printr-o voinţă autentică'şi trimis într-un Parlament autentic. La împlinirea acestor deziderate — lucru ce nu va întîrzia să se întîmple, după asigurările sale — domnul Phineas Finn nu va mai fi de văzut, iar cînd va apare din nou, în chip de candidat al poporului, alegătorii democraţi din circumscripţia la care va îndrăzni să aspire îl vor primi negreşit în alt chip decît „lacheii“ lordului din tîrgul Loughton.

Citind toate acestea ca făcînd parte, chipurile, din cuvîntarea ţinută, Phineas îşi spunea îngreţoşat că o minciună mai gogonată încă nu-i fusese dat să audă. Pentru ca mai încolo, descoperind o altă gogoaşă potrivit căreia „candidatul“ — adică Slide — „se acoperise de ovaţii cînd spusese că taurii azvîrliţi de lord în arenă sfărîma- seră dreptatea cu coarnele“, să-şi arunce capul pe spate şi să rîdă cît îl ţinea gura. Ce pehlivan şi sforar se revela Slide ! în realitate nu apucase să vorbească nici i#ăcar trei minute, se alesese cu trei buletine mari şi late după care o ştersese cu coada între picioare. Iar fi plăcut, cum de nu, să îndruge născocirile din ziar, dar neputînd s-o facă, din cauza publicului, le ticluise mai pe urmă nestîn- jenit, condimentîndu-le cu o mare doză de vulgaritate ce transpărea, mai ales, în ponegrirea lui Phineas. Referin- du-se cu lux de amănunte la primele sale chixuri din Cameră, Slide afirma că, „în ciuda incapacităţii de a căsca gura, fusese uns mare goangă la Trezoreria de stat „desigur sprijinit de persoane aristocratice nu doar de gen

masculin“. Această grosolănie îl revoltase într-atîta p tînărul nostru încît se simţise tentat să ia un bici şi s. meargă glonţ la redacţie pentru a-i da cuvenita lecţi« nemerniculuı său detractor.

Cum nu era însă violent din fire, în puţin timp renunţi la această idee, ca mai tîrziu, auzind de la Monk că asemenea defăimări sînt curente, s-o uite complet şi să st împace cu situaţia.

Ce nu izbutea să alunge din minte erau denunţările jurnalistului cu privire la circumscripţia Loughton. Abuzurile înşirate în articol îl făceau să cugete fără voie la cauza susţinută de Turnbull şi la dilema pe care i-o crea lui, deoarece, deşi conştient de justeţea acelui alineat, în cazul scindării Camerei, el, Phineas Finn, slujitor al guvernului, trebuia să voteze împotrivă — ceea ce nu era drept. Şi încă ceva. Chiar dacă denunţarea nedreptăţilor din Loughton apăruse într-o gazetă ca „People’s Banner“. trebuia recunoscut faptul că aveau un sîmbure de adevăr. Ca probă, şi el le pomenise cîndva, într-o discuţie cu lady Laura şi cu împăunatul Cancelar Kennedy. Subiectul de la care porniseră fusese însăşi candidatura lui Slide ce-o umplea de nedumerire şi de oroare pe nobila lui prietenă.

— Ce-o fi căutînd această creatură în Loughton cînd nici un suflet nu-1 vrea ? se întrebase privindu-1 pe Phineas.

— Sînt de acord că Slide nu e dorit de localnici, îi răspunsese cu un aer imparţial, dar cred totodată că normal ar fi să aleagă pe cine vor ei. Pe cînd în clipa de faţă nu au nici o alternativă.

— Aşa o fi, însă ei sînt perfect mulţumiţi, rostise Laura Kennedy vag iritată.

— Atunci la ce bun mai beneficiază de privilegiul de a-şi alege un reprezentant în Cameră ? Şi la ce ne mai zbatem să apărăm acest drept ?

— Din simplă tradiţie, intervenise ilustrul domn Kennedy.

— Şi fiindcă reprezentanţii aduc mari servicii, complectase consoarta cu gîndul la tînărul şi capabilul deputat ce-1 avea dinainte dar uitînd de vărul bătrîn care reprezentase atîta vreme

circumscripţia fără să miște un pai.

— în ţara noastră nu merge să faci pe violentul şi pe aprigul, observă domnul Kennedy.

— Şi mai ales cine ? Un ipochimen făţarnic, vulgar şi plin de pretenţii exagerate ! vorbi lady Laura scuturîn- du-se îngrozită la ideea că Slide contaminase întregul Loughton prin prezenţa lui odioasă. După cît mi s-a spus, de-abia a scăpat cu viaţă din mîinile oamenilor.

Indiferent însă ce gîndeau soţii Kennedy despre Loughton şi chestiunea generală a circumscripţiilor restrânse, guvernul descoperi, spre marea sa păgubire, că paragraful apărat de înverşunatul Tumbull constituie o realitate ireversibilă. După două luni de eforturi neabătute, de interpelări, de pustiitoare ciocniri oratorice, de schisme şi reconcilieri, se căzuse în fine de acord asupra reglementării sufragiului, calculîndu-se, împărţindu-se şi atri- buindu-se, după criterii cu totul noi, drepturile de reprezentare atît pe circumscripţii cît şi pe judeţe, astfel că toată lumea părea împăcată. Scăpat din furcile parla- mentarilor din Cameră, articolul mai avea de înfruntat Camera Lorzilor unde putea să cadă cu brio. Ceea ce nu se prevedea, totuşi. în actuala atmosferă de plictis şi osteneală, de bună seamă că lorzii vor fi fericiţi să-i dea binecuvântarea fără să se complice măcar cu un singur amendament, în credinţa că deputaţii din cealaltă Cameră aran- jaseră totul cum nu se poate mai bine.

Dar după tevatura cu reglementarea sufragiului veni Ia rînd reîmpărţirea teritorială. Cît de lehamite le era miniştrilor de acest subiect ar fi putut-o spune doar cei care le vedeau feţele supte şi posomorite. Şi nu numai dregătorii ajunseseră la limita saturaţiei, ci toţi deputaţii care suferiseră supliciul întrunirilor fără număr, al sciziunilor, tot fără număr, consumate într-o atmosferă de încordare, de istovire şi, mai ales, de caniculă. Iar acum, colac peste pupăză, unora le căşunase redivizarea. La ce bun ? Doar se reglase chestiunea sufragiului şi, dacă se milostivea cerul, primea şi consfinţirea supremă. Era deci limpede pentru toţi că îşi băteau singuri piroane în călcîie.

Ori, atunci la ce să mai reîmpartă ceva ? Aşa se bombănea prin colţuri, numai că, era prea tîrziu să se dea înapoi, adoptîndu-se minunata formulă a renunţării. Se cerea o reîmpărţire ? Mă rog, se va face. însă cît mai superficială posibil. Oamenii erau disperaţi de cît pătî-i miseră, aşa că nu vor fi exigenţi. Se vor aduce mici îmbunătăţiri în judeţele prea extinse ; alte ameliorări, tot mărunte, în oraşele noi şi prospere ; se vor desfiinţa vreo două circumscripţii mai deocheate, iar altele, blagoslovite cu cîte doi deputaţi vor rămîne cu unul. Privită în ansamblu şi cu multă îngăduinţă, toată povestea cu reîmpărţirea urma să fie restrînsă în cincisprezece subpuncte —. dacă Daubeny se arăta un om de înţeles.

Şi cu această hotărîre se pornise la drum. Dar curînd avea să se vadă că nici căldura toridă, nici obositoarea tărăgăneală a sesiunii şi nici nerăbdarea făţişă a miniştrilor nu afectau energia domnului Turnbull, care se arătă la fel de consecvent, de guraliv, de ostil şi de indignat în privinţa reîmpărţirii ca şi la reglementarea sufragiului. Atunci ca şi acum domnia sa nutrea neclintita convingere că miniştrii voiau să eludeze buclucaşul alineat, să înşele poporul dîndu-i o lege lipsită de conţinut. Apă- rîndu-şi punctul de vedere cu armele-i redutabile, Turn- bull prezentă paragraful în forma concepută de el, rele- vîndu-i netele avantaje şi denunţînd lacunele precedente. Şi ca să lege cît mai pilduitor afirmaţiile teoretice de realităţile demascate, îl interpelă direct pe Phineas Finn.

— Ar putea prea stimabilul gentilom care se află absorbit într-o plăcută şuetă cu ministrul comerţului şi care pînă deunăzi nu deţinea nici o funcţie în guvern, pă- rînd devotat celor mulţi, ar putea proaspătul vicepreşedinte al Trezoreriei să se ridice şi să declare în faţa plenului că nici un pair nu poate influenţa în prezent alegerea deputaţilor în Camera Comunelor şi nici n-o să capete acest ascendent prin aprobarea legii de faţă în forma ineficace, conservatoare şi necinstită în care a propus-o guvernul ?

La provocarea lui Turnbull, tînărul spuse că,

personal, nu putea să răspundă de faptele pairilor, însă, după părerea lui, mulţi dintre aceştia influenţau cel puţin prin opinii deciziile alegătorilor — ceea ce a fost considerat drept o ripostă înţeleaptă şi Phineas a scăpat cu faţa curată.

Rămînea de văzut ce se va face cu paragraful domnului Turnbull prin care şapte mici circumscripţii, cu un

singur reprezentant — iar printre acestea intra, firește, și Loughton — își pierdeau autonomia. Alternativele Cabinetului nu erau decît două : aprobarea ori respingerea, prima însemnînd o înfrîngere certă, intr-un anumit fel, iar cealaltă, tot o înfrîngere, în cazul cînd opoziția nu i-ar fi sprijinit pe miniștri. Potrivit zvonurilor, chiar în guvern exista o neconcordanță de atitudini : domnii Gresham și Monk fiind dispuși să consimtă la desființarea circumscripțiilor amenințate, pe cînd onorabilul Mildmay și Palliser erau împotriva măsurii.

De asemenea mai circula versiunea că, aflînd despre probabila pactizare a lui Daubeny cu Tumbull, premierul se pronunțase : „In cazul acesta, Daubeny să fie pregătit pentru alcătuirea unui nou Cabinet".

Domnul Daubeny ținu un discurs minunat în legătură cu cele șapte circumscripții proscrise, asemuindu-le prin măiestrite îmbinări retorice cu cele șapte păcate, cu cei șapte aștri și cele șapte biserici. Domnia sa declară că nu face din acest paragraf o chestiune partinică, gentilomii care votau în deobște alături de dînsul fiind de astă dată liberi să voteze după cum vor considera că e bine ori rău — din care expresie, destul de ambiguă, se ajungea la concluzia că, în alte ocazii, numiții gentilomi nu bene- ficiaseră de acest drept. Călăuzit de același principiu și anume de a hotărî după cum socotește că e bine sau rău, domnul Daubeny avea mai întîi în vedere binele și interesele țării, iar ca simplu și umil slujitor al acesteia, se vedea obligat să susțină clauza concepută de Turnbull.

Drept care, majoritatea gentilomilor investiți cu libertatea de a decide după cum îi îndruma judecata se folosiră de privilegiul primit, votînd în favoarea domnului Turnbull, încît propunerea sa triumfă cu o majoritate de cincisprezece voturi.

După despuierea scrutinului, pe la orele trei dinspre ziuă, domnul Gresham mai luă odată cuvîntul, spre a comunica adunării că mult

stimabilul şi prea onorabilul său prieten, şeful guvernului se simţise prea obosit ca să se mai arate în Cameră, însărcinîndu-1 pe dînsul să anunţe că actualul Cabinet va declara hotărîrile sale a doua zi, la orele optsprezece.

In ciuda replicii joviale şi vag insolente pe care i-o servise lui Turnbull, Phineas votase pentru menţinerea celor şapte poziţii electorale cu inima grea şi conştiinţa umbrită de imputări. Oricît de mult îl detesta pe gălăgiosul reformator, clauza susţinută de el, şi pînă la urmă învingătoare, era dreaptă. Frămîntat şi ros de îndoieli, îl căutase înainte de sciziune pe domnul Monk, spunîndu-i că vrea să renunţe la portofoliu şi să voteze împotriva lui Mildmay. Dar vechiul radicalist se zbîrlise la el, impu- tîndu-i că are o conştiinţă neostoită şi păgubitoare pentru un om de stat.

— Cu toţii o ştim — deşi nici unul mai bine decît onorabilul Mildmay — că orice teorie despre reprezentarea în Parlament nu ne poate ajuta să motivăm o circumscripţie ca Loughton mai mult decît am justifica faptul că un Huntingdonshire deţine tot atîtea mandate ca şi un East Riding. Compromisuri trebuie să existe, iar dumneata bizuie-te pe oameni care au studiat mai profund chestiunea şi pot preciza pînă unde e permis compromisul în clipa de faţă.

— Totul atîrnă de influenţa nobililor, nu de puţinătatea alegătorilor, susţinuse Phineas.

— Iar dumneata l-ai priva pe un pair de influenţă ? Şi ai lipsi de sufragiu un Westmoreland ? Crede-mă, Finn, dacă vrei să te dovedeşti de folos, în chestiuni ca acestea trebuie să te supui neapărat colaboratorilor.

Tînărul se văzu strîmtorat cu răspunsul şi rămase tăcut, dar în sine nu era fericit. Şi poate mîhnirea lui era cu atît mai profundă cu cît se aşteptase ca Mildmay să fie înfrînt.

în zilele acelea, amintirea domnului Low îl prigoni la tot pasul. Nu o dată, în discuţiile avute cu el, dascălul se arătase net împotriva unor circumscripţii ca Loughton, declarînd că Daubeny ar proceda drept unindu-şi stindardul cu cel al lui Turnbull. Prin urmare, în clipa de faţă Low se

dovedea realul reformator, pe cînd el se trezise obligat să lupte într-o bătălie pierdută, şi asta în numele unui abuz îndeobşte recunoscut.

Pe Bunce îl ocoli cît putu, ferindu-se de o discuţie dar, spre marele-i nenoroc, într-una din zile acesta îl prinse pe stradă şi îl săpuni fără milă.

— Slide te-a scuturat cam tare dăunăzi. Aşa e, dom'le Finii ? Prea te-a luat în tărbacă, cum i-am zis-o şi eu,

— Domnul Slide e liber să împroaşte cît venin ar pofti, se arătă el nepăsător.

— Absolut! Presa e liberă încă, mulţumim cerului. Da' zău, n-avea rost să facă aşa tărăboi cu amărîta aia de circonscripţie a lordului care şi-aşa e pe ducă. Fincă i-a cîntat cucu, ascultă ce-ţi zic eu, dom'le Finn.

— Cred că da, îl încuviinţă cu jumătate de gură.

— Şi nu numai ei, ci la toate şapte. Le-o cădea cam din pod unora, numa' că Parlimentu' le face felu' la sigur. Auzi la de-alde domn' Mildmay, să tragă de ele ca de un gumilastic, doar şi doar le-o scăpa. Ce prostie ! Da' îl iert, că-i bătrîn. Numa că trebe să-şi ia tălpăşiţa.

— Vom afla în curînd şi de asta, fii liniştit, Bunce,

— Cît despre 'mneata, dom'le Finn, de-o fi să nu mai pupi nici o circonscripţe, te vedem iară pe la birou' d'avocatură. Şi .chiar ţi-aş dori. E mai bine, ascultă ce-ţi zic eu. Zău aşa.

Şi cu acestea Bunce dispăruse în mulţimea trecătorilor de pe stradă.

Odată ce Turnbull obţinuse ce dorise, circumscripţia Loughton era sortită pieirii şi, împreună cu ea, alte şase au fost afurisite, exorcizate şi, în sfîrşit, trimise pe lumea cealaltă de vocile unor gentilomi care proclamaseră de-a lungul întregii lor existenţe plăcerea acestor vicii frumoase, deşi, în străfundul cugetului lor, detestau orice fel de schimbări ce vizau reprezentarea în Parlament. Dar faptul acesta nu micşora cu nimic înfrîngerea domnului Mildmay. Potrivit înştiinţării lui Daubeny, în seara următoare şi la ora fixată premierul făcu declaraţia făgăduită. Vorbind rar şi calm, domnia

sa anunţă că depusese demisia în mîna Majestăţii Regale, iar aceasta i-o acceptase. Fiind foarte bătrîn, simţea că sosise clipa cînd i-ar sta bine să se retragă, ducînd o viaţă tihnită, aşa cum poate şi-o merita după îndelunga sa trudă. Sperase, e adevărat, să vadă aprobată legea pe care o propusese, ca un fel de încoronare a existenţei sale politice. Dar cum era prea în vîrstă şi prea înrăit în prejudecăţi — după propria-i exprimare — nu putea să se plece concesiilor mai mult decît o făcuse, astfel că se

vedea nevoit de a lăsa în grijile altora proiectul încă neacceptat. în continuare, înştiinţă plenul că Majestatea sa trimisese după onorabilul Gresham şi avusese cu acesta o îndelungă întrevedere. Referindu-se la proiectul reformei pe care îl părăsea, lăsîndu-1 încă neaprobat, Mildmay îşi arătă deplina încredere că, în ciuda dezacordului manifest al lui Gresham faţă de clauza votată cu o zi înainte, prin eforturile reunite ale opoziţiei şi ale cîtorva liberali radicali, atît Gresham cît şi colegii acestuia vor continua lupta pentru a-1 duce la desăvîr- şire, spre binele ţării şi în interesul Majestăţii Sale. După aceasta, va urma, se înţelege, dizolvarea ambelor Camere, iar viitorul guvern se va alcătui în raport de voinţa poporului, exprimată în alegeri.

Din spusele sale se desprindea limpede faptul că domnul Gresham se va ocupa pînă la capăt de legea electorală, indiferent de schismele iscate împotrivă-i, singura prefacere de moment constînd în alegerea unui înlocuitor al domniei sale la ministerul afacerilor externe.

O altă semnificaţie ce-1 viza direct pe eroul nostru era aceea că îşi pierduse mandatul, iar în Loughton nu se mai făceau alegeri de-a pururi.

— Dacă eram în locul lui Mildmay, aş fi renunţat de mult la proiectul reformei, bombăni lordul Brentford cu ciudă. Dar vorba aceea, nu puteam să mă amestec.

Sesiunea s-a prelungit încă două luni — compromi- ţînd pînă şi sezonul de vînătoare de potîrnichi — iar la sfîrşitul lui august legea electorală intră în vigoare.

— N-am să mai scap cu viaţă din dandanaua asta, se tînguia ¡respectabilul Ratler lui Phineas într-o seară toridă, cînd zăceau pe băncile Parlamentului. Nu cred că a mai existat în istorie o sesiune aşa de lungă. Gîn-. deşte-te numai, ce calvar este pentru mine să-i ţin pe oameni închişi ca într-o cuşcă, în plin august, cînd termometrul arată peste 30 de grade, iar Tamisa duhneşte ca o... ca un leş. Am să mor, să ştii, dragă Finn !

Şi totuşi, onorabilul Ratler nu se prăpădi.

în ultima zi a sesiunii, Laurence Fitzgibbon demisionă; Potrivit zvonurilor interceptate de Phineas, lordul Can- trip îl îndemnase la pasul acesta, deşi toată povestea rămînea pentru el o enigmă. Peste mirarea ce i-o stîmi la început, avea să se aştearnă însă uimirea cînd domnul Gresham îi oferi portofoliul abandonat de prieten.

— Eu nu am mandat în Parlament, obiectă năucit de surpriză şi de bucurie.

— De mîine nici unul dintre noi nu mai avem, îl linişti celălalt.

— Numai că eu nu prea văd unde o să candidez..:

— Alegerile vor avea loc de-abia în noiembrie, iar
pînă atunci ai timp să te rostuieşti. Domnul Monk cît şi lordul Brentford pare-se că te văd de pe acum în Cameră.

Şi astfel se încheie sesiunea şi se zămisli faimoasa Reformă Electorală din anul de graţie 1832.

CAPITOLUL XLVIIÎ

'„DUCELE“

PE LA MIJLOCUL lunii septembrie, familia Palliser dădu o grandioasă recepţie la conacul lor botezat „Mat- ching Priory“. Musafirii fuseseră aleşi după apartenenţa şi vederile politice, astfel că nu exista un bărbat de faţă care să-şi fi dat votul în favoarea lui Turnbull şi nici soţia, fiica ori sora vreunui parlamentar stigmatizat de o asemenea faptă. în perioada cînd avu loc mai suspome- nitul eveniment se punea aşa mare preţ pe concepţiile politice, că orice petrecere era menită să întrunească oameni cu aceeaşi optică şi atitudine în activitatea de toate zilele.

întrunind condiţiile necesare, Phineas fusese invitat şi el, iar la sosire constată că jumătate din membrii guvernului se adunaseră la conacul din

Matching. Afară de Kennedy şi consoartă — care, din nu se ştie ce pricini, nu se aflau printre oaspeţi — întîlni o sumă de cunoscuţi şi amici, ca onorabilul Monk, domnul Gresham, lordul Thrift, ducele şi ducesa de St. Bungay, doamna Max Goesler, şi doamna Bonteen — al cărei soţ întîrziase cu treburi — iar în următoarele două zile urma s-o vadă
şi pe Violet Effingham, deasemeni poftită, ba chiar şi pe Chilieni, aşteptat la sfîrşitul aceleiaşi săptămîni. Dealtfel lady Glencora se grăbise a-1 veţti încă de la primele vorbe despre venirea lui Chiltern, lăsîndu-1 să întrevadă prin zîmbetele şi privirile insinuante că era la curent cu duelul. Dar ca să nu-i dea apă la moară, Phineas ripostase pe tonul cel mai nevinovat :

— Mă bucur nespus să-l revăd.

— Cred şi fără să-mi spui, rostise gazda complet dezarmată. Şi cu aceasta, iscodeala ei se curmă.

Pe lîngă persoanele menţionate, conacul mai găzduia şi pe soţii Grey — prieteni la toartă cu familia Palliser — ca şi pe ducele de Omnium, poposit în aceeaşi zi cu tînă- rul Finn, însă mai către seară, cînd tocmai se sehimbay toaletele pentru cină. Ducele de Omnium era unchiul amfitrionului şi o mare personalitate în ochii aristocraţilor. Pe ce temeiuri îl considerau ca atare ? Ne-ar fi imposibil s-o spunem, dar în mod cert i se acorda infinit mai multă preţuire şi stimă decît altui duce, tot acolo prezent şi anume, ducelui de St. Bungay. Acesta era şi fusese dintotdeauna un politician consecvent, destoinic, util — ca orice pair din Camera Lorzilor — făcînd parte din mai multe guverne, asumîndu-şi răspunderi în orice moment critic şi dovedindu-se credincios atît onorabilului Mildmay cît şi predecesorului său de la cîrma partidului liberal. Pe scurt, cam aşa îşi slujise ducele de St. Bungay ţara, în vreme ce ducele de Omnium nu-i dăruise nici o singură zi din întreaga sa existenţă. Dar asta nu-i împiedica să poarte amîndoi Ordinul Jartierei — cel dintîi, natural, în virtutea serviciilor aduse; al doilea, numai fiindcă era ducele de Omnium ! Primul avea

reputaţia unui om de mare ţinută morală, recunoscut ca părinte şi soţ devotat precum şi amic de nădejde, pe cînd celălalt nu vădea prin nimic asemenea merite. Şi totuşi, lucru bizar, societatea lui nu-i arăta doar respectul nutrit pentru ducele de St. Bungay, ci aproape îl zeifica.

Secretul acestei inexplicabile adoraţii se datora poate faptului că ducele de Omnium apărea rareori în mijlocul semenilor britanici, învăluindu-se în enigmatica izolare pe care i-o înlesneau avuţiile şi înaltul său rang. Aşa

se explică, de pildă, cum la puţine minute de la descinderea sa în conac, doamna Bonteen, zguduită de vestea ivirii acestui personaj de legendă, îi şuşotise lui Phineas cu o gravă solemnitate :

— în sfîrşit, îl vom vedea ! A sosit printre noi !

La care tînărul întrebase nedumerit :

— Despre cine vorbiţi ?

— Despre ducele de Omnium ! îi spusese cu aceeaşi emoţie dar şi cu oarecare mustrare în voce pentru indiferenţa ce-o arăta. A existat o mare îndoială în privinţa venirii sale, continuă aferată. însăşi lady Glencora zicea că ducele nu promite niciodată cu certitudine. Dar vai, sînt aşa de bucuroasă că de astă dată ne-a onorat cu prezenţa !

— Nu cred să-l fi văzut vreodată la faţă, spuse tînărul cu acelaşi aer de condamnabilă nepăsare.

— Oo, eu am avut fericirea ! se împăună doamna Bonteen. E un bărbat de toată splendoarea ! Ce drăguţ din partea amfitrioanei să ne ofere o asemenea plăcere şi cinste ! Pentru că, ştii, se întîmplă teribil de rar ca ducele să vină la o petrecere cu atîta lume. Se vede că, într-adevăr, lady Glencora are un mare ascendent asupra domniei sale de cînd i-a asigurat un moştenitor. Doar ştii povestea, îmi închipui.

— Habar nu am, mormăi Phineas. Şi pare-mi-se că lady Glencora are trei sau patru copii.

— Acum da, însă un an şi jumătate după căsătorie, nu apărea nici un moştenitor şi ajunseseră ***au désespoir.*** Ducele era cît pe aci să se certe cu Palliser, cu nepotul adică, iar acesta se gîndea la o separare.

— N-am auzit un cuvînt despre această poveste, zise Phineas destul de apatic, fiindcă nu o înghiţea pe doamna ce-i furniza informaţiile.

— Aşa e, te rog să mă crezi, căută ea să-l asigure, văzîndu-i lipsa de interes. De cînd s-a născut băiatul, lady Glencora face tot ce doreşte din duce. în primăvară l-a convins, de exemplu, să ia parte la alergările hipice de la Ascot, unde Excelenţa sa a cadorisit-o cu unul din caii favoriţi pe care, după cît vorbea lumea, dăduse trei mii de

lire.

— Şi a cîştigat cu el lady Glencora ?

— Nu, iar bietul domn Palliser nu ştia ce va face cu animalul. Totuşi consider extraordinar gestul ducelui, nu găseşti ?

în ciuda indiferenţei pe care o afişase în convorbirea cu doamna Bonteen pentru a-i demonstra cît de puţin îl interesează un nobil neangajat în politică, Phineas se simţea încolţit de curiozitate. Oare cum arăta personajul descris despre care auzise atît de mult comentîndu-se, dar pe care nu îl zărise nici măcar odată ? în ce chip se purta şi ce perle scotea din gură de ajunsese să fie zeificat ? Desigur pe el nu avea să-l dea gata, fiindcă o să-l privească la fel ca pe orice bărbat, îşi spunea înainte de a-1 întâlni. Pentru ca, mai tîrziu, cînd coborî în salon, pentru cină, să se surprindă dominat de complexe şi să se înfurie. în loc să se amestece printre oaspeţi, cum o făcea, totdeauna, rămase într-un colţ, rezervat — pricină pentru care se mînie şi mai tare.

De ce să se poarte altfel decît avea obiceiul pe motiv că în încăpere se afla ducele ? se mustra cu asprime. Insă fără efect.

Din colţul retras unde se înţepenise trăgea cu ochiul spre fereastra largă şi arcuită- înaintea căreia se afla ducele împresurat de cîţiva musafiri. îi privea pe furiş cum stau la şuetă, în vreme ce el îşi spunea că nu are dreptul să-şi facă vînt singur pe lîngă o personalitate atît de distinsă ca marele duce de Omnium. Printre cei adunaţi în jur, se găsea şi doamna Max Goesler, pe care, la un moment dat, o văzu retrăgîndu-se. Pesemne că una din remarcile dînsei nu fusese primită cu aşteptata condescendenţă, intui Phineas, deşi chipul femeii nu trăda nici urmă de amărăciune. Din contră. Luminat de cel mai strălucitor zîmbet şi cu un aer de mulţumire deplină, doamna se aşează pe colţul unei sofale nu departe de el. Şi totuşi, fusese jignită, îşi repetă, observînd-o mai cu atenţie.

— V-am căutat în două rînduri la Londra, dar nu am avut norocul să vă găsesc, îi zise venind mai aproape.

— Am aflat, însă de ambele dăţi eram aşa

prinsă cu invitaţiile, încît ar fi fost imposibil să găsesc un răgaz în care să te primesc. Ce poate face o femeie cînd un gentilom doreşte s-o vadă în august ?

— Tertati-mă, v-am căutat în iulie.'

— Exact. Pe data de treizeci şi unu. Să nu-ţi închipui că nu aş fi la curent. Doar ţin o evidenţă cit se poate de riguroasă în această privinţă. Neşansa a fost că ne-am cunoscut în plin sezon, cînd eram ocupată. Să sperăm însă că în cel viitor vom avea mai mulţi sorţi să ne întîlnim. Iar deocamdată să profităm de plăcuta reuniune de aici.

— Cum adică să profităm ? Distrîndu-ne ori trăgînd foloase politice ?

— Distrîndu-ne, se înţelege. Cum aş putea gîndi altfel cînd îl avem pe ducele de Omnium printre noi ? Simpla-i prezenţă mă face parcă să mă simt mai înaltă. Pe dumneata, nu ? Sau răsfăţat de noroc, cum te ştiu, ai avut privilegiul să-l cunoşti dinainte ?

— O dată, fiind într-un parc, mi se pare că am văzut un joben din spate, iar cineva, de alături, .mi-a spus că înlăuntrul jobenului se afla capul ducelui.

— Doar aşa l-ai văzut ?

— închipuiţi-vă.

— Şi acum nu te simţi în slăvile cerului ?

— Cum de nu ! încuviinţă în batjocură, adăugind mai pe urmă : Drept cine mă luaţi, doamnă Goesler ?

— Scuză-mă, dar eu parcă plutesc de încîntare, vorbi tot ironică. După care completă pe un alt ton : In realitate, îl consider un tont şi un lipsit de inimă. Nu ştiu să fi făcut un singur gest generos.

— Nici atunci cînd i-a oferit nobilei noastre gazde — lady Glencora ■— -un frumos cal de curse ? persifla Phineas.

— Mă întreb dacă şi asta-i adevărat. Ai auzit de cînd eşti o asemenea absurditate ? Cum am spus adineauri, nu cred să fi făcut nimic pentru nimeni. Dar vorba ceea, este duce de Omnium ! Şi de vreme ce s-a născut cu un nume şi un rang ca acestea, la ce s-ar mai sinchisi şi de alţii afară de sine ? !

Chiar în secunda aceea lady Glencora le curmă

dialogul, invitîndu-1 pe Phineas să-l prezinte grandiosului personaj care îşi exprimase dorinţa de a-1 cunoaşte. Chemat de amfitrioană, tînărul trebui s-o urmeze cu un amestec de silă şi de plăcere. Ducele îi întinse mîna în-

3i*: 4

clinîndu-se de-abia perceptibil, şi pe urmă spuse ceva despre borfaşii care te sugrumă pe stradă — o aluzie, fireşte, la atacul suferit de onorabilul Kennedy al cărui salvator era Phineas. în buimăceala sa de moment, acesta nu prinse tîlcul remarcii, iar cînd se dezmetici, îndrugă un răspuns destul de neizbutit. Zadarnic se străduise să-l considere pe cel dinainte un om oarecare şi să-i vorbească în felul său degajat. Magnifica sa prezenţă îi nimicise controlul de sine, zăpăcindu-1 cu totul. După nefericita sa replică, ducele făcu altă minusculă plecăciune, întor-. cîndu-i princiarul lui spate şi adresîndu-se cu respect unui favorit din grupul în care se afla. Umilit, Phineas se retrase, urîndu-1 pe duce, furios pe el însuşi, dar grijuliu s-o evite pe doamna Max Goesler, pentru că nu ar fi vrut să-i răzbune ofensa ei de adineaori prin umilinţa ce-o suferise.

Se îndreptă aşadar spre alt colţ al salonului, urmărit de întrebarea dacă pe viitor, cînd va dispune de cuvenita putere, nu avea datoria să pună umărul la nimicirea tuturor ducilor de Omnium.

La cină, se trezi aşezat între antipatica doamnă Bonteen şi ducesa de St. Bungay — un aranjament cum nu se poate mai prost inspirat. Intr-un capăt al mesei trona marele duce, avîndo pe lady Glencora în dreapta şi, printr-un joc al norocului, pe doamna Max Goesler în stînga. Şi cum tînărul nostru nu avea nimic mai bun de făcut, cît rămase la masă urmări strălucitele operaţii de învăluire ale mult iscusitei doamne. înaintea venirii în sufragerie, fusese rănită de duce, care probabil nu-i răsplătise prin augusta sa plecăciune cine ştie ce afirmaţie. Ultragiată, scăpase vreo două remarci răutăcioase de faţă cu Phineas, dar cînd norocul se arătase aşa generos, pla- sînd-o chiar alături de el, nu era atît de naivă ca să nu folosească ocazia. Cît li se serviră supa şi peştele, doamna nu scoase o vorbă, de parcă şi-ar fi pierdut graiul. Păru să-l recapete de-abia după primul pahar de şampanie, cînd articula însă numai vreo două cuvinte. Tăcută şi concentrată asupra mîncării, se uita cu discreţie cum ducele refuza fel după fel pînă cînd, ia un moment dat, îl prinse în mrejele conversaţiei, ţinîndu-1 atît de strîns şi de dibaci încît, pînă veni rîndul fripturii de miel, îi

cîştigase atenţia, iar cinci se ajunse la fructe, remarcabilul comesean şedea aplecat înspre ea, zîmbindu-i cu oca mai mare bunăvoinţă.

— Nu consideraţi că sesiunea parlamentară a ţinut peste măsură de mult ? îl întrebă ducesa pe Phineas.

— într-adevăr, a durat foarte mult, încuviinţă tânărul, urmărind fascinat măiestritul joc al doamnei Max Goesler.

— Ducele a găsit-o extrem de obositoare.

— Pe bună dreptate, îi răspunse pe sponci, fiindcă nu dorea să întreţină un dialog care nu-i procura nici un fel
de plăcere.

E drept că sesiunea fusese deosebită, dar nici mai lungă şi nici mai istovitoare pentru ducele de St. Bungay decît pentru restul parlamentarilor. Şi apoi, oricît de mare respect îi purta acestui înalt demnitar, găsea deplasate şi complet neinteresante văicărelile soaţei.

— Şi după toate cele îndurate, trăim nişte zile atît de nenorocite, se plînse ducesa în continuare, gîndindu-se, pasămite, atît la demisia domnului Mildmay cît şi la retragerea eminentului soţ, care abandonase activitatea politică.

— Eu nu le văd chiar atît de precare, o contrazise Phineas pîndind-o pe doamna Max Goesler care, în momentul acela, strălucea, de bucuria victoriei. Atît de radioasă privea împrejur înefît, la vederea ei, neslăbitul observator simţi dintr-o dată ambiţia de a-1 surpa pe ducele de Omnium în preţuirea acestei frumoase şi inteligente femei. Poate zănateca lui dorinţă n-ar fi căpătat viaţă dacă doamna Max Goesler i-ar fi aruncat măcar o seînteie din miriadele ce-i clipoceau în ochii albaştri şi mari. Dar pentru el nu avusese nici una.

Violet Effingham sosi în ziua fixată şi nu singură, ci însoţită de lordul Brentford, spre mirarea lui Phineas. La început îşi închipui că totul era un aranjament, pentru ca tatăl şi fiul să se întîlnească şi să se împace la conacul familiei Palliser. Dar presupunerea sa nu avea să se adeverească, întrucît lordul zăbovi doar o noapte, iar după amănuntele

date de Violet, nici prin gînd nu-i trecuse să se vadă cu Chiltern acolo.

— Nu-ţi închipui cît l-am rugat să rămînă, îl informase ea dimineaţa, după plecarea bătrînului. Am stăruit în fel şi chip, căzîndu-i chiar în genunchi.

— Şi care i-a fost reacţia ? o descusu Phineas.

— Şi-a petrecut braţul în jurul gîtului meu şi mi-a spus... vai, dar ce nu mi-a spus ! Mi-ar fi peste putinţă să-ţi redau totul. Aşa că mă limitez numai la încheiere, cînd mi-a zis că de-1 fac pe Chiltern să vină acasă, o să sacrifice — precum scrie în scriptură — viţeii cei mai tineri şi graşi în semn de recunoştinţă. Sînt hotărîtă să-mi dau toată silinţa ca să-l conving să se întoarcă la taică-său; Şi pe dumneata, domnule Finn, te conjur să-mi urmezi exemplul. în fond, sînteţi prieteni şi sînt sigură că mica voastră năzbîtie de pe meleaguri străine nu v-a înstrăinat.

Zîmbindu-i cu bunăvoinţă, Phineas îi făgădui ajutorul cerut. Vorbea degajat şi privind-o în ochi, de parcă strunele sufletului cîntau imnuri de bucurie, cînd de fapt inima îi devenise parcă de gheaţă, deoarece, în vreme ce-o ascultase pledînd pentru Chiltern, se simţise pentru prima dată muşcat de îndoială. Pentru întîia oară de cînd ştia că Chiltern fusese respins îl străfulgerase ideea că Violet l-ar putea accepta de bărbat. Dar, în ciuda dezorientării şi amărăciunii, îi declară că le revenea amîndorura datoria să-i împace pe tată şi fiu.

— Sînt aşa fericită să te aud spunînd toate acestea şi am convingerea că nimeni nu va putea să-l influenţeze ca dumneata. Ce preţ va pune pe poveţele mele ? Poate cu mine va refuza să şi abordeze acest subiect. Pe cînd cuvintele dumitale vor avea alt răsunet. Te respectă şi te simpatizează, după cum ai simţit-o de atîta vreme, şi să nu-ţi imaginezi un moment că cele întîmplate l-au schimbat cu ceva.

Cum de ştia Violet în ce măsură un pretendent refuzat îl stima sau îl privea cu ochi buni pe celălalt pretendent — şi el respins mai pe urmă ? Şi cum de vorbea cu asemenea detaşare despre unul în faţa altuia, ca 'şi cînd niciodată nu o ceruseră în căsătorie ?

Bizară era postura în care se afla, se gîndi abătut. Ba chiar penibilă. Doar i-o spusese nu prea demult că, în pofida refuzului categoric, va reveni cu propunerea sa. Acum nu ar fi fost potrivit, se înţelege, mai întîi datorită climatului creat de discuţie şi apoi fiindcă simţise că Violet îşi pusese mare nădejde şi încredere în el, încît ar fi fost necavaleresc să se prevaleze de apropierea statornicită spre a-şi susţine propria cauză. Odată ce acceptase să-şi unească eforturile ca să-l ajute pe Chiltern, cît dura alianţa încheiată era absurd să mai stăruie într-o pretenţie potrivnică lordului. Dacă, din întîmplare, s-ar fi ivit o clipă prielnică, pentru a-i reaminti de marea lui năzuinţă, de bună seamă că n-ar fi tăcut. Dar ca să caute el prilejul, forţînd oarecum lucrurile, aşa cum făcuse în reşedinţa din piaţa Portman, i-ar fi fost imposibil. De astă dată nu-i întindea nici o cursă, şi acest lucru nădăjduia că îl sesizase şi fata.

Marele duce venise pentru patru zile la Matching, iar în cea de a treia putea fi văzut plimbîndu-se alături de doamna Max Goesler călare pe nişte roibi de toată splendoarea. Frumoasa lui parteneră era o amazoană desăvîrşită şi o mare iubitoare a galopului, astfel că, la partidele cinegetice, gonea mai ceva decît haita de cîini. Dar fiindcă ducele prefera trapul, călărea alături de el la fel de încet şi de înţepenită în şa ca statuia din opera Don Juan. Oaspeţii spectatori — şi în deosebi doamna Bonteen — susţineau însă că nu în acelaşi ritm lîncezit evolua şi conversaţia dintre ei. În dimineaţa de după promenada pe cai, cei doi apărură din nou împreună, de astă dată pe terasa din spatele casei, unde sporovăiau urmărind o partidă de crichet desfăşurată nu departe, pe pajişte.

— Dumneavoastră nu jucaţi niciodată ? o întrebă ducele pe fermecătoarea doamnă din preajmă.

— Cum de nu, fac din toate cîte puţin.

— Sînt sigur că vă pricepeţi grozav. N-aţi dori să jucaţi ?

— Pe moment, nu.

— Mi-ar plăcea să văd cum loviţi cu ciocanul.

— Regret că dorinţa Excelenţei voastre nu poate fi împlinită. Am jucat atît de mult crichet că pur şi simplu m-am plictisit de el şi îl consider acum potrivit doar pentru băieţii şi fetele tinere. în orice joc, cum se ştie, se caută un prilej de a flirta. Iar crichetul îl oferă din plin.

— Dumneavoastră nu flirtaţi niciodată ? o iscodi ducele.

— Niciodată la crichet, preciza ea cochetă.

— Dar ce decor preferaţi pentru înfiriparea unei idile ?

— Oo, depinde de foarte multe şi în primul rînd de curtezanul ales. Excelenţa voastră ce-aţi sugera ?

— N-aş putea să vă spun. Sînt total ignorant în materie.

— Atunci ce-aţi zice de doi amorezi aflaţi pe o creastă de munte, pîrguită de revărsatul zorilor, într-o zi de vară?

— Ooo, mă faceţi să tresar cuprins de fiori, se scutură ducele.

— Sau într-o barcă, pe un lac, într-o seară estivală ; ori gonind nebuneşte alături, la o partidă de vînă- toare, fără ţipenie de om împrejur, pe distanţe imense ; sau pe puntea unui vapor ; ori în străfundul unei mine de sare, ori într-un spital militar, pe timp de război ; sau într-o călătorie cu trenul de la Paris la Marsilia ?

— Iertaţi-mă, doamnă, însă aveţi cele mai incomode idei cu putinţă !

— Nu mă îndoiesc că Excelenţa voastră le-a încercat pe fiecare din ele şi cu succes, zise provocatoare. Dar la urma urmelor, s-ar putea foarte bine ca un fotoliu îmbietor, înaintea unui cămin cu buşteni încinşi, să le bată pe toate...

— Sînt de acord ; întru totul de acord, declară ducele şi, venind mai aproape de ea, îi şopti ceva la ureche, la care doamna zîmbi şi roşi. Pe urmă îi oferi braţul şi o porniră către sufragerie, unde mai toţi musafirii se adunaseră pentru masa de prînz.

Tot timpul cît ducele şi doamna Max Goesler şuşotiseră pe terasă, iscoditoarea soţie a lui Bonteen le dăduse tîr- coale, adulmecîndu-i pizmuitoare şi curioasă, potrivin- du-se să le întrerupă şueta cu un pretext oarecare dar neîndrăznind să treacă la fapte.

Ducele nu-i observase patrularea neostoită, însă doamna Max Goesler o văzuse de la bun început, pricepîndu-i şi tîlcul. De aceea, cînd la puţine minute, o întîlni între patru ochi, îi plăti poliţa în modul cel mai candid.

— Drăguţă doamnă Bonteen, pentru ce n-ai venit Kngă noi, pe terasă ? Ducele era aşa de bine dispus.

— în ocazii din astea, al treilea strică fasonul. îi răspunse cealaltă care, simţindu-se înţepată, se cătrănise aşa rău, de nici nu găsi cuvintele ca s-o ardă cum i-ar fi plăcut.

Curînd după aceea, aceeaşi iscoadă şuşoti gazdei :

— Prietena noastră, doamna Max, are o nouă cucerire la buzunar.

— Sînt încîntată ! exclamă lady Glencora cu o bucurie cit mai puţin artificială. E un noroc aşa mare să ai printre invitaţi o persoană care să-l amuze pe unchiul. Doar ştii că nu oricine poate să-i adreseze cuvîntul şi nici el nu se amestecă în vorbă cu fiecare.

— Ei bine, cu ea a turuit cît l-a ţinut gura, grăi doamna Bonleen mai furioasă ca oricînd.

CAPITOLUL XLIX
REVEDEREA RIVALILOR

ÎN ZIUA CÎND CHILTERN era aşteptat la conac, Phineas de-abia îşi mai stăpînea emoţia şi nerăbdarea, întors de la vînătoare, află că lordul sosise şi atunci o porni, aşa cum era îmbrăcat, în căutarea proaspătului venit. Intră în sala de biliard, apoi în salon şi, în cele din urmă, în bibliotecă. însă nu îl găsi nicăieri. în drum spre alte încăperi, se întîlni cu Violet Effingham şi prima lui întrebare a fost:

— L-ai văzut ?

— Da. Pînă acum o jumătate de oră ne-am plimbat împreună, prin parc.

— Şi cum e ? Hai, spune-mi ceva despre el.

— Nu l-am pomenit niciodată mai drăguţ şi mai bine
dispus. Despre întoarcerea sa la Saulsby nu mi-a făcut nici un fel de promisiune, dar nici nu a zis că n-o să se ducă, i

— Ştie că sînt aici ? o iscodi Phineas mai departe.

— Da. L-am anunţat eu. Şi i-am spus cît de bucuroasă aş fi să vă revăd împreună... prieteni, ca înainte.

— Şi el ce a răspuns ?

— A rîs şi a zis că eşti cel mai cumsecade om de pe tot pămîntul. Astea i-au fost cuvintele şi consider de datoria mea să ţi le repet întocmai. Pricepi ?

— Dar de ce a rîs ? se arătă intrigat.

— Habar nu am, însă presupun că se gîndea la o scurtă călătorie pe care a făcut-o cîndva în Belgia şi băgase de seamă că ştiu şi eu despre ea...

— Şi astăzi mă întreb de unde ai aflat. Dar asta nu are importanţă şi nu am de gînd să pun întrebări. Să revenim deci la prietenul nostru. Deoarece nu mi-ar plăcea ca revederea noastră să se producă de faţă cu toată lumea, am să-l caut acum, în camera sa.

— Du-te, du-te, îl îndemnă Violet. Ai face un gest minunat.

Aşa că Phineas trimise cartea de vizită printr-un lacheu, iar la puţin după aceea se înfăţişă înaintea uşii lui Chiltern. În fracţiunile de secundă cît zăbovi cu mîna pe clanţă recapitulă cu repeziciune situaţia în care se afla. La ultima întîlnire cu tînărul dinăuntru, amîndoi se aflaseră cu pistoalele în mînă, ia Chiltern, pornit contra lui, încercase cu tot dinadinsul să îl răpună ca pe orice adversar. De atunci trecuse o vreme, rana se vindecase, însă pricina certei lor sîngeroase rămăsese la fel de vie şi de actuală ca în ziua duelului. El, Phineas, nu renunţase la Violet. Pe de altă parte rivalul nu-i dăduse de înţeles că e dispus să încheie armistiţiu. Pînă şi la scrisoarea trimisă, nu binevoise a-i da un răspuns, unicul semn de bunăvoinţă aflîndu-1 numai în relatările făcute de Violet. Dar putea să se bizuie numai pe spusele fetei ? Nu se putea întîmpla ca, deschizînd uşa, să se trezească în faţa unui vrăjmaş fioros, care să se repeadă la el, făcîndu-i cine ştie ce scenă într-o casă străină ? Totul era cu putinţă, însă, cu oricare riscuri, trebuia să-l înfrunte. Mai bine între patru pereţi şi fără martori, decît într-un salon înţesat de mutre simandicoase. înarmat cu acest gînd, deschise uşa şi apăru înaintea lui Chiltern.

— Ei, iată-te amice ! îl întîmpină lordul vesel, şi pe loc Phineas se scutură de orice îndoială, strîngîndu-i mîna fostului şi actualului său prieten. Care va să zică aşa, ne-am văzut şi subsecretar de stat ? continuă Chiltern pe acelaşi ton jovial.

— A trebuit să mă înham cînd am fost atît de frumos îmbiat.

— Nu zic ba, dar trebuie să fie foarte plictisitor.

— Nu mă plîng. Mie îmi place munca.

— Credeam că îţi place mai mult vînătoarea. Doar călăreai aşa bine. Năravaşul Bonebreaker te aşteaptă iarăşi în grajd. Fraierul care l-a cumpărat nu l-a putut stăpîni. sub nici un cuvînt şi pînă la urmă i-am restituit banii primiţi.

— Nu văd de ce ai făcut acest lucru.

— Pentru că eu am avut imprudenţa să-l vînd. Nu ştiam ce zănatec e ? îţi aminteşti ce-ai păţit cu el la vînătoarea la care eu am nimerit într-un rîu ? Atunci am scăpat ca prin urechile acului. închipuieşte-ţi, să ta trezeşti sub o namilă ca armăsarul care mă răsturnase. Mă apăsa de simţeam că-mi dau duhul ! Să lăsăm însă astea şi să vorbim despre tine. Te văd invitat printre mărimile de aici... iar petrecerea mi se pare o reuniune politică, nu ?

— Exact, încuviinţă Phineas.

— Dar ia spune-mi, cum îţi vei face rost de un mandat?

— O, te-aş ruga să nu vorbim de pe acum despre asta. [k] — E un subiect dureros, nu-i aşa ? îmi pare rău că ai pierdut Loughton, însă găsesc că au procedat bine incluzîndu-1 în transformările radicale.

— Şi eu sînt de aceeaşi părere, se arătă Phineas de acord.

— Şi totuşi, după cît mi se pare, ai votat împotrivă, bătrîne. Dar fii cuminte, nu te speria, că nu sînt pornit să te dojenesc. Ai auzit că tata a fost pe aici ?

— Da, însă nu a rămas decît foarte puţin.

— Am aflat-o şi eu de la Violet. Tu şi bătrînul vă aveţi bine ca întotdeauna ?

— Sper că da.

— Nu i-a ajuns la urechi mica istorioară ? întrebă
lordul întinzîndu-şi gîtul într-un fel prin care voia să indice direcţia orăşelului Blankenberg. -<

— După cît îmi dau seama încă n-a auzit-o.'

— Aşa susţine şi Violet care, după cum ţi-ai dat

seama, este în temă.

Se pare că da.

— Şi Laura e lă curent.

— I-am spus-o chiar eu.

— Pe naiba ! Te-ai apucat să te spovedeşti ? Păcat că n-ai agăţat un afiş la Charing Cross, fiindcă atunci n-ar mai fi.crezut nimeni o iotă din toată povestea. Dar vorbind serios, e bine că i-ai spus Laurei şi într-una din zile o să afle şi tata.

— Sper că te întorci la Saulsby, nu-i aşa, Chiltern ?

— Uşor de întrebat dar mai greu de răspuns ! zise lordul oftînd. E drept că s-a trecut peste marea dificultate. Laura şi-a primit, în sfîrşit, banii. Iar dacă tata va recunoaşte că m-a nedreptăţit în toate privinţele, sînt gata oricînd să iau drumul spre Saulsby... şi de acolo în Loughton, să te răstorn din deputăţie... numai că Loughton nu mai există ca circumscripţie, conchise rîzînd.

— Hai să vorbim serios, îl îmbie celălalt. Doar n-ai să te aştepţi de la tatăl tău să declare că a greşit.

— Ei vezi, aici e buba 'cea mare. Dar pînă una alta, ne apasă alte canoane, printre care Alteţa sa ducele, aflat printre oaspeţii de aici. Tu cum ai scos-o la capă't cu acest individ plicticos ?

— Admirabil, se hlizi Phineas. A deniat chiar să mă salute, moţăind din cap, se înţelege.

— E cel mai mare imbecil de pe glob, decretă Chiltern scîrbit. I s-or fi scurs ochii şi după Violet, mă întreb ?

— Eu unul n-am observat, spuse prietenul.

— Nu i-aş da voie să stea în aceeaşi încăpere cu ea, continuă Chiltern cu acelaşi dezgust, la cai'e Phineas nu mai zise nimic deoarece nu îi venea la îndemînă să vorbească de Violet Effingham.

— Tu cum o mai duci cu ea ? i-o trînti lordul pe neaşteptate.

Surpriza întrebării şi mai ales sensul ei delicat îl puseră în cumpănă pe junele nostru. Ca bărbat avea datoria să-i răspundă deschis ; şi aşa o va face. Dar nu se vor certa iarăşi ?

— Hai, spune-mi, îl presă celălalt văzîndu-1 că tace. Despre mine doar ştii în ce stadiu mă aflu. M-a

refuzat de trei ori. Oare ţie să-ţi fi surîs norocul mai mult ?

Vorbindu-i, Chiltern îl privea drept în ochi şi într-un fel irezistibil, s-ar fi putut spune. Nu cu mînie, nici în- gîmfare, ci cu sclipiri ştrengăreşti şi voioase. Dar în acelaşi timp cu o stăruinţă care-1 silea să-i dea un răspuns.

— Nu, rosti el în cele din urmă. Norocul nu m-a slujit mai mult ca pe tine.

— Atunci oi fi renunţat ? îl chestionă lordul.

— Nicidecum, se grăbi el să nege.

— Şi ce ai de gînd să mai faci ? Haide să nu ne dăm după degete. La Willingord ţi-am spus-o curat că o păţeşte cu mine cel care va încerca sănni-o sufle pe Violet. Şi fiindcă ţi-a căşunat să-mi faci chiar tu pocinogul, ai dat de bucluc. Dar asta nu înseamnă că ne vom duela veşnic.

— Sper şi eu.

— Fii liniştit. Ar fi o mare prostie, cum socotesc că a fost şi duelul trecut. Dar atunci, pe cuvînt, nu vedeam altă ieşire posibilă. în fine, s-a dus şi să nu mai discutăm întîmplări consumate. Vreau să ştiu ce este în prezent.

— Şi eu ce să-ţi spun la una ca asta ?

— Adevărul. Nimic decît adevărul. Presupun că ai cerut-o. Aşa e ?

— Da.

— Şi te-a refuzat ?

— Ai ghicit.

— Şi intenţionezi să mai reeditezi încercarea ?

— Da, în cazul cînd mi s-ar părea că am şanse, mărturisi cu onestitate, ca imediat să adauge: ba încerc şi fără speranţe.

— Atunci o pornim din acelaşi punct, Finn, pentru că şi eu am de gînd-să-mi reînnoiesc cererea. Cîndva ţi-am declarat că am renunţat pentru totdeauna la Violet, dar pe atunci nu ştiam că vei intra şi tu în competiţie. Şi apoi ce spune omul la disperare nu valorează nimic. Iar acum, că am încheiat pace şi sîntem în clar, fugi de te îmbracă pentru dineu. A sunat clopoţelul de mai bine de o jumătate de oră şi lacheul meu patrulează prin faţa uşii aşteptînd să îl chem să mă ajute la îmbrăcat.

Pe de o parte întrevederea cu lordul îl mulţumise, iar pe de alta îl amărîse teribil. Era o reală plăcere să reînnoade prietenia cu Chiltern şi o încîntare să vadă că acest nobil mărinimos — dar pe jumătate turbat — care dorise duelul şi chiar îl ochise în umăr îi recunoştea meritul de a fi cumsecade şi de a se fi purtat impecabil. Că doar asta însemnaseră afirmaţiile sale, întreaga sa atitudine, şi de aceea se simţea măgulit. însă alături de aceste impresii agreabile, în inima lui încolţise credinţa că distanţele dintre Chiltern şi Violet se micşorau zi cu zi, şi pe motivul acesta lordul se arătase mărinimos. Iar dacă Violet avea să înveţe a-1 iubi, cum mai putea el să concureze un pretendent ca fiul şi moştenitorul lordului Brentford ?

Seara, la cină. Chiltern o însoţi pe Violet în drum spre sufragerie şi, văzîndu-i, îşi spuse că aranjamentul se datora exclusiv gazdei, care pesemne ţinea să slujească interesele moşierului de la Saulsby. Ca o compensaţie a şocului suferit, i se acordase şi lui onoarea de a o conduce pe doamna Max Goesler şi mai pe urmă de a-i sta alături, la masă. Cu numai două, trei zile în urmă, aceeaşi femeie frumoasă îi stârnise ambiţia de a-1 eclipsa pe îm- păunatul duce, ca acum să-i piară această rîvnă şi să se uite doar în direcţia unde se afla Violet. O urmărea curios şi asiduu, deşi complet inutil, fiindcă ştia dinainte cum avea să se poarte cu Chiltern : drăguţă, prevenitoare, prietenoasă, apropiată, ba încă şi afectuoasă, fără ca cel de alături sau oricare din privitori să-i întrevadă adevărata intenţie — dacă-1 va accepta de bărbat ori se pregătea să-i trîntească un nou refuz. Dealtfel, pe cît o cunoştea Phineas, această tactică de a trata peţitorii respinşi ca pe nişte prieteni intimi şi îndrăgiţi o caracteriza pe Violet Effingham.

— Fii mai cu luare aminte, o auzi pe doamna Goesler de alături, căci ochii şi întreaga expresie îţi divulgă slăbiciunile inimii.

— Sper că nu, deoarece nu aş vrea să ghicească nici unul din cei de faţă locul ce-i ocupaţi dumneavoastră în ea, răspunse curtenitor.

— Frumos ai întors-o şi foarte dibaci, dovedind mai multă vioiciune şi duh decît eşti bănuit că poţi fi capabil în suferinţa în care te afli. Doar e limpede pe cine

iubeşti, fiindcă bărbaţii nu riscă voiajuri primejdioase în Belgia fără temeiuri solide.

— Ah, nefericita-mi călătorie în Belgia ! Căci aşa a fost. Deşi nimeni nu ştie de ce.

— L-ai întîlnit pe lordul Chiltern acolo..':

~ Ei bine, l-am întîlnit.

— Şi v-aţi duelat.

— Doar nu mi-aţi pretinde, mult stimată doamnă Max Goesler, să mă denunţ singur !

— Dar a fost precis un duel şi precis pentru domnişoara Effingham, care precis se consideră obligată să refuze doi tineri atît de lipsiţi de minte şi precis...

— Doamne, ce mai urmează ? o întrerupse Phineas exasperat.

— Nimic, mă opresc. Dacă nu ai destulă minte să sesizezi realitatea, nu e rolul meu să-ţi deschid ochii. Ce am încercat, ca prietenă, a fost numai să te previn că privirea şi chipul te trădează de la distanţă, şi s-ar cuveni prin urmare să fii mai atent.

în altă parte a mesei, Violet îl probozea pe nobilul Chiltern.

— Ai să te duci, nu-i aşa, la Saulsby ?

— încă nu pot făgădui, se încăpăţîna el.

— Atunci îţi spun eu că ai datoria să mergi. Degeaba te încrunţi că nu mă impresionezi. Ce spune cea de a cincea poruncă a decalogului ?

— Dacă nu ai argumente mai bune decît cele zece porunci...

— Nici nu există mai bune, i-o tăie Violet. Şi vrei să insinuezi oă dumneata nu le preţuieşti ?

— Vreau să spun că n-am să mă duc la Saulsby pe motiv că în Exodul din Biblie stă scris să respecţi pe tatăl şi mama ta, aşa cum nici n-am să cred că vreun om a făcut ceva din ascultare faţă de aceste porunci.

— Vai, lord Chiltern ! se arătă tînăra îngrozită

— Oamenii sînt atît de corupţi şi deprinşi cu înşelăciunile că de cele mai multe ori nici nu ştiu pentru ce săvîrşesc anumite fapte. Sînt gata să mă duc şi mîine la Saulsby, dar cu condiţia să primesc o răsplată.

— Ce fel de răsplată ? îl întrebă ea roşind.

— Singura de pe lume care m-ar îndemna să fac orişice.

— Ai să te duci ea să-ţi faci datoria. Iar dacă nu eşti pătruns de acest sentiment, oricît de mult doresc să te văd pornind într-acolo, puţin îmi pasă dacă te duci ori nu.

De la Matching, lordul plecă împreună cu Phineas care urma să îşi vadă dc slujbă pînă în octombrie, iar în noiembrie să se ocupe de alegerea sa într-o circumscripţie. Unde anume ? Habar nu avea. E drept că mai prinsese cîte ceva de veste cu privire la o eventuală candidatură, însă totul plutea în atîta nesiguranţă că nu îşi legase aproape nici o nădejde. Rămînea ca acum, la întoarcerea în Londra, să se vadă cu Ratler şi cu Barrington Erle şi să afle noi veşti, întrucît, potrivit unei înţelegeri, Erle se dusese la Saulsby să mai ştiricească ce o cu grupul de circumscripţii din care făcea parte şi Loughton. Cu toată bunăvoinţa amicului, nu-şi punea mari speranţe nici în cercetările sale, ştiut fiind că Loughton era cea mai mică din cele patru circumscripţii alcătuind acest grup, iar una din ele avea de mult un reprezentant preţuit de localnici, îngrijorat de sumbrele perspective, se agăţă de ideea că poate acuta cerinţă de cîteva locuri private în Cameră va pune parlamentarii pe gînduri, determinîndu-i, pînă în cele din urmă, să renunţe de a-mai include şi Loughton în transformările stabilite.

Porni deci spre Londra cu Chiltern, care, din capitală îşi continua drumul spre Willingford, unde merse să-şi reia îndeletnicirea de vînător. în deşert îl rugaseră atît Violet cît şi el să se ducă la Saulsby. Lordul se arătase de neînduplecat. Ba la un moment dat, cînd Phineas se întrecuse cu stăruinţele, îi trîntise răspunsul că va regreta mult şi bine întoarcerea lui la Saulsby, prin care cu siguranţă voise a-i da de înţeles că în ziua împăcării cu lordul, Violet o să fie a lui. De-a lungul pledoariilor insistente, nici fata nu fusese scutită de unele replici stîn- jenitoare, ca de pildă :

— Doreşti să mă duc ? foarte bine. Promite-mi că mă iei de bărbat şi într-un ceas am pornit către tata să-i duc vestea cea mare.

Cum era de aşteptat, Violet nu se angajă cu nimic, iar eînd el îi răspunse cu duritatea-i obişnuită,

tînăra îi zise:

r— Eşti lipsit de mărinimie.

— Se prea poate, dar măcar nu sînt fals. Ce îmi iese pe gură e doar adevărul curat.

între Phineas şi doamna Max Goesler despărţirea fusese foarte duioasă. în cele cîteva zile petrecute împreună, tînărul îi povestise atîtea încît ea îi cunoştea viaţa şi frămîntările mai bine decît cei mai apropiaţi prieteni din Londra.

— Să fii liniştit în privinţa mandatului, fiindcă în mod cert ai să-l ai, îl asigurase înaiiitea plecării. Doar nu se lipsesc mai marii din Parlament de un aliat atît de util ca dumneata.

— Poate nu ştiţi, dar se intenţionează ca de acum înainte nimeni să nu mai aibă puterea de-a disloca sau numi deputaţi.

— Intenţia e foarte frumoasă, amice, dar învîrteli se vor face chiar dacă onorabilul' Daubeny devine jurist şi-l va lua ca mîna sa dreaptă pe Tumbull. Dacă vrei să fii ajutat să capeţi un loc, să nu cumva să apelezi la gazeta „The People's Banner".

— Ferească-mă sfîntul ! se scutură Phineas.

— Ca să fiu sinceră, nu prea înţeleg bine ce înseamnă reglementarea sufragiului.

— înseamnă o nouă gospodărire a circumscripţiilor, îi explică el.

— Sună foarte frumos şi pare impregnat de iz liberal, cu toate că nu pricep mai nimic. Dumneata doreşti o circumscripţie electorală. Foarte bine. Numai că n-ai s-o ceri de la gospodarii localnici. Sper să nu comiţi asemenea gafă... cel puţin la început.

— Atunci la cine să mă adresez ?

— O, unui mare patron al unei oarecari circumscripţii sau eventual unui club ori chiar unei firme cu greutate.' Electorii nu vor afla nimic despre asta pînă cînd li se spune. Nu se întîmplă aşa ?

— Adevărul e, doamnă Max Goesler, că nu ştiu încotro s-o apuc. Mă simt ca un prunc rătăcit în pădure. Vă spun pe cuvînt de onoare. Iar dacă la sfîrşitul lunii ianuarie nu mă vedeţi apărînd în Park Lane, să fiţi sigură că am pierit în pădure.

— Şi atunci am să vin să te caut — cu o trupă de gospodari după mine. Dar să nu ne facem griji de pomană. Sînt sigură că mă vizitezi şi fără să rătăcesc prin păduri. Nu cred în moarte fără semne premergătoare. Iar dumneata debordezi de vitalitate.

în timp ce-i vorbea, îl ţinea de mînă. Erau singuri în- tr-o bibliotecă mică a conacului, cu uşa închisă, însă nu zăvorită, şi Phineas se simţea măgulit că doamna Max Goesler îl adusese acolo spre a-şi lua rămas bun în liniştе şi pe îndelete.

— Aş vrea să adaug ceva, domnule Finn, deşi parcă nu-s hotărîtă, continuă curtezana strîngîndu-l de mînă.

— Mie puteţi să-mi spuneţi orice, o încurajă tînărul.

— Şi totuşi, în ţara aceasta, în Anglia, există lucruri oe nu se pot spune, care sînt interzise printr-un consens general, cu toate că fără rost...

Nehotărîtă, conteni vorba şi rămase pe gînduri, în vreme ce Phineas îşi frămînta creierii încercînd să ghicească subiectul ocolit cu atîta prudenţă. Oare ce voia să-i încredinţeze ? Ce taină sau ce lucru o punea în dilemă ? Să fie vorba cumva... ? Dar nu. Era peste poate. Prea se ducea departe cu gîndul închipuindu-şi că vrea să-i declare că-l place. în modestia lui nu putea să conceapă aşa ceva, şi poate acesta era meritul său cel mai mare, fiindcă, deşi răsfăţat de oameni şi de extraordinarele împrejurări prin care trecuse, nu cunoştea vanitatea. De aceea, nu stărui în ideea năstrusnică ce-i trecuse prin minte, alun- gînd-o degrabă şi detestîndu-se pentru că o concepuse.

— Mie puteţi să-mi spuneţi orice ca şi cînd nu ne-am afla în Marea Britanie, ci la Viena, o îndemnă iar.

— Dar nu pot să mă exprim în engleză, aşa că vorbesc franţuzeşte.

— Foarte bine, v-ascult.

Şi doamna Max începu să-i explice — roşindu-se, chicotind şi pe alocuri chiar poticnindu-se, în ciuda stăpînirii de sine ce-o vădea în deobşte — cum numai din întâmplare devenise bogată; cum banii însemnau un drog pentru ea — banii trebuincioşi pînă şi

gospodăriilor din pomenitele circumscripţii — iar dacă el ar dovedi înţelegere şi-ar vizita-o mai des, ar dispune de o prietenă cum nu se • poate mai credincioasă.

Cînd încheie stînjenită, Phineas îi ridică mîna aflată într-a lui şi o sărută respectuos. După care îi spuse :

— Invitaţia dumneavoastră e atît de înţeleaptă, de generoasă şi de onorabilă pe cît ar fi de meschină, de ticăloasă şi josnică o acceptare din partea mea. Dar fie că reuşesc sau nu în proiectele mele, mă veţi revedea pînă la sfîrşitul iernii.

CAPITOLUL L

O NOUĂ IZBÎNDĂ

ÎNAINTEA PLECĂRII de la conacul familiei Palliser; Phineas îşi luă ziua bună şi de la Violet Effingham, fiecare spunîndu-şi lucruri mărunte şi obişnuite.

— Vom discuta iar la Londra. Nu-ţi face gînduri că nu vei fi deputat. Te văd de pe acum pe banca din Cameră, îl asigurase tînăra plină de optimism şi voioşie. Auzind-o, Phineas dăduse din cap şi zîmbise, deşi în sinea lui se întreba de unde avea să găsească numărul necesar de electori care să-l susţină în alegeri. Impasul în care se afla părea de nebiruit şi la g'îndul acesta încerca să se mingîie cu ideea că pînă aici îl slujise norocul, iar de acum înainte trebuia să-şi primească soarta cu resemnare.

Şi poate că ar fi reuşit să se consoleze, dacă nu revenea la Londra. Dar ajuns în metropolă se simţi din nou atît de robit de îndeletnicirea parlamentară încît îi lipsea pînă şi aerul din sala de întruniri. Se vede că i se impregnase în nări, la fel cum întreaga activitate îi pătrunsese în sînge.

Ce-ar mai fi însemnat viaţa lui în clipa cînd ar fi fost dislocat din acest mediu firesc ? După ce se înfipsese în politică, se bucurase de primele reuşite, îşi clădise platforma de pe care putea să întrevadă succesele viitoare,' auzise în stînga şi în dreapta că are dreptul să aspire la posturi înalte, pentru ca după toate acestea să se trezească zvîrlit într-o existenţă plată, de rînd ! în care ce-1 aştepta? Să bată tribunalele zilnic, pînă-i ieşea sufletul ; să asculte la oameni pe care nu dădea o para,

socotindu-i, pe bună
dreptate, inferiori socialmente şi în alte privinţe; să lucreze într-un birou mizerabil, cocoţat la mansarda unui imobil din Lincoln's Inn — cînd astăzi se lăfăia într-un cabinet de toată splendoarea, în clădirea Departamentului Coloniilor, de pe Downing Street ; să aibă ca ajutor o corcitură nenorocită de funcţionar şi comisioncr, plătit cu şaptesprezece şilingi pe săptămînă — cînd în prezent dispunea de un secretar personal, feciorul unui marchiz şi răsfăţat de nenumărate fiice de conţi şi contese ! Aceste canoane şi umilinţe l-ar fi înnebunit, pur şi simplu !

Desigur le-ar fi îndurat — şi chiar cu mîndrie — de nu ar fi cunoscut alte satisfacţii. Numai că se înfruptase din ele şi le ştia gustul. Cînd toţi se împotriviseră, el provocase ursita, şi zarurile aruncate îi aduseseră înălţarea.
Ca acum, cînd jocul aproape era cîştigat, să-l piardă aşa, peste noapte ? !

Deşi îngrozit de ce îl aşteaptă, era conştient că nu îi folosea la nimic să arboreze priviri disperate ia cluburi ori să-şi trădeze deprimarea la slujbă şi, de aceea se străduia să umble cu capul sus.

Metropola era goală şi numai apropiatele alegeri mai sechestraseră cîţiva oameni politici care, altminteri, ar fi • pornit-o la vînătoare după primii fazani. Printre puţinii sacrificaţi se număra şi Barrington Erle astfel că, la scurt timp de la sosirea lui Phineas, se întîlniră la club, iar primul începu să-l descoasă în legătură cu eventualele aranjamente făcute.

— Ai pontat pe undeva un loc unde să candidezi ? îl întrebă Erle.

— Nu prea, recunoscu celălalt cu jumătate de gură, dar am promisiunea lui Ratler că se interesează în mod serios pentru mine.

— Ratler face treabă bună în Cameră, însă, afară de asta, nu e bun la nimic, decretă Barrington. Mi se pare că nu ai absolvit Universitatea din Londra, aşa e ?

— Intr-adevăr, confirmă Phineas amintindu-şi

de succesele sale la Trinitv. De ce te interesează ?

— Pentru că exista o portiță. Ce ai fi zis de noua circumscripţie Stratford, din Essex ?

— Broadbury, fabricantul de bere, a plecat de pe acum într-acolo.

— Ştiu, şi e dispus să învestească oricît de mulţi bani. Să ne gîndim prin urmare la alta. Loughton este grupată cu Smotherem, iar deputatul Walker are o poziţie prea bună ca să-i reziste un rival. Deci nici aici nu e cazul să te propunem. Ar mai rămîne cătunele din Chelsea, dar o campanie electorală în Chelsea ţi-ar înghiţi parale eu carul.

— Şi eu nu le am, îi spuse amicul rîzînd destul de forţat.

— Asta-i nenorocirea, suspină Erle. Să fiu în locul tău m-aş orienta spre Irlanda. Oare nu l-ai convinge pe Laurence să-ţi cedeze mandatul ?

— Pe cine ? Pe compatriotul Fitzgibbon ?

— întocmai. El nu mai pupă portofoliul pe care l-a deţinut. Şi nu din cauza altora, ci numai din vina lui, pentru că în săptămînile cît a fost la conducerea coloniilor, nimeni nu l-a putut face să-şi arunce ochii măcar pe o hîrtie. Iar la încercarea lui Cantrip de a-i atrage atenţia, a răspuns : „Pe toţi sfinţii din ceruri !“ Atît, şi nici o vorbă mai mult. Ceea ce nu i-a căzut bine lui Cantrip. S-o ştii de la mine.

— Te cred. Dar lipsa de slujbă nu l-ar determina să renunţe la locul din Parlament.

— Natural. Pentru asta s-ar impune oarecare tranzacţii, îl lumină celălalt, de unde Phineas deduse că ar fi trebuit să-l compenseze pe Laurence pentru cedarea titlului de parlamentar.

— Mă tem că nu se poate face nimic, rosti după oarecare gîndire. Chiar dacă Laurence ar renunţa la mandat, nu l-aş căpăta eu.

— Ai avea vreo şansă în Loughshane ? veni Erle cu altă sugestie.

— Sincer să fiu, mă bătea gîndul să încerc.

— Cu siguranţă ai aflat că Morris este bolnav.

Din capitolele anterioare cititorul poate îşi aminteşte că domnul Morris era fratele contelui Tulla şi, ajutat de acesta, redevenise

reprezentantul tîrguleţului Loughshane, în care iniţial candidase Phineas.

— Pe cuvîntul meu, ar trebui să încerci, stărui Barring- ton Erle, fiindcă nu văd deloc cum am putea pune mina pe o circumscripţie în Anglia. După mine, este exclus.

Pesimismul său categoric îl intrigă pe tînărul nostru; Cu toată solicitudinea arătată, se vedea că Erle nu mai este prietenul devotat de pe vremuri. Probabil îl deranjase ridicarea vertiginoasă a protejatului şi se gîndea să-l mătrăşească din câle. Oricum, după convorbirea cu el, se apucă să-i scrie tatălui său, întrebîndu-1 de circumscripţie şi de sănătatea deputatului Morris. In rîndurile aşternute îşi povesti tot necazul cu sinceritate şi chiar cu o doză de patetism. Poate greşise aventurîndu-se îrv politică, îşi făcea mea culpa, dar succesele îi dăduseră aripi, şi astfel, o eventuală cădere ar fi îndoit de amară.

După ce îşi deşertă sufletul, împărtăşindu-i părintelui cumpăna prin care trecea, se opri asupra aspectelor practice şi imediate.

Potrivit convingerii sale, doar liberalii aveau să alcătuiască viitorul guvern. Era exclus ca în urma alegerilor să ia fiinţă o Cameră în favoarea conservatorilor. Iar odată format un Cabinet liberal, în mod cert avea să primească şi el o dregătorie şi, implicit, o stipendie. Cu o condiţie : să fi găsit între timp o circumscripţie pe care s-o reprezinte. De asta atîrna totul — existenţa lui, poziţia pe care o cîştigase, propăşirea pe mai departe.

Ultimul argument — pe cît de adevărat pe tot atîta de mişcător — avu cuvenitul răsunet. Bătrînul medic, care începuse să se mîndrească cu fiul, declară că e hotărît să îl sprijine cu preţul oricărui sacrificiu. Doamna Finn le spuse fetelor că şi de-ar exista o singură circumscripţie în toată Irlanda trebuia să fie a lui Phineas. Şi în vreme ce toţi se aferau, Mary Flood Jones şedea deoparte, între- bîndu-se în tăcere pe ce cale o să apuce Phineas dacă nu va fi reales. Oare avea să renunţe la Londra şi să trăiască în County Clare, purtîndu-

se ca orice îndrăgostit cu aleasa inimii ? Biata Mary, pierduse orice ambiţie, ajungînd să-şi închipuie că suprema fericire consta în a-ţi vedea iubitul aproape. Şi totuşi, ar fi fost gata să ia în picioare tot drumul pînă la reşedinţa contelui Tulla şi înapoi, dacă J>rin asta i-ar fi putut înlesni mandatul trebuincios.

Chiar în mijlocul sfatului ţinut de familia Finn, cineva veni cu solie din Castlemorris, chemîndu-1 pe medic la căpătîiul domnului Morris care căzuse bolnav. Se părea că vechea lui gută îi atinsese stomacul şi, după aprecierile mesagerului, mult nu mai avea de trăit. Ceea ce se adeveri întru totul, deoarece, înainte ca doctorul să aibă răgazul de a-i răspunde lui Phineas, domnul Morris se strămută printre iluştrii săi străbuni.

Ca unul suficient de iniţiat în materie de alegeri parlamentare, medicul era perfect conştient că şansele candidatului cresc cu cît îşi precipită intervenţiile, şi îşi mai dădea seama că decesul domnului Morris întăriă multe pofte şi ambiţii în legătură cu Loughshane. Drept care, se impunea să discute cît mai de grabă cu pacientul său, contele Tuila. Dar cum să aducă acest subiect pe tapet atîta vreme cît leşul fostului deputat zăcea întins, în reşedinţa din Castle- morris ? !... Cu toate astea trebuia găsită o portiţă. Reforma votată în ultima sesiune parlamentară nu atingea şi Irlanda — aici aşteptîndu-se o nouă măsură, preconizată pe mai tîrziu. Astfel stînd lucrurile, Loughshane era — ca din moşi strămoşi — sub patronajul contelui Tuila, care, ce-i drept, nu dispunea chiar de puteri absolute, ca Brentford în micul tîrg Loughton, dar şi cu autoritatea lui mai redusă îşi apăra de minune interesele şi avea să ţină cu dinţii de ele încă mulţi ani de aci înainte. Natural, candidatul putea să nu apeleze la el sau chiar să-l înfrunte. Totuşi era mai cuminte să-l cîştige ca aliat.

Aşa cugeta medicul, aşezat într-un jeţ în faţa contelui Tuila, căruia, în loc să-i vorbească despre ce-ar fi dorit, îi cînta într-una cu guta, ba sfătuindu-1 cum s-o îngrijească pe a lui, ba

pomenind de forma rebelă care-1 dusese la moarte pe deputatul de Loughshane.

— Bietul Jack, cum i-a măcinat tot stomacul, zicea contele covîrşit de regrete. Barem dacă ştiam că se duce, n-aş mai fi cheltuit atîtea parale ca să-l scot deputat în anul care a trecut. M-a costat două mii de lire. Bani azvîrliţi de pomană. Nu-i aşa, doctore ?

— Absolut, încuviinţă celălalt, înviorat de speranţa că poate aducea singur vorba de circumscripţia Loughshane.

— Precum ştii, a trăit după capul lui, nu cumpătat şi după poveţe, urmă nobilul, aşteptînd confirmarea.

— Aşa e, i-o dădu medicul. Era un om foarte greu de
îngrijit.

— Ce mai, un drac împielităt, se stropşi celălalt. Nu asculta nici un sfat. Pe cînd eu aplic aproape tot ce îmi spui, nu, doctore ?

— Cîteodată.

— Cum cîteodată ? Ce vrei să zici cu asta, cînd eu le respect mai întotdeauna ? Bunăoară, coniacul îl beau îndoit cu apă, de mi s-a acrit pînă-n gît. Dar o fac numai ca să te ascult. Iar acum vii şi-mi trînteşti „cîteodată“ ! Voi doctorii le pretindeţi oamenilor să vă asculte ca nişte robi. Ai constatat dumneata că- mi-a ajuns guta şi la stomac ?

— Nu, lăudat fie cerul !

— Puteai să-l tot lauzi, că păţeam ca şi Jack dacă nu eram măsurat. Ca să-ţi dau un exemplu, în urmă cu zece zile, dumnealui bea şampanie. Oare crezi că n-aş fi gustat-o şi eu ? Ohoho, încă cum ! Totuşi m-am abţinut.

Pe cît îl cunoştea Finn, nobilul pacient putea să turuie ceasuri şi zile de-a rîndul despre el şi suferinţele îndurate, şi pentru că tema gutei se dublase în amploare — fiind vorba şi de a sa şi de a fratelui răposat — bietul medic începu să-şi piardă speranţa că cel de alături va mai aduce în discuţie şi Loughshane. Alarmat, încercă să abată firul plicticosului dialog, dar cu infinit tact şi

discreţie.

— Vedeţi dumneavoastră, domnul Morris a trăit mult în Londra, unde era împresurat de tentaţii.

— Naiba ştie ce-oi fi înţelegînd prin tentaţii. Parcă eu nu sînt ispitit de o sticlă de vin, cînd o văz zilnic sub nasul meu ?

— Bineînţeles că sînteţi.

— Şi cu toate astea n-o beau, zise triumfător. Dacă ajung să consum un păhărel sau două de vin de Xeres ! Pe crucea mea, cînd îţi spun toate astea, mă mir de tăria pe care o am. Mă jur că nu-mi vine a crede.

— Dar un om care trăieşte la Londra, începu iarăşi doctorul.

— Şi la ce naiba şedea frate-miu în Londra ? Aa, pentru Parlament! Apropo, ce-am să fac eu cu circumscripţia vacantă ?

în fine, sosise mult aşteptatul prilej, aşa că bătrînul Finn rosti cu glas rugător :

— Ingăduiţi-i feciorului meu să candideze în alegeri...'

— Aud că l-au mătrăşit din circumscripţia lui Brent- ford. Ha, ha, ha ! Ce cacealma a înghiţit lordul ! Auzi dumneata, să se vadă în situaţia de a pune chiar el un umăr la propriul dezastru. Nimic nu mă îngreţoşează ca un pair cu concepţii radicaliste pe care îl văd asudînd ca să-şi sape pămîntul de sub picioare. Cît despre mine, mi-este indiferent cine va candida în Loughshane. M-a interesat cît trăia bietul Jack, însă de acum înainte n-am să mai mişc un deget. Sînt mulţumit că am putut s-o fac pentru Jack, încheie cu tristeţe, uitînd, probabil, că la penultimele alegeri, făcuse totul ca să-l torpileze pe răposat.

— Phineas al meu este subsecretar de stat. Excelenţă, reîncepu tatăl, vrînd să pecetluiască înţelegerea.

— Nu mă-îndoiesc, doctore, că est e un băiat de ispravă ; dar, vezi dumneata, prea e radical trup şi suflet.

— Da de unde ! îl apără tatăl.

— Atunci cum de se află într-un guvern alături de unii ca Gresham şi Monk, care l-au surghiunit

pe sărmanul Mildmay sub cuvînt că nu e destul de răzbătător ?. Cunosc cum stau treburile, nu-mi spune mie.

— Eu nu vorbesc despre alţii, ci despre Phineas,' Excelenţă, îşi apără bătrînui odrasla. Mă preocupă mult viitorul lui... şi ar fi mare păcat să nu fie sprijinit după succesele de care am auzit pînă acum... Să ştiţi că s-a descurcat bine în Parlament...

— De ce nu candidează în Marylebone ori în Finsbury?

— Din cauza banilor. Ştiţi, Excelenţă... !

— Atunci facă ce-o vrea. Eu, unul, nu mă amestec.[1] Dacă vine şi oamenii îl aleg, n-am să scot un cuvînt. Ei decid. Ii priveşte. Numai că, după cît umblă vorba, şi Lambert St. George, din Mockrath, ar candida. Iar dacă zvonul se adevereşte, apoi Lambert are cea mai neruşinată îndrăzneală. Doar mi-e arendaş, cu contract încheiat pe viaţă, şi taică-su n-a avut un petecuţ de pămînt pînă la moartea unchiului său.

Va să zică, îşi spuse doctorul pentru sine. contele nu-i vedea cu ochi buni pe acest candidat, şi deci, cu un strop de abilitate, îl putea cî.ştiga de partea fiului său. Ceea ce şi reuşi pînă in cele din urmă.

Phineas se înfiinţă din bună vreme şi depuse candidatura, concurîndu-1 pe domnul Lambert St. George. Iar lupta se dovedi aprigă. Nici unul dintre moşierii învecinaţi nu ajungeau să priceapă cum de un om ca nobilul Tulla îngăduia unui liberal să urmeze fratelui său decedat. Insă noi cunoaştem secretul. Doctorul Finn înfăp- tuise minunea şi tot el se arătă cel mai zelos şi activ în campania ce urmă, deşi, la începutul carierei lui Phineas, se împotrivise cu atîta tărie. Agentul electoral al contelui rămase tot timpul deoparte, îndurerat de pierderea fostului deputat ; în vreme ce Tulla declară sus şi tare că în clipe de doliu, ca cele prin care trecea, nu-i ardea de Loughshane şi de alegeri.

S-ar fi zis că nenorocirea care-1 lovise îi impusese această rezervă, dar în fapt se ştia cît îl

pizmuia pe Lambert St. George pentru moşia sa tot mai întinsă — aproape s-o egaleze pe a lui — şi pentru conacul din Mockrath — cu mult mai călcat de oaspeţi decît acela din Castlemorris. Un singur cuvînt de-ai său ar fi decis alegerea lui St. George — susţineau conservatorii din comitat; numai că Tulla nu îl rostise şi de aceea nu-1 mai scoteau din trădător.

Cit despre bătălia alegerilor, a fost încordată şi dîrza, încheindu-se totuşi cu succesul lui Phineas, ales cu o majoritate de şaptesprezece voturi.

Din nou reuşise ! îşi repeta fericit. Şi cu gîndul la lupta de-abia cîştigată, îşi reaminti de legende cu generali invincibili care, vrînd să se asigure de victorie, porneau la atac cu imaginea zeiţei Fortuna legată de roţile carelor — Aceeaşi zeiţă a norocului s-ar fi zis că-1 slujea şi pe el, dovedindu-se poate chiar mai statornică şi mai generoasă decît cu marile căpetenii zugrăvite prin cărţi.

Doar nu reuşise în tot — sau aproape în tot ce îşi propusese ? Şi nu avea motive să spere că şi Violet o să-i fie soţie ? Iubita şi adorata lui Violet ! Dacă i se împlinea şi acest vis, nici un viteaz dintre toţi despre care citise nu se putea măsura cu el, atît în privinţa izbînzilor cît şi a răsplatei adusă de acestea.

Dar pînă la reîntoarcerea în Londra şi regăsirea dragei lui Violet, se întîlnea în aceeaşi seară cu Mary Flood
Jones, căreia nu prea ştia în ce mod să-i vorbească. Aranjamentul fusese făcut de sora lui, Barbara, şi tot ea, cu exagerată discreţie, îl întrebase de vrea să facă o vizită în vecini, s-o revadă pe fată.

— Bineînţeles, îi răspunsese fără codeală. Reîntîlnirea o să-mi facă plăcere.

— Dacă există un înger coborît pe pămînt, acela e Mary, urmase Barbara Finn.

— Ştiu că e bună ca pîinea.

— Şi valorează cît tot aurul de pe lume, completase cealaltă. Dar poate ar fi bine, Phineas, să n-o copleşeşti cu drăgălăşenii, ci să te porţi cît mai rezervat.

— Asta îmi place ! explodase nedumerit. Şi de ce, te-aş ruga să-mi explici ?

însă Barbara refuzase, spunîndu-i doar :

— E tot ce am avut de zis. Bărbaţii desigur sînt altfel decît noi, fetele.

— Ei bine, ai spus un lucru cu totul neauzit 1

— Nu mai rîde de mine cînd mă gîndesc numai la binele tău şi te scuz în tot felul, pentru că ştiu cam ce soi de distracţii există în societatea în care trăieşti.

La acestea nu-i mai răspunse şi evită să-l mai prindă la vorbă, deoarece nu-i plăcea să audă că îl scuza faţă de Mary. în definitiv, pentru ce ? Doar nu-i era obligat cu nimic. Sau poate fiindcă o sărutase o singură dată înaintea plecării la Londra ?

Cu toate acestea, cînd o avu dinainte, îi zise luminat de zîmbete şi de bucurie :

— Sînt nespus de încxntat să te văd. Şi se instală lîngă ea.

Degeaba îl prevenise Barbara să fie mai rezervat, căci scaunul îl aştepta gol, parcă anume să se aşeze alături de fată.

— îţi mulţumesc pentru căldura ce mi-o arăţi, mai ales că nu ne-am văzut de atîta timp. Mi se pare că anul trecut nu te-am întîlnit... domnule Finn.

— Nu-mi spune domnule Finn, protestă încruntîndu-se.

— Cum de nu. Doar ai ajuns aşa un om mare !

— Ba deloc. Dacă ai şti ce puţină însemnătate avem noi, trepăduşii miniştrilor, aproape nu mi-ai vorbi.

— Dar eşti nu ştiu ce... de Stat, nuu ?

— Intr-adevăr, sînt subsecretar de stat sau eel care trage ponoasele încurcăturilor noastre în colonii. Cînd se iveşte vreuna, orice parlamentar are dreptul să mă facă de două parale. în schimb nu mă laudă nimeni cînd treaba merge pe roate.

— Totuşi, e lucru mare să fii deputat şi totodată în guvern.

— Pentru mine important este faptul că am un salariu, deşi poate numai pentru un an sau doi. Şi mai este plăcut, recunosc, să simţi că ai reuşit.

— Vai, cît ne-am bucurat noi, Phineas. Pînă şi mama
era fericită.

— îmi pare rău că nu o văd astă seară. Presupun că se află la Floodborough.

— Da, este acasă, şi nu-i place să iasă la ore tîrzii pe vreme de iarnă. Eu am părăsit-o doar pentru două zile,
aşa că mîine mă duc înapoi.

— Aş vrea s-o vizitez pe doamna Flood Jones, zise el..: şi pe urmă tăcu un răstimp. Nu ţi se pare curios, Mary, să ne vedem atît de puţin ? o întrebă cînd reluă dialogul.

— Păi eşti atît de departe, murmură încurcată.

— Desigur, asta e cauza. Şi totuşi mi se pare aproape nenatural. Adesea mă întreb cînd va veni vremea să trăiesc din nou liniştit, acasă... Trebuie să mă întorc la Londra exact într-o săptămînă, şi încă nu am avut un ceas pentru mine. Văd eu cum îmi fac timp şi am să viu negreşit pe la voi. Ai să fii acasă pe miercuri, ce zici ?

— Da, am să fiu.

în secundele următoare, Phineas se ridică de pe scaun, se înnădi la vorbă cu alţii de acolo, ca nu peste mult să revină de unde plecase.

Poate nu exista împrejurare mai critică pentru probitatea unui bărbat ca aceea pe care o trăia. Pe de o parte ştia că Mary se topeşte de dragul lui şi el însuşi nu o privea cu indiferenţă, iar pe de alta, îi sfîrîia inima şi după Violet Effingham. Ori specialiştii în materie susţin că nici un bărbat sau femeie nu poate iubi două fiinţe deodată. Aşadar, după ci nu o iubea pe Mary Flood Jones. Şi cu

toate acestea, ai fi vrut s-o îmbrăţişeze şi s-o sărute, jurîndu-i că o preţuieşte mai mult ca orice pe pămînt. Se vecie că ar fi putut foarte bine să ducă două vieţi paralele : una la Londra, iar alta, complet diferită, în Killaloe.

— Draga mea Mary, îi zise, strîngînd-o de mînă, am credinţa că lucrurile se vor aşeza pînă în cele din urmă.

Desigur nu proceda bine încurajînd-o în felul acesta, deşi o făcea fără gîndul să-i pricinuiască vreun rău.

La cîteva zile se duse, după cum promisese, la doamna Flood Jones. Bătrîna îl primi cu răceală pe cînd Mary nici nu-şi arătă chipul.

intre timp fata se spovedise mamei, anunţîndu-i intenţiile viitoare.

— Realitatea este că îl iubesc, îi spusese. Dragostea pentru el mi-a învins raţiunea. Aşa că de mă caută într-o zi, sînt aici, îl aştept. Iar de nu, îmi voi duce amarul cît mai demn cu putinţă. Te supăr probabil prin hotărîrile mele, însă nu am putut să iau altele.

CAPITOLUL LI

NECAZURI LA LOUGHLINTER

ÎN SOMPTUOSUL CONAC din Loughlinter mai toată toamna domnise o teribilă plictiseală. Veniseră cîţiva oaspeţi, amatori să vîneze cocoşi de munte, dar după scurta lor vizită, lady Laura rămăsese din nou doar cu soţul ei. Acesta îi explicase pe larg şi în mai multe ocazii că, în ciuda plăcerii cu care se achita de obligaţia de a primi cînd şi cînd musafiri, nu îşi întemeiase familie ca să trăiască într-un vîrtej de petreceri. Ori, după părerea domniei sale — pe care şi-o exprimă fără înconjur şi pe un ton marţial — în vremea din urmă acest „vîrtej“ tindea să devină deprindere şi, ca atare, trebuia să-i pună o stavilă, mai ales că aceste luni de toamnă şi iarnă voia să le închine

relaţiilor dintre el şi soţia sa.

— Şi asta ce înseamnă ? Să trăim ca Darby şi Joan ? întrebase consoarta după ce-i împărtăşi planul.

— înseamnă cultivarea stimei şi respectului reciproc îi replicase pe tonul cel mai solemn. Şi sper că respecte şi stima se mai pot statornici între noi.

La cîteva săptămîni de la această mult instructiv; discuţie, cînd lady Laura îi arătă o scrisoare din partea lu Oswald prin care lordul o înştiinţa de proiectul de a-şi petrece Crăciunul în conacul Loughlinter, domnul Kennedy o citi în tăcere şi i-o înapoie fără un singur cuvînt. Vestea îl mîniase, fiind convins că aranjamentul se ticluise în spatele dumisale. Cu toate acestea nu se pronunţă că Chiltern nu ar fi binevenit.

— Să ştii că nu eu am fost cu ideea, rosti lady Laura văzîndu-i brazdele încruntării săpate pe frunte.

— Nici n-am spus că ai fi, se disculpă scurt şi rece.

— Dacă prezenţa lui te irită, pot să-i scriu şi să contramandez vizita, sugeră ea spăşită. Dar sper că ţi-e limpede motivul care-1 aduce...

— Nicidecum să mă vadă pe mine, replică domnul Kennedy sec.

— Nici pe mine, te asigur. Ci vine pentru Viole* Effingham care de asemeni va fi aici.

— Domnişoara Effingham ! exclamă celălalt ca trăz- nit. Bine, dar mie nu mi s-a spus despre asta. Nu aveam nici o idee despre venii'ea domnişoarei Effingham.

— Vai, Robert, doar s-a stabilit acest lucru de faţă cu tine, în luna iulie.

— Neg în mod categoric.

La riposta lui dură, fără drept de apel, lady Laura se ridică din fotoliu şi ieşi băţoasă din cameră. în urma ei, domnul Kennedy rămase descumpănit şi, cu un efort de memorie, evocă cele cîteva săptămîni estivale petrecute la Londra. Străduania nu se arătă inutilă, întrucît, la puţine secunde, îi reveni în minte o conversaţie între soţia sa şi Violet în care cea dintîi o invitase pe a doua să petreacă sărbătorile de

Crăciun la Loughlinter. Martor la scenă, bombănise şi el un soi de consimţămînt, pe cînd Violet — după cît îşi putea aminti — nu dăduse un răspuns. Prin urmare fusese o propunere ca multe altele care se formulează, însă neîntărită de o hotărîre. Astfel stînd lucrurile, negarea sa de adineaori fusese cu totul îndreptăţită. Nu se fixase nimic de faţă cu dînsul. Cu toate astea, parcă nu rţrebuia s-o contrazică aşa de tăios pe Laura. Dar cum faptul era consumat, nu mai avea puterea să-l anuleze ci doar, ca un om al dreptăţii — după cum se considera că teste — să-i ceară scuzele de rigoare. Şi fiindcă în acelaşi]timp era şi un tip auster, va rgtrage valoarea scuzelor pronunţate printr-o atitudine extrem de severă. Cîteva pre nu se întîlni cu soţia sa, iar cînd o văzu, rosti cu solemnitate :

— Să mă ierţi că te-am contrazis, Laura.

— Sînt obişnuită, Robert.

— Nu, n-ai cum să fii, o puse la punct, la care femeia surise, plecîndu-şi privirea. Mă învinuieşti pe nedrept spunînd că eşti deprinsă cu contraziceri din partea mea. Aici se opri, probabil în aşteptarea unui răspuns, însă lady Laura tăcu, zîmbind şi lăsîndu-şi capul în jos

— Mi-am amintit, urmă după o pauză, că ai poftit-o pe domnişoara Effingham în prezenţa mea, dar s-a vorbit aşa de vag despre aceasta că îmi ieşise din minte şi mi-a revenit doar cu preţul unui efort. De aceea îmi cer scuze.

— Nu e nevoie, Robert.

— Ba da, protestă scurt şi rece.

— ...Şi doreşti să contramandez venirea ei şau cea a lui Oswald ? Ori pe amîndouă ? Fratele meu încă nu m-a văzut în casa ta, Robert.

— Din a cui vină ? . . *_

— Nu am pomenit despre vina cuiva ci doar tap*■ sine. Spune-mi, te rog, ce să fac. Să-i scriu să nu vi *

— N-are decît să poftească, numai că nu mu p învoielile cu substrat amoros, zise uscat.

— învoieli ! îngînă lady Laura uimită.

— Întîlniri clandestine şi astfel de aranjamente. Lady Baldock n-ar fi de acord să afle de ele.

— Lady Baldock ? Dar cum îţi închipui că Violet

i~ar ascunde revederea cu Oswald îndată ce-ar şti că-1 găseşte aici ?

— Asta nu are nici o legătură cu cele spuse de mine.

— Ba trebuie să aibă, şi încă una hotărîtoare. în fond de ce ai fi împotrivă ca cei doi tineri să se întîl- nească ? Doar ţi-e cunoscută dorinţa întregii noastre familii de a se căsători. Iar în ce îl priveşte pe Oswald, nu

văd cc imputare i s-ar putea face, fiindcă măcar în această direcţie s-a purtat impecabil.

Domnul Ivennedy nu mai ridică obiecţii, incit rămase înţeles de la sine că Violet va petrece o lună la Loughlin- ter — îneepînd de la 20 decembrie pînă la 20 ianuarie
— iar lordul Cliiltern numai Crăciunul — ceea ce pentru el însemna probabil trei zile.

Dar înaintea Crăciunului se mai iviră şi alte animozităţi între castelanii din Loughlinter. în luna noiembrie au avut loc alegerile electorale — un prilej de mari încordări şi emoţii pentru Laura Kennedy. Dealtfel şi apaticul ei soţ încercă fiorii neliniştii pînă la anunţarea izbînzilor sau eşecurilor. Intîi sosiră rezultatele obţinute în Anglia, pe urmă cele din Scoţia care, evident, îl interesau cel mai mult. Din fericire, mandatul său era sigur, nepericlitat de vreo concurenţă, pe cînd altele, aparţinînd unor proprietari din împrejurimi îi dădură multă bătaie de cap.

După tensiunea produsă de aşteptarea primelor valuri de ştiri mai rămăseseră de primit rezultatele din Irlanda
— eveniment de mai puţin interes pentru moşierul din Loughlinter. Dar nu şi pentru consoartă. Preocupată de o circumscripţie anume, aceasta vădea o neliniste absolut deplasată în ochii lui Kennedy, iar cînd, în fine, se iviră şi veştile din Loughshane — pentru care tremurase atît de mult lady Laura — fericirea lor conjugală, de mult periclitată, intră într-un mare impas.

— A reuşit, slavă Domnului ! exclamă fericită, ţinînd o telegramă în mînă.

— Cine a reuşit ? se interesă Kennedy cu acea încruntare a frunţii atît de familiară soţiei sale.

întrebarea era pur formală, fiindcă ştia dinainte despre cine e vorba ; totuşi considerase necesar s-o rostească.

— Prietenul nostru, Phineas Finn, vorbi lady Laura cu o bucurie nestăpînită şi totodată voit excesivă.

Dacă soţul căuta ceartă în legătură cu Phineas, mai bine o aveau chiar acum, se socoti ea. în fond la ce s-o amine cînd o simţea mocnind de atîta vreme ?

De ce să ascundă grija şi interesul purtate acestui tînăr ? Iar în cazul cînd Kennedy se va considera ofensat, să răbufnească odată, spunînd fiecare ce simte şi ce gîndeşte. Pînă cînd mai avea să-i îndure imputările făţişe oi'i deghi-
zate pe motiv că se preocupa de un om ce-1 salvase din mîinile ucigaşilor, un om pe care, după lupte cu propria-i inimă, îl socotea ca pe un frate şi îl iubea tot la fel 7 Ca soţie, îşi făcuse din plin datoria — sau cel puţin aşa o credea ; incit de va îndrăzni să-i arunce reproşuri privitoare la Phineas va şti să-l înfrunte.

Hotărîtă să facă lumină atît în sufletul soţului cît şi în viaţa ce o ducea lîngă el, continuă să-l provoace.

— Sînt aşa bucuroasă de izbînda lui în alegeri şi firesc ar fi să te bucuri şi tu, vorbi pe cît putu mai convinsă şi mai veselă.

Brazdele de pe fruntea lui Kennedy se adînceau tot mai mult. Dar nu articulă un cuvînt. în riemăsurata-i trufie, pînă şi faţă de el nu recunoscuse o vreme că îl rodea gelozia, şi cu atît mai puţin nu şi-ar fi arătat-o acum. Numai de nu l-ar trăda chipul, se gîhdi în secundele acelea.

Dar lady Laura era pornită pe răfuială şi nu se lăsa cu una, cu două.

— M-am temut aşa de mult că n-o să fie ales. îl aţîţâ cu aceeaşi voce fremătătoare.

— Exagerezi cu grija pe care i-o arăţi, rosti, în sfîrşit, cu glas înecat de patimă.

— Ce vrei să spui, Robert ? Ar fi o exagerare din parte-mi dacă aş tremura de nelinişte pentru oricare alt prieten ce-1 am, pentru că viaţa nici unuia nu atîrna de un asemenea rezultat. Pe cînd a lui, da. De aceea am ţinut aşa de mult la succes şi aş fi bătut tot drumul pe jos, de aici pînă în Londra, numai ca să i-1 asigur. Vorbind, îşi ridică mîna stingă şi flutură pumnul strîns, ţinind în cea dreaptă petecul telegramei.

— Mă sileşti să-ţi spun, Laura, că este impropriu să te exprimi în termenii aceştia despre orice bărbat străin de sîngele tău, glăsui cu răceală şi întunecat.

— Străin de sîngele meu ! Şi ce importanţă are ? Acest om e prietenul meu şi al tău, te-a salvat de la moarte, este cel mai apropiat prieten al fratelui meu,

e iubit de papa... şi de mine, din toată inima. Spune-mi, ce înţelegi prin impropriu ?

— Nu-ţi permit să iubeşti nici un bărbat... din toată inima, spuse otrăvit.

— Robert !

— Să fiu limpede că nu tolerez asemenea vorbe la tine. Slnt lipsite de bună-cuviinţă şi le foloseşti numai să mă provoci, continuă cu o furie rece.

— Să înţeleg oare că mă jigneşti aducîndu-mi o învinuire ? Dacă-i aşa, atunci să-mi dai voie să plec fără în- tîrziere la Saulsby. Prefer să-ţi primesc acolo retractarea insultei şi scuzele necesare.

— N-ai să te duci la Saulsby, n-am proferat nici o acuzaţie şi nu am să-mi cer iertare, spuse dur şi uscat. Te-aş ruga să nu mai menţionezi însă numele domnului Finn. Cel puţin deocamdată. Iar dacă vrei să-mi urmezi povaţa, nu te mai gîndi cu atîta stăruinţă la el. O ultimă chestiune şi cu asta am isprăvit. Aş dori să nu mai corespondaţi,

— Dar nici n-am făcut-o, protestă cu tărie, înaintînd un pas către el. în loc de răspuns, Kennedy, arătă cu un deget la telegrama din mină, după care se făcu nevăzut.

în realitate, se înşelase în privinţa depeşei, şi iată în ce chip. Deşi ar fi fost absolut natural ca eroul nostru s-o vestească pe protectoare de reuşita sa în alegeri, totuşi nu o făcuse. Aşa încît, petecul de hîrtie pe care-1 ţinea în continuare în mînă era o notiţă întru totul nevinovată,, scrisă de secretarul particular al lui Phineas — care nu era altul decît vărul Laurei — şi avînd următorul cuprins: „Să le fie de bine celor din Loughshane, Finny i-a păcălit iar“. Acestea erau cuvintele aşternute de secretar, şi, găsin- du-le cam vulgare, lady Laura se ferise să le arate lui Kennedy. Iar de acum înainte cu atît mai puţin se cădea s-o măi facă, în primul rind pentru că bileţelul, cu formularea lui fluşturatecă, nu armoniza cu gravitatea incidentului petrecut şi. în al doilea, fiindcă nu se înjosea să se apere aducînd. drept mărturie în favoarea ei, aşa-zlsa telegramă primită. Drept aceea, se duse la şemineu şi aruncă în flăcări hîrtia.

Pe Kennedy nu-1 văzu decît seara, tîrziu. Pretextînd că are o migrenă, nu coborîse la masă, iar ceva mai încolo îi trimisese vreo două rînduri : „Dragă Robert, credinţa mea este că regreţi ce mi-ai spus. Şi dacă vrei să-mi confirmi acest lucru, te-aş ruga să îmi scrii un rînd A ta, cu afecţiune, Laura“.

Cînd subreta îi predă bileţelul, Kennedy îl citi mustăcind, mulţumi fetei şi-i spuse că va merge pe dată să vorbească stăpînei ei. Orioe era preferabil decît să le dea slugilor de înţeles că avuseseră o ceartă, reflectă dînsul, fără să-i treacă prin minte că aceştia aflaseră despre ea, şi că de trei ceasuri încoace şuşoteau prin toate ungherele casei. După plecarea subretei, rămase cu hîrtia în mînă, răsucind-o între degete, cu gîndul dacă avea să-i răspundă şi în ce fel anume. Nu, nu-i va scrie, decise după oarecari socotinţe. N-o să-i dea o dovadă palpabilă a propriei sale îngenunchieri. Dacă avea să cedeze, n-o făcea fiindcă ar fi comis ceva reprobabil. Chiar acum, după ceasuri de meditare, îşi dădea seama că nu rostise decît cuvintele impuse de împrejurare. Şi totuşi, trebuia să-şi retragă cumva acuzaţia, pentru că altfel, cine ştie la ce recurgea Laura. Şi cu hotărîrea aceasta, pe la orele zece, se înfăţişă la ea cu o predică gata încropită.

— Am venit să-ţi răspund la bilet, draga mea, începu mieros dar solemn.

— Credeam că ai să-mi scrii.

— Nu, am preferat să vin eu. Şi de ai bunătatea să mă asculţi doar o clipă, vom ajunge, sînt sigur, la înţelegere.

— Te ascult, cum de nu, acceptă lady Laura, bănuind plictiseala ce-o aştepta dar mîngîindu-se la ideea că-şi va lua şi ea o revanşă.

— Eşti de acord, sper, că dacă există vreun diferend de opinii între noi în privinţa relaţiilor sociale, înţelept este să aderi la părerile mele.

,— Vorbeşti avînd legea de partea ta.

— Nu la ea mă refer, i-o reteză sec.

— Mă rog, continuă, Robert, şi n-am să te întrerup pe cît pot.

— Nu la lege mi-e gîndul, precum ţi-am mai spus, ci pur şi simplu la ce se cade şi ce e bine să faci, reluă pe acelaşi ton ceremonios, de amvon. Dacă dorinţa mea este ca relaţia ta cu o anume persoană să decurgă într-un anumit fel, e preferabil să-mi dai ascultare, îi predică grav, după care conteni vorba, aşteptîndu-i acordul. Dar fiindcă

Laura nu se arătă nici pentru nici împotriva teoriilor sale. îşi continuă logosul. Cunoscînd mentalitatea din ţara noastră, îmi dau seama că nu poate exista o căsnicie armonioasă dacă soţia nu e supusă bărbatului.

— Eşti conştient cred, că nu toate cuplurile trăiesc în deplină armonie, observă lady Laura.

— Noi aşa va trebui să trăim, ripostă cu brutalitate, adăugind după o mică pauză psihologică, şi cu o intonaţie mai moale : Ne-am înţeles, Laura. Iar în ce priveşte tînă- rul acela, aproape nici nu-i nevoie să-ţi spun că nu te acuz de vreun sentiment indecent.

— Desigur că nu e nevoie. Ajunge simpla aluzie — care prin sine este o insultă, o injurie ce mi-o azvîrli după ceasuri întregi de deliberare şi pe care nu mai îndur s-o repeţi. Dacă mai insinuezi printr-un singur cuvînt că între mine şi domnul Finn ar exista relaţii necuviincioase în fapte sau chiar în gînduri, îl iau martor pe Dumnezeu că-i scriu tatii şi fratelui să vină şi să mă ia de la tine. Aşa dar fii cu mare băgare de seamă dacă vrei să mai stau aici !

Cu fiecare vorbă rostită, lady Laura se încingea tot mai mult, pînă cînd se aprinse de furie, dogorînd şi scîn- teind la chip şi în priviri. Fusese domoală pînă cînd se ivise cuvîntul insultă, pe care singură îl pronunţase şi care tot asupra ei ricoşase, scormonind-o şi creindu-i imperioasa nevoie de a se arăta indignată. în vîrtejul mîniei se ridicase în picioare, împroşcînd fulgere din ochii măriţi şi speriindu-1 pe Kennedy, care tremura pur şi simplu înaintea ei. Nu numai înfăţişarea soţiei îl întorsese pe dos, cît mai ales ameninţarea pe care i-o aruncase. Robit de opinia publică, slab şi extrem de comod, nu era omul să ia în piept un proces zgomotos şi chinuitor, în speranţa că mai tîrziu ar cădea pe o alegere bună. Pentru că cea de acum nu-1 făcuse deloc fericit. Ca orice ins mediocru şi ros de ambiţii, dorise cu ardoare să-şi exercite din plin autoritatea şi drepturile, iar cînd se izbise de nesupunere, îşi simţise orgoliul primejduit. Cum adică să nu i se dea ascultare ? Aşa ceva i se păruse de-a dreptul umilitor pentru el, ca bărbat. Poate că nu s-a impus deajuns, îşi spusese descumpănit. Şi

după ceasuri de judecată înceată, cum o avea dînsuL, hotărî să-şi revendice acest atribut. Avea să se înfăţişeze soţiei, jalonîndu-i pretenţiile sale do neclintit. Şi aşa procedase. Ca acum s-o audă trîntindu-i in faţă că pleacă şi-l părăseşte. Natural, putea s-o împiedice, reţinînd-o prin tribunal ; dar ce va trăncăni lumea care, cu siguranţă, va afla ? Nu, nu era o soluţie bună. Mai degrabă va căuta s-o abată de la glndul de a-1 părăsi — întîi domolind-o şi apoi întorcînd-o de la ideea de a-d scrie tatălui ei. Numai cum să-i vorbească pentru a-şi păstra neştirbită autoritatea de soţ ?

— Cu enervarea nu faci nimic, Laura, începu el. Doar îţi întunecă judecata cea dreaptă.

— Ai vrea să ai lîngă tine o femeie care se vede ocărită şi nu-şi pierde cumpătul ? Ei bine, eu nu sînt aşa. Şi, după o mică tăcere, urmă mai calmată : Dacă nu mai ai nimic să adaugi, mai bine ai pleca. Mă simt foarte rău .şi mă doare capul teribil.

Spăşit, se apropie şi încercă s-o prindă de mînă. Insă ca îl respinse.

— Hai să nu ne certăm, Laura, o potoli cu duhul blîndeţei.

— Fii sigur că ne certăm de mai repeţi insinuările de adineaori.

— Dar n-am făcut nici o insinuare, se dezvinovăţi cu candoare.

— Să nu le mai repeţi. Asta e tot ce îţi cer.

încă destul de speriat se retrase, deşi nu înainte de a încerca s-o mai îmbuneze, făcînd mare caz de pretin- sa-i migrenă şi stăruind să-l aducă pe doctorul Macnu- thrie. Dar cum la toate insistenţele lui lady Laura refuză medicul, în cele din urmă se făcu nevăzut.

Acest incident s-a petrecut la sfîrşitul lunii noiembrie, iar Violet Effingham sosi de-abia peste trei săp- tămîni, interval în care viaţa în Loughlinter se scurse în linişte, dar nu şi plăcut. Numele lui Phineas Finn nu a mai fost pronunţat. Lady Laura triumfase, însă nu avea nici un chef să-l incite pe Kennedy pomenind de victorie. Dealtfel şi el ar fi vrut ca incidentul să alunece în uitare — dacă ar fi fost cu putinţă. în rest, rămăsese acelaşi soţ autoritar, tîrîndu-şi soţia de cîte două ori la biserică

în zilele de sărbătoare, lungind rugăciunile din familie peste limita tolerată de ea, citind în plus cîte o predică în fiecare duminică seara, silind-o să ţină

in ordine registrele cu cheltuielile casei, luînd-o cu sine în mai toate vizitele făcute localnicilor, inițiind-o în stilul de viață rural pe care-l iubea, încît, nu o dată, sărmana de ea, ar fi vrut să aducă iar vorba de Phineas Finn, ca să-l scoată din fire și să se ajungă la o ruptură definitivă. Numai așa ar fi putut să-i scrie lordului Brent- ford, cerîndu-i s-o ia de la el, nu pe motiv că o canonea cu rugăciuni la biserică și acasă.

În acest climat de resemnată nemulțumire, o așteptă și o primi pe Violet Effingham, în fața căreia, la puțină vreme de la sosire, își deschise sufletul chinuit. La capătul tristelor povestiri, Violet exclamă îngrozită :

— Vai, dar este înfiorător ce îmi spui ! Pățaniile tale mă fac să renunț pentru totdeauna la măritiș.

— Și ce face o biată femeie singură în societate ? Pedeapsa ei cea mai mare este că s-a născut femeie.

— Vai, și eu care mă mîndream cu acest lucru și mai ales cu privilegiile înlesnite...

— Privilegii ? îngînase cealaltă. Nu le-am întrevăzut niciodată. Am simțit doar slăbiciunile noastre pe care am căutat să le înfrîng. Și iată la ce-am ajuns ! Poate ar fi trebuit să iubesc un bărbat.

— Cum adică ? Chiar n-ai iubit de cînd ești ?

— Nu, cred că nu... Sau oricum nu la modul cum se vorbește de dragoste. Aș fi consimțit, bunăoară, să fiu tăiată în bucăți pentru Oswald... deoarece-l prețuiam.

— O, asta nu era dragoste.

— Și am mai simțit ceva asemuitor pentru altcineva — o mare ambiție de a-l vedea propășind, o reală satisfacție să-l aud lăudat, o încîntare să mă aflu în prezența lui, în sfîrșit, o preocupare atît de intensă pentru întreaga sa ființă și viață încît, o dată ce ar fi dat de necaz și s-ar fi prăbușit, m-aș fi simțit și eu năruită. Dar nici asta nu a fost dragoste.

— Oare știu la cine te-ai referit ? Pot să-l numesc *1* Este Phineas Finn.

— Bineînțeles că e Phineas Finn.

— Ți-a cerut vreodată... să îl iubești ?

— M-am temut c-o va face, și de aceea l-am acceptat pe Kennedy înainte de a se fi pronunțat.

— Nu prea înțeleg pentru ce ai făcut-o, se arătă

fata nedumerită.

— Vezi tu, n-aş fi putut să-i refuz nimic ce mi-ar fi cerut şi mi-ar fi stat în puteri, dar nu voiam să-i devin soţie.

— Şi nu te-a cerut niciodată ?

Lady Laura se gîndi un moment la răspunsul ce avea să îl dea şi la urmă spuse o minciună.

— Nu, nu m-a cerut niciodată.

Fata nu o crezu însă, şi nici nu mai stărui, vorbind doar de Phineas.

— După cîte îmi văd ochii şi înţeleg, în clipa de faţă doamna Max Goesler e marea lui pasiune, zise provocatoare.

— Asta nu o cred de mi-ar spune-o oricine, sări lady Laura destul de aprinsă.

— In fond nu contează, o domoli Violet.

— Ba contează chiar foarte mult, o contrazise cealaltă. Cum poţi vorbi aşa cînd ştii prea bine pe cine iubeşte ? Pe tine, Violet. Pe tine. Şi am convingerea că mai devreme ori mai tîrziu te măriţi cu el.

— Niciodată ! protestă cu dîrzenie.

— Ba da. Dacă nu îl iubeai, nu l-ai fi învinuit că e mort după doamna Goesler.

— Dar nu l-am învinuit. în fond, de ce n-ar lua-o pe ea ? Ar fi tocmai ce-i trebuie. O femeie bogată.

— Nici prin minte nu-i trece. Pe tine te vrea şi cu tine o să se însoare.

— Laura dragă, eşti cea mai capricioasă făptură. Ai doi bărbaţi la care ţii foarte mult şi cu amîndoi vrei să mă vezi cununată. Pe care să-l iau mai întîi ?

— Oswald va fi aici într-o zi, maximum două, şi poţi să-l iei dacă vrei. Sînt sigură că te va cere din nou. Dar nu cred că ai să-l accepţi.

— Nici eu. Pînă la urmă, o să mă înrolez în mişcarea sufragetelor, am să lupt pentru drepturile femeilor şi o să candidez într-o circumscripţie. Căsătoria nu mi s-a părut niciodată ispititoare, iar după cele pătimite de tine, nici atît nu mă mai atrage. Pe cuvînt.

Aşa a decurs conversaţia dintre cele două prietene, una vorbind cu cărţile întinse pe faţă, cealaltă ţinîndu-le

ascunse în mînă. Prima, adică lady Laura,

mărturisise aproape totul, fie spunînd lucrurilor pe nume sau lăsînd unele realităţi să se întrevadă, pe cînd Violet, deşi aproape îndrăgostită de Phineas. nu so 'trădase prin nici un euvînt. Tot mai atrasă de tînărul nostru, se gîndise nu prea de mult să-şi dăruiască făptura cît şi întregile avuţii acestui aventurier care, obiectiv judecind, era mai presus decît lordul Chiltern. De fapt aceştia erau pretendenţii vrednici de a fi luaţi în consideraţie şi deci pe unul din ei tot trebuia să-l aleagă. Degeaba făcea pe grozava că nu se va mărita niciodată, cînd vedea tot mai limpede că aşa ceva ar fi fost imposibil. Represaliile din partea familiei Baldock cît şi a facţiunii Brentford i-ar fi transformat viaţa într-un infern... Şi apoi, în afară de neajunsurile pe care şi le-ar atrage, cum avea să trăiască ea însăşi ? Uşor de zis că nu se sinchiseşte de gura lumii şi că se va instala într-o casă proprie. Dar cînd reflecta serios la proiectul acesta îşi dădea seama că rezista doar ea gogoriţă, pentru a vîrî-o în sperieţi pe mătuşă, nicidecum ca să-l pună în practică. Ori atunci ce trai o mai aştepta lingă lady Baldock şi fiică-sa ? Ca să facă pe placul tu loarei şi totodată să-i scape din chingi ar fi putut să-l ia pe tînărul lord Fawn sau pe babalîcul de Appledom. însă de ce i-ar fi cîntat ei în strună în loc să-şi îndrepte atenţia spre lordul Chiltern sau Phineas ? Erau de o mie de ori preferabili, şi la unul din ei trebuia să se oprească. Cu gîndui acesta pornise către Loughlinter, unde, aşa cum ştia, avea să-l revadă pe Chiltern. Şi totuşi, pe drum se dăscălise întruna ca nu pe lord să-l aleagă, ci pe Phineas Finn. Doar o iubea aşa mult şi avea atîtea însuşiri, îşi repetase tot mai convinsă. Ca vină mai apoi Laura cu minciuna ei străvezie şi să-i năruiască tot ce clădise. Cînd va, înaintea discuţiei lor, îl învinuise pe Phineas că se lasă robit do frumoşii ochi ai doamnei Max Goesler, întinînd dragostea pe care i-o declarase. Dar nu peste mult se dojeni pentru această idee, acuzîndu-se şi de un sentiment josnic, cum era gelozia, şi de vanitate prostească. în fond nu-i dăduse cu tifla ? Nu-1 refuzase ? Şi atunci de ce ar fi fost obligat să nu se mai uite la nici o femeie ? în faţa unor asemenea argumente, suspiciunea

ei se topise judecîndu-1 cu îngăduinţă şi cuvenita înţelegere.

Dar iată că la foarte scurt timp primi o nouă lovitură care simţi că-i surpă echilibrul statornicit. Din convorbirea cu Laura desprinsese fără putinţă de echivoc că frumosul şi galantul ei curtezan — modest dar perseverent în amor — o luase cu asalt după ce fusese gonit de prietena ei. Că aceasta îl iubea doar platonic, n-avea decît, foarte bine. Iar Kennedy o va vedea cum iese cu faţa curată. Cit despre ca, ştia de pe acum că n-ar fi putut să împartă iubitul cu alta.

Şi din nou îi reveniseră în minte ochii albaştri şi luminoşi ai doamnei Max Goesler.

Lordul Chil tern sosi în ajunul Crăciunului. Lady Laura îl întîmpină cu braţele larg deschise, iar Violet cu acel soi de afecţiune agasantă şi dureroasă pe care i-o arăta cu orice prilej, deşi inima lui se topea după cu totul alt sentiment.

Bărbaţii adoptară o comportare politicoasă şi totodată rece ca ghiaţa. îşi spuneau Chiltern şi Kennedy, dar nu fără mari eforturi.

în ziua de Crăciun, dimineaţa, castelanul îl pofti pe cumnat la biserică.

— Aşa ceva nu fac niciodată, răspunse lordul flegmatic.

La care Kennedy tresări aruncând priviri îngrozite. Lady Laura arboră cuvenita mîhnire, pe cînd Violet răsuci capul — ea să nu fie văzută zîmbind.

Mai pe urmă, cînd traversau parcul, tot. oa încercă să-l reabiliteze pe Chiltern în faţa amfitrionului.

— Prin replica lui a vrut să dea de înţeles că nu merge la biserică în ziua Crăciunului.

—■ Nu ştiu ce a vrut, bombăni Kennedy.

— N-are rost să discutăm despre asta, interveni ladv Laura.

— Firește că nu, mîrîi soţul.

Dar Violet nu capitulă prea uşor.

— Duminica mergea la biserică. A fost şi cu mine, îl apără în continuare, fără să se gîndească probabil că obiceiurile din anii copilăriei nu se mai potriveau cu genul de viaţă pe care îl ducea el

acum.

In prima şi a doua zi de Crăciun, Chiltem nu făcu nici un fel de aluzie cu privire la Violet, deşi urma să plece peste douăzeci şi patru de ore. Nici femeile între ele nu aduseră vorba despre căsătorie — în ciuda gîndu- rilor care le mai zburau într-acolo — ci se tot consultau prin ce mijloc să-l determine să plece la Saulsby. Dar cu toate sfaturile ţinute, încercările se soldau cu aceleaşi răspunsuri ambigue, menite să ocolească o promisiune solemnă. Pînă cînd, într-una din după-amieze, încolţit de Violet, îndărătnicul lord i-o reteză de faţă cu lady Laura :

— Degeaba insişti. Eu nu mă las condus niciodată. Şi bine ai face să nu încerci acest lucru.

— Oi fi tu mai cu stea în frunte decît ceilalţi bărbaţi ? i-o întorsese fata rîzînd.

CAPITOLUL LII

PRIMA LOVITURĂ

" ÎN POFIDA REZERVEI faţă de Violet, Chiltern venise hotărît s-o ceară din nou, şi chiar cu planul dinainte făcut. Potrivit tacticii stabilite, trebuia să acţioneze doar în ultima dimineaţă a şederii în Loughlinter. Şi aşa procedă.

După micul dejun pe care-1 luase cu Laura, în odaia acesteia, spuse pe tonul cel mai firesc cu putinţă :

— Fii bună, ca întotdeauna, şi roag-o pe Violet să urce pînă aici.

Cealaltă îl măsură incredulă şi totodată zîmbind.

— Fă aşa cum te rog, îi repetă, observîndu-i nehotă- rîrea. Şi bagă de seamă, să nu te întorci nechemată. Vreau să fim singuri.

— Dar dacă ea n-o să vină ? rosti în sfîrşit lady Laura. De regulă, nu domnişoarele vin la tineri.

— Aşa o fi, dar pe ea nu o pun alături de celelalte. Cu mintea ei ageră o să priceapă că, după cele petrecute între noi, am dreptul să-i cer o

întrevedere. Iar aceasta va fi mult mai plăcută în ambianţa de aici decît în orice altă văgăună de încăpere.

Fără să se mai lase îmbiată, lady Laura -plecă să-i îndeplinească dorinţa, şi oricare vor fi fost argumentele folosite, Violet acceptă invitaţia. Ajunsă înaintea uşii, o deschise vitejeşte — deodată — fiindcă tot drumul, pe coridoare, îşi făgăduise să nu ezite cu mina pe clanţă.

Mai înainte se abătuse prin camera ei unde îşi aruncase un ochi în oglindă, cu gînclul că trebuie să se aranjeze — fie netezindu-şi coafura, ori îndreptîndu-şi o panglică sau lănţişorul de sub broşa din piept. Doar orice fată vrea să arate bine cînd se prezintă în faţa pretendentului, chiar şi atunci cînd e hotărîtă să îl refuze. Aşa chibzuise, dar numai timp de o secundă, după care lăsase oglinda fără să se mai dichisească. Ieşită în culoar, îşi scutură capul, îşi prinse mîinile una într-alta, le strînse de cîteva ori şi după aceea porni cu paşi repezi pînă la uşa pe care o deschise aproape ca o furtună.

— Ce drăguţ din partea ta, Violet, că ai venit, o Întâmpină Chiltern vorbindu-i din dreptul şemineului unde şedea nemişcat.

— Mi-a spus Laura că mi-ai cerut să fac măcar atît pentru dumneata. Aşa că iată-mă !

— îţi mulţumesc, suflet drag. E vorba de vechea poveste şi îmi cunoşti neîndemînarea în potrivirea cuvintelor !

— Se vede că şi eu am fost la fel de nepricepută dacă nu te-am făcut să pricepi ceea ce trebuia.

— Ba am înţeles. Te exprimi foarte clar şi, cu toată stângăcia de care dau eu dovadă în exprimare, lipsit de minte nu sînt. Aşa că am priceput. Dar atîta timp cît eşti liberă, mai există o nădejde — afară de cazul cînd ai acceptat pe un altul.

— Nu, aşa ceva n-am făcut.

— Şi atunci, cum să nu sper ? O, Violet, ce n-aş da să pot traduce în cuvinte tot ce simt pentru tine ! De cîte ori nu mi-am repetat că te-am izgonit pentru totdeauna din cuget şi m-am căznit să-mi impun

convingerea că e mult mai bine aşa cum sînt, singur, decît însurat.

•— Dar eu nu sînt unica femeie de pe pămînt...

~ Pentru mine, eşti. Şi ţi-o jur. Trăiesc foarte mult izolat, şi totuşi, mă însoţeşti continuu. Iar această senzaţie o s-o am şi dacă te-ai mărita cu altul. în cazul că mă respingi şi acum, voi pleca undeva departe, şi am să duc o viaţă de zănatic.

— Oswald, ce vrei să spui ? tresări Violet.

— Că mă voi pierde în cine ştie ce colţ al pămîntului unde pot să dispar, omorît, ori să trăiesc în chip de aventurier. Şi asta numai din pricina disperării. Pentru că altfel, sînt deplin conştient cît de bine mi-ar merge aici cu poziţia pe care o deţin.

—• Dacă eşti conştient, atunci nu vorbi de plecare, îi zise pe un ton rugător.

— Nu. Nu pot rămîne. De ce te-aş minţi cînd nu am făcut-o de cînd te cunosc ? Violet, mă gândesc zi şi noapte la tine. Cu cît te arăţi mai indiferentă, cu atît te iubesc mai mult. încearcă de mă iubeşte şi tu, o imploră venind către ea şi apucîndu-i mîinile într-ale lui. Promite-mi că încerci, stărui cu lacrimi în ochi.

— Nu de asta e vorba, îi spuse fata întorcîndu-şi privirea, dar lăsîndu-1 să-i ţină mîinile mai departe.

— Cum ? Nu înţeleg, draga mea.

— Adică... nu de încercare.

— Nu eşti dispusă nici să încerci ?

— Uff, Oswald, eşti aşa de violent şi de încăpăţînat. Mi-e teamă de tine cum le este tuturor celorlalţi. Pentru oe nu i-ai scris tatălui tău, după cum te-am rugat ?

— îi voi scrie imediat, chiar înainte să plec din această odaie, şi tu-mi vei dicta. Mă jur pe tot cerul că-i scriu ! Cînd Violet îl acuzase că e violent, îi lăsase brusc mîinile, ca acum să le cuprindă din nou, fără împotrivire din partea ei. Am tot amînat scrisoarea pînă ce stau de vorbă cu tine, se explică el.

— Nu, lord Chiltern, n-am să ţi-o dictez eu.

— Dar Eli să mă iubeşti, Violet ?

Ea tăcu, plecîndu-şi privirea, însă mîinile nu şi le trase înapoi, ceea ce însemna un mare cîştig pentru lord, de care el probabil nu îşi dădea încă seama.

— Odinioară mă iubeai... un pic, îi aminti cu

vooe duioasă.

— într-adevăr, aşa e, recunoscu avîntată.

— Sa te fi schimbat cu totul acum ?

-— Nu, rosti Violet, depărtindu-se.

, — Atunci ? Explică-te, Violet. Vorbeşte-mi cinstit. Vrei să mă iei de bărbat ?

Preţ de cîteva clipe o privi nemişcat, în aşteptarea răspunsului, iar pe urmă se repezi brusc la ea, o luă în braţe şi o sărută pe frunte, pe buze, pe obraji, pe braţe, pe mîini, şi din nou pe buze.

— Ea mea ! Pe tot cerul, e a mea ! murmură copleşit de fericirea momentului. Apoi, lăsînd-o din braţe, se duse în faţa căminului unde rămase o vreme amuţit, cu spatele spre ea.

La rîndul ei, Violet se aşeză pe o sofa din apropiere şi începu să chibzuiască. După izbucnirea lui Chiltern prin care-şi pecetluise mult amînata izbîndă, nu mai putea să-i vină cu împotriviri. Era a lui, în sfîrşit, după ani de rezervă şi ezitări. După îndoieli fără număr care pînă şi acum o mai urmăreau. Dar nu, trebuia să le pună capăt. Fiindcă simţise că îl iubeşte. Şi, după clipele de-abia trecute, intuia că-1 va face şi fericit. Cit despre marele şi cumplitul semn de întrebare — dacă avea să se schimbe, devenind un alt om — prefera să-l ocolească pentru moment. Să se bucure doar de pasul făcut şi să-i arate căldură şi afecţiune. Cum putea însă, atîta vreme cit şedea cu spatele întors către ea ?

După un minut, două, Chiltern îşi domină tulburarea şi veni spre sofa, îngenunche înaintea fetei şi, cuprin- zîndu-i din nou mîinile intr-ale lui, o privi cu o sfîntă adoraţie.

— Gswald, tu în genunchi ?! îi spuse mirată.

■— Nu aş face-o nici în faţa unei prinţese care mi-ar da jumătate din ce stăpîneşte, dar cu tine aş sta ceasuri dc-a rîndul aşa, mulţumindu-ţi pentru darul dragostei pc care mi-1 faci. Aminteşte-ţi că n-am îngenuncheat niciodată ca să-l cerşesc.

— Ia te uită la omul care nu se pricepe la potrivirea cuvintelor, se minună Violet zeflemitoare dar şi îneîntată,

— Ba acum, dacă m-ai asculta, cred că ţi-aş putea face declaraţii la nesfirşit.

— Sînt convinsă, numai că vreau să vorbesc şi eu...'

— Ca să-mi spui ce ?

— Nimic, cită vreme te văd în genunchi. Mi se pare o atitudine complet nefirească... Parcă ai fi Samson cu părul tăiat sau Hercule cu o furcă...

— Aşa e mai bine ? întrebă aşezîndu-i-se alături şi cuprinzînd-o pe după mijloc.

— Eşti cinstit în tot ce mi-ai afirmat ?

— îţi jur. Şi mă mir că mai pui la îndoială. Tu nu mă crezi ?

— Ba te cred. Dar vei fi cuminte ?

— Ei, asta nu pot s-o ştiu.

— încearcă, şi te voi iubi. Ba ce zic ? Te iubesc de pe acum.

— Mai spune o dată.

k — Am s-o repet de cincizeci de ori, pînă vei osteni, auzindu-mă. Şi făcu precum zise.

— Dumnezeule, ce prefacere uluitoare ! se miră Chil- tern ridicîndu-se brusc şi pornind-o prin cameră.

— Dar în bine, nu, Oswald' ?

— Chiar mai mult, şi atît de neaşteptată că aproape mi-am pierdut firea de bucurie. Aş vrea să te rog însă, Violet, să nu amînăm cununia. De vreme ce am stabilit că ne luăm să nu începem cu tergiversări şi nehotărîri. Ce sens ar avea ?

— Ai dreptate. Nici unul. Aşa că, lord Chiltem, vom face nunta la anul, să spunem.

— Rîzi de mine ! se încruntă el.

— Amintiţi-vă, sir, că prima îndatorire de care trebuie să vă achitaţi este să-i scrieţi tatălui dumneavoastră, îi aminti cu prefăcută severitate.

Şi lordul se execută prompt, aşezîndu-se în faţa hîrtiei şi a tocului de pe masa de scris.

— Vino aici, o chemă rugător. Trebuie să-mi dictezi.

Violet refuză, motivînd că normal era să-i scrie părintelui din propria sa pornire şi inspiraţie.

— Nu pot, zise tînărul după un timp, aruncînd tocul cit colo. Aşa de grozav îmi clocoteşte sîngele că tremură fiecare fibră din mine.

— Mai stăpîneşte-ţi învolburarea, pentru că altfel am să trăiesc intr-un continuu vîrtej, îi spuse

şăgalnică.

— Am să mă domolesc, fii pe pace. Şi o să devin la fel de blajin şi cuminte ca un roib vlăguit care îndură

hamul de parcă l-a purtat de cinci era mînz. Oare Laura n-ar putea să mă scape de această epistolă ?

— Nu, Trebuie să o scrii tu, Oswald.

— Dacă mă rogi, mă supun.

— Să te rog ? Dar nu ăsta mi-e rolul. În dandanaua în care am picat amîndoi, astăzi tu eşti acela care vei adresa rugăminţile, iar eu voi avea obligaţia să ţi le împlinesc. E cumplit pentru mine, nu ? De aceea mă şi întreb cum de acceptă o fată să se mărite.

— Tu însă ai consimţit, nu ? ƒ — Fireşte.

— Şi-ţi pare rău ?

— Nici un pic. Voi încerca să-ţi satisfac orice rugă, numai să nu fii aspru şi rău şi brutal cu mine. îmi pro- miţi, Oswald ?

—• în orice caz n-am să mă port ca nenorocitul de Kennedy cu Laura.

— Sînt sigură, fiindcă nu-ţi este firea.

— Mă voi sili să fiu cît mai bun, scumpa mea. Şi fii convinsă că am să te iubesc totdeauna. Iar dacă tu vei fi fericită, natural, o să fiu şi eu.

— Asta e lucrul cel mai frumos din cîte mi-ai spus. Şi acum haide, să mergem. Dar fiindcă pleci din Lough- linter, să ne luăm mai întîi rămas bun. Cînd voi avea din nou fericirea şi cinstea să-l văd pe domnul şi stă- pînul meu ?

— Spune-mi o vorbă dulce la despărţire, îi ceru Oswald.

— Te... iubesc., mai., mult., decît.. pe., oricine., din., lumea... asta... şi., sînt.. hotărîtă... să... fiu., soţia... ta... într-o.. zi. Te satisfac aceste douăzeci de cuvinte ?

Cu toate insistenţele logodnicei şi ale Laurei de a mai rămîne în Loughlinter, Chiltern plecă în aceeaşi zi.

Nu-1 reclama nici o treabă urgentă, ci graba se datora unui singur motiv, pe care i-1 mărturisi numai fetei.

— De tine nu are rost să mă ascund, îi spuse. Adevărul curat e că nu-1 am la suflet pe Kennedy şi, ca atare, nu-mi place să stau în conacul lui.

După mărturisirea făcută, Violet nu mai stărui, ascul- ţîndu-i doar micile planuri de viitor. în drum, urma să poposească în Carlisle, de unde avea să-i scrie lordului Brentford.

— Poate în Carlisle n-o să-ţi mai clocotească aşa tare sîngele, îl tachinase poznaşă.

La care Chiltern clătină doar din cap, desfăşurîndu-i mai departe proiectele. După noaptea petrecută în Carlisle, o pornea către Londra, iar de acolo direct spre Willing- ford, unde va aştepta răspunsul tatălui său.

— Nu văd de ce-aş pierde din sezonul de vînătoare mai mult decît este strict necesar, motivă el.

— Pentru mine să nu-ţi iroseşti nici o zi, îi răspunsese ironică.

— îndată ce voi primi veşti de la tata, voi face precum o să-mi ceară el, continuase lordul neabătut.

— Te vei duce la Saulsby, unde poţi să vînezi cît pofteşti.

— Mă duc şi la capătul lumii dacă asta o să-i fie dorinţa. Numai că va trebui să mă însoţeşti...

— Şi eu care credeam că mergem în... Belgia, se prefăcuse dezamăgită.

Seara, după plecarea lui Chiltern, îi declară Laurei.

— In sfîrşit, am hotărî t şi căsătoria !

— Sper să nu regreţi ce-ai făcut.

— Dimpotrivă, sînt fericită.

— Buna mea Violet ! exclamă lady Laura înduioşată.

— Sînt fericită pentru că îl iubesc. Şi cred că mi-a fost drag în toţi anii aceştia. Iar tu ai ştiut-o...

— Ferească-mă sfîntul, se dezvinovăţi prietena.

— Atunci o afli acum. L-am iubit, dar în felul meu ; nu clocotind cu fiecare fibră din mine — cum l-am auzit pe el afirmînd. Ci cuminte şi liniştit. Aveacam nouăsprezece ani cînd a început să-mi facă ochi dulci...

— Nu mi-1 închipui pe Oswald în această postură, interveni lady Laura cu un aer contrariat.

— Şi totuşi umbla după mine şi îmi făcea declaraţii. Intuiam_ că este un tînăr primejdios,

chiar la vîrsta pe care o avea pe atunci, însă căutam să mă liniştesc zicîn- du-mi că o să plece şi o să mă uite cu timpul, pe cînd eu o să mă deprind să trăiesc şi fără să-l văd. Aşa îmi spuneam. Ba au existat perioade cînd am crezut că pot să mă ataşez şi de altcineva.

— Ca de sărmanul Phineas, bunăoară.

— Aş prefera să- nu facem specificări. Ori dacă vrei să recurgem neapărat la un nume, m-aş opri la domnul Appledom care într-adevăr m-a atras. Do fapt a fost pretendentul cel mai constant. Dar iată că a scăpat peste noapte de mine şi de ameninţarea însurătoarei, iar eu am rămas cu fratele tău, deşi îl consider încă periculos, cum îi umblă şi vorba...

— Păi da. Agaţă o tinichea de coada unui cîine şi ai să vezi cum o tîriie după el.

— N-aş vrea să crezi că din pricina asta îl iubesc mai puţin. Din contră. Poate mai mult. Sentimentul primejdiei nu-mi ştirbeşte cîtuşi de puţin fericirea, cu toate că o confirmare prin fapte mi-ar putea fi fatală. Dar odată ce mi s-a împlinit visul pe care îl socoteam definitiv îngropat, nu mai dau înapoi. Şi acum te las fiindcă mă duc să-i scriu preaiubitului. Ţine cont că e prima mea scrisoare de dragoste.

încredinţaţi că misiva concepută de Violet i-a oglindit deopotrivă trăirile inimii şi agerimea minţii, nu ne propunem să-i pătrundem cuprinsul, ci ne oprim asupra altor două, expediate cu aceeaşi poştă din Loughlinter, pe care le vom transcrie în întregime dat fiind că reproducerea lor va întregi povestirea. Una aparţine Laurei Kennedy şi era adresată lui Phineas Finn, cealaltă, lui Violet, însă destinată mătuşii ei, lady Baldock. Lordului Brentford nu i s-a trimis nici un rînd, urmînd ca feciorul lui să-i vestească evenimentul ivit.

în legătură cu scrisoarea către Phineas, pe care o vom reda mai întîi, se cuvine menţionat amănuntul că lady Laura nu o tăinuise de Kennedy, considerînd oportun să-l încunoştinţeze de ea.

Cu puţin înainte, îi anunţase logodna celor doi tineri, la care acesta se întunecase la faţă, mormăind că ar fi preferat să nu se producă în casă la el întrucît era sigur că lady Baldock n-o să fie de

acord. Dar fiindcă soţia sa nu îi dăduse nici o ripostă prin care să înăsprească şi mai mult situaţia, moşierul înghiţise în sec, iar la prima ocazie îşi calcă pe inimă şi-o felicită pe viitoarea mireasă.

Dornică să evite discuţiile, lady Laura se arătă la fel de înţeleaptă şi cu scrisoarea lui Phineas, punînd-o în cutia de poştă cînd se întîmplă să fie împreună cu soţul.

— I-am scris domnului Finn ca să-l înştiinţez de proiectata căsătorie, zise fluturînd plicul.

— Era necesar să-l pui la curent ? întrebase Kennedy încruntat.

— Cred că da... avînd în vedere anumite împrejurări.

— Să fi fost adevărată povestea că s-au bătut în duel ? o întrebă din senin. Şi fiindcă răspunsul întîrzia, urmă tot el : Mi-ai spus că, după informaţiile tale precise, n-a existat niciodată aşa ceva.

— N-am zis „precise“, 9e disculpă lady Laura.

— Ba ăsta ţi-a fost cuvîntul, susţinu el închiondorat şi pe loc îi întoarse spatele, convins că-1 minţise. Va să zică Chiltern şi Phineas se înfruntaseră în duel, Laura ştiuse de asta şi totuşi în faţa lui afirmase că este o născocire absurdă. Ca unul ce nu uita niciodată nimic, o auzea ca aevea falsificînd adevărul şi îi revedea chipul în timp ee-i vorbise. Atunci o crezuse fără rezerve, însă de acum înainte îi retrăgea orice credit. Fiindcă aşa era domnul Kennedy.

Deşi vîrstnic şi cu destulă experienţă, persista în credinţa că de pe buzele ce au rostit o dată o minciună, nimeni nu mai aude vreodată adevărul.

Şi acum, să citim scrisoarea Laurei către Phineas _____,

Loughlinter, 28 decembrie, 186 . *

„Stimate amic,

Violet Effingham se află la noi, iar Oswald tocmai ne-a părăsit. E posibil să-l întîlneşti la

trecerea sa prin Londra, dar am socotit potrivit să te anunţ fără întîrziere că a fost în fine acceptat de Violet Effingham. Dacă vestea te îndurerează, fii sigur că nu rămîn rece la suferinţele dumitale. Cred însă că nu mi-ai pretinde să regret împlinirea unei dorinţe pe care am nutrit-o cu mult înainte de a te cunoaşte.

E drept eă in vremea din urmă în sufletul meu se ciocneau două năzuinţe potrivnice. De bună seamă înţelegi la ce mă refer, aşa că nu este cazul să mai adaug nimic. Sau poate numai atît : Că mă voi ruga să ai parte de fericire, de bunăstare şi de respectul nemărginit al semenilor. A dumitale, cu cea mai loială prietenie

Laura Kennedy.“

După socotinţele ei, chiar dacă soţul îi desfăcea scrisoarea, nu avea de ce să roşească. Dar Kennedy nu şi-a vîrît nasul, ci a făcut numai speculaţii în legătură cu conţinutul, întrebîndu-se totdeodată dacă nu ar fi fost spre mai binele omenirii, în genere, şi al său, personal, ca soţii să ceară dreptul de a citi corespondenţa consoartelor.

Şi acum iată ce scrisese şi Violet : . -

„Dragă mătuşă,

Pînă în cele din urmă marele eveniment s-a produs şi odată cu el necazurile dumitale vor lua sfîrşit — deoarece sînt convinsă că toate porneau de la nesupusa-ţi nepoată, în sfîrşit mă voi mărita şi, ca urmare, vei scăpa de povara grijii ce mi-o purtai. Mă tem că nu-i arăţi lordului Chil- tern nici pe departe preţuirea pe care i-o acord eu. Dar asta se poate datora faptului că îl cunoşti prea puţin. Totuşi ţi-au ajuns la urechi divergenţele dintre el şi părinţele său, divergenţe care, după părerea mea, vor dispare odată cu încheierea acestei căsătorii. Am infinita plăcere să simt că sînt primită cu dragoste de lordul Brentford.

Transmite-i Augustei vestea logodnei, împreună cu gîndurile mele afectuoase. Am să-i scriu într-o zi sau două. Nădăjduiesc că vărul Gustavus va binevoi să-mi redea libertatea. Nu s-a fixat nimic în ce priveşte data nunţii. S-ar putea să aibă loc peste nouă ani.

' Sincera dumitale nepoată, *Violet Effingham.“,*

Vineri
Loughlinter.

—Ce vrea să spună cu oficierea cununiei în nouă ani de aci înainte ? se burzului lady Baldock contrariată.

—Glumeşte, mămico, o lumină Augusta cu voce blîndă.

—Asta se va ţine de şotii pînă şi la îngropăciunea mea ! Ai să vezi, se cătrăni bătrîna.

CAPITOLUL LIII

ÎN CARE SE ARATĂ CUM A PRIMIT PHINEAS LOVITURA

SCRISOAREA LAUREI KENNEDY l-a găsit pe eroul nostru în elegantul său cabinet din clădirea departamentului coloniilor. Am spus „elegant“ şi realmente aşa arăta în comparaţie cu birouaşul meschin în care îşi făcuse ucenicia la domnul Low ori cu cămăruţele pe care le locuise im timp destul de îndelungat în casa familiei Bunce. încăperea era cuprinzătoare, de formă pătrată şi prevăzută cu trei ferestre, toate privind către parcul St. James. Ca mobilier avea două jilţuri largi şi foarte comode, o canapea nu mai puţin confortabilă, plus biroul din lemn de mahon, lustruit de-ţi lua ochii şi înzestrat cu tot soiul de recuzite, pentru ca demnitarul ce-1 folosea să se simtă cît mai la largul său. Pe deasupra, mai era aşezat şi în dreptul unei ferestre astfel că, din jilţul îmbietor, Phineas putea să se uite direct în parc. într-unul din colţuri se mai afla o mescioară rotundă şi înţesată cu ziare şi cărţi. Pereţii erau aproape în întregime acoperiţi cu hărţi foarte viu colorate, înfăţişînd coloniile Marei Britanii — amănunt ce întregea atmosfera plăcută a cabinetului. Printre hărţi se putea observa una deosebii de interesantă •— deşi nu prea viu colorată — reprezen- tînd coloniile americane în formaţia de odinioară. La ieşire, şi chiar lîngă uşă, era amenajat un cochet cabinet de toaletă, în care Phineas se putea pieptăna şi spăla pe mîini, iar în camera de alături şedea — ori mai bine zis s-ai- fi

cuvenit să stea — secretarul particular, nepotul lordului Brentford, care-l exaspera pe Phineas cu absenţele. Totul era, cum am spus, arătos şi de calitate, înеît, de multe ori, Phineas, aruneîndu-şi privirea în jur şi gîndindu-se la vechiul său dormitor din casa părinţilor, la mansarda de la Trinity şi la pricăjitul birou din Lincoln's Inn, se simţea ca într-un palat, mirîndu-se cum de ajunsese intr-aşa o splendoare.

Blestemata depeşă din Scoţia i-a fost adusă în orele după amiezei, ajungînd, pasămite, la Londra cu corespondenţa matinală din Glasgow. Phineas se afla la birou, cu un teanc de ziare în faţă, toate conţinînd articole privitoare la o cale ferată proiectată în Nova Scoţie, din Halifax şi pînă la poalele munţilor Stîncoşi. Era misiunea lui să parcurgă gazetele şi alte materiale ca, odată documentat, să discute cu şeful său, lordul Cantrip, oportunitatea de a consilia Guvernul să acorde un împrumut de cinci milioane de lire pentru construirea căii ferate. Chestiunea era extrem de complexă şi Phineas se simţea măgulit că îi fusese încredinţată, deoarece, în cercetarea întreprinsă, trebuia să prevadă anumite evenimente însemnate şi să-şi exercite însuşirile de înalt dregător, răspunzînd limpede la întrebări ca acestea : ar fi cu putinţă ca existentele colonii să fie alipite de alte state — cîndva şi ele tot colonii — a căror istorie se desluşea cu atîta claritate pe harta mai ştearsă care atîrna într.-un colţ ? în caz că vor fi alipite, se puteau amortiza cele cinci milioane de lire ? Iar în ipoteza că rămîneau cu statutul prezent, merita să se purceadă la o aventură aşa de mare pe banii ţării ? Exista vreo garanţie ca pomenitele colonii să restituie investiţiile ? Ori dacă nu, vor putea fi silite s-o facă ?

Răspunsurile erau grele ca talpa pămîntului şi toată afacerea comporta asemenea importanţă şi amploare că pînă şi domolul Low — intrat, în fine, în Parlament, şi ajuns consilier al reginei — n-ar fi primit o misiune mai delicată chiar dacă s-ar fi văzut ministrul justiţiei. Cînd i se încredinţase lui Phineas, şeful ierarhic îi strecurase discret

menţiunea că fusese „anume ales“, aşa că trudea cu rîvnă pentru a-i dovedi că meritase preţuirea anticipată.

Intr-unui din documentele analizate, descoperise detaliul că, odată la nouă ani, portul Halifax era blocat de gheţari, şi tocmai îl trecea în agendă — drept un fapL— semnificativ în cercetarea întreprinsă — cînd i se aduse scrisoarea Laurei Kennedy pe care o citi, o puse deoparte şi se întoarse la studiul în curs, de parcă ştirea primită nu l-ar fi tulburat într-atît ca să nu poată continua lucrul.
Şi astfel, în secundele următoare, notă pur şi simplu automat unele date în legătură cu portul.

E ştiut că un cal continuă să alerge oarecare distanţă după ce i s-a rupt coloana. Iar fenomenul se întîmplă aidoma şi cu Phineas. Spinarea lui se frînsese, dar galopa înainte, însemnîndu-şi meticulos : „Intre anii 1860—61, portul a fost închis timp de treisprezece zile“. De-abia după ultimele cuvinte începu să simtă că spinarea lui se rupsese şi, pe moment, a fost incapabil să mai noteze ceva în legătură cu portul sau alte date.

„Am socotit potrivit să te anunţ fără întîrziere că a fost în fine acceptat de Violet Effingham“, se spunea în scrisoare. Şi Phineas repetă fragmentul acesta de cîteva ori. Va să zică totul se terminase ! Partida fusese jucată şi toate succesele obţinute nu mai valorau nimic pentru el.

Rămase timp de un ceas în elegantul său cabinet, cu gîndul la cele aflate, răspunzînd mecanic la diferite mesaje, dar refuzînd categoric să vadă pe cineva. Cit despre colonii, puteau să se răscoale şi a doua zi dimineaţă. Nu-1 mai interesau. Ba încă ar fi cedat bucuros o parte din ele, ca s-o cîştige pe Violet Effingham — singura fiinţă pe care o iubise vreodată, cum era gata să jure în momentele acelea.

Pentru cîte motive nu tînjise după încheierea acestei căsătorii ! se gîndea cu durere. însă de aci să nu tragem greşita concluzie că suferea numai fiindcă pierduse o bogătaşă. Nu, n-ar fi aspirat la însurătoarea cu Violet dacă nu i-ar fi devenit dragă. De-abia cînd simţise că o iubeşte cu adevărat, întrezărise şi anumite avantaje. De pildă, odată ce ar fi devenit soţul ei, le astupa

gurile unora ca Bunce şi ca Low. Apoi domnul Monk i-ar fi trecut pragul ca un oaspete obişnuit, plus că o jumătate duzină de lorzi i-ar fi devenit stîlpii casei. La fel, locul în Parlament i se cuvenea ca un scaun la masă, şi chiar slujba de subsecretar de stat ar fi fost prea modestă. Jucase o carte extrem de mare, şi fiindcă norocul se arătase mereu aşa darnic, crezuse că tot ce-şi propune va izbîndi. Ori nimic nu îşi dorise vreodată mai mult decît mîna drăgălaşei Violet Effingham — pentru a fi fericit — plus avuţiile ei — ca să-şi consolideze poziţia. Şi amîndouă i se păruseră la un pas de a fi dobîndite. Ca acum Violet să-l respingă, deşi nu arătîndu-i dispreţ. Nimic din gesturile sau vorbele fetei nu-i lăsase impresia că îl socoteşte mai prejos decît ea. Chiar lady Laura nu văzuse mariajul lor deplasat. Iar în cercurile înalte, unde se aflase despre duel, mai toată lumea zîmbise ca şi cînd i-ar fi spus : „Lasă, Phineas, în bătălia cea mare tu vei învinge. în mîna ta se află pistolul cel norocos." Nimeni — dar absolut nimeni — nu se gîndise vreodată — sau cel puţin nu-i dăduse a înţelege — că se întrecuse cu îndrăzneala, ţintind mult prea sus la o soţie ca Violet Effingham. Şi cum se ştia norocos, perseverase încrezător în izbîndă. Pînă şi în dimineaţa aceea se gîndise la Violet şi la însurătoarea cu ea la fel de încrezător ca în oricare zi, pentru ca la puţine ceasuri să primească în-grozitoarea veste ce-l doborîse.

în năuceala de atunci, îşi spunea la răstimpuri să nu pună preţ pe scrisoare ci să spere neabătut, ca înainte. In fond, de unde ştia dacă Violet nu fusese forţată să rostească un „da“ de către un om violent şi prin mijloace tot violente ? Sau poate că în realitate nici nu-şi dăduse consimţămîntul, şi numai Chiltern pretindea acest lucru. Ori chiar dacă îl acceptase, nu se văzuseră cazuri cînd femeia s-a răzgîndit ? De aceea trebuia să nu se lase învins, ci să stăruie pînă la capăt. Doar nu reuşise în atîtea rînduri cînd succesul părea un astru de neatins ?

Aşa se monta, sărmanul de el, căznindu-se în disperare să se agaţe de cea mai mică nădejde, deşi, chiar în faţa straşnicelor lui argumente simţea

că spinarea i se frînsese.

În vreme ce se zbătuse cu gîndurile, încremenit în jilţul din faţa biroului, un servitor intrase în cabinet, aprinsese luminările şi trăsese storurile la ferestre. îl simţise fără să-l vadă, iar cînd, după plecarea intrusului, se uită la ceasornic, constată că trecuse de orele cinci. In aceeaşi scară, la opt, urma să cineze la doamna Max Goesler, numai cu în starea lui jalnică nu se va duce, ci va recurge la o scuză în scris. Frumoasa gazdă se va supăra, în mod cert, fiindcă nu concepea nici un neprevăzut care să-i compromită mesele intime pe care le oferea. Dar ce-i păsa lui acum de supărarea doamnei Max Goesler ? Şi totuşi, nu mai departe de acea dimineaţă, se felicitase pentru simpatia pe care i-o cîştigase, rîzînd în sine de necredinţa faţă de Violet. Ba încă făcuse haz de jurămintele false ale tinerilor îndrăgostiţi, fapt ce i se părea odios acum cînd şi-l aminti. Natural, nu se va duce la cina doamnei Max Goesler şi, pe jumătate decis, luă o hîrtie şi mîzgîli nişte scuze. Unele veşti primite din ţară îl puneau în imposibilitatea de a răspunde la invitaţie, se motiva el. însă nu se grăbi să trimită biletul. La şapte şi jumătate, intră în biroul secretarului particular pe care-1 găsi dormitînd cu un trabuc în gură.

— Hei, Charles, ce Dumnezeu faci ?

— Nimic, nimic, bîigul tînărul Standish trezit din dulcea lui moţăiala.

Nenorocitul. îl bodogăni Phineas în sine, neîndrăznind să-l admonesteze. Doar era văr cu Laura Kenncdy şi pe motivul acesta trebuia să îl tolereze.

— Vezi că eu plec. îl anunţă cu blîndeţe. Adună toate hîrţoagele fără să-mi rătăceşti vreo hîrtie. Mîine am să vin devreme la treabă, însă de tine nu am nevoie mai înainte de douăsprezece. Şi acum, bună seara.

— Puşi, puşi, se fandosi junele secretar care îşi iubea şeful însă respect îi arăta numai în anumite ocazii — rare şi cu totul excepţionale.

Phineas coborî şi porni prin parc, simţindu-şi la

fiecare pas spinarea frîntă. Degeaba se mîngîia cu fel şi fel de idei, pretinzînd că e zdravănă şi întreagă. Se rupsese şi pace, iar de aci înainte poate că niciodată nu se va mai simţi un Atlas, capabil să ducă pe umeri povara lumii în care trăia. Ce mai însemna existenţa şi ce sens mai aveau eforturile ? Pînă azi consimţise la orice silinţe, deoarece făceau parte din jocul în care se angajase şi pe care îl pierduse ireversibil. Uitînd de fosta lui pasiune pentru lady Laura, se considera un model de statornicie — un bărbat ce iubise, poate nu înţelept, clar din toată inima şi, deci, pe nedrept osîndit la o suferinţă cumplită. De ce trebuise să îndure supremul eşec ? Să trăiască de aci înainte cu un suflet rănit de moarte ? Ura Parlamentul. Ura departamentul în care lucra, îl ura pe amicul său Monk, iar mai presus de toţi, pe doamna Max Goosler. Cît despre Chiltern, avea deplina convingere că smulsese consimţămîntul lui Violet prin mijloace brutale. Numai că nu va lăsa el aşa lucrurile. Oricare aveau să fie urmările, le va pune la punct.

Războindu-se cu tot felul de presupuneri şi de soluţii, o luă către locul unde se află coloana Ducelui de York, iar cînd ajunse în dreptul faimosului club Ateneu, îl zări pe lordul Cantrip — mai marele său de la minister — discutînd în uşă cu cineva. în starea lui sufletească şi-ar fi văzut mai departe de drum, evitînd orice conversaţie. Dar se părea că şi Cantrip îl observase, deoarece, cîteva secunde mai tirziu, se îndreptă către el.

— Ţi-am trecut numele aici, îl anunţă demnitarul.

— Ce rost are ? îl întrebă Phineas care, în momentele acelea, numai de înscriere în cluburi nu avea chef.

— N-are la ce să strice, îi explică lordul. Figurezi de pe acuma printre petiţionari, aşa că, pînă se alcătuieşte guvernul şi primeşti portofoliul, tocmai bine eşti acceptat.

— Eu şi să intru în guvern ! mormăi tânărul cu dispreţ.

Celălalt interpretă replica drept o dovadă de modestie,
şi nu un semn de supremă indiferenţă pentru

miniştri şi portofolii, cum fusese în intenţia lui Phineas.

— Apropo, continuă Cantrip apucîndu-1 de braţ, tocmai ţineam să-ţi vorbesc despre garanţii. Vom intra foarte tare la apă dacă...

Şi ministrul coloniilor îi expuse pe larg dificultăţile ce decurgeau din proiectul cu calea ferată din Tera Nova, în timp ce subordonatul se străduia să poarte povara discuţiei cu spinarea lui ruptă. Din pură obligaţie, îndrugă ceva despre garanţii, despre îngheţarea portului Halifax şi greutăţile ce le vor avea de întîmpinat nu atît în privinţa măsurilor propriu-zise cît în faţa virulentelor critici ridicate de opoziţie. La acestea ministrul îi răspunse printr-o metaforă în care se referi la îmbrăcămintea produsă pentru pieţele indigene. Primul deziderat al comercianţilor era trăinicia produselor, pentru ca amatorii veniţi să le cumpere să nu le rupă, cînd le întind, pentru a le proba. Tot astfel, şi pentru înfrîngerea opoziţiei, se impuneau soluţii solide şi rezistente, de care vrăjmaşii să tragă fără să le sfîşie. în încheiere, lordul atrase atenţia proaspătului subsecretar să nu manifeste cumva slăbiciuni filantropice, lăsînd astfel cale deschisă viitoarelor fisuri atacabile de opoziţie. Dialogul lor continuă pînă în dreptul clubului „Brooks“, unde Cantrip urma să se despartă de Phineas, pe care il preţuia mai mult ca ori- cînd. încă de la începutul colaborării, tînărul îi lăsase o impresie favorabilă, însă discuţia din acea seară i-o întregise în chip fericit. Şi totuşi, în timp ce vorbiseră, pe Phineas îl prigonise doar o idee : ce să-i facă lui Chiltern cînd va da ochii cu el ? Să-i sară în gît şi să dea cu el de pămînt ? Ori în ce fel să îl maltrateze ?

— După cîte sînt informat, Broderick se documentează tot atît de minuţios ca şi noi, anunţă lordul, oprindu-se în dreptul clubului „Brooks“. Dealtfel şi dumneata ştii că a cerut să ne prezentăm cu propuneri încă pe la sfîrşitul ultimei sesiuni.

Cel menţionat era un parlamentar energic care spera să se înfigă într-o viitoare conducere conservatoare şi, în consecinţă, avea să atace în mod sigur orice măsură propusă de cuplul Cantrip—

Finn din actuala administraţie. După această remarcă şi o ripostă monosilabică a eroului nostru, lordul Cantrip dispăru în clădirea clubului.

Scînteia vechii ambiţii a lui Phineas de a deveni şi el membru la „Brooks“ avu magicul har de a străpunge gheaţa din sufletul său şi a-1 face să uite o clipă de lovitura pe care o primise. Obsedat de această dorinţă, cîndva îl rugase pe lordul Brentford să-i propună candidatura, însă nu avusese încă nici un indiciu că bătrînul i-ar fi împlinit voia. Ameninţarea lui Cantrip cu şicanele ce le pregătea Broderick nu izbutise nici pe departe să-i îndrepte spinarea ruptă, pe cînd intrarea lui Cantrip pe uşa mult jinduită înfăptui miracolul.

„Doar nu mi-oi tăia acum beregata şi nici nu mi-oi zbura creierii, îşi zise trezit din adînca iui toropeală. Orice mi s-ar fi întîmplat, trebuie să trăiesc mai departe şi să muncesc.“

Şi, cu această idee primenitoare, pomi eu pas mai vioi către casă, unde zăbovi cam un ceas înaintea căminului, privind melancolic o neînsemnată comoară obţinută prin fraudă în timpul şederii la Saulsby. La un moment dat, o zvîrli pe jăratec, ca în secunda cealaltă s-o scoată pîrlită însă intactă, s-o pună la un loc sigur şi să înceapă să se îmbrace pentru dineul de la doamna Max Goesler. Acum îi părea bine că nu trimisese notiţa cu scuzele plăsmuite. De vreme ce trebuia să trăiască chiar cu inima pîrjolită, evident, avea nevoie şi de mîncare.

Doamnei Max Goesler îi plăcea foarte mult să primească în această perioadă din an cînd Londra nu era încă aglomerată şi oaspeţii preferaţi nu cedau altor obligaţii. Numărul celor chemaţi depăşea rareori cifra de şase ori cel mult opt, • drept care gazda considera că ospe- ţele ei sînt modeste din cale afară. O altă tradiţie, respectată cu străşnicie, era aceea de a nu trimite invitaţii protocolare, preferind să-i poftească pe oameni ca din în- tîmplare, şi nu în scris. „Vai ce noroc să vă întîlnesc, domnule Jones. Amicul meu, Smith, vine marţi pe la mine să-mi vorbească despre un vin formidabil. N-aţi vrea să poftiţi să îl ascultaţi ? Oricum, vă pricepeţi mai bine la vinuri decît mine !“

Aşa agăţa oamenii, şi înţelegerea se încheia pe loc. O altă caracteristică a primirilor doamnei Goesler, era o lipsă studiată de orice semn de paradă. Meniul se scria pe un cartonaş alb, chipurile pentru amfitrioană, care îl citea şi pe urmă îl trecea mai departe, circulînd astfel la toţi comesenii. Nici o vorbă nu se rostea despre mîncărurile servite ori băuturile ce urmau să se toarne în pahare. Şi cu toate acestea, orice gurmand rafinat ştia că la doamna Max Goesler le găseşte oricînd. Phineas Finn, care începuse a-şi face un titlu de laudă din cunoştinţele culinare, fusese nu o dată auzit declarînd că supe ca la vila din Park Lane nu se găseau în toată metropola. Numai că în seara cînd se îndrepta agale şi îngîndurat într-acolo, nu avea poftă de supă.

Existase o mare dificultate în aranjarea acestor plăcute reuniuni din Park Lane pe care amfitrioana o biruise doar cu răbdare şi o mare doză de fantezie. întrebarea ce-o confruntase era cum să creeze o ambianţă cît mai atrăgătoare ? Invitînd doamne sau renunţînd la ele ? Cea de a doua alternativă o ispitise grozav, numai că, lipsin- du-se de cucoane, îşi închidea cu mina ei orice uşă din Londra. Această dilemă o chinuise la începutul perioadei de văduvie, cînd se instalase în Park Lane. Sincer vorbind, pe femei nu dădea nici un ban şi oricând ar fi renunţat bucuroasă la compania lor. Dar în acelaşi timp îşi dădea perfect seama că o societate de gentilomi fără doamne nu era tocmai formula succesului. Ori pe acesta îl dorea. Şi, ca să îl obţină, nu era deajuns să presare sexul frumos printre domni, ci să aleagă invitate tot una şi una. A se împresura de femei şterse, fără caracter, fără situaţie în societate, fără talent şi inteligenţă, ar fi însemnat să-şi taie craca de sub picioare.

De aci greutatea în care se aflase, atît de mare şi delicată, încît crezuse că n-o s-o învingă de-a pururi.

„Uff, englezii ăştia sînt aşa de bătoşi, de greoi, de nedigerat !“ suspinase ea cu năduf. Şi totuşi, n-o interesa propăşirea în nici o altă societate decît în aceea engleză. Cu tact şi cu timpul, visul i se împlinise. Graţie precauţiei şi înţelepciunii pe care

le avea, pînă şi oamenii cei mai bănuitori recunoşteau între ei că nu-i găsesc nici un fel de cusur, nici o pată. Din ziua cînd lady Glencora deniase să supeze în vila din Park Lane, doamna Max Goesler răsuflase uşurată, simţindu-se izbăvită de trăncănelile celor suspicioşi. De atunci, şi marele duce de Omnium îi promisese onoarea de a veni să cineze la ea. Ori de i se împlinea şi această ambiţie, putea să nu-şi mai dorească nimic.

Totuşi, în seara la care ne referim, ducele nu se număra printre invitaţi, şi aceasta, poate, pentru bine- cuvîntatul temei că, în asemenea perioadă, Alteţa sa nu era de văzut la Londra. în schimb, se adunaseră în jurul frumoasei amfitrioane lordul Fawn, vechiul nostru prieten, Laurence Fitzgibbon — care „demisionase", chipurile, de la departamentul coloniilor — precum şi cuplul Bonteen. Aceştia împreună cu Phineas erau toţi musafirii. în virtutea cărui moţiv se afla domnul Bonteen acolo ? Oricare din cei prezenţi o ştia foarte bine. Soţia domniei sale era o femeie drăguţă, în stare să întreţină o conversaţie, cu reputaţie bună şi toate celelalte atribute ce răspundeau pretenţiilor gazdei şi o mulţumeau. Iar cum după cină nu se obişnuiau taclale prin salon ori prin colţuri, cele două femei erau scutite ele neplăcerea de a conversa împreună. Dealtminteri, doamna Bon- teen pricepuse de mult că nu o poftită ca să stea de vorbă cu gazda, şi era îneîntată, ca orice altă femeie, să se facă plăcută bărbaţilor invitaţi de doamna Max Goesler. Şi astfel, soţii Bonteen erau deseori întîlniţi la dineurile din Park Lane.

— Mai avem de aşteptat doar pe nesuferitul acela de Laurence Fitzgibbon, se lamentă amfitrioana întîmpinîn- du-1 pe Phineas. Vai ce om ! întotdeauna întîrzie !

— Remarca ţinteşte şi în mine, nu ?

— Da de unde, dumneata vii totdeauna la tanc. Nu zic, se mai întîrzie peste ora fixată. Dar există o limită pe care odată ce o depăşeşti, meriţi într-adevăr să fii condamnat. Oo, dar iată-1 ! exclamă

bucuroasă, văzîndu-1 pe Laurence intrînd pe uşă.

Şi imediat sună clopoţelul pentru intrarea în sufragerie.

La masă, Phineas se trezi aşezat între amfitrioană şi domnul Bonteen, pe cînd junele lord Fawn o străjuia de cealaltă parte pe gazdă. De-abia îşi ocupaseră locurile cînd cineva anunţă drept un fapt mai presus de îndoială împăcarea lordului Brentford cu fiul. Eroul nostru ştia, sau cel puţin îşi închipuia, că lucrul nu era cu putinţă, şi avea perfectă dreptate, întrucît lordul de-abia primise depeşa vlăstarului. Dar se abţinu de la orice afirmaţie în sensul acesta, considerînd că nu era potrivit să rostească numele lordului Chiltern.

— Ciudat, cît de frecvent se ceartă părinţii englezi cu odraslele lor ! remarcă doamna Goesler.

— Sau mai bine zis cît de adesea ne certăm noi, fiii, cu taţii noştri, glumi lordul Fawn care era cunoscut pentru ascultarea celei de a cincea porunci privitoare la respectarea părinţilor.

— Tot neajunsul provine din exagerarea autorităţii paterne, din privilegiile acordate celui dintîi vlăstar şi din alte prejudecăţi englezeşti demodate, opină doamna Goesler. Apoi, întoreîndu-se către Phineas, îi spuse : După ci te cunosc, lordul Chiltern îţi este amic, nu-i aşa ?

— Şi el şi lordul Brentford, răspunse cel chestionat.

— Aa, daa, se-nţelege. Numai că dumneata şi lord Chiltem aţi avut cîndva o aventură foarte ciudată şi învăluită în mister.

— O fi fost, dar acum nu mai este, vorbi Laurence Fitzgibbon în locul lui Phineas.

— La mijloc era o femeie, nu-i aşa ? rosti doamna Bonteen către comeseanul de alături, afectînd oarecare discreţie printr-un ton mai scăzut.

— Nu am libertatea să vă informez în această privinţă, se eschivă Laurence care fusese încolţit, dar sînt convins că Phineas o va face.

— Eu, unul, nu cred o iotă despre reconcilierea lordului Brentford cu fiul, se amestecă domnul Bonteen. Intîmplă- tor am aflat că Chiltern se afla la Loughlinter cu trei zile în urmă şi ieri a trecut prin Londra, în drum spre locul de vînătoare. Ori dacă

ştirea ar avea un sîmbure de adevăr ar fi luat-o spre Saulsby, unde e lordul Brentford.

— Totul atîrnă de cuvîntul Violetei Effingham, adică dacă-1 acceptă ori nu pe Chiltern, glăsui doamna Bonteen privindu-1 cu stăruinţă pe Phineas.

Dat fiind că printre comeseni existau doi pretendenţi la mîna Violetei Effingham, subiectul căpătase o alură prea personală şi implicit neplăcută. Iar stînjeneala devenea cu atît mai nesuferită cu cît fiecare dintre invitaţi era într-un fel la curent cu unele aspecte ale cazului discutat. Motivul duelului devenise aproape la fel de notoriu ca şi ciocnirea în sine, după cum şi aspiraţiile matrimoniale ale lordului Fawn încetaseră de a mai fi un secret. Totuşi, acesta din urmă păruse mai puţin afectat decît Phineas, nu fiindcă n-ar fi iubit cu aceeaşi ardoare, ci pentru că nu cunoştea încă adevărul fatal. Demna lui nepăsare se clătină însă în faţa remarcii făcută de doamna Bonteen, tînărul divulgîndu-şi îngrijorarea prin replica ce-o dădu :

— Vorbeaţi de căsătoria domnişoarei Effingham cu fiul lordului Brentford ? zise întorcîndu-se către doamna cea guralivă. însă orice tînără lady care ar consimţi la un mariaj ca acesta ar fi pur şi simplu de plîns. Chiltem e ultimul bărbat de pe lume în mîinile căruia aş încredinţa fericirea unei femei pentru care nutresc consideraţie şi grijă.

— Chiltern e un băiat foarte bun, îl contrazise Lau- rence Fitzgibbon.

— Puţin cam sălbatic, observă doamna Bonteen.

— Şi veşnic lefter, completă soţul ei.

— îl socotesc un smintit, decretă lordul Fawn.

— Mi-ar fi plăcut să-l cunosc, interveni gazda. Mă topesc după oameni smintiţi, lefteri şi puţin sălbatici Nu ai putea să mi-1 aduci într-o zi, domnule Finn ?

Phineas nu ştia ce ripostă să-i dea sau cum să deschidă gura fără să-şi trădeze amărăciunea. Pînă în cele din urmă, îşi luă inima în dinţi şi răspunse de parcă dorinţa amfitrioanei era absolut serioasă.

— Aş fi încîntat să-l aduc dacă ţineţi cu tot dinadinsul, numai că în vremea din urmă l-am văzut foarte rar.

— Dumneavoastră nu credeţi că Violet îl va accepta ? îl atacă doamna Bonteen frontal.

Lovit, Phineas se cabră pe moment, cufundîndu-se în tăcere, iar cînd îşi veni în fire, vorbi cu o voce solemnă şi o gravitate cu neputinţă de reprimat.

— L-a şi acceptat, zise el.

— Vrei să spui că ai aflat ? îl descusu gazda.

— Exact, încuviinţă scurt.

Dacă mai înainte cu cîteva ceasuri i-ar fi spus cineva că va face o asemenea declaraţie la masa doamnei Max Goesler, l-ar fi repezit, de nu se vedea. în deprimarea lui fără margini, nimic nu l-ar fi putut obliga să pomenească de Violet Effingham, necum să-i vestească logodna cu rivalul său Chiltern. Mai bine să i se fi tăiat limba decît să facă una ca asta. Aşa l-ar fi pus la punct pe zănatecul care i-ar fi venit cu o profeţie atît de absurdă. Şi totuşi incredibilul se înfăptuise. El. Phineas, ridicase vălul nu numai de pe mult detestatul eveniment, dar si de pe cugetul lui cernit de durere. Ştia că toţi cei de faţă erau la curent cu duelul — poate cu excepţia lordului Fawn ; şi mai ştia că în clipa rostirii oribilei veşti se roşise ca focul şi vocea îi tremurase. Dar odată ce i se pusese întrebarea, vrînd nevrînd trebuise să dea un răspuns. O fracţiune de clipă se gîndise să-l ocolească, recurgînd la o vorbă de duh sau la o comicărie improvi

zată. însă nu izbutise nici una, nici alta, şi astfel dăduse glas adevărului.

— Nu cred nici să mă tai în bucăţi că domnişoara Effingham s-a pronunţat favorabil, vorbi lordul Fawn pierzîndu-şi controlul.

— Ba eu cred, dacă a spus domnul Finn, so amestecă doamna Bonteen pe undeva încîntală de penibila încurcătură pe care o crease.

— Dar cine tc-a putut informa, domnule ? îl luă Bonteen din scurt pe Phineas.

— Sora lui, lady Laura.

— Atunci este adevărat, conchise amfitrioana.

— Da de unde ! Aşa ceva este imposibil ! o contrazise junele lord. Şi cred că sînt în măsură să ştiu pentru ce este imposibil. Iar dacă prin absurd s-a ajuns totuşi la un acord, ar fi cel mai dezonorant din cîte s-au pomenit, pentru că mirele i-ar păpa avuţiile pînă la ultimul şiling, conchise Fawn complet indignat, întrucît cl arătase mărinimie şi bunăvoinţă cînd discutase aranjamentele pecuniare cu lady Baldock.

După incidentul de mai sus, o vreme Phineas nu mai articula un cuvînt şi chiar conversaţia la masă nu mai decurse atît de vioaie şi agreabilă după cum ar fi dorit gazda. Pentru bietul nostru erou avea toată înţelegerea şi-l privea cu milă. De-ar fi bănuit consecinţele acestei discuţii, nu ar fi încurajat întrebările despre Violet Effingham. Dar cum faptul era consumat, nu-i rămînea decît să atragă interesul celor din jur asupra unor teme mai generale. După o vreme, încercarea îi reuşi, pînă şi Phi- neas recăpătîndu-şi pofta de vorbă. Ingurgitase vreo două pahare de vin, şi pe urmă se avîntase în politică, profitînd de orice prilej ca să-l contrazică pe rivalul său, Fawn.

Laurence Fitzgib'bon, se arăta, natural, de părere că actualul guvern nu va rezista mult. De cînd renunţase la portofoliu, dregătorii săvîrşiseră erori de neînchipuit şi, vorbind despre ei, se arăta un vrăjmaş făţiş.

— Orice învinuiri le-ai arunca, Fitz, cîndva i-ai sprijinit cu tărie, îi aminti domnul Bonteen.

— E drept, însă mi-am văzut mai pe urmă

greşeala, se apără celălalt.

După umilele-mi observaţii, interveni doamna Goes- ler, de cîte ori unul din dumneavoastră demisionează — şi de obicei pe motive mărunte — se întoarce cu înverşunare împotriva guvernului părăsit. Vezi, bunăoară, un gentilom care se înţelege perfect cu prietenii, îi aprobă în toate, pentru ca într-una din zile să facă descoperirea că virtutea sa civică nu tolerează o anume chichiţă. Şi domnul demisionează. Urmează discursul de adio, cu fraze sforăitoare despre loialitate şi gratitudine, însă cînd le aud ştiu dinainte cu ce ochi duşmănoşi îşi priveşte foştii amici şi cît rău e dispus să le facă. Da, încep să înţeleg cum merge politica în Anglia.

Pilda amfitrioanei ţintise de bună seamă în Laurence Fitzgibbon, ca o mustrare severă, însă deprins cum era cu societatea şi cu surprizele ei, acesta şi-o primi mai resemnat şi mai demn decît îşi primise Phineas înfrîn- gerea. 1

Judecat în ansamblu, supeul nu fusese prea izbutit, lucru pe care amfitrioana nu zăbovise a-1 sesiza. Lordul Fawn, după ce se luase în beţe cu Phineas, rămăsese mut ca o stană de piatră. însuşi eroul nostru vorbise cam mult şi prea tare ; iar doamna Bonteen, deşi o constantă admiratoare a lordului Fawn, îl înţepase în mai multe rînduri.

— Am comis o greşeală invitînd deodată patru parlamentari care sînt ori au fost în guvern, recunoscuse gazda înciudată. Pe viitor nu mai chem nici măcar doi politicieni la aceeaşi masă.

— Draga mea doamnă Max, îi replicase doamna Bonteen în faţa căreia vorbise, mai bine n-ai mai pofti laolaltă doi pretendenţi ai aceleiaşi domnişoare.

înaintea plecării oaspeţilor, doamna Goesler izbuti să se retragă două minute cu Phineas în salonul de la etaj unde vorbiră netulburaţi.

— Chiar aşa este, precum spuneai ? îl întrebă cu o voce atît de tristă şi blîndă şi cu priviri aşa de miloase încît el i-ar fi plîns în poală de-ar fi fost singuri în casă. Auzind însă musafirii foindu-se la mică distanţă, se mulţumi să răspundă printr-un :

— Da, aşa este.

68
8

— Mi-am închipuit eu că nu puteai să afirmi un neadevăr, urmă la fel de abătută. Mi-aş putea îngădui să-ţi declar că aş fi dorit să fie altminteri ?

— E prea tîrziu, doamnă Goesler. Recunosc, e o prostie din partea mea, ca bărbat, să mă arăt atît de lovit. Dar trebuie să vă spun că am aflat vestea cu puţin înainte de a porni înspre dumneavoastră. Pe moment mă gîndi- sem să vă trimit un bilet şi să renunţ la dineu. Lucru pe care regret că nu l-am făcut.

— Nu spune asta ! Te rog, domnule Finn.

— Ba da. Era preferabil să nu fi venit. Pentru că m-am făcut de batjocură.

— în ochii cui ? în nici un caz într-ai mei, îl asigură doamna Goesler. Eu te respect pentru suferinţa ce-ai arătat-o. Dar mi-aş permite să-ţi dau o povaţă : nu mai
. arăta că ai fost lezat. în lumea de azi, singurul fapt ruşinos este acela de a-ţi recunoaşte înfrîngerea.

— Totuşi, este o realitate. Am fost învins.

— Adevărat, însă nu e nevoie s-o trâmbiţezi. Ştiu că nu aş avea dreptul să-ţi spun toate astea...

— Cum de nu, îi curmă Phineas vorba. Şi chiar vă sînt foarte îndatorat. Iar acum, îngăduiţi-mi să mă retrag fiindcă nu vreau să ies din casă odată cu lordul Fawn.

— Fie, însă promite-mi că ai să mai vii.

Tînăru.1 îi dădu depline asigurări, mîngîindu-se de pe acuma cu gîndul că va putea să-şi deplîngă iubirea respinsă fără să se mai ruşineze de noua prietenă.

Laurence Fitzgibbon plecă împreună cu Phineas, iar domnul Bonteen — rămas singur, după expedierea consoartei — porni spre club cu tînărul Fawn, cu care ţinea foarte mult să schimbe cîteva vorbe. Bietul lord fusese cam luat în răspăr de Phineas Finn pe care Bonteen nu-1 putea suferi.

— Irlandezul acesta a devenit un maimuţoi îngîmfat de cînd s-a pripăşit pe lingă lordul Brentford, începu să-l blagoslovească pe tînărul nostru. Monk şi cu alţi vreo cîţiva din aceeaşi tagmă i-au stricat complet caracterul.

— Nu cred o vorbă din ce a zis despre lordul Chiltern, rosti Fawn.

— In privinţa însurătoarei cu Violet Effingham ?

— Da, confirmă celălalt. Ar fi o ruşine grozavă să fie sacrificată fata. Gîndeşte-te numai ce căzătură e Chil- tern. Doar ştim cu toţii că bea de stinge, iar cu taică-său s-a împăcat cum te-ai împăcat dumneata. Lady Laura o fi avut ea vreun scop de a făcut asemenea afirmaţie.

— S-ar putea foarte bine să fie numai plăsmuirea lui Finn. Doar irlandezii sînt buni la chestii din astea.

— Un tip atît de violent, că nimeni nu-i stă dinainte, zise Fawn cu gîndul la Chiltern.

— Şi revoltător de încrezut, spuse Bonteen, cu gîndul la Phineas.

— Un om care nu a făcut nimic, cu toate posibilităţile de care dispune, şi nici n-o să mişte vreodată un deget.

— Nu-1 mai văd mult cu portofoliul de acum, vorbi Bonteen plin de dispreţ.

— Dar la cine te referi ? îl întrebă lordul.

— La Phineas Finn.

— O, domnul Finn ! Eu vorbeam despre Chiltern. Pe Finn îl consider un tînăr foarte de treabă şi destul de isteţ. Se aude că lordul Cantrip îl place teribil. O să ajungă departe. Insă nu cred o iotă din ce a spus despre Chiltern.

La care Bonteen, simţindu-se umilit, îşi luă seara bună, părăsindu-1 pe Fawn.

CAPITOLUL LIV

CONSOLAREA

CU TOATE că în dimineaţa de după ospăţ Phineas se înfăţişă devreme la slujbă, de prea multă treabă nu se simţi în stare, încercînd faţă de realităţile vieţii bizara senzaţie că nu le poate purta pe spinarea lui frîntă. Poate cu timpul şi printr-un efort de voinţă avea să redevină folositor societăţii — deşi faptul îl lăsa complet rece — şi va munci pentru că nu avea încotro — la fel ca cizmarii sau cărăuşii, de pildă, pentru a-şi cîştiga tot ca ei pîinea. Dar la ambiţii, la ideea de a promova binele, la plăcerea de a trudi de dragul utilităţii cît şi a profiturilor materiale, la toate

acestea pusese definitiv cruce. De ar fi avut-o

35* ***o***

pe Violet ea soţie, s-ar fi zbătut din zori pînă în noapte şi din noapte în zori ca s-o încredinţeze că deţine o poziţie demnă de ea. Dar după cele întâmplate, nu mai avea motive să dea în brînci. Va lucra numai cit să-şi justifice leafa. Atît şi nimic mai mult.

Cu toate acestea, în cea de a treia zi de la tragica veste, apatia lui se mai risipi.

Lordul Cantrip îl anunţă printr-o scurtă notiţă că seara urmau să se ducă împreună la primul ministru pentru a-i prezenta situaţia cu proiectata cale ferată, şi astfel, tînărul nostru se aşternu pe treabă, uitînd de sine şi identifieîndu-se cu interesele Angliei in coloniile americane. Mai tîrziu, la întîlnirea cu premierul, e drept că lăsă explicaţiile pe seama lordului Cantrip, intervenind rareori şi foarte succint, dar faptul că urmărise cu luare aminte discuţia însemna o dovadă că-şi revenise din absenţa şi toropeala ce-l stăpînişeră.

— După mine, e primul irlandez care merită locul ce i s-a dat, remarcă mai tîrziu domnul Gresham către colegul său Cantrip.

— Cel dinainte era un tip înfiorător, replică lordul scuturîndu-se dezgustat.

în cea de a patra zi de la decepţia produsă de Violet, Phineas se duse din nou în vilişoara din Park Lane. Şi ca să nu survină vreo piedică în calea consolării pe care o căuta, trimise înainte un bilet întrebînd-o pe prietenă dacă e liberă şi îl poate primi. „Sînt acasă, singură, între orele cinci şi şase. M.M.G“, îi răspunse Mărie Max Goesler. Aşa incit se înfăţişă la ea imediat după orele cinci.

Pare firesc ca un tînăr lovit de o năpastă ca aceea care se abătuse asupra lui Phineas să caute alinarea la o femeie. Şi aceasta pentru binecuvîntatul motiv că femeile cred mai curînd în durerea bărbaţilor, decît ei în suferinţa femeilor. Ce pare însă oarecum straniu este că orice bărbat cu inima sfîşiată doreşte să fie consolat de o făptură frumoasă. Logic ar fi ca în momente de cumpănă, să nu-l preocupe înfăţişarea, unicul gînd fiind acela de a găsi înţelegerea şi blîndeţea unui suflet sensibil. Şi totuşi, în realitate, tînjeşte şi după o mînă catifelată, după ochi luminoşi din care să picure

lacrimile compasiunii şi buze cărnoase şi fragede de pe care să alunece cuvintele de încurajare. Ori pe toate acestea Phineas le găsea la doamna Max Goesler.

— Mă bucur atît de mult că te văd, îl întîmpină ea.

— Aţi fost extrem de amabilă să mă primiţi.

— Da de unde ! Favoarea mi-o faci dumneata, arătîndu-mi încredere. Eram sigură că ai să vii după cele întîmplate la dineul de acum cîteva seri. Te-am văzut cît erai de mîhnit şi mi-a părut tare rău.

— M-am purtat lamentabil şi'm-am compi'omis înaintea oaspeţilor.

— Nicidecum, îl contrazise prietena. Consider că ai procedat bine răspunzînd cînd ai fost întrebat. De vreme ce noutatea nu trebuia ţinută sub şapte peceţi, era preferabil s-o dai în vileag. în felul acesta îţi descarci sufletul şi te vindeci mai repede. M-au mirat toate cele auzite în legătură cu lordul Chiltern. Personal, nu-1 cunosc...

— Nu aţi pierdut mare lucru, o asigură Phineas. Cît despre afirmaţiile făcute de Fawn, jumătate din ele sînt simple exagerări, iar cealaltă jumătate interpretări greşite.

— Aici, în Anglia, un lord e socotit semizeu şi crede că i se cuvine orice, zise ea cu dispreţ.

Phineas rămase o vreme tăcut, cîntărindu-i remarca, întreaga familie Standish îi arătase prietenie şi afecţiune, se purtase impecabil cu el. Ca şi Violet Efiingham dealtminteri. Deci nu era vina lor că se simţea astăzi nenorocit şi cu şira spinării frîntă. Chibzuise mult la aceasta şi ajunsese la hotărîrea să nu-i judece răul Drept care, cînd îi răspunse doamnei Max Goesler îi luă apărarea lui Chiltern.

— Sincer să fiu, spuse el, cred că cele întîmplate nu au nici o legătură cu titlul de lord.

— Ba da, prietene, şi au avut de cînd lumea, susţinu ea. Nu o cunosc pe această Violet a dumitale...

— Pardon, nu-i a mea, o corectă Phineas.

— Mă rog, nu, ştiam că nu-ţi aparţine. Am întîlnit-o numai în treacăt şi n-am admirat-o în chip special. însă gusturile diferă. E lucru ştiut. Ce vreau să subliniez

este faptul că această junǎ s-a învîrtit numai printre contese şi lorzi ; iar cînd o fată trăieşte numai în preajma mărimilor, visează şi ea să devină o lady într-o zi.

— în jurul ei au roit tineri de toată mîna, aşa că avea de unde alege. Din cît o ştiu, nu titlul o atrăgea şi, ca atare, nu l-ar fi luat pe Chiltern, dacă nu... Dar la ce-am mai vorbi despre asta ?

— Se cunosc de mult, nu-i aşa ? îl chestionă doamna Goesler.

— Ooo, daa, din copilărie. Iar lordul Brentford ţinea la această căsătorie mai mult decît la orice.

— Atunci el a ticluit toată treaba, se pronunţă cea-laltă cu convingere.

— Nu sînt de aceeaşi părere, o contrazise Phineas. Chiltern nu este omul care să accepte combinaţiile altora şi, pe cît i-o îngăduie situaţia, nici Violet nu se pleacă în faţa unei voinţe străine. Prin urmare îmi închipui că amîndoi au aranjat lucrurile...

— Dumneata i-ai cerut mîna ? îl descusu mai departe prietena.

— De două ori şi am fost refuzat. Ca şi Chiltern, dealtfel, cu diferenţa că el suferise mai multe înfrîngeri. Nu vreau să-i aduc imputări, s-o blamez în vreun fel, ci mă gîndeam numai... mă gîndeam...

— Că este o cochetă, aşa e ?

— Aa, nu ! Asta să nu o spuneţi. Mai de grabă nu-şi cunoştea ungherele inimii, nu ştia singură pe care îl vrea. însă ce sens mai are să discutăm despre asta ?

— Natural, comentariile sînt tardive, recunoscu doamna Goesler, dar cîteodată au puterea de a lecui. într-un fel te simţi după ce ţi-ai descărcat sufletul şi cu totul altfel cînd îl ţii ferecat.

— Adevărat, încuviinţă Phineas, şi eu nu am cui să-mi spun păsul decît dumneavoastră. Nu e foarte ciudat ? Degeaba m-aş spovedi chiar surorilor mele. Ele nu o cunosc pe Violet Effingham şi nu m-ar putea consola.

— Poate că surorile se gîndesc la alte tinere pentru dumneata, îl iscodi în continuare.

— Tot ce-i posibil. Numai că pe mine nu mă intere-

seazã. Iar prietena mea cea mai bunã din Londra cãreia m-aş putea confesa este sora lui Chiltern.

— Îţi cunoştea dragostea pentru Violet Effingham ?

— Îi vorbisem de ea.

— Dacã îmi amintesc bine, ea te-a înştiinţat de logodnã. Se arãta bucuroasã ?

— De foarte mult timp dorea aceastã cãsãtorie. Şi totuşi de multe ori am avut impresia cã ar fi fost mulţumitã sã fi fost eu alesul. S-ar putea sã mã înşel fiindcã normal este sã ţinã cu fratele. Oricum ar fi, azi îmi spun cã nu merita riscul şi tevatura din Blankenberg.

— Tot rãul spre binele dumitale, pentru cã toatã lumea susţine cã te-ai purtat ca un adevãrat cavaler.

— Sincer sã fiu, nu m-am dus cu de la mine putere ci silit de împrejurãri.

— Şi dacã se întîmpla... sã-l fi ucis ?

— Se punea capãt la toate. Fata nu m-ar mai fi vãzut niciodatã, pentru cã, dîndu-mi seama cã am pierdut-o definitiv, îmi trãgeam şi eu un glonte în inimã.

— Vai cît de complicaţi şi bizari sînteţi voi englezii ! Dar slavã cerului cã nu l-ai ucis. Sînteţi amîndoi teferi şi, dacã vrei sã afli sincera mea pãrere, nu ai de ce sã te laşi covîrşit. Doar sînt şi alte fãpturi pe pãmînt mai drãguţe decît Violet Effingham. Desigur, în clipa de faţã nu-mi dai dreptate. Astãzi şi încã o lunã sau douã vei rãmîne la credinţa cã e fãrã pereche şi te vei considera cel mai oropsit bãrbat de pe lume. Nu uita, însã, cã ţii atuul în mînã — un atu ce-l consider cu atît mai de preţ cu cît nu l-ai primit ca un privilegiu. Grozav de uşor e sã fii lord cînd a fost şi pãrintele tãu, aşa cum tot o bagatelã înseamnã sã te însori cu o fatã frumoasã dacã poţi sã-i oferi titlul de lady. Sã devii însã lord — ori sã-ţi cîştigi acelaşi prestigiu — cînd nu ai moştenit nici un fel de înlesniri, este, dupã mine, tot ce poate înfãptui un bãrbat mai de preţ. Şi existã femei — chiar frumoase, domnule Finn — care sînt destul de inteligente sã sesizeze acest fapt şi în acelaşi timp sã-şi dea seama cã un astfel de om valoreazã mai mult decît oricare lord.

Şi ca o consfinţire a spuselor de mai sus, doamna Goesler fredonã dintr-o strãveche şi nepieritoare

baladă scoţiană, văding o puritate a glasului, o înţelegere a muzicii şi o interpretare atît de măiastră că Phineas rămase de-a dreptul înmărmurit.

Cînd prinţ, mareliiz sau dtice po hune ai venit Tot ce-i mai bun în viaţă îţi stă la picioare.
Dar forţa, măreţia omului cinstit,
Stă în credinţă şi onoare.

— Nu ştiam, doamnă Goesler, că obişnuiţi să cîntaţi, murmură după aceea impresionat ele cele auzite.

— Nu este obişnuinţă, ci o fac doar atunci eînd se iveşte o împrejurare care mă îmbie. îmi plac foarte mult baladele scoţiene. Vrei să mai asculţi ?

— Cum de nu, chiar vă rog.

Şi prietena cîntă balada pînă la ultima strofă.

— Şi totuşi, omul e om, să o ştii, chiar dacă n-a avut parte de mult slăvită Evă după care i s-a topit inima, zise ea la sfirşit, şi din nou fredonă :

Suit fete în Scoţia frumoase fără de pereche
Şi tare s-ar mai mărita cu Lochinvar cel înt.r-o ureche.

— Dar Lochinvar din baladă şi-a luat mireasa dorită, observă Phineas.

, — Ia sensul distihului care e plin de adevăr, şi nu povestea în sine, care poate e falsă. Deseori mă gîndesc că atît Jack of Hazleden cit şi Lochinvar au fost siliţi să se căiască de tîrgurile încheiate. Să sperăm că lordul Chiltern nu va face la fel.

— Sînt sigur de asta.

— Atunci e perfect. Iar în ce te priveşte, cugetă mai puţin la dragoste şi concentrează-te o vreme asupra politicii, a discursurilor din Cameră şi a coloniilor — ocupaţii în care te simţi ca acasă şi-ţi vor aduce succese şi satisfacţii pe care lordul Chiltern nu ţi le poate fura. Şi dacă se întîmplă să te încolţească iarăşi descurajarea, vino la mine. şi am să-ţi cînt balade scoţiene. Să nu-ţi fie teamă că dai peste doamna Bonteen, fiindcă-ţi promit că n-am s-o poftesc cînd vii dumneata. Iar acum, pe curînd, îi zise întinzîndu-i o mină ca de mătase, pe care Phineas o ţinu o secundă intr-a lui şi se simţi consolat.

Rămasă singură, doamna Goesler se prăvăli într-un jilţ şi începu să reflecteze la ale ei. în vremea din urmă se întrebase tot mai adesea încotro o minau ambiţiile şi

ce ideal urmărea. De pe o măsuţă luase un bilet primit de la marele duce de Omnium ca răspuns la o aluzie strecurată de ea în legătură cu o fotografie a nobilei sale persoane. „Mă voi prevala de prilejul de a vă întruna neînsemnata atenţie la reşedinţa domniei voastre“, se spunea în depeşă. De bună seamă era o mare izbîndă să-l primească în casă pe ducele de Omnium. Dar cu ce o încălzea ? se întrebă visătoare, cu ochii la rîndurile trimise. De fapt, în ce consta ţelul ei ? Sau mai degrabă avea unul precis ? în ce chip şi-ar fi putut dobîndi fericirea ? Căci pînă astăzi încă n-o cunoscuse. Prea anevoie se scurgeau orele şi prea lungi i se păreau zilele. Cît despre duce era bine să vină — dacă va denia — iar prezenţa lui n-o s-o sperie. De asta putea să jure. Oare ce-ar simţi o femeie ca ea dacă într-una clin dimineţi s-ar trezi ducesă de Omnium ? ! Şi gîndul acesta o făcu să ia o decizie cît se poate de categorică. Dacă ducele îi va face avansuri, în cel mai scurt timp o să-i dea a înţelege pînă unde o împingea ambiţia.

CAPITOLUL LV
ÎMPĂCAREA

LORDUL CHILTERN făcu exact cum spusese. Se oprise în Carlisle, de unde scrisese lordului Erentford, şi apoi se dusese în Willingford să vîneze.

Misiva către părinte ieşise însă rigidă şi foarte greoaie, aşa încît ne întrebăm dacă Violet nu greşise refuzând s-o dicteze. De la apelativul de „Senior“, folosit la începutul epistolei, întregul conţinut lăsa de dorit. Dar mai bine s-o citiţi dumneavoastră şi să judecaţi singuri.

Tiailway Hotel, Carlisle
27 decembrie, 186 . . . .

„Seniore,

mă aflu în drum către Londra venind din Loughlinter şi

vă scriu in virtutea unei făgăduinţe pe care am făcut-o Laurei şi domnişoarei Effingham. întrucît Violet a primit să-mi devină soţie, amîndouă au considerat că v-ar bucura să aflaţi de aceasta. V-aş rămîne îndatorat să-mi comunicaţi prin domnul Edwards aranjamentele de ordin material. Laura e de părere că veţi dori să ne vedeţi atît pe Violet cît şi pe mine la Saulsby. în ce mă priveşte, sînt gata să vin odată ce primesc asigurările dumneavoastră că nu mă aşteptaţi nici cu viţelul gras, nici cu reproşuri, deoarece consider că nu merit nici una din ele.

Rămîn, seniore, al dumneavoastră afectuos,

Chiltern.“.

P.S. Adresa mea este : „Taurul, Willingford“

încheierea scrisorii, în care se declara oarecum în raporturi afectuoase cu tatăl, îi pricinuise multă bătaie de cap. Cu toate astea nu găsise o formulă pe măsura sentimentelor filiale fără a recurge la o întortochiere de exprimare absolut detestabilă.

De ar fi fost după el, ar fi scris pur şi simplu : „al dumneavoastră fecior“, sau „al dumneavoastră duşman de moarte“, ori „al dumneavoastră cu profundă indiferenţă“. însă cum nu cunoştea adevărata stare de spirit a contelui, chibzuise că nu e cazul să-l irite în mod gratuit. Se putea foarte bine ca tatăl să dorească împăcarea. Dar şi în ipoteza aceasta era hotărît să nu se arate nici plin de căinţă şi nici prea supus datorită întîmplărilor petrecute. Dacă părintele urzise anumite proiecte de viitor, le va duce la împlinire pe cît îi va sta în putinţă ; în schimb, de trecutul său nu-i va îngădui să se lege. Iar de se încăpăţîna să-l muştruluiască, trebuia să se aştepte la o ciocnire.

După cum era de aşteptat, lordul a fost revoltat de insolenta încăpăţînare ce străbătea de la un capăt la altul scrisoarea feciorului şi, preţ de un ceas ori două, se jură pe toţi sfinţii că n-o să-i răspundă. Cît se topea

de dragul lui, şi iată cu cîtă uşurătate şi nepăsare i se adresa. Dar oare nu era asta soarta părinţilor, să-şi iubească la disperare odraslele şi acestea să nu răspundă nici pe departe simţirii lor ? se îmbună singur. Oricum, îi împlinise, dorinţa de căpătîi şi se logodise cu Violet. Apoi mai făcuse şi primul pas spre împăcare, indiferent cît de rece şi de nesatisfăcător. Cînd citi a doua oară epistola, sări peste paragraful cu viţeii graşi — care îl supărase mai mult decît restul — iar înainte de a se culca răspunse aşa cum urmează.

Saulsby, 29 decembrie. 1 8 6 . . .

* ,.Dragul meu Chiltern,

am primit vestea ta şi sînt nespus de încîntat că drăguţa de Violet a acceptat să te ia. Avuţiile ei au mare preţ pentru tine, dar fata le întrece în valoare. Ştii de mult ce părere am despre ea, încît n-o să te mire că voi fi mîndru s-o primesc ca pe o fiică în casa mea. Natural că-i voi scrie fără nici o zăbavă şi-mi voi da osteneala să pregătesc în cel mai scurt timp vizita ei la Saulsby. Odată ce voi fixa ziua, te anunţ şi pe tine, asigurîndu-te de pe acum de strădaniile mele ca şederea voastră să fie cît mai plăcută.

Al tău părinte afectuos,

Brentford.“

P.S. Richards, grăjdarul, e tot în serviciul meu, aşa că ai face bine să-i scrii şi să-i dai toate îndrumările necesare în legătură cu caii.

Pînă la mijlocul lunii februarie s-au încheiat toate preparativele, astfel că Violet s-a reîntîlnit cu logodnicul la conacul lordului Brentford. în tot intervalul scurs de la şederea în Loughl'nter şi pînă la plecarea spre Saulsby rămăsese lîngă mătuşă, suferind cicăleala ei permanentă.

Persecuţia se declanşase încă de la întoarcerea fetei la Baddingham, cînd lady Baldock îi făcuse o primire pe

cît de solemnă pe atît de neospitalieră.

— In fine, ai binevoit să sosești, Violet, o întâmpinase cu voce de înmormîntare. Nici nu ştiu ce să-ţi zic.

— Spune-mi „bine ai venit“, sugerase nepoata.

— Nu la asta mi-e gîndul, ci la logodnă, precizase tutoarea cu şi mai mare acreală.

— Dacă nu ţi-e pe plac, mai bine nu spui nimic.

— Cum s-ar putea asta ? Cum mi-ar sta mie să tac ?

— Şi de ce-ai arunca vorbe pe care să le dregi mai apoi ? Mai bine să nu-ţi faci de lucru, vorbi pupila zîmbind.

— Păi fii sigură că nu aş deschide gura dacă nu mai. apăsa datoria pe care mi-am luat-o. Doar răspund de tine şi de ce ţi se întâmplă, iar de te-oi duce de rîpă, o să-mi reproşez toată viaţa că e şi din vina mea.

— Vai, mătuşico, dar n-ai avea pentru ce, cînd eu totdeauna voi recunoaşte că ai făcut imposibilul să mă vezi... să mă vezi... pe culoarul cel bun, cum se spune la călărie.

— Auzi, călărie ! Cu ce comparaţii îmi vii !

— Ce ţi se pare anapoda ? Eu o găsesc foarte adecuată şi, în consecinţă, susţin că tot pe culoarul cel bun mă consider. Ai să vezi că bietul lord Chiltern nu e chiar aşa negru cum îl descriu oamenii.

— Pentru ce ţi-ai păta viaţa măcar cu un strop de negreală ?

— Fiindcă îmi plac contrastele de culoare.

— Uite la lordul Fawn...

— M-am uitat la el, mătuşico.

— E un tînăr de soi, în pragul unei cariere folositoare prin care, pînă la urmă, va ajunge... cine ştie unde...

— Oricum, nu putea să ajungă la mine.

— Ori să-l luăm pe domnul Appledom de exemplu.

— Sărmanul domn Appledom ! El mi-a plăcut, ca să-ţi spun drept. Dar lordul Chiltern mă atrage mai mult mă- tuşică. Şi tinerele sucombă atracţiei.

— Ţi-a plăcut lordul Chiltern ! Auzi ce mai vorbă [1] Atunci de ce l-ai respins de peste douăsprezece ori ?

— Nu am numărat niciodată, însă n-aş crede să-l fi refuzat chiar de atîtea ori.

în luna cît rămase la Baddingham, Violet auzi cam aceleaşi idei repetate de pisăloaga tutoare, însă le îndură cu stoicism. Bineînţeles că nimic n-o clinti de îa decizia luată $i, îndîx'jită, lady Baldock îşi înteţi atacurile. Lui Chiltern nu-i spunea niciodată pe nume, ci recurgea la formule ca „bătăuşul" sau „apucatul", aruncînd şi aluzii la viitoare brutalizări ce-o aşteptau pe soţie.

De cele mai multe dăţi nepoata rîdea, amuzată, răspunzînd că acestea fac parte din riscurile oricărei femei.

— După cîte ştiu eu — dar n-a aflat lumea — nici dumitale nu ţi-a mers chiar pe roze cu răposatul unchi Baldock care era cam iute din fire, îi spusese o dată ca să-i mai taie pofta de cicăleală.

în realitate, cel pomenit fusese blind cu nevasta ca oaia la tuns şi toţi cîţi îl cunoscuseră ziceau despre el că s-a purtat fără greş.

-— Adevărul e, domnişoară, sărise mătuşa ultragiată, că unchiul matale era un nobil în toată puterea cuvîntului, şi nu poţi să-l pui alături de „apucatul" ăsta cum nu poţi alătura brînza de cretă.

— Mă întreb care din ei o fi brînza ? ripostase nepoata hlizi ndu-se.

Iar lady Baldock, refuzînd să continue ciondăneala, ieşise băţoasă din cameră.

La Saulsby venise şi lady Laura. dar ca să ajungă acolo, fusese obligată să se războiască în prealabil cu soţul ei. De cum îşi exprimase dorinţa să asiste la împăcarea dintre tată şi frate, domnul Kennedy îi amintise că prima ei obligaţie era să stea la Loughlinter, iar înainte de a se sfîrşi dialogul îi reproşase pe faţă neglijarea acestei îndatoriri sacre. Cu toate acestea, Laura se ţinuse ferm pe poziţie, ameninţîndu-1 că ori o lasă să plece la Saulsby ori îi va explica tatălui ei că nu a venit fiindcă i-a interzis soţul.

— Nu-ţi permit să discuţi intimităţile de familie, sărise hainul de Kennedy, la care, ieşindu-şi din fire, lady Laura îi aruncase în obraz că nu înţelege să asculte de toate poruncile lui.

Lucrurile se sluţiseră mult în viaţa soţilor Kennedy şi odată ajunşi într-aşa un impas, e lesne de închipuit ce

simţea fiecare. Lady Laura reflecta să înceapă anumite demersuri în vederea separării de soţ, pe eînd el se gîndea serios, în ce chip să. reacţioneze în faţa unor eventuale măsuri de acest gen. Femeia datora supunere soţului, atît prin legi divine cit şi prin cele făcute de oameni, şi dînsul nu era omul care să le nesocotească. Dar pînă la ivirea unor schimbări radicale, lady Laura porni către Saulsby, lăsîndu-1 să plece de unul singur la Londra pentru a lua parte la sesiunea parlamentară.

Atît lady Laura cit şi Violet Effingham veniseră la moşie înaintea lordului Chiltern şi se sfătuiau împreună în ce fel să decurgă întîlnirea dintre conte şi fiu. Violet era de părere să fie lăsată la voia întîmplării, pe cînd amica pleda pentru o punere în scenă. Pînă la urmă consfătuirile s-au dovedit inutile, deoarece revederea s-a produs fără ştirea şi amestecul lor, junele Chiltern sosind mai devreme şi ducîndu-se aţă la Brentford.

— Mă bucur tare mult, sir, să fiu iarăşi la Saulsby, îi spusese întinzîndu-i mina.

Intr-o scrisoare trimisă Laurei, lordul precizase doar ziua sosirii, nicidecum ora şi, cum apăru între zece şi unsprezece de dimineaţă, îl luă pe taică-său ca din oală, sau, mai exact, fără un logos încropit dinainte.

Lucrurile decurseseră astfel : ajuns la conac, Chiltern întrebase de lord şi, aflînd de la slugi că este în odaia lui, o pornise într-acolo, în timp ce femeile noastre, instalate în faţa căminului din salon, se consultau în continuare cum să fie aranjată istorica întrevedere. Văzîn- du-1 în camera sa — ticsită cu cărţi înnegrite de vreme şi cu mobilă şi mai tuciurie — bătrînul părinte exclamase prididit de emoţie :

— Oswald, nu m-aşteptam să te văd la oră aşa matinală !

— Adevărat, am picat mai devreme, pentru că am scutit din timp venind prin Birmingham unde am şi dormit astă noapte. Violet e aici ?

— Da. împreună cu Laura. Se vor bucura foarte mult să te vadă. Ca şi mine, dealtminteri, îi spuse apucîndu-1 de mînă şi strîngîndu-i-o pentru a doua oară.

— Mulţumesc, sir, zise fiul privindu-1 în ochi.

— Am fost încintat de logodnă, continuă lordul.

— îţi închipui atunci ce simt eu, rosti tînărul hohotind fericit. Mi-am dorit-o atîţia ani şi de atîtea ori am fost refuzat încît uneori îmi spuneam că sînt un netot dacă mă leg în continuare de gîndul acesta. Şi totuşi, nu am
izbutit să mă scutur de el. Iar azi o aud vorbindu-mi de parcă ea a tînjit după mine în tot acest timp !

— Poate că da, murmură taică-său.

— Asta n-o cred. Acum s-ar putea să-i fiu drag, dar atunci nu i-am fost.

— Să sperăm că te va iubi toată viaţa ca în clipa de faţă.

— Nădăjduiesc să nu fiu cel mai rău dintre soţi, pentru că cel mai bun desigur că nu voi fi. Şi acum mă duc să o caut. Probabil am s-o găsesc pe undeva, pe aproape.
Am ţinut să vă văd înaintea oricui, iar odată ce mi-am împlinit voia, pot pleca.

— Mai stai puţin, Oswald, îl opri bătrînul. Şi, tîrîş- grăpiş, îi ţinu o vorbire, exprimîndu-şi speranţa că pe viitor se vor împăca bine, uitînd tot ce a fost în trecut.

Mult ar fi vrut să-şi pregătească discursul, nu să-l înjghebe cu poticneli şi ca vai de el. Dar aşa a ieşit mult mai bine, fiindcă dacă îl ticluia cu pedanterie, rostindu-1 degajat şi cu autoritate paternă, l-ar fi întărîtat pe fecior şi poate s-ar fi declanşat ceartă. Lordul îl ascultă cu bună-voinţă şi cu zîmbete, şi bombăni, la sfîrşit, ceva în genul că este de acord. După care se făcu nevăzut.

„A ieşit mai grozav decît am sperat şi asta numai fiindcă l-am luat prin surprindere“, se gîndi mulţumit. Totuşi, se mai temea de o predică alcătuită pe îndelete şi servită cînd nici nu-1 ducea gîndul, ceea ce ar fi pus în primejdie liniştea amîndorura.

Întîlnirea cu Violet a fost, se înţelege, plăcută. După ce-1 acceptase, recunoscînd în faţa ei şi a lui că-1 iubeşte, se arăta generoasă ca orice fecioară ce s-a predat în mîna cuceritorului.

Nedespărţiţi toată ziua, cutreierau parcul şi pădurea vecină, pe jos şi pe cai, ea admirîndu-i iscusinţa de călăreţ şi ascultîndu-i ceasuri de-a rîndul povestirile vînătoreşti. Şi în tot ce făcea arăta atîta răbdare, înţelegere şi iubire încît lady Laura se simţi deseori ispitită să-i arunce în nas vechile şi des repetatele afirmaţii că nu e făcută să iubească un bărbat şi probabil va rămîne nemăritată.

— Asta îmi tot îndrugai, îi aminti privind-o zeflemitoare.

— Mă pizmuieşti pentru micile mele plăceri ? o întrebă cealaltă.

— Nici gînd, draga mea, dar mi se pare atît de ciudat eă te văd pe tine, dintre toate femeile, sclava iubirii ! !

— Nu, nu sînt sclavă, protestă cealaltă. îmi place însă la nebunie să-i împărtăşesc orişice, să-l aud vorbindu-mi de toate şi să am în el cel mai bun prieten. Poate să plece departe şi un an de zile că nu m-aş topi de nefericire, încredinţată cum sînt că mi-e credincios.

Cuvintele ei o descumpăniră pe Laura, şi o făcură să se întrebe dacă nu cumva, dintre ele două, Violet dovedea mai multă înţelepciune. De cînd se căsătorise cu Kennedy, nu se înfiripase între ei nici pe departe prietenia statornicită între cei doi logodnici şi, cu gîndul la viaţa ei tristă, într-una din zile, îi dezveli adevărul lui Oswald. Nu pomeni un cuvînt despre Phineas Finn, şi nici gîndul nu-i cutreieră spre el în timp ce vorbea. Cu toate astea dramatiză poate mai mult decît ar fi fost necesar traiul apăsător din castelul Loughlinter şi neputinţa de a-1 face pe Kennedy să-l îndulcească în vreun fel.

— Vrei să spui că te... brutalizează ? o întrebă fratele cu o faţă crispată de s-ar fi zis că e gata să răzbune maltratările sorei.

— Nu, nu mă bate, dacă la asta te-ai referit.

— E aspru cu tine ? Vorbeşte urît ?

— Cred că nu a rostit faţă de mine sau de alţii vreun cuvînt pentru care s-ar simţi vinovat.

— Atunci ce se întîmplă ? o chestionase nedumerit.'

— Face numai ce vrea şi dorinţele lui nu coincid cu ale mele. E aspru, sec, echitabil, lipsit de orice sensibilitate şi vrea să fiu la fel. Cam asta e tot.

— Să fiu cinstit, Laura, nu l-am avut niciodată la inimă. Mi-a fost greu şi să-i adresez un cuvînt. Dar vorba' aceea, eu nu-i sînt soţie.

— Pe cînd eu da. Şi trebuie să-l îndur.

— I-ai spus tatii ?
— Nimic.
— Dar Violetei ?
— Ei, da.
— Şi ce a zis ?

— Ce poate să spună ? Simple vorbe, ca şi tine. Iar de-oi fi silită să-l părăsesc intr-o zi, voi putea face lumea să înţeleagă de ce ? Cui îi pasă de drăma pe care o trăiesc ?

— N-am înţeles niciodată pentru ce l-ai luat de la bun început.

— Nu fi crud, Oswald !

—■ Crud ? Voi fi alături de tine şi voi face tot ce îmi ceri. Dacă eşti hotărîtă, şi mîine pornesc către el ca să-l înştiinţez că nu te mai întorci acasă. Iar în caz că nu te consideri în siguranţă la Saulsby, vei veni în .străinătate, cu noi. Ai să vezi ce sprijin găseşti în mine şi că nu sînt lipsit de milă şi înţelegere după cum m-ai acuzat adineaori.

Dar în fapt, nici unul dintre sfetnici nu dăduse o povaţă care s-o scape de suferinţă. Să-l părăsească pe Kennedy, intuia că n-o putea face doar în virtutea motivelor existente, iar întoarcerea la viaţa de acasă însemna tortura cea mai cumplită, mai ales după cele trăite şi văzute la Saulsby. Căci priveliştea tinerilor logodnici o răscolise teribil, făcînd-o să viseze adesea la propria-i fericire de care cu siguranţă ar fi avut parte dacă nu şi-ar fi atîrnat lanţuri de mîini şi picioare, osîndindu-se la amărăciunea şi însingurarea de astăzi. Cu sufletul dezbinat între himerica perspectivă a ceea ce ar fi fost şi crunta realitate pe care o trăia, se lăsa subjugată de amintirea frumosului curtezan a cărui dragoste o simţise însă n-o încurajase, predîndu-se, ca o marfă, unui soţ neiubit şi neiubitor. Da, înaintea căsătoriei era la numai un pas de iubire şi, de frică să nu-i cadă în mreje, mări- tîndu-se cu un nimeni — sau aproape un nimeni — îl luase pe Kennedy. Nu banii lui o hotărîseră — fiindcă la bani renunţa lesne, cum o făcuse şi pentru Oswald — ci spaima unei mezalianţe. Devenind lady Kennedy îşi menţinea rangul, numărîndu-se — în lumea suspusă — printre cei mai de frunte, atît ca poziţie socială cît şi în politică. Pe cînd acceptîndu-l pe Phineas s-ar fi degradat simţitor. Odată ce se numea lady Finn, nu mai putea să-i primească pe mai marii partidului liberal, n-ar

mai fi fost pe picior de egalitate cu soţiile şi cu fiicele miniştrilor aflaţi la putere. În cîteva rînduri o ispitise ideea să-l refuze pe Kennedy şi să rămînă nemăritată. însă şi

de ajungea s-o pună în practică, marea ei slăbiciune — cum îi spunea atracţiei pentru Phineas — tot nu-i clădea pace. Şi domnişoară n-ar fi rămas. Se vede că atunci trebuia să-şi decidă ursita, fie cu Kennedy sau cu Phineas. Şi-l preferase pe primul. Blestemat ceas şi blestemată alegere ! Dar cum putea să-i încredinţeze lui Oswald ori logodnicei sale măcar jumătate din taina ce-i pîrjolea sufletul ?

■— Mă întorc la Loughlinter, îi comunică fratelui ei.

— Nu te duce decît dacă vrei, o îndemnă el.

— Nu e vorba de voie, n-am încotro. în clipa de faţă, Kennedy se află la Londra, unde a plecat de la redeschiderea sesiunii parlamentare, însă în martie revine în Scoţia, aşa că vom sta din nou la moşie. -

— N-ai să treci mai întîi prin Londra ?

— Nu ştiu. Voi face exact cum îmi zice el. Am de gînd să-i acord încă un an de supunere cu titlu de probă.

— Iar dacă vezi că merge tot rău, atunci vino la noi.

— Nu pot să spun de pe acum ce-am să fac. Aş vrea să mor, de-aş găsi o metodă. Tu, Oswald, să nu fii tiranic sau, cel puţin, nu un satrap rece şi calculat. Şi ţine minte că nu înjoseşti mai mult o femeie decît atunci cînd îi înşiri obligaţiile. S-o baţi ? E nimic pe lingă umilinţa de a-i porunci cu neîndurare.

Chiltern rămase zece zile la Saulsby, iar în cea de pe urmă avu totuşi parte de o mică ciocnire cu tatăl său şi chiar de o neînţelegere cu logodnica. încă de la sosire o înştiinţase pe Laura în ce zi va pleca, şi e greu de închipuit că amănuntul nu ajunsese şi la urechile lordului. Cu toate acestea, în seara cînd fiul anunţă că poruncise diligenţa pentru a doua zi dimineaţă, părintele tresări se, considerîndu-1 pripit şi necuviincios. Doar aveau încă atîtca de discutat, plus că nu apucase să-i ţină o lecţie.

— E foarte neaşteptată plecarea, zise el fixîndu-1 pe Chiltern.

— Credeam că Laura ţi-a comunicat-o din

vreme, se apără fiul.

— O fi spus ceva înainte să vii, dar în zilele acestea, nimic. Şi, mă rog, pentru ce te-ai grăbi ?

— Mi-am zis de la bun început că nu ai dori să rămîn mai mult, şi, cum am lăsat vorbă că mă întorc pe ziua de întîi, e greu să mai dau înapoi.

— îţi reiei vînătoarea ?

— Da, şi-o continui pînă la sfîrşitul lui martie.

— Puteai să vînezi şi aici, observă lordul. Şi fiindcă Oswald nu dădu nici un semn că s-ar răzgîndi, se îmbufnă şi îşi luă un aer solemn. Trebuia negreşit să-i spună vreo două — să-i ţină acel logos pe care nu apucase să îl rostească — aşa că-l pofti în odaia cu cărţi înnegrite şi cu mobilă şi mai neagră, unde-i indică, mutește, jilţul în care să se aşeze. Cum însă el rămase în picioare, îi urmă şi fiul exemplul. Doar nu era să-i ofere avantajul de a-i predica de la înălţime.

— Nădăjduiam că în timpul şederii la Saulsby să discutăm puţin despre viitorul tău, Oswald.

— în privinţa căsătoriei, se pare că va avea loc în iulie, îl informă Chiltern.

— Despre asta am auzit. însă mă refeream la ce vei fi după aceea. Desigur, n-aş vrea să mă amestec prea mult, mai ales că banii logodnicei vor mai amortiza din ipotecile puse pe proprietatea de aici...

— Ba le lichidează complet, îl corectă tînărul.

— Asta n-o să se întîmple dacă îi pune pe numele celui de al doilea născut, după cum am aflat că ar dori lady Baldock.

— Violet va face exact cum doreşte ea şi cum e mai bine. Să nu mă întrebaţi însă în ce constă acest lucru fiindcă n-am discutat cu ea. E drept că o dată a vrut să vorbim, dar am îndrumat-o spre dumneavoastră.

— Firește mi-ar place ca avuţiile ei să se contopească cu ale noastre. Şi chiar e cea mai fericită formulă.

— Repet : va face cum doreşte. Eu nu mă amestec,

— Atunci n-o să mai discutăm despre asta, ci spune-mi care-ţi sînt planurile de viitor ?

— Cum adică ? se arătă feciorul nedumerit.

— Păi ce ai de gînd să faci şi în ce chip doreşti să devii util ? îmi închipui că ţi-ai făcut un proiect.

— Sincer să fiu, sir, nu prea mă văd bun de

nimic, zise Chiltern rîzînd, sau mai de grabă rînjind într-un mod neplăcut.

36*

— Doar n-o să trăieşti totdeauna ca un trîntor în stup ■?■ îl zădărî tatăl.

— Ca să fiu din nou sincer, sir, noi, care ne numim lorzi, ducem o viaţă de trântori.

— Te contrazic, sări lordul,, devenind dintr-o dată energic cînd trebuia să-şi apere clanul. Te contrazic pînă în pînzele albe, susţinu cu dîrzenie. Nu cunosc o categorie de oameni care să muncească mai onest şi mai cu folos decît noi. Eu sînt un trîntor ? Sau am fost din cea mai fragedă tinereţe ? Am muncit încontinuu, la început în Camera Comunelor, mai trrziu în Camera Lorzilor, la fel ca şi prietenii mei. Şi aceeaşi carieră ţi-e deschisă şi ţie.

— Care ? Cea politică ? îşi arătă Chiltern din nou nepriceperea.

— Bineînţeles.

— Dar pe mine nu mă atrage. Nu văd nici o deosebire între partide.

— Şi totuşi, trebuie să te preocupe, să ajungi a sesiza diferenţa între partide. Asta ţi-e datoria. Tar dorinţa mea este să intri în Parlament.

— Nu pot aşa ceva, sir.

— Şi, mă rog, pentru care motiv ?

— În primul rînd fiindcă nu mai aveţi o circumscripţie de oferit. Aţi învîrtit în aşa fel lucrurile, încît pricăjitul de Loughton a intrat în cazanul retopirilor şi prefacerilor. Şi ca să-mi depun candidatura în Smotherem, mulţi s-ar uita la mine cruciş.

— Dar avem comitatul, băiete.

— Şi de acolo pe cine aş mătrăşi ? Mi-e că voi cheltui patru, cinci mii de lire, ca să m-aleg cu şicane şi cu ofense. Nu. Prefer să nu încep jocul, mai ales că sînt şi prea vîrstnic pentru intrarea în Parlament. Trebuia să debutez mai devreme ca să-i prind gustul. Dar aşa... am pierdut diligenţa.

Aceste răspunsuri îl supărară pe conte şi, treptat, discuţia degeneră tot mai mult. Cînd părintele reveni cu întrebarea în ce fel îşi propunea să trăiască pe viitor. Chiltern mai întîi se încruntă, iar după c» tăcere îndelungă şi neplăcută îi spuse că verile intenţiona să şi le petreacă în străinătate — pentru, divertismentul

soţiei — iar iernile, în diferite regiuni ale Angliei, unde avea să vîneze. Deci unicul ţel era recrearea, şi degeaba încercă celălalt să-l convingă de îndatoririle unui lord, ale unui nobil, cum era el, pentru că Chiltern îi ripostă sec că nu cunoaşte altă datorie morală afară de aceea de a nu-şi depăşi venitul. Scandalizat, Brentford îi ţinu o adevărată morală, dojenindu-l mai aspru decît o făcuse înainte, ca la siîr- şit, cînd epuizase toate argumentele, fiul să-i răspundă pe tonul cel mai indiferent :

— Am întârziat mult cu vorba şi i-am făgăduit Violetei s-o văd. Aşa că mă duc. Noapte bună. Şi într-o clipă dispăru din odaie, lăsîndu-l pe lord cu gura căscată.

Cu Violet discută aproape jumătate din noapte, însă nici acest dialog nu se sfîrşi într-un chip fericit, deoarece, fiind adeseori contrazis şi reproşîndu-i-se că nu este drept ce susţine, la un moment dat îşi pierdu răbdarea, sărind cu gura la faţă : -

— Drept ori nedrept, ăsta sînt eu, şi n-ai decît să mă iei ori să mă laşi chiar acum.

— Să te las, nu mai pot, îi răspunse cu duhul blîndeţei. De vreme ce te-am ales, te păstrez. Dar cînd nu ai dreptate, ţi-o voi spune fără înconjur.

îngenunchеat şi în acelaşi timp domolit de replica ei înţeleaptă, o strînsese la piept declarîndu-i că este făptura cea mai aleasă, cea mai dulce şi mai bună din cîte existau pe pămînt.

însă după ce o părăsi, simţi multă vreme în gură acreala mustrării ei.

CAPITOLUL LVI

CE GÎNDEAU OAMENII DIN MARYLEBONE

CÎND PARLAMENTUL îşi reluă activitatea, Phineas buchisea tot la proiectul cu calea ferată din Nova Scoţia şi în munca-i sîrguincioasă uita de durerile inimii. Atîta zel investise în lucrare încât, pînă a fi prezentată în Cameră, ştia mai mult despre cei şapte mii de canadieni care populau porţiunea dinspre America decît despre

localnicii Londrei ori ai comitatului de obîrşie.

Pe lingă alinarea găsită în muncă, o mai avea şi pe aceea oferită de doamna Max Goesler, al cărei salon îi şedea veşnic la dispoziţie. în urma repetatelor vizite, ajunsese a-i vorbi degajat nu numai de Violet Effingham, ci şi de alte idile, părelnice şi de mult apuse, cum fusese aceea cu Laura Standish sau cu micuţa Mary Flood Jones. De fapt, puţine erau întîmplările sau trăirile sale care să nu i le împărtăşească prietenei, iar aceasta îl încuraja, oblojindu-i rănile inimii şi stimulîndu-i ambiţiile politice.

— Menirea bărbatului e să muncească, îi spusese într-o zi, iar dumneata ţi-o împlineşti, pe cînd femeia ce poate face decît să vegheze, să admire şi să dorească bărbatul ? Să luăm cazul meu, bunăoară. Am ajuns preocupată de canadienii aceia numai pentru că te aud pe dumneata discutînd despre ei. Şi de-mi vorbeai despre castori, cu siguranţă eram captivată de ei.

La acestea, tînărul natural declarase că îmbărbătările şi sentimentele arătate însemnau totul, dar absolut tot pentru el. însă de aici să nu-şi închipuie cumva cititorul că nu rămăsese fidel dragostei pentru Violet Effingham. Trăia şi umbla cu spinarea frîntă de pe urma loviturii primite, fără să-i treacă prin minte ‘ că ar exista o cale de vindecare.

La începutul lui martie află că lady Laura sosise în Londra. Informaţia o primise chiar de la soţul ei, care adăugase că în mod special plecase în Scoţia, ca s-o aducă în metropolă. Cu Kennedy se avea foarte bine, deşi nu-i arăta prea mare afecţiune. Dar faţă de cine era Kennedy cordial ? Ajungea că-1 salută, că-i vorbea cînd se nimereau laolaltă, pe culoarele Parlamentului şi, în general, se purta destul de prietenos. Adevăratele sentimente ale moşierului i le cunoaştem din ciocnirile sale cu Laura şi ne amintim cu cîtă stricteţe îi ceruse să-l ocolească pe Phineas. De atunci pînă astăzi nu se schimbase nimic în sufletul său, însă fiind precaut, cîntărise între timp chestiunea şi ajunsese la încheierea că trebuia să ridice restricţiile şi să-i redeschidă uşa lui Phineas. A-l ţine în continuare la index, ar fi însemnat să-şi facă numai rău, în primul rînd, pentru că toată lumea ştia eă-1 salvase din inimile asasinilor şi apoi, fiindcă nu-i convenea să se întrebe cineva pentru care

motiv fusese alungat. Drept care trebuia să-şi calce pe inimă şi să-l poftească din nou acasă, ceea ce şi făcu, la proxima lor întâlnire.

— Cum ţi-am spus, lady Laura se găseşte în oraş. Aşa că s-ar cuveni să o vizitezi, rosti cu vocea-i neutră, care nu-i trăda adevărata stare lăuntrică.

Phineas îi luă de bună invitaţia şi făgădui că va merge.

Cam pe atunci începuse să simtă că are şi unii vrăjmaşi, cu toate că nu ajungea să priceapă de ce l-ar duşmăni cineva acum, cînd o pierduse pe Violet. Motive putea să aibă unul ca bietul Laurence Fitzgibbon, de pildă, pe al cărui jilţ se instalase ca subsecretar la colonii. Numai că Laurence, ca să-l judecăm drept, nu îi purta nici un fel de resentiment.

— Din partea mea să fii sănătos, măi băiete, i-o declarase într-o zi ; cu tine nu am nimic. Dar partidul mi-a ieşit din suflet. E putred pe dinăuntru. Şi multe zile nici nu-i mai dau. Pe toţi sfinţii, se duce de rîpă. Ţine minte că ţi-o spun eu.

Şi în felul său deşuchiat, leneşul irlandez grăise adevărul — nu purta nici o pică compatriotului său, Finn.

în schimb cei din categoria lui Ratler şi Bonteen l-ar fi înghiţit într-o linguriţă cu apă. Şi nici nu se fereau să-i arate cumplita lor duşmănie. Ceva mai prob decît ei, Barrington Erle continua să-l vorbească de bine — deşi rezervat şi cu jenă — pe tînărul lansat de el în politică numai cu patru ani înainte, dar din felul cum se purta chiar cu Phineas — nesincer şi prea puţin cordial — acesta înţelese că întîiul prieten de mare nădejde nu mai putea fi privit ca un stîlp de susţinere.

Din fericire, pe lîngă aceşti inamici declaraţi, exista şi o mină de oameni — la fel de influenţi, după el, ca şi guralivii politicieni de la cluburi — care-i arătau simpatie. Printre aceştia se numărau lorzii Cantrip, Thrift şi Fawn — toţi cu funcţii înalte în guvern, serioşi, muncitori, cu egal respect faţă de activitatea desfăşurată în administraţie cît şi aceea din Parlament, şi toţi deosebit de curtenitori cu eroul nostru, încît invidioşii începuseră a şuşoti că Finn îi ocoleşte pe politicienii fără titluri nobiliare, împre-

surhidu-.se doar de lorzi şi de blazonaţi. Faptul l-a amărît foarte mult cînd i-a ajuns la urechi, deoarece suprema lui năzuinţă era să se numească prieten cu unul ca Monk, pe care-1 prefera oricărui membru al guvernului, şi tot ca el să acţioneze pe plan politic. Dar din păcate, în vremea din urmă se văzuseră tot mai puţin, şi nu fiindcă Monk l-ar fi părăsit, ci pentru că în timp ce existenţa lui Phineas tindea să devină de împuternicit al guvernului şi nu de politician, radicalistul, deşi ministru în Cabinet, rămânea în viaţa sa publică politicianul dintotdeauna. Ce admirase tînărul nostru la el erau ideile sale cutezătoare, la care Monk nu concepea să renunţe chiar cu preţul de a pierde actuala demnitate. Era minunată statornicia lui, ca şi nepăsarea faţă de eventualele consecinţe, iar Phineas dorise teribil să-i semene. Dar odată ce-.şi atinsese visul, obţinînd un portofoliu şi o leafă, simţise că nu-i mai dă mina să-l copieze pe merituosul înaintaş şi adopta, do nevoie, vederile altora. Treaba mersese, numai că oamenii îi vorbeau despre cariera parlamentară de parcă atîrna exclusiv de guvern, ca şi cînd Gresham îi ţinea promovarea într-un buzunar de la haină, şi totodată putea să-i şi poruncească, ceea ce-1 amărîse aşa de rău, că se plînsese lui Monk. Iar înţeleptul lui sfetnic îi servise o ripostă pe care de-abia mai tîrziu, după ce-o rumegă, o înţelese.

— Dacă te gîndeşti să faci din Parlament o profesie — cum ai procedat dumneata — nici în vis nu ai dreptul să te consideri independent. Ţi-ai putea îngădui acest lucru numai cînd ţara te-ar descoperi după activitatea din Parlament şi ţi-ar încredinţa un post de ministru. Dar pentru asemenea carieră îţi trebuie timp, ceea ce dumitale, probabil, nu-ţi convine.

Acesta fusese tîlcul răspunsului ce-1 primise şi, cu gîndul la el, altfel i se înfăţişau toate. Marile onoruri ale demnitarilor administrativi cîştigau în dimensiuni şi semnificaţie cînd le priveai.de la depărtare şi nu ajungeai să le porţi, cum era cazul lui. Domnul Low trudea zece ore din zi, şi rareori se bucura de răgaz. Cu toate acestea, avea mai multă independenţă dvcît el, Phineas Finn — di-

tamai subsecretarul de stat şi prietenul parlamentarilor si miniştrilor de la douăzeci şi cinci de ani ! Iar colac peste

SCO

pupăză, îi mai aştepta o emoţie, şi încă una dintre cete mai neplăcute. După reforma electorală clin Anglia, urma să intre în discuţii, spre aprobare, aceeaşi lege pentru Irlanda. Mă rog, n-aveau, dccît s-o aprobe, întrucît, pînă la dizolvarea definitivă a Camerei, nu se făceau noi alegeri în ţara de baştină. Dar îi tremura sufletul că va fi nevoit să voteze în sprijinit) desfiinţării propriei circumscripţii, şi fără a fi consultat dinainte ci silit să-şi dea buletinul fatal. Iar dc-i cereau să mai şi vorbească şi consimţea să pronunţe un discurs, atunci să te ţii răzmeriţă între el şi alegători ! De pe acum contele Tulla îi pusese în vedere să facă ce l-o tăia capul şi să salveze circumscripţia Lough-sbane. Noroc că beleaua nu părea chiar atît de apropiată — sau cel puţin aşa se auzea. Dat fiind că legea din Anglia st' tărăgănase atîta vreme, trebuia să mai treacă pe puţin sesiunea de faţă pînă să se-traducă în viaţă şi reforma prevăzută pentru Irlanda. Doar acest calcul, absolut logic, parcă-i mai risipea negura.grijilor.

Revederea eu lady Laura îi rezerva o mare şi neplăcuţii surpriză. Din primele clipe îl izbiră transformările apărute atît sub raport fizic cit şi în comportarea vechii prietene. La chip arăta o femeie bătrînă, uzată şi parcă mult chinuită — cum dc fapt şi era. Primise din partea ei un bilet, anunţ.îndu-1 că se află la reşedinţa lordului Brentford într-o dimineaţă anume şi, ca urmare, acolo se duse s-o vadă.

— Nu are rost să mă vizitezi în piaţa Grosvenor, îl anunţă cu răceală. Este o casă ca o închisoare, în care nu văd pe nimeni.

După această neaşteptată afirmaţie, îi ceru să nu mai vină la nici o masă, chiar dacă onorabilul Kennedy îl poftea insistent.

— Şi de cc nu ? întrebase el uluit.

— Pentru că nu te-ai simţi bine într-o atmosferă rigidă şi neplăcută. SL apoi nu-mi închipui că ţii să pătrunzi într-o casă. cînd stăpîna te roagă s-o

ocoleşti. Vorbind, lady Laura zîmbea. dar parcă surîsul era înmuiat în venin. Prin urmare te vei scuza la eventualele invitaţii ale soţului meu. Poţi să faci acest lucru, nu-i aşa, domnule Finn ?

— Se înţelege că pot.

— Atunci fă-l, te rog. La caz că doreşti negreşit să iei masa cu domnul Kennedy, n-aveţi decît să vă duceţi la club.

În glas cît şi în cuvinte răzbea aversiunea ei faţă de soţ, pe care nici nu încerca s-o ascundă.

— Mi-am învăţat lecţia, zise tînărul musafir, dornic să închidă acest subiect şi să treacă la altul, mult mai acut pentru el. Aş vrea să-mi vorbiţi despre Violet Effingham, rosti pe un ton rugător.

— îmi pare rău, însă nu am ce-ţi spune.

— Ba da, şi încă foarte multe, stărui Phineas. Nu aveţi pentru ce să mă menajaţi, deşi, ca să fiu sincer, m-a lovit atît de înfiorător noutatea că era cît pe aci să mă năruiască definitiv. Dar acum nu mă doare, orice aş auzi. Aşa că, vă rog, spuneţi-mi, l-a iubit totdeauna ?

— E greu să mă pronunţ, vorbi şovăielnică. Aş crede că da. în felul ei, se-nţeiege.

— Stau şi mă gîndesc uneori că femeile ar fi mai puţin nemiloase dacă ar şti cită suferinţă pot să pricinuiască.

— A fost crudă cu dumneata ?

— N-am de gînd să mă plîng, răspunse el demn. însă de l-a iubit pe lordul Chiltern, de ce nu mi-a spus-o de la bun început ? Şi de ce...

— Observ că te plîngi, îl opri ea din vorbă.

— Nu, n-am s-o fac. Nici în gînd, cel puţin, dacă reuşesc să mă stăpînesc. Dar spuneţi-mi, se căsătoreşc în curînd ?

— în iulie, după cum discutau.

— Şi unde vor locui ? o iscodi mai departe.

— O, asta nimeni n-o ştie, încă n-au ajuns la o înţelegere în această privinţă. în ipoteza că Violet va manifesta o dorinţă, Oswald o să cedeze cu siguranţă. El e foarte mărinimos şi nu se agaţă cu dinţii de năzuinţele lui...

— Eu n-aş fi avut decît una... să devin soţul ei.

Un timp tăcură amîndoi şi cînd se auzi din nou glasul
Laurei, era străbătut de o vagă ironie care, dealtminteri, îi pîlpîia şi în priviri.

— E foarte înduioşător tot ce-mi spui, domnule Finn, numai că nici nu se va sfîrşi primăvara şi dumneata vei iubi pe alta.

— Mă jigneşte asemenea afirmaţie, protestă indignat.

— Ba de loc. De pe acum se vorbeşte că eşti la picioarele doamnei Max Goesler.

— Doamna Max Goesler ! îngînă şi mai ultragiat.

— Nu are importanţă cine e şi ce nume poartă atîta vreme. cit e tînără, e frumoasă şi ţinteşte la cineva cu oarecare poziţie. Cînd bărbaţii susţin că femeile ar fi crude, sînt ispitită să le răspund că nu li se poate aduce această învinuire pentru simplul motiv că nici un bărbat nu e în stare să sufere. Pe cînd o femeie dată deoparte ştie ce este durerea.

— Vreţi cumva să insinuaţi că nu îmi pasă de Violet Effingham ? întrebă revoltat şi uitînd pesemne că însăşi femeii de faţă îi jurase cîndva că o iubeşte.

— Vai, cît de impresionant eşti ! exclamă ea cu supremă batjocură.

— E uşor să faceţi haz de mine cînd îmi cunoaşteţi toate ungherele sufletului, în timp ce pe alb dumneavoastră le ţineţi cu grijă, sub lacăt.

întărîtată, Laura îşi pierdu stăpînirea de sine şi dezvălui taina pe care o păstrase doar pentru ea.

— Şi, mă i'og, ce-ai dori să scot din sipetul inimii şi să-ţi etalez dinainte, ca pe o tipsie ? Amintirea înflăcă- ratelor declaraţii de dragoste pe care mi le-ai făcut în Loughlinter ? Oare sînt prea nedreaptă afirmînd că eşti nestatornic în sentimente, sau prea bătrînă încît să-mi vorbeşti ca şi cînd nebuniile de atunci au piei'it în uitare ? Au trecut chiar atît de mulţi ani ? Te arăţi chinuit de pe urma iubirii! Dar cine te crede ? în inima dumitale nu sălăşluieşte prea mult pasiunea. Eşti topit după Violet Effingham ? ! Poate astăzi şi acum, dar după ea vor veni o duzină de alte femei, şi ai să fii bine mersi.

Aici se opri brusc, se întoarse cu spatele şi se duse către o fereastră, pe cînd Phineas rămase pe

loc, năuc şi amuţit.

— Acum poţi pleca, o auzi spunîndu-i de la distanţă, şi uită ce s-a petrecut între noi. Te-ai dovedit cavaler şi d.eci contez că-mi vei împlini voia.

Tînărul nu răspunse .şi nici nu se urni să plece, ci reflecta răzvrătit la atacul nemeritat al prietenei. Fiindcă aşa îl considera. De ce să-l acopere cu reproşuri atît de gra ve cînd i-o spusese pe faţă că s-a măritat cu un bărbat neiubit numai cu gîndul să scape de unul pc care-1 iubea ? Il învinuia de inconsecvenţă în sentimente pe motiv că îndrăznise a-şi dărui dragostea alteia. Dar ce făcuse ea nu era şi mai reprobabil ? Abjecta ei falsitate nu merita osîndită ? Sigur că da, numai că n-ar fi putut să se apere, condamnînd-o la rîndul său. îşi aranjase viaţa cum chib- zuise mai bine, însă la el se gîndise măcar o secundă ? Ce răspuns i-ar fi dat la Loughlinter dacă ar fi întrebat-o ce-o să se aleagă de el ? Oare nu l-ar fi sfătuit să-şi găsească o fiinţă pe care s-o îndrăgească ? Nu l-ar fi îndemnat să se lecuiască de iubirea ce i-o purta, îndată ce devenea soţia altui bărbat ? Dar pentru că nu-i ceruse poveţe, ca să aibă dezlegare la mînă, şi fiindcă ea se nenorocise măritîndu-se cu un om pentru care nu simţise nimic, îi făcea imputări !

S-ar fi putut sluji de toate aceste argumente încer- cînd să se justifice, însă consideră înţelept să nu mai dezgroape trecutul, ci să evoce împrejurări mai recente. Pentru că totuşi trebuia să se apere.

— Aş vrea să vă amintesc, lady Laura, că nu mai departe de-o lună sau maximum două mi-aţi vorbit într-un fel ce mă făcea să cred că doreaţi căsătoria mea cu Violet Effingham.

— N-am dorit-o nicieînd. Şi.nici nu m-am exprimat în sensul acesta. Dar încerci uneori să domoleşti copilul care boceşte ca să-i dai jucăria neîngăduită.

Din nou se aşternu liniştea, fiecare închizîndu-se în el, ca după un timp. tot ea s-o destrame, spunînd cu glas ostenit :

— Ar fi bine să pleci. M-am dat fără voie de gol şi am nevoie de singurătate ca să mă reculeg.

— Spuneţi-mi ce aţi vrea de la mine ? o întrebă fără să se urnească din loc.

— Orice ai face nu mi-ar sluji la nimic.

— Trebuie să ne socotim doi străini pentru că odinioară am fost ceva mai mult decît simpli amici ?

— Pe cîfce ştiu, nu am vorbit nimic despre mine, ci doar în măsura în care m-a obligat riposta la marile dumi- tale dureri amoroase. Şi de făcut, nu poţi face nimic pentru mine. Nimic, absolut nimic. Dealtfel în ce calitate ai vrea să acţionezi ? Doar nu mi-eşti tată sau frate.

Tăcut şi smerit, Phineas se muncea cu tot felul de întrebări. Oare îi pretindea să-i cadă în genunchi ? Nu prea i se părea cu putinţă. Iar odată ce ar fi făcut-o, mai mult ca sigur se expunea la un torent de reproşuri, din care Dumnezeu ştie cum mai ieşea. Şi cu toate acestea, parcă i s-ar fi aruncat la picioare. Mult n-ar fi încălzit-o gestul, desigur, ca oricare altul venind de La el. Doar îi spusese cu duritate că nu-i e nici tată, nici frate. Adevărat ! Şi mai putea să adauge că nici soţ nu avea cum să-i fie vreodată, cînd inima-i sîngera după altă femeie. Dar ciudăţenia ciudăţeniilor ! Cu fiecare minut care trecea, se simţea tot mai ispitit să-i cadă în genunchi şi să-i jure că se întoarce la prima lui dragoste pierdută şi în sfîrşit regăsită !

— Tare mult aş dori să pot face ceva, zise încă o dată **apropiindu-SQ de** Laura.

— Nu e nimic de făcut, replică fermă şi împreunîn- du-şi mîinile. Pentru mine nu mai există scăpare, speranţă, cale de mîngîiere sau vreun colţ unde să-mi aflu tihna. Pe cînd dumneata ai toate drumurile deschise. Te plîngeai de o rană. Dar ai dovedit cu prisosinţă că oricît ar fi de mare sau de mărunţă se vindecă sigur. De aceea, cînd te-am auzit văicărind u-Le, mi-am ieşit din răbdări. Iar acum, pleacă. Te rog.

— Şi cum, n-o să mai fim prieteni ?

— De la distanţă, da. Cel puţin în ce mă priveşte.

într-un tîrziu Phineas se retrase, traversînd buimac
încăperile, apoi străzile, fără a le recunoaşte şi fără a privi trecătorii din jur, cu gîndul numai la scena de-abia consumată. Cuvintele de pe urmă ale Laurei îi mai topiseră indignarea de la

început, făcîndu-1 să cugete că, la urma urmelor, imputările nu fuseseră cu totul nedrepte, şi de-i arătase dispreţ, avea un motiv. Judecind după afirmaţii, era tare nenorocită. Ori în cazul acesta, ce mai însemna necazul lui de acum pe lîngă suferinţele ei ? E drept, pierderea Violetei îl năruise de dinăuntru şi poate multă vreme nu-şi va afla mînglierea, Cu toate astea, pentru el viaţa nu era un zăbranic de nepătruns. Pînă şi în clipele cele mai sumbre nu îşi spusese că nu mai are „scăpare, speranţă, cale de mîngîiere sau un colţ unde să-şi afle tihna".

Şi de aici îl purtă fantezia spre cele mai năstruşnice speculaţii. Ce ar fi fost dacă Kennedy murea într-o zi ? El cum ar reacţiona ? Oare în cinci sau în zece ani de aci înainte, nu se va vedea realmente îngenunchind, simţin- du-şi desigur încheieturile mai înţepenite, dar sufletul luminat de o flăcăruie rămasă din vîlvătaia vechii lui iubiri, a primei şi marei lui iubiri ?

Şi pe cînd se lăsa tot mai furat de închipuire, se trezi prins de mînă de Laurence Fitzgibbon.

— Cum îndrăzneşti, măi băiete, să nu fii la ceasul acesta la minister, sau la Cameră, sau slujindu-ţi într-un chip oarecare şefii ? îi zise prietenul şugubăţ.

— S-avem pardon, dar mă întorc de la treburi, îl minţi Phineas. M-am tărbăcit pînă în Marylebone cu misiunea să aflu ce gîndesc oamenii despre canadieni.

— Şi ce-ai constatat ?

— Nici unul la mie nu se sinchiseşte dacă poporul acesta prosperă ori se duce pe copcă. în schimb îi interesează ca pămîntul canadian să nu fie înghiţit de America, şi asta, nu pentru că le-ar păsa de canadieni, ci fiindcă-i urăsc pe americani. Cam asta e starea de spirit din Marylebone, şi e foarte ciudat cum de aceeaşi stare există cam pretutindeni.

— Pe toţi sfinţii din ceruri, ce mai stofă de subsecretar ai ! Bravo băiete ! Da' ia zi-mi, ai

auzit despre mititica Violet Effingham ?

— Ce s-aud ?

— S-a certat cu iubitul ei logodnic.

— Cine ţi-a spus ?

— Asta nu te priveşte. însă-i din sursă sigură. Aşa că ascultă sfatul unui bun şi bătrîn prieten şi bate fierul cît e cald.

Phineas nu crezu pe de-a-ntregul cele spuse de Laurence dar cu toate acestea, îşi simţi inima bătînd nebuneşte. Poate scăpa de emoţie de-ar fi ştiut că prietenul pescuise vestea-i senzaţională din gura doamnei Bonteen.

CAPITOLUL LVII

. JUCĂRIA NEÎNGĂDUITĂ

DOAMNA MAX GOESLER îşi dădea bine seama că pentru a cîştiga bătăliile rezervate de soartă, a doborî greutăţile întîlnite în cale şi a se achita de îndatoririle ce îi reveneau pe astă lume — ca să nu mai pună la socoteală şi alte multe nimicuri — i se cerea mai multă iscusinţă decît le este necesară oamenilor în genere. Şi aceasta nu pentru că ar fi fost stînjenită de un anume dezavantaj special, ci fiindcă ţinea să profite la culme de toate avantajele disponibile. Cu obîrşia nu se putea lăuda, şi cu atît mai puţin cu a soţului, pe care, luîndu-l bătrîn, prea mult nu reuşise să-l cizeleze. Apoi într-o zi se trezise văduvă, plină de bani, nu lipsită de duh şi cu oarecari însuşiri fizice ce-ar fi putut eventual s-o impună drept o femeie frumoasă în ochii lumii. Cîntărindu-şi valoarea, nu se lăsase o clipă orbită de părtinire, diseeîndu-se cu luciditate şi chiar cu lipsă de încredere — o caracteristică ce n-o părăsise nici în ziua de astăzi, cînd, deşi anturată de persoane distinse, îşi punea întrebarea cum de catadicseau să se uite la una ca ea. Alături de o mare ambiţie, trăia şi o autentică umilinţă, aşa cum în ciuda durităţii ce-o deprinsese, inima-i se lăsa la răstimpuri invadată şi de blîndeţe. Cînd o femeie se arăta generoasă, îi întorcea îndoit sentimentul, şi cu toate că preţuia banii, fiind conştientă de puternica şi unica temelie pe care i-o confereau, îi arunca în stînga şi dreapta, ca pe nişte seminţe.

Principala ei trăsătură era însă ambiţia, iar în jocul pe care-l desfăşura vădea iscusinţă şi infinită prudenţă. Uşile vilei din Park Lane nu se deschideau oricărui vizitator, printre rămaşii pe dinafară numărîndu-se atît personaje care în genere nu întîlneau uşi închise, cît -şi unele pe care ea însăşi ar fi ţinut să le vadă. Insă abila

doamnă ştia să mărească ispita refuzînd darul, şi să înzecească valoarea acestuia amînîndu-1 pe cît posibil. Un proverb latinesc spune că acela care dă repede, dă dublu, la care noi am veni cu adaosul că *aceea* care dă repede nu dă nici jumătate.

Cînd, la începutul primăverii, pomposul duce de Omnium s-a înfăţişat pentru întîia dată la uşa doamnei Max Goesler, i s-a spus că stăpîna nu este acasă. Alteţa s-a zbîrlit foarte tare în cupeul cel verde, unde şedea tolănit, şi cu mare lehamite a întins o carte de vizită servitorului. Era catran, şi nu alta. Doar îi spusese că miercurea stă acasă, între orele patru şi şase ! Iar după ce că el deniase să-şi amintească un amănunt aşa derizoriu, deran- jîndu-se apoi să vină în persoană, poftim, n-o găsise ! Intr-o asemenea împrejurare oricare duce s-ar fi simţit călcat pe picior, şi cu atît mai vîrtos Alteţa de Omnium. Hotărît lucru, n-o să-şi mai dea niciodată osteneala să vină în Park Lane. Şi, bosumflat cum nu se mai poate, plecă din faţa uşii închise.

In tot acest timp doamna Goesler se aflase în salonaşul de la etaj, aşa că văzuse cupeul cel verde — fără blazoane pe portierele lustruite — ca şi mîna ducelui întinzînd cartonaşul. Chipul nu i-1 zărise, dar bănuia apriga lui îmbufnare, pe care ştia de pe acum în ce fel să i-o risipească.

Şi într-adevăr, a doua zi dimineaţă, augustul vizitator primi un bilet din Park Lane — şi încă ce bileţel drăgălaş !, emanînd atîta părere de rău şi căinţă, iar pe deasupra, fapt şi mai îmbucurător, o adîncă mîhnire, îneît o iertă.

„Iubite duce,

nu ştiu cum să vă cer iertare pentru cele întîmplate în după-amiaza trecută. în urma spuselor mele, Alteţa voastră \ m-a căutat într-o zi de miercuri, cînd rămîn întotdeauna acasă, după cum a fost cazul şi ieri. Nesimţindu-mă însă bine, i-am spus servitorului să nu primească nici un vizitator, pretextând că-s plecată, fără să-mi treacă prin minte ce plăcere voi pierde. O, de-aş fi bănuit că Alteţa voastră o să vină, nu făceam atîta tapaj pentru o durere de cap. [f] Dar aşa... cred că nu mai am dreptul să sper nici să-mi trimiteţi fotografia promisă.

A dvs. cu profundă căinţă,

Mărie M.G.*

Hîrtia ţinută în mină de duce era foarte fină, discret parfumată — cît să-i gîdile nările cu un iz delicat — purta un monogram mic, extravagant, însă nu şi grotesc,, o scriitură plăcută, pe care, cu vasta-i experienţă, ducele o preţuia după merit, şi o iscălitură cu totul originală. Aşa că, după o citire minuţioasă, îi aşternu următorul răspuns:

„Stimată doamnă Max Goesler,

voi reveni miercurea viitoare, iar la caz că survine un impediment, vă rog anunţaţi-mă.

Cu respect,
O.“

Cînd, în ziua prestabilită, se înfiinţă iar cupeul la uşa de la intrare, doamna Max Goesler era acasă şi nu mai suferea de migrenă. Nici pocăinţă nu arboră, cum o făcuse în bilet, fiindcă probabil reflectase la lucrul acesta şi trăsese concluzia că smerenia e mai ispititoare în scris decît zugrăvită pe înfăţişare. Drept aceea, îşi primi musafirul complet degajată, cerîndu-i scuze pentru ofensa din săptămîna trecută cu o totală stăpînire de sine.

— Am regretat aşa mult cînd v-am văzut cartea de vizită iar acum mă bucur în egală măsură că nu v-am primit, îi declară radioasă.

— De vreme ce vă simţeaţi rău, nu văd cum puteaţi proceda altfel.

-— Vai, cît de bolnavă eram ! Să vă mărturisesc adevărul, arătam palidă ca o stafie şi tare descurajată. Nu, era exclus să văd pe cineva.

— Şi atunci, cum era să vin eu ?

— îndată ce mi s-a adus cartea de vizită, mi-am adus aminte că vă numisem o zi şi mi-am spus : ce frumos din partea Alteţei Sale că n-a uitat ! Nu-mi închipuiam însă că vă întoarceţi la Londra cît mai ţin aceste vînturi de martie.

— In blestemata noastră de insulă nu e loc nepătruns de vînturile primăvăratice. Încît oriunde aş fi, tot am parte de ele. Tinereţea le îndură, stimată doamnă Max

Goesler. dar pe mine mă zgîlţîie aşa de îngrozitor, că, pînă în cele din urmă, Vor izbuti să mă alunge din ţară. Dealtfel, nici un bărbat vârstnic n-ar trebui să trăiască în Anglia dacă dispune de mijloacele necesare s-o părăsească.

Iar ducele era vârstnic — dacă un om la şaptezeci de ani împliniţi se mai poate numi doar vîrstnic — şi, pe deasupra, nici nu-şi purta anii cu destulă vigoare. Era încet în mişcări şi. cînd rareori se încumeta să mai pună un picior peste altul, atit se căznea, sărmana Alteţă, de parcă articulaţiile ţepene ameninţau să plesnească, în schimb avea o statură- plină de demnitate, o înălţime impunătoare, o ţinută dreaptă ca luminarea astfel că, la prima vedere,' nu producea impresia de moşneag, într-adevăr mergea mai degrabă tîrîndu-se, dar învăţase •s-o facă intr-un fel de parcă aşa i-o cereau înaltele sfere pe unde îşi mişca augusta făptură. Poate că şi croitorul ascunsese multe deteriorări — o bănuială ce o încerca şi 'pe doamna Max Goesler după o cercetare minuţioasă. însă indiferent de ruinele fizice — străvezii ori mascate — cînd ducele făcuse aluzie la bătrîneţele lui şi la tinereţea amfitrioanei, aceasta nu întîrzie să plaseze o comparaţie între stejarul bătrîn şi tufa de coacăze. între timp se aşezase comod pe canapea, iar ducele pe un scaun, în faţă, ca oricare muritor aflat în salonul frumoasei Mărie Max Goesler.

Nu trecu mult, şi înaltul oaspete scoase poza făgăduită dintr-unul din buzunare.

—Nu cred că arăt prea grozav, nu-i aşa ? îi ceru el părerea.

—O, ba da, însă poate o idee îmbătrânit. Şi de unde o fi scos fotograful petele de pe frunte cînd in realitate nu remarc să le aveţi... ?

Şi astfel se succedară tot soiul de observaţii, ştiută fiind datina că nu se poate înmîna sau primi o fotografie fără a însoţi gestul de cuvenitele comentarii. Un ascultător indiscret le-ar sOcoti uneori deplasate, dar cum în cazul de faţă nu exista nici un martor, ducele şi doamna Max Goesler nu aveau de ce să vădească prudenţă, lăsîn- du-se în voia cuvintelor şi rostind absurdităţi dintre cele mai mari. Astfel, după epuizarea remarcilor cu privire la reuşita ori nereuşita fotografiei, gazda declară sus şi tare că pentru ea preţuieşte mai mult decît toate pozele de pe lume, după care ducele o asigură că pe a dînsei o va purta în buzunarul din dreptul

inimii şi, dacă am auzit bine, mai spuse „în veci de veci'". Pe urmă îi luă mina şi i-o strînse într-a lui, apreciind mulţumit că pentru vîrsta-i înaintată vădea destulă tandreţe şi îndemînare.

— O să poftiţi, Alteţă să luaţi masa la mine ? îl întrebă doamna eînd îl văzu pregătindu-se de plecare.

— Nu mănînc niciodată în străini, răspunse ducele răspicat.

-- Un motiv în plus să vă abateţi de la regula generală, i-o întoarse cu abilitate. Vă asigur că n-o să întîl- niţi persoane indezirabile.

— Aş prefera să ne vedem ea şi azi, se îndărătnici Excelenţa Sa. E drept, mă duc uneori la dineuri, însă numai la cele oficiale şi de care nu pot scăpa fără ca să lezez anumite susceptibilităţi.

— Şi • pe mine m-aţi jigni groaznic dacă nu aţi veni la mica şi nepretenţioasa mea cină, îi spuse privind u-1 direct, iar după felul căutăturii, Alteţa sa înţelese că nu-i vorbise în şagă.

Şi mai observă că avea ochi atît de strălucitori cum de multă vreme nu mai avusese parte să adulmece.

— Alegeţi-vă ziua, urmă la fel de stăruitoare. Duminica vă convine ?

— Dacă socotiţi necesar să vin...

— Absolut necesar, îl opri hotărîtă şi cînd rosti energica replică, ochii scăpărară mai tare, chipul se îmbujora şi zulufii se scuturară, răspîndind acelaşi parfum delicat pe care Alteţa Sa îl savurase şi la primirea biletului.

Tot atunci apăru — nu se ştie în ce chip — un picioruş de toată splendoarea de sub faldurile colorate ale rochiei, pe care ducele îl admiră la cuvenita valoare, ca pe urară să-şi îndrepte atenţia spre mînuţa fină şi albă ce i se aşează, chemătoare, pe braţ. Degetele subţiri erau împodobite cu multe şi preţioase inele, întocmai pe gustul său princiar.

— Trebuie să veniţi, îi zise, apăsîndu-1 de-abia perceptibil cu mina, iar glasul nu mai sună de astădată a rugă, ci a poruncă.

— Bine, am să vin, capitulă el. Şi se fixă o anume duminică.

Alcătuirea listei de invitaţi se dovedi oarecum dificilă, pînă ce doamna Goesler rugă pe augustul prieten s-o însoţească **pe** lady Glencora Palliser, soţia nepotului său, **pe** care ducele părea că o preţuieşte, după laudele aduse.

— O. este foarte deşteaptă şi se adaptează la orice împrejurare. Indiferent din ce vizită pleacă şi în care se duce, se simte într-amîndouă ca la dînsa acasă, se pronunţase Alteţa Sa, rotind u-şi larg braţul — o mişcare prin care parcă voia să descrie o imensă sferă de circulaţie şi o imensă putere de adaptare.

Lady Glencora se vede că îl cîştigase, arătindu-se alta de cum era în propria-i casă. Acolo trona în stăpînă absolută, ordonînd fiecăruia după bunul ei plac, dar cu ducele se arăta grijulie şi afectuoasă, în limitele supunerii şi ale bunei-cuviinţe.

In sfîrşit, dineul se aranjă şi invitatul de gală îl socoti extrem de plăcut, deşi ochii amfitrioanei parcă nu seîn- teiară aşa de luminoşi ca la prima sa vizită şi gingaşele degete nu-1 mai atinseră într-un chip atît de ademenitor. Fusese retrasă şi poate exagerat de tăcută, lăsîndu-i pe oaspeţi să discute între ei. Insă mîncărurile, băutura şi florile ce decoraseră masa fuseseră de un excelent gust, aşa îneît ducele plecă îneîntat.

— Acum trebuie să vii şi dumneata să supăm împreună, îL spusese la despărţire.

La care doamna îi şoptise cochetă :

— Un asemenea ordin vă asigur că îl ascult.

— Tare mă tem că-şi va pierde minţile după această cucoană, îl preveni lady Glencora pe soţul ei a doua zi dimineaţă.

— Nu ştii că se agaţă veşnic de cîte o fustă ? răspunse domnul Palliser calm. Aşa l-am pomenit toată viaţa şi aşa o să moară.

— E adevărat ce spui tu, numai că doamna Mas Goesler nu e o fustă, ci o femeie foarte isteaţă.

— Am auzit asta. Şi cu atît maj mult mă

nedumereşte presupunerea * ta, deoarece, după cit îl cunosc, unchiul preferă să-şi facă de lucru cu toante.

— Totuşi, bărbatul e amator de o femeie cu cap — dacă bineînţeles ştie în ce fel să-şi pună inteligenţa în valoare.

— Mă rog, sper să, se amuze cu ea, pentru că asta şi caută, zise Palliser complet inocent.

— Şi dacă într-una din zile auzi că se însoară ? II întărită lady Glencora.

— Unchiul şi însurătoare !

— De ce nu ? Doar n-o fi la fel de bun ca şi altul ?

— Şi pe cine să ia, pe doamna Max Goesler ?

— Dacă vreodată va face acest pas, numai o femeie ca ea va lua.

— Nici un om din întreaga ţară nu ţine la poziţia lui ca unchiul, decretă Palliser cu mîndrie dar şi cu o urmă de iritare în glas.

— Totul e foarte frumos şi' într-o oarecare măsură - şi adevărat. Dar să nu uiţi, Plantagenet, că un ţine ar da orişice ca să capete jucăria neîngăduită, iar bătrînii mai cad în mintea copiilor. N-o să-ţi convină deloc să afli într-una din zile că s-a născut un lordişor Silverbridge.

La auzul acestor cuvinte, Palliser se albi dintr-o dată, pentru că numele Silverbridge aparţinuse fiului decedat al ducelui de Omnium. Exista un pericol, şi nu din senin îi bătuse consoarta acest apropo. Doar îi cunoştea şiretenia de şarpe şi inocenţa de porumbel prin care se strecura pretutindeni şi ştiricea orişice.

— Poate n-ar strica să fii cu ochii pe el, îi sugeră încolţit de spaimă.

— Şi pe ea, completă soţia cu un aer triumfător.

La grandiosul dineu oferit de duce în reşedinţa sa
din St. Jame’s Square, lady Glencora ştiuse mai dinainte că nu are de ce să fie în alertă. In acea imensitate de oaspeţi, doamna Max Goesler era un musafir ca oricare altul, şi augustul amfitrion nu se putea dedica ei. Iar prevederile se adeveriră întocmai. Acaparat de lumea din jur — şi mai ales de o bătrînă marchiză care-i scosese sufletul cu pisălogeala — ducele mai că nici nu

apucă să-i vorbească doamnei Max Goesler. Dar acest
amănunt n-o întristă şi nici nu-i umbri satisfacţia de a se afla printre ducese, contese, marchize şi° alte persoane de mare elită. Pentru ea, această invitaţie împrumuta un sens cu totul deosebit, cum ar fi un cadou de valoare, fiindcă nu era chiar de colo să-i apară a doua zi numele într-o gazetă ca „Morning Post“, alături de toţi blazonaţii chemaţi la petrecere. Văzînd-o singură, lady Glencora răsuflă şi ea uşurată, oferindu-i cu dragă inimă compania, care considera că o merită cită vreme nu-i primejduia interesele. Seara decurse lin şi fără semnele ce-o puteau indispune, numai că în zilele ce urmară o năpădiră iar grijile. Ducele chema cupeul cel verde la scară şi o tulea, evident, în Park Lane. Gluma se îngroşa fiindcă şi în ipoteza cînd moşuleţul dăduse în mintea copiilor — aşa cum îl suspecta — avea de-a face cu p femeie extrem de abilă care, lucru neîndoielnic, uneltea să pună mîna pe titlu. Şi ce mai titlu ! A fi ducesă de Omnium însemna — cel puţin în ochii englezilor — rangul cel mai înalt, după cel de regină. Ori la asemenea cinste, să ne amintim că şi lady Glencora ţintea, avînd toate perspectivele s-o obţină dacă nu se interpunea un eveniment cu totul neprevăzut. Afară de asta intenţiona ca şi băieţaşul ei cu mutră obraznică şi bucle aurii să devină conte de Silverbridge după ce ducele se va săvîrşi din viaţă, iar la gîndul că ar putea să- apară într-o zi o slutenie — cu faţă încreţită, ca de maimuţă, cu piele gălbuie şi sprînce- nele negre — în chip de moştenitor, o treceau toţi fiorii. Doamne, ce lovitură ar fi pentru ea... şi pentru toată Anglia !

— N-avem cum să-l împiedicăm dacă-i abate să se însoare, îi spuse domnul Palliser într-o seară, arătîndu-se mai puţin afectat ca la prima discuţie. Vorbind, răsfoia registrele de încasări în afaceri care, pentru moment, însemnau mai mult decît moştenirea în perspectivă.

— Ba putem să-l oprim şi trebuie cu orice preţ, decretă lady Glencora. De-ar fi să mă ţin după coada lui minut de minut, şi tot n-am să-l las să facă aşa o gugumănie.

Pînă la această discuţie, cupeul cel verde se oprise în două rînduri la uşa din Park Lane şi, cîteva zile după aceea, avea să poposească pentru a treia oară. Era spre sfîrşitul lui mai ; parcul de peste drum înverzise de toată splendoarea ; aerul cald era plin de miresme, florile din balcoanele doamnei Goesler îşi deschiseseră petalele parfumate, iar farmecul Londrei — al Londrei ştiută de cei bogaţi — se oferea în forma cea mai desăvîrşită. Ducele se afla în salonul doamnei Max Goesler, aşezat la oarecare distanţă de gazdă, care bătuse în retragere după puţinele clipe cît îi îngăduise s-o ţină de mină. Gestul se îm- pămîntenise, tinzînd să devină un ritual pe care amfitrioana ştia să-l scurteze, nu cu brutalitate, dar fermă.

— Mărie, ai să pleci desigur în străinătate la sfîrşitul sezonului, presupuse Alteţa Sa care, în virtutea vîrstei înaintate, îi ceruse permisiunea să-i spună pe nume.

— Da, plec la Viena, unde am unele proprietăţi şi trebuie să mai văd de ele.

— Lasă Viena în anul acesta şi vino în Italia.

— In Italia ? Pe timp de vară ?

— Lacurile sînt încîntătoare în august. Am o vilă la Como unde cred că o să plec, şi dacă nu ai văzut lacurile italiene, aş fi fericit să ţi le arăt eu.

— O, le cunosc foarte bine, Alteţă. In tinereţe m-am plimbat de una singură pe lacul Maggiore. într-o zi o să vă istorisesc ce făceam pe atunci.

— Imi povesteşti acolo, insistă el.

— Nu, Alteţă. Mă tem că n-am s-o pot face. Nu posed nici o vilă pe acele meleaguri.

— N-ai vrea să ţi-o împrumut pe-a mea socotind că îţi aparţine cîtă vreme o foloseşti ?

— Cum adică să-mi aparţină ? întrebă cu nedumerire. Interzicîndu-i stăpînului să intre în ea ?

— Dacă aşa doreşti, fie.

— Nu doresc să vă impun vreo restricţie şi, ca dovadă, n-am să primesc oferta Alteţei Voastre. îmi place şi-mi şade bine să locuiesc în casele mele, nu ca invitată în vila din Como. S-o facă alte femei, cu un pedigri mai bogat, necum eu...

— Dar, Mărie, ai să fii numai dumneata...

singură.

— Cu neputinţă, Alteţă.

— Şi de ce nu ? o întrebă încurcat,

— Mă siliţi să roşesc explicîndu-vă pricinile ? Ei bine, nu vin pentru că lumea ar spune că ducele de Omnium are o nouă metresă — pe doamna Max Goesler. Ori credeţi că aş primi să fiu metresa cuiva ? Fie şi a Alteţei Voastre ? Sau de dragul unei seri de vară, petrecută pe marginea unui lac din Italia, aş da pas femeilor de aici să afirme asemenea lucru ? Ar însemna ca pentru o săptămînă sau două de amuzament să pierd tot ce am dobîndit în ani îndelungi de neslăbite silinţe. Şi asta n-o fac, nici pentru ducatul Alteţei voastre !

E greu de imaginat în ce fel ar fi ieşit ducele din această dilemă dacă în secundele următoare nu s-ar fi deschis uşa şi nu s-ar fi anunţat o vizitatoare : lady Glencora.

CAPITOLUL LVII!

RARA AVIS IN TERRIS

— VENIŢI, VEDEŢI cu ochii dumneavoastră şi trageţi singur concluziile, îl îndemnă Phineas pe onorabilul Monk.

— Nimic pe lume nu m-ar atrage mai mult, îi răspunse acesta.

— Deseori am avut impresia că cei din Parlament ştiu mai puţine lucruri despre Irlanda decît despre inima Africii, urmă tînărul.

— Rareori avem cunoştinţe exacte asupra unui lucru pe care nu l-am cercetat cu atenţie, şi chiar de l-am studiat, se mai întîmplă să nu-1 cunoaştem cum trebuie. Sîntem înclinaţi să ne închipuim că ne înţelegem bine între noi, oamenii, deşi, aş putea paria că nu ştii cum gîndeşte nici vecinul de alături.

— Asta cam aşa e, recunoscu Phineas.

— Există o sumă de principii comune cu privire la moralitate. „Să nu furi", bunăoară, este o normă înstă- pînită pe întregul glob pămîntesc, fiecare naţiune însuşin- du-şi-o ca atare. Dar concepţia despre furt a primului om întîlnit pe stradă diferă

atît de flagrant de a dumitale, îneît, auzindu-1, ai zice că principiul lui are cu totul alt fundament. In concepţia acestui prim întîlnit, cinstea nu presupune a nu fura o ciozvîrtă de cal; un al doilea nu îşi închipuie că a fi cinstit înseamnă să nu dai iama prin nişte acţiuni ale căilor ferate ; al treilea, socotindu-se tot onest, vîneazâ averea unei femei ; al patrulea recurge la orice potlogărie ca să ajungă în Parlament. în timp ce al cincilea, care-1 imploră zilnic pc Dumnezeu să-i pătrundă sufletul de această lege divină. înşală minut de minut pe alţii iar- lumea îl consideră un tip impecabil în comerţul naţiei sale.

Acest dialog se desfăşura în casa domnului Monk unde Phineas fusese poftit la cină, iar exemplul dat de amfitrion se lega de alte discuţii purtate cu invitatul în acea seară.

Marele cjemnitar se cam săturase de postul deţinut în guvern şi începuse a tânji după libertatea ce o avusese ca fost deputat, deşi despre toate acestea nu se trădase abso- luat nimănui. Cu Phineas se simţea mai puţin încătuşat de reţineri şi-i vorbea cu plăcere, iar tînărul îi sorbea fiecare cuvînt ca un însetat rătăcind în Sahara. Totuşi, multe din frămăntările sale nu îşi găseau dezlegarea în confruntările cu idolul său politic, şi printre acestea se număra şi ideea neatîrnării conştiinţei. încă nu-i era clar că, odată ce îşi dăduse opţiunea pentru o slujbă în guvern, trebuia să renunţe Ia orice libertate de acţiune, numai astfel puţind fi util atît sieşi cit şi ţării, în genere.

Atunci cum rămînea însă cu onestitatea ? Abdicînd de la ideea independenţei, mai putea un politician să fie cinstit în activitatea din Parlament ? La asemenea întrebai'!, puse întotdeauna pe ocolite, primea răspunsuri destul de vagi şi nu de natură să-i curme îndoielile ci_a dimpotrivă, să i le sporească.

— De vreme, ce ai încheiat tîrgul şi pare că-ţi merge bine, nu te mai zbuciuma dacă este sau nu cinstit.

Cam aşa sunau replicile domnului Monk şi, auzin- du-le, Phineas îşi amintea fără voie de alte îndrumări ce le primise cîndva. nu în sensul acestora, ci a pilduitoarei teorii cu privire la etică.

Idolul se contrazicea, dar poate că avea circumstanţe atenuante, deoarece oricărui om îi este aproape cu neputinţă să decreteze dacă e cazul să-ţi faci ori nu scrupule în viaţa politică. Putea domnul Monk să se pronunţe cu certitudine dacă un candidat la o funcţie înaltă o pierdea fiindcă şeful îl dibuise că este prob sau din contră, că e o secătură ? Judecindu-1 astfel, îl absolvea de păcatul inconsecvenţei, gustînd fiecare întîinire cu interesul şi încîntarea ce-1 stăpîneau şi la cina de acum.

— Lăsînd la o parte cea de-a patra poruncă şi implicaţiile ei, spune-ţi-mi, vă rog, veniţi în Irlanda ? îl presă Phineas cu gîndul de a-i smulge o promisiune definitivă.

— Mi-ar plăcea grozav, îi replică celălalt încă ne- hotărît.

— Aţi locui la mine, se oferi tînărul, deşi vă previn că nu trăiesc intr-un castel.

— Şi totuşi, acum douăzeci de ani, cînd am fost în Irlanda, mi s-a părut că toţi au castele, ripostă celălalt pe un ton mucalit. Dar nu-ţi face griji, eu prefer o căsuţă modestă.

îndemnurile lui Phineas nu erau cu totul întâmplătoare, ci porneau dintr-un sentiment patriotic stimulat de anumite idei auzite la Monk cu privire la dreptul de arendarea pământului, idei ce păreau să prindă aderenţă şi la alţi politicieni însemnaţi. în ultimii şaptezeci şi mai bine de ani, în ţara lui de obîrşie se înăbuşise orice revoltă împotriva stăpînirii britanice. Subjugarea Irlandei era privită de Anglia ca emanînd dintr-o legitate ireversibilă, pecetluită de însăşi aşezarea geografică, şi această concepţie avea rădăcini atît de profunde că pînă şi liberali cu idei avansate — ca Monk şi chiar Turnbull — nu mai vedeau în separarea Irlandei vreun avantaj al acesteia, fiind pesemne prea de mult şi inconştient urmăriţi de marile inconveniente pe care le-ar fi adus Angliei. Iar dacă ţara lor trebuia să menţină prin silnicie alipirea Irlandei, în interesul acesteia cît mai ales al său propriu — deoarece nu-şi putea îngădui luxul să poarte în coastă o naţiune independentă — se impunea cel puţin ca această mireasă luată cu forţa să se bucure de toate privilegiile unei consoarte

legitime. Să nu o trateze ca pe o metresă, ci s-o considere carne din carnea sa, vieţuind în deplină armonie. Se cunoaşte că într-o căsnicie întemeiată pe bună înţelegere, nu mai contează dulcegăriile ce şi le spun soţii. Drept aceea, şi în căsnicia dintre Irlanda şi Anglia se cerea stabilită o înţelegere fundamentală. Dar cum ? Pe ce căi ? Să se reglementeze chestiunea bisericii protestante ? Sau drepturile de arendare a. pămîntului ?

La aceste două întrebări reflectase Monk în lunile de pe urmă şi. într-un fel, fiecare se limpezise în cugetul său. în privinţa bisericii, ajunsese la definitiva concluzie că impunerea ritului anglican în Irlanda eia un abuz strigător la cer. Cum venea asta, adică un om îşi ia o nevastă de altă religie — cunoscînd dinainte amănuntul şi acceptîndu-1 fără cîrtire — ca după aceea să caute a-i impune propriul său rit ? Era samavolnic şi revoltător. Domnul Monk ştia însă bine., că dogmele protestante ale bisericii irlandeze erau atît de iraţionale încît ar fi fost necesară o putere suprafirească sau cine ştie ce cataclism ca să le pună definitiv capăt, aşa cum se întîmplă cu focul ce nimiceşte uliţele sordide; cu foametea ce-i dislocă pe oameni din obişnuita mizerie şi ignoranţă, silin- du-i să-şi caute alte rosturi mai bune ; ori cu războiul care, prin suferinţe şi vărsare de sînge, desfiinţează totuşi robia, Aşa stăteau lucrurile cu‘biserica protestantă — aproape cu neputinţă de rînduit de puterile omului. în schimb cealaltă latură, privind drepturile de. arendare a pămîn- tului, părea mai promiţătoare. Cu bunăvoinţă şi anumite eforturi, se putea găsi o formulă prin care fermierul irlandez să fie încurajat să-şi investească micul său capital — constînd fie în muncă ori bani — fără a mai fi obligat să plătească pe loc o arendă pentru o cheltuială făcută de el şi un pămînt care nu-i aparţine. în această idee, domnul Monk discutase cu doi dintre cîrmuitorii de la putere pe care-i considera ca fiind cei mai bine intenţionaţi în activitatea obştească, şi anume cu Gresham şî cu ducele de St. Bungay. însă răspunsul primit nu vădise prea mare entuziasm. Intervenţia cerea multă bătaie de cap şi apoi se cunoştea atît de puţin situaţia la faţa locului ! îi replicaseră

amîndoi.

— îmi iau răspunderea s-o cercetez şi să adun toate datele, se oferise bine intenţionatul Monk.

— Dacă dispui de mijloace, nu te opreşte absolut nimeni, însă noi nu putem să ne luăm obligaţii, se spălase Gresham pe mîini.

— Să sperăm că va ieşi treaba şi voi avea bucuria s-o aud menţionată în discursul reginei de la deschiderea viitoarei sesiuni, se arătase Monk optimist,

— O. pînă atunci mai e cale lungă şi cine ştie care dintre noi o să mai fim la putere şi care pe dinafară, spusese Gresham.

Sub aceste auspicii prea puţin însufleţitoare se încheiase* discuţia de atunci. Dar Monk nu abandonase ideea, simţindu-se mai atras de ea poate tocmai datorită slabei încurajări a colegilor. în fond ce era mai important pentru el — jilţul ministerial sau îndatoririle de conştiinţă ? Doar nu făcea din politică un prilej de cîştig. Atîţia ani ocupase măruntul locşor dinăpoia băncii miniştrilor din Cameră fără să datoreze nimănui un bănuţ, şi la fel s-ar fi putut descurca şi de acum înainte.

Nu aceeaşi indiferenţă putea să şi-o îngăduie şi unul ca Phineas, şi fiindcă Monk era conştient de acest lucru, socoti necesar să-l prevină chiar în seara cînd cinau împreună. Rămîne însă de-a pururi sub semn de întrebare dacă avertismentul nu i-a făcut mai mult rău decît bine.

— Mi-ar plăcea să plecăm amîndoi în Irlanda, începuse politicianul cu tact, dar să fiu în locul dumitale, nu cred că m-aş amesteca în chestiunea cu arendarea pămîntului.

— Şi de ce nu ? sărise comeseanul mirat. Doar n-oţi fi avînd de gînd să luptaţi singur ?

— Nu sînt robit de ambiţie, şi mi-aş dori un ajutor cum eşti dumneata. Insă te ştiu angajat într-o treabă interesantă, pe care o îndrăgeşti, ai început s-o cunoşti şi ai putea s-o termini cu foloase.

—"Va referiţi la proiectul cu drumul de fier din Canada ?

— Exact. Şi acesta te va conduce spre altele,

tot legate de colonii. Nimic nu este mai important pentru un slujbaş din. administraţie decît să facă ce se pricepe, dovedindu-se astfel util.

— O fi, numai că nu lucrează doar în problemele pe care le stăpîneşte, ci mai primeşte şi alte însărcinări.

— Nu zic ba. E posibil ca îndată ce un om a învăţat cu aproximaţie cum să construiască o navă cu maximum de economie, să fie pus de mai marii Iui în fruntea unor formaţii terestre sau o chestie şi mai frumoasă, ca de
pildă să întreprindă un studiu asupra carierelor în India.. Cu toate acestea, cită vreme eşti angrenat într-o treabă., n-o părăsi cel puţin pînă nu ţi se ia.

— Şi dacă-ţi asumi o răspundere în afara misiunilor date. te poate sili cineva să renunţi ? Ştiu că nu.

— Într-adevăr, nu te dă nimeni de o parte. însă cîţi reuşesc să facă ceva cu adevărat de valoare ? Citeşte rapoartele anuale privitoare la iniţiativele particularilor şi ai să vezi că străduniile au fost în majoritatea cazurilor zadarnice. Din zi în zi devine mai clar că guvernul e acela care trebuie să acţioneze, şi nu orişicum : ci potrivit doleanţelor exprimate de mase.

— Atunci lăsaţi drepturile de arendare a pămîntului pe seama poporului şi a guvernului. Fiindcă ce rost ar avea să vă mai bateţi capul cu ele ?

Domnul Monk rămase puţin pe gînduri, şi pe urmă rosti :

— Dacă eu desfid toate legile, n-are rost să-mi urmezi exemplul. Eu sînt bătrîn, dumneata tînăr. Eu nu fac carieră din politică, dumneata faci. Iar mai presus de toate, ai şi o îndeletnicire atrăgătoare, pe cînd eu, ţi-o spun absolut în secret, nu mă dau în vînt după ceea ce fac.

— Oricum, să plecăm în Irlanda, şi apoi mai vedem, stărui tînărul.

— Fie. acceptă Monk.

Şi astfel, încă din luna mai. căzură la înţelegere ca imediat ce se termina sesiunea şi Phineas se putea, degaja de măruntele obligaţii la slujbă, să se

pregătească de plecare şi să pornească amîndoi in Irlanda. Intre timp, însă, eroul nostru puse mina pe pană şi, nu fără un sentiment de mîndrie, îi scrise părintelui său, cerîndu-î îngăduinţa să aducă în vizită un ministru în toată puterea cuvîntului. La ceasul cînd se primi ştirea, Phineas era privit cu mare consideraţie atît de localnicii tîrgului Killaloe cit şi de ai săi. Şi pe bună dreptate. Cum ar mai fi pretins taică-său că nu se descurcă în viaţă cînd, la nici treizeci de ani împliniţi, încasa două mii de lire pe an ? Şi cum putea să nu-1 preţuiască de vreme ce îi dăduse înapoi din banii ce-i cheltuise cu el — nu prea
mult, să fim sinceri, dar numai gestul in sine păruse aproape de necrezut !

Vestea sosirii lui Monk se răspîndi cu iuţeala luminii —- întîi in urbe, apoi în tot comitatul şi în diocеză — iar oamenii începură să-l ridice în slăvi pe unicul fiu a! medicului. Doamna Finn înregistra osanaleie fără pic de surprindere, ca una care văzuse de mult în băiat o pasăre rară. Surorile Finn simţiseră şi ele pe la ultimele sindrofii că sint altfel tratate decit înainte, graţie mult lăudarului frate. Două dintre ele fuseseră chiar poftite la moşia familiei Morony. La vestiţii Morony de Poldoo- die ! 'Ori cum să nu-i poarte recunoştinţă — mama, tatăl cit şi surorile — unuj fiu şi un frate cum era Phineas ? O pasăre iară de care se minuna o lume întreagă. Numai micuţa Mary Flood.Jones lăcrima uneori gîndindu-se ce departe zburătăcise nepreţuita pasăre de modestul ei cuib, dar nu regretînd preţuirea ce i se arăta, ei mîndrin- du-se şi iubindu-1 pe mai departe. Auzi. să-şi vadă iubitul apărînd în oraş cu un ministru în carne şi oase ; Era o minune, nu alta ! Deci să nu ne mirăm că doamna Finn, auzind de augusta vizită în perspectivă. îşi cam pierduse simţul măsurii, dorindu-şi în acele momente să găzduiască întregul guvern. Fie şi numai pentru un ceas.

între timp. Phineas. aflat tot la Londra, avu unele neplăceri cu onorabilul Kennedy. De la redeschiderea sesiunii, observase în purtările acestuia — pînă atunci îngheţate intr-o exagerată

rezervă — tendinţa de a fi amabil, ba aranjîndu-i batista din buzunarul vestonului, ba însoţindu-1 o bucată de drum, de la Parlament către casă, ori invitîndu-1 la mese, in reşedinţa sa londoneză. Tânărul ar fi evitat bucuros aceste măr turii de bunăvoinţă menite să reîncălzească vechea prietenie, insă nu avea cum. Prima sa invitaţie la masă o declinase în mod categoric, deoarece nu putea să încalce o poruncă dată de lady Laura, şi Kennedy primise refuzul cu un aer vexat, scurtînd conversaţia şi pleeînd fără multă zăbavă. Poate se supărase şi n-avea să-l mai poftească, se gîndise Phineas răsuflînd uşurat. Dar la viitoarea întâlnire îl chemase din nou. Şi tot aşa se întîmplă pînă la mijlocul lunii mai, cînd se trezi cu un bilet avînd următorul cuprins :

„Dragă Finn, ţi-ar face plăcere să iei cina cu noi în ziua de miercuri, 28 mai ? Te anunţ din bună de vreme, deoarece, după cît mi-am dat seama, eşti foarte solicitat.

Al dumitale, *Robert Kennedy“.*

Să fie chiar atît de puţin perspicace ca să nu fi sesizat eschivările de pînă atunci ? se întrebă Phineas. Oricum, răspunsul lui va rămîne acelaşi : nu se ducea. Şi îl scrise negru pe alb în speranţa că de astă dată va înţelege.

„Stimate Kennedy, regret dar pe 28 sînt ocupat.

Al dumitale, *Phineas Finn“.*

După expedierea biletului, îl evită sistematic pe aşa- zisul amic, recurgînd la tot soiul de strategeme ca să nu rămână în doi. Lucrul nu era deloc uşor pentru că se întâlneau zilnic în Cameră, unde şedeau şi pe aceeaşi bancă a miniştrilor. Totuşi, cu un strop de abilitate, nădăjduia că-i va reuşi trucul, zădărnicind în felul acesta o eventuală înfruntare şi, implicit, adîncirea conflictului. Dar silinţele nu aveau să dureze prea mult, fiindcă, într-una din zile, se pomeni cu individul plocon la birou.

— Regret foarte mult că nu poţi veni la noi în ziua de douăzeci şi opt, îi declară Kennedy de cum

se aşează pe scaun.

Luat prin surprindere, Phineas îşi pierdu prezenţa de spirit şi bîigui năucit :

-— Şi mie îmi pare rău... chiar foarte rău... pe cuvînt.„

— După cît se pare, ai in motiv să mă ocoleşti, deşi nu-mi amintesc să te fi ofensat cu ceva, continuă celălalt cu deplin sînge rece.

— Nu m-ai ofensat cu nimic. Absolut cu nimic, pară tînărul provocarea.

— Greşesc eu cumva crezînd că nu numai împrejurările te-au împiedicat să ne vizitezi ?

Bietul Phineas se simţea în mare încurcătură şi totodată victima unui abuz grosolan, Cu ce drept îl forfeca nepoftitul, pentru că nu se dusese la el la masă ? Nu ştia că un gentilom e liber să hotărască unde să meargă şi ce să refuze ? Ce sens aveau întrebările lui deplasate ?

în timp ce-şi spunea toate acestea, Kennedy, care i se proţăpise chiar dinainte, îşi luase o mutră mai acră şi mai închiondorată ca oricînd. Poate nu strica să adopte şi el un aer supărat, se socoti la iuţeală. Şi pe loc îşi col- ţură faţa de parcă îl apucase o crampă, chibzuind îmbufnat la răspunsul ce urma să-l rostească. Era imposibil să uzeze de numele Laurei, şi totuşi, tvebuia să-i dea de înţeles pisălogului că nu datorită întîmplării nu mai intrase în casa din piaţa Grosvenor. Dar cum să o facă ? Totul părea aşa delicat că nu vedea o ieşire, iar colac peste pupăză, îi mai puse şi Kennedy o întrebare care complică şi mai mult situaţia.

— Ţi-a cerut cumva lady Laura să nu mai vii pe la noi ? vorbi cu vocea lui ştearsă şi antipatică.

Trebuia să profite de atac şi să dea o ripostă fulgerătoare, cumpăni Phineas. Aşa că rosti cuvintele cheie, menite să-l scoată din momentanul impas.

— Sincer să fiu, Kennedy, am impresia că nu prea vrea să mă vadă pe acolo, zise şi răsuflă uşurat, convins că trecuse hopul cel mare.

Numai că se înşelase, după cum avea s-o constate imediat.

— Asta nu e răspuns la ce te-am întrebat eu, glăsui moşierul. Ţi-a cerut să nu mai vii pe la noi ?

— Mi-a spus ceva care mi-a lăsat această impresie.

— Ce anume ? stărui Kennedy, şi cu asta îl scoase din fire pe tînăr.

— Cum vii cu astfel de întrebare ? vorbi cu glas ridicat. E loial să mi-o pui ?

— Absolut, mormăi celălalt.

— Ba deloc, şi refuz să-ţi răspund. Oare ce scontezi să cîştigi chestionîndu-mă în felul acesta ? Nu-i de ajuns că ţi-am declarat deschis ce mi s-a părut şi, ca oricare om, m-am ferit să mai intru într-o casă unde nu-s agreat ?

— Bine, dar dumneata şi cu lady Laura eraţi foarte prieteni.

— Sper să nu fi devenit vrăjmaşi între timp, dar aşa cum se întîmpîă şi cu alte prietenii, şi a noastră s-a mai răcit.

— Te-ai certat cu tatăl ei ? îl iscodi Kennedy.

— Cu lordul Brentford ? Kici vorbă !

— Atunci cu fratele ei... de cînd cu duelul ?

— Pe cuvîntul meu de onoare că nu suport una ca asta ! izbucni Phineas, pierzîndu-şi cu totul răbdarea. Nu m-am certat cu nici unul, dar mă văd obligat să mă cert cu dumneata de mai continui în felul acesta. E nemaiauzit ca un om să fie supus la un asemenea interogatoriu şi te rog să-i pui capăt.

— Mă rog, concedă Kennedy, dar va trebui s-o întreb pe lady Laura.

— N-ai decît să-ţi descoşi nevasta cît îţi place. Eu nu am dreptul să te opresc.

Celălalt nu mai spuse nimic ci, ridicîndu-se de pe scaun, îi întinse mîna, arătîndu-i, vezi Doamne, că rămîn tot prieteni — întocmai ca două ţări care, deşi menţinînd alianţa, se urăsc între ele şi*se şicanează cît pot.

După plecarea vizitatorului, Phineas se postă la fereastra ce dădea în Parcul St. James unde, timp de cîteva clipe, reflectă la scena de-abia încheiată. Se gîndi la Kennedy şi la sîcîitorul lui catechism ; apoi la sărma- na-i soţie şi la cicăleala ce-o aştepta, iar în cele din urmă la el. O cam băgase pe mînecă la ivirea musafirului nepoftit. Dar făcînd pe furiosul şi pe indignatul, ieşise repede la liman.

CAPITOLUL LIX
RĂFUIALA CU LORDUL

DUPĂ CUM CITITORUL probabil îşi aminteşte. Phineas auzise un zvon despre cearta dintre Violet şi alesul ei, Chiltern, dar fiindcă sursa nu era dintre cele mai sigure, îl primise probabil cu o tresărire de o clipă — fiind legat de o chestiune atît de vitală ! — şi-] lăsă pe urmă să cadă în uitare. Totul s-ar fi încheiat aici dacă
zvonul nu ajungea şi a doua oară la el, repetat de o persoană mult mai demnă de încredere.

— O păsărică mi-a ciripit că Violet Effingham a stricat logodna cu lordul. îl anunţă doamna Max Goesler într-una din zile.

— Ce păsărică ? o întrebase pe nerăsuflate.

— Asta rămîne o taină, şi vreau să te avertizez că astfel de păsărele, care umblă cu poşta, sînt rareori demne de crezut şi de multe ori nedemne de laudă. De aceea nu miza totul pe veştile lor, ci primeşte-le cu rezervă. După ştirea de acum, se pare că logodnicii s-au certat. Dacă ne-am nimeri însă pe aproape de ei, precis i-am vedea că stau cioc în cioc şi îşi gunguresc.

Tînărului nu îi căzu deloc bine partea din urmă cu alintatul şi gungureala. Sincer vorbind, nici vestea cu cearta nu îl entuziasmase. în fond, cu ce-1 încălzea ? N-aveau decît să strice logodna, să facă orice, dar prefera să nu i se aducă la cunoştinţă, să nu le mai audă nici măcar numele pronunţat, fiindcă numai în felul acesta i se putea lecui spinarea frîntă ! Şi ce dacă Violet o rupsese cu Chiltern ? Din cît o ştia, nu era genul de fată care se smulge din braţele unui iubit şi se aruncă într-ale altuia. Şi chiar, prin absurd, de-o făcea, i se părea oarecum necinstit s-o primească. Nu, aşa ceva nu putea să conceapă.

însă cum auzise aceeaşi veste din două surse complet diferite poate că avea datoria să descopere adevărul curat. Acum simţea parcă mai pregnant decît în zilele de pe urmă că spinarea nu era vindecată şi poate i-ar fi făcut bine o explicaţie cu fata. Ar fi izbutit oare s-o întâlnească ? Unde ? în ce chip ?

Şi de aci alunecă pe nesimţite în visare, clădind tot soiul de castele aeriene în care el şi cu Violet vieţuiau ca soţ şi soţie.

Aceasta se întîmplase în luna aprilie cînd, după cele auzite, tînăra Effingham nu se întorsese la Londra, iar dintr-o convorbire cu lordul Brentford — în care bătrînul i se păruse pornit împotriva feciorului — rămăsese cu ideea că nici lordul Chiltern nu sosise în metropolă. între timp se văzuse şi cu lady Baldock la nişte prieteni comuni, dar în ciuda surprinzătoarei drăgălăşenii pe care i-o arătase bătrîna, nu îi smulsese o vorbă în legătură cu Violet, îi pomenise numai de Chiltern, vorbind cu atîta ură de el incit se simţise obligat s-o contracareze.

— Să nu uitaţi că este amicul meu, intervenise zîmbind

Dar bătrîna fornăise ingreţoşată :

— Asta prieten ? Vai, domnule Finn ! Parcă nu ştiu ce pocinog ţi-a făcut ?! Cum o să merite prietenia unui om cum eşti dumneata ?

Oricit de străveziu fusese elogiul din urmă, Phineas nu-i sesizase totuşi substratul. De fapt era încuviinţarea căsătoriei lui cu nepoata.

Existase o vreme cînd severa tutoare îl socotise nevrednic de Violet, dar astăzi, cînd lumea începuse să-l laude, i-ar fi dat orişicînd binecuvîntarea, numai să scape de „apucatul" de Chiltern care, de cînd îi dăduseră tuleii şi se considera cavaler, îi adusese numai necazuri. Sigur că ar fi fost de dorit să-şi mărite pupila cu un fiu de pair sau în orice caz cu moştenitorul unor averi şi titluri grozave. Dar cum norocul nu-i scosese asemenea pricopseală în cale şi nu binevoise să aleagă nici pe lordul Fawn, nici pe moşierul Appledom, atunci, pentru numele Domnului !, să-i fi luat măcar pe acest tînăr — drăguţ, respectuos, aşezat, cu maniere alese şi, oricum, de înţeles, cînd o fi la discutarea bunurilor. Sărmana lady Baldock, alunecase aşa jos pe panta concesiilor incit ar fi încheiat orice tîrg cu nepoata ca să-l îndepărteze pe Chiltern. Străin de urzelile ei, Phineas îi ascultase mirat măgulitoarele aprecieri, ca de-abia la plecare, cînd îl invită în Berkeley Street, să se

dezmeticească şi să priceapă că i se întindea o mină de ajutor acolo unde nici n-o visase.

Un personaj cu care se vedea deseori era lordul Brentford. Bătrînul căpătase deprinderea să-i povestească tot ce se petrecea în culisele Parlamentului, iar tînărul nostru îl asculta cu răbdare. Se vede că soarta voise ca după anii de strînsă prietenie cu fiica şi cu feciorul, să. devină şi amicul apropiat al părintelui lor. Privindu-1 în felul acesta, nici contele nu făcea un mister din preocupările şi grijile pentru Oswald, arătînd o nemulţumire crescîndă faţă de împăcarea produsă. Fiul cel rătăcit nu se întoi'sese cu gîndul să-i facă pe voie şi părintele se
plîngea tot mai mult de tăcerea lui, de viaţa trîndavă, de lipsa oricărei intenţii de a munci intr-o anumită direcţie, de purtarea faţă de Violet, fără să pomenească totuşi de o eventuală rupere a logodnei. Iar Phineas, natural, nu putea să forţeze nota, întrebîndu-1 făţiş. Ţinea la buna lor înţelegere şi ar fi vrut ca nimic să nu le umbrească orele de agreabilă intimitate petrecute împreună. Cu toate acestea, într-una din zile, cînd se înfăţişă la obişnuita şuetă, Brentford îl întîmpină în modul cel mai neaşteptat.

— Trebuie să te anunţ, domnule, că am aflat o istorie aproape de necrezut.

De cum îi văzu încruntarea şi mai auzi şi apelativul de ..domnule“, la care lordul renunţase de nu se mai ştia cînd — înţelese că s-a întîmplat ceva neplăcut. Dar îşi păstră calmul.

— Cc-aţi aflat, Excelenţă ? îl întrebă deferent.

— Că dumneata... şi Chiltern... aţi fost acum un an.., acolo... în Belgia... unde v-aţi duelat, îi spuse întunecat şi cu poticneli.

Prin urmare dibuise misterul de atîta timp cunoscut de cercurile înalte ! Dar fiindcă mai toată lumea se convinsese de realitatea duelului — inclusiv încuiatul de Kennedy — ar fi fost ridicul să-l nege în faţa bătrînului. Aşa că îi declară fără umbră de ezitare :

— Da, Excelenţă. E adevărat ce aţi auzit.

— Nici un lucru în viaţă nu m-a întors pe dos ca această descoperire. Nu mi-aş fi închipuit odată cu

capul să năzuieşti la mina domnişoarei Violet Effingham, zise lordul plin de revoltă.

— Am aspirat, Excelenţă, recunoscu Phineas, însă cum nu am fost preferat şi Chiltern i-a obţinut graţiile, nu văd pentru ce aş mai fi condamnat.

— Nu ştiu ce optică oi fi avînd dumneata, dar eu sînt aşa de uimit, că rămîn fără glas. Ce pot spune de o asemenea comportare ? Decît că este urîtă. Nemaipomenit de urîtă, vorbi mînios.

— Nu cunosc, Excelenţă, ce anume aţi aflat, iar împrejurările în care s-a consumat faptul nu îmi permit să vă fac precizări. Dar pentru că Excelenţa voastră nu
s-a ferit să-mi aducă acuzaţii făţişe, îngăduiţi-mi să vă declar la fel de făţiş că, în măsura în care îmi pot judeca faptele, consider că nu m-am purtat urît.

— Cum, domnule, încerci să aperi duelul ? se burzului Brentford.

— Nicidecum. Dacă vă referiţi la natura lui imorală, mă închin şi vă dau dreptate. Duelul e condamnabil, dar nu şi eu, pe motiv că l-am înfruntat pe feciorul domniei voastre.

— Nu pot pricepe cum de-ai avut obrazul să-mi vii în casă ca oaspete, să candidezi în circumscripţia mea, cînd, în tot acest timp, te interpuneai între Chiltern şi fata pe care ştiai cît doream s-o ia de nevastă, îi reproşă cu năduf.

Se vede că l-a orbit furia, fiindcă altminteri nu ar fi spus circumscripţia „mea“, se gîndi Phineas în liniştea ce coborîse între ei. După puţine secunde îl auzi însă iar, şi cu aceeaşi înverşunare în glas. .

— E scandalos ce ai făcut, pentru că ai luptat, cum s-ar zice, pe două fronturi. Ceea ce înseamnă... înseamnă... făţărnicie, domnule Finn.

— De ar fi să mă disculp, Excelenţă, ar trebui să vin cu date precise, dar nu referitoare la fapte — care sînt palpabile — ci la sentimente — care nu se pot pipăi, aşa încît apărarea nu ar avea consistenţă şi, implicit, nici valoare. Intr-o asemenea situaţie nu-mi rămîne decît să vă spun că ştiu ce obligaţii incumbă onoarea şi loialitatea de gentilom — care pot să ajungă pînă la sacrificiu de sine — şi că nu am săvîrşit nici o faptă care mi-ar pune sub semn de întrebare caracterul de gentilom. Iar de-l

întrebaţi pe feciorul domniei voastre, cred că va confirma acest lucru.

— L-am întrebat, cum de nu ! Doar el mi-â spus de duel.

— Cînd, Excelenţă ?

— Adineaori. Azi dimineaţă, o bălmăji Brentford.

Va să zică Chiltern se întorsese la Londra şi se afla
în casă ori în oraş, reflectă Phineas.

— Şi vi s-a plîns de purtarea mea ? îl întrebă privin- du-1 direct.

— Nu el s-a plîns, domnule, ci eu, Şi chiar foarte tare. Mi-am pus toată încrederea în dumneata, mai cu seamă cînd îţi vorbeam de fecior ; ca pînă la urmă să văd că m-ai tras pur şi simplu pe sfoară, i-o trînti clocotind.

Era teribil de furios, şi suprema revoltă pornea de la faptul că tânărul se prevalase de sprijinul său înainte de a-1 fi prins în greşeală. O, de-ar fi fost şi azi deputat în Loughton, ca să-i poată trage o praftoriţă, strigîndu-i : „Retrage-ţi mandatul ! M-ai ofensat şi doar ştii că mie mi-1 datorezi“, probabil l-ar fi iertat mai de grabă, lăsîn- du-i şi circumscripţia in continuare.

După o răfuială în lege, i-ar fi trecut tot paraponul, şi lucrurile se potoleau. Dar aşa, vinovatul îi scăpase din mînă. îl scosese de la ananghie cu alegerile, pentru ca drept mulţumită, dumnealui să unelteasscă împotriva lui Chiltern ! Mare noroc avusese ! spunea pentru sine. Iar la gîndul acesta se cătrănea şi mai tare. La urma urmelor, de ce să-i meargă toate ca unse, cînd lui i se poticnea orice plan ? ! Nu mai departe de azi dimineaţă dăduse iar de un necaz, aflînd din gura feciorului că rupsese logodna cu Violet.

— Atît i-aţi predicat, sir, despre îndatoririle ce trebuie să mi le asum, că Violet se simte datoare să mi le turuie pînă nu mai pot s-o aud, îl auzise pe Chiltern.

Natural, Phineas nu ştia despre asta, dar în necontrolata sa răzvrătire, lordul avea să se dea de gol.

— M-ai păcălit ; mi-ai înşelat aşteptările, îl ocări mai departe, aşa că de aci înainte nu-ţi mai acord nici un credit.

— Oare trebuia, Excelenţă, să vă fi spus un lucru care v-ar fi montat şi mai mult împotriva lui Chiltern ? Cînd mi-a cerut să ne duelăm, să fi venit cu vestea la dumneavoastră, ca un şcolar pîrîcios ? M-aţi fi judecat bine ? Sînt sigur că nu. Sau credeţi că trebuia să vin după aceea ? Gîndiţi-vă cum aţi fi procedat singur la tinereţe şi fiţi convins că tot astfel am făcut şi eu. Iar cîştigul meu care a fost ? V-am ajutat pe amîndoi să obţineţi ce v-aţi dorit. Asta e tot. Şi vă jur cu mîna pe inimă că v-am rămas credincios.

— Eu n-am nimic din tot ce am vrut, bombăni lordul, uitînd de sine în marea lui disperare.

— Cum ? Doar Chiltern face partida visată de dumneavoastră... o ia pe domnişoara Effinghamde soţie.

— Da de unde ! S-a certat cu ea. E prea îndărătnic ca să poată fi tolerat, se dădu el de gol.

Prin urmare ce auzise se adeverea, chiar dacă zvonurile îi parveniseră prin Fitzgibhon şi doamna Goesler, cugetă Phineas. Şi, după o clipă de ezitare, rosti cu smerenie :

— Cel puţin de acest lucru nu mă puteţi învinui pe mine.

Bătrînul nu îi răspunse. Mînios pe el însuşi pentru scăparea de adineaori, măsura odaia dintr-un capăt în altul, agitat şi cu fălcile strînse. Degeaba îşi căuta scuze, spunîndu-şi că în virtutea unei practici îndelungi se spovedise şi de astă dată tînărului prieten. Faţă de necredinţa ce-o arătase trebuia să fie mai circumspect, nu să-i divulge orice secret al familiei.

— Aş vrea să vă spun, Excelenţă, că sufăr pentru amărăciunea ce v-am produs-o, vorbi Phineas după o pauză. Am primit atîtea nemeritate favoruri din partea familiei dumneavoastră, că toată viaţa nu voi fi în stare să mă plătesc. încă o dată, regret că v-am supărat şi sper că va veni ziua cînd o să fiu judecat cu mai puţină asprime.

După aceste cuvinte se-pregăti de plecare,

înciinîn- du-se respectuos, dar contele se precipită înspre el şi, fără vreo introducere, îi spuse privi ndu-1 în ochi :

— îmi dai euvîntul de onoare că n-ai să te mai gîndeştî 3a domnişoara Violet Effingham ?

Phineas rămase încremenit şi. tăcut, chibzuind la răspunsul ce trebuia să i-1 dea. în definitiv, nimeni nu-i putea cere să renunţe la fată cită vreme mai exista un strop de speranţă.

— Dă-mi euvîntul şi îţi făgăduiesc să te iert, îl presă Brentford.

— Iertaţi-mă, Excelenţă, însă nu am comis nici 0 faptă pe care s-ar cuveni s-o iertaţi.

— Promite-mi ce ţi-am cerut şi totul va fi uitat, insistă celălalt.

■*— Nu aveţi de ce să vă alarmaţi. Excelenţă. Euteţi fi sigur că domnişoara Effingham nu se gîndeşte ia mine.

— îmi dai cuiântul ?

— Nu, Excelenţă. Asta nici într-un caz. De fapt nici nu aveţi dreptul să-mi pretindeţi aşa ceva. întrucît calea mi-este deschisă ca oricărui alt peţitor. Şansele sînt de unu la mie. Şi poate nici chiar atît. Dacă e adevărat însă că domnişoara Effingham a rupt logodna cu lordul, mă voi căzni s-o revăd şi să-i amintesc de vechea mea cerere. Aş da orişice să ştiu că voi reuşi — locul în Parlament, toate ambiţiile mele politice. Cînd am aflat de logodnă, natural, m-am retras. Dar acum, după ce am auzit din mai multe surse că ea sau el ori amîndoi şi-au strămutat gîndul, socot că sînt liber să-mi încerc iar norocul.

Brentford şedea încruntat şi cu buzele strînse, iar cînd tînărul văzu că nu îi dă nici o replică, se înclină din nou de plecare :

— Vă salut, Excelenţă, îi spuse politicos.

— La revedere, domnule, mormăi celălalt.

— Mai curînd adio pentru cine ştie cit timp, sugeră Phineas.

-— La revedere, repetă Brentford, scuturînd furios clopoţelul.

Ieşit în stradă, tînărul începu să analizeze întrevederea cu Brentford. Oare ce-i povestise feciorul despre duel ? se întrebă înainte de toate,

fiindcă ţinea foarte mult la buna sa reputaţie. Cunoştea însuşirile unui adevărat gentilom, aşa cum ţinuse să-i amintească şi lordului, însă esenţialul era ca cei din jur să le recunoască la el. De aceea tare ar fi vrut să ştie în ce fel îl descrisese Chiltern părintelui, deşi nu vedea pentru ce l-ar fi ponegrit. Doar se purtase mărinimos. Obsedat de idee, se apucă să evoce aproape toate cuvintele cuprinse în discuţia purtată cu Brentford, iar din cîte adună şi cîntări, se părea că rivalul din Belgia nu-1 zugrăvise în culori neprielnice. Ăsta era un fapt îmbucurător, şi se simţi împăcat. în rest, acuzaţia lordului că ar fi fost neloial, nu-1 sîcîia cine ştie ce. Bătrî- nul vorbise sub imperiul mîniei, fără să cumpănească cele rostite, şi chiar dacă îl insultase, i-o trecea cu vederea, pentru că la nevoie sărise şi-l ajutase. Nu, hotarit lucru, Brentford nu-1 putea socoti necinstii, conchise într-un tîrziu. Şi totuşi, era trist să se certe cu întreaga familie Standish cînd ei îl puseseră pe picioare. Întîi o rupsese cu lady Laura, pe care. chiar de o mai întîlnea la cîte o petrecere, se salutau, şi atîta tot. Acum plecase din casa tatălui ei aproape gonit. Iar cu Chiltern, deşi se împă- caseră, nu se vedea niciodată, şi cine ştie dacă nu aveau să se duşmănească din nou, acum cînd Violet îl lăsase ? Pînă una alta, fiindcă aflase că este în Londra, va căuta să-l găsească fără întîrziere.

După ce luă şi această lăudabilă hotărîre, se gînd; în voie la dragostea lui — la Violet care se dezlegase de obligaţii şi era din nou liberă să-i devină soţie ; la Violet pe care o va cere fără a-i mai trece prin minte că ar fi nevrednic de ea. Dealtfel mai toţi prietenii apropiaţi cît şi cunoştinţele superficiale îşi dăduseră seama că se numără printre aspiranţii la mîna ei şi, după cît observase, cei cu pricepere îl decretaseră ca unicul rival de elită al lordului Chiltern. Probabil că şi fata îl privise la fel, pentru că întotdeauna îl tratase ca pe un amic preferat şi nu-i arătase dispreţ cînd o ceruse în căsătorie.

Iar în ultima vreme, pînă şi lady Baldock îl scăldare în surâsuri şi îl poftise cu insistenţă la dînsa, de parcă lacheul oel durduliu şi roşcat nu primise niciodată poruncă să-i închidă uşa în nas. Oare de ce, în convorbirea cu lordul, se arătase aşa de sceptic în legătură cu perspectiva însurătoarei, cînd. de fapt, judecind serios situaţia, avea sorţi de izbîndă ? Zău că avea. Şi cine ştie dacă mica fisură de la şira spinării nu se lecuia tocmai în felul acesta ?

Acasă, găsi o carte de vizită, trimisă de lady Baldock, prin care-1 vestea că primeşte oaspeţi într-o anume seară cînd se va asculta muzică.

O citi şi o puse deoparte, ştiind de pe atunci că nu va onora invitaţia, în primul rînd pentru că în seara fixată trebuia să asiste la lucrările Parlamentului, şi, în al doilea, fiindcă nu avea chef să se ducă atîta timp cît Violet nu era în oraş. In schimb socoti necesar să treacă
pc la bătrînă pentru a-i prezenta cuvenitele scuze, încer- cînd totodată să-i cîştige bunăvoinţa.

Pe urmă se apucă să-i scrie două rînduri lui Chiltern,' pe care le trimise în piaţa Portman.

„De vreme ce eşti în Londra nu ai vrea să ne întâlnim ? Virîo şi cinează cu mine la... club, în ziua de sîmbătă“.

Curînd se pomeni cu un plic de la hanul din Willing-
ford. Ce Dumnezeu căuta Chiltern acolo în luna mai ?

Vechiul birt din W.... vineri.

„Dragă Phineas,

nu pot lua masa cu tine pentru binecuvîntatul motiv că mă aflu aici, unde îngrijesc de mîrţoage şi scriu o carte de cinegetică. Ai mei mă pisează întruna că se cuvine să-mi fac de lucru, aşa că, iată, mi l-am găsit. Sper sa nu mă consideri un pîrîcios fiindcă i-am povestit tatii mica şi plăcuta noastră întîlnire dintre dunele de nisip. Eram obligat să-l pun la curent, iar pe tine te ştiu un om integru pe

care nu-1 deranjează destăinuirea adevărului. Tata a fost teribil de supărat pe amîndoi ; cum îl ştii, însă, cu totul iraţional, lasă-1 să-şi facă damblaua. In ce mă priveşte, mi-am dat silinţa să-i relatez cit mai fidel întîmplarea, ca nu cumva să scazi în ochii lui. Dar degeaba ! I-ai picat de la inimă. îmi pare rău, bătrîne, şi nădăjduiesc că vei trece cu bine peste acest incident. Pentru mine era vital să-i mărturisesc tot.

Al tău, *C.“*

Conţinutul scrisorii îl dezamăgi la început, deoarece nu găsise în el un cuvînt despre Violet. După puţină gîndire îşi dădu însă seama că lucrul nu ar fi fost cu putinţă. Cum era să-şi anunţe un bărbat înfrîngerea tocmai rivalului său ? Dar Chiltern fusese oare înfrînt ? Din cele cîteva rînduri transpărea un iz optimist şi hazos, deloc potrivit unui om deprimat. Duelul fusese descris drept o ..mică şi plăcută întîlnire între dunele de nisip“, necum o provocare supremă a norocului fiecăruia, cum fusese în realitate. Un singur amănunt părea să trădeze un aspect neplăcut şi tîlcuitor — înştiinţarea lordului despre duelul din Belgia. Această destăinuire presupunea discuţii aprinse între tată şi fiu, legate, fireşte, de Violet, în care Chiltem fusese probabil silit să-i anunţe părintelui fivalitatea cu Phineas. însă chiar de-ar fi stat astfel lucrurile, se putea concepe ca un logodnic gonit să scrie intr-un asemenea stil cînd ştia că ruptura cu draga inimii lui este ireversibilă ? Grea întrebare cînd era vorba de Chiltern. care nu se purta ca alţi semeni şi pe care nu-1 puteai judeca după reacţiile obişnuite.

La cîteva zile, Phineas se înfăţişă în Berkeley Street, unde lacheul cel durduliu îl conduse direct în salon. Dar cu ce respect şi amabilitate ! observă musafirul; nu puteau fi decît semne de bine, îşi spuse tot el. După această primă surpriză, mai avu încă una, de astă dată copleşitoare.

în salon îl aştepta Violet. Complet singură. La vederea lui, fata se coloră la chip, deşi nu roşindu-

se în mod exagerat, şi se comportă admirabil — fără silinţa de a masca o mică emoţie, dar nici lăsîndu-le în voie pe acelea care i-ar fi ştirbit demnitatea.

— Mă bucur aşa de mult să te văd, domnule Finn, îi spuse pe tonul cel mai firesc. Adineaori a ieşit şi mătu- şă-mea, însă revine îndată.

Bietul Phineas nu arăta deplina ei stăpînire de sine dar şi postura lui era poate mai delicată. Nu o văzuse dinaintea logodnei şi o întîlnea astăzi cînd ştia că o desfăcuse. Desigur nu va pomeni despre cele două evenimente, că doar nu era să-i prezinte felicitări pentru primul şi s-o condoleze pentru al doilea. Trebuia să vorbească de parcă nici unul nu se ivise. Dar cum ?

— Nu ştiam că eşti în oraş, zise el într-o doară.

— Am venit de-abia ieri. Am fost, după cum cred că ştii, la Roma, cu cei din familia Effingham. Iar de acolo ne-am dus... oo, dar am hoinărit în atîtea locuri că nu ţi le pot înşira. Şi Dumneata ce-ai făcut ? Ai muncit în tot timpul acesta ?

— Exact.

— Asta e bine. Şi eu aş vrea să devin ceva — o funcţionară sau o portăreasă măcar — ca să nu stau degeaba. E minunat să ai ce lucra. Oare tot aşa i-oi fi predicat lordului Chiltern de i s-a părut că repet refrenul lui taică-său ?

— E datoria bărbatului, să încerce a fi util, zise Phineas.

— Pe cînd o femeie să stea cu mîinile încrucişate şi să declare că-i mulţumită. Dar ne-o scoate mişcarea su- fragetelor din această încremenire ! ! Şi acum, spune-mi, ai văzut-o pe lady Laura ?

— în vremea din urmă, nu.

— Nici pe domnul Kennedy ?

— Pe el da, la întrunirile Parlamentului.

Aici se cuvine să precizăm că faimoasa vizită, la biroul lui Phineas — despre care cititorul a luat cunoştinţă — încă nu avusese loc.

— îmi pare aşa rău de toate acestea, suspină Violet. Iar tînărul nostru dădu din cap şi zîmbi. Zău, regret atît de mult că v-aţi certat.

— Ba nu ne-am certat, protestă el.

— Aveam impresia că vă puteţi ajuta foarte mult — bineînţeles dacă ajungeaţi să vă împrieteniţi.

— E un tip de care nu prea poţi să te-apropii, spuse Phineas, reproşîndu-şi în sine denigrarea lui Kennedy dar găsindu-şi circumstanţe atenuante la gîndul că omul acesta o chinuia pe Laura.

— Adevărat, e greoi sau ceea ce numesc eu nedigera- bil, recunoscu Violet. Dar hai să nu-1 mai bîrfim şi mai curînd spune-mi dacă l-ai vizitat des pe lordul Brentford?

— Brrrr ! făcu celălalt scuturîndu-se ca la ivirea unei stafii.

— Asta ce mai înseamnă ? Doar nu te-oi fi sfădit şi cu el ?

— Eu nu, ci el cu mine. închipuieşte-ţi că a aflat de întîmplarea de anul trecut şi mă scoate pe mine cel vinovat.

:— Aşa şi este, domnule Finn.

— Se prea poate. Faţă de lord am căutat să mă apăr, ceea ce n-am să fac şi cu dumneata. Măcar pe motivul că nu te-ai supărat pentru asta pe mine.

— Ar fi trebuit, rosti parcă înciudată. Ce o fi cu mătuşa ? se întrebă mai pe urmă. Şi scutură clopoţelul.

— Acum ţi-am relatat totul în legătură cu mine şi s-ar cu reni să-mi povesteşti şi de dumneata, o îndemnă rugător.

— Despre mine ? Ce aş putea să-ţi vorbesc ? Sînt ca o biată tocilă care nu are ce povesti sau a cărei istorie nu merită să fie ascultată. Fără îndoială, fiecare avem micile noastre păţanii, îndeajuns de interesante doar pentru noi.

— Pe mine mă interesează teribil orice ţi se întîmplă, declară el cu patos.

Noroc că tocmai atunci apăru lady Baldock, oprind u-î de la alte avansuri făcute într-un moment neprielnic.

Bălrîna îi arătă aceeaşi amabilitate extremă, rugînd-o pe Violet să facă uz de întreaga sa influenţă pentru a-i convinge să vină la seara de muzică.

—- îmi ceri să-l corup de la slujbă ca să asculte nişte scripcari ? ripostă fata. Nici că mă gîndesc,

mătuşico, fiindcă cine poate prevedea cît de mult ar suferi coloniile in următoarele secole de pe urma neglijării îndatoririlor sale ori dacă nu cumva chiar în timp ce se află aici nu se aruncă unul sau două dominioane engleze în braţele duşmanului nostru de moarte ? !

— Eu ştiu ce răspundere are. admise bătrîna cu gravitate, dar să nu uităm că-i vom asculta pe Flerr Moli, pe Signor Scrubi şi Pjiskt, despre care se zice că este cel mai mare artist în materie de fiageolet. Dumneata l-ai auzit» domnule Finn, pe signor Pjiskt ?

— Niciodată, admise întrebatul.

— Păcat, mare păcat ! ! Cît despre Herr Moli, se pare că nu are egal — cel puţin în anul acesta...

Lady Baldock avea de-a face cu muzica numai de cîteva luni şi era fantastic de aferată. Dar in ciuda entuziasmului afişat, zelosul subsecretar de la colonii nu consimţi să-şi abandoneze sacrele datorii de serviciu. Şi de ce ar fi făcut-o, cînd la mult lăudata serată ştia că nu o să aibă o clipă de izolare cu Violet în care să-i spună ce-1 doare ? !

CAPITOLUL LX

TACTICA DOAMNEI GOESLER

SE CUVINE SA AMINTIM că la intrarea distinsei lady Glencora Palliser în salonul doamnei Max Goesler, aceasta din urmă tocmai epuizase argumentele cam trase de păr care o determinau să refuze oferta ducelui de Omnium de a-i pune la dispoziţie vila din Como. Pe scurt, doamna Max Goesler îi declarase că nu voia să intre în gura lumii, după care, de n-ar fi fost deranjaţi, urma ca Alteţa Sa. să hotărască dacă nu existau şi alte modalităţi de a-i face posibilă şederea la Como. Că ardea de dorinţa s-o ia cu sine, era mai mult decît evident pentru ea. Cupeul cel verde poposise în destule rînduri înaintea uşii din Park Lane pentru ca ducele să se prindă în mrejele fermecătoarei amfitrioane, să-i caute apropierea ca pe o desfătare de zile mari, dacă nu chiar unica pe care şi-o mai

dorea. Nu degeaba pomenise lady Glencora în discuţiile avute cu soţul ei despre copiii care bocesc după jucăria neîngăduită, fiindcă aici se ajunsese. Ducele vedea în doamna Max Goesler jucăria cea mult jinduită. In ochii lui această femeie era mai deşteaptă ca oricare alta — sau, oricum, ageră într-un chip care pe el îl vrăjea. Frumuseţea ei fizică o considera mai ispititoare decît a celor din jur.

Se săturase de chipuri lăptoase, de braţe pline şi de umeri dezgoliţi. Privirea ei scînteia ca a nici unei alte fiinţe, iar bogăţia şi luciul părului negru îi dădeau un aer cu totul aparte, încărcat de enigme, ca şi cînd rara ei frumuseţe aparţinea unei lumi în care nu pătrunsese. Aşa cum nu mai întâlnise nici graţia şi sprinteneala ce o vădea în mişcări. Curtezanele sale din ultirra vreme fuseseră cam încete — dacă nu chiar greoaie — deşi, fără îndoială, nu lipsite de vino încoace. însă făptură ca doamna Max Goesler nu cunoscuse decît o dată în viaţă. O întâlnise prin Grecia, în prima sa tinereţe şi, la puţin după ce-i cucerise graţiile, creatura fugise cu căpitanul unei nave străine. Dar asta nu l-a împiedicat să recheme în nostalgice reverii farmecele iubitei necredincioase, şi nu doar atunci, ci întreaga sa viaţă. Iar acum o avea dinainte pe Mărie

Max Goesler — replică pe cît de fidelă pe tot atît de ispititoare. Pradă tentaţiei şi întărîtat de refuzul ei neclintit de a-1 urma pe meleagurile Italiei, nu se ştie ce răspuns ar fi pronunţat dacă n-ar fi fost întrerupţi de lady Glencora.

De la naşterea micuţului lord Silverbridge, ducele nutrea un soi de adoraţie pentru această lady Glencora şi cum la întîia odraslă mai adăugase anual cîte una — spre întărirea şi propăşirea familiei — sporiseră şi dovezile sale de afecţiune. Insă alături de acest simţămînt. în vremea din urmă se ivise şi un altul, de cu totul altă factură, care aducea a spaimă, a supunere fără cîrtire, astfel că oamenii din imediata apropiere susţineau că Alteţa Sa s-ar fi schimbat foarte mult. Nimeni nu pretindea că nu dovedise şi slăbiciuni. Dar oricare vor fi fost ele, se ştia că niciodată ducele nu avusese stăpin. Moştenitorul său, Plantagenet Palliser, stătuse smirnă în faţa Alteţei Sale şi restul rudelor erau ţinute la distanţe de leghe, Iar legăturile amoroase — căci evident le avea şi pe acestea — ori nu se încumetau din capul locului să-i comande sau renunţau după tentative neizbutite.

Şi totuşi, lady Glencora izbutise să îl domine ; cu răul sau cu binişorul, nimeni n-ar fi putut preciza, dar se recunoştea unanim că ducele nu mai era cel dinainte. Şi domnul Fothergill — omul său de afaceri, pe care lady Glencora nu avea ochi să-l vadă — se arătase de aceeaşi părere. Ba mai mult, profitînd de vădita prefacere, căută şi el să-i dicteze. Numai că de la prima încercar e se trase înapoi, cu degetele prăjite. O dovadă în plus că numai lady Glencora îl învîrtea după cum îi plăcea. De aceea n-ar fi fost de mirare ca ducele, probabil saturat de aservire, să-şi îndrepte nădejdea către Mărie Max Goesler. căutînd mai multă blîndeţe şi gingăşie. Iar doamna i le-ar fi oferit pe amîndouă. însă cu o condiţie.

Cînd lady Glencora intră în salon, gazda nu se arătă nici surprinsă, nici deranjată, ci o primi cu amabilitate firească.

— Ce noroc să vii tocmai cîndi Alteţa Sa se află la mine ! îi zise zîmbind.

— I-am văzut cupeul verde şi, natural, l-am

recunoscut,, spuse cealaltă.

— Aa, va să zică de dragul său ai intrat, o mustră amfitrioana în glumă.

— Nu. Pe cuvînt că şi altfel veneam, se apără musafira, şi de nu mă crezi, aduc vizitiul ca martor. I-am poruncit încă din Grosvenor Street să oprească la uşa de-aici. Nu-i aşa, Planty ? se adresă băieţaşului rotofei care avea să devină într-o zi lordul Silverbridge de nu se isca vreo încurcătură.

— I-ai zis să oprească la casa aia mică din Park Lane, confirmă puştiul, căţărîndu-se pe genunchii ducelui.

— E drept, în felul acesta m-am exprimat, recunoscu încurcată, pentru că nu ştiam numărul vilei...

— Şi fiindcă într-adevăr este mică, adăugă doamna Goesler surîzătoare. Aşa că mărturiile sînt complete.

Lady Glencora nu ar fi făcut atîta caz de dovezi dacă nu ţinea să-i spulbere unchiului orice bănuială că ar fi urmărit. Cu timpul, poate va trebui să-i arate că nu-1 scapă nici un pas din vedere, dar deocamdată nu era cazul.

— Ce mai face Plantagenet ? se interesă ducele.

— Spune ce face papa, îşi îndemnă lady Glencora băieţelul.

— Papa e bine melsi, da' nu plea vine p-acasă.

— Tăticul tău e un om ocupat, munceşte pentru binele ţării, şi nu are timp, ca mine, să se joace cu un prichindel.

— Da' papa nu e duce, observă năpîrstocul.

— încă nu, dar va fi într-o zi. Şi poate foarte curînd, prichindelule. N-are decît să vrea şi va deveni duce. Se vede însă că-1 atrage mai mult Parlamentul decît titlurile nobiliare. Nu există al doilea în ţară care să se grăbească atît de puţin ca Plantagenet.

— Asta aşa este, întări consoarta.

— Ce lăudabil ! se extazie doamna Goesler.

— Nici io nu mă glăbesc să fiu lold... aşa e, mămico ?

— Tu eşti un măgăruş răsfăţat, îi spuse ducele său- tîndu-1 cu duioşie.

In clipele acelea lady Glencora îşi spunea că trebuia să vegheze cu străşnicie pentru ca lucrurile

să iasă exact cum fuseseră plănuite şi cei care aşteptaseră să nu înghită vreo cacialma ; ducele se gîndea că nici o lege divină sau omenească nu-1 putea robi exclusiv nepoţelului ; iar doamna Max Goesler alunecase pe panta unor reflecţii care nici intr-un caz nu tindeau să-i aducă vreun neajuns bucălatului aşezat pe genunchii Alteţei Sale.

Prima care se pregăti de plecare a fost lady Gleneora, chibzuind dacă era sau nu cazul să-l îndemne intr-un fel şi pe duce să se urnească din loc. Dar nu, hotărî ea. La ce să-l fi minat de la spate ? Dacă nu cunoştea singur măsura, n-avea decît să-l uite cerul acolo. Cel puţin bine că venise în această inspecţie inopinată, curmîndu-le drăgălaşa intimitate şi poate servindu-i o lecţie şi moşneagului, ca să-şi mai răcorească ridicola înflăcărare.

După ieşirea ei din salon, se ridică şi ducele de pe scaun. Venirea nepoatei nu-i mai dăduse pas să pronunţe ultima şi cea mai importantă propunere cu privire la vizita în Italia, iar acum, cînd nepotul i se agăţase de mină, nu putea să rostească decît banalităţi inerente momentului despărţirii.

Gazda îl petrecu pînă în hol, după care se întoarse în salonaşul de la etaj şi se aşeză pe una din canapele. însă nu orişicum, ci se adună ghem, cu picioarele strînse sub ea ; îşi împinse zulufii spre spate, ca să-şi simtă obrajii liberi, iar la urmă işi propti mîinile în şolduri, cu degetele mari sprijinite pe cingătoare. Era poziţia ei preferată cînd se afla în faţa unei dileme şi rămînea astfel cîte un ceas şi mai bine. meditînd la ce avea de făcut. Puţine erau faptele vieţii pe care nu le ¿întărise în prealabil, şi la temelia celor mai îndrăzneţe dintre ele pusese întotdeauna prudenţa. Numai aşa reuşise, chibzuindu-şi tot pasul cu precauţie, dar în ciuda succeselor obţinute, nu era mulţumită de sine şi de ce realizase.

în fond cu ce se alesese după atîtea strădanii ? Cu nimic ; cu absolut nimic. Fiindcă ce însemna că lua masa cu ducii şi cu lorzii cînd existenţă era o imensă tristeţe şi orele de-abia se scurgeau ? Cu ce-o încălzea lumea poleită cu titluri cînd ea se

simţea apăsată de o cumplită singurătate ? Şi ce scofală ar fi fost dacă-l prindea pe bătrîn în capcană şi ajungea ducesă — profitînd, natural, de slăbiciunile sale şi semănând disperarea printre toţi cei de-un sînge cu el ? Oare viaţa ei ar fi devenit mai puţin monotonă şi orele mai lichide în curgerea lor ? Şederea în Italia, cu moşneagul alături, nu i se păruse deloc ademenitoare, pe cînd el, se-nţelege, tremura s-o

traducă în faptă. Ca să-şi vadă însă visul cu ochii, trebuia
mai întîi s-o facă ducesă de Omnium. Ori ce-i aducea acest titlu, această supremă înălţare în concepţia mondenilor ?

înţelegea foarte bine pentru ce venise lady Glencora în vizită şi cîtăva vreme cochetă cu ideea să dejoace manevrele acestei femei iscusite. Ar fi fost o victorie să i-1 răpească pe duce de sub platoşa groasă cu care şi-l apăra. Pînă şi perspectiva luptei o ispiti pe moment. Dar ce-i oferea eventualul triumf ? Bani ? Avea — şi încă mulţi. Poziţie socială ? Nici cu cea actuală nu se putea plînge. în plus era liberă ca văzduhul, astfel că de avea poftă să plece pe marginea unui lac — chiar Como eventual — şi într-o companie infinit mai atrăgătoare decît a bătrînului duce de Omnium. nimic n-o putea ţine în loc. La gîndul acesta şi al bărbatului ce i-ar fi întregit bucuria voiajului, zîmbi cu infinită tristeţe. Numai alături de el ar fi gustat azuriul cerului şi dulcea briză italiană, pe cînd alături de un coclit, încîntarea ei ar fi fost simulare, ca şi drăgălăşeniile de soţie îndrăgostită, în care nici ducele probabil n-ar fi crezut.

Oare cum era să iubeşti şi să fii iubită ? se întrebă cu acelaşi surîs amar. Pentru ea deliciile dragostei trebuiau să rămînă o taină cu zeci de sigilii ? Pesemne de aceea ajunsese dură, egoistă, prudentă, răzbătătoare în toate. Dar nu s-ar fi putut dezbăra de aceste micimi, dăruindu-se fără calcule şi reţineri ? Poate că da. Numai de-ar fi găsit partenerul cel ideal. Din ci ţi bărbaţi cu-noscuse, unul singur i se părea vrednic de această ofrandă, şi acela nu era nicidecum venerabila Sa Alteţă.

Şi totuşi, a fi ducesă de Omnium ! O încercă iar ispita. De fapt, propăşirea însemna totul in viaţă sau, oricum, era unica biruinţă de durată mai lungă şi din care decurgeau alte izbînzi mai mărunte. Ca ducesă de Omnium la cîte femei n-ar fi plătit poliţa bunăoară — fie pentru că o sfidaseră sau îi respinseseră încercările de împrietenire ori. în fine. o jigniseră în alte chipuri de neuitat. Avea o listă neagră, cu o mulţime de nume, pe care o purta în inimă, sperînd cu

înfrigurare să aibă într-o zi bucuria de a le răsplăti ofensele şi durerile provocate. Să le ierte ? Nici prin gînd nu-i trecuse. Să fie cine o vrea indulgent şi mărinimos. Ea nu avea obiceiul. Cu persoa-

nele binevoitoare se purta, natural, omenos, cum o va face şi cu lady Glencora, de pildă. Această nobilă doamnă o poftise la nenumărate petreceri, arătîndu-i consideraţie într-o perioadă cînd altele poate o dispreţuiau. Era deci firesc să-i ofere cea mai sinceră amiciţie odată ce ar fi ajuns ducesă de Omnium. Numai de-avea să i-o accepte cealaltă. Deoarece se putea foarte bine ca, din pricina ducelui, să se ciocnească între timp. O chestiune atît de vitală — ca revendicarea drepturilor asupra Alteţei Sale — putea declanşa oricînd o dispută. Dacă se va ivi, nu numai că avea s-o primească, ci va da şi dovada unei probităţi exemplare, încît, pînă în cele din urmă, vor cădea probabil la înţelegere, respeetîndu-se ca şi pînă acum.

Stînd în aceeaşi poziţie, chibzuia concentrată, îneer- cînd să ia o decizie. Adică lucrul cel mai anevoios cu putinţă. Fiindcă ce om de pe lume nu şi-a dorit într-un moment de răscruce să renunţe la privilegiul discernă- mîntului şi să se lase la voia întîmplării ori a puterii divine, numai ca să nu-şi mai frămînte mintea cu hotă- rîrea ce-i sta dinainte ? Totuşi nici unul nu îndrăzneşte să dea cu zarurile şi să acţioneze cum îi dictează hazar- dul, deşi, de cele mai multe ori, tot acesta are cuvîntul din urmă. Ceea ce nouă poate nu ne convine s-o recunoaştem.

Ca una deprinsă a-şi cîntări orice faptă, doamna Max Goesler se socoti un ceas şi mai bine, stînd chincită pe canapea, ca într-un tîrziu, ostenită de efortul gîndirii şi de înghemuiala picioarelor să renunţe la speculaţii, spu~ nîndu-şi că va proceda după inspiraţia de moment. Poveţe nu avea de ia cine să ceară, iar experienţa şi înţelepciunea nu se dovediseră sfetnici în cazul de faţă.

Două zile mai tîrziu, ducele îşi făcu din nou apariţia. De obicei venea joia, înainte de prînz, ca să nu întîlnească alţi musafiri şi dacă se nimerea vreunul, ştia că amfitrioana nu îl primeşte. Aranjamentul îl mulţumea, pentru că nu avea chef să se interpună orice nechemat între el şî Mărie Max Goesler, cum se întîmplase deunăzi, cu vizita, nepoftitei lady Glencora.

Cum de se înfiinţase în Park Lane, spunîndu-i vizitiului că unchiul se află acolo, era peste puterea lui de înţelegere. Insă nădăjduia că surpriza nu se va mai repeta.

«n

Venirea de astăzi o prefaţase cu trimiterea unor struguri din sera proprie ori din Covcnt Garden — şi cu un bileţel. Ideea cu fructele fusese bună, nimic de zis, însă notiţa ce-i însoţise era o gugumănie. în cele cîteva rînduri cuprinse, ducele înşirase o poveste cum că viţa din care rodiseră strugurii provenea din grădina unei anume vile undo o regină trăise martiriul dragostei neîmpărtăşite şi murise nefericită. La ce scrisese această stupidă istorioară şi nu se mulţumise doar cu anunţarea vizitei pe a doua zi — cum făcuse în postscriptum — este greu de înţeles. Sau poate o strecurase în chip de aluzie, scontînd să impresioneze prin ea şi să obţină bunăvoinţa doamnei Max Goesler, asemenea unui ţine care vrea să apuce jucăria neîngăduită.

Oricum, la ceasul fixat, amfitrioana era acasă, în aşteptare, şi încă nehotărîtă în privinţa căsătoriei. Din noianul gîndurilor pe care le frămîntase, o singură idee merita pusă în aplicare : să-l forţeze pe duce să-şi dea intenţiile pe faţă, iar în ipoteza cînd o cerea de soţie, să nu răspundă pe loc. Oricît de preţioasă era diadema unei ducese, nu trebuia să se repeadă la ea. Prea o bîntuiau îndoielile ca să nu-şi ia un răgaz de gîndire.

— Aţi fugit mai deunăzi. Alteţă, lăsîndu-vă biruit de farmecele nepotului, îi reproşa ea rîzînd.

— Intr-adevăr, e o dulceaţă băiatul, dar nu datorită lui am plecat.

— Atunci nepoata-i de vină, care a venit ca un virtej în salon şi tot astfel a dispărut, luindu-vă şi pe dumneavoastră.

— Da. m-a deranjat apariţia ei, fiindcă tocmai atunci reflectam foarte serios la ceva.

— In genere, nu merită să cumpăneşti lucrurile sau, în orice caz, nu prea mult, zise ea, pigulind cîte o boabă de strugure din ciorchinele ce şi-l luase pe o farfurioară, în faţă, în timp ce ducele, urmărind-o, îşi spunea că nu a văzut o femeie mai graţioasă şi totodată aşa naturală, Nu aţi vrea să gustaţi împreună cu mine din strugurii trimişi de Alteţa Voastră ? îl îmbie între două înghiţituri. Sint un deliciu — pesemne stropiţi cu înseşi lacrimile nefericitei regine..:

Ducele nu se lăsă momit, ştiind că nu-i priau fructele mîncate la ore nepotrivite. Iar gazda nu insistă, ci vorbi mai departe.

— Deci ăsta-i principiul meu : să nu chibzuieşti niciodată.

Fiindcă nu îţi faci nici un bine. Judecata generează îndoiala, şi îndoiala te duce inevitabil către greşeli. Cea mai înţeleaptă atitudine e cea de totală pasivitate.

— Cred şi eu, încuviinţă ducele.

— Absolut ! întări doamna, ţuguindu-şi graţios buzele. Dacă nu aveţi însă destulă tărie ca să vă impu.neţi pasivitatea — evitînd în felul acesta o eventuală acţiune primejdioasă — atunci faceţi un pas în necunoscut. Sau chiar mai mulţi paşi. Un cal care şi-a pierdut echilibrul, potţicnindu-se cine ştie în ce fel, şi-l recapătă mergînd înainte. Ăsta e tot secretul. Cît priveşte prudenţa, nici nu vreau să aud de ea ! O detest !

— Şi cu toate acestea, mai trebuie să te gîndeşti eîte- odată — dacă vei reuşi oii nu, de exemplu...

— Ba deloc. Porneşti totdeauna de la premisa că vei izbuti. Amintiţi-vâ că sînt o adeptă a pasivităţii. Repaos complet — asta-i concepţia mea despre viaţă. Repaos şi struguri.

O vreme, musafirul rămase tăcut — aplicînd idee a repaosului cel puţin în exterior — în timp ce amfitrioana degusta strugurii. In total poate că nu mîncase nici zece boabe din întregul ciorchine, dar fiecare mişcare fusese atît de feminină şi drăgălaşă, îneît ducele, care nu o slăbise din ochi, îşi zicea cu admiraţie că pentru ea parcă se copseseră strugurii. Fascinat de privelişte, ar fi sorbit-o cu ceasurile, însă trebuia să dea grai şi intenţiilor cu care venise.

— Ai mai reflectat să vii cu mine la Como ? rosti în cele din urmă.

— Doar v-am spus adineaori, Alteţă, că nu am obiceiul să chibzuiesc.

— Totuşi, aştept un î-ăspuns la propunerea mea.

— Consideram că l-am dat la ultima vizită, îi aminti cu candoare, depunînd pe măsuţa din faţă farfuria cu struguri şi răsucindu-se în jilţ ca să stea cu profilul către vizitator.

— Desigur o cerere către o lady se cuvine a fi repetată, reluă el cu destulă sfială.

— Aşa e, şi vă mulţumesc pentru stăruinţă, fiind sigură că nu urmăriţi să-mi produceţi nici cel mai mic neajuns. Dealtfel, mă simt vinovată pentru riposta mea oarecum aspră de data trecută. Deşi, din păcate, indiferent cum aş formula-o, miezul rămîne acelaşi. Există plăceri pe care o femeie trebuie să şi le refuze, oricît de mult ar tenta-o.

— Mă gîndisem... începu ducele, dar se opri stînjenit.

— La ce vă gîndiseţi, Alteţă ?

— Mărie, unui bărbat de vîrsta mea nu-i place să fie refuzat de o femeie.

— Dar există vîrstă la care să cadă bine refuzul ? Ori femeia care-1 rosteşte să nu fie acuzată că-i lipsită de inimă — pînă şi atunci cînd i se cere chiar inima ?

între timp se întoi'sese cu totul în jeţ, aplecîndu-se înspre duce încît putea s-o atingă cu mîna.

Ceea ce şi făcu dealtminteri.

— Mărie, ai să-mi răspunzi cu un „nu“ dac-ţi voi cere ceva ?

— Ce întrebare, Alteţă ! De unde să ştiu dinainte ? Or fi destule nimicuri la care n-aş consimţi, ca şi daruri de preţ pe care vi le-aş oferi bucuroasă.

— Chiar cel mai de preţ dintre toate ?

— Iertaţi-mă, Alteţă, însă de vreţi să îmi spuneţi ceva,' exprimaţi-vă limpede. Sînt cea mai nepricepută femeie în materie de ghicit.

— Ai suporta să trăieşti cu un bătrîn în liniştea de pe marginea unui lac ? o întrebă apucînd-o de mînă.

— Nu, Alteţă, nici cu un tînăr, pentru tot restul vieţii, însă din pricina ambianţei, şi nu a vîrstei.

Atunci ducele se ridică de pe scaun şi, cu un aer solemn,' pronunţă următoarele :

— Ştii că te iubesc, Mărie. Te iubesc mult şi într-un fel chinuitor pentru anii mei...

— Chinuitor ? se miră ea.

— Da, în cazul cînd n-ai să-mi răspunzi la dragostea ce ţi-o port. Mărie, te rog să-mi fii soţie

— Duce de Omnium ! O cerere în căsătorie din partea Alteţei Voastre !

— Exact. Coroana mea îţi stă la picioare, iar de-mi îngădui să o ridic, ţi-o aşez pe frunte.

Doamna Max Goesler se sculă din fotoliu şi se de- părtă cîţiva paşi. După cîteva secunde o urmă şi el, pu- nîndu-i o mînă pe umăr.

— îmi dai un răspuns, Mărie ?

— Nu-mi vine să cred că v-aţi gîndit la aşa ceva.

— Cum de nu. Şi încă foarte mult.

:— Dar la prieteni aţi cugetat ?

— Draga mea, pot să-mi iau libertatea de a-mi face o plăcere în această privinţă — ca în mai toate, dealtfel. Nu-mi dai un răspuns ? îi aminti rugător.

— Pe loc îmi este cu neputinţă, Alteţă. Gîndiţi-vă cît de mare-i onoarea pe care mi-o acordaţi şi ce imensă schimbarea ce-o aduce cu sine. îngăduiţi-mi un răgaz de două zile, după care am să vă scriu. Sînt aşa de tulburată că trebuie să mă

retrag. Ducele se apropie şi mai mult, o apucă de mină, o sărută pe frunte şi pe urmă îi deschise uşa cu o reverenţă.

CAPITOLUL LXI
DISPUTA

DIN ÎNTÎMPLARE, tocmai atunci existau unele interese de afaceri care trebuiau să fie tranşate între duce şi Planta- genet Palliser — nepotul Alteţei Sale — astfel că cel din urmă se înfăţişă la reşedinţa unchiului chiar în dimineaţa de după evenimentul mai sus relatat. Cum întîlnirea fusese aranjată de Fothergill — omul de afaceri al ducelui — domnul Palliser se aşteptase să fie şi acesta de faţă.

în realitate se trezi numai cu unchiul care îl anunţă că afacerea fusese amînată. Faptul nu-1 afecta cu nimic şi de aceea se interesă de motivele păsuielii mai mult ca să-şi facă de vorbă. Ceea ce nu se putea spune şi despre cel chestionat, care se potrivi un timp, şovăielnic, şi de-abia după aceea răspunse :

— Ca să-ţi mărturisesc adevărul, e posibil să mă căsă- toresc, Plantagenet, iar în cazul acesta, aranjamentul iniţial nu mă avantajează.

— Cum, vă însuraţi ? întrebă nepotul încremenit de uimire.

■ — Am zis „e posibil", repetă ducele, după care se întoarse la tranzacţia comercială. De cînd am discutat chestiunea cu Fothergill, rn-am socotit îndelung şi mi-am schimbat hotărîrea. Noua variantă nu te va păgubi cu prea mult, şi în fond eşti mult mai bogat decît mine.

— Nu la bani mă gîndesc, zise Plantagenet Palliser.

— Dar la ce ?

— La vestea pe care mi-aţi dat-o. Şi nu pentru că aş avea de gînd să mă amestec.

— Sper şi eu, Plantagenet.

— Totuşi, o asemenea noutate, recunosc că m-a surprins oarecum. Dar indiferent ce veţi face, nădăjduiesc că va fi spre fericirea domniei voastre.

Cam la atîta s-a limitat dialogul din acea dimineaţă, şi vestea primită de la unchi fu repetată in grabă de nepot consoartei sale.

— _Ştiu că şi ieri a fost din. nou pe la ea şi a zăcut acolo mai bine de un ceas. Iar înainte de a pleca, s-a titirisit aproape

jumătate de dimineaţă, vorbi lady Glen- cora dezgustată.

— Nu s-au logodit încă, pentru că altfel mă înştiinţa, o informă Plantagenet Palliser.

— Se poate, deşi nu bag mina în foc. In clipa de faţă mă roade o singură îndoială : pe care să-l iau în primire, pe el ori pe ea ?

— Şi de i-ai lua pe amîndoi, nu văd ce-ai mai putea face, se arătă soţul descurajat.

— Ei, asta om mai vedea. Dacă ea este precum mi-am închipuit-o, nu-i exclus să ajungem la o înţelegere. Niciodată nu am crezut-o lipsită de caracter. Absolut niciodată. Deci rămîne să mă mai chibzuiesc.

Cu acestea discuţia lor se încheie şi lady Glencora purcese la acţiune fără să se mai consulte cu soţul.

îl socotea destul de acaparat de viaţa politică şi de dis- cursurile parlamentare ca să-l mai sîcîie cu un moft de care şi ea putea să se ocupe. In definitiv nu ea singură stîrnise toată viitoarea, poftind-o pe Mărie Max Goesler la conacul din Matching ? Aşa că tot singură trebuia s-o abată.

Cit despre doamna Max Goesler. acum că îl auzise pe duce pronunţind cererea în căsătorie, îşi dădea seama că e obligată să ia o decizie. Ceruse o amînare de două zile, dai' una aproape trecuse şi-i rămînea deci o duminică mare şi lată pentru opţiunea definitivă, deoarece luni trebuia să trimită răspunsul. In ciuda timpului limitat, consideră totuşi că în acea după masă şi seară de sîmbătă putea să se joace în linişte cu coroana ce-i fusese oferită. Şi aşa făcu — ba ţinînd-o în poală şi uitîndu-se cum sclipeşte ; ba zvîrlind-o în sus şi prinzînd-o în mîini ; ba aşezînd-o pe frunte, cum o îmbiase nobilul ei posesor.

Prin urmare aici ajunsese fiica modestului notar de provincie —- să fie cerută de un duce şi încă de cel mai respectat şi preţuit dintre duci ! Fantastică satisfacţie pe care nimic nu i-o va putea anula.

Oricare îi va fi hotărirea, răzbise aşa sus doar prin puterile proprii, şi ca atare avea dreptul să-şi amintească întotdeauna cu fală de culmea pe care se afla azi.

Era grozav să devină ducesă de Omnium, dar şi să refuze pi-opunerea nu ar fi fost un fapt întîlnit la tot pasul. Şi astfel, cochetînd cu coroana, trecu sîmbătă şi duminica dimineaţa. La biserică nu se duse, fiindcă nu se simţise capabilă să asculte slujba cînd în faţa ochilor i se învîrtea numai drăcia din aur, bătută în pietre scumpe. Iar în jurul amiezii, se înfiinţa la ea Phineas Finn. In acea perioadă o vizita foarte des — fie

arătîndu-se hotă- rît s-o uite pe Violet Effingham ori, dimpotrivă, să continue asediul chiar cu slaba speranţă ce o mai avea. între timp se încredinţase de stricarea logodnei şi căuta doar îndemnuri de a nu renunţa la asediu.

La sosirea vizitatorului, cînd încă nu-1 auzise pomenind de iubită, doamna Max Goesler simţi o mare dorinţă să pună capăt jocului cu coroana şi să renunţe la giuvaerul ce-i reclama un tribut cu totul nemeritat.

Exista pe pămînt ceva cu mult mai de preţ — numai de-ar avea parte de această nestemată ! Dar în minutele ce urmară, tînărul jinduit îi înşiră toată povestea cu Chiltern, pe urmă îi povesti cum se întîlnise cu Violet în casă la lady Baldock şi cum, în sfîrşit, i se reaprinsese nădejdea în suflet. Drept care. ce îl povăţuia să facă ?

— Să te duci într-un loc liniştit, îi zise doamna Max Goesler, şi să-i scrii un sonet închinat sprîncenelor. Vezi dacă va avea vreun efect.

— Eii, mă luaţi în derîdere, făcu Phineas stânjenit. Nu zic, poate sînteţi îndreptăţită, deşi, parcă tot nu mă aşteptam de la dumneavoastră...

— Nu te supăra, căută să-l împace. Dar am impresia că asemenea fleacuri o influenţează pe această Violet a dumitale.

— Credeţi ? se miră el. Eu n-am constatat.

— Oi'icum, dacă-1 iubea pe lord Chiltern nu se certa cu el din cîteva vorbe. Dacă te-ar fi iubit pe dumneata, nu-1 accepta pe el. Iar dacă nu vă iubeşte pe nici unul din voi, s-ar cuveni să vi-o spună. Aşa că, scuză-mă, însă am început să îmi pierd orice respect pentru ea.

— Nu spuneţi asta, doamnă Max Goesler. Eu o stimez la fel de mult pe cît o iubesc.

Şi atunci Mărie Max Goesler aproape se hotărî să înhaţe coroana. Cel puţin avea consistenţă şi nu putea să-i scape din mînă uşor.

Mai tîrziu, în aceeaşi după amiază, pe cînd se lupta cu îndoielile, mai primi o vizită. Incapabilă să scrie răspunsul ce-1 datora, se agăţă de ideea că, în definitiv, mai avea o noapte înainte în care timp i se va limpezi cugetul. De fapt, ce şi-ar fi dorit ea să devină nu era cu putinţă, pe cînd ducesă de Omnium părea întru totul posibil.

Numai să rostească un „da“. Ce se întîmpla însă dacă, după căsătorie, regina refuza s-o primească ? i se năzări din senin. Şi gîndul o sperie pe moment, ca pe urmă tot ea să-l alunge, recurgînd la raţionamente logice. în fond, de ce n-ar fi acceptat-o regina ? Doar nu săvîrşise nimic reprobabil în viaţă. Caracterul nu-i fusese niciodată pus la îndoială, iar numele era absolut nepătat. Şi ce dacă tatăl fusese un notar de provincie şi primul soţ un bancher evreu ? ! Nu încălcase nici o lege pe lume şi nici nu fusese suspectată de aşa ceva, ca să nu merite noul rang de ducesă la fel ca oricare altă femeie. Adîncită m acest solilocviu şi furioasă pe sine pentru

complexele ce şi le făcea tresări aproape ca de pe altă lume cînd lacheul o anunţă pe lady Glencora.

— Mă bucur că te găsesc acasă, îi spuse aceasta in- trînd în salon.

— Iar eu şi mai mult că m-ai găsit, îi răspunse zîm- bindu-i în chipul cel mai cuceritor.

— Unchiul a mai dat pe aici de la ultima mea venire ? se interesă ea.

— Cum de nu. Chiar de mai multe ori, dacă nu mă înşel. în orice caz ieri a fost, o informă Mărie Goesler de bună credinţă.

— înseamnă că vine des, după cît înţeleg...

— Nu pe cît aş dori-o, dat fiind că ducele se numără printre amicii mei cei mai dragi.

—■ Văd că v-aţi împrietenit repede, observă lady Glencora.

— într-adevăr, recunoscu cealaltă, şi pe urmă tăcu.

Pricepuse cu ce gînduri venise în vizită şi se pregătea
s-o înfrunte. Odată ce privise dreaptă şi neclintită întreaga strălucire a ducelui, nu era să se lase intimidată de o biată rază ce-o arunca nepoata ! Se simţea capabilă să îndure orice avea să îi spună, însă va aştepta să-şi deşerte singură guşa.

— Cred, doamnă Goesler, că e mai bine să intru în subiect, vorbi lady Glencora, oarecum şovăielnic şi simţind că roşeşte pînă la rădăcina părului. Fără îndoială că ceea ce trebuie să îţi spun nu e deloc plăcut şi în mod cert te vei simţi ofensată — cu toate că n-o doresc.

— Dacă nu o faci cu intenţie, nici eu n-am s-o iau ca ofensă, îi promise amfitrioana.

— Nu vreau să te jignesc. Te rog să fii sigură, stărui lady Glencora. Dar mi-ai văzut băieţelul...

— Da, şi e tare drăguţ. Eu nu am avut parte de o comoară nici pe jumătate atît de preţioasă ca el.

— Este moştenitorul ducelui, continuă maică-sa.

— Da, mi-am dat seama, spuse cealaltă calmă.

— Pe mine, ca femeie, mă lasă rece onorurile. Sînt bogată şi am de la viaţă aproape tot ce-mi visez. Nici pentru soţul meu nu rîvnesc la titluri.

Face o carieră frumoasă şi nu depinde de ele...

— Scuză-mă, lady Glencora, o întrerupse gazda, însă nu înţeleg pentru ce-mi pomeneşti despre toate astea. Ce legătură am eu cu titlurile soţului dumitale ?

— Ai. Şi încă una foarte mare... dacă e adevărat că există perspectiva unei căsătorii între dumneata şi ducele de Omnium.

— Asta-i bună ! izbucni Mărie Max Goesler cu toată ironia ce putea s-o arate.

— Va să zică nu este adevărat, zise lady Glencora, mai mai să răsufle uşurată.

— Ba există ideea unui asemenea mariaj, o dezumflă partenera.

— V-aţi logodit cumva ? o iscodi curioasă.

— Nu, nu ne-am logodit, răspunse perfect liniştită.

— Dar te-a cerut de soţie ? o descusu avidă.

— Lady Glencora ! protestă doamna Goesler exasperată. Nu-ţi dai seama că e ridicol interogatoriul la care mă supui ? Am făgăduit să nu mă consider jignită dacă nu simt din partea dumitale dorinţa de a mă jigni. Dar nu forţa lucrurile prea mult...

— Spune-mi că mă înşel, că nu e vorba de o căsătorie, iar eu îmi cer scuze şi îţi promit cea mai sinceră prietenie pe care o poate oferi o femeie.

— Mi-e peste putinţă să fac o asemenea afirmaţie.

— Prin urmare e adevăi'at ! Te măriţi cu el. Dar te-ai gîndit ce vei cîştiga ?

— M-am gîndit şi la asta şi la ce am să pierd, replică întrebata.

— Bani ai, îi aminti lady Glencora.

— Da, recunoscu prompt. Şi chiar foarte mulţi pentru nevoi modeste ca ale mele.

— Poziţie ai, continuă lady Glencora.

— Oarecum, da, însă nu ca a dumitale. Şi cînd nu ai piâmit-o ca moştenire, trebuie s-o dobîndeşti prin soţ. Asta e soarta femeii.

— Eşti absolut liberă, poţi merge unde pofteşti şi să faci ce îţi place.

— Adevărat, sînt liberă, ba cîteodată din cale-

afară, încuviinţă doamna Goesler.

— Şi atunci, de ce ai schimba toate acestea pe un titlu?

— Nu pe oricare, lady Glencora. Pentru dumneata poate înseamnă puţin să fii ducesă dc Omnium, dar gîn- deşte-te ce e pentru mine.

G20

*— Si pentru a-ţi satisface orgoliul, eşti gata să-l vă- duveşti de prieteni, să-i amărăşti anii care-i mai are, să-l degradezi înaintea nobililor...

— Să-l degradez ? o întrerupse cealaltă. Cine îndrăzneşte să susţină una ca asta ? E drept că ducele mă înalţă luîndu-mă de soţie, dar nu e adevărat că l-aş înjosi. Măsoară-ţi cuvintele, lady Glencora, nu te lăsa furată de ele.

' — întreabă pe cine vrei şi-ţi va spune la fel. Nu-ţi afirm acest lucru pe motiv că te-aş dispreţui. Altfel nu-ţi ofeream adineaori prietenie nelimitată. Dar un bătrîn, trecut de şaptezeci de ani şi împovărat cu un asemenea titlu, se umileşte în faţa prietenilor de-o seamă căsăto- rindu-se cu o femei? tînără şi fără obîrşie nobilă, oricît ar fi de frumoasă şi de inteligentă Un duce de Omnium nu-şi poate permite orice plăcere asemenea oamenilor de rînd.

— Poate nu ar fi rău ca Alteţa sa să se consulte şi cu alţi duci în această privinţă. Chestiunea pare a fi discutabilă şi sînt gata s-o disecăm împreună. însă nu îţi permit să afirmi că aş înjosi un bărbat devenindu-i soţie. Port un nume tot atît de curat ca şi al dumitale, lady Glencora.

— Nu asta am vrut să remarc, se apără aceasta.

— Cît despre duce, fii sigură că nu aş vrea să-i dăunez cu nimic. Cine doreşte răul unui prieten ? Şi chiar dacă prin absurd aş fi ispitită să i-1 pricinuiesc, profitul e atît de neînsemnat că, pînă în cele din urmă, m-aş lăsa păgubaşă. Iar în ce priveşte drăguţul dumitale băiat, crede-mă, e prematur să-ţi faci griji, o asigură zîmbind atît de amuzată, îneît s-ar fi zis că de la o clipă la alta pufneşte în rîs. Mi-ai înşirat multe şi le-am ascultat cu atenţie, însă trebuie să-ţi mărturisesc că nu argumentele dumitale mă pot abate de la acest mariaj, ci doar ale mele. Afirmîn- du-mi că-1 degradez, aproape m-ai determinat să îl iau,' fiindcă mă simt obligată să demonstrez contrariul. Dar nu ; trebuie să mai reflectez. Aşa că mai bine

ai pleca, ca să pot decide în linişte.

Şi lady Glencora se execută.

CAPITOLUL LXII

SCRISOAREA TRIMISA LA BRIGHTON

VENI ŞI LUNI DIMINEAŢA, jar doamna Goesler tot nu aşternuse răspunsul. De n-ar fi primit vizita de sîmbătă după masă, poate se apuca atunci şi-l scria. Dar fie că lady Glencora o depărtase de la gîndul căsătoriei sau, dimpotrivă, i-1 aţîţase mai tare, după iritarea ce i-o pricinuise nu mai fusese in stare să pună mina pe pană. Şi astfel mai lăsase o noapte de socotinţă la mijloc, urmînd să alcătuiască scrisoarea a doua zi dimineaţă.

Revenind la lady Glencora, după disputa din Park Lane, nobila doamnă pornise glonţ către duce. Era o tradiţie să-l viziteze în zilele de duminică, şi oi-a la care îl găsea cel mai sigur era tocmai aceasta — înainte de a se schimba pentru masa de seară. De obicei, mergea cu băiatul, însă de astă dată ar fi fost deplasat să-l mai ia, deoarece întrevederea avea să împrumute un caracter special. Ţinuse mult să evite o înfruntare cu unchiul, dar fiindcă încercarea cu doamna Goesler fusese falimentară, trebuia s-o reia cu bâtrînuL, şi poate cu alt succes. Numai că ducele, presimţind pasămite atacul nepoatei, dispăruse fără de urmă.

— Cum, unde a plecat ? întrebase încurcată aflând că plecase.

— Nu ştim nici unul, îi răspunsese lacheul. L-a luat pe Lapoule, şi duşi au fost din ziua de ieri.

Lapoule era valetul francez al Alteţei Sale şi omul de mare încredere.

Dejucată în planul ce şi-l alcătuise, lady Glencora se văzu nevoită să se îndrepte spre casă unde avea să mai socotească ce baterii de artilerie să mai arunce în bătălia împotriva ducelui, pentru a opri blestemata căsătorie chiar şi după logodnă — în ipoteza că avea să se facă. În faţa unor intervenţii mai drastice, spera că bătrînul fudul dar slab de puteri va ceda, iar în cazul cînd nici acestea nu-1 vor întoarce din drum, atunci trebuiau alertaţi toţi auguştii

prieteni. Putea el să se arate acum îndărătnic, ţinîndu-se scai de femeia ce-1 cucerise, insă *c* dată ce

se trezea de unul singur în faţa bateriilor Încărcate ale amicilor familiei Palliser. fără îndoială avea să capituleze. Dealtfel şi lady Glencora trecuse cîndva prin focul acestei lupte, şi o pierduse. Pe atunci era tînără şi gata de o nesăbuinţă, însă amicii se dovediseră prea puternici ca să le fi ţinut piept. O domoliseră, punîndu-i zăbala, spre deznădejdea ei fără margini, pentru ca azi, cînd îşi contempla băieţelul cârlionţat, să le dea, intr-un fel, dreptate. Ori dacă ea însăşi fusese îngenuncheată la tinereţe, cu atît mai puternică putea fi influenţa asupra unui moşneag. N-avea decît să se laude orice bărbat sau femeie că face din viaţa Lui ori a ei ce poftеşte. Totuşi, in unele ocazii, această independenţă dăunează atîtora dimprejur că se impune o intervenţie din afară. Nimeni ca lady Glencora nu simţise gustul amar al constrîngerii, ca după ani de zile să-i recunoască utilitatea, iar azi, în împrejurarea cu ducele, s-o aplice ea însăşi, intr-o formă sau alta. Uşor îi venise doamnei Max Goesler să-i rîdă în obraz şi să exclame : „Asta e bună !“, cînd îi spusese de necazul ce o roade. însă de se năştea. Doamne fereşte !, vreo aschimodie, cu sprîncenele negre şi piele . gălbuie, care să treacă înaintea lumii drept lordişorul Silverbridge, pentru lady Glencora nu mai exista tihnă. Ce ar mai fi însemnat viaţa după ce, la tinereţe, îşi dorise o soartă şi avusese parte de alta ; suferise enorm şi o acceptase numai agăţîndu-se de alte speranţe, ca acum să le vadă şi pe acestea cosite ? Ar fi fost înfiorător şi nimic nu i-ar mai fi adus mîngîierea. De aceea trebuia să facă orice ca să evite dezastrul. Ducele fugise de acasă şi pe moment nu putea întreprinde nimic ; dar a doua zi îşi va aduna bateriile, aşezîndu-le în poziţie de tragere. Doamne, şi cînd se gîndea că şi-o făcuse cu mina ei ! Doar o poftise pe această femeie la Matching ! Iar Ducele — bătu-l-ar toţi sfinţii — se lăsase îmbrobodit ca ultimul prost ! Auzi, să-i cadă cu tronc văduva unui bancher evreu ! Ba mai rău ; să umble s-o ia de nevastă, el, marele duce de Omnium, pierzîndu-şi în felul acesta onoarea, liniştea cugetului şi compromiţîndu-şi o carieră slăvită de întreaga stirpe a nobililor — chiar dacă de fapt nu fusese prea nobilă ! Şi toate acestea pentru o sfrijită cu pielea galbenă ca şofranul şi sprîncene ca de catran, cu zulufi, mustăcioasă şi cu privire de diavol ! O creatură de care nu se ştia mai nimic — nici ce face, nici ce apucături are ; poate dedată la băutură, la falsuri şi escrocherii, o aventurieră strecurată în lumea aleasă numai prin viclenie şi stăruinţă

acerbă, şi care nici măcar nu-şi dădea osteneala să pretindă că are vreo rubedenie ! O podoabă ca ca să-şi facă vînt, cu de-a sila, in familia de Omnium, să terfelească blazonul şi, lucrul cel mai îngrozitor dintre toate, să dea poate viaţă unei generaţii de duci !

în furia ei, lady Glencora era foarte nedreaptă faţă de Mărie Max Goesler, atribuindu-i orice ticăloşie şi rene- gîndu-i frumuseţea sau farmecul personal. Dacă venerabilul duce şi-ar fi pierdut minţile după o feţişoară cu ten rozaliu, cu ochi cenuşii, blondă şi cu un tată aristocrat, l-ar fi judecat mai cu îngăduinţă. Pe cînd, dacă actuala doamnă ajungea să-şi înfigă coroana pe cap, era hotărîtă să-i facă atîtea şicane pînă i-o umple cu spini, ca să-i sfârtece pielea. Prin grija ei. nici o femeie din protipendada engleză n-o să-i adreseze cuvîntul, întocmai ca toţi bărbaţii de care ar dori să se împresoare. Soţul va constata că e considerat un senii agăţat de o fustă, iar dumneaei, o aventurieră netrebnică. Şi astea vor fi numai aperitivul, pentru că lady Glencora era pusă pe şi mai îngrozitoare mizerii dacă n-o desfiinţa încă în primul an de căsătorie, în disperarea ei furibundă pierduse simţul măsurii şi era foarte injustă.

Să vedem, însă, ce făcuse ducele între timp. înaintea plecării sale învăluită în mister, aşternuse un bilet către Mărie Max Goesler pe care aceasta îl primi duminică seara. Şi iată ce-i scrisese in el :

„Mi-ai făgăduit răspunsul pe luni. cînd am să mă aflu în Brighton. Drept care te rog să-l trimiţi printr-un curier particular la hotelul Bedford. Inutil să îţi spun cu cîtă nerăbdare, speranţă şi teamă îl aştept. O."

Sărmanul bătrîn ! Gustase de prea timpuriu din toate plăcerile vieţii şi puţine mai puteau să-l desfete. Saturat şi ostenit, apucase totuşi o zi tîrzie cînd îi fugiseră ochii după o jucărie neîngăduită, pe care şi-o dorea deznădăjduit. Bietul moşneag ! Cum îşi închipuia că i-ar mai fi putut încălzi sufletul chiar dacă ar fi obţinut-o ?

La primirea biletului, Mărie Max Goesler rămase o vreme pe gînduri, impresionată de strigătul disperat al ducelui, ca la urmă să-şi. spună : „Şi dacă i se dă jucăria după care tînjeşte cu atîta înfrigurare, într-o lună-i sătul de ea“. Aşa că nu se apucă să îi scrie. De fapt nici nu se hotărîse, lăsîndu-şi o păsuială de încă o noapte, în care avea să doarmă tot cu coroana alături. Dimineaţa o găsi mai indecisă ca oricînd, dar îndoielile aveau să dispară ca prin miracol după micul dejun.

— Ce grozav e să fii cocoană cu faimă, observă camerista în timp ce o pieptăna, gîndindu-se, pasămite, că nu de florile mărului tot venea ducele în vizită.

— Ce vrei să spui, Lotta ? întrebase stăpîna.

— Păi le aud pe femeile de slujesc la marchize şi la contese ce minunăţii povestesc despre ele. De-aş fi şi eu mai de soi, cu ceva bani şi frumoasă, nu mi-aş afla tihna pînă nu m-aş procopsi cu v’un nobil.

-— Dar din cîte ai auzit, ţi se pare că marchizele şi contesele trăiesc după bunul lor plac ?

— De asta nu am habar, de ce să pretinz ? bîigui cameristă.

— Eu însă am. Şi acum ajunge cît mi-ai periat părul. Poţi să pleci, Lotta.

Gîndul de viitor i se limpezise, deşi nu am crede că influenţat de ideile pomenite. Cunoştea viaţa închistată a femeilor de rang mare, puţina lor libertate sau lipsa-i totală, cu toate că măritîndu-se cu un bătrîn, ar fi avut probabil îngăduinţa de a se mişca după cum ar fi vrut.

După ce isprăvi toaleta şi pe urmă gustarea de dimineaţă, se retrase într-o cameră şi alcătui următoarea scrisoare :

Park Lane — luni.

„Iubite duce de Omnium,

îmi vine atît de greu să mă adresez Alteţei Voastre în scris, incit regret din tot sufletul emoţia şi îndoielile ce nu m-au lăsat să vorbesc cînd v-ani avut dinainte. De-aş fi fost cu un dram mai înţeleaptă şi stăpînită, v-aş fi

spus de atunci şi în puţine cuvinte ce va trebui să explic
astăzi prin mai multe şi foarte stîngace.

Oricît de mare e cinstea ce mi-aţi propus-o şi oricît de preţios darul ce aţi vrut să mi-l faceţi, nu le pot accepta. Mi-e peste putinţă să devin soţia Alteţei Voastre. Se cuvine a mărturisi că răspunsul meu se cristalizase chiar în vreme ce mai eraţi la mine. Dar sub imperiul copleşitoarei surprize, nu m-am simţit capabilă să-i dau glas după cum aş fi vrut. Alteţă, adevărul este că nu corespund rolului de soţie a ducelui de Omnium. V-aş dăuna dacă aş primi şi, în ciuda propriei înălţări, aş dăuna şi caracterului meu. De aici să nu trageţi concluzia că ar exista pricini care mă împiedică să devin soţia unui om demn.' Nu. De aşa ceva nu poate fi vorba. Nu am pe conştiinţă nimic ce ar trebui să ascund fie Alteţei Voastre sau oricărui bărbat ; nici un fapt de care m-aş teme în faţa lumii. Singura opreliştе pe care v-o arăt fără ocolişuri este că nu sînt potrivită de a fi soţia marelui duce de Omnium. Aţi roşi pentru mine, ceea ce nu concep să se întîmple cu nici un bărbat.

Mărturisesc că am fost încercată de ambiţie, de o ambiţie nemăsurată, lăsîndu-mă legănată de gîndul că o persoană atît de suspusă, cu o situaţie atît de respectată de societate, cum este Alteţa Voastră, se simte bine în compania mea. Recunosc că în caraghioasa mea vanitate de femeie nesăbuită doream să fie ştiută prietenia pe care mi-o acordaţi. Cum vedeţi, sînt aidoma fluturilor care roiesc în jurul luminii, arzîndu-şi aripile, poate numai cu un plus de judecată şi anume că, odată ce mi le-am pîrlit, evit pericolul păstrînd cuvenita distanţă. Veţi crede — şi pe bună dreptate — că o femeie ca mine nu refuză plimbări în cupeul blazonat al Alteţei Voastre fără să i se strîngă inima de regrete. Nu sînt o capricioasă. Nu pretind că dispreţuiesc avuţiile şi tot ce este legat de un rang de mare elită. Potrivit felului meu de a gîndi, orice femeie trebuie să dorească a deveni ducesă de Omnium, dar totodată să fie şi în stare să poarte această coroană cu graţia cuvenită. Ca doamnă Max Goesler mă simt la îndemînă chiar printre cei superiori mie ; pe cînd ca

soţia Alteţei Voastre aş fi încercată de stînjeneală. Şi dumneavoastră la fel.

Poate mă veţi învinui de cruzime, socotind că vorbesc doar de rang, fără să pomenesc de afecţiunea ce mi-aţi arătat-o sau de cea pe care eventual v-aş nutri-o. lerta- ţi-mă, dar slnt o adeptă a logicii şi, ca urmare, consider că pînă şi între doi parteneri foarte tineri, însă nemistuiţi de flacăra pasiunii, există numai o cale de tranşare a relaţiilor — cea raţională. Drept care, dacă aş fi socotit potrivit — atît pentru Alteţa Voastră cit şi pentru mine — să ne unim vieţile, ca soţie v-aş fi purtat o dragoste sinceră şi duioasă. Dar fiindcă am văzut un rău în căsătorie pentru fiecare dintre noi, frînez acest sentiment, păstrîn- du-1 pe mai departe doar pe cel de prietenă credincioasă.

înainte de a încheia, îngăduiţi-mi un cuvînt de recunoştinţă. în viaţa de văduvă pe care am dus-o — şi în care am fost mai ales vitregită de amiciţii adevărate — prima şi cea mai mare silinţă mi-a fost aceea de a dobîndi buna părere a oamenilor de care încercam să mă apropii. Alteţei Voastre mi-aş îngădui să-i destăinui că greutăţile întâmpinate nu au fost nici puţine şi nici lesne de biruit. O femeie singură este de-a pururi privită cu bănuială. Iar cînd trăieşte în Anglia, poartă un nume străin, cheltuie bani cîştigaţi într-o ţară străină şi are un trecut consumat tot acolo, suspiciunile capătă o deosebită amploare. M-am străduit din răsputeri să le înving, şi am reuşit. Dar nici în visele cele mai îndrăzneţe nu mi-am imaginat ca marele duce de Omnium să mă considere cea mai vrednică dintre vrednice. Şi pentru aceasta fiţi sigur, Alteţă, că vă port gratitudine. Sperînd să nu fi scăzut în preţuirea de pînă acum pentru motivul că am arătat cu franchete ce socotesc a se cuveni unei personalităţi de valoarea Alteţei Voastre, rămîn umila şi pe veci recunoscătoarea,

Mărie Max Goesler.“

.Aş vrea să văd cîte femei nemăritate din Anglia ar face ca mine *T‘* exclamă ea la urmă, împăturind misiva şi punînd-o într-un plic pe care, după ce-1

sigilă, îl expedie degrabă la Brighton, ca să nu aibă vreme de şovăieli şi păreri de rău.

Odată ce luase o hotărîre, nu mai da înapoi. Va trăi cu siguranţă şi clipe cînd o să regrete amarnic ocazia pe

care o ratase — unica şansă de propăşire în stil mare. Dar şi primind-o, tot nu scăpa de căinţă. în situaţia ei, oricum ar îi procedat n-o puteau ocoli mustrările, şi chiar de aveau s-o încolţească, cel puţin isprăvise cu deliberarea, ştiind pe ce drum apucase. Ttămînca mai departe Mărie Max Gocsler, o femeie independentă, şi numai în cazul că i se oferea ce ar l'i vrut, ar fi renunţat la nume şi la libertate.

După expedierea depeşei, reveni în odaia tinde o scrisese şi, aşezîndu-se în dreptul unei ferestre, se gîndi cu tristeţe la coroana pierdută, la rangul nobiliar şi la trecerea pe care ar fi avut-o în societate, dobîndită prin graţie, frumuseţe şi isteţimea ei personală. Căci asta-i fusese ambiţia, şi nu doar să ajungă ducesă. Visase cu ochii deschişi să se înalţe pe firmamentul mărimilor ca o femeie fără egal, eclipsînd Europa întreagă prin însuşiri înnăscute. Adulată de lume, ar fi îmbulzit-o prieteniile, şi n-ar mai fi trăit izolată, cum părea osîndită de niste ursitoare vrăjmaşe. Iar pe augustul soţ — aşa bătrîn cum era şi îngheţat de aerele protocolare — ar fi încercat să-l iubească pe încetul şi, oricum, s-ar fi străduit să-i aducă o rază de bucurie în viaţă. Desigur exista un bărbat pe care îl îndrăgise fără silinţe, dar ce folos că i se topea inima cînd el îi vorbea numai de farmecele altei femei !

Stînd înaintea ferestrei, cu privirile aţintite spre parcul inundat de verdeaţă şi nu aplecate pe cartea ce şi-o luase în mină, se trezi la un moment dat prididită de un gînd ce nu-1 cuprindea nici pe duce, nici fastuoasa existenţă ce ar fi dus-o cu el, ci pe făptura care voise cu tot dinadinsul s-o întoarcă de la acest mariaj. Pe lady Glencora. In urmă cu două zile avuseseră o dispută destul de aprinsă, in care nobila doamnă. încercînd să-i capteze îndurarea faţă de scumpa-i odraslă, îi vorbise in-toate chipurile, recur- gînd, în cele din urmă, pînă şi la ofense. Atitudinea ei o mîhnise, şi atunci o judecase cu asprime, dar azi, cînd apele se aşezaseră, îi înţelegea disperarea de mamă şi-i scuza necuviinţele.

La necaz omul nu prea ştie ce spune, iar lady Glencora era teribil de încolţită. Şi probabil continua să mai fie, deoarece, evident, nu ştia de refuzarea căsătoriei. O va vesti prin cîteva rînduri, ca s-o scape de griji, decise Mărie Max Goesler, îndrcptîndu-se iară spre masa de scris.
E posibil ca în momentul cînd apucă din nou pana, să fi încercat un sentiment de trufie, dar nu fiindcă putea să confirme măgulitoarea propunere ce-o primise, ci pentru că arăta mamei ambiţioase că, deşi nu-i smulsese nici o făgăduinţă prin înfocatele-i pledoarii, rezistase totuşi unei ispite care pe multe le-ar fi robit. Despre cererea ducelui va pomeni sibilinic, aceasta rămînînd doar o taină între ea şi lady Glencora, iar o altă grijă va fi să nu dea prin nimic a înţelege că se considerase inaptă pentru înaltul rang ce-i fusese oferit. Faţă de duce se arătase umilă în depeşa expediată, dar nu intenţiona să apară tot astfel înaintea doamnei Plantagenet Palliser. Şi iată ce-i scrise :

„Iubită lady Glencora,

îndrăznesc să-ţi trimit un rînd ca să te izbăvesc de necaz — fiindcă erai teribil de necăjită cînd ai avut bunătatea să treci pe la mine. Mult îndrăgitul dumitale fecior poate fi liniştit despre partea mea şi, mai presus decît el, dumneata cu soţul. La ultima revedere mi-ai pus o întrebare directă la care nu am socotit nimerit să răspund. Era pretimpuriu să mă pronunţ de atunci, dar între timp am făcut-o, şi cum te ţin prea api'oape de suflet ca să-ţi doi’esc un rău cît de mic, vi’eau să-ţi alung orice grijă spu- nîndu-ţi că nu vă mai stau în cale. Şi acum încă ceva. Dacă ţi se va mai părea necesar în viaţă să intervii întru apărarea feciorului ori a soţului, nu încerca să mai deconsi- liezi o femeie dîndu-i de înţeles că prin înrudirea ei cu familia dumneavoastră vă înjoşeşte în vreun chip. Dinti'e toate argumentele care m-ar fi împins către hotărîrea ce ţineai s-o împiedici, cel adus de dumneata, crede-mă, ei’a cel mai putcinic. Dar tihna mea şi fericirea altei persoane pe cai’e o preţuiesc aproape în aceeaşi măsură ca şi pe mine

erau mult prea însemnate ca să fie jertfite, fie şi pentru răzbunarea unei femei. Personal, mă mulţumesc cu revanşa de a spune aici, scris negru pe alb, că sînt mai cu judecată şi mai generoasă decît mă credeai. Dacă după toate acestea mai binevoieşti să menţinem relaţiile, mă voi socoti fericită să-ţi fiu prietenă. Şi astfel am încheiat răzbunarea. Normal ar fi să-mi ceri scuze şi să încheiem
pace, mă mulţumesc însă şi fără de ele, şi nu te voi deranja niciodată decît să te întreb cum stai cu mult îndrăgitele planuri. De astă dată ţi-ai văzut realizat unul, totuşi, nu te grăbi să-ţi închipui că odată trecută peste o primejdie, nu există şi altele. Iar dacă se iveşte vreuna, vino la mine ca să ne sfătuim.

Cu multă afecţiune,
Mărie M. G.“

Ar mai fi fost un lucru sau două pe care ar fi dorit să le adauge şi cu gîndul la ele rise cu poftă. Renunţă însă şi lăsă conţinutul în forma iniţială.

A doua zi, lady Glencora se înfiinţă iar în căsuţa din Park Lane. La prima lectui'ă a mesajului se cam întunecase şi se aprinsese. însă revolta ce o copleşi era mai degrabă împotriva ei decît a doamnei Max Goesler. De cînd îi ieşise pe uşă îşi imputase modul cum îi vorbise — prea mojic şi prea violent ca să n-o întărite, azvîrlind-o, ferească Domnul !, tocmai în braţele hotărîrii de la care ţinuse atît de mult s-o întoarcă. „Normal ar fi să-mi ceri scuze“, o poftise în scrisoare. Şi pe bună dreptate. Aşa că avea să se execute. In fond, nu era o femeie prea mîn- dră, ba nici îndeajuns ca să se poarte cu demnitate. Alt-minteri, cum i-ar fi arătat ură şi ar fi urzit atîtea planuri de răzbunare ? Acum că trecuse primejdia, era gata s-o ia în braţe, să-i ceară iertare şi să-i ofere întreaga prietenie, de va consimţi s-o primească. Doar într-o anumită privinţă mai păstra o rezervă — să n-o invite vreodată împreună cu ducele, pentru că, vorba ceea, nu se ştia ce mai iese. Soţului nu-i arătă scrisorica şi nici nu-i destăinui cît îşi simţea inima de uşoară, fiindcă prea puţină grijă arătase faţă de pericolul ce planase asupra familiei. De acum înainte nu va mai auzi nici

un zvon despre însurătoarea bătrînului, şi asta era suficient pentru el ca să-şi vadă în linişte de politică şi afaceri. în Park Lane se duse marţi dimineaţa, dar nu îşi luă şi băiatul. Poate doamna Max Goesler o va tachina în legătură cu el, şi altfel suporta ironiile singură, decît în prezenţa odraslei.

/ — Am venit să-ţi mulţumesc pentru scrisoare, îi spuse de cum intră în salon.

—Venit-ai cu gînduri paşnice, de război ori ca să petreci la nuntirea noastră ? îi fi-edonă gazda, întîmpi- nînd-o voioasă.

— De nuntă, nici vorbă, ripostă lady Glencora.

—Din păcate aşa e, zise cealaltă. Prea te-ai împotrivit cu dîrzenie şi, iată, strigările de căsătorie n-au mai avut loc, şi eu stau singurică şi bocesc pierderea mirelui. Oare mie de ce nu mi-e dat să mă mărit ca orice femeie ? M-aţi surghiunit fără milă din mijlocul vostru. Dar toate astea au trecut şi iată-te în pragul meu. Aşază-te, lady Glencora, fiindcă sper cel puţin că ai venit cu gînduri de împăcăciune...

—Adevărat, plus cu o mare admiraţie, cu multă afecţiune şi tot ce înseamnă prietenie... numai să le primeşti:

—O voi face cu cea mai mare mîndrie, măcar de dragul ducelui dacă nu pentru altceva.

—Şi vreau să-ţi cer scuze, cont inuă vizitatoarea smerită.

—Ai şi făcut-o în clipa cînd echipajul s-a oprit înaintea uşii.' înţeleg prin ce-ai trecut şi cît te-oi fi amărît,' deşi micuţul Plantagenet poate nu era în aşa mare pericol, îmi închipui ce înseamnă să jenezi cariera unui Plantagenet ! Doar cunosc suficientă istorie ca să realizez gravele consecinţe.

—Am rostit un cuvînt de care mă căiesc tare mult, mărturisi lady Glencora. Nu trebuia să-l fi spus, urmă cu părere de rău.

—Nu te mai necăji, mai ales că erai îndreptăţită să îl pronunţi. Am să-l repet şi eu, fără urmă de ezitare, deşi nu aş permite nici unui suflet de om s-o mai facă. Da, l-aş fi degradat pe duce, şi îl făceam de ocară, zise fără hazul şi veselia de dinainte, ci dintr-o dată gravă şi foarte sinceră. După cum ţi-am mai spus, n-am făptuit nimic de care m-aş ruşina ;

nu am secrete de ascuns şi nici vreo poveste care m-ar acoperi cu oprobriu. Dar obîrşia şi mediul în care am trăit nu mă fac aptă pentru a deveni soţia unui duce de Omnium. Nu aş fi fost fericită, te rog să mă crezi.

— Ai tot ce-ţi doreşti, scumpă doamnă Max Goesler.' Tot. ce ţi-ar fi putut dărui societatea, o asigură lady Glencora.

— De asta nu prea sini sigură, îşi arătă scepticismul cealaltă. Intr-adevăr, societatea m-a răsfăţat, însă mi-aş fi dorit încă multe — ca de exemplu, un băieţel, să-l am în trăsură alături, cînd mă duc la plimbare. Pe al dumi- tale de ce nu l-ai adus, lady Glencora ?

— Am venit în pelerinajul de pocăinţă şi nu avea rost să fiu însoţită. în plus, am avut poftă să fac drumul pe jos.

— Dar ai să-l aduci în curînd ? o rugă doamna Goesler.

— Fără îndoială. Dealtfel deunăzi era tare dornic să afle cine este frumoasa lady cu părul negru.

— Sper că nu i-ai spus că era viitoarea-i mătuşă..: ori cu perspectiva de a-i deveni ? Să nu mai rechemăm însă lucruri aşa neplăcute.

— Nu i-am suflat un cuvînt despr-e temerea mea, poţi fi sigură.

— Intr-o bună zi, cînd voi fi bătrînă de tot, cînd tatăl său va fi un duce în vîrstă, iar el o să aibă o duzină de copilaşi, ai să-i povesteşti totul, şi el îşi va spune ce căpcăun va fi fost marele duce dacă a vrut să se însoare cu o babă uscată ca mine...

La plecare se despărţiră prietene foarte bune, şi totuşi,' lady Glencora rămînea la părerea că odată ce doamna Goesler şi ducele s-ar afla laolaltă — la conacul din Matching ori în alt loc — tot mai putea să iasă o belea.

CAPITOLUL LXIII

ARĂTÎND CUM A PRIMIT DUCELE LOVITURA

DOMNUL LOW. magistratul care-i ţinuse atîtea

predici lui Phineas încît s-ar fi cuvenit să-i scoată deputăţia din cap, ajunsese el însuşi în această postură. Există un moment în cariera de magistrat — dacă bineînţeles e făcută cu oarecare succes — cînd slujitorul ei poate să candideze în alegeri şi să rîvnească o propăşire, însă nu fără o prealabilă cîntăreală a rivalilor ce vizează înaltele funcţii juridice. Aceasta fiind oarecum rinduiala,[1] era firesc şi pentru unul ca domnul Low — care trudise cu rîvnă şi se afirmase în profesie — să jinduiască după banca oficialităţilor din Parlament si să calculeze venitul unui Procuror General pe un interval de doi ani, cit dura învestitura. Cu alte cuvinte, spera şi el, ca destui alţi colegi remarcabili, să parvină în Camera Comunelor, adueîndu-şi obolul priceperii şi experienţei într-o funcţie de seamă, primi ndu-şi astfel răsplata şi pentru munca îndelungată.

Cînd Phineas devenise membru în Parlament, domnul Low protestase cu vehemenţă, deoarece, în loc să urmeze diurnul normal, ocupîndu-se întîi de avocatură şi de-abia mai tîrziu de politică, începuse cu aceasta din urmă, făcîn- du-şi din ea o profesie. în credinţa că săvîrşise o greşeală, dascălul suferise şi de multe ori îl moralizase, însă cum Phineas se arăta de neînduplecat, renunţase în cele din urmă, lăsînd ca timpul să-i dovedească eroarea. Aceeaşi convingere o nutrise şi doamna Low, potenţată şi de puţină gelozie pentru mucosul cel încrezut — cum îl numise odată pe Phineas — care ajunsese în Parlament cu atîta timp înaintea soţului ei. Neiertătoare din fire şi totodată statornică, doamna Low nu-i vedea nici acum un viitor strălucit, bombănind sfidătoare pînă şi cînd auzea că se însoară cu vreo bogătaşă. Era perioada cînd în jurul lui Phineas circulau multe zvonuri legate fie de o partidă cu Violet Effingham sau cu doamna Max Goesler, însă de eîte ori ajungeau la urechile doamrîei Low, riposta era cam aceeaşi :.,1a mai slăbiţi-mă cu pri- copsitele voastre ! O fi vorba de vreuna cu patru, cinci sute de lire pe an. Căci de-ar avea bani mai mulţi, ar şti pe cine s-aleagă. El a început-o de-a-ndoaselea în viaţă, şi bine nu mai

ajunge“.

între timp băiatul se cizelase, devenind un adevărat gentilom, iar faptul acesta o incita şi mai tare. De cîte ori îl vedea prin casă, i se părea că-şi dă .aere, cu toate că Phineas se purta la fel de respectuos şi modest ca în anii de ucenicie. Dar prosperase în toate privinţele. în Cameră era ascultat cu atenţie — fiindcă vorbea numai în chestiuni de specialitate, cu deplină cunoaştere şi aplomb. Avea de-a face cu personalităţi dintre cele mai remarcabile, faţă de care nu arăta nici o stânjeneală, iar cei oare-1 mai luau în răspăr, criticîndu-i acest anturaj de elită, o făceau din invidie. Ca toţi cei bogaţi, îşi luase deprinderea să călărească prin parc, dimineaţa ; să se îmbrace după ultima modă şi să afişeze un aer de om tihnit şi cu stare, complet deplasat, după doamna Low. Pînă şi cînd află de la soţ că are un salariu îndestulător, scutură din cap şi dondăni cu pofidă : „Lasă că va veni ea şi ziua socotelilor“, aceasta însemnînd, pasămite, ziua cînd bărbatul ei avea să primească o leafă mai mare decît încasa Phineas şi, mai ales, permanentă. Doar radicalii nu vor rămîne de-a pururi la putere, iar cînd le cînta cucul, cine îl mai plătea pe îngîmfatul de Finn ?

—Pariez că nu are o leţcaie pusă de-o parte, îl suspectase neiertătoare. Şi cum ar putea economisi, cînd dumnealui cheltuie să se plimbe călare prin parc, se duce la vînătoare şi le ţine isonul lorzilor printre care se în- vîrte ? Să îl ia cineva mai din scurt, nu m-aş mira să constate că este îndatorat pînă peste urechi.

Ca una ce nu se încînta de bunăstarea lipsită de o teme- [s] lie solidă, care n-ar fi conceput să trăiască fără bani investiţi şi fără o casă proprie, doamna Low nu vedea nimic serios şi promiţător în viaţa lui Phineas. Şi această opinie i-o împărtăşise cîndva şi lui Bunoe, care, deşi o contrazicea în ale politicii, în privinţa fostului chiriaş îi dăduse dreptate.

—Noi ne-am cumpărat de mult casă, pentru care plătim doar 19 lire şi 10 şilingi impozit. Dar asta pentru că le-am făcut pe toate cu cap, nu de-a-ndoaselea. Cînd ne-am luat, eu şi cu domnul Low, aveam puţini bănişori, numai că dânsul s-a ţinut

grapă de avocatură, iar cu vremea şi-a cîştigat aşa faimă că, întîmple-se orişice, el rămîne în picioare — cu slujbă, cu bani, cu tot oe pofteşte.

Domnul Bunce, ştiind la cine bătuse apropoul, răspunsese cu gravitate.

— Eu am zis-o dintotdeauna că e mare aiureală să te proţăpeşti într-o fonc ţie. Bun înţeles nu mi-e gîndul la magistraţi şi la d'ăştia, care nu se poate altmintreli. Da' cînd vezi cît-im tînăr, stîrvd cu picioarele în sus, priponite pe cîte un birou, în Whitehall, şi încasmd pentru, asta o lopată de bani, fie că este ori nu membru în Parlament^ îţi vine să urli d-a,şa nedreptate !

De unde ştia Bunce in ce chip îşi petreceau vremea demnitarii din Whitehall, este greu de imaginat, însă părerile dumisale sînt foarte curente printre englezii de rînd, convinşi pînă în măduva oaselor că administraţia britanică ţine mai multe pisici decît este nevoie pentru prinderea şoarecilor.

De cînd cu alegerea sa într-o circumscripţie electorală, domnul Low îl vedea deseori pe Phineas în Cameră, ajun- gîna să îşi schimbe părerile şi să nu îl mai judece cu uşurătatea soţiei. Poate că tînărul se avîritase în politică mînat de înclinaţii reale, se gîndea fostul dascăl, încre- dinţîndu-se cu fiecare zi ce trecea de prestigiul fostului său discipol. în Cameră. Phineas era socotit cineva — o vedea doar cu ochii — şi este în obiceiul pămîntului să-l cinsteşti pe omul înconjurat de cinstire şi să cauţi spre el cu privirea înălţată. Junele deputat şedea pe banca miniştrilor, nu pe locul modest al magistrului. îi cunoştea pe conducătorii partidelor. Stăpînea la perfecţie tipicurile parlamentare. Se împărtăşea din consideraţia purtată guvernului ca unul ce făcea parte din el. Discuta cu rubedenii de duci şi de conţi cu o degajare impresionantă încît, urmărind toate acestea, treptat, domnul Low se lepădase de vechea-i părere, considerînd aproape o favoare prietenia cu Phineas Finn. Doar era o persoană de seamă, la care se cuvenea să priveşti în sus şi în chip respectuos !

Curînd însă tînărul avea să-i facă o surpriză

care aproape-l lăsă cu gura căscată. Venind la el, îl întrebă pe nepusă masă ce şanse de reuşită avea dacă renunţa ' la politică, încercînd să-şi cîştige pîinea ca avocat.

— Uşor nu ţi-ar fi, mai ales la început, îl preveni magistratul după ce îşi învinse mirarea. Va trebui să înfrunţi perioada uceniciei, care nu e plăcută şi nici uşoară.

— Dar am să trec peste ea, vorbise Phineas cu încredere. Sper să nu îmi fie'fatală funcţia pe care am deţinut-o în guvern.

— Fatală nici într-un caz, îl asigură celălalt. S-au mai văzut şi alţi oameni cu posturi înalte care s-au apucat de avocatură de-abia după patruzeci de ani. Vei fi nevoit să înduri o prejudecată nefavorabilă şi totodată s-o
învingi. Asta e tot. Procurorii nu văd cu ochi buni pe
avocaţii care s-au îndeletnicit şi cu altele.

— Ştiu că sînt foarte porniţi, întări interlocutorul.

— într-adevăr. Şi mai este un neajuns, îl avertiză domnul Low. E tare greu să mai faci pe ucenicul modest şi supus după ce ai lepădat aceste atribute. Te vei simţi umilit să ajungi la mîna judecătorilor după cîte un proces cînd oameni mai de vază ca ei ţi-au fost odată inferiori.

— De asta n-am să fac caz, îl linişti Phineas.

— Vor face alţii în schimb, şi n-o să-ţi fie prea moale, îl puse cunoscătorul în gardă. Dar probabil nu te gîn- deşti serios la această schimbare.

— Ba foarte serios, îl asigură junele.

— Şi de ce ? Credeam că pe fiece zi te-ai depărtat tot mai mult de ideea întoarcerii la adevărata profesie.

— Pămîntul pe care stau e teribil de lunecos, căută să-i explice.

— Mă rog, ar fi un motiv, deşi găsesc că înainte şedeai pe un teren mai nesigur.

— Ah, nu întrevedeţi pericolul ce mă paşte, se plînse tînărul vag iritat. Dacă într-o bună zi îmi pierd postul ?

— Aşa ceva mi se pare exclus mai devreme de patru ani, îl calmă domnul Low.

— E o impresie a dumneavoastră, dar nimeni nu ştie precis, vorbi Phineas cu aceeaşi undă de enervare în glas. Şi-apoi dacă-mi abate într-o zi să nu mai fiu de acord cu aciuala politică a guvernului ?

— Asta să nu o faci ! îl opri dascălul cu vorba şi o fluturare a mîinii. Odată ce te-ai îmbarcat cu această formaţie, nu abandonezi nava din mers. Şi lucrul mi se părea lesnicios pentru dumneata.

— Totuşi nu e, îl contrazise discipolul. însăşi nevoia de a rămine pasiv în barca de care vorbeaţi mă plictiseşte — chiar mă exasperează. Şi cînd intervine vreo criză cum mai poţi sta cu mîinile încrucişate ?

— Se prevede vreo asemenea criză ?

— N-aş putea preciza, dar ştiu că detest pasivitatea în care mă aflu. Cînd îi aud pe independenţi rostindu-.şi pe faţa părerile, mă apuca la inimă. Să-l luăm de exemplu pe Robson care s-a tot perindat prfn dregătorii însemnate, compromiţîndu-se peste tot şi retrăgîndu-se în cele din urmă. Ca astăzi cei din guvern să-l ridice în slăvi. Cine mai este ca Robson ? Tipul nu are pereche ! Şi iată-1 de o mie de ori mai preţuit ca pe vremea cînd avea portofolii.

— Omul are avere, aşa e ? se interesă domnul Lovv.

— Probabil, fiindcă văd că nu crapă de foame. Bani nu a cîştigat niciodată, însă îi cheltuie pe-ai ncvesti-si. Ea e cu stare.

-— Atunci se schimbă complet situaţia. Dumnealui are cheag, aşa că-şi permite să facă orice. Ia însoară-te şi dumneata cu o fată bogată, şi ai să vezi cum mai baţi din pinteni şi treci doar cînd vrei pe la slujbă. Dar atîta vreme cit eşti sărac, trebuie să te dai după împrejurări, ca să nu îţi pierzi pîinea.

— Chiar făptuind şi ce nu e cinstit ?

•— Nu am spus asta, se apără magistratul.

— Atunci spune-o, stimate Low, fiindcă e o realitate. Cînd un om votează după cum i se porunceşte, comite o necinste. Să lăsăm însă toate astea, prietene. M-oi descurca intr-un fel. Ce te rog este să nu îi pomeneşti doamnei despre

ce am vorbit, pentru că m-ar privi cu ochi şi mai răi.

— Fii pe pace, îi făgădui celălalt, recunoscînd pentru sine că totuşi soţia îl judecase mai bine pe fostul discipol.

Va să zică Robson îi învîrtea pe toţi după degete pentru că se însurase cu o femeie bogată — o cale pe care soarta poate i-o va deschide şi lui, reflectă Phineas. Doar avea în vedere partide deosebit de avantajoase. Violet Effingham era o fată cu destulă avere ca odată căsătoriţi să devină independent. Doamna Goesler avea de asemenea bani — chiar foarte mulţi bani şi, după cît mirosise, la un singur semn de-al lui l-ar fi luat într-o clipă. Dar mai cuiând se intorcea la nenorocita de avocatură sau lustruia ghetele magistraţilor decît să ia o femeie numai pentru că e înstărită ori să se însoare cu alta cît mai nutrea o speranţă pentru draga sa Violet. Numai de-ar fi putut să afle degrabă dacă nădejdea lui avea vreo şansă de împlinire, deoarece, în august, pleca împreună cu Monk, în Irlanda, unde cu siguranţă se vor pronunţa declaraţii ce ar fi putut să-l forţeze la o demisionate subită. Şi iată

cum, dintr-o pricină sau din alta, in ultima vreme se gîndea tot mai des la avuţiile Violetei.

Mult ar fi vrut să mai audă veşti despre ea, să dibuie cam cum şedeau lucrurile cu Chiltern. însă cum şi prin cine ? Cu lordul Brentford nu mai vorbise de la faimoasa lor ciondăneală şi tot de atunci nu mai călcase în reşedinţa din piaţa Portman. Pe lady Laura o mai întîlnise ici, colo, însă chiar de schimbaseră o vorbă, dispăruse apropierea de altă dată. în legătură cu ea circula zvonul că o duce tot mai rău cu bărbatul, iar de se întîmpla să fie martor la asemenea comentarii, se ferea să pronunţe păreri, socotind că nu avea calitatea să discute nefericirea fostei amice. Pe Chiltern îl văzuse de două ori în luna din urmă, dar în ciuda francheţei şi a căldurii arătate de lord, evident, nu-1 putuse întreba despre Violet, Singura noutate aflată din gura prietenului fusese aceea că din nou cîrpăcise o împăcare cu bătrînul lord.

— Cu mine s-a certat, ştii, îi amintise Phineas.

— îmi pare teribil de rău, dar n-am avut încotro. în situaţia ce se crease între noi, a trebuit să-i mărturisesc că ne-am duelat.

— Să nu-ţi închipui cumva că te condamn pentru asta. în definitiv e mai bine să fie în temă.

— Iar pe tine nu cred să te fi afectat sfada.

— Aici te înşeli, îl contrazise Phineas categoric. Nu e plăcut să te cerţi cu oameni care ţi-au arătat bunătate.

— Dar nu ai făcut-o din vina ta. Şi poţi să fii sigur că peste un timp oarecare se îmblînzeşte bătrînul. De îndată ce îmi pun treburile pe roate, mă fac luntre şi punte să vă împac. Nu-mi explic însă ce se întîmplă cu Laura. Pe ea de ce n-o mai vezi ?

— Şi eu aş vrea să te întreb ce se întîmplă cu toate de au luat-o aşa razna ? oftase Phineas podidit de amărăciune.

— Nu ştiu, dar cînd ţi-am pronunţat numele mai deunăzi în faţa lui Kennedy s-a înnegrit la chip ca cerul de norii furtunii. Cu el nu mă miră că ai ajuns să te înfrunţi, fiindcă nici eu nu-1

înghit. Mă gîndesc uneori că, pînă la urmă, Laura va trebui să-l abandoneze. Şi atunci să te ţii din nou tevatură la noi in familie !

Precum se vede, Chiltern îi vorbise deschis, ca pe vremurile dinaintea duelului, cînd îl socotea drept unul de al lor, însă de Violet nu pomenise un cuvînt. Ar fi aflat multe de s-ar fi dus la lady Laura, numai că lucrul acesta nu avea cum să-l facă. Şi atunci se mai înfiinţă pe la sindrofiile bătrînei Baldock, unde în cîteva rînduri, o văzu şi pe Violet. însă numai atît Iar zilele şi săptă- mînile se scurgeau apropiindu-1 de clipa cînd trebuia să plece în Irlanda, departe de ea. Sfîrşitul verii, care pentru colegii lui însemna un prilej de anticipare a distracţiilor proiectate, îl umplea de mîhnire, deoarece reactualiza cu pregnantă prăpastia dintre el şi anturajul din Londra. Şi acest simţămînt îl încerca an de an.

în trecut, cînd o pornea către Saulsby ori Loughlinter, asemenea cunoscuţilor pierind spre moşiile lor, trăia nişte zile ori săptămîni de dulce iluzionare, din care se trezea de-abia în Irlanda, unde în mod fatal trebuia să continue şi să încheie vacanţa. îşi iubea părinţii şi surorile din micuţul Killaloe, dar în mijlocul lor se simţea rupt de mediul din Londra, oarecum degradat, şi tînjea după el. Ce n-ar fi dat să plece şi acum spre Loughlinter, la vînătoare de potîrnichi scoţiene, sau la cea de fazani, pe domeniul din Saulsby ; ori să cutreiere întinderile din Willingford, alături de Chiltern sau — desfătare supremă ! — să se iubească cu Violet în orice colţ de pămînt unde ar fi vrut să îl ducă. Numai că toate aceste minunăţii îi erau interzise, rămînîndu-i să aleagă între eternizarea în Killaloe — din august pînă în februarie — ori întoarcerea la biroul din Downing Street şi continuarea serviciului. Adevărat, domnul Monk îi ţinea companie cîteva săptămîni în Irlanda. Dar nici chiar ilustra-i prezenţă nu compensa anturajul pe care şi l-ar fi dorit.

Sesiunea parlamentară se desfăşura sub auspicii senine, de bună înţelegere. Discutarea reformei

electorale prevăzută pentru Irlanda fusese amînată pe primăvară — — ceea ce însemna un cîştig pentru Phineas. La acesta se adăugase şi satisfacţia de a vedea aprobat Proiectul cu privire la calea ferată canadiană intr-un chip deosebit de prestigios pentru el. Faptul se datorase în primul rînd opoziţiei care, şicanîndu-1 teribil, îl relevase mai mult decît altoie supuse votării, iar în al doilea rînd absenţei lordului Cantrip care, ca membru în Camera Lorzilor, nu asista la dezbateri, lăsînd astfel totul în seama eroului nostru. Sigur pe sine şi pe materialul ce-1 susţinea, impresionase adunarea cu ripostele lui strălucite, devenind dintr-o dată un favorit printre subsecretarii de stat şi mai prieten cu dregătorii de la putere. Şi cu toate acestea, dacă se întîmpla sa le pomenească de o idee cutezătoare — cum era acordarea dreptului de arendare a pămîntului in Irlanda, idee care se impunea din ce în ce mai stringent — era privit cu răceală şi chiar pus la respect. Pînă şi domnul Monk nu-i răspundea după cum ar fi vrut-o. Dar noroc că in sesiunea de faţă nu aveau timp să mai întreprindă nimic, incit neplăcerile rezervate de această reformă le putea pe drept cuvînt amina.

în prima decadă a lunii iulie — cînd soarele dogorea fără milă, cînd londonezii începuseră să se plîngă de miasmele ce veneau dinspre malurile Tamisei, cînd parlamentarii de-abia apucau s-o tulească la vînătoare de potîrnichi şi numărau zilele cîte mai rămăseseră din sesiunea în curs, răbufni marea veste că ducele de Omnium dădea o recepţie grandioasă la o anume vilă aflată pe ţărmul Tamisei, mai sus de Richmond. Potrivit comentariilor din lumea mondenă, unde noutatea se răzleţise cu viteză de fulger, asemenea sindrofie nu se văzuse de cînd exista Londra şi, amănunt remarcabil, era prima de genul acesta, oferită de duce. Vila care urma să o găzduiască — denumită „The Horns“ — aparţinea cunoscutei lady Glencora, primită ca dar de nuntă de la marele duce, însă petrecerea în sine

era dată de acesta şi, în vederea ei, toate verandele, parcul, gazoanele, pagodele, debarcaderul şi bărcile erau dichisite de o armată de lucrători, care se apucaseră de pe acum. de treabă şi aveau s-o continue pînă la sfîrşitul lunii. Se cunoştea tot sau aproape tot în legătură cu pregătirile începute, însă nimeni nu bănuia ce îl determinase pe duce să organizeze pentru întîia oară un festin ca aceste — costisitor şi cu atitea dureri de cap.

Şi chiar de se întrebau oamenii, tot nu puteau dibui explicaţia, deoarece le lipseau datele necesare. Numai lady Glencora, avîndu-le la îndemînă, dezlegase enigma. Ca şi subtila doamnă Max Goesler. Petrecerea oferită de duce însemna o ripostă la eşecul ce-1 suferise. Şi iată în ce fel. Odată ce aflase neaşteptatul refuz al doamnei Max Goesler, se trezise cu două alternative înainte : fie să accepte hotărîrea comunicată sau să mai stăruie în cererea lui. După deliberări de o zi, se oprise la prima formulă, nu fiindcă jucăria neîngăduită îşi pierduse tentaţia, ci socotind poate mai înţelept ca prin strădanii să se deprindă a trăi şi fără de ea. Ajuns la această decizie, din nou i se deschideau două căi de urmat : fie să rămînă în ţară, îndurînd temerar lovitura, ori să dispară, pentru o vreme, ascunzîndu-se în Como sau în alt colţişor. La început se simţi ispitit de ideea plecării, pentru că astfel evita societatea care, în starea lui sufletească, îl îngrozea ; dar după alte ceasuri de chibzuinţă adoptă cea de-a doua soluţie, a şederii pe loc, bravînd lovitura într-un chip cît mai demn — chiar zvîrlindu-se în viaţa mondenă. Şi din clipele acelea începu să urzească proiectul recepţiei de gală din reşedinţa „The Horns“.

Cine va fi invitat ? era întrebarea numărul unu, şi pînă nu se sfîrşi prima săptămînă din iulie, multe inimi din Londra zvîcneau cu emoţie la simpla ei pronunţare. Ducele se arătase extrem de pretenţios cu privire la oaspeţi, recomandîndu-i lui lady Glencora să-i trieze la sînge, întrucît Alteţele Sale regale, Prinţesa şi Prinţul, arătaseră imensa bunăvoinţă de a cinsti sărbătoarea prin augustele

lor prezenţe. Dar în ciuda mărturisitei lui exigenţe, alcătuise personal o listă cu numai douăsprezece persoane, urmînd ca lady Glencora să treacă prin sită o mie de cunoscuţi şi amici, cîţi aveau, alegînd din aceştia pe cei cinci sute de preafericiţi care urmau să fie chemaţi. Unul din puţinele nume trecute pe lista întocmită de duce o făcu să zîmbească pe lady Glencora, care pricepu dintr-o dată rostul petrecerii. Era o ripostă adresată doamnei Max Goesler. Peste puţin, cînd avea să primească invitaţia, şi Mărie avea să surîdă cu acelaşi gînd. Cu toată

înfrîngerea suferită, bâtrînul brava, şi pentru asta merita admiraţie.

Selecţia musafirilor se dovedi o corvoadă îngrozitoare care generă o mulţime de vrăjmăşii. Cei care se considerau din oficiu poftiţi şi se trezeau nechemaţi se luau la sfadă cu amicii mai norocoşi, în loc să se înfurie pe duce ori pe Lady Glencora care îi neglijaseră.

Mai pe urmă, cînd se află că aceasta hotăra totul, asalturile se îndreptară asupra ei, încît pînă să epuizeze invitaţiile, ostenise şi nu-i mai ardea de nimic. Recepţia era fixată într-o miercuri, la sfîrşitul lui iulie, dar solicitările începuseră a curge din primele săptămîni ale lunii, şi formulate cu aşa patetism, că ţi-era lehamite să le asculţi ori să le citeşti.

— Ei bine, asta le întrece pe toate ! exclamase lady Glencora aruncînd dezgustată o jalbă trimisă de doamna Bonteen în care petiţionara la viitoarea petrecere îi înşira toate ocaziile cînd soţul ei îl susţinuse pe domnul Plan- tagenet Palliser în Parlament, asigurînd-o de aceeaşi bunăvoinţă pe viitor, dacă, bineînţeles erau şi ei invitaţi. Scandalizată la culme de josnicia scrisorii, lady Glencora hotărîse pe loc şi irevocabil :

— Nu-i poftesc chiar dacă mîine l-ar pune în minoritate pe Plantagenet.

Şi doamna Bonteen rămase pe dinafară. Iar cînd află că Phincas se număra printre aleşii aleşilor, îi căzu tot necazul pe el.

— Auzi cine să fie chemat ? Un aventurier irlandez, un coate goale, un nimeni pe care numai bărbatul meu l-a promovat în politică, se plîngea ea încolo şi încoace.

Insă cum Bonteen nu mişcase un pai ca să-l ajute pe Phineas, şi lucrul era unanim cunoscut, invectivele doamnei nu-1 atingeau pe tînărul nostru, care, de bună seamă, se duse la măreţul ospăţ.

Porţile reşedinţei se deschiseră fix la orele patru. La cinci se servea în parc un dineu timpuriu, după care oaspeţii puteau să se plimbe, să danseze, să se giugiulească, să stea pe iarbă sau în boschete, în care se agăţa- seră buchete de vîsc îmbietoare la îmbrăţişări şi săruturi.

Doar Prnneas, mai prevăzător decit toţi, rşi aousese vreo două mănunchiuri de acasă, fiind sigur că o întîlneşte pe Violet

Effingham.

Preţ de un ceas jumătate, lady Glencora rămase încremenită în salonul prin care se perindau musafirii, anunţîndu-i pe rînd că ducele se află afară, pe pajişte. Numai doamnei Max Goesler nu-i plasă informaţia, mulţumindu-se doar să-i spună :

— Vai ce bine îmi pare că ai venit ; dacă n-o să-mi dau duhul de atîta osteneală, te mai văd înaintea plecării. Cealaltă îi surise afabilă, depărtîndu-se şi lăsînd-o să-şi împlinească nestingherită plicticoasele îndatoriri, ca la vreo cîţiva paşi să întîlnească o droaie de cunoştinţe şi să se amestece printre ele.

Plimbîndu-se încolo şi încoace, vorbind de toate şi despre nimic, la un moment dat îl zări pe duce stînd într-un jilţ, aproape de malul Tamisei, şi o porni către el, cu gîndul să-i mulţumească de invitaţie.

— Mulţumiri vi se cuvin dumneavoastră pentru a fi avut gentileţea să onoraţi această recepţie, îi spuse Alteţa Sa ridicîndu-se în picioare. împresuraţi cum erau de cel puţin zece oameni, revederea lor a decurs în cea mai firească atmosferă, iar cum tocmai atunci se vesti că sosiseră Alteţele Sale regale, ducele alergă, natural, să le întîmpine, şi tot restul după-amiezii nu se mai văzu cu Mărie Max Goesler.

Phineas veni de-abia către orele şapte, cînd banchetul se isprăvise. Şi bine făcuse că nu s-a grăbit, pentru că oricît ar fi de romantic să te ospătezi în boschete, eşti inerent văduvit de comoditate. Picnicul îl suporţi altfel. considerîndu-1 o necesitate, după ce-ai bătut cine ştie cîtă distanţă în căutarea naturii şi a splendorilor ei ; sau poate un tribut pe care structura sensibilă a omului — de-a pururi în căutarea frumosului — îl plăteşte cu resemnare. De vreme ce ai căzut în ispită, pornind-o în pribegie şi renunţînd la confort, e firesc să te împaci cu plăcintele reci, cu puii uscaţi, cu salata trezită şi băutura caldă, aduse de acasă, iar muşchiul pe care te aşezi, să îţi pară de puf. Cînd din toate părţile te împresoară verdeaţa, copacii şi florile, nu ai dreptul să te mai plîngi, mai ales de se întîmplă să ai o Mary în preajmă care, nevrînd să ocupe doar ea perinuţa şaretei, te îngăduie să-i stai mai aproape decît la o masă obişnuită. Toate acestea sînt bune şi perfect de înţeles, dar banchetul servit la măsuţe înghesuite în boschete, ca la petrecerea ducelui, nu poate oferi nici un fel de plăcere.

Cînd Phineas apăru, cu mersu-i agale în parc, ultimii

ghiftuiţi se ridicau de pe scaune, lady Glencora se odihnea, istovită, într-o cameră mai retrasă, iar ducele se ospăta cu Alteţele Sale regale şi cu alţi vreo doi oaspeţi aleşi, în splendida sufragerie a reşedinţei. Afară, pe gazon şi alei, se înfiripa dansul, deşi musafirii începuseră a spune că mai bine s-ar învîrti pe podelele lustruite ale saloanelor. Cu alte cuvinte, de-abia apucau să intre în casă, aşa cum se întîmplă la toate petrecerile sub cerul liber. Fiindcă oricît le-ar proslăvi invitaţii pentru aer şi frumuseţea priveliştii, nici nu le gustă bine şi dau năvală înăuntru.

Pe sub copacii din preajma vilei se vedeau perechi de îndrăgostiţi, în veşminte viu colorate şi rustice, pe cînd ceva mai departe, patru dudui singuratice se căzneau în zadar să capteze atenţia tinerilor, jucînd crichet de zor. Dar aceste scene bucolice erau mai degrabă creaţia unor actori, tocmiţi de lady Glencora anume pentru distracţia oaspeţilor.

Nu după multă pribegie prin parc, Phineas se întîlni cu Laura Kennedy, însoţită de o doamnă şi de Barrington Erle.

— Aa, va să zică te-ai învîrtit ! îi zise Erle în loc de salut.

— De ce m-am învîrtit ? întrebă Phineas derutat de remarcă.

— Cum de ce ? De invitaţie. Eu unul a trebuit să promit trei candidaturi diferite şi să dau pe deasupra şi asigurări privitoare la o circumscripţie vacantă ca să pun mîna pe ea. Dar ce contează ostenelile dinainte ? Esenţialul este că am reuşit. Singurul neajuns e că nu prea ştiu cu ce am să mă întorc în oraş.

După alte banalităţi schimbate cu el şi cu doamnele, Phineas îşi luă rămas bun, însă nu apucă să facă doi paşi, cînd lady Laura îl prinse din urmă şi-i spuse :

— Dacă mai zăboveşti la petrecere, aş vrea să vorbim ceva. Eu rămîn încă un ceas, şi te aştept lîngă ţărm.

— Voi veni, îi promise, după care îşi continuă drumul fără să ştie încotro se îndreaptă. îl stăpînea doar un gînd : s-o găsească pe Violet Effingham, deşi, spre marea-i tristeţe, presimţea că n-o va putea duce într-un boschet şi s-o îmbrăţişeze sub vîsc !

CAPITOLUL LXIV

SCRISOAREA

ÎN CĂUTAREA IUBITEI dădu peste doamna Max Goesler care, împreună cu alţi curioşi, urmărea îmbarcarea unor viteji

pentru o plimbare de agrement.

Luntraşii împopoţonaţi în livrele ducale aveau poruncă să ducă pe oricare din invitaţi fie în jos, către Richmond, sau în direcţie opusă, pînă la stăvilarul Teddington şi, cu toată grava primejduire a muselinelor, a rochiţelor albe, scrobite, a panglicilor şi danteluţelor, se găsiseră o mulţime de amatoare pentru acest periplu aventuros. Sub privirile celor adunaţi pe aproape, călătoarele urcau cu îndrăzneală şi chiote în bărci. La întoarcere poate nu le mai vedea nimeni cum bombăneau dezumflate şi ude leoarcă blestemata clipă a plecării.

— V-ar ispiti o plimbare ? o întrebă Phineas pe Mărie Max Goesler.

— Grozav, dacă nu mi-ar fi teamă pentru toaletă. Dar ai veni cu mine dacă-mi iau curajul să merg ?

— Nu suport deloc apa şi precis mi s-ar face rău. Şi apoi, la trecerea pe sub pod, vom fi împroşcaţi cu apă, de nave. Nu, cred că nu am destulă îndrăzneală, se scuză tînărul care ţinea cu tot preţul să-şi continue căutarea.

— Atunci şi eu mă lipsesc, hotărî Mărie Max Goesler. O singură lovitură de vîslă şi s-ar duce pe copcă simetria rochiei. Ia te uită ! Tînăra în verde a şi fost stropită.

— Dar şi tînărul în albastru, observă Phineas, aşa încît au avut fericirea să fie botezaţi împreună. Şi spu- nînd acestea se depărtară pe încetul, lăsînd mulţimea
şi ţărmul în urmă. După cît mi se pare, in curînd veţi pleca, nu-i aşa, doamnă Goesler ?

— Chiar zilele acestea, preciză ea.

— Şi unde vă duceţi ?

— La Viena, unde merg anual, şi timp de cîteva luni mă ocup de afaceri. Nici nu ştiu de m-ai recunoaşte să mă vezi pe acolo, — ba ghemuită pe un scaun, într-un birou de contabilitate ; ba cutreierînd străzile şi vizitînd proprietăţile jerpelite şi vechi, pentru a stabili în ce fel să mai fie proptite ca să nu se dărîme de tot. Iar în tot acest interval sînt aşa de schimbată la îmbrăcăminte, la chip şi la vorbă, incit aproape îmi închipui că sînt altă făptură.

— O fi mare chin pentru dumneavoastră, aşa e ?

— Deloc. Chiar îmi place, fiindcă am sentimentul că fac şi eu ceva pe astă lume.

— Plecaţi singură ?

— Doar cu camerista germană, şi în afară de ea nu vorbesc cu nimeni pe drum.

— Asta nu poate să fie plăcut, îşi dădu tînărul cu părerea.

— Este mai mult decît neplăcut, numai că sînt deprinsă cu singurătatea. Dumneata mă vezi în societate, împresurată de

lume şi în chip firesc mă consideri o fiinţă prin definiţie sociabilă. Pe cînd în viaţa de toate zilele sînt o vietate care trăieşte singură, mănîncă singură şi aşa mai departe. Dacă am face o medie, socotind toate orele dintr-un an, patru cincimi dintre ele sînt absolut solitară. Dar dumneata unde ai de gînd să te duci ?

— In Irlanda.

— Acasă, la familie. O, Doamne, ce minunat ! Eu nu am la cine să merg. Singura mea rubedenie este o soră, măritată la Riga, pe care nu o văd niciodată.

— în schimb aveţi sumedenie de prieteni în Anglia,' căută Phineas s-o consoleze.

— Intr-adevăr, iată-i, zise ironică, întorcîndu-se către pajiştea ticsită de oaspeţi şi arătând către ei cu mîinile întinse. Ce preţ pot să pun pe amici ca aceştia ? Ce ar face ei pentru mine ?

— Nu mai mult şi nici mai puţin decît ducele, zise Phineas şi începu să rîdă.

— Ba nu, ducele e altfel, îl contrazise, deşi rîzînd. Şi apoi nu admit să fie vorbit de rău.

— După cit mi se pare, este prietenul preferat, o zădărî el.

— Mă scuzi, dar nu am aşa ceva. Şi de-ar fi să mă opresc la unul dintre amici, considerîndu-1 ca preferat, ducele ar fi cam prea sus.

— Asta da, şi ar fi prea rigid, prea bătrîn, prea pompos, prea făţarnic, prea sclivisit, prea rece, prea...

— Domnule Finn ! îl opri cu severitate blajină.

— Da, ducele-i numai poză, încheie celălalt lista atributelor negative.

— Dacă aşa îl consideri, pentru ce-i mai treci pragul ? îl întrebă oarecum mustrătoare.

— Ca să vă pot vedea pe dumneavoastră.

— Adevărat, domnule Finn ? tresări încîntată.

— Cum de nu. Doar se ştie că nu totdeauna te duci într-o casă de dragul amfitrionilor, ci dorind să întîl- neşti pe cine îţi place. Cel puţin mie mi se întîmplă frecvent acest lucru, şi sper că nu săvîrşesc un păcat prea mare, conchise el cu gîndul la lady Baldock pe care n-o putea înghiţi, în ciuda purtării ei drăgălaşe din ultima vreme.

— Şi totuşi, cu ducele parcă ai fost prea necruţător, îl cunoşti bine de l-ai judecat aşa aspru ?

— Să-l cunosc bine ? Dar dumneavoastră ori altcineva îl cunoaşte ?

— Personal îl consider un gentilom cumsecade şi, cu toate că nu mă pot lăuda cu o prietenie apropiată, mă deranjează

cînd se zice de el că ar fi numai pozã. Nu admit şi nu cred una ca asta. Gîndeşte-te cit de greu o fi pentru un om cu poziţia lui să se poarte aşa fel incit să placă la toţi. Doar el menţine prestigiul aristocraţiei de mare elită din Anglia şi din Europa.

— De ce n-am privi la nepotul său care va deveni de asemeni duce, însă trudeşte ca oricare om în ţara aceasta. Oare nu va păstra şi mai onorabil prestigiul nobilei aristocraţii ? Pe cînd ducele de Omnium ce a făcut de cînd este ?

— O, domnule Finn, dumneata nu crezi decît în mişcare şi deloc în repaos. Un tren expres, gonind în
plină viteză, îţi impune mai mult decît un munte acoperit de zăpezi. Eu una mărturisesc că sînt copleşită de măreţia unui om care, silit de rang, nu s-a putut coborî la nici o activitate. îi respect demnitatea, deşi cu o condiţie — să şi-o poarte cu graţie. Cred că există pe lume piepturi anume croite spre a purta decoraţii.

— Pe care nu le-au cîştigat însă, completă partenerul.

— Ştii ceva ? Haide să nu ne mai contrazicem pe această temă. Luptă-te şi dobîndeşte-ţi însemnele meritelor şi cînd te-oi vedea cu ele pe piept, îţi voi spune că strălucesc mai puternic decît ale ducelui, declară ea cu asemenea însufleţire că tînărul nu putea să pretindă că n-o sesizase. Să ştii că şi eu sînt în stare să admir mai mult un tren expres decît un munte.

— Cu toate că, transpunînd metafora în viaţa particulară, cu siguranţă aţi prefera să priviţi impasibilă la crestele înzăpezite...

— Nu. De o sută de ori nu. Dacă ar fi cu putinţă mi-ar place să fiu cuiva de folos. Uneori chiar încerc.

— Cu succes, garantez, o flată partenerul.

— Rezultatele nu contează. Şi să nu mai vorbim despre mine, fiindcă-mi displace profund. Te prefer pe dumneata şi pe duce ca subiecte de conversaţie — dumneata în chip de expres ce goneşte cu şaizeci de mile la oră, dar poate sări de pe linie, răsturnîndu-se...

— Tot ce-i posibil, întări Phineas.

— ...iar ducele, în chip de masiv muntos, cu neputinţă de a fi clintit în măreţia-i sublimă chiar de cel mai puternic seism. Acestea sînt cele două imagini pe marginea cărora am putea discuta cît de mult. Dar nu acum. deoarece iată, am ajuns la vilă, şi vreau să intru, să mă odihnesc puţin.

— Dacă ne despărţim, vă spun la revedere pînă la iarnă, îi zise tînărul aplecîndu-se ceremonios.

— Să ştii că revin la Londra înaintea Crăciunului şi nădăjduiesc să mă vizitezi. îmi promiţi ?

— Puteţi fi sigură, îi spuse galant.

— Iar pînă atunci, o să treacă şi necazul cu dragostea într-un fel sau într-altul, nu-i aşa ?

— Ah, cine poate să ştie ? suspină Phineas.

■— Inima slabă nu cucereşte femeia — ştii cum se zice în popor. Dar a dumitale nu este slabă. Şi acum te las. Cu bine, prietene.

Nici nu plecă bine, şi gîndul lui zbură către Violet. Trecuse atîta vreme de cînd poposise în parc fără s-o fi zărit, cu toate astea trebuia să fie pe acolo. Aflase chiar de la ea că va veni împreună cu lady Laura, ori pe aceasta o întîlnise încă de la sosire. Lady Baldock nu fusese poftită, drept care îl ocărise teribil pe duce, spu- nînd, printre alte prăpăstii, că era degradant pentru o tînără ca nepoata ei să fie văzută în casă la el. Insă Violet făcuse haz de remarcă, declarînd cu tărie că va onora invitaţia.

— Mi s-ar fi zdrobit inima să nu fiu chemată. Şi acurn să nu merg ? Ba mă duc învîrtindu-mă.

Acestea îi fuseseră vorbele, aşa că se afla în mod cert la petrecere. Dar unde ? Fiindcă fusese cu ochii în patru şi nu dăduse de ea. Normal ar fi fost s-o caute prin toate ungherele, însă n-o putea face, deoarece îl aştepta Laura Kennedy.

O porni aşadar către ţărm, după cum stabiliseră, şi o găsi stînd cu Barrington Erle la marginea apei. Vărul dispăru de cum se apropie Phineas.

— I-am spus că vreau să-ţi vorbesc şi mi-a ţinut companie pînă ce ai venit, explică lady Laura. Barrington nu-i băiat rău. Sînt alţii cu mult mai păcătoşi decît el.

— Sînt sigur de asta, admise noul sosit.

— Mai sînteţi prieteni, domnule Finn ?

— Sper că da, eu toate că ne vedem mai puţin ca pe vremea cînd nu eram prins de treburi.

— îmi spune că ai intrat într-un cerc complet diferit.

— Nu îmi dau seama. M-am dus într-acolo unde m-au împins situaţiile, dar în nici un caz n-am avut intenţia să rup cu un amic atît de bun şi de vechi ca Barrington Erle.

— O, să nu-ţi închipui că te condamnă, îl linişti lady Laura. După cum îmi spunea, se pare că te-ai lipsit de liberalii activi — în denumirea lui — şi crede că te vei descurca bine... de vei avea suficientă răbdare. Cu toţii aşteptăm altceva de la dumneata — adică mai multe
vorbe şi mai puţine fapte, dacă mă pot exprima astfel. Ori mai multă oratorie liberală şi mai puţine iniţiative administrative. Dar, mă .rog, faci cum crezi, fiindcă nu mă îndoiesc că

procedezi bine.

— Eu dimpotrivă, cred că am procedat rău, şi am început să mă satur de funcţionăreală.

— Asta e rodul inconsecvenţei, pe care papa o combate cu atîta plăcere prin proverbe latine. Cămila tîn- jeşte să poarte şa iar calul de soi să tragă la plug.

— Şi eu care sînt dintre ambele ?

— Cariera dumitale poate îmbina demnitatea primei cu foloasele celui de al doilea. Oricum ar fi, nu te-aş povăţui să-ţi schimbi atitudinea. Dar spune-mi, cu domnul Kennedy te-ai văzut în ultima vreme ? întrebă brusc, semn că se săturase de introducere şi că de-abia acum apuca să înceapă discuţia pentru care-l chemase.

— Dacă l-am văzut ? repetă Phineas. Zilnic. Insă nu prea vorbim.

— De ce nu ? îl chestionă curioasă. Şi cum Phineas se codi să răspundă, se văzu nevoită să stăruie. Cum se face că nu vă vorbiţi ?

— Ce aş putea să îţi spun, lady Laura ?

•— Aveţi un motiv anume ? Aşază-te aici sau, dacă nu vrei, mă ridic şi ne plimbăm cîţiva paşi. El afirmă că dumneata ai vrut să te certi, îndemnat fiind de mine. Ba mai mult; susţine că i-ai mărturisit că eu ţi-aş fi cerut să o rupi cu el.

— Nu se poate să facă asemenea afirmaţii.

— Şi totuşi, astea-s cuvintele lui. Crezi că ţi-aş povesti ceva inventat de mine ?

— Se află aici ? se interesă Phineas.

— Nu, şi nici n-o să apară. Am venit singură.

— Nu te-a însoţit Violet Effingham ? o descusu răpus de curiozitate.

— Nu. Urma să vină mai tîrziu cu papa. Pînă acum cred că a şi sosit. Insă te-aş ruga să-mi răspunzi la întrebare dacă nu cumva eşti silit să păstrezi un secret. Ce i-ai declarat soţului' meu ?

— Nicidecum ce ţi-a îndrugat dumitale.

r— Vrei să spui că a minţit ?

— Mâ feresc de cuvinte grele, dar am convingerea că, la supărare, domnul Kennedy împrumută cuvintelor sensuri ce nu le aparţin.

— Şi ce l-a supărat de şi-a pierdut judecata ?

— Asta o ştii mai bine ca mine. Eu am să-ţi relatez faptele întîmplate. M-a poftit la cîteva mese, şi l-am refuzat fiindcă mi-ai interzis să accept. Atunci m-a întrebat dacă nu am venit din pricina dumitale... ori datorită vreunui cuvînt prin care m-ai ofensat. Dacă îmi amintesc bine, i-am răspuns că am avut sentimentul că nu-ţi face plăcere să mă mai vezi sau ceva de genul acesta, şi în consecinţă, te-am ocolit. Ce era să-i fi spus ?

— Mai bine tăceai.

— Tăcerea ar fi interpretat-o mai grav decît explicaţia dată. Aş vrea să-ţi atrag atenţia că m-a descusut ca la interogatoriu, aşa că tăcerea ar fi însemnat confirmarea propriei presupuneri.

— Cel puţin nu mă mai persifla cu afirmaţiile dumitale.

— Dacă prin asta am greşit şi ţi-am pricinuit suferinţă, mă doare sufletul, lady Laura.

— Suferinţa e partea mea. Şi de aceea m-am hotărît să-l părăsesc.

— Vai, lady Laura ! exclamă el speriat.

— E rău, îmi dau seama, însă ar fi şi mai rău să continui viaţa de acum. M-a învinuit... şi ce crezi că mi-a pus în spinare ? Că ai fi iubitul meu !

— Nu se poate ! Chiar s-a exprimat astfel ?

— S-a exprimat intr-un mod care m-a determinai să iau hotărârea de a-1 părăsi.

— Şi cum i-ai răspuns ?

— în nici un fel. Dacă venea la mine nu acuzîndu-mă, ci întrebîndu-mă, i-aş fi mărturisit tot. Şi de fapt ce aveam de spus ? Mi-aş fi călcat cuvîntul ce ţi-1 dădusem şi-i relatam scena de la Loughlinter, aşa cum îşi povestesc femeile idilele premaritale în faţa soţilor, cînd aceştia sînt omenoşi, drepţi şi îngăduitori. E bine că se destăinuiesc, că nu le ascund secrete. Dar cu domnul Kennedy nu puteam face una ca asta, fiindcă nu crede în cuvîntul meu,

— Nu te crede ? Pe dumneata, lady Laura ? întrebă tînărul stupefiat.

— Da, pe mine. Pentru că nu i-am dat în vileag povestea cu stupidul vostru duel, considerînd drept o datorie să păstrez un secret al fratelui meu, a binevoit să îmi spună că... l-am minţit.

— Cum, chiar cuvîntul ăsta l-a folosit ?

— Exact. Dînsul nu-şi face scrupule cînd vrea să-şi impună punctul de vedere. Mi-a imputat deci că l-am minţit, adăugind mai pe urmă că pe motivul acesta nu mai îmi dă niciodată crezare. Şi atunci, te întreb, cum ar putea să trăiască o femeie lingă un soţ ca acesta ?

Oare de ce venise la el să se spovedească — la el, ultimul om dintre prieteni şi rubedenii pe care ar fi trebuit să-l aleagă în chip de duhovnic după învinuirea ce-i fusese adusă ? Şi cum s-ar fi cuvenit să-i răspundă ori prin ce vorbe s-o consoleze ?

— Din momentul cînd a pronunţat acuzaţia, am hotărît să ţi-o fac cunoscută, deoarece ne viza în egală măsură şi amîndoi ştim că e falsă, continuă lady Laura. l-ara aşternut o scrisoare a cărei copie am adus-o cu mine.

— Cum, nu-1 mai vezi ?

— Nu. Mă duc la papa. Am şi aranjat totul. Pînă la ceasul acesta domnul Kennedy mi-a primit epistola.

— Ai vrea s-o citesc şi eu ? întrebă Phineas mai mult 'ntr-o doară.

— Neapărat. Şi de-o fi să-l mai întîlnesc, am să-i spun că ai văzut-o.

Se aflau într-un colţ al parcului, aproape de ţărmul Tamisei, unde, cu toată larma ce răzbea dinspre oaspeţi, •mau destul de izolaţi şi de liniştiţi. Lady Laura scosese aimoasa depeşă, aşa că, vrînd nevrînd, trebui să i-o ia din mină. Şi se apucă fără pic de chef s-o citească :

„După tot ce mi-ai spus, este cu neputinţă să mă întorc la tine. Mă duc la tatăl meu, pe care l-am rugat să mă adăpostească, şi voi rămîne cu el la Londra sau la moşie. In eventualitatea cînd s-ar ivi o schimbare — fie în intenţiile mele ori cu privire la rezidenţă — te voi
anunţa negreşit. Nu am uitat — după cum îţi

închipui — că am fost soţ şi soţie, şi nici n-am să uit vreodată.

M-ai acuzat că am un iubit, ori în urma acestei învinuiri ţi-ai imaginat, firește, că nu mai accept convieţuirea cu tine. Pentru mine rămîne de neînţeles cum poate un bărbat să pronunţe o asemenea acuzaţie împotriva soţiei sale. Chiar de m-aş fi făcut vinovată, tot nu aveai voie să mi-o arunci în obraz.

Dar ştii la fel de bine ca şi mine că învinuirea e lipsită de orice temei. Cunoşteai dinaintea căsătoriei prietenia mea cu domnul Phineas Finn, prietenie pe care am continuat s-o cultiv pînă ce mi-am dat seama că te deranjează, şi atunci am căutat să-i pun capăt. Ai declarat că mi-ar fi iubit. Dar ţi-ai limpezit oare sensul acestui cuvînt ? Te-ai simţit umilit pentru că numele său era însoţit de elogii şi, ros de viermele geloziei, te-ai gîndit că l-aş considera mai presus decît tine. Iată mobilul furioaselor acuzaţii, nicidecum bănuiala că este iubitul meu. Nici o clipă nu ai suspectat că aş primi declaraţii care se cer tăinuite, că mi-ar pretinde ceea ce nu poate acorda **o** soţie sau că ar primi de la mine mai mult decît o prietenie curată. Aşa că acuzaţia proferată este o laşitate.

Astă seară voi fi la tatăl meu, iar mîine trimit camerista să-mi aducă obiectele personale — adică veşmintele, birouaşul meu şi cîteva cărţi. Sînt convinsă că vei fi mai mulţumit singur. Nu eşti făcut să ai o soţie. Te-am urmărit de cînd ne-am luat şi, cu timpul, am primit confirmarea deplină în această privinţă.

Cu sinceritate,
Laura Kennedy.“

— Ce zici ? îl întreba la sfirşitul lecturii. Nu-i adevărat tot ce-am scris ?

— Fără discuţie că este, deşi nu îmi vine a crede să fi suferit ori să-mi fi purtat pică pe motiv că mă descurcam bine. Prea absurd mi se pare, ca să pot concepe una ca asta.

— Şi totuşi, nimic nu e prea ridicol pentru unele fiinţe. Mi-aduc aminte cînd, înaintea căsătoriei, îmi spuneai că este hain, ticălos şi nevrednic de mine.

Cît regret că nu te-am crezut ! Aş fi ocolit suferinţe cumplite şi
nu îmi distrugeam viaţa. Iată pentru ce te-am chemat să vorbim. După tot ce a existat între noi, nu am vrut să afli din altă parte că m-am separat de soţ. Şi acum mă duc să-l găsesc pe papa. Nu veni cu mine. Prefer să merg singură.

După plecarea ei, Phineas rămase cu privirile aţintite la fluviul ce aluneca în şuvoaie la picioarele lui. Oare cum ar fi arătat viaţa lor dacă Laura îl accepta cu trei ani în urmă ? Pentru ce îi nesocotise dragostea, prefe- rîndu-1 pe Kennedy ? Dinspre vilă se prelingeau undele melodiilor săltăreţe şi, auzindu-le, îşi aduse aminte că de fapt venise la sindrofie doar din dorinţa de a o vedea pe Violet. Ştia că se va întîlni şi cu lady Laura şi chiar îşi pusese în minte să rupă bariera răcelii pe care i-o impusese, rugînd-o, ba mai mult, implorînd-o să-l ajute din nou în numele vechii prietenii, spunîndu-i dacă mai este ori nu vreo nădejde s-o cîştige pe Violet.

Dar odată ce începuse să-i destăinuie drama pe care o trăia, nu mai fusese posibil să aducă vorba de necazul lui, mărginindu-se, cum era natural, la comentarea suferinţelor ei. Totuşi, către sfîrşit, cînd îi mărsurisise căinţa că nu-i ascultase avertismentele cu privire la Kennedy, gîndul îi zburase la Violet Effingham.

Cît de grosolan se înşelase Kennedy cu învinuirea pe care i-o adusese ! în realitate, Phineas se lecuise curînd de iubirea ce i-o nutrise, iar după aceea niciodată nu îl încercase regretul că nu se însurase cu ea.

Cînd socoti că lady Laura ajunsese în vilă, se îndreptă şi el într-acolo, mergînd agale prin parc. Se făcuse aproape nouă, şi cu toate că mişunau încă mulţi invitaţi pe alei, majoritatea se masaseră în saloane. Muzicanţii se aflau pe o verandă — ca să fie auziţi şi dinăuntru şi de afară — numai că dansatorii părăsiseră pajiştea pentru podelele lunecoase, şi astfel petrecerea în aer liber se transformase în bal. Poate nu într-unul obişnuit, deoareoe perechile încinse la polci şi mazurci aveau privilegiul de a se putea răcori la răstimpuri pe gazoanele şi potecile din preajma clădirii, iar

domnişoarele nu erau îngrădite de angajamente la dans, după tipicul balului clasic, putînd să le facă vînt partenerilor nedoriţi sub pretext că vor să se plimbe. Dar în vreme ce ele profitau de această înlesnire, dislrindu-se copios, mulţi gentilomi, cu feţe încolţurate şi triste, se simţeau părăsiţi. Ca şi Phineas dealtminteri, chiar după ce o descoperise pe Violet. Dar cu cine şi unde ? Intr-un salon, dănţuind cu lordul Fawn.

Răbdător, aşteptă pînă la ultimele note ale strunelor şi numai atunci se repezi înaintea fetei.

— Nu vrei să dansezi şi cu mine ? o invită fără alt preambul.

— Vai, dar i-am promis lordului Brentford că vom pleca înainte de zece ! îi răspunse rîzînd .şi, luîndu-1 de braţ. o porniră împreună spre terasă.

— Ai aflat vestea ? îi şopti Violet de la primii paşi.

— Dacă e vestea la care ne gîndim amîndoi, o cunosc.

— Şi nu ţi se pare îngrozitor ? şuşoti mai dpparte speriată.

— Cred că e procedeul cel mai cuminte, dat fiind că nu a fost niciodată fericită cu el.

— Dar să înduri o asemenea învinuire... de la soţul tău ! Nici nu o crezi cu putinţă în zilele noastre. Ca să nu mai spun că e ultima dintre femei care merită această acuzaţie...

— Chiar aşa, zise Phineas, stînjenit la culme de subiectul ce-1 abordaseră.

— Nu pot să-mi închipui cu cine o bănuieşte, continuă fata, din care celălalt pricepu că nu aflase întreaga poveste ; dar asta nu-i micşora stinghereala.

— Probabil că totul se datorează unei mînii de moment, spuse mai mult ca să nu tacă.

— Nu prea cred, se împotrivi Violet, fiindcă bărbaţii nu se dezonorează pe motiv că sînt mînioşi. Ca să nu mai adaug că omul acesta nu e capabil să se înfurie. Mai degrabă o fi avînd un suflet pîclos, în care dragostea e întunecată de gelozie. Oricum, ea nu se mai întoarce acasă.

— Asta nu putem şti. în multe privinţe poate ar fi bine s-o facă, opină Phineas.

— Şi totuşi, nu se mai duce la el, repetă Violet

apăsat. Dumneata ai sfătui-o să se întoarcă ?

— Ştiu şi eu ? Cînd eşti chemat să dai o povaţă trebuie să chibzuieşti mult înainte de a te pronunţa.

— Eu n-aş îndemna-o. Pentru nimic în lume. Cum adică ? Să-i trîntească asemenea învinuire şi tot ea să ierte ? Cum ar mai duce-o ca soţ şi soţie după discuţia care au avut-o ? Săraca Laura ! Cît de jalnic i se năruie înaltele aspiraţii ! Nu ţi-e milă de ea ?

Discutînd, se depărtaseră pe încetul de vilă, şi Phineas se gîndea fără voie că totuşi norocul fusese cu el, de vreme ce se aflau singuri şi avea posibilitatea să-i spună ce-1 urmărea de atîta vreme. O simţea aproape de tot, cum păşea rezemată de braţul lui şi felul cum îi vorbise era cald şi prietenos, cum îl ştiuse din totdeauna. Deci putea să îndrăznească, şi chiar acum, îşi zise cu hotărîre.

— Ce-ar fi să schimbăm subiectul, propuse pe tonul cel mai firesc, fiindcă aş vrea să te întreb ceva.

— Ce anume ? sări fata ca arsă.

— Am auzit...

— Ce-ai auzit ? îi curmă vorba cu iritare.

— Că astăzi nu mai te afli în situaţia de acum şase luni, cînd se aranjase căsătoria pentru luna iunie.

— De atunci s-a stricat aranjamentul.

— Da, ştiu. Şi sper să nu te superi pe mine dacă-ţi mărturisesc că de cînd am aflat acest lucru, din nou mi-a încolţit în suflet nădejdea — sau poate numai o pîlpîire a vechii speranţe — din care mi-am nutrit gîndurile pînă în clipa de faţă.

— Domnule Finn, lordul Chiltern îţi este prieten ?

— Da, aşa îl consider, şi nu cred să fi dezminţit vreodată prietenia ce i-o port.

— Şi el susţine cu mîna pe inimă că eşti amicul cel mai loial, iar asta faţă de oricine. Aşa că-ţi vorbesc cum se cuvine unui prieten, încredinţîndu-ţi o taină pe care n-am s-o repet nimănui. E nevoie să-ţi cer cuvîntul că n-ai s-o divulgi ?

— Te asigur că nu.

— Sînt convinsă, pentru că eşti un adevărat

gentilom. Şi acum iată ce vreau să îţi spun. în toamna trecută i-am mărturisit lordului Chiltern că îl iubesc. Şi într-adevăr îl iubeam. E primul şi ultimul bărbat care a auzit aceste cuvinte din gura mea. Iar faptul că a intervenit ceva între noi, nu le modifică întru nimic. O femeie nu-şi poate strămuta sentimentele. S-au întîmplat anumite lucruri
ce m-au făcut să gîndesc că poate am greşit acceptînd să-i devin soţie. însă odată ce am încheiat acest legămînt, nu mă mai pot dărui altuia. Aaa ! Dar uite-l pe lordul Brentford. Să mergem spre el.

Bătrînul nobil mergea cu lady Laura la braţ şi chipul său întunecat şi ascuţit părea însăşi imaginea răzbunării. Pesemne mintea lui urzea planuri în ce mod să-i plătească nemernicului .care-i jignise odrasla. Amărît şi furat de gînduri, moţăi un salut absent către Phineas, în schimb femeile îl salutară după cuviinţă.

„Noapte bună, lady Laura“. „Noapte bună, domnişoară Effingham“, le spuse pe rînd.

După care se pomeni singur. Absolut singur. Ce-ar fi fost să se ducă spre capătul parcului, să se arunce în albia fluviului, şi să pună capăt la toate ? Ori nu ar fi fost şi mai bine să-şi. creeze o albie liniştită a vieţii, departe de Londra, de politică, de lorzi şi de doamne împodobite cu titluri, de cercuri mondene, de recepţii date de duci şi de cortegiul decepţiilor încercate de omul mărunt care se străduieşte a-şi croi carieră printre cei mari ? Nu o dată îl bătuse gîndul că exista ceva şubred în situaţia lui de acum ; că viaţa de azi era amăgire şi, la un moment dat, avea să se năruie, aşa cum se întîmpiă, mai devreme sau mai tîrziu, cu orice lucru nesusţinut de o temelie reală. Iar simţămîntul acesta îl apăsa cu atîta tărie pe cînd pribegea prin parcul nobilei lady Glencora, încît îi anihilă onoarea şi gloria de a fi fost invitat la impunătorul festin al ducelui de Omnium.

CAPITOLUL LXV

UN MINISTRU ÎN KILLALOE

CU TOATĂ DISPERAREA pricinuită de Violet Effingham, eroul nostru nu se aruncă în Tamisa ci, în prima săptămînă a lunii august, porni cu onorabilul Monk spre Irlanda. Sfîrşitul sezonului londonez îi adusese numai nefericire. Violet îi vorbise cu atîta bună credinţă că nu se mai putea hrăni cu iluzii. Nu îi lăsase prin nimic a

înţelege că se împacă sau nu cu lordul Chiltern. în schimb, i-o. spusese deschis că nimeni nu-1 va înlocui în inima ei.

„O femeie nu-şi poate strămuta sentimentele“, i-o declarase cu solemnitate, deşi, din cîte auzise, o mulţime de semene infirmau regula. Greşeala lui mare fusese că prea intervenise devreme după decepţia suferită cu Chiltern, că prea se grăbise a-i propune să-l iubească în locul celui care-o mîhnise, şi această pripeală putea să-l coste pierderea iremediabilă a fetei. Cu toate acestea, nu vedea cum ar fi stăruit în pasivitate aşteptînd ca timpul să vindece rănile, cînd aleasa inimii putea să accepte pe un altul, pînă se întorcea el la primăvară. Doar nu văzuse atîtea tinere desfăcînd o logodnă şi încheind alta ? Numai că Violet nu era asemenea lor. Şi aici comisese a doua eroare, pe care o regreta şi avea s-o plătească.

Consolat nu era cînd purcese cu domnul Monk spre Irlanda ; totuşi îndrăgitul prieten îi mai lumină cugetul. De la Londra la Killaloe călătoriseră cam douăzeci de ore din care vreo patru sau cinci — cît durase neplăcuta porţiune dintre Holyhead şi Kigstrown — vîrstnicul partener nu avusese poftă de vorbă. Dar înainte şi după aceea, discutară mult şi despre lucruri interesante. Printre altele, Monk îi destăinuise irevocabila hotărîre de a demisiona din guvern.

— E trist pentru mine că trebuie să o recunosc, însă Turnbull — rivalul meu de o viaţă — are perfectă dreptate. Un om care a debutat în politică în felul cum am făcut-o eu, nu e bun de ministru. După cît mi-am dat seama, această îndeletnicire presupune tot atîta cunoaştere şi îndemînare ca un meşteşug cum ar fi cizmăria sau olăritul. Greşit ne-am închipui că un orator preţuit în Camera Comunelor va fi şi un ministru destoinic.

— Din afirmaţiile dumneavoastră înţeleg că procedeul nostru de selecţionare a cîrmuitorilor e complet defectuos.

— Nu am spus asta. Dacă-i treci în revistă pe dregătorii de frunte care s-au perindat de la închegarea actualei forme de guvernare şi pînă în

zilele noastre, constaţi că, începând cu Walpole, toţi s-au format ca slujbaşi administrativi din prima tinereţe.

— Şi n-o să renunţăm niciodată la vechea tradiţie ?

■— Nu, dacă s-a dovedit a fi bună. Cei care s-au arătat
cu pricepere în dregătoriile înalte, s-au învăţat din bună vreme cu activităţile practice. Aşa s-a întîmplat cu Lordul de Terrier, cu lordul Brock şi cu onorabilul Mildmay. Fiecare au ocupat cîte o funcţie de cum şi-au terminat studiile. Domnul Gresham a fout numit intr-un minister înainte de a împlini douăzeci şi opt de ani. Ducele de St. Bungay avea treizeci şi doi cînd l-au făcut consilier ministerial. Din fericire, dumneata ai luat-o la fel de timpuriu cu activitatea.

■— Şi-am să regret toată viaţa, interveni tînărul.

■— Nu ai nici un motiv, se împotrivi celălalt, pe cînd eu am. Dacă există cineva cu totul nepotrivit pentru dregătoria de stat, acela e omul care a ajuns ori s-a silit să ajungă politician cu popularitate — un exponent, dacă m-aş putea exprima astfel, al opiniei publice. Din cît am văzut, portofoliul ţi se oferă cu unicul gînd de a-ţi ciunti aripile.

■— Şi de a-ţi obţine cooperarea, adăugă Phineas.

— E acelaşi lucru. Odată ce i-ar obţine cooperarea lui Turnbull, i-ar retrage orice putere de împotrivire, şi steaua lui ar apune foarte curînd, deoarece însăşi faptul că a primit cîrdăşia cu cei din guvern, l-ar coborî în ochii mulţimii şi i-ar anula popularitatea. Poporul are pretenţia să aibă slujitorii lui proprii, la fel cum regina ii are pe ai ei. Dar acelaşi om nu poate împăca doi stăpîni. Există cazuri, desigur, cînd un om devotat poporului trece în stipendiul reginei, şi atunci guvernul răsuflă oarecum uşurat la gîndul că a scăpat de şicanările lui. Numai că bucuria nu ţine prea mult, fiindcă în locul celui plecat vine un altul care bate cu pumnul în masă. Totuşi, Coroana deţine un atu important prin faptul că-i plăteşte pe slujitori, pe cînd poporul

n-o face.

— Eu nu cred că dumneavoastră aţi primit portofoliul fiind ispitit de banii Coroanei, opină tînărul.

— Ferească-mă Dumnezeu ! Faţă de dumneata o pot afirma fără teamă, pe cînd alţii m-ar lua în derîdere. Adevărul curat este că nu banii şi-au spus cuvîntul, deşi sînt atît de calic că pentru mine salariul preţuieşte mai mult decît pentru orice coleg. Dacă l-am acceptat — nu fără strîngere de inimă, te asigur — am făcut-o în parte ca să-mi înving un sentiment de ruşine. Poate ţi se pare bizar, însă mă ruşinasem de frica ce mi-o inspira pasul acesta. Şi apoi domnul Mildmay şi ducele de St. Bungay mi-au dat asigurări ferme că voi primi simbrie pe merit, adică pentru serviciile pe care le voi aduce ţării. în realitate, ţara nu s-a ales cu nimic — sau numai cu amuţirea protestelor mele în Cameră — dacă faptul acesta s-a putut considera de folos. Dar pot să tac şi fără să fiu plătit. Prin urmare, prietene, am comis o gravă eroare, şi sînt decis să fac tot ce-mi stă în putinţă ca s-o îndrept.

Ca unul ce simţise gustul amar al acestei experienţe, şi Phineas începu să se plîngă.

— Adevărul e, zise el, că orice stipendiat al guvernului trebuie să fie rob, şi asta te dezgustă la culme.

— Aici cred că nu ai dreptate îl contrazise bătrînul. Dacă prin robie înţelegi a nu putea face întocmai ce vrei cînd lucrezi alături de alţii, atunci orice muncă înseamnă sclavie. Dacă rămîneai în avocatură, îţi închipui cumva că nu trebuia să respecţi instrucţiunile procurorilor ?

— Oricum ar fi fost, îmi păstram personalitatea.

— Dar nu văd ce anume ţi-o primejduieşte acum. Faci o carieră pe care ţi-ai ales-o de bună voie şi ai început-o de foarte tînăr. Pe cînd situaţia mea e complet diferită. Ţi-am vorbit cu sinceritate, spunîndu-ţi exact cum stau lucrurile, însă dacă prin asta te abat cumva de la drumul pe care mergi, voi regreta confidenţele mele. Oricum, te asigur că de-ar fi s-o mai iau de la capăt, aş,începe ca dumneata.

Ziua cînd onorabilul Monk a poposit împreună

cu Phineas în casa doctorului din Killaloe a fost o sărbătoare pentru întreaga comunitate a tîrgului. Poate la Londra un episcop impresionează mai mult decît un ministru, dar în Killaloe, unde înaltul ecleziast putea fi văzut în fiecare zi pe stradă, oamenii nu-1 mai priveau cu emoţie, ci numai cu respectuoasă afecţiune. De aceea, ivirea unui ministru în carne şi oase, care mai adăsta şi în sălaşul unui localnic, era un lucru nemaivăzut, nemaiîntâlnit, comentat de toate gurile urbei atît pe moment cît şi în anul ce avea să vină.

Cînd Phineas îşi făcuse intrarea în Parlament, mulţi băştinaşi — îndeosebi femeile vîrstnice — clătinaseră din cap şi rostiseră profeţii dubioase, şi cu toate că timpul le mai risipise îndoielile, silindu-i să recunoască frumoasele succese obţinute, tot mai dădeau din cap, temîn- du-se de ce o să mai fie — pînă într-o dimineaţă, de august, cînd apăru în vechiul lăcaş părintesc, la braţ cu un ministru. Acest fapt oferea o asemenea certitudine, că pînă şi bătrîna Callaghan, de la fabrica de bere, capitulă şi începu să vorbească despre norocul cel mare al doctorului care fusese blagoslovit cu un fecior atît de isteţ şi de minunat precum Phineas. Cu gîndul doar la ministrul proaspăt sosit, fiecare făptură ardea de curiozitate să-l vadă, să-i contemple ţinuta şi comportarea, să-l urmărească la masă, să-l audă vorbind, să se adape, în fine, la acest izvor de cunoaştere a tainiţelor politice care fusese captat şi aduş pînă în micul lor tîrg de către un tînăr concetăţean. Numai că doamna Finn îşi pusese în minte să nu poftească pe orişicine, ci persoane tot una şi una.

Poate bătrîna Callaghan nu ar fi fost nimerită pentru această distinsă ocazie, însă cum laudele rostite la adresa lui Phineas ajunseseră la urechile mamei, se trezi chemată la cină a doua zi după sosirea ministrului.

Tot atunci au fost invitate şi doamna Flood Jones împreună cu fiica. Aşa cum probabil cititorul îşi aminteşte, la ultima venire a lui Phineas, această doamnă plecase cu fata din Killaloe, în dorinţa s-o apere de o dragoste neîmpărtăşită. însă de atunci se vede că marea primejdie trecuse — ori

cel puţin aşa credea mama — deoarece reveniseră amîndouă din Floodborough, iar Mary avea libertatea să viziteze familia Finn cît poftea.

Chiar cu o zi înaintea ivirii fabulosului oaspete, se plimbase cu Barbara Finn, dezbătînd împreună eternul subiect — Phineas — deşi într-o nouă lumină, în ce o privea pe micuţa Mary.

— Pot să jur, draga mea, că nu e logodit, spusese la un moment dat sora lui.

— Şi eu pot jura că nu-mi pasă dacă este sau nu logodit, îi ripostase prietena.

-— Cum adică ? Nu înţeleg, Mary.

— Ba e foarte clar. De ce să-mi fac sînge rău ? Acum cinci ani eram sub vraja unui vis copilăresc, însă acum m-am trezit. Doar nu mai sînt un copil, ci o fată destul de coaptă ca vîrstă !

— Cum de nu l Ai douăzeci şi trei de ani ! o luase Barbara în derîdere.*Şi ce vrei să spui cu asta ?

— Vreau să spun că judec mai limpede şi nu stă-pînită de o himeră. M-am împăcat şi cu mama. Biata de ea ! Era aşa furioasă, dar între timp i-a trecut şi ne înţelegem perfect. Sufeream văzînd-o cum se frămîntă: ce idee să fii supărată pe un om... pe un om pentru că... ! Să nu mai vorbim însă de asta. E o prostie care s-a isprăvit.

— Cum adică ? Nu mai ţii nici un pic la el ? Ai uitat legămîntul de acum doi ani ?

— Ba mi-1 amintesc foarte bine şi văd ce gîsculiţă eram. Natural, nu mi l-am scos cu totul din suflet — fiindcă ţi-e frate şi îl cunosc de o viaţă. însă de-aş afla că se însoară şi miine, mă lasă absolut rece.

După declaraţiile fetei, Barbara se plimbase un timp în tăcere, ca pe urmă să-i spună :

— Ştii ceva, Mary ? Nu cred o iotă din tot ce mi-ai îndrugat.

— N-ai decît. Mi-e deajuns că mama mă ci'ede. Iar tu fă-mi plăcerea să nu mai discutăm despre el.

Şi totuşi, cit rămaseră împreună, ca şi în zilele următoare, n-au vorbit decît despre Phineas.

A doua seară după sosirea eminentului oaspete, în casa doctorului s-a dat o masă cu totul

sărbătorească. Episcopul nu a participat, deşi relaţiile în care se aflau le-ar fi permis să-l poftească la un eveniment aşa grandios, însă doamna avusese ambiţia ca în drum spre sufragerie să defileze pe sub nasul prietenilor la braţ cu domnul Ministru, lucru de neconceput dacă ar fi fost prelatul de faţă, deoarece ar fi avut obligaţia să-l conducă pe dînsul. Şi, ca urmare, nu îl chemase. Fără îndoială, ar fi fost o mîndrie să le treacă sfinţia sa pragul. Totuşi, parcă cealaltă perspectivă o îmbiase mai mult. Era pentru prima dată în viaţă cînd întîlnea un ministru şi, sincer vorbind, fusese puţin cam decepţionată văzîndu-1 aidoma cu toţi
gentilomii mai vîrstnici. Sperase ca domnul Monk sB arate în vreun fel prestanţa înaltei lui funcţii, pe cînd bătrînelul nu o vădea prin nimic. Pus alături de el, parcă tot episcopul părea mai impunător, în ciuda anilor mulţi şi a cucernicei sale blîndeţi ; deşi poate că impresia se datora mitrei şi veşmintelor bisericeşti.

— Multă bunăvoinţă aţi dovedit, sir, venind la noi şi acceptînd modesta primire ce vi-o putem face, îi zise gazda după ce se aşezară la masă, cu toate că avusese intenţia să nu se coboare la scuze de genul acesta, pur- tîndu-se ca şi cînd cel puţin o dată pe an se ospăta un ministru la ei.

Dar în momentul critic se pierduse cu firea, îndrugînd nişte vorbe de o umilinţă aproape dezgustătoare, pentru care se ocăra în sinea ei.

— Stimată doamnă, faţă de traiul de pustnic pe care il duc, vă asigur că locuinţa domniei voastre este un palat pentru mine, îi replicase ministrul, ca imediat să aibă şi el senzaţia că spusese o prostie şi să se mustre în tăcere.

In realitate, îi venea tare greu să închege o discuţie cu amfitrioana, şi dialogul şchiopătă lamentabil pînă cînd pomeni întîmplător despre Phineas.

— De aici mă voi duce la Limerick şi pe urmă la Dublin, iar fiul dumneavoastră mă va însoţi prin ţinuturile natale. Mi-e penibil să vi-1 răpesc atît de curînd, însă, credeţi-mă, doamnă, că fără el nu m-aş descurca.

— Oo, pentru Phineas este o fericire şi pentru noi o mare onoare să-l trataţi cu atîta bunăvoinţă, rosti doamna Finn care, simţindu-se, în sfîrşit, în apele ei, povesti cu lux de amănunte cită grijă îi purtase odorului la debutul carierei parlamentare şi pe urmă cit de mult se mîndrise cu frumoasa lui slujbă, cu salariul nu mai puţin frumos, iar pe deasupra cu nesperata prietenie a unei personalităţi cum era domnul Monk.

— Vă mărturisesc, doamnă, că nu m-am preocupat de cariera nici unui tînăr ca de a fiului dumneavoastră, i-o declarase acesta.

— Să ştiţi că de mic a fost bun, îl asigură doamna Finn cu ochi umeziţi. Ca mamă poate nu s-ar cădea să mi-1
laud — sau nu faţă de dumneavoastră. Dar v-am spus numai adevărul, vorbi prididitâ de lacrimi, încît trebui aă scoată batista şi să le şteargă.

La intrarea In sufragerie, Phineas oferise braţul doamnei Flood Jones, şi cu prilejul acesta schimbară cîteva fraze.

— Ce bucurie o fi pe părinţi să te vadă întorcîndu-te astfel ! grăise doamna privindu-1 cu admiraţie.

— Cu oasele întregi ? glumise el chicotind.

— Poate expresia ta este bine aleasă, deoarece, la început, cînd am aflat că intraseşi în Parlament, ne-a fost teamă să nu-ţi rupi vreo coastă.

— Ştiu că toţi s-au gîndit doar la rele, şi eu mai mult ca oricine, recunoscu Phineas.

—■ Dar negrele presimţiri nu s-au adeverit, remarcă doamna cu satisfacţie.

— Numai că timpul nu e trecut, îi replică sceptic. Mal pot avea încă multe surprize.

— Eu nu cred. Te văd cu o poziţie solidă şi cu perspective grozave. Iţi mai lipseşte doar o mireasă, aşa cum ţi-o dorim noi — drăguţă şi cu puţină avere, dacă se poate. Iar după zvonuri, s-ar zice că ţi-ai găsit-o.

— Zvonurile sînt mincinoase, o persiflă tînărul.

— Nu totdeauna, susţinu doamna, şi în cazul de faţă n-am să pun întrebări indiscrete. însă noi am dori să te însori cit mai bine. Şi Mary zicea mai

deunăzi : „odată căsătorit, ne-am liniştit complet în privinţa lui“. Fiindcă ştii cum te urmărim de aici şi cît vrem să te vedem pro- păşind. Doar nu în fiecare zi pleacă un tînăr din Killaloe şi ajunge pe unde eşti tu. Aşa că-i normal să-ţi purtăm de grijă.

Prin acestea, doamna Flood Jones îi dădea de înţeles că iertase purtarea-i nesăbuită din fragedă tinereţe — chiar substratul de necredinţă faţă de propria-i fiică — arătîndu-i de asemeni că oricare vor fi fost sentimentele fetei, între timp se schimbaseră, spre liniştea ei, ca mamă.

— Eşti hotărît să te însori, nu-i aşa ? îl întrebă direct.

— Deocamdată nici gînd, ripostă Phineas, care probabil îi citise în suflet mai mult decît lăsase ea la vedere.

— Vai, dar cum e posibil ? ! Cînd orice bărbat se căsătoreşte la prima ocazie, dumneata, cu asemenea situaţie, să n-o faci ?

După cină, doamnele se retraseră în salon şi, cum era de aşteptat, începură să-l comenteze pe onorabilul Monk. Se adunaseră laolaltă bătrîna Callaghan, de la fabrica de bere, lady Blood — care pretindea că ia masa doar cu episcopul şi cu nimeni altul din Killaloe, dar acum sucombase ispitei de a întîlni un ministru ; doamna Stack- poole, din Sixmiletown — o verişoară îndepărtată de a familiei Finn şi o vrăjmaşă de moarte a trufaşei lady Blood ; doamna Flood jones şi, natural, doamna Finn.

— Ca să fiu sinceră, nu văd nimic deosebit la omul acesta, începu lady Blood.

— Eu îl găsesc foarte cumsecade, se pronunţă doamna Flood Jones.

— Atît de liniştit, dragele mele, şi la fel ca toţi oamenii, rosti bătrîna Callaghan în chip de suprem elogiu.

— Chiar prea la fel ca toţi oamenii, aprecie lady Blood.

— Şi cum ai vrea să fie ? sări doamna Stackpoole. Bărbaţii şi femeile din Londra merg tot pe două picioare, ca şi cei din Ennis.

Riposta era cu tăiş, deoarece vorbitoarea,

pomenind despre Ennis, îi amintea sclifositei vrăjmaşe că se trăgea din această urbe măruntă, nu ca ea, dintr-un oraş mare, ca Limerick.

Dar săgeata trimisă avea să se întoarcă degrabă împotriva doamnei Stackpoole, prin replica ce i-o dădu lady Blood.

— Drăguţa mea, dintre noi două ci'ed că eu ştiu mai bine cum umblă oamenii în Londra, cîrîi scormonită de ciudă, aducîndu-i astfel aminte cum că ea petrecuse odată trei luni în metropolă, pe cînd cealaltă o văzuse numai în vizite de cîte o zi.

— Oi fi ştiihd, n-ai decît, spuse doamna Stackpoole cu acreală, după care se întoarse către vecina de scaun. Greu mai e să împaci gusturile, fiindcă ori cum ai da-o, nu ieşi la socoteală. Uite la domnul Monk, de exemplu. Pesemne ar fi trebuit să-şi agaţe decoraţii în piept ca s-o impresioneze pe lady Blood.

— Drăguţa mea, vorbi aceasta din nou, cu aceeaşi voce gîlcevitoare, miniştrii nu primesc decoraţii.

— Dar ce, am zis eu că primesc ? Pardon, se răţoi cea lezată.

i — Eu îl consider o grădină de om, se auzi glasul amfitrioanei. Te ascultă cu atîta luare aminte şi-ţi dă răspunsuri de-ţi merg la inimă. Şi doar ştim cine e. Să spuneţi voi orice vreţi, însă, de regulă, mai toate mărimile se împăunează, te privesc ca din pod. Pe cînd la prietenul fiului meu aţi văzut să-şi dea aere ?

— Nici un pic, se repezi bătrîna Callaghan întru apărare.

•— Chiar din contră, întări doamna Stackpoole.

— O fi minunat, sînt de acord, concedă lady Blood. Dar vă spun doar atît — nu i-a ieşit o perlă din gură. Cit despre chestia de adineaori, cu locuitorii din Ennis şi mersul pe două picioare, aflaţi că am văzut în Limerick măgari umblînd tot la fel.

Remarca din urmă, care o plesnea din plin pe doamna Stackpoole — mamă a doi feciori, trăind în Limerick şi cotaţi drept elemente absolut mediocre — puse capăt discuţiilor privitoare la Monk şi

declanşă o asemenea ceartă între cele două femei, incit biata gazdă şi-a cheltuit multă blîndeţe, doamna Flood Jones foarte mult tact, iar bătrina Callaghan considerabilă energie ca să împiedice o păruială în toată puterea cuvîntului.

CAPITOLUL LXVI
VICTRIX

ÎN PROGRAMUL SAU de vacanţă, domnul Monk prevăzuse o săptămînă de şedere în Killaloe, după care urma o vizită în Limerick şi alta în Dublin, unde probabil avea să fie poftit la mese oficiale şi să rostească discursuri referitoare la dreptul de arendare a pămîntului. De teamă ca nu cumva să-şi angajeze cuvîntul în aceste ocazii, bătrînul îl sfătuise pe Phineas să rămînă în Killaloe. Dar acesta refuzase să-i dea ascultare, motivînd că, odată ce venise ca prietenul său în Irlanda, avea datoria de a-1 însoţi pretutindeni.

— Nu văd de ce v-aţi îngrijora cînd probabil nici n-am să fiu invitat să vorbesc, iar in cazul cînd totuşi mi se va cere, am să fiu cit mai lapidar, căutase tînărul să-l înduplece. Şi apoi, chiar de-aş ţine un discurs, ce-ar putea să se întîmple ?

— Să dai socoteală la Londra, îl preveni celălalt sec.

— Ei bine, am să risc, că doar nu rh-am legat pe vecie de jilţul pe care-1 ocup la departamentul coloniilor.

Cu toată bravada ce-o afişa, domnul Mpnk nu-1 slăbi cu bunele sale poveţe, arătîndu-i toate neajunsurile posibile şi stăruind să se ţină deoparte. Ca pînă în cele din urmă să plece tot amîndoi la Limeviek şi la Dublin.

De la întoarcerea lui acasă, Phineas nu rămăsese nici o secundă cu Mary Flood Jones. Deşi mereu în apropierea lui, fata izbutise atît de abil să-l evite Incit să fălea cu tăria şi eroismul pe care le dovedise. Numai că nici vitejia şi nici mîndria de sine nu-i încălzeau sufletul, ci din contră, i-1 îngheţau de tristeţe. îşi poruncise să nu-1 mai

iubească şi căuta să nu se dezică — mai ales că din tot ce văzuse, era limpede ca lumina zilei că nu mai ţine la ea. Şi totuşi, de ce îi tresărea inima cu durere de cîte ori îi fugea din cale ?

Cu puţine săptămâni înainte o încredinţase pe maică-sa că poate să se întoarcă fără teamă în Killaloe. deoarece se simţea capabilă să-l revadă pe Phineas ca vechi prieten şi nimic altceva, pe cînd ideea de a se ascunde în Flood- borough, la fiecare venire a lui, ii măcina încrederea în sine şi o exaspera. în faţa unor argumente atîl de puternice, mama cedase şi o adusese in Killaloe, ca de la prima lor reînlîlnire închipuita ei siguranţă s-o părăsească, lăsînd-o răvăşită pe dinăuntru pradă unor speranţe şi vise nedefinite, iar în prezenţa lui mereu stăpînită de blestemata preocupare a disimulării. în starea ei jalnică ar fi zburat oricînd înapoi la Floodborough. însă cum i-ar fi putut destăinui maică-si ce se înîîmpJa cu ea ? Aşa că rămase pe loc, mimînd nepăsarea şi mascînd suferinţa.

Phineas îi observase răceala şi o resimţise cu atît mai puternic cu cit, după ultima lovitură a lui Violet, avea multă nevoie de consolare. Acum ştia că totul s-a ter-
minat. Chiar de nu se întorcea la Chiltern încă cinci ani de aci înainte, cu altul tot nu se mărita. Sau cel puţin aşa era încredinţat. De aceea pierduse orice speranţă şi tînjea după mîngîiere. Iar dacă Mary i-ar fi cunoscut deprimarea şi consimţea să i-o lecuiască, poate l-ar fi avut la picioarele ei în primele zile de la sosirea în Killaloe. însă fata îl ocolise, aproape nici nu-şi vorbiseră şi, ca urmare firească, tînărul se simţea mai atras ca oricînd către ea.

De-abia cu o seară înaintea plecării spre Limerick reuşi s-o surprindă singură, preţ de cîteva clipe, deşi, după noi, faptul nu se datora lui şi nici întîmplării, ci mult grijuliei Barbara care, ca orice soră, în împrejurări similare, îşi păcălise prietena. Dar, firește, fără ca Mary să aibă vreo bănuială.

—• De cînd am venit mi se pare că mă eviţi în mod sistematic. Mă înşel sau aşa e ? o încolţi Phineas de cum o văzu.

— Fata surise, roşi, scoase cîteva sunete, dar nu răspunse la întrebare.

— Ai vreun motiv special, Mary ?

— Nu, zise ea.

— Atunci de ce te porţi astfel cu mine ? Doar am fost prieteni atît de apropiaţi.

— Adevărat, însă atunci nu erai om aşa mare. Pe cînd astăzi, trebuie să ne purtăm altfel. Ai cunoscut o seamă de lume, şi toată aleasă, încît e normal eu să fiu pe undeva, mai la coadă...

— Cînd îmi vorbeşti aşa, Mary, sînt sigur că rîzi de mine.

— Ba nu. Ba nu rîd deloc, se disculpă cu tărie.

— Cred că nu există făptură a cărei prietenie s-o preţuiesc ca pe a ta, spuse după oarecare tăcere. Şi de aceea făgăduieşte-mi că la întoarcerea mea vom fi iarăşi ca înainte. îmi promiţi ? Repetă rugător, întinzîndu-se după mîna ei. Şi Mary nu avu inima să nu şi-o lase cuprinsă. Sînt atîţia în jurul nostru care vorbesc ce nu trebuie şi, vrînd nevrînd, le dăm ascultare. Dar din gura ta nu concep să iasă prostii, îi zise privind-o în ochi.

— Nu mi-a fost în intenţie să spun prostii, crede-mă, se dezvinovăţi iar.

Insă pînă să mai primească un răspuns, apăru cineva în salon şi le curmă conversaţia.

Puţin îl auzise pe Phineas, şi totuşi deajuns ca să fie din nou urmărită de timbrul glasului .său şi să cugete întruna la cele rostite. Va să zică prietenia ei îi era mai de preţ decît a oricărei fiinţe ! !

La trecerea prin Limerick şi prin Dublin, Phineas se trezise tratat aproape cu aceeaşi consideraţie acordată lui Monk — principalul erou al zilei — iar în ambele oraşe tema dezbaterilor fusese una şi aceeaşi : dreptul de arendare a pămîntului. întrebarea de căpetenie ce o auziseră pretutindeni privea posibilitatea unei măsuri care să asigure randamentul investiţiilor în pămînt cultivabil. Nicăieri nu se pusese în discuţie fertilitatea solului irlandez, suficienţa mijloacelor de exploatare — precum căile ferate şi altele ; mîna de lucru ori măcar siguranţa desfacerii bunurilor produse. Unica preocupare consta doar în faptul că

producătorii irlandezi nu aveau garanţia profiturilor după cum se întîmpla, bunăoară, la confraţii englezi sau din alte ţări, ori atunci, nu era cu putinţă s-o obţină şi ei ? Aceasta era chestiunea numărul unu ce-l confruntase pe onorabilul Monk şi, în diferitele alocuţiuni pronunţate înainte sau după dineurile oficiale, domnia sa promisese de a le susţine acest interes în următoarea sesiune a Parlamentului. Şi Phineas luase cuvîntul, fireşte, că doar nu putea să stea mut cînd prietenul şi idolul său se întrecuse pe sine în arta retoricii. Aşa că vorbise şi el, angajîndu-se să susţină cauza irlandeză. Furat de plăcerea de a se vedea pe un podium şi ascultat de o mulţime de oameni, dăduse frîu liber cuvintelor, trăind bizara şi plăcuta senzaţie că se afla încă o dată la cercul discuţiilor libere din vremurile studenţiei. Şi se simţise în al nouălea cer.

De-abia acum realiza cît de mult îl încorsetase funcţia de subsecretar de stat, cu ce drămuială şi precauţie vorbise în lunile de pe urmă în Cameră, şi ce minime satisfacţii îi oferiseră acele prilejuri în comparaţie cu clipele din prezent. Intr-adevăr, de la începutul carierei de înalt demnitar se identificase atît de complet cu rigorile şi eticheta membrilor din guvern, încît nu mai avusese putinţa să guste deliciile oratoriei slobode, avîntate şi despre care îi pomenise de alîtea ori domnul Monk. Mult îi invidiase pe deputaţii independenţi care, deşi alături de cîrmuire în chestiunile importante, erau liberi să ia cuvîntul de cîte ori se simţeau îmbiaţi de un auditoriu îndestulător şi spuneau mai tot ce le poftea inima. Unul ca Robson, de pildă, venea cu idei pur şi simplu trăznite, care nicidecum nu cadrau cu atmosfera solemnă din Cameră şi, cu toate că oamenii tresăreau, mai să sară în sus de pe bănci, îi dădeau ascultare, şi chiar cu plăcere. Numai că Robson se însurase cu o femeie bogată. Oh, Dumnezeule, de ce nu s-o fi arătat Violet mai îndurătoare ? Dar cine ştie ? Poate că în cele din urmă va lua tot o soţie cu bani. Deşi simţea de pe acum că nu ar putea face pasul dacă nu o iubea.

Urmarea întrunirii din Dublin şi a logosului

înaripat de acolo era una singură şi anume, angajarea sa fermă de a susţine dreptul de arendare a pămîntului în plenul parlamentar.

— Ai întins prea mult coarda şi tare-ţi duc grija, îi spuse Monk imediat după aceea. Se aflau pe digul din Kingstown, de unde bătrînul se îmbarca pentru Anglia.

— Şi de ce m-aş fi arătat mai rezervat decît dumneavoastră ?

— Pentru că eu am făcut un lucru premeditat, pe cînd dumneata cred că nu. M-am pregătit sufleteşte să demisionez chiar şi mîine, iar îndată ce-1 văd pe Gresham, îi relatez atitudinea mea de aci şi-i declar că sînt gata să-mi scriu demisia.

— Fiţi sigur că n-o va primi, îi spuse tînărul cu convingere.

— O să fie obligat, fiindcă altfel, ar trebui să cheme consilierul răspunzător de Irlanda şi să-i dea indicaţii să pregătească legea pe care doresc s-o susţin.

— Am să mă aflu exact în aceeaşi corabie, zise Phineas după cele auzite.

— Dar nu este cazul şi nu ai nevoie. De aceea te sfătuiesc să nu discuţi despre cele întîmplate pînă la întoarcerea în Londra, şi atunci să-i vorbeşti lordului Can- trip spunîndu-i că nu ai de gînd să ridici incidentul în Cameră, dar nădăjduieşti că, la ivirea unei diviziuni, ti se va îngădui să votezi ca pentru o chestiune deschisă. S-ar putea să obţin bunăvoinţa lui Gresham. şi atunci vom ieşi amîndoi bine. Dacă nu-1 voi convinge, însă, şi vor să te pună pe liber, va trebui să demisionezi înainte.

— Aşa am să fac.

—• Totuşi cred că n-or să-ţi facă mizerii. Prea te-ai dovedit muncitor şi util ca să se lipsească de dumneata, ştiind că prin asta crează un gol şi o slăbiciune în echipă. Te las cu bine, prietene, şi ţine minte ultimul sfat ce ţi-1 dau : rămîi pe corabia în care te afli. Sînt sigur că faci o carieră frumoasă. Eu nu am început-o la timp.

Phineas reveni destul de abătut în oraşul natal. Suna minunat îndemnul de a rămîne pe aceeaşi corabie, iar el ştia mai bine decît oricine că de această statornicie atîrna însăşi pîinea lui. Şi

totuşi, există momente cînd un om nu mai poate rămîne agăţat de corabia pe care se nimereşte. Aşa cum vedea situaţia, odată ce Monk părăsea Cabinetul, trebuia să-l urmeze. Mai exista desigur o şansă ca primul ministru să cedeze în faţa bătrînului. Ori atunci, nu numai că era izbăvit de pericolul de a-şi pierde scaunul de subsecretar de stat, dar i se oferea posibilitatea să trîntească un discurs în Cameră cum nu mai ţinuse nici- cînd. Timpul şi mai cu seamă cei mari aveau să-i decidă ursita, iar pînă una alta, acasă nu suflă nici o vorbă despre năpasta care-1 pîndea. La ce bun să le amărască pe maică-sa şi pe surori, ori să-l incite pe medic să-i dea poveţe complet inutile ? li urmărea cu inima strînsă cit de încîntaţi discutau despre cuvîntarea sa de la Dublin şi de isprava pusă la cale împreună cu Monk, fără să le treacă prin minte că îndată ce ar încerca s-o traducă în fapt, atît el cît şi mult lăudatul ministru îşi pierdeau slujbele.

Era septembrie cînd se întoarse la Killaloe şi pînă la reluarea serviciului mai avea încă o lună. Grozav de mult ! Sau cel puţin aşa i se părea lui, acum. cînd se trezise de unul singur, după fremătătoarele săptămîni petrecute cu Monk şi nu-i mai rămînea altceva de făcut decît să se afunde în vraful de buletine primite de la departamentul coloniilor sau în statisticile găsite în legătură cu proiectata reformă pentru arendarea pămîn- tului, în această monotonie, nu e deloc de mirare că

pentru el zilele se scurgeau cu încetineală de melc, că sufletul lui bîntuit de întrebări şi de griji, tînjea după un altul, spre a se destăinui, şi această nevoie îl mînă pînă în cele din urmă spre Mary. Cu toată indiferenţa pe care i-o arătase în continuare, într-una din după-amieze, cînd rămaseră singuri, se apucă să-i vorbească de el şi despre dilema în care se afla, mai sincer şi mai deschis decît ar fi făcut-o cu ai săi. Dar înainte de aceasta, ţinea să-i aducă aminte că la ultima lor discuţie îi promisese întoarcerea la prietenia de odinioară.

— Nu ai uitat, sper, că în preziua plecării mele cu Monk mi-ai spus că vom fi la fel de apropiaţi ca pe vremuri.

— Iartă-mă, însă nu m-am legat prin nici un cuvînt, îşi păstră ea rezerva.

— Şi asta ce înseamnă ? că nu mai sîntem prieteni ?

— Ba da, însă nu în virtutea unei făgăduinţe pe care ţi-aş fi făcut-o, ci pentru că am fost şi rămînem prieteni.

— Aşa da ! acceptă răsuflînd uşurat. Am atîtea să-ţi povestesc, Mary, şi aş vrea să încep prin a-ţi pune o întrebare : ce-ai zice să auzi într-o zi că mi-am dat demisia ?

— Vai, aş rămîne încremenită ! ripostă cu egală uimire şi groază.

— Dacă ai şti şi motivele ce m-au îndemnat, ai judeca poate altfel, continuă tînărul, după care începu să-i explice pentru ce, ca membru al guvernului, era lipsit de libertatea opiniei. îi vorbi îndelung şi cu multă răbdare ca să poată pricepe un mecanism încîlcit cum era conducerea statului şi principiile lui de funcţionare.

— Şi o dată cu demisionarea ţi-ai pierde şi leafa ? îl întrebă la sfîrşit.

— Se înţelege că da.

— Vai, dar asta ar fi o nenorocire, nuu ?

■— Cred şi eu, cînd nu voi avea ce mînca, recunoscu Phineas, rîzînd de aerul ei îngrozit. Dar spune şi tu ce să facă un om în situaţia mea ? o întrebă redevenind serios. M-ai putea sfătui să susţin că negrul e alb ?

— Aşa ceva nu ai face chiar de te-aş ruga.

— Atunci mă înţelegi, Mary ? Pe dinafară totul e minunat : să fii demnitar, bine văzut, bine retribuit, admirat
de unii, pizmuit de cei mulţi. In realitate, însă, ai o mulţime de neajunsuri. Şi cel mai nesuferit este acela că... Dar aici se opri şovăielnic.

— Care neajuns, Phineas ? îl instigă roasă de curiozitate.

— Acela că nu poţi să-ţi rînduieşti viaţa după cum ţi-ai dori. Bunăoară, cum să se însoare un bărbat într-o situaţie atît de nesigură ca a mea ?

De astă dată Mary ezită înainte de a-i răspunde.

— Păi cred că. poate trăi fericit şi fără căsătorie, grăi ea după clipele de codeală.

Iar Phineas rămase pe gînduri. Poate venise momentul să încheie discuţia, retrăgîndu-se cu un pretext oarecare, se socotea fata. Dar cînd să-l pronunţe, auzi o întrebare ce-o ţintui locului :

— Ai vrea să-mi asculţi o taină pe care ţin s-o cunoşti ?

— Cum de nu, primi într-o clipă, uitînd de tot planul ce-1 ticluise mai înainte.

Şi astfel, în minutele ce urmară, află despre dragostea lui pentru Violet Effingham.

— Ziceai că are bani ? întrebă la urmă de tot.

— Da. Este foarte bogată.

— Atunci, domnule Finn, trebuie să-ţi găseşti alta la fel de înstărită.

— Mary, nu spune asta ! E nedrept şi urît. Doar n-oi fi crezînd că am iubit-o pentru avuţiile ei ?

— Ai afirmat singur că nu poţi iubi decît pe cineva cu avere.

— Ba nu-i adevărat. N-am spus aşa ceva. Dragostea e spontană. Rareori se lasă călăuzită de raţiune. Ţi-am povestit trista mea odisee cu Violet Effingham întocmai cum am trăit-o, cu toate visele şi suferinţele ce mi le-a creat.

— Ai îndrăgit-o mult, domnule Finn ?

— Teribil de mult. Dar acum mi-a trecut. Oare nestatornicie să fie atunci cînd nu mai iubeşti fiindcă dragostea nu-ţi este împărtăşită ? Şi tot nestatornicie, dacă, după un timp, iubeşti altă fiinţă ?

— Ştiu şi eu ? Nu mă pricep, bîigui Mary, simţindu-se tot mai stingheră şi mai incapabilă de răspunsuri cu noimă.

43 — Cariera lui Phineas Finn

— Dacă asta se cheamă nestatornicie în dragoste, ei bine, recunosc că sînt vinovat de ea, declară avîntat şi pe urmă tăcu, pesemne în aşteptarea unui răspuns.

Numai că, biata Mary nu era în stare să articuleze măcar o silabă. Aşa că urmă tot el, după cîteva clipe. Da, mi-am strămutat dragostea, însă nu aveam dreptul la nici o mărturisire pînă ce nu vorbeam despre cealaltă, care a pierit. Iar acum, că ştii totul, crezi că ai putea să mă mai iubeşti, Mary ?

In sfîrşit auzise cuvintele pe care le aşteptase dîntotdeauna ! După ce ani în şir se lăsase robită de dragoste ori se strunise în atîtea rînduri să nu-1 mai iubească, iată, venise şi clipa cînd îşi vedea marele vis împlinit ! Adevărat, Phineas îi spusese pe faţă că fusese topit după Violet Effingham, cînd ea se topea de dorul şi dragul lui ; şi totuşi nu era furioasă, nici măcar ofensată de cele aflate. De ce ? Fiindcă în oricare episod consumat femeia găseşte o savoare, şi numai bărbatul îi cere iubitei să j,ure că pînă la el inima nu i-a tresărit niciodată. Povestea lui Phineas cuprindea o întîmplare trecută, frumos povestită şi cu un final minunat. Aşa că la ce era să-i mai facă scene ori să fie amărîtă ?

— Nu-mi dai nici un fel de nădejde ? o întrebă îngrijorat şi nerăbdător, cu toate că nu credem să fi fost chinuit de îndoieli, după cum le stă bine îndrăgostiţilor Spune-mi un cuvînt, cel puţin, o rugă privind-o în ochi.

Dar cînd fata încercă să vorbească, se văzu complet incapabilă, de parcă amuţise. Nu plîngea, însă freamătul ce-1 simţea în piept — ca un şir de suspine — îi reteza glasul. Era fericită cum nu se mai poate şi ar fi vrut să i-o spună de-ar fi putut. Şi totodată să-i arate recunoştinţă pentru lumina ce i-o revărsase în suflet. Aşteptîndu-i răspunsul, Phineas îi cuprinse mina şi într-un tîrziu îi şopti :

— Mary, ai vrea să-mi fii soţie ?

— După o jumătate de oră, cînd îşi recăpătase graiul şi biruise emoţia, îi zise în felul ei blînd şi în acelaşi timp categoric :

— Să faci aşa cum crezi că-i mai bine, în credinţa că eu sînt de acord cu hotărîrea pe care ai s-o iei. Dacă mîine ai veni să m-anunţi că n-ai leafă, eu tot aceeaşi
rămîn. Şi cu toate că dragostea noastră înseamnă aerul pe care-1 respir — singura punte posibilă ce duce spre fericire — mai degrabă renunţ la ea decit să-ţi fiu o piedică în alegerea

pe care ai s-o faci.

Impresionat de cuvintele ei, o cuprinse în braţe şi o sărută cu ardoare.

— Vai, Phineas. de-ai şti cît de mult te iubesc !

— Adorata mea ! îi şopti aproape de buze.

— Intr-adevăr, am fost şi sînt doar a ta, cu toate că nu totdeauna ţi-ai dat seama de asta. Dar acuma o vezi, iar tu eşti al meu, nu-i aşa ?

— Cu trup şi suflet, iubito !

— O. cît de minunat e să simţi că ai învins !

— Ce tot faceţi acolo de două ceasuri ? îi întrebă Barbara care dăduse buzna în salon.

— Ce facem ? îngînă Phineas cu un aer inocent şi amuzat.

— Da, ce puneţi la cale ?

— Nimic special, zise Mary.

— Chiar nimic special, întări Phineas. Doar atît că am decis să ne căsătorim. O nimica toată, aşa e, scumpa mea ?

— Vai, Barbara ! exclamă Mary, sărind de gîtul prietenei, cred că sînt cea mai fericită făptură de pe pămînt.

CAPITOLUL LXVII

ÎNCURAJĂRI CARE DESCURAJEAZĂ

VESTEA LOGODNEI lui Phineas a fost imediat împărtăşită familiei şi doamnei Flood Jones, răspîndindu-se mai apoi în tot târgul. Doar secretul referitor la primejdia ce-i ameninţa slujba fusese păstrat mai departe cu străşnicie.

Dacă i-1 divulgase iubitei, o făcuse din obligaţie morală, pentru că ea trebuia să-i cunoască adevărata lui situaţie înainte de a-i fi cerut mîna. Poate că, speriată de consecinţe, Mary l-ar fi refuzat, cu toate că în sinea lui nu se

aşteptase la asta. Odată ce îl iubea, prudenţa şi calculele nu-şi mai aveau locul. Iar el mizase pe dragoste.

— S-ar putea să survină o amînare în căsătorie dacă va trebui să demisionez, o preveni în preajma plecării.

— Nu mă supără păsuirea cîtă vreme îmi rămîi credincios, îi răspunse cu seninătate.

— Mai pui la îndoială fidelitatea mea, scumpo ?

— Nici un moment. Ba sînt gata să jur pe buna-ţi credinţă ca pe lucrul cel mai sfînt de pe lume.

— Poţi s-o faci, draga mea. Şi acum o ultimă prevenire : în caz că-mi pierd postul, te anunţ că mă întorc la vechea profesie. Va trebui să muncesc din greu ca să scot existenţa. Dar acum, cînd ştiu că mă zbat pentru tine, sînt absolut sigur de reuşită.

Astfel se despărţiră — încrezători în norocul lor şi în ziua de mîine, însă nu şi scutiţi de unele îndoieli ! Pe ale ei, Mary le gonea cu tărie, ca să nu-i adumbrească prin nimic fericirea, deşi gîndul că viitorul soţ o să piardă onorurile de astăzi o scormonea tare mult. Şi Phineas se întreba dacă făcuse un pas înţelept logodindu-se, dar oricum, era hotărît să persevereze. Şi chiar de va fi obligat să renunţe la slujbă ca să-şi păstreze neatîrnarea, o va face fără să şovăie, trudind în avocatură pentru draga lui Mary.

Pînă se ivi un moment să discute cu lordul Cantrip, trecuse de jumătatea lunii decembrie, şi cînd începu să-i depene întîmplările petrecute, mai marele său îl opri de la primele fraze, rostind sec şi nervos :

— Da, da, am aflat ce năzbîtii ai făcut. Păcat că nu am fost pe aproape, să te pot trage de mînecă.

— De-aţi cunoaşte Irlanda la fel de bine ca mine aţi fi tot atît de nerăbdător să-i întindeţi o mînă, pledă Phineas cu un timbru patetic.

— Atunci mă bucur din suflet că o cunosc mai puţin, îi replică celălalt. Am fost şi rămîn la principiul că un om poate să-şi dovedească utilitatea doar cînd se ţine de o singură treabă.

Ori, dumneata, Finn, te dispersezi în nrod inutil.

— Consideraţi că ar trebui să demisionez ?

— Nu mă pronunţ în această privinţă. Rumîne la latitudinea dumitale, iar eu voi discuta, se-nţelege, cu Gresham. După cit mi se pare, Monk a demisionat.

— Ştiu, m-a înştiinţat printr-o scrisoare.

— întotdeauna mi-am zis că vei suferi de pe urma lui. Este foarte deştept şi cinstit, nimeni nu gîndeşte altfel. Dar presimţeam că prietenia lui te pune în primejdie, în fine, vom mai vedea. îi vorbesc lui Gresham după Crăciun. Deocamdată nu-i nici un zor.

La deschidei'ea sesiunii parlamentare, tema numărul unu a constituit-o dezertarea lui Monk. Bătrînelul îşi reluase vechiul său loc pe banca independenţilor, aşe- zîndu-se, cu totul întîmplător, chiar în faţa lui TurnbulI, de unde a dat cuvenitele explicaţii. De la începutul şedinţei, cineva din opoziţie a lansat întrebarea dacă un membru al guvernului a părăsit postul, şi atunci, preşedintele consiliului de miniştri a răspuns că, într-adevăr, spre marele său regret, un respectabil amic şi fost ministru al comerţului a găsit cu cale să-şi prezinte demisia, lucru deloc necesar, după opinia dumisale. E drept că stimabilul şi onorabilul său prieten nutreşte anumite idei cu privire la dreptul de arendare a pămîntului în Irlanda, idei care nu coincid cu ale sale şi nici cu ale ministrului răspunzător de Irlanda, însă aceasta nu îl silea nicidecum la o hotărîre precipitată, ci normal ar fi fost s-o amîne măcar pînă la deschiderea sesiunii actuale. După formala ripostă a domnului Gresham, veni rîndul lui Monk să facă unele precizări şi, cu prilejul acesta, rosti primul discurs important privitor la revendicările fermierilor irlandezi. Pledînd pentru satisfacerea lor cit mai grabnică, domnia sa arătă că tocmai dorinţa de a le susţine îl îndemnase a-şi da demisia, întrucît, ca ministru, n-ar fi avut posibilitatea să apere o asemenea cauză. Printre altele pomeni şi despre îndoielile ce-1 munciseră în legătură cu înalta sa funcţie de care simţise că nu e în stare să se achite cu vigoarea şi priceperea cuvenită, datorită vîrstei

înaintate şi puţinei experienţe în treburile de stat.

Dar această menţiune o făcuse în treacăt, principalele argumente axîndu-se pe necesitatea reformei cerută în Irlanda. Cum era de aşteptat, cuvîntarea sa îl zădărî pe onorabilul Tumbull, care nu întîrzie să declare că, în
sfîrşit, venise şi ziua să fie din nou de acord cu vechiul prieten ce se lăsase ademenit de linguşelile împărţitorilor de măriri pentru ca azi să revină printre confraţii independenţi ce-1 primeau cu braţele larg deschise. Graţie suculentei lui intervenţii, cit şi expunerii bătrînului Monk, şedinţa fusese extrem de animată. Pe moment, Phineas nu s-a simţit obligat să se justifice în vreun fel, însă, judecind după cele auzite, nu peste mult, îi venea rîndul şi lui. Cu toate silinţele domnului Gresham de a se exprima cît mai blînd cu putinţă, se vedea că era furios pe fostul ministru al comerţului, iar acesta lăsase clar să se întrevadă că avea să propună o reformă la care premierul era de pe acum hotărît să facă obstrucţie. Iar dacă flerul său nu-1 minţea şi se încurcau tare itele — ajungîndu-se la divergenţe acute — soarta lui era desigur pecetluită. Cînd din nou încercă să-i vorbească superiorului de la colonii, lordul Cantrip ridică doar din umeri şi clătină capul, ca unul care, vezi Doamne, nu putea să-l ajute.

— Singura mea povaţă este să uiţi tot ce s-a petrecut în Irlanda. Şi dacă vei face aşa, nimeni n-o să-şi mai amintească nimic.

„Ca şi cînd asemenea lucruri pot fi uitate“, îşi vărsa focul Phineas într-o scrisoare ce i-o aşternu în aceeaşi seară iubitei lui Mary. Astfel stînd lucrurile, cu siguranţă îmi pierd postul, pe care nici nu l-aş regreta, de nu ai fi tu la mijloc“.

In acea iarnă se văzuse adesea cu doamna Max Goes- ler, şi atîta îi vorbise despre situaţia în care se afla, încît ajunsese să recunoască şi ea că, in sfîrşit, descifrase misterele guvernării engleze.

— După mine ai perfectă dreptate, amice, îi declarase într-o zi. Cum adică, să fii membru în Parlament şi să afirmi că un lucru e negru, cîţid el este alb, fiindcă te ispiteşte salariul ?! Nu, asta nu

e cinstit !

Ceva mai pe urmă, cînd tînărul îi spusese că odată ce renunţa la slujbă, pierdea şi locul în Parlament şi, împreună cu ele, salariul, doamna se oferi să-l împrumute cu bani.

— Primeşte-i ca din partea unei prietene ; doar aşa mă consideri, nu ?

— Oricît mi-aţi fi de prietenă, tot nu pot să-i accept, pentru că nu ştiu dacă mai am de unde să vi-i restitui, o refuză Phineas, la care Mărie Max Goesler bătu cu piciorul în podele şi îl pofti să iasă pe uşă.

— Eşti un om cu principii, dar nu şi cu minte suficientă ca să-ţi dai seama că lucrul acesta se poate aranja între noi fără să ne dezonoreze pe careva.

— E deajuns că mi-e ruşine de mine, se apără tînărul cu lacrimi în ochi.

Oricîte gînduri şi griji i-ar fi încredinţat noii lui confidente, despre logodnica irlandeză nu-i suflase un cuvînt, socotind că viaţa sa din Irlanda nu aveă nici o tangenţă cu cea de la Londra. Şi nu numai ei nu-i spusese de Mary Flood Jones, ci nici unuia dintre amici. La ce-ar fi făcut-o cînd atît de curînd trebuia să dispară din mijlocul lor ?

In schimb, cu Violet Effingham îi împuiase capul doamnei Max Goesler. De-abia în vremea din urmă abandonase acest subiect, spre mirarea şi chiar bucuria prietenei.

— Cum, ţi-a trecut ? îl întrebase cîndva miratâ, obser- vînd că nu mai aduce vorba de ea.

— Da, mi-a trecut, îi replicase complet liniştit.

— Şi acum se va mărita cu lordul cel roşcovan şi sălbatic ?

— Dumnezeu ştie ! Pesemne că da. Deşi e genul de fată care poate să îmbătrînească şi singură de-i căşunează cumva că bărbatul pe care-1 iubeşte nu face de ea.

— Dar pe lord îl iubeşte ?

— O, da, în mod cert, afirmă Phineas, dar fără să-i mai zvîcnească inima de durere pe cînd, înaintea plecării în Killaloe, de cîte ori pomenea despre ei, sufei'ea ca un cîine.

Curînd după şedinţa parlamentară, se întîlni cu

Lau- rence Fitzgibbon şi cu Barrington Erle şi fiecare îl sfătui într-un fel. Laurence, care întotdeauna îi arătase prietenie — aşa cum o concepea el, firește — şi niciodată ranchiună pentru că-1 înlocuise la conducerea coloniilor, îi vorbi destul de îngrijorat.

— Phineas, măi băiete, dacă ce mi-a ajuns la urechi este adevărat, înseamnă că eşti în pom.

— Nu ştiu ce-ai auzit, dar sînt hotărît să sprijin măsura lui Monk.

— Atunci eşti pe cracă, băiete, ce mai încolo şi încoace ! S-a zis cu scaunul ce-1 ocupi ! Mie, să ţi-o spun verde, nu mi-a plăcut nici un pic, deoarece trebuia să dau toată ziua în brînci, după cum pretindea înţepenitul ăla de lord care ai crede că umblă cu umbrela deschisă în el. Pe tine însă parcă nu te supăra munca, deşi te credeam lenevos ca un pisoi siamez.

— Nu, nu m-a deranjat deloc. Dar ce folos că mă aşteaptă necazuri !

— Pe toţi sfinţii că te aşteaptă, şi uneori mi se face lehamite să aud doar de ele. Numai că tu poţi trăi fără nici o durere de cap.

— în ce fel ?

— Intreab-o pe madame Goesler şi-ţi va da ea reţeta. E plină de gojogani...

— Asta ştiu, zise Phineas.

— în schimb poate nu ai habar că te-ar lua fără măcar să clipească. Oricum, aruncă-i o vorbă. Ascultă-mi sfatul, Phinny, băiete.

într-un fel, Laurence avea dreptate, fiindcă şi el simţise că doamna cu pricina l-ar fi acceptat fără prea mari stăruinţe. De asemeni, şi banii ei l-ar fi scos din toate nevoile. Dar cum să-i spună amicului că nu concepea un asemenea compromis ?

La puţină vreme, se văzu cu Barrington Erle care, de la primele fraze, îl şi luă în primire.

— Rău îmi pare că te-ai agăţat de o cauză dinainte pierdută, îi vorbi pe un ton afectuos care aducea cu cel de pe vremuri.

— Mare ghinion, nu-i aşa ? zise Phineas cu gîndul să-l dezarmeze.

— Şi partea cea mai nenorocită este că te jertfeşti fără nici un folos, urmă celălalt. N-am pomenit încă un om care s-o fi zbîrcit, cum faci tu, şi pe urmă să nu se dea cu capul de toţi pereţii, conştient că n-a ajutat la nimic.

— Dar ce să fac, Barrington ? Pot să-mi înăbuş convingerile ?

— Convingeri ! îngînă Erle în silă. Dacă m-am temut vreodată de cineva, acela este tînărul

deputat cu convingeri. Există atîtea păcate care duc parlamentarii de rîpă. Unul, de pildă, este iute din fire şi-i sare ţandăra cînd nu trebuie. Un altul, bunăoară, e rău de gură. Al treilea nu poate scoate un cuvînt dacă nu s-a documentat o jumătate de sesiune. Al patrulea se gîndeşte numai la sine şi pretinde mai mult decît merită. Al cincilea suferă de comoditate şi nu vine la întrunire de cîte ori este nevoie de el. Al şaselea este un încurcă lume. Al şaptelea îţi toarnă minciuni de nu mai ştii cînd să-l crezi. Am avut de-a face cu toţi. Dar cel mai nenorocit dintre toţi, este individul pătruns de convingeri.

— Iartă-mă Erle, însă nu văd cum nu le-ai avea cînd te ocupi de politică...

— Oare n-ai putea să ţi le formezi pe încetul, aşa cum au făcut-o şi înaintaşii ? La început ţi-ar ajunge să ştii că eşti liberal, cu cine votezi şi cine te dirijează. în fond la ce-ar mai servi un şef al partidului dacă nu te-ar călăuzi ? Şi crezi că tu şi cu Monk puteţi forma un guvern între voi ?

— De mine nu ştiu ce să zic, dar el sigur nu crede una ca asta.

— Iacă eu nu bag mina în foc. Numai că ştii ceva, Phineas ? Nu mă sinchisesc nici cît negru sub unghie ce gîndeşte ori ce zice blestematul de Monk. Nici de plecarea lui nu îmi pasă. Le-am spus-o din timp şi lui Mildmay şi ducelui de St. Bungay că nu trebuiau să îl coopteze în guvern. Ştiam de pe atunci c-o ia razna sau, în cel mai fericit caz, o să pună leafa în buzunar şi nu mişcă un deget, aşa cum fac cei mai mulţi radicali. Dar, mă rog, acum a demisionat.

— într-adevăr, întări Phineas.

— Şi dracu' să-i vegheze cărarea, cum ziceţi voi, irlandezii. Tu însă nu fi aşa de copil să te distrugi pentru o dambla de a lui Monk ! încă nu-i prea tîrziu să-ţi iei vorba îndărăt. Şi, ca să fiu sincer, Gresham chiar mi-a şoptit ceva în sensul acesta. Omul vrea cu tot dinadinsul să te menţină în guvern, însă, bineînţeles, nu să rămîi şi să votezi împotriva noastră.

— Fireşte că nu, se arătă tînărul de acor4,

— Poate nu ştii, dar eu te privesc ca pe un soi

de odraslă a mea. Pe mulţi am încercat să-i ridic, crezînd că au stofă în ei, însă nici unul nu mi-a dat atitea satisfacţii ca tine. Ai întrecut orice aşteptări, şi ai tot viitorul în faţă. îţi dau cuvîntul că în experienţa mea de o viaţă nu am văzut om care să reuşească în felul tău.

— N-am să uit niciodată începutul şi ce ai făcut pentru mine, îl asigură Phineas emoţionat de stăruinţele sale însufleţite.

— Şi atunci, pentru numele Domnului, nu distruge tot ce-ai clădit pentru o nebunie ca asta ! Dealtminteri, chiar în sesiunea ce vine se prevede ceva pentru fermierii tăi irlandezi. Morrison va veni cu propuneri — (Sir Walter Morrison fiind ministrul răspunzător de Irlanda) — şi totul va decurge normal ; să nu lăsăm treaba pe mîinile unui Monk s-o învîrtească el cum îi place. Asta ar fi aiureală. Ba mai grav, o trădare !

— Monk nu e trădător, Rarrington, i-o reteză Phineas.

— Mă rog, părerile oamenilor sînt împărţite. Dar eşti de acord că o dată ce ai primit sş intri în guvern, ai datoria să mergi în pas cu colegii, nu să te abaţi, decît în cine ştie ce împrejurări speciale. Să nu-l mai discutăm însă pe Monk, pentru că nu despre el era vorba. Ci de tine, prietene. Tu nu ai avere în spate. Şi nu-ţi poţi permite să te arunci în necunoscut. Deţii un post excelent şi ai timp deajuns că să dregi ce-ai făcut — dacă vei asculta de glasul raţiunii. Partidul nostru n-o să-ţi reproşeze niciCînd inepţiile debitate de la tribună, cu condiţia să te porţi de parcă nu le-ai rostit niciodată.

Faţă de atîta solicitudine şi risipă de energie, Phineas nu putu decît să-i mulţumească amicului pentru bunele sale poveţe, făgăduind că va reflecta la ele. Ceea ce şi făcu realmente, şi cu toată seriozitatea, ajungînd la un moment dat să îşi spună că, de-ar fi fost s-o mai ia de la capăt, l-ar fi lăsat pe bătrînul Mon k să pin ce singur în turneul întreprins în Irlanda şi nu s-ar mai fi pretat la niste discursuri pe care un preţuitor de factura lui Erle le cotase drept ..inepţii debitate de la tribună“. Aşezat în confortabilul jilţ din cabinetul

de subsecretar de stat, cu stivele de corespondenţă într-o parte şi tot soiul de 'documente oficiale în faţă — încît avea sentimentul că într-a- devăr face parte dintre puţinii aleşi ce conduceau destinele naţiunii britanice, şi o dată ce lăsa aceste hăţuri din mină nu le mai apuca pe vecie — îşi dorea din tot sufletul să fi făcut mai puţin caz de independenţă şi să nu fi pretins cu atîta trufie că nici un portofoliu din lume nu i-ar fi putut lega limba. Numai că aceste regrete erau, firește, tardive. Fiindcă ştia că n-o să îndure săgeţile care aveau să îl sfîrtece în secunda în care ar fi votat împotriva legii propusă de Monk. Puteau liberalii să-l ierte şi să şteargă „inepţiile“ cu buretele. Dar se găseau ochi ca să citească rapoartele, gazetari ca să scrie articole şi deputaţi care să vină cu ele în Cameră, fluturîndu-le în chip de odioase denunţuri.

în această derută morală, îl surprinse o scrisoare din partea părintelui. Deşi priceput în meseria ce-o practica şi, în genere, destul de bine iniţiat în dichisurile parlamentare, doctorul era atît de novice, încît, pentru el, întrunirile din Irlanda însemnaseră un succes al feciorului şi nimic mai mult. Ca demnitar, Phineas trebuia să ţină discursuri şi, după cîte aflase, vorbise frumos şi convingător. Aşa că se bucurase enorm. Nu-1 interesa însă dreptul de arendare a pămîntului, care constituise miezul cuvîntărilor sale, şi chiar îi mărturisise lui Monk că nu înţelege prin ce sînt nedreptăţiţi fermierii. Dar cum acesta era ministru, iar fiul său deputat, de bună seamă cunoşteau mai bine ca dînsul interesele ţării. De unde să-i treacă lui prin minte că feciorul îşi periclitase situaţia prin vizitele făcute şi frumoasele lui declaraţii, cînd nici el şi nici ilustrul însoţitor nu-i strecuraseră nici cea mai vagă aluzie ? De-abia cînd îi deschise cineva ochii, întrevăzuse primejdia şi, îngrozit, pusese mîna pe pană.

„Ştiu că nu este cazul să mă amestec, îi scrisese băiatului, însă nu-mi vine a crede că într-adevăr ai de gînd să demisionezi din postul pe care îl ai. Iar în cazul că mergi mai departe pe calea ce

ai apucat-o, mi se spune că nu ai de ales.

Dragul meu, rogu-te, gîndeşte la ce ai să faci, pentru că mi se pare o enormitate să pierzi tot ce ai dobîndit. Şi pentru ce toată paguba ? Pentru nimic.“

Odată cu medicul, îi trimise şi Mary o scrisoare, poate nu atît din proprie iniţiativă, cît influenţată de doamna Finn care, într-o discuţie cu ea, ştiuse cum s-o tragă de limbă ca să afle despre intenţiile fiului şi totodată s-o sperie de ideea lui.

— Cum adică să-şi dea demisia, pentru numele lui Dumnezeu sfîntul ? Ca să piardă două mii de lire pe an ?

— Ca să-şi păstreze libertatea opiniei, îi replicase Mary, făloasă.

Era mîndră de cunoştinţele dobîndite în cele cîteva dialoguri cu Phineas şi se credea capabilă să răspundă nu la o simplă întrebare ca asta, ci la multe altele, privitoare la politica Angliei.

— Baliverne ! spumegase îngrijorata lui mamă. Să văd cu ce o să te ţină pe tine şi chiar pe el de l-o împinge diavolul să dea cu piciorul la slujbă.

Şi, răpusă de disperare, doamna Finn se pornise pe plîns, pe cînd Mary se grăbi să-i scrie iubitului, rugîn- du-1, în numele tuturor, să nu ia o hotărîre pripită. Numai de nu o şi luase pînă la ceasul acela !

întors pe dos de apelurile de acasă, Phineas alergă să se sfătuiască din nou cu doamna Max Goesler, deşi, dintre toţi povăţuitorii din jur, era singura care-1 împingea spre demisie.

— în definitiv la ce mare lucru renunţi ? Domnul Gresham ca mîine poate să cadă, şi atunci unde ţi-e postul ?

— Deocamdată nu se întrevede o schimbare a guvernului, observă tînărul destul de încurcat.

— Pe moment nu, dar cine are vreo siguranţă ? Mai deunăzi nu a picat domnul Mildmay, cu puţin înainte lordul de Terrier, şi tot de curînd, lordul Brock ?

Phineas se sili să-i explice că trei dintre cei patru dregători menţionaţi erau liberali, ca şi el, astfel încît ar fi putut să deţină o funcţie pe timpul cît fuseseră la putere.

— Să fiu gentilom şi în Parlamentul englez nu m-aş preta să fac pe slujbaşul în nici un guvern, se pronunţase doamna emfatică.

— Şi ce să facă un om lipsit de mijloace ? o

întrebă el rîzînd colţuros.

— Un asemenea om se luptă cu sărăcia numai atunci cînd *el* o doreşte, îi replicase cu subînţeles.

Peste puţin, cînd plecă, Phineas îşi puse întrebarea dacă nu cumva vizitele sale în Park Lane o puneau în pericol pe Mary. Ar fi fost un netrebnic — ba chiar un ticălos de cea mai abjectă speţă — s-o părăsească, însurîn- du-se cu doamna Max Goesler. Dar idealurile sale politice nu erau mai presus de loialitatea faţă de Mary ? Tră- dînd-o pe ea, nu se dovedea credincios lor ? Numai în felul acesta ar fi putut să-şi asigure independenţa în Parlament. Şi dacă, într-o bună zi, după ce toate se vor fi perindat, un biograf s-ar apuca să-i scrie viaţa şi faptele sale politice, ar avea infinit mai multe de spus despre modul cum îşi păstrase locul în Parlament decît despre respectarea logodnei cu domnişoara Mary Flood Jones. Indiscutabil, o mînă de oameni, care îi cunoşteau pe amîndoi, îl vor judeca rău pentru purtarea faţă de ea. însă tot restul lumii nu avea cum să-l osîndească. Iar cînd va rosti cu- vîntări fulminante, de pe banca independenţilor, ştiin- du-se ocrotit de averea încîntătoarei soţii, şi în acelaşi timp va oferi supeuri de gală în vila din Park Lane, nu-', va lăuda societatea în gura mare ?

Pradă acestor gînduri, străbătu drumul pînă în Dow- ning Street, şi cînd ajunse în cabinet găsi pe birou o invitaţie de la lordul Brentford,

CAPITOLUL LXVIII

COALIŢIA

PLICUL SOSIT de la lordul Brentford îl surprinse peste măsură. Din ziua conflictului, cînd bătrînul îl muştruluise pentru duelul cu Chiltern, învinuindu-1 de-o conduită cît se poate de reprobabilă, nu mai pusese piciorul în reşedinţa din piaţa Portman. Şi nu fiindcă s-ar fi socotit cu ceva vinovat în toată întîmplarea cu Chiltern, ci dintr-o intimă convingere că părintele acestuia n-o

să-l primească şi nici n-o să-l ierte vreodată. Ca acum
să se trezească din chiar senin cu o invitaţie extrem de politicoasă, prin care era poftit să cineze cu nobilul ce.se considerase jignit. Scrisul aparţinea Laurei Kennedy, dar cuprinsul fusese în aşa fel ticluit ca să pară că vine din partea tatălui. După momentele de uimire, tînărul aşternu două rînduri, exprimîndu-şi adînca sa mulţumire pentru onoarea de a sta la masa lordului Brentford.

Lunile de iarnă trecuseră, era martie şi, în tot acest lung interval, nu o zărise pe lady Laura. De nu i-ar fi văzut scrisul, nici nu visa că este în Londra. Auzise că nu s-a întors la soţ şi că o bună parte din iarnă o petrecuse împreună cu tatăl, la Saulsby, unde se părea că le ţinuse tovărăşie şi Chiltern.

Toată lumea vorbise de separarea soţilor Kennedy, jumătate deelarîr.du-se împotriva nevestei — care, deşi nu întru totul necredincioasă, îşi neglijase îndatoririle casnice — pe cînd cealaltă jumătate îl condamnase pe Kennedy, decretîndu-1 un zbir care n-ar fi putut face casă cu nici o femeie. Ieşise şi un zvon potrivit căruia lady Laura ar fi fugit cu un iubit, de la petrecerea ducelui de Omnium, la care, anumiţi indiscreţi mai adăugaseră înfloritura că, odată cu ea, dispăruse şi un subsecretar de stat neînsurat. La auzul trăsnăii, Chiltern arătase nişte colţi aşa de ascuţiţi că oamenii intraseră în răcori şi se temeau s-o mai difuzeze. Dealtfel cei mai cu cap îşi dăduseră seama că era vorba de o calomnie, întrucît Laura Kennedy se afla la moşia din Saulsby, cu lordul Brentford. Oricum, cleveteala încetase, iar Phineas nu mai aflase nimic despre fosta lui bună prietenă. Nici pe Kennedy nu-1 văzuse de la întoarcerea în metropolă. Deşi membru în guvern, acesta nu se arătase la faţă nici la deschiderea sesiunii parlamentare şi nici la următoarele şedinţe ale cabinetului.

Se scrisese în ziare cum că onorabilul gentilom fusese împiedicat de o boală. însă lumea zicea că

nu suportă să apară în public de cînd îl părăsise soţia. De-abia în zilele de pe urmă se ivise la Londra, iar la prima întrunire a guvernului se înfăţişă cu demisia. Evenimentul nu a prilejuit nici un comentariu în Cameră ; numai colegii l-au

discutat intre ei, atribuindu-1 sănătăţii precare, în timp ce adunarea l-a numit ca înlocuitor pe acelaşi mult lăudabil lord Mount Thistle, fostul Sir Marmaduke More- combe, care gospodărise Ducatul de Lancaster înaintea ungerii moşierului Kennedy.

De mare ajutor este pentru un prim ministru o coadă de topor pe care s-o folosească după nevoie, deşi, cînd se vede la preţ. coada se mai ridică şi cu pretenţii, întocmai cum se întîmplă cu lordul Mount Thistle, care ceru doar coroana unui vieonte ca să se întoarcă la augustele întruniri ale cabinetului ministerial.

După reglementarea acestei chestiuni delicate şi chiar înaintea mesei de la lordul Brentford, Phineas avu parte de bucuria" de a se întreţine din nou cu onorabilul Kennedy. Totul se datorase hazardului sau mai bine zis ceasului rău care i-1 scosese în cale pe culoarele Parlamentului, şi încă atît de aproape încît, a-1 ocoli, însemna ostilitate pe faţă. Răsărit la numai doi paşi, Kennedy ezitase încurcat, şi atunci celălalt, mai cu prezenţă de spirit, îl salută amical, cu intenţia să-şi vadă mai departe de drum. Numai că după ce se spărsese gheaţa, ex-cance- larul de Lancaster păru dintr-o dată cu chef de vorbă.

— Dacă nu te reclamă vreo treabă, aş vrea să discutăm. Finn, îi zise pe cît putu mai amabil.

— Deocamdată nu am nimic impoi'tant de făcut. îi răspunse tînărul cu naturaleţe şi, în secundele următoare, bogătaşul îl luă la braţ şi porni cu el.

— Desigur că eşti la curent cu nenorocirea ce mi s-a întîmplat, îi spuse patetic.

— Da, am aflat-o, recunoscu Phineas.

— Toată lumea o ştie, şi asta e o latură dintre cele mai neplăcute, se căină Kennedy.

— Dar inerentă, observă celălalt. Oricum mi-a părut tare rău cînd am auzit... deoarece amîndoi mi-aţi fost buni prieteni.

— Da. da. am fost. Cu ea te mai vezi ?

— Nu am văzut-o din iulie — de la petrecerea ducelui de Omnium...

— Aa. da ; ziua în care pr-a părăsit, vorbi cu

glas sec şi înăbuşit.

— Mîine am să cinez la lordul Brentford şi probabil am s-o întîlnesc.

— Da. Se află în oraş. Am văzut-o chiar ieri în trăsura tatălui ei, M-a părăsit fără nici un motiv, bombăni încruntat şi sumbru.

— Eu nu mă pot pronunţa în această privinţă, se trase tînărul deoparte.

— Da, da. N-a avut nici un motiv să mă lase, urmă Kennedy cu otravă în glas.

Auzindu-1, Phineas îşi aminti fără voie de tot ce-i istorisise lady Laura şi se gîndi că nici o femeie nu avusese temeiuri mai serioase decît ea să plece de acasă.

— Natural, au existat lucruri care nu-mi conveneau şi i-am spus-o, reluă moşierul.

— îmi închipui că aşa se întîmplă îndeobşte, rosti junele mai mult ca să nu tacă.

— Dar femeile sînt datoare să ia în seamă observaţiile soţilor.

— Aşa o fi, însă cred că nu prea le place, îşi dădu celălalt cu părerea.

— Oare în viaţă avem parte doar de plăceri ? Eu unul n-am constatat-o. Sau îţi închipui că ar fi bine să ne desfătăm veşnic cu ele ? se înfierbîntă Kennedy. Şi pe urmă tăcu. De-abia spre capătul holului deschise iar gura, vorbind ceva mai domolit. Nu la tihna mea mă gîndesc, cît la numele şi la purtarea ei. Unica şi cea mai bună formulă este să revină la mine.

— Daa,... poate... bîigui Phineas.

— Nu s-a legat să împartă viaţa cu mine la bucurie cît şi la necaz ? rosti cu acră solemnitate.

— însă nepotrivirea de caracter duce întotdeauna la.r însfîrşit... înţelegi ce vreau să spun...

— Dorinţa mea este să vină înapoi, o ţinu Kennedy pe-a lui. Pentru asta nu aş vrea să recurg la justiţie — cel puţin deocamdată. De aceea poate i-ai duce o solie din parte-mi care să se adreseze şi lordului.

Dintre toţi mesagerii la care putea să recurgă, el era cel mai nepotrivit,- reflectă cel rugat, fără să

prindă de veste că alegerea lui avea şi un anumit tîlc, în sensul că, trimiţîndu-1, Kennedy voia să-i dea soţiei de înţeles că îşi retrage acuzaţia ce-1 umbrise cîndva. Manevra însă nu prinse, deşi Phineas nu i-o sesizase ; dar hotărî să-l refuze pe simplul motiv că nu-i convenea să facă pe purtătorul lui de cuvînt.

— Te-aş servi cu dragă inimă dacă mi-ar sta în putinţă, dar nu sînt omul care să-l abordeze pe lord într-o chestiune atît de spinoasă. De cînd a aflat că m-am bătut în duel cu feciorul lui, s-a supărat foc pe mine.

— De, şi eu am auzit de duel, spuse Kennedy încrun- tîndu-se aprig, pentru că-i reveni în minte duplicitatea soţiei.

— Cunoaşte toată lumea povestea, dar lordul a luat-o aşa de tragic că a rupt-o cu mine. De aceea nu îndrăznesc să mă amestec, vorbindu-i de dumneata. Mă gîndesc, însă, că aceeaşi mediaţie ar putea-o face cumnatul dumnitale. De ce nu te adresezi lui ?

— Să-l rog pe. Chiltern ? Niciodată în viaţă ! Dealtfel îl cred în stare să-mi dea cu bastonul în cap.

— Atunci du-te la lord, îi sugeră Phineas.

— Am fost, însă nu m-a primit.

— Scrie-i.

— Am făcut-o, dar mi-a trimis scrisoarea nedesfăcută, mărturisi otrăvit.

— Scrie-i soţiei dumitale.

— Şi asta am făcut-o, cerîndu-i să se întoarcă la mine, şi mi-a răspuns doar atît : „îmi este cu neputinţă.“ însă legea divină o sileşte, iar cele făcute de oameni nu o împiedică, ci din contră. Această idee aş dori să le fie tălmăcită de cineva mai pe larg şi cu mai multă convingere decît aş reuşi într-o simplă scrisoare.

Ca să scape de el şi să pună capăt pisălogelii, Phineas făgădui să-i strecoare un cuvînt Laurei. Şi cu aceasta, se despărţiră.

La intrarea în salonul lordului Brentford,

constată că erau de faţă, pe lingă lady Laura, lordul Chiltern, Bar- rington Erle, lordul şi lady Cantrip. în schimb, bătrînul lipsea.

— Tatăl dumitale nu vine ? o întrebă pe lady Laura după ceremonialul saluturilor.

— Cu terţii sîntem în aşteptarea lui şi nu ne dăm seama de ce zăboveşte aşa mult. Ce s-a întîmplat cu el, Oswald ? se adresă fratelui.

— A venit cu mine acum o jumătate de oră şi pesemne că nu se schimbă cu iuţeala mea, explică Chiltern.

Din spusele sale, Phineas deduse că tatăl şi fiul se aflau în relaţii bune, grăbinau-se mai apoi la concluzia că şi logodnicii aveau să se împace — dacă nu o făcuseră intre timp. Şi la gîndul acesta simţi o înţepătură în inimă — o senzaţie asemănătoare cu aceea resimţită după o cumplită migrenă, cînd, deşi durerea cea mare a .dispărut, parcă mai rămîn nişte ghimpi neplăcuţi.

La puţin timp apăru şi lordul, cerîndu-şi scuze în dreapta şi în stingă pentru întârzierea cu care venise.

— Chiltern m-a tîrît după el pînă ce s-a pornit pîr- damlcul ăsta de vînt care m-a îngheţat pînă în măduva oaselor. Dacă recunosc o virtute a tinereţii şi totodată un farmec al ei este că nu se sinchiseşte de vîntul răsăritean.

Jovialitatea bătrînului îi întări credinţa lui Phineas că logodnicii se împăcaseră şi din nou simţi acel spin ce-i amintea de vechea durere. Draga de Violet ! Rămînea visul de-a pururi neîmplinit ! Dar la urma urmelor. Violet nu avea duioşia, feminitatea şi lipiciul micuţei Marv Flood Jones, care la un loc îi dădeau un farmec neegalat de vreo altă tînără !

După ce lordul îşi prezentă scuzele de rigoare, repe- îîndu-le mai ales în faţa soţiei lordului Cantrip, singura doamnă aflată acolo, afară de fiică-sa, veni către Phineas şi-i strînse mina cu deosebită afecţiune. Apoi, luîn- du-1 de braţ, îl conduse către o fereastră, unde-i vorbi cu prefăcută severitate.

— Ocupă-te mai departe de colonii, tinere, şi nu te vîrî în complicaţii cu Europa — mai ales ca

aceea din Blankenberg, îi zise, făcînd aluzie lg orăşelul în care se duelase cu Chiltern.

— De asta puteţi să fiţi sigur, prOmise Phineas.

— Şi lasă toate conflictele armate pe seama Ministerului de Război, urmă lordul cu simulată gravitate. După căit;, zbîrciturrle i se încreţiră în zîmbetul cel mai blînd

şi cu o căldură firească îi spuse : Am auzit multe de la ultima noastră întîlnire, aşa că îmi retractez o bună parte din cele afirmate. Totuşi, duelul este o prostie. Şi acum, haide. Masa este servită.

Contele se îndreptă spre sufragerie la braţ cu lady Cantrip ; soţul acesteia o conduse pe lady Laura ; Bar- rington Erle merse de unul singur, iar Phineas se alătură lordului Chiltern cu care schimbă cîteva vorbe.

— După cîte observ, o duci bine cu tata... ?

— într-un fel, da, confirmă Chiltern, deşi nimeni nu ştie cît va dura pacea, mai ales că-mi pretinde trei chestii iar eu n-am de gînd s-o fac pe nici una.

— Şi care sînt cele trei dorinţe ale părintelui ?

— Să intru în Parlament ; să mă fac fermier ; să vînez doar în comitatul lui. Prima, m-ar scoate din minţi, a doua. m-ar ruina şi a treia ar face un rob din mine.

Despre însurătoare nu-i pomeni însă.

Cu toţi comesenii, Phineas era sau fusese în raporturi de strînsă prietenie. Pînă şi lady Cantrip îi arătase extremă bunăvoinţă de cînd lucra sub oblăduirea lordului Cantrip. Pentru soţul ei, însemna multă linişte să aibă ca subaltern şi reprezentant în Cameră un om de încredere care, pe deasupra, îi era şi simpatic şi, în consecinţă, doamna făcea tot ce-i şedea în pricepere să i-1 apropie mai mult decît o cereau relaţiile de serviciu. Aceeaşi rîvnă o vădise şi cu Laurence Fitzgibbon. Dar în zadar. Fostul subordonat al lordului Cantrip se ospătase la mesele oferite, băuse din plin, îi primise îndatoritoarele acte de amabilitate, însă fără a da cuvenita revanşă. Pe cînd Phineas dovedise altă recunoştinţă, se comportase ireproşabil, executînd tot ce i se ceruse, pînă la ivirea absurdei aventuri din Irlanda.

•— Am ştiut că vom întîmpina neplăceri din clipa cînd l-au adus în guvern pe unul ca Monk, spusese lady Cantrip cu ciudă în faţn soţului.

Invitaţii lordului Brentford erau puţini la număr şi toţi prieteni buni de-ai lui Phineas, precum s-a

mai spus, încît nu se putuse aştepta la nimic pînă cînd nu simţi o adevărată coaliţie îndreptată împotriva Iul.

în clipa cînd slugile se retraseră, rămînînd între ei, subit discuţiile încetară şi, după o scurtă tăcere, lordul răsări cu întrebarea :

— E adevărat că Monk îşi va susţine în continuare propunerea ?

După privirile schimbate între ei, era clar că totul fusese aranjat dinainte şi fiecare îşi cunoştea rolul.

— Fireşte că şi-o va susţine, răspunse Barrington Erle.

— Cum de nu, întări lordul Cantrip.

— Şi Gresham se va opune ? vorbi din nou lordul.

— Cu siguranţă, ripostă Barrington Erle.

— în mod absolut cert, completă lordul Cantrip.

— L-aş considera nu ştiu cum dacă nu s-ar împotrivi, se amestecă lady Cantrip.

— Gresham e ultimul om de pe lume care să accepte ceva cu forţa, rosti lady Laura.

După această primă rafală, care-i deschise ochii eroului nostru, lordul se interesă cîţi susţinători va avea Monk în Cameră.

— Totul atîrnă de curajul conservatorilor, opină Barrington Erle. Dacă vor îndrăzni să voteze în sprijinul unei măsuri pur democratice, doar ca să ne facă nouă bucata, e foarte posibil să ne dea peste cap.

— Dar oamenii noştri ce-au de gînd ? întrebă lordul Cantrip.

— Mai bine te-ai adresa lui Phineas Finn decît mie, zise Barrington. Şi atacul se declanşă pe faţă.

A urmat o jumătate de ceas extrem de penibilă pentru tînărul invitat, deşi multe din cele rostite l-ar fi putut pe drept măguli. Din spusele lordului Cantrip, toţi erau dornici să-l păstreze în mijlocul lor — „afară de unul sau doi, pe care nu-i pot numi, însă ard să-ţi ia locul“, intervenise Barrington Erle, scontînd că antipatia lui Phineas

pentru unul ca Bonteen sau alţi deputaţi ar fi la fel de precumpănitoare în dorinţa de a-şi menţine postul ca şi stima arătată de Cantrip. Bătrînul lord declară că nu-i venea pur şi simplu a crede ca tînărul său prieten să se lase condus la pierzanie de o iluzie deşartă ca aceea pe
care o nutrea. Pentru ca mai pe urmă, lordul Cantrip sâ-i desluşească legea nescrisă după care se călăuzeau demnitarii. Un om în slujba guvernului şi într-un post care-i cei’e a munci pe cît de mult pe atît de bine spre mulţumirea sa ori a cauzei, nu trebuie să mai investească suflet şi în altele.

Este de aşteptat de la unul ca Sir Walter Morrison să depună sîrg şi interes în chestiunea dreptului de arendare a pămîntului în Irlanda — precum o şi face, desigur — la fel cum Phineas Finn se zbătea pentru interesele din Jamaica, din Canada ori din alte colonii.

Barrington Erle pedală pe loialitatea faţă de propriul partid, descriind totodată avantajele slujbelor diriguitoare în culorile cele mai luminoase.

La urmă de tot, se auziră şi glasurile femeilor, care veniră, după părerile noastre, cu argumente mult mai convingătoare decît ale bărbaţilor.

— Am fost aşa de fericiţi să te avem lîngă noi, rosti lady Cantrip, privindu-1 implorător şi aproape cu dragoste.

— Domnul Finn ştie prea bine cît de mult m-a bucurat intrarea sa în Parlament, cît am crezut în deplina lui reuşită şi cît de mîndră am fost de ea, declară lady Laura.

— Dacă ne părăseşte, îl vom jeli ca pe un înger căzut, urmă lady Cantrip.

— Nu ştiu dacă l-aş plînge, se amestecă cealaltă, însă plecarea lui m-ar mîhni peste măsură de mult.

Ce trebuia să răspundă la rugăminţi atît de măgulitoare şi insistente ? De-ar fi putut să se strecoare fără să spună un cuvînt, ar fi făcut-o mai mult decît bucuros. Dar simţea că era obligat la o

replică. Şi ca urmare o dădu — destul de slăbuţă şi deci incapabilă să convingă, însă deajuns de clară ca să le dea de înţeles că, odată pornit pe acest drum, nu mai putea să se întoarcă şi, ca atare, trebuia să voteze în favoarea măsurii propusă de Monk. Cum adică nu mai avea cale de întoarcere ? se repeziră lordul Cantrip şi Barrington Erle. Ba putea foarte bine să dea înapoi. în primul rînd, nu vorbea în Cameră şi apoi votul pe care-1 va da partidului său va trece ca şi neobservat. Natural, nu era exclus să fie ocărit de o

gazetă sau două. Dar ce Însemnau aceste atacuri pentru oameni cu poziţie în stat ?.

Esenţialul era că partidul va fi alături de el, şi în aceasta îşi va găsi consolarea. La capătul însufleţitelor pledoarii, Phineas răspunse că va mai reflecta — însă cu o voce atît de şovăielnică şi pierită, incit bărbaţii prezenţi crezură că, în fine, l-au cîştigat. Doar femeile se arătară de altă părere.

— Oricine ce ar spune, cind va sosi clipa, va face exact ce consideră că e drept, îi declară ceva mai tîrziu lady Laura părintelui ei. Să nu uităm încă că ea îl iubise — ori poate îl mai iubea.

— Mi-e teamă că-i un catîr, vorbi lady Cantrip cînd rămase numai cu soţul.

— Se poate, însă unul capabil să care o mare povară la deal, îi replicase acesta.

— O fi în stare, nu zic, dar şi cînd se opinteşte cati- rul, nimic şi nimeni nu-1 mai urneşte din loc, conchise ea judecîndu-1 fără de milă. Numai că lady Cantrip nu îl iubea.

înaintea plecării, tînărul găsi un moment prielnic pentru a-â vorbi Laurei după cum îi făgăduise fostului ei soţ.

— Ţi-a spus că vrea să mă întorc ? Niciodată, niciodată, niciodată ! îi răspunsese scuturindu-se îngrozită.

— Sper să nu fii supărată pe mine fiindcă ţi-am pomenit despre asta.

— Cum aş putea cînd el ţi-a cerut-o ?

— Nu m-a lăsat pînă nu i-am promis că-ţi vorbesc.

— Spune-i că aşa ceva nu-i posibil. Dacă socoteşte că am vreo îndatorire de care mă pot achita de aici. de unde mă aflu, să mi-o comunice şi mă voi sili s-o duc la îndeplinire. îl recunosc încă de soţ, în virtutea legămintului încheiat. Dar nici acest legămint nu mă poate sili să trăiesc alături de el. Prezenţa lui m-ar ucide !

Cînd, curînd după aceea, Phineas se revăzu cu Ken- nedy şi-i redă cele spuse de lady Laura, moşierul îi ripostă cu glas dur şi amar :

— în cazul acesta, apelez la justiţie. Nu i-am făcut nimic de care m-aş ruşina, dar asta nu-mi va

atenua
teribila neplăcere de a-mi expune viaţa familială prin curţile tribunalului şi a deveni subiect de comentarii al ziarelor. Totuşi, bărbatul este dator să îndure toate acestea, şi poate mai mult, pentru a-şi revendica drepturile şi a împlini voia lui Dumnezeu.

Şi în aceeaşi zi se duse la avocat şi-i dădu dispoziţii să înceapă demersurile în vederea repunerii sale în drepturile de soţ.

CAPITOLUL LXIX
ISPITA

PROIECTUL DE LEGE conceput de Monk s-a citit pentru prima oară în Cameră înainte de Paşti, cînd Phi- neas îşi mai păstra încă slujba. O singură dată avusese ocazia să-i vorbească premierului despre situaţia în care se afla şi, .spre marea-i surprindere, acesta se arătase amabil şi plin de bunăvoinţă, deşi se ştia ce riguros este în asemenea chestiuni şi cît de teribil îl supără orice abatere de la supunerea pe care i-o datorau toţi în calitatea sa de şef al partidului.

.— Lucrul cel mai cuminte e să rămîi pe locul de acum şi să nu întreprinzi nici o acţiune ireparabilă pînă nu ai ajuns la o hotărîre definitivă, îl sfătuise primul ministru.

— Mă tem că am luat această decizie, îi replicase tînărul nostru.

— Oricum, tot nu se poate face nimic pînă după sărbătorile Paştelui, şi atunci nu se ştie cum va evolua situaţia. Iţi recomand insistent să rămîi alături de noi, iar în cazul cînd nu ai de gînd să-mi urmezi povaţa, nu ai decît să te înfăţişezi cu demisia la mai marele dumitale înainte de a lua cuvîntul în Cameră şi de a vota împotriva noastră. Caută-1 pe onorabilul Monk şi mai discută o dată chestiunea cu el.

Să fi scontat premierul că Monk ar renunţa la proiectata reformă, impresionat de răul ce avea să

i-l prici-
nuiască lui Phineas şi la gîndul acesta să-i fi dat sfatul din urmă ? Se prea poate. Dar atunci se înşela.

După întrevederea cu domnul Gresham, Phineas primi această scrisoare de la logodnică.

Floodborough.

„Scumpul meu Phineas,

iată-ne revenite din Killaloe în cuibul nostru de aici, unde intenţionăm să rămînem pînă la toamnă. După despărţirea de surorile tale, mi se pare totul pustiu împrejur, dar în singurătatea de aici am să cuget mai mult la tine.

Ascultîndu-ţi îndemnul, m-am apucat să-l citesc pe Ten- nyson şi poemele sale m-au făcut să-mi închipui că aş putea să devin o replică a Marianei de nu aş avea siguranţa întoarcerii tale. însă la gîndul acesta, gonesc tristeţea ce caută să mă copleşească în acest sălaş izolat şi chem în el soarele şi bucuriile dragostei împlinite. Aseară am stat la fereastră şi am încercat să-mi închipui ce s-ar petrece cu mine dacă rni-ai spune că nu mă mai vrei, şi am căzut într-o asemenea disperare, încît am plîns minute în şir. Dar cînd această melancolie romantică este numai închipuire şi îndărătul ei palpită bucuria luminoasă şi vie, lacrimile-s plăcute şi nu te ard.

Dar ajunge cît am vorbit despre mine. Acum să-ţi relatez cîte ceva despre ai tăi.

Fără îndoială, sînt tare amărîţi gîndindu-se la demisia pe care vrei să ţi-o dai. Doctorul şi-a arătat prea puţin reacţiile ; totuşi l-am făcut să recunoască pe faţă cît de minunat este să te jertfeşti pentru o idee, aşa cum faci tu. Nu m-am lăsat pînă cînd nu i-am smuls asentimentul în această privinţă şi, pînă la urmă, mi l-a dat, dragul de el. Doamna Finn înţelege mai anevoie, însă cu timpul îşi va da seama că ai dreptate. îşi face griji mai mult pentru mine, iar cînd i-am spus că pot să aştept şi douăzeci de ani la nevoie, mi-a replicat că

nu ştiu ce înseamnă aşteptarea. Dar eu sînt gata s-Sy fac, şi chiar fericită, fără
să mă compar niciodată cu Mariana. Te asigur, iubii u e, şi te rog să mă crezi. Fetele sînt ori abătute ori minare din pricina dragostei. Eu mă înscriu în cea de a doua categorie. Mă fălesc cu tine şi cu faptele tale, şi trăiesc în credinţa că vei face numai ce trebuie.

îmi voi imagina toată viaţa că ai fi ajuns prim ministru şi nu doar un demnitar ca lordul Cantrip. Cît despre mai- că-mea, oricît m-am silit să-i desluşesc situaţia, nu înţelege, şi pace. O ţine pe-a ei, că nici un tînăr în prag de însurătoare nu are voie să demisioneze de oriunde ar fi. Sărăcuţa de ea ! Cîteodată mai spune şi ciudăţenii dintr-astea !!

M-ai rugat să-ţi scriu despre toate, şi iată, ţi-am împlinit voia. Uneori stau de voi'bă cu săteni de pe aici şi caut să le explic cum o să fie cu dreptul de arendare a pămîntului. Deunăzi, Mike Dufferty — un moşneag pe care nu ştiu dacă ţi-1 aminteşti — m-a întrebat de va mai plăti dijmă, ca şi pînă acum. Şi cînd i-am răspuns ,,da", a clătinat cu mîhnire din cap. Bine ziceai, dragul meu, că nu trebuie să te aştepţi la înţelegerea oamenilor atunci cînd le faci un bine.

Ţi-am primit scrisorelele, două la număr — una cuprinzînd şapte vorbe, iar cealaltă, nouă, domnule subsecretar de stat ! Dar cuvîntul cel de pe urmă preţuia cît o sută obişnuite.

Ce plăcut e să expediezi scrisori fără să plăteşti taxe poştale, fără să treci adresa, ci să menţionezi doar un nume vestit într-un colţ. De cîte ori îmi aduce factorul cîte o epistolă de la tine, are aerul că nu ştie dacă e un răvaş de dragoste sau o sentinţă judecătorească de exilare în Batany Bay b

Dacă le-ar vedea conţinutul atît de lapidar, cred că nu ar avea o părere prea bună nici de îndrăgostitul Phineas, nici de subsecretarul de stat, Finn.

Dar eu îi preţuiesc pe amîndoi. Ţi-o jur. Şi nu te admonestez. Atîta vreme cît voi primi două, trei vorbe drăgăstoase şi dulci, mă declar mai fericită ca o regină. O, de ai şti ce-i în sufletul meu ! însă

n-o vei afla nici-

[1] **Loc de exil în Australia, denumit după golful cu acelaşi nume din Noua Galie de Sud.**

odată. Bărbatul e prins de atîtea obligaţii, că nu are timp să pătrundă acest mic univers.

Cu bine, iubirea mea. Oricare îţi va fi hotărîrea, sânt sigui'ă că este înţeleaptă.

A ta, cu toată dragostea,
Mary F. Jones

La citirea scrisorii, Phineas s-a simţit aşa măgulit şi încîntat că nici faţă de el nu-i venea s-o mărturisească. Ce plăcere şi satisfacţie mai mare decît această sinceră mărturie de încredere din partea iubitei, concepută cu o gingăşie şi o dragoste de care nici o altă femeie nu s-ar fi dovedit în stare. Scumpa lui Mary, cită simţire îi arăta ! Iar el să mai cocheteze cu gîndul de a renunţa la o făptură atît de dulce şi devotată ? Niciodată n-o va mai face. Şi totuşi, cu fiecare zi ce trecea, îşi dădea tot mai limpede seama că nu s-ar fi cuvenit să dea curs acestei iubiri. Cu metehnele pe care le avea, trebuia s-o ocolească pe faţă, chibzuind la binele ei, cum la fel ar fi trebuit să-l evite pe Monk, gîndindu-se la binele său. însă nu cumpănise deajuns la nici una, şi acum zarurile erau aruncate.

Cu preţioasa misivă în buzunar, în aceeaşi zi merse la grajdurile unde îşi ţinea calul de promenadă şi anunţă că nu-1 va mai folosi.

Proprietarul nu păru deloc supărat, explicîndu-i că onorabilul Howard Macleod, de la Trezorerie, o să-l ia chiar din ceasul acela. La plecare, tînărul nostru îi trase o. înjurătură domnului Howard Macleod care tocmai îşi începuse gloriosul urcuş în viaţa mondenă, pe cînd el, Phineas Finn, şi-l sfîrşea.

Cum era sîmbătă, şi deci nu zi de birou, o porni către piaţa Portman. îşi reluase vechea deprindere de a se vedea cu lady Laura pe care deseori o găsea în compania lui Chiltern, din nou revenit în casa părintească. însă de astă dată o află singură şi tare amărîtă. De cîteva zile lordul primise o scrisoare, prin intermediul avocatului său, în care Kennedy reclama întoarcerea soţiei acasă, şi de atunci întreaga familie era întoarsă pe dos. Lordul

clocotea de mînie, Chiltern aruncase vreo două aluzii
„să dea ochii“ cu Kennedy, iar lady Laura se frămînta cum să scape de urmăririle soţului. Unica posibilitate ar fi fost doar să plece în străinătate, şi despre aceasta începu să vorbească cu Phineas.

— Numai părăsind ţara îi scap printre degete şi pînă la urmă aşa am să fac. Mă bate gîndul să mă statornicesc la Dresda, unde va veni şi papa în vacanţele Parlamentului.

— La Dresda ? Ar fi teribil de monoton, obiectă musafirul.

— Şi ce importanţă mai are monotonia cînd eşti la necaz ? Aa. cînd te alintă norocul şi totul îţi merge strună, monotonia te supără, recunosc. Dar cînd te loveşte năpasta, nici n-o mai iei în seamă. Ba chiar te complaci în ea.

— Oricum, e tare greu s-o iei din loc de nevoie, zise el.

Şi o vreme tăcură, fiecare furat de propriile preocupări. Nu simţea şi el aceeaşi nesuferită apăsare la ideea că trebuia să dispară ? îşi spuse în sine, ca apoi să rostească :

— E ciudat, nu-i aşa, că amîndoi vom pleca deodată.

— Dumneata de ce ? îl întrebă cu mirare.

— Pentru că aşa am decis. Odată ce părăsesc slujba, renunţ şi la locul din Parlament. Dar acolo am intrat cu nădejdea să capăt un post, ori ce sens ar avea să rămîn după ce mi-am împlinit visul şi mai tîrziu l-am văzut năruindu-se ?

— Dar vei trăi în continuare la Londra, nu, domnule Finn ?

— Cred că nu. După cîte mi-a fost dat să petrec aici, n-aş mai fi fericit, şi de aceea mă bate gîndul s-o pornesc către Dublin, unde m-aş descurca mai uşor şi cu cheltuială mai mică. Am să m-apuc de avocatură, deşi mă aştept la o droaie de greutăţi, fiindcă pornesc de jos, cum se zice...

— Şi toate acestea pentru un lucru absolut inutil.

— Vai, lady Laura — dacă s-ar fi putut ocoli ! Dar nu are rost s-o mai luăm de la capăt.

— Cîte am fi evitat amîndoi, de-am fi avut alt

noroc ! vorbi ea cu obidă. De-aş putea să mai fiu aceea care am
fost înainte de a mă căsători cu un om pe care nu l-am iubit aş considera viaţa un paradis ! însă toate regretele sînt tardive.

— Tot aşa spun şi eu.

— Nu, domnule Finn. Situaţia dumitâle e alta. Şi chiar de-ţi vei da demisia, nu ai motiv să renunţi la locul din Parlament.

— Ba am şi încă unul cum nu se poate mai plauzibil : nu dispun de mijloacele necesare ca să trăiesc în Londra.

Din nou se lăsă liniştea. Lady Laura se mută de pe scaun şi se aşeză pe o canapea ca să fie cît mai aproape de Phineas.

— Oare aş putea să-ţi vorbesc cu deplină sinceritate ? îi zise privindu-1 în faţă.

— Cum de nu.

— Despre orişice ?

— Natural, o dezlegă el rîzînd.

— Cred că ţi-ai şters din inimă amintirile privitoare la Violet Effingham.

— Nu chiar pe toate, recunoscu tînărul.

— Atunci orice speranţă ?

— De mult le-am pus cruce.

— Şi ultimele dorinţe ce te mînau către ea ?

— M-am lecuit şi de ele. Ştiu că nu poate să-mi aparţină. Doar cu Chiltern se va căsători.

— Despre asta nu ştiu nimic. Cu îndărătnicia lui blestemată, a izgonit-o de lîngă el. Totuşi, dacă nu se împacă şi nu îl ia de bărbat, dau în scris că nu se măritâ cu nimeni. Dar nu despre Oswald vorbeam. Va vedea el cum se descurcă.

— Din partea mea, poate fi liniştit, lady Laura, fiindcă n-am să-i mai fiu rival.

— Şi atunci de ce nu te-ai însura în aşa fel încît să nu-ţi mai pese unde stai şi din ce trăieşti ? Doar ştiu că îţi stă în putinţă să faci un asemenea mariaj.

Instinctiv, Phineas duse mina la buzunarul hainei şi pipăi scrisoai'ea trimisă de Mary — preţioasa ei mărturie de dragoste şi de încredere. Fireşte că nu-i şedea în putere să facă ceea ce-i recomanda lady Laura, dar nici nu era momentul

potrivit să-i explice şi ce anume îl reţine. Prea de eurînd îi vorbise despre nepieritoarea
lui dragoste pentru Violet Effingham ca să-i anunţe că o iubea pe Mary. i

— Eu susţin că poţi încheia o asemenea căsătorie, insistă ea.

— Mi-e teamă că nu, se împotrivi blînd.

— Spui că nu ? Atunci du-te şi întreab-o pe doamna Goesler. Şi ai să vezi cum reacţionează.

— O să rîdă de mine. Asta va face.

— Pfui ! Ştii foarte bine că nu eşti convins de ce-ai spus. Dar chiar să zicem că aşa o să fie. Ţi-e frică de rîsul unei femei ? Eu una n-aş crede.

Phineas nu-i răspunse pe loc, iar cînd vorbi, glasul lui suna altfel.

— Ce-ai afirmat adineaori în legătură cu dumneata ?

— Cu mine ? se arătă ea nedumerită.

— Regretai că te-ai măritat cu un om pe care nu l-ai iubit.

— Dar dumneata de ce n-ai iubi-o ? Şi pe urmă nu potrivi natura femeii cu a bărbatului. Noi sîntem nenorocite dacă nu ne îndrăgim soţii, pe cînd voi îmi închipui că vă puteţi dispensa de asemenea sentimente. Doamna Goesler nu te va domina. Nu ţi-ar pretinde să te smulgi din modul de viaţă pe care l-ai dus ca să te crească după legile ei — aşa cum a făcut domnul Kennedy.

— Nu cred nici o frîntură de clipă că m-ar accepta de bărbat.

— încearcă şi vei vedea, îi zise energică. în fond, nu costă prea mult astfel de tatonări — doar o ştim amîndoi ! Şi o dată ce ai gustat din viaţa de acum, trebuie negreşit s-o continui. Nu cred în avocatura de care vrei să te apuci. Şi chiar sînt convinsă că n-ai s-o poţi face. Un om care şi-a început existenţa în agitaţia arenei politice, care a deţinut un rol în treburile de stat şi s-a înfruptat din nectarul puterii nu poate renunţa la această experienţă, găsindu-şi fericirea în altă muncă. însoară-te cu doamna Goesler, şi poţi demisiona sau rămîne în serviciu, după cum ţi se năzare. Iar de-ţi păstrezi slujba, o să fie mult mai uşoară decît

acum, pentru că nu va mai fi o necesitate. Fă-mi parte, oricum, de plăcerea ca măcar unul din noi să rămînă pe loc... să nu ne prăbuşim împreună.

Phineas pipăi din nou scrisoarea din buzunar ; avea nevoie s-o simtă, pentru că însufleţitele argumente ale prietenei lui izbutiseră să îl clatine în hotărîrea ce-o luase, silindu-1 să recunoască faţă de sine cît de absurdă şi nemeritată era căderea ce-1 aştepta. Nicicînd nu-I atrăsese avocatura, dar acum parcă mai mult ca oricînd îl oripila gîndul s-o practice fie în Londra ori Dublin. Iar cînd munca pe care o faci îţi displace, e firesc să duci o viaţă de oropsit. Pînă şi răsfăţat de dragostea şi gingăşia lui Mary, tot amar şi urgisit i s-ar fi părut traiul. Fără discuţie, îl aşteptau zile negre, se gîndi cu tristeţe. Ca dintr-odată să-i fugă mintea la doamna Max Goesler şi s-o privească în cu totul altă lumină. Femeia l-ar fi luat dacă i-ar fi propus, îşi zise pentru prima oară cu certitudine. Doar i-o spusese pe şleau că numai de el depindea să termine cu necazul şi calicia ? Aşadar banii ei îi şedeau la picioare, dacă binevoia să se plece şi să-i adune. Dar această căsătorie nu-i aducea numai bunăstare, fiindcă, aşa cum o recunoscuse în repetate rînduri, doamna Goesler era frumoasă, deşteaptă, cu mult vino încoace şi, după cît observase, cu o fire foarte plăcută. în plus avea şi o poziţie în societate care mai curînd l-ar fi ajutat decît să îi dăuneze. Ce-ar fi fost să se trezească pe banca independenţilor în Cameră şi coproprietar al drăguţei reşedinţe din Park Lane ? Din toate carierele pe care viaţa le putea oferi unui om, cea mai avantajoasă îi şedea la îndemînă.

; — Ştii ce mi se pare că eşti ? îi zise prietenei sub
impresia imaginilor ce şi le făurise în aceste momente. O adevărată ispită.

— E urît să-mi spui acest lucru şi denotă ingratitudine, cînd eu aş face tot ce îmi stă în puteri să te ajut.

— Şi totuşi — eşti o ispită, repetă el.

— Alta trebuie să fie situaţia noastră, şi o văd ca aevea, rosti lady Laura cu voce şoptită. De-aş fi avut minte, să nu mă fi promis altuia înainte de a

ne întîlni fn Loughlinter, ar fi fost bine de noi...

— Eu nu ştiu dacă m-ai fi iubit, zise el cu glas îngroşat de emoţie.

— Cum nu ştii ? Ba ştii foarte bine. Nu bănuieşti cîte pumnale mi-ai împlîntat în inimă vorbindu-nu despre dragostea pentru Violet. Crud ai fost — teribil şi inutil de crud. Bărbaţii nu cunosc ce e mila. îndrăgind-o pe ea, nii-ai arătat că eşti nestatornic. Cu toată inconsecvenţa, sint sigură că tot te păstram dacă nu mi-ai fi vorbit prea tîrziu. Nu recunoşti măcar acest lucru ?

— Dacă mă acceptai atunci, ai fi însemnat totul pentru mine şi nici o secundă nu mă ispitea Violet.

— Sînt singurele cuvinte frumoase pe care le-am auzit din ziua aceea şi încerc să mă consolez crezînd că aşa ar fi fost. Dai' toate acestea au trecut şi nu se mai întorc niciodată. Mulţumesc cerului că am cunoscut dragostea. Ca bărbat, poate era firesc să-ţi încapă două iubiri în inimă. Eu însă voi rămîne de-a pururi cu una singură.

— Şi cu toate acestea mă sfătuieşti să mă însor cu o femeie... numai pentru avere.

— Da, nu te contrazic. Ai gustat din dragoste. Acum e cazul să înfrunţi realitatea. Şi dacă te povăţuiesc, o fac pentru că ţi-am vrut şi-ţi vreau binele. Ce alt mobil aş avea ? Bunăstarea pe care o s-o ai n-o să mă încălzească deloc. Nici măcar n-am să fiu aici ca s-o văd. Voi auzi doar de ea, aşa cum atîtea femei surghiunite din Anglia află unele ştiri deformate despre ce se întîmplă în ţara lor. Dar îţi port încă destulă grijă — sau hai să fiu mai curajoasă şi să spun destulă dragoste, nădăjduind că înţelegi cum se cuvine acest lucru — spre a dori să te feresc de dezastru. De cînd te-am luat de mînă împreună cu Barrington, ţi-am vrut numai binele şi ţi-am rămas credincioasă tot timpul. Cînd am hotărît să rămînem numai prieteni, în interesul amîndorura, am făcut-o pentru că ţî-eram credincioasă. Cînd veneai şi-mi vorbeai cu atîta efuziune de dragostea pentru Violet, am continuat să-ţi fiu credincioasă. Cînd ţi-am interzis să mă vizitezi la Londra, din cauza suspiciunilor manifestate de Ken- nedy. ţi-eram credincioasă.

Cînd tatăl meu te-a certat, eu ţi-am rămas credincioasă şi nu am avut linişte pînă nu l-am întors cu iertare şi bunătate spre dumneata. Cînd ai încercat să-i furi iubita lui Oswald, ţi-am rămas credincioasă, chiar convinsă fiind că vei reuşi. Nu m-am dezminţit nici o clipă în sentimentul pe care ţi l-am nutrit, şi chiar după ce voi pleca, ascunzîndu-mă departe de ochii tuturor şi ai dumitale, tot credincioasă îţi voi rămîne.

— Laura... iubită Laura ! izbucni Phineas.

— O, nu, nu vreau asemenea scene, se împotrivi categorică, însă nu cu mînie în glas, ci doar cu durere. Nu e momentul să ne mai face/n declaraţii patetice. Nici dumneata n-o doreşti. Pentru că altfel te-aş judeca rău. Am vorbit despre mine nu cu intenţia de a te provoca, ci numai ca să te fac să înţelegi că ţi-am fost şi îţi sînt prietenă.

— Şi ce prietenă ! exclamă tînărul întinzîndu-se după mîna ei şi cuprinzînd-o într-ale sale. Te respect şi te preţuiesc din adîncul sufletului.

— Dacă-i adevărat, atunci fă precum te-am povăţuit.

Din nou îşi duse mîna la buzunarul unde ţinea scrisoarea, de astă dată tentat s-o arate. Dar cînd o prinse cu degetele, gata s-o scoată, îl săgetă o idee : citindu-i-o se declara pe vecie legat de Mary. In inimă simţea acest legămînt şi faţă de sine nu o dată îşi spusese că aparţinea logodnicii irlandeze. Cu toate astea, îşi mai dorea un răgaz de gîndire, de confruntări cu el însuşi înainte de a-i anunţa Laurei noutatea. în plus, mai avea unele reţineri, poate chiar mai temeinice decît primele.

în ultimele minute prietena îi apăruse drept o ispită, cu o putere de seducţie care părea să-l domine şi acum. Ori dacă izbutea să-l corupă, depărtîndu-1 de Mary şi cîştigîndu-1 de partea cauzei susţinută cu atîta zel ? Nu. Era mai cuminte să-i ascundă scrisoarea. Ba mai mult. Ca să evite orice posibilă înrîurire, nici n-o să-i pomenească vreodată de Mary Flood Jones.

Plecă de la ea fără să formuleze o hotărîre sau cel puţin să-i dea vreo asigurare.

Pînă la cea de a doua citire — sau poate respingere — a proiectului susţinut de Monk, mai era o

săptămână întreagă — tocmai răstimpul necesar pentru el ca să ajungă la o decizie definitivă.

Se duse la club unde, înainte de cină, se pregăti să-i scrie logodnicei. Dar cînd se văzu cu hîrtia în față, nu putu să aștearnă un singur cuvînt. Și nu fiindcă ideile semănate de Laura l-ar fi clintit de la buna-i credință, ci pentru că în starea lui de învolburare lăuntric^ se
simțea incapabil să se adune și să dea cuvenitul răspuns la rîndurile primite. Așa că renunță și coborî în sufrageria de la parter.

Ca în orice sîmbătă nu se ținea ședință la Cameră și ca urmare la club era mare forfotă. Zăbovise la lady Laura pînă aproape de orele șapte, deși nu uitase de invitația pe care o avea pentru aceeași seară. Primul ministru dădea o recepție la care, cu siguranță, întreaga proti-pendadă va fi prezentă, și fiindcă avusese onoarea să se 'numere printre invitați, se gîndise să meargă. In fond cine știe cît mai rămîne în metropolă ? Și de ce n-ar fi profitat de orice ocazie, mai ales de o primire de gală, cum avea să fie la domnul Gresham ? Cum însă mai dispunea de un ceas pînă cînd trebuia să se schimbe și să pornească intr-acolo, nu strica să ia o gustare. în îmbulzeala din sufragerie nu găsi decît un singur loc liber, spre care se repezi fără să mai cerceteze vecinii. Astfel că se trezi așezîndu-se între Bonteen și Ratler — oamenii cei mai nesuferiți din cîți cunoscuse în Londra. Nemaipomenit ghinion ! Dar nu mai putea să-l evite.

Odată instalat, trebuia să rămînă, probabil spre satisfacția celor doi comeseni care-l și luară în spăngi.

— După cît se aude, ne părăsești, începu Bonteen.

— Cine a avut mojicia să spună așa ceva despre mine ? se prefăcu indignat.

— Nu numai unul, ci din păcate mai mulți, se amestecă Ratler. Ca să nu mai adaug și faptul că personal ii știu cam pe toți cum și cu cine votează, afară de dumneata, care nu apari pe nici una din liste.

— N-ai decît să mă treci și pe mine, îi șuieră

tînărul printre dinţi.

— Cu dragă inimă, dacă îmi spui şi unde.

— După mine, un om trebuie să arate pe faţă ori că-ţi este prieten ori că te duşmăneşte, înţei'veni Bonteen. Prefer şi totodată respect un vrăjmaş declarat.

— Atunci consideră-mă vrăjmaş declarat şi respec- tă-mă, îl pofti Phineas.

— Sună frumos ce spui dumneata, însă nu are nici **o** valogre, glăsui Ratler. Şi, ca să fiu sincer, de la început mi-a fost teamă că vei dezerta, Finn. Mă rog, e grozav să *m* pe independentul...

— E înălţător, îi tăie vorba Bonteen, numai că-i al naibii de inutil.

— Plus că n-ai cum să faci pe independentul rămî- nînd credincios confraţilor tăi, continuă Ratler. Pesemne ai uitat ce bătaie de cap ne pricinuieşti şi cum ne-ai răsturnat toate calculele.

— Nu m-am gîndit nici o clipă la calcule, mărturisi el.

— Ca să ţi-o spun verde, reîncepu Bonteen, eşti făcut dintr-un aluat mult prea fin pentru slujbele administrative. Şi lucrul acesta l-am constatat numai la irlandezi. Sînteţi caii cei mai de rasă cînd vă priveşte omul într-o prerie, însă nu vă împăcaţi cu şaua şi hamul.

— Iar şfichiuiala harapnicului ne face să azvîrlim cu copitele, nu-i aşa, Ratler ? completă Phineas.

— Chiar mîine am să-i arăt lui Gresham lista, îi spuse acesta, şi va face, bineînţeles, cum va crede. Dar eu nu pricep nici tăiat în bucăţi o treabă ca asta.

— Nu te grăbi, Ratler, îl îndemnă Bonteen. Pariez pe o liră că Finn votează cu noi. Nu există tactică mai grozavă decît să faci pe sfiosul ca să dezarmezi demoazelele. Ascultă la mine, Ratler. Pun rămăşag pe o liră că Finn merge la urnă cu noi şi împotriva lui Monk,

Nemaiputînd îndura grosolanele ironii ale celor doi, se ridică brusc şi plecă. Parcă to't clubul îi devenise nesuferit şi, ca să alunge apăsătoarea impresie, cutreieră o vreme prin parcul din preajmă. O luă pe sub columna Ducelui de York, ca şi cînd s-ar fi dus la serviciu, ca odată ajuns în dreptul noilor clădiri destinate birourilor —- pe care nu avea să le apuce complet terminate — să intre în incinta îngrădită şi s-o apuce spre pod. Privind absent la apa miloasă ce i se rostogolea la picioare, încercă să dezlege măcar o parte din puzderia întrebărilor care îl hăituiau. Oare proceda înţelept renunţînd la întreaga lui carieră de dragul unui chip bălăior ? Drept răspuns - se jură că Mary era cea mai

fermecătoare şi dulce făptură din cîte întîlnise vreodată. Iar dacă într-adevăr merita să sacrifici orişice ca să cîştigi o femeie, nici una nu putea fi mai vrednică de asemenea jertfă ca ea.. Cine i-ar fi trimis o scrisoare ca aceea pe care o purta cu el ?

Nici Violet n-ar fi fost în stare să o conceapă, cu toată inteligenţa, buna ei creştere şi seriozitatea ce le arăta. Desigur cele mai preţuite virtuţi ale unei femei erau blîndeţea, fidelitatea şi mărinimia, pe care Mary le întrunea ca nici o alta pe lume. îi va rămîne deci credincios, cu tot tributul amar ce avea să-l plătească.

Dar să le dea o satisfacţie aşa de mare celor de teapa lui Ratler şi Bonteen, făcîndu-le jocul şi lăsîndu-i să jubileze ? Să bată din palme şi să se scălămbăie în toate chipurile de fericire că l-au văzut năruindu-se ? Era îngrozitor să se gîndească la asta. Şi totuşi, cuvintele de pe urmă ale lui Bonteen îl obligau să-l susţină pe Monk, nu numai pentru că îl jigniseră ciunt cît mai ales pentru faptul că-i prefaţaseră alte comentarii, scuipate de alţii de teapa lui Bonteen.

Era perfect conştient că însăşi mînia lui însemna slăbiciune. De-ar fi avut cuvenita tărie, s-ar fi lăsat călăuzit dacă nu de propriul său cuget, cel puţin de poveţele unor oameni ca Gresham, lordul Cantrip, Barrington Erle, şi n-ar fi capitulat înaintea zeflemelilor azvîrlite de Ratler şi Bonteen. Dar cei care poposesc vremelnic în junglă se tem mai mult de ţînţari decît de fiarele sălbatice. Iar Phineas nu putea accepta gîndul să-i fie sîngele supt de un Bonteen. Cu toate că ar fi trebuit să o facă, dacă vota împotriva lui Monk şi rămînea mai departe în Cameră.

Oricum era hotărît să mai zăbovească pînă la închiderea sesiunii, şi de avea să-l ajute norocul ca să se afle într-o bună zi pe bănci diferite în Parlament, o să-şi ia revanşa de la Bonteen cu vîrf şi îndesat. Pînă una alta, ce va face cu doamna Goesler ? Ce soartă ! S-o aibă la îndemînă pe cea mai frumoasă femeie şi blagoslovită cu un venit de mii de lire pe an ! Fiindcă, aşa cum jurase mai adineaori că Mary era cea mai dulce făptură din lume, acum se jura că doamna Max Goesler este cea mai frumoasă femeie din Londra.

Chinuit de aceeaşi nesiguranţă, ajunse acasă şi începu să se dichisească pentru recepţia dată de premier.

Nu ştia încotro s-o apuce, nici ce era mai bine să facă. Şi cu toate acestea simţea — sau era o simplă iluzie — că va rămîne credincios micuţei Mary Flood Jones.

45* **6**

CAPITOLUL LXX

LA REŞEDINŢA PRIMULUI MINISTRU

LA SOSIREA LUI PHINEAS, toate încăperile, culoarele şi scările din locuinţa domnului Gresham erau ticsite de lume. Printre invitaţi se aflau personalităţi de diferite nuanţe politice, cu fiicele şi soţiile lor, cîţiva membri ai familiei regale, un adevărat curcubeu de miniştri plenipotenţiari, cu piepţii strălucind de decoraţii, doi purtători ai Ordinului Jartierei, postaţi chiar pe primul palier,par între ei, o doamnă voluminoasă, încărcată cu atâtea briliante de-ai fi putut să umpli o coşniţă, precum şi alte persoane suspuse, cu neputinţă de înşirat şi descris într-o singură pagină. Tot ce avea Londra mai de elită se adunase în cuprinzătoarea şi eleganta locuinţă a domnul Gresham, fiecare căutîndu-şi un loc. să se pună în valoare, şi găsindu-1 cu mare dificultate. Printre imensitatea de oaspeţi adunaţi la recepţie, Phineas îl descoperi chiar şi pe lordul Chiltcrn, de care se împiedică aproape de cum începu să suie către saloanele de la catul superior.

— Eei, tu aici ? se miră Phineas.

— închipuieşte-ţi ! răspunse lordul cu vădită îngre- ţoşare. Dar o şterg eu, n-ai grijă, îndată ce pot. De o jumătate de ceas mă ostenesc să urc la etaj, însă rn-am poticnit de mulţimea înţesată pe scară. Laura a fost mai stăruitoare şi s-a strecurat.

— Kennedy e cumva pe-aici ? îl întrebă tînărul nostru în şoaptă.

— Habar nu am, dar soră-mea a ţinut să vină cu orice risc.

Fiind înzestrat cu mai multă răbdare decît Chiltern, con'inuă urcuşul prin vasta înghesuială, ca după cîteva trepte să dea piept cu bătrânul Monk.

— Aa, va să zică tot mai sînteţi poftit de mai

marele dumneavoastră, observă el cu egală mirare şi satisfacţie.

— Mai sînt. dragul meu, şi chiar am avut o conversaţie extrem de amicală cu dînsul. Ce om e Gresham !

Ştie absolut tot. Şi cu atîta precizie — bineînţeles la modul abstract. Şi este aşa generos, tot la modul abstract.

— Cu mine a fost şi în practică, îl informă celălalt.

— Aa, nu mă refeream la raporturile sale cu indivizii. Lipsa de generozitate şi-o manifestă faţă de masele largi — ca poporul, partidul, diferite pături sociale ; pe cînd cu oamenii, în general, se arată mărinimos. Se erijează în adevărat zeu ; de-abia catadicseşte să mişte din cap şi pare că se joacă cu astrele. Dar eu nu am nimic împotriva lui. M-a invitat astă-seară aici şi a vorbit pe un ton foarte familiar despre Irlanda.

— Ce credeţi, aveţi vreo şansă în ce priveşte o a doua lectură a proiectului ? se interesă Phineas.

— Dumneata ce zici, că doar eşti mai la curent cu ce se vorbeşte. ,

— Toţi susţin că va fi o votare pe muche.

— Nu m-aş fi aşteptat niciodată la asta.

— Nici eu — pînă cînd nu l-am auzit pe Daubeny, la prima lectură a proiectului. Or să voteze cu toţii în favoarea lui, deşi în sufletul lor detestă ideea.

— De ce să-i credem chiar aşa de răi ? vorbi Monk cu duhul blîndeţii.

— Pentru că sînt. De astă dată ne prinde bine această duplicitate de care s-au făcut vinovaţi în atitea rînduri. De cîte ori s-a întîmplat să se ivească o fisură la noi, dumnealor au sărit s-o înlăture. Şi treaba a mers ca pe roate. îmi închipui însă cit le este de neplăcut să acţioneze veşnic pe dos faţă de cum predică.

— Ori de unde ar veni calul de dar, eu nu am să-l caut la dinţi, vorbi Monk înţelept. Totuşi, pe un singur parlamentar nu vreau să-l văd cu mine la urnă şi acela eşti dumneata.

— Hotărîrea mea este luată, anunţă tînărul.

— în ce sens ?

Phineas nu putea să-i declare făţiş că factorul decisiv într-o chestiune aşa importantă fusese înţepătura unei insecte scîrboase ca Bonteen, ci exprimă acest adevăr pe cit se pricepu mai discret şi totuşi convingător.

— Am să fiu alături de dumneavoastră, începu el. Ştiu ce-o să-mi spuneţi, fiindcă vă cunosc bunătatea, însă nu am putut face altă alegere. De pe acum unii oameni încep să arunce cu afirmaţii in dreapta şi stingă, de îmi vine să le sar în gît. Mi-e peste puteri să le îndur trăncănelile sau deprimarea pe care am încercat-o în ziua de azi. De aceea vă rog să nu căutaţi a

mă întoarce din drum pentru că tot nu veţi izbuti. Chiar mîine am de gînd să demisionez.

— Atunci nu ne rămîne decît să luptăm umăr la umăr, îi spuse bătrînul strîngîndu-i mîna.

— Umăr la umăr, repetă tînărul şi surise.

După despărţirea de Monk, se înghesui mai departe pe scări, fără un scop definit şi nici cu iluzia că l-ar putea întîlni pe eminentul amfitrion, ci mînat mai degrabă de ambiţia să învingă anevoiosul urcuş, ca să treacă în revistă şi încăperile de la etaj. încercarea cerea curaj şi răbdare, dar merita dusă pînă la capăt, fiindcă probabil se afla pentru ultima dată în locuinţa unui prim ministru, înaintă aşadar cu perseverenţă, şi cînd ajunse la un cot al balustradei, se trezi faţă în faţă cu domnul Gresham.

— Mă bucur foarte mult să te văd, îl salută premierul. Văd că ai stăruinţă şi un adevărat talent de a sui...

— Asemenea scînteilor, glumi tînărul cu amărăciune.

— Deşi nu cu aceeaşi iuţeală, adăugă celălalt.

— Dar cu aceeaşi vremelnică strălucire.

Aluzia nu era tocmai pe gustul domnului Gresham, şi deci schimbă subiectul.

— Ai aflat noutăţile din America ?

— Da, şi nu mi-a venit a crede.

— A, dumneata te bizui atît de mult pe măsurile de fortificare iniţiate în Downing Street, încît vezi coloniile noastre rezistînd neclintite în faţa întregului glob înarmat. E foarte bine că ai această credinţă, şi păstreaz-o pe mai departe.

— Sper că şi dumneavoastră sînteţi la fel de încrezător, în deosebi în clipa de faţă...

— Mda, n-aş putea zice că mi-am pierdut siguranţa, deşi am sentimentul că omenirea îşi va vedea de drumul ei înainte, chiar dacă n-o să ridicăm nici un deget pentru provinciile din America. Dar asta ţi-o spun în particular, aşa că nu trebuie s-o repeţi în Downing Street.

Pînă a-i da un răspuns, apăru un alt musafir între ei, şi Phineas îşi reluă ascensiunea înceată, cu toate că tare i-ar fi plăcut să-i spună domnului Grosham eît de mult îşi dorea să nu mai treacă prin Dow ning Street.

O bună bucată de timp se văzu blocat lingă domnişoara Aspasia Fitzgibbon care pe vremuri îl scosese de la mare bucluc, plătindu-i suma de bani pe care fratele ei o luase în numele lui de la un cămătar.

— E foarte plăcut să te afli aici, însă te prăpădeşte osteneala, se plînse domnişoara bătrînă.

— Intr-adevăr, este obositor, confirmă Phineas.

— Dumneata se înţelege că aveai datoria să vii. Doar eşti în plină urcare şi nu puteai să lipseşti de la recepţia premierului. L-am îndemnat şi pe Laurence să vină, însă mi-a zis că nu are nimic de cîştigat pînă nu s-or împărţi iarăşi cărţile.

— Or să se împartă... şi chiar foarte eurînd, o asigui'ă tînărul.

— Ei, dar orice culoare ar ieşi, la precizie că dumitale îţi pică atuul. Uite, pot să ţi-o dau de pe acuma în scris. Fiindcă aşa sînt menite unele mîini — să tragă veşnic atuul.

Cum era să-i explice, bătrînei că aşa ceva nu putea să i se mai întîmple în veci ? Şi ca să scape de replică şi de cicăleală, făcu un suprem efort, şi mai urcă o treaptă sau două. în drum, adresă saluturi sau cuvinte formale la aşa-zişi amici, iar cînd se crezu izbăvit de aceştia, se simţi tras de mînecă de lady Baldock, care îl ţintui preţ de cinci, şase minute, cu drăgălăşeniile şi balivernele ei. Printre altele, află că şi nepoata ei venise, însă bătrîna nu ştia unde este.

— Cred că a luat-o lady Laura în primire şi, drept să-ţi spun, tare nu-mi place, domnule Finn, declară ea cu patimă, ştiind, pasămite, că Phineas se certase cu lordul, dar nu că se şi împăcase. Nu-mi place deloc, urmă lady Baldock, mai cu seamă că e şi domnul Ken- nedy pe aici, şi Dumnezeu ştie ce mai poate ieşi.

— Domnul Kennedy nu e omul care să se dea în spectacol, o linişti Phineas.

— De asta nu poate garanta nimeni. In ce priveşte femeia care şi-a părăsit soţul, în sinea ei ştie că pe undeva a zbîrcit-o. Cel puţin aşa gîndesc eu, şi chiar de n-o fi

convingerea mea de partea femeilor, oricum o socotesc
dreaptă.

— După cit am auzit eu, lady Laura a fost îndreptăţită să-l părăsească, i se opuse tînărul destul de energic.

— O fi fost. Nu te contrazic. E lucru ştiut că bărbaţii iau apărarea femeii. Dar cu să am o fată separată de soţ, nu mî-aş găsi liniştea. Să mă crezi.

Bătrina l-ar fi ţinut pironit lingă ea ceasuri în şir, dar fiindcă partenerul de conversaţie nu mai avea nimic de eiştigat de pe urma ei, o lăsă brusc, urmîndu-şi urcuşul, îl cuprinsese o mare dorinţă s-o vadă pe lady Laura ■mpreună cu Violet, deşi, pentru care motiv anume, n-ar fi putut explica. De la întoarcerea sa din Irlanda n-o miîlnise măcar o dată pe Violet, şi dacă s-ar fi întîmplat să dea cu ochii numai de ea, cu siguranţă s-ar fi simţit stînjenit, neşliind nici măcar ce să-i spună. Pe cînd alături de lady Laura, putea s-o salute ca un prieten şi tot astfel să-i vorbească. Tocmai cînd reflecta la acestea, o zări despartindu-se dc vărul ei, lordul Baldock, şi rămî- nind singură. în asemenea situaţie, numai un laş ar fi bătut în retragere mai cu seamă că şi fata îl observase. Aşa că porni către ea.

— Oo, domnule Finn, îi spuse de cum ajunse aproape, şi dumneata vezi ce văd eu ?

— Iartă-mă, dar nu ştiu la ce te referi.

— Uite-1 pe Kennedy, vorbi eu spaimă. Auzisem că s-ar putea să vină şi de aceea Laura m-a rugat să rămîn lingă ea.

Intorcîndu-şi capul în direcţia unde privea fata. îl văzu şi Phineas pe soţul abandonat stîncl drept ca prăjina lingă un toc de uşă şi cu fruntea întunecată de brazde adinei şi de furie.

— Biata Laura este chiar vizavi, aşa că o vede, continuă Violet îngrozită. Fii bun şi du-mă la ea. Kennedy nu poate avea nimic de obiectat, fiindcă te ştie prieten cu amîndoi. Vai, nu trebuia să mă fi îndepărtat nici o clipă, dar lordul Baldock ţinea morţiş să mi-o prezinte pe lady Monser. Cred că ai aflat că se însoară cu ea.

Numai grija lordului Baldock şi a domnişoarei

Monser n-o mai avea Phineas, astfel că, fără să comenteze perspectiva căsătoriei, o apucă de mină pe Violet şi, cu abilitate şi încetineală, se îndreptară spre lady Laura, pe care o găsiră încremenită, sub privirile ucigaşe ale soţului. Ca în tot restul casei, şi între ei se perindau grupuri de invitaţi, despărţindu-i prin continua lor vînzoleală. Fireşte Kennedy ar ii putut să răzbată prin masa de oameni şî să ajungă la ea, la caz că ar fi vrut ; însă, după cit se părea, nu intenţiona să se apropie, şi nici lady Laura nu se urnise din loc, înlemnită de căutătura lui.

— Domnule Finn, ai putea să-l găseşti pe Oswald ? îl rugă de cum apăru lingă ea. Ştiu precis că se află aici.

■— Nu mai este. Am vorbit cu el înainte de a pleca.

— Nu l-ai văzut pe papa ? Spunea că o să vină.

— Nu l-am zărit, dar mă duc să îl caut.

— Stai. N-ar avea nici un sens. Eu tot nu mai pot aştepta. Ştiu că trăsura lui este aici. Ai fi bun să o chemi ? Tinărul se execută pe loc, făgăduind să se întoarcă în cel mai scurt timp. De astă dată înaintă mult mai iute prin mulţimea compactă, ştiind că-i mînat de o treabă, şi încă atît de urgentă. Ca să ajungă mai repede şi cu mai puţine eforturi, ar fi trebuit s-o apuce pe uşa păzită de Kennedy. Dar în misiunea în care pornise, cumpăni că era mai cuminte să-l ocolească, aşa că o luă pe alt drum. Numai că celălalt îl interceptase şi, fofilîndu-se pe uşa din dreptul său, îi ieşi înainte.

— Pleacă ? îl chestionă el cu aviditate.

— Se pare că da. Nu vrea să mai întîrzie prea mult, o scaldă Phitieas. Oricum, eu mă duc să văd dacă trăsura lordului Brentford este pe afară...

— Spune-i că nu -are de ce se zori din pricina mea. Tot nu mai rămîn la petrecere. Şi nici n-aş fi sîcîit-o. însă pentru o femeie într-o situaţie atît de penibilă ca a ei. nu era potrivit să apară aici.

— Doar n-oi fi vrînd să stea zăvorită, o apără celălalt.

— Aş vrea să se întoarcă acasă, de unde a plecat, şi dacă există justiţie în Anglia, am s-o

facă să se întoarcă. Aşa să-i comunici că am spus.

Şi fără să mai adauge un cuvînt, se împieptoşă prin lumea care-1 înghesuia, croindu-şi anevoie cale deschisă pe scări, urmat la un pas de tinărul nostru.

Cam la o jumătate de oră, se întoarse şi Phineas la cele două femei, vestindu-le că trăsura le aşteaptă.

'— Te-ai întîlnit cu el ? il descusu lady Lama.

— Da, a venit după mine.

— Şi ţi-a vorbit ?

— Da.

— Ce ţi-a spus ? Întrebă curioasă.

Şi, de faţă cu Violet, îi transmise mesajul, socotindu-se în gînd că de nu o făcea acum, poate nu mai avea niciodată prilejul.

[1] — Fie că există sau nu vreo lege care să mă ocro tească, eu nu mă întorc la el, rosti lady Laura. Oare femeia e ca o vită, să fie legată la iesle cu forţa ? Poate să-mi vină poruncă de la toţi judecătorii din Anglia, eu nu mai trăiesc cu acest om.

Ajuns în singuratica sa locuinţă, Phineas cugetă îndelung la cele întîmplate şi auzite. în definitiv nu era mai bine de el decît de nobila lady Laura şi bogătaşul Kennedy, dezbinaţi şi atît de nenorociţi în clipa de faţă ? Dar poate că faptul se datora şi unor merite ale sale, pentru că nu îşi jertfise pornirile inimii pentru avere sau mărire în societate. Adevărat, fusese nesăbuit, nestatornic, frivol — şi poate chiar dornic de pricopseală. Dar nu îşi vînduse buna credinţă. Şi cu gîndurile acestea, luă scrisoarea lui Mary şi o citi încă o dată.

CAPITOLUL LXXI
SCHIMB DE IMPRESII

AR FI FOST poate greu de stabilit care dintre cei doi logodnici greşise mai tare ori avusese mai multă dreptate în ciocnirea care dusese la despărţirea lor. în dorinţa sa arzătoare de a-1

determina pe fecior să se apuce de o treabă, lordul Brentford, ale cărui silinţe în această privinţă se dovediseră vane, o luase pe Violet la o discuţie între patru ochi şi obţinuse făgăduinţa fetei de a încerca să uzeze de influenţa ei asupra logodnicului.

— Sînt absolut de acord că trebuie să aibă o anumită ocupaţie, declarase Violet cu convingere.

— Şi o va avea... dacă stărui pe lingă el, o îmboldise bătrînul.

— Nenorocirea este că nu ascultă de nimeni, rostise fata cu indoială. Dar am să fac tot ce pot, se legă ea înaintea lordului. Şi se ţinu de promisiune.

Insă cînd începu să-i vorbească lui Chiltern, acesta încruntă sprîncenele, afişînd o mînie de-a dreptul sălbatică, cum deseori o făcea fără s-o simtă în realitate; Firește, observaţiile logodnicei nu-i cădeau bine, dar nu avea de gînd să sară la ea, cum s-ar fi zis după înfăţişare.

— Şi, mă rog, ce ai vrea să fac ? o întrebă el.

— Să-ţi alegi o îndeletnicire, asta aş dori, OsvvalcL

— Ce îndeletnicire ? Să m-apuc, bunăoară, de cizmărie ?

— Nu m-ar atrage în mod special ; însă dacă tu o preferi, n-ai decît să o faci, vorbise ea liniştită, fiindcă,' de cum îl văzuse încruntîndu-se, îşi revendicase în sinea ei toate drepturile, hotărînd să nu se lase intimidată.

— Spui prostii, Violet, o luase el în derîdere. Doar ştii că cizmăria nu e de mine.

— Atunci intră în Parlament.

— Nici nu pot şi nici nu îmi place. Detest acest fel de viaţă.

— De ce nu ai face pe fermierul ?

— Pentru că nu am mijloace.

— Le-ai avea, te asigur. Şi ceva tot va trebui să alegi. O ştii foarte bine. Tatăl tău are perfectă dreptate cînd insistă să începi o activitate.

— E uşor de făcut teorii, dar în loc să te aliezi cu *ata, mai bine ai ţine cu mine, dacă mă mai vrei de bărbat.

— Natural că te vreau, Oswald, însă nu ai dori

să nutresc respect soţului meu ?

— Şi crezi că nu l-ai putea nutri ?

Violet îl privi cu atenţie. Sprîncenele i se îmbinaseră într-o încruntătură de spaimă ; cicatricea care-i despica fruntea părea adîncă şi neagră ca o rană deschisă ; ochii improşcau fulgere de mînie, iar pielea i se roşise ca focul. Dacă astăzi, cînd erau doar logodnici, se dezlănţuia cu atîta patimă, cum avea să se poarte ca soţ ? se întrebă

cu îngrijorare. Totuşi nu se lăsă înfricoşată — cel puţin pe moment.

— Nu, Oswald, grăi cu acelaşi calm dinainte. Dacă te încăpăţînezi să-ţi iroseşti timpul, n-am să te pot respecta. Şi e mai bine să ţi-o spun de pe acum. ■

— Fireşte, cu mult mai bine, răspunse băţos.

— Cum aş putea respecta un om a cărui viaţă va fi..: va fi...

— Cum va fi ? se răsti el.

— Oswald, eşti foarte mojic cu mine.

— Cum va fi viaţa mea ? se stropşi în continuare.

Violet îşi repetă cu nădejde să nu se lase intimidată
şi spuse cu îndrăzneală :

— O să fie de rîsul lumii, dacă ţii neapărat să o ştii.

— Pe tine, oricum, n-am să te fac de ocară, zise mai domolit. Prea te-am iubit mult ca să te compromit cu purtarea mea. Iar după tot ce mi-ai zis, ar fi mai bine să ne despărţim, Violet.

Fata continua să fie dîrză şi mîndră. Aşa că se despăr- ţiseră, deşi simţea că i se rupe inima să-l vadă plecînd. Mai pe urmă se căise amarnic pentru ncîndurarea ce-o arătase, dar în ciuda părerii de rău, nu-şi retracta nici faţă de sine cuvintele de dojană. La urma urmelor, de ce ar fi făcut-o ? îl socotise pe drept vinovat, şi odată convinsă de greşelile sale, considerase de datoria ei să îi mustre. Dar nu cu intenţia să-l piardă, să nu-1 mai ia de bărbat, chiar să fi fost ultimul leneş de pe pămînt. Cu firea pe care-o avea, nu-i îngăduise vreodată — nici lui nici altui bărbat — să-i pună stăpînire pe inimă, ci numai cînd binevoise îi făcuse această concesie. în felul calculat cum îşi dăruise ea sentimentele, ar fi fost foarte posibil ca nu numai Chiltern să fi fost beneficiarul, ci oricare alt bărbat. Pentru că în loc să fie robită de dragoste, cum se întîmplă de regulă, crezuse că poate să-şi manevreze sentimentele după cum îi convine. Pentru ca acum, cînd rămăsese fără sclavul inimii ei, să realizeze cu pică dar şi cu profundă mîhnire că nu putea să se lipsească de el. îl părăsise de bună

voie, moţăind trufaşă din cap şi arătîndu-se cît mai demnă, ca îndată ce se văzu singură, s-o cuprindă căinţa. Nu trebuia să-i fi spus viitorului soţ că viaţa lui o să fie de rîsul lumii.

Cum de îi trîntise vorbe atît de grele ? Care bărbat le-ar fi suportat ? Era normal să se supere şi să sară cu gura. Căci de n-ar fi făcut-o şi le-ar fi înghiţit resemnat, l-ar fi considerat mototol şi nevrednic de ea.

Necăjită, se dusese la lordul Brentford şi la lady Laura, şi le povestise cele întîmplate, după care o înştiinţă pe mătuşă că stricase logodna. Cum era de aşteptat, lady Baldock bătuse din pinteni, biruitoare şi, ca să se răzbune pe ea, Violet începu să se tînguie, jurîndu-se că va regreta toată viaţa nepreţuitul gentilom pe care îl pierduse.

— Şi atunci de ce i-ai dat tălpăşiţa ? o întrebase năucită bătrîna.

— Pentru că am socotit că era mult prea bun pentru mine, îi replicase pupila.

— Cred că nici o tutoare din întreaga istorie nu a avut parte de zilele fripte pe care mi le face mie nepoata, se plînsese ea mai pe urmă.

Şi parcă pe bună dreptate...

Văzînd că socotelile ieşiseră tocmai de-a-ndoaselea, lordul Brentford se agitase în tot chipul, fumegînd de mînie şi înăsprind şi mai mult situaţia. Se sfădise cu fiul, mai apoi îl iertase, şi iar se certaseră, susţinînd sus şi tare că numai încăpăţînarea şi pandaliile lui stricaseră lucrurile. Cu răbdare şi foarte mult tact, lady Laura izbutise din nou să-i împace, obţinînd totodată făgăduinţa părintelui de a se purta mai conciliant. Drept urmare, bă- trînul se abţinea vitejeşte să-i facă mutre feciorului ori să-l înţepe cu observaţii usturătoare.

— Ai să vezi că se domolesc ei şi vor fi împreună, îl asigurase fiică-sa. Numai să terminăm odată cu amestecul şi cu cicălelile, fiindcă prin asta îi dezbinăm.

Bătrînul lord o crezuse şi căutase a-i da ascultare, deşi tare greu îi venea. Cum să nu-1 ia pe Chiltern la rost cînd îi venea zi de zi cu cîte o

trăsnaie pe care nici un părinte — sau, oricum, un părinte ca el — nu ar fi tolerat-o ? Făcînd haz de politică şi luîndu-i pe politicieni în derîdere — chiar şi pe aceia din Camera Lorzilor — ajunsese a spune odată că în loc de miniştri mai bine s-ar forma un guvern din vreo trei, patru babe. Auzindu-1, lordul Brentford pălise, dar amintindu-şi de poveţele fiicei sale, se căzni să-l mustre în glumă. Prea îşi dorea

s-o aibă de noră pe Violet ca să calce în străchini şi să primejduiască împlinirea acestui vis. Deşi numai Dumnezeu ştia cît de greu îşi muşca limba şi se abţinea să nu sară cu gura la Chiltern.

Cînd Violet o vestise pe Laura despre cearta cu fratele ei, se arătase fără speranţe de viitor.

— Adevărul e că deşi ne plăcem — sau ne iubim, dacă vrei să mă exprim astfel — nu sîntem potriviţi pentru a fi soţ şi soţie, declarase tînăra Effingham.

— De ce ? o întrebase cealaltă.

— Fiindcă prea ne asemănăm. Sîntem la fel de violenţi, de îndărătnici şi de tiranici.

— Tu, ca femeie, ar trebui să cedezi, îi sugerase Laura cu blîndeţe.

— Poate, numai că nu facem întotdeauna ce se cuvine.

— îmi dau perfect seama că n-ar trebui să vin cu sfaturi, cînd eu însămi am ajuns unde sînt.

— Nu spune asta, deoarece amîndouă avem cîte un eşec la activ despre care am putea discuta cîte zile ne mai rămîn de trăit. Cu singura diferenţă că tu nu ai de ce să-ţi faci imputări, pc cînd eu am motive.

— Crezi că nu îmi găsesc nici o vină ? Te înşeli, draga mea. Nu i-am adus nici un prejudiciu lui Kennedy cît am vieţuit laolaltă, dar prin faptul că l-am acceptat de bărbat, i-am făcut mare rău.

— Şi el s-a răzbunat.

— Nu a pomenit nici o dată de asta. însă este nenorocit şi eu sînt tot astfel. Iar suferinţa noastră se trage de la greşeala pe care am săvîrşit-o eu.

— Eu n-am să aduc nenorocire nici unui om de pe lume, zise Violet cu melancolie.

— Cum adică ? Ai renunţat la Oswald ?

— Nu numai la el, fiindcă nu este singurul

imprudent care ar înfrunta acest risc.

— Desigur. Şi Lordul Fawn ar fi gata să şi-l asume.

— Aşa e, şi poate lui nu i-aş face mult rău... dar nici bine.

— Plus bietul Phineas Finn, adăugă lady Laura.

— Pe el aproape că-1 uitasem. Am să-ţi fac o mărturisire în ce-1 priveşte. în afară de fratele tău, a fost singu-
rul bărbat care m-a ispitit, închipuindu-mi o vreme că l-aş putea iubi îndeajuns ca să-l iau de soţ.

— Şi acum ?

— Acum ce ? Mi-a trecut. Natural.

— Complet ?

— Absolut. Dealtfel nu se înşoară cu doamna Max Goesler ? Cred că între timp au căzut de acord şi sper să se poarte bine cu el — să-l lase după toanele lui, şi să-l aştepte cu ceaiul cînd vine acasă ostenit de la şedinţele Camerei. Mi-ar plăcea să-l ştiu răsfăţat şi nu în ghearele unei scorpii, fiindcă — de ce nu aş recunoaşte ? — încă-i mai port o leacă de afecţiune.

— Nu cred că se va căsători cu doamna Max Goesler, vorbi Laura dusă pe gînduri.

— De ce ?

— Nu aş putea să-ţi explic în cuvinte, dar aşa intuiesc. Şi va să zică l-ai iubit intr-un timp ?

— Nu chiar, draga mea. Eu nu mă îndrăgostesc cu una cu două. După cît ştiu, fetelor le vine greu să-şi strunească inima, pe cînd la mine a fost invers. Cînd l-am măsurat după etalonul pretenţiilor mele, nu l-am găsit mult sub nivelul aşteptat, însă nici la înălţimea dorită. L-am drămuit la inci, cum face sergentul cînd îşi primeşte recruţii, şi am văzut că-i lipseşte o jumătate de inci. Nu are suficientă personalitate. E prea prieten cu toată lumea.

— Să-ţi divulg un secret, Violet ?

— Te rog, dacă nu cumva îl cunosc dinainte..:

— Este singurul om pe care l-am îndrăgit vreodată, rosti Laura cu nemărginită tristeţe.

— Dar a fost prea tîrziu cînd ai prins de veste...

— ... şi cînd aş fi vrut să nu îl fi întîlnit

niciodată pe Kennedy. Simţisem mai dinainte că mă fură dragostea şi mi-am impus cu tărie convingerea că un asemenea mariaj mi-ar aduce numai nefericire. Era tocmai o perioadă de necaz în familie cînd eu rămăsesem fără un şiling.

— Fiindcă plătiseşi datoriile făcute de Oswald, precizăVioleţ.

— Ce făcusem, ce nu, realitatea este că nu aveam o leţcaie. Şi nici el. Aşa că nu îndrăzneam să mă duc cu mintea la o căsătorie.

— în schimb el a contemplat perspectiva, nu-i aşa, Laura ?

-- Probabil.

— Nu probabil, ci sigur. Doar nu mi-ai spus-o chiar tu?

— Ei da, ar îi vrut să ne căsătorim. însă eu ajunsesem la hotărirea stupidă şi semisentimentală a prieteniei, cre- zînd că putem rămîne legaţi printr-o afecţiune frăţească, întru nimic jignitoare pentru viitorul soţ. Curînd după ce-1 acceptasem pe Robert, a fost invitat împreună cu mine la moşia din Loughlinter. Acolo l-am măsurat — după cum ziceai că ai făcut-o şi tu — dar la mine nu a ieşit cu nici o sutime de inci sub etalonul dorit. Se vede că-1 cunoşteam mult mai bine.

■— Se prea poate, nu mă opun. Şi, în definitiv, la ce să-l mai măsurăm cînd se spune că dragostea-i oarbă ?

— O fi, şi totuşi ne judecăm curtezanii. îmi amintesc că a venit intr-o zi lingă mine, pe cînd şedeam pe un po- vîrniş al muntelui Linter. Mă oprisem pe prima buclă a masivului. O mai ţii minte, Violet ?

— O văd în faţa ochilor.

— Şi eu. Mi-o arătase Robert spunîndu-mi că c cel mai frumos colţişor din Scoţia.

— Prin urmare acolo ţi-a cîntat trubadurul serenada lui amoroasă ?

— Nu mai ştiu ce declaraţii mi-a făcut atunci, dar ţin minte că i-am anunţat logodna mea cu Kennedy pe care, fără nici un temei, o simţeam de pe atunci ca o durere apăsătoare — aşa cum s-a şi dovedit pînă în ziua de azi.

— Şi pe eroul Phineas tot îl mai îndrăgeşti ?

— Eu ?

— Se înţelege că tu. M-ai fi urît dacă-1 luam de bărbat ? Sau o vei detesta pe doamna Max Goesler dacă-i devine soţie ?

— Nici un pic, te asigur. Nu sînt precum cîinele grădinarului, care nici nu mănîncă paiele, nici altuia nu-i dă voie să se atingă de ele. Am mers într-atît de departe cu dragostea altruistă

încît au existat perioade cînd aproape doream să-l accepţi.

— Şi de ce ? întrebă fata cu extremă nedumerire.

— Cum de ce ? Fiindcă şi-o dorea cu atîta ardoare.

-— în locul lău parcă tot nu l-aş fi iertat pentru iuţeala cu care şi-a mutat sentimentele.

— Tocmai eu să nu-1 iert, eu care îl izgonisem cu ghidul să mă mărit, după ce simţisem săgeata lui Cupidon adine împlîntată în inimă ? N-o puteam smulge de acolo, ca să mă lecuiesc, şi cu toate acestea, mă căsătoream. Ori atunci pe el să nu-1 fi lăsat să se vindece ?

— Se pare că i s-a închis rana fantastic de repede, şi de atunci s-a mai tămăduit încă de una. Cine ştie cîte cicatrici o fi purtînd în pieptul lui falnic ? Sumedenii. Ori mai degrabă nici una fiindcă la el urmele dragostei sini asemenea liniuţelor pe care le trage hangiul cu creta pe o tejghea, iar cînd le şterge cu cîrpa udă, dispar fără urme.'

— Şi tu cum le-ai vrea ?

— Ca nişte creştături săpate în lemn, pentru a nu mai fi uitate. Să ştii că nu vorbesc în numele meu, plîn- gîndu-mă, Doamne fereşte, de nestatornicia domnului Finn. Nici n-aş avea dreptul cînd nu port în inimă măcar urmă de cicatrice.

.— Eşti o prostuţă, Violet, îi spuse Laura mai mult în chip de alintare.

— Oi fi, dar nu am căzut în capcana acestui Don Jaun.

— Sărmanul de el ! In timp ce noi îl forfecăm liniştite, el se frămîntă cu viaţa lui încă neorînduită, de pe urma căreia s-ar cuveni să profite la maximum îmbinînd munca, plăcerea, datoria, ambiţia şi restul cîte îi mai rămîn. Dacă este un sentimental, dragostea va juca un rol precumpănitor, deşi prost e bărbatul care se lasă călăuzit doar de inimă. Şi totuşi, din cit îl cunosc, la el nu judecata predomină, ci tinde să cadă victima unei singure pasiuni sau idei — o

trăsătură care pînă- şi la femeie denotă slăbiciune şi nu tărie.

— înseamnă că şi tu, Laura, eşti o slabă.

— Şi dacă sînt, trebuie negreşit să fie şi el ? De nu greşesc în aprecieri, Phineas Finn este un bărbat statornic cînd are pentru cine şi pentru ce.

•— Cu alte cuvinte, doamna Finn va putea dormi liniştită ?

— Asia voiam să spun. Şi dacă tu sau eu binevoiam să-i purtăm numele, ne puteam bizui pe fidelitatea lui. Dar am considerat nimerit să-i dăm cu piciorul.

— Şi cîte i-or mai fi dat ? !

— Eşti nedreaptă şi rea, Violet. Acum mi-este clar că domnul Finn ţi-a gîdilat vanitatea, însă nu ţ i-a atins inima. Ce ai fi pretins de la el cînd eu i-am anunţat că sînt logodită ?

— Presupun că domnul Kennedy nu s-ar fi bătut cu el în duel. la Blankenberg.

— Violet !

— Păi da. Asta mi se părea normal să o facă cu toate că nici duelul nu e decisiv în asemenea situaţii, nu crezi ?

Spre norocul Laurei. care începuse să se irite, tocmai atunci apăru cineva între ele şi le întrerupse discuţia.

CAPITOLUL LXXII

MĂRINIMIA DOAMNEI MAX GOESLER

DE LA RECEPŢIA domnului Gresham, Phineas plecase cu hotărîrea complet limpezită de a-şi da demisia. Rămînea doar să aştepte ziua de luni cînd avea să se înfăţişeze la mai marele său, cu hîrtia în mînă, fie ca să i-o primească pe loc ori să amîne deznodămîntul pînă după cea de a doua lectură a proiectului domnului Monk. Şi astfel, în dimineaţa primei zile din săptămînă, intră în cabinetul lordului Cantrip şi-l anunţă despre cele decise.

— Dragul meu Finn, nu pot decît să-mi exprim sincerul meu regret că ne părăseşti, îi declară şeful departamentului.

— Şi pe mine mă doare să las o slujbă îndrăgită şi vitală în ce mă priveşte, iar mai presus de toate, să nu mai lucrez cu dumneavoastră. Dar fiindcă am certitudinea că domnul Monk apără o cauză dreaptă, îmi este cu neputinţă să nu îl susţin.

— Decît s-ar fi dus în Irlanda, mai bine mergea în- tr-o staţiune ca Bath. să-şi caute sănătatea, replică celălalt destul de afanisit. La care Phineas nu putu decît să

zîmbeaseă, să cloa din umeri şi să afirme cu aceeaşi smerenie că şi plecarea lui Monk în vilegiatură poate n-ar fi modificat prea mult situaţia. Pe urmă întinse demisia pe care şi-o pregătise, însă lordul nu i-o primi, rugindu-1 s-o mai păstreze cîteva zile.

Între timp avea să discute cu premierul, şi apoi, pînă la citirea proiectului, mai era încă o săptămînă, aşa că rămînea încă vreme pentru predarea hîrtiei. Fără să mai insiste, tînărul se retrase, întoreîndu-se în cabinet, unde se strădui să mai aducă ceva servicii îndrăgitelor colonii.

între recepţia dată de Gresham şi întrevederea mai sus relatată fusese la mijloc o zi de duminică si pentru că întîmplările pe care le cuprinsese s-au dovedit într-un fel decisive pentru viaţa eroului nostru, se cuvine să ne întoarcem la ea.

De dimineaţă, Phineas întîrziase la micul dejun, studiind documente cu privire la arendarea pămîntului în Irlanda, pregătindu-şi expunerea ce urma s-o rostească în Cameră şi încercînd să prevadă efectul pe care avea să-l producă asupra evenimentelor viitoare. Deşi absorbit de aceste preocupări importante, la un moment dat îşi aduse totuşi aminte că-i promisese doamnei Max Goesler să-i facă o vizită matinală cu scopul de a-i anunţa hotărîrea definitivă în legătură cu slujba. Drept aceea, puse hîrţoagele deoparte şi începu să se îmbrace, gîndin- du-se că de fapt se ducea să-şi ia rămas bun, deoarece nu vedea cînd mai avea timpul s-o facă. Judecind însă după grija cu care îşi alese veşmintele, îşi cercetă ghetele — să constate dacă luceau îndeajuns — apoi mănuşile — dacă erau curate şi proaspete — plus atenţia cu care se contemplă la plecare în oglindă, nu s-ar fi zis că merge la doamna din Park Lane doar cu intenţia de a-i spune adio. Dealtfel aceeaşi suspiciune pesemne îl încercă şi pe el, pentru că, înainte de a ieşi pe uşă, se întoarse din cale, scoase scrisoarea logodnicei din sertarul unde o ţinea şi, cu titlu de antidot, o citi cuvînt cu cuvînt. „Ca ea nu există alta pe lume“, îşi zise după ce o termină, simţindu-se parcă la adăpost de orice tentaţie. Dar oare pe

cîtă vreme ? Căci e ştiută inconsecvenţa bărbatului cînd are de unde alege. Predispoziţia şi părerile oscilează de
la oră la oră, incit ce-i apare la prînz ca o virtute inegalabilă, către seară îşi pierde orice valoare.

Afară era o căldură de iad, aşa că luă o trăsură, pentru că nu cadra să-şi ia rămas bun de la o persoană ca doamna Max Goesler încins de căldură, asudat şi colbuit după ditamai drumul cit avea de bătut. De vreme ce îşi dăduse osteneala să aibă o ţinută îngrijită, pentru ce n-ar păstra-o pînă la destinaţie ? In definitiv nu mergea orişiunde, ci la o femeie frumoasă şi extrem de pedantă cu sine cînd se arăta puţinilor preferaţi pe care-i favoriza cu un zîmbet. Ori cînd el beneficiase poate ca nimeni altul de surîsul ei cald, să nu se prezinte în mod impecabil ? In plus, însăşi vizita avea o natură deosebită, întru- cît, potrivit înţelegerii prealabile, astăzi aveau să discute perspectivele şi intenţiile sale de viitor. De aceea poate că procedase înţelept recitind epistola de la Mary, fiindcă avea nevoie de un oarecare întăritor înainte de a trece pragul doamnei Max Goesler.

La sosire îi deschise uşa camerista stăpînei care, după ce îl vesti că doamna se află acasă, adăugă rînjindu-i poznaş că restul slugilor plecaseră la biserică. Ca musafir destul de asiduu, Phineas se împrietenise deajuns cu subreta ca s-o întrebe dacă vizita lui era potrivită în ceasurile de liturghie. Oare stăpîna va consimţi să-l primească tocmai la vremea aceasta ?

— La precizie, îl asigură juna nemţoaică.

— Şi e singură ? o iscodi în continuare.

— Păi dar cum ? Cine să vină la asemenea oră ?

Pe urmă îl conduse în salon, unde, spre surprinderea sa, nu dădu peste amfitrioană.

— Coboară ea într-o clipă cînd o auzi c-aţi venit, îl calmă fetişcana zbughind-o după aceea pe uşă.

în minutele de aşteptare, Phineas îşi aruncă ochii împrejur. încăperea era deosebit de atrăgătoare — poate ca nici o alta în Londra. De la ferestre se vedea parcul, iar mai încoace, sumedenii de grădiniţe particulare, vesele şi

strălucitoare cum numai banii grei le puteau face să arate într-o metropolă invadată de fum. Pe balcon şi înăuntru, de-a lungul geamurilor, se aflau o mulţime de plante şi flori, în aşa chip aranjate încît salonul părea un chioşc intr-un parc, împodobit doar cu obiecte rare şi preţioase, care totuşi nu deranjau ochiul prin opulenţa şi valoarea lor însemnată. De pildă, jilţurile, deşi vizibil extrem de scumpe, nu fuseseră luate doar ca să incinte privirea, cit mai ales să-l desfete pe cel care se aşază în ele, fiind extrem de comode. Pe polițe se înşirau multe cărţi, pe care atmosfera şi mobila te îmbiau să le iei şi să le citeşti. Două sau trei comori ale picturii engleze îşi găsiseră un loc ideal pentru a fi admirate, reflectîndu-şi imaginile şi în oglinzile atîrnate pe pereţii opuşi. Iar pe măsuţe, pe scrinuri şi pretutindeni în cameră se vedeau bibelouri scumpe dar expuse vederii nu pentru costul lor desigur exorbitant, ci fiindcă realmente erau magnifice.

Ca unul suficient de versat în arta de a trăi, Phineas îşi dădea seama că femeia care aranjase această încântătoare odaie era fără îndoială înzestrată cu harul de a înfrumuseţa orice lucru pe care îl atingea. Oare ce şi-ar mai fi putut doi'i ca bărbat, odată ce ar fi avut fericirea unei soţii ca aceasta, împărţind cu ea toate splendorile ce-1 împresurau ? Nu i-ar mai fi lipsit nimic afară de stima faţă de sine, pe care desigur şi-ar fi pierdut-o, inşelînd-o pe devotata iubită ce-1 aştepta cu atîta încredere în Irlanda.

Firul cugetărilor se curmă brusc prin ivirea doamnei Max Gocsler care părea mai fermecătoare ca oricînd. îmbrăcase o rochie de o rară splendoare, observă Phineas ; bogatul păr negru, lucind ca mătasea, vădea o migăloasă îngrijire, ca dealtfel şi chipul şi întreaga-i găteală, de parcă voise să-şi pună toate însuşirile în valoare spre în- cîntarea vizitatorului. Sau poate îl primise în credinţa că va veni hotărît să o ceară în căsătorie şi de aceea se arăta cît mai ispititoare posibil, îi năluci un alt gînd în timp ce-o privea. Firește, Phineas nu bănuia ce aspirant se perindase prin Park Lane, tînjind după farmecele

mult grațioasei doamne. Să fi știut, însă, că însuși marele duce de Omnium îi oferise coroana și dînsa i-o refuzase, ar fi înțeles că ceea ce-i apărea acum ca ispită, era de fapt un noroc nevisat.

— Iartă-mă că te-am făcut să aștepți, se scuză întin- zindu-i mina. Am fost o bufniță nesuferită că nu m-am trezit la timp cînd știam că ai să vii.

— Ba o pasăre a paradisului, o corectă junele. Sînteți atît de frumoasă și ați avut bunătatea să mă primiți la o oră cînd nimeni nu mi-ar deschide ușa.

— Această vizită de duminică nu-ți dă senzația că faci o poznă de copil neascultător ?

— Și dumneavoastră o încercați ?

— Da, într-o oarecare măsură. Desigur, n-aș fi primit pe nimeni la ceasul acesta din zi — necum un vizitator. Dar este o desfătare să te mai abați de la reguli ! Mă

mit dezbărată de tipicurile apăsătoare și, cu toate că mica abatere nu-mi oferă deliciile unei adevărate năzbîtii, îmi creează iluzia că m-aș afla la marginea acelei regiuni minunate în care nu există obiceiuri impuse și unde oamenii spun și fac exact ce doresc.

— E plăcut să te simți numai pe margine, șublinie Phineas.

— Așa mă simt, crede-mă. Firește, decența, moralitatea și buna cuviință, toate menite să mulțumească ochii celor din jur, sînt de-a dreptul încîntătoare. Și fiecare dintre noi le respectăm cît putem în viața de toate zilele. Eu, cel puțin, așa fac.

— Și eu nu, doamnă Goesler ?

— Asta nu am de unde s-o știu și nici nu vreau să te iscodesc. însă dacă respecți normele pe care le-am pomenit, vei fi cu siguranță de acord că adesea îi invidiezi pe nonconformiști, pe boemii a căror unică grijă este aceea de a încălca legile care-i încarcerează în limite neplăcute. Pe aceștia îi pizmuiesc din tot sufletul.

— Bine, dar dumneavoastră sînteți liberă precum aerul.

— Liberă ! repetă ea ironică. Sînt cea mai încorsetată și încuiată făptură din cîte există pe

glob ! De patru ani m-am luptat să pătrund în cercurile înalte şi nu mi-am permis libertatea unei idile'; poate nici relaxarea de a rîde odată cu poftă. Şi parcă văd că am să pierd vreo doi ani din aceste necurmate strădanii pe motiv că te-am primit într-o duminică dimineaţă. Cînd am anunţat-o pe cameristă că te aştept, a clătinat din cap consternată. Dar cum tot ai venit şi m-ai compromis, măcar povesteşte-mi ce ai făcut.

— Deocamdată nimic, doamnă Goesler.

— Credeam că urma să iei o decizie în săptămîna care a trecut.

— O, am hotăi'ît mai demult, iar acum, cind mă gîn- desc în urmă, mi-e greu să precizez cind anume am făcut-o. Ştiu doar atît — că nu aş fi putut proceda altfel. îmi păstrez încă slujba, dar am s-o abandonez înaintea dezbaterilor.

— Aşadar eşti definiţiv holărît.

— Definitiv, confirmă el.

— Şi pe urmă ce-ai să faci ?

In timp ce îl chestiona, se aplecase înainte, ca să-i fie cît mai aproape, stînd cu coatele rezemate de măsuţa din faţa sofalei pe care se instalase.

Cunoaştem cu toţii semnele îngrijorării aşa cum se manifestă ia un prieten adevărat atît în privire cît şi în felul de a fi. Fără discuţie sînt destui prefăcuţi care izbutesc să simuleze îngrijorarea, aşa cum există actori capabili de a reda orice trăire în rolurile interpretate. De obicei* însă, avem puterea de a discei'ne simulacrul de simţirea adevărată, şi prietenul sincer de cel ipocrit. Şi nu după fapte, cît după expresia chipului care, de cele mai multe ori, este revelatoare. Ca şi în cazul doamnei Max Goesler, a cărei privire trăda atîta încordare şi grijă, incit Phineas, oglindindu-se în ea, putea să jure că nu joacă teatru. Ochii, muşchii încordaţi ai feţei, clipirea deasă şi nerăbdătoare — totul arăta că trăieşte necazul lui ca pe al ei însăşi.

— Şi pe urmă ce-ai să faci ? îşi repetă întrebarea cu o undă de impacienţă in rostire.

— N-aş putea să vă spun. Dar ştiu în mod sigur că nu mai rămîn în arena politică.

— Asta este exclus ! spuse energică. Eşti făcut

pentru asemenea viaţă.

— Atunci mă voi dezice de aptitudinea înnăscută, vorbi Phineas zîmbindu-i amar. Sincer să fiu...

— Chiar te rog, pentru că numai astfel pot să înţeleg realitatea.

— Atunci realitatea este următoarea. îmi voi păstra locul în Parlament pînă la încheierea sesiunii în curs şi pe urmă îl voi lăsa liber.

— Cum ? Renunţi şi la el ? întrebă enervată.

— După cit se întrevede, se va produce o nouă dizolvare a Parlamentului. Dacă actualul guvern se împotriveşte legii propusă de Monk, ea va fi cu siguranţă votată în Camei'ă. După care, vrînd nevrînd, se dizolvă.

— Şi n-ai să mai candidezi ? îl interogă ea ţintuindu-1 cu priviri aprige.

— Nu mi-o îngăduie punga, mărturisi Phineas cu acelaşi surîs chinuit.

— Phui ! Nu ai de unde să scoţi circa cinci sute de lire ?

— Nu. Şi în afară de asta, ca să mă mai apuc de avocatură, adică de adevărata mea meserie, trebuie negreşit să renunţ la activitatea de parlamentar. Una cu alta nu se împacă, şi a trebuit s-o constat cu preţul unei triste experienţe.

— Unde ai să trăieşti ? se interesă din ce în ce mai
aprinsă.

— în Dublin, răspunse tînărul calm.

— Şi ce vei face de fapt ?

— Tot ce i se oferă unui avocat prob — fiindcă nădăjduiesc că nu am să fiu altfel.

— Ai să pledezi pentru toţi ticăloşii, încercînd să probezi că hoţul nu a furat ?

— Se poate s-o fac şi pe asta.

— Şi ai să-ţi pui o perucă, străduindu-te să-ţi iei un aer de înţelept ?

— In multe părţi din Irlanda s-a renunţat la perucă, o informă în treacăt.

— Şi ai să-ţi dai sufletul, înşirînd tot felul de palavre pentru un onorariu de douăzeci de lire ?

— întocmai.

— Nu uita că ţi-ai cîştigat un renume în cel mai mare senat de pe glob şi ai cîrmuit ţinuturi mai mari ca al dumitale...

— Nu. aşa ceva n-am făcut, o întrerupse Phineas, co- rectînd-o. Nu eu le-am condus, ci alţii.

— Se poate, dar nici ce ţi-ai pus în gînd n-ai să faci. Este o aberaţie ; o inepţie, vorbi răzvrătită. De regulă, oamenii urcă de la o slujbă măruntă la una mai răsărită, nicidecum nu coboară de la o funcţie înaltă la una de pleavă. îţi repet, domnule Finn, dumneata eşti născut pentru Parlament. Este singurul loc care ţi se potriveşte, afară de scaunul de ministru. Mă asculţi ori nu ca pe o adevărată prietenă ?

— Prietenă vă consider — şi încă una foarte apropiată, îi declară cu sinceritate.

— Atunci ai încredere în poveţele mele. De ce ţi-e teamă de vrei să fugi ? Nu ai soţie, nu ai copii, grăi cu însufleţire, şi pe urmă tăcu, aşteptînd pasămite un răspuns.

Ar fi fost timpul să-i spună despre logodna cu Mary, se socoti Phineas. La sosire îl întîmpinase cu veselie şi glume, ca în ultimele minute să devină atît de serioasă — chiar gravă — în gesturi şi glas, încît trebuia să-i răspundă cu aceeaşi monedă. Prea se arătase leală şi bine intenţionată ca să umble cu ascunzişuri. însă mai înainte de a formula vestea pe care intenţiona să i-o dea, doamna veni cu o nouă întrebare.

— Numai banii sînt cei care te fac să dai înapoi ?

— Nu am din ce să trăiesc ca simplu deputat, recunoscu el.

— M-am oferit să-ţi acopăr lipsurile în finanţe, nu ?

— Numai că dumneavoastră care v-aţi oferit aţi fi aceea care m-aţi dispreţul, dacă i-aş primi.

— Nu-i adevărat, protestă cu vigoare şi nu ridicîndu-şi numai glasul, ci sărind totodată de pe locul unde şedea şi postîndu-se înaintea lui. Acum, că o privea de la numai un pas şi de jos în sus, cum nu o făcuse nicicînd, observă că era înzestrată cu o vigoare pe care n-o remarcase.

Alături de el, arăta mai puternică şi mai robustă decît obişnuia s-o considere.

— Tăgăduiesc afirmaţia dumitale, urmă cu aceeaşi voce plină, energică. Banii nu înseamnă nici Dumnezeu şi nici diavol ca să te înalţe ori să te coboare. A-i avea este pur şi simplu o întîmplare, şi pot să treacă foarte bine de la mine la dumneata şi invers, fără să ne pătăm. Cum adică ? Primeşti să te ospătezi la mine de cîte ori te-aş pofti ; accepţi prietenia mea şi orice aş vrea să-ţi ofer afară de bani ? Explică-mi, te rog, acest fapt de neînţeles. Va să zică, dacă ai lua acum de la mine o mie de lire, să zicem, te-ai considera un netrebnic ; în schimb, dacă ţi le-aş lăsa prin testament şi mîine aş muri, n-ar mai fi o josnicie să le încasezi. Spune-mi cum vine această treabă ?

— Ai înşirat unele ipostaze, dar nu pe toate, rosti Phineas cu glas gîtuit de emoţie.

— Pe care am omis-o ? N-ai decît s-o adaugi.

— Eşti o femeie tînără şi frumoasă, aşa că nici un bărbat nu poate primi bani de la dumneata.

— A, de asta nu mi-i primeşti ?

— Într-o bună măsură, da.

— Pe cînd dac-aş fi bărbat — tot tînăr şi frumos ca un zeu — mi i-ai lua ?

— Nici atunci. Darurile băneşti strică întotdeauna, murdăresc, încarcă conştiinţa, îţi strivesc inima.

— Şi mai ales cînd sînt date de mîna unei femei ?

— Mi se pare că da, cu toate că mi-ar fi greu să argumentez pentru ce în mod special. De aceea nici să nu mai vorbim despre asta.

— Ba da, însă fără să ne mai contrazicem. Vreau să-ţi dovedesc că sînt generoasă. Chiar foarte. Pentru un prieten mă dezic de orice, coborîndu-mă pînă şi faţă de mine. Pentru un prieten sînt în stare de mai multe decît un bărbat. Zici că nu vei lua bani din mîna mea ?

— Nu, doamnă Goesler. Nu pot să fac acest lucru, îi răspunse cu hotărîre.

— Atunci ia mai întîi mîna. Cînd ea şi tot ce ţine într-însa îţi aparţine, te poţi înfrupta după cum vei dori. Şi spunînd aceasta, întinse o mînă spre el.

Care bărbat ar putea să pretindă că nu s-ar fi simţit ispitit ? Sau care femeie ar susţine că asemenea tentaţie nu putea scormoni un suflet de om ? Pentru Phineas, în acele momente, însăşi atmosfera ce-o respira i se părea dulce ca mierea, pe cînd făptura graţioasă şi minunată a doamnei Goesler îi aţîţa toate simţurile. Il invitase să-şi unească viaţa cu a ei, pentru a-1 face bogat şi a-i deschide drumul spre glorie. Ce-ar fi crăpat de ciudă toţi Bonteenii şi Ratlerii de pe lume auzind de norocul său fără seamăn ! Iar cei de-alde Cantrip şi Gresham l-ar ii socotit de două ori mai valoros ca prieten şi colaborator. Pînă şi domnul Monk l-ar fi salutat ca pe un aliat de nădejde — dăruit cu o nouă putere, care mai înainte îi lipsise. Cu cine nu ar ii stal pe picior de egalitate ? De care om s-ar mai fi temut ? Ce confrate nu l-ar fi ridicat în slăvile cerului ? Povestea sărmanei Mary ar fi fost cunoscută doar într-un th'g prăpădit, şi acela dincolo de Canalul Minecii. Ispita era fără doar şi poate imensă.

Şi totuşi, nu avu o singură clipă de şovăială. Doamna Goesler şedea cu faţa întoarsă într-o parte şi cu mina încă întinsă pe care. se înţelege, că i-o cuprinse într-a lui. Ce alt bărbat ar fi procedat altfel ?

— Prietena mea, murmură de-abia auzit.

— De acum înainte nu-mi vei mai spune prietenă, ci Mărie — Mărie a ta — sau în nici un fel. Care e numele pe care mi-1 dai ?

Phineas nu răspunse, cu toate că îi ţinea mai departe mina.

— Vorbeşte-mi ! Spune-mi ! îl imploră cea de alături fără a-1 privi. Care ţi-e hotărîrea ? Tînăi'ul se încăpăţînu să tacă şi, după altă aşteptare, din nou îl rugă : Grăieşte ! Hai, zi odată, care îţi este alegerea ?

— Nu pot să te iau de soţie, îi spuse şoptit, însă de- ajuns de limpede ca ea să priceapă.

Şi pe loc îşi retrase mîna.

— Cum ? Nu poţi ? Iar eu m-am trădat în zadar ?

— Nu în zadar, doamnă Goesler.

— Ba da, şi în chipul cel mai jalnic posibil. Iartă-mă, dar simt nevoia să mă retrag, îi zise cu mare efort, după care dispăru din salon şi din viaţa lui Phineas, care n-o mai văzu niciodată.

Oricît căutase să se adune pe urmă, nu a izbutit să mai reconstituie felul cum ieşise din cameră şi ajunsese în stradă. După cum îşi amintea foarte vag, multă vreme rămăsese înlemnit chiar pe locul unde rostise răspunsul, iar într-un tîrziu, nici el nu ştia cînd, îl cuprinsese frica de a se mişca şi a se face auzit, dorind cu nefirească tărie să plece fără a stîrni cel mai mic zgomot cu paşii ori cu apăsarea clanţei. Tot ce exista în sălaşul acela îi fusese oferit, şi el refuzase dania, aşa incit era ultimul om de sub soare care ar fi avut dreptul să mai zăbovească acolo, simpla-i prezenţă însemnînd o gravă jignire pentru femeia pe care o izgonise.

Pînă în cele din urmă se strecurase cumva şi ieşise în stradă, tăind piaţa Picadilly, cu gîndul să ajungă în Green Park. Odată acolo, căutase un ungher mai puţin asaltat de puhoiul vizitatorilor de duminică şi, după ce ii află, se trîntise pe iarbă, încercînd să-şi pună ordine în cuget, ca să cîntărească cele întîmplate. Retrăi scena cu doamna Max Goesler, însă de astă dată cu atîta nemulţumire de sine, că pînă şi luminoasa imagine a scumpei lui Mary nu-i aducea nici o încurajare. Ce grandioasă i-ar fi fost reuşita, şi cit de jalnică era căderea de acum ! Cu toate acestea, dacă apuca mina ce-i întinsese cheia succesului şi a bunăstării, s-ar fi simţit de zece ori mai nenorocit. Avînd conştiinţă şi o inimă în piept, nu şi-ar mai fi găsit în veci liniştea. Insă deşi intuia că procedase corect — un sentiment ce se prefăcea cu fiecai'e minut în convingere — nu se simţea deloc împăcat..

CAPITOLUL LXX III

AMANTIUM IRAE

IN ACEEAŞI PERIOADA, viaţa domnişoarei Violet Effingham se desfăşura sub o zodie prea puţin fericită. Aşa cum i-o declarase bunei prietene Laura, de o vreme încoace pescuia doar în ape tulburi şi totul mergea anapoda.

Constrînsă de împrejurări, locuia mai departe în casa mătuşii pe care, cu toată bunăvoinţa, simţea că n-o mai îndură, dar nici să-i scape din gheare nu vedea cum. Existase un timp cînd se nutrise cu visul că va putea evada, instalîndu-se într-o casă proprie şi trăind complet liberă, aidoma unui bărbat.

Crezuse că are dreptul să-şi ia avuţiile în primire, gos- podărindu-se după cum va considera de cuviinţă. Ca mai pe urmă să afle cu inimă strînsă şi îndurerată că lucrul nu era cu putinţă. Chiar dacă o lege îi conferea această independenţă, alta i-o retrăgea categoric. Aşa că proiectul căzuse şi, o dată cu el, ultima licărire a speranţei intr-un trai liniştit. Mai înainte, cînd se simţea înfuriată rău

de mătuşă, găsea adăpost în casa prietenei, dar în lunile de pe urmă pierduse şi acest ultim refugiu, deoarece lady Laura şi Chiltern convieţuiau sub acelaşi acoperiş, aşa că nu putea sta cu ei.

Iar lady Baldock, ştiind-o la mare strîmtoare, o chinuia cît poftea. Sclava unor principii învechite şi dornică de a-şi împlini cît mai conştiincios datoria, o şicana sistematic, amărîndu-şi reciproc zilele, pînă cînd ajunseseră să se considere absurde şi răuvoitoare la superlativ.

Printre sîcîielile născocite mai recent de tutoare era şi aceea de a-1 compătimi în faţa nepoatei pe Chiltern.

Ca orice idee zămislită de ea, şi aceasta avea mai multe substraturi, şi toate contradictorii, se înţelege.

Primul pornea de la nestrămutata-i convingere că cearta dintre logodnici era ireparabilă şi, ca atare, n-o mai impresiona pe nepoată mila pe care şi-o exprima ; al doilea ţîşnea dintr-o vagă dorinţă ca totuşi pupila să se mărite mai bine cu Chiltern dccît să-i rămînă în circă, iar al treilea şi ultimul, poate din patima ei de a se opune întruna părerilor fetei, căutînd sămînţă de ceartă şi cicăleli permanente. Deşi niciodată nu-1 avusese la inimă pe Chiltern, în judecata-i întortocheată, pe Violet o scotea vinovată de cele întîmplate, în timp ce pe lord il jelea numindu-1 : „sărăcuţul băiat.“ Cit despre ceilalţi trei pretendenţi — lordul Fawn, Phineas Finn şi domnul Appledom — nu mai vedea să aibă nici unul vreo şansă. Ca să ajungă însă la această concluzie fusese nevoie ca Augusta s-o ia cu binişorul, explicîndu-i pe îndelete cum că Violet nici bătută nu s-ar mărita cu ei.

— Vrea să rămînă fată bătrînă, numai ca să mă bage în groapă, se lamentase cu deznădejde.

De aceea, cînd apăru într-o zi lordul Chiltern în casă, exprimindu-şi dorinţa s-o vadă pe domnişoara Violet Effingham, bătrîna nu leşinase şi nici nu spusese că „apucatul“ le va ucide — aşa cum ar fi făcut-o în alte dăţi — ci, cu specificări nestatornicie în judecată şi atitudini, îi răsăriră

dinainte două îndatoriri deplasate. în cazul cînd Violet avea să se lase înduioşată, împăcîndu-se cu logodnicul, trebuia să o scape din ghearele acestei fiare sălbatice. Iar dacă fata nu se înmuia, menţinîndu-se
pe poziţie, alunei negreşit se cuvenea să intervină între ei. pentru ca „sărăcuţul băiat“ să nu fie tratat insolent şi cu răutate.
i — Oare să fi aflat că lordul e aici ? o întrebase pe fiică-sa muncită de aceste gînduri.
— încă nu cred. mămico, îi răspunsese placida Augusta.
— Vai, fata mea, cred că s-ar cuveni să-l primească. Doar i-a dat atîtea speranţe !
— Violet o să facă exact cum ii place.
• — Cum îmi trînteşti aşa vorbă, Augusta ? Eu n-am nici un fel de autoritate în casa asta ?
Însă foarte curînd avea să-şi dea seama că măritişul nepoatei nu atîrna de voinţa ei.
— Lordul Chiltern este jos, în salon, zise Violet năvălind în odaie.
— M-a anunţat şi pe mine Augusta, răspunse pe tonul cel mai indiferent. Şezi, draga mea.
— Cum aş putea, mătuşico ? L-am vestit că sosesc în- tr-o clipă şi mă ţin de cuvînt. Este omul cel mai nerăbdător de pe lume, aşa că n-o să-l fac să mă aştepte. ^
— Cum ? Ai de gînd să îl vezi ?
— De ce nu ? îi răspunse întoreîndu-se pe călcîie şi zburînd ca o năluca din cameră.
— Spune tu, care femeie din lume ar îndura suferinţele mele ? După ce că-mi bat capul cu ea, poftim cum se poartă ! se văicări lady Baldock în faţa Augustei, ridi- cîndu-şi braţele în semn de neputinţă şi disperare.
în timpul acesta, Violet coborî scările cu iuţeală şi intră curajoasă în salonul unde se afla Chiltern.
— Iţi mulţumesc că ai venit, o întâmpină el.
Pe chip i se mai citea încă supărarea, dar aşa cum 1 se păru fetei, şi hotărîrea de a o îmblînzi. Şi asta nu-i conveni deloc. Pentru că mai degrabă se împăca să îl vadă furios şi pornit împotriva ei, decît

să se lase îmblînzită de cineva.

— Nu ai pentru ce-mi mulţumi îi zise ea cu răceală. Era normal să te văd de vreme ce ai venit. Şi apoi nu consider că-i cazul să fim certaţi pe motiv că ne-am răzgândit.

— Cînd se strică o logodnă, inevitabil se ajunge la ceartă.

— Poate la alţii... dar eu sînt gata să ne împăcăm... dacă tu eşti de acord. De ce să trăim ca duşmani cînd ne cunoaştem de mici copii ? Iar tatăl şi sora ta îmi sînt prietenii cei mai dragi...

— Am venit să te întreb dacă socoteşti că te-am tratat urît.

— Pe mine ? Nici vorbă ! Ţi-a spus cineva că ţi-am adus asemenea învinuire ?

— Nu.

— Atunci la ce mă întrebi ?

— Pentru că vreau s-o aud de la tine. Nici prin gînd nu mi-a trecut să fiu dur cu tine cînd mi-ai spus că viaţa mea e de toată ocara.

— Oswald, îl opri ea. Să nu mai ne întoarcem la ce a fost pentru că tot nu ar ajuta la nimic, nu ?

— Dar aşa ai spus.

— Cred că nu.

— Ba da. susţinu Chiltern, şi ai ales cuvintele cele mai crude posibile.

— Nu am vrut să fiu crudă, iar dacă totuşi le-am pronunţat. te rog să mă scuzi. Şi cu asta, haide să terminăm. Dat fiind că avem concepţii aşa de diferite în legătură cu viaţa, e mai cuminte că nu ne-am căsătorit. Dar această chestiune a fost tranşată, aşa încît nu văd rostul să ne mai întoarcem la ea sau la cuvintele neplăcute aruncate în pripă. Nu eşti de aceeaşi părere ?

— Eu tocmai veniseм să aflu dacă s-a hotărît despărţirea noastră, vorbi Chiltern ocolindu-i privirea.

— Fireşte că da, îi ripostă înţepată. Şi chiar la dorinţa ta, Oswald. Sau mai bine să-ţi amintesc exact cum s-a în- tîmplat. Eu m-am apucat să-ţi spun unele lucruri care socoteam că trebuia să le ştii. Probabil atunci am scăpat şi cele cîteva vorbe mai aspre. Iar

la urmă mi-ai zis că în condiţiile acestea nu pot să-ţi fiu soţie, fapt pe care l-am aprobat întru totul.

— Am greşit, am greşit înfiorător, şi dacă nu mai revii la mine. n-am să mi-o iert niciodată, îi zise plin de căinţă.

Am fost un neghiob şi n-o să-mi mai aflu odihna. Doar ştiam de atîta vreme că nu pot trăi fără tine, şi totuşi, cînd ai consimţit să mă iei, te-am gonit pentru o vorbă tăioasă scăpată la supărare.

— Nu a fost o vorbă tăioasă, ci un adevăr, preciză Violet.

— Mai spune-1 o dată, ca să mă încerci cum răspund.

— Am zis că trîndăvia... nu este bine văzută, sau ceva de genul acesta, memorat dintr-o carte de şcoală probabil. Dar ţie nu-ţi place morala, chiar luată din carte, şi un om cu o piele atît de fină ca a ta, e de dorit să-şi aleagă o nevastă mai îngăduitoare decît aş fi eu.

— Alegerea am făcut-o, şi alta nu mai îmi trebuie, rosti la fel de impetuos şi cu aceeaşi sălbăticie în gesturi şi în privire. Numai pe tine te-am vrut, şi nu de un an sau de doi, ci de foarte mulţi — cum prea bine o ştii. Iar îndărăt nu mai am cum să dau. De aceea mai spune-mi odată că mă vrei de bărbat şi îţi jur să trudesc ca un rob pentru tine.

— Doresc într-adevăr ca soţul meu să muncească — dacă voi avea unul — însă nu ca un rob.

— Hai, Violet, o rugă el nu numai cu glasul dar şi cu ochii, din care pierise orice licăr sălbatic. Poartă-te fără părtinire sau chiar generoasă, de poţi, îi spuse zîmbindu-i, dar nu cu voioşie sau cu încredere, ci mai curînd cu tristeţe. Sincer să fiu, nici nu ştiu dacă m-ai iubit vreodată din toată inima.

— Desigur, cu ani în urmă, cînd erai doar un puşti.

— Şi de atunci nu ? în cazul ăsta, mai bine să plec. Dragostea de o singură parte nu duce la fericire.

— Adevărat, nu duce la fericire, îngînă Violet pe gînduri.

— Mai degrabă îndur orişice decît o viaţă lipsită

de dragoste. Există printre voi fiinţe care nu vor să iubească pe nimeni.

— Tocmai despre asta vorbeam mai deunăzi cu Laura. Unele femei se îndrăgostesc la comandă, pe cînd altele cu atîta greutate că poate nu reuşesc niciodată.

■— Şi cu tine cum se întîmplă ?

— Oo, cu mine... Prefer să nu îţi răspund ca să nu-ţi trîntesc nişte enormităţi.

— Nu cumva iubeşti pe un altul ?

— Asta mă priveşte, stimate lord.

— Ba şi pe mine, şi încă al naibii. Spune-mi că există un altul în inima ta, şi am plecat îptr-o clipă. Nu te întreb cum îl cheamă, nici nu te mai supăr vreodată. Iar dacă nu este aşa, şi poţi să mă ierţi...

— Să te iert ? Dar cînd am fost supărată pe tine ?

— Răspunde-mi la întrebare, o somă pironind-o cu ochii.

— La asta nu vreau..

*— Atunci la care ai vrea ?

— La oricare privindu-ne pe noi doi, şi la nici una referitoare la persoane străine.

— Nu de mult îmi spuneai că ţi-s drag, reveni Chil- tern la ce îl durea mai tare.

— Adevărat. N-am repetat- şi adineaori că mă topeam după tine cu ani în urmă ?

— Dar acum ?

*— Asta e altceva.

— Mă mai iubeşti, Violet ?

— Direct mă iei, n-am ce zice.

■— Şi îmi răspunzi ?

— Cred că n-am încotro...

— Atunci ? Vreau să aud...

— Uff, Oswald, ce tont poţi să fii ! Mă omori cu întrebarea dacă mi-eşti drag. Se-nţelege că da, şi de-ai avea cît de puţină pătrundere ai şti că numai pe tine te-am îndrăgit, iar după cele petrecute între noi, nici un bărbat nu m-ar putea cuceri. Te iubesc, şi încă mult. Acuma te-ai liniştit ? Şi fie că m-ai goni, cum ai făcut-o nu prea de mult, ori ai veni la mine cu promisiuni frumoase şi dulci, precum astăzi, eu tot te-aş iubi. însă odată ce mă alungi, normal că nu mă

pot mărita cu tine ; sau cînd fugi, cuprins de mînie, pentru că ţi-am citat dintr-o carie de şcoală, fireşte că n-am să alerg după tine. Nu e frumos şi nici demn. Dar în dragoste îţi rămin credincioasă, şi dacă te îndoieşti vreo secundă, eşti un... prostuţ.

După ultimele cuvinte, Violet îşi ţuguie buzele ca un copil îmbufnat şi îşi propti bărbia în piept, iar cînd Chil- tern i-o înălţă, ca s-o privească în ochi, îi văzu înecaţi de lacrimi.

— Sînt un mare neghiob, zise luînd-o în braţe şi cu faţa lipită de pieptul său.

— Oi fi, doar eu nu te iubesc mai puţin din această pricină.

— N-am să-ţi mai pun niciodată sentimentele la îndoială.

— Aşa să faci, fiindcă nici eu n-am să mai scot un cuvînt despre muncă. Te apuci sau nu de ea, te priveşte. Eu îmi ţin gura. Nu mai încerc să par înţeleaptă, pové- ţuindu-te cum să-ţi aranjezi viaţa.

— Eşti cea mai formidabilă fată din cîte au existat pe pămînt !

— Nu vreau să fiu formidabilă şi nici înţeleaptă, ci doar să nu te văd încruntat şi uitîndu-te la mine feroce, îi şopti ridicînd mîna şi netezindu-i fruntea. Ştii că şi acum mi-e frică de tine ? continuă privindu-1 cu duioşie, iar cînd faţa lui se lumină de zîmbete, îl mîngîie din nou şi îi spuse : Aşa da, e mai bine. Şi acum, lasă-mă să mă duc la mătuşa care, în aceste două luni de pe urmă, nu te-a scos din „sărăcuţul băiat".

— A şi avut de ce să-mi plîngă de milă, ţi-o jur.

— în schimb, cînd o afla că ne-am împăcat, va fi din nou îngrozită de păcătoşeniile tale. Pînă astăzi ai fost un biet porumbel ; dar peste cîteva clipe, redevii căpcăunul de odinioară. Numai la mine să nu te burzuluieşti, Oswald !

După plecarea lui Chiltern, fata se duse într-un suflet şi anunţă marea veste :

— Cum, l-ai acceptat iar ? exclamă lady Baldock stupefiată, ridicînd iarăşi mîinile către cer.

— Da, mă mărit cu el, răspunse Violet fericită.

— în cazul acesta, îţi asumi întreaga răspundere pentru că eu mă spăl pe mîini ca Pilat din Pont.

Iar seara, cînd comentă noutatea împreună cu Augusta, vorbi despre proiectata căsătorie a nepoatei ca despre cea mai jalnică nenorocire din

lume.

CAPITOLUL LXXIV

ÎNCEPUTUL SFÎRŞITULUI

IN ZIUA DEZBATERII legii propusă de Monk, eroul nostru se mai afla în cabinetul de la departamentul coloniilor, însă demisia îi fusese primită şi aştepta doar să-i vină înlocuitorul. Către amiază sosi, în fine, şi acesta, care, spre stupoarea lui Phineas, era domnul Bonteen. Va să zică renunţase la slujbă ca să i-o dea plocon vrăjmaşului său de moarte !

In general există deprinderea ca la plecarea dintr-un serviciu, fostul slujbaş să predea succesorului său sigiliile şi mapele. Insă cum Phineas nu primise sigilii şi mape nu lăsă detestatului său urmaş decît jilţul din faţa biroului, în care se simţise grozav de comod, şi cu regret i-1 ceda unuia precum Bonteen. De cum apăruse în birou, îi văzuse scînteia triumfătoare jucîndu-i în ochi şi simţise jubilarea gîlgîindu-i în voce, spre şi mai marea sa întristare.

— Care va să zică te duci, nu glumeai, îi spuse Bonteen cu neascunsa lui bucurie în glas şi în priviri.

— Mda, după cum se vede, îi ripostă Phineas.

— Ca să fiu sincer, nu ştiu ce te-a găsit, întrucît, personal, nu prea pricep toată afacerea asta.

— Nici nu e lesne de înţeles pentru dumneata, replică celălalt, încercînd să rîdă.

Dar cum Bonteen nu sesiză ironia, nu se mai osteni să-l pedepsească prin alta mai străvezie, căutînd să scape de el cît mai repede. Phineas îşi părăsi aşadar cabinetul şi se abătu pe la fostul lui şef, cu gîndul să-i spună cîteva vorbe de bun rămas.

— Cu bine, Finn, şi încă o dată, regret că ne despărţim în. felul acesta.

— La fel şi eu, Excelenţă, şi o evitam bucuros dacă aş fi putut.

— Nu trebuia să pleci în Irlanda cu un om atît de periculos cum e Monk. Dar acum este prea tîrziu să mai înădim vorba.

— Nu are rost să te tînguieşti pentru ceea ce nu mai poţi drege, nu-i aşa ?

— Ţin să te asigur că asemenea despărţiri nu durează prea mult dacă omul revine la părerile dinainte. Doar la cîte conflicte şi împăcăciuni nu am fost eu martor ! Mi-aduc aminte de plecarea lui Gresham care nu accepta să rămînă în aceeaşi încăpere cu Mildmay, pentru ca mai tîrziu să devină cei mai strînşi colaboratori şi amici. De asemeni, a existat o vreme cînd Plinlimmon şi ducele de St. Bungay nu admiteau să-şi ţină nici caii în acelaşi grajd, şi nu mai ţii minte cînd Palliser renunţase la orice nădejde de a primi un departament fiindcă avea o idee fixă ? Aşa că şi dumneata o să-ţi reiei slujba, fără nici o îndoială. Prea şînt rari oamenii cu adevărat în stare de o treabă ca să fie lăsaţi multă vreme în tihnă pe băncile deputaţilor independenţi.

Cuvintele lordului Cantrip, atît de frumos şi cu suflet rostite, îl măguliră pe Phineas, deşi, practic, nu-1 încălzeau cu nimic. Superiorul îi dădea tot felul de asigurări că va fi din nou soare şi bine, ceea ce dovedea că subordonatul nu îl făcuse să întrevadă întregul adevăr despre el. In realitate, visul vieţii politice apunea pentru totdeauna. Şi-l văzuse împlinit peste orice aşteptări, dar în ciuda nesperatei lui reuşite, scăpase pămîntul de sub picioare, şi, o dată pierdut locşorul ce-1 ocupase în această vastă arenă, ştia că nu-1 mai recapătă niciodată.

In aceeaşi zi, se întîlni cu premierul pe culoarele Camerei, iar marele om de stat îl luase de braţ, mergînd împreună spre sală.

— îmi pare rău că te pierdem, i-o declară primul ministru.

— Şi mie că vă pierd, îi replică tînărul.

— Asemenea chestii se întîmplă în viaţa politică, dar cred că rareori lasă o ranchiună în urmă cînd diferendul e cunoscut pi oarecum înţeles. Numai dezertările creează impresie oribilă — cînd un om sau mai mulţi votează brusc împotriva partidului din porniri personale sau din

alte considerente la fel de tulburi şi reprobabile, îi declară domnul Gresham şi, auzindu-l, Phineas intui cu acuitate cît de mult suferise acest om de pe urma trădărilor pe care le pomenise. Cu siguranţă, dumneata şi cu Monk sînteţi convinşi de justeţea cauzei apărate, urmă premierul cu glas ceva mai destins.

— Cred că am dovedit-o cu prisosinţă, ripostă Phi- neas. Doar am renunţat amîndoi la slujbe, şi sîntem oameni săraci.

— După mine, aţi greşit — şi nu atît în vederile voastre asupra chestiunii în sine, pe care, dealtminteri, nici nu prea o înţeleg.

— Ne vom sili să v-o explicăm.

— Şi încă într-un chip foarte limpede, nu mă îndoiesc. Domnul Monk a păcătuit însă dorind, ca membru al guvernului, să forţeze o măsură bună sau eronată, pe care noi — ca organ de conducere — nu voiam s-o iniţiem... sau cel puţin nu acum.

■— De aceea şi-a dat demisia, interveni Phineas.

— Natural. Şi asta tocmai pentru că nu a sesizat importanţa coeziunii partinice — singura care ne poate înlesni adevăratele şi marile servicii aduse ţării. Dar să nu îţi închipui vreo clipă că te condamn pe dumneata sau pe el.

— Eu sînt un nimeni în tot acest angrenaj, remarcă subalternul cu modestie.

— Dimpotrivă, te asigur, domnule Finn, că nu te-am privit în această lumină, şi sper că va veni ziua cînd vom sta din nou pe banca miniştrilor.

„Nici pe această bancă şi nici pe oricare alta din Cameră nu mă mai aşez vreodată !“ îşi zise Phineas, şi gîndul acesta îl îndurera infinit mai mult decît demisionarea din înalta sa funcţie. A rămîne la Londra, numai ca deputat, avînd drept mijloc de trai bănuţii trimişi de părinţele său, ar fi fost imposibil chiar în fericita ipoteză cînd obţinea un nou mandat în Parlament. La prima alegere a sa în Loughshane îi asigurase pe toţi care voiseră binele că se va ocupa şi de avocatură, întrucît

activitatea politică nu constituia nici un impediment. Ca de atunci pînă în ceasul de faţă să treacă nu mai puţin de cinci ani, fără să fi făcut o încercare în sensul acesta. Apucase pe un făgaş complet diferit, unde îi mersese în plin, aşa încît lumea, şi în deosebi femeile, vedeau în ascensiunea lui un miracol. însă oricît de extraordinară ar fi fost cariera pentru care optase, ea nu avea un caracter permanent, şi acest neajuns îl sesizase şi el de la bun început. Cei odată favorizaţi de noroc, puteau să mai fie probabil şi a doua oară. Dar succesul rămînea un joc al hazardului, cu capricii şi intermitenţe, încît un politician aflat mai ieri la putere, se trezea dintr-odată în opoziţie, şi, implicit, în dizgraţie, activînd ani în şir fără să fie remunerat. De aceea se impunea cu stringenţă ca oamenii ce îmbrăţişau această profesie să aibă avere la spate, nu să depindă de o leafă. Pe cînd el fusese din capul locului un calic şi nici nu luase hotărîrea să se pună la adăpost, însurîndu-se cu o fată bogată. Poate pe altul l-ar fi bătut acest gînd de cum s-ar fi văzut deputat, însă pe el cu siguranţă l-ar fi scîrbit, şi se mîndrea că în toată şederea la Londra nu îşi mînjise conştiinţa punînd la cale un astfel de aranjament. Cele două ambiţii ale sale
— de a intra în marele sfat al ţării şi a căpăta mai apoi o funcţie — izbîndiseră peste aşteptări şi, pe măsură ce îşi consolidase poziţia — în Parlament şi la slujbă — uitase de domnul Low, de promisiunea ce i-o făcuse în legătură cu avocatura, lăsîndu-se furat de împrejurări, de mirajul gloriei pe care o trăia. împresurat de prieteni cu vază, poftit pretutindeni, răsfăţat de femei adorabile şi îndrăgostite de el, preţuit tot mai mult de colegi, natural că mersese înainte, sigur de sine şi de viitorul care se profila plin de făgăduinţe. Ca dintr-o dată să apară Monk şi Mary Flood Jones şi toate cuceririle să se năruie.

Nevisată şi lamentabilă prăbuşire ! Iar în mijlocul ei se ivise tentaţia salvării de la pieire,

cerîndu-i ca preţ onoarea şi inima. Poate ispita nu l-ar fi răscolit într-atît şi ar fi gonit-o cu indiferenţă dacă ar fi fost întruchipată de o făptură hîdă, nătîngă sau cît de cît antipatică. însă doamna Max Goesler era, după el, femeia cea mai frumoasă, cea mai deşteaptă şi mai încîntătoare din cîte îi fusese dat să cunoască. Se oferise pe sine şi întregile-i avuţii ca să-i asigure doritul loc pe banca independenţilor
— infinit mai îmbietor decît orice altă dregătorie — precum şi traiul cel mai tihnit cu putinţă, iar felul cum o făcuse ar fi măgulit vanitatea oricărui bărbat. Şi totuşi o refuzase, rămînînd credincios legămîntului încheiat cu micuţa din Floodborough. „Foarte corect. Aşa procedează bărbatul integru. Şi fără pic de căinţă“, ar putea să gîn- dească stimabilii cititori. Dar şi cu riscul de a le produce o dezamăgire, se cuvine a le spune că Phineas renunţase cu destule păreri de rău.

Le simţise gustul amar şi în momentele ademenirii şi mai pe urmă, după ce o biruise. Dar în ciuda lor, avusese tăria să nu se dezică de dragostea pentru Mary. De mii de ori îşi spusese că nu are inteligenţa Laurei, nici vioiciunea scăpărătoare a Violetei Effingham sau frumuseţea doamnei Max Goesler. în schimb, virtuţile ei întreceau însuşirile acestora. Care dintre cele trei dive îi arătase atîta neţărmurită încreăere ori îl iubise cu aşa dăruire ? Nici una. Pe cînd Mary, întrecuse orice aşteptări. Dar cu toate meritele-i deosebite şi iubirea ce i-o purta, nu era ocolit de regrete. îi plîngea inima după Londra şi Parlament, după cluburi şi Downing Street. îi plăcea grozav să se plimbe prin parcuri, să fie salutat de persoane de marcă, a căror simplă moţăială din cap era o incontestabilă cinste. Iar faptul că se rupea de atîtea deprinderi şi părăsea locurile lui preferate îl umplea de tristeţe. Dar fata pe care o iubea mai presus decît cluburile şi parcurile —

chiar mai presus.de Westminster şi Downing Street — nu va şti niciodată că acestea existaseră în viaţa lui.

Pînă şi la întrunirea din Cameră, la care Monk susţinea să se facă dreptate în Irlanda, gîndul lui hoinărea tot spre Mary şi spre ce lăsa în urmă. Asista probabil la ultima dezbatere importantă din întreaga sa viaţă şi era hotărît să-şi aducă un aport pe cît cu putinţă mai substanţial. De fapt nu intenţiona să vorbească în ziua aceea dacă într-adevăr Camera avea să-şi amîne şedinţa înainte de a se ivi sciziunea preconizată. Dar, oricum, trebuia să rămînă pe loc, spre a vedea încotro o iau lucrurile. Şi era destul de versat în materie ca să sesizeze orice mişcare la timp. învăţase cu mare iuţeală complicatele tipicuri parlamentare, ştiind, ca un deputat cu îndelungă experienţă, cînd era oportun să se facă o interpelare ; cînd să se propună o măsură ori cînd se întrerupe şedinţa şi pentru care motive. Număra dintr-o aruncătură de ochi parlamentarii prezenţi — spre a şti dacă erau suficienţi ca să se ţină întrunirea sau, dimpotrivă, se amîna, datorită absenţelor ; capta intenţiile oratorilor după tonul primelor fraze ; tălmăcea orice gest ; prevedea reacţiile adunării, pe scurt, se identificase complet cu atmosfera de acolo. Ce păcat că după atîtea cunoştinţe însuşite, pleca şi avea să le uite !

După aprecierile de moment, dezbaterea începută nu putea să. se încheie nici în zori, nici a doua zi, iar după sumarul calcul ce şi-l făcuse, lui îi revenea rîndul la vorbă de-abia peste patruzeci şi opt de ore, adică joi. De acest lucru era absolut sigur, -întrucît niciodată nu-i fuseseră dezmînţite aprecierile, şi de aceea se lăsase robit de gînduri şi prea puţin de cele petrecute în sală.

Pe la orele două din noapte, el însuşi veni cu propunerea să se ridice şedinţa. Şi preşedintele i-o primi. Vorbise de pe banca independenţilor, pe care se mutase între timp, părăsind-o pe cea a

miniştrilor. La ieşire, îl aşteptă pe Monk, plecînd împreună spre casă. Existase o vreme cînd venerabilul său prieten nu îl slăbise cu stăruinţele de a nu-şi da demisia, dar de cînd îi adusese la cunoştinţă irevocabila-i hotărîre, nu-i mai spusese nimic, ci îl privise ca pe un aliat de nădejde, împărtăşindu-i orice idee, orice speranţă cu privire la cauza lor comună, şi sfătuin- du-se totodată cum să decurgă marea lor bătălie. împreună socotiseră voturile, discutînd fiecare parlamentar în parte, iar pe o listă ştiută numai de ei, trecuseră pe unii deputaţi ca susţinători, pe alţii ca adversari şi pe foarte mulţi cu semn de întrebare. Dar pe zi ce trecea, nehotărîţii nimereau fie în prima grupă fie în cealaltă, încît perspectivele se desluşeau tot mai clar. Şi în privinţa discursurilor se consultaseră, împărţindu-şi în aşa fel argumentele ca să se completeze unul pe altul şi în acelaşi timp să nu omită nimic. Iar Monk nu pregeta nici un efort, şi orice lucru îl făcea cu plăcere, deoarece ajunsese la definitiva concluzie că această îndeletnicire i se potrivea incomparabil mai bine decît o funcţie de stat. Oricum s-ar fi încheiat disputa începută, rămînea în mod cert deputat, şi deci credincios nu numai structurii sale, ci şi acti-

vităţii de o viată. Cît îl apăsase fiecare întrunire săplămî- nală a consiliului de miniştri şi ce deprimat se simţise ! Ca astăzi să aibă din nou libertate, să se bucure, să triumfe ! Martor la sărbătoarea lui sufletească, Phineas aproape că nu-i pomenea despre el şi despre ce îl aşteaptă. Cit mai dura bătălia de acum, era mulţumit să-l aibă alături pe acest bătrînel îndrăgit. Iar cînd se sfîrşea, poate nici unul nu avea să mai ştie de celălalt.

.— Nu văd cum n-am obţine majoritatea după cuvîn- tarea din astă seară a lui Daubeny, îi declară domnul Monk cînd ieşiră în Parliament Street, luminată ca ziua de razele lunii.

— A subliniat de mai multe ori că vorbeşte doar în numele lui, aminti Phineas.

— Dar noi ştim ce se ascunde în vorbele sale, zise celălalt mai şiret. Daubeny promite mărire, şi cei care vor să urce, votează alături de el. I-am însemnat în răboj pe rîvnitorii la funcţii, dar mă îndoiesc că ademe- nelile sale o să corupă întregul partid.

— Nu chiar pe toţi dar pe foarte mulţi membri.

— Sînt patruzeci sau cincizeci de oameni de partea lui Daubeny, iar de a noastră cam tot atîţi, şi nici unul din ei nu are habar de legea propusă, aşteptînd doar sunetul clopoţelului, ca să dea buzna la vot, fie într-o parte ori alta. Nici rezultatele unei sciziuni nu le calculează, fiindcă ar însemna prea multă bătaie de cap. Se uită numai la şeful partidului şi aşteaptă semnul hotărîtor. O fi sau nu bine că există asemenea specimene în Parlament ? Este o întrebare la care nu am putut să-mi răspund.

— Cei care cugetă mai intens au pretenţia să se facă mai des auziţi, spuse tînărul.

— Exact, aprobă celălalt. Şi vorbăreţi, slavă Domnului, avem o grămadă ! Să-i lăsăm, aşadar, să meargă, orbeşte, ca oile, la votare. Cred că joi se produce negreşit sciziunea.

— După cît mi se pare, Gresham şi-a dat acordul în această privinţă.

— Aşa îmi spunea şi Ratler. Vor lua euvîniuî Palliser şi Barrington Erle. Iar Robson se aude că mă va ataca sîngeros. în fine, sper că pînă la nouă seara se sfîrşeşte comedia.

— Şi dacă îi batem ?

— Depinde cu ce diferenţă numerică. După opinia celor cu care am vorbit, guvernul va dizolva Camera dacă se va trezi cu o majoritate zdrobitoare împotrivă.

— Natural că asta va face, pentru că nu are încotro, încuviinţă Phineas cu gîndul la primul ministru.

— Numai că domnul Gresham tare ar dori să-şi vadă mai întîi aprobată reforma sa cu Irlanda. în sfîrşit, om vedea dacă mai are vreme s-o facă. Şi acum, noapte bună. băiete. Mîine nu vin la întrunire deoarece nu va fi nimic important. Aşa că te-aştept să mă iei joi, ca să mergem împreună la Cameră.

Miercuri seara, Phineas a fost invitat să cineze la fostul său dascăl. De fapt era o mică recepţie şi nu o masă obişnuită, la care tînărul întîlni o jumătate duzină de avocaţi cu soţiile lor — toţi oameni cu mare faimă în profesie, la care, cu cinci, şase ani înainte, de abia ridica ochii, pentru ca între timp să se inverseze aproape rolurile, azi arătîndu-se ei sfielnici şi tralîr.du-1 cu o curtenie extremă, după cum se obişnuieşte cu oamenii ajunşi. Mai era şi un judecător printre musafiri, care-i arăta aceeaşi respectuoasă consideraţie, iar soţia sa îi zîmbise cu toată graţia de care era capabilă cînd o conduse, la braţ, în sufragerie. Judecătorul părea un om aşezat şi mulţumit de situaţia lui, dar consoarta era muncită de grijă pentru un frate, şi tot îi dădea tîrcoale lui Phineas ca să-l ajute să obţină o judecătorie de ocol de la lordul de Terrier.

— Vă ştiu om de suflet, care puneţi umărul la necaz, îi declarase cu glas vibrător. Cine nu vă cunoaşte şi nu vă admiră ! Numai un caracter

nobil ar fi luat şi atitudinea din ultima vreme. Sînteţi de aplaudat... împreună cu domnul Monk.

Phineas, care ştia de ce-1 tămîiază, se gîndea in tot acest timp ce mană cerească ar fi fost pentru el însuşi

o judecătorie de ocol. Se înţelege însă că o lăsă pe cucoană să-l perie mai departe în van.

Cînd, în sfîrşit, se termină masa şi oaspeţii plecară pe rînd. el mai rămase cu gazdele, potrivit înţelegerii dinainte, ca să le anunţe plecarea şi să-şi ia bun rămas.

— Cum ? Într-adevăr nu mai candidezi în eventualele alegeri ? se miră doamna Low aflîndu-i intenţiile.

-— Sînt ferm hotărît. Şi nici n-aş putea, chiar dac-aş dori. întocmai ca la debutul meu în politică, tata cu mare greu mi-ar trimite puţinii bani din care să mă întreţin. Şi de unde să mai acopere cheltuielile propagandei electorale ? Nu. Nici prin gînd nu îmi trece sa-i cer.

— E păcat ! Tare păcat ! rosti doamna Low.

— Eu credeam că te vei descurca singui', se amestecă soţul.

— M-am descurcat pînă în clipa de faţă, trăind în ultimii ani din leafa primită, fără să mă îndatorez, dar nici să pun deoparte. Prin urmare, capital nu posed, aşa că trebuie să-mi cîştig existenţa luînd totul de la început. Şi mă tem că n-o să-mi fie prea moale.

— Intr-adevăr, vei avea greutăţi de înfruntat, glăsui magistratul ca unul ce trecuse prin ele şi culegea acum roadele. Sper că nu ai uitat cele învăţate cu mine ?

— Ştiu şi eu ? S-ar putea. Dar nu truda învăţăturii mă sperie cît nesuferita corvoadă de a alerga după muncă ; de a aştepta clienţi care poate nu se ivesc niciodată. Şi toate astea la treizeci de ani.

— Atîţia ai ? întrebă doamna Low, cu toate că-i cunoştea şi ziua de naştere. Cum zboară de repede timpul ! Insă nu dispera, domnule Finn, fiindcă sînt sigură că vei izbuti. Absolut sigură.

— Şi eu la fel, dacă vei pune umărul serios la treabă, întări soţul.

Nici unul din ei nu mai rosti severele admonestări care deveniseră aproape clişee de cît i le repetaseră. Şi nu pentru că ar fi fost învechite, ci fiindcă ameninţările lor — că se va prăbuşi într-o zi — se adeveriseră. Ii doriseră binele, povăţuindu-1 cu înţelepciune şi dragoste, iar astăzi, cînd nenorocirea se abătuse asupră-i, puteau să fie mai puţin generoşi ca în trecut ? Dimpotrivă. La plecare, doamna Low se arătă deosebit de afectuoasă, strîngîndu-i mina şi privindu-1 cu duioşie de mamă, gata să îl sărute.

— Vom veni să-ţi facem o vizită cînd vei ajunge judecător al curţii in Dublin, îi făgădui cu însufleţire.

— Fii sigură că-1 vedem cu mult mai devreme în Cameră, lunînd împotriva noastră, a conservatorilor, prooroci domnul Low. Fiindcă oricine ce rni-ar spune, mai devreme sau mai tîrziu tot se întoarce.

Şi astfel se despărţiră.

CAPITOLUL LXXV

CUVÎNTAREA DE ADIO

JOI DIMINEAŢA. înainte de a se duce la Monk, cineva îl căută acasă. Un domn. îl anunţă slujnica. Phineas o trimise înapoi ca să afle cum îl cheamă, dar ispitită probabil de un bacşiş măricel, în loc să-i vină cu numele musafirului, i-1 aduse pe el, care nu era altul decît Quin- tus Slide, de la redacţia gazetei „The People's Banner.“

— Am venit, dom'le Finn, să-ţi aduc pipa păcii, zise vizitatorul cu mîna întinsă.

Propunerea nu-1 interesa, dar a-1 fi lăsat cu mîna întinsă, însemna război declarat, la care oamenii nu recurg fără o prealabilă chibzuinţă. Murdăriile cu care îl îm- proşcasc reporterul îl

deranjaseră prea puţin sau deloc, aşa că dădu mîna cu el. Nu se aşează însă şi nici lui nu-i oferi un scaun.

— Am ştiut eu că un om deştept şi de lume ca dumneata va primi pipa păcii, continuă Slide.

— Nu înţeleg pentru care motiv mi s-ar cere să accept semnul păcii sau al războiului, vorbi Phineas privindu-1 pieziş.

— Sincer să fiu, rareori folosesc citate din Biblie. însă cei care nu sînt cu noi, ni-s potrivnici. Trebuie să recunoşti asta. Iar acum, că ai ieşit din cloaca mişcărilor din Downing Street şi te-ai lepădat de fărădelegi, te consider iarăşi un om.

— Pe cuvînt, eşti tare amabil.

— Un om şi un frate. Ai auzit, presupun, că am pus mina pe redacţie...

— N-am aflat acest secret literar şi politic, îl zefle- misi celălalt.

— Atunci te înştiinţez eu. Am scăpat de ramolitul de Rusty — cum ii ziceam. Era lînced şi demodat, aşa că l-am zvîrlit peste bord. Acum lucrează pentru „West of England Art Journal" şi s-a aciuit prin Bristol.

— Se va descurca, sper.

— Mda, atît cit să merite leafa. Da' nu mai mult. Şi acum. domnule Finn, vreau să-ţi cer scuze pentru micile noastre brutalităţi.

— Nu te osteni, rogu-te, continuă celălalt pe acelaşi ton de batjocură.

— Ba nu. Datoria e datorie. S-au publicat nişte chestii cam deocheate, dar altfel ştii că nu sînt gustate de public. Şi eu le-am scris, natural, cum poate ţi-ai şi dat seama, fiindcă îmfeunoşti stilul.

— îmi amintesc numai de nişte noroi care mi-a fost aruncat în obraz.

— Cam aşa ceva. Dar noroiul nu rupe oasele, nu-i aşa ? Odată ce ne-ai întors spatele, a trebuit să te atac. Atît am avut de spus şi sînt sigur că m-

ai priceput. De acum încolo te socotim iarăşi unul de-ai noştri, ai să scrii pentru „Banner“, aşa că de aia am venit să fumăm pipa păcii.

— Toate bune şi frumoase, numai că nu-mi fac de lucru cu dumneata.

— Ba da, dom’le Finn, şi ai să-l aduci şi pe domnul Monk la redacţie. Situaţia devenea neplăcută şi cu toată răbdarea lui, Phineas simţea că va trebui să pună piciorul în prag. Da’ hai s-o luăm chibzuit şi să-ţi etalez propunerea mea, continuă jurnalistul. Dacă ne scrieţi cite două articole de fond pe săptămînă, cît durează sesiunea parlamentară, încasaţi un cec lunar de 16 lire pe muche. Ori dacă ăştia nu-s bani mai cinstiţi decît i-ai scoate în Downing Street, să nu mă mai cheme Slide.

— Domnule Quintus Slide... începu Phineas. Şi tăcu.

— De-om încheia tîrgul, îl dăm naibii pe „dom’le“, şi-mi spui Slide. Parcă altfel ne înţelegem cînd ne zicem pe nume.

— Atîta doar că nu încheiem tîrgul şi nici nu vreau să mă înţeleg cu unul ca dumneata. Ai scris, după cîte ţin minte, în ziarul pe care-1 slujeşti lucruri îngrozitor de vulgare la adresa mea.

— Şi ce importanţă are ? Dacă te deranjează asemenea chestii...

— Nu mă deranjează deloc. Ai tot dreptul să le aşterni în continuare. Şi sînt convins că o vei face. Dar nu văd cu ce drept ai veni aici.

— Cum ? Vrei să mă dai afară ?

— Exact, Cînd ai tipărit un sac de minciuni...

— Minciuni, dom’le Finn ? Ai zis minciuni, sir ?

— Am spus şi repet : minciuni, minciuni, minciuni, rosti Phineas înaintind către Slide de parcă într-o clipă l-ar fi înşfăcat şi zvîrlit pe fereastră. Eşti liber să te duci şi să scrii încă de o

mie ori mai multe. E meseria dumitale şi trebuie să ţi-o faci ori să crapi de foame. Dar nu mai veni pe la mine. Şi în secundele următoare deschise uşa. poftindu-1 să iasă.

— Prea bine, sir. Prea bine. Am să pedepsesc această insultă.

— N-ai decît. Insă ai bunătatea şi fă-o în redacţie. Ştiu că ţi-ar place să mă scuipi şi să mă loveşti. Totuşi prefer să mă maltratezi prin ce scrii.

— Da, sir, îmi convine s-o fac in scris, cu toate că mă ispiteşte grozav şi violenţa fizică în clipa de faţă.

Pînă la urmă, se vede că a rezistat tentaţiei, şi a luat-o în jos, pe scări, uneltind probabil încă de pe atunci în ce chip să-l încondeieze în articolul său.

Neplăcuta lui apariţie îl enervase pe Phineas. dar nu într-atît ca să-l dea peste cap şi să nu mai fie în stare să-şi ducă la îndeplinire obligaţiile din acea după amiază.

La orele două se înfăţişă la locuinţa lui Monk şi, alături de acesta, porni către Parlament.

Pînă ajunseră şi se aşezară fiecare pe locul lui, tocmai bine începu rugăciunea de la deschiderea fiecărei şedinţe, după care urmă prezentarea unor petiţii, citirea formală a cîtorva moţiuni şi diferite întrebări adresate preşedintelui adunării. Deşi martor la toate acestea, tînărul nostru le acordă puţină atenţie. In minutele viitoare i se va da fără îndoială cuvîntul şi, o vreme, se concentră asupra discursului ce avea să-l pronunţe, ca pe urmă gîndurile să-i alunece fără voie către primele încercări de a vorbi în această adunare, amintindu-şi de chinurile prin care trecuse şi de jalnicele înfrîngeri. Pe atunci ideea de a lua cuvîntul îl îngrozea într-aşa un hal, de aproape nu mai ştia ce se petrece cu el sau în jur. Totul îi

apărea pe de-a-ndoaselea şi în proporţii complet ireale ; în urechi îi răsunau zgomote asurzitoare ; memoria îl părăsea din- tr-odată, de nu mai ştia nimic din ce învăţase pe dinafară, iar cînd încerca să se ridice şi să vorbească, constata cu stupoare că nici glas nu avea, nici picioarele' nu-1 ţineau. Cumplite senzaţii trăise în sala aceasta, ca acum, evocarea lor să-l amuze.

De unde la început îşi aştepta rîndul cu oroai'ea condamnatului îndreptîndu-se către locul de execuţie, astăzi de-abia apuca să cuvinte. Pierise orice urmă de spaimă, era sigur de interesul ascultătorilor şi încîntat de prilejul de a se face din nou auzit. Nimic şi nimeni nu reuşea să-l mai tulbure — nici chiar eventualele intervenţii ale preşedintelui — aşa că va spune răspicat ce gîndeşte şi simte. îşi pregătise expunerea, deşi nu turnată într-o formă anume, ci numai fixîndu-şi ideile. Trecuse vremea cînd le îmbrăca de acasă în cuvinte şi le memoriza cu migală pentru ca să le uite cînd voia să le rostească. Acum se bizuia numai pe inspiraţie, ştiind că odată ce vede ascultători împrejur, va găsi în mod sigur potrivitul veşmînt al cuvintelor — asemenea unui scriitor încercat cînd se aşază la masa de lucru. Cît despre starea în care se afla, era cum nu se poate mai liniştit. Nici inima nu-i

zvîcnea nebunește, nici ochii nu i se înceţoşaseră, nici pămîntul nu părea că-i mai fuge de sub picioare. Dorea numai să se termine cît mai repede cu întrebările deputaţilor ca să rostească ce ti'ebuia.

În sfîrşit veni şi momentul cînd sala amuţi, aşteplînd să-l audă, şi atunci, ridicîndu-se de pe bancă, îşi puse involuntar întrebarea la ce îşi mai dădea osteneală cînd de aci înainte tot n-o să-i mai răsune glasul în Cameră ?

Dar gîndul acesta nu avea voie să-l toropească, îşi porunci cu tărie. Adevărat, astăzi vorbea pentru ultima dată, însă nu o făcea ca slujbaş al administraţiei, ci ca un deputat liber. Şi nu-1 învăţase Monk că este singura ipostază cînd oratorul gustă suprema plăcere ? Ei bine, avea să încerce: Măcar o dată în viaţă. Instalat la tribună, se simţi descătuşat de orice nemulţumire, stăpîn pe eî însuşi, pe ideile ce le avea de expus şi pe sala umplută ochi. Renunţase la onorurile şi avantajele rangului de subsecretar. Aşa că oamenii erau curioşi să audă din gura sa pentru ce o făcuse. Altminteri nu se putea explica afluenţa imensă din sală.

La balcoane observase şiruri întregi de străini ; pe culoare, o mulţime de nobili ; iar deasupra scribului care întocmea pi'ocesul verbal al şedinţei, se vedeau panglicile de la pălăriile doamnelor. De astă dată — de astă ultimă dată — avea auditoriu, nu glumă.

Cuvîntarea ţinu cam un ceas, interval în care nu prea ştiuse de el ori dacă afirmaţiile pronunţate sunau bine sau rău. La început aminti şi de neplăcerile întîmpinate, însă numai în treacăt, arătînd că, datorită nefericitelor sale convingeri cu privire la chestiunea pe care o prezintă, s-a văzut nevoit să încalce credinţa faţă de primul ministru şi să renunţe la plăcuta asociere

în care, deşi deţinuse un loc extrem de modest, fusese totuşi admis şi activase.

1 se spusese, e drept, ce nenorocire înseamnă pentru un politician aşa tînăr să aibă convingeri, dar obîrşia irlandeză îl făcuse să creadă atît de puternic în necesitatea acestei măsuri, îneît, evident, nu se putuse dezice.

Ce a mai spus în continuare, nu are sens să se consemneze aici. fiind ştiut că nici un englez nu doreşte să afle amănunte legate de o temă atît de impermeabilă înţelegerii ca dreptul de arendare a pămîntului în Irlanda. Dealtminteri chiar în Cameră, chestiunile irlandeze sînt ascultate fie cu interes ori cu apatie totală şi dezbătute fie în faţa unui auditoriu numeros şi ultraselect ori, dimpotrivă. înaintea băncilor goale, în funcţie de conjunctură. Ca atare este deajuns a se preciza că eroul nostru s-a bucurat de acea luare S minte încordată care-i preface in oratori aproape pe toţi muritorii de rînd, iar pe cei autentici îi umple de încîntare. O sală arhiplină, plus perspectiva unui articol de frunte, anunţat cu litere de o şchioapă în ziarele de a doua zi, înaripează verbul pînă şi unui biet conţopist care anunţă cifrele de la bursă făcîndu-1 să le însoţească de imagini seducătoare.

După discurs, Phineas a rămas pe loc ca să asiste la sciziune şi să vadă ce se întîmplă, întocmai cum promisese şi aliatul său că va face. înaintea diviziunii Camerei se mai perindară cîţiva vorbitori la tribună. Se auzi premierul ; după domnia sa, Plantagenet Palliser — apă- rînd punctul de vedere al guvernului ; apoi domnul Rob- son, care se dovedi neinteresant în afirmaţiile făcute, însă convingător în privinţa teribilei plictiseli a şedinţei şi, în fine. bătrînul Monk, oarecum privilegiat prin dreptul ce i se acordase de a da ultima replică. La orele două după miezul nopţii, se purcese la vot, în tabere separate, iar guvernul se văzu învins cu o majoritate de ¿ouăzeci şi trei de voturi.

— Am ieşit bine, dar ce păcat că nu sîntem cu nimic mai aproape de reforma visată decît în lunile precedente, glăsui Monk, din nou îndreptîndu-se către casă la braţul prietenului.

— Şi totuşi, am cîştigat ceva, obiectă Phineas.

— Ai dreptate, concedă celălalt. O dezbatere ca aceasta şi majoritatea pe care am obţinut-o le va da de gîndit oamenilor. Sau poate am folosit un cuvînt mult prea mare, fiindcă, de regulă, oamenii

nu gîndesc. Totuşi, în- tîmplarea de acum îi va face să creadă că e ceva în

chestiunea susţinută de noL Mulţi dintre aceia care mai înainte socoteau drept himerică o lege privitoare la arendarea pămîntului în Irlanda, de azi o privesc ca fiind numai periculoasă ori poate doar dificilă, iar cu trecerea timpului, vor considera-o posibilă, după aceea probabilă, adoptînd-o în cele din urmă, printre măsurile absolut necesare. Cam aşa se încheagă opinia publică.

— Oricum, nu ne-am irosit timpul, ci am făcut primul pas important, aprecie tînărul de alături.

— Aceasta s-a făcut mai de mult, şi de către oameni învinuiţi de demagogie revoluţionară ori de trădare. Totuşi e important orice pas care duce înainte.

Două zile mai tîrziu, primul ministru îşi anunţă intenţia de a dizolva Camera, aducînd ca motiv dăunătoarea scindare produsă de Monk. înainte de aceasta, ar fi dorit să supună spre aprobare o reformă de mare actualitate privind Irlanda, însă la caz că întîmpina rezistenţă, era dispus să renunţe. Potrivit explicaţiilor sale, măsura viza sistemul electoral irlandez, aşa că era de dorit să intre în vigoare pînă la viitoarele alegeri. Legea fusese din timp redactată şi putea fi citită în Cameră în chiar seara care urma. dacă, bineînţeles, adunarea era de acord. Şi adunarea a fost, cu toate împotrivirile multor recalcitranţi irlandezi. La audiere, aceeaşi deputaţi irlandezi se opu- seră în chip zgomotos, amintindu-i domnului Gresham promisiunea făcută de a nu forţa mîna dacă întâmpină rezistenţă. In ciuda protestelor şi a ironiilor proferate, Gresham susţinu totuşi reforma, ti'ecînd-o, în interval de numai o săptămînă, şi prin Camera Comunelor şi prin Camera Lorzilor. Şi cu toate că Phineas mai era

deputat de Loughshane, votă în' favoarea guvernului, pu- nînd astfel umărul la o reformă care vitregea circumscripţia lui de onoarea de a fi reprezentată în Parlamentul britanic.

— Murdară purtare ! se indignase contele Tulla aflînd noutatea. După ce l-am scos în două dăţi deputat fără să eheltuie o para chioară, votează desfiinţarea circum-

scriptici Loughshane. Urît ! Nemaipomenit de urît ! se scuturase scîrbit, fără să-i treacă prin minte că un membru în Parlament se simţea poate obligat să voteze şi după cum il îndemna propria judecată.

După tîrîrea reformei prin cele două Camere, se încheie sesiunea şi. o dată cu ea, şederea eroului nostru la Londra. Prietenii şi cunoscuţii apropiaţi aflaseră de întoarcerea sa în Irlanda, iar cîţiva dintre ei îi cunoşteau şi intenţia de a nu mai reveni în metropola care îi devenise atît de familiară în ultimii cinci ani cît îl găzduise,

— Nu pot să-ţi spun cît de mult mă întristează ginduî să nu te mai văd, îi declară domnul Monk.

— Şi pe mine la fel, recunoscu Phineas. încerc din răsputeri să alung melancolia din suflet, spunîndu-mi că nu am voie să mă las pradă ei, ca bărbat. Insă cu toate silinţele, există momente, ca cel de acum, cînd de-a dreptul mă covîrşeşte.

— Sînt sigur că te vei întoarce în mijlocul nostru, îi zise bătrînul cu dragoste.

— De la toţi aud acest lucru, şi totuşi, îmi spune inima că niciodată nu mai revin — cel puţin ca membi'u în Parlament. Aşa cum mi-a repetat-o mereu domnul Lowj am început viaţa cum nu trebuia. Şi acum, iată-mă. Am treizeci de ani. nici o leţcaie în buzunar şi nu mă taie capul în ce fel s-o cîştig.

— De n-aş fi fost eu, încasai mai departe atîta bănet pe an, şi totul ei-a minunat, oftă Monk cu obidă.

— Şi cît ar fi durat binele ? V-aţi pus întrebarea î In clipa cînd Daubeny lua puterea în mînă, aş fi căzut mai cumplit ca acum. Numai prăbuşirea mă aştepta, dacă nu în anul acesta, în cel viitor în mod sigur. Măcar astăzi mă mingii cu gîndul că plec de voie, nu alungat.

în pofida replicilor primite, pînă se despărţiră, Monk îi repetă cu tărie că avea să se întoarcă. Doar nu era de crezut ca un tînăr ca el — cum nici nu mai întîlnise in viaţă — să cucerească

Parlamentul cît ai bate din palme şi pe urmă să-l părăsească definitiv.

Pe Phineas îl mişcară încrederea şi preţuirea bălanului, însă nu îl clintiră de la ideea plecării. a

In zilele următoare trebuia să-şi ia rămas bun de la o sumă de amici londonezi, printre care se numărau mai ales membrii familiei Brentford.

între timp auzise de împăcarea lui Chiltern cu Violet, şi ţinea să-i felicite pe amîndoi.

Dar mai presus de aceasta, ţinea s-o vadă pe lady Laura. îi scrisese deci un bilet anunţîndu-i dorinţa de a-i face o vizită de adio, la care primi invitaţia de a veni într-o zi şi un ceas anume, cînd se afla singură. Din motive independente de ea, lucrurile s-au petrecut însă altfel de cum le aranjase, încît, la timpul prestabilit, Phineas n-o găsi în salon pe amfitrioană, ci pe cei doi logodnici. De-abia văzîndu-i realiză cu surprindere că nu-i întîlnise niciodată împreună.

— Vaai, domnule Finn, ce discurs minunat ai ţinut ! îl întîmpină Violet. L-am citit pînă la ultimul cuvinţel.

— Pe cînd eu, ca să ţi-o spun pe cea dreaptă, nici nu mi-am aruncat ochii pe el, mărturisi Chiltern ridicîndu-se de pe scaun şi îmbrăţişîndu-şi prietenul, cum făcea deseori înaintea duelului.

— Laura s-a dus la Parlament şi te-a ascultat, îl informă fata. Aş fi mers şi eu, crede-mă, dar nu mi-a dat pas mătuşa. Oo, nu-ţi închipui ce ascultătoare am devenit în săptămînile acestea din urmă.

— Şi pe cînd nunta ? îl întrebă musafirul pe mire. De-acum într-o lună ?

— Violet aşa zice, şi ea le decide pe toate... împreună cu tata. Cînd am aplecat steagul, declarîndu-mă biruit, am cerut un răgaz cît mai lung, vorbi el în glumă. Am spus : „Daţi-mi timp, să mai îmi trag sufletul !“ în zadar însă. Ea şi babacul n-au pic de milă.

— Nu cumva să îl crezi, interveni Violet prefăcîndu-se indignată.

— Nici o clipă. Altfel, m-ar pofti iară pe plaja din Belgia, o linişti Phineas. Dar ia să fim şi puţin serioşi, fiindcă vreau să vă spun că venisem ca să vă felicit.

—- îţi mulţumesc, domnule Finn, rosti Violet strîn- gîndu-i mîna cu afecţiune. Să ştii că nu aş fi fost complet fericită dacă nu îmi spuneai o vorbă drăguţă.

— Am să încerc să fiu un soţ ideal, făgădui Chiltern; Dar asta nu înseamnă că nu vei mai face escapade cu mine. gonind pe năzdrăvanul Bonebreaker. îl am în grajdul închiriat la han, unde-mi ţin şi sireapul meu. Că doar nu ţi-oi imagina că vînez prin comitatul lui taică- miu, cum ar vrea dumnealui.

— Ai să-ţi iei şi soţia la Willingford ?

— De ce nu ? Poate nu ai habar ce amazoană e Violet. Mă întrece, ţi-o jur. Ai grijă să vii. Iar la caz că preferi un alt bidiviu, fii sigur că-1 vei primi.

încolţit de stăruinţele lordului, Phineas se văzu nevoit să le spună că pleacă din Londra şi că nu vede în ce fel s-ar mai putea prevala de invitaţia făcută.

— Nu cred să înţelegeţi vreunul în ce situaţie mă aflu. Realitatea e că va trebui s-o iau de la început. Voi duce o via(ă complet diferită în care numai de vinătoare n-o să mă pot ocupa.

— Chiar trăind în Irlanda ? se miră Chiltern nemulţumit.

— Da. chiar acolo. Doar într-un singur caz aş mai avea de-a face cu ea : anchetînd vreun martor într-un proces de braconaj. Atît. E imposibil să vă descriu în ce fel voi trăi. dar mă aşteaptă o muncă imensă şi fără istov pînă voi apuca să cîştig.

-— Vei reuşi foarte repede cu inteligenţa pe care o ai. îi prevesti Violet zîmbind luminos. Aşa că nu te lăsa năpădit de griji.

— Nici nu mă las. Voi fi răbdător şi n-am să mă pierd prea iute. Insă de vînătoare nu voi avea timp. Asta încercam să vă spun.

— Intenţionezi să părăseşti Londra definitiv ? întrebă Violet.

— Definitiv. Rămîn înscris la un singur club — la „Brookes“. De la celelalte mă voi retrage.

— Ce pacoste a naibii ! se indispuse Chiltern.

— Sînt sigur că vei fi fericit şi vei ajunge ca

mîine judecător suprem L îl asigură fata. Deocamdată mai rămîi printre noi. nu pleci cu.rînd. nu-i aşa ?

[1] **Judecătorul suprem prezidează Camera Lorzilor.**

— Duminică, anunţă Phineas.

— Atunci va trebui să te întorci pentru nuntă. Altfel nu mă mărit, îl somă Violet.

Nici asta n-o putea face, trebui să explice, deoarece, o dată ce părăsea Londra, nu se mai întorcea. Apoi le ţinu o scurtă vorbire de adio, care, cu toate silinţele, nu izbuti s-o rostească fără emoţii şi poticneli. Cu ochii la Violet declară că în ziua căsătoriei se va gîndi la ea rugîndu-se cerului să fie de-a pururea fericită. Iar înaintea plecării îi va trimite un mic dar, sperînd c-o să-l poarte în amintirea prieteniei care-i legase.

— Fii sigur că-l va purta ; altfel, are de-a face cu mine, interveni Chiltern.

— Tu să taci, gură spartă ! îi porunci logodnica în glumă, după care se întoarse spre Phineas. Fii sigur că am să port ce îmi dai dumneata. Voi primi multe daruri la nuntă, dar puţine le voi preţui ca pe acesta.

Cuprins de emoţie şi incapabil să mai articuleze un cuvînt, vizitatorul ieşi din salon, lăsîndu-şi prietenii pentru totdeauna în urmă.

— Suferă încă din pricina ta, zise Chiltern de cum se închise uşa.

— Nu de asta e aşa zguduit, îl contrazise fata. Ci de tot ce i se întîmplă. Nu îţi dai seama ce pierde ? întreaga societate engleză. Păcat că nu s-a decis s-o ceară pe nemţoaica aceea bogată, încheie cu părere de rău.

E de la sine înţeles că Phineas nu pomenise nimănui de scena dintre el şi doamna Goesler, aşa că Violet vorbea în totală necunoştinţă de cauză.

Plecarea se fixase pe duminică dimineaţă, şi tot atunci urma să se vadă şi cu lady Laura. La dorinţa lui se stabilise întâlnirea pe atunci, fiindcă ţinea s-o savureze în linişte, nu hărţuit de preocupările

inerente călătoriei. O găsi pe prietenă absolut singură şi plînsă, judecind după ochii înroşiţi. Privind-o cu atenţie şi socotind că nici şase ani nu trecuseră de cînd păşise pentru întîia oară în salonul acesta, era imposibil să nu observe cît de mult se schimbase. La prima lor întâlnire avusese douăzeci şi trei de ani şi arăta ca o roză, pe cînd astăzi părea o femeie de peste patruzeci — într-atît o vestejise suferinţa.

— Va să zică ai venit să-ţi iei bun rămas, îi zise ridi- cîndu-se de pe scaun.

— Da, lady Laura, am venit să-ţi spun adio, poate nu pentru totdeauna, dar în orice caz pentru multă vreme.

— Nu pentru totdeauna, cel puţin să nu ne gîndim la aşa ceva, rosti parcă înfrigurată, şi pe urmă tăcu, iar Phineas îşi tot vin tura pălăria în mină. cu privirile pironite în podea. Ştii, domnule Finn, urmă ea, că de foarte multe ori mă cert din pricina dumitaie.

— Poate pe motiv că ai fost prea mărinimoasă...

— Nicidecum, ci fiindcă mă tem că ţi-am făcut foarte mult rău. Din ziua cînd te-am văzut — şi dacă îţi aminteşti eram în acelaşi salon — am dorit să te aduc printre noi.

— Şi ai izbutit, spre marea mea mulţumire, atîla cît a durat.

— Dar nu a durat mult. şi mi-e teamă că ţi-am dăunat.

— Cine poate să ştie dacă a fost spre binele ori spre răul meu ? De un singur lucru poţi să fii sigură : de recunoştinţa mea fără margini pentru mărinimia pe care rni-ai arătat-o.

Din nou se lăsă o tăcere între ei. lady Laura muncin- du-se cu întrebarea dacă asta aştepta să audă din gura lui Phineas sau o mărturisire mai vibratoare.

La o declaraţie de dragoste nu se dusese cu gîndul. Aşa ceva ar fi ofensat-o. Iar Phineas era ultimul om de pe lume capabil să o jignească. Şi totuşi, în starea ei de neagră tristeţe, tînjea după cuvinte mai afectuoase decît cele auzite.

Consolările sau expresiile de sincei'ă gratitudine mai degrabă o îndurerau decît îi aduceau mîngîiere. Poate i-ar fi plăcut să-i pomenească de fosta lor dragoste, de greşala săvîrşită de ea, când îl refuzase, şi să facă o cît de mică aluzie la felul cum ar fi arătat viaţa lor dacă ar fi fost împreună. De bună seamă l-ar fi certat pentru toate astea, dar in sine i-ar fi mulţumit fiindcă s-ar fi simţit împăcată.

Spre nefericirea ei. însă. mintea lui Phineas numai la idila lor nu fugea. Evocase, e drept, numeroase întîm- plări petrecute împreună. Insă de dnd îi jurase iubire, trecuseră patru ani încheiaţi şi cîte nu-1 răscoliseră de atunci mai mult decît povestea asta !

— Ai aflat de aranjamentul la care am ajuns ? îl întrebă la un moment dat văzînd că nu spune nimic din ce ar fi dorit.

— Da. zise Phineas ; m-a informat lordul că pleci în curînd la Dresda.

— Acolo am hotărît să trăiesc, şi va veni şi papa, în- torcîndu-se aici numai la sesiunile Parlamentului. Tristă dezrădăcinare, aşa e ? Dar avocatul m-a prevenit că e singura modalitate ca să scap de presiunile domnului Kennedy. O ţine una şi bună să mă întorc la el. Nu e ciudat cum de nu a înţeles pînă acuma că lucrul este cu neputinţă ?

— Crede că-şi face o datorie, căută s-o îmbuneze
prietenul.

— S-ar putea. Insă pe zi ce trece devine tot mai rigid cu cei din jur. Mă rog, îl priveşte. Eu una plec, şi în felul acesta nădăjduiesc să scap pentru totdeauna de siciielile lui. M-am gîndit în fel şi chip, şi pînă la urmă mi-arn zis : de ce-aş rămîne în Anglia ? Ce-ar putea să mă ispitească ? Fiind separată de soţ, nu am cum să mă dedic unor lucruri care mă îneîntau altădată. Mă simt înăbuşită şi frîntă în situaţia în care mă aflu, deşi nu am de ce să mă ruşinez.

— Firește că nu, întări celălalt.

— Dar sînt un nimeni — dacă nu chiar mai rău.

— Şi eu tot un nimeni voi fi. zise Phineas forţîndu-sd să zîmbească.

— Poate. Numai că, fiind bărbat, altfel înfrunţi necazul, plus că ai încă foarte mulţi ani pînă să începi a îmbătrîni. Pe cînd eu am început-o de pe acum. Crc- de-mă, nu te mint. Mă simt, mă ştiu şi mă văd bătrînă. Femeia are un rol minunat de jucat, însă de scurtă durată, şi il poate rata la iuţeală.

— Oare crezi că bărbatul şi-l poate juca orişieum sau că al iui durează mai mult ?

— în orice caz are libertatea să mai încerce atunci cînd nu-i place unul sau eşuează. Cîteva clipe nu-şi vorbiră, şi pe urmă se auzi tot glasul Laurei. Credeam, domnule Finn, că ai să te însori, ii zise aproape şoptit.

— îmi cunoşteai toate temerile şi îndoielile în această privinţă.

— Mă gîndeam că o vei lua pe doamna Max Gocsler.

— Ce te-a făcut să-ţi închipui aşa ceva ?

— Faptul că ea te place, după cum mi-arn dat seama, plus că ar fi fost o partidă avantajoasă. Are tot ce-ţi doreşti. Ştii ce se spune acum despre ea ?

— Ce anume ?

— Că a fost cerută de marele duce de Omniurn pe care l-a refuzat pentru dumneata.

— Lumea vorbeşte orice, zise Phineas, şi se ridică de pe scaun cu gîndul să se retragă.

întocmai ca lady Laura, simţea şi el nevoia să spună la despărţire ceva mai deosebit şi mai afectuos, de-ar fi găsit cuvintele potrivite. I-ar fi plăcut de asemeni să strecoare o aluzie nu la declaraţia de amor făcută la Lough- linter ci la încrederea şi prietenia care-i legaseră. Insă cu toate sforţările, nu izbutea să închege o frază. Acum, cînd peste cîteva ceasuri pleca, i-ar fi povestit cu dragă inimă despre Mary dacă se ivea

un moment prielnic ; numai că discuţia lor lunecase pe cărări lăturalnice, fără nici o tangenţă cu proiectele sale de viitor, şi astfel îşi părăsea cea mai bună prietenă ducînd secretul cu el.

„Poate-i mai bine aşa, îşi spuse pe drum. în Irlanda încep o viaţă nouă, şi de ce s-o amestec cu cea de la Londra cînd nu se aseamănă prin nimic ?“

îşi făcuse bagajele înainte de a se duce în piaţa Port- man, aşa că se întoarse acasă doar să mănînce ciosvîrta friptă de miel, iar la opt să pornească spre gară. Cînd se aşează să se ospăteze, pe masa vrăfuită de cărţi, de reviste şi de ziare încă nestrînse, observă un pliculeţ roz, de o anume nuanţă, şi pe el o scriitură familiară. Toi sîngele îi năvăli în obraji cînd îl luă şi-l întoarse în mină. Doar nu-1 mai ruga şi pe această cale s-o ia de soţie şi să-i primească toate avuţiile ?! Deschise cu mare încetineală misteriosul plic rozaliu şi tot astfel scoase hîrtia pe care nu îndrăznea s-o privească. Ceva mai pe urmă. cînd îşi luă curajul s-o facă, citi următoarele rin- duri :

..Am aflat că pleci astăzi, şi-ţi trimit aceste cuvinte pentru a-ţi spune că deunăzi, cînd am fugit, lăsîndu-te singur, nu eram supărată pe dumneata, ci pe mine. Iţi urez numai bine şi succese în viaţă, aşa cum o meriţi şi sint convinsă că le vei avea,

a ta. cu sinceritate.
„M.M.G.“

Duminică dimineaţă.

Să amine plecarea, ca să meargă la ea s-o asigure de întreaga lui amiciţie ? se întrebă în primul moment. Dar imediat îşi dădu seama că nu proceda înţelept, fiindcă, o dată în faţa ei, n-ar fi putut să îi spună decît un singur cuvînt. iar acela nu trebuia rostit niciodată. Deci nu avea să se ducă în Park'Lane. Totuşi se cuvenea să-i răspundă. Aşa

că luă pana şi scrise un bilet chiar mai scurt decît al ei :

„Îţi mulţumesc, prietenă dragă. Sint convins că ne înţelegem perfect şi nutrim cele mai sincere gînduri de bine unul faţă de altui.

Cu afecţiune,
P. F.[tt]

„P.S. Peste puţine minute pornesc spre gară.“

După ce puse hîrtia intr-un plic şi-l lipi. îl vîrî într-unul din buzunare, gîndindu-se că pînă la urmă nu-1 va trimite. Cu toate acestea, cînd se urcă în trăsură, i-1 dădu fostei proprietărese, rugind-o să-l expedieze fără întîrziere.

La gară îl aşteptau soţii Bunce — ea ca să-l mai vadă o dată, el, să-i spună vreo două vorbe simţite.

— Bine ai făcut, dom'le Finn. I-ai jucat, la marele fix ! Am simţit eu că e sămînţă bună in’mneata, îi zise strîngîndu-i mina.

— M-ai prevenit de la bun început că mă distruge deputăţia, şi iacătă-mă de rîpă, îi declară Phineas.

— Ba deloc. Un om ca ’mneata nu ajunge cu una cu două de rîpă. Acu zic şi eu că te aşteaptă un viitor a-ntîia, nu ca atunci cînd umblai să te caţeri într-o dregătorie. Văz că a dat-o şi Monk de dracu. Se proţăpise ’mnealui în funcţie de ministru, da şi-a dat seama că a scrîntit-o şi s-a lăsat păgubaş...

— Cerul să vă binecuvînteze, donrle Finn, îi spuse fosta lui gazdă cu batista la ochi. Nu ştiu dacă mă credeţi, da’ nici unu din chiriaşi nu mi-a fost nici pe jumate drag ca’mneata.

Şi, smiorcăindu-se, îl privi la geamul vagonului pînă cînd trenul se puse în mişcare şi îl duse tot mai departe de ei, pînă nu-1 mai văzură.

CAPITOLUL LXXYI

ÎNCHEIERE

SE ZICE CA este o clipă tare amară pentru lordul primar al Londrei cînd îşi părăseşte reşedinţa oficială şi redevine simplu consilier municipal cu locuinţa în strada Bucklesbury, de pildă, sau alta, la fel de anodină. Tot astfel şi preşedinţii Curţii Supreme şi ai Camerii Lorzilor consideră retragerea din activitate drept o mare nenorocire, cu toate pensiile grase, menite să-i consoleze. Şi poate chiar preşedintele Americii este foarte nefericit cînd se desparte de gloria Casei Albe şi redevine un cetăţean de rînd.

Cînd Phineas se retrase de pe scena strălucitoarelor succese obţinute, cu gîndul statornicirii în propria-i ţară, cu siguranţă că se afla într-o stare mai jalnică decît oricare dintre zeităţile detronate şi mai sus pomenite. Acestea măcar ştiuseră ce le aşteaptă, pe cînd el se avîntase, aidoma lui Icar, spre înălţimi, în nădejdea că aripile-i de ceară îl vor menţine printre divinităţi. Şi îl susţinuseră deajuns, ţinînd seama de materia din care erau

plăsmuite, dar pînă la urmă luminile astrale se dovediseră totuşi prea tari pentru ele, topindu-le şi aruncîndu-1 după cinci ani de plutire printre contese şi lorzi, miniştri şi oratori, femei frumoase şi bărbaţi mondeni, într-un oraş ca Dublin, unde spera să-şi cîştige existenţa prin bunăvoinţa judecătorilor, trăind fără pretenţii şi într-o casă modestă. Schimbarea era prea mare şi prea subită. Cu toate acestea, chiar în drum către casă, luă hotărîrea s-o înfrunte cu bărbăţie — sau cel puţin să încerce. în ultima lună petrecută la Londra nu îşi strunise tristeţea, amărăciunea sau deznădejdea. Dar acum se cerea să le pună opreliştc. Nimeni din familia sa nu avea voie să-l vadă abătut, şi în deosebi Mary — iubita lui Mary 1 — nu trebuia să-şi închipuie că dragostea ei şi proiectata căsătorie îl duseseră la necazul de acum. Doar nu preţuia iubirea micuţei Mary mai mult decît orice ? Şi lucrul acesta şi-l repetă de o mie de ori.

La sosire, o găsi în căsuţa din Killaloe, venită întru întîmpinare. Logodna lor era cunoscută în tot comitatul, îi anunţă fericită, şi nu se arătă deloc sfiicioasă în mărturiile de iubire. în loc să-l lase de vorbă cu surorile şi părinţii, îi sărise de gît, acopcrindu-i faţa cu sărutări, şi îi şoptise de-abia auzit : „Vai, Phineas, sînt aşa mîndră de tine şi sigură că ai procedat cum trebuia“. După care, din nou îl copleşise cu sărutări. Ar fi trăit această mul-ţumire supremă dacă primea mîna întinsă de doamna Max Goesler ?

Mai tîrziu se retrase cu tatăl său într-o cameră şi, vreme de un ceas, discutară proiectele sale de viitor. Simţea fără voie că de astă dată nu mai este eroul de acum cîteva luni cînd venise în casă cu un ministru la braţ, deşi medicul făcea tot ce-i şedea în puteri să-i risipească această impresie. Cu francheţea din totdeauna, îi explică situaţia lui de acum, care nu mai era atît de prosperă ca pe vremea cînd fiul plecase la Londra, cu gîndul s-o

cucerească. Pe atunci mai practica meseria, dar între timp ieşise la pensie, trăind din ce agonisise într-o viaţă întreagă de trudă. De cînd Phineas căpătase un post, socotise pesemne că n-o să mai apeleze niciodată la punga lui şi, ca urmare, se lăsase de meserie. Ca astăzi din nou să-i ceară ajutorul bănesc ! Se va putea descurca cu două sute de lire pe an ? îl întrebase părintele, calculînd să-i rămînă şi pentru restul familiei cam patru sute. Cum de nu, îl asigurase feciorul, jurîndu-se că o scoate la capăt şi numai cu o sută cincizeci. Ca să termine iîrguiala, medicul împărţi diferenţa în două, revenindu-i lui Phineas o sută şaptezeci şi cinci de lire — adică exact cît plătise chiria pentru ultima locuinţă din Londra. Numai că pe atunci leafa lui era de două mii de lire pe an !! Frumoasă treabă era să pui umărul la viaţa şi interesele fermierilor irlandezi, dar merita oare să sacrifice totul pentru acest ideal ?

— Şi în legătură cu Mary ce ai hotărît ? îl sondă taică-său.

— Sper să nu amînăm prea mult nunta, răspunse băiatul.

— Cu fata nu am vorbit despre lucrul acesta, dar ştiu de la maică-ta că doamna Flood Jones nu se împacă deloc cu ideea lungirii logodnei.

— Ce pot să fac ? Doar n-o fi vrînd să mă însor fără un alt venit afară de cele o sută şaptezeci şi cinci de lire pe care mi le dai dumneata.

— Maică-ta zice că s-ar gîndi să trăiţi laolaltă, renun- ţînd la casa din Floodborough şi instalîndu-vă toţi într-una din Dublin. Te rog să reţii, însă, că ideea nu-mi aparţine.

Cum adică, decăzuse chiar aşa de rău incit să accepte condiţiile impuse de doamna Flood Jones ? se gîndi Phineas revoltat.

— Mă bucur că nu a pornit propunerea de la dumneata, îi spuse lui taică-său cu iritare în glas.

— De ce ? Nu pricep ? se miră doctorul.

— Fiindcă sînt nevoit să mă împotrivesc şi n-aş

fi vrut să te supăr. Soacrele nu-ţi aduc niciodată liniştea în casă.

j — N-o ştiu pe pielea mea, pentru că nu am gustat niciodată viaţa în comun.

— Nici eu n-am s-o gust, şi sînt sigur că Mary nu mi-ar impune aşa ceva, preferind să aştepte pînă mă rostuiesc intr-un fel. Iar dacă munca neistovită ar putea să scurteze aşteptarea, fii sigur că nu mă feresc de ca.

Probabil că doamna Finn a găsit un prilej şi i-a transmis viitoarei lui soacre hotărîrea feciorului de a nu locui împreună, deoarece pe de o parte nu i s-a mai pomenit de proiect, iar pe de altă. doamna Flood Jones a devenit dintr-o dată scorţoasă, lăsîndu-1 să înţeleagă '■rin asta că se purta mizerabil cu fiică-sa. Tocmai el ? \sta i se părea culmea ridicolului ! După ce-o refuzase • doamna Goesler, ca să nu-i facă nici un rău fetei, acum se vedea împilat. De bună seamă nimeni nu bănuia a cine şi la ce dăduse el cu piciorul ca să rămînă fidel micuţei logodnice.

Totuşi Mary află pînă să-l vadă plecînd la Dublin. Înaintea despărţirii ce-i aştepta, tinerii îşi îngăduiră — sau, mai exact, li se îngădui de către cei vîrstnici — să petreacă o săptămînă împreună, iar în zilele acelea — de o rară şi neîntinată fericire — Phineas îi povesti tot ce considerase că poate să-i spună fără să pozeze în lăudăros. Dealtfel cum ar fi fost de închipuit să-i tăinuiască viaţa şi fostele lui succese cînd fata, agăţată de braţul lui. îi încredinţa orice secret, fie cit de neînsemnat, aştep- tind şi din partea lui aceeaşi mărturie de încredere ? Iar tainele lui păreau atit de preţioase şi sacre în ochii logodnicei, încit nu se simţea doar convins de fidelitatea ei fără margini, cît mai ales incitat la confesiuni. Indiferent ce afla de la el, se vedea că îl iubeşte tot mai mult. Ori, care bărbat nu doreşte să se vadă stăpîn pe inima unei fete — sau să creadă că a cucerit-o ? într-un fel, măr- turisirile prinseră bine, deoarece Mary, ca toate

femeile, vedea în orice rivală trecută o victimă în plus legată la carul ei triumfal.

„Toate acestea l-au cunoscut, l-au îndrăgit şi au căutat să-i intre în graţii, cugeta ea. Dar Phineas s-a întors la mine, şi mă iubeşte mai mult ca pe toate“.

Şi astfel a ajuns la credinţa că deşi Laura şi Violet şi doamna Max Goesler aveau însuşiri ce puteau incinta pe orice bărbat, logodnicul ei nu fusese niciînd cucerit ca acum, cînd se aflau împreună. Şi de fapt nu greşea.

Pentru că în serile acelea de vară, cît se plimbaseră braţ la braţ şi se giugiuliseră pe ţărmul lacului Lough Derg, Phineas se simţise mai fericit ca întotdeauna.

-— N-am să-mi pierd niciodată răbdarea ; nici o secundă ; te asigur, îi spuse ea în ultima seară. Tot ce doresc, e să-mi scrii.

— Eu nu mă mulţumesc cu atît, Mary.

-— Atunci vei veni să mă vezi. Şi orice reîntîlnire a noastră va fi o zi fericită. Dar se înţelege că nu ne putem cununa încă douăzeci de ani de aci înainte.

— Zi patruzeci. Mary.

— Nu cifra contează, ştii foarte bine. ci faptul că mă simt in stare să te aştept. Asta am vrut să înţelegi. Şi vreau să-ţi mai spun ceva care mă apasă pe inimă şi mă întristează.

• — Nu, Mary ; nu în ultima noastră seară.

— Totuşi, trebuie, şi te rcg să-mi dai ascultare. Am început să-mi dau seama ce mult ai jertfit pentru minei

■— Nu. pentru tine, protestă ferm.

— Ba da. şi o ştim deopotrivă. Fiindcă de nu aş fi fost în Killaloe cînd ai venit cu ministrul Monk şi dacă nu... dacă nu... uff Doamne ! nu te iubeam aşa mult, ai fi rămas la Londra, şi acea doamnă ar fi fost soţia ta.

— Niciodată ! răspunse el apăsat.

— N-ai fi luat-o ? Acuma nu mai e cazul, firește, pentru că nu te-aş mai lăsa eu.

— Cum ? Eşti o apucătoare, Mary ?

— Spune ce vrei, dar fii sigur că aş muri dacă te-aş pierde.

Procedase înţelept ? Cum de mai avea îndoieli în această privinţă ? De ce îşi mai punea întrebări ? Care dintre ele îl iubise ca Mary sau era în stare de trăirile ei ? Care fată era mai dulce, mai credincioasă, mai pură ca Mary a lui ?

La despărţire îi jură că se mîndrea cu dragostea ei rnai mult decît cu orice înfăptuise în viaţă, şi dintre toate comorile ce le-ar fi putut dobîndi, ea avea cea mai mare valoare. Tîrziu, cînd Mary se întinse în pat, să se culce, se credea cea mai fericită făptură din Connaught. deşi iubitul o prevenise că se putea să îl vadă de-abia la Crăciun.

în realitate, s-au reîntîlnit chiar înaintea sfîrşitului verii, şi faptul s-a datorat unei întîmplări cu totul neprevăzute. Dar pînă la relatarea ei, se impune să ne întoarcem puţin la Londra şi la viaţa politică. Cum cititorul desigur îşi aminteşte, după anevoioasa votare a reformei propusă de Gresham pentru Irlanda, Camera Comunelor s-a dizolvat. Evenimentul a avut loc în primele zile ale lunii iunie, ca pînă la sfîrşitul lui iulie, noii membri să-şi ia locurile în primire la Westminster. Această sesiune lîr- zie, de vară, fusese îngrozitoare dar necesară şi. din fericire, nu durase prea mult. Mai rămăseseră anumite restanţe din timpul anului ce se cereau lichidate, şi apoi ţara voia să afle din cine se va compune guvernul. Socotim inutil să mai plictisim cititorul precizînd strategiile fruntaşilor de partide ori comentariile lor cu privire la Monk şi la dreptul de arendare a pămîntului în Irlanda. Ajunge să spunem că domnul Gresham se considerase ofensat de Cameră prin votarea masivă împotriva domniei sale şi. ca urmare, o pedepsise, expunînd-o la cheltuielile şi tevatura unei campanii electorale. însă revanşa lui nu încălca prin nimic constituţia şi era destul de bine înţeleasă de compatrioţi, deşi poate străinii nu ar fi priceput-o deloc. Aşadar s-au făcut noi alegeri, din care nici un ministru nu s-a mişcat din loc, iar legea lui Monk — în ciuda cinstirii cu o a doua lectură — trecu la hala de vechituri, ca o propunere neinspirată.

Natural, nici acestea nu ar mai fi de vreun interes pentru cititor dacă nu l-ar viza pe tînărul Finn. Dar cum dregătorii rămaseră aceeaşi, şi mai toţi se gîndeau cu afectuoase regrete la el, îl miluiră cu augusta lor bunăvoinţă. Ar fi greu de afirmat dacă ideea pornise de la primul ministru sau de la fostul şef al lui Phineas. ori de nu cumva domnul Monk — chiar şi ca duşman declarat al

politicii lor — nu pusese o vorbă în favoarea tînărului prieten. Oricum se vor fi petrecut lucrurile, fapt este că înaintea închiderii sesiunii de vară, Phineas primi această scurtă epistolă din partea lordului Cantrip.

Downing Street, 4 august, 186.

„Dragă domnule Finn,

în urma convorbirii avută cu domnul Gresham, am căzut de acord să-ţi oferim o slujbă cu caracter permanent. Sîntem încredinţaţi că odată ce ai primi-o, ai aduce servicii considerabile ţării.

E vorba de un post de inspector al azilelor de săraci din Irlanda, cu sediul în Cork, dacă nu mă înşel. Salariul ar fi de o mie de lire pe an. La caz că îţi convine oferta, domnul Gresham ar fi încîntat să dispună imediata dumi- tale numire. Aştept prin urmare un răspuns cît mai grabnic posibil. Asigurîndu-te de sinceritatea sentimentelor mele,

rămîn al
dumitale,
Cantrip."

Phineas primi scrisoarea la Dublin şi în mai puţin de trei ore porni către Killaloe.

în mod categoric primea slujba propusă, dar nu înainte de a sta de vorbă cu Mary. N-ar fi făcut cel mai mic pas fără s-o înştiinţeze. Vor discuta prin urmare oferta, cu toate că ştia de pe acum în ce fel va răspunde. Afirmativ, se înţelege. Doar nu era să-i dea cu piciorul în situaţia în care se afla. Intr-adevăr, venise numai de două luni in oraşul Dublin, şi poate nu avusese răgazul trebuincios ca să-şi încropească o situaţie ; în schimb putuse foarte bine să întrevadă cam ce-1 aştepta. Şi perspectivele nu erau deloc roze. Ori cel puţin aşa i se păruseră lui. Nu ştia de unde să înceapă treaba, cum să-i atragă pe oameni, şi aceştia îl ocoleau, crezîndu-1 schimbăcios, arogant, sortit eşecului. Iar timpul trecuse fără să cîştige un sfanţ.

— Cum ? O mie de lire pe an ! rostise Mary Flood Jones cu ochii dilataţi de uimire şi încîntare cînd îi anunţă propunerea primită din Londra.

— Nu e prea mare suma cînd ştii că o viaţă

întreagă rămîne aceeaşi, caută s-o mai domolească.

— Vai, Phineas ! Dar o mie de lire e un venit princiar !!

— în orice caz este sigur. Iar noi putem face nunta şi nu ine.

— Şi eu care mă obişnuisem cu gîndul să aştept mult de tot ! se alintă Mary.

— Va trebui să te dezobişnuieşti, zise Phineas.

Cititorul îşi va închipui cu ce grabă i s-a răspuns lordului Cantrip, şi nu peste mult eroul nostru primi făgăduita numire. îl lăsăm deci în comitatul Cork, în noua sa calitate de inspector peste aşezămintele destinate săracilor.

CUPRINS

PARTEA ÎNTII

CAP. t
Phineas Finn candidează în alegeri ca deputat de Loughshane 5

CAP. II
Phineas Finn este ales în Loughshane 17

CAP. III
Phineas îşi face intrarea în 29

CAP. IV
Lady Laura Standish 36

CAP. V
Familia Low 43

CAP. VI
Dineul de la lordul Brentford 56

CAP. VII
Familia Biince 69

CAr. vin
Vesti despre onorabilul Everard Miidmay şi sir 81

CAP. IX
Noul guvern 10

CAP. X
Violet Effingham 101

CAP. XI
Lordul Chiltern 1

CAP. XII
Perspective de toamnă 2

CAP. XIII
Pădurile din Saulsby 2

• CAP. XIV
Loughlinter 2

CAP. XV
Căluţul lui Donald Bean 4

CAP. XVI
Phineas Finn se întoarce în Killaloe 5

CAP. XVII
Phineas Finn revine la Londra 6

CAP. XVIII
Domnul Turnbull 7

CAP. XIX
Lordul Chiltern aleargă pe calul său Bonebreaker 184

CAr. xx
Dezbaterea votului secret 196

cap. xxt

„Vă rog să fiţi punctual“.....-03
CAP. XXII
Lady Baldoek soseşte la Londra.....213
CAP. XXIII
Duminicile în reşedinţa din piaţa Grosvenor. 1 223 1
CAP. XXIV
Wallingford Bull.....234
CAP. xxv
Echipajul domnului Turnbull blocheazătrecerea 243
CAP. XXVI
Primul discurs 260
CAP. XXVII
Comentarii în jurul lui Phiueas.....273
CAP. XXVIII
Supunerea la vot a reformei electorale . . 283
CAP. XXIX
Şedinţa guvernului.....' 293
CAP. XXX
Norocul domnului Kennedy.....302
cap. xxxt
Finn candidează în Loughton ^ 311
CAP. XXXII
Migrenele Latirei Kennedy.....325
CAP. XXXIII
Revendicările domnului Slide.....341
CAP. XXXIV
E oare cinstit ?.....351
CAP. XXXV
Onorabilul Monk şi reforma electorală . . . 358
CAP. XXXVI
Phineas Finn face progrese în Parlament 370
CAP. XXXVII
O întrevedere vijelioasă.....380
PARTEA A DOUA
CAP. XXXVIII
Duelul..... • 390
CAP. XXXXIX
Destăinuirea..... 399

CAP. XL
Doamna Max Goesler.....
CAP. XLI
Lordul Favvn.....42L
CAP. XLII
Lady Baldoch îl exclude pe Phineas dintre invi taţ ii curenţi.....428
CAP. XLIII
Propăşirea.....435
CAP. XLIV
Phineas şi prietenii săi..... 442
CAP. XLV
Cei patru supiranţi aiVioleteiEffingham. 457
CAP. XI.VI
Cuca de şoareci.....404
CAP. XLVII
Reforma electorală a onorabilului Mildmay .. 400
CAP. XLVIII
„Ducele“.....479
CAP. XLIX
Revederea rivalilor.....489
CAP. L
O nouă izbindă 499
CAP. LI
Necazuri la Loughlinter . 509
CAP. LII
Prima lovitură.....522
CAP. LIII
In care -o arată cum a primit Phineas lovitura . 532
CAP. LIV
Consolarea.....547
CAP. LV
împăcarea.....553
CAP. LVI
Ce .tindeau oamenii din Marylcbone 505
CAP. LVII
Jucăria neîngăduită.....575
CAP. LVIII
Rara a vis in tenis . I..... 584
CAP. LIX
Răfuiala eu lordul.....593
CAP. I.X
Tactica doamnei Goesler.....606
CAP. LXI
Disputa.....615

CAP. LXII
Scrisoarea trimisă la Brighton ; 6
CAP. LXIII
Arătînd cum a primit ducele lovitura. . . 2
632
CAP. LXIV
Scrisoarea..... . , 8 645
CAL LXV
Un ministru în Killaloe 657
CAP. LXVI
Victrix.....i . , < . 666
CAP. LXVII
încurajări care descurajează 675
CAP. LXVIII
Coaliţia .. . . . i t i i i i . 68o
CAP. LXIX
Ispita.....>ii». 695
CAP. LXX
La reşedinţa Primului Ministru, ■ . ■ . 708
CAP. LXXI
Schimb de impresii ..... M .
CAP. LXXII
Mărinimia doamnei Max Goesler », , , 722
CAP. LXXIII
Amantium irae
CAP. LXXIV
începutul sflrşitului t a **, , ■ , jşg**
CAP. LXXV
Cuvîntarea de adio . « « • > • za .
743
CAP. LXXVI
încheiere.....ÎG3

Lector : ANTOANETA RALIAN
Tehnoredactor : ELENA BABY

Tiraj 50 130 ex. broșate. Bun de tipar : 20.10.1977 Coli *tipar 48,5.*

Comanda nr. 70 353
Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii“,
București — Piața Scînteii nr. 1.
Republica Socialistă România